

Incipit liber primus

Veneris ac noue legis etc. Postquam magister promissit sui libri prologum. huius aggreditur tractatum. et diuidit in duas partes. quia primo magister inquit in vltimo

de his de quibus tractandum est in quatuor libris sequentibus. Secundo persequitur de eis in principio distinctionis scilicet. ibi huius itaque etc. Prima in tres. quia primo inuestigat materiam illorum quatuor librorum diuisione. secundo diffinitiuem. et tertio epilogatiuem. Secunda ibi. frui autem. Tertia ibi. Quomodo ergo que dicta sunt. Prima diuidit in duas. quia primo ponit vnam diuisionem ex qua videtur patere haberi potest distinctio quatuor libri a tribus precedentibus. Secundo ponit vnam membrum subdiuisionem. ex qua habet distinctio primorum trium librorum. Secunda ibi illud ergo in rebus. Prima in duas. quia primo ponit titulum dictam diuisionem. Secundo membrorum diuisionem ponit declaratores. ibi. Prope autem huius res et eodem modo illa pars. Illud ergo in rebus. in qua subdiuidit diuidit in duas partes. Quia primo ponit diuisionem. Secundo membrorum explanationem. Secunda ibi. Ille quibus fruendum est etc. Dic quod

Trinum obiectum ordinate fruendum esse possit esse aliquid citra deum. Videtur quod sic. quia illud quod est per se bonum potest esse obiectum ordinate fruitionis. caritas est huiusmodi. ergo etc. Maior nota. minor probatur. quia illud quod non potest intelligi vltimum bonum. huius est per se et secundum se bonum. sed caritas nec potest intelligi nec esse non bona. cum sit forma ceterarum virtutum. et de se non possit esse informis. ergo etc. Contra. beatus Augustinus in principio libri de doctrina christiana ait. Res quibus fruendum est sunt primum filius et spiritus sanctus.

In ista questione quatuor sunt inquirenda. Primo respectu cuius obiecti proprie habeat esse fruendum. Secundo cuius potestate actus sit fruendum. Tertio dato quod voluntatis vix nuda voluntas frui possit beatifice. Quarto vix voluntas informata caritate possit esse in actu fruendum. intellectu manente suspensio ab omni actu cognouit

Quantum ad primum

dico quod solus deus et nullum bonum creatum potest esse proprium obiectum ordinate fruitionis. Quia de in trinitate ratione obiecti fruibilis est. quod sit queratur

totaliter aie rationalis. quo ad totum suum desiderium. sed nulla creatura ad huius sufficit. iuxta illud Augustinus. i. confes. Ad te fecisti nos domine. et inquietum est cor nostrum donec requiescat in te. Et loquor hic de fruitione perfecta que est fruio patrie. Per. Unde cum bonum intellectus potest intelligere voluntas potest amare. sed quicumque bono si uero cognito vltimo cogitato intellectu potest per maius bonum cogitare. ergo voluntas non potest queratur nisi in bono infinito. Propter quod dicit Augustinus in soliloquijs. aie sue. Tolle bonum hoc et tollit illud. et appropinquat si potes vnum bonum quod est ois boni bonum. Per appetit intellectum ordinatus diligit oem quod diligit secundum modum et mensuram convenientem nature sue diligit. sed ome bonum creatum secundum sui naturam si est in bonum maius reducibile donec ad bonum infinitum et increatum educat. ergo nullum creatum est simpliciter propter seipsum diligendum. nec persequens est eo fruendum sed vtendum. Per. actus qui secundum se ad nullum aliud actum est ordinabilis obiectiue terminatur ad tale obiectum quod ad nullum aliud obiectum est ordinabile. et persequens ad vltimum finem. huius actus fruitionis est huiusmodi. ergo etc. Maior patet. quia sicut se habet actus ad actum. sic obiectum ad obiectum. Minor etiam patet. quia actus fruitionis est actus perfectissimi amoris. et persequens irreferibilis. Propter quod ait Augustinus. x. de tri. c. x. fruimur cognitum quibus voluntas propter se ipsa delectata comouescit Contra predicta potest argui ratio et auctore sic. Ubicumque est dare magis et minus ibi est dare equale. huius est dare bonum excedens aiaz rationalem. sicut est bonum diuinum. et est dare bonum excessum ab aia rationali. sicut bonum rerum sensibilium. ergo propter bonitatem dei erit dare bonum equale aie rationali quod ipsam poterit satiare. Per. Dis virtus seu potentia finite capacitatis aliquid finito poterit satiare. huius capacitatis aie rationalis est finita. cum sit creata. ergo etc. Per. Inter obiectum et potentiam debet esse proportio. huius infiniti ad finitum nulla est proportio. Per actus specificantur ex obiectis. vt patet. iij. de aia. si ergo actus fruitionis haberet obiectum infinitum. tunc secundum suam speciem esset infinitus. quod est impossibile. cum sit quod creatum. Itaque auctore sic. Apolo ad Philomenem ait Ego te frui in domino. Itaque Augustinus. ij. de tri. c. viij. ait. Inferiori vtendum est ad deum. pari autem fruendum huius in deo. Et ibidem. Nobis ergo et fratribus fruamur in domino. Itaque ecclesiasticus. v. ait ille sapiens. Hoc mihi bonum visum est vt homo fruatur cum leticia de labore suo Itaque Augustinus. lxxiij. q. xxxij. ait. Frui dicimur ea re de qua capimus voluptatem. huius de creaturis

Contra conclusionem

Articulus primus

Solutio hoies capiunt voluptates. ergo etc. Si ista non concluditur. quia perfecta fructio de qua ad presentem locum est actus beatificus. Sed secundum Hugo. dicitur. vic. in commento celest. ierar. Nihil nos potest beatificare nisi deus seipso qui nos ex nihilo fecit. ergo nulla creatura poterit esse obiectum talis fructiois.

Ad 1.

K
D

Ad primum dicendum quod maior est pars in his que sunt eiusdem rationis. in alijs autem non. Item enim sic dare maiorem angulum rectilineum angulo proportionis gentie intercepto inter diametrum et semicirculum puta angulum obtusum vel angulum rectum. qui ambo sunt maiores eo. et minore eo puta angulum acutum. nunquam tamen poterit dare angulum rectilineum equalem angulo contingente. prout quod sunt diversarum rationum. sic eodem modo in opposito. Possit etiam dici ad maiorem. quod quibus bonitas divina entitativè excedat nostram voluntatem. non tamen obiective. est enim obiective capacitas bonitatis infinita. licet non sit ratione infinita. Et per idem patet ad secundum. Sed forte dices quod eadem ratio potest sua capacitas determinari in bono finito qua ratio quietat in bono infinito sub ratione finitæ. quia ratio sit qua fit talis determinatio illa principaliter est attendenda. Rideo quod non est simile. quod quod cumque bonum finitum quantumcumque sit excellens cognitum vel amatum ab anima rationali. hoc potest ipsa anima referre in maius bonum. et per consequens in ipso quietare non potest. Sed cum apprehendit bonum infinitum quibus sub ratione finita habet in maius bonum vel in aliud bonum referre non potest. et ideo finaliter quietat in eo. Quod autem anima rationalis omne bonum finitum possit ulterius referre potest. quia vel apprehendit illud bonum ut creatum vel increatum. vel indifferenter se habens dubitans an sit creatum vel increatum. Si primo modo tunc planum est quod refert ipsum in suam causam et non quietat in eo. quia videns effectum naturaliter desiderat videre suam causam. Si secundo modo tunc nihil intelligeret. quia falsum non contingit scire. quia non est. ut patet primo posteriorum. Si tertio modo tunc nec sic quietare posset donec ad alteram partem sue dubitationis determinate veniret.

Ad 2
Instancia

Solutio

Ad tertium dicendum quod obiectum sumptum sub ratione obiectali debet habere proportionem ad potentiam. sed quibus infinitum sub ratione infinita non habeat proportionem ad potentiam finitam. tamen sumptum sub ratione finita ei poterit proportionari. Ad quartum dicendum ad maiorem quod actus specificat ab obiectis non absolute sed ab obiectis sumptis sub rationibus obiectalibus. seu actus specificat ab obiecto non absolute aut quocumque sed prope et determinate accepto. puta ab obiecto sumpto sub ratione obiectali qua finita existere actus poterit esse finitus non obstante infinita entitate obiecti.

Ad 3

Ad 4

Ad primas duas auctores patet per hoc quod in vna quaque subiungit in domino. quia sicut ait Augustinus in de doctrina christiana. Cum homo in deo fruatur. deo potest quod homo fruatur. Ad tertiam dicendum quod ibi sapiens accipit fructum equivoce. scilicet per delectari. Ad quartam dicendum quod prope fruimur illa re de qua accipimus voluptatem non quocumque sed perfecta et beatificam. De alia autem loquendo voluptate fructio sit mea vel prope vel imperfecte vel inordinate. Sed est quedam adhuc opinio que predicte videtur obviare veritati. Ponit enim predicta opinio quod deo fruimur in patria tanquam obiecto remoto. scilicet ipsa visione dei fruimur tanquam obiecto immediato ipsius beati fructiois. Ad cuius declarationem premitur hac divisio. quod duplex est amor. scilicet amor tenuolentis. qui amore amamus id cui volumus aliquid bonum vel aliquid perfectum. et est amor concupiscentie qui amamus id quod nobis vel amicis nostris volumus. His premissis arguitur sic. Immediatum obiectum amoris concupiscentie non potest esse res distincta a concupiscentie. ista patet. quia nihil est nobis bonum nisi in quantum nobis est iunctum. Obiectum autem amoris concupiscentie est bonum quod concupiscentie appetit sibi. scilicet fructio est quod est amor concupiscentie. ergo deus non potest esse immediatum obiectum fructiois. secundum quod subiecto est distinctum a nobis. Immediatum ergo obiectum fructiois erit actus visionis divine secundum quem deus est iunctus nobis. Quod autem fructio sit amor concupiscentie probant dupliciter. Primo quia delectatio de deo habita considerat desiderio de deo habito. scilicet per actum desiderij non desideramus aliquid deo sed nobis. et per consequens desideramus amore concupiscentie. ergo et delectatio siue fructio erit amor concupiscentie. Secundo quia amor cuius obiectum est bonum delectabile et vile est amor concupiscentie. sed fructio est homini. ergo etc. Per idem est obiectum immediatum delectationis sequentis et desiderij precedentis. sed obiectum desiderij precedentis non est deus immediate. sed alijs actus qui attingit deum. quod patet. quia obiectum desiderij est aliquid futurum. unde autem secundum se non est futurus. scilicet visio est nobis futura. ergo. Per idem amor habet aliquid complexum per obiecto. sed deus non est aliquid complexum. ergo etc. maior patet ex precedentibus. quia amore sequi volumus aliquid bonum nobis. vel aliquid malum elongari a nobis. ergo actus amoris sequi actum intellectus proponens et dividens. qui facit mentionem de sequendo vel fugiendo. Sed ista non credo esse vera. quia actus perfectissime caritatis transit directe et immediate super obiectum summe diligibile. scilicet actus fructiois est actus perfectissime caritatis. et solus deus est obiectum summe diligibile. ergo actus

Durandus

Rot

2 rō

3 rō

Contra durandum
Rō 1

Cōfirmat

2 rō

Cōfirmat

**Ad rōnes
alli' opini-
onis**

Exemplū

fruitōis beate nō habebit vifionē dei ſz ipſuz
 deū p̄ immediato obiecto Et cōfirmat. qz qn̄
 eo aliqd̄ est mag' bonū tāto mag' r̄ immediat'⁹
 est diligibile. qz immediat'⁹ r̄ fort'⁹ poterit ap-
 petitū mouere. ſz deus ē ſūme bonus. ḡ ip̄e ē
 immediate r̄ ſūme diligibil'. P̄ act'⁹ p̄fectiſſi-
 mus volūtat'is nō ē in ea ſunt ad finē ſz im-
 mediate in vltimū finē. ſz act'⁹ fruitōis ē p̄fe-
 ctiſſimus act'⁹ volūtat'is. vtrifra patebit. ḡ nō
 tendit immediate in vifionē. ſz in dei bonitatez
 Viſio enī illa cū ſit creatura nō ē vltim'⁹ ſim-
 pliciter. ſed ſol'⁹ deus eſt vltim'⁹ ſinis ſim-
 pliciter. ois autē creatura eſt ad illū. Et cō-
 firmat. qz volūtat' ſm̄ ſe eſt ip̄ius ſinis. electō
 eſt eorū q̄ ſunt ad finē. Nō planū ē q̄ actus
 fruitōis nō ē electio. ḡ r̄. Iſta eſt etiā inten-
 tio p̄p̄he cū ait. Letamī i dño r̄ exultate iuſti
 Nō dic. letamī i vifioe dñi Aut itez. Adiple-
 bis me leticia cū vultu tuo delectatōes in ve-
 ſtera tua vſqz in finē. Sed ſicut p̄z in glo. ſu-
 p̄ cantū. Letia d̄r hūanitaz r̄ t̄tra d̄r diuī-
 nitaz. Ad p̄mū ergo dicēduz q̄ maior vlti-
 ſimpra ē falſa. qz ſicut patuit p̄ diſtinctōnez
 tuā amore r̄ cupie nō ſolū deſideram' bonum
 nobis ſed alijs. qn̄ ergo r̄ cupiſcēs alteri deſi-
 derat bonū. tūc neceſſario obiectū illi' deſide-
 rij eſt ſubiecto diſtinctū a deſiderate. Etā mior
 eſt falſa. qz cū fruitio ſit amor p̄fectiſſim'⁹ nō
 poterit eſſe amor r̄ cupie. q̄ imp̄fectior ē amo-
 re amicitie ſiue beniuolētie. ſic patz. iij. r̄. ix.
 eth. P̄ ille ē amor amicitie q̄ diligit amic'⁹ p̄-
 p̄ter ſeipm̄. ſz oēs ſcti doctores clamāt q̄ deus
 eſt diligēd'⁹ p̄pter ſe r̄ prim'⁹ p̄pter deū. Luz
 ergo caritas patrie nō ſit imp̄fectior caritate
 vic. ergo de'⁹ in illa brā fruitōne diligit p̄pter
 ſe r̄ in ſe. et p̄ ſiſ diligit amore amicitie. Et
 hec eſt exp̄ſſa ſua brī Aug. x. p̄fel. c. xxiij. vbi
 ait. Eſt gaudiū qd̄ nō dat imp̄ijs ſz his q̄ te-
 gris colūt. quorū gaudiū tuipe eſt. et hec ē vi-
 ta brā gaudere de te p̄pter te. Itē in p̄ncipio
 de doc. chriſtiana ait. Frui ē amore alieni ihe-
 rere p̄pter ſeipm̄. Et ibidē dicit q̄ ſolo deo eſt
 fruēdū. Cū ḡ ſolū ſit dictio excludiua ſeq̄t ne-
 ceſſario q̄ vifioe nō ſit fruēdū loq̄ndo p̄p̄ de
 fruitōe. Exēplū etiā qd̄dā ponit iſte doc.
 qd̄ ſatis piculoſum eſſe videt mō quo ip̄ſuz
 trahit ad p̄poſitū. Dicit enī q̄ ſi ſit in fruiri-
 one de vifioe dei r̄ de deo. ſicut in amore vini
 de gūſtatōe vini r̄ vino. qz ſicut immediate a/
 mo gūſtatōez vini. r̄ mediate gūſtatōe amo-
 vini. ſic vt ait. brūſ immediate fruūt vifioe dei.
 r̄ mediate vifioe fruūt deo. Ex iſto dicto ſe-
 quit q̄ brūſ immediate nō fruūt deo ſz vtrius

deo qd̄ eēt tota p̄ſſita ſm̄ Aug. r̄ p̄ ſiſ ip̄of
 ſibil' b̄tō. Qz autē h̄ ſequat p̄z. qz q̄ c̄qd̄ ama-
 mus p̄p̄t̄ alterz illo vtritur. qz ip̄m i alterz re-
 ferim'⁹. ſz vinū amam'⁹ p̄pter gūſtatōez. et p̄
 p̄ſeq̄ns ſi ſilitudo tua valz deū amam'⁹. p̄pter
 vifioem r̄. Etā falſū aſſumit cū ait. q̄ v-
 mediati' amem'⁹ vifioem dei qz deū. qz illud
 qd̄ p̄' ē cognitū p̄us et immediat'⁹ amat. ſz de'
 prius cognoſcit qz vifio dei. ergo r̄. maior p̄z
 qz bonū cognitū ē obiectū amoris. minore p̄-
 bo. qz de'⁹ cognoſcit actu recto. ſz vifio di actu
 reflexo. ſed natural' intellect'⁹ eſt p̄us ſb̄ actu
 recto qz ſb̄ actu reflexo. Ad p̄mā p̄batōem
 minoris dicēdū q̄ mior iſti'⁹ p̄poſitōis ē fal-
 ſa. P̄io ex eo q̄ dic'⁹ q̄ nō deſideram' aliquid
 deo. nā q̄libz amās deū deſiderat dei cultum
 gliaz r̄ honorē. Sedo in eo q̄ dicit q̄ p̄ actū
 deſiderij quo deū diligit'⁹ deſideram' nobis
 bonū. qd̄ falſuz ē. qz p̄fect'⁹ amator nō diligit
 nec deſiderat amatū p̄pter aliqd̄ ſibi pueniēſ
 ex amato. ſz diligit ip̄m p̄pter ſeipm̄ r̄ p̄pter
 p̄p̄am ſeute ip̄' amati. ſicut p̄z. viij. ethico.
 vbi ſic ait ariſt. Perfecta ē aut bonoz amicitia
 et ſm̄ ſeute ſolū. Et pauc'⁹ interpolitis ſb̄
 dit. Permanet aut hoz. ſ. bonoz amicitia vſ-
 qz q̄ boni ſunt. virt'⁹ enī māſua Et ſeq̄t ibidē
 Adinuicē aut ſunt viles ſiſ aut r̄ delectabi-
 les. vnicuiqz enī ſm̄ delectatōes ſunt p̄p̄o-
 peratōnes. Talis enim amicitia manſura ra-
 tōnabil' eſt. copulat enī in ſe oia q̄cūqz optz
 amicis exiſtere. q̄ ſi dicat. Licz p̄fect'⁹ amicus
 nō amet p̄pter vtilitatē vſ delectatōez. tñ oia
 iſta p̄ſeq̄ntur p̄fectā amicitia ſiue delectatōez
 Sed de his q̄ amore r̄ cupiſcēne diligit'⁹ pro-
 p̄ter vtile vſ delectabile. poſtea in eodē li. ſub-
 dit Ariſto. Propter delectatōnes qd̄ r̄ vtile
 etiā prauos trigit amicos ad inuicē eſſe. Et
 ſequit. Nō oio aut hi copulat'⁹ neqz ſiūt ami-
 ci p̄pter vtile r̄ delectabile. nō enī oimino p̄iū-
 gunt q̄ ſm̄ accidēs. Et tūc c̄cludit ariſto. d.
 Iſti qd̄dē. ſ. boni ſimpl' amici. illi autē ſm̄ qd̄
 r̄ aſſilati his. Ex his ḡ euidēter apparet q̄ il-
 le p̄fectus amor de q̄ nos loq̄mur nec d̄z eē p̄-
 p̄ter delectabile nec p̄pter vtile. nec p̄pter ali-
 qd̄ nobis pueniēs. ſz immediate d̄z tēdere i dei
 bonitate. p̄pter ſeipam. licz oia bona talē ami-
 citia cōſequant'. iurta illd̄ Sapie. vij. Vene-
 rūt mihi oia bona p̄ter eū illa. Als ſicut iaz
 apparuit p̄fectio: eſſet dilectio amicitie polū-
 tice qz diuine. qd̄ multū abſurdū eētā cogita-
 re. Ad ſcdam p̄batōez dicēdū q̄ minor eſt
 falſa. vt p̄z p̄ iā dicta. Ad ſcdaz rōez p̄dicti
 doctozis dicēdū q̄ mior ē falſa. Ad p̄batōez

Cōtra q̄d.

**Ad p̄maz
p̄batōem**

Ad ſcdaz

dico q̄ quis deus in se nō sit futur⁹. n̄ vt in ipō quiescat ⁊ terminet mor⁹ desiderātis. sic ip̄
 Ad 3 se deus est futurus. Ad terciā rōnes eiusdē doctoris dicēdū q̄ p eandē rōem p̄ pbari q̄ ip̄a visio nō sit immediatū obiectū fructōis. qz visio ip̄a est qd̄ incōplexū. Itē si ois amor ha bet qd̄ complexū p̄ obiecto. tūc de⁹ nō posset esse obiectū remotū ip̄i fructōis. quoz vtrū qz oppositū ille affirmat. Ex quo patz q̄ rō isti us doctoris magis militat ⁊ ipm qz ⁊ quem cūqz aliū. Ad formā rōis dicēdū q̄ maior ē fallā. Ad pbatōem dicēdū q̄ ip̄a pbatō nō ē ad ppositū. qz pcedit solū de amore ⁊ cupiscē tie. sed amor fructū⁹ de q̄ ad p̄s loq̄mur nō est amor cōcupicē. vt patz ex p̄dictis.

Articul⁹ secund⁹

Quātū ad secundū

Rō 1

istius questōis articulū dico q̄ actus fructōis p̄p̄e est act⁹ volūtatis. Quia isti potē tie est ip̄a fructio. cui p̄p̄e p̄petit ⁊ placere ⁊ delectari. volūtas est hmōi. ergo rē. maior patz qz fructio est essential⁹ ⁊ placētia et delectatiō p̄fecta in vltimo fine. minor patz p̄ Aug. in deceptu s̄ginali. c. x. vbi dicit q̄ sola volūtas delectat. et hoc ver⁹ est loq̄ndo de delectatiōe p̄ncipaliter et p̄ se. qz et si alie potētie in suis opatōibz delectant. hmōi tū delectatiō in ip̄is innascat et ⁊ sic ex placētia volūtatis
 2 Nobilissima aēnre potētia ē ip̄a volūtas. s̄ fructio est act⁹ potētie nobilissime. ergo rē. minor est nota. qz act⁹ fructōis ē act⁹ b̄ific⁹. maior patz. qz sola volūtas ē p̄mo et s̄m se libe ra. vñ nec ip̄a rō est libera nisi ex h̄ q̄ in eadez eēntia aē fundat cū volūtate. Cū etiā in nul la speculatōe intellect⁹ p̄r p̄sistere. nisi inq̄ntū ei adest p̄positū volūtatis. Ex q̄ patet euidē ter nobilitas ⁊ libtas ip̄ius volūtatis. qz ip̄z intellectū p̄r auertere a q̄cūqz sua actuali spe cularōe. ⁊ p̄ libertatē sive imperiū alteri⁹ rei cō sideratōez sibi inūgere. P̄. eiusdē potētie est p̄ se moueri ad terminū et quiescere i ter mīno. s̄ p̄ actū volūtatis p̄ se mouemur ad ter minū b̄ificū rē. maior patz. minorē p̄bo. qz p̄ desiderū qd̄ ē qd̄ act⁹ volūtatis mouemur ad deū. p̄ fructōz aut̄ q̄scim⁹ i deo P̄ amor est ip̄ius volūtatis. s̄ frui ē amore alicui inhe rere. vt ait Aug. ergo rē. Et idē Aug. frui mur cognit⁹ q̄bus volūtas p̄pter se ip̄a delectata cōq̄scit. Itē aug. x. de tri. c. x. ait. Volū tas nobis adest q̄ fruimur ⁊ vrimur. Idē de doc. ch̄astiana ait. Eo fruimur q̄ p̄pter se di ligimus. Cōtra p̄dicta sunt dicta m̄ltorū

Cōtra

doctorū q̄ intellectū dicūt nobiliorē volūtate. ⁊ beatitudinē v̄l solū existere in intellectu. v̄l saltē p̄ncipali⁹. Ad p̄ns tū hmōi dicta non adduco. qz magis p̄p̄e locū habet. dist. xlv. q̄rti libri. et ibi ea adducā dño cōcedite

Quantū ad terciū

Articul⁹ tercius

articulū dicēdū q̄ nō. qz sicut agere naturale p̄supponit esse naturale. sic agere sup̄natura le p̄supponit esse sup̄natura le. s̄ act⁹ fructōis est sup̄natural. et potētia nuda nō h̄z eē sup̄ naturale. ergo rē. P̄ felicitas natural n̄ p̄t esse in nuda potētia. ergo n̄ sup̄natural. aīs patz. x. ethi. vbi p̄hs ponit actū vltimate felici tatis natural nō posse causari nisi ab obiecto p̄fectissimo i nobilissima potētia. p̄fecta habi tu nobilissimo. puta habitu sapie. cōna de se patz. qz q̄nto act⁹ magis excedit potētiā. tāto potētia p̄la req̄rit amunicula dispositiua ⁊ co adiunatiua respectu tal actus. ergo rē. P̄. nuda volūtas nō p̄t in actū meritorū. q̄ nec in p̄matorū. aīs patz. qz h̄ sicut error satelliū q̄ ex pur⁹ natalibz possem⁹ mereri. cōna ē nota qz n̄ min⁹ excedit n̄ram natalē facultatē act⁹ p̄mij qz act⁹ menti. P̄ ista p̄clusio etiā s̄m aliq̄s doctores p̄bat sic. Impossibile ē extre ma imp̄porcionata ad aliquā p̄porcionez reduci nisi p̄ aliquā mutatōnez factā i altero extremorū. s̄ volūtas h̄uana naturaliter s̄ p̄ta et obiectū b̄ificū sunt duo extrema in ist nitū distantia. ergo nūqz dueniet ad hmōi p̄ porcionē q̄ ip̄a volūtas tali obiecto perfecte fruaf. nisi facta mutatōe in volūtate v̄l in ob iecto. s̄ in tale obiectū ip̄osibile ē cadere mu tatōem. ergo necessario req̄rit in ip̄a volūtate aliq̄s habit⁹ sup̄natural. rōe cui⁹ volūtas sit p̄natural. mutata respectu isti⁹ sup̄naturalis obiecti aliq̄le capiat p̄porcionē. S̄ forte dicet q̄ tal habitus sup̄natural. eleuas potē tiaz v̄l erit finit⁹ v̄l infinit⁹. Si finit⁹ tūc nō poterit eleuare potētiā ad obiectū infinitū. qz s̄tus sequit substātiā. Si ergo sub̄a sine es sentia illi⁹ habit⁹ ē finita. s̄t⁹ sua nō poterit tollere distantia infinitā. Si aut̄ habit⁹ tal est infinit⁹. tūc eqlē h̄ebit potētia ip̄porcio nem ad habitū sic habuit ad obiectū. Illud vt credo sicut maximū motiū oim satelliāno rū. qz dixerūt q̄ ex pur⁹ naturalibz possumus p̄seq̄ actū p̄fecte fructōis P̄. ip̄i poterāt ar guere sic. Quelibz potētia p̄t in oim illō sine habitu. qd̄ p̄ se p̄tinet s̄b suo obiecto adeq̄to. s̄ bonū inq̄tū bonū ē obiectū volūtatis. ergo

1

2

3

4

Instātia

2

3 nuda volūtas p̄t in oē tōnū P̄ habit⁹ non facit ad s̄bam act⁹. licz faciat ad modū act⁹. p̄t ḡ creata volūtas in s̄baz cuiuslibz act⁹ fm se nuda sumpta sine h̄itu. i cui⁹ modū p̄t cuz habitu. ergo saltē q̄ntū ad s̄bam act⁹ poteri⁹ m⁹ p̄tigere obiectū brificū ex pur⁹ naturalibz

4 P̄ Dam. li. ij. c. xxij. ait. Volūtas ē ipi⁹ si nū. electio autē eoz q̄ sunt ad finē. Et idē po- nit p̄hs. iij. ethico. S̄z q̄ncūqz potētia fm se d̄ respectu alie⁹ obiecti. tūc act⁹ elicir⁹ a tli po- tentia circa h̄mōi obiectū p̄gredit̄ d̄ nuda po- tentia sine habitu potētia disponē. sic patz de intellectu respectu p̄ncipioz. ḡ zc. P̄ r̄spe- ctu ei⁹ in qd̄ rēdit potētia naturalz nō indigz habitu disponēre. s̄z q̄libz potētia tendit na- turaliter in suū finē. cū ḡ bonitas diuina sit per se finis aīerōnal. ḡ zc. Sed ista p̄phisti- ca nō p̄cludūt. z maxime i p̄senti p̄posito. qz opatio p̄fectissima est delectabilissima. et per p̄sequē n̄ p̄t elici a nuda potētia sine habitu. s̄z fructio ē h̄mōi. ḡ zc. maior p̄tz. qz vt d̄r. x. ethi. p̄fecta opatio in delectatōe p̄sistit. p̄ficiat enī opatōz delectatio. S̄z vt d̄r. ij. ethi. signū est generati habit⁹ voluptatē vl̄ tristitiā fieri in ope. voluptatē. s̄ i ope. z tristitiā i impedi- mēto opis. minor p̄tz ex dictis sup̄. Ipa ḡ carita scū sit habit⁹ p̄fectissim⁹ necessario re- q̄nt̄ in volūtate respectu iā dicte p̄fectissime opatōis Ad p̄mū ergo motiū q̄ labellāi poterāt moueri dicendū. qz distantia inter deū z creaturā dupl̄ p̄t intelligi. Uno mō fm en- titatē z esse. Alio mō fm habitu dīcē q̄ ē mo- tois ad mobile. Tollēs distantā p̄mā neces- sario est s̄tutē infini- te. non autē scdam. etiam p̄t dici qz tollere distantā i finitā p̄t intelligi a- ctīue z in s̄tute p̄p̄a. vl̄ dispositiue z in s̄tute re superioris. Tollēs p̄mo mō op̄t esse infini- te s̄tutis. nō autē scdo mō. Et qz fm apl̄m ca- ritas dei diffusa est in cordibz nr̄is p̄ in habi- tatē sp̄m eius q̄ h̄itat i nobis. ḡ q̄cqd̄ p̄ carita- tē efficit̄ in volūtate n̄ra totū sit s̄tute sp̄ssan- cti assistentē ipi caritati. et iō nō ē m̄z si aliqd̄ in nobis p̄ caritatē p̄tigit̄ s̄tute sp̄ssancti. qd̄ fm se loq̄ndo excedit v̄m z s̄tutē carita- tis. sic etiā videm⁹ in naturalibz qz agēs istru- mentale p̄t in effectū excedere suā p̄p̄am sp̄z. in virtute agētis p̄ncipal. Ad scdm̄ dicens dum qz loquendo de capacitate naturali ip- sius volūtatis. tūc m̄or est falsa. s̄z loq̄ndo d̄ capacitate obediētiā tūc m̄or p̄t p̄cedi cū il- lo t̄m moderamine sic sup̄. q̄stio. ij. articlo iij. dictū est de ente in q̄ntū ens respectu itel-

Contra in- stantial

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

ppositū argumētū nullā h̄z difficultates. qz actus fruidōis ē act⁹ maxime modificat⁹. cuz sit p̄fectissim⁹ z delectabilissim⁹ p̄mp̄tissime et facillime elicir⁹. s̄z q̄ntū ad actū meritoriu z tūc argumētū h̄z aliquā apparētā. z iō q̄ ad h̄ dico qz sicut h̄it⁹ infusos i nobis eē nō expi- mur. s̄z sincera fide tenem⁹. sic eodē mō qz ta- les habit⁹ sint necessarij magis tenem⁹ fide qz rōe. ḡ de talibz est tenēdū qd̄ dicit̄ sc̄toz z s̄vi- tati fidei magis ē p̄sentancū. s̄z decreta sc̄toz ex p̄sente ponūt qz habitus infusi nō solū faciūt ad modū act⁹ sed etiā ad s̄baz act⁹. Un̄ de cōse. di. iij. c. q̄sqz. d̄ sic. Quisqz dixerit p̄ gratiā dei nos tm̄ adiuuari ad nō peccandū in q̄ntū p̄ illā nobis ap̄iet̄ intelligētia mādatorz dei. nō autē qz p̄ eā nobis p̄stet vt qd̄ faciēdū ḡ ue- rimus etiā facere valeam⁹. anathema sit. Et eandē finiam magis exp̄sse h̄em⁹. c. imediate se q̄nti. vbi sic dicit̄. Placuit vt q̄cūqz dixerit ḡ- riā iustificatōis dare vt qd̄ facere p̄ literū ar- bitriū iubeatur facili⁹ possim⁹ implere p̄ gr̄az tanqz et si gr̄a nō daret possim⁹ etiā sine illā i- plere mādāta diuina. anathema sit. P̄tz ḡ qz maior ill⁹ rōis est falsa Ad q̄ntā dicēdū qz quis finis sit p̄m̄z a volūtate volitū. t̄m ad p̄sequēdū finē mō debito indiget volūtas ha- bitu regulāte. Et cū ad d̄t̄ de intellectu respe- ctu p̄ncipioz. dico qz b̄n̄ ē s̄lle q̄ntū ad velle fi- nē. nō t̄m ad p̄sequēdū finē. etiā potētia intel- ctua p̄ficiat habitū q̄ d̄r̄ intellect⁹ p̄ncipioz. vt p̄tz. vi. ethicoz. Ad q̄ntū dicēdū qz licz naturalz feramur in deū in q̄ntū iō ē alpha z o. scz finis et p̄ncipiū oim. et h̄ s̄b obscuritate f̄ctā mātū quē modū fm vires naturales no- stras trāscedere n̄ valem⁹. nō t̄m vt ē obiectū sup̄naturalz aniam gl̄ificās. Et p̄t dici sic ad q̄ntū dictū est

Ad. 4.

Ad. 5.

Quātū ad quartuz

Articulus quartus

p̄ncipale dico. qz de potētia dei absoluta s̄z n̄ fm ordinē a deo nūc institutū. volūtas p̄t eē in actu fruidōis. intellectu existēte suspēdo quo ad actū cognitōis. qz q̄n̄ due potētie sic se ha- bent qz d̄nt ab inuicē re absoluta. de⁹ p̄ suā oī- potentia p̄t vnā p̄suare in opatōe s̄ibi p̄ueni- ente. alia suspēsa a sua opatioe p̄manēte. s̄z si- cut patebit in dist. iij. volūtas differt ab itel- lectu re absoluta. ḡ zc. S̄z p̄ maiorē istius rōis istari p̄t triplici exēplo. P̄rio qz materia z forma d̄nt re absoluta. z t̄m materia n̄la p̄t esse sine forma. Scdo qz figura n̄ p̄t esse sine q̄ntitate. Tercio qz pulcritudo nō p̄t esse sine

In stantia

Solutio Si ista non impediret ista dicta maiore. quia si materia figura et pulcritudo sint absoluta. tunc necessario discernit respectu. puta materia contra cernit respectu ad formam. figura ad quantitates. pulcritudo ad colorem. sine quibus respectibus etiam non potest intelligi. sed voluntas bene potest intelligi sine intellectu. Dices forte quod voluntas est appetitus intellectus. in hoc enim differt a sensu. quod non poterit intelligi sine intellectu. Dico quod voluntas non dicitur appetitus intellectus nisi aduenticia et denotatio quodam extrinseca. sed primo et per se et ab intrinseco dicitur appetitus liber siue potentia libera. Tunc per hoc quod est potentia libera per se et principaliter. differt non solum a sensu sed etiam ab intellectu. et ideo potest intelligi ut potentia primo et per se siue essentialiter libera. circumscripta quocumque alia potentia cognitiva siue sensitiva siue intellectiva.

2. Bonum motum voluntatis non requirit esse cognitum nisi ut mouet in genere cause efficientis. sed hanc rem cuiuscumque cause scilicet in genere cause efficientis. causa prima. scilicet per seipsum potest supplere. sed immediate per bonitatem suam propter eam cognitum ab intellectu efficienter poterit mouere voluntatem. minor est ab omnibus necessaria. sed maior per se auerroum. xij. metaph. ubi ponit quod res appetibilis habet duplex esse. Tunc in re extra. et sic est finis desiderii. et terminat actum voluntatis. Aliud in intellectu. et sic agit desiderium et mouet voluntatem.

3. Cognitio intellectiva in volendo non requirit nisi ad presentiam obiecti volibile ipsi voluntatis. Sed secundum augustinum in li. 2. de per seipsum est intimior et presentior voluntati. quod voluntas sibi ipsi. et per seipsum immediate poterit mouere voluntatem.

4. Per dicitur aliquid potest argui gratia colationis ad hominem sic. Sensibile mouet voluntatem sine noticia intellectiva. ergo et deus habet poterit. Quia patet per locum a maiori affirmatiue. Probatur autem. quod sic coniter dicitur. nullum iudicium potest fieri in sensu de re sensata siue in sensu recepta. nisi assistat intentioni voluntatis. sed planum est quod non est necessarium se quod dicitur sentimur ut illud immediate intelligamur. sed poterit esse aliquid volitum quod non est intellectum.

Confirmat Et confirmat. quod intellectu ex parte actu recto aliquid intelligibile cognoscendo. voluntas vult eum intelligere. quod si voluntas non vult eum intelligere ipse ad nullum momentum in tali intellectu potest se continuare. sed planum est quod intellectus non dicitur se intelligit intelligere. quod tunc est in actu ipse ex se cum actu recto. sed non videtur quod repugnet voluntati aliquid velle quod intellectus non dicitur cognoscit.

Berardus dicitur per dicta Sed per dicta sunt quod dicitur quod simpliciter est impossibile per quocumque potentiam voluntatem frui. intellectu non intelligere ipsum fruibile. quod

simpliciter est impossibile actum visiois fieri sine actu fructiois. sed si est impossibile actum fructiois fieri sine actu visiois seu intellectu. Quia patet per locum a maiori negatiue. probatur quod adducitur per ante ego posui super in plogo. q. iij. articulo. i. prima conclusio de correlaria. ubi dicitur quod noticia dei intuitiva potest concitari viatori. Per illud quod non potest fieri presens voluntati in ratione obiecti moueris nisi mediante actu intellectus. hoc non potest mouere voluntatem nisi prius moueat intellectum. sed obiectum fruibile et quocumque aliud obiectum voluntatis est homo. sed tunc maior dicitur esse nota. quod nulla potentia potest moueri a suo obiecto nisi fiat sibi presens in ratione obiecti moueris. minore probatur. quod dicitur quod natura specifica istarum potentiarum habet requirit quod nihil moueat voluntatem nisi prius moueat intellectum. Per si voluntas potest moueri a fruibili obiecto non mouet intellectum tunc voluntas non esset appetitus intellectus. Quia est falsum. quod tunc voluntas transiret de specie in speciem. Quia probatur. quod sicut appetitus naturalis est in genere naturali. quod sequitur formam naturalem. et appetitus sensitivus in genere sensitivo quod sequitur sensum. sic appetitus intellectus dicitur in tali genere quod sequitur intellectum. Da oppositum. tunc mutabit non solum speciem verum etiam mutabit genus.

Sed illud non valet. quod si deus non possit obiectum fruibile ordinare voluntati sine cognitione intellectu. tunc vel talis cognitio esset de intrinseca ratione obiecti fruibilis. vel tale obiectum secundum se acceptum non esset ens simpliciter absolutum. Quia est falsum. sed etiam. Quia patet. quod quocumque deus ab inuicem non potest separare. vel unum de intrinseca ratione alteri. vel unum secundum sui naturam dicitur habitu dicitur ad alterum. falsitate dicitur probatur. quod cum obiectum fruibile sit creatum nulla creatura poterit esse de sua intrinseca ratione. talis autem cognitio est creatura. Item essentia diuina que est obiectum fruibile est ens simpliciter absolutum. et non includit aliquam necessariam habitudinem ad quocumque creaturam Ad primum horum argumentum dicitur quod autem non est verum. ad probatur eadem et responditur in plogo cum tractant de cognitione intuitiva. Ad secundum dicitur quod minor non est vera. quod deus est intime presens omni creature. et per consequens voluntati. sed deus est obiectum fruibile. sed tunc. Etiam de rebus creatis aliquoties videtur esse dubia illa minor propter ultimam rationem cum sua confirmatiue que gratia disputatiois de bono sensibili superius adduxi. nec valet probatio que adducit. quod si voluntas sua naturam specificam teneat in ordine ad intellectum. tunc non esset ens absolutum sed simpliciter respectuum. quod tu met negas Ad tertium nego consequentiam. quod sic accipis

Contra generat. dicitur

Solutio primi

Ad 2.

Ad 3.

p̄ diuinā potētiā sepatū a subiecto licz actu nō inheret. manet tñ accñs p̄pter aptitudi nē inherēdi. sic q̄uis p̄ diuinā potētiā volūtas actu moueret a nō cognito p̄ intellectuz. p̄sser tñ dici appetit⁹ intellectū⁹ p̄pter aptitudinē quā h̄z ad h̄ ut moueat a bono p̄gnitō p̄ intellectum quicūq; sibi ip̄i fuerit relicta. Etia p̄cessa p̄na possem⁹ negare falsitatē consequētis. et ad p̄batōem dico q̄ intellectū esse nō ē de specifica rōe volūtatis. qz sine eo volūtates p̄t sufficēter diffiniri. puta sic. Volūtās ē potētiā appetitiua s̄m suā naturā libera. Ex q̄ p̄tz q̄ esse intellectū nō ē intrinsecū s̄z extrinsecū volūtati z aduenticiū. s̄z esse libez p̄ncipaliter et p̄ se ē cōt̄r differētia specifica. p̄ quaz distinguit a quocūq; alio ente creato. z ab ista d̄ntia nec d̄t̄ eā absolueret nisi suā naturam destrueret. Ad argumētū p̄ncipale i oppositū dicēdū q̄ ad h̄ q̄ aliqd̄ p̄p̄e sit obiectum fruibile nō sufficit q̄ sit tale bonū qd̄ nō possit intelligi malū. sed oportet q̄ ip̄m nō sit referibile in mal⁹ bonū. mō caritas cū sit creatura ip̄a referibilis est in suū creatorē q̄ est d̄t̄ bñ dictus in secula.

Fruui autes est

amore rē. Postq̄z mgr̄ inuestigauit materia libri s̄niay diuisione. in ista pte p̄cedit circa eā diffinitue. Et diuiditur i duas ptes. qz in p̄ma pte diffinit seu describit frui et vi. ut ex h̄ appareat q̄ sint res fruibiles z vitibiles. Scdo mouet circa ista q̄sdā incidētēs q̄stioēs. ubi. Lū aut̄ homies. P̄ma diuidit̄ in tres ptes. Quia p̄mo assignat vnū modū diffinēdi p̄dicta. Scdo assignat aliū modū q̄ p̄mo aliq̄ntulū videt̄ d̄dicere. Et tercio illos modos p̄cordat ostēdēs in eis nullā cōt̄r p̄gnātiām. Scda ibi. Notādū s̄o rē. Tercia ibi. Dec q̄ sibi rē.

Circa istū textū quero hanc questionem. **V**trū s̄m ordinē quē nūc credimus a deo institutū obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū. nec sit ip̄am volūtate frui. Et vidē q̄ nō qz potētiā cōt̄rialz libera necessitari nō p̄t. qz qd̄ necessitat̄ violētari videt̄. sed volūtās ē potētiā cōt̄rialz libera. ergo rē. Cōtra. ois s̄r̄ appetitiua necessario videt̄ appetere id i q̄ p̄sistit sūma ei⁹ p̄fectio. maxime cū id actualz fuerit sibi oīsūm. s̄z i fruitōe vltimi finis consistit sūma p̄fectio volūtatis. q̄ rē. Dicēdū q̄ duplex ē fruitio. scz incōpleta q̄ fruimur i via. et p̄pleta q̄ fru-

imur in p̄ria. Et s̄m h̄ ponā q̄ttuor p̄clones. puta duas q̄ ad p̄mā fruitōem. z duas q̄ ad scdam fruitōem. P̄ria p̄clusio q̄ p̄ statu vie obiecto fruibili apphēso p̄ intellectū sub rōne vltimi finis. de necessitate volūtās frui eo fruitōe vie. nō tñ necessitate coactōis s̄z necessitate natural̄ imutatis Scda p̄clusio q̄ s̄z sic sit p̄ se loq̄ndo. p̄ accñs tñ volūtās p̄t ab illa necessitate resilire Tercia p̄clusio q̄ obiecto fruibili clare viso i p̄ria. p̄ se loq̄ndo necesse ē voluntatē frui fruitōe p̄rie. Quarta p̄clusio q̄ nec p̄ se nec p̄ accñs a tali fruitōne volūtās in p̄ria p̄t se apertere.

Prima p̄clusio
Scda p̄clusio
Tercia p̄clusio
Quarta p̄clusio

Primā cōclusionē

p̄to sic. Act⁹ q̄ est alicui potētie simplz natural̄ vt sic ē sibi simplz necessari⁹. sed oīsā b̄ritudine siue vltio sine ip̄i volūtati. volūtāt natural̄ amat et desiderat ip̄az. qd̄ qd̄ desiderū ē q̄dam fruitio vie. q̄ necessario fruet̄ ea. maior p̄tz. miorē p̄to. qz ille act⁹ q̄ p̄seq̄ totā sp̄m est simplz natural̄. desiderū b̄ritudinis seu vltimi finis actu apphēsi cōseq̄t totā sp̄ciē volūtatis. q̄ rē. maior ē nota. et mior p̄tz tam p̄ p̄hos q̄z p̄ctōs. Per p̄hos qd̄. quia d̄t̄ i p̄ncipio li. ethicoz. q̄ oīa bonū appetūt. sed nihil est q̄ tam p̄plere h̄eat rōem boni sic vltim⁹ finis. q̄ rē. Itē ait Boeci⁹ q̄ inserta ē nob̄ naturalz veri boniqz cupiditas Itē s̄m Aug. viij. de tri. Natura p̄pellit omēs ad volēdū b̄ritudinē z immortalitatē. qz omēs interrogati r̄ndēt statū ista se velle. Et. xij. de trini. c. viij. dic. Beati esse oēs volūt. Et ista. Ista s̄a est z examiatā certa s̄niā b̄rōs eē oēs hoies velle. Et seq̄t. Hoc s̄itas clamat z natura p̄pellit quā sūme bon⁹ z immutabil̄ creator̄ dididit. Id aut̄ ē necessariū qd̄ ē idē apud oēs. tale enī imobile ē vt d̄t̄. v. ethi. P̄. sic id qd̄ est malū realiter z apparēter. s̄z h̄z ad p̄secutōnem. sic id qd̄ ē bonū realz et apparēter s̄z h̄z ad refutatōez. s̄z illd̄ nullaten⁹ p̄t desiderari. q̄ illd̄ nullaten⁹ p̄t refutari. s̄z obiectū fruibile ē bonū realiter z apparēter. q̄ rē. q̄ at̄ nulla p̄secutio vlt̄ desiderū esse possit respectu illius qd̄ ē malū tā ex̄nter q̄z apparēter p̄tz p̄ beatū Dio. de di. no. vbi ait. q̄ nullū agēs aspiciens ad malū agit qd̄ agit P̄. finis accept⁹ in sua totalitate. maḡ ē appetibil⁹ q̄z accept⁹ i quocūq; sua pte. sed esse z viuere q̄ sunt p̄tes vltimi finis inteḡliter sumpti appetūt necessario. iuxta illd̄. ix. ethi. Esse z viuere ē oībz eligibile et amabile. q̄ tot⁹ finis. s̄. ip̄a b̄ritudo i/

Probatio p̄me cōclusionis

2
3

Ad argu /
mentū p̄n
cipale

Contra

Risio

4 cludē esse z vivere z oē aliud bonū necessario diligit. P. nō minor repit ordo ī motibus spūalibz q̄ in motibz corp'alibz. s; oēs motus corpales mutabiles z difformes reducūt ad unū motū unīformē. vt pz. viij. phisicoy. er/ go oēs mot' volūtatis respectu eoz q̄ sūt ad finē q̄ sūt mutabiles. reducūt in motū q̄ est in finē tanq̄ in motū necessariū z maxie unī/ formē. P. ij. phisico. d; q̄ sicut se h; pncipi um in speculabilibz. sic se h; finis ī agibilibz. sed in tellect' speculādo necessario tēdit ī pnci/ pia. nec p̄ pncipijs nō assētre. vt pz. i. poste rior. et. ij. metaph. ḡ volūtas ī agēdo z dil/ gēdo necessario tēdit in finē. P. p̄sentatū p̄ in tellectū volūtati s; rōe sūmi boni omī carē defectu ab ipā volūtate nō p̄t refutari. s; obie ctū fruibile ē hmōi. ḡ rē. P. illd̄ p̄cipatō ne cui' volūtas vult oē qd̄ vult illud nō pōt volūtas nō velle. vltim' finis seu obiectū fru/ibile est hmōi. q; oē bonū a nob volūtū citra obiectū fruibile ē qdā p̄cipatio illi' obiecti.

5 Scotus Sed illā cōclōem sūt spēal; duo do/ ctores. Quoz p̄mus arguit sic. Volūtas p̄t se autere ab actu suo mediāte p̄tate quā ha/ bet sup actū intellect'. ḡ z imēdiāte p̄t se autere ab actu suo. p̄na p̄z p̄ sc̄m Aug. q̄ p̄mo li bro retractōnū. c. ix. ait. Nihil ē tā in p̄tate volūtatis q̄ ipā volūtas. P. agēs necessa riū eadē necessitate remouet p̄hibens q̄ agit. sicut p̄z de ḡui dēscēdēte. s; volūtas nō sp̄ fm posse suū remouet p̄hibēs fruitōez vltimi fi/ nis. puta nō p̄siderationē intellect'. cū tñ pos set intellectū manūtere in p̄sideratōe vlti/ mi finis. P. q̄cqd̄ necessario req̄sicit ī aliq̄ sibi p̄ntē s; necessario tenet illd̄ nec dimittit. nisi violēter auferat. graue enī existēs deorsū nō desinit illud vbi nisi violēter inde auferat. sed volūtas in statu vie delectata in vltimo fi ne sibi on̄so p̄ intellectū. nō necessario retinz

4 intellectū suā p̄sideratōez. ḡ rē. P. agēs d̄ ne cessitate agit fm vltimū potētie sue. q; sic act' nō ē ī p̄tate sua. sic nec mod' agēdi. s; vltimo fine apphēso nō sp̄ expimur nos ipm fm to/ tū n̄m conatuz ardētissimo amore diligere.

5 P. q̄ncūq; potētie sūt s; ordinate si neces sitas fuerit in supiori necessitas erit ī oibus alijs. sed volūtas ē supior ī toto regno aie. et mouet intellectū ad p̄siderādū de fine. ḡ si ipā necessitat' respectu finis. tūc etiā intellect' ne cessitabit ad p̄siderādū de fine. cui' oppositū expimur. Scōs doctoz arguit ad hoc idē

Scotus

Aureolus

sic. Illud nō desiderat volūtas necessario in q̄ defectū boni repit et rōez alicui' mali. s; ob iectū fruibile sine summū bonū apphēsiuz in vli sine quōcūq; citra noticiā intuitiū ē hu/ iusmodi. ergo rē. p̄bat minor. q; apphēsiū in vli apphēdit obscure. et p̄ n̄s nec ē satiāf nec q̄tans. P. s; tali actu nō ē volūtas ne cessario q̄ p̄t ipēdiri z casuali' et delibate. s; stā te actuali apphēsiōe vltimi finis. act' volūta tis circa ipm q̄ncq; casualiter impedit. als le/ gens p̄mū vltimū ethicoz. in q̄bz tractat de vltimo fine sp̄ actuali' appeteret vltimū fi/ nem. qd̄ mime expimur. Pōt etiā ipēdiri de/ liberate. q; desiderū finis p̄t cōcipi s; rōe im/ peditiui inq̄sitiōis veritatis circa vltimū finē. eo q̄ fm p̄m in li. ethico. affectati nō bñ vi dent vez. P. in nullo imobilitat' volūtas nisi q̄ret in eo. s; in vltimo fine sic apphēso ī via volūtas nō q̄tat. ḡ rē. P. null' amor p̄cupie ē necessari' ī volūtate nisi amor ami/ cicie: et quo outur ille amor concupiscen/ tie sit necessarius. sed amor amicie er quo outur concupiscencia et desiderū vltimi fi nis non est necessarius. ergo rē. Maior pa/ tet. quia dato opposito tunc effectus esset ne cessarius et causa contingens. quod est im/ possibile. probatur minor. z primo q; deside rium vltimi finis si quidam amor concupi cupiscētie. q; nō appetit vt aliq̄d viuū qd̄ po sit amore mutue amicie p̄placere. s; appetit vt qdā p̄fectio et bonū ipi' appetētis. nūc au/ tē ita est q; ois tal' p̄cupia habz orū ex amo re quē q̄s habz ad seipm. q; amor est p̄rigēs z in n̄ra p̄tate. alioq̄n nō possem' nos pl' vel minus amare. nec caderet d̄tus nec viciū ī ta li amore q̄ nosipos amamus. cū d̄tus sit ha bitus electiū. nec posset hō seipm p̄tēnere p̄ pter tēū. Et p̄pter dictas auctoritates augul. et dio. supi' introductas dicit p̄m' doctoz. s. scotus q; respectu vltimi finis ī vli apphēsi p̄ intellectū. q;uis volūtas naturaliter inclinē ita q; ipm velit sp̄ habitualiter. nō tñ sp̄ actu elicitō vult ipm sed p̄t suspendere actū suum ita q; nō velit ipm aliq̄ actu positiuo. S; illud nō valet. q; cum vnūq; sic agatur si cut aptū natū est agi. vt dicit. ij. phisico. igit sicut aliquid est in potentia et aptitudine. sic postea p̄cedit in actū. et ideo si volitio finis est in habitu necessaria ipi' volūtati eo actua liter p̄sentato et remoto impedimēto quod ē nō actualis cōsideratio. hui' volitio actu es rit necessaria. Unde ait dion. de di. no. c. iij.

Contra scotū

Ad eum qui est sup omnia extendit amor v/
 nuiscuiusq; s'm ppriam ei⁹ naturā. sed planū
 est q' naturalis extensio v' inclinatio ē neces/
 saria. ergo rē. Ad primā ergo rādem p'mi
 doctoris dicendū q' cōsequētia nō est bona.
 quia multa possum⁹ mediate que nō possu/
 mus imediate. In pbatōe vero est fallacia fi/
 gure dictōis. qz pcedit a re ad modū. quod ē
 quasi mutare quid in q'lc. puta voluntas est
 in potestate sup'ius quantū ad rē et substan/
 tiā actus. ergo qntū ad imediationē actus. h
 erum nō sequit. qz licet volūtas imediate ha/
 beat libertatē cōtradictōnis respectu eorū que
 sunt ad finē. stante etiā actuali eorū cōside/
 ratōe. hoc tñ nō habet respectu vltimi finis.
 stante et pmanente eius actuali cōsideratōe.
 Als inuenit sic. Ad primā rōnem p'mi do/
 ctoris dicendū q' cōsequētia nō est bona. quia
 multa possumus mediate que nō possumus
 imediate. Ad pbatōnem dicendum. q' si illa
 auctoritas Augustini applicat ad ppositūz
 tūc cōmittit fallacia cōsequētis. quia nō seq/
 tur. h magis est in potestate illi⁹. ergo imedi/
 ate est ab illo. quia effectus est magis in pote/
 state cause principalis qz instrumentalis. et ta/
 men est imediat⁹ a causa instrumentali et se/
 cundaria qz a causa pncipali. Ignis enī ge/
 nitus imediatius causat a calore qz a substan/
 tia ignis generātis. qzuis magis sit in pote/
 state substantialis forme qz caloris. quia cau/
 sa primaria plus influū qz secundaria. Ad
 secundū dicendū ad minorē q' voluntas nō
 semp habet plenū posse sup remotōne illius
 p'hibentis. quia nō est in potestate nostra a q'
 primo moueatur intellectus. etiā corporalis nō
 stra necessitas nos cogit cōsiderare qñqz de
 alijs qz de vltimo fine. etiā illa maior nō vide/
 tur esse vera. quia omnes homines natura scire
 desiderant. vt patz. i. metaphisice. et tamē nō
 omnes remouēt impedimētū ipius scire in/
 quantū possunt. qz multi nō student tantuz
 quantū possunt et deberēt. nec abstinet a tele/
 ctatōne venereoū. que maximū pstant im/
 pedimētū intellectiue cognitōni. vt patz. vij.
 ethicozū. Itē qzuis intellectus de necessitate
 assentiat primis pncipijs. nō tamē eadez ne/
 cessitate tollit impedimētū illius actual' as/
 sensus. quia nō semp cōsiderat terminos et
 ordinē terminozū. Ad terciū dicendū. q'
 minor nō est vera pro statu p'sentis vite vbi
 volubiles patimur cogitatōnes. et a fantas/
 matibus vario modo imutatur noster intel/

lectus. nec est i potestate nostra a quo primo
 moueatur. etiā corporalis necessitatis inedia
 de multis alijs qz de vltimo fine nos sepe co/
 gitare cōpellit. ppter que velit vel nolit vo/
 luntas p statu p'sentis in vltimi finis
 dilectōne se nō potest cōtinuare actu semper
 elicto circa h'mōi finem. Potest etiā dici
 ad maiorē istius rātonis. quia licet sit vera
 conditōnibus et circūstantijs eodem modo
 pmanentibus. tamen mutatis huiusmodi
 conditōnibus nō est vera. qzuis enim grauis
 aqua naturaliter quiescat deorsum. tamē im/
 presso sibi calore tendit sursum. Sic qzuis
 finem necessario velimus. stante eius actua/
 li consideratōne. ista tamē mutata cessamus
 ab eius volitōne. Ad quartū dicendum.
 q' agens necessariū potest dupliciter conside/
 rari. vel simpliciter naturale. vel in his que
 agunt a proposito aliquo modo. De primo
 maior est vera. ignis enim calefacit quantū
 potest. De secūdo non est vera. quia licz om/
 nes homines natura scire desiderant. et per
 consequens necessario. non tamē semp eque
 intense desiderant ipm scire. et licet intellect⁹
 necessario principijs assentiat. tamen nō sem/
 per eque intense assentit. sed quāto magis ter/
 minos pncipiozū et ordinē huiusmodi ter/
 minozū considerat. tanto cū maiori conatu
 firmius principijs assentit cōpositis ex tal/
 bus terminis. et hoc ceteris existentibus pa/
 ribus. quod p'tanto adiūgo quia quandoqz
 ex aliquo euentu ita nigra posset aliquis ha/
 bere fantasmata q' terminis cōceptis eodem
 ordine non tanto conatu ipis principijs as/
 sentit. quanto alio tempore cum sua fantas/
 mata essent clarioza. Sic in proposito stan/
 te semper actuali et equali vltimi finis con/
 sideratōne. eque intense appetit voluntas ip/
 sum finem. dūmodo cetera sunt paria. quod
 p'oranto dico. quia homo bonus et deuotus
 languens et estuans diuina caritate. equali
 existente consideratōne in ipō et in quodam
 alio. qui vel non habet caritatē. vel non tan/
 tam quantā habet ipse. potest magis inten/
 se finem eque consideratū appetere. Et idem
 homo vno tempe qzuis inuitus patiens tem/
 prationes. equali actuali existente in suo in/
 tellectu finis consideratōe. et in affectu equa/
 li vel etiā maiori caritate quantū ad substanti/
 am habitus. retardatus tamē huiusmodi tē/
 prātōibus minus intense fert in vltimū finē
 qz alio tpe q' h'mōi tēprātōibus nō laborat.

Solo rō/
 nū scoti
 Ad. 1.

Alia solō

Ad. 4.

Ad. 2.

ad. 3.

Frascici de
maronis
Ad .5.

Et istis bñ intellectis solvunt mltā argumē
ta aliq̄z doctorū q̄ hic n̄ adduxi rōe brevitat̄
Ad q̄ntū dicendū q̄ maior nō ē s̄a. Do
tus enī celi necessari⁹ ē s̄m phos. et tñ motus
inferiores q̄ sibi s̄ordinat̄ sunt p̄tingētes. qz
agēs necessariū mediāte cā s̄da p̄tingente p̄t
effectū p̄tingentē p̄ducere. Un̄ natural̄ loq̄n/
do magis ecōuerso d̄z s̄mī maior illa. qz cā
inferior aliq̄ mō h̄z rōem effect⁹ respectu cau/
se superioris. z qz sicut isti doctores met dicūt.
effect⁹ nō p̄t ēē necessari⁹ cā ex̄nte p̄tingente. id
p̄formiter ad dicta eorū loq̄ndo ip̄i dicere de
h̄nt q̄ i potētis v̄ causis s̄ordinatis si s̄eri/
or fuerit necessaria tūc de n̄itate opt̄z sup̄iore
esse necessariā. cū tñ ecōuerso dicāt i illa maio
re. Ad p̄mā rōem sc̄di doctoris dicendū. q̄
minor ē falsa. qz fruibile siue b̄rificū obiectūz
q̄uis obscure app̄hēdat. tñ app̄hēdit s̄b rōe
s̄mī boni aggregat̄is i se omnez ratōez boni.
Sic enī ille mūdā⁹ ph̄s. v. metaph. c. de p̄se
cto app̄hēdit ip̄m dicens. Est enī q̄dā ens p̄
fectū v̄l p̄fectōe. habēs in se p̄fectōez oīm ge/
nerū. Et. ij. metaph. ait auerrois. Est enī q̄d/
dam ens p̄ se ens et p̄ se v̄ez. entitate et s̄ita/
te cū⁹ omnia alia sūt entia z s̄a. Et eodē mō
qz bonū z ens cōuertūt̄ h̄z dicere q̄ sit p̄ se ta
nū et q̄ bonitate et⁹ oīa alia sunt bona. Et ad
p̄batōem dico q̄ ex illa nō q̄etarōe nō arguit̄
aliq̄ imp̄fectio in illo bono app̄hēso qz app̄hē
dens illud bonū s̄b rōe v̄līmī finis. p̄cipit̄ il
lā inq̄tudinē quā adhuc patit̄ non p̄uenire
ex defectu illi⁹ boni app̄hēsi. s̄z magis ex indif
positōe z imp̄otētia app̄hēdit̄is. Un̄ ph̄s ap
p̄hēdens obiectū fruibile sine oī defectu ait. i.
ethi. Si ḡ ē aliq̄d reorū donū hoīb⁹ rōnabile
ē felicitate dei datū esse. Et seq̄t̄ ibidē. Optim
videt̄ et diuinū q̄d z b̄tū Ad sc̄dm dicen/
dū q̄ minor nō ē s̄a. ad p̄batōez dico q̄ legens
libz ethicoz p̄mū v̄l inq̄rēs s̄itate circa finis
specularōem. nō sp̄ app̄hēdit v̄līmū finē. ita
q̄ actu indicet̄ de ip̄o sicut de obiecto felicitati
uo et b̄rifico. p̄ q̄cūqz ei t̄pe sic indicat̄ de ip̄o.
necessario appetit̄ ip̄m. z p̄tūc nō p̄t ip̄m non
amare. Un̄ si esset aliq̄s ita p̄sī cordis q̄ di
ceret se obiectū b̄rificū nō appetere. cū tñ actu
iudicaret̄ de ip̄o mō q̄ dixi. de illo v̄tiqz dicere
deberem⁹ sicut ait ph̄s de negātib⁹ p̄mū p̄nci
piū. iij. metaph. q̄ negātes ore corde tñ p̄ce
dunt. Sic z iste negāt̄ ore b̄tū diuē actu ap
p̄hēsam ordinato rōis iudicio se appetere. ap
peteret̄ tñ corde. Un̄ dicendū q̄ q̄uis p̄ s̄ p̄bet
q̄ tal̄ actus absolute nō sit necessari⁹. tñ nō p̄
bat̄ q̄n s̄tate hac p̄duōe puta actuali finis cō

Ad rōnes
aureoli.
Ad .1.

Ad .2.

sideratōe ip̄e s̄t necessari⁹. Ad sc̄dam p̄batō
nē dicendū q̄ q̄uis affectati affectōe mala nō
bñ iudicēt. tñ affectati affectōe bona q̄lis est
affectio v̄līmī finis illi opt̄ie iudicāt. Ad
terciū dicendū q̄ maior ē falsa. qz p̄ im obilita
tē volūtatis v̄l intelligi q̄ volūtās nō p̄t id n̄
velle respectu cui⁹ d̄z imobilitari. v̄l q̄ nō pos
sit aliud velle s̄z solū illud. v̄l licz aliū velit. il
lud tñ respectu cui⁹ d̄z imobilitari nō p̄t re
ferre in illud tanq̄s in mai⁹ bonū. qz illū repu
tat summū bonū. Si p̄mo mō tūc maior est
falsa. qz hoīs esse sic imobilitat̄ ei⁹ volūtatem
q̄ s̄m aug. etiā ip̄i d̄nati p̄ se. et directe n̄ p̄nt
appetere nō esse. et tñ ex illo imutabili d̄side
rio nō sunt felicit̄er q̄erati. Si sc̄do mō tunc
nec b̄tūs nec ip̄e deus imutabiliter vellez suū
obiectū b̄rificū. cū⁹ oppositū on̄det̄ in terciō
articulo. Si enī b̄tūs nihil aliud posset appe
tere p̄ter obiectū b̄rificū. tūc nullū possz habe
re p̄mū accidētale. Qz aut̄ deus aliquid ali
ud a se velit et diligit. patz etiā phice loq̄n/
do. Dicit enī. x. ethico. q̄ s̄m intellectū opant̄
et hunc curās dispositus opt̄ime z amātissi
mus deo esse videt̄. Et sequit̄ parz post. Amā
tissimus ergo deo erit. ergo sapiēs maxime fe
lix. Si terciō mō tūc adhuc maior est falsa.
qz licz imutabilr d̄siderem⁹ id q̄d iudicam⁹
esse summū bonū et nō referibile i aliud mai⁹
bonū. tñ q̄diu sum⁹ in via p̄fecte nō q̄escim⁹
qz ip̄m p̄fecte nō possidem⁹. d̄sideriū enīz rei
nōdū habite dato q̄ ip̄ossibile sit nō esse. ta
mē nō dat̄ q̄tū cē. qz d̄sideriū rei nō habite
est q̄dam mot⁹ animi cui⁹ termin⁹ est quies
in ip̄a re d̄siderata iā habita z possessa Ad
quartū dicendū q̄ minor nō est s̄a. ad p̄batōez
dico q̄ amor q̄ diligit se hō nō est cōtingēs
sed necessari⁹ p̄supposita actuali p̄sideratōe
z recto iudicio de seipo. tñ hoc nō ob̄stare p̄t
se hō pl⁹ v̄l min⁹ diligere. s̄m q̄ emeli⁹ v̄l mi
nus disposit⁹. et s̄m q̄ magis intēse v̄l min⁹ us
intense iudicat̄ de seipo. et nec virtus nec vici
um ē in isto amore absolute loq̄ndo. quia vt
sic amor iste ē purissime natural̄. Ex pur⁹ aut̄
naturalib⁹ nec laudamur nec vitupamur. ut
pater in ethicis. In mō tñ istius amoris p̄t
esse viciū vel virtus. quia q̄uis amor iste sit
necessarius. multi tñ modi possunt esse circa
istū amorē qui sunt cōtingētes et in potēsta
te nostra Sed forte dices m̄hi q̄ multi se
ip̄os occidunt quemodo illi se diligunt. Irē
multi sancti mortem d̄siderauerūt. quorum
vnus sanctus scilicet Paulus dixit. Lupio
dissolui. et esse cum christo. Respondeo

Ad .3.

Ad .4.

Instantia

Solutio

Dupliciter. Pr^o q^o cu^m dico q^o h^o necessario diligit seipm loquor de hoie vt h^o est. s^z nunc est ita q^o aliq^o sunt peiores hoib^o. sicut s^z illi q^o laborat in vicio bestialitatis. de q^o b^o p^o terminat. vii. ethi. Alij aut sunt meliores ho minib^o. de q^o b^o circa p^oncipuz eiusde septimi hector^o poncs in ex^oplu ait. q^o p^oamus dixit de hector^o q^o no erat fili^o mortal^o hois sed dei. qm^o valde erat bon^o Et seq^o ibide. Quare qm^o admodu^o aut ex hoib^o erut diuini ppter x^o tis excellentia. Et de eisd^o ait p^omo ethi. Qu ro^oz optimos et dignissimos b^oficam^o. Et p hoc p^oz ad in st^onas. q^o occisoz sui e^o peioz ho mine. imo peioz est bestia. z io non miru^o si no diligit se vt h^o. Lupies aut dissolui et esse cu christo est melioz hoie. q^o no solu heroyca h^o virtute. que fm p^om hoien facit diuinu^o et am pfecte possid^oz theologica charitate q^o tras format amantem in amatu^oz Sedo possu^o et aliter soluere q^o occisoz sui p^o no h^oz rectu^o iudiciu^o de seipo. q^o malicia supabund^oas putit iudiciu^o rois. z io p^o se odire Sed desiderans mori ppter x^ou maxime se diligit. q^o sibi p^ofectu^o bonu^o appetit. Na^o firmiter credit q^o no ab esse vl^o vita recedat. sed post morte pfectu^o esse z b^oram vita possideat. Propter q^o b^orus Aug. sup iam dicto s^obo apli ait. Uelle dissol ui z esse cu christo multo meli^o e. Un^o z ides aplus post s^oba p^odicta s^odit. Mibi viuere christ^o est. mori lucz. Et eandem iam expri mens b^orus Bre. x. li. moza. ait. Si eni mes forti intentoe in x^ou dirigit. q^o q^o d in h^o mudo amax sic dulc^o estumat. o^o q^o affligit reqem putat. trasire p^o morte appetit vt obtinere vi tam pleni^o possu^o. fundit^o in infimis extigui desiderat q^o virtus suma pcedat. Ex his i ferre possu^o vn^o correlariu^o q^o q^osd^o doctores q^o cedunt ia dicti z clusione q^o tu^o ad finez in vnuerali app^ohesum. negat t^o ca si app^oheditur vl^o ostendit in p^ontulari p^o statu vie. pu ta si p^ocipit deus i via vt trin^ous et vn^o. tuc d^o cut q^o viator p^o eo no frui. Sed si p^ocipit i vnuerali sub roe obiecti b^ofici tuc viator no p^o eo no frui. Istud no valet. q^o fm h^o fieret vnus syllogism^o in debito mo^o et figura. e^o ante p^omiss^o essent vere. z t^o clusio falsa. q^o est ipossibile. vt p^oz p^omo p^oioz. Argua^o enim sic. Quado cuq^o illud q^o est summu^o bonu^o co cipit actual^o et ondit volutari. tuc volutari ne cessario desiderat ipm et no p^o ipm non velle Sed q^o deus co cipit et ondit volutari vt tri nus z vn^o. tuc i rei p^oitate sumu^o bonu^o onditur ipi volutari. q^o zc. maior est s^oa etia^o fm docto

res istos. q^o ipi vtut ea ad pb^oadu^o p^oma zclu sione. Etia^o mior^o e^o s^oa. si solu ap^o theologos. s^z etia^o apud p^ohos. P^ohs eni sepe ponit x^ou ee oim bonozu^o optimu^o ta i ethic^o q^o i metaphis ca. It^o ro^o trin^o z vn^o no est p^oditio d^ostra h^oes z io no minuit roem tonit^o i x^oo. ergo si deus i vli cocept^o h^oz roez sumi boni. etiam pceptus vt trin^o et vn^o co cipiet vt sume bon^o d^omodo p^ocipiat vt ver^o deus.

Quantu ad secundu

Secundu pncipale

pncipale dico breuiter q^o volutas p accid^oes p^o obiectu^o fruibile sibi onsum i via non velle Qu illd p acc^ons p^o obiectu^o fruibile no velle quod p^oter intentoe^o auertit intellectu^o a co sideratone tal^o obiecti. volutas e^o hm^ooi. q^o zc. maior p^oz. q^o fm q^o aliqd^o autit a cognitoe ali cui^o. fm hoc etia^o autit a volitoe e^o. cu^o bonuz cognit^o sit obiectu^o volutatis. Illd etia^o q^o i agerib^o a p^oposito fit p^oter int^oroez p acc^ons fie ri vid^o. mior^o p^obo. q^o volutaf du^o actu vult vl timu^o sine ex sua librate p^o intellectui impare p^osiderat^oez ali^o alteri^o rei. no adit^oez p^otel lectus sil^o plura vt pla intelligere no p^o. Intel lect^o vero tal^o re p^oscendo iuxta imperiu^o volu tar^o imediate desinit a cognitoe finis. q^o facto volutas auertit ab ei^o volitoe. cu^o p^o se no ferat nisi i cognit^o. z d^o p^omo ad vltimu^o seipaz au tit salt^o p acc^ons a sumi boni actuali volitoe.

Quantu ad terciuz

Tercium pncipale

pncipale dico q^o obiecto fruibili clare viso in p^oria volutas necessario fruct. et no p^o eo non frui q^o tu^o d^o se e. Qd addo p^o t^oco q^o n^o in q^oz h q^o fieri possu^o p^o x^o pot^oetia^o absoluta. h^o eni sit p^o in q^o sui. Nec p^odo p^o p^obari sic. Qn aliq^o pot^oetia fm se tota excedet mouet ab aliq^o ob iecto. si tal^o motio fuerit z uenies et fm inclia roez pot^oetie. tuc pot^oetia de n^oitate redet i obie ctu^o. da oppositu^o tuc pot^oetia no eet sufficiter mota z fm aliqd^o sui est no mota roe e^o pol set se ab isto auerere z ad ali^o z^otere. vl^o actu su um circa ipm suspedere. S^z obiectu^o b^ofici siue fruibile clare visu excedet z sufficentissi me mouet volutate q^o tu^o ad se tota z qualibet roez sui tali motoe q^o e^o z uenientissima voluta ti. q^o volutas actu sui pfectissimi amoris siue actu fruitois a tali obiecto no p^o resiliere s^z ne cessario redet i ipm. P. obiecto fruibili actu app^oheso p^ognitoe vie volutaf n^oario fruit^o frui itoe vie. q^o ipo app^oheso cognitoe p^orie n^o p^o no frui. consequentia patet per locum a minoru

Contra tho ma p^omale cu^o de. q. x. z Scotri. ij. q^o d^o libz. q. i

dam p^oba
noe malari
ona q^ouo et
dicat. Ed
p^oim obliu
tas no p^o id
ri. q^o no pol
s^z ali^o v^oat. il
trari no p^o ro
i. q^o illd rap
tuc maior et
e^o volutatem
viret^o n^o p^o
utabili v^odo
sedo mo^o tuc
luz v^olz sui
n^o d^o et in t^oco
ud possu^o et app
llu possu^o b^ore
s aliq^oid ali
a p^ohice loq^o
relectu^o opant
re z amant^o
z possu^o. Am
tes maxime
maior est falli
i q^o d^o iudicant
le i aliud mo^o
ete no q^o d^o em^o
chideru^o emz re
de sit no esse
ri re no habu
erim^o est quis
z possu^o B^o
na ad p^obaroz
o est coing^oes
nali p^oderat^oe
no obliate p^o
q^o em^o vl^o mi
unt^o vl^o mital
virtus nec vie
q^ondo. quia vt
ral. Ex possu^o d^o
e virtut^o p^omur
ius amoris p^o
uis amor^o ist^o
possum effere
ites et in pot^o
s m^obi q^o m^ole
li se diligit. It
traueru^o q^o m^o
lus dicit. Caro
z. Responsa q^o

affirmatiue. añs pbatū ē in articulo primo.
 3 P ab illo volūtas nō p̄t resistere i q̄ repit rō
 nē ois boni. 7 penit nulli mali. obiectū fru/
 4 bile clare visū ē h̄mōi cū sit de. ḡ rē. P po
 tētia volūtua nō p̄t se autere ab obiecto clare
 viso replēte totā ei⁹ capacitatē et oē suū deside
 5 riū. obiectū fruibile ē h̄mōi. ḡ rē. P q̄cun
 qz vire⁹ finita p̄ sui motōz talz imutat aliq̄m
 potētiā q̄ difficile est potētie resistere tali s̄tu
 ti. si h̄mōi s̄tus sumat infinita ipossibile erit
 ipam potētiā motōez talz virtutē abijcere l re
 futare. s̄z volūtas a s̄tute bonitatē finite imo
 apparētis 7 modicū crētē mota i via patitur
 difficultatē ad resistēdū. ḡ i patria mota a bo
 no infinito clare viso ipossibile ē qd̄ resistat.
 6 P tristitia d̄natorz sic mouet volūtatē
 eoz q̄ ipi nō p̄t nō tristari. ergo gaudiū 7 le
 titia b̄torū causata ab obiecto fruibili sic dele
 ctabit volūtatē eoz q̄ nō p̄t ad p̄ntiā ta/
 lis obiecti nō letari. et ipo p̄ se q̄m̄ necessario
 7 fruent. aña patz p̄ locū a miori. P. in statu
 vie q̄nqz anm⁹ amātis sic rapit q̄ nō p̄t non
 amare. ḡ multo magi i patria. S̄z istā
 1 clusioem arguit qd̄a doctor sic. P̄i⁹ p̄ sta
 re sine posteriori. s̄z visio ē naturalz p̄oz frui
 2 one siue dilectōe. ḡ rē. P necessitas agēdi
 nō p̄t alicui inesse nisi p̄ aliqd̄ intrīsecū 7 in ex
 istēs p̄ncipio ipi⁹ actus. s̄z obiectū clare visū
 nō est aliqd̄ intrīsecū volūtati. ḡ nō fruct ne/
 3 cessario volūtas p̄pter ipm̄. P. vna potētia
 tm̄ habz vnū modū agēdi. s̄z mod⁹ agēdi vo
 lūtatis ē agere libere 7 p̄tingēter. ḡ nō ager ne/
 cessario. als oppositi modi agēdi s̄ssent eidē
 4 potētie. P. approximatio agēt ad passum
 nō causat necessitatē. q̄nis causare possit acti
 onis intēsiōez. sicut p̄tz de igne respectu cale/
 factibil magis et min⁹ approximato. s̄z obie
 ctū sumptū vt clare visū 7 vt obscure visū nō
 est nisi maior 7 mior approximatio ad potē
 5 tiā. et visū in vli et obscure nō necessitat volū
 tatē. ḡ nec clare visum ipaz necessitabit P
 aut ad istū actū volūtōis quē dicit eē necessa
 riū mouebit obiectū fruibile. aut volūtas. aut
 vtrūqz. Si p̄mo mō. tūc nlla erit ibi nccitas
 qz de ad nullū actū creatū necessitat. Si vo
 6 lūtas. nō erit ibi necessitas cū sit potētia libe
 ra. Si tercio mō seq̄t idē qd̄ p̄mo P cari
 tas pauli p̄ raptū fuit p̄ncipiū eliciēdi actuz
 dilectōis p̄tingēter et libere. ḡ et in raptu. aña
 patet cū fuerit eadē caritas. Idē eni manens
 idē sp̄ facit idē. ij. de generatōe. P. habitus
 7 nō mutat potētiā nec modū agēdi ei⁹. s̄z vo
 lūtas vt volūtas agit libere 7 p̄tingēter. ḡ q̄n

Scotus

tūcūqz eleuet p caritatē in p̄ria. sp̄ tm̄ libere a/
 get et p̄tingēter. S̄z ista omia p̄cedūt q̄
 si ex qd̄a equocatōe necessitatē et libratē. Qz
 qd̄am est necessitas violētē 7 coactōis. 7 ista
 sonat i defectū. nec stat cū librate. qz vt d̄r. v.
 metaph. oē violētū p̄tristās. Alia ē nccitas i/
 mutabilitatē. q̄ ē q̄si qd̄a inuolabil adhesio
 p̄ueniētē cū cōueniētē. Est etia duplex liber/
 tas. s̄. libtas cōtradictōis q̄ possum⁹ h̄ 7 op/
 positū. 7 ista libtas inest voluntati q̄tū ad
 actū electōis respectu eozū q̄ sunt ad finem.
 Alia ē libtas eximie p̄placētē. fm̄ quā inna
 scit in nobis qd̄am placidissima ten dētia in
 obiectū absqz omni defectu mōstratū 7 app/
 h̄scim̄ s̄b rōe p̄fecti et vliis boni. et ista liber/
 tas nō p̄uenit volūtati penes actū electōis. s̄z
 penes actū qui d̄r voluntas. qz hec libtas p̄
 prie est respectu vltimi finis respectu cui⁹ nō
 cadit electio. iuxta illud. vl. ethicoz. Volun/
 tas est ipi⁹ finis. electio s̄o eozū q̄ sunt ad fi
 nem. Est tm̄ hic sciendū q̄ nō pono has du/
 as libtates volūtatis q̄si duas res intrīse
 ce differētes. sed vnā rem simplicē que vl est
 ipa natura volūtatis. vl ē quēdā nobilissima
 p̄prietas ipi volūtati a deo cōmunicata. capi
 ens p̄dictā distīctōnem solū extrīsece penes
 aliā et aliām d̄ditionē obiectoz. Licet ḡ lib/
 tas p̄mo modo sumpta stare nō possit cum
 aliquo mō necessitatē. et scdo mō sumpta sta
 re nō possit cū p̄mo mō necessitatis. tamē lib/
 tatis scdus modus 7 necessitatis scdus mod⁹
 optime se cōpatunt. nec aliqua in eis appa
 ret repugnātia. Dis p̄missis patet facilius
 solutio p̄dictozū. Unde ad p̄mū dicenduz
 q̄ maior sumpta vniuersalē est falsa. Sub/
 stantia eni creata est naturaliter p̄oz respectu
 quē fundat ad creatorē. et tm̄ nulla potentia
 posset fieri sine tali respectu sicut istemet do/
 1 ctoz ponit in suo scripto sup quartū s̄naruz.
 Itē numer⁹ est naturaliter p̄oz qz par l'im
 par. cū subiectū sit naturaliter p̄i⁹ passione.
 2 7 tm̄ nulla potētia p̄t fieri numer⁹ qui nec sit
 par nec impar. 7 eodem mō de linea respectu
 rectitudinis vl curuitatis. 7 de triangulo re/
 spectu triū angulozū valentiū duos rectos. 7
 alias multas illa maior patit instantias. Lō
 3 cessa tm̄ tota ratōe nihil plus cōcludit nisi de
 potentia dei absoluta. de q̄ ad p̄sens nihil q̄ri
 tur. Ad secundū dicendū ad minorē q̄ ta
 lis necessitatē visio obiecti nō est cā p̄ se. s̄z fm̄
 ordinē quē videm⁹ est cā sine qua nō. Unde
 talis necessitas iest volūtati p̄ aliqd̄ intrīsecū
 qz inest sibi p̄ p̄p̄riā naturā a deo sibi datam

Extra scotum

Solutio rationuz scoti Ad. 1.

Ad. 2.

Ad 3 lz nō ueniat sibi spcū cuiuscūq; obiecti sz respectu sūmi boni. Ad terciū nego maio/ rē. qz volūtas diuina ē vna potētia. tñ est pñcipiū pducendi creaturā q̄ cōtingēter pducitur. qz posset nō pducī. t est pñcipiū produ/ cēdi spm̄ctm̄. q̄ necessario pducit. qz n̄ p̄ nō produci. etiā in minorū supponit qd̄dā falsū scz q̄ om̄e qd̄ libere agit cōtingenter agit. qd̄ tñ nō est vez nisi de libertate pmo mō dicta. p̄ enī et fili⁹ litterime pducit spm̄sanctū. qz p̄ modū amoris. et tñ necessario ipm̄ produ/ cū nō necessitate coactōis. sed necessitate im/ mutabilitatis. nō enī sp̄s̄ctus p̄tēter pro/ cedit. cū nō possit nō p̄cedere. tñ libere p̄ce/ dit. cū sp̄s̄ctus sit amor. pductus in diuis.

Ad 4 Ad q̄rtū dicendū q̄ falsum assumit i n̄io ri. qz summū bonū etiā in via apphēsum i v/ nueriali necessitat volūtatē necessitate imu/ tabilitatis. vt pbatū ē in pmo articulo ist⁹ q̄/ stiois. et ibidē rōes ist⁹ doctoris pbātes op/ positū solute sunt Ad q̄ntū dicēdū q̄ ista necessitas ē ab viroq; Est enī ppter obiectū qz ita sufficēter mouet potētiā q̄ ipa imutabi/ liter actū fructōis siue p̄fecti amoris elicit cir/ ca ipm̄. Et sicut est a volūtatē que ex sua natu/ ra h̄ habet q̄ a sūmo bono mota t̄ delectata si/ bi placēdo cōsentēs imutabiliter q̄sc̄cat.

Ad 5 Ad sextū dicendū q̄ siue caritas pauli su/ ma in raptu siue post raptū. sp̄ ipm̄ deū sub/ rōe vltimi finis apphēsum necessario dilexit

Ad 6 Ad septimū dicēdū q̄ maior nō est v̄a. qz elicere actū delectabilē nō min⁹ est mod⁹ po/ tētie circa actū q̄ elicere p̄tēter. Elicere aut̄ delectabiliter p̄uenit potētie p̄ habitū. vt p̄t̄z. ij. ethicorū. Ad minorē dico q̄ in ea q̄ sunt ci/ tra vltimū finē volūtas tēdit libere t̄ p̄tingē/ ter. sed in ipm̄ vltimū finē tēdit libere t̄ neces/ sario necessitate imutabilitatis.

Ad 7

Quātū ad quartū
p̄ncipale dicendū q̄ nec p̄ se nec p̄ accidēt vo/ lūtas a dilectōe siue fructōe ip̄i⁹ vltimi finis p̄t̄ in patria resilire. nō quidē p̄ se. vt patet ex/ dictis in tercio articulo p̄ncipali. nec p̄ accidēs. qz nō s̄bet aliq̄ cā quare intellectū auertat ab/ vltimi finis actu ali⁹ cōsideratiōe. Si enī voi/ luntas in patria alieui⁹ alteri⁹ rei impabit cō/ sideratōez. illa tñ nō excludet obiecti beatifi/ ci clarā visionē. qz fm̄ aug. tā cognitio rerū in/ s̄bo que d̄r matutina. q̄ cognitio in p̄po ge/ nere q̄ d̄r vesperina si l̄ stare poterit cū visioe s̄/ bi in v̄to que est apta visio obiecti fruibil.

q̄d: meridiana Hāc aut̄ cōclusiōz vlteri⁹ nō p̄bato rōe breuitat⁹ Ad argumētū p̄ncipale patz p̄ iam dicta. qz arguit de actu coactōis t̄ nō de necessitate imutabilitatis.

Ad argu/ mētū p̄nci/ cipale

Com autē bo
c **C**omunes rē. In ista pte circa p̄di/ cta mgr̄ mouet q̄stiones q̄sdaz. et diuidit in tres pres fm̄ q̄ tres mouet q̄stio/ nes. Prima est. vtrū hō hoibz debeat frui vl̄ vti. Scda vtz deus hoibz fruaf vl̄ vtaf. Ter/ cia vtz fructibz vti vl̄ frui debeat⁹. Scda ibi. Sed cū de⁹ diligit nos. Tercia ibi. Hic cōsiderādū est. Et q̄libz istarū diuidit in du/ as pres. fm̄ q̄ primo mgr̄ p̄mittit q̄stionē. scz cūdo adiūgit q̄stioi responsionē. pres patēt. Circa materiā istius lectiōis quero hanc questionē.

Vtrū brūs in obiectū fruibile siue br/ sicū tendat sub vna t̄m̄nō rōe. Et videt q̄ nō. qz obiectū claudēs i se di/ uersas rōes formales irreducibiles ad se in/ cem ex sui natura hoc habet q̄ in ip̄i⁹ tendat diuersis rōibus. obiectū fruibile est h̄mōi. er/ go rē. maior patz. p̄bo minorē. qz rō diuini/ tatis t̄ relatōis que includunt in deo q̄ est ob/ iectū fruibile irreducibiles sunt ad se inuicē. cū diuinitas sit ad se t̄ nō ad aliud. relatio ve/ ro ad aliud t̄ nō ad se. Cōtra. tendēs i ob/ iectum simplicissimū tēdit in ip̄m t̄m̄modo sub vna ratōe. obiectū fruibile est simplicissi/ mū. ergo rē. Maior p̄z. qz vbi est rōnū diu/ sitas nō est sūma simplicitas. Simplici⁹ cū est qd̄ est simplex re t̄ rōe. q̄ quod ē simplex t̄m̄ re. minor etiā ē nota t̄ theologice t̄ philo/ ce. Qz enī deus sit summe simplex exp̄sse pro/ bat. xij. metaphisice. In ista q̄stioe sunt q̄tuor vidēda. P̄io vtz obiectū fruibile s̄b vna rōe moueat tā intellectū q̄ volūtatēz ip̄i⁹ b̄ti. Scdo dato q̄ nō. vidēdū ē vtrūz ip̄am volūtatē brām moueat s̄b diuisa rōe in/ t̄m̄ q̄ act⁹ fructōis possit terminari ad eētiaz diuinā abiq; h̄ q̄ terminet ad p̄sonā Tercō vtz possit terminari ad p̄sonā sine terminatōne ad essentiā Et q̄rto vtz possit terminari ad v̄nā p̄sonā abiq; h̄ q̄ terminet ad aliā.

Cōtra

Quātū ergo ad p̄i
mū dicēdū est q̄ q̄uis eadē res indifficēta sit obiectū intellectus et volūtatē. hoc tamē es/ se nō poterit sub eadem ratōne. quia volubile vt volubile est alterius ratōis q̄ intelligibile

Primuz p̄ncipale

na. sp̄ tñ libere
omia p̄cedit i
et librat. Qz
coactōis. t̄ illi
stare. qz vt d̄r v.
i. Quē v̄tas i
molabil. volubili
v̄tas dupl̄. h̄m̄
possim⁹ h̄m̄
voluntatē q̄ntū
i sunt ad s̄m̄
etic. fm̄ quā
sima rēndit i
mōstratū t̄ q̄
boni. et ista libe
rs actū delectōis
qz delectatōis
s respectu cur
ethicorū. Volo
ecōi q̄ sum est
nō pono h̄m̄
diuas res v̄tas
mplicē quē v̄
uedā nobilissim
cōmunicatō
sū cōtēctō p̄
ctōz. Licet q̄ lib
rē nō possit can
io mō sumptu
elicitat. t̄m̄
statis tēdē mod
liqua in eis appo
m̄llis p̄tēctōis
q̄m̄ dicendū
est falsū. Sub
iter p̄o respectu
i nulla potētia
sicut ista m̄do
quartū s̄m̄
er p̄o q̄ p̄t̄ m̄
ter p̄i⁹ p̄tēctō
umer⁹ qui nō
de linea referu
t̄ triangulo
i duos rēctos
t̄ instantias. Cō
s cōcludit n̄
ad p̄sonā m̄bi
ū ad minorē p̄
ō est cā p̄tēctō
re op̄ano. Cō
ip̄ aliq̄m̄
a deo libere

Quartū p̄ncipale

vr intelligibile. s; obiectū volūtatis est voli-
 bile. intellectus intelligibile. ergo rē. maior p; q;
 illa differūt quoz vnū manet altero nō ma-
 nēre. sed manēre rōe intelligibilē vr actu mo-
 uet intellectū. nō manet rō volibilis. ergo rē.
 Maior p; p se. minor p; b. q; idē hō heri in-
 telligens vinū z volēs vinū. hodie intelligit
 vinū z nō vult vinū. eo q; aliq; p; dicitio vnū
 tatis ex pte vini sit mutata. q; rō intelligibilē
 manet actu mouēs. P; deus hodie intelligit hūc
 hōiem puta forē. quē etiā heri intellexit. z tū
 nō amat eū hodie q;uis eū heri amauerit. er-
 go ratio amabilē sine volibilis nō est rō intel-
 ligibilis. Anis patet. q; cessante hodie i forē
 te bono morali qd heri sibi insuit. de? nō amat
 hodie eū quē heri amauit. sequentiā p; b. q;
 cū in deo ab intra nulla cadat mutatio. ergo
 optet q; illa volūtōis cessatio z intellectōnis
 p;tinuatio solūmō p;gat ex diūsitate rōnū
 obiectaliū. q; vna. s; rōne volibilē cessante
 cessat quo ad h; dei volūtō. altera s; rōe co-
 gnoscibilē p;manēte dicit q; ad h; dei cognitio
 p;manere. P; si idem s; eadē rōe est obiectū
 intellectus z volūtatis. tūc actus intelligēdi
 z actus volēdi eēt eiūsdē rōis. et specie nō dif-
 ferēt. q;is est fallūz. ergo z anis. sequentiā p; b.
 q; vt p; z. h. de aia. actus distinguit p; obiecta-
 cū ergo idē q;ntū ad rē obijciat intellectui z vo-
 lūtati. si etiā idē q;ntū ad rōes eis obijceretur.
 nō apparet vnū cōfingere possem? differentiā
 actū ex distinctōe obiectozū. P; de? itelli-
 git malū culpe z nō vult malū culpe. ergo idē
 sub eadē rōe non obijciat intellectui z volūtati.
 sequentiā p; z q; rōes seorsūz abinuiē repibi-
 les nō sunt eadē rō. Sed p; dicitā cōclusi-
 onē est q; dā doctoz q; ponit q; q;ncūq; aliquid
 obijciat intellectui z volūtati. obijciat eis s; ea-
 dē rōe. q; si s; alia z alia rōe. aut vna p; tineret
 sub alia. aut ambe sub tertia. aut essent eā-
 les. aut simpl; de spate. Nō p; mo mō. q; po-
 tentie sunt eque abstracte. z nō nec rō obiecti
 volūtatis p; tineri sub rōne obiecti intelle-
 ctus. nec eōuerso. q; in omē illd in qd p; v-
 na p; et altera Nec scdo mō q; tūc nō moue-
 rent vr due distincte rōes s; magis vr vna.
 q; mouerēt s; p; uenientā illā quā haberēt i
 illa tertia. Nec tercio mō. q; totū qd intelle-
 ctus intelligit. intelligit s; rōe sui obiecti. et
 omē qd vult volūtatis vult sub rōe sui obiecti
 Si etiā rōes iste essent totaliter de spate. tūc
 volūtatis de necessitate ferret in nō cognitū. et
 intellectus in nō volūtū. qd est incōueniēs. P;

cū volūtatis z intellectus ferant in idē obiectū. z
 si sub diuersa rōe mouent ab obiecto. aut iste
 rōes differūt realiter aut sola rōne. Nō pri-
 mo mō. q; ens vnū et vnū nō differūt reali-
 ter. vr p; bat Arist. iij. metaph. s; Auicēnam.
 Nec scdo mō q; rōes obiectales sunt p;ores
 actib; quos causant in potētis. sed ois disti-
 ctio rōis est posterior actu intelligēdi. cū sine
 ipō fieri nō possit. Et p; firmat. q; cū rōnes
 obiectales sint causa actū realū in potētis.
 si tales rōes essent p; statute p; actū rōis tūc se-
 quit duplex incōueniēs. Prio q; idē eēt cau-
 sa sui ipsius. Scdo q; ens rōis esset causa en-
 tis realis. Sed ista nō p;cludūt. q; si idē
 sub eadē rōe esset obiectū intellectus et volūta-
 tis. intellectus et volūtatis essent vna in disti-
 cta potētia. saltē q; ad nram innotescētiā. cō-
 sequentiā p; z. q; distinctio potētiaz q;uis cau-
 saliter nō sit ex actibus. tamē nō cognoscitur
 a nobis nisi p; distinctiōe actū. Et sic etiā
 intelligendū est p; h. ij. de aia. cū ait. Potētie
 distinguunt p; actus. Et q; actus distingui
 z specificari nō p;nt nisi vr sunt ab obiecto s; b;
 alia et alia rōne. vr p; z in eodē scdo de aia. er-
 go de primo ad vltimū in distinctā potētia
 rō noticiā absq; hōiōi rōnū distinctōe nul-
 latenus poterimus p;uenire. Ad primū er-
 go dicēdū q; ista rōes aliquo mō se mutuo
 cōsequunt. aliq; s; modo est in eis excedēt z
 excessūz. Nā si volūtatis et intellectus s; m; istas
 rōes compant ad sua obiecta p; actus p; p;rios.
 tunc est in eis excedens z excessum. et h; maxi-
 me in sensu cōposito cū hoc verbū est p;dicat
 tercio adiacēs. Nam ego volo me esse regem
 nō tū intelligo me esse regē. q; nō sum rex. et
 quod nō est hoc intelligi non p; vr patet p;
 mo posteriorū. Itē possum intelligere me esse
 turbatū. et tamē nō volo me esse turbatū In
 sensu etiā simplici intelligere excedit velle q; n-
 rum ad actū positū ipsius volūtatis. q; in-
 telligo homicidiū. et tū nō volo homicidiū
 Sed si vna istaz potētiaz p; patur ad obiectū
 s; m; rōne obiecti nō p; actū p; priū sed p;
 actū alteri potētie. tūc nec est in eis excedens
 nec excessūz. s; in omī sensu se mutuo p;sequū-
 tur. quia si intelligo homicidiū. tūc ego volo
 me intelligere homicidiū. Si ego volo me
 esse regē ego intelligo me velle esse regē. et sic
 de alijs. Patet ergo q; argumentū p;cedit ex
 insufficienti diuisiōe. quia iste rōnes p; p;rio
 quando nō sunt de spate. nec vna est vnū
 talioz alia. sed habent se mō iā dicto Ad se-
 cūdū dicēdū q; iste rōes sūt original; i obiecto

Boffrid?

Cōfirmat

Cōtra got fridum

Solutio Ad 1

Ad 2

ex naturali secunditate obiecti. nō sūt tñ actus
distincte nisi cū obiectū pñs fuerit potētis
supradictē. s; posita tali pñtia sine oī trāsmu-
ratōe scā circa obiectū hmoi rōnes q̄ potētia
fuerit i obiecto z in distincte sūt actu distincte. sic
posito q̄ n̄ sit actu aliq̄ magitudo nisi vna so-
la magnitudo pedale hec q̄suis actu nec sit eq̄-
lis nec ineqlis. ex natura tñ sua potētia liter
habz rōez eq̄lis et ineqlis. cū possibile sit da-
re magnitudinē pedale respectu cui⁹ hēbit ra-
tōez equal. et tripedale respectu cui⁹ hēbit ra-
tōem ineqlis. q̄ si ponat̄ eē actu. tūc eq̄litas z
ieqlitas q̄ i pma magnitudie fuerit i potētia
z i distincte. sine oī trāsmutatōe scā i tali ma-
gnitudine erūt actu distincte. posset ergo dici
q̄ minor nō ē s; a. qz q̄suis iste rōes nō diffe-
rant realiter sicut duo absoluta. differunt tñ
ut duo respectiva. Ad pbatōez dico q̄ q̄suis
fundamentū sit vnū z indistinctū. tñ respec-
tus reales pñt multiplicari i eodē funda-
mēto iuxta multiplicatōez terminoz hmoi re-
spectus terminatiū. Alij dicūt q̄ iste rōes
s; materialiter sint idē. differūt tñ formalit̄ et
ex natura sui. Hāc tñ opinionē n̄ intēdo ad
plens tractare vsq; ad distinctōez. vi. ibi enī
n̄ deo motuū eozū q̄bus pbare nitūt hmoi
formalitates in deo z creatur⁹. Est etiā ali⁹
doc. q̄ ait q̄ obiectū fruibile ad intellectū z vo-
lūtate duplt̄ p̄t ppari. s. in rōe mouētis z rōe
terminatiū. Prio mō dicit q̄ intellectui z vo-
lūtati obijcit se s; eadē rōe. Sed scdo mō s; a
alia et alia rōe. Probat p̄mū vnico medio sic
Quāq; aliq̄ mouētis mouet duo mobilia
fm̄ q̄dam ordinē. puta vnū mediante alio.
tūc ip̄ mouet scdm p̄ eandē rōez p̄ quā mouz
p̄mū. s; obiectū fruibile sic mouet intellectu
z volūtate ad suos act⁹ q̄ volētē mouet medi-
ante intellectu. ergo rē. maior pbat. qz si mo-
ueret scdm p̄ aliā rōnem tūc nō moueret ip̄m
mediatē p̄mō. Scdm conclusōez pcedo.
qz idē ego pono. Sz ista p̄ma nō videt̄
esse vera. qz ab eodē res habet esse z distinctū
esse. vt pz. iij. metaphisice. et in plib; alijs lo-
cis phie. sed fm̄ istū doctore obiectū vt habz
ratōez mouētis causat actū z ip̄m in esse pdu-
cit. z vt terminat dat sibi distinctū esse. ergo si
sub alia z alia rōe terminat aliū z aliū actum.
s; alia et alia rōne mouebit ad aliū et aliū
actū. P̄. Lū isti act⁹ p̄ obiectū mouēs cau-
sati sint in illo prior qd tu ponis añq; termi-
nent. vlt sunt aliq̄ mō distincti vlt oīno indi-
stincti. Si p̄mo mō cū fm̄ tenulla sit ibi di-
stinctio nisi a distincti rōib; ergo obiectum

vt mouēs mouet s; distincti rōib; z nō sub
vna tñ vt tu dicis. Si aut̄ illi actus in illo
prior sunt oīno indistincti. tūc act⁹ intelligē-
di z act⁹ volēdi erūt vnū chaosiā in esse pdu-
ctū. nō tñ habēs distinctū esse. Itē circula-
ris erit distinctio. qz tu ponis istas rōes potē-
tialiter eē in obiecto. nec actu distingui nisi cū
isti actus terminati fuerint ad obiectū. z tūc h
ponis q̄ ipi actus specificant z distinguūt p
h q̄ terminant ad obiectū sub distincti rōni-
bus. z sic rōes distinguunt ppter distinctōez
actū. z actus erūt distincti ppter distinctio-
nē rōnū. qd est circul⁹ manifest⁹. z idem erit
causa distinctiois sibi ip̄i. Maior etiā rōis sue
nō videt̄ esse s; a. qz sp̄s lapidis mouet intel-
lectū mediatē fantasia. et h̄ fm̄ quēdā ordi-
nez. qz p̄mo fantasia z postea intellectū. z tñ
nō mouet scdm p̄ eandem rōnem p̄ quā mo-
uet p̄mū. qz fantasia mouet s; rōe fantasia bi-
lis material; ipaz immutatō. intellectū mo-
uet sub rōne qd dicitatis intelligibil; spūaliter
ip̄m immutatō. Itē q̄suis sol mediātibus
planetis et alijs corpib; celestib; moueat ista
inferiora sub alia tñ rōne immutat superiora.
z s; alia ista inferiora. illa enī immutat intē-
tion aliter. ista s; realiter. illa formaliter illu-
minat. mltā s; de illis inferiorib; nō sunt lu-
minis receptiua. puta venemioraliū i cor-
de terre. z cetera hmoi q̄ sol suo lumieñ p̄igit

Solutio
ratiōis ger-
hardi

Quātū ad secunduz

Secunduz
pncipale

principale dicitur q̄ brūs nō p̄t frui diuina ef-
sentia nisi fruatur psonis. quia intm̄ aliqd
est fruibile in q̄ntū ē bonū. sed essentia diuina
cū tribus psonis est tñ vna bonitas. ergo et
tñ vnū fruibile. P̄ solo vltimo finē creati-
fice frui dētm⁹. sed essentia circūscriptis pso-
nis nō habet rationē vltimi finis. quia nō p̄t
habere ratōem summi boni nisi put habz eē
diuinū. circūscriptis autē psonis iā nō habe-
ret esse diuinū: imo nullū habere esse. quia si
bi nō cōpetit esse nisi in trib; suppositis. Pro-
pter qd ait Aug⁹. v. de tri. c. viij. q̄ sicut pater
et filius z spūscūs nō sunt duo vlt tria prin-
cipia. sic pari rōne nō sunt duo vlt tres fines
P̄ sicut se habet fruitio inordinata ad ef-
sentiaz creature. sic se habet fruitio ordinata
ad essentia creatoris. s; essentia creature ab-
stracta a supposito frui nō possum⁹. q̄ nec di-
uina. p̄bo minorē. qz circa eētia sic abstractā
n̄ possum⁹ h̄re actū nisi mere spectatiuū. oēs
ei opatōes sūt circa singlaria. vtz. i. metaph.

Scotus

Gerhardus
d' d'ienis

Contra
gerhardus
de sensu

1

2

2

3

4 **P.** quecuq; se equaliter offerunt intellectui eque
liter intelligunt. sed eentia divina et relatio di
vina eequiter se offerunt intellectui beati. qz eequi
ter sunt plentes. ergo eequiter intelligunt. et p
5 **S.** cosequens beatus filius et equaliter ipis fruit. **P.**
manete eade ca manet idem effectus. sed ca qua
re pater no potest videri sine filio est qz idem sunt.
vt patet p aug. pmo de tri. c. iij. qz cu essentia sit
vnu et idem cu persona ipa no poterit videri sine
persona. nec p qns potest esse obiectu fruibile si
ne persona. Sed p dicta sunt qda dicentes
q ta viator fruitoe vie. qz beatus fruitoe patrie
1 **P.** possunt frui diuina essentia no fruendo persona.
Primu pbat sic. Illud qd viator potest distin
cte percipere illo potest distincte frui. maxime si ha
bet roem puri boni. sz essentia cu sit qd abso
lutu potest distincte concipi a viatore. no pcepta
relatone. et p cosequens no pcepta persona. **P.**
2 **Naturali** roe potest viator concludere deum esse sum
mu bonu. et p cosequens eo frui fruitoe vie. sz na
turali roe no potest attingere diuinam personam. naz
cu diuina persona sit qd relatiuu. et relatiua fil
cognoscunt naturali intelligentia. si vna perso
nam cognosceret naturali roe. tota trinitatez
cognosceret naturaliter. qd est impossibile. ergo at
tingedo ad deum sub roe summi boni solu at
tingit diuinam essentiam. et p cosequens ipa sola fruet
Secdo dicit isti. q quis de facto beatus frui
tur essentia cu personis. posset tamen fieri p abso
luta dei potentia q beatus fruere diuina essentia
sine fruitone persone. Qz quicunq; aliq; accipit
3 **S.** respicit aliqua duo. vnu tanq; obiectu pma
riu i quod pncipaliter tendit et a q; specificat. aliud tan
q; secundariu in qd solu tendit sicut pmi ob
iecti. potest deus facere q ille accipit terminet ad pma
riu absq; eo q terminet ad secundariu. sz accipit frui
tois respicit diuinam essentiam vt obiectu pma
riu. sed trinitatez personaz vt secundariuz. ergo etc.
maior patet. qz ppter h potest facere deus q intel
lectus beati p actu suu terminet ad diuinam es
sentiam absq; eo q terminet ad creaturas q qd
secundaria obiecta relucet in ea. Si eni deus
no posset. tunc videns diuinam eentiam necessario
videret oia q relucet in ea. qd est falsu. ergo
4 **etc.** **P.** qn aliq; sunt receptibiliter distincta
deus potest intellectui beati ducere in vnu no du
cedo in aliud. Sed essentia diuina et persona co
receptibiliter distinguunt. Illa minor multu
placiter pbatur p diuersa eoz dicta q i diu
1 **S.** sis locis ponit. Prmo sic. Absolutu respice
ctiuu sunt receptibiliter distincta. sz eentia di
vina et persona diuina sunt hmoi. ergo etc. Se
2 **cundo** sic. In isto signo origis q potest pcedit si

luu. potest intelligit diuinam essentiam. als aliqm p
fectoem acq;reret ex pductoe filij. sz in isto p
ori no intelligit diuinam eentiam in persona filij.
qz tuc falsum stelligeret. cu in illo priori eent
tia diuina n sit in persona filij. ergo diuina eentia
est pceptibilis absq; persona filij. et pari roe absq;
persona spulseti et patris. Tercio qz essentia
creature potest concipi absq; persona. ergo et diuina.
3 **S.** pntia patet. qz maioris intelligibilitatez e diuina
essentia qz creata. Quarto qz a quo aliqd
no capit entitate ab eo no capit intelligibilita
4 **S.** tate. vt patet. ij. metaphisice. sz eentia diuina
no capit entitate a personis sz magis e conuerso.
qz ppterat no dat aliqd esse ipi essentie. ergo
diuina eentia est p se intelligibilis. Quinto qz
5 **S.** qd habet p se sine alijs roem sntatis habet per
se sine alijs roem intelligibilitatis. cu vtz sit
obiectum intellectus. sed diuina essentia p se sine
personis habet roem sntatis. cu sntas sit pfecto
simpliciter. nulla aut pfectio simplr inest eent
6 **S.** tie p personas. sed e conuerso inest personis p esse
tiam. Sexto qz quicunq; intellectus negat pdi
catu aliquod de aliq; sbiecto. necesse e vt ha
beat aliud pceptu de pdicato et aliud pceptu de
sbiecto. als negaret idem de seipso. sed intellectus
beati potest dicere q essentia no e persona. saltē fm
roem. als essentia et persona no differret roe. er
go potest habere aliud pceptu de eentia et aliud de perso
na. **P.** qn aliq; intellectus idem pdicatu sntat
firmat de vno sbiecto. et ne negat de alio. ne
7 **S.** cesse est vt aliud pceptu habeat de vno illoz sb
iecto et aliud de alio. Sed intellectus cuiusli
bet beati sntat dicit essentiam diuinam esse personam filij.
et vere negat personam prius esse personam filij. ergo ali
um pceptu habet de eentia et aliu de pte. Et
q; qd p modu summi boni beatus distince potest
percipere. illo distince potest frui. ergo p hec septem
media sp potest concludi q beatus distince potest frui es
sentia diuina. Sed dictu istu doctoris no
8 **S.** videt esse veru. qz cognitio beatica no potest e i
pfecta. sed cognitio essentie sine ppijs sup
positis e imperfecta. qz abstracta et confusa. **P.**
1 **S.** fm istu doctore visio intuitiua e rei existentis
vt existens est. et pntentis vt pntens e. sed noticia
beatifica fm eundem doctore e noticia intuiti
ua. cu ergo diuina essentia no sit pntentia qz
2 **S.** stens nisi vt e in tribz suppositis. id est dicitis
istu doctoris pntentis. q beatus nec beata visione
nec p cosequens fruitoe poterit attingere eentiam
diuinam ipam a personis pscindedo. **P.** nihil
3 **S.** potest cognosci intuitiue nisi oia in eo pntia maxi
me q sunt realiter distincta distince cognoscant.
sz in diuina eentia sunt tres personales ppterat

Contra
scorū

4 realiter distincte. P. impossibile est eētia diuinā bñfice recipi sine eo q̄ p se et nō p acci dens facit ad bñtudine obiectiue. s̄ p̄sone di uine sunt h̄mōi. ḡ rē. maior patz. minorē p/ bo. qz si p̄sone diuine p acciēs facerēt ad bñtu dine. tūc nō magis bñfici eēt videre p̄sonas diuinas in diuina eētia q̄ ipas creaturas re lucētes in eētia. qd̄ est absurdū. et 3 Aug. i. de doctri. christiana vbi ait. Res q̄b̄ fruē/ dū est sunt pater et fili⁹ et sp̄s s̄ctūs. trinitas vnus de⁹. Item q̄cūqz p̄sone p se non spe ctat ad obiectū fruibile illa adorāda n̄ ē ado ratōe latrīe. vt patebit in. iiii. li. ergo si tres di uine p̄sone nō p se facerēt ad bñtudine. nō de beremus sc̄tam trinitatē adorare adoratōe la trīe. qd̄ n̄ minus esset piculosum tenere. et p se q̄ns piculosa esse vident̄ ex q̄bus ista sequūt̄.

Solutio ḡ rōes eorū de p̄mis duabz nō curo. qz nō video ex h̄ seq̄ aliqd̄ incōueniēs. si ponat̄ q̄ viator obscure cognoscēs diuinaz essentia ex santalitate rez creataz q̄ est cogni tio abstractiua et imperfecta etiā ipa fruāt frui/ tōe imperfecta. qui tñ h̄ nollet tenere h̄z nega/ reminozē p̄me rōis dicēdo q̄ licz determinate nō cognosceret illud suppositū esse relatiuū. tñ sicut obscure cognosceret eētia sic obscu re 7 indeterminatē cognosceret suppositū illi⁹ eētie. Et eod̄ mō dicēdū ē ad miorē illi⁹ sede rōis. qz sic naturali rōe obscure cōgscerz diuā eētia. sic obscure 7 idētmate cōgscerz diuā p̄sonā. null⁹ ei ita temēs ē q̄ istd̄ sumū bonuz qd̄ cōmniū bonoz optimū recipiat p modū accidētis. sed magis p modū p se existentis. q̄ cōceptus immediatē implicat conceptū sup/ positi q̄uis non determinati pura absolute vel relatiuū. Ad terciū dicendū q̄ maior nō ē vera vlt̄ loq̄ndo mō quo ipi eam assumūt. qz deus nō posset facere q̄ cognitio sua terminā/ ret ad eētia suā. ita q̄ nō cognosceret crea/ turas. q̄uis creature sint sue cōgnitōis obie ctū sc̄dariū. et eētia sua primariū. Etiā mior nō est s̄a. nam obiectū p̄mariū differt realz a sc̄dario. qz ordo realis req̄rit extrema realiter distincta. sed inter obiectū p̄mariū 7 sc̄dariū est ordo realis maxie q̄n̄ ambo ponūt eē actua liter 7 nō solū possibiliter. nō ei p̄t fieri p actū rōnis. qz ordo obiectozū potētie intellectiue naturaliter p̄cedit actū potētie. cū actus talis innascat̄ ex obiectis. Si ḡ essentia diuina esset obiectū primariū. et p̄sone essent obiectū se/ cundariū. tūc realiter differret essentia a p̄so nis. 7 sic haberem⁹ q̄ternitatē realē in diuinis que est d̄anata. extra de sūma trinitate 7 fide

catholica. c. damnam⁹. Ad quartū dicen/ dū q̄ maior ad p̄sens p̄positū nihil valz. qz q̄n̄ aliq̄ cōceptibiliter differūt q̄ tñ sunt idem realiter oīno tñ actu q̄ potentia. tūc q̄uis ab stractiue et obscure vnuz possit cognosca sine alio. nō tñ intuitiue et p̄ d̄ns nec bñfice. quia que oīno sunt idē realiter. viso vno p̄fecte et intuitiue necessario videt̄ z altez p̄fecte 7 iu titiue. Lū ḡ argumētū ist⁹ doctoris p̄cedat d̄ visionē bñfica. que nō p̄t esse nisi p̄fecta 7 in tuitiua. et diuina essentia sit oīno realiter idē cū p̄sonis. ideo dato q̄ differūt cōceptibilz. ad huc tñ nulla potētia fieri posset q̄ essentia bea tifice videret̄ absqz p̄sonis. Etiā minor p̄t ne gari. Ad cur⁹ intellectū est aduertendū q̄ ali q̄ differre cōceptibiliter p̄t dupliciter intelligi. Uno mō q̄ habeat̄ p̄fectos cōcept⁹ distinctos quoz vnus p̄fecte possit inesse ipi recipiēti a/ lio excludo. et sic diuina essentia 7 p̄sone siue cri am p̄p̄tates nō differūt cōceptibilz. qz q̄cūqz qz p̄fecte recipit diuinā eētia. ille etiā p̄fecte recipit diuinas p̄sonas cū suis p̄p̄tatiuis re/ latiuis. Alio mō p̄t intelligi aliq̄ differre cō/ ceptibilz ex eo q̄ quis obūbrata intelligentia hic in via incōplete cōcipit vnū. altez nō cō cipiēns. Et sic cōcedo q̄ absolutū 7 relatiuū differūt cōceptibiliter etiā in diuinis. ex h̄ au tē non p̄t cōcludi q̄ beatifice videat̄ vnū alte/ ro nō dū viso. et p hoc patz qd̄ sit dicendū ad primā p̄batōz minoris Ad p̄batōz sc̄daz dicendū q̄ in nullo signo p̄oratis intelligit̄ p̄ eētia diuinā in quo nō intelligat̄ eā fili⁹. qz vel loqueris de intelligere vt ē actus essen/ tialis. et sic est cōmune tribz p̄sonis. Illd̄ enī intelligere nunqz fuit in patre q̄n̄ idē intelli gere esset in filio et sp̄s s̄cto eodē signo q̄ fuit in p̄re. Vel loq̄ris de itelligē notionali. qd̄ q̄ dē intelligere cū sit relatiuū et relatiua fil⁹ sint natura 7 naturalē intelligentia. seq̄tur idē qd̄ p̄mo. s. q̄ p̄ in nullo signo intellexit in q̄ fili⁹ nō intellexit. Et cū additur q̄ si p̄ in illo siḡ prius nō intelligeret eētia tūc aliqd̄ acqui reret ex p̄ductōe filij. Ista argumētatio est ita contra te sicut 3 q̄scunqz alios. quia si eēt tale prius in diuinis. vlt̄ in illo p̄ozi p̄t intelligerz filiū 7 tūc intelligeret eētia diuinā in filio. 7 qd̄ tū negas. 7 eodē signo p̄oratis fili⁹ inte ligeret eandem essentia in se et in p̄re. vlt̄ in il/ lo p̄ozi pater nō intelligeret filiū. tūc ip̄e pa ter acquireret aliqd̄ ex filio in esse p̄ducto. qz intelligeret eū que primo nō intellexit. 7 ideo dicendū est cū Augustino 7 arthanasio 7 cete ris sanctis doctoribz. q̄ in diuinis nec est p̄us

Ad. 4.

Ad sc̄daz p̄batōem.

Solutio p̄nū scoti id. i. et. 2

Ad. 3.

entia. als allig
 rōchly. s̄ in
 tūā in p̄sone
 in illo p̄ozi
 ergo diuina
 filij. q̄uis eēt
 Loco q̄ p̄fecti
 sona. ergo tūm
 elligibularē
 mo qz a quo
 caput intell
 ice. h̄ eētia
 h̄ magis eēt
 esse ipi esse
 ligibil. Quis
 em trinitas
 aduolans. cū
 uia essentia
 s. cū trinitas
 reo simpli
 so inest p̄sone
 intellect⁹ cog
 recto. necesse
 ito: et alii
 e seipo sed
 nō ē p̄sone
 a nō differret
 eētia 7 alii
 ex? idē p̄dicat
 7 negat q̄ alii
 vāteat de vno
 h̄d̄ intellect⁹
 diuina cōp̄sonā
 p̄sone filij. ergo
 a 7 alii 7 p̄re. Et
 i bñis distincte
 ergo p hoc septen
 o distincte p̄t
 tū ist⁹ doctoris
 io bñfica nō p̄t
 te sine p̄p̄tati
 tracta 7 p̄sone
 diuina ē rei cōst
 i p̄sone ē. sed nota
 oē ē noticia
 nō sit p̄sentia
 p̄positis. io et
 n̄is nec bñ
 erit antiq̄re
 cū dēdo
 oia in eo
 ta distincte
 res p̄sonas p̄t

nec posteriorius. sed tunc tres persone coeternae sibi sunt et coaequales. Prioritas enim originis in patre non dicit aliquam processionem. nec posterioritas originis in filio dicit aliquam successionez. sed totalem discernit simultatez. Non enim attendit hanc positionem in habendo rem que est diuina essentia. sed tunc modo in modo habendi eam. quia potest habere omnia que habet a se et non ab altero. filius autem non a se sed ab altero. Propter quod ait Augustinus in Maximiano libro. c. xv. Cum dicitur filius a patre genitus ostendit ordinem non quod alter sit prior altero. sed quod alter sit ex altero.

Ad. 3. Ad terciam probationem dicendum quod loquendo de conceptu cognitionis intuitiue tunc animus est falsum. quia secundum istud doctorum nulla potentia fieri potest quod naturam intuitiue cognoscat. nisi per actualitatem sensus existat. quod sine supposito esse non potest. Si autem loquatur in ante de conceptu cognitionis abstractiue. tunc anima est falsa. quia ut supra probauimus. diuina essentia non potest perfecte cognosci nisi intuitiue cognoscat. etiam in supposito loquimur de beatitudine probationem dicendum. quod licet essentia diuina non habeat entitatem et intelligibilitatem a personis causaliter. ita quod persone sint cause entitatis essentie. tamen ad hoc quod essentia sit ens et intelligibilis necessario coexistit personis. que sunt idem realiter quod ipsa. et sine quibus impossibile est eam esse. Est enim diligenter notandum quod licet nature create non repugnet perfecte concipi sine actu esse. et ut possibile est ad esse. cum ipsa non sit suum esse. quia non est purus actus. hoc tamen diuine essentie totaliter repugnat. Ipsa enim cum sit purus actus non potest perfecte concipi. nisi sua actuali existentia concipiat. et per se concipiat diuina persona. sine qua diuina natura actu existere est impossibile.

Ad. 4. Ad quartam probationem dicendum quod maior est ratio si habet a se veritatem et sine alijs ratione causalitatis quod coexistenter. Ad minorem dico quod diuina essentia non habet suam veritatem sine personis saltem coexistenter. diuina enim essentia circumscriptionis personis haberet minus esse quod essentia cuiuscumque creature suo supposito circumscriptionis. quia essentie create non repugnat esse possibile distinctum esse actuale siue contra actuale existentiam suppositi. sed circumscriptionis esse actuale a diuina essentia et ipsa posita in esse possibile ipsa diuina essentia non plus habet de entitate diuinitate vel de quocumque alia perfectione quam chimera. cum ipsa secundum sui naturam sit purus actus. quod ab actuali existentia et per consequens ab esse personali circumscriptionis non potest nisi per falsum intellectum. vel saltem per intellectum fictum.

Ad. 5. Ad sextam probationem dicendum quod si in maiori intelligas quod habeat distinctum conceptum sic quod possit concipi primo non concepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. concipitur loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

cepto. tunc maior est falsa. unum enim relatiuum vere negat ab altero. et tamen unum non potest concipi sine altero. Ad minorem dico quod dato quod essentia habeat alium conceptum a persona. tamen ratio siue actualis existentia a qua absolui non potest. concipitur loquendo de conceptu perfecto necessario coexistit conceptum persone sine qua impossibile est essentiam diuinam actualiter existere. Per idem patet ad septimam probationem.

Quantum ad tercius

principale dicendum quod beatus non potest frui diuina persona nisi fruatur essentia. quia sine illo beatus non potest frui diuina persona sine qua persona non potest esse vel intelligi. sed sine diuina essentia persona diuina non potest esse vel intelligi. Pro obiectum fruibile debet habere rationem summi boni. sed persona diuina circumscriptionis essentia diuina non habet rationem alicuius boni. Pro obiectum fruibile habet rationem perfecte quietatiui aie rationalis. sed relatiuum sine fundamento etiam dato quod possit concipi nullatenus quietaret. Contra istam conclusionem nullus doctor assumpsit quod ego sciam. ergo hic traheo.

Ad. 7. Tercium principale

Quantum ergo ad

quartum principale dico quod beatus non potest frui vna persona diuina nisi fruatur et altera. quia ipse non potest cognoscere perfecte vnā sine alia. ergo nec frui. Ans patet. quia nulla potentia potest fieri quod vnū relatiuum perfecte cognoscat altero non cognito. esset enim contradictio. quia sequitur quod esset relatiuum et non esset relatiuum. et eodem modo dicitur frui. Pro In quibus est vna et penitus indistincta ratio fruibilitatis illa quo ad actum fructus circa ipsa elicitur dum non possunt abinuenire separari. sed ratio summe bonitatis que est ratio fruibilitatis est vna et in diuisa in tribus personis. Pro illa que non potest seorsum cognosci cognitione abstractiua et imperfecta non potest abinuenire separari cognitione intuitiua que est omnino perfecta. duo relatiua sunt huiusmodi. ergo. Maior patet. quia quicquid intellectus secundum abstractiuam noticiam possit separare illa que in re ad extra sunt vnita. ut patet per exempla totum. xij. metaph. tamen hoc non potest fieri secundum noticiam intuitiuam qua fert intellectus super rem secundum personam et actualem suam existentiam. Cum ergo persone diuine sint relatiue. et noticia fructiua sit intuitiua et perfecta. ergo etc. Pro si beatus fruatur vna persona sine alijs. aut fruatur illa persona ut absoluta. aut ut relatiua. Si primo modo tunc cognitio pura beati fructiua esset falsa simpliciter. cum in diuisis nulla sit persona absoluta. Si secundo modo sequitur

Quartum principale 1 2 3 4

¶ relatiū vt relatiū gnoscit sine noticia sui
correlatiui. qd est impossibile. cū relatiua vt re/
latiua sint sil natura et naturali intelligentia

- 5 ¶ obiectū fruibile qerat voluntatē. s; vo
luntas bti nō p̄t ab vna p̄sona q̄erari sine alia
Maioꝝ p̄z. mioꝝ p̄t. qz qd est q̄eratiū n̄ am
plius est quietabile. ergo si voluntas esset q̄e
tata. in vna p̄sona non esset quietabil' ab a/
lia. et p̄ p̄ns ita b̄tificaret ab illa q̄ nō eēt b̄t/
ficabil' ab alia
- 6 ¶ si b̄tūs diuini p̄sonis p̄t
frui distinctis fruitoribus. aut ille due frui
ones sunt sil p̄possibiles. et tūc duo accidētia
eiusdē speciei erūt sil in eadē potētia. qz vtrū/
qz adēq̄ totā capacitātē potētie. v̄l sunt incō/
possibiles. et tunc neutra erit fruiō b̄tā. qz de
ratōne actus b̄tifici est q̄ sit p̄petuus. Et ista
est exp̄ssa b̄t augul. in t̄tio. q̄ p̄mo de tri. c. iij
ait. Hoc est plenū gaudiū q̄ amplius nō ē.
frui trinitate deo. Et eodē li. c. viij. ait. Siue
audiamus dñe oñde nobis filiū. siue audia
mus oñde nobis p̄rem. t̄tū dem valz. qz neu
ter sine altero p̄t ostendi. vñū q̄ppe sunt sicut
ipe ait. ego et p̄r vñū sumus. Sed opposi
tum illi' cōclusionis ponit ille doctor cui' di
cta sunt paulo ante recitata et ip̄robata. et il
lud p̄bat p̄mo de viatore. qz illis p̄t viator dī
stincte frui q̄ a viatore p̄nt distincte cognosci.
sed vñā p̄sonā p̄t viatorē distincte ḡscere si/
ne alia. cū respectu p̄sonaz sint distincti arti/
culi fidei. aliq̄ enī respiciūt p̄rem. aliq̄ filiū. et
aliq̄ sp̄m̄ctm̄. Cū ḡ q̄libz diuina p̄sona h̄eat
rōem sumi boni. ḡ
- 2 ¶ ecclia instituit disti
ctas orōes. aliq̄s ad p̄rem dirigēdo. aliquas
ad filiū. aliq̄s ad sp̄m̄sanctū. P̄. si instatur
q̄ p̄sonē sunt relatiue. et iō nō p̄t q̄s vna frui si
ne alia. n̄ d̄t q̄ relatiua oppositio q̄ ad hoc
nō obstat. qz creator et creatura relatiue dicū
tur. et tū fruimur creatore et nō creatura. Di
cunt enī q̄ b̄tū p̄t de absoluta dei potētia frui
vna p̄sona nō fruēdo alia. Rōes autē q̄bz h̄
p̄bant oēs tate et ifirmate sunt p̄ solutōes po
sitas p̄tra rōnes eorū in sc̄do p̄ncipali. et iō h̄
trāseo. formabo tū duo sophismata ex dictis
eorū
- 4 Si aliq̄ eēt repugnātia v̄l p̄tradicō
frui b̄tū vna p̄sona sine alia. hoc maxime ef
fer p̄ t̄to qz cū sint relatiue vna sine alia itel
ligi nō p̄t. sed hoc nō obstat. qz p̄r vt p̄r n̄ re/
fertur ad sp̄m̄sanctū. ḡ patri vt p̄r est nō re
pugnat q̄n possit intelligi sine sp̄m̄sancto. et p̄
p̄leq̄ns nō repugnat q̄n volūtas beati eo pos
sit frui sine sp̄m̄sancto. et eodē mō de filio respe
ctu sp̄m̄sancti. P̄. vna p̄sona p̄t terminat
re realē carnis assumptōem quā nō terminat

Contra
scotū

alia. ergo vna p̄sona p̄t terminare verā cogniti
onē quā nō terminat alia. an̄s p̄z ex fide. cō
sequētia videt esse nota de seip̄a Sz nec ista
p̄cludunt. qz si q̄cūqz potētia b̄tūs fruere v/
na p̄sona nō fruendo alijs. tūc actus illi' fru
itōis v̄l erit p̄fectus v̄l imp̄fectus. Si p̄mo
mō tūc sup̄frueret ad b̄tūdine act' circa ali
as p̄sonas. quod est cōtra Aug. in p̄n. de do
ctrina ch̄stiana. vbi ait. Res q̄ nos b̄tūs fa
ciunt sunt pater et filius et sp̄m̄sanctūs. Si secū
do modo. tūc qua rōe actus circa illā p̄sonā
esset imp̄fectus. eadē rōe circa alias eēt imp̄
fectus. cū nō sit maioꝝ bonitas in alijs p̄sōis
q̄ in illa p̄ma. et sic actus fruiōis beate circa
totaz trinitatē esset imp̄fectus. et p̄ p̄ns nō es
set actus fruiōis b̄tē. qd est cōtradicō. act'
enim b̄tificus nō posset esse imp̄fectus Quā
tuz ad illa dicta de viatore nō facim' magnā
vim. quia sicut sua cognitio est imp̄fecta. sic
et sua fruiō. et iō sine omni inordiatōe posset
viator ex aliq̄ deutorē q̄nqz inuocare patrem
nō explicite faciēdo mentōz de filio v̄l sp̄m̄san
cto. et p̄ illa morula patri possz amari inbe
rere. qd large loquendo frui p̄t appellari. et sic
dixi de patre. sic fieri p̄t de filio et sp̄m̄sancto. Sz
q̄cūqz sit de h̄. dico tū q̄ rōes illi' doctoris v̄l
nō cōcludunt. v̄l sunt p̄tra p̄p̄ria dicta sua.

Solutio
rōnū scoti
Ad. 1.

Ad p̄mū ergo dicēdū. q̄ sicut explicite et
p̄fecta noticia nō p̄t intelligi pater nisi intel
ligat filius. sic explicite et p̄fecta noticia non
p̄t app̄hendi articul' de p̄re nisi app̄hēdat ar
ticulus fidei q̄ est de filio. Et cū addit q̄ q̄li
bet p̄sona habet rōem sumi boni. dico q̄ vñū
summū bonū est eq̄litate in omnibz tribz. et iō
vna sine alia p̄fecte frui nō possumus Ad
secundū dicēdū. q̄ quīs aliq̄ orōes ecclie q̄n
qz in p̄ncipio v̄l in medio dirigant ad vñā p̄
sonam. sp̄ tū cōcludūt in fine de tota trinita
te rōe vniūs bonitatis fruēde que in diuina ē
vna in omnibz tribz p̄sonis. Ad terciū di
cendū q̄ nō valet r̄sio ad instantiā. qz crea
tor non refert ad creaturā realiter. sed solū fm
ratōem. et ideo nō est silē. cum vna p̄sona re
aliter ad aliā referat. Itē nō est aliqua vna bo
nitas cōmunis creature et creatori. rōe cuius
fruamur creatura cū fruimur creatore. sicut ē
vna sūma bonitas triū p̄sonarū Ad q̄tū
dicēdū. q̄ ibi est peccatū acceptōis nō cause
p̄ causa. dimittit enī causam p̄ncipalē que ē
existētia vni' sūme bonitatis fruēde in tribz
p̄sonis. et tangit illud qd est accessoriiū pura
relatiuā oppositōem. Et n̄ p̄t dici ad mioꝝ.
qz licz pater rōe p̄nuitatis nō dicat relatiē ad

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

mū enī relatiuū
rū nō p̄t p̄cipio
co q̄ dato q̄ con
na. n̄ rōe sic actu
o p̄. n̄ accepto
eccliano cogit
sibil' est cōmā. vñ
Per aliā p̄z ad
terciū
s nō p̄t frui
qz sine illo b̄tū
q̄ p̄sona non ē
a cōmā p̄sona
p̄. obiectū frui
vñ. sed p̄sona
ia nō habz rōem
n̄ fruibile b̄tū
n̄ alit. sed relatiuū
posset p̄cipio
stā cōclusiōe
o scia. ergo p̄tra
ergo
p̄ b̄tūs nō p̄t
et altera. qz p̄
sine alia. ergo
ētia p̄t fieri q̄
altero nō cognō
quā q̄ esset relatiuū
nō d̄t frui. P̄
in disticta nō frui
tātōis circa ip̄a
nec legant. s; rō
solutatis est vna
P̄. illa que nō p̄
tōe abstractiua
ē legant cognō
duo relatiua sunt
p̄t. qz q̄nqz
dicit possit sepe
vñ. vt p̄z p̄
b̄ nō p̄t fieri
intellecte? sup̄ n̄
ētia. Cū ḡ p̄sona
fruiō sit in
si b̄tūs fruēdo
est illa p̄sona
si p̄mo mō
fallā similitudine
ata. Sz nō n̄ legat

Scotus i
contrariū

spiritus sanctu. referet tñ ad ipm rone spiratois
actiue. que realiter est in patre. sine cui⁹ co/
gnitoe psona pris ituitue nō pr cognosci ab
ipo beato. et p pseqns nō pr psona pris brifi/
ce cognosci nisi cognoscat psona spūscī. Et
eodem modo de filio Ad quintū nego pseqn
tia. Et rō negatois est qz visio brā pncipali/
ter terminat ad essentiā diuinaz. put actuali/
ter existit in tribz psonis. ergo hmōi visio n
pr terminari ad vnā psonā nisi terminet ad al
terā. Sed assumptio hūane nature pncipali
ter et immediate terminat ad psonā diuinā. Et
si terminat ad essentiā. hoc nō est nisi mediā/
te psona. Cū igitur inter psonas diuinas sit realis
distinctio. iō pdicta assumptio ita pr termina
ri ad vnā psonā q non terminabit ad aliam.

Ad. 7.

Ad argu
mentū pnci
pale

Instantia
bona

Solutio

Ad argumentū pncipale dicendū q non
qlibet rō est ratio obiecti fruibilis et brifici. s;
tñmō rō sumi boni. sed relatio vt diuine essen
tie fm suā ppriā rōem cōdistinguit nō habz
ratōem sumi boni. s; enī solū cōpetit ei vt idē/
tificat essentiē diuine. r nō vt sibi cōdistinguit.
z ideo nō sunt in diuis due rōes fruibilis. s;
vna tñ. vbi enī vnū ppter alter. vtrobiz tñ
vnū. Forte diceret aliqz q bonū dicit eq/
liter enti. vt patz pmo ethicozū. Sed rela
tio diuina est verum ens. ergo est vere bona.
Lum ergo sit increata. ergo est bonum in
creatū. Nunc autē ita est q bonū increatū est
ppriū obiectū fruītōis R. dicendū q sicut
diuina relatio nō habz distinctā entitatē ab
essentia. sic nō habz distinctā bonitatē ab ip
sa. ergo rē.

Quius ergo

que dicta sunt rē. Postqz ma
gister in lra triū pcedentiū le
ctionū istū pnc distinctōis inuestigauit ma
teriā sui libri diuine r distinctiue. nūci isto
ultimo caplo eiusdē distinctōis inuestigata re
sumit epilogo. et diuidit in duas ptes. qz
pmo mgr fac recapitulatoz pdictoz. Sed o
isignat ordinē dicēdoz. ibi De qb⁹ oibz anqz
de signis. Et hec est diuisio et sentētia illius
capli in generali. Circa qd quero in speciali.

Vtrū vt pprie pueniat voluntati.
Et videt q nō. qz vt est aliqd i fi
nem referre. s; referre ppe pnet ad
rōem. ergo rē. Contra. Aug⁹. x. de tri. ca.
penul. ait q vsus ad solā voluntatem pnet.
Dic primo videndū est qd sit vti. Se
cundo cui⁹ potētie sit vti. Tercio vtz deo

sit vtendū. Et qto vtrū oibus citra deū sit
vtendū.

Quantū ad primū

Dico q vti est sup ea q sūt ad finē trāsire actu
volūtatis in ordine ad ipm finē. Et notanter
dico trāsire. qz qzuis actu fruītōis tēdam⁹ in
ipm finē quē vlteri⁹ in nihil aliū referētes vt
timate in ipo qescimus. tñ qz nll⁹ ordinatus
amor qescit in his q sunt ad finē. iō act⁹ vten
di q pprie est circa ea que sunt ad finē debz es
se in trāsitu. sic actus fruītōis est in quiete.
Et qz aliq sunt pueri et inordinati amatores
qescētes in his q sunt ad finē magis qz i ipo
finē. iō ppter tles ait aug. 83. q. xxiij. q. qz tota
pueritas est vti fruēdis et frui vtēdis For
te dicit q apls in eplā ad philomonē. Ita e/
go te frater fruar in dño. Cū ergo frater n sit
finis sed ad finē. ergo nō videt q oia q sunt
ad finem in trāsitu pdicto mō vredo diligere
debeamus. sed etiā in ipis qescere possim⁹ ip
sis fruēdo absqz pueritate. Rñdeo cū au
gustino in li. de doc. christiano. Cū homine i
dño frueris deo potius qz boie frueris. Etiaz
ex ipo verbo apli cū ait. te fruar in dño. ptz q
amor suus nō qeuit in fratre seu in eo quod
est ad finē. sed trāsiens frēm ipm referebat ad
dñm seu ad ipm finem.

Articulus
primus

Instantia

Solutio

Quantū ad secundū

articulū dicendū q pprie loqndo de vti tunc
ad solam voluntate spectat act⁹ vten di. quia
velle seu diligere ea q sunt ad finē in ordie ad
finem est actus sol⁹ volūtatis. s; vti vt patz
ex pcedentibz est hmōi. ergo rē. P. ista est
intentio Augustini. x. de tri. c. penul. vbi ait.
q vsus ad solā voluntatē pnet. P. illi⁹ po
tentie pprie est vsus cui⁹ ppriū est libere ap
plicare res quasqz suo debito exercitio. sed
voluntas est hmōi. ergo rē. P. illi⁹ potē
tie est vti cui⁹ est abuti. qz opposita apta na
ta sunt fieri circa idē sed abusus siue pctm i
putat pncipal⁹ volūtati. ergo rē. P. cu
ius est frui eius etiā est vti. qz eadem potētia
est respectu finis et eozū que sunt ad finē. sed
volūtatis est ppriū frui. vt patuit sup⁹. er
go volūtatis pprie erit vti Sed cōtra ista
videt esse victorin⁹ qui ait. q vsus ē actus a
potentia frēqnter elicitus. S; qlibet potētia
pt actū suū frēqnter elicere. s; vti videt actus
esse cuiuslibet potētie. Dicēdū q victorin⁹

Secūdu
articulus

Opinio
victorin

n on loquitur pprie de vsu sed large. fm que mo dum dicit in libro topicoz. Lm vsus bonus est ipm quoqz bonu est.

Tercius articulus

Quantus ad tercius

1 principale dicendum qd do n dem vti qz illd qd e ppriu obiectu fructois illo no est vtendu. sed deus est ppriu obiectu fructois. vt patet ex pcedentibus. g. 7c. P. illud qd neqz p referri in mai' bonu illo no est vtendu. sed deus no p referri in mai' bonu. g. 7c. maior est no/ta ex pdictis. mior etiā ptz. qz deus e vltim' finis. et est ois boni bonu. vt ait Aug' in li. cōfessionū Forte dicit qd fm glo. sup illd Lu ce. xv. Quati mercenarij i do. 7c. Recte p' v' uin deo intuitu mercedis. sed null' recte seruit deo nisi diligēs deū. ergo recte p' diligi deus ppter mercedē. et sic de' dilige' trāscuntes et in ordine ad aliū. qd est pprie vti vt ptz ex pdictis R. q' deū diligi ppter mercedē p' dupliciter intelligi. Uno mō ppter mercedē eternā. 7c sic dilige' ppter seipm. qz ipe e merces et corona sanctorū oim. vt ptz p beatum Aug. in li. soliloquiorū. Alio mō ppter mercedem tpalem. Prio mō pcedit verbū assum ptū de glosa. qz vt sic hō no seruit deo ppter alterū s' p' seipz. Scdo mō hō peccat mortaliter. maxime si finaliter ei' volūtas qe'ceret in illa tpali mercede. qz tūc vteret fruendo et fruere' vtendo. qd est tota pueritas.

Instantia

Solutio

Articulus quartus

Quantū ad quartū

principale dicendum qd oibus vti possumus q sunt circa deū. qz oibus vti debemus qbz pro moueri possum' ad psecutionez vltimi finis. sed omnia q sunt circa deū ordinate assumpta in facultate volūtatis nre aliquo mō nos poterunt pmouere ad vltimi finis cōsecutōez. ergo 7c. Forte dicit q' multa sunt circa deū que nō sunt in prāte nra. ideo talia nō pnt as sumi in facultate volūtatis nre. nec p' psequi ipis vti poterim'. P. mortali pctō nullus p' bñ vti ipm assumēdo in facultate volūtat'is. P' diuine et pspirates tpales nō soluz non pmouēt. imo multos impediūt a cōsecutōe finis. ergo ipis nō est vtendu. Dicēdū q' aliquid p' venire in facultate volūtat' no/ stre quinqz modis. P'imo mō vt volūtas se habet p' modū impantis et ordinātis. Secūdo modo p' modū approbātis. Tercio p' modū collaudātis. Quarto p' modū tolerātis. Quinto p' modū refutātis. P'ia sunt bona nostra ppria. Scda sunt primoz nroz bona

Instantia

Solutio

Tercia sunt celū et angeli 7 cetera filia. q' q' nis sint supra nos. tñ talia in facultate volūtat'is accipimus. cū ex ipis moti creatorē eoz laudamus. Quarta sunt mala pen e. Quinta sunt mala culpe. q' etiā coopant electis in bonū. fm q' dicit glo. sup illud iobū ad Roma. viij. Scim' qm diligētibz deū oia coopant in bonū. Et p' hoc patet ad primū et scdm argumentū Ad terciū dicēdū q' licet diuine et tpales pspirates sint malis homibz impedimentū. eo q' talib' nō vrant debite s' mag' abutant. tñ bonis hoibus nō sunt impedimētum sed potius adiuuamētū virtutis. vt ait Ambro. sup enāgel. Luc. tractās historā de zacheo Ad argumentū principale dicēdū q' nō qdēqz referre dicit vsus. sed referre cū executōis impio. h' aut ad solā volūtatē p'inet. qz vt ait Anf. in de cōceptu virginali. c. iij. Ceteris potētis lex a creatore imposta ē vt impio volūtatis resistere nō possint. Propter qd ait Dam. li. ij. c. xij. q' vsus nihil aliud ē q' rez ptractatio in pta imperiū volūtat'.

Ad 3o

Ad argumētū pncipale

Distinctio scda

Hoc itaqz 7c. Post q' mgr in prima distinctōe tetigit materiā istorū q' tuoz librorū. et insinua uit ordinē dicēdorū. mō psequitur de dicēdis. Et qz tractāda in ista scialunt res et signa. id mgr pmo tractat de rebz. Scdo de signis. Secunda pars incipit in pncipio q' tu libri. ibi. Samaritan' autē. Res p' sunt multiplicēs. qz qdam sunt fruibiles. quedā vribiles. qdā vribile et fruibile sil' in se pcludēs. Et fm hoc prima ps diuidit in tres ptes. qz p' mo tractat de fruibilibz. Scdo de vribilibz Tercio de fruibili et vribili mō āmirabili in eodē cōcurrentibz. Scda incipit in pncipio scdi libri. ibi. Creatōem rerū. Tercia in pncipio tereij libri. ibi. Tū venit ergo plenitudo. Prima diuidit in duas ptes. qz p' mo magister determinat de deo q' tu ad ea q' sibi cōueniūt in trisece. Scdo q' tu ad ea q' pueniūt sibi aliq' modo etiā extrisece. puta p' modū cause. distinctōe. xxxv. ibi. Lūqz supra 7c. P'ima in duas. quia p' mo tractat de deo et suis pfectōibus intrisecis. Scdo de noibus hmoi pfectōes exprimentibz. distin. xxij. ibi. Post pdicta differendū. P'ima diuidit in tres. qz p' mo determinat de deo q' tu ad essentie vnitate et psonarū trinitate. Scdo quantū ad psonalis originis et distinctōis alicetate. Tercio

quantū ad maiestatis eqlitate. Seda ps icl
pit distinctioe. iij. ibi. Dic orit qstio. Tercia
distinctioe. xij. ibi. Nūc postqz zc. Pria i
duas. qz primo mgr ondit diuie eēntie vni/
tate et psonaz trinitate ex sacraz septurarum
auctoritate. Sedo rōe sumpra ex creaturarū
filitudine distinctioe. iij. ibi. Apis nanqz zc.

Prima in duas. qz pmo mgr instruit rī
format lectorē istius scie et vli lacre scripture
Sedo de eēntie diuie vnitare et psonaz trini/
tate incipit determiare. ibi. Proponam q in
mediū. Prima diuidit in tres ptes. qz p/
mo mgr ondit q studens sacre scripture de/
bet virtutibz pollere. Sedo insinuat qd de/
bet psupponere et firmiter tenere. Tercio quē
modū pcedēdi vli debz habere. Seda ibi.
Omnes aut catholici. Tercia ibi. Ut in li. p/
mo de tri. Tūc seqtur illa ps. Proponamus
q in mediū. et diuidit in duas pres. qz pmo
auctoritatibz veteris testamēti ondit eēntie di/
ne vnitare. Sedo diuinaz psonaz ondit tri/
nitatem. ibi. Personaz quoqz pluralitatem.

Circa istam lram quero

Vtrū possit demonstratiue pbari vnuz
tm deū esse. Et videt q non. qz illud
nō possumus demonstrare esse cuius
esse nō possumus cognoscere. sed esse dei nō pos/
sumus cognoscere. ergo zc. maior pty. pto mi/
norē. qz qd est de ipossibile est nos scire. fm
Dam. li. i. Sed esse dei idē est q d dital dei.
ergo ipossibile est nos scire esse dei. et qz ens et
vnū cōuertūt. ergo si nō possumus pbare eē dei.
nō poterim pbare vnitare dei. q zc. Con/
tra. illd qd pt pbari nccia rōe pt temrari. sed
vnū deū esse pt pbari nccia rōe. q zc. maior
patet pmo posterior. Dis eni syllogisim⁹ vel
est demonstratiu⁹ vli dialetic⁹ vli sophisticus.
sed demonstratiu⁹ est ex necessarijs. q zc. mior
patet. ij. metaph. vbi pbat necessarijs rōibus
q in omni genere cause est reuenire ad vnuz
principiū. sed deus est causa fin al omniū. vt
pbat. xij. metaph. ergo est dare vnū solū deū
sicut est dare vnū solū vltimū finē. In ista
questioe ponam qttuor conclusioes negatiuas.
ex quibus tandem inferam vnam affirma/
tiua. Prima est q nō pnt esse plures dij so/
lo numero dntes. Seda q nō specie. Ter/
tia q nō genere. Quarta q nō analogia

Prima cō
clusio
pbat .i.

Dico ergo primo

q ipossibile est esse ples deo solo numero dnt
tes. qz illud qd est purus actus nō pt lb ead

specie numero multiplicari. s; de est pur⁹ act⁹.
maior pty. vij. metaph. vbi dicit q quecuqz
sunt plura nūero in eadē specie. multā habet
materiā. Et si ista ppositio fm aliquos pa/
teret calūniā de materia pprie dicta. qz dice/
rent celos esse eiusdē speciei. in quibz negant
materiā. etiā nō repugnat plures angelos eē
fm aliquos in eadem specie q tū carē mate/
ria. tū nullus dubitare pt quin omne qd mul/
tiplicat numero in eadē specie vli simpliciter
habeat materiā prem sui. vel saltē habz suaz
hyliachim. id ē iū materiale siue potēnale.
i puro aut actu nec est materiā nec aliqd ma/
teriale siue potēnale. sed de⁹ est purus actus.
vt patet. xij. metaph. et. vij. phisicoz. P.
si essent duo dij numero dntes in eadē specie
tūc essent infiniti dij in eadē specie. qseqns ē
falsum apud oēs. pto seqntia. qz nulla spe/
cies pla habēs indiuidua. ex se et p se est lim/
tata z determiata ad certū numez suozū id/
uiduozū. nisi eni p agens vli p finem siue per
aliquā extrinsecā causāz determiat ad hmoi
certū numez ex se in determiata manet. qz qn/
tum est de se qua rōe multiplicat p duo indi/
dua. eadem rōe est possibile ipaz multiplica/
ri p infinita indiuidua. sed in ppetuis nō dif/
fert esse et posse. vt dr. iij. phisicoz. Lū q na/
tura diuina sit ppetua. nec possit determiari p
aliquā cām supiozem. qz tūc non esset diuina.
ergo pty seqntia. puta si essent duo dij in ea/
dem natura q essent infiniti. P. illud qd d
se omnino necesse esse. h ex se sine omi addi/
tamento est singulare. nec p oīs plurificabi/
le. Sed deus ē ex se oino necesse esse. qz si ne/
cessitas sui esse dependet ab alio. tūc ipse non
esset de⁹. sed illud a q dependet. P. cōhr/
mo h idem sic. qz si essent ples dij. aut differ/
rent in aliq aut in nullo. Si in nullo. q non
ples dij sed vn⁹ deus. Si in aliq. illud vli est
necesse esse vli possibile esse. Nō pmū. qz neces/
se esse est de formali et intrinseca rōne ipius rei
Nec scdm qz ille qui includeret h possibile es/
set cōpositus ex possibili et necessario. et p cō/
sequens nō posset esse de⁹. cū deus sit omino
simplex sbstōna. vt pty. xij. metaph.

Instantia

Quātū ad secundū

principale dico q nō pnt esse ples dij spē dif/
ferentes. quia quecuqz vueniūt genere z dnt
specie sunt pposita ex genere et dntia. s; hu/
iusmodi cōpositio repugnat deo. q zc. maior
patet. pto minorē. qz vt pz. vij. metaph. gen⁹

Seda cō
clusio pba
tur i

dicit qd potētiale. dīntia sō qd actuale. q̄ q̄c qd p̄ponit ex genere t dīntia p̄ponit ex actua li et potētiale. qd deo repugr. a q̄ oīs passiua po tēntialitas relegat. vt pz. xij. metaph. p.

2 Si essent duo dīj naturalz distincti. aut v/ terqz eēt oīpotēs. aut alter tm̄. aut neuter. Si tercio mō. tūc neuter essz deus. Si scdo mō. tūc alter tm̄ esset deus. Si p̄mo mō. tūc vel ambo p̄currerēt ad p̄ductōez eiusdē effectus. t tūc alter sup̄flueret. cū vn̄ deus oīpotēs pos sit p̄ducere totū effectū. v̄ vn̄ resisteret alteri us p̄ductōi. et tūc v̄l eque potēter se h̄rent. v̄l alter vinceret. Si p̄mo mō tūc effect⁹ sil̄ p̄o cederet fm̄ oīpotentiā p̄ducētis. et nō p̄cede ret fm̄ oīpotentiā resistētis. Si scdo mō tūc victus nō esset de⁹. p̄. si eēt duo dīj. aut vn̄ intelligeret aliū. aut nō intelligeret eū. sed vtrūqz eīp̄ossibile. q̄ t̄c. maior pz p̄ immediatā siue p̄dictoriā diuisione. miōre p̄to. Nō enī p̄ dīci q̄ h̄ de⁹ illū deū nō intelligat. qz b̄tifi/ cū obiectū v̄ez deū latere nō p̄t. s̄z v̄ez de⁹ est b̄tifiū obiectū. Nec p̄t dīci q̄ ipm̄ intelligat qz aut cognosceret eū p̄ essentia suā. s̄. coḡscer tis. aut p̄ eētia ip̄i⁹ cogniti. Si p̄mo modo tūc p̄tineret illū aliū em̄inēter. et p̄ n̄is ille a/ lius nō eēt de⁹. Si scdo mō. tūc p̄ficeret ab alio. cui⁹ eētia eēt sibi rō recipiēdi actū itel/ ligēdi. et tūc ip̄e p̄ficēs nō essz de⁹. p̄. for me specificese h̄nt sicut nūeri. vt dz. viij. me/ taphisice. q̄ ip̄ossibile ēesse duos deos specifi/ cedōntes eā p̄fectos. n̄na pz. qz ip̄ossibile est dare duos nūeros ab vnitate eā distantes. Ille q̄ q̄ min⁹ p̄fect⁹ essz deus esse nō posset.

Quantū ad terciū

principale dico q̄ ip̄ossibile est eē p̄les deos ge nere dīntes. qz aut q̄libet illoz deozū include ret tm̄mō p̄fectiōes sui determinati generz. aut vterqz includeret p̄fectiōes cuiuslibet generz. aut vn̄ includeret oīm p̄fectiōes et alter limi tatas t determinatas p̄fectiōes. Si p̄mo mō. tūc neuter erit de⁹. qz dz. v. metaph. Est enim qd dā ens p̄fectū v̄l p̄fectiōe. h̄ns i se p̄fectio nes oīm generz. Qd qd ē ens p̄metator ibidez dīc esse deū. Si scdo mō tūc vterqz icluderet oēs p̄fectiōes alteri⁹ dei. et p̄ n̄is naturā illi⁹. t sic erūt vnus sol⁹ de⁹. Si tercio mō. tūc ille v̄l p̄fectus tm̄mō erit de⁹ et nō alter. p̄. q̄ cūqz genere dīntē si vnū ē substantia alterz ne cessario ē accidēs. s̄z de⁹ nō p̄t eē accidēs. q̄ t̄c. maior pz. qz p̄dicamētū s̄bstantie ē vnuz tm̄. miōz nota. qz nō solū de⁹ n̄ ē accidēs. s̄z nec i do

possibile eē accidēs. vt pz p̄ Boe. i suo li. d̄tri.

Quantū ad q̄rtum

dico q̄ ip̄ossibile ē itel̄ deos differre analogia. qz q̄ sic dīnt q̄ i nullo p̄nit⁹ p̄ueniūt. illa nul laten⁹ eē p̄nt. s̄z q̄ dīnt analogia i nullo p̄nit⁹ tus p̄ueniūt. q̄ t̄c. maior pz. iij. de di. no. vbi ait dīo. q̄ oīs multitudo aliq̄liter p̄cipat a/ liq̄ vno. Et ibidē oñdit q̄ n̄lla adeo sunt dīū sa q̄u saltē p̄ueniūt analogia. Et eādē in iam p̄nit p̄clus in sua p̄ma p̄p̄oe. Tūc etiā. iij. metaph. dz. qd nō h̄z esse vnū nō h̄z esse. ites q̄ dīj nullo mō esse possent. eo q̄ in nullo cō/ uenirēt. p̄. q̄cquid est extra analogiā entz real⁹ qd est om̄ie deē p̄dicamētis. v̄l e totali/ ter nihil. v̄l si est aliq̄d est purū ens rōis. S̄z si duo dīj differerēt v̄l analogia. alter eoz esset extra analogiā entis realis. q̄ v̄l eēt nihil. v̄l tm̄mō ens ratiōis. qz vtrūqz ē inconueniēs.

forte dīcet q̄ nō dīnt analogia v̄l i ana logia sp̄eali. sic analogia sanoz dīnt ab analo gia calidoz siue coloz. Illd nō valz. qz q̄cū qz dīnt analogia sp̄eali ista p̄ueniūt analo/ gia v̄l. s̄z enī lana i sua analogia dīrant a cali dis. tm̄ vtraqz p̄ueniūt i analogia entz. s̄z q̄cū qz p̄ueniūt i vna analogia q̄uisqz v̄l. vel vnū h̄z attributōez ad alterz. v̄l ambo ad ter/ ciū. p̄pter qd sp̄ optz dūenire ad vnū p̄mum Nec instātia eād p̄positū. qz p̄cise loq̄bar d̄ analogia v̄l. qz loq̄bar de analogia q̄ p̄t eē cō mūis his q̄ dīnt genere. sic patuit ex deducti one quā feci p̄ articulos p̄cedētes. i q̄bz sp̄ p̄el si de min⁹ cōi ad mai⁹ cōe S̄z p̄dicta est opinio manicheoz t alioz mltozū hereticoz q̄z p̄stifera neq̄tia fetere p̄cipit q̄nqz v̄sqz i p̄ sentē dīc. Ponūt enī dīcti heretici vnū eē deū oīm bonozū. et aliū eē deū oīm malozum Et ex dīctis eoz multiplz p̄t argui. P̄uo sic. Tale p̄cipitōz p̄suppōit ite p̄ eētia. s̄z ē dare bonū t malū p̄ p̄cipitōz. q̄ erit dare to nū t malū p̄ eētia. s̄z qd ē tale p̄ eētia. h̄ ipi dīcūt deū. q̄ t̄c. p̄. v̄bicūqz ē dare cāz scdaz ibi ē dare cāz p̄mā. qz scdaz n̄ dz nisi i ordie ad p̄mū. s̄z ē dare scdaz cāz mouētē ad malū. q̄ t̄c p̄mā. t h̄ erit de⁹ maloz. p̄. aliq̄ statū nara h̄nt uolutā maliciā. talū q̄ n̄ potit eē bōa cā nec p̄ n̄s bon⁹ de⁹. p̄. si vnū d̄uo ē i nafa t reliquū. ut dz. i. celi t m̄di. s̄z sūmū bonū t sū mū malū sūt d̄na. cū q̄ sūmū bonū sit pura bo ni dei bonitas. ergo et sūmū malū est. p̄. v̄bicūqz est dare magis et minus. ibi ē dare simpliciter. vt dz. iij. metaph. s̄z ē dare magis

Quarta cōclusio pbat i

2 |

Instantia

Solutio

Opinio maicheo rū p̄ p̄diz cta

1

2

3

4

5

f 4

et p̄t...
 de multa habet...
 s̄m aliquos p̄...
 uicta. qz dīo...
 in quibz negat...
 plures anglos ē...
 te q̄ in curā man...
 um omne eōd mal...
 te v̄l simplice...
 saltē habz s̄z...
 le siue potētia...
 nec aliq̄d mu...
 est purus ama...
 p̄p̄ficōz. p̄...
 mel in eādē sp̄e...
 de sp̄e. p̄p̄ficō...
 n̄na. qz nulla sp̄...
 ex se et p̄ se est...
 n̄m̄ez suozū...
 p̄ finem suozū...
 terminet ad b̄m̄...
 āna manet op̄...
 p̄ficat p̄ duo mō...
 e ip̄az multiplex...
 in p̄p̄tis nō dī...
 n̄licoz. s̄z q̄ nō...
 v̄l d̄tē d̄tē...
 e non esset d̄tē...
 s̄nt duo dīj n̄...
 ā. p̄ illud nō...
 te se sine oīm ad...
 p̄ n̄is p̄ficatō...
 esse dīc. qz si nō...
 v̄l alio tūc ip̄e non...
 erit. p̄. cōfir...
 s̄ dīj. aut dīcti...
 i in nullo. q̄ non...
 aliq̄ illud v̄l est...
 nō p̄mū. qz nec...
 ra rone ip̄ius de...
 erit h̄ p̄ssibile...
 necessario. et p̄...
 u deus sit om̄is...
 metaph.

Tercia cōclusio pro b̄t i

Secundū

se p̄les dīj...
 n̄t genere d̄nt...
 e et d̄ntia...
 at deo. q̄ n̄...
 vij. metaph.

Instantia

Solutio eorum

Opinio arrii p̄ dicitur p̄ dicitur p̄ dicitur

malū et minus malū. ergo sicut est dare sum-
mū siue simpliciter bonū. eo q̄ est dare magis
et minus bonū. sic r̄. For̄e diceret aliq̄s q̄
dato q̄ esset summū malū adhuc nō esset p̄ se
sed dēpēderet a summo bono. et p̄ nō esset
deus. R̄nderet maniche⁹ q̄ impossibile ē sum-
mū malū v̄l fieri v̄l dēpendere a summo bono.
q̄ sc̄m̄ illud a q̄ aliqd̄ dēpēdet cōprehēdit
in seipm̄ dēpēdens aut formalit̄ aut virtualiter
S̄ bonus dē⁹ nec cōphēdit in se summū malū
formalit̄. q̄ tūc esset summe malus. et maxime p̄
ria essent simul formaliter in eodē. Nec virtu-
aliter. q̄ qd̄ est virtualiter tale p̄t alterz facere
formaliter tale. ḡ optimus deus posset pessime
facere. qd̄ est oppositū in adiecto. q̄ mal' ope-
ribz efficiamur mali. vt p̄z in li. ethico. Si-
militer p̄tra supradictā p̄tate est opinio Ar-
rii. q̄ fm̄ distinctōem p̄sonaz distinctū dīnam
essentiā. et p̄ nōs p̄les habuit ponere deos cēn-
tialiter dīntes. Poterat aut̄ moueri istis
sophismatibz. Relatōes oppositē realiter dī-
stincte nō p̄nt simul fundari in eodē indiui-
sibili fundamento. hinc ē q̄ relatio idētitatis
eo q̄ nō habeat fundamētū realiter distinctuz
est relatio rōis. vt patet. v. metaph. sed in cēn-
tia diuina fundant̄ relatōes oppositē realiter
distincte. P̄. id qd̄ p̄dicat̄ de p̄libus realit̄
differentibz nō p̄t esse realiter vnū. s̄ cēntia di-
uina p̄dicat̄ essentialiter de tribus p̄sonis rea-
liter differentibz. ergo r̄. P̄. id cui⁹ essentia
et esse sunt penit⁹ idē. si multiplicat̄ ei⁹ esse. et
cēntia diuersificat̄. sed in diuis esse et essentia
sunt penit⁹ idē. et esse diuersificat̄. quia dicit
Aug⁹. v. de tri. c. xij. Diuersū est eē p̄rem. et
se filiū. ergo videt̄ seq̄ qd̄ diuersa sit cēntia. q̄
eodem li. c. v. dicit̄. q̄ sic a sape dicta est sapi-
entia. sic ab esse cēntia. P̄. ista est falsa. i. di-
uinis nullū generās est essentia. q̄ pater non
esset cēntia. ergo ista est falsa. in diuinis nlla
essentia est generās. cū v̄lis negatiua simplr̄
conuertat̄. vt p̄z ex li. p̄iorū. ergo hec ē vera.
in diuinis quedā cēntia est generās. quia lex
p̄tradictoziar̄ est talis. q̄ si vna est falsa. alia
erit v̄a. et cōuerso. vt p̄z p̄mo p̄eryarmenial.
sed nihil generat seipm̄. vt p̄z. ij. de aia. et per
Aug. sepius in li. de trini. ḡ diuina cēntia ge-
nerabit aliā diuinā cēntiā. P̄. quozū est v̄-
num et idem esse. p̄lificato vno p̄lificat̄ et
reliquū. sed relatio in diuis cū essentia habēt
vnū et idē esse. ḡ p̄lificata relatō ne p̄lurifi-
catur et essentia. P̄. substātia in diuis p̄lifi-
catur. sed cēntia ē idē qd̄ substātia. ḡ r̄. maior
patet p̄ hilariū in li. de trini. vbi vult. q̄ pater

et filius et sp̄s sanct⁹ sunt p̄ substātiā tria. et
p̄ cōsonantiā vnū. P̄. ab eodem res habz
esse et distinctū esse. sed relatio habz esse reale
a fundamēto. ergo habebit distinctū esse a fū-
damēto. cū ergo nihil dat qd̄ nō habz. videt̄
q̄ p̄intelligat̄ distinctū esse reale i fundamēto.
Posset etiā argui cōtra p̄dictā p̄tate phi-
ce sic. Nō minus potēs est lux sp̄ualis q̄ lux
corp̄alis. sed lux corp̄alis p̄ducit lucē corpa-
lem in natura distincta a sua natura. ḡ. P̄
vnū quodq̄ tūc p̄fectū est cū p̄t sibi sile gene-
rare. vt dicit. iij. metheroz. sed cēntia diuina
est p̄fectissima. ergo r̄. P̄. idē manēs idēz
sp̄ facit idē. ij. de generatōe. ergo videt̄ qd̄ di-
uersitas causatorū arguat diuersitatē deozū.
maxime loq̄ndo de talibz causatis que nō pos-
sunt p̄ducī nisi a deo. P̄. multitudo quelibet
p̄cipatiū arguit vnū ens simpliciter qd̄
p̄cipant. sed in omni genere est multitudo
participatiū. ergo in omi genere vno erit v̄-
num ens simpliciter ab alijs participatiū. ta-
le appellat̄ proclus deus. ḡ tot erunt dīj quot
sunt genera. Sed ista nō cōcludūt. quia
isti diuersi dīj vel differrent in natura. et tūc
ille qui non haberet diuinā naturā non esset
deus. v̄l essent eiusdē nature. et tunc essent v̄-
nus deus. quia in se p̄atis a materia vni⁹ na-
ture est vnū esse. P̄. omne qd̄ mouetur ab
alio mouet̄. cū ergo in p̄ se mouentibz causis
non sit processus in infinitū. oportet nos de-
uenire ad vnū motozem totaliter immobi-
lem. vt concludit. viij. phisicoz. et. xij. meta-
phisice. Entia enim nolunt male disponi. et
mala est pluralitas principantiū. vnus er-
go princeps. vt concludit. xij. metaphisice.
Ad solutiōnē autē sophismatuz adducto-
rum pro Manicheo est sciendū q̄ erro: ma-
nicheozū multū ex hoc p̄cedebat q̄ credebāt
malū esse quandā substātiā et naturā posi-
tuam. et per consequēs quodlibet malū parti-
culare haberet causam p̄ se et efficientem posi-
tue. cuius oppositū totaliter ponere debue-
runt. quia malū est p̄natio boni. et quia p̄-
uatio de se est nō ens. vt dicit p̄mo phisicoz.
ergo malū nō requirit causam efficientē s̄ de-
ficientē. Propter qd̄ Diony. iij. de diuis no-
ait. q̄ malū nec est existens. i. substātia. nec
inexistens. id ē accidēs. Et ideo ait bt̄us au-
gustinus. xij. de ciui. dei. c. vij. Nemo ergo q̄-
rat efficientē causam male volūtatis. nō enīz
est efficiens sed deficiēs. nec illa. scz mala vo-
luntas vt est mala est effectio sed defectio. Et
sequit̄ ibidem. Sic causat̄ malū vt auditur

7

Argumenta phica

2

3

4

Contra arrius

Materia solutiōis

silentiū ⁊ videt tenebra. Videre autē tenebrā
 nō est aliqd videre. sed a vidēdo deficere. ⁊ au
 dīre silentiū nō ē aliqd audire. s; mag; ab au
 diēdo deficere. Sic malū ⁊ inordinatio nō est
 aliqd facere. sed ab ordine deficere. et rectū or
 dinē a deo sine a natura institutū nō seruare.
 Jō Aug^o dixit eodē ca. q; h̄ est incipere h̄re ma
 lam volūtātē ab eo deficere qd sume ē. Nū
 p̄missis imēdiate patet solutiōes sophismatū
 p̄dictorū. Ad p̄mū q; dicendū q; maior est
 vera s; h̄ sensu q; omne esse p̄ p̄cipatōnez p̄
 supponit esse simpli. v; respectu cui⁹ pficiat.
 v; a quo deficiat. Ad minozē dico q; malū p̄
 supponit summū bonū a cui⁹ legibus deficit.
 Ad scdm eodē mō. q; nō optet q; retur ali
 quod p̄mū qd malū scdm p̄cipet positue. s; q;
 sufficit esse summū bonū a quo deficiat p̄uati
 ue. Ad terciū dicendū q; nō est dare purū
 malū. q; si purū malū daret sc̄p̄m destruerz
 vt ptz. iij. ethico. ⁊ ideo nullū malū est qd ita
 habeat cōnatāz maliciā. qn̄ necessario fundet
 in aliq; bono posituo. Verbi gr̄a. in fornicā
 tōne possum⁹ duo p̄siderare. quoz vnū ē po
 sitiuū ⁊ habz cām efficiētē. puta actio real̄ ipi
 us agētis. aliud p̄uatiuū. ⁊ h̄z cām deficiētē.
 puta inordinatio q; est a volūtate derelinq̄n
 te legē rei sui. Tal̄ ergo malicia nō h̄bit reū
 p̄ causā efficiētē. sed inordinatā volūtatez a
 deo deficiētē Ad q̄rtū dicēdū q; bonū ⁊ ma
 lū nō opponūt s; s; p̄uatiue. p̄uatiua at̄ oppo
 sita apta nata sunt fieri circa idē s; b̄iectū vicē
 s; sim et s; h̄ria. et iō nō opponūt deo aliqd p̄
 uatiue nec cōtrane. cū nō sit apertus nat⁹ esse i
 aliquo s; b̄iecto. Ad quintū dicēdū q; n̄ da
 tur ma⁹ et minus malū respectu sumi mali.
 q; h̄ esse nō p̄t. sed tam bonū q; malū dan̄t re
 spectu sumi boni. primū vt accedēs. scdm vt
 recedēs. primū vt ad ipm pficiēs. scdm vt ab
 ipō deficiēs. Sicut ait Aug^o J̄ faustū. q; i spe
 ctu eiusdē signi dicimur sagittare bñ ⁊ male.
 ita q; nō ponunt duo signa quoz respectu v;
 minus dicimur sagittare bñ. et respectu alteri⁹
 male. Sed ad idē signū magis et mag; acti
 gētēs dicimur meli⁹ ⁊ meli⁹ sagittare. et ab eo
 dē magis et magis reuātēs dicimur pei⁹ et
 peius sagittare. sic rē. Lū enī ipm malū a nul
 lo agente sit p̄ se intentū. q; nullū agēs resp̄i
 ciens ad malū agit qd agit. vt d; in de di. no.
 non optet sibi assignare cām efficiētē. vt isti
 imaginant. Sed ad h̄ forte diceret mani
 cheus q; id qd est p̄ accidēs intentū p̄git ut
 in pauciorib; et raro. sed malū in h̄ mūdo cō
 ringit vt in plurib;. ergo videt esse p̄ se inten

tum. R. q; instantia assumit duplex falsus
 quia licet id qd est a casu cōtigat vt in pauci
 orib; et raro. vt ptz. ij. phisicorū. nō optet tū
 q; oē p̄ accēs intētū euciat vt raro. naz nullū
 generās p̄ se intēdit corruptōez. et tū tot eue
 niūt corruptōes quot generatōes. q;uis gene
 ratōes sint p̄ se intēte. als non posset stare di
 ctū aristotel. ij. de generatōne. q; ait. generatio
 vni⁹ est corruptio alteri⁹. Assumit etiā scdo
 falsum cū dicit; q; plura eueniūt mala q; bōa
 quia nullū potest malū euenire qn̄ sit eueni
 at aliqd bonū in quo fundet illd malū. Und
 si eueniat aliqd malū moralz. necessario op
 tet euenire aliqd bonū. v; moraliter v; natu
 raliter. Etiā ex ipis malis elicif aliqd bonuz.
 iuxta illud augul. Omnipotēs de⁹ nō pmit
 teret fieri aliq; mala nisi adeo ess; omnipotens
 q; ex malis eliceret bona. Ad moriua etiā
 iō ad p̄sens breui⁹ trāseo r̄ndendo. Ad p̄
 mū ergo dicēdū q; maior nō est s; nisi quan
 do fundamētū est finitū. Ad minozē dicēduz
 q; diuina eētia cū sit infinita s; p̄t fundare op
 positas relatōes. Alias inuenit sic. Ad p̄mū
 dicendū q; maior nō est s; a maxime qn̄ sūda
 mentū est infinitū. sic est in diuinis. Etiā illa
 maior patif instantiā in creaturis. Nā quan
 do intellect⁹ intelligit se tūc simul fundat re
 latiōes oppositas. s; intelligentis ⁊ intellecti.
 Ad secundū dicendū q; vna absoluta es
 sentia infinita pōt sibi idēficare plura realz
 distincta et relata. et p̄ cōseqns de ipis p̄t p̄di
 care manens totaliter indiuisa. Ad terciū
 nego minozē. Ad p̄batōem dico q; aug^o non
 loquit ibi de esse absoluto qd est cōmune tri
 bus. sed loquit de esse relato. quod magis de
 bet dici quoddā adesse q; esse. Ip̄m enīz ad
 esse plurificat s; m q; plurificant p̄sone. Et iō
 notanter dicit Augustin⁹. Diuersum est esse
 patrē. et diuersum est esse filiū. et nō dicit ab
 solute. diuersum est esse dñm. vt hoc dictū n̄
 intelligeret de esse essentie diuine. sed magis
 de adesse p̄sone. Ad quartū dicendū q; p̄
 dicatōe formali nullū generās vt generās ē
 essentia. quia generās vt generans est suppo
 situm. cui p̄ se cōpetit agere. actōnes enī sunt
 singularium. vt patz p̄mo metaphisice. P̄e
 dicta ergo p̄positio est s; a quei argumēto di
 cebat esse falsa. et p̄ cōsequens sua cōuersa e
 rit s; a. et p̄dictoria dūse erit falsa que dicebat
 esse vera. sed p̄dicatōe idētica tūc cōcessif oi
 bus p̄missis adhuc p̄clusio erit negāda. q; n̄

Solutio

Solutio argumēto rū arri Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Solutio ad ratōnes māicheoz Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

Ad.4.

Ad.5.

Instantia

p̄ substantiā
 ab eodem res
 dicitur habz
 effectū
 et qd nō habz
 effectū
 effectū fundamē
 ra p̄licā h̄re p̄
 est lux spūalis q;
 s; p̄ducit luci corp
 sua natura.
 tū p̄ sibi s̄te gen
 sed eētia dñi
 p̄. idē manū
 rōe. ergo videt
 at diuinitatē rōe
 p̄ causatis q; rōe
 p̄. multitudine op̄
 u eno simpliciter
 genere est malicio
 ni genere vno et v
 alijs participati
 q; rōe et vno q; rōe
 ia nō cōcludit. q; rōe
 rrent in natura. nū
 unā natura non dū
 ture. et tunc elen
 s a materia vni
 mne qd mouentib;
 se mouentib; cau
 nitū. oportet nos v
 m totaliter immob
 phisicorū. et q; m
 olunt male dū p̄m
 ncapantū. vni
 tū. q; maphisice.
 r̄p̄matuz adduco
 sciendū q; rōe ma
 cedebat q; credēbāt
 ntiā et naturā p̄lo
 uolūter malū p̄m
 se et efficiētē p̄lo
 aliter ponere deb
 ato boni. et quia p̄
 nū p̄mo phisice.
 miam efficiētē h̄r
 ony. iij. de diuisio
 nis. i. substantia. ne
 Et ideo ait bñs
 c. vj. Nemo ergo
 le volūtatis. rōe
 nec illa. s; m̄ rōe
 actio sed rōe. Et
 s; malū vt dicitur

sequit. h̄ est idem qd̄ generās. ḡ generat. Nā illud solū generat qd̄ est formalz generās. et nō om̄e illud qd̄ est idēptice idē qd̄ generās. z illud magis determinabit infra. distinctōe. v.

Ad. 5. Ad q̄ntū posset negari maior. qz materia z forma faciūt aliqd̄ vnū esse q̄dditatū. z tñ fm̄ aliquos multe sunt forme s̄stātales eiusdem materie. ip̄a materia non multiplicata.

Nō curo tñ de hac solutōe. qz illud in q̄ fūda tur nō reputo esse verū. et ideo dico qz maior est h̄a si sic habēt idem esse qz habēt etiā eundem modū essendi. Tūc ad minore dico qz q̄uis relatio habeat idē esse cū essentia diuina in q̄tum relatio p̄pata ad essentia trāsīt i essentiam. tñ relatio vt relatio nō habz eundē modum essendi cū essentia. qz modus relatiōnis vt relatio est ad aliū esse. sed mod⁹ essentie ē ad se esse. rōe quoqz differētū modorū potest multiplicari relatio nō multiplicata essentia.

Ad. 6. Ad sextū dicendū qz h̄ilar⁹ nō accipit h̄ic substantiā p̄ essentia sed p̄ hypostasi.

Ad. 7. Septimū dicendū qz loq̄ndo de relatiōis tūc maior nō est vera. qz dato qz relatio realitatē suā capiat a fundamēto. tñ rōem suā q̄dditatūā

Ad phica argumēta

Ad. 1. maiori dico ad minore qz etiā diuina lux p̄ducit lucē spūalem a se naturaliter differentē puta angelicā naturā.

Ad. 2. Ad scdm̄ dicendū qz maior illa intelligēda est nō de natura: sed de supposito. quō aut suppositū filiū sit p̄fectuz cū tñ nō possit aliū filiū generare infer⁹ patebit cū de oīpotentia filiū tractabo

Ad. 3. Ad terciū dicendū qz maior ē intelligēda de agente naturali. deus autē agit ad extra p̄ intellectū et voluntatē. Et qz potētie rōnales sunt ad op̄posita. ergo diuersitas p̄ductorū non arguit diuersitatē reorū. licz posset dici qz arguat diuersitatē rōnū p̄ducendi. puta diūsas ideas in mēte diuina. iuxta illud Augul. lxxxiij. q.

Alia rōne cōditus est hō. et alia equus. et sic de alijs. Ad q̄rtū dicendū qz p̄clus modo platonis ponit ordinē reorū sine ideaz separarū iuxta ordinē entū. hoc aut nos negam⁹. dato tñ qz ita esset. adhuc tñ omnes illi diij p̄ticiparēt vno sūmo deo q̄ erat de⁹ bonitatis et vnitatis. sicut idē p̄clus ponit. z nos appella remus illū vcz deū

Ad. 4.

Ad argumētū p̄ncipale Ad argumētū p̄ncipale dicendū qz scire deū esse nō est scire esse deī. s̄z terminis p̄suppositis ē scire h̄ac p̄positiōnem esse verā. deus ē. qz scito qd̄ importat p̄ terminos imēdiate dinoscit qz hoc p̄dicatū ē de eorūtia illius subiecti.

Ad argumētū p̄ncipale

Personarū quo

P qz p̄lactatē zc Postqz mgr̄ d̄clara uit diuine eēntie vnitatē. h̄ n̄itē p̄ba re p̄sōarū pl̄itatē seu trinitatē. Et diuidit i duas pres. Quia p̄mo h̄ facit autoritatibz veteris testamēti. scdo autoritatibz noui testamēti. ibi. Nūc s̄o p̄ testonia. Prima i duas. qz p̄mo oñdit p̄sonaz diuinaz pl̄itatē nō expr̄mēdo nomia p̄sonaz. Scdo expr̄mēdo aliq̄lī ter nola earū. ibi. Nūc ḡ ad p̄positū Et hec i duas. qz p̄mo adducit auctoritates sonātes diuine essentie vnitatē et p̄sonaz realē et vocālē distinctōes. Scdo manifestat h̄mōi disti ctōem tāgēdo p̄sonaz diuinaz p̄cessionē. Se cūda ps incipit ibi. Dauid qz. Et hec i duas qz primo manifestat p̄positū p̄ filiū generatō nē. scdo p̄ spūsc̄ti p̄cessionē. ibi. De spūsc̄to etiam expr̄ssa. Dic quero

V Trinitas p̄sonaz z diuine essen tie sūma vnitas z q̄bus mgr̄ tractat in ista distinctōe scda sint zpossibilia

Et videt qz nō. qz sicut se habz pur⁹ actus ad passiūā potērialitatē. sic se h̄z sūma vnitas ad pl̄itatē. sed pur⁹ act⁹ nō p̄patit aliq̄m potērialitatē passiūā. ḡ cū diuina eēntia sit sūme vna. nō cōpatiet secū aliquā pl̄itatē In 3o nū est fides sc̄ta. qz ch̄stianis ē firmissimum argumētū z q̄si infallibil⁹ demōstratio. In ista q̄stioe sunt q̄tuor vidēda. P̄io vtrū sint tres p̄sonē diuine realz differentes Se cūdo an h̄ possim⁹ p̄bare euidētē z sc̄ctissimē. Tercio an vnitas i diuis cū reali trinitate expr̄ns dicat positine vlt̄imōdo p̄uarine Et quarto de q̄sito p̄ncipali.

Quātuz ad primū

Primum p̄ncipale

p̄ncipale dico cū immaculata fide catholica. cui falsū s̄besse nō p̄t. qz i diuis sūt tres p̄sonē realz a seūicē d̄ntes. i. p̄r z fili⁹ et spūsc̄tus. Et h̄ p̄t sic p̄suaderi. De qd̄ dic p̄fectōes sim pliciter ē mō excellētissimo ponēdū i diuis. s̄z caritas dicit p̄fectōes simplz. ḡ mō excellētissimo ē ponēda i diuis. Tal aut p̄fecta caritas et excellētissima duo requirit i ipo diligētē. P̄io qz dilectōe tēdat i alterz. qz amor p̄uar⁹ qz tñ ead seip̄m. fm̄ gre. n̄ p̄t eē caritas p̄fecta Scdo qz illd̄ in qd̄ p̄ncipali tēdit sit diligibilē i se finitū. als eē caritas n̄ eēt excellētissima. qz oī caritate qz ē circa diligibile finitū p̄t eē alia caritas maior. et p̄ h̄is excellētior. Rōe p̄mi pater dilectōe tendit in alterū a se realiter disti ctū. rōe secūdi tendere non pōt in aliquod

creatur. ergo tendit i filiū suū vni genitū tan-
 q̄ a se alterū psonaliter et diligibile infinitū.
 amor autē hos p̄nectens. s. p̄rem et filiū nō p̄t
 esse inherēs. cū nullū accidēt in deo esse possit.
 ḡ erit p̄ se subsistēs et p̄ p̄ns terciā p̄sonā. pu-
 ta sp̄sūctūs. P̄. q̄to aliquis act⁹ est puri-
 or tanto est actiuor. ḡ act⁹ infinite puritatis
 infinite ē actiuus. et p̄ p̄ns infiniti p̄ductiu⁹
 Lū ḡ deus sit purus actus. et termin⁹ infini-
 tus nō possit p̄duci infinita natura. ergo i di-
 uinis p̄ductū infinite p̄trū p̄ductiuē adeq̄
 tū manebit in eadē natura cū p̄ducēte. distin-
 ctū tū p̄sonalē. Lū nihil seipm̄ p̄ducere pos-
 sit. vt ait Aug⁹. i. de tri. c. i. Sed p̄ iaz di-
 ctam infallibile p̄tate sunt multi heretici. et
 signanter Sabellij. qui ad h̄ vt saluaret eēt-
 tie diuine vnitatē negauit p̄sonaz sam et re-
 alem trinitatē. Notua istoz hereticozū
 nō potui inuenire. ḡ aliq̄s rōnes adducā q̄b⁹
 vt mihi videt poterāt moueri ad negādū p̄so-
 narū diuinaz d̄ntiā realē. P̄t eni argui
 sic. Vbiq̄z eētia et p̄sona sunt vnus rōis
 si essentia nō p̄t multiplicari nec p̄sona. sed i
 diuis essentia et p̄sona sunt vni⁹ rōnis. ḡ rē-
 maior p̄tz. qz q̄ sunt idē re et rōe q̄cqd̄ conue-
 nit vni uenit et alteri. minorē p̄do. qz rō diffi-
 nitua est sermo q̄d̄ est essentia significās. cum
 ḡ in diuinis tm̄ sit vnū esse eāq̄ conueniēs eētie
 et p̄one. iuxta illd̄ aug. vii. de tri. c. vi. hoc est
 deo esse q̄d̄ p̄sonam esse. ergo erit in diuinis tm̄
 vna rō diffinitua epx̄sua ip̄⁹ eē. P̄. p̄so-
 narū pl̄alitas frustra ponit vbi non pl⁹ repit
 p̄fectōis v̄l bonitatis in pl̄ibus q̄z in vna tm̄.
 sed nulla bonitas seu p̄fectio ē repibilis i vna
 p̄sona que nō sit in oibus trib⁹. Lū ergo de⁹
 et natura nihil faciūt frustra. vt p̄tz. i. celi et
 mūdi. ḡ rē. P̄. que sunt eadē eidē inter se
 sunt eadē. vt p̄tz. i. phisicoz. sed oēs diuie p̄-
 sone sūt eadē diuie eētie. ḡ erūt idē iter se et p̄
 p̄ns nō realē distinte. P̄. illud cui repuḡt
 ois pl̄itas nō cōpatit̄ secū aliq̄uā multitudi-
 nē. nec p̄ p̄ns trinitatē. sed diuine eētie repy-
 gnat ois pl̄alitas. vt ait Boe. in li. de tri. P̄
 sicut se h̄z sūme bonū ad malū. sic se h̄z sūme
 vnū ad multū. sed de⁹ eo q̄ ē sūme bonus n̄
 patit̄ in se aliquā maliciā. ergo ex eo q̄ ē sūm-
 me vnus nō patet in se aliquā multitudinē.
 P̄. p̄ductōes in diuinis nō d̄nt. ḡ nec p̄-
 ducta. Ans̄ p̄bat. quia intellectus volūtas et
 natura in diuinis nō d̄nt. ergo nec p̄ductio-
 nes se h̄ntes p̄ modū intellectus et volūtas.
 P̄. omnis oppositio relatiua realis exigit
 duo extrema realiter distincta. v̄l ergo ponēs

in diuinis vnā oppositōez relatiuā realē vel
 duas. Si vnā. tūc erūt solū duo extrema. et
 sic nō erit trinitas sed dualitas. Si dual tūc
 erunt quattuor extrema. et p̄ p̄ns erit quater-
 nitas. que tūc est d̄nata in decretali sup̄ al-
 legata P̄. cum arguebat ille heretic⁹ q̄ si el-
 set filiū in diuinis. ille filius generaret aliū fi-
 lium. et sic in infinitū. Rūdet aug⁹. nō enim
 nō potuit. sed non oportuit. Ex hoc p̄t argui
 sic. Duplex negatio facit vnā affirmatiōez.
 ergo ista. filius nō non potuit generare valz
 istam. filius potuit generare. si potuit ḡ fuit
 necessariū. qz in p̄p̄tuis nō differt esse et pos-
 se. iij. phisicoz. Et si ista p̄positio quo ad cō-
 tingentia que de⁹ p̄ducit extra se nō haberet
 veritatē. tūc quantū ad illa que p̄ducit intra
 se est verissima. qz q̄cqd̄ quo ad intra esse p̄t
 in diuinis h̄ necesse est ibi esse. qz ad itra nul-
 la p̄ntus cadit cōtingentia. P̄. vnicuiqz
 supposito nature alicui⁹ cōuenit actus illius
 nature nisi ex aliq̄ imp̄fectiōe imp̄diat. s̄z ge-
 neratio est actus seu opus nature. vt testat
 Damaf. ergo si in diuinis est fili⁹ et sp̄sūctū
 aut generabūt aut imp̄fecte habebūt naturā.
 quozū vtrūqz est impossibile. P̄. Idem est
 p̄rem se dicere q̄d̄ verbuz generare. sed vt ait
 Anf. in lib. monologion. sicut pater dicit se
 ita et filius et sp̄sūctūs. Lū igit̄ idem sit pat̄r
 trē dicere q̄d̄ generare vt idē Anf. dicit. ergo
 s̄l̄r sicut pater generat sic et fili⁹ generat et spi-
 ritū sanctus generat. Et sic in diuinis erunt
 tria verba genita. et p̄ consequēs plures q̄z tres
 p̄sone in diuinis. P̄. si pater ex hoc q̄ p̄fe-
 cte intelligit concipit et producit verbū. cum
 filius et spiritū sanctus eque p̄fecte intelligant
 sicut pater. ergo rē. P̄. si pater amādosi-
 lum. et filius reamando pat̄r p̄ducunt spi-
 ritū sanctū. cū pater nō minus amet spiritū
 sanctū q̄z filiū. et non minus reametur a spi-
 ritū sancto q̄z a filio. ergo pater et sp̄sūct⁹ p̄-
 ducunt aliū spiritū sanctū. Et eodē modo de
 filio respectu sp̄sūcti p̄t argui. P̄. bonuz
 est sūp̄pius cōmunicatiū vt ait Dionysius.
 sed spiritū sancto attribuit bonitas sicut filio
 sapientia et patri potentia. ergo videt q̄ p̄p̄r̄s
 sime spectet ad spiritū sanctū naturā suā alte-
 ri cōmunicare p̄sone. P̄. quod dicit p̄fecti-
 onem simpliciter in rebus creatis a nulla p̄-
 sone diuina debet excludi. sed posse cōmuni-
 care naturā dicit p̄fectōem simpliciter in re-
 bus creatis. quia vt dicit. iij. metherozū. vnū
 q̄d̄z tūc p̄fectū est cum poterit sibi sile gene-
 rare. ergo filius et sp̄sūctūs p̄nt cōmunicare

narū quo
 e. Postq̄ m̄ḡ d̄m
 nemat h̄ n̄t̄p̄
 atū. Et d̄m̄ d̄i
 ce am̄m̄ v̄
 r̄m̄ non r̄m̄
 na. P̄. ma d̄m̄
 naz p̄l̄t̄ nō epx̄
 ico epx̄m̄ d̄m̄
 ad p̄p̄m̄. Et h̄i
 uctōtates s̄m̄
 s̄onaz realē et v̄
 am̄f̄st̄at̄ b̄m̄ d̄m̄
 miay p̄d̄m̄. Et
 id q̄z. Et hoc d̄m̄
 d̄m̄ p̄ filij ḡm̄
 dem. ibi. De sp̄sū-
 cto
 onaz et diuine
 de d̄bus m̄ḡm̄
 sc̄da sunt p̄p̄m̄
 ut se h̄bz pur⁹ actus
 sic se h̄z sūme vnū
 nō p̄pat̄ aliq̄m̄ p̄
 iūm̄ c̄nt̄ia sit
 iquā pl̄t̄atē. P̄
 ianis ē firm̄m̄
 demōstratio. P̄
 d̄c̄da. P̄. v̄
 realē d̄m̄ d̄m̄
 are cui d̄m̄ r̄m̄
 i diuinis cū realē tr̄m̄
 v̄l m̄m̄ d̄m̄ p̄m̄
 incipit.
 d̄ p̄m̄
 alata fide catholica.
 diuinis sūt tres p̄sone
 et filij et sp̄sūctūs.
 q̄d̄ v̄ p̄fectōez s̄m̄
 no ponēdū i diuinis.
 imp̄s. ḡ m̄o ex̄c̄l̄
 L̄ al̄ aut̄ p̄fecta cū
 r̄d̄m̄ i p̄o d̄m̄
 l̄re. qz amor p̄p̄r̄
 p̄t ē caritas p̄m̄
 d̄m̄ r̄d̄m̄ sit d̄m̄
 eē excellētissimā. qz
 d̄m̄ finitū p̄m̄
 excellētior. Nō p̄m̄
 alterū a se m̄m̄
 non p̄m̄ d̄m̄

Sabellij
 motiua q̄
 bul⁹ h̄ p̄
 terat mo /
 ueri

2
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

15 naturā diuinā. P. actus actualissimo et pu-
 rissimo repugnat ois additio. qz oē recipiens
 additōem aliq̄ mō est in potētia. sed dē eacr̄
 actualissim⁹ et purissim⁹. vt pz. xij. metaph. g.
 repugnat sibi additio relationū. sine q̄b⁹ pso-
 ne multiplicari nō pnt. qz eēntia cōtin⁹ vni-
 tatem. relatio multiplicat trinitatē. ut ait boe.
 in li. de tri. Et istā forte rōem intēdebat p̄mē-
 tator. xij. metaph. cū ait. Antiq̄ putauerit trī-
 nitatē esse in deo. et voluerūt euadere dicētes
 qz sunt tres et vn⁹ deus. et nescierunt euadere.
 qz cū s̄bstantia fuerit numerata cōgregatū erit
 ens vnū p̄ intentionē vnā additā cōgregato.

16 P. dionys. de di. no. c. i. ait. qz nō est audien-
 dum aliq̄d dicere nec etiā cogitare de sup̄sub-
 stāciali et occultā deitate p̄ter ea q̄ diuinitus ex
 sanctis eloquijs nob̄ sunt exp̄ssa. S; i toto
 sacro canōe nec in aliq̄ sui p̄tinentiā exp̄ssuz
 qz in diuis sunt tres p̄sone. licz enī inueniatur
 qz sunt tres. tñ fallacia p̄ntis videtur esse. sunt
 tres. ḡ sunt tres p̄sone. P. si sunt tres p̄so-
 ne in diuis. aut d̄rnt ab eēntia. aut genit⁹ sūt
 idem. Si p̄mo mō tūc erit q̄ternitas i diuis
 Si scdo mō tūc p̄tingūt multe p̄dictōes ma-
 nifeste. Ernt enī idē multiplicatū et nō multi-
 plicatū. ad se et nō ad se. ad aliū et nō ad aliū.
 p̄mūcabile et nō p̄mūcabile. generās et nō
 generās. genitū et nō genitū. spirās et nō spi-
 rans. spiratū et nō spiratū. differēs et nō d̄ns
 Eēntia enī nō differt a filio. et p̄ q̄ ē essentia
 differt a filio. Infringet etiā forma syllogis-
 mi expositōrii. quē phus. i. p̄oz dicit h̄re cui
 dentia ex se. Dicat enī sic. Hec eēntia est hec
 p̄mitas. hec eēntia est hec filiatio. ḡ hec filia-
 tio est hec p̄mitas. cōtra falsa. ḡ aliq̄ p̄missaz.
 et q̄ rōe vna eadē rōe et altera. Istis ḡ et for-
 te qz plib⁹ alijs sophisimantib⁹ heretici poterāt
 moueri sup̄radicti ad negādū sc̄tām trinita-
 tē. Sed ista nō p̄cludūt. qz fm̄ aug. rōem

17 Cōtra he-
 reticos

1 q̄ntūlibet acutā sacre s̄pture p̄uā. nō dubita-
 mus eē falsissimā. P. si in diuinis nō esset
 plitas p̄sonarū. ibi nō eēt felicitas. p̄ns ē fal-
 sum. ergo et añs. falsitas p̄ntis nota ē. x. eth.
 z. xij. metaph. p̄bat p̄nā p̄. Richar. iij. de tri.
 sic. qz p̄fecta iocūditas eē nō p̄t vbi deficiēt mu-
 tuus amor et solū ponit amor p̄uatus et solū
 rari. Unde et boe. in de tri. ait. Nulli⁹ sine
 socio est iocūda possessio. Sed dei felicitas ē
 sūma iocūditas. ḡ tē. Itē cū heretici nō ne-
 gant sac̄ā scripturā. ḡ eos p̄nt adduci oēs
 autoritates sacri canōis adducte p̄ m̄m̄ in
 ista diffictōe. ij. Ad p̄mū ḡ dicēdū qz mior
 est falsa. qz cū p̄sona diuina sit relatiua et incluz

Solutio
Ad. 1.

dat relatiōem fm̄ suā p̄pam rōem. ḡ nō est pe-
 nitus eiusdē rōis cū eēntia. Ad p̄batōnez di-
 co qz licz sit idē esse essentia diuine et p̄sone. tñ
 p̄sone cōuenit aliq̄d adesse qd nō cōuenit es-
 sentie vt eēntia est. Et cū dicit. diffinitio ē ser-
 mo qd est esse rei et mō strās. dico qz verū est
 diffinitio absoluti. s; diffinitio relatiui nō ex-
 p̄mit esse. p̄prie loq̄ndo sed adesse Ad secū
 dū nego maiorē. qz quis nō sit pl⁹ de bonita-
 te in trib⁹ p̄sonis qz in vna. est tñ eadē boni-
 tas plurib⁹ modis Ad terciū dicēdū qz ma-
 ior est p̄a fm̄ istū sensum. puta qz fm̄ istā con-
 uenientiā absolute entitat⁹ qua p̄ueniūt i ter-
 cio. fm̄ illā eandē cōuenientiā p̄ueniūt iter se.
 ḡ nō pl⁹ cōcludit nisi qz p̄mitas et filiatio si-
 ue p̄r et fili⁹ entitate absoluta q̄ p̄ueniūt i di-
 uina eēntia sint idē siue cōueniāt iter se. Ex h̄
 tñ nō seq̄tur qz sint idē inter se quo ad forma-
 les suas rōnes siue qz ad suū adesse penes qd
 habēt realē oppositōnez. Scdm̄ enī suū mo-
 dū adessendi nō sunt idē terciū. cū illd̄ terciū
 nō habeat modū adessendi. sed ad se essendi.
 Istō tñ d̄no cōcedente euident⁹ declarabo cū
 venero ad dist. xxxij. qz ibi p̄pe hēbit locus.

Ad q̄rtū dicēdū qz diuine eēntie sp̄pugnat
 ois pluralitas natural⁹ siue essential⁹ et abso-
 luta. nō aut̄ p̄sonalis et relatiua. Ad q̄ntū
 dicēdū qz bonitas et malicia sunt opposita v̄l
 contraria v̄l saltē priuatiue. et iō in eodē sil esse
 nō possunt. Sic etiā vnitas eēntie et plitas
 eēntie cū sint opposita simul eadē inesse nō pos-
 sunt. Sed vnitas eēntie et plitas p̄sone non
 opponunt fm̄ aliq̄d genus oppositōnū. ḡ nō
 repugnat qn̄ sil eē possunt in diuinis Ad
 sextū nego añs. qz p̄ductōes diuine d̄rnt rela-
 tiue. ad p̄batōem nego p̄nā. qz nō optz tā-
 tam dare d̄rntiā in p̄ncipijs sicut in p̄ncipia-
 tis. ergo quis nō differāt volūtas et intel-
 ctus. p̄ductōes tñ p̄nt differre. Ad septi-
 mū dicēdū qz due sunt oppositōes relatiue.
 quaz ex p̄ma habem⁹ p̄rem et filiū. ex scda so-
 lum sp̄m̄ctm̄. qz alterz oppositōez scde opposi-
 tōis nō cōstituit p̄sonā. puta spiratio actiua.
 que p̄supponēs sup̄posita p̄r et filiū p̄stituta
 fundat in eis put sunt vnū p̄ncipiū sp̄m̄ctū
 h̄ntes in se vnā cōez potētiā spiratiuā. et ideo
 sola spiratio passiua cōstituit sp̄m̄sanctum.

Ad octauū dicēdū qz verbū aug. sic est ex-
 ponendū. nō enī nō potuit. i. nō ex h̄ ipotē-
 tiā habuit. et ex hac duplici negatōe nō pōt
 inferri qz fili⁹ habz in se potētiā generatiuā.
 que nō est aliū qz diuina eēntia. vt patet in
 dist. vij. nō in p̄t p̄gredi in actū generatōis.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

q: hmoi potentia habz cu opposito respectu generatiois actiue. Sicut ergo si ignis hret potentia generandi igne cu opposito caloris nuqz generaz igne. quis potentia generadi haberet. sic zc. forte dices q spulctus ha ber essentia diuina no cu opposito respectu ge neratiois actiue. q ipse poterit generare. Di co q no solu impedit actu generatiois hre po tentia generatiua cu opposito respectu gene ratiois actiue. sed etia no hre cu pposito respec tu. hoc est cum ipa paternitate. Dato enim q ignis habens potentia generadi igne no sit calidus. no obstate q no sit frigidus. nuqz in generaret igne. cu fm illa potentia no sit apte natus pgredi in actu generatiois. nisi sb hac qlitate actiua q est caliditas. sic spulctus zc

Ad.9. Ad nonu dicendu q maior e pa de actu ab soluto. non aut de relato. qz natura pt inesse supposito sine omi impfectoe cu caretia alic? relatiois. als natura diuina esset impfecte in patre. cu sit in eo sine filiatione. sed generare in diuinis dicit relatioem. ergo zc. Ad x. dicendu q dicere pt duplz sumi. Uno mo p pue. put id est qd sbu ceipe. et sic sumit ab Aug. vii. de tri. cu ait. q non singul? in diuis sed solus pr est dices. et sic intelligeda e ma ior. Alio mo sumit dicere p pfecte intellige re. et sic intelligeda est minor. q nihil cludi tur. qz mediu mutat. Ad. xi. dicendum ad maiorz. qz pater no pducit psona sbi. eo q p fecte intelligit pscie. sed eo q pfectu intellige re est in psona patris cu inclusioe respectus necessario requisiti ad pducendu psona genita. q respectus est ipa pntitas. filii q et spulctus no pducit sbu. qz intelligere pfectu i psonis eorum stat cu exclusioe respectus memorati.

Ad. xii. dicendu. qz omne qd amat ama tur inqntu bonu. et qz vna est bonitas pris z filij et spulcti. io pater eode amore et eq pfe cte amat seipm et filiu et spulctm. et eodem amore amat a filio et spulcto q amat eos. isto tn amore psona diuina no pducit nisi put si bi coungit debitus respectus q e spiratio acti ua opposita spiratioi passiu. q spulcti psona in esse psonali pstituit. et qz amor p dicit tm modo p iugit hmoi respectui vt e in psona pa tris et filij. ergo solu vt sic pducit psona spul sancti. Ad. xiiij. dicendu q argumetu bn i tellectu arguit oppositu illi qd incedit. Ad cuius euidentia est sciendu q res pmo intelli git vt vera. et deinde amat vt bona. et si e pfe cta bonitas. tu in ea sifit ois opati o q ad in tra. ita q intrinseco no pt ee vltimus pgressus.

licet pcedi possit vltimus quo ad extra iacti bus p amore impantis. ergo ex h q spulcto appropatur bonitas. optime seqtur q i diuis psonis quo ad intra vltra pductioez spulcti no pcedat. licz p impium diuie volutatis si ue amons ad extra pcedat in pductioez crea ture. Ad. xiiij. dicendu ad minorz q posse pmuicare natura pt duplz sumi. Uno mo p ipa potentia pscie q comunicat natura. Alio mo p potentia vt cernit executioez pmuicati onis nature. Prio mo est in oibz trib? psois eque pfecta potentia. als no eent eq oipoten tes. Secdo modo no est in spulcto ppter carentia respectus necessario notari p hmoi executioe. quo tn respectu caret spulctus abs qz omi sui impfectoe cu habeat diuina essen tiam sup qua talis respectus nulla pfectioem addit. cu ipa in se zc se contineat omnne pfecti onem vl formaliter vl emineter. forte di ceret q habere potentia et no posse in executioz opis impfectioez dicit in creaturis. q z diuini nis. Illa piaz nego. qz in creatur hns pote tiam si no pt in executioez. h vel est ex impfe cta habitioe potetie. vl ex caretia istrumetoz vl alicui? absolute entitatis ad tale executioz necessario reqsite. zio arguit impfectioez i cre aturis. in diuis aut non est sic. vt ia paruit.

Ad. xv. dicendu q quis actui purissimo no possit fieri realiter additio. cu phabeat in se vl formaliter vl virtualiter seu eminenter omnne entitate et pfectioem reale. pt tn sibi fi eri additio fm rone. Idem eni se hns vno mo sibi ipi pt addi fm rone put se habz alio mo. Cu g relatio diuina pparata ad illu actuz purissimu. i. ad ipam diuina essentia no dis ferat ab ea nisi sola roe. vt inferi? declarabitur io ei? additio no derogat in aliq diuie actua litati et puritati. Dicitu etia auerrois no e ad ppositu. qz ipse intellexit de additioe alicui? en titatis absolute distinguens natura mo idi uiduali iuxta distinctioez supposito. Ad xvi. dicendu. q dato q h nome psona no inue niat expsum in sacra scriptura de diuis. tn ex his que inuenim? in ea pbare possum? h no men psona ppetere diuis. et esse multiplica tum in diuinis. qz pducere et pduc. genera re et generari p se ueniunt tm mo suppositis. vt ptz. i. metaph. sed talia inueniunt in diuis nis scripturis expssa de diuis Cu g oe suppo situ in intellectualis nature sit psona. ergo zc. Q. aut generare et generari de diuis inueni atur in scripturis sacri ptz ex eo q dz in psal. Filius me? es tu. ego hodie genui te. Et itez

m rone. q no... Ad pbatione... de vnie et psona... se qd no couenit... dicit. dicitur e se... rias. duo q vna est... finitio relatiua no... ad esse Ad... no sit p? de boni... a. est in eade boni... rariu dicitu qz... pura q fm illa... qua ueniunt i no... rna ueniunt ter le... mitas et filiano... uta q ueniunt de... ueniat iter se. Et... re quo ad forma... u ad esse genes qd... dom eni sibi mo... reio. cu illd ratiu... sed ad se essendi... dicit? declarato... i ppe hbit locuz... ue cente spugna... e essential? et ablo... atua. Ad dicit... ia sunt opposita... et io in eode fil... itas cente et p... mul eide in se... et pstat psona non... us oppositiua. q no... in diuinis Ad... os diuie dicit r... nam. qz no opz... qz sicut pncipia... volutas et intel... fieri. Ad septi... oppositioez relati... m et filiu. et sed... pposito. sed de oppo... ita spirato actiua... pri et filij p... nu pncipiu spulcti... ia spiratiua. et... amur spulctum... verbu aug. sic d... ut. i. no ex h... lici negatioe p... orentia generari... centia. vt p... in actu generati...

Instantia
Solutio

Ad. 14

Instantia

Solutio

Ad. 15.

Ad. 16

Ad. 17.

Ex utero an lucifer genuit. Illud aut spūs q̄ a patre pcedit intelligit de spūscō. Ad xvij. dicēdū q̄ tres p̄sone cū diuina eētia sūt p̄mē idē loq̄ndo de idēitate reali. nec tñ ex h̄ aliq̄ sequit̄ d̄dictio. q̄ opposita p̄dicata pos sūt p̄petere eide rei nō eodē mō sumpra. Pri mus enī motus r̄ tps sūt idē realz. et tñ vt ē motus nō mēsurat. r̄ ut ē tps mēsurat tpa lia. r̄ vt motu et actōe et passiōe q̄ sūt eadem. res q̄uis alio mō sumpra. vt p̄z. iij. phicoz s̄ificat̄ mlt̄a p̄dicata oppositū sonāta put aliter r̄ aliter sumunt̄. Sic in diuīs eadē res purissima et simplicissima puta p̄nitas vel pater vt trāsit in entitatē absolutā diuine essen tie (a q̄ non p̄t differre cū nullā habeat oppo sitōem ad ipam. nec differre possit fm Boe. i libro de tr̄. nisi ab opposito) nō ē multiplica ta. est ad se. est cōmūcabīl. et nō d̄rns. nec ge nerās. nec genita. nec spirās. nec spirata. r̄ ea dem res p̄pata ad suū oppositū respectu cui⁹ s̄onit̄ suā formālē rōem q̄dditatīnā. vt enī re latiuū est poterūt sibi p̄uenire opposita p̄di cata iā dictis p̄dicat̄. Et q̄d m̄z si hoc sit in diuinis. cū videam⁹ ex p̄se q̄ idē mot⁹ fm to tā suā entitatē p̄patus ad agēs ē actio. p̄pat⁹ ad patēs ē passio. vt enī eab agēte sic ē actio. sed vt ipō afficit̄ ipm patēs sic ē passio. vt p̄z. iij. phicoz Ad illd̄ aut qd̄ addit̄ de syllogis̄ mo exposito uo dicēdū q̄ forma illi⁹ syllogis̄ mi non h̄z debita materia. nisi termin̄ sic su mant q̄ mediū neutz excedat extremoz. Pro pter qd̄ dixit̄ Ansto. i. prioz. tractās de syllo gismo exposito q̄ medio ex̄te h̄ aliqd̄ et singulari signato. necesse ē extrema conungi. Nō diuina essentia ad quālibz p̄sonā seorū p̄pata q̄uis sit idē realz cū p̄sona. et p̄sona q̄tū ad suā totā entitatē idēz sit qd̄ eētia. tñ essentia in tali p̄pato nō intelligit̄ p̄ moduz illi⁹ qd̄ est h̄ aliqd̄. sed q̄si p̄ modū illi⁹ qd̄ est quale qd̄ siue cōmūe. Cū ipa eadē eētia p̄pa ta ad aliā p̄sonā sit idē realz cū ea. Et in h̄ ex cedere videt̄ quālibet p̄sonā fm se sumpra q̄ ipa est idē alteri p̄sone. a q̄ tñ hec p̄sona d̄r̄t. Et nā diuina essentia nō vid̄ esse h̄ singulare signatū. quia tūc fm se esset supposituz. et sic haberem⁹ suppositū in diuinis absolutū. Itē si diuina eētia de se et p̄cise esset singularis tūc n̄ esset cōicabil. q̄ nullū singulare vt singulare est cōicabile. Patz ḡ q̄ syllogismo exposito rio nihil p̄cludit̄ in terminis supradictis

Secūduz p̄ncipale

Quātū ad secundū

p̄ncipale dico q̄ nō possum⁹ p̄bare necessaria rōe d̄stinctōem realē diuiaz p̄sonaz. q̄ illd̄ qd̄ est articul⁹ fidei sup̄m⁹ et excellētissimus n̄ p̄t demōstrari. misteriu⁹ scēte trinitat̄ ē hmōi ḡ r̄c. maior est nota. q̄ dicit̄ apl⁹ ad hebreos xi. fides ē s̄ba rez sperādārū argumētū n̄ ap parētū. Itē ait Aug⁹. fides est credere qd̄ n̄ vides. Itē Bre. fides nō habz meritum cui hūana rō p̄bz exp̄imentū. Minor aut̄ p̄z in simbolo athanasi. Sed ē q̄dam doctor q̄ tres rōes adducit. q̄s reputat̄ necessariō cō cludere r̄ p̄bare realē et verā p̄ductōez ad in tra in diuinis. et p̄ p̄ns verā et realē d̄stictōz Cū primo arguit̄ sic. Id qd̄ d̄ sua rōe forma li ē p̄ncipiū p̄ductiuū alicui⁹ in quocūqz po nit̄ absqz omni imp̄fectōe sp̄ erit p̄ncipiū p̄ ducēdū ipm. sed intellectus habēs obiectū in telligibile sibi p̄sens ex sua rōe formali ē p̄nci piū p̄ductiuū noticie genite q̄ ē s̄bū. Cū er go intellectui diuio sit sp̄ p̄sens obiectū sume itelligibile r̄ absqz oī imp̄fectōe. ḡ necessariō erit in diuis p̄ductio s̄bi p̄fecta. Perfectum aut̄ nō esset s̄bū. nisi eēt genitū de tota scia p̄ ducētis. cū ḡ talis scia sit in diuis infinita. s̄ bū p̄ductū cū sibi debeat eē adeq̄tū erit infini tū. nō p̄t autē eē infinitū nisi hēat naturā di uinā. cū oīs alia natura sit finita. ergo i diuis erit d̄stinctio p̄sonaz rōe p̄ductōis. r̄ vnital eētierōe adequatōis. P. oīs p̄fectio sim pliciter est in deo ponēda. vt ait an̄. p̄sologi on. ij. c. s̄. p̄ductio ad intra dicit̄ p̄fectōez sim pliciter. eo q̄ sit necessaria p̄ductio. nā necessi tas dicit̄ p̄fectōez simplz. cū p̄ eā r̄scēdat ens in entia p̄fecta q̄n̄ diuidit̄ p̄ r̄t̄igēs r̄ necessa riū. Sed illud qd̄ dicit̄ p̄fectōez simplz q̄n̄ ad iungit̄ alicui qd̄ de se nō dicit̄ imp̄fectōez. ad huc illud dicit̄ p̄fectōez simplz. cū ergo pro ductio de se nō dicat̄ imp̄fectōez. ḡ necessi tas cū p̄ductōe puta necessaria p̄ductio dicit̄ p̄fectōez simplz. P. p̄ma p̄ductio d̄z p̄pete re p̄mo p̄ducēti. puta deo. s̄ p̄ma p̄ductio est necessaria. tal̄ aut̄ nō p̄t esse ad extra. q̄ deus ad extra agit libere. et p̄ p̄ns hmōi. p̄ductio ē p̄tingens. ḡ p̄mo puta deo p̄petet̄ natural̄ p̄ ductio ad itra. S̄z vt mihi videt̄ iste tres rōes maḡ vident̄ esse sophistice ḡ necessariē. q̄ oīs peccāt̄ aut in materia aut i forma. vt patebit. Cū enī rō necessariō p̄cludēs p̄uicat̄ intellectū vt assentiāt̄ s̄itati p̄cluse. vtz. i. po ste. cur isti suis rōibz q̄s dicūt̄ simplz necessa rias nō p̄uicāt̄ infideles ad assentiēdū miste rio reifice trinitatis. qd̄ cū mime p̄nt̄ liq̄do p̄z eozū rōes nō cōcludere necessariō. P. nō z

Scor 3

Cotra so tum

minus est supnatural' fides de sc̄a trinitate: q̄ de verbo dei incarnato. sed fidē in carnatōis s̄bi dei nō possum' p̄cludere necessaria rōne. q̄ nec trinitatis. maior: p̄z. p̄bō minorē p̄ au/gustinū q̄. iij. epla ad volusianū loq̄ns de in carnatōis misterio ait. Dicit̄ rō q̄ nō erit admirabile. si exēplū poscat nō erit singularē. dem' q̄ deū aliquid posse qd̄ nos fateamur i uestigare nō posse. in rebz nāqz mirabilibus tota rō facti est potētia faciēns. Un̄ et alan' ait. Dic natura silet. logice vis exular. ois re/honice perit arbitriū. rōqz vacillat. Et amb. i suo libro de tri. c. vi. Uox silet. mens desic tē.

Ad p̄mā q̄ rōnem dicendū q̄ si p̄cluderet necessario tūc tota fides de sc̄a trinitate p̄z. quia nō solū q̄ternitate realiter distinctoz in diuinis p̄cluderet. verūctiā milleitate v̄l potius infinitate realiter distinctoz in diuis ne cessario poneret. qz si ex p̄fecto intelligere s̄bū in diuis p̄duceret distinctū a p̄ducēte. cū p̄ductū s̄bū p̄m te sit infinitū et p̄ducētī ade q̄tum. eque p̄fecte intelliget sicut p̄ducēs p̄mū. ergo si cogit rō tua in aliquo. tūc illd̄ verbum p̄ducet aliud verbū. et sic verbi erit s̄bū vsqz in infinitū. Forte dicit aliq̄s sic ego dixi supius q̄ intelligere verbi nō est p̄ducti uū q̄uis sit p̄fectū. qz nō p̄ccurrit in supposito s̄bi respectū p̄nitatis qui necessario p̄notat in p̄ducēdo verbū. R̄ndeo. q̄ tūc habeo p̄positū. qz talē respectū esse in diuis nlla neces saria rōe pbare possumus. qz p̄tem v̄l p̄nita tem esse i diuinis sola fide et sacre scripture au/ctōritate tenem'. q̄ si rō tua p̄cedit de intelli gere cū tali respectu. tūc rō nō est euidēs. qz n̄ assumit p̄positōem naturaliter notā. sed sola fide creditā. Ad formā q̄ rōis dicendū. q̄ maior non est s̄a. nisi loq̄ndo de tali p̄ncipio quod est p̄ncipiū totale nihil aliud req̄rens ad p̄ducendū. Ad minorē dico q̄ q̄ntū nob̄ innotescere p̄t natural'. ip̄m p̄fectū intellige re nō est p̄ se sufficiens p̄ncipiū p̄ductiū s̄bi nisi accidentaliter inherētis. q̄le in diuis esse n̄ potest. sed solū in creatur'. Un̄ si ip̄o intelli gere p̄stituit s̄bū p̄sonal' subsistens optz q̄ aliquid p̄ter ip̄m intelligere in ip̄o p̄ducēte co cernat vt supius patuit. qd̄ tū euidētī rōe cō/ p̄hēdere nō possumus. als si nihil aliud p̄no/ taref. tūc filius et sp̄s sc̄tus p̄ducerēt verbuz p̄sonaliter subsistēs i diuis eque b̄n sicut p̄r. ergo tē. Ad sc̄dm dicendū. q̄ minor nō solū est fallā. sed etiā piculosa. quia si p̄ductio ne cessaria dicit p̄fectōem simplr. tunc sequitur sp̄m sanctū esse imp̄fectū. qz nihil p̄ducit ad

intra. nec p̄ seq̄ns necessario. Forte dices q̄ si nō habet talē p̄fectōez actiue. tū hz passi ue. R̄ndeo q̄ illud auget difficultatē. qz si p̄ ductio necessaria tā actiue sumpta qz passiue dicit p̄fectōem simplr. tūc nulla diuina p̄so/ na esset perfecta. qz p̄ductio actiua et passiu a etiā i diuis d̄nt real' fm d̄ntiā realē ip̄soz suppositoꝝ p̄ductiū p̄ductorū. q̄ cuiūqz p̄sone p̄perit p̄ductio actiua. eidē nō p̄t p̄pe tere p̄ductio passiu a illi actiue opposita. et cōuerso. et p̄ cōns cui libet p̄sone p̄ducētī defici eret quedā p̄fectio simpliciter. q̄ realiter fa/ men haberet a p̄sone p̄ducta. et cōuerso cui/ libet p̄sone p̄ducēte deficeret p̄fectio simplici/ ter. que tū inesset p̄ducētī. quod esset simplr i possibile. quia cū q̄libet p̄sone sit verus deus cui nulla p̄fectio desse p̄r. ut p̄z. v. metaphi sice. c. de p̄fecto. nullaten' poterit aliq̄ p̄fectō simpliciter inesse vn̄ ip̄sone. q̄n eadē p̄fectio in sit omnibz tribz p̄sonis diuinis. Ad p̄ba/ rōem cū dicit q̄ necessitas dic̄ p̄fectōez sim/ pliciter. ista nō est s̄a. quia de ratōe p̄fectōis simpliciter est nō solū q̄ dicat p̄fectōem cum adiūgtur fall' qd̄ nō dicit imp̄fectōnem. sed de rōe sui est q̄ cuiūqz cōiungit dicat p̄fectio nem. et melius sit ip̄m esse qz nō esse. Und qz bonitas et sapiētia dicūt p̄fectōez simpliciter quālibet adiūgtat his que imp̄fectōnem de se dicūt tū adhuc dicūt p̄fectōem. Meli' ei est mori b̄n et sapiēter qz sine s̄apia et bonita/ te. et infirmari et tristari et q̄cūqz alia q̄uisiū/ qz naturalē dicatē ip̄fectōz meliora sunt seip̄s si cū aliq̄ p̄fectōe sumant que sit p̄fectio sim/ pliciter. Sed mori necessario siue de necessi/ tate. siue infirmari. siue tristari vtiqz nō ē meli us seip̄o sine necessitate sumpto. necessitas ei in talibz non addit aliquā bonitatē s̄z magis auget maliciā. ergo necessitas nō ē p̄fectō sim/ pliciter. Ad terciū dicendū q̄ licz illa ratō minus peccet inter ceteras. tū nō concludit euidētē. qz quilibz p̄hoz r̄nderz fm suā opi nionē. Illi eni q̄ ponūt deū esse cām efficien tem ad extra dicerēt q̄ nō cōtingētē s̄z natu/ raliter res p̄duceret et necessario. lz nō coacte. quia in deū nō cadit coactio. necessitate tū i/ mutabilitatis p̄duceret ita q̄ nō possz nō p̄/ ducere. Alij autē p̄hoz qui negāt deū cērau sam efficientē dicerēt q̄ nec ad itra nec ad ex tra deus p̄ducit aliqd̄ quod realiter d̄rat a p̄/ ducente. Ergo fm eos qui ex fide tue cōclusi oni nō p̄sentunt. nihil cōcludis virtute tue rōis. quia illi p̄mi dicerēt q̄ opatio dei ad ex tra est naturalis et p̄ima. Alij dicerēt q̄ nlla

Instantia
Solutio

Solutio
d rōnes
cōri
Ad.1.

Instantia

Solutio

Ad.3.

Ad.2.

sum' pbare necess...
dicit ap̄s ad p̄bō...
ad dāri argumētū n̄...
fides est credere...
nō habz merum...
nū. Minor autē p̄z...
sed ē q̄dam docē...
reputat necessari...
verā p̄ducētes ad...
verā et realē disti...
qd̄ d̄ sua rōe f...
licū' in quocūqz...
ine s̄p̄ erit p̄ncipi...
us habēs obiectū...
na rōe formalē d̄...
nre q̄ ē s̄bū. Lin...
p̄sone obiectū sim...
p̄fectōe q̄ neces...
p̄fecta. Perfectio...
genitū de tota sc̄a...
it in diuis in finit...
et eadē q̄tū erit...
i nisi h̄at natura...
sit finita. ergo i...
rōe p̄ducētī. et v...
p̄. ois p̄fectio...
ada. vt ait am'. p̄bō...
intra dicit p̄fectōez...
sana p̄ductio. nā nec...
p̄. cū p̄ ē p̄fectio...
ad p̄ p̄ h̄ōz et neces...
p̄fectōz simplr. q̄n ad...
dicit imp̄fectōez. ad...
z simplr. cū ergo p̄...
p̄fectōez. q̄ neces...
necessaria p̄ductio...
p̄ma p̄ductio d̄z p̄...
rōis. p̄ma p̄ductio...
ē esse ad extra. qz...
p̄z h̄mōi p̄ducti...
a d̄o p̄peret natura...
vt mihi vidēt̄ illi...
p̄p̄sistēte qz natura...
nateria autē forma...
essario p̄cludēs p̄...
p̄nitati p̄cludēs. vt...
q̄ dicit simplr. q̄n...
les ad assentiū m̄...
d̄ cū m̄me p̄bō p̄...
qz uecillat. p̄...

dei opatio est alicuius dñtis a se cōstitutiva sed ipe in seipo fm eos gaudet et beatificat p/ pua bonitate.

Tercium pncipale

Quantū ad terciūz

principale dicendū q vnitas in diuinis pōt dupliciter cōsiderari. Uno mō q̄stum ad id quod connotat z de quo p̄dicat. et sic dicit ens maxime positiuū. qz dicit ipam diuinā essentiam v̄l diuinā p̄sonā v̄l aliqd aliud in diuinis de q̄ p̄dicat. Alio mō quantū ad suū for/ male qd addit tali connotato de quo p̄dicat. et sic dicit quid priuatiuū siue remotiuū. qz vt sic nihil dicit nisi negatiōem diuisionis. qz v/ num nihil aliud est qz ens indiuisum. et vnitas indiuisa entitas. Rōe q̄ s̄strati dicit qd po/ sitiū pura ens v̄l entitatē. sed rōe sui forma/ lis significati dicit simpliciter p̄uatōem l̄ne/ gatōem diuisionis. et p̄ se q̄ns dicit p̄uatōez p̄uatōis. cū diuisio dicat p̄uatōem. q̄ dicit p̄uatōem fm rōem. Nec tamē ex q̄s̄to nō tractato vsqz dum veniā ad. xxiij. distinctō nem. quia ibi sp̄caliter inquit mḡr quō ter/ mini numerales se habeāt in diuis.

Opinio q vnū d: po situe in di uinis

- 1 Ad p̄ sens aut adducā t̄modo rōes duaz opini/ onū. Quaz prima dicit sine distinctōe q vnitas in diuinis dicit simplz qd positiuūz. Alia aut ecōtra nō distinguēs ait q̄ simpliciter dicit p̄uatōem siue remotōem. Juxta p̄ mā opinione arguit sic. Nō minus dicit po/ sitiū vnū trāscendentū qz alterū. sed cū q̄ttu/ or sint trāscendentia. s. ens verū bonū z vnū. z tria prima dicuntur in diuis positue. ergo z
- 2 quartū dicit positue. P. si vnū siue vni/ tas aliqd p̄uaret. h̄ maxime videret esse mul/ titudo. cū multitudo opponit vnitati. vt p̄tz. r. metaph. sed multitudinē nō p̄uat. ergo ni/ hil aliud poterit priuare. p̄bat minor. qz nihil priuat illo quo in esse cōstituit. sed multitu/ do cōstituit in esse vnitate. ergo zc.
- 3 P. sa/ piētia nō obstāte q̄ sit sp̄s q̄litas p̄dicatur de deo positue. ergo z vnū siue vnitas nō oby/ stāte q̄ sit p̄ reductionē in genere q̄ntitatis de deo dicit positue. cōna patz. qz cū nullū accidēs possit esse in deo. et maḡ accidēs naturā sa/ piat illud qd est directe in genere accidentis qz qd p̄ reductōem. q̄ nō debz magis vnitas remotiue p̄dicari de diuinis qz sapiētia v̄l q̄ cū qz alia species q̄litas. P. si vnū dice/ ret solū priuatiue de deo. q̄ sine piculo possz ne/ gari de deo. cōns est falsum. imo hereticū ē di/ cere xū non esse vnū. P. omnis p̄dicatio

p̄uatiua sonat in aliquem defectum. sed ni/ hil defectuosum de deo p̄ p̄dicari. q̄ si vnū so/ luz diceret p̄uatiue nō posset p̄dicari de deo.

P. fm Aug. in de tri. Quicqd de deo p̄di/ cat aut p̄dicat fm substantiā aut fm relatōz. Et s̄lz Boe. in suo li. de tri. ait. q̄ oia que ve/ niunt in diuinā p̄dicatōez mutant in diuinā substantiā p̄ter adaliqd. cū ergo vnū p̄dicet de deo. v̄l dicit fm substantiā v̄l fm relatōnem. quocūqz dato sp̄ dicit positue. cū tā substan/ tia qz relatio sint entia positua. P. si vnūz diceret p̄uatiue. opteret q̄ habitus sibi oppo/ situs esset multitudo. cōns est falsum. qz ha/ bitus naturaliter est prior p̄uatōe. multitu/ do p̄o est posterior vnitate. P. cū multitu/ do mensuret p̄ vnū. nō opponit vnū multi/ tudini p̄uatiue s̄z magis relatiue. cū mēsurā et mensuratū ad se inuicē referant. P. pri/ uatiue opposita nō p̄nt simul esse in eodē. q̄ si vnū in diuis diceret p̄uatiue cū nō possit p̄ uare nisi multitudinē v̄l pluralitatē. si in di/ uinis erit vnitas tūc nō poterit esse p̄laltas. et ecōuerso. q̄ zc. P. vnū qd est de genere q̄ntitatis dicit rōnem mēsure vt ait cōmētra/ tor. r. metaph. Sed deo excellētissime et per cōns maxime positue cōuenit rō mēsure. q̄ tra/ le vnū dicit de deo maxime positue. P. il/ lud quod est passio entis realis nō p̄t esse per se nō ens. sed vnū est passio entis realis. p̄ua/ tio autē vt dicit. i. phisicoz dicit p̄ se nō ens. ergo vnū nō erit p̄uatiū. P. v̄l loq̄ris de vno quod cōuertit cū ente. vel de vno qd ē principiū numeri. P̄mū nō p̄t esse p̄uatiū

Primo qz genus nō p̄t esse p̄uatiū cū omnes sp̄es sunt positue. sed idē s̄lect eq̄ le q̄ sunt sp̄es vnus cōuertibil cū ente. dicit positue. vt de se patet. cū sint p̄p̄tates realiū p̄dicamentoz. qz vnū in substantiā dicit idē. in q̄ntitate dicit equale. in q̄litate s̄ile. q̄ tale v/ num nō est p̄uatiū. Scdo qz tale vnūz opponit multitudini dicit. vt dicit. r. metaph. sed vtrūqz cōtrarioz dicit qd positiuū. i. hoc enim dñt cōtraria a cōtradictōis et p̄uati/ uis Tercio qz qd p̄ se est nō ens. h̄ n̄ cōuer/ tit cū ente. s̄z p̄uatio est h̄mōi. q̄ zc. Quar/ to qz tuippe dicit q̄ sit p̄uatōis p̄uatio. p̄/ uat enī diuisionē que est quedaz p̄uatio. Si/ cut ergo negatio negatiōis sp̄ aliquid ponit. qz duplex negatio est q̄si vna affirmatio. sic duplex p̄uatio erit vna positio. Quito qz dicit cōmentator. r. metaph. q̄ vnū et ens n̄ dñt nisi in p̄significato. ergo in p̄ncipali si/ gnificato dicit idē. S̄z illud qd p̄ncipaliter

dicat qd positiuū. 7 tñmō in pñificato est qd pñatiuū. h̄ simpliciter 7 absolute dicitur positiuū. h̄ fm̄ qd rōe pñificati possit dici pñatiuū. Nec etiā vnū qd ē pñicipiū nūmeri p̄ esse pñatiuū. P̄mo qz habz ratiōnem mēsure. qz nūer⁹ est multitudo mēsurata p̄ vnū. vt dicitur. x. metaph. Secdo qz qd est pñitiuū positiuū nō p̄ esse pñatiuū. sed ex vnitatibus pñituit numer⁹ q̄ est spēs q̄ntitatis positiuā. ḡ rē. Sed ista opinio sic absolute et sine distinctōe plara nō videt bene sonare. qz fm̄ ph̄m. v. metaph. Dia dicitur vnū in q̄ntū nō diuidunt. h̄ nō diuidi est q̄dam negatio siue remotio. ḡ vnū nō p̄dicat simpliciter positiuē. Alij dicūt qd vnū siue p̄uertat cū ente. siue sit pñicipiū nūmeri. fm̄ simpliciter dicit p̄uatiōem. Nulla tñ motiua corū inueni q̄ sunt alie⁹ efficacie siue pōderis. ḡ hanc opinioēz tāq̄ min⁹ h̄n̄ fulcitā imēdiate dimitto. Inferius etiā distinctōe. xxiiij. p̄bat qd vnū existēs pñicipiū nūeri dicit qd positiuū. Si etiā breuiter de p̄ma opinioē vel lem me expedire. dicerē iuxta distinctōe quā posui in pñicipio illi⁹ articuli qd oēs ille rōnes arguūt de s̄strato siue cōnotato ipi⁹ vnū. nō autē de eo qd ipm̄ vnū formaliter addit super ipm̄ s̄stratū siue sup̄ ipam̄ essentiā diuinā. In rōe maioris exercitiū volo r̄ndere p̄ ordinē ad illas rōes. Ad p̄mū ḡ dicendū qd nō est s̄le de vno et alijs tribz transcendentibz. qz formalis rō vnū includit negatōēz vl̄ p̄uatiōnem diuisiōis vl̄ distinctōis. rō s̄o ent⁹ sumitur a natura rei. rō veri in ordine ad intellectū. rō autē b̄ni in ordine ad appetitū. Et iō formalis rō ceteroz triū nullā negatōēz includit. ḡ nō est s̄le Ad scdm̄ dicendū qd vnūz q̄ntū ad suū formale qd addit sup̄ suū s̄stratum de q̄ p̄dicat opponit multitudinē. 7 ut sic nō pñituit multitudinē. tñ rōe sui s̄strati ut s̄stratū est triplicabile. est cā multitudinis. Ad terciū dicendū qd nō est s̄le. qz sapia dicit p̄fectōem simplr. vnū autē qd est de p̄dicamēto q̄ntitatis cū sit qd mathematicū nō dicit p̄fectōem simpliciter. et iō quīs sapia formaliter sit in deo et positiuē. nō tñ tale vnum. Ad q̄ntū dicendū qd vbi opposita sūt imēdiata remoto vno oppositoz ponit reliquoz. Cū ḡ vnū et multa opponūt imēdiate q̄cunt qz negaret diuinā essentiā esse vnā. imēdiate poneret ipam̄ esse multā et distinctā. et iō vnitas nō p̄t a deo negari sine heretica p̄uauitate Ad q̄ntū dicendū qd vnitas in diuinis nō dicit imp̄fectōēz cū sit p̄uatiō imp̄fectōis p̄

ra diuisiōis Ad scrtū dicendū qd termi nūmerales in diuis nihil addūt positiuē sup̄ illud de q̄ p̄dicant. 7 iō si p̄dicat de cēntialibus tūc significat essentiā. si d̄ p̄sonalibz tūc significat relationē. Ad septimū dicēdū qd vnū p̄p̄e nō opponit p̄uatiue multitudinē h̄ diuisiōem. et illa fm̄ n̄m̄ modū intelligēdi est p̄oz vno. et ipz vnū p̄ ipaz tāq̄ p̄ suū oppositū difinit. cū p̄uatiō diffiniat p̄ id quod p̄inat. Un̄ sicut dicit doctor cōis de potētia dei. q̄sti one. lxxvi. ista se habēt p̄ ordinē fm̄ nostrum modū intelligēdi. P̄mo enī cōcipitur ens. Secudo nō ens. Tercio intellect⁹ diuisiōis. qz ex h̄ qd aliq̄d intelligit esse. et nō intelligit hoc esse. imēdiate cōcipit vt diuisum ab eo. Quarto cōcipit vt vnū puta cōcipit ut in se indiuisus. Et ex hoc q̄nto consequitur intellectus multitudinis. s̄. put h̄ ens intelligit diuisum ab illo. et vtrūq̄z ipozū in se cōcipit vt vnum. Quantūcūqz enī aliq̄d intelligant diuisa. nō intelligit tñ formaliter multitudinē nisi qdlibz diuisoz cōcipiat esse vnū. Ad viij. dicendū sicut iā dictū ē. Ad ix. dicendū qd vnū nō p̄p̄ant secū distinctōēz siue diuisiōnē quā p̄uat. puta vnitas essentiē excludit diuisiōnē cēntie. nō tñ excludit diuisiōnē p̄sonarū. qz illi nō opponit. opposita enī p̄uatiua sicut etiā cōtradictoria debēt sumi respectu eiusdē et fm̄ idē. sicut ḡ p̄uatiō nigri nō excludit positōem albi vl̄ cuiuscūqz alter⁹ coloris a nigredine. sic vnitas cēntie nō excludit diuisiōnē p̄sonaz. nec vnitas vnū p̄sonē fm̄ se p̄cepte excludit multitudinē p̄sonarū ceteraz. Ad x. dicendū qd vnū qd est pñicipiū nūeri nō est formaliter in deo. nā vbiq̄qz formaliter reperit cuz sit qd̄dam accēs reale. vt patet in distinctōe. xxiiij. ibi addit aliq̄d supra suū subiectū. Est ḡ tale vnū em̄nter in deo sicut et cetera oia que sunt alicui⁹ entitatis. qz vnitas nō dicit p̄fectōem simplr. nec de⁹ ad modum illi⁹ vnū ē mēsurā. h̄ ad modū p̄me s̄stantie. Ad xi. dicendū qd passiōis entis positiuū nō repugnat esse aliq̄d p̄uatiuū. Eclipsis ei⁹ quīs sit qdā p̄uatiō. tñ tāq̄ vā passio lune vl̄ solis est demonstrabil̄ de luna vl̄ sole. Ad xij. dicendū qd h̄ loq̄r de vno quod p̄uertit cū ente. Ad p̄mā p̄batōēz dicēdū qd idē egle et s̄le in q̄ntū sunt spēs vnū dicuntur p̄uatiue. sicut et ipm̄ vnūz. nec repugnat enti vl̄ p̄dicamēto reali h̄re passiōēz p̄uatiuā vt patuit de eclipsi. Et si dicit qd ista sūt species relatiōis q̄ est p̄dicamētū reale. Dico qd nō repugnat p̄dicamēto relatiōis habere species

Ad.6.

Ad.7.

Ad.8.

Ad.9.

Ad.10.

Ad.11.

Ad.12.

Ad p̄maz p̄uatiōem

Instantia Soluio

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Lōtra istā opinioez', 'Alia opinio qd omne vnū dicit p̄uatiōnem', 'Solutio Ad.1.', 'Ad.2.', 'Ad.3.', 'Ad.4.', 'Ad.5.', 'Ad.6.', 'Ad.7.', 'Ad.8.', 'Ad.9.', 'Ad.10.', 'Ad.11.', 'Ad.12.', 'Instantia Soluio']

que fm suū formale significatū sit priuatiua. In genitū ei se relatiuū est. et tñ est priuatiuū.

Ad pbati onē scđam

Ad scđam pbatoēz dicēdū q̄ dmetatoz ex ponit dñe. i. priuatiue. Nā qz p̄trarie oppo sita reducūt ad priuatiue opposita. id qñqz p̄ uatiue dicunt dñia. Etia p̄t dici q̄ dato q̄ v/ nū multitudini opponeret p̄trarie. diuisioni tñ opponeret priuatiue.

Ad. 3.

Ad terciā pbatio nē dicēdū q̄ priuatiōi puenit opposita appel latio illi qd̄ p̄uar. p̄pter hoc priuatiō q̄ p̄/ uat formā que ē p̄ se ens. tal̄ priuatiō merito appellat̄ p̄ se nō ens. sed vnū nō p̄uar ens sed entis diuisiōem. et id̄ ex hoc nō debz appella ri p̄ se nō ens. q̄uis appellet p̄ se indiuisum.

Ad. 4.

Ad q̄rtam pbatoēz dicēdū q̄ q̄uis nega tio negatōnis material̄ aliqd̄ ponat. tñ for maliter est negatio. sic q̄uis vnū q̄ntū ad sb stratum sit se p̄sticiuū. formalz tñ est priuati uū.

Ad. 5

Ad q̄ntā pbatoēz dicēdū q̄ qd̄libz vocabulū p̄ncipalius videt̄ significare id qd̄ formaliter significat q̄ qd̄ materialz signi ficat. etiā dmetatoz nō vid̄ sic dicere sic hic est introduct̄. sed ista s̄ba ponit q̄ vnū et ens significat̄ idē. tñ modis diuisis. et h̄ tene cedo. qz id̄ idem qd̄ significat vnū signifi cat etiā ens. nō aut̄ quocūqz mō s̄ vt̄ indiuisū

Quartuz pncipale

Quātuz ad quartū

principale dicēdū q̄ sic. qz cū p̄sonē diuine n̄ distinguant absolute s̄z relatiue. et fundamē tū infinitū manēs in distinctū possit s̄ dare op positas relatiōes originis q̄bz distictē p̄sonē p̄stituant. sic infra patebit. s̄ ipa diuina essen tia vna et indistincta p̄t se cū p̄pari tres disti ctas p̄sonas. Dic̄ doctor noster dic̄ et bñ q̄ illud demōstratiue pbare nō possum. q̄ uis rōes oppositas soluere possum. ac aliq̄s p̄suasiōes adducere. Et p̄suasio sua pulcra et bona ē hec. Dicit enī q̄ esse suppositi creati tri pliciter p̄licat. P̄mo ex diuinitate nature. nā cū esse sit actus nature p̄licata natura neces sario plurificat̄ ipm̄ esse. Secdo ex distantia quā habz esse ad naturā. Nam cū natura cre ata nō sit suū esse s̄z acquirat esse i supposito. optet ipm̄ esse p̄licari in p̄ra plurificatōnem suppositoꝝ. Tercio p̄licat̄ ipm̄ esse ex diuisi tate eozū q̄ sunt i suppositis. Nā si aliqd̄ ē in isto supposito dñis nūero ab eo qd̄ est in illo supposito optet q̄ ipm̄ esse numeralz plurifi cetur. Et qz in deo est tñ vna natura. et eē n̄ differt a natura. nec aliqd̄ est i vno supposi to qd̄ nō sit in alio. licz ad aliqd̄ siue relatio in

Egidius

vno repiatur. que nō ē in altero. iuxta illd̄ bo etij in de trim. Nō ḡ dici p̄t p̄dicatōez relati uam q̄c̄qz rei de q̄ dicit fm̄ se ad dere vl̄ minu ere vl̄ mutare. que tota nō i eo qd̄ est esse cōsi stit. sed in eo qd̄ est in p̄patōne aliquo mō se habere. ḡ ipm̄ esse nō p̄licat in diuinis. et est idē tribus p̄sonis. et p̄ n̄s nō apparet insolub il̄ repugnātia q̄n tres p̄sonē sil̄ possint stare cū vna natura diuina. Sed ḡ ista dicta est primo vna opinio q̄ dicit q̄ conclusio iā dicta p̄t demōstratiue pbari. et nō min⁹ euidētē q̄ ista. q̄ om̄e p̄positum ex dñis ē corruptibile. Demōstratōes aut̄ q̄s adducit sūt he Dis p̄fecta opatio termiat ad aliqd̄ opatū. sed in deo sunt intelligere et velle tanq̄ p̄fectissime opatōnes. ḡ intelligere termiat ad verbuz p̄ductū. et velle ad amorē. Sed cū nihil p̄du cat seipm̄. optet tale p̄ductū realiter differre a p̄ducēte et ab intra. cū tales opatōes sint im manētes. h̄mōi aut̄ dñia in diuinis nō p̄t esse in essentia. ḡ in p̄sonis. P̄. quicqd̄ p̄fectio nis ē in creaturis ē deo attribuēdū exclusa oi annexa imp̄fectōe. s̄z naturā repiri in p̄lbus est p̄fectōis. q̄ aut̄ ex hoc p̄licet natura ē im p̄fectōis. ḡ deo primū attribuēdū est. sedo ex cluso. P̄. natura q̄ tñmō esse p̄t in vno supposito videt̄ esse artata et limitata. s̄z natura diuina ē imensa et illimitata. ḡ tē. S̄z ista opinio stare nō p̄t. qz oē quod demōstrat aut demōstrat a p̄oū aut a posteriori. s̄z articulus trinitatis nec a p̄oū nec a posteriori p̄t demō strari. ḡ tē. maior p̄tz p̄mo posterior. mino rem p̄o. Nō etiā posteriori puta p̄ effectū. qz ois natura creata nos ducit ad oppositū. cūz nulla natura creata manēs indiuisa sit repibil in pluribz suppositis. Nec a p̄oū puta p̄ cām. qz sc̄tissima trinitas cū ipa sit cā oim̄ nō habz causam. Ad p̄mū ergo dicēdū q̄ maior ē ḡa de opatōibus trāscūtibz. Ad minorē dico q̄ intelligere et velle sunt opatiōes imanētes. de q̄bus dicit. ix. metaph. et i. et h̄. q̄ p̄ opatio nes imanētes nihil cōstent. s̄z ipē sunt finis et nō aliqd̄ opatum. Itē si p̄ intelligere et vel le necessario p̄sona ad intra in diuinis p̄ducere tur. tūc nō possent p̄uenire p̄sonē nō p̄ducēti et sic sp̄s̄ctūs nec itelligeret nec velle. Item cū intelligere et velle in deo sint vnica et simpli cissima opatio. si distinctōez talū p̄ductorū in diuinis vis arguere ex distinctōe opatio num. tunc habebis vnū p̄ductū in diuinis. qd̄ est s̄ articulū sc̄tissime trinitatis. Ad secundū dicēdū q̄ minor nō est ḡa. qz tūc sem p̄terna et imaterialia essent imp̄fectiora ip̄is

Contra egi diū est opi nio

Contra illā opinionē

Solutio p̄ egidius.

materialibus et corruptibilibus, cum natura in eis
phice loquendo in pluribus supposito non possit re
piri. Etiam dato quod perfectio sit natura indivisa
in pluribus repiri. quod tamen hoc possibile sit ductu
rationis naturalis scire non possumus, cum in omnibus
naturaliter scibilibus oppositum videamus. Ad
tertium dicendum quod natura non dicitur limitata ex
hoc quod est in uno supposito, sed ex hoc quod est in sup
posito limitato. Si enim natura esset in mille sup
positis, dum tamen quolibet supposito sit limitata
natura erit limitata. Si autem esset in uno solo
supposito, dummodo illud suppositum sit illimita
tum natura dicitur illimitata. Sed dato quod na
tura divina esset in uno supposito modo quod po
suerunt philosophi, illud suppositum esset illimitatum.

Sed arguitur aliter contra dicta doctoris quod
bus persuadet dictam compossibilitatem in divinis

Primo dicitur quod assumptum non est verum, scilicet quod es
sentia distent vel differant in creaturis.

Sed dato quod ita sit, dicitur quod essentia non habet
esse per suppositum, quod magis dicitur quod suppositum
habet esse per essentiam, causaliter enim suppositum
habet esse et operari per essentiam, quod totum quod
attribuitur supposito tribuitur sibi ratione essentie.

Et ex hoc dicitur tertio quod essentia in creaturis
non pluralitatem per pluralitatem ipsam esse, quod ita
est esse secundum se unum sicut essentia, per quod si pluri
ficabitur ipsum esse, non se a seipso, quod idem dicitur de essentia,
nec ab agente, quod actio naturalis agentis per
seus attingit essentiam quod esse. Quarto dicitur
quod omnibus accessis adhuc in nullo declarat per
positum, scilicet quod una et indivisa essentia possit esse
cum tribus suppositis realiter distinctis.

Sed ista videtur preedere ex non debita intelligentia
doctorum in doctoris, quod primo dicitur doctorem

non bene dicere in hoc quod ponit esse et essentiam in cre
aturis differre realiter, et nullam rationem in doctoris
adducit, nec ad rationes doctoris respondet quibus
hanc conclusionem firmissime probat in questionibus
et primo principio in secundo suo suppositio. in quibus
libet suis et in multis alijs locis, ubi illam mate
riam ex intentione pertractat. Quo ad hoc dictum coram
reputo quasi non dictum. Quantum ad secundum ite
rum male intelligit doctoris, quia doctoris non di
cit quod essentia habeat esse causaliter per suppositum, sed
quod habeat esse in supposito, et in alio et alio sup
posito creato acquirit aliud et aliud esse, et bene di
cit doctoris, quod nec in deo nec in creatura esse exi
stentie per essentiam separatim a supposito, ut
supius declaravi. Et cum tertio dicitur quod rati
onabili dicitur esse pluralitatem per essentiam quod esse
verbo, nego, quod quibus essentia ut essentia abstra
hat ab esse actuali existentie, et ut sic sit per ip

so esse, tamen essentia ut multiplicata necessario con
ternit distinctas existencias. Et cum dicitur, a quo ha
bet ipsum esse quod multiplicet, dico quod habet ab a
gente efficienter, et fundamentaliter ab ipsa materia
prima et divisa, in cuius diversis partibus agens in
ducit diversas formas eiusdem rationis, a quibus
alię et alię partes materie capiunt aliud et aliud esse,
et sicut aliam et aliam essentiam, attamen quod essentia ab
strahibilis est ab esse existentie, et potest intelligi cum
opposito eius, suppositum autem non potest intelligi si
ne tali esse, id est aliquid modo immediato, tale esse respi
cit suppositum quod essentiam, et per se dicitur tale esse in
mediate multiplicari multiplicatis suppositis.
Quod autem quarto dicitur quod toto concessio do
ctoris non declarat illam compossibilitatem trium personarum
cum una divina essentia. Rursum quod haberi in
intellectu declaratio doctoris satis lucida esse videtur,
quod ex primo suo dicto dico quod cum doctoris di
xit quod non possumus probare trinitatem in divinis,
ipse supponit tres personas in divinis. Ex secundo
suo dicto habet quod esse non multiplicat sed
est unum in tribus personis, et quod essentia non mul
tiplicat nisi plurificato ipso esse. His datis et con
cessis sicut tu concedis in quarto articulo, si non
vides ex illis premissis sequi hanc conclusionem quod
una essentia et indivisa est in tribus divinis per
sonis tunc valde obfuscata habes intellectus.

Ad argumentum principale dicendum quod ma
ior est si unitas et plures sumuntur genes idem
et secundum idem sive eodem modo, id bene concludit quod v
nitas essentie non compatitur pluralitati essentie. Sed
cum concludit de personis, fallacia figure dictionis
comititur, quod de absoluto procedit ad relatam.

Distinctio tertia

Apostolus namque
quod dicitur. Postquam magister probavit divi
ne essentie unitatem et personarum trini
tatem ex auctoritate scripture, hic probat hoc
idem ex similitudine creature. Et dividit in du
as partes, quia primo magister probat divine essentie
unitatem et personarum trinitatem rationibus universali
bus acceptis ex creaturis. Secundo facit hoc specia
liter ex imagine dei fundata in essentia aera
tionalis, ibi. Nunc vero ad eam rationem. Prima in
duas, quia primo ex naturalibus rationibus ostendit
divine essentie unitatem. Secundo ex vestigio crea
toris repto in creaturis ostendit personarum divina
rum trinitatem, ibi. Nunc restat ostendere. Pri
ma dividit in quatuor secundum quod magister adducit quatuor
rationes probantes dei unitatem. Quare prima
8 4

4

Ad argu
mentum pn
cipale

altero iuxta illud
pe peccatores non
me addere vel non
noni co qd est esse
patione magno mo
ificat in vno. et et
si non apparet solu
sone fil possunt
Sed ista dicitur
et quod dicitur
no min' dicitur
dicitur e corruptibilibus
duat sicut de
aliquid operari, sed in
le tanq' pfectissime
mabit ad verbum
Sed cum nihil p
tu realiter differre
s operatores sine un
vdivinis non pe esse
p. quicquid pfectio
nibus dicitur ex illa oi
ra repiri in pluribus
dicitur natura cum
nibus dicitur esse. Sed ex
io esse in vno sup
limitata. In natura
a. q. 11. Sed ista
quod dicitur dicitur
ostentio. In articulo
a posteriori per tamen
mo posteriori. magis
novo pura p essentia
vacat ad oppositum. et
res indivisa sit resp
ca ponit pura p cam.
a sit ca omni non habet
zo dicitur quod magis
ibid. Ad minoris dicit
e operatores in an
b. t. i. ubi quod p op
tant. In ipse sunt fatis
sicut p intelligere et
tra in divinis. ponere
ure plone non p dicit
teret nec velle. Ten
eo sine unitate et
ad es talium. ponere
et distinctio operato
cu p dicitur in dicit
me trinitatis. Sed
vno est si dicitur
essentia unificata p

Alia opinio
pegidii

Solutio
pegidii

sumit ex creature magnitudine et quantitate
 Secunda ex creature mutabilitate. Tercia ex
 creature bonitate. Quarta ex creature specio-
 sitate. Secda ibi. Alio etiā mō rē. Tercia ibi.
 Cōsiderauerūt rē. Quarta ibi. Intellexerūt
 rē. Tunc sequit illa pars. Nunc restat oñ-
 dere rē. Et diuidit in tres partes. Quia pri-
 mo oñdit mgr quō vestigiū creatoris creatu-
 ris impāuit. Secdo quō ex hmōi vestigio
 trinitas creatoris cognoscit. Tercio quō hu-
 iusmodi cognitio ē valde impfecta nisi p qñ
 to catholica fide pficit. Secda ibi. In illa enī
 sūma trinitate rē. Tercia ibi. Ecce oñsum est
 qliter rē. Dic qro hanc questionem.

Vtrū noticia qua deus esse cognoscit
 sit hūano intellectui natural? inserta.
 Et videt q nō. qz illud qd p alterū
 cognoscit nō est natural? insertū intellectu.
 sed deus cognoscit p creatural. iuxta illud ad
 Roma. i. Inuisibilia dei p ea q facta sunt rē.

Contra. Propositio p se nota q ad sui no-
 ticiā est hūano intellectui natural? inserta. s; h
 hec ppositio. deus ē. est p se nota. eo q pdica-
 tum sit de rōe sbiecti. g rē. In ista qstione
 quattuor sunt vidēda. Prio vtz i via pos-
 sumus cognoscere deū esse. Secdo vtrū pos-
 sumus cognoscere qd est deus. Tercio vtz
 deū ē sit p se notū. Quarto qd sit vestigiū
 de quo tractat mgr i lfa. et qualiter de? gno-
 scatur p vestigiū.

Primus ar-
 ticulus

Quantū ad primū

dicendū est q sic. Illud enī nō solū ptz p the-
 ologos. verū etiā qsi p oēs mūdānos phos.
 deū enī esse p mū motōrē pulcre deduxit arist.
 viij. phisicorū. deū esse vltimū finē pbauit. xij
 metaph. deū ēē purū actū ibidē. Et in multis
 alijs locis phie sufficiēter pbant hmōi pposi-
 tōes. que deū ēē necessario psupponūt. Pro-
 pter qd ait aug. xv. de tri. c. iij. Neq; enī di-
 uinoz libroz immō auctoritatē ēē deū pdicat.
 sed et oīs q nos circūstat ad quā etiā nos pti-
 nemus vniūsa ipa rez natura pclamat habe-
 re se pstantissimū cōditorē.

Secundus
 articulus.

Quātū ad secundū

dicendū q qdditatē dei ex nris naturalibz co-
 gnoscere nō possum. quia vl talis cognitio
 esset intuitiua. vl abstractiua. Primā hrenō
 possumus. qz cū sit btifica sequit q ex pur? na-
 turalibz britudinē attingere possemus. Nec
 abstractiua pē haberi ut sup? pbant in plo-

logo. q. iij. articulo. i. g rē. P. nullus effect? 2
 creatus ducit in cognitōem qdditatis cause
 infinite. sed qdditas diuina est causa ifinita.
 z omnis effect? creatus est finit. cū g nō pos-
 sum? deū in via gscere nisi p effectus. g rē.
 maiorē pto. qz effectus ducēs in cognitōnez
 qdditatinā sue cause optz q debita pportio-
 nē habeat ad talē cām. s; finiti ad ifinitū nul-
 la est pportio. viij. phicor. P. illud qd nō 3
 possum? diffinire illud qdditatie nō possum
 cognoscere. sed deū nō possum? diffini-
 re. qz ome quod diffinitie scit fm Aug. xij. d
 cui. dei. sciētis scia pphēdit. P. pfecta dei 4
 noticia in via hri nō pt. s; ggnitio qdditati-
 ua est cognitio pfecta. g rē. P. illud quod 5
 nec directe cadit sb fantasmate nec aliqm ne-
 cessariā habz cōnexionē vl habitudinē cū eo
 qd cadit sb fantasmate illud qdditas nō pt
 cognosci a viatore. deus est hmōi. g rē. maior 6
 patz. qz intelligere nō stz vl est fantasia. vl n
 ē sine fantasia. z optz itelligentē fantasmata
 speculari. vt ptz. i. et. iij. de aia. P. ij. meta
 phisice d; sicut se habz ocul? noctue ad lumē
 solis. sic aie nre intellectus ad ea q sunt mani-
 festissima in natura. Et Dam. lib. i. c. iij. ait.
 q deū gscere qd sit ipossibile ē nob Lōra
 istā vitatē aliq antiq phi fuerūt. et p ipis pōt
 argui sic. Illa noticia ē hoi possibil? ex suis na-
 turalibz ad quā hndā naturale hz desideriu
 Sed ad ggnoscēdū deū hō naturale hz desi-
 deriū. g rē. maior ptz. qz naturale desideriu
 nō ē ad aliqd ipossibile. pbat minor. qz viso
 qcūqz effectū natural? desideram? scire cāz illi
 us effectus. g naturali desiderio qescere nō pos-
 sum? donec ad p mā cām q de? ē deueniam?
 Et ista etiā vid; ec intērio Aug. in li. pef. cū
 ait. fecisti nos dñe ad te. z in qetū ē cor nrm
 donec reqescat in te. P. si qdditatē dei scire 2
 nō possum? tūc nihil de deo scire poterimus.
 pns est falsuz. g z añs. falsitas aut pntis est
 nota. qz sic patuit in pmo articulo. nos gno-
 scim? deū ēē. pna ptz. quia ens simplicissimū
 nō habēs ptē et ptē. vl cognoscit total? vl pe-
 nitus ignorat. s; deus ē ens simplicissimum.

P. illd qdditatie gscim? cui? pdicatū el 3
 sentiale omūe in q puenit cū alijs cogscim?
 z cū h dñam sufficiēter distinctiua sui ab oibz
 alijs. s; nos gscim? ductu natural? rōis deū
 ēntialiter ēē sbam in quo pdicato puenit cū
 alijs. et cognoscim? ipm ēē purū actū et sūmū
 bonū siue vltimū finē in qbz pdicatis dñt ab
 oibz alijs. g rē. maior ptz. qz tal? noticia videt
 esse diffinitiuā et p pns qdditatuā. mioz s; h

Opinio ā
 nq; phoz
 q de? qddi-
 tatie hic
 gscatur

patet. qz dē quod ē aut est sba aut accidens. sed dē nō est accidēs. qz aut sit pur⁹ actus et vltim⁹ finis. patz. xij. metaphisice. P. fm Aug. inuisa diligere possum⁹ incognita nequaqs. sed nos diligim⁹ diuinā bonitatē q̄ est idē qd diuinā q̄ dditas r cēntia. q̄ aliq̄ mō cognoscimus diuinā cēntiā. Un̄ ait aug⁹ i epi stola de orādo xū. Si oino qd est dē nescire mus. non eū amarem⁹. P. vbi esse r cēntia sunt idē real⁹. ibi nō p̄t sciri si est nisi cognoscat qd est. Sed in deo esse r cēntia sunt om̄i no idē realiter. et ip̄m scimus esse. q̄ rē. P. non possum⁹ pp̄am passiōez alicui⁹ nature cognoscere nisi q̄ scamus illā naturā. s̄ nos q̄gnoscim⁹ pp̄am passiōez nature diuine. p̄ta scimus xū eē imēsum et infinitū. q̄ cognos scimus naturā diuinā. Sed ista nō p̄cludit. qz lz natural⁹ possum⁹ q̄gnoscere qz dē ē. tñ qd est p̄p̄ loq̄ndo cognoscere nō possum⁹ iuxta illd̄ Damasc. li. i. c. iij. qm̄ q̄ dē ē mani festum ē. qd nō est incōphēibile ē r omnino ignotū. Ad p̄mū q̄ dicēdū q̄ maior cū sua p̄barōne p̄t negari. qz natural⁹ nos r sidera mos non mori. qd p̄tz. qz eq̄li necessitate rēsi deramus fugā mali nociui et p̄secutōem bo ni p̄ficiui. sed natural⁹ vnū qd qz appetit eē et nō p̄t appetere nō esse. ut patuit sup̄ p̄ aug. r tñ ip̄sibile est rē corruptibile nō corrumpi q̄ntum est ex p̄t sui Ad scdm̄ nego p̄naz. ad p̄barōem dicēdū qz ip̄o qz simplex non h̄z p̄es n̄ p̄t q̄gnosci fm̄ aliqd̄ sui q̄n̄ illo mō q̄gnitōis totū cognoscat. et iō bñ cōcedo qz q̄ cūqz cognoscat xū esse qz est. qz illo mō q̄gnitōis totū xū cognoscat et nō p̄tem sui. et s̄lz i patria q̄ xū cognoscat q̄ dditatiue q̄gnoscat totam q̄ dditatē xū. Ex illa tñ p̄pōe nō p̄cludit qz q̄ q̄gnoscit xū vno mō cognitōis qz ip̄ sum q̄gnoscat om̄i mō cognitōis Ad terci um dicēdū qz maior est s̄a si cognoscim⁹ illd̄ p̄dicatū q̄m̄ue r illud p̄dicatū sp̄cale p̄fecte r q̄ dditatiue. ad minore dicēdū qz lz natura liter possum⁹ q̄gnoscere h̄ qd̄ importat noibz talū um p̄dicatoz inesse ei qd̄ significat noie isti⁹ s̄biecti qd̄ est dē. nō tñ q̄gnosco q̄ dditatiue sub stantiā qz dē xū p̄dicat. vl̄ purū actū q̄ ē deus vel summū bonū siue vltimū finē. lz arguiti ue p̄ creaturas rēducēdo significata taliū p̄ dicatozū cognosco eē cognitōe quia ē For te dices illud cognoscat cognitōe qd̄ ē quod p̄ueniēter respondet ad interrogatōez factaz p̄ qd̄. et p̄ns etiā illud q̄gnoscat cognitōne qd̄ est dē quo cōueniēter r̄ndem⁹ ad interro gatōem factā p̄ qd̄. Sed si querit qd̄ sit dē. p̄ueniēter respondēt p̄dicatā et p̄silia p̄dicata.

Rūdeo qz nō est necesse p̄pter p̄ueniētiā. taliū r̄sionū rē s̄biecto vel p̄dicans scire vel cognoscere qd̄ rei. s̄z sufficit cognoscere qd̄ no minus siue qd̄ significet talibz nomimbz. qz eque p̄ueniētes p̄nt esse h̄mōi r̄siones i ter minis nullā quidditatē realem significātibz. sicut in terminis supradictis. pura si querit. qd̄ est chymera: cōueniēter respondet nō enī siue nihil vl̄ figmentū. Ad quartū dicēdū qz quis cognoscimus xū in via solū cognō tōe quia est. rētemus tñ eū sūme diligere. qz ex creaturis inuestigare possum⁹ cum esse sū mū bonū et vltimū finem. Ad formā etiā ar gumēti dicēdū qz bonitas xū nō ē nobis in cognita. quia ex effectibz cognoscim⁹ eā q̄gnitōne quia est. et eodē mō q̄ dditatē eius que ē idē qd̄ bonitas cognoscim⁹ q̄gnitōe qz ē. qz quis nō cognoscim⁹ eā cognitōe qd̄ vl̄ p̄pter quid loq̄ndo rē qd̄ rei. Ad dictū augustini dicēdū. qz nos aliquo mō scimus qd̄ ē dē. qz scimus qz noie xū importat res que eū sum me amabilis. et illud sufficit ad h̄ vt xū dili gamus. Ad q̄ntū dicēdū qz quis sciam⁹ xū esse. nō p̄pter hoc scimus esse xū in se et q̄ dditatiue. Ad hoc enī qz sciam⁹ xū eē suffi cit qz scimus hoc qd̄ importat noie p̄dicati ne cessario cōuenire ei quod importat noie sub iecti. maior ergo p̄positio nō est s̄a. Nō enīz sequit. scio deum esse. ergo scio esse xū. sed bñ sequit. qz scio esse xū eē. et eodem mō sequit. scio q̄ dditatem xū esse Ad sextū dicēdū qz mi nor nō est s̄a. ad p̄barōem dico qz dato qz im mēstras esset p̄p̄a passio xū nō sequit. scio xū esse imēsum. qz scio xū imēnsitatē. qz bene sequit. qz scio imēnsitatē xū eē. nō qz p̄cludit. qz q̄gnoscim⁹ xū passiōem. lz posset cōcludi qz sciamus passiōem xū esse.

Quātus adtercium

p̄cupale dicēdū qz fm̄ Boe. i li. de ebdomadi b⁹. p̄pōez eē p̄ se notā dupl⁹ p̄t intelligi Uno mō cōiter oib⁹. Alio mō solū sapiētibz. Exē plū p̄oit rē p̄mo. sic oē totū ē mai⁹ sua p̄te. exē plū d̄ scdo. sic incorpalia nō eē i loco. Dis p̄missis dico qz h̄ p̄pō dē ē p̄ se nota ē sapiē tibz qzuis n̄ cōiter r̄indr̄nter siue vulgariter oib⁹. qz illa p̄pō ē p̄ se nota ad min⁹ sapiētib⁹. e⁹ p̄dicatū ē dē cēntia s̄biecti. s̄z eē idē qd̄ cēn tia xū. qz rē. P. illd̄ ē p̄ se notū eē qd̄ n̄ p̄t co gitari n̄ eē. qz vtz. iij. meta. illa p̄pō ē p̄ se no ta que mente directe negari nō p̄t. vel quam nullus potest negare. sed nullus p̄t p̄cipe xū non esse. nisi valde sit insipiens. quia nihil

Solutio

Ad. 4

Ad. 5.

Ad. 6.

Terci⁹ ar ticut⁹

Edclasio

Extra opi nionem.

Solutio Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Instantia

P. nullus est...
 em qd̄ dicitur...
 una est causa...
 est finis...
 nō ē effectus...
 dices n̄ cognos...
 qz rē p̄p̄t...
 finitū ad h̄mōi...
 P. illud qd̄...
 dditatiue nō p̄...
 o possum⁹...
 rē scim⁹ Aug. r̄...
 dicit. P. p̄lecta...
 q̄gnitōe q̄ dditat...
 P. illud qd̄...
 mate nec aliq̄m...
 p̄ h̄bitudine cū...
 us qd̄ dditas nō...
 h̄mōi. qz rē. ma...
 est fantasia. vl̄...
 gente fantasia...
 ma. P. i. meta...
 nocte ad iam...
 ad ea q̄ sunt ma...
 am. lib. i. c. iij. qz...
 bile nōb̄. Lōm...
 uent. et p̄ ip̄s...
 i possib⁹ ex sui...
 rurale h̄z rē d...
 do naturale h̄z...
 naturale rē d...
 p̄bat minor. qz...
 rē dderam⁹ rē...
 rē dderam⁹ rē...
 m qz dē rē d...
 o Aug. in li. p̄...
 r̄ q̄ntū ē cor...
 si q̄ dditatē rē...
 rē dderam⁹ rē...
 allitas aut d̄ntis...
 o arido. nos q̄...
 ia ens simplicissimū...
 q̄gnoscat totā vl̄ p̄...
 na simplicissimū...
 cam⁹ cur⁹ p̄dicatū...
 it eū alijs cogit...
 vltimū sūi ab oib⁹...
 em natural⁹ rōis...
 o p̄dicato p̄ueni...
 eē purū actū...
 qd̄ p̄dicatū rē...
 qz tal⁹ notā...
 qd̄ dditatiue...

a sapiēte p̄t concipi cū opposito illius quod est de sua formali rōe. sed esse dei est de sua for-
 mali et intrinseca rōe. ḡ rē. P̄ illa ppositio
 est p̄ se nota cui q̄libet sane mentis assensu i-
 mediate sola p̄supposita noticia terminoz
 quantū ad ea que p̄ terminoz vocabula im-
 portant. sed talis est hec ppositio. deus ē. er-
 go rē. maior patz d̄ se. r̄ minor patz p̄ an̄s. p̄
 sologion. c. iij. Dixi aut̄ in p̄cedenti rōne di-
 recte. et in ista dixi p̄supposita noticia termi-
 norū. quia in directe etiā p̄mū p̄ncipiū nega-
 uit ille eraclitus. vt patz. iij. metaph. etiā non
 cognito quid p̄ terminos importat omne p̄-
 cipiū negari p̄. P̄ illa ppositio est p̄ se no-
 ta. in qua p̄dicatū sic se habz ad subiectū q̄
 habita significatiōe p̄dicati et subiecti statim
 cognoscit inexistētia p̄dicati in subiecto. ista i-
 qua esse p̄dicat de deo ē h̄mōi. ergo rē. P̄
 aliq̄ veritates secūde sunt p̄ se note. ergo r̄ v̄i-
 tas p̄ma. p̄na patet. qz ignota causa necesse ē
 effectū ignorare. sed v̄itas p̄ma que deus ē est
 causa ois veritatis secūde. iuxta illd̄ auerrois
 ij. metaphisice. Est enī quoddā ens p̄ se ens
 r̄ p̄ se vez. entitate et veritate cui⁹ omnia alia
 sunt entia et vera. sed v̄itas p̄ma nō p̄ esse p̄
 se nota q̄ntū ad cognitiōem q̄dditatū r̄ cōn-
 trariam. ḡ erit p̄ se nota q̄ntum ad esse sine exi-
 stentiā. Forē eraclitus negaret an̄s. quia
 diceret nullā v̄itatē ēē p̄ se notā. Sz illud ni-
 hil est. quia illud est p̄ se notū esse qd̄ dū ne-
 gāi necessario affirmat. sz v̄itas ē h̄mōi. ergo
 rē. p̄batio assumptē. quia negās veritatē aut
 reputat se false negare. et tūc m̄te ponit veri-
 tatē. v̄l reputat se se negare. et tūc itez pone-
 ret veritates. quia cū nihil possit esse vez sine
 veritate. talis negatio nō possit esse vera nisi
 v̄itas ēē supponat. Ista ḡ v̄itas vel est veri-
 tas p̄ma. et tunc habeo ppositū. v̄l est v̄itas
 secunda. tūc quia ois veritas secūda p̄suppo-
 nit p̄mā necessario sequit̄ idem qd̄ p̄mo.
 P̄ id cui⁹ noticia est natural: intellectui i-
 ferta est p̄ se notū. deum ēē est h̄mōi. vt ait da-
 mas. li. i. c. iij. P̄ ista nō est min⁹ p̄ se nota.
 deus est. qz ista. incorpalia nō sunt in loco. sz
 secunda est p̄ se nota. vt vult Boe. in libro d̄
 ebdomadibz. vbi ait. L̄ ois animi cōceptio ē
 incorpalia in loco nō esse. ḡ deum ēē erit cōis
 animi cōceptio. Sed cōtra istā cōclusio-
 nem vident̄ aliq̄ esse. p̄mittētes tñ hāc distin-
 ctionem q̄ p̄pōem esse p̄ se notā p̄telligi du-
 pliciter. Uno mō fm̄ se. et sic ppositio ē p̄ se
 nota cui⁹ p̄dicatū est de rōe subiecti. Alio mō
 quo ad nos. et sic nō sufficit p̄dicatū ēē de ra-

Instantia
Solutio

Opinio
tho. p. i. q.
ij. ar. 1. r̄ lu
oz seq̄ciuz

tionē subiecti. sed optet nos scire quid ē subie-
 cti p̄ cui⁹ noticiā cognoscere possum⁹ neces-
 sariam connexionē et inherentiā p̄dicati cum
 subiecto. Et qz licet in hac ppositiōe. deus ē. p̄
 dicatū sit de rōe subiecti. tamē quid ē subiecti
 in via scire nō possumus. ideo dicit̄ q̄ ista p̄-
 positio est p̄ se nota p̄mo mō. non aut̄ secūdo
 modo. Et hanc cōclusionē tā ipi qz sc̄ cel eo-
 rū multipliciter p̄bāt. Primo sic. illa ppo-
 sitio nō est p̄ se nota quo ad nos cui⁹ subiecti
 q̄dditatē nō cognoscūt nec omnes nec etiā
 ipi sapientes. sed q̄dditas subiecti istius ppo-
 sitiois deus est. est om̄ibz ignota. ḡ rē. P̄
 id quod demōstrat nō est p̄ se notū. sed deum
 esse demōstrat. vt patz. viij. phicoz. et. xij. me-
 taphisice. et in multis alijs locis phie. P̄
 noticia terminoz ppositiois p̄ se note imedi-
 ate offert se intellectui. sed tā phi qz doctores
 moderni multū laborauerūt circa noticiā ter-
 minorū p̄dicte ppositiois. ḡ nō est p̄ se nota
 P̄. quod est creditū nō est p̄ se notū. deū ef-
 se est creditū. iuxta illud Augul. li. ij. de libero
 arbitrio. c. ij. quod scit̄ de deo in p̄senti nō est
 scientia p̄replari sed fide creditū. P̄ illa p-
 positio nō est p̄ se nota q̄ ad nos in qua cōgni-
 tis terminis quantū ad illud qd̄ circa tales ter-
 minos p̄mo occurrit intellectui nō statim ap-
 paret necessaria connexio terminoz. sz ppositio
 p̄dicata est h̄mōi. qz dato q̄ circa hunc ter-
 minū deus p̄mū apparēs intellectui sit. q̄ ip-
 se sit p̄ma causa v̄l p̄mū p̄ncipiū. adhuc non
 apparet imediate q̄ talis res habeat esse re-
 rum natura. qz multi posuerūt p̄cessum in in-
 finitū in causis et causatis. Multi etiā posu-
 erūt circulatoriez cāz. quoz q̄cūqz dato non ē
 necesse ēē aliq̄d p̄mū p̄ncipiū. P̄ ppositio
 cui⁹ subiectū nō p̄t p̄cipi vno simplici p̄ceptu
 nō est p̄ se nota donec p̄gicant p̄tes illi⁹ con-
 ceptus ēē p̄possibiles. sz de q̄ est subiectū p̄di-
 cte ppositiois nō p̄t a viatore cōcipi vno sim-
 plici p̄ceptu. viator enī nō p̄t p̄cipere nisi
 p̄cipiat ipm̄ v̄l p̄ modū act⁹ puri. v̄l entis in-
 finiti. vel vltimi finis. v̄l p̄ modū alicui⁹ al-
 terius de cōsilibus. Sz q̄ iste p̄tes sint p̄pos-
 sibles puta purus act⁹ v̄l infinita entitas rē.
 nō est p̄ se notū. multi enim dubitauerunt
 an sit aliq̄d ens infinitū. ergo nec ipa ppositio
 erit p̄ se nota. maior patz. v. metaph. vbi di-
 cit̄. Quod enim in se fallum est de nullo pōt
 ēē verum. nec aliquid de eo. P̄. autēna p̄-
 mo metaph. sue dicit̄. deū esse nō est p̄ se notū
 Sed iste modus mihi nō placz. qz null⁹
 p̄t vere et sciēter affirmare aliquā ppositiois ēē

Cōtra thō
mam

p se notā. nisi ipse sciat eam esse per se notam. nesciens enī signū est affirmare hoc qd n̄ scit. Sz iste doctor dicit et affirmat p̄ dictā pp̄oz esse p se notam fm se. r h̄ in p̄mo membro sue distinctōis. ḡ v̄l affirmat qd nescit. v̄l scit eā esse p se notā. et p̄ns quo ad nos erit p se nota. qd̄ dicit sc̄do mēbro sue distinctōis. Et iō nisi aliud mihi occurreret illā distinctōem nō reputo esse verā. qz p̄mū mēbr̄ sc̄do videt̄ dicitur Ad p̄mū ḡ dīcēdū q̄ maior nō est s̄a. quia si in oi p se nota pp̄oz op̄reret nos scire qd dicitur realē s̄iecti. ita q̄ n̄ suffice ret scire qd nois. tūc nulla scia p̄cederet ex p se notis. n̄n̄ est fallum. ḡ et āns. p̄b̄o c̄nam. qz pp̄oz p se note ex q̄bus p̄cedit et in q̄ res soluit vltimate scia fundāt immediate sup obiecto scientie. r̄ s̄iecto aut̄ scie in talibz p̄mis pp̄oibus cognoscim̄ solū qd nois. qz qd ref inq̄rit in sciētia et declarat. patz ḡ q̄ ad pp̄ositōem p se notā sufficit h̄re noticiā terminoz. q̄ntū ad qd nois. forte dices si scire quid nois sufficit ad pp̄ozem p se notā. tūc ex term̄inis figuratorū posset fieri pp̄ositio p se nota. R̄ndeo q̄ hoc nō habeo p incōuenientī. qz hoc est p se nota. chymera est nihil. v̄l chymera est figurētū. Nam cognito qd impozetur p nomē chymere. q̄libz h̄mōi pp̄ositōem p̄cedit. Ad secundū dīcēdū q̄ minor nō est s̄a. qz in oibus illis demōstratōibz sp̄ p̄supponit̄ deus esse. et aliqd aliud q̄ esse sibi conuere pbat. puta. viij. phicoz. q̄ sit p̄mus motor̄ imobil. ij. metaph. q̄ sit p̄ma cā. xij. meta. q̄ sit pur̄ act̄ v̄l vltim̄ finis. r̄ r̄ alijs Ad terciū dīcēdū q̄ noticiā terminoz pp̄ositōis p se note se offert intellectui eozū q̄bz est p se nota. ad minorē dico q̄ istoz terminozū noticiā se offert intellectui sapiētū qz illis est p se nota. Q. aut̄ phi et doctores in tali materia laborauerūt et ad huc laborāt. hoc nō fecerūt ne qz faciūt ad cognoscēdū qd nois. v̄l ad habēdam solā noticiā terminozū. sed h̄ faciūt ad indagandā varias s̄bilitates circa entitatē et veritatē significatā p terminos Ad q̄rtū dīcēdū q̄ sicut illud qd est demōstratū apud sapientes p̄t esse solūmō creditū ap̄d rudes demōstratōem nō capiētes. sicut deū esse vnū erat creditū ap̄d iudeos. iuxta qd ait rabi moy ses sup illo s̄bro Deutero. Audi uis̄ d̄ns de⁹ tuus vnus est. deū esse vnū ex lege habet. erat tū demōstratū apud s̄briles phos. sic illd̄ qd est p se notum apud sapientes p̄t esse creditū apud vulgares cōes. Nec illa auctoritas augustini est ad pp̄ositū. qz ibi aug⁹ loquit̄ de

deo fm psonaz trinitatē. et vt est remunerator animaz sanctaz. Ad quitū dīcēdum q̄ maior est s̄a si illa q̄ dicit̄ intellectui p̄mo occurrere circa tales terminos immediat⁹ et p̄us respiciūt ipos terminos q̄z termini mutuo respiciūt seipos. sed sic non est in pp̄posito. n̄hil enī p̄ius et immediat⁹ respicit̄ h̄ s̄biectuz deus. q̄z h̄ p̄dicatū esse. si ue enī dicit̄ p̄imum principū siue vltim⁹ finis. seu q̄cquid aliud volueris. oia talia p̄supponit̄ h̄ p̄dicatū qd̄ ē esse. Et ideo ista pp̄ositio est p se nota. q̄zuis alie sint demōstrabiles. Potest etiā dici ad maiorē q̄ vera est. si cōceptio terminoz n̄ apparet sapiētī. Et tūc ad minorē p̄ interempti onem. Ad sextū nego minorē. qz si deus nō posset cōcipi absolute sine talibz p̄dicat̄. tūc p̄ceptus p̄tis esset pp̄ositioz p̄ceptu totū. p̄nta p̄ceptus solū s̄biecti essz p̄positioz cōceptu totū p̄positōis. planū est enī q̄ cōceptus in q̄ h̄ verbū est p̄dicat̄ terciō adiacēs est p̄positioz cōceptu in quo p̄dicat̄ sc̄do adiacens. s̄z in cōceptu solū s̄biecti p̄dicaret̄ fm dictū istozū terciō adiacēs. puta dīcēdo. de⁹ est p̄mū p̄ncipiū r̄ s̄ilia. et in p̄ceptu totū p̄positōis p̄dicaret̄ sc̄do adiacens. dīcēdo. de⁹ est. ḡ r̄c.

Ad septimū dīcēdū q̄ Auicenna nō negat illam pp̄ositōem esse p se notā quantū ad sapientes. sed quantū ad cōmunes vulgares Est etiā ali⁹ doctor qui nō curans supra dictam distinctōem quā ex dictis adduci pot̄ etij. dicit̄ p̄dictā pp̄ositōem absolute r̄ simpliciter nō solū apud sapientes. sed etiā ap̄d omnes esse per se notam. Quod probat p̄mo sic Illud videt̄ oculibz intellectui naturale circa quod nō est videri et nō videri. sed p̄cedit apud omnes. sicut ait phus. v. ethicoz. q̄ ius naturale n̄ cōsistit i videri et nō videri. s̄z habet vbiqz p̄tatem eandem. Sed cōstat q̄b̄es gentes et omnis lingua et omnis natio q̄ vnq̄z fuit est v̄l erit. imaginat̄ aliquē sibi deum. ergo aliquē deū esse est per se notū. P̄. duarum pp̄ositionū quarū vna includit aliā r̄ p̄supponit eam. si includens est p se nota. r̄ inclusa erit per se nota. Sed ista pp̄ositio. deus est venerandus includit istaz. deus est. et est per se nota cū sit cōmunis animi conceptio. quia de lege nature est vt deo sacrificet. vt ait p̄mētator. v. ethicoz. q̄ aut̄ tali v̄l tali do sacrificetur positiuū est. ido cōmunis animi cōceptio oim̄ hominū est q̄ deus sit. P̄. que stio quid est p̄supponit notū esse si est. vt p̄t̄z ij. posterior. Sed omnes secte de mūdo inquirūt qd̄ est de⁹. ḡ omnes p̄supponūt q̄ deus sit.

Ad. 5

Ad. 6

Ad. 7

Aureolus

scire quid est scire
scire possum? nesci
enim p̄dicari cum
p̄p̄oz. deus est
tamē quid est s̄biecti
s. ideo dicit̄ q̄ ista p̄
mō. non aut̄ sc̄do
n̄ r̄ ipi q̄ sc̄d̄o
P̄mo sic. illa p̄p̄oz
ad nos cur̄. sicut
ex omnes nec n̄
s̄biecti istius p̄p̄oz
gnora. ḡ r̄c.
p se notū. sed tūc
phicoz. et r̄. n̄
s̄ locis phic. p̄
s̄ p se note imedi
tā phi q̄ doctores
tū circa noticiā ter
ḡ nō est per se nota
p se notū. deū et
augustini. q̄. x. libro
eo in p̄nti nō est
reditū. P̄. illa p̄
ad nos in qua q̄
qd̄ circa tales ter
lectū nō stant ap
terminoz. s̄z pp̄oz
ato q̄ circa hunc ter
is intellectui sit. q̄
p̄ncipiū. ad huc non
res habet esse
soluit̄ p̄cessum in
tas. N̄. nisi etiā p̄
oz q̄bz d̄o non ē
cipiū. P̄. pp̄ositio
vno simpliciter p̄ceptu
ḡ scant p̄tis illi. con
de⁹ q̄ est s̄biectū p̄b̄o
atore cōcipi vno sim
nō p̄t̄ capere deū. n̄
i ac̄ p̄mū. v̄l c̄mō in
v̄l p̄ modū alient̄
s̄z iste p̄tis sine p̄p̄oz
v̄l inf̄nita entitas
ti enim d̄n̄bitatōem
ū. ergo nec ipa pp̄oz
patz. v. metaph. v̄l
fallim̄ est de mūdo p̄
deco. P̄. aut̄ p̄
deū esse nō est p̄mū
mibi nō plas. aut̄
nare aliqui p̄p̄oz et

Solutio Ad. 1.

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Extra au
reolum

Sed nec iste modus mihi placet. quia illud non est per se notum esse quod experientialiter percipitur de die in die transire in non esse. Sed multi idololatres videbant sensibilibus deos suos corrumperet et quotidie alterari. et in non esse transire. minor partem ex multis scripturis legendis. prout etiam Sapientia et Isaias. xl. ubi ostendunt tales dii necessaria non esse corruptibiles. maiore parte. quia illud non est per se notum esse quod sensibilibus per estimari non esse. sed omnino corruptibile dum non actu sentitur per verisimile estimari non esse. cum dinoscatur in se habere causam sue corruptionis omnino horum possibilem deduci in effectum corruptionis. quod nihil talium est per se notum esse. sed magis per se notum est ipsa talis deum idololatrarum transire quibus in non esse.

Item alii gentiles dicunt quibus die adorare tanquam suum deum primum aial quod sibi occurrit die illa. cum ergo eadem die possibile sit mori animal illud qua die ipsum deum suum reputabant. ideo patet quod apud tales gentes deum esse non est per se notum. cum illud quod putatur deum videatur coram oculis suis evanescere et transire in non esse. Ad primum ergo dicendum quod dato quod vis generis vel natio cogitetur sibi deum. non oportet tamen quod reputet sibi per se notum talem deum esse. cum ipsum videatur necessarium transire in non esse. Exemplum de bel deo babylonis quem daniel destruxit. ut patet Dan. xiiij. et de dagon deo philistinorum quem archa domini in manibus et pedibus trucidavit. et corruere in faciem suam fecit. ut patet i. Regum. v. Pro deo dicam mihi. quam vel quale per se notum potuerit isti et ceteri consilium habere de esse deorum suorum quos videbant tam turpiter tractatos.

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio

Ad secundum dicendum quod minor peccat per fallaciam diuisionis. nullo enim ex parte impatore adhuc tamen ista est sua. impator est honorandus. tamen non habet inferre diuisionem. ergo impator est. quia cum habet participium honorandus sit futuri temporis. ad firmitatem totius propositionis determinate per hoc futurum participium sufficit impatore quibus non dum natum esse futurum. cui de iure sit honor exhibendus. Sed forte dices quod ex coniunctis licet inferre diuisionem. et vel quicquid habet verbum est per dicitur tunc adiacens licet inferre absolute habet verbum est per predicat secundo adiacens quoniam nulla conditio distrahet apponitur in composito. sed venerari non est conditio distrahet imo est augens dignitatem. quod bona esse videtur illatio predicta. Rursum deo quod veneratio non sit quod distrahet tamen futurum ut futurum respectu presentis est distrahet. cum ergo veneratio sit principium futuri temporis. id implicat conditionem distrahentem. Unde si venire non sit distrahet. verum tamen est distra

hens respectu presentis. unde non sequitur. rex est venturus. quod rex est. Ad tertium dicendum. quod ibi equivocatur. quia maior est sua loquendo de quod rei. sed minor de quod nois. quod tamen quod importet habet nomine deus.

Ad.3.

Quantum ad quartum

Quartus
articulus

principale est advertendum. quod res tripliciter per cognosci. Uno modo cognitione valde confusa. Alio modo cognitione distincta et determinata. Tertio cognitione media puta nec nimis confusa nec nimis determinata. Et hec media cognitio dicitur cognitio per vestigium. Vestigium enim sicut alicui materie impressum. non solum ducit in cognitionem eius confusam. puta in cognitionem generis quod cognoscitur esse substantia. corporis. vel animalis. nec ducit in cognitionem eius ultimam determinatam quod cognoscatur esse species. sed ducit in cognitionem mediam. scilicet in cognitionem specificam qua cognoscatur esse homo. cognitione vero imaginis seu faciei cognoscatur species. non solum ut homo est. verum etiam ut species est. puta cognitio determinata. Nec ergo ad diuina transire. deo est ite ad advertendum. quod in diuina sunt alii per se diuina propria. puta primum filiationis et processio. Alii sic sunt composita quod nulli persone sunt appropriate. puta eorum esse vel eternitas. Alii sunt composita tamen personis appropriate. puta potentia. sapientia. bonitas. seu clementia. licet enim ista tria sint composita et eternalia. tamen primum appropriate potentia. filio sapientia. spiritus sancto bonitas seu clementia. Licet ergo diuinarum personarum trinitas cognoscatur quantum ad supradicta propria. quia huiusmodi notitia est magis determinata et distincta. non dicitur ut sic de per vestigium. sed magis per imaginem. de qua imagine dicitur in sequenti questione. Si etiam de per cognoscitur quantum ad simpliciter composita nulli persone appropriate. nec ut sic cognoscatur deus per vestigium. eo quod talis cognitio sit quasi generalis et confusa. Si autem quantum ad composita appropriate hic in via exentes consideramus ipsum deum attendentes quod primum potentia omnia perduxit in mensura. filij sapientia in numero. spiritus sancti bonitas in potestate. iuxta quod ait ille sapiens ipse deo. Quia constituiti in numero potestate et mensura. sic deum ex creaturis cognoscimus per vestigium. Unde de illud vestigium sume trinitatis attendens beatus Augustinus. vi. de tri. c. ix. sic ait. Oportet ergo ut creator rem per ea que facta sunt intellectu aspicientem trinitatem intelligamus. cuius in creatura quod dignum est apparet vestigium. Illud autem vestigium quo dicitur sapiens appellat mensuram numerum et potestatem. beatus Augustinus. iij. super generationem. appellat modum specierum ordinem. ita quod modus

fm eum corndet mēsure. species numero. et ordo ponderi. Noz autē vltiorē psecutiōez discreto lectori cā breuitatis cōmitto. Ad argumentū pncipale in oppositū ptz p disti cōem sup^rpositā in tercio articulo. Etā pol set dici q maior nō est vā. qz pma pncipia cogno sunt p aliud puta p terminos vā sensus memorie et expiētie. tñ naturaliter sunt intel lectui inserta. z nihil est in intellectu qn pri⁹ fuerit in sensu. Et sic patet q maior ē falsa

Nunc vero ad
eam. zc. Postqz mgr trinitatē di uinaz psonaz iuestigauit p vesti giū in creaturis reptū. In ista pte simul vni tatē essentie et trinitatē psonaz nitē ostende re ex creature intellectuali et rationali imagine.

Ubi est aduertendū q magis dei duplici ter fundat in aia. Uno mō sup potētī. Alio modo sup habitibus. Et fm h mgr duo fa cit. qz pmo declarat diuine essentie vnitatē z p sonaz trinitatē p imaginē fundatā in potētī. Scdo p imaginē fundatā in habitibus. ibi. Pot etiā alio mō. Prima in duas. qz primo ondit isti⁹ create imagis ad deū aliquidē sili tudinē. Scdo ondit eiusdē imaginis ad de um magnā dissilitudinē. ibi. Verūtū caueat zc. Prima diuidit in duas ptes. qz primo assignādo ptes imaginis ondit eaz ad vnitē equalitatem. Secūdo declarādo qōdam di cētū ondit illaz partū stabilitatē. ibi. Sic at tendendū est. Tunc sequit illa pars. Po test etiā alio mō. vbi loquit de imagine fūda ta sup habitibz. et diuidit in duas ptes. quia primo ponit hui⁹ imaginis descriptiōez. Se cūdo ondit q p talis imaginis pnsideratōem possum⁹ cōsurgere ad scē trinitatis pteplati ones. ibi. Mens itaqz zc. Dic quero hāc questionem.

Vtrū imago trinitatis diuine repiat in hoie. et videt q nō. qz in hoie nō re pitur imago diuine infinitatis siue immēsitatis. g nec diuine trinitatis. Anl pa ter. cōnam pto. qz cū infinitas dei possit natu rali rōe pbari et nō trinitas. vid: q imago in fin itatis magis debeat relucere in creatur⁹ qz trinitatis. cū p imaginē suā res pprie cogno scaf. Et pfirmat p hilariū in libro de sinodis vbi ait. q imago est ei⁹ rei ad quā imaginat species indrns. sed vna spēs nō pōt esse indiffe rens dei et homis. In cōtrariū est brūs au gustinus in diuersis loc⁹ li. zc. tri. et ser. d ima

gine. In ista qstione q̄ttuor sunt vidēda. Primo est vidēdū penes q̄ imago dei i ho mine pncipal: attendat. Scdo quō pres imaginis se habeat ad id in q̄ fundat. Ter cio quō habeant ad se mutuo. Et q̄to ex p̄dicis infert qōdā correlariū d̄ intellectu agere.

Quātum ad primū

Dico cū brō Aug. xiiij. de tri. c. viij. q in potio ri pte aie req̄reda est imago. Potior aut part aie est potio supior. fm quā hō cūcta terena trāscēdit. ergo fm vires abstractas q̄bz hō sin gulariter ē pditus p cūct⁹ ceteris animātibus est attendenda imago sc̄tissime trinitatis. Ad cuius euidētiā est aduertēdū q̄ vt ait Aug⁹ xiiij. de tri. c. vij. Imago pot⁹ eim nobis cūz actu intelligim⁹ q̄z cum habitu intelligim⁹. Actu autē intelligere nō possum⁹ nisi spēs in telligibile habeam⁹. ergo optet nos ponere v tute m hmoi spēm cōseruantē q̄ d̄ memoria. Spēs aut in memoria sunt q̄li absēdit. et reuelant cū actuali intelligim⁹. et de ipis for matur intelligētia actuali. vt dicit aug⁹ xiiij. de tri. c. vij. optet ḡ dare intellectu actu potē rem intelligere. Itē qz intellect⁹ in tali actu nō pōt se cōseruare nisi assit intentio volūtatis co pulās plem genitā in actuali intelligētia pen ti puta speciei in memoria ex̄nti. ergo necesse ē esse volūtātē. Et sic in aia nra habem⁹ tres vi res. s. memoriā intellectu et volūtātē. penes triā tā dicta distincta officia. i q̄bz cōsistit ima go sanctissime trinitatis. que quidē potētie si nude sumunt fm se nō connotatis actibz. tūc imago san cte trinitatis in ipis figurat qōdam modo impfecte ad modū corpalis imaginis p debita lineamētā dispositē. nō tñ colorate. Et sic ait Aug⁹ xiiij. de tri. c. iij. q imago nū qz tollitur. Si aut pdicte vires cū actibz debi te sibi cōgruentibz concernūt. tūc imago pdi cta quasi debite colorat. et fm hoc sp̄ mag⁹ vlt minus pulcherrimā fm q̄ aia nobilioribz lmi nus nobilibz actibus tendit in obiecta nobi lioza vlt minus nobilia. Et ideo cū anima ra tionalis sit nobilior omnibz rebus corpalybz. deus autem est nobilior ipa anima. ideo ima go trinitatis nobilior est in anima cū memi nit. intelligit et diligit seipaz. qz cum act⁹ pdi ctos elicit respectu inferiorū creaturaz. et iam dicta imago est nobilissima et pfectissima cū fm pdictos actus toto mentis seruoze ania tendit i obiectū eternū quod est deus ipē. sp̄re tis omnibus que sunt citra ipsum deum.

Primus articulus

Nota op time

Ad argu mentū pncipale
Contra
nō loquitur...
tertiū dicitur...
legendo...
quod imposit...
d q̄rum
li. qz res triplē p̄...
de valde p̄sula...
determinata...
enimis p̄sula...
media cogitō...
stigiū em for...
dicit in cogitō...
oz genit⁹ q̄...
nec dicit i cogitō...
iatā q̄ cognoscit...
oz media...
cū esse hō...
ognoscit fontes...
lores est...
g ad diuina...
diuis sunt aliq̄...
vritas siluato...
nulli p̄sone...
est q̄nta...
pata...
la. licz...
ppropat...
tas seu...
itas cognoscit...
hmoi non...
nō dicit...
magis...
z etiā...
ll p̄sone...
s p̄ vesti...
et p̄sula...
cū vā...
ḡnis potētia...
iā i nūero...
ba ille sapiēs...
pōdere...
scim⁹ p̄ vesti...
trinitatis...
nt. Optet...
e intellectu...
cuius in...
higiū. Illud...
is appellar...
boreus...
p̄z ordina...

Quibus bene intellectis clare videre possumus causam diuersitatis in dictis augustini. quibus quibus concedit imaginem trinitatis absolute esse in anima rationali. quibus cum actu intelligit. et quibus quibus intelligat. quibus cum intelligit seipsum. quibus cum solus actus predictos elicit circa ipsum deum. in terra quod idem aug. ait. xliij. d. tri. quod imago dei est in mente. non quod sui meminit se intelligit et amat. sed quod per deum a quo facta est meminisse amare et intelligere.

Secundus articulus.

Quantum ad secundum

Egidius. liij. quibus. q. x.

principale dicendum quod predictae partes imaginis differunt a suo fundamento. scilicet ab essentia anime realiter realitate absoluta. Et hac conclusionem probat venerabilis doctor frater Egidius sic. Impossibile est operationem immanere et non permanere immediate fluere siue procedere a subiecto incorruptibili et permanente. scilicet intelligere et velle sunt operationes immanentes et non permanentes. substantia anime est incorruptibilis et permanens. ergo etc.

Confirmat

Et confirmat. quod in eadem natura ea que multum duntur non fluunt ab ea nisi mediatis his que minus duntur. scilicet operatio predicta nec est substantia nec permanens. ergo fluere ab essentia anime mediante potentia. que quibus non sit substantia. est tamen permanens.

2

Primo in angelo dicitur potentia ab essentia. et in homine. probatur a nobis. quia cum medium non possit magis differre ab extremis. quam extremum ab extremo et cum intelligere sit medium inter intelligens et intellectum. quoniam angelus intelligit essentiam suam si in eo non differat potentia intellectiva ab essentia intellectiva. suum intelligere esset idem quod sua essentia.

3

Primo idem finem idem esset mouens et motum. et directe reduceret seipsum de potentia ad actum quoniam angelus intelligeret essentiam suam.

4

Primo id quod habet preteritum super actum immediate fundatum in aliqua essentia vel natura. illud habet preteritum super omnia alia fundata in ea. et per se super ipsam naturam. cum nulla creata natura possit esse sine accidente. sed fantasma habet preteritum super ipsum intelligere. ergo si ipsum intelligere immediate sine potentia media fundatum essentia anime. ipsa natura vel essentia anime intellective erit corruptibilis. Sed ad has rationes quidam de tria opinione respondet. Ad maiorem preteritum rationis dicunt quod vera est loquendo de operatione non permanente siue fluxibili diuisibili. sicut est motus. non autem de indiuisibili sicut est generatio. Licet enim materia subiiciat motui mediante aliquo quo accidente permanente. immediate tamen per se ipsam subiicitur generationi. sed intelligere est operatio

27. Egidium soluit.

diuisibilis. Ad secundum negant a nobis. ad probationem dicunt quod vera est de medio compositio non autem de medio coniunctio. prout enim duo termini extremi coniunguntur mediante acu ferreo. nunc autem ita est quod ipsum intelligere se habet ut medium coniunctio. Ad tertium dicunt quod hoc non erit finem idem. quod requiritur ibi species intelligibilis per quam reducitur in actum. Ad quartum dicunt quod actio et passio dicuntur equoce prout est in anima intellectiva et in alijs. quod in alijs magis facta abijcit a substantia. in anima autem est salus et perfectio. et ideo si fantasma habet potentiam statem super ipso intelligere. ex hoc non sequitur quod possit animam corrumpere sed magis sequitur quod possit ipsam saluare et perficere. Sed iste solutiones non videntur valere contra rationes predictas. quia commentator interimit ea que dicit ille doctor ad maiorem preteritum rationis. Ponit enim expressum in de subiecto orbis. quod materia nunquam separata a diuisionibus. ergo etiam in puncto generationis materia haberet aliquod accidentem permanente. puta ipsas dimensiones. a quibus ut ait commentator nunc quod totaliter poterit separari. Sed in his que dicit ad maiorem negat Aristoteles primo de anima. ubi dicit. quod intelligere est cum continuo et tempore. et ideo finem hoc ipsum intelligere non videretur esse totaliter indiuisibile. Sed quicquid sit de his. dico quod iste assumit non sile per simili. quia materia respectu ipsius generationis est in potentia ad esse. sed potentia anime respectu ipsius intelligere est potentia ad operari. licet autem aliquid creatum per essentiam suam possit immediate suscipere esse. nulla tamen substantia creata potest immediate operari. quia substantia nullius operationis potest esse immediatum principium. ut expressum dicit commentator. vij. metaphisice. Licet enim forma substantialis ipsius ignis vel cuiuscumque alterius rei sit principium principale. non tamen immediatum. Ignis enim principaliter producit ignem. tamen mediante calore. Sed forte dices. agens instrumentale non agit nisi motum ab agente principali. ergo saltem illius motionis siue influxus substantia erit principium immediatum. Respondedo. licet quando principale et instrumentale sunt suppositaliter distincta. necesse sit ipsum principale aliquid motionis influere ipsi instrumentali. sine qua motionem instrumentale non tenderet in tale actionem. dolobra enim nunquam edificaret nisi a domificatore moueret. tamen cum principale et instrumentale sunt naturaliter connexa. non oportet tale influxum fieri. quia propter solam naturalem assistentiam ipsius principalis agentis ipsum instrumentale agit in virtute

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Contra solutiones
Contra 1.

Instantia

Solutio

principalis. Causa autem istius ordinis principis si querit. dico quod est ipse generans dicitur principalis virtute principalis. et instrumentali virtute subordinata respectu illius principalis agentis

Contra. 2.

Nec secunda solutio valet. quia licet utrumque medium quod ponis modicum sit ad oppositum. si tamen vni illorum debemus assilare ipsum intelligere. magis assilabit medio oppositum. quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad invicem assilatum optet quod precipet naturam utriusque extremi. obiecti. et subiecti. et sic distinctio tua directe contra te. nec exempla tua valent quae in opposito. quia nos loquimur de medio per accens naturam. tu autem exemplificas de medio per accens artificialem.

Contra. 3.

Nec tertia solutio valet. quia doctor non arguit de intellectu qua angelus intelligit essentiam suam quam sine media specie intelligit. cum sit naturaliter sensibilis suo intellectui. Nec quarta solutio valet. quia si cur oppositum in opposito. sic oppositum in opposito. Si ergo fantasma illustratum per suam plenitudinem esset causa perfectio fundata in essentia anime immediate. tunc per suam absentiam erit causa destructio eiusdem perfectionis. et per consequens destructio ipsius essentie. sicut deduxit doctor in sua ratione. Potest etiam predicta conclusio probari sic. Quaecumque sunt eadem realiter impossibile est vnum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto. sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta. maior patet et singulariter in opposito. cum essentia anime sit incorruptibilis. et corruptibile in corruptibile differunt genere. ut dicitur. et metaphysice. minor patet. quia cum aliquis efficiat cecum hoc non potest esse propter solam cessatorem ab actu videndi. quia sic quod clauderet oculos fieret cecum. ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptorem alicuius intrinseci principij visiois. quod principium nos appellamus potentiam visivam. Forte dices quod non corruptibile potentia visiva sed corruptibile pupilla quae est organum illius potentie sine qua illa potentia cum sit organica non potest operari exercere. Hoc non valet. quia dato quod oes potentie sint immediate realiter quod essentia anime. tunc non habes quare vna magis sit organica quam alia. vel vna sit magis separata quam alia. Item potentia organica subiective fundatur in organo a quo dicitur organica. cum ergo corruptio subiecto corrupta omne illud quod fundatur in eo. ergo corrupta pupilla non poterit talis potentia remanere.

Contra. 4.

Instantia

Solutio

Confirmat

2

sunt eadem inter se sunt eadem Sed forte aliquid contrarie opinionis diceret illud consequens non esse falsum. Ideo probatio illa falsitate per alias consequentiam sic. Si potentie non differret realiter operatioes potentiarum non differret realiter falsitate istius consequentis ipsi negare non potest. quia videre non est audire. nec intelligere est velle. et sic de alijs. consequentiam probatio. quia dicitur. ij. de anima quod opinatum differt ab intellectu. quia opinatum differt ab intelligere. Sic a simili. Item impossibile est operatioes genere dicitur esse ab vno creato principio immediate. sed operatioes appetitive et cognitive differunt genere. maior patet quia sicut ait Aristoteles. ij. physicorum. si potentia sanandi et potentia egrotandi sunt idem. tunc sanari et egrotari erunt idem. Per ea que sunt in secunda specie qualitatis differunt realiter ab essentia anime. cum illa sint accidentia absoluta. essentia autem anime sit substantia. sed oes potentie anime actiue quam passive sunt in secunda specie qualitatis. Item si potentie anime essent idem realiter quod essentia tunc vnum indivisibile fundamentum creatum fundaret simul oppositas relationes. quod est proprium solius essentie diuine. cui hoc potest conuenire ratione sue illimitationis infinite. consequentiam probatio. quia potentiarum anime quedam sunt actiue quedam passive. actiuum autem et passiuum fundant oppositas relationes. Item cum vna potentia moueat aliam idem esset motuum sui ipsius.

Instantia

Solutio

3

4

5

Tho.

1

2

3

4

Istam autem eandem conclusionem probat doctor. ceteris quinque rationibus. que quibus legitime possunt improbari. adducam tamen eas et recitabo instantias contra eas gratia exercitij. Argumentum enim primo sic. Si anima esset immediatum principium operandi. semper habens animam semper operaretur opera vite. que sunt intelligere et velle. quia sicut habes animam actualiter viuam. sic et cetera. Item sicut se habet essentia ad esse. sic se habet potentia ad agere. ergo permutatum sic se habebit essentia ad potentiam sicut se habet esse ad agere. Sed in nulla creatura esse est idem quod agere. ergo nec potentia erit idem quod essentia. nec e converso essentia erit idem quod potentia. Item diuersitas actuum arguit diuersitatem potentiarum. Sicut enim videmus quod quia ignis calefacit et tendit sursum. oportet quod distincta istorum actuum habeat principia. puta caliditate et leuitate. sed intelligere et velle differunt realiter. ergo et cetera. Item immediatum principium produciendi oportet esse proportionatum effectui produciendo. quia in tali principio produciens assilatur sibi produciendo. cum ergo intelligere sit accens. immediatum principium produciendum sui etiam erit accens.

negant aia ad p... medio copositionis... principium... virtute principalis... instrumentali... subordinata... respectu illius principalis agentis... Nec secunda solutio valet... quia licet utrumque medium... vni illorum debemus assilare ipsum intelligere... magis assilabit medio oppositum... quia cum ipsum intelligere sit suorum extremorum ad invicem assilatum... optet quod precipet naturam utriusque extremi... obiecti... et subiecti... et sic distinctio tua directe contra te... nec exempla tua valent quae in opposito... quia nos loquimur de medio per accens naturam... tu autem exemplificas de medio per accens artificialem... Nec tertia solutio valet... quia doctor non arguit de intellectu qua angelus intelligit essentiam suam... quam sine media specie intelligit... cum sit naturaliter sensibilis suo intellectui... Nec quarta solutio valet... quia si cur oppositum in opposito... sic oppositum in opposito... Si ergo fantasma illustratum per suam plenitudinem esset causa perfectio fundata in essentia anime immediate... tunc per suam absentiam erit causa destructio eiusdem perfectionis... et per consequens destructio ipsius essentie... sicut deduxit doctor in sua ratione... Potest etiam predicta conclusio probari sic... Quaecumque sunt eadem realiter impossibile est vnum essentialiter remanere altero essentialiter corrupto... sed virtus visiva essentialiter et realiter corrupta manente essentia anime incorrupta... maior patet et singulariter in opposito... cum essentia anime sit incorruptibilis... et corruptibile in corruptibile differunt genere... ut dicitur... et metaphysice... minor patet... quia cum aliquis efficiat cecum hoc non potest esse propter solam cessatorem ab actu videndi... quia sic quod clauderet oculos fieret cecum... ergo oportet quod cecitas contingat propter corruptorem alicuius intrinseci principij visiois... quod principium nos appellamus potentiam visivam... Forte dices quod non corruptibile potentia visiva sed corruptibile pupilla quae est organum illius potentie sine qua illa potentia cum sit organica non potest operari exercere... Hoc non valet... quia dato quod oes potentie sint immediate realiter quod essentia anime... tunc non habes quare vna magis sit organica quam alia... vel vna sit magis separata quam alia... Item potentia organica subiective fundatur in organo a quo dicitur organica... cum ergo corruptio subiecto corrupta omne illud quod fundatur in eo... ergo corrupta pupilla non poterit talis potentia remanere... Item si potentie anime essent realiter idem cum essentia anime... tunc essent idem realiter inter se... falsitas contra est nota... quia intellectus dicitur realiter a voluntate... et virtus visiva ab auditiva... et sic de singulis... et sequentibus patet... i. physicorum... ubi dicitur... Que vni et eadem

Turādus 5
 P. actus et potentia sunt in eodē genere. s; actus intelligēdi et volēdi sunt accidētia. er/ go potētie eoz erūt accētia. P. quidā alter pfirmat dictā pclusiōem sic. Illud qd d se n̄ dicit ordinē ad actū sed est indrns ad diuer/ los actus. opret q p aliqd dēterminetur si ali quem istoz actū dēterminare dēbet pncipiare Sed eēntia aie est indrns ad quēlibet suozū actū. ergo illud quo dēterminat ad distinctos actus suos h̄ vocamus potētia. Sed licet p̄lo sit p̄ssima. ista tñ media multipl̄ p̄nt im̄probari. Quantū enī ad primū negan/ da est p̄na. q; si p̄na esset bona. sequit enā cō tra nos q; sp̄ habens intellectū sp̄ intelligeret. Nec enā illud qd inferūt dē esse viuo est sile. q; viuere respectu intelligere ē actus primus. q; viuere viuētib; est esse. vt dicitur in. q. dē ania. sed stante actu p̄mo actus sc̄dus multipl̄ p̄t impēdī p̄pter h̄ q; plura requit actus lecu/ dus q; actus p̄mus. quozū quocūq; dēficiē te dēficiat talis actus. Ad sc̄dm posset breuiter dici q; p̄mutata p̄porcio nō p̄cludit ne/ cessario. nisi cū p̄porcio sumit in termis q̄nti tatiuis. Isti autē termini nec sunt q̄ntitatiui. nec sumunt q̄ntitatiue. Vel p̄t dici q; p̄ma p̄porcio est p̄a q̄ntum ad q̄ndā naturalē coex/ igentiā. pura sicut impossibile est q; sit esse si/ ne essentia. ita impossibile est q; sit opari sine potētia. et tūc sic p̄cessa p̄porciōe in p̄mutan/ do cōmittit fallacia figure dictōis. q; mutat coexigentia in d̄ntiā. vñ si vniformis obser/ uet p̄cessus bñ p̄cludet pura facta termiozū p̄mutatōe. tūc ex p̄cedentib; sic d; inferri. s; impossibile est esse potētia sine essentia. q̄ im possibile est opari esse sine esse. forte dices si potētia p̄supponit eēntiā. ergo differt ab ea Si essem p̄rie opiniōis dicerē q; idem p̄t seipm̄ supponere. s; alia tñ rōe. Ad terciū dicendū q; licz illa inter ceteras sit efficacior. tñ volēs fugere p̄t dicere q; sicut agēs equocū pura sol p̄ vnā et eandem p̄turē inducit alias z alia formā fm̄ aliā et aliā dispositōez p̄nci/ piū susceptiui. Sic vnā z eadē aia cū sit p̄nci/ piū equiuocū respectu suaz opationū. ad p̄ sentia obiectozū aliaz et aliaz rōnū poterit a/ ctus elicere nō solū d̄ntes specie. veruētia ge nere. si rōes obiectozū fuerint genere d̄ntes. h̄mōi enī actus et opatōes nō capiūt spēm z distinctōem ex s̄biectis. sed ex obiectis sum ptis fm̄ rōes obiectales. Ad q̄rtū dicēdū q; illa p̄porcio assilatiōis nō habz locū in p̄o ductōibus equocis. q; nigredo q̄nq; fit a ca/ lore q̄nq; a frigo zc. et calor q̄nq; ab igne. q̄n

Solutōes
p̄tra rōnes
thome
Ad.1.

Ad.2.

Instantia

Solutio
Ad.3.

Ad.4.

q; a motu. vt ait p̄mētator. ij. celi et mundi. Et s̄dit ibidē. q; nō omne qd fit: fit a sibi si/ mili in specie vl̄ genere. nisi solū in generatōe s̄stantiaz vn̄iuoca. s; in p̄posito nō est gene ratio vn̄iuoca. cū act⁹ nō sit eiusdē sp̄i cum potētia. Ad quintū dicendū q; ibi p̄mit/ tit fallacia cōnotatiōis. q; duplex est potētia. vna a q̄ itur in actū sine q̄ fit actus. sicut hō i potētia fit hō in actu. z illa potētia p̄a cōma ior. Alia est potētia que elicat actū. z illa cō cludit argumentū. et p̄ p̄ns mutat medium. Itē argumentū p̄t duci p̄tra doctorē. quia fm̄ cum potētia est q̄dā actus essentia. et per p̄ns essentia habz rōem p̄fectibil̄ potētie re spectu tal̄ actus qui dicit potētia. Si igitur potētia sp̄ est in eodē genere cū actu. alle actus que appellam⁹ potētia erit in eodē genere cū essentia aie. et p̄ p̄ns nō erit accēns s; s̄bsta tia. Ad sextū aduictū p̄ aliū doctorē p̄t di/ ci q; ad actus specie vl̄ genere d̄ntes ania dē terminatur fm̄ rōes obiectales specie vl̄ ge nere d̄ntes. Et licz aliquemec rōnes sint tacte p̄ solutōes quas adduxi p̄tra rōes illo/ rū doctorū. tñ adhuc manēt in cōcussē p̄pter varias dēclaratōes z p̄batōes q̄b; sunt sulci/ te. Nec reputo has solutōes sp̄ necessarias nec in om̄ib; simpliciter p̄as. et maxie vbi di ctis meis p̄mis in aliquo obuiarēt. z idē dixi. q; h̄mōi instātiās vellē adducere gr̄a exercitiū Sed p̄tra supradictā p̄ritatē cōclusam sūt vane doctorū opiniōes. Primo enī sunt q̄dam dicētes q; potētie anie sunt idē realiter cū essentia aie. differūt tñ formaliter inter se sicut pres̄ p̄rtiales exites in eodē toto. Si cunt enī aiam esse q̄dam totū p̄rtiū cōtē tuum pluriū. que tñ oīa realiter sibi idēnti/ cant. Quod p̄mo p̄bant auctoritate an̄. i. li. dē cōcordia z p̄destinatōe. vbi ait. Non ē aut ratio vl̄ volūtas tota aia. sed vnaq; ē aliqd anime. Itē. ij. dē aia dicit q; destructo visu nō manet oculus nisi equoce. sed planū ē q; ad remotōem accētis s̄bstantia manēs nō di citur equoce manere. ergo visus erit eēntia vl̄ s̄bstantia aie. q̄uis n̄ tota. Itē lincoln. i. cō mēto sup̄ dē di. no. ait q; eadē forma s̄bsta/ rialis dicit forma in ordine ad naturā. et di/ citur virtus in opatōe ad actū. Alij ad idē sic. Sicut ex p̄te obiecti idē fm̄ rem solū dis/ ferens penes rōes formales obijcit ipi anie fm̄ diuerlas ei⁹ potētiās puta ens vez et to num. eadē enī res que fm̄ se p̄siderata dicitur ens. in ordine ad intellectū dicit vez. et in or/ dine ad voluntatē dicit bonū. sic eadē anima

Ad.5.

Ad.6.

Scot⁹ et
cocon

Alij ad idē

In se considerata dicitur eentia . put est apta nata moueri a vero sub ratōe veri dicitur intellectus . pro ut est nata inclinari ad bonū dicitur voluntas . Et hāc dicitur esse intentōez auicēne . vi . naturalium

- 1 Rōes illoz ad p̄sens nō potui iuenire . pol sum tñ si placz p̄ ipis sic arguere . Si eentia aie nō esset sua potētia . tūc eentia esset in potētia ad talē potētia . v̄l ḡ eentia est eadem realiter cū ista potētia scdo dicta v̄l nō . si sic . tunc eadē rōne potuit eē eadem cū p̄ma potētia . si nō tūc p̄cessus est in infinitū . P̄ria p̄positio p̄tz . qz q̄cqd est in subiecto realz diffēres ab eo respectu illi dicitur fore in potētia . P̄ . fm p̄hm in p̄dicamēt . p̄p̄riū est substantie fm sui mutatōez esse susceptiuū d̄noz . sed intellectus et voluntas suscipiūt d̄na . ḡ erūt substantia ipius anime . P̄ . sicut materia ē i potētia ad sensibiles formas . sic aīa intellectua ad intelligibiles formas . sed materia ē eentia / ter sua potētia . v̄l p̄tz p̄mētatorē in de substantia orbis . ḡ zc .
- 2 Sed illa opinio stare non potest . quia sicut ait Bern . sup canti . soli dei p̄p̄riū est idē esse eentia et potētia . ergo zc .
- 3 Ad p̄mā auctoritatē dicitur qz vna qz potētia illaz est aliqd aie . quia est qdam naturalis p̄p̄tas aie . Ad scdm dicendū qz destructo visu oculi manet equiuoce . put est instrumentū vidēdi . et ad h̄ sufficit qz destruat illa q̄litas fundata in oculo rōe cuius habuit virtutē visuā . nō tamē manet equo ce put ē ps carnis hūane . quia etiā cecus oculi habet / repōt vitam quā etiā p̄us habuit p̄ aīaz que est totius corpis forma substantia . Un̄ puto si cecus pungeret in oculo h̄ret sensum tactus q̄ h̄mōi lesionē sentiret . quod eē nō possz nisi illa pars animata eēt aīa sensitua . Ad terciū dicendū qz aīa respectu opatōis dicitur virtus . nō immediate exequens sed est virtus p̄ncipalis

Contra opinionem .

Ad . i .

Ad . 2 .

Ad . 3 .

Ad alios

Ad illud autē qd illi alij addūt dicendū qz nō est sile . qz cū nihil intelligit intellectus in quod voluntas nō ferat . nec aliqd velit voluntas qd intellectus nō intelligat . optet qz obiectū voluntatis et intellectus coincident fm realē identitatē . quibus d̄rant fm rōes obiectales . sed sic esse nō potest ex pte potētiarū . put in . ij . li . di . xxiij . patebit . Ad dictū auicēne dicendū qz auicēn . intēdit dicere qz aīa est radicabilē et p̄ncipale p̄ncipiū omnīū actūū imēdia reductorūz a quibuscūqz potētīs suis . sicut etiā ait p̄hs . ij . de aīa . qz anima est quo p̄mo viuunt sentimus et intelligim . nō tamē per hoc intēdit ab ipa aīa essentia excludere distinctionem realem imēdiatoz p̄ncipioz .

Ad primā ratōnē dicitur qz licet aīa p̄ eent / tiaz suam et nō p̄ aliquid aliud sit subiectū potētie intellective ac volitive . nō tñ potuit imēdiatē subijci ipi actui vt sup̄ius fuit p̄batū Nec est silis comparatio ipius ad potētia . q̄ ē in potētia ad potētia . que est qdā passio p̄manens in eentia aīe . et eiusdē anime ad potētia qua est imēdiatē in potētia ad actū qui est qd trāsiens sine nō p̄manens in ipa aīa . Als sic inuenit . Ad p̄mam ratōez dicendū qz nō est silis comparatio essentie anime ad potētia qua s̄est suis potētīs que sunt sine p̄prie passioēs . et eiusdē eentie ad h̄mōi potētiās mediātibz quibz elicit suas opatōes . qz lz substantia sit imēdiatū subiectū sine p̄prie passiois . tñ non potest esse imēdiatū p̄ncipiū sine op̄ratōis . Et ideo lz prima potētia sit idē qd eē anime . alie tñ potētie differūt ab eentia anime . Sicut quous substantia sit realiter indistincta a sua potētia receptiua . tñ realiter est distincta a sua potētia opatiua . Ad secundū dicendū qz nō oportet substantia imēdiatē suscipere quous cōtraria . suscipit enī albū et nigz mediātē alio accidēte . puta mediātē q̄ntitate . nō possit sine q̄ntitate recipe . sic zc . Ad terciū dicendū qz nō est sile de potētia receptiua et potētia actiua . qz licet substantia possit imēdiatē suscipere . nō tñ potest imēdiatē agere . Et tñ equiuocat de potētia materie . vt patebit in scdo libro . vbi illā sniam sp̄caliter tractare p̄pono

Solutio rationū Ad . 1 .

Ad . 2 .

Ad . 3 .

Bonaue .

Contra eū .

Est etiā alia opinio opinio iā dicte satis vicina que dicit qz potētie anime sunt p̄prietates ipi aīe substantiales emanātes imēdiatē ab eentia aīe . que eo ipso qz emanāt ab aīa nō sunt ipa aīa . tñ quia imēdiatē emanāt ab ipa non declinat in aliud genus . lz sunt in eodē genere cū ipa aīa . tñ p̄ reductionem . ita qz nec sunt idē oino p̄ essentia . nec tñ d̄rnt qz sint aliter generis . Sed nec illa opinio stare potest . qz ea q̄ manāt naturalz a subiecto sunt accidētia . et p̄ se q̄ns esse nō p̄nt in genere substantie sine in eodem genere cū substantia . P̄ . quecūqz naturalz manāt ab eodē subiecto . sic naturali ordine manāt qz scdm p̄cedit mediātē p̄mo . et terciū mediātē secūdo . Si ergo p̄pter hoc qz imēdiatē manāt ab eentia tu dicis eas esse i eodē genere cū eentia . tūc quia vna sola . s . p̄ma manāt imēdiatē de eentia . illa sola esset in eodē genere cū essentia . alie autem omnes declinatēt in aliud genus . cuius oppositū tu intendis . P̄ . cū dicis qz potētie sint cōsubstantiales eentie . v̄l sumis substantiale fm p̄mū modū dicendi p̄ se v̄l penes scdm . Si

1

2

3

b

penes p̄mū tūc erūt idem realiter cū essentia: z sic omnes rōes sup̄ius assignate erūt cōtra istū doctōrē. Si penes sc̄dm tūc d̄rnt realz ab ea. ḡ rē. P̄. omne qd̄ est vl̄ est s̄bstātia vl̄ accidens. illa p̄z p̄ simpliciu sup̄ p̄dicamēta vbi ait. q̄ q̄cunqz nō sunt s̄bstātie sunt accidentia. z Avicēn. ij. meth. sic ait. P̄. aia d̄iuisio entis vl̄ est s̄ba vl̄ accidēs. Et p̄z i libro de ortu sciārū. vbi dicit. Scias nihil eē p̄ter s̄bstātia et accidēs et creatorē vtriusqz. ḡ ille potentie aie vl̄ sunt accidētia. et tūc n̄ poterunt esse in p̄dicamēto s̄bstātie. vl̄ sunt s̄be. z tunc vl̄ erunt s̄bstātia q̄ est eētia aie. z tūc essent ip̄a anima. cui⁹ oppositū tu dicit. vl̄ sūt alia s̄bstātia. z tūc in eadē anima erūt p̄les s̄bstātie realiter distincte. qd̄ est in cōueniens. ergo rē. Et ideo ē alia opinio q̄ ponit q̄ potentie sunt idē realz cū eētia anime. n̄ ad dunt aliqd̄ sup̄ eētia nisi solū respectū ad actum. puta volūtas ē eētia aie. et d̄z potentia ex respectu quē habz ad actū volēdi. z sic de alijs. Et isti cū suis seq̄cibus h̄nt multas rationes. Arguūt enī sic. Illo mō q̄ magz cōformiter et p̄prie poterim⁹ saluare imaginem sc̄te trinitatis in nobis. eo mō debem⁹ ponere potentias anime respectu eētie. sed ponēdo eas esse idē absolute z differre respectibz magis saluamus rōnem p̄dicte imāgis. ergo rē.

2 P̄. id qd̄ est nobilissimū in toto regno aie hoc p̄tinet ad s̄bstātia sine eētia anime. quia si tale qd̄ esset acc̄ns. tūc acc̄ns eēt dignius et nobilius s̄bstātia. sed libras que ē idēz quod voluntas est nobil⁹ in toto regno aie. ergo rē.

3 P̄. actus et potentia sunt d̄rntie entis. sed actus nihil addit sup̄ ip̄m ens. ḡ nec potentia. P̄. s̄bstātia d̄rntia nō p̄t sumi ab accidēte. sed rōnale et sensibile q̄ sumūtur a sensu et a rōe sine intellectu sunt d̄rntie s̄bstātiales. vt p̄z in porphirio. ḡ potentia sensitua et intellectiua nō poterūt esse accidētia.

5 z p̄ns erūt eētia aie. P̄. dicit b̄tus aug⁹ xi. de tri. q̄ potentie nō sunt in aia sic accidēs in subiecto. vt color aut figura in corpe. aut vlla alia q̄litas. sed si essent acc̄na. rē. P̄. beatitudo cōsistit in hoc q̄ aia attingit deū cognoscendo et amādo imediate. Sed si voluntas et intellectus differēt ab aia realiter tunc nō possēt imediate attingere deū. ergo rē. P̄. fm q̄ aliqd̄ est supra se cōuersiuū sic cōpetit si bi intelligere. s̄z aia fm eētia suā est supra se cōuersiua. ergo rē. P̄. pres vestigiū nihil addūt supra illud in q̄ fundant. ergo nec p̄tes imaginis. p̄na patz. quia imago nō ē ma-

gis cōposita vl̄ minus simplex q̄z vestigiū. p̄bat aīns. quia cū vestigiū inueniat in oi creatura illud additū eēt vestigiū. et eadē rōe partes illius vestigiū adderet aliqd̄ sup̄ vestigiū et sic in infinitū. P̄. omnis forma que ē p̄ncipiū alicui⁹ opatōis vel actōis in supposito si separetur ita q̄ p̄ se haberet esse p̄ se eliceret h̄mōi actū. sed deus p̄t omne acc̄ns absolutū a suo subiecto separe. ergo si intellect⁹ eēt accidens realiter distinctū ab aia deus ip̄m possz separe. et separe sic intellectus possēt intelligere. et p̄ se q̄ns acc̄ns sine s̄bstātia possz beartificari P̄. materia est sua potentia passiva ḡ s̄bstātia forma debz esse sua potentia actiua. cōseq̄ntia p̄z. quia sicut se habz materia ad pati. sic se habz forma ad agere. Si enī materia nō trāsmutaret et pateret fm suā essentia. et forma nō ageret fm suā essentia. nō diceret cōmētator. trāsmutatio fecit scire materia. actio vero formā. P̄. si potēte aie nō essent idē quod eētia. h̄ maxime esset p̄tato quia forma s̄bstātia nō possēt eē immediatū p̄ncipiū actōis. sed illud nō obstat. ut isti p̄bant multiplz. Primo sic. forma accidētalitatis p̄t imediate agere. ergo et s̄bstātia. aīl patet de calore z ceteris accidentibz. p̄bat aīa. qz accidētia nō sunt entia nisi qz sunt entis. hoc est s̄bstātie. ḡ q̄quid est virtutis et p̄fectōis in formis accidētalibz p̄ amplius d̄z re lucere in s̄bstātia libz. P̄. fm p̄m. idēz est p̄ncipiū eēndi et opandi. sed forma s̄bstātia est imediatū p̄ncipiū eēndi. ergo et operandi. P̄. opatio vitalis est a p̄ncipio vitali. sed intelligere et velle sunt opatōes vitales et sola essentia anime est p̄ncipiū vitale P̄. sicut iam dicitū est materia imediate patitur. ergo forma p̄ se et p̄mo p̄ficiens materia imediate agit. iuxta illud. ij. de generatōe. forme est agere. pati s̄o alteri⁹ potētie. P̄. illud ē immediatū et p̄p̄riū p̄ncipiū actōis. in q̄ agens assilat sibi p̄ductū. sed in forma s̄bstātia attendit specifica assimilatio Et cōfirmat. quia si h̄ esset forma accidētal illa ageret vltra suā sp̄m. P̄. forma s̄bstātia p̄t imediate actum in se recipe. ergo poterit imediate actū ex se elicere. Antecedēs p̄z. qz si accipiet acc̄ns suū mediāte alio acc̄nte esset p̄cessus in inf̄nitū. aīa p̄bat. qz enti p̄fectiori magis debet attribui illud qd̄ est p̄fecte cōditionis q̄z illud quod est imp̄fecte. sed actū elicere est p̄fecti⁹ q̄z actū recipe. P̄. natura est p̄ncipiū motus et quietis eius in quo ē p̄ se et n̄ fm acc̄ns. vt d̄z. ij. phisicoz. s̄z natura

Confirmat

8 principaliter dicit de forma. ut ibidem patz. et go zc. P. comētator in d' substantia oib' ait. q' tollit a re ppam opatōem ei'. tollit eētiaz eius. q' cū forma substantiā sit vera res. nō debet ab ipa negari opatio ppria. In sup p' bant ipi conclusionē pncipalē auctoritatibz. Dicit. n. be. aug'. x. de tri. penul. c. q' memoria volūtas et intelligētia sūt vna vita. vna mēs vna natura. Et in libro de spū et lra dicit d' potētijs aie in ordine ad eētiaz. Naturales si q'dez sunt ei. nec aliud sunt qz ipa. tota vidz. tota visorū meminit. tota audit et sonoz remī scitur. tota odorat. et tota sapores sentit. tota tangit. tota sil' approbat et improbat. tota est volūtas. et hec omnia adiūcta sunt aie. vt vna res sit. sed officijs multiplex. Sz nec illa opinio cōtinet vritatē. quia illud qd est immediatū pncipiū actōis nos appellam' potētiā. sed relatio nō pot' esse pncipiū nec terminus actōis. vt patz. vij. p' phisico z. ergo potētie anime nō possunt esse respectus. P. Dato q' essent respectus. cū qdam aie potētie sint actiue. vt patz de intellectu agēte. quedā passiue. vt patz de intellectu possibili. sequit' illud impossibile q' respectus oppositi actiui et passiui fundent' simul in eodē indiuisibili fūdamēto. quod sola fide tenem' esse possibile in ipa diuina eētiaz. vel si qua rōe dēberem' hoc sustinere. oporteret h' mōi rōnem fundari in diuine eētiaz infinitate. que infinitas aie rōnali non cōuenit. cū ipa sit creata. et p' consēqns limitata Ad p'mū igit' dicendū q' maior est vā salua sp' possibilitate et vritate. sz illud est impossibile vt iā declarauī. ppter qd ait b'us aug'. q' maior est dissilitudo qz similitudo inter imaginē creatā et increatā trinitatez. qd forte p' t'ato dixit. q' hec fundat' in rebz ab solutis. illa autē existit in relatis. Ad scdm dicendū q' dato q' libertas volūtatē sit nobilior omnibz alijs aie pprietatibz. cōparata tñ ad aie essentiam nō est nobilior. cū causa sit pstantior effectu. Ipa autē libras et causa liter et originaliter manat ab eētiaz Ad ter ciū dicendū. q' lz actus nō addat sup ens in p'muni. quia tale additū eēt nihil cū illud qd additur alteri formalz nō sit ipm. q' tale additum eēt nō ens. sed actus bñ addit vt inuenitur in ente speciali. equocat' etiā de potētia. qz argumentū pcedit de potētia ad esse. nos autē loquimur de potētia ad agere. Ad qz tū dicendū q' rō et sensus pnt dupliciter sumi. Uno mō put rō dicit animā rōnālē. et sensus aīam sensitīuā. Alio mō put rō dicit

potētiā rōnālē. puta intellectū. et sensus potētiā sensitīuā. Prmo mō ab ipis sumunt' d'ntie substantiales. nō autē scdo mō. Ad qntum dicendū q' accns vno mō sumit' stri/cte. et sic ppria passio distinguit' ptra accns. Alio modo large. et sic etiā ppria passio dicitur accidēs. Isto enī modo omē quod nō est substantia est accns. Et quia potētie aie sunt quedam pprietates sine pprie passioēs ante. ideo p'mo modo. s. striete loqns de accnte augustinus. negat potētijs aie esse accidētia. Ad scdm dicendū q' cū potētie anime sint ipi anime totalz p' naturales. ideo q'cquid aia attingit mediāte sua potētia. h' dicit' immedate attingere. sicut enī illud qd videt homo mediāte suo visu. h' dicit' immedate videre. eo q' visus sit sibi cōnatural'. sic zc. Ad septimū dicendū fm q' aliqd est supra se cōuersiuum. sic cōpetit sibi vt sit pncipiū actus intelligēdi. v' immedate v' pncipaliter. puta si est potētia cōpetit sibi immedate. si est substantia cōpetit sibi pncipalz. qz nō immedate. Et nō oportz q' tale quid intelligat nisi ipm esset sepatum et p se existens. si autem est cōiunctū magnitudini nō pprie intelligit. sz est ratio sine pncipiū intelligēdi. Propter qd dicit' primo de aīa. Si q's dixerit animaz intelligere. dicit' eā texere v' edificare. cui' ratio esse p' . quia p se agere p'supponit p se eē. q' qz diu aīa nō habet p se esse. nō habebit p se agere. Ad octauū dicendū q' nō est silē de partibz vestigij et partibz imaginis. qz partes vestigij sumunt' penes qdam cōmuniā q' omne ens simpliciter cōsequunt'. et ideo nec differūt a suo fundamēto. nec inter se nisi sola rōne. sicut q' loquimur de bono et fo et ceteris cōsimilibz q' totū ens cōsequunt'. sic loquidum est de partibz vestigij. cū ipse in ente v' repiantur. partes autē imaginis cōsequunt' naturam specialē. et ideo tam a seinnicē qz a suo fundamēto poterūt differre realiter Ad nonū diceret doctor n' q' intellect' nullo modo p' separari ab eētiaz aie. quia in scdo suo super sentētijs. dist. xix. q. ij. exp'sse dicit q' qlitates ab omni subiecto separari implicat cōtradictōnē. De hoc tamē ad plens nō curo quia alibi forte oppositum tenebo ad honorem diuine omnipotentie quā metiri neq'mus. Qui dam alter doctor dicit q' si separet' nō intelligeret. sicut diaphonū p' ductū qntitate est ratio recipiēdi lumē. si tñ a qntitate separet' non posset lumen recipere. Sed illud nō valet. quia lumē non est aptū natū recipi nisi in re

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Durādus

Lōtra eū.

... q' vestigij. p
... in oi
... adit rōe pa
... sup vestigij
... forma q'c p
... in suppon
... esse p se dicit
... eētiaz ab soluti
... intellect' cū acc
... a reus ipm poss
... tus possit immi
... substantia possit
... a potētia passiu
... e sua potētia an
... se habz materia
... agere. Si enī
... t'ced' fm suā d
... suā essentia nō
... fecit scire ma
... potētie aie nō
... time esset p' t'ato
... t'et cū immedate
... nō oblat. ut ihi
... ic. forma accidē
... et substantiā. sicut
... entibz. p' b'at. ma
... nū qz sunt entis.
... est virtutis exp
... p' pamplius d' r
... p' fm p'mo idē
... di. sed forma subst
... nū eēt. ergo et op
... s est pncipiū vrit
... ne opatōes vritatē
... recipiū vritatē. P.
... i immedate partit
... icione materia ime
... e generatōe. forme
... vritatē. Pallid
... capij actōis in i
... sed in forma subst
... imilatio. Et cō
... accidētia illa agē
... ma substantiā p
... pe. ergo potētia
... ntecedēs p' t'at
... alio accnte dū p
... obaf. qz enī p' t'at
... illud qd dicitur
... est implicat' ad acc
... i recipere. p' natura
... quentis eius in p' t'at
... n. p' phisico. h' t'at

Aucto: ita res ad idē.

Lōtra hē.

Ad rōnes henrici Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

divisibili. et ideo in seipato a quanto non reci-
 pitur. Hoc autem in pposito nō obstat. cum
 intelligere sit accēsi in divisibile. et iō q̄uis sit
 accē? manēs in eliciēte. posset intellect⁹ separ⁹
 ipm elicere. nisi aliud obster. Dato igit q̄ de⁹
 intellectū ab eētia anime separet. et dato q̄
 talis intellectus separtus intelligeret. dico q̄
 adhuc nō esset brūs. pprie loq̄ndo de brūtu/
 dine. quia nō esset ibi fruitio. et pfecte dilecti
 onis p̄lacētia. sine qua non p̄t esse pprie lo/
 quendo brūtudo. quia fruitio et complacētia
 sunt pprii actus volūtatis. hic aut intellect⁹
 esset separtus a volūtate. Sed forte dices.
 dato q̄ deus seper intellectū cū volūtate. vtrū
 tunc talis intellect⁹ esset brūs Dico q̄ nō.
 quia eo ipso q̄ eēnt separta ab eētia. et nō ha/
 berent sbiectū cōmune in quo cōiungerēt. iō
 actus vni⁹ potētie in nullo possz alteri coopa
 ri. ita q̄ complacētia volūtatis in nullo cau/
 sareet aut augetet delectatōem intellectus. nec
 speculatio intellectus quātū ad oñsionē obie
 cti diligibilis in nullo posset coopari dilectōi
 volūtatis. et h̄ stante illa ypostasi q̄ eēnt peni
 tus separta a sbiecto. et nullū haberēt sbie/
 ctum cōmune. Ad. x. dicendū q̄ sicut nō
 q̄libz res material est sua potētia passiva. sed
 sola prima materia. sic etiā nō q̄libz actus sb
 stantialis v̄l quelibz forma sbstantialis ē sua
 potentia actiua. sed solus prim⁹ et pur⁹ actus
 siue prima sbstantia que est ipse deus. Ad di
 ctū cōmētatoris dico q̄ q̄uis trāsmutatio fa
 ciat nos scire q̄ materia t̄t pura potētia. nul
 la tamē opatō facit scire q̄ aliqua forma citra
 deum sit pur⁹ actus. Et iō licz in aliquo sit si
 mile. in illo t̄n qd ratio cōcludit nō est simi
 le. Ad. xi. nego minorē. Ad pbatōem pri
 mam dico q̄ forma sbstantial est pncipium
 agendi pncipale. accidētalit aut est pncipiū
 immediatū. nulla enī sbstantia creata est p̄n
 cipiū agendi immediatū. vt p. vij. metaph.
 exp̄sse p̄ cōmētatorē. et idem p̄t p̄ p̄m i li.
 de sensu et sensato. vbi sic ait. Ignis et terra z
 quodcūqz aliud s̄m id quod est eēntialiter n̄
 est natū agere vel pati. sed s̄m q̄ habent p̄tra
 rietatē. Ad pbatōem dico. q̄ licz simul agere
 et pncipaliter et imediate sit maioris p̄fectio
 nis. hoc tamē pprie in nulla creatura repitur
 sed in solo creatore. quia i creaturis sbstantia
 agit mediāte accidēte. z iō non imediate. et ac
 cidens agit in virtute sbstantie et iō non p̄nci
 paliter. Dato igit q̄ simul nō concurrāt i eo/
 dem sed necessario sumant v̄sictē. tūc agere
 pncipaliter est multo maioris p̄fectōis q̄ a

Instantia
Solutio

Ad. 10.

Ad. 11.
Ad p̄maz
pbatōem

gere imediate Sed forte dices. accētia i
 sacramento altaris sine sbiecto subsistūt. et
 t̄n agunt imediate. et p̄ seq̄ns cōcurrūt i eo/
 dem creato agere imediate et agere pncipalr.
 cū nullū sit sbiectū virtute cuius agat Rn̄
 deo q̄ nō minus agit in virtute sustētantis
 cū separtū est a sbiecto q̄ p̄us. quia sicut sim
 gulariter a deo sustentat. sic specialr̄ f̄rtute rei
 agit. Posset etiā dici q̄ tale accēns cū sepa
 rat in suis naturalibus in nullo penit⁹ corū/
 pitur aut mutat. et ideo separtur cū illa f̄rtute
 quā habuit prius ex illa naturali cōiūctōe cū
 sbiecto. Sicut igit semen aialis ab eo deci/
 sum dicit generare nō in f̄rtute ppria sed in
 virtute illi⁹ animalis a quo decisum est. da
 to etiā q̄ tale aial sit corruptū. sic tale accidēs
 q̄uis sit separtum agit in virtute illi⁹ sbiecti
 in cuius virtute cōperebat sibi agere q̄n p̄iū/
 cū erat. Exemplū etiā de graui qd p̄hs. viij.
 phisicorū dicit se deorsuz mouere in f̄rtute ge
 nerantī. qd tamē graue suo generanti p̄tunc
 q̄ se mouet nō apparet esse iunctū. qz gene
 rans p̄t esse corruptū. Ad secundā pbatō
 nem dicendū q̄ illd qd dat imediate esse sbstā
 tiale cū sit sbstantia non debet imediate agere
 sed pncipaliter. vt iā patuit. Ad terciū di
 cendū q̄ tam intellectus q̄ etiā volūtas pōt
 dici pncipiū vitale. eo q̄ imediate fundat in
 essentia anime que pncipalr̄ dicit pncipiū
 vitale. eo q̄ omnis vitalis opatio pncipaliter
 sit ab ea. Ad quartū dicendū ut sup̄ di
 ctum est. Vel p̄t dici q̄ nō est s̄le. quia actus
 ad que materia ēi potētia primo z pncipalr̄
 est forma sbstantial. et ideo sua p̄potentia p̄t
 esse sbstantia. Sed actus ad que aia est in
 potētia est accidēs. et ideo aie potētia dz dici
 accidens. Ad quintū dicendū q̄ illud in
 quo pducens assilat sibi pductū est pncipi
 um pncipalenō autē imediatū. Ad cōfir
 matōem dicendū q̄ nō repugnat alicui in v
 tute alterius agere vltra suam speciē. q̄uis h̄
 sibi repugnet in virtute ppria. Ad sextum
 nego p̄nam. ad pbatōem dico q̄ illud qd est
 p̄fecti⁹ attribuit enti p̄fectiori. puta agere p̄n
 cipaliter quod est nobil⁹ qz agere imediate.
 Ad septimū dicendū q̄ quia natura p̄n
 cipaliter dicit de forma sbstantiali. iō tal for
 ma est pncipale pncipiū p̄ seipm et motus
 et quietis eius in quo ē. Ad octauū dicen
 dum q̄ nō tollimus a forma sbstantiali ppria
 opatōnem. quia dicimus q̄ sit pncipiū prin
 cipale ei⁹. q̄uis nō immediatū. Ad dictū
 augustini dicendū q̄ anima p̄dicatur d̄ suis

Instantia

Solutio

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad confit
matōnem

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad auctō

potentijs p̄dicatōe causali. qua p̄dicatōe q̄d
libet subiectū p̄dicari p̄t de sua p̄pria passiōe.
Isto enī mō dicit Arist. in de sensu et sensato
q̄ odor est sumalis euaporatio. Q, autē au/
gustinus dicit. vna mēs vna vita vna natu/
ra. p̄ h̄ vult excludere pl̄tātē aīaz. q̄si dicerz.
he tres potentie nō sunt tres aīe. sed sunt tres
pprietates eiusdē natural̄ anime. Consimili
ter enī posset aliq̄s dicere. Validitas siccitas
et leuitas sunt vnus ignis. qz sunt pprietates
eiusdē ignis. Potest etiā dici q̄ triplex est to/
tū. scz totū vniuersale. totū integrale. et totūz
virtuale. Primū totū. i. totū vlc̄ reseruat̄ in
qualiter sua p̄tē fm̄ se sumpta et fm̄ essentiaz
et fm̄ virtutē. scdm̄ nec fm̄ eētā nec fm̄ vir
tutē. terciū q̄suis nō fm̄ essentia tamē fm̄ vir
tutē. Et ideo p̄mū p̄dicat̄ de qualibz sua par
te eētālz et virtualz siue causaliter. scdm̄ nec
eētāliter nec causaliter. terciū q̄suis nō eēt
nialiter tñ p̄tialiter siue causaliter de q̄libz sui
p̄tē p̄dicari. Ad aliud dicendū q̄ ille li
ber nō reputat̄ autēncus. dicit enī q̄ ille liter
nō sit factus p̄ augustinū sed p̄ quēdam fra
trē ordinis cisterciē. Posset tamen ad illam
auctoritatē eodē modo r̄ideri sicut iā dicitur
est ad auctoritatē augul. Est etiā adhuc
opinio mediū tenens inter p̄dicta. q̄ ponit q̄
aīa respectu illaz opationū quibz nō cōmu
nicat corpi est sua potētia. sed respectu illaruz
quibz cōmunicat corpi d̄rē realiter a sua potē
tia. Ratio p̄mi est illa. Si intellectus intel
ligeret p̄ aliquā q̄litatez determinatā et nō im
mediate p̄ seipm̄. tūc intellectus nō esset oppo
sitorū. nec posset oīa intelligere. cōsequēs c̄sal
sum. qz potētie rōnales sunt ad opposita. et
iij. de aīa dicit. Necesse est intellectū qz oīa in
telligit immixtū esse. p̄bat̄ p̄na. quia agēs de
terminatū p̄ aliquā q̄litatez nō agit nisi fm̄ de
terminatam rōem. q̄ si anima intelligeret p̄ po
tentia que est q̄litas determinatā tūc nō posset
in oīa. P̄. nature rōnali ex hoc q̄ est separata
a materia cōuenit intelligere. sed aīa p̄ suā es
sentia est separata a materia. quia fm̄ substantiā
suā nō est educta de materia. Rōes secūde
p̄clusiōis obmitto. quia cōclusiōnē cōcedo.
Sed p̄ma cōclusiō nō valet. qz intellectus
possibilis est oīa fieri. iij. de aīa. et ibidē ait cō
mentator. q̄ intellectus possibilis est pura po
tentia in genere intelligibiliū. Intellectus vero
agens est oīa facere. et est actus ens. vt dicitur
ibidē. sed impossibile ē q̄ vnū et idē realiter i/
distinctū sit actus ens i aliquo genere. et sit pu
ra potentia in eodē. ergo ipa anima nō est rea

liter idem omnibz suis potētijs quaz opatio
nibus nō cōmunicat corpi. Ad p̄mū q̄ ne
go p̄sequētiā. p̄t tñ distingui p̄pter p̄batōez cō/
sequētiē hoc nomē determinatū. quia vlc̄ dicit q̄
litas determinata ex hoc q̄ est certi generis et
certe speciei. vlc̄ ex h̄ q̄ est p̄tractio suo subiecto
et limitat suū subiectū ad certā mensurā r̄spe
ctū aliquorū q̄ vniuersalius respiceret h̄mōi
subiectū si tali qualitate nō limitaret. Primo
mō intellectus est determinata q̄litas. nō autē
scdo mō. quia intellectus ē equē vlc̄ est equa
lis ambitus sicut eētā. et idē eētā p̄ intelle
ctū in nullo limitat respectu obiectoz intelli
gibiliū Ad scdm̄ dicendū q̄ qz fm̄ eētā est
separata. ideo fm̄ essentia cōuenit sibi intellige
re tanq̄ principio radicali et p̄ncipali.

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Quātuz adtercium

Terci^o arti
ticulus

p̄ncipale qualz pres imaginis se habeāt ad
se inuicē. hic essent multa videnda. Viden
dū enī esset q̄d sit memoria. q̄d intelligentia.
z q̄d volūtas. que sunt pres imaginis. et vtz
memoria realz differat ab alijs duabz. et quō
memoria diuersimode sumit̄ tā in p̄sensiti
ua q̄ in p̄te intellectiua. qz tñ de his mgr̄ spe
cialē facit mentōem libro. ij. di. xxij. et disti.
xxxix. igitur ad p̄sens hec d̄ns intēdo ea cū
suis opatōibus sp̄caliter p̄tractare. Solūmo
do igit ad p̄ns volo tāgere p̄ quē modū relu
ceat in eis imago sc̄ssime trinitat̄. Circa q̄d
est aduertendū q̄ sicut in diuis credim⁹ esse
tres p̄sonas in vna natura diuina. quaz scda
gignit̄ a p̄ma p̄ modū p̄bi intellectual̄. s̄z ter
cia p̄cedit a p̄ma scda p̄ modū p̄fecti amor̄.
sic i anima hūana ex specie q̄ est in memoria
gignitur p̄bū actualis noticie i intelligentia.
z ex istis duobus tanq̄z ex gignēte et genito
p̄cedit cōplacētia siue amor volūtat̄is q̄ p̄les
penti copulat̄. i. species genita in intellectu. cū
specie gignēte in mēoria. Et hec imago habi
tū nobilibz decorat̄. sicut p̄ d̄mū habitūz vi
ciosis et ignobilibz reformat̄.

Ex his z alijs que

Quart^o ar
ticulus

dicit in primo articulo isti⁹ questiōis inferri
p̄t quartū p̄ncipale. scz q̄liter intellectus a
gens p̄tineat ad imaginē. Quia si sumit̄ ima
go put habitualiter est in nobis. et p̄ p̄ns im
p̄fecte. ut posui similitudinē in p̄mo articulo q̄
stionis de imagine nō colorata. sed solis line
amētis disposita. sic intellectus agēs nō p̄tinet

ebies. accubū
uo subistū
no cōcurrū
ta ger p̄ncipalē
e cūm ager. R̄
irute subistū
ns. quia sumit̄
sp̄calē. sicut
le accūs cū ligu
ullo genit⁹ cōmū
tur cū illa sicut
arali cōmūcōe
aialis ab eo tū
ute p̄pria sed in
reclum est. dō
ū. sic tale accidit
rute ill⁹ subiecti
bi agere q̄m p̄mū
mi qd p̄b. vñ
uere in sicut ge
generanti p̄ncip
p̄ncipū. qz gene
ā secundā p̄bano
mediate esse sibi
bet immediate agere
t. Ad terciū d̄
s̄ enī volūtas p̄
mediate fundatū
p̄ali. dicit p̄ncipū
is opatio p̄ncipaliter
dicendū ut ligu⁹ dō
nō est sic. quia actus
a p̄mo p̄ncipaliter
ideo sua potētia p̄
us ad quē aīa est in
eo aīe potētia d̄z dicit
ā dicendū q̄ illud in
p̄ p̄ncipū d̄z p̄ncipū
immediatū. Ad cōmū
reputat̄ aliquid in
aīam sp̄calē. q̄suis
e p̄pria. Ad scdm̄
em dico q̄ illud q̄d
fectior. puta agere
l⁹ q̄ agere immedi
tū q̄ quia natura p̄
substantiā. i. ad
p̄pū p̄ seipm̄ cōmū
tē. Ad occurrē
a forma substantiā p̄
mus q̄ sit p̄ncipū
immediatū. Ad
q̄ anima p̄dicat̄ d̄z

Petrus de
alūnia.

Cōtra p̄
tū.

ad imaginē. quia ut sic hude cōsistit imago i
tribus vīribus supradictis. s. mēoria intel
ctu et volūtate. Si autē p̄siderat imago pur
pfecta et decorata ē in nobis actibus et habit
bus. cū tales actus elicere nō possim⁹ nec p
ōnis habitus acq̄rere. nisi mediātē lumīe ipi
us intellectus agētis. et mediātibus speciebus
p eūdem intellectū a fantasmatibus abstractis.
p̄t̄ intellectū agētē necessario p̄tinere ad ima
ginē sic acceptā. Nō t̄n ex hoc intēdo p̄clude
re q̄ intellectus agens p se sit p̄s imaginis. s̄
q̄ sit quedā s̄tus sine q̄ imago nō pōt eē p̄fe
cta. nisi deus miraculose ip̄az p̄ficeret p̄ter cur
sum nature aīaz actibus et habitibus venustādo

Contra Sed p̄tra hoc vident esse quidā q̄ dicūt
intellectū agentē p se et directe ad imaginē p
tinere. quia dicūt intellectū agētē esse memo
riā intellectū. qd̄ p̄bant sic. Illd̄ cui com
perit species cōtinere est ip̄a memoria. s̄ intel
lectus agens p̄tinet virtualiter omēs species.
qd̄ p̄t̄. qz̄ ip̄e est oīa facere. ut dicit. iij. de aīa.
1 P̄ illud cui p̄t̄r plē gignere in intelligē
tia ē memoria. ut p̄t̄ p̄ multa dicta aug. i. li.
de tri. sed intellect⁹ agens gignit plē. sūū enī
est causare vniuersale qd̄ ē obiectū intellect⁹.
2 a q̄ verbū p̄cipit et intelligētia gignit. P̄
fm̄ b̄m̄ Aug. imago attendit q̄ntū ad ea q̄
sūt nobiliōra in ip̄a aīa. sed fm̄ p̄hm̄. iij. d̄ aīa.
agens est p̄stanti⁹ patēte. ḡ tē. Sed illd̄
nō valet. qz̄ intellect⁹ agens nō est illd̄ quod
formaliter recipit sp̄m̄ et s̄biectiue ip̄am cō
seruat. sed memoria est h̄m̄ oī. ḡ tē. Ad p̄
mū dīcendū q̄ intellect⁹ cōtinet species effectri
ue. memoria autē p̄tinet eas s̄biectiue. et idō
equocat in p̄mo argumēto. Ad scdm̄ dīcendū
qd̄ intellectus agēs nō p̄p̄rie gignit vniū
salem sed seq̄strat et abstrahit ip̄m̄ ab individu
alibus conditiōibus. Et idō s̄bi gignitio p̄p̄e at
tribuit fecūde memoriē. q̄ tam fecūda nō eēt
nisi mediātē abstractiōē intellect⁹ agētis spe
ciei suiē. s. speciei genitā in intellectu possibi
li possēt p̄ducere. nisi intellect⁹ possibilis lumī
ne intellectus agētis ad hoc disponeret. ḡ mō
quo dīxi intellect⁹ agens ad p̄fectā imaginē
est necessario req̄situs. Ad terciū dīcendū
qd̄ eo ip̄o q̄ p̄stantior est nō req̄rit ad imaginē
quomodo cūq̄ sumptā. s̄ ad imaginē p̄fectā

**Contra opi
monē** Ad. 1.
Ad. 2.
Ad. 3.
**Ad p̄nci/
pale**

Ad argumentū p̄ncipale dīcendū. q̄ q̄uis
infinitas rei in creaturis reduci possit de mon
stratue. t̄n qz̄ infinitas in deo sumit p̄ modū
abnegatōis illius quod necessario in oī crea
tura repit̄. pura p̄ abnegatōes finis et limita

tōis. ideo infinitas nō p̄t̄ habere imaginē in
aliq̄ creatura. qz̄ ratio imaginis cōsistit in q̄/
dam assilatōē. p̄pter qd̄ repugnat p̄dicte ab/
negatōi. que simplr̄ tollit similitudinē. Forte
dices. cognitio sit p̄ assilatōem. cū igit̄ infini
tas cognoscit et nō trinitas. maior videt̄ esse
assilatō infinitatis ad nos q̄ trinitatē. R̄n̄
deo q̄ aliq̄d̄ dupliciter p̄t̄ agnoscī. s. positue
v̄l remotiue sive negatiue. Cognitio p̄mi est
p̄ assilatōem. Sed cognitio sc̄di est p̄ dissila
tōem. Cognitio autē infiniti est in nob̄ sc̄du
do modo. nō aut̄ p̄mo modo. quia cognosce
re infinitū est cognoscere rē q̄ nō est finita. si
ue nō habentē finē. Sed illa modica noticia
quā habem⁹ de sc̄ta trinitate p̄supposita fide
nō est pure negatiua. nec est p̄ abnegatōes q̄
quod in omni creatura repit̄. id̄ p̄t̄ ei⁹ imago
in creatura repit̄. Ad p̄firmatōem dīcendū
qd̄ duplex ē imago. s. naturalis et artificialis
Prima est indr̄ns specie cū illo cui⁹ ē. euz sit
eiusdē nature cū eo. sic filius est naturalis u/ma
go patris. Sc̄da autē differt specie ab eo cui⁹
est imago. cū sit p̄ducta in aliena natura. sic
imago herculi in lapide. De prima igit̄ ima
gine dēbet intelligī s̄bū hilarij et nō de sc̄cūda
Et quia imago creata assimilatur imagini arti
ficiali. igitur tē.

Instantia
Solutio.

Ad confir
matōem

Distinctio quarta

Hic oritur que
stio tē. Postq̄z̄ mgr̄ determinauit
de deo quātū ad cōtētie diuine vni
tatem et p̄sonaz trinitatē. hic incipit tractare
de eo quātū ad p̄sonalē originē. et p̄ p̄ns q̄n/
tum ad distinctiōis alietatē. Et diuidit̄ i diu
as p̄tes. quia p̄mo determinat mgr̄ de generati
one filij. Sc̄do de p̄cessiōē sp̄s̄sancti. distin
ctiōē. x. ibi. Nunc post filij eternitatē. P̄ria in
duas. qz̄ primo tractat de filij generatōē. Se
cūdo de generatōis et geniti coeterna duratō
ne. dist. ix. ibi. Nunc ad distinctiōes p̄sonaz
Prima in duas. qz̄ p̄mo tractat de generatō
ne diuina. Sc̄do de potētia generatiua. dist.
vij. ibi. Dic̄ solet q̄n a q̄busdā. P̄ria in duas
quia p̄mo tractat de generatōe et genito. Se
cūdo de generatōi mō. di. vi. ibi. Preterea q̄
ri solet. Prima in duas. fm̄ q̄ duas q̄stōes
mouet de termino diuine generatōis. Quaruz
prima est. vtz̄ deus genuit̄ deū. Sc̄da vtz̄ di
uina essentia possit dīci gignens v̄l genita.
Sc̄dam q̄stionē mouet circa p̄ncipiū quēte

Quaruz
prima est. vtz̄ deus genuit̄ deū.
Sc̄da vtz̄ diuina essentia possit dīci gignens v̄l genita.
Sc̄dam q̄stionē mouet circa p̄ncipiū quēte

distinctōis. ibi. Post hec querit. Prima di-
uiditur in quatuor pres. Nam pmo mouet q
stionem. Secdo arguit ad ea. Tercio mndet
ad qstionem. Et qrtio ponit argumēti solutio-
nem. Scda ibi. Si eni deus genuit deuz ꝛc.
Tercia ibi. Ad quod mndentes ꝛc. Quarta
ibi. Nunc ad pmissam qstionē. Itaz tercia
ps diuiditur in tres pres. qz pmo ponit mgi
sua misionē. Scdo cōtra misionē adducit q/
rundam garrulorū obiectōez. et mndet ad ea.
Et tercio tollit circa istā materiā qrundā er-
rorem. Scda ibi. Sz adhuc opponūt. Ter-
cia ibi. Quidā tñ vitatis aduersarij. Dic
quero hanc questionē.

V Trū generatio pprie dicta sit i diui-
nis. Et vidz q non. qz vl tal gene-
ratio esset finita vl infinita. nō infi-
nita qz infinitū nullū habz terminū. et p cō-
seqns generatōne infinita nihil constituet in
eē. nec pt esse finita. quia omē qd pprie in deo
reputur est infinitū. Cōtra. vniūqdqz ē tūc
pfectū qñ pt generare alterū tale quale ipsū
est. vt dz. vij. metheoroz. Sed de est totali-
ter pfectus. vt ptz. v. meth. g ꝛc. Sic sunt
quatuor videnda. Pmo id qd questio qrit.

Scdo vtrū generatio sit in qlibet diuina p/
sona. Tercio ppter dicta mgi in hac di-
stinctōe videndū ē vtrū hec sit ꝛa. deus gene-
rat. Quarto vtrū hec sit vera. deus genuit
aliū deum.

Quantū ad primū

vtrū generatio pprie dicta sit in diuis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumus in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicorū vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

vij. phisicorū. g nec cōstitutū ex vtroqz. quia
oēqd ꝓuenit ꝓstituto vl cōuenit ei rōe virtut
qz ꝓstituētū. vl rōne alteriꝰ tñ. sz in ꝓposito
nec sic nec sic. vt tā patuit. g ꝛc. P. vbi ppe
est generatio. ibi genitū in aliqꝰ eiusdēz speciei
assilat generāti. sed filiꝰ in nullo eiusdēz sp̄ci al-
silat patri. qz nō in eēntia diuina. qz fm eēnti-
am est ibi idēntitas. nec fm relatōem. qz p̄ni-
tas et filiatio d̄nt specie P. vbiūqz ē vera
generatio ibi aliqd generat. sed in diuis non
generat aliqd. qz dato q ibi sit filiꝰ. nō est ali-
qd sed ad aliqd. sed nō aliqd ꝛ nihil eqꝰpollēt.
quia negatio ꝓposita signo ꝓriculari facit ea
eqꝰpollere suo ꝓtradictōno. aliqd aut et nihil
sibi ꝓtradictū. P. qñ aliqd inuenit pfectū
ꝛ impfectū in creaturis. si vt pfectū est in deo
nō reperitur. nec dz ibi repiri vt impfectuz est.
Sz generatio in creaturis pfecta dr illa que
fit p cōmixtiōne sexūū. et ea q fit sine tali cō-
mixtiōne impfecta generatio est. cū g prima
nō possit esse in diuinis. g nec scda. P. a q/
cunqz de negat supiꝰ. ab eodē vere negat in se-
rius sub illo supiori ꝓtentū. Sed ois motus
ꝛ trāsmutatio de negat de deo. vt ptz Jac. i. ꝛ
vij. phisico. et. xij. metaph. g de negat de do
generatio. cū ipa sit spēs motus. vt ptz in ꝓst
p̄dicamētis. P. si in diuinis eēt generatio.
illa vel esset vniūoca vl equoca. Nō equoca.
nam in generatōe equoca pducēs est nobiliꝰ
pducto. quia ꝓtinet ipm virtualz. nec vniūo-
ca. qz in pductōne vniūoca p̄ncipia ꝓstituti-
ua pducētis et pducti sunt vnius speciei. sed
p̄nitas et filiatio quibz cōstituunt p̄ et filiꝰ
d̄nt specie. P. in omni ꝛa generatōe geni-
tum d̄r a generāte. sed in diuinis filius non
differt a patre. ut pbabit. g ꝛc. maior ptz per
p̄hm. ij. de aīa. vbi ait. q nihil generat seipm
sz saluat. Et augꝰ. i. de tri. vult. q nihil sit ab-
surdius qz q aliqd seipm pducatur vt sit. mior
pōt pbari sic. qdqd est in p̄sona diuina nō p̄t
differre ab ea. sed filiꝰ est in p̄re et pater i filio.
iuxta illud qd ait dei filiꝰ ad philippū Joh.
xij. Nescis qz ego in p̄re et pater in me est.

P. id qd repit in creaturis inferioribz ꝛ nō
in superioribz. nō p̄t formalz in deo repiri. quia
cū creature superiores sint deo filiozes qz creatu-
re inferiores. nō videt q aliqꝰ pfectio formalis
repiat in deo que sic ꝓueniat inferioribz q de-
ficiat superioribz. sz generatio repit in corpali-
bus et nō in sp̄ualibz. g ꝛc. P. si in diuinis
esset ꝛa generatio ipm genitū eēt cōpositum.
ꝓns est falsum. qz fm b̄tm Aug. quelibz pso-
na diuina est eqꝰ simplex sicut diuina eēntia.

habere magis in
gms cōstitutū
pugnat p̄tate
solutū. Sz
nōm. cū qst. m̄
is. maior videt
s q̄trant. Sz
p̄nolci. p̄ntū
Logitio p̄ntū
no scdi est p̄
ntū est in nob
odo. quia cogitā
rēq nō est finita
illa modica nō
tate p̄supposita
est p̄ abnegatōez
p̄t. iō p̄tꝰ magis
p̄firmatōem d̄nt
natural et artificialis
cū illo cū? cū? si
no est natural unū
et sp̄cie ab eo cū?
a aliena natura. sic
de prima i q̄t imo
lamꝰ et nō de secūda
similat imagini an

quarta

ditur que

Primꝰ ar-
ticulus
vtrū generatio pprie dicta sit in diuinis. dicen-
dū q sicut supius patuit. realē in diuis pso-
naz distinctōem necessaria rōe pbare n̄ pos-
sumꝰ. ipa tñ p fidem p̄supposita possumus in
diuinis pbare verā generatiōez. qz vbiūqz a
pducēte natura ꝓmūicat p modū nature ibi
est vera generatio. sz vt infra declarabit in di-
uinis cōicat pducto a pducēte natura p mo-
dum nature. g ꝛc. maior ptz. ij. phisicorū vbi
dz. q generatio est via in naturā. ꝛc. Dama. di-
cit q generatio est opꝰ nature. Sz gra ex-
ercitij volo instare cōtra illā ꝓcloem fidelem
vt ex solutiōibz argumētorū ꝛitas clarꝰ elu-
cescat. Primo sic. Si in diuinis esset generatō
hoc vl esset p̄tato q eēntia generaret. vl rela-
tio. vel vtrūqz. illa ptz p sufficientē diuisiōez.
quia nihil ē in diuinis nisi eēntia. vl relatio. vel
constitutū ex vtroqz. sed vt pbabit infra. eēn-
tia nō generat nec generat. relatio etiā nec pt
esse p̄ncipiū actōis nec terminꝰ. vt patz. v. et

Cōtra cō-
clusionēz.

sz gra ex-
ercitij volo
instare cōtra
illā ꝓcloem
fidelem vt
ex solutiōibz
argumētorū
ꝛitas clarꝰ
elucescat.
Primo sic.
Si in diuinis
esset generatō
hoc vl esset
p̄tato q eēntia
generaret. vl
relatio. vel
vtrūqz. illa
ptz p suffici-
entē diuisiōez.
quia nihil ē
in diuinis nisi
eēntia. vl
relatio. vel
constitutū
ex vtroqz. sed
vt pbabit
infra. eēntia
nō generat
nec generat.
relatio etiā
nec pt esse
p̄ncipiū actōis
nec terminꝰ.
vt patz. v. et

pro sequentiā. quia in omni genito oportet da-
 re aliqd in quo genitū pueniat cū generante.
 quia omne pncipiatur in aliquo assimilatur suo
 principio. et oportet dare aliqd in quo genitū
 differt a genere. cū nihil generet seipm. s; in
 quocūq; datur aliqd et aliqd illud nō est sim-
 10 plex sed cōpositū. P. omne qd sic se habz q
 qcquid habz ab alio habet. h; fm se p̄sideratū
 nihil habz. quia fm Auicē. qñ aliq; res ha-
 bet aliqd tm ab altero illi rei fm se cōsiderate
 attribuit oppositū illi. eo eni ipō q aer lumē
 nō habz a se sed a sole. iō aer fm se considera-
 tus caret lumine. sed si in diuis eēt vera gene-
 ratio qcquid h̄ret genitū hoc haberet a gene-
 rate. ergo tale genitū fm se p̄sideratū tendz
 in nihilū. et p̄ns esset creatura. qd erat error
 11 arrij. P. vbiq; est ha generatio ibi aucto-
 ritas pncipij reperitur in genere et nō in geni-
 to. et sic aliqua pfectio esset in p̄e que nō eēt i
 filio si i diuis eēt ha generatio. P. opposita
 12 apta nata sunt fieri circa idē. generatō et corru-
 ptio sunt opposita. s; si in diuis eēt generatio
 ibidē etiā esset corruptio. Et p̄firmat. qz
 fm p̄m p̄mō p̄m. Si aliq; duo dicūt de q;
 liter. et s; alia duo dicunt de quibz. si vnum
 vnus cōbinatōis conuertit cum vno alteri
 combinatōis. s; alia duo cōuertent inter se.
 Exempla ibidē posita sunt corruptibile et in-
 corruptibile. genitū et ingenitū. sed oē ingeni-
 tum est incorruptibile. s; omne genitū erit cor-
 ruptibile. et cōuerso. Itē p̄mō celī et mōdi di-
 cit. q ingenitū et incorruptibile cōuertūt cū
 eterno. s; nullū genitū erit eternū. Itē. vij.
 meta. pbat q nō generat nisi p̄positū. S; illa
 non cōcludūt. Ergo ad p̄mū dicendū.
 q sicut fm p̄m. vij. metaph. nec materia ge-
 nerat p se nec forma. s; cōpositū ex vtroq;. sic i
 diuinis nec essentia generatur nec relatio. sed
 constitutū ex vtroq;. Ad p̄batōez dicendū q
 lz illud qd cōuenit cōstituto pueniat ei rōne
 alterius p̄stituentū. nō tm oportet q eo modo
 quo cōuenit cōstituto cōueniat p̄stituenti. qz
 quod cōuenit cōstituto in rōe qd. conuenit
 p̄stituenti in rōe quo. et sic est in p̄posito. qz sic
 pater est illud qd generat. et essentia diuina ē
 pncipiū quo generat. sic fili⁹ est suppositum
 qd generat. et essentia ē illud quo fili⁹ genera-
 tur. cū ipa eētia sit formal terminus genera-
 tōnis. Ad secundū dicendum q large lo-
 quendo vnitas siue pueniētia in s̄stāria di-
 citur silitudo. pprie tm loqndo debet dici idē-
 titas. vt p̄z. v. metaph. Ad terciū dicendū.
 q filius rōne essentie que est sibi pncipiū q

Cōfirmat

Ad rōes
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

generatur est aliqd. cū essentia sit res absolu-
 ta. Ad quartū dicendū q quis loqndo d
 generatōe corpali illa dicat pfectioz que fit p
 p̄mixtionē sexū zc. hoc tm locū nō habz lo-
 qndo de generatōe spūali. quia corpaliuz ad
 spūalia quasi nulla est compatio. Ad qn
 tum dicendū q motus nō est qd sup̄ res/pe/
 ctu generatōis in diuinis. De rōe eni genera-
 tōis solū est q p ipam genitū capiat ab alio et
 se nature p modū nature. q autē h; fiat p mo-
 tū vl' mutatiōem h; nō est de rōe generatōnis
 vt generatio est. sed rōe impfectōnis annexe.
 puta vt generatio creature est. Ad septūz
 dicendū q pprie loqndo generatio in diuis
 nec est equiuoca nec simplz vniuoca. s; large
 p̄ vtroq; modo dici. Ad septimū dicendūz
 q rōe diuine eētie que vna existēs cōmūis ē
 tribus psonis. vna psona dicit esse in alia. et
 ratōe euidē eētie vna psona est idē realz cū
 alia. sed ratōe relationū solū differūt. Ad
 octauū dicendū q in creaturj supioribz puta
 intellectualibz bñ est aliqd ad modū genera-
 tōis. quia in eis gignit s̄bū intellectuale. et p
 ducit amor. et fm hoc etiā in eis reperit imago
 trinitatis. Ad nonū dicendū q p̄na ē sal-
 fa. ad p̄batōem dicendū q licz tem? aliquid
 in quo genitū in diuinis cōuenit cū generā-
 te. non tm damus aliqd in quo differat. s; so-
 lū ad aliqd siue relatiū. qd nullā penit? fa-
 cit cōpositōem cū illo aliqd puta cū essentia.
 Ad. x. dicendū q illa ratio vnū falsum p/
 supponit. scz q fili⁹ possit p̄siderari fm se. naz
 eo ipō q filius omne qd habz ab alio habz. iō
 nullo mō filius p̄t cōsiderari fm se. Exēpluz
 etiā nō est ad p̄positū. quia aer p̄t cōsiderari
 fm se sine lumine. sed fili⁹ nō p̄t cōsiderari si-
 ne eo quod habz a patre. Ad auctoritatez
 Auicē. dicendū q vez est de tali pducto qd
 pducitur a pducete natura distincto ab eo.
 Ad. xi. dicendū q auctoritas in patre dic
 relationē pncipij. Relatio autē pprie nō di-
 cit pfectōem licz dicat modū habedi pfectio-
 nem. Eadem eni est pfectio in p̄e et filio. licz
 alio mō sit in patre qz in filio. Forte dices
 saltē filius nō erit equal patri si non habz ta-
 lem auctoritatē. Rñdeo cū beato Augul.
 q fm relatiōem nō dicit aliqd eqle vl' ineqle
 sed fm quantitātē. ergo fili⁹ est eqlis patri cū
 habeat eandē magnitudinē. scz eandē poten-
 tiā cū patre. licz nō habeat p̄dicā relatiōez p̄n-
 cipij. Ad. xij. dicendū q corruptio nō op-
 ponit omni generatōi. sed solū generatōni q
 fundat in materia habēte p̄uatōez annexā.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Instantia

Solutio.

Ad. 12.

et que subiecta est cōtrarie trāsmutatōi. Et illo modo loquit phisus de generatōne in istis confirmatōibus.

Secūdu
articulus

Quātū ad secundū

principale. utrū generatio sit in q̄libz perso-
na diuina. dicendū q̄ generatio in diuis su-
mitur vl' actiue vl' passiue. Si actiue. tūc est
in patre. quia illd̄ quod sine motu et trāsmu-
tatōne de generat actiue habz in se generati-
onē actiua. pater est h̄mōi. ergo r̄c. Et eadez
ratōe siue p̄ fili pbat q̄ filius habz in se gene-
ratōem passiua. qz id quod de generat habz
in se generatōem passiua r̄c. Sed in sp̄san-
cto pprieno est generatio. qz si in eo esset ge-
neratio. illa vl' esset actiua vl' passiua. nō acti-
ua. cū nō sit generās. nec passiua cū nō sit ge-
nitus. Sed cōtra iā dicta vident esse due
opiniones. Quedā antiq̄ que negat generati-
onē passiua in diuis. Et alia moderna q̄ dic-
tam generatōem actiua q̄ passiua eē in filio i
diuinis. Notua prime opinōis sūt hec
Illud quod fin suā ratōem formale dic im-
pfectōem nō debz poni in diuinis. sed genera-
tio passio dicit impfectōnem. qz. ij. phisicoz
z. ij. de generatōe. et. ix. metaph. pati reducīt
in materiā. agere vero in formā. cū igit gene-
ratio passiuā sit quoddā pati de pdicamento
passiōis. ergo r̄c. P. fm August. boe. z aliof
doc. sanctos. in diuinis nō sunt nisi duo pdi-
camenta. s. substantia z relatio. s. generatio pas-
sio nec est substantia nec relatio. cū sit de pdica-
mēto passiōis. ḡ r̄c. P. omne passiuū depē-
det ab actiua a quo idiget vt i actū reducat.
sed in diuinis nulla ē depēdētia. ḡ r̄c. Sz
illud nō valet. quia p̄ncipiū distinctiuū quo
vna p̄sona diuina ab alia distinguit necessa-
rio habz esse in ea quā facit esse distinctā. Sz
filius p̄ generatōem passiua distinguit a pa-
tre. ḡ r̄c. maior patz. qz opz p̄ncipiū distin-
ctiuū esse in eo qd̄ distinguit. minor nota ē
p̄ Dama. q̄ ait. Omnia in diuinis sunt idēz
pter ingeneratōez. generatōem et p̄cessiōem.
Et loquit ibi de generatōe q̄ filius in esse p̄-
sonali cōstituit. que nō p̄t eē actiua cū fili nō
generet. ḡ passiua. Ad p̄mū dicendū q̄ mi-
nor est falla. qz nō minoris p̄fectōis est gene-
ratio passiuā in filio. q̄ generatio actiua i pa-
tre. qz sicut generare est p̄p̄etas pris. sic gene-
rari est p̄p̄ietas filij. Ad p̄batōem dicēdum
q̄ quis pati cū motu et trāsmutatōe dicat i-
p̄fectōem. generatio t̄n̄ passio cū in diuis di-

Cōtra cō-
clusionem

De gene-
ratio passi-
ua nō sit i
diuinis

2

3

Cōtra

Solutio
Ad. 1.

cat simplicē emanatōem sine motu et trāsmu-
tatōne nullā penitus implicat impfectōnem
Ad secundū dicendū q̄ sicut in diuis qn
titas et qualitas trāseunt in substantiā. sic actō
et passio trāseunt in relatiōe siue in modum
relatiuū. maxime cū etiā in creaturis necessa-
rio circūcernant respectū. quia nō dicūt enti-
tatem simpliciter absolutā. sed dicūt absolu-
tum sub respectu. a quo respectu nec in eē nec
in intelligi poterūt separti. Ad terciū dicen-
dum q̄ vez est de passiuo qd̄ recipit esse post
non esse. et qd̄ prius fuit in potētia ad esse q̄z
haberet esse. tale autē passiuū non repitit in
diuinis. cū filius sit coeternus patri. No-
tūa autē illorū qui dicunt tam generatōnez
actiuam q̄ passiua esse in dei filio vident esse
illa. Quia actio et passio sunt in patiente.
vt patet in sex p̄ncipijs. sed generatio acti-
ua et passiuā se habēt p̄ modum actōis z pas-
sionis. et filius habet in se generatōem passi-
uam. ergo actiua. P. actio qua aliquid in
esse producit trāsit in productum. quia si ma-
neret in producēte nihil cōstitueret differen-
tia a producēte. sed generatōne actiua pater p̄-
ducit filiū. ergo r̄c. P. opposita non pos-
sunt esse simul in eodē. sed ingeneratio est in
patre. et est patris p̄p̄ietas. ergo non erit in
eo generatio. et p̄ cōsequens est in solo filio.
P. motus non inest nisi in eo quod moue-
tur. vt patz. ij. phisicoz. ergo a fili generatio
non est nisi in eo quod generat. Sed nec
illud valet. quia quis generatio vt dicit mo-
tum vl' mutatōem t̄modo sit in genito. t̄n̄
vt dicit relatiōem necessario ponit aliquid in
vtroqz extremorū. quia phisus. v. metaphice
dicit relatiōnem modo numeri et modo potē-
tie ponere aliquid realiter in vtroqz extremo-
rum. sed relatio inter generans et genituz est
relatio modo potētie. vt ibidē patet. Cum
ergo generatio in diuinis nec motuz nec mu-
tatōnem dicat. sed dicat formaliter relatiōem
sumptam modo potētie oportet nos conce-
dere qd̄ dicat aliquid reale existens in vtroqz
suoz extremorū. s. i patre et filio. Ad primuz
igit dicendū q̄ actio et passio sunt in patiente
put fundant in motu. et sic nō sunt in diuis.
Ad secundum dicendū q̄ quis actio tran-
seat et attingat constitutum. non tamen o-
portet q̄ transeat in constitutum sub modo
actionis sed sub modo passionis. et ideo ge-
neratio vt passiuā est in filio. si enim actio
transit in constitutū hoc solum est quia fun-
datur in motu. Ad terciū dicendum curz

Ad. 2.

Ad. 3.

Solutio
mior q̄ ge-
neratio a/
ctiua sit in
filio

2

3

4

Cōtra cū.

Solutio
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

b 5

In generatio nihil aliud dicitur esse ingentium siue non productum non opponit generationi active sed generationi passive. et ideo non potest esse sibi eo de supposito cum generatione passiva. Ad quartum dicendum quod similitudo illa currit de generatione que est motus vel mutatio. non autem de ea que est relatio siue etiam simplex emanatio.

Ad. 4.

Tercio articulus

Quantus ad tertium

principale. vtrum hec sit vera. deus non generat. dicendum quod versus quinquagesimus in talibus propositionibus prescribitur ars. quibus enim secundum artem propositio indefinita siue affirmatiue siue negatiue sumat equalitate per propositum particulari. tamen versus quinquagesimus tenet cum arte que ad affirmatiuas. non autem quantum ad negatiuas. quia negatiua indefinita secundum versus quinquagesimus equi pollet vniuersali negatiue. sibi gratia. dicendo sic homo fecit turrim babilonie. hec secundum artem et versus equi pollet particulari. Sed dicendo sic. homo non fecit celum. hec secundum versus equi pollet vniuersali. i. nullus homo fecit celum. Illa videtur esse causa que illa absolute ab omnibus concedit. deus generat. sed illa a multis simpliciter negat. deus non generat. Unus doctor communis dicit eam esse falsam. quia hoc nomen deus supponit per naturam nisi aliquid sibi addat quod ipsum faciat stare per personam determinatam. ut cum dicitur. deus generat. tunc intelligitur per personam. Sed cum dicitur. deus non generat. nihil addit quod ipsum faciat stare per filio. id intelligitur quod generare repugnet simpliciter nature diuine. Sed illud non videtur bene dictum. quia quinquagesimus vna dictionarij est falsa. oportet reliquum esse verum. et hoc dico secundum artem nisi versus loquendi in oppositum videatur. sed hec deus non generat contradicit huic. ois deus generat et hec est falsa. s. ois deus generat. quia filius non generat que tamen est deus. ergo prima erit vera. Pro autem cedente experite vero necesse est deus esse verum. Sed hec. deus non distinguit realiter a deo. est vera. et est ans ad illa. deus non generat deum. ergo illa erit vera. minor pars. quia impossibile est aliquid esse genitum ab aliquo nisi ipsum sit distinctum ab eo. cum nihil possit seipsum generare. ergo a destructione partis etc. Pro illa propositio. deus non generat habet duas causas veritatis. quia verificatur per filio et spiritum sancto. ergo est manifeste et simpliciter vera. Et ista puto bene concludere secundum artem. sed vbi versus loquendi scilicet aliquid introduceret. nihil talium concludere reputarem.

Tho. pte. i. q. xxxix. art. iij. in solu. tercii argumeti.

Contra thomas

Quarto articulus

Quantum ad quartum

principale. vtrum hec sit vera. deus genuit alium deum. dico cum magistro in littera quod hec est neganda. de

us genuit alium deum. quia ly alium cum sit relatiuum diuersitatis. cuiuscumque termino adiungit in illo notat distinctioem et diuersitatem. sed hic terminus deus non potest esse diuersus. quia tunc essent plures dii. ergo etc. Quidam distinguunt dicentes quod ly alius potest teneri adiectiue vel substantiue. Si adiectiue tunc propositio. deus genuit alium deum est falsa. Si substantiue tunc poterit esse vera. quia potest appositue constructi. puta deus genuit alium deum. id est genuit alium que est etc. Sed illud dictum dupliciter deficit. Primo quia adiectiuum non potest substantiuari quando actu est adiunctum suo substantiuo. quod uis absolute positum substantiuari possit. sibi gratia dicendo sic. Ego dabo tibi alium. ly aliud est neutrum substantiuum. et tenet substantiue cum non sit adiunctum actuali alicui alteri substantiuo. Sed dicendo sic. Ego dabo tibi alium lignum. ly aliud necessario tenebit adiectiue. cum sit actu adiunctum suo substantiuo. Sic cum dicitur. deus genuit alium deum. ly alium est actu coniunctum suo substantiuo. ergo necessario tenet adiectiue. Vana ergo erit distinctio quam isti ponunt. Secundo non valet illud quod dicitur de illa constructione appositiva. quia si propter hoc velles illa dicere veram. deus genuit alium deum. quia hec est vera. deus genuit alium que est deus. tunc equali ratione illa erit vera. deus pater est deus filius. quia hec est vera. deus pater est deus que est deus filius. cum ergo illa appositio non valet ad hoc quod hec sit vera. deus pater est deus filius. ergo nec illa appositio faciet quod illa sit vera. deus genuit alium deum. Sed contra istam conclusionem posset argui sic. Nec est vera. deus genuit deum. vel ergo genuit se deus vel alium deum. Non se. quia Augustinus primo de trinitate. i. dicit. quod hoc est impossibile. ergo genuit alium deum. Pro generatio est quasi nota personalis distinctio. sed deus genuit alium deum in persona. Pro cum dicitur. deus genuit deum. ly deus non stat pro essentia sed pro persona. quia essentia non generat nec generatur. Cum ergo in personis diuinis sit alteras. ergo videtur quod deus genuerit alium deum. Sed ista non concludit. Ad primum igitur magister respondet in littera. quod nec genuit se deum nec alium. non se propter distinctioem necessario requisitam inter gignens et genitum. nec alium deum propter unitatem diuine nature. que principaliter intelligitur in hoc termino deus. Sed forte dices quod Augustinus ad maximinum dicit quod pater genuit de se alterum se. Et. xv. de trinitate. pater tanquam seipsum dicens verbum genuit. non enim se integre profectus dixisset. si amplius vel

Opinio

Contra opinionem

Contra conclusionem veram.

Ad. i.

Instantia

Solutio

Ad.2. et.3

Ad argu-
mentū prin-
cipale

minus esset in s̄bo q̄ in seipo. Et sup Joh. ait. q̄ pater mitēs filiū se alterz misit Sed illa s̄ba soluit seipa. quia aug⁹ nō dicit abso- lute se. sed dicit alterz se. vt p hoc oñderet q̄ gnens ⁊ genitū in diuisiōe cū eēntie vnitate pso- nalem h̄re distinctōem. Ad aliud dicēdū q̄ lz generatio det intelligi psonā. tñ de natura istī dicitōis ali⁹ est. q̄ cuiusq̄ termin⁹ iungit siue sit eēntialis siue psonalis siue notionalis illius termin⁹ inuit diuersitatē. et q̄ h̄ nomē deus est termin⁹ essential. iō illa ppō nō pōe esse vera. Et p idem patz ad terciū. Ad ar- gumentū p̄ncipale dicēdū. q̄ illa generatio ē infinita. Ad p̄batōem dicēdū q̄ bñ pcludit de infinito successiuo. nō autē de infinito p̄ru- ali. tali eni infinito nō repugnat h̄re terminū infinitū. lz ipm nō possit h̄re terminū finitū. sed terminus illi⁹ diuine generatōis est infini- tus. puta fili⁹ dei. q̄ est termin⁹ totali illi⁹ ge- neratōis. ac etiā terminus ei⁹ formal qui ē es- sentia diuina.

Distinctio q̄nta

Post hec queri-
tur zc. Dic mgr querit an diui-
na eēntia generet vl̄ generet. Et
diuidit in tres ptes. qz p̄mo mgr pponit p-
dictas q̄stiones. Sc̄do r̄ndet ad eas. Et ter-
cio oñdit quō sint intelligēde auctoritates di-
cetes q̄ fili⁹ est genit⁹ de s̄ba patris. Sc̄da ibi
Ad qd̄ catholic⁹ tractatorib⁹ Tercia ibi. D̄
h̄qz zc. Sc̄da pars diuidit in duas. Nā p̄-
mo ostendit q̄ essentia diuina nō generatur.
Secundo ostendit q̄ non generat. Secūda
ibi. Itaqz etiā nō est dicēdū zc. Prima i du-
as. qz p̄mo ponit suā determinatiōem. et cōfir-
mat ea ratōib⁹. Sc̄do adducit p̄ se q̄ndā ob-
iectōem. et r̄ndet ad eam. Sc̄da ibi. Duicvi-
des contrariū zc. Tunc seq̄t illa pars. Ita
qz etiā zc. in q̄ mgr oñdit q̄ eēntia diuina non
generat. Et diuidit in duas. qz p̄mo ostendit
mgr q̄ eēntia diuina nec generat eēntiam nec
generat filiū. Sc̄do ex dictis sc̄toz obijcit in-
contrariū. ibi. Predic̄t̄ autē videt. Et hec di-
uidit in q̄tuor. qz p̄mo obijcit ex dictis aug⁹.
Sc̄do exponit h̄mōi dicta oñdēs ea nō esse
p̄na p̄dicte s̄itati. Tercio obijcit ex dictis hila-
rii. Et q̄rto oñdit quō s̄ba h̄larij debeāt intel-
ligi. Sc̄da ibi. Sz hec ita determinamus.
Tercia ibi. Duic nō zc. Quarta ibi Sed qz
hec s̄ba. Dic quero hanc questionē

Vtrū fili⁹ generet i diuisiōe s̄ba p̄ris
Et videt q̄ nō. qz illud cui⁹ s̄bstantia
nec est materia nec q̄si materia gene-
ratōis fili⁹. de illi⁹ s̄ba nō generat fili⁹. sz eēn-
tia diuina siue s̄ba p̄ris nō ē matia nec q̄i matia
gnatōis fili⁹. q̄ zc. maior pz. qz de notat curū
s̄bstantiā cause material. minor etiā pz q̄ ad h̄ q̄
eēntia diuina n̄ sit materia. cū ipa sit pur⁹ act⁹.
nec etiā ē q̄si materia qz nō ē s̄biectū ali⁹ for-
me ipi genito cōiccate. In p̄riū ēbrū aug⁹.
q̄ illud assent in multis locis. Dic sūt qz
tuor vidēda. P̄rio vtz act⁹ notōnales cō-
ueniāt diuine eēntie actiue. puta vtz genera-
re possit vl̄ spirare. Sc̄do vtz sibi ueniāt
passiue. puta vtz diuina eēntia generet vl̄ spi-
ret. Tercio vtz diuina eēntia deat dici forma-
lis termin⁹ act⁹ notōnal. Quarto illd̄ qd̄
queritur in p̄sentia.

Quantū ad primū

p̄ncipale vtz act⁹ notōnales ueniāt diuine ef-
fentie actiue. dico q̄ aliqd̄ actiue se h̄re resp̄cū
actiui notōnaliū dupl̄r p̄t intelligi. Uno mō
vt p̄ncipiū qd̄ t̄les act⁹ p̄ncipiat. puta gene-
rat vl̄ spirat. Alio mō vt p̄ncipiū qd̄ t̄les actus
p̄ncipiāt. puta qd̄ generas generat. P̄rio mō
dico q̄ act⁹ notōnales n̄ ueniūt diuine eēntie
actiue. qz p̄ncipiū qd̄ p̄ducit nō cōi distiguit
realz ab eo qd̄ sua actōe p̄ducit. sz eēntia diui-
na nō distiguit realz a filio vl̄ a sp̄sc̄to. q̄ p̄
actōez notōnale p̄ducit. q̄ act⁹ n̄ p̄t̄r̄t di-
uine eēntie actiue tāqz ei qd̄ p̄ducit. P̄. gene-
ras et gēitū adiuicē referūt opposit̄ relatōib⁹
vtz. v. met̄s. sz eēntia n̄ refer̄t ad filiū nec ad
sp̄m̄sc̄m relatōne opposita. q̄ nec generat nec
spirat. P̄. si eēntia generaz. l̄ generaz eēn-
tiā diuina. vl̄ p̄sonā diuina. cū q̄ sp̄ gignēs ⁊ gen-
tū sint distincta realz. q̄ si eēntia generaz eēnti-
am. eēt̄ distincta a seipa. si p̄sonā eēt̄ distincta a
p̄sona. qz vtrūqz ē impossibilei diuis Sz op-
positū illi⁹ posuit abbas Joachim dicēs. q̄
eēntia generat eēntiā. qz vt ait. nō min⁹ illa ē
s̄ba. eēntia generat eēntiā. qz illa. deus generat
deū. cū de⁹ sit t̄min⁹ eēntial. Sic igr̄ illa p̄cedit
de⁹ generat deū. nō tñ p̄pter h̄ ponit̄ p̄ se d̄ij
realz abiuicē distincti. sic illa s̄m̄ eū ē p̄cedēda.
eēntia generat eēntiā. nō tñ p̄pter h̄ erūt due
eēntie realz distincte. Et si d̄r̄ sibi illd̄ aug. i. de
trini. c. i. q̄ impossibile ē p̄ducēs et p̄ductū n̄ eē
realz distincta. ipe r̄ndz dicet. q̄ aug⁹ d̄z̄ intelligi
d̄ p̄ducere et p̄ducto cū sumū supposital. n̄
aut cū sumūt eēntialz. sicut patz in illa. deus

Primum
principale

Lōcō. r.

Opio Jo
achim

2 genuit deū. Possemus etiā illā opinionem
 erroneā sūcere sine apparētē facere aliq̄b̄ so/
 phismatibz. Primo sic. Cū dico eētia ge/
 nerat. vlt̄ pdicatū est realz idem cū sbiecto. vlt̄
 differt ab eo realz. Si p̄mo mō tūc erit p̄posi/
 tio necessario f̄a. q̄r impossibile est p̄pōez eē
 fallām in qua idem pdicat̄ de seip̄o. Si sc̄do
 modo. tūc erit aliq̄d in diuinis quod realz dif/
 fert a diuinā eētia. et p̄ns cum ip̄a faciet cō/
 3 positioem. P̄. sicut se habz actus essential'
 ad p̄sonam. sic act⁹ p̄sonal' ad eētia. s̄ actus
 eētialis q̄uis sit cōis verificat̄ tamē de q̄libz
 p̄sona fm̄ se sumpta p̄pter vnitatē eētie cuz
 p̄sona. Illa enī est vera. p̄r̄ intelligit. q̄uis
 intelligere sit actus cōis tribus p̄sonis. ergo
 et actus p̄sonal' puta generare q̄uis sit p̄sone
 p̄ prius. verificabit̄ de eētia fm̄ se sumpta p̄
 4 p̄ter idēitatē p̄sone cū eētia. P̄. ad q̄d est
 pater generat filiū. eētia diuina est p̄r̄. ḡ ge/
 nerat filiū. P̄. Aug⁹. viij. de tri. dicit. q̄ fili⁹
 5 est eētia de essentia. Et. xv. de tri. c. xx. ait. fili⁹
 est sbstantia de sbstantia. Sed illa opi/
 nio est erronea. et ab ecclia catholica p̄dena/
 ta. ideo dimissis rōibus et auctoritatibz qual
 etiā mgr̄ hic adducit in lra q̄ plurimū copio
 se. capiam solū ad p̄sens f̄ba sancte m̄ris eccle
 sic. extra de sūma trinitate et fide catholica. c.
 dānamus. vbi sic dicit. Sacro approbante
 cōcilio cōsitemur cū petro q̄ vna quedā sum
 ma res est in diuinis. que nec generat nec gene
 rat. nec p̄cedit. sed est p̄r̄ q̄ generat. filius qui
 gignitur. et p̄sūctus q̄ p̄cedit. Cum ḡ dicat
 Aug⁹. Euāgelio dei nō crederem nisi inq̄ntū
 ab ecclia dei fuerit approbatū. ḡ patz illā opi
 nionē a cūctis fidelū mentibz eē p̄nitus re/
 spuendā. cū a dei ecclia non solū nō approbe
 tur. sed etiā manifestissime reprobet̄. Ad il
 lud ergo q̄d dicit Joachim. q̄ eā vera est illa.
 essentia generat eētia. sicut hec. deus generat
 deum. nego. z ad p̄batōem dico q̄ q̄uis de⁹
 sit termin⁹ eētialis sicut eētia. et idē signifi
 cet q̄d eētia. habz tñ aliū modū significandi
 q̄ eētia. rōne cuius aliq̄d vere p̄r̄ affirmare
 de ip̄o. quod tñ false affirmat̄ de eētia. habz
 enī hoc nomen deus modū significandi deno/
 minatiū siue concretū rōe cuius implicat sb
 iectū. et ideo cū sibi adiungit̄ actus notōnal'
 talis adiunctio facit ipsuz̄ determinate stare p̄
 supposito cui p̄prie cōuenit talis actus. Sz
 hoc nomē essentia habz modū significandi
 abstractū. p̄pter quod fm̄ suū modū signifi
 cādi nō implicat sbiectū. et iō q̄uis act⁹ no
 tionalis sibi adiungat̄. nō tamē determinat̄

ad standū p̄llo supposito cui p̄prie conue/
 nit talis actus. s̄z manet iuxta suum modū si
 gnificādi in sua absoluta abstractōe. q̄uis igit̄
 tur illa sit vera. deus genuit deū. quia cū in sb
 iecto stet p̄ supposito patris. et in pdicato p̄
 supposito filij. gignens et genitū sunt ibi di
 stincta realz. nec p̄ns generat seip̄m. Ista tñ
 est fallā. essentia generat eētiam. quia idē in
 disticte ponit̄ in sbiecto et pdicato. Blosa
 etiam corū qua glosant dictū augul. corrūpit
 textū. quia aug⁹ eodē ca. ait. nulla oīno res ē
 que seip̄am gignat vt sit. vlt̄ ergo tu dices q̄
 essentia diuina nulla oīno res sit. quod est
 set absurdū in inis. et etiā cōtra tuū p̄positū.
 quia tūc nō generaret. quia q̄d oīno nlla res
 est generare nō p̄r̄. Vel dices q̄ sit aliqua res.
 et tūc exp̄sse p̄ dictū augul. excludit̄ ab ea pos
 se seip̄am generare. Ad secundū dicendūz
 q̄ vt ait p̄hus p̄mo p̄yermentias. nola et f̄/
 ba idē significant. ḡ hoc f̄bū generat z h̄ no/
 men generatio q̄ntū ad rem significatā idē si
 gnificant. s̄z d̄rant q̄ntū ad modū significan
 di. Cum igit̄ generatio in diuinis pdicet̄ idē
 tice de diuina eētia. iō possumus dicere q̄ in
 hac p̄positōne. eētia generat pdicatū ē idēz
 realiter quod sbiectū q̄ntū ad rē significatā.
 nō tñ quantū ad modū significādi. quia hoc
 f̄bū generat significat p̄ modū cuiusdam
 egressus quo generās aliq̄d in esse p̄ducit. q̄d
 eo ip̄o quod p̄ductū est necessario d̄r̄ a pro/
 ducente. et hoc eētie diuine repugnat. cum
 nihil sit in diuinis a quo eētia diuina reali
 ter distinguat̄. Sed hoc nomē generatio cū
 sit sbstantiū nomen. habz modū significan
 di firmū. iō rōne sui modi significādi nō im
 pedit̄ quin idē tice possit pdicari de essentia.
 Un de cum dico. eētia est generatio. vlt̄ essen
 tia est ip̄m diuinū generare. nō notat̄ hic trā
 situs de eētia in aliq̄d p̄ductū. s̄z notatur q̄/
 daz reciprocatō siue quedā idēificatio ad es
 sentia. Ad terciū dīcēdū q̄ q̄uis act⁹ eēt/
 2 riales cōueniētes essentie p̄ueniāt etiā p̄sonis.
 aliquetñ habitudines p̄ueniūt essentie que
 tamen repugnāt p̄sonis. Essentia enī est ad
 se et p̄sona nō est ad se. Sic omnia pdicata q̄
 simpliciter dicunt p̄fectōem cōueniētia sup
 posito cōueniunt etiā essentie. puta si pater ē
 deus sapiens bonus. siue sapiētia bonitas h̄
 omnia et cetera cōsimilia pdicant̄ de essentia.
 Aliqua tamen quorū esse magis consistit in
 quadam habitudine siue relatione ad aliud
 q̄ in entitate simpliciter et p̄fectōne. pote
 runt supposito conuenire et tamē repugnare

Contra Jo
achim

Solutio
Ad.1.

Ad.2.

Ad.3.

ad standū p̄llo supposito cui p̄prie conue/
 nit talis actus. s̄z manet iuxta suum modū si
 gnificādi in sua absoluta abstractōe. q̄uis igit̄
 tur illa sit vera. deus genuit deū. quia cū in sb
 iecto stet p̄ supposito patris. et in pdicato p̄
 supposito filij. gignens et genitū sunt ibi di
 stincta realz. nec p̄ns generat seip̄m. Ista tñ
 est fallā. essentia generat eētiam. quia idē in
 disticte ponit̄ in sbiecto et pdicato. Blosa
 etiam corū qua glosant dictū augul. corrūpit
 textū. quia aug⁹ eodē ca. ait. nulla oīno res ē
 que seip̄am gignat vt sit. vlt̄ ergo tu dices q̄
 essentia diuina nulla oīno res sit. quod est
 set absurdū in inis. et etiā cōtra tuū p̄positū.
 quia tūc nō generaret. quia q̄d oīno nlla res
 est generare nō p̄r̄. Vel dices q̄ sit aliqua res.
 et tūc exp̄sse p̄ dictū augul. excludit̄ ab ea pos
 se seip̄am generare. Ad secundū dicendūz
 q̄ vt ait p̄hus p̄mo p̄yermentias. nola et f̄/
 ba idē significant. ḡ hoc f̄bū generat z h̄ no/
 men generatio q̄ntū ad rem significatā idē si
 gnificant. s̄z d̄rant q̄ntū ad modū significan
 di. Cum igit̄ generatio in diuinis pdicet̄ idē
 tice de diuina eētia. iō possumus dicere q̄ in
 hac p̄positōne. eētia generat pdicatū ē idēz
 realiter quod sbiectū q̄ntū ad rē significatā.
 nō tñ quantū ad modū significādi. quia hoc
 f̄bū generat significat p̄ modū cuiusdam
 egressus quo generās aliq̄d in esse p̄ducit. q̄d
 eo ip̄o quod p̄ductū est necessario d̄r̄ a pro/
 ducente. et hoc eētie diuine repugnat. cum
 nihil sit in diuinis a quo eētia diuina reali
 ter distinguat̄. Sed hoc nomē generatio cū
 sit sbstantiū nomen. habz modū significan
 di firmū. iō rōne sui modi significādi nō im
 pedit̄ quin idē tice possit pdicari de essentia.
 Un de cum dico. eētia est generatio. vlt̄ essen
 tia est ip̄m diuinū generare. nō notat̄ hic trā
 situs de eētia in aliq̄d p̄ductū. s̄z notatur q̄/
 daz reciprocatō siue quedā idēificatio ad es
 sentia. Ad terciū dīcēdū q̄ q̄uis act⁹ eēt/
 riales cōueniētes essentie p̄ueniāt etiā p̄sonis.
 aliquetñ habitudines p̄ueniūt essentie que
 tamen repugnāt p̄sonis. Essentia enī est ad
 se et p̄sona nō est ad se. Sic omnia pdicata q̄
 simpliciter dicunt p̄fectōem cōueniētia sup
 posito cōueniunt etiā essentie. puta si pater ē
 deus sapiens bonus. siue sapiētia bonitas h̄
 omnia et cetera cōsimilia pdicant̄ de essentia.
 Aliqua tamen quorū esse magis consistit in
 quadam habitudine siue relatione ad aliud
 q̄ in entitate simpliciter et p̄fectōne. pote
 runt supposito conuenire et tamē repugnare

essentie. cuiusmodi sunt omnes actus notōnales vt notōnales sunt. qz vt sic sūt formaliter relationes qdā. et ideo nō pnt dicere pfectio nē simpliciter. Forte dices qz generare dicit pfectōez simpliciter. cū dicat. iij. metaph. Unūquodqz tūc pfectū est cū poterit sibi sile generare. Rūdeo dicendū qz actus generādi nō dicit pfectōem simpliciter. s; habere potētiā generādi h poterit dici pfectio simplz. z ideo pbs nō dicit. cū generat sibi simile. s; cū potest sibi sile generare. et id nō possumus arguere ibi aliqua pfectōem simplz conuenire supposito. que deficiat eēntie diuine ex abnegatōne actū illorū notionalium z essentia.

Ad qrtum dicendū negādo maiore. pntas enī diuina est p. et velle diuinū est pater. z tamē nō generat filiū. qz licz aliqua sint idē realiter. ppter aliū tū mōdū eēndi aliqd poterit cōuenire vni et repugnare alteri. Sed si ille pms articulus illi pme questiois inteligitur sedo modo. puta vtz actus notōnales cōueniāt diuine eēntie actiue tanqz principio quo tales actus eliciunt. tūc dico qz sic. quia illud quod formalz est potētia generatiua et potētia spiratiua. illi hē attribuunt oēs actus notōnales actiue tanqz pncipio quo. sed eēntia diuina est hōi. qz vt pbato inferi in distinctōe. vij. eēntia diuina est hē potētia generādi atqz spirādi et oia pducēdi. que ad intra realz pducunt in diuis. In productōib; aut ad extra essentia diuina non solū est tribus psonis pncipiiū pductiū quo. sed fm se et p seipam est pncipiiū pducens qd. quia in tali pductōne nihil impedit qn eēntia possit pducere. cū ipa sit realz distincta ab hōi producto. Et p iam dicta p̄t glosari verbū aug. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Ad. 4. Loco 2. Si ille pms articulus illi pme questiois inteligitur sedo modo. puta vtz actus notōnales cōueniāt diuine eēntie actiue tanqz principio quo tales actus eliciunt. tūc dico qz sic. quia illud quod formalz est potētia generatiua et potētia spiratiua. illi hē attribuunt oēs actus notōnales actiue tanqz pncipio quo. sed eēntia diuina est hōi. qz vt pbato inferi in distinctōe. vij. eēntia diuina est hē potētia generādi atqz spirādi et oia pducēdi. que ad intra realz pducunt in diuis. In productōib; aut ad extra essentia diuina non solū est tribus psonis pncipiiū pductiū quo. sed fm se et p seipam est pncipiiū pducens qd. quia in tali pductōne nihil impedit qn eēntia possit pducere. cū ipa sit realz distincta ab hōi producto. Et p iam dicta p̄t glosari verbū aug. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Ad. 5. Et p iam dicta p̄t glosari verbū aug. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Ad. 5. Et p iam dicta p̄t glosari verbū aug. supius in quinta rōe positū. cū dicit. filius ē essentia z essentia. dz intelligi de eēntia nō tā qz a pncipio pducēte. sed tanqz a pncipio pducendi.

Secundū principale Quātū ad secundū

pncipale cū genit. vtrū pdicti actus notōnales cōueniāt diuine eēntie passiue. ita qz diuina eēntia possit hē dici genita. dico qz nō. qz manente eadē causa manet idē effectus. s; pncipalis causa repugnātie quare supius dicebat qz diuina eēntia nō generat erat. quia esset distincta ab aliq ad intra in diuinis. quia gignens realz distinguit a genito. sic etiā eodez mō nō p̄t dici genita. qz genitū realiter distinguit a gignente. P. si ipa esset genita. vl' el

set genita a se. vl' ab aliquo diuino supposito non a se. quia sic iā pbatū est ipa non pducit aliqd ad intra. nec etiā p̄t esse distincta a seipsa nec ab aliq diuino supposito. s; nec a se nec a diuino supposito p̄t esse diuina eēntia pducta. P. si essentia diuina eēt pducta vel generata tūc ipa esset creatura. p̄ns est falsuz. s; et anis. p̄o cōsequētiā. quia si esset pducta a deo esset pducta. et p̄t sequis differret a deo ppter distinctōem pducētis a pducto. cum g omne qd nō est deus siue creator sit creatura. ergo zc. Forte dicit qz nō sequit. differt a deo ergo est creatura. qz fili' in diuis differt a deo patre. et tū nō est creatura. Rūdeo qz nō est sile de filio et de eēntia. qz filius p filiatiōez differt a deo p̄re. nō vt deus est. sed vt ille pater ē et vt ille filius est. S; eēntia si differret a deo. oporteret qz seipsa et essentialz differret. et p̄ns necessario eēt creatura. quia qcquid eēntialiter differt a deo h est creatura. P. si eēntia diuina generaret. ipa nō esset prima eēntia. qz sicut psona genita nō p̄t dici psona prima. sic essentia genita zc. P. p̄ conclusionē est z terminatio ecclie. extra de sūma trinitate z fide catholica supius recitata. Item pro ea sunt rōnes et sanctorū auctoritates p m̄gim assignate in illa distinctōe. S; p̄tra illaz veritatem sūt due opiniōes. vna directe z alia indirecte. Quaz prima dicit qz quāis eēntia diuina vt est cōis tribus psonis nō generetur. tamē vt est in filio pprie generat. quia filius nō est aliud qz eēntia genita. Et eodem mō dicunt qz pater est eēntia generans. z spūs sanct' essentia spirata siue pcedens. ita qz fm eos trinitas nō est aliud qz essentia triplicata. ppter hoc tū vt dicunt nō distinguit essentia ab essentia realiter sed psonaliter. Et illō pbant sic. P̄rio auctoritate richardi. vi. d. trini. c. xxi. vbi ait: nihil aliud est patris psona qz substantia ingenita. et nihil aliud est filij psona qz substantia genita. Et ibidē eodē ca. i. uehit contra illos qui oppositā p̄t tenebant in diebus suis dicens. Multi t̄pib; nostris surrexerūt qui non audent hoc dicere. et multo piculosius contra sanctorū patrū auctoritatem illud audēt negare. Ad illud autē qd dicunt auctoritatē inuenire nō possunt. Ad hoc autē quod nos dicim' etiā ipi auctoritates multas adducūt. et more golye gladiū qz iugulentur referentes ad certamē p̄cedūt. Et credo qz richardus ibi notet magistrū libri s̄niarum. qui multas auctoritates etiāz p̄ illa nō hā conclusioē adducit. Et seq̄ i eod ca.

Instantia

Solutio

Ad. 4

Loco 2

Ad. 5.

Secundū principale

Instantia

Solutio

4

5

Dpi. petri 10his

1

cu pprie conu...
 ra suum motū...
 istratio. quā...
 utū quā cū in...
 is. et in pdicāto...
 genitū sūt ibi di...
 reat. sicut. Ita tū...
 nam. quā dicit...
 et pdicāto. Rū...
 tū angul. conu...
 it. nulla oīno r...
 ergo tu dicit...
 io res sit. quod...
 ōtra tū p̄p̄t...
 a qd oīno nullā...
 es qz sit aliqua...
 excludit ab ea p̄...
 icandū dicendū...
 nentis. nola et...
 ū generat z hō...
 si significat idē...
 modū significat...
 diuinis pdicet idē...
 sumus dicere qz...
 ear pdicāti ē idē...
 tū ad rē significā...
 gnificādi. quia hō...
 p modū cuiusdam...
 qd in esse pducit...
 necessano dicit p...
 uine repugnāt. am...
 no eēntia diuina...
 doc nōmō generano...
 habz modū signific...
 notū significādi nō...
 it pdicant de essentia...
 est generano. vl' essentia...
 rare. nō notat hīc...
 pducit. s; notatur...
 necdū idēficatio ad...
 eādū qz quāis act'...
 re p̄ueniāt etiā p̄...
 p̄ueniāt essentia...
 is. Essentia enī...
 Sic omnia pdicant...
 etōm cōueniāt sup...
 essentia. puta si p̄...
 ne sapiētia bonorū...
 ista pdicant de essentia...
 esse magis conu...
 esse relationē aliā...
 atet et p̄fectio...
 cūre et tamē repugnāt

In diuina natura vni⁹ substantia est ingeni-
 ta et alteri⁹ genita. non tñ pñs est vt sit alia
 et alia substantia. s; alia et alia psona. P.
 Aug. de fide ad petr. ait. pñ genuit illud qd
 est. sed hoc nō pñ intelligi de filio. qz pater nō
 est filius. ergo intelliget de eētia. Itē eodem
 li. aug⁹ dicit. Veritas christi nata ē de nata pa-
 tris. Item ait. q̄quid habz filius natum est
 P. in diuinis ppe d: sapientia genita. g p
 pñe pñt dici eētia genita. pñ pñ. quia q̄qd
 pñt dici p̄leqns etiā pñt dici contra añs. cū es-
 sentia et sapia sint termini eētiales. et sint eō-
 lis abstractōis. Sed añs concedit ab oībus
 doctoribus modernis et antiq̄s. g rē. P.
 mgr exponēs in lra illud aug. In diuis est
 essentia de eētia. ait q̄ hoc est dictū. filius ē
 de patre. ergo etiā mgr videt geminare essenti-
 am in diuis psonalē. q̄uis eam vnā et indi-
 stinctā dicat esse eētialem. P. que sūt v-
 num et idem realē si vnū generat et reliquū.
 Sed eētia est idē realiter qd filius q̄ pprie
 generat. g rē. Sed illa opinio directe vi-
 det esse p̄tra determinatiōez scē mris ecclie.
 iō tanq̄ erronea est penit⁹ respuenda. Dñe
 enim qd generat accipit esse ab alio. et dicitur
 relatiue ad ipm. sed diuina essentia nō d: rela-
 tione sine ad aliud sed ad se. nec accipit esse ab
 alio sed oīa habet esse a dīna eētia. ergo rē.
 Forte dices. ut in filio ē accipit eē ab alio
 scz a p̄re non valz. quia etiā fm te eadē eētia
 penitus in diuina q̄ est i filio est in p̄re. et i pa-
 tre nō habz esse ab alio. si g in filio habz eē ab
 alio. tunc vnū et idē penitus in diuina r sim-
 pliciter absolutū habebit esse ab alio. et non
 habebit eē ab alio. qd est euidentē p̄tradictō
 Ad primū dicendū q̄ maior est auctori-
 tas ecclie orthodoxe que i generali cōilio de-
 terminauit hanc opinionē eē erroneam. q̄ sit
 auctoritas richardi vl cuiuscūqz alteri⁹ do-
 ctoris sancti. pñ tñ richard⁹ excusari. qz deter-
 minatio cōciliū videt venisse post illa dicta ri-
 chardi. q̄uis illi nō sint excusabiles q̄ p̄ illā
 cōciliū determinatiōem temere asserere p̄sumūt
 opinionē p̄dictā. Ad scdm dicendū. q̄ au-
 gustinus p talia s̄ba non intēdit dicere essen-
 tiam eē genitā sed cōicatā. Etiā pñ sic exponi.
 pñ genuit illud qd est s̄bstantialē. quia sic pñ ē
 in filio fm substantiam. vt p̄z Joh. cūq̄. sic pñ
 est fili⁹ s̄bstantialē siue fm substantiā. qz sunt
 vna substantia. Et cum ait. veritas christi na-
 ta est. debet exponi. i. p natiuitatē cōicata est a
 natura p̄ris tanq̄ a p̄ncipio quo pñ pducit.
 vt supius etiā exposui alias auctoritates. Et

eodē mō dicendū ē ad dictū hylarij sili⁹ mō.
 Ad terciū dicendū q̄ sapia supponit p p̄
 sona filij et nō eētia. et hoc nō rōne minoris
 abstractōis. sicut videt argumētū p̄tendere.
 sed rōe appropriatiōis. qz licz sit p̄muis tribz
 appropriatur tñ filio. Essentia autē sic est cō-
 munitis q̄ nulli appropriat. Ad q̄tū dicen-
 dum q̄ mgr nō accipit ibi eētia p̄ psona. sic
 q̄ eētia sit gignens vl genita. sed vult per h̄
 exp̄m̄ere q̄ gignens r genitū sint idē in eē-
 tia. q̄uis d̄rant realiter relatōe diuina Ad
 quintū dicendū q̄ p̄z eius solutio p̄ ea q̄ di-
 cta sunt in primo articulo. solutiōe terci et
 q̄rti argumēti. Secdo contra p̄dictā p̄ta
 tem sunt q̄dam q̄uis non ita directe sicut illi
 iam dicti dicēs. q̄ diuina eētia nō generat
 p se sed generat p accēs. Primā conclusio-
 nem cū suis rōibz p̄cedo. et iō motiua eorū q̄
 ad hoc nō adduco ad p̄sens. Secdaz autē
 conclusiōe ipi p̄bant sic. Ubicūqz p̄positū vl
 habens se ad modū cōposito generat p se. ibi
 componētia vl habētia se ad modū componē-
 tiū generant p accēs. illa p̄z. quia dato bene
 q̄ cōponētia sint p̄ora cōposito. tñ fm eē qd
 habent in cōposito sunt posteriora cōposito.
 r p̄ pñs vt sic generat ad generatiōez cōpositi
 Sed filius q̄ p se generat in diuinis fm no-
 strū modū intelligēdi cōponit ex diuina essen-
 tia et relatōne. ergo rē. P. q̄uis fm nostrz
 modū intelligēdi eētia p̄ntelligat h̄re esse
 anteqz sit in filio. tñ fm modū eēndi quo ē in
 filio nō potest p̄ntelligi. quia fm illū modū
 essendi non est in patre. ergo saltē fm talē mo-
 dū essendi eētia generat P. id quod gene-
 ratōni fm nostrū modū intelligēdi p̄existit.
 et p actum generatiōis accipit in se formā cū
 qua vnū suppositū cōstituit qd pprie gene-
 ratur. illud videt esse s̄biectū generatiōis. r p̄
 p̄sequens p accidens generat. eētia diuina ē
 h̄mōi. ergo rē. p̄batō illi⁹. quia p actū gene-
 ratōis accipit in se filiatiōem. cū qua constitu-
 it suppositū ipsius filij. P. phus. v. phisi-
 corum ait. q̄ compositū generat per se. forma
 vero et materia generant per accidēs. sed eē-
 tia diuina in generatiōe filij videtur habere
 ratōem materie. cum sit eadem in vtroqz ter-
 mino generatiōis. puta in patre et filio. Et
 confirmatur. quia omni potētie actiue core-
 spondet aliqua potētia passiua. sed in patre
 generāte est aliqua potētia actiua q̄ generat.
 g in filio genito erit aliq̄ potētia passiua qua
 generat. h̄ec autē nō p̄ esse nisi essentia diuina
 ergo rē. Itē si in diuina generatiōe eētia

Contra opi-
monem

Institia
Solutio

Ad ratōes
opiniōis
Ad. 1.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Opio h̄m
rici d̄ gan.
et r.

2

3

4

Cōfirmat

nō teneret locū materię. tūc fili⁹ nō generaret
 sed potius crearet. p̄ns falsum est et hereticū.
 pbatur d̄na. quia illud qd nō fit ex aliquo il
 lud fit ex nihilo. et p̄ cōsequens creat. sed illd ex
 q̄ fit aliquid habz locū materię. P̄. passi
 ua generatio in aliq̄ signo p̄oratis p̄cedit fi
 liū genitū. igit̄ vt sic p̄cedit aut subsistit in se
 ip̄a aut in eētia. Non in seip̄a. qz fm Aug.
 nulla relatio p̄ seip̄a subsistere. ergo in essen
 tia. et p̄ seq̄ns essentia saltē p̄ accēs generat̄.
 qz omne illud in quo ē passiuā generatio ali
 quo mō generat̄. P̄. si pater genuisset filiū
 ex substantia aliena. illa substātia p̄ accēs fur
 isset genita. q̄ cū genuit e ex substātia pp̄ria
 sua substātia aliquo mō dicit̄ esse genita. qz si
 ignis generaret aliqd ex sua substātia. non
 min⁹ sua substātia diceret̄ generari. q̄ dicit̄
 generari aliena substātia si ex ea ignis aliqd
 generabit. Sed illa nō cludunt. qz illd
 quod generat̄ p̄ accidēs nō habz esse p̄ se sed
 solum sibi cōpetit esse p̄ esse illi⁹ quod genera
 tur p̄ se. sed eētia diuina nō habz esse p̄ sup
 positū sed magis eōuerso. Om̄is eni natu
 ra que acq̄rit esse in supposito nō est suū esse.
 nec p̄ se q̄ns est ex se formaliter necesse esse. q̄
 omnia sunt falsa loquēdo de diuina essentia.
 P̄. eētia p̄ generatōem cōmunicata. in q̄
 nullū esse quod p̄habuit corrupit. nec aliqd
 nouū eē inducit. illa nō generat̄ p̄ accidēs ad
 modū materię. eētia diuina in generatōe fi
 lij est hmōi. ergo t̄c. maior p̄tz. qz ex h̄ dicitur
 materia natural̄ p̄ accēs generari. quia eē qd
 p̄habuit corrupit. et nouū esse in ip̄a inducit.
 illarū igit̄ conditionū dato opposito debet eti
 am cōcludi oppositū. minor p̄tz quo ad illā
 partē. q̄ nullū eē essentie diuine corrupit per
 diuinā generatōem. p̄bo eam quo ad alteraz
 p̄tem. s. q̄ p̄ illā generatōem nullū esse nouū
 in ip̄am inducat. qz actus infinitus actualari
 nō p̄t p̄ aliquā supuenientē actualitatē. qz in
 finitū nō capit additōez. sed eētia diuina est
 actus infinitus. Et firmo hoc idem sic.
 quia omne p̄fectibile et recipiēs esse hz rōem
 potētie passiuę que actui puro simplz repu
 gnat. et p̄ p̄ns necessario repugnat eētie di
 uine. q̄ est actus oio pur⁹. vt p̄tz. xij. metaph.
 P̄. id quod generat̄ p̄ accēs nō hz esse nisi
 in eo quod generat̄ p̄ se. sed diuina eētia non
 habz esse in solo filio sed illud idē esse qd ha
 bet in filio habet in p̄re et sp̄sū anctō. P̄. q̄n
 cunqz aliqd generat̄ p̄ accidēs necesse ē esse
 suū differre ab esse generātis. sed esse diuine
 eētie nō differt ab esse pat̄. ergo t̄c. Ad

primū ergo dicendū q̄ si aliqd componētūz
 sic se habz q̄ nec d̄mittit eē quod habuit an
 illud cōpositū. nec acquirit esse in p̄posito. d̄
 illo maior est simpliciter falsa. sed eētia diui
 na est hmōi. vt patuit. ergo t̄c. Etia possz di
 ci q̄ fili⁹ nec est cōpositus. nec habz se ad mo
 dū cōpositi. qz sicut infra patebit. p̄sona diui
 na est eque simplex sicut eētia. Ad secū
 dum dicendū q̄ rōe illi⁹ modi eēndi eētia di
 uina vt est in filio dicit̄ cōmunicata. nō t̄n pro
 p̄ter talē modū debet dici genita Ad terciū
 dicendū q̄ maior est h̄a si id qd appellas ibi
 s̄biectū recipit eē a tali forma. et actualat et p̄fi
 citur ab ea. sed eētia diuina nō recipit eē a fi
 liatōe. nec actualat nec p̄ficiat̄ p̄ eam. q̄ non va
 let. Ad quartū dicendū q̄ forma et mate
 ria dicunt̄ generari p̄ accidēs. qz p̄ generatōz
 capiūt nouū esse qd p̄ns nō habuerit. Ad mi
 nozem et ad suas p̄firmatōes patebit in q̄to
 p̄ncipali. Ad quitū dicendū q̄ nullū p̄ns
 est in diuinis in q̄ passiuā generatio an̄ subsi
 stat q̄s fili⁹ sit genitus. sicut infra patebit cum
 materiā de p̄or. et posteriori i diuis tractabo.
 Ad sextū dicendū q̄ si p̄r aliqd p̄duceret
 ex aliena substātia illa possz dici p̄ducta. eo q̄
 capet nouū eē p̄ talem p̄ductōem. sic autē nō
 est in p̄posito.

Ad rōnes
 henrici
 Ad. 1.
 Ad. 2.
 Ad. 3.
 Ad. 4.
 Ad. 5.
 Ad. 6.

Quātuz ad terciū

Terciū p̄n
 cipale

p̄ncipale vtz diuina eētia debeat dici formal
 termin⁹ act⁹ notional. dico q̄ eētia diuina est
 formal̄ termin⁹ act⁹ notional̄ siue ip̄i⁹ gene
 ratōis. de q̄ ad p̄ns loq̄mur. qz id ē formalis
 termin⁹ generatōis qd a generāte ip̄i genito
 talz cōicat q̄ genitū generatū i ip̄o p̄ncipaliter
 assilat. eētia diuina ē hmōi. q̄ t̄c. maior p̄tz.
 qz illd i q̄ s̄st̄ final̄ intētio generāt̄. vidz h̄re
 rōez termi generatōis. s. finis generāt̄ ē assi
 milare sibi genitū siue p̄ducere sibi filie. mioz
 p̄tz de se. qz fili⁹ i relatiōe a p̄re distinguit. s. i
 eētia sibi p̄fectissime assilat. forte dices.
 q̄ in eētia nō ē in diuis assilatio s. total̄ idē
 titas. qz vnitas i substātia ē idētitas. vnū autē
 i q̄litate ē silitudo. R. q̄ sic q̄litas i diuis
 puta bonitas l̄ sapia ē s̄ba. sic silitudo i diuis
 ē idētitas. ois ei p̄fecta silitudo i q̄ nihil disti
 mile rep̄it p̄t t̄debz dici idētitas. t̄ cōuerso.
 P̄. i diuis ē h̄a generatio. q̄ termin⁹ ei⁹ for
 mal̄ ē s̄ba. an̄ p̄tz ex p̄cedētibz. s. p̄bo d̄nāz. qz
 vtz. v. phico. sic h̄a altatō c̄m̄iat̄ ad q̄litate t̄
 augm̄tatō ad q̄sitate. sic h̄a gn̄atō ad s̄baz.
 cū igit̄ in diuis n̄ sit s̄ba nisi diuina eētia. q̄ t̄c.

Instantia
 Solutio

l̄cū h̄larū s̄l̄m̄.
 ap̄ial̄ p̄ponit p̄ p̄
 o nō rōne m̄nora
 rgam̄tōi p̄cedo.
 licz s̄t m̄nora m̄n
 eētia autē sic est cō
 t̄. Ad q̄m̄ d̄nāz
 eētia p̄ p̄sona. se
 n̄ta. sed vult p̄ p̄
 n̄tū s̄ntidē in eēt
 arōe diuina. Ad
 is solutio p̄ eētū
 s. solutiōe t̄c q̄
 contra p̄dicā p̄nā
 ita direct̄ s̄ntidē
 eētia nō generat̄
 p̄nā cōclūsiō
 rō motiua cōm̄
 na. S̄d̄z aīz
 h̄icaz p̄positū vt
 it̄ generat̄ p̄ se. ad
 ad modū comp̄nō
 p̄tz. quia dato t̄re
 positū. an̄ fm̄ eē qd
 posteriora cōp̄nō
 generatōz cōp̄nō
 at in diuinis fm̄ nō
 op̄onit ex diuina esse
 P̄. q̄ns fm̄ nō
 r̄a p̄ntelligat h̄re c̄
 in modū eēndi q̄ns ē
 igit̄. quia fm̄ illa modū
 e. ergo s̄l̄c fm̄ talē m̄
 at̄. P̄. id quod gene
 rā intelligit̄ p̄cessit.
 accipit in se forma cū
 s̄ntidē qd p̄p̄rie gene
 ratiōis. et
 generat̄. eētia diuina
 illi⁹ quia p̄ actū gene
 ratōem. cū qua cōm̄
 q̄. P̄. phus. v. p̄
 t̄n generat̄ ex se. form
 an̄ p̄r accidēs. sed d̄
 one s̄l̄j videtur h̄re
 sit eadem in v̄t̄re
 ra in pat̄re et filio. Et
 m̄ni potētie actiue
 n̄ta passiuā. sed in p̄nō
 potētia actiua generat̄.
 aliq̄ potētia passiuā
 p̄t esse nullat̄ diuina
 diuina generatōe cōm̄

tra h̄e
cum

firmat

Aureolus

Sed contrariū isti quidam tenentes arguunt
 1 multipliciter contra illa duos. Primo sic
 Dis terminus formalis alicuius productiois capit
 esse per talem productioem. sed eentia diuina non
 capit esse per generatioem. tū quia sic est in pre et
 fm idē esse quo postea habet esse in filio. illud
 autē quod actu est ens. generari nō potest. ut patet
 pmo pphicorū. tū etiā quia ad oppositū isti mi-
 nous sequitur contradictio. scilicet quod eadē res haberet
 esse a se et haberet esse ab alio. et unū et idē ca-
 pet esse et nō caperet esse. P. ipi ponūt ime-
 diate alias duas rōes que solū vidēt esse pba-
 tio maiōris iā dicte rōnis. Primo sic. quāvis
 terminus relatiois nō capiat esse per relatioem. tū
 formalis terminus productiois necessario capit
 esse per productioem. Hāc dicitur inter relatioem
 et productioem ponit simpliciter sup p dīcamētis.
 sed generatio diuina est hāc productio. ergo rē.
 Itē sic formalis principii actōnis ē illud quod
 agens agit. sic formalis terminus est quod actu agit.
 Sed ppter quod unūquodque tale et illud magis.
 hōc formalis terminus productiois magis capit quod
 sit ex vi productiois quā ipm productū. Itē con-
 firmant hoc p cōmentatorē. quod vij. metaphisi-
 ce cōmēto. xxxi. ait. quod quia subiectū forme nō hz
 esse nisi p formā. id actio agēnis nō dependet
 a subiecto nisi fm quod dependet a forma. et inde ē
 quod generat formā. imō nō generat subiectū nisi
 2 quia generat formā. P. illud quod in altero
 pexistens alicui genito cōicat nō est formalis
 terminus generatiois. ppter hōc enī cū ex aere fit
 ignis. raritas pexistens in aere postea exis in
 igne nō est formalis terminus istius generatiois
 Et ideo fm cōmētatorē in de suba orbis. et p
 mo celi et mūdi. dimēiones sunt i generabi-
 les et in corruptibiles. p eo quod manēt eadē i ge-
 nito que pexistebāt in corrupto. Sed eentia
 3 sic existens in pre cōicat filio. g rē. P. sicut
 in mortuorū resurrectōe quāvis aīa vniat cor-
 pi et ipm viuificādo cōstituatur psonā hūanā.
 nō tū dicit in tali vnione aīa esse terminus
 alicuius generatiois. ex eo quod pexistebat aīa illaz
 vniōem. sic quāvis diuina essentia vniat filiatōi
 ad constitutioem psonē filij. nō tū dicit termi-
 nus generatiois. eo quod in pre pexistere intelli-
 git talī vniōi. P. omne pducēs habet habi-
 tudinē realem ad terminū sue productiois. sed
 p nō hz aliquā habitudinē realem ad essentia.
 ut est in filio. quia extrema real habitudinē dis-
 ferunt realiter. pater autē nō differt realiter ab es-
 sentia. ergo rē. Quidā alij ad idē arguunt
 sic. formalis terminus generatiois generat sal-
 5 tem per accidēs. scilicet eentia diuina nec generat per

se nec p accēs. P. idem nūero nō pōt eē p h-
 6 capiū generatiois et terminus. sed eentia diuina
 est pncipiū generatiois. g rē. P. terminus ge-
 7 neratiois realiter distinguit a generatōe. sed essen-
 tia diuina nō distinguit a pre. ergo rē. Sz
 istam doctrinā nō capio posse stare salua vi-
 tate. quia si eentia diuina nō esset terminus gene-
 1 ratiois ipius filij. tūc filius ex vi p rne generatō-
 nis nō esset deus. cōsequēs est falsum. et qsi vn-
 diqz cōtra dicta scōtorū. p nām pbo. quia filius nō
 est deus nisi rōe deitatis quā habet a pre. hōc au-
 tem deitas ut est in filio nō respicit generatō-
 nē sub rōe pncipij. quia ut sic est in pre. nec sub ra-
 tōne generatōis. quia ipa nō generat. nec sub rōe
 totalis termini. quia tal terminus est ipse filius.
 igit nō poteris fingere aliqm habitudinē sub
 qua eentia diuina ut est in filio respiciat gene-
 ratōem. nisi habitudinē siue rōem formalis ter-
 2 mini. qua negata nō poteris dicere quod p essen-
 tiā diuinā aliqd cōpetat filio sicut generatō-
 nis. nec p p nīs filius eēt deus sicut diuine ge-
 neratiois. quia hōc p dīcatū cōpetit filio p ipam
 essentia ut est in filio. P. relatio diuina pu-
 ta filiatio nō pōt esse formalis terminus genera-
 3 tōis. ergo essentia erit hōmōi terminus. p sequētia
 patet quia in filio nihil poteris assignare p hōmōi
 termino nisi filiatioem v l eentia. An s pbo. quia
 ut patet. v. pphicorū. Relatio nec pōt eē pncipiū
 actōis nec terminus. Ad p mū igit dicitur
 dū quod maior nō est hāc. nisi in tali productioe v-
 bi productū prius fuit in potentia ad eē quod actu
 existeret. et vbi natura producti que ē terminus
 productiois aliqd mō dīr realiter a natura pdu-
 centis. quod est pncipiū productiois. sed oīa ista de-
 ficiunt in pposito. quia productū in diuīs nunqz
 fuit in potentia ad esse. cū ab eterno actualiter ha-
 buerit esse. et sit purissimū necesse esse. Etiam
 natura producti in diuinis est eadē realiter cū na-
 tura pducentis. eo quod pducentis et productū sola
 relatioe differāt in diuis. Et cū addūt dictus
 pphicorū quod actu ens generari nō pōt. bñ volo quod eentia
 diuina nō generet. sed dicere. hōc nō generat
 4 g nō pōt eē terminus generatiois. est fallacia cō-
 sequētis. nec sequitur ut ipi inferūt aliqd cōtradi-
 ctio. quia nō sequitur ex dictis nōis quod diuina essen-
 tia habeat esse ab alio. sz quod filius cui virtute ge-
 neratiois essentia diuina cōicatur tanqz for-
 malis terminus generatiois habeat esse ab alio
 Ad p mā pbatōnez maiōris dicēdū. quod for-
 malis terminus productiois nō capit eē per productio-
 onē vbi productū nunqz fuit in potentia ad eē.
 sed in diuinis suppositū nulla talis ē antecessor
 5 tio quod pducēs quōz fuerit in actu. cū productus

Contra au-
reolū

Solutio
Ad. 1.

Alij ad id.

adhuc esset i potētia. Pr. n. nō ē pōr filio nec
 tpe nec natura. nec etiā naturali intelligētia.
 qz relatiua sūt fil' natura z naturali itelligētia
 Id etiā qd adducit de relatōe qz termin' ei' p
 ipsā nō capit eē videt eē eos. qz generatio di
 uina n̄ min' ē relatio qz sit actio. igit' fm dictū
 eoz nō optet qz sit' termin' capiat eē p eā. qd ē
 ptra id qd intēdūt pbare. Ad scōz pbat
 onē dicendū qz sicut agēs agit p pncipiū acti
 uū sic actū agit p pncipiū passiū. p terminū
 igit' nō agit. s; ē in acto esse vel in pducto esse.
 dū. n. res agit nō ē i termino. s; ē i via ad ter/
 minū Itē cū etiā fm pncipiū termin' formal' nō
 pducit nisi p accēs. sed ipz ppositū pducit p
 se. igit' valde miror de illatione quaz ille facit
 hic cū ait. qz magis capit termin' formal' qz sit
 ex vi productōnis qz ipm productū. Ex isto
 nāqz sequit' qz illud qd ē p accēs tale magis di
 cat tale qz illd qd est p se tale. qd ē oēm sanā
 doctrina tā philosophicā qz theologicā Ad
 terciā pbatōz dicēdū qz auctōis ibi loqē d
 actōe qz res materiales producūt. qz pnt ne/
 gocio locū non hz. cū oēs tales res materia/
 les pns sint in potētia ad eē qz actu capiāt eē.
 Ad scōz rōem dicēdū qz maior vlr non ē
 vera. etiā ipsa exēpla qz adducit taz de raritate
 qz de qritate falsa sūt. nec in h̄ teneo cōmetato
 re. qz destructis sibiectis naturalis non pnt accē
 tia eadē numero remanere. Et si dō mibi
 qz doctor noster frater Egidi' h̄ idē tenet cuz
 cōmetatore. R. cū p hō. i. ethi. qz duobz epn
 tibus amicis scim est p honorare veritatē. dato
 tñ qz eadē raritas maneat i igne genito qz fuit
 i aere corrupto. non tñ optet tale raritatē esse
 terminū generatōis ipi' ignis. qz ens multo
 nobili' acqrit p generatōne ignis qz sit tal' ra
 ritas. puta forma subalis ipi' ignis vel etiaz
 ipsa igneitas. z illud qd ē nobili' in genito dz
 eē formal' termin' generatōis. z iō argumētū
 tuū peccat p assignationē non cāe p cā. pexi/
 stere. n. illi' raritatis non ē cā qre nō possit eē
 formal' termin' generatōis p dicte. sed ex h̄ est
 qz nobili' aliqd acqrit p h̄mōi generatōez. s; ē
 eēntia dīna est nobilissimū qd p diuinā gene
 rationez genito cōicat. qz valde ē dissile qd tu
 addis pro fili. Ad terciā rōem dicēdū qz in
 mortuoz resuscitatione aīa nō ē formal' termi
 nus alicui' generatōis. qz ibi non ē generatō.
 dato tñ qz ibi eēt h̄a generatō. aīa vere eēt ter
 min' formal' tal' generatōis. Un̄ si eēt circu
 latio aīaz modo qz posuit plato. qzuis aīa pex
 isteret. tñ ipi' h̄uane generatōis aīa eēt for/
 mal' termin' z qz in diuis ē vera generatō. iō

non ē sile qd tu adducis d resuscitatione mor
 tuoz. Ad qrtū dicēdū qz maior non ē vera
 qn termin' non ē pduct'. s; solū cōicat'. Ad
 terminū. n. cōmunicatū sufficit qz pducēs refe
 rat' fm rationē. qz idē pt cōicare seipm Ad
 qntū dicēdū qz maior ē falsa. nisi fuerit tal' ter
 min' respectu cui' genitū pns fuit i potētia qz
 i actu ipz h̄ret. ita qz aliq' mō i generatōne su
 it pgressus de non eē ad esse. Ad sextū dicē
 dū qz qn termin' generatōis non ē pduct'
 s; solū cōicat'. tūc idē sub alio tñ modo se h̄n
 di pt eē pncipiū generatōis z termin'. Est
 eēntia qzuis sit eadē i generāte z genito. s; tñ
 s; alio modo se h̄ndi. qz vt ē in p̄e ē incoīca/
 ta sed tñ p̄icabilis. vt ē in spūscō ē cōicata: s;
 incoīcabilis cū spūscūs non possit diuinā p/
 sonā pducere cui diuinā eēntiā valeat p̄icare
 s; vt ē i filio ē cōicata z cōmunicabil'. cōicata. s.
 a p̄e. z cōicabilis spūscō. Ad. vij. dicen
 dū qz maior ē vera de termino pducto. s; non
 de termino cōicato. Sūt etiā qdā aliq' p/
 dictā cōclusionē dicētes qz eēntia diuina nō ē
 termin' generatōis s; relatio. s. ipsa filiatio.
 qz illud qd a generāte pncipalr intēdit ē ter
 min' formal' generatōis. s; h̄ ē pncipiū di
 stinctiū geniti a generāte. qd pbat p aūc. qz
 i methaphica sua ait. Nō spālitās. i. ipa spēs
 s; qd signat' pducit. sed pz qz pducēs z pdu
 ctū qzuis ueniat i spālitate siue i natura spe
 cifica. differūt tñ i singularitate. P̄id qd hz
 magis rationē act' i genito ē termin' generat
 ois. s; filiatio magis hz rationē act'. qz act'
 ē qz distinguit z determinat. filiatio aut' suppo
 situm filij determinate cōstituit z ab alijs di
 uis psonis distinguit Et si istis dz qz agēs
 intēdit sibi assilare pductū. Rūdet illi qz eo
 ipso qz intēdit assilatiōne videt' pncipalr intē
 dere dīnitā z distinctionē. qz formale in ipsa
 similitudine dīnitā ē. cū similitudo sit rez dīnitū.
 S; nec illa opinio stare pt. qz fm p̄m. vij.
 metha. oīe qd pducit ab aliq' pductū inqz
 tū uenies. z oē pducēs pducit inqz tū ue
 niēs. qz pncipalr intētu a producere nō erit il
 lud in qz dīnitā. sed illud in qz ē uenietia p/
 ducētis ad productū. Ad p̄mū igit' dicē
 dū qz minor ē falsa. Ad pbatōz dicēdū qz qz/
 uis iuxta dictū aūc. singulare sit illud qd p/
 ducit. tñ termin' formal' productōis illud ē i
 qz singulare pductū assilat' singlari pducēt.
 Ad scōz dōm qz minor ē falsa. qz eēntia diui
 na non capit aliquā actualitatē p relatōz ad
 iunctā. cū sit infinit' act' vñ actualitas relatio
 nis totaliter trāsit i actualitatē eēntie. z quasi

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Opinio qz termin' ge
nerationis
dine sit re/
latio.

Instantia
Solutio.

Contra il
cūā opi.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

tem nō p̄t ali
 min'. sed eāntia
 ut a generāte. sed
 ita p̄e. qz
 uo possit ita
 nō esset termin'
 qz vi p̄e generā
 s est salum. n. oīm
 niam p̄o. qz fil' i
 qua habz a p̄e p̄e
 nō respicit generā
 sic est in p̄e nec
 s generā. nec sibi
 termin' est ip̄e filii
 qm habitudinē h̄
 in filio respicit gen
 siue rōem formal' re
 tens dicere qz p̄e
 filio s̄ntre generatō
 reus p̄tate diuine qz
 i cōpente filio p̄e
 p̄e relatio diuina p̄e
 nō termin' generā
 nōi termin'. s; oīm
 rōem assignare p̄e
 et eēntiā. An̄ p̄e
 actio nec pt eē pncipalr
 Ad p̄mū igit' dū
 a. n. i. in tali pductō
 i potētia ad eē qz
 ra pducit que termin'
 dū resulat a natura p̄e
 pductōis. sed oīa ista
 pductū in diuis numero
 cū ab oīe actuali h̄
 simū nō esse. Et tñ
 nō ē eadē real'. cū n
 pductū pductū
 uis. Et cū addūt dū
 ran nō pt. h̄n volo qz
 sed dicere. h̄ nō qz
 generatōis. est fallaci
 i p̄e inferūt alio cōmō
 dictis nris qz diuina
 o. s; qz fil' cui vñ
 uua a cōicant' rōem
 ratiōis habeat esse dū
 nez maioris dūcēt' p̄e
 tōis nō capit eē p̄e
 mōs fuit in potētia ad
 p̄e. n. illa rōem dūcēt'
 fuerit in actu p̄e

Ad 2

Instantia
Solutio.

Ad 3

absorbet ab ea. relatio. n. nihil pot addere sup
 essentia. nec p modū act. cū cētia sit infim⁹
 act. nec p modū potētie cū cētia sit pur⁹ act⁹
 2 p pns nō parit sibi addi aliqd passivē potē
 tie. Ad pbatōz dōm q id qd mag⁹ distinguit
 mag⁹ hz rōz act⁹. p pando absolutū ad abso
 lutū. nō aut p pando relatiū ad absolutum
 Etia p dicit q hz oē qd distinguit sit aliq mō
 act⁹. nihil tñ phibet actū in q aliq distinguit
 esse minoris pfectōis 7 actualitat⁹ actū in q
 vniunt. Minoris. n. actualitat⁹ 7 pfectōis
 sūt pncipia idindividuātia qb⁹ fortes 7 plato di
 stinguūt qz natura specificā i q vniūt. Q. at
 dicūt i similitudine pncipalr intēdi dūaz nō di
 cūrey. qz pncipalr attēdit pueniētia. dūtia
 nō qsi p actis. qd p3. qz i diffinitōe similitudi
 nis ponit dūia in obliq. cū dī. differentiū. sed
 pueniētia in recto cū dī. eadem qltas.

Quartuz
principale

Quantum ad quar

tū pncipale dōm q cū qrit. vtz fil⁹ sit de sba
 patris. Illud ppleuma p hē duplicē intelle
 ctū. Uno mō q ly de insinuet circūstantiā ori
 ginis sba l⁹ sine pncipij sba l⁹ pductiui. Alio
 mō q insinuet siue tenoz circūstantiā pncipij
 material. vel qsi materialr sba l⁹ tui. Primū
 intellectū h teneo 7 scdm nego. Primū p3
 sic. Ubicūqz pducēs eadē naturā nūero quā
 hz cōicat ipsi pducto p modū nature. ibi ne
 cesse ē pductū esse de sba pducētis. sed p i dū
 nis cōicat eadē ipsi filio naturā nūero quā
 hz. qz. maior p3 d se. minor aut p3 ex catho
 lica fide. Etia. b. aug. intēdit hāc dē dōz. xv.
 de tri. c. xix. vbi sic ait. qz p existit natura inef
 fabilitate simplici. q nihil ē aliud qz ei⁹ sba. fi
 li⁹ nō nō nisi de sba patris est genit⁹. Et sub
 isto intellectu ait aug. d maximū li. ij. Nul
 lo mō vez dei filiū cogitatis si eū natū esse de
 sba patris negat. P. scia pns est sba sua
 sed sba dūm nascit de scia patris. qz de sba pa
 tris. maior 7 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. Scdo dicit si ly de insinuat circūstanti
 am causē materialis vel qsi pncipij materia
 liter sba l⁹ tui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 7 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hns qua
 si pncipij materiale. Sed de⁹ act⁹ simpli
 cissim⁹ 7 oino purus. vt p3 p philosophos et
 theologos. qz. P. ecntia diuina vt est in
 patre est formale pncipij pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

Conclo 1

Conclo 2

2 sba patris negat. P. scia pns est sba sua
 sed sba dūm nascit de scia patris. qz de sba pa
 tris. maior 7 minor patet p Aug. xv. de tri. c.
 xij. Scdo dicit si ly de insinuat circūstanti
 am causē materialis vel qsi pncipij materia
 liter sba l⁹ tui. sic filius nō est de sba patris
 qz in actu simplicissimo 7 oino puro nec pot
 esse materia pprie dicta. nec aliqd se hns qua
 si pncipij materiale. Sed de⁹ act⁹ simpli
 cissim⁹ 7 oino purus. vt p3 p philosophos et
 theologos. qz. P. ecntia diuina vt est in
 patre est formale pncipij pductiui. vt pate
 bit dist. vij. vt est i filio est formalis termin⁹
 pductiōis siue generatōis. vt patebat i. ij. ar

titulo ill⁹ questiōis. q nec vt ē in patre nec vt
 i filio poterit tenere vicez causē materialis.
 Sed dū ill⁹ scde dclusionis ponūt qdā do
 ctōres dicēs. q omi impfectione postposita
 cū filius dī de sba patris. ly de dicit circūstanti
 am causē materialis vel qsi material. Q. illud
 qd fm nostz modū intelligendi pexistit filio
 pducēdo. 7 inexistit iā pducto hz dicitōz ma
 terie i filij pductōe. q m p dicitō ad nullā pe
 nit⁹ impfectionē videt pūcere. sed sba dei pa
 tris est hmoi. qz. P. qñcūqz aliquid cōsti
 tuit ex plibz tunc vñ videt hē p dicitōne for
 me 7 altere p dicitōnem materie. Sed fil⁹ cōsti
 tuit ex relatione 7 ecntia. 7 relatio i hoc mag⁹
 videt hē rōem forme. qz ipsa fundat i essen
 tia. 7 ipsam suppositū cōstitutuz distinguit
 ab alijs. actus aut est q distinguit. q videt es
 sentia habere p dicitōnem materie. P. sicut su
 pius argutū fuit. omi potētie actiue i pducen
 te cor respōdet potentia passiuā in pducto.
 sed i patre est potētia actiua. ergo in filio zc.

Henricus
7 durad.

P si in generatione filij nihil esset qd p dū
 tionez materie haberet tūc filius pducēt⁹
 nihilo. 7 p pns esset creatus. cui⁹ p trariuz po
 nit fides catholica i simbolo Athanasij dicit
 filius aut a solo patre est. nō factus nec crea
 tus sed genitus. Sed illud nō intelligo.
 qz nulla p dicitō pure passivē potētie pot attri
 bui actui puro i quo nihil de potētia passiuā
 potest repiri. sed materia est pura potētia. ecn
 tia diuina purus actus. qz. P. illud qd
 dat supposito genito esse simplr nō habet cō
 ditionē materie in sua generatione. Sed ecn
 tia diuina dat filio esse simplr. puta esse dūi
 nū. qz. Maior p3. qz id quod dat esse sim
 plr est actus subalis. Ad primū ergo mo
 tiuū hoz dicitō dū q maior est vera si pccer
 sit vt aliqd existēs i potētia ad esse. sed sic nō
 pntelligit essentia diuina. qz etiā vt in patre
 est eque est actu ens cū eodez actuali cē. sicut
 facta generatione existit in filio. Ad secun
 dū dicitō dū q maior solū habet veritatē in ta
 libus vbi cōstitutū est ppositus pncipijs cō
 stituentibz seu cōstitutiuis. 7 vbi vñ consti
 tutū nō transit in altere fm totā suā realitatē.
 sed suppositū diuinū est eque simplex sicut el
 sentia. 7 relatio fm totā suam entitatē transie
 in essentia. ergo nihil valet hoc argumentū i
 pposito cum dī q relatio magis habet rōem
 forme qz essentia. nego. qz essentia est act⁹ infi
 nitus siue forma infinita. nihil aut pot exce
 dere infinitū. 7 ty pbas. qz relatio fundat i es
 sentia. dico q nō fundat i essentia p modum

Contra bō
ricū 7 Du
radum.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some legible words include 'Henricus', 'Durad', 'Solutio', 'Ad 1', 'Ad 2', 'Contra bō', 'ricū 7 Du', 'radum'.]

pficientis essentia. qz ppter infinita entitates
z actualitate essentie no condistinguit essen-
tie sicut actus potentie vel pfectio pfectibili-
sed transit in centia. Et cu dicit qz relatio di-
stinguit. dico qz distinctio relatiua no arguit
actualitate z pfectione in principio distincti-
uo. Ad terciu dicendu qz potene actiue cor-
rindet potetia passiuaz ecouerso i istis natura
libz q sunt de actiuoz z passiuoz genere Ad
quartu dicendu qz quuis aliqd no fiat materi-
alr de aliquo non tn creat. nisi sic se habeat qz
suu no esse pcedat suu esse natura vel tpe. z qz
ipm producat in aliena natura realr differen-
te a natura productris. sed filius in diuis nu
qz habuit no esse. cu sit coetern patri. z pdu-
ctus est in eade natura cu patre. Ad argu-
mentu principale patz p iam dicta. qz de no
semp insinuat cam materialē. sed pot notare
etiā actū puz. ergo zc.

Ad 3

Ad 4

Ad argu-
mentu pri-
ncipale.

Distinctio. vi.

Reterea solz

P qn zc. Postqz mgr determinauit
de diua generatoe qz tu ad gene-
ratis modu. hic determinat de ea qz tu ad gene-
ratis modu. Et diuidit i tres ptes. qz pmo
mouet circa modu diuine generatois vniam
qoēz. Secudo ponit debita misionē. Tercio
pdicte misionis adiungit explanationē. Secū-
da ibi. Nec volūrate nec necitate. Tercia ibi.
Predicta tn verba. Scda istaz ptiu diuidi-
tur i tres ptes. Nā pmo mgr rindet ad rem z
fm veritate. Scdo dat instantia ad hoiem.
Et terciu obijcit p pdictā misionē. Secunda
ibi. Dicam qz hūbz. Tercia ibi. Sz hūc
opponit. Et hec in duas. qz pmo ponit hūoi
obiectoz. Scdo annectit exolutioz. Scda
ibi. Nec aut facile ē refellere zc. Qz mgr i ista
dist. dicit qz de no oia vult sua volūrate que
scit sua scia. gratia istius quero.

V q formalr i deo dicitur ee differat inter
se formalr ex natura rei. Et videt qz
sic. qz extrema dicitōis sil significari no pnt de
vno z eodē penit idistincto realr vel saltē for-
malr ex natura rei. sz extrēa dicitōis significāē
de istis pfectōibz formalr i deo ex nri. qz sic
ait mgr i lra. de sua scia scit mala. z tn sua vo-
lūrate no vult mala. Cōtra. in re q omīno
simplex ē nulla distinctio ex natura rei ee pōt
sz de res oīno simplex. vt patebit. j. i di. viij

qz zc. Dic qtuor sūt vidēda. Lū. n. scia z
volūtas ac cetera pfectōes simplr qz for-
malr i deo ponunt cōi z vītato noie attributa
dicant. Jo pmo vidēdū ē qd sit attributū
Scdo vidēdū ē de eo qd qd qrit. Tercio
dato qz no sint i deo attributa distincta forma-
lit ex natura rei. vtz distingui possint p intel-
lectū zcipiētē diuinā centiā fm se sine oī z pa-
tōe. Et qrtō dato qz no vtz talū attribū-
toz distinctio fm rōz p quēcūqz intellectū siue
creatū siue increatū necio sumat p zpatōz eo-
rū ad creaturas in qbz realr distinguunt.

Quattuor
articuli

Articul^o 1

Quantum ad pri

mū qd sit attributū. Dico qz attributū nihil
aliud ee videt nisi pfectio simplr cōis crea-
toz z creature fm qndā analogiā ex inotelec-
tia creaturaz inuestigata i creatore. Per h qz
dz pfectio. attributū distinguit a supposito di-
no qd n p hē rōz pfectōis respectu diue cent-
tie. Per h qz dz pfectio simplr differt ab ill q
i creatur n dicit pfectionē vbiūqz. sicut esse
rudibile ē aīno pfectōis. i hoie tn si ponere
diceret impfectōz. Per h qz dz cōis creatoz z
creature. differt ab his q creature z uenire no
pnt. sicut veritas. imēntitas. oipotētia z cetera
zilia. Per h qz dz. fm qndā analogiā zc.
differt ab his q fide credim deo z uenire. z ma-
time qz tu ad ea q ex mere diuie libertatis ar-
bitrio dinoscim zepēdere. sicut ee icarnatū
de hūme natū. z zilia. talia nāqz ex creaturis
nequaqz possumus inuestigare.

Articls 2

Quantuz ad secun

dū principale. vtz scia z volūtas ac cetera pfe-
ctōes q formalr dicitur ee i deo differat inter se
formaliter ex natura rei. Dicedū qz hūoi pfe-
ctiones attributales non pnt ee in deo forma-
liter distincte ex natura rei. qz vbi non pē da-
ri alia z alia forma. ibi non pē dari ex natura
rei formalis dicitia. Sed in deo non pē dari
alia z alia forma. qz zc. Maior pz p locū a cō-
iugatis. qz sicut aliqua no pnt differre suba-
liter nisi p aliā z aliā substantiā. sic non pnt
aliqua differre formaliter nisi p aliā z aliā for-
mā. Minor ē nota. qz vbiūqz in eodē sunt
plures forme. vl ambe p supponūt. quādā ter-
ciā potētā quā informāt. vel vna ē in poten-
tia ad aliaz z pfectibilis est p eā. qz necessario
faciunt zpositionē. z p zsequē in deo esse no
pnt. P si attributa diuina differret forma-
liter. tūc i diuis estz diuersū esse formale. pns
i 2

Qz attribu-
ta no diffe-
rāt forma-
liter ex na-
tura rei. 1

2

ē falsum. ḡ rāns. pntia pz. qz oppositoz op/ positae sunt cause. sed id quo res ē formalr vna hoc est sibi ratio vni⁹ esse formalis. ḡ id q̄ res ē formaliter distincta: erit sibi ratio distincti esse. falsitate psequēis pbo. qz quanto plura distincta eē sunt in aliquo. tāto ē ppositi⁹. ma xime loq̄ndo de eē absoluto. Lū igit diuina at tributa sunt infinita. sequeret q̄ rē eē compo sitioz oī creatura. qz h̄ret infinita eē formalia formaliter distincta. quoz qd̄libet fm̄ suā for malē rōem diceret entitatē absolutā Et cō firmo illā probationē. qz tres diue p̄sone h̄nt vnū r̄ idē esse. ḡ attributa diuina nō pnt dif ferre in eē. An̄s ponit Aug. r̄ om̄s sancti do/ ctorez ip̄m profitent̄. p̄na pz. qz ea q̄ in diui nis differūt realr magis vident accedere ad diuersitatē in eē q̄ q̄ sunt idez realr. Sed fm̄ fidē sanctā diuine p̄sone differunt realr. attri buta s̄o sunt idē realr Sed s̄uū istius po nūt quidā doctorez dicētes. q̄ p̄fectōes attri butales i diuis sunt ex natura rei formalr di/ stincte p̄ter oēm actū cuiuscunq̄ intellectus.

1 **Q̄d p̄bāt multiplr.** P̄mo sic. Nullum ens reale p̄supponit necio aliqd̄ factum p̄ in tellectū. S̄z p̄sone filij r̄ sp̄s̄s̄ci q̄z ql̄bet est ens reale r̄ sunt realr distincte p̄supponūt di stinctionē intellect⁹ diuini r̄ voluntat̄. ḡ tal̄ distinctio intellect⁹ r̄ voluntat̄is nō poterit eē p̄ actum intellect⁹ siue distinctionē rōis. r̄ p̄ p̄ns erit formalis r̄ ex natura rei. Maior est nota. qz ens reale non depēdet ab his q̄ sunt p̄ actū rōnis. Minor etiā ptz. qz si intellect⁹ diuini nō distingueret a voluntate dei forma/ liter non posset assigni ratio q̄re sp̄s̄s̄ci⁹ p̄ce/ dit p̄ modū voluntatis r̄ non intellect⁹. r̄ q̄re filij⁹ p̄cedit p̄ modū nature siue intellectus r̄ non p̄ modū voluntatis.

2 **P̄. quecunq̄z dif finitōe differunt formalr r̄ ex natura rei diffe runt.** qz diffinitio indicat qd̄ ē esse rei. vt ptz vi. topicoz. sed si diuina attributa deberēt dif finiri. distincte diffinitōnes de eis darent̄. ḡ rē.

3 **P̄ deus cognoscit distinctionē attribu toz cognitione intuitiua.** ḡ tal̄ distinctio est ex natura rei. an̄s pz. qz nobilissima cognitio ē deo attribuenda. sed intuitiua est nobilissi/ ma. p̄ntia probat. qz sup̄ius in prologo ostē/ sum est q̄ intuitiua noticia p̄cernit actualita tē r̄ existentia rei. P̄ si nō differret formalr ter tunc noīa attributoz eēt synonyma. qd̄ ē p̄tra m̄tatorē. xij. metha. vbi exp̄sse dicit q̄ vīta r̄ sc̄ia in deo non sūt synonyma. p̄bat p̄na qz synonyma dicunt̄ ea quoz plura sunt noīa ratio t̄m̄ formalr ē eadē. sic tunica r̄ indygnētū.

Lōfirmat

Scotus r sui seqces.

P̄. si distinctio attributoz attribuit intel lectui r̄ nō nature rei. aut igit intellect⁹ differt a natura rei aut n̄ differt. si nō. tūc q̄cqd̄ p̄ue nit intellectui p̄ueniet r̄ nature rei. r̄ sic ista di stinctio q̄ ē p̄ intellectū erit ex natura rei. si dif fert. aut tal̄ d̄ria ē ex natura rei formalr. r̄ tūc h̄t int̄ctuz. qz q̄ rōne intellect⁹ differt formalr a natura eadē rōe voluntas differt ab intelle ctu. r̄ sic d̄ alijs attribut̄. Aut dices q̄ a natu ra differat sola rōe. h̄ eē non p̄r. qz nulla disti crio p̄cedit suū p̄mū p̄ncipiū distinctiuiū i ta li genere distinctōis. s̄z p̄mū p̄ncipiū disticti uiū i distinctōe rōnis ē opinio intellect⁹. ḡ an̄ oēz actū intellect⁹ tu dabis distinctōz q̄ disti guet intellect⁹ a natura. r̄ p̄ p̄ns a ceterz attri butis

6 **P̄. si sapia infinita ē formalr iusticia** ifinita. sapia fm̄ se r̄ cōi erit iusticia. p̄ns fal sū est vt apparet i creaturis vbi sapia nō ē iu sticia. p̄na pz. qz grad⁹ infini⁹ r̄ finit⁹ n̄ tollit formalē rōem alic⁹ p̄fectionis. Si ḡ rō alic⁹ p̄fectionis ē distincta fm̄ se r̄ in cōi. etiā tales formales rōes manebūt distincte q̄uis acci/ piāt fm̄ grad⁹ infinitos

7 **P̄. act⁹ ē q̄ distinguit** ix. meth. s̄z attributa sunt actualissime i deo. ḡ rē. P̄. in q̄cunq̄z signo d̄dictoria significat̄ d̄ aliq̄ op̄ret q̄ i co ex natura rei sit aliq̄ multu do. als d̄dictoria sil̄ verificaret̄ de eodē. Sed circūsc̄pta oī op̄atōe itellect⁹. vez ē q̄ p̄r dicit m̄cōria r̄ nō dicit volūtate. r̄ q̄ spirat volūta te r̄ non generat volūtate. ḡ i deo ex natura rei aliq̄ erit distinctio int̄ m̄cōriā r̄ voluntatē

8 **P̄. si attributa diuina nō eēt distincta ex natura rei tūc p̄ceptus attributoz eēt v̄m̄ ficti r̄ sup flui.** qz p̄cipiēdo sapiāz p̄cipet̄ q̄cqd̄ ē i deo ex natura rei. ḡ v̄m̄ū eēt formare alium p̄ceptū circa deuz.

9 **P̄. si p̄ intellectū distinguerent̄** attributa i diuis. aut h̄ fieret p̄ intellectū di/ nuiz. aut p̄ intellectū creatum. s̄z nō p̄ intelle ctum diuinū. qz cū intelligere dei sit vnuz at tributū. q̄ro p̄ qd̄ illud intelligere dei distin/ guet̄ ab alijs attributis. qz si p̄ aliud intell/ gere erit processus i infinituz. Si autē sc̄ipso est distinctū ab alijs. tunc est distinctū ex na tura rei r̄ pari ratione cetera attributa erunt ab inuicē ex natura rei distincta. Et p̄firmat.

10 **Lōfirmat** qz omnis actus p̄supponit potentia ex natu/ ra rei. ergo intelligere p̄supponit intellectū. r̄ p̄ p̄sequēs non distinguet̄ intellect⁹ ab alijs p̄ ip̄m intelligere. Nec p̄ intellectū creatū po test fieri talis distinctio. qz tunc attributū el/ set respect⁹ rationis. nunc autē ita ē q̄ p̄fectio simplr non pōt esse respect⁹ rōis. Illud eti/ am cōfirmat̄ aucte Damalce. qui lib. i. c. xij. **Lōfirmat**

vult. q. deus totū eē in seipso pphendit velut quoddā pelagus sube infinitū. Sed diuina eēntia non p̄t dici pelag⁹ in finitū p hoc q in/ tellectus circa eā p̄t accipere multas rōes Itē Aug⁹. s̄ Maximinū ait. q. sicut plures pfe/ ctiones p̄nt eē in vna diuina p̄sona siue p̄po/ sitōe. ita plures diuine p̄sone p̄nt eē in vna di/ uina eēntia sine p̄positione. Illa autē d̄na nul/ la eēt si attributa diuina sola ratione eēt di/ stincta. cū p̄sone diuine sint realr̄ disticte. q̄a nō sequit̄. s̄m̄ rationē distincta nō faciūt p̄po/ sitōz. s̄m̄ rē siue realr̄ distincta non faciunt p̄pōem. P̄ h̄ idē ex dictis cuiusdā alterius doctoris p̄t argui sic. Si attributa diuina non differēt formalr̄. tūc intellect⁹ n̄ posset intelli gere ea differre formalr̄. n̄s ē fallū. vt i nobis ipsi exp̄mur. p̄bat d̄ntia. qz sicut ea q̄ n̄ dif ferūt realr̄ intellect⁹ nō p̄t intelligere ea differ re realr̄. qz qd̄ nō ē non cōuenit nos intellige re. vt p̄t. i. posterior. sic a sili rē. P̄ p̄fectio attributalis ē formalr̄ finira. qz als nō eēt cōi/ cabilis creature. Sed eēntia diuina ē forma liter infinita. als ipsa posset cōicari creature. s̄ p̄fectiones attributales differūt formalr̄ ab eēntia diuina. r̄p̄ n̄s etiā formalr̄ differunt inter se. non. n. p̄nt magis cōuenire inter se q̄ cū diuina eēntia. P̄. que sic se h̄nt q̄ inter ea nulla cadit formalis d̄na r̄ ex natura rei. vno eoz cognito necessario oīa cognoscunt. Sed beatus vidēs vnuz vel plura attributa nō p̄pter hoc videt omnia. cū sint infinita. s̄ rē. Sed illa mīme p̄cludunt. Ideo anqz ad ea respondeā adducā aliquas ratōes aliq̄ rum doctoroz p̄tra p̄dictaz opinionē. Arguūt em̄ sic. Vnū r̄ multa. idē r̄ differens. sunt passiones eētis. sicut ergo nulluz ens est nec esse potest q̄n sit ens reale vel ens rōis. sic nō poterit eē aliqua differētia que mediet int̄ dif ferētia realē r̄ d̄ntiam ratiōis quā tu appel las formalē siue ex natura rei. P̄. diffinitō dicit quid est res. vt p̄. vi. topicoz. ergo si at tributa differūt diffinitōe. oportz q̄ differāt re seu reali quidditate. P̄. sicut se habz rea litas diuinitatis ad realitatē sapiē vel cuius/ cunqz alterius attributi. sic se habz formalī/ tas seu formalis ratio diuinitatis ad formalī/ tatem seu formalē rōem sapiē. sed realitas di uinitatis est realitas sapiē r̄ omniū alioz at/ tributoz. ergo rē. P̄. maior est d̄ntia q̄d/ ditatiua q̄s differētia numeralis. qz que diffe rūt numero cōueniūt quidditate. sed attributa diuina nō differūt numero cū sit vnus de us. ergo nec quidditate. nec p̄sequēs forma

li ratione seu diffinitōe. P̄ attributa diui/ na sunt vnū realiter p̄pter hoc q̄ in vnā diui nam eēntiam que ē infinita realiter trāseunt. ergo sunt vnū formaliter. eo q̄ trāseunt i can/ dem diuinā eēntiam que est infinita formalī/ ter. p̄sequētia p̄. qz stante eadē rōne i aīcedē te debz vniformiter idē inferri in p̄sequente. Si ergo p̄pter hoc q̄ eēntia diuina est reali ter infinita attributa trāseūt realr̄ i eā. r̄ sūt realiter idē. cum eadē sit formaliter infinita at tributa erūt formaliter idem. P̄. s̄m̄ beatus Aug⁹. deus est eo sapiēs quo iustus. Sed si formalit̄ differēt sapiā r̄ iusticia. alio forma liter eēt sapiēs r̄ alio iustus. P̄. sicut se ha bent plura ad vnū. sic se habet vnū ad plura. sed illa que sunt realr̄ plura nō p̄nt esse vnuz nisi s̄m̄ rationē. ergo vnus deus nō poterit in se habere plura attributa nisi s̄m̄ rationē. P̄ quecūqz sunt idē rē vnū sunt summe vnum. r̄ p̄sequēs nō p̄nt differre formalr̄. sed attri buta diuina s̄m̄ doctores cōtra quos hic ar/ guit sunt idē rē vnū. P̄ illa nō differunt formalr̄ que sic se habet q̄ ab vno cū redupli catōe sumpro nō vereneget atqz. sed illa nō est vera sapiā diuina inq̄tū sapiā diuina nō est iusticia diuina. ergo sapiā dei non differ formalr̄ a sua iusticia. P̄ q̄quid conuenit rei ex sua natura circumscripta omni opatione intellectus cōuenit sibi realr̄. Si igit̄ ex natu/ ra rei diuina attributa distinguunt̄. tūc reali ter distinguunt̄. quod ē p̄tra illos rē. r̄ p̄tra catholica fide. s̄ rē. Ad p̄mū igit̄ motiū illius opinōis dicēdū q̄ minor non est vera Ad p̄bationē dicēdū q̄ quous intellect⁹ r̄ vo/ lūtas nō differāt ex natura rei formalr̄. tamē possum⁹ ostēdere quare fili⁹ p̄ducat p̄ modū intellect⁹. r̄ spūis factō qui p̄cedit tam a p̄sona producta q̄s a nō producta puta a p̄re r̄ filio appropriare debem⁹ emanatiōz p̄ modū amo ris. sed filio qui ab vno tm̄ procedit r̄ soluz a nō producto tanqz nullū productū p̄suppo nēri debem⁹ appropriare emanatiōz p̄ modū intellect⁹ siue nature. Et iā illud i quo funda tur illa rō stare non p̄t. s̄ q̄ intellectus r̄ volū/ tas sint due distincte formalitates. put sunt p̄ncipia illaz emanationū. qz si vna formalī/ tas tm̄ esset p̄ncipiū generationis filij. cum om̄s formalitates filio genito p̄ generationē cōmunicent̄. tūc cōmunicatū p̄ generationē ex cederet formale p̄ncipiū generādi quod est

Ad idē q̄ dā aliis

Cōtra sco.

Solutio rōnū scoti Ad i

... attribuit in
... n. h. nō. sic q̄d
... nature. r̄ sic
... ene ex natura rei. h̄
... ura rei formalī. r̄ sic
... ellect⁹ differre formalī
... ras differre ab mōte
... r̄ dices q̄ a natura
... non p̄t. qz nulla d̄ntia
... p̄mū distictiōnē
... vni p̄ncipiū d̄ntia
... p̄mū intellect⁹. s̄m̄
... us distictiōz q̄ d̄ntia
... r̄ p̄mū a ceteris attri
... ita ē formalr̄ m̄ticia
... ene iusticia. n̄s fā
... na vbi sapiā nō ē in
... finit⁹. s̄m̄ r̄ tollit
... om̄s. Si s̄m̄ alie
... se in cōi. etiā tales
... distictiōz q̄uis acci
... p̄. ac r̄ q̄ distictiōz
... actualiū m̄ticiōz
... p̄dictiōna s̄m̄ticiōz
... ara r̄ si aliq̄ m̄ticiōz
... r̄ dicat̄ r̄ eodē. s̄m̄
... tellect⁹. v̄ez ē q̄ p̄ d̄ntia
... itate. r̄ q̄ p̄nat v̄olū
... itate. s̄m̄ q̄ natura
... m̄ticiōz r̄ volūtatē
... eēt disticta ex natura
... eoz. cū r̄ am̄fici r̄ sup
... r̄ p̄ d̄ntia q̄d̄ d̄ntia
... formalit̄m̄ r̄ p̄ceptū
... intellectū d̄ntia q̄erent̄
... h̄ fieret p̄ intellectū di
... creatum. h̄ nō p̄ m̄telle
... intelligere rei vnuz u
... ad intelligere rei d̄ntia
... r̄. qz si p̄ aliud m̄telle
... infinitū. Si autē d̄ntia
... a. nunc est distictiōz
... me cetera attributa erūt
... r̄ disticta. Et s̄m̄
... p̄ponit potentia erūt
... r̄ p̄supponit intellectū
... h̄m̄ticiōz intellect⁹ d̄ntia
... Nec p̄ intellectū erūt p̄
... m̄ticiōz. qz tunc erūt d̄
... a. nunc ante m̄ticiōz
... r̄ respectus rōis. s̄m̄
... r̄ Damascē q̄ d̄ntia q̄

Cōfirmat

in conueniēs . sicut in conueniēs ē pncipiatur
excedere suū formale pncipiū Et pfirmo h
sic. Nullū . u. pductū ex vi pductōis sue cape
re pōt qd virtualiter vel formalr nō pnt et in
suo formali pncipio pductiuo fm qd ē eoz
male pncipiū . sed formalitas volūtatis qd p
te ē distincta p alias formalitates vt distincta
ē nō pntet p se nisi qd pntet ad velle t ama
re. Si g vt sic ē pncipiū spūsscti . tūc spūsscti
et pntet sue pductōis non hret intellectū . et

Ad 2

eadē ratione fili nō hret volūtate Ad scōz
ddm qd quis donatur t sapie t ceteris attribu
tis assignat alie t alie diffinitōes in qdū di
stincte repunt i creaturis . si tñ pncipalū manē
vt sūt in deo . sic eoz est vna tm diffinitio sicut
eoz ē vna qdditas t vna natura. Tñ si aliqz
vt i deo sunt multiplici diffinitōe ea diffini
ret . hoc eēt p rāto . qz ea impfecte cognoscit
t ideo ipsa diffiniret ad instar eoz q in creatu
ris videret.

Ad 3

Ad terciū dicēdū qd illa ratio ē
p faciēs eā . qz cuz fm eos intuitiua noticia
sit ipsius rei fm realē t actualē t pntiale ex
nā . igit si deus cognoscit distinctōes attribu
toz cognitiōe intuitiua . optet qd talis distin
ctio eēt realiter exis . qd est cōtra eos . qz ipsi h
negāt . t bñ . qz salua illa decretali d summa tm
nitare t fide catholica . necesse ē negare reales
distinctōem attributoz diuinoz . Ad formā
igit rōis dicēdum . qd deus cognoscit ipsa at
tributa cognitiōe intuitiua . distinctōes tñ at
tributoz nō cognoscit esse nisi fm rōem . pu
ta i ordine ad creaturas . qz aliter nō sunt di
stincta . t ideo a vero intellectu nō cognoscū
tur aliter esse distincta . Et licet illa distinctō
sit tm fm ratiōz . a deo tamē clarissime cogno
scunt . t si omnē clarā noticiā appellas intui
tiua . pcedo tecum hāc noticiā dei esse intui
tiua . Si autē solū appellas illā intuitiua q
terminat ad realē extra intellectū existēciam .
tūc talis noticia nō est intuitiua . qz hmoi di
stinctio ad quam terminat non existit reali
ter extra intellectū .

Ad 4

Ad quartū dicēdū qd
talia nomia nō sunt synonyma . qz coipso qd si
gnificata talū nominiū pncipiū p compa
ritōe ad creaturas i quibus realr t qdditati
ue sunt distincta . hmoi attributa pncipiū
sub diuersis rationibz . Intellectus tamē pfe
ctus qui talūz attributoz significatū pfecte
pncipet sine omī comparatōe ad ea i quibz reali
ter disti nguunt . nō imponeret eis plura no
mia . sed vnū nomē tm . etiā dato qd vt sic im
poneret eis plura nomia . illa nomia penitus
essēt synonyma . Ad quinquē dicēdū qd fm

Ad 5

illos doctores qui ponūt qd distinctio attribu
toz nō causat a diuio intellectu sed ab hūano
dicere . qd talis distinctio nō attribuit diuio
intellectui nec nature . Sed dato qd intellect
diuin⁹ pncipiat essentia suā i ordine ad pdictas
pfectōes i creaturis distincte reptas . t fm h
pncipiat distincte suā pfectōe . adhuc tal di
stinctio attribuet intellectui t nō nature . non
p rāto qd intellect⁹ diuinus ibi aliqd faciat qd
nō faciat natura . sed p rāto qd i his vbi intel
lect⁹ distinguit a natura . talis distinctio rati
onis attribuit intellectui nō nature . Et nā
p rāto ad qntū qd distinctio attributoz eo mō
quo attribuit intellectui puta effectiue t cau
saliter . eodē modo p rāto attribui diuine nature .
Si autē ex hoc inferet qd distinctio attributoz
sit i deo ex natura rei . tūc pter alios defectus q
hic possēt assignari . pntit duplex fallacia . s .
equiuocatiōis . qz mutat mediū . t figure di
ctiōis . qz mutat effectiuiū i subiectiuum . nō
em nego qd omne quod efficit diuin⁹ intel
ctus efficiat etiaz diuina natura . t p pns effi
cat illā distinctōe ratiōis . sed ppter hoc at
tributa nō sunt intrinsecē i natura diuina for
maliter distincta . ita qd natura subiectiue pa
tial in se illā attributoz distinctiōe . si em ha
beret i se hmoi distinctiōe . tūc nō efficerz eā
Tota igit ratio pcedit ex suppoē fallā . s . qd di
stinctio attributoz ita pueniat intellectui q
nō nature . Ad sextū dicēdū qd licet pna sit
bona accipiēdo in pnti sapiam t iusticiā inde
finite . qz tūc verificabil p sapia t iusticia di
uina . Si tñ accipiunt distributiuē vlr . tūc
pntia ē fallā rōe iusticie t sapie humane . t il
lo scdo modo qba sonare vident . igit simplr
nego pna . Ad pbationē dico qd sapia t iu
sticia accepta i coi . sic qd ly p mune apphēdat
eas vt sūt i deo t creaturis . tūc nec sūt idē fm
formales rationes nec distinguūt fm forma
les rationes . sed vt sūt in deo sunt idē . vt autē
sūt i creaturis . sic differūt . In minore igit hu
ius pbatiōis supponit fallū . s . qd sapia t iu
sticia sumpta fm suā totā cōitatē differāt for
maliter seu fm formales ratiōes . Ad septi
mū dicēdū qd quis actus distinguat . non tm
distinguit se a se . sed distinguit se ab alio . Et
hoc ergo qd attributa diuina sunt vn⁹ summ⁹
actus qui est diuina essentia . bñ sequit qd ta
lis actus sit maxime distinctus ab omī eo qd
non est talis actus . non tamē sequit qd sit di
stinctus i seipso . Ad octauū dicēdū qd me
morā diuina t volūtās sunt vna diuina cōn
tia . t vt sic nō pueniūt sibi p rādoz p dī

Ad 6

Ad 7

Ad 8

cata. ista tñ vna res simplicissima. puta dīna
cēntia vt dīucta respectuū generatōis actiue ē
secūda memoria. vt sic est pncipiū dīctiū si
ue vbi generatiūū. s; vt dīucta spīratōi acti
ue ē pncipiū spīratiūū sine spūscī pductiūū
vt sic possēt dīci secūda volūtas. Et q̄ p̄z q̄
nō s̄ificat̄ de mēoria z voluntate p̄dicata dī
ctoria s̄m q̄ attributa sunt. s; s̄m q̄ d̄cernūt p̄
dictos respect̄ origis.

Ad 9

Ad. ix. dicendū q̄ ta
les p̄ceptus nec sūt ficti nec vani. qñ p̄cipiūt
in ordine ad extra. vbi eis vera z realis distin
ctio cōm̄det. Si autē intellectus p̄fecte co
gnosceret cēntiā dei: vane formaret de eo diuer
sos p̄cept̄ absq; p̄dicata p̄partone

Ad 10

Ad. x. dicendū q̄ minor ē fallā q̄tū ad ambas suas p/
tes. Ad p̄mā p̄partionē dico q̄ intelligere dī
uinū nec seip̄o formalr̄ distinguit̄ ab alijs at
tribut̄ nec p̄ aliud intelligere. s; distinguit̄ ab
eis s̄m q̄ d̄ s̄uū intelligere p̄pat ad creatū in
telligere. qd̄ qd̄ creatū intelligit̄ realr̄ differt
a ceteris p̄fectionib; ex q̄ p̄partōne d̄cipiet̄ dī
uinū intelligere differre a ceteris attributis s̄m
rōez. Ad p̄firmatōz dīcēdū q̄ act̄ realr̄ d̄nis
a potētia p̄supponit potētiā ex natura rei. Si
aut̄ n̄ differt tūc nō p̄supponit potētiā nisi idē
dicat̄ p̄supponere seip̄m. Act̄ aut̄ dīn̄ nō dif
fert a sua potētia. Ad alterā p̄tē mīoris dicen
dū. q̄ si fiat tal̄ distinctio p̄ n̄m̄ intellectuz ex
h̄ non sequit̄ q̄ p̄fectio dīuina sit respect̄ rōis.
sed bñ sequit̄ q̄ distinctio talīū dīuinaz p̄fer
tionū sit qd̄ rōis vel respect̄ rōis. Ad auctez
Dām. dīcēdū q̄ cēntia dīna d̄ pelaḡ non cu
iulscūq; s; sube. z q̄ dicit̄ sube satis dat̄ intelli
gere q̄ non intelligit̄ de infinitate multitu dis
distincte. z ideo non facit ad p̄positū illi d̄o/
ctoris. dīna. n. cēntia d̄ pelaḡ sube in finituz.
eo q̄ suba dīuina omnē p̄fectionez s̄baliter z
vnitissime p̄phendit̄ q̄tūcūq; sparsa sit z dī
stincta in creaturis. Ad auctē Aug. dicen
dū q̄ non optz q̄ silitudo currat p̄ ocs pedes
als auctas eēt p̄tra te sicut̄ s̄ me. qz tu met ne
gas p̄fectiones dīuinas distingui realr̄. z tñ
habes ex fide p̄cedere dīuinas p̄sonas differ
re realr̄. sufficit igit̄ q̄ sit ibi aliq̄ silitudo Nec
stēdit̄ ibi Aug. nēcio p̄cludere. qz articulo scīe
trinitatis non pōt̄ necessaria ratōe p̄bari. Est
igit̄ hoc s̄ile. q̄ sicut̄ dīuine p̄fectiones non
derogant simplicitati p̄sone. sic dīuine p̄sone
nō derogāt simplicitati cēntie. qz non maiorē
p̄positionē faciūt relatiua realr̄ distincta in ca
dē cēntia q̄ absoluta s̄m rationē distincta in ca
dē p̄sona. Ad. xi. dicendū q̄ q̄nis intel
ctus possit̄ intelligere sapiam z iusticiā differ

Ad 11

re formaliter. non tñ intellectus verus intelli
git ea vt in deo sunt differre formalr̄ circūscri
pra omī p̄partione ad extra. Ad. xij. dicen
dū q̄ quelibet p̄fectio attributalis vt i deo est
cū sit idē qd̄ dīuina cēntia ē formaliter infin/
ta. nec vt sic ē cōicabilis creature nisi i quadā
sui silitudine p̄cipata. s; vt vnū attributū p̄
n̄m̄ intellectū alteri d̄distinguit̄. puta prout
ad extra comparit̄ sic distinguit̄ z a dīuina
natura z inter se. Illud autē totum p̄cedit
ex actu rationis. z ideo non pōt̄ ex hoc argui
dīna formalis z ex natura rei. sed sola dīna ra
tionis. Ad. xij. dīcēdū q̄ essentia dei q̄
uis vnitissime oēs p̄fectionē p̄tineat sine omī
distinctōe ex natura rei. i ipa tñ obiectiue oīa
reducit̄. z i hac reducētia obiectiua ipsa volun
tas dīuina siue ipse deus plenā habz domi
nij libertatē respectu omīs intellectus creati re
uelādi vniciūq; put̄ vult. Nec tñ magis cla
re patebūt circa finem. uij. libri. vbi hec mate
ria ē sp̄aliter p̄tractāda.

Ad 12

Ad 13

Quantuz ad terci

Articul^o 3

um p̄ncipale. vtruz attributa dīuina distin
gui p̄nt p̄ intellectū d̄cipientē dīuinā essentia
am s̄m se sine omī compatione ad extra. Dicē
dum q̄ nullus intellectus pōt̄ ponere distin
ctiōne dīuinōz attributoz s̄istēdo i p̄empla
tiōe dīuine cēntie q̄ ad intra absq; omī p̄parti
one ad extra. qz ens simplicissimū nō pōt̄ d̄ci
pi s̄m se nisi sub vna rōne. dīna cēntia est sim
plicissima. ḡ zc. Sz̄ istā p̄clusiōz sūt ali
qui solēnes doctores. dicētes q̄ distinctio at
tributoz sumit̄ a dīuino intellectu p̄ compa
tione ad itra circūsc̄p̄to omī p̄ducto ad ex
tra z p̄ducibili z creato sine creabili. Istud tñ
vt dicit̄ nō fiet̄ intellectu simplici. sed intelle
ctu p̄ferēte essētiā dīuinā sub vna ratione ap
prehēsam. ad seip̄sam apprehēsz sub alia ra
tione. puta p̄cepta sub ratione veri. pōt̄ p̄pa
ri ad seip̄sam sub ratione boni. Et illud p̄bat̄
multip̄l̄. P̄mo sic. qz ea q̄ p̄ncipalitus
p̄ueniūt deo qz creaturis nō debet̄ deo attribui
i ordine ad creaturas. sed sapia. bonitas z ce
tera attributa p̄ncipalitus p̄ueniūt deo qz cui
cūq; creature. ergo zc. P̄. sicut̄ sapia z boni
tas differūt in deo rōne. sic sapia z veritas dif
ferūt ratione. Sed distinctio sapie z veritatis
non pōt̄ colligi ex comparōe ad distinctiōne
reptā i creaturis. cū veritas nō sit i creatura per
moduz alicui creati. ḡ nec distinctio sapie z
bonitaz s̄met̄ i ordinē qd̄ creaturas

Vericus z
seq̄ces sui.

p̄ qd̄ 3
1 4

est cā maioris distinctōis pōt esse cā minoris distinctōis. sed fecūditas diuine eētie est cā siue rō distinctōis psonaz q̄ ē maior distinctōe attributor. ḡ rē. P̄ obiectū act⁹ p̄ponētis r reflexi nccio plura includit vel fm rē vel ad min⁹ fm rōem. qz oīs p̄positio vel reflexio aliquo mō implicat plura vel simplr vel fm qd. vel fm rē vel fm rōem. Sed deus vnico actu suo q̄uis simplex r̄ rectus intelligit oīa obiectiue que nos possumus intelligere actu componēte r̄ diuidēte. siue etiaz actu reflexo. circumscripta em̄ quacūqz creatura adhuc de us intelligerz se esse qd̄ p̄inet ad obiectū act⁹ p̄ponētis. r̄ intelligeret se intelligere qd̄ p̄inet ad obiectū act⁹ reflexi. ḡ plura eēti deo ad min⁹ rōne distincta circumscripta omī p̄p̄tōe ad extra. P̄ ca q̄ p̄p̄tūt deo i ordine ad creaturā dicunt sibi cāliter p̄uenire r̄ nō forma/ liter. sed attributa diuina p̄ueniūt deo forma/ liter. vñ si de⁹ nō diceret sapiēs vl̄ bonus nisi cāliter nō possem⁹ dicere q̄ magis estz forma/ lit sapiēs vel bonus q̄ q̄ formāl̄ sit lapis vel lignū. P̄ si nulla estz creatura. adhuc deus intelligerz se sub rōe veri r̄ diligerz se sub rati/ one boni. P̄. quasi hoc idē arguit quidam alius doctor sic. Illa natura i qua continent̄ s̄ tuāl̄ oēs rōes attributales potētia distigubiles. Si obijciat intellectui p̄fecte r̄ distincte ipsā intelligēti. oēs tales rōes reducēt in actū. Sz essētia diua respectu intellect⁹ dei ē h̄mōi. igit̄ sicut p̄litas fm rōnem obiectiue ponit̄ in eētia diuina intellecta. sic cor̄ndēter subiecti/ ue rebz p̄m̄ i intellectu intelligibilitate P̄ nō minus absolutū ē intelligere diuinū q̄ sit suū esse. sed distinctū r̄ p̄fectū esse diuinū nō coexigit creaturam. ergo nec suuz intelligere quo distincte r̄ p̄fecte intelligit seipm. als̄ dei beatitudo depēderet a creaturis P̄ sicut p̄sterius nō pōt esse cā prioris. sic distinctio p̄sterioris nō p̄t esse cā distinctōis p̄oris. sed p̄fectiones attributales vt sūt i creaturis sūt p̄steriores seipsis vt sūt i deo. Sapia em̄ creata ē cāta a sapia que ē i deo Dicit ḡ ille doctor qz rōes attributales sūt potētia distigubiles i eētia diuina. r̄ p̄ hoc differt ab alijs de for/ malitatibz q̄ dicit qz sūt actu formāl̄ distin/ cte. Per h̄ aut̄ qz dicit intellectū diuinū ea di/ stinguere ab itra. differt ab ill̄ q̄ ponūt talē di/ stinctōz fieri solū i ordine ad creaturas. Et ad dit tercio qz talis distinctio fiat p̄ simplicē in/ tuitū r̄ nō p̄ intellectū p̄p̄tēte diuina essenti/ am sub ratiōe vnius attributi ad seipsaz s̄ rōe alterius attributi. qz coiplo qz potētia/ liter

Alexāder ordi. s. au gustin

4

5

6

1

2

3

sūt i diuina eētia q̄stū ad istā distinctōz rō/ nis p̄ simplicē intuitū intellectus p̄fecte essen/ tiā cognoscētis. talis distinctio reducīt i actū r̄ p̄ hoc differt ab illis quoz rōes adduxi p̄xi/ me an̄ istū. Sed nec ista vident̄ esse vera. Deficit em̄ sūdāmētū p̄mi doctoris. qz omīs p̄p̄atio p̄supponit distinctiōne compabiliū. vel fm rē vel salte fm ratiōne. Si ergo ex cō/ p̄tione diuine essētie ad seipsā innalceret di/ stinctio rōis attributor. tūc esset distincta an̄ qz distiguerent. quod est r̄dicitio. Fun/ dāmētū etiā sēdi doctoris videt̄ deficere. qz in actu purissimo nō pōt esse intrisece aliqd̄ po/ tētia distigubile quod nō sit actu distinctū. quia q̄uis hec p̄positio. iij. p̄ficor. qz in p̄p̄tuis nō differt esse r̄ posse panat̄ calumia qz/ tum ad ceteras intelligētias. tñ q̄stū ad ipm̄ deum r̄ maxime quo ad ea q̄ sibi p̄ueniūt ad intra. iam dicta p̄positio ē infallibil̄ vera. Lū ergo essētia diuina sit actus purissimus. nō poterit esse i ea aliquid i potētia distigubile quod ab intra reducāt ad actuz. Ideo m̄deo rōibus eorum. Ad primū dico qz q̄uis et/ titas r̄ p̄fectio attributor principalis cōue/ niat deo qz creaturis. distinctio tñ eorum p̄i/ cipalins p̄uenit creatur⁹ qz deo. qz respectu co/ rūdē distinctio rōis rebz sumi ad in star disti/ ctōis real̄ r̄ nō econūso. r̄ iō ad ip̄fectōz dei ce/ terz qz tal̄ distinctio p̄ncipal̄ ēct̄ i ip̄o qz i cre/ aturis. qz tūc opteret talē distinctōz real̄ esse i deo. r̄ p̄ oīs valde derogaret diuine simpli/ citati

Ad sēdm̄ dicēdū negādo minorē. qz coipo qz videm⁹ i creaturis sapiam seu quālibz aliā p̄fectiōz real̄ a suo differre subiecto. possum⁹ p̄cipite talia vt ponūt i diuis differre fm rōem a veritate. q̄ fm n̄m̄ modū intelligēdi videt̄ se h̄re p̄ modū s̄bicti respectu h̄mōi p̄fectionū.

Ad iij. v̄dm̄ qz minor possz negari. qz essen/ tia ē cā siue rō vnitat̄ siue p̄ueniētie psonaz. r̄ iō n̄ p̄t ecē cā distinctōis r̄ d̄m̄e psonaz. hoc em̄ p̄uenit ipsi relatiō. iuxta illud boetij. Eēn/ tia p̄tinet vnitatē. r̄ relatiō multiplicat trini/ ratē. Pōt etiā dici qz maior ē vera solum vbi maiorz mior distinctio sunt eiusdē rōis. Sz distinctōes psonaz r̄ attributor nō sūt eius/ dē rōis. cū vna sit fm rē. alia fm rōem. r̄ vna sit relatiuoz. alia s̄o absolutoz. Etā p̄t dici qz ex p̄p̄tōe maiorz r̄ minorz distinctōis ad inuicē. nō bñ arguit̄ de vno ad alterz. nisi sint eiusdē rōis. Sz distinctio real̄ psonaz r̄ distinctio rōis attributor nō sūt distinctōes eiusdē rōis r̄ iō nec p̄p̄tēte sūt p̄p̄abiles. nec bñ cludit̄ de vno p̄ alterz. Ad q̄rtū dicēdū qz oīs diuisi/

Contra hē rici r̄ alē.

Solutio ratiōnum Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

tas rōis siue i actu sponēte siue i actu reflexo
 de necessitate sumit 7 orit ex aliq̄ distinctione vlt
 diuinitate reali. ex hoc em̄ q̄ intellectus n̄r vi
 det distinctionē realē i illa p̄pōe cū d̄r homo ē
 vel homo ē alio. ipse ponit distinctōz saltem
 fm̄ rationē in illa qua d̄r deus ē. vel de⁹ deus.
 vel deus ē lux. Et eodē modo de actu reflexo.
 Nā p̄mū qd̄ a n̄ro intellectu d̄cipit non pt̄ eē
 ipse intellect⁹. nec etiā act⁹ eius. sed ē aliq̄ res
 extra realiter differēs tam ab intellectu q̄ ab
 actu suo. 7 ex hoc q̄ sic videt se aliquid intelli
 gere quod realiter differt ab ipso. cū seipm̄ in
 telligit ponit differentia rationis inter seipm̄
 vt̄ intelligit 7 vt̄ intelligit. vnde si solum in
 telligeret seipsum. tunc impossibile esset q̄ se
 ipsum distingueret a seipso. Omnis em̄ d̄m̄
 tia rationis oportet q̄ sumat ab aliquo appare
 te. ad qd̄ aspiciēs intellect⁹ causet h̄m̄oi d̄m̄
 tiam. Sed tale apparēs deficeret h̄m̄oi intel
 lectui qui nihil aliud intelligeret q̄ seipsum.
 Sic eodē modo dico q̄ si de⁹ nihil aliud in
 telligeret q̄ seipsum. q̄uis intelligeret se esse.
 7 intelligeret se intelligere. qz̄ in omnibus ra
 tibus nō intelligeret aliud q̄ eius simplicē ef
 fectiā. p̄ tale suū intelligere nullā poneret dif
 ferētia rationis. Ad quintū dicēdū q̄ si
 nūq̄ creatura facta fuisset. adhuc de⁹ eēt forma
 liter sapiens 7 bonus. 7 sic de alijs attributis.
 Un̄ attributa nō dicunt deo uenire ex hoc
 q̄ possit ea cāre. qz̄ tūc eadem esset ratio attri
 butalis 7 idealis. Sed oīs p̄fectio attributa
 lis deo uenit ex hoc q̄ ipse ē talis. puta sapia
 in q̄ntū attributū est uenit deo ex eo q̄ est sa
 pīes. 7 licet intrinsece deo ueniat om̄s talis
 p̄fectio. distinctio t̄n̄ talīū p̄fectionū cū sit qd̄
 rationis sine compatione ad creaturas sibi n̄
 poterit uenire. Ad sextum dicēdum q̄ si
 nulla esset creatura. adhuc intellectus diuin⁹
 posset essentiā suā intelligere sub ratiōe ver
 ri. 7 diligere sub ratiōe boni i ordine ad cre
 aturas quas deus producere posset cū veller.
 in quibus intellectus 7 voluntas tendētes i
 verum 7 bonū realiter essent distincta. si deus
 huiusmodi creaturas in esse p̄duceret. Ad
 primū alterius doctoris dicēdū q̄ rationes
 attributales nec sunt actus distincte nec potē
 tia distinguibiles nisi in compatione ad ex
 tra. q̄a sicut sunt actus distincte ex hoc q̄ actus
 ad extra compant. sic sunt potētia distingui
 biles ex hoc q̄ p̄nt ad extra compari. bñ qui
 dem eētia diuina p̄hendit om̄ia. sed vn̄it̄
 sine q̄ntum est ex pte sui. 7 ideo quicqd̄ mul
 titudinis ibi poterimus cogitare q̄ntuz ad ab

Ad 5

Ad 6

Id. alex.

soluta hoc totū sibi p̄petit in p̄pōe ad extra
 Ad sedz̄ dicēdū. maior possz̄ negari. qz̄ nō
 eēt incōueniēs dicere q̄ intelligere diuinū ali
 qd̄ n̄notet. qd̄ tamē nō connotat esse diuinū.
 Ad minoz̄ dico q̄ esse diuinū q̄uis non co
 erigat esse creature. ita q̄ ab eo dependeat. im
 possibile tamē est esse ipm̄ diuinuz eē nisi ipm̄
 comprehendat omne esse. sic impossibile est eē
 diuinū intelligere nisi ipsum p̄hendat om
 ne intelligere. Propter qd̄ si de⁹ nō intelligeret
 creaturā ipse nihil intelligeret. Un̄ sicut deus
 nō p̄t h̄re impotentia respectu p̄ductōis crea
 turaz. sic nō p̄t h̄re ignorantia respectu cogni
 tionis creaturaz. Illud t̄n̄ nullā dependentia
 arguit i deo sed sumā p̄fectionē. hoc em̄ ē ma
 xime p̄fectionis omnia dependere a seipso 7 se
 a nullo penitus dependere. Ad terciū dicē
 dū q̄ sicut posterius nō potest eē causa p̄oris
 q̄ntum ad eē reale. sic nec q̄ntum ad distinctio
 nē realē. Sz̄ sicut poster⁹ p̄t eē cā p̄oris q̄ntuz
 ad esse ratiōis. multa em̄ fm̄ rationē ponit in
 intellectus noster esse in deo 7 sibi ex parte p̄ue
 nire. que t̄n̄ nullū esse reale ponunt in deo. cūz
 ipse sit immutabilis. sic distinctio rationis i
 priori potest dari ex distinctione reali que est
 in posteriori.

Ad 2

Articls 4

Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz̄ attributoz i diuini distinctio
 fm̄ rationē p̄ quēcunq̄ intellectū siue creaturuz
 siue increatū sumat p̄ p̄pationē eoz ad crea
 turas i quibus real̄ distinguunt. Dicēdū q̄
 veritas illius articuli p̄t concludi ex p̄cedē
 tibus. Nā cū attributa diuina nec distiguā
 tur ex natura rei formal̄. vt̄ patuit i. ij. articu
 lo. nec possint distingui ab intra. vt̄ patuit in
 iij. sequit̄ necio q̄ eoz distinctio sumat a d̄cum
 q̄ intellectu i p̄pōe ad creaturas. P̄ h̄ idē
 p̄bo sic. Nihil imp̄fectōem includēs esse p̄t
 in diuinis nisi in compatione ad creaturas.
 sed oīs distinctio p̄ absoluta icludit aliquā ipse
 ctōz. qz̄ vbiq̄ q̄ distinctio p̄ absoluta. siue sit
 distinctio rei siue rōis. oportet necio q̄ vtrūq̄ sit fi
 nitū seu ad min⁹ alterz̄ sit finitū seu app̄hēdat
 ad modū finiti. qz̄ neq̄q̄ p̄nt eē plā ifinita ab
 solute 7 fm̄ p̄fectōz eēntialē. cū igit̄ distinctio
 attributoz sit distinctio absolutoz. Sz̄ rē. Lā
 at̄ isti⁹ distinctiois i ordie ad n̄m̄ intellectū sic
 dicit doctor noster 7 bñ. ē excessus diuine eēn
 tie 7 defectus n̄ri intellectus. Sz̄ extra p̄di
 cta quidā doctor arguit sic Si de⁹ i se nō pos
 set suas p̄fectiones distinguere. vel h̄ esset ex

Egidius.

Locon 5.

pte dine essetie vel ex pte dini intellectus. nō p/ mo mō. qz tūc nec creat⁹ intellect⁹ possz i dina essetia apphēdere pfectōes. Nec scdo mō. qā fm 2m cū. xij. metaph. intellectus aptus na/ tus ē diuidere etiā adunata i esse. distinguit em̄ intellect⁹ ppter sui pspicacitatē vbi sensus nō pē distinguerē. Lū igit intellect⁹ dīn⁹ sit in finite pspicacitatis. ex pte sui non apparet ali qd impedimētū pdicte distinctōis. P. sic ea q̄ sūt realr diuisa se hnt ad vnitatez rōis. sic ea q̄ sūt realr idē ad diuersitatē rōis. s; duo andiuidua realr diuersa pnt accipi vt vnū fm rationē spēi absq; hoc q̄ compent ad aliquod vnū fm rē. ergo ea que sūt vnū fm rem. pos/ sūt accipi vt differētia fm rationē absq; eo q̄ compent ad aliqua diuersa fm rem. P. in intellectuū qz virtualr plura continet q̄ vege/ tariū. ideo distinctius pōt accipi q̄ vegetati uū. cū ḡ cētia diuina vtuatiter infinitas pfe ctiones contineat. videt q̄ possit accipi distinctis sine. P. si intelligere z velle essēt idē in deo re z ratione intrinsece cōsiderata circūscripta omī p̄patione ad extra. tūc sequit q̄ deus essz malus quia cū intelligat mala ipse veller ma la. sed q̄ mala vult malus est. ḡ rē. P. si in/ tellectus noster ex hoc formaret de diuina esse tia diuersos pceptus quia excedit ab ea. ea/ dem ratione de quolibz attributo formaret di uersos pceptus. qz eque bñ excedit a diuina po tētia siue sapia sicut a diuina essetia. z sic in vno attributo eēt infinita attributa. P. re ctū ē in dex sui z obliqui. vt dicitur. i. de aia. cum er go pfectiones vt sūt in diuis magis habeāt rationē recti i creaturis. aut rationē obliqui z impfecti. ideo nō debemus iudicare de diuis pfectionibz p iudiciū quod habem⁹ de creatis pfectionibus. P. dato q̄ nō possumus co/ gnoscere trinitatē nisi p imaginē creataz. non tñ debemus dicere q̄ plōne i trinitate nō sūt distincte nisi p compationē ad imaginē crea tā. sic rē. P. cū creature nō fuerint ab eter/ no. si deus diceret sapiēs z bonus solū i com/ patione ad creaturas. tūc ab eterno nec fuissz sapiēs nec bonus. ergo rē. Sed illa nō cō cludūt. Ad p̄mū ergo dicēdū q̄ p̄p̄t̄ inti mā seu oimodā simplicitatē dine essetie. z p/ pter pfectā dīni intellect⁹ adēq̄tōz respectu tal' essetie de nō accipit eā nisi sub vna pfectissima ratione intrinsece eā accipiēdo absq; oī p̄p̄t̄ one ad creaturas. nec ex h' dīn⁹ intellect⁹ mior' ris pspicacitatis sed maioris. Dīs em̄ intelle ct⁹ diuidēs ea q̄ sūt realr z cētialr vnū. vel h' facit ex sua impfectōe. vel hoc facit ad aliqua

Solutio Ad 1

aspiciēs q̄ realr sūt vel pōterunt eē distincta Ad 2
Ad scdm dicēdū q̄ minor ē falsa. qz ex h' q̄ intellectus videt sortē z hoīem esse idē fm rē. z silr platonē z hoīem esse idē fm rē. igit acci/ pit sortem z platonē esse idē inter se fm illam vnā rōem spēi. cū q̄ quilibet scōrū pceptus ē idē realr. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis aia intel lectua icludat sbaliter sensitū z vegetatiū ita q̄ nō sūt ples forme sbales i homie. possu mus tñ ipsā distincte accipe aspiciēs ad su/ as potētiās. actus z obiecta. i quibz oibz rea/ lē multitudinē inuenim⁹. Nisi em̄ intellectus aliqd apparēs seu motūū ex aliq̄ illoz accipe ret. puta vel ex potētijs vl' ex actibz vl' ex obie ctis ipm̄ intellectuū i se distincte nūq; accipe ret qz quilibet intellectuū multa p̄ualr contine ret. maxime si intellect⁹ pfecte intelligēt. als p pter sui impfectōez nō valēs qd dicitur rei pfe cte pphēdere possz de eadē re multas descriptio nes formare. i qua formatōe adhuc inniteret alicui reali multitudini. puta diuisis acciden ribz eiusdē qd dicitur a q̄bz acciper tales diuer/ sas descriptōes. Ad qrtū dicit nri iuniores Ad 4
doctores volētes saluare venerabilē doctores L yonsiul
nrm̄ Egidij q̄ ibi falsū assūmit. qz intellige d burgo or
re z velle i deo differūt ratione Sed isti nō dis. 9. 24
bñ rident p̄nere nec ad dicta sua. nec ad di/ gustum.
cta fr̄s Egidij. qz fm q̄ isti met dicit. z ex di/ Lora cū
ctis doctoris nostri habet exp̄sse distinctio ra/ tionis i attributis diuis inasclit ex compati one ad creaturas. circūscripta ḡ oī compatiōe tūc intrinsece ipa attributa nec erūt distincta re alr nec rōe. Bñ igit p̄fato argumēto. tūc enī dēter apper q̄ illud ē difficile qd in hac mate ria p̄t adduci. Ad formā ḡ argumēti m̄ dēdo nego p̄nam. Ad p̄bationē dico q̄ sicut sol per vnicū suū actū cerā sibi obiectā calefacit z liq̄ facit q̄ diu rō calefactibil' z liq̄factibil' in tali cera inuenit. cessāre tñ rōne liq̄factibil'. puta cū cera ē totalr liquēfacta. z manente ratione calefactibilis. idem sol vniformiter se habēs in actu suo eādē ceram calefacit z nō liq̄ facit. immo de pascit z exiccat. Sic intellect⁹ diuinus z volūtas diuina siue intelligere di uinū z velle diuinū sūt intrinsece vnū re z rōe. variationē tamē capiūt extrinsec⁹ rōne muta tōis facte in obiectalibz rōibus ipsius intel lect⁹ z volūtat'. Lū em̄ bonū sit obiectuz volū tatis. z vez siue ens sit obiectū intellect⁹. ergo manēte eodē extrinseco obiecto vniformit' sub eisdē rōibz donitat' z entitat'. de⁹ p suā essenti am q̄ ē essentialr intellectus z volūtas talem rem intelligit rōne entitat' z veritat'. z vult

Handwritten marginal notes on the right edge of the page, including references to other works and authors like 'Lyonius', 'Burgus', and 'Lora'.

ratione cognite bonitatis. mutata tñ eadez re
 rōne bonitatis, et huata rōe entitatis, de eadez rez
 intelligit quis eam nō velit. Nunq̄s igit̄ de
 us vult malū. cū ordinata volūtas i malo nō
 repiar aliquā rationē volubil. q̄uis ipm intel
 ligat. cū rōe entitatis q̄ illud malū fūdat repi
 ar rationē intelligibil. Sic q̄ nō p̄ argui di
 ueritas rōis intrinsece i radio sol. ex h̄ q̄ sil̄ z
 sel̄ lutū exiccat z cerā liq̄ facit p̄pter aliā taliā
 rationē obiectalē i ipsiū reptā rōe suaz diuisūz
 dispōnū. sic non p̄ argui aliq̄ diuisitas rōis
 intrinsece i dina volūtatē z intelligit. siue in
 suo intelligere z velle ex h̄ q̄ intelligit et n̄ vult
 siue nō diligit. sed pot̄ odit eandē rē. in q̄ ser
 uata ratione intelligibil̄ dep̄dit ratio volubi
 lis siue diligit. z inuenit ratio odibil̄ Ad
 q̄ntū dīcedū negādo p̄nāz. Ad p̄batōnē di
 cedū q̄ rō formal̄ attributi n̄ excedit eque bñ
 n̄m intellectū. sicut rō formal̄ diuine eēntie. qz
 attributū sūptū fm suā p̄p̄riā rōez fm quā al
 teri attributo z etiā diuine eēntie p̄distiguit. sic
 n̄ ē infinitū. imo n̄cōio vt sic ē finite rōis. Qd
 pz ex duobz. p̄mo qz diuine sapie vel cuiūqz al
 teri attributo n̄ puenit i finitas nisi inq̄stū di
 uine eēntie identificat. Secūdo qz p̄p̄ua z distincta
 rō cuiuscūqz attributi non p̄sumi nisi i p̄p̄a
 tione ad extrā ubi tales p̄fectōes n̄cōio sūt fini
 te. z iō n̄ op̄z de vno attributo vt attributū ē
 n̄m intellectū formare multa attributa Ad
 vi. ddm qz si attributa dina p̄siderāt q̄ntū ad
 suā entitatē z veritatē seu oia illa q̄ ip̄s̄ reāl̄
 pueniūt. tūc intellect̄ p̄fect̄ seu p̄fecte cogno
 scēs debet z i iudiciū de eis h̄tū iudicare de ce
 teris. q̄uis ecōuerso fieri possit de n̄o intel
 ctū h̄ i via. cui sensibilia sūt p̄mo z maḡ nota
 qz non sūt eadē nob̄ maḡ nota z nature vt pz
 i. p̄hicoz. Sic em̄ se h̄z ocul̄ noctue ad lucē
 sol. sic aīe nostre intellect̄ ad ea q̄ sūt manife
 stissima i natura. vt d̄. ij. meth. Si aut̄ attri
 buta p̄siderāt q̄ntū ad eoz distinctōz. tunc tal̄
 distinctio eis n̄ pueniat nisi fm rōz. ois āt̄ intel
 lect̄ illd̄ qd̄ ē mere fm rōez p̄cipit i ordine ad
 aliqd̄ reāl̄ sic se h̄ns. iō vt sic ois intellect̄ iū
 diciū de p̄fectōibz attributalibz d̄z sumere ex
 iudicio qd̄ h̄z d̄ talibz p̄fectōibz vt i creaturis
 reāl̄ sūt distincte. Cū d̄ i minorū qz attributa vt
 i dinis sūt h̄nt rōz recti. dico qz vez ē q̄ntū ad
 id qd̄ reāl̄ eis puenit. s̄z q̄ntū ad eoz distin
 ctionē q̄ solū fm rationē eis puenit ē econūso
 qz id qd̄ ē reāl̄ tale magis h̄z rōez recti qz id
 qd̄ ad p̄p̄ationē sui ē fm rationē tale. s̄z illa di
 stinctio i creaturis ē reāl̄. z i dinis ē fm rōez
 Ad. vij. ddm qz non ē silē. qz fide tenem̄ p̄

Ad 5

Ad 6

Ad 7

sonas dinas ē realiter distinctas. nisi. n. fidel
 h̄ req̄reret. nullaten̄ ponerem̄ p̄sonaz reales
 distinctiōnē. s̄z d̄ attributis reālē distinctōz n̄
 fide nec rōe tenem̄ Ad. viij. ddm qz signifi
 catū oim̄ attributoz n̄ min̄ deo pueniebat ab
 eterno qz nūc. distinctio tñ attributoz vel nō
 pueniebat sibi ab eterno. qz ea q̄ fm rōez sūt i
 deo poterit sibi aduenire i tpe. vel si tal̄ disti
 ctio sibi pueniebat ab eterno h̄ op̄rebat inq̄z/
 tū de h̄m̄oi attributa p̄p̄abat ad ipsa creabi
 lia p̄ eūdē deū i tpe p̄ducēda Forte dices qz
 tūc intelligere dei distinctiū q̄ distiguit sua
 attributa de p̄deret a nō ente puta a creabili
 bus nondū creatis R. qz intelligere dei nō re
 p̄det ex h̄ ab ipso creabili. sicut nec nūc ab
 ipsa creatura. qz non cognit ab eterno illā di
 stinctionē p̄ ipm̄ creabile sicut nec nūc p̄ ipsā
 creaturā. ita qz creatura vel creabile sit deo me
 diū coḡscēdi h̄m̄oi distinctiōnē. Ipse. n. coḡ
 scit talē distinctiōnē p̄ seipm̄. licet ipsā cogno
 scat i ordine ad creabile vel creaturā. q̄uis em̄
 aliqd̄ pueniat alicui p̄ se. p̄t tñ sibi puenire in
 ordine ad aliud. siue p̄notato qd̄dam respectū
 ad aliud Eēntia em̄ dina ē p̄ seipsā oim̄ rep̄i
 tariua. z tñ h̄ sibi nō p̄t puenire nisi p̄notato
 respectu ad ipm̄ rep̄itatum. Itē q̄uis de p̄ se
 ipm̄ intelligat eēntiā suā. non p̄t tñ eā intelli
 gere nisi intelligat creaturas. Sicut q̄ nō bñ
 infer̄ qz ex h̄ diuinū intelligere p̄deret ex
 creaturis. sic etiā in p̄posito zc. Ad argumē
 tū p̄ncipale pz p̄ ea q̄ dicta sūt ad formā q̄re
 rationis posite p̄tra quartū articulū.

Ad 8

Instantia

Solutio.

P Redicta tñ v
 ba. Postq̄ maḡ circa modū di
 uine generationis mouit qd̄em
 z huius q̄stionis assignauit r̄sionē. nūc in ista
 parte p̄misse r̄sionis adiungit declarati
 onē. Et diuidit in duas partes. qz p̄mo ma
 gister circa istam declarationē suam intentio
 nem p̄mittit. Secūdo veritatē declarā cō
 cludit. ibi. Dicamus ergo qz pater. P̄ma i
 duas. quia p̄mo magister ostendit sub quo
 sensu hec p̄posito qua dicit. Pater volēs ge
 nuit filiū sit neganda. Secūdo sub quo sen
 su sit p̄cedenda vel affirmāda. ibi. Volēs ta
 men genuit. Et hec est diuisio et snia istius
 lectionis i generali. Circa quam quero in spe
 ciali.
V Trū p̄ genuit filiū necessitate vel
 volūtatē Et videt qz n̄citate. qz il
 lud p̄ p̄ducit n̄citate qd̄ n̄ p̄t non p̄ducere

sed p̄r nō p̄t filiū non pducere. Maior p̄z ex
ij. peri hermenias. vbi i q̄rto ordine modalium
nō possibile n̄ eē. ouertit cū necē eē. minor: eē
claro. qz si p̄s possz ipm nō pducere. tūc p̄tingē
ter pducere ipm. Nā possibile nō eē z p̄tin
gēs eē cū pollēri scdo ordine modalium. s; nul
lū p̄tingēter productū ex vi sue productōis ē
formalr necē eē. nec p̄ p̄ns p̄t eē tē. s; si pater
possz filiū nō pducere filiū non eēt tē. Ex q̄
p̄z illa ē fālia. p̄r p̄t filiū non pducere. z
p̄ p̄ns eē d̄dictoria ent vera. i. ista. p̄r non p̄t
filiū nō pducere. qz p̄ma ēi scdo anglo mo
daliū. z alia i q̄rto. q̄ sp̄ d̄dicunt Contra de
lectabilissima opatio non p̄t eē sine actu vo
lūtatis. sed generare diuinū ē electabilissima
opatio. s; tē. maior p̄z. qz nulla p̄t esse delecta
tio absqz p̄lacētia volūtatis. minorē p̄bo. qz
opatio p̄fectissima ē delectabilissima. vt p̄z. ij
z. p. et h. sed generare diuinū ē opatio p̄fectissi
ma. Nā act⁹ z opatōes cū sp̄cificēt ex termi
nis. tāto q̄libet opatio ē p̄fectior. quāto termi
nis p̄ ipsā p̄ducit ē p̄fectior. sed filiū q̄ ē ter/
min⁹ dine generationis ē infinite p̄fectionis
Dic q̄tuo: breuif faciā. P̄rio ad declara
tōz terminoz ponā duas distictōes. Scdo
ostēdā quō p̄r necessitate d̄z generare filium.
Tercio quō volūtate. Quarto adducāz
aliq̄ d̄ me z respondebo ad eā.

Contra

Primum
p̄ncipale

Quantū ad primū

p̄mo distinguā de necitate. scdo de voluntate
Necitū. n. multis modis d̄z. vt p̄z. v. meth. tñ
qz p̄ns q̄o videt q̄rere d̄ necitate p̄ respectū ad
cāz siue ad p̄ncipiū. iō ceter⁹ modis p̄termis
sis ē sciēdū q̄ fm. iij. cāz genera q̄drupl̄ p̄ re
lationē ad p̄ncipiū siue cāz aliq̄ dicūt necia.
z fm h. iij. erūt modi necitatis. Prim⁹ re
spectu cāe material. z hec necitas d̄z indigētie
puta illd̄ hz materiā p̄t sui. siue i isto ē aliq̄d
ad modū matie puta potētia passiuā. iō necō
indigz p̄uāte. qz sibi derelictū necio destruet
Scds mod⁹ respectu cāe formal. z hec neci
tas d̄z erigētie. puta ignis ē necio calidus. qz
natura sua h̄ erigit. Tercia attribuit cāe ef
ficiēti. z h̄ dupl̄r. qz vel tale agēs h̄mōi neci
tate p̄sequit ex p̄ncipio sibi intrinsece inerente.
z hec p̄r d̄ictā necitas imutabilitat. Sicut ig
nis q̄tū ē ex p̄t sui imutabilr calefacit. q̄uis
p̄ accēs possz ipediri. puta si deficerz sibi mate
ria. Vel tale agēs p̄sequit h̄mōi necitate a p̄nci
pio extrinseco nullā sibi p̄tutē intrinsece p̄ferē
te. z hec d̄z necitas coactōis. puta lapis aerez

Nota mo
dos necessi
tatis

necio mouet. qz a p̄ncipite impellit violenter.
Quart⁹ respectu cāe final. z hec d̄z necitas
p̄ditōis siue p̄ditionata. puta si talē finē vis
p̄seq necē ēte talibz medijs vt Voluntas
etiā vt ad p̄ns spectat dupl̄r p̄t sumi. vno mō
p̄ potētia volūtatiua siue p̄ncipio volūtatiuo Alio
mō p̄ actu p̄fecto ipsi⁹ volūtatis siue p̄ncipij
volūtatiui. mō q̄ d̄z i ethicis. q̄ volūtas ē ipsius
finis. electio eoz q̄ sunt ad finē.

His premissis quo

Scd⁹ p̄n
cipale.

ad iōd⁹ p̄ncipale. i. quō p̄r d̄z filiū necitate ge
nerare. dico q̄ p̄m⁹ mod⁹ necitatis i deo nullo
mō p̄t poni. qz cū ipse sit pur⁹ act⁹. i. ipso n̄ eē
matia nec aliq̄d materiale. z p̄ns nihil pueni
ens ex necitate matie i ipso locū hz Nec q̄r
tus mod⁹ p̄p̄t i deo p̄t poni. qz tē cū oino sit
i seipso sibi sufficiens. z oēs h̄eat p̄fectōz. ipse n̄
agit p̄pter aliquē finē p̄sequēdū. tñ qz bñ agit
tē p̄pter bonitatē suā p̄cadā aliq̄ mō necessi
tas q̄rto mō d̄icta cū sit p̄ditionata p̄t deo p̄ue
nire. puta si tē vult suā bonitatē p̄icare homi
necesse ē vt h̄oies p̄ducatur. qz ei qd̄ oino nihil
ē nihil p̄icari p̄t. Scda p̄ticula tercij mo
di p̄nit⁹ a deo d̄z excludi. qz cū sit om̄ipotēs a
nullo extrinseco violētari p̄t. Questio igit
p̄ns his p̄dictis exclusis. sup̄ scdo mō necessi
tatis. z sup̄ prima p̄ticula tercij modi vertē.

Ideo dico q̄ loq̄ndo de scdo mō necitatis
tūc generatio filij ē necessario i diuis. qz natu
ra diua q̄ ē forma purissima siue pur⁹ actus h̄
necessario erigit q̄ in tribz subsistat p̄sonis. s; z
trinitas in diuis eē non p̄t nisi p̄r generet fili
um. z vterqz producat sp̄m̄ sc̄m̄. s; de necessi
tate natural siue formalis erigētie filius in di
uinis a p̄re generat. Loq̄ndo etiā de p̄ma
p̄ticula ipsius tercij modi. p̄r necessario gene
rat filiū. qz imutabilr determinat ad generati
onē filij p̄ suā naturalē p̄p̄rietatē. Un̄ hos du
os modos necitatis videt in diuis approba
re Rich. vi. de tri. c. i. sic d̄. Nihil itaqz ibi est
scz in diuis iuxta donū largiētis gr̄e. sed totū
iuxta p̄p̄rietatē erigētis nature. Et h̄ q̄tū ad
primū modū necitatis quē posui esse i diuis.
Et subdit immediate Rich. di. Sicut. n. in na
scibili naturale ē ab alio nō procedere. sic sane
ei naturale est de se procedentē h̄re. Lum igit
fin p̄m. v. meth. potissim⁹ mod⁹ necessitatis
sit i eo qd̄ impossibile ē alr se h̄re. igit cum ille
mod⁹ i vtroqz iā d̄icto mō i diuinis implicet
videt mihi saluo sp̄ meliori iudicio q̄ possit
sane p̄cedi h̄ p̄p̄. p̄r generat filiū necitate.

Quantum ad
Contra illa p̄z

Quantum ad terci

um principale. s. quod pater dicitur filium voluntate generare. Dico ex secunda distinctioe quod si voluntas sumitur per potentiam productivam eius quod per modum voluntatis procedit. tunc pater non generat filium voluntate. quia illa persona divina que non est amor vel non procedit per modum amoris. non producit hunc modum voluntate. filius non procedit per modum amoris sed per modum verbi intellectualis. **S**ecundo. Prima persona productiva non procedit nisi per modum prime potentie. sed hunc modum intelligenti intellectus est potentia que voluntas. et filius est prima persona productiva. **I**ta autem prima personarum productiva sed medio imprudenti. dicitur quod eorum termino voluntas est principium que pater est et non est. et que pater aliter se habet. sed generatio filii non potest aliter se habere. **S**ed illa ratio est seipsos. quia ipsi met ponunt quod voluntas est principium productivis spiritus sancti. et tunc productio spiritus sancti non potest non esse. et non minus est inmutabilis que filii generatio. **S**i autem voluntas sumitur secundo modo. puta per actum perfectio voluntatis. sic procedit ad generandum filium. quia illa nobilissima generatio esse non potest sine perfecta compositio placetia. **A**utem quod talis perfecta placetia est per prout actus voluntatis. et maxime respectu summi boni. **E**t illo modo possit intelligi verbum Richi. vi. de tri. c. xvij. cum ait. **I**n genitum velle de se habere formam atque dignum. idem videtur mihi quod genere. **P**rius verbum perfectio produci non potest sine amore. quia per Augustinum verbum est nomen cum amore. **L**uz ergo verbum productio sit verbum generatio. et amor sit actus voluntatis. **I**sto etiam modo significat dictum evangelicam que per filium prestat deum. **D**ic est filius meus dilectus que mihi bene placuit ipsum audire. **E**t iuxta hunc sensum vult Augustinus. xv. de tri. c. xv. quod sicut deus natura est deus. et tunc placet sibi in eo quod est deus sic pater filium natura genuit. et tunc in sui generatione sibi placuit.

Sed contra illam pri

ma deinde posset argui quod divina voluntas habeat rationem principii in generatione filii. **Q**uia si actio nature procederet in divinis actibus voluntatis ratio libertatis totaliter tolleretur. quia cum natura sit determinata ad unum. si natura perveniret voluntate tunc ipsa determinate moveretur voluntate ad unum tantum. **N**ihil igitur liberum a deo potest procedere. si ipsa generatio que est prima dei actio esset naturalis voluntas. igitur erit ei principium. aliter nullam creaturam deus posset libere producere. quod est

erroneum. **S**ecundum beatus Augustinus exponens illud psalmi. **I**psse dixit et facta sunt. ait sic. id est verbum genuit in quo erat ut fieret. **E**x quo dicto vult Augustinus quod verbum sit ratio producendi creaturas. **S**i ergo verbum a patre naturali procederet et non per unum voluntatis omnis creatura a deo procederet necessario. **P**hilanus dicit. **S**i quis nolente patre natum dicit filium. anathema sit. ergo pater genuit volens. **I**tem idem Hylarius ait. quod non naturali ducto necessitate pater genuit filium. **I**tem Dionysius in de divinis nominibus. **D**ivinus amor non permittit ipsum esse sine germine. igitur pater genuit volens. **S**ed illa non concluditur quod sicut ait Augustinus. vi. de tri. c. i. filius dei procedit a patre naturali sicut splendor ab igne. **S**i voluntas esset principium generatiois filii. vel hunc esset voluntas accedens. vel antecedens. vel coequal. **N**on primo modo. quia ille fuit error Enochim qui ut ait Augustinus. xv. de tri. c. xv. dixit filium esse filium voluntatis voluntate accedente. **C**ontra quem errorem ibidem disputans Augustinus. ait. quod deus esset mutabilis. quia aliquid voluntas sibi de novo adveniret. **N**ec secundo modo. quia quod voluntate antecedente a deo procedit creata sunt. et sic esset error Arii. qui filium asseruit esse creaturam. **N**ec tertio modo. quia ut sic sequeret error Sabellii. qui confusionem posuit personarum. **N**am voluntas deo coequal quod est emanatione que est ad intra eademquata per productionem spiritus sancti. **S**i. n. non adequat huiusmodi productio sui principii. tunc non esset omnino perfecta. quia ipsum principium ea excedens possit aliquid perfectio producere. **S**ed a principio ad eam aliquid productum non potest aliquid procedere differens a tali producto. **S**i igitur filius generet a patre per voluntatem coequal. ipse a spiritus sancto esset penitus distinctus. **F**orte hic dicitur quod si spiritus sanctus procedit per modum voluntatis et non filius. tunc nobilior esset processio spiritus sancti que filii. quia processio cuius principium est voluntas est libera. liberius autem est nobilior non libero. **I**tem id quod procedit per modum artis videtur esse voluntarium. **I**ta patet dupliciter. **P**rimo. quia quod procedit per modum artis non potest procedere per modum nature. cum ars et natura sint principia distincta. ut patet. vi. ethicorum. igitur procedet voluntarie. **S**ecundo quia voluntas est principium artificialium. ut patet. iij. de anima. et vi. ethicorum. sed filius procedit per modum artis. cum ipse sit ars omnipotentis dei. plena rationibus omnium viventium. ut ait Augustinus. in libro de trinitate. **I**tem generatio filii vel est voluta a patre. vel non est voluta. **S**i est voluta. tunc et genitum erit volutatum. et per consequens voluntas erit principium ipsi filii. quod

Tercium principale.
Pria dco
ho. p. i. ar. ij
mpbatō
7 dca cō.
usio. i
uartuz
ncipale

2
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

oē qd pcedit vt volitū illi⁹ volūtas ē pncipiū
 Si aut nō est voluta. tūc nō esset deliciofa sed
 pncipiū. r h⁹ dicere videt esse anathema. vt p³
 p Hilariū i lib. de sinodis. igit ab his delista
 mus. Iste aut instātie nō infringūt predi
 ctā rōem. Ad p^mū igit dico q sicut spūscā
 pcessio sic ē libera q nō ē rtingēs ad vtrūlibz
 sed imutabil⁹ r determinatissima. sic filij gene
 ratio sic ē natural⁹ r necia q tū ē liberria. nō tū
 libertate dicitōis sed librate pfectissime pla
 cētē q ē multo maior libertas r nobilior qz ea
 q ē dicitōis. Ad scdm ddm q aliqd pcede
 re p³ p modū artz duplr. Uno mō qz ars ē ei⁹
 pncipiū. Alio mō qz ipm ē ars pcedēs. mō q
 dz creatura salus. i. creatura q ē sal. Prio mō
 pcedēs p modū artis ē ipm artificiatū. r omē
 tale sic est volitū. q etiā volūtas ē suū pncipi
 um. Secdo modo licz obiectiue possit dicivo
 litū. nō tū pductiue. ita q volūtas sit sue pro
 ductionis pncipiū. Sed fili⁹ scdo mō pce
 dit p modū artz. ipse sō creature pmo modo
 Ad p^mā pbatōz maioris ddm q illud qd p
 cedit p modū artz scdo mō illi⁹ natura ē pnci
 piū. qz naturale ingeniū iuenit artē. r cuz dz
 natura r ars sūt pncipia d distincta. dico q ipa
 sūt d distincta pncipia rōe distinctoz suoz pdu
 ctioz. n tū pprie debēt dici d distincta pncipia
 Illa. n. pprie dicūt d distincta pncipia quoz
 neutz ē ex altero. Sz vt iā dixi natura ē prin
 cipiū artis. Ad scdaz pbatōez ddm q qzuis
 volūtas sit pncipiū ipsoz artificialiū. non tū
 pprie ē ipsi⁹ artis pncipiū. fili⁹ aut non ē arti
 ficiatū. sed ē ipsa ars pris. Ad terciū ddm
 q generatio filij ē voluta p modū obiecti volū
 tat. r eodē mō ipse fili⁹ genit⁹ ē volūtas. n tū
 ex h⁹ sequit q sit p voluntatē pduct⁹. qz si illa
 pna cēt bona. tūc ipse p³ cēt a volūtate pduct⁹
 cū ipse p modū obiecti sit volit⁹. imo volūtas
 pduceret seipsā. cū ipsa velut seipsā. ē q i pba
 tōe pntie fallacia pntis. puta ē volitū. q pce
 dit vt volitū. qz dato q filius pcedat vt voli
 tū obiectiue. nō tū pcedit vt volitū pductiue
 puta q ipsa volūtas sit sue pductōis pncipi
 um Ad p^mū eoz q adduxi p primā dcoz
 terciū articuli ddm q natura q ē cēntialr libe
 ra nō tollit libertatē. Sed natura dina ē cēn
 tialr libera. Etiā p³ negari primā pntia. qz qz
 nis i nob act⁹ nature pcedat actū volūtatis. n
 tū tollit libertas a nobis. Etiā dato q natu
 ra determinet creatā volūtate respectu vltimi
 finis. nō nec tollit respectu vltimi finis liber
 tas p placētie. nec respectu eoz q sūt ad finē li
 bertas d dictionis Et silt⁹ nec i deo respectu eo

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Solutio
p^mū d co
dcoz p^maz
arti. terciū.

rū q pducunt ad intra tollit libertas p placē
 tie. nec respectu eoz q pducunt ad extra libras
 d dicitōis Ad scdm ddm q fili⁹ rō produ
 cēdi creaturas. sicut ars ē rō pducēdi artifici
 alia. f. cū pposito r determinatōe voluatat⁹
 Ad terciū p³ ex pcedētibz. Ad q^m ddm q
 hylari⁹ ibi loquit de necitate coactōis r violē
 tie. quā etiā ego a deo pmit⁹ excludo. Ad
 q^m ddm dū q dyoni. ibi loquit d producti
 one creaturaz. Argumenta posita pncipa
 liter ad quēstionē ambo pcedo iuxta ea q di
 xi in distinctionibus supradictis.

Ad 2

Ad 3 14

Ad 5

Ad argu
mēta pnc
cipalia

Distinctio. vij.

Hic solet que
 ri rē. Postqz mgr determinauit d
 diuina generatōe q^m ad modū
 generādi. i pte ista determinat d ea q^m ad potē
 tiā generādi. Et diuidit i duas ptes. qz pmo
 de potētia generādi mgr mouet quedā dubia
 Secdo qz h^moi potētia est ipsa diuina na
 tura. ideo psequēter magister tractat de qbus
 dā d ditionibus r p pueratibz diuine nature
 distinctione. vij. ibi. Nūc de veritate siue p
 prietate. Prima in duas. fm qd de potē
 tia generādi mouet duas qōnes. Nā primo
 inquirir an potētia generādi pueniat pri. Se
 cūdo vtz talis potētia repiat in filio. Secda
 ibi. Itē querit a quibusdā. Prima in tres. qz
 primo mouet illā quēstionē. Secdo ponit su
 am determinatōz. Et tercio ex dicit⁹ aug. idu
 cit qndā cauillationē. Secda ibi. Lūi versu
 tie. Tercia ibi. Sed vehemēter rē. Et hec di
 uidit in tres ptes. qz primo ponit quoddā di
 ctū Aug. qd pdictis videt esse rtrariuz. Se
 cundo oñdit quomō quidā negant illud di
 ctū Aug. Et tercio declarat qualiter sit intel
 ligendū. Secūda ibi. Hoc autē non videt.
 Tercia ibi. Pōt ergo sic intelligi. Sequi
 tur illa ps. Itē querit rē. Et diuidit in duas
 qz primo magister mouet quēstionē r respon
 det ad eaz. Secdo suā rñsionem explanat. ibi
 Ita etiā cū dicit rē. Nec est snia magistri in
 generali. Quia in ista septima distinctōe
 tractat de potētia generādi. igit quero istā
 quēstionē.

Vtrū potētia generādi i diuis dicat
 notionalr siue relatiue. Et videt q sic
 qz pncipiū distiguit a pncipiatō. cū
 nihil possit seipm producere vel pncipiare.
 Lū igitur distinctio in diuinis solū fiat pncēs

notionalia siue relativa. optet q potētia gene-
rādi q ē eidē qd pncipiū generādi. sit ad aliqd
siue qd notionale. In 2ūū ē mgr i lra. q potē-
tia generādi dicit esse dinā eēntiā. g. rē. Dic-
tū qttuor vidēda. Prio de eo qd qnt Se-
cūdo vtz potentia generādi vere r realr sit i fi-
lio Tercio dato q sit i filio. vtz ex h filio pot-
sit exire i actū generatiōis. Et qnto vtz sit
eadē potentia q pī gignit r filius gignit.

Quantū ad primū

vtx potentia generādi i dinis dicat notiona-
lit. sic pcedā. Prio oñdā q potētia generādi i
dinis n̄ p̄t cē relatio. Secdo q potētia gene-
rādi q ad suū pncipale significatū dicit simplr
rē absolutā. Tercio q de suo significatū siue
pnotato nccio iplicat siue icludit i p̄tū. Et
qnto ducā aliqz doctoz dicta in 2ūū. r n̄ de-
to ad ea. Dico igit pmo q potētia generādi
i dinis n̄ p̄t esse relatio. Qz illud qd nec p̄t esse
termin⁹ nec pncipiū actōis n̄ p̄t cē potētia ge-
nerandi. s̄ relatio ē h̄mōi. vt p. 3. v. p̄h̄c. g. rē.
maior p. 3. qz potētia generādi nccio ē pncipiū
actōis v̄l imediatū v̄l saltē pncipale. qz neu-
trū relatiōi poterit puenire. P̄ si p̄ntitas esset
pncipiū siue potētia generādi. aut generatio
tal̄ eēt vniuoca aut equooca. Si vniuooca tūc
p̄t nccio generarē p̄ez. qz i generatōe vniuo-
ca gignēs r genitū pueniūt i pncipio pducti-
uo. Cū si sortitas eēt pncipiū generādi ipsi
forti: n̄ qz fortes possz generare nisi forte. ma-
xie si sua generatio debz eē vniuooca. Sic. n.
fortes n̄ p̄t generare nisi hoies. dato q hūanē-
tas sit sibi pncipiū generādi. sic rē. Si autē tal̄
generatio essz equooca. tūc p̄t essz nobilior r di-
gnior: filio. qz i oī generatione equooca in q̄ gī-
gnēs ē totale pncipiū geniti s̄ gignēs ē nobi-
li⁹ genito. P̄ si p̄ntitas essz i patre pncipiū
generādi. tūc formal̄ termin⁹ generatiōis geni-
to a generāte p̄icat excederz pfectōe r digni-
tate ipm pncipiū generādi. q̄s ē falsū. g. rē
q̄s. falsitat̄ q̄s appaz. qz q̄qd genito p ge-
neratōz p̄icat. h̄ totū v̄l formal̄ vel p̄tialr cō-
tinet i pncipio pductiuo siue i potētia gene-
ratiua q generās generat. S̄ qd formal̄ vel
p̄tialr i aliq̄ p̄tinet. n̄ est pfecti⁹ eo. q̄na appet
mediate. qz essentia dinā p generatōz filio p̄i-
cat. q̄ fm̄ suā formalē rōez ē pfectōis infinite.
qd de p̄ntitate dicere n̄ possum⁹ cū fm̄ suā for-
malē rationē vel sit pfectōis infinite vt aliq̄ di-
cūt. P̄ id qd non p̄t dare virtutē eēndi sim-

pl̄ n̄ p̄t etiā dare virtutē agēdi simplr. qz age-
re p̄supponit eē. s̄ relatio n̄ p̄t dare virtutē eēndi
di simplr. cū nō hēat eē s̄ ad eē. nec sit aliqd.
s̄ ad aliqd. P̄ si potētia generādi essz ipsa
p̄ntitas. tūc fili⁹ v̄l n̄ essz oīpotēs. q̄s ē here-
ticū. qz i simbolo catholice fidei d̄: Dipotens
p̄ oīpotēs fili⁹ oīpotēs. s. l. p̄bo p̄nāz. qz ille n̄ ē
oīpotēs cū defit aliq̄ potētia. s̄ p̄ntitas nō p̄t
p̄icari filio. g. fili⁹ nō p̄t h̄re oēz potētia. P̄
si p̄ntitas essz in patre potētia generādi. p̄nti-
tas essz pfectior filiatōe. q̄s ē falsū. qz tūc si/
li⁹ eēt impfectior p̄re. Nā q̄ncūqz duo suppo-
sita sic se habēt q̄ pncipiū p̄stitutū vni⁹ est
nobili⁹ r pfecti⁹ p̄ncipio p̄stitutū alteri⁹. il-
lud ē nobili⁹ r pfecti⁹ qd nobilioz i mō p̄stitui-
tur. s̄ pater p̄stituit i eē suppositali p̄ntitate
r fili⁹ filiatōe. g. si p̄ntitas essz pfectior filiatōe
one. fili⁹ eēt impfectior patre. q̄nam p̄bo dupl̄r
Prio qz q̄ncūqz illud q̄ generās generat non
est forma eiusdē speciei cum forma geniti. tūc
nccio est pfectior ea. qz p̄tin et eaz p̄tialit. sed
paternitas r filiatō nō sūt forme eiusdē sp̄ci.
pl̄. n. differt paternitas r filiatō qz paterni-
tas r paternitas. s̄ due p̄ntitates differunt
nūero. g. paternitas r filiatō differunt specie.
Secdo. qz q̄ndocūqz due forme sic se habent
q̄ vna dat suo supposito q̄ agat. r altera non
dans est nobilior nō dante. sed fm̄ te qui di-
cis paternitatē esse p̄ncipiūz generandi. pa-
ternitas dat suo supposito agere ad intra fm̄
nobilissimā opationē. sed filiatō hoc filio da-
re non p̄t. g. rē.

Secundo dico q

potētia generādi i dinis q̄ntū ad suū p̄ncipale
significatū dicit rē simplr absolutā. s. dinā
eēntiā. Qz in oī generatōe vniuooca illd̄ ē p̄n-
cipiū generādi in q̄ genitū assilāt generāti. s̄
h̄ in patre ē dinā eēntiā. g. rē. maior p. 3. qz euz
in generatione vniuooca generās r genitū sint
eiusdē nature. optz q̄ fm̄ in⁹ pductōis assilēt
pncipio pductiuo. Forte dices q̄ illa genera-
tio nō sit vniuooca. Itē dices sic aliq̄ dicit
rūt q̄ i eēntiā nō ē in dinis assilatio s̄ idēntitas
Ad primū r̄ideo q̄ sic dicēdo tu toll' oēm
equitatē inter gignens r genitū seu inter p̄ez
r filiū. qz generatio equiuoca nō requirit eq-
liratē inter gignens r genitū. nec in pfectōe
nec in quacūqz alia p̄ditōe ad dignitatē r no-
bilitatē spectatē. Ad scdm̄ dico q̄ vt d̄: in
p̄dicamentis scda substātia nō est h̄ aliqd̄ s̄
quale quid. idēo qz q̄ueniunt in suba secunda

ra tollit libertas p̄nti-
p̄ntiat ad extra libe-
rā dōm q̄ siue rō p̄nti-
rō ē rō p̄ntiā arduā
terminatōe volūtat̄
rō. Ad q̄ntū dicit
scitate coactōis r rō
p̄ntē excludo. Et
i. ubi loquit̄ d̄ p̄nti-
tamenta posita p̄nti-
tō p̄cedo vna ea q̄
supradicta.

solet que
stōz mgr d̄terminat
neratōe q̄ntū ad modū
m̄iat d̄ ea q̄ntū ad p̄nti-
tū i duas p̄tes. qz p̄m
ḡm ouet quēdā d̄m-
nata est ipsa diuina na-
n̄ agilit̄ tractat rē d̄m-
p̄ntatōe diuini n̄m-
Nūc rē veritatē d̄m-
n̄ duas. fm̄ qd rē p̄nti-
duas q̄ntōes. Nā p̄m
generādi ouerit p̄nti-
tēna rep̄at in filio. S̄
ubidictā. P̄ma in tres
questiōnē. Secdo p̄nti-
tēna rē d̄m- ang. s̄ d̄m-
nē. S̄ d̄m- l̄m. v̄l rē
d̄ v̄chēntatē rē. Et d̄m-
p̄ntiū p̄ntiū quod d̄m-
is videt̄ esse p̄ntiūz. S̄
nō quēdā negant illud
d̄ rē clarat quā alter sit
a sibi. Hoc autē non v̄l
rgo sic intelligi. S̄
ent̄ rē. Et diuindē in
r mouet questiōnē rē
sua r̄ntionem exp̄ntat
rē. Hoc est h̄nta magis
ia in ista septima d̄m-
a generandi. s̄ q̄ntū

taria generādi d̄m-
siue relatiue. Et d̄m- q̄
p̄ntiū d̄m- r̄ntiū p̄ntiū
m̄ p̄ducentē v̄l p̄ntiū
ctio in d̄m- s̄ d̄m-

Conclō 2

Instantia
1
2

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Dicunt filia. qz ppru e qlitatis fm eaz simile
 vel dissimile dici. Sed essentia diuina sic se
 hz q ipsa vere est hoc z hoc aliqd. z in h con/
 uenit cu pms substatijs. z m hz quada simi/
 litudine cu scdis substatijs. eo q sit repibilis
 in pluribz. ideo rone pme dditois q uenit
 cu pms substatijs supposita dina dicunt fm
 ea ide. rde no sede dditois q uenit cu scdis
 substatijs pnt dici filia. z qz vt repit i genera
 te z genito q necio differut. ipsa hz modu se/
 cude sube. g gignens z genitu fm ea pnt dici
 2 filia. P in oi productione sbali pncipiū p
 ductiuū ē suba. sed filij dei generatio cu nō sit
 3 accntalis opter q sit productio subalis. P
 in omi productoe vbi natura producet coi/
 eaf producto. ibi natura i producere ē rō pro
 ductois. sz i filij dei generatōe natura pducet
 creatura producta. als filij non eēt de. sz esset
 4 creatura producta i aliena suba. maior pz p
 inductionē i singul talibz productiōibz. P
 illd qd ē pri pfecta rō itelligēdi illud ē pfectū
 pncipiū hūi producedi. Sz essentia ē sibi p
 fecta rō oia intelligēdi. g zc. maior pz. qz h
 bū producat cū obiectuz pfecte itelligit. mior
 etiā ē nota. qz p nihil aliud qz p suā eēntiā p
 5 pfecte itelligit. P si i diuis esset distinctio
 nature fm numerz. z vnitas fm spēm. rō pro
 ducēdi attribueret nature z non relatiōi. sic
 nūc apparet i creatur. sz i distinctio siue vnitas
 nature nō tollit aliquā pfectionē a natura. g
 6 z nūc rō producedi sibi dz attribui. P. nō
 est minoris dignitatis z pfectōis pntentia p
 ductiua dīne plone qz pntentia creatiua cuius
 cūqz creature. Sz scda pntentia uenit dīno
 supposito rōne essentie z non rōe relationis. g
 7 pma sibi uenit rōe essentie P aug. dicit
 8 xv. de tri. c. xx. filiu dei eē natura genitū Jte
 dam. i. li. c. viij. loqns de generatōe dina ait
 q generatio ē sine initio z eterna nature opus
 9 exns. Jte Rich. vi. de tri. c. i. ait. Naturale
 est i nascibili de se producentē hē. Et. c. ij. ait.
 Procellio prol a parēte i deo est fm pncipalē
 procedēdi originē z fm nature opatōz. Cū
 igit generatio nō possit uenire nature tāqz ge
 nerati vt fuit sup declarati dīl. v. opter q p
 hmoi auctres itelligat sibi uenire tāqz pnci
 pīo productiuo. g zc.

Tercia cō
clusio.

Tercio dico q qz

nis potentia generadi i diuis qstū ad suū pncipale significatū dicat diuinā essentia. qstuz tm ad suū significatū pnotat respectū seu pē

nitatē sine q respectu nullatenus progredit i
 actū generationis. Ad cui? euidētiā ē ad
 uertendū q sicut i creaturis aliq sunt entia q
 pbs. vj. meth. appellat accntia copulata q il
 li? ditionis esse vident. q qzuis fm coz pnci
 pale significatū significet rē vni? pdicamentū
 pnotat tm rē alteri? pdicamenti. a e? exigentia z
 pnotatione sortiunt qsdā modos. a qbz si ab
 soluūt etiā a sua entitate specifica trāsmutat.
 hbi gra. Pulcritudo cuz sit quidā habit? est
 de pma specie qlitatis. z p nōs fm suū pncipa
 le significatū est entitas absoluta. pccmit tm
 quēdā modū ex pnotatōe respect? pgruētie.
 a q si absolutū mutabit i oppositā qlitatē. dar
 to etiā p possibile vel impossibile q absolutū
 pnotās illum respectū remaneat fm totā suā
 entitatē. Dato. n. q eadē numero albedo que
 est in dente pulcritudo. fm totā suam abso
 lutā entitatē p potentia dei transferat in oculū.
 ipsa eadem numero erit i oculo turpitudō p
 pter solā carentiā respectus pgruētie. cui in
 dente fuit pūcta. z a quo in oculo erit disun
 cta. Et eodē modo sciētia pnotat respectū ad
 scibile. qzuis ipsa sit in pma specie qualitatū.
 qui quidē respectus si p quācunqz potentia
 auferret a scia. manente etiā toto etiā abso
 luto qd dicit scia. tale absolutū non esset sciētia.
 qz an ima habēs illā qualitatē absolutā nihil
 sciret. qz nullū respectū ad scibile hēret. Est
 etiā vlti? sciētiū q tale accidens copulatiū
 qstuz ad suū ppruū significatū nō dz bz sumi
 in sensu copulatiuo. puta q dicat absolutū z
 respectū. qz tunc esset ens p accidens. z p nōs
 nec esset ens determinati generis nec speciei. vt
 patz. iij. meth. Sz dicit absolutū sub res
 pectu. Scia. n. nō dicit qlitatē z relationē. sed
 dicit qlitatē sub relatione. z ideo nō obstatē il
 la pnotatōe q pccmit respectū ad scibile. ipsa
 tm simplr loqndo dz qlitas absoluta Sic
 potētia generatiua simplr z pncipalr dicit di
 uinā essentia. qzuis pnoter respectū ad genitū
 puta pma ppruetatē. q pnotatiōe nō obstante
 simplr loqndo potentia generadi dz dicit eēn
 tia dina siue res absoluta. z nō relatio. nec dz
 dicit essentia z relatio. sed magis essentia sb re
 latione. Est etiā notādū q licet qstū ad p
 sens ppositū spectat. aliq modo sile sit de illis
 accidentibz copulatis z potētia generadi i di
 uinis. qz tm nulla similitudo currit p oēs pedes
 z singulariter vbi similitudo de creaturis trāstet
 tur ad diuina. igit sciendū q i h edissile inter
 pdicta. qz hmoi accidētia pccmūt tales res
 ctus. z qstū ad suū esse z qstū ad suū agere. sz

ipsis uenit agere. ita q̄ sint rō alicui⁹ actiōis
 Sublato. n. respectu scie ad scibile. nec māet
 scia q̄stū ad eē scie. nec q̄stū ad scire. q̄ vt sup̄
 us dixi. dato q̄ absoluta illa q̄litas sine respe
 ctu in aliq̄ remanet. ille tñ p̄ h̄mōi q̄litate ni
 hil sciret. Sz eētia diuina in q̄stū d̄ potētia
 generādi p̄cernit sup̄radictū respectum. nō q̄
 tū ad eē potētie sed q̄stū ad agere fm̄ eā. ideo
 nō repugnat q̄n potētia generādi possit esse i
 aliq̄ cui tñ repugnat generare p̄pter carētiaz
 h̄mōi respectus p̄notati.

Sz contrariū prime

1 p̄lois aliq̄ doctores tenētes arguūt sic. Quā
 cūq̄ aliq̄s act⁹ inest alicui supposito 7 alteri re
 pugnat. optet q̄ tal⁹ act⁹ in sit fm̄ talē rōem p̄
 quā vnū suppositū differt ab alio. Un̄ p̄hus
 i. eth. volēs pbare q̄ beatitudo in hoie nō sit
 opatio sensitue virtutis. arguit sic. Beatitudo
 inest hoī et nō bruto. q̄ inest hoī fm̄ id p̄ qd̄
 differt a bruto. hoc aut̄ nō ē sensus sz intelle
 ctus. Sed generare uenit p̄ri 7 non filio. q̄
 uenit sibi fm̄ p̄ncipiū relatiuuz p̄ qd̄ differt
 2 a filio. P̄. ex impfectione uenit q̄ aliq̄ for
 ma dat actū p̄mū 7 nō dat actū scdm̄. sed p̄/
 nitas dat supposito p̄ris actū p̄mū. esse p̄/
 nale. q̄ etiā si bi dabit actū scdm̄ puta genera
 re. Maior p̄z. q̄ valde esset impfect⁹ calor q̄
 sic daret eē calidū. qd̄ tñ nō posset calefacere
 Minor patebit inferius vbi pbabit q̄ pater
 3 nitas cōstituit p̄sonam p̄ris. P̄. sicut actus
 cōis req̄nt p̄ncipiū cōmune. sic act⁹ p̄p̄ri p̄nci
 piū p̄p̄riū. sz generare ē act⁹ p̄p̄ri p̄ri suppo
 siti. q̄ erit a p̄ritate q̄ est p̄p̄ria forma patris.
 4 P̄. sicut se h̄z p̄ ad creare in q̄stuz deus. sic
 se habet ad generare in q̄stuz p̄. q̄ sicut crea
 re est p̄p̄riū dei 7 uenit soli deo. sic generare i
 diuinis uenit soli patri. sed pater creat deita
 5 te. q̄ generat paternitate. P̄ p̄ducētis 7 for
 me q̄ p̄ducit eadem est relatio ad p̄ductū. vt
 ait Arist. v. meth. sed h̄ possum⁹ saluare in ge
 neratiōe diuina ponēdo p̄ritatē eē formā q̄
 p̄ri generat. 7 non ponēdo eētia. q̄ eētia nō
 6 refert ad filiū. ergo 7c. P̄. omnis actio de
 bet habere cōformitatē ad suū p̄p̄riū p̄ncipiū
 um. sz generare diuinū ē qd̄ relatiuū. q̄ suū
 7 p̄p̄riū p̄ncipiū d̄z esse relatio. P̄. actiones
 diuerfaz rationū requirūt distincta p̄ncipia
 fm̄ ratōz. sed generaret spirare sūt actōes rōe
 differētes. ergo eoz p̄p̄ria p̄ncipia erūt p̄ri/
 8 vnus rationis vbiq̄q̄ inueniē. P̄. vnū
 quodq̄ agēs agit eo quo formaliter ē. sed sup

positū generās i diuinis formalr est p̄ritate
 P̄. si aliqua cā sutesz quare negaret pater
 nitas esse p̄ncipiū generādi i diuinis. h̄ ma
 xime eēt p̄ rāto. q̄ videmus q̄ in creaturis re
 latio nō pt esse p̄ncipiū actōis. sed illa cā est
 insufficientes. q̄ sicut se h̄z agēs absolutū ad p̄n
 cipiū absolutū q̄ elicit actōz absolutū. p̄ quā
 actionē absolutā ponit in esse p̄ductū absolu
 tū. sic se d̄z h̄re p̄ducēs relatiuū ad p̄ncipiūz
 p̄ducēdi relatiuū q̄ elicit actionē relatiuā. 7 p̄
 ducit suppositū relatiuū. sed in diuinis gene
 rās. generatio 7 genitū omnia sūt relatiua. q̄ 7
 p̄ncipiū generādi erit relatiuū Et p̄firmat
 q̄ si illa cā negatōis eēt sufficientes. pari rōne de
 beres negare relationē in diuinis eē cōstitutū 7
 suppositū. q̄ nec h̄ in creaturis poterim⁹ inueni
 re. P̄. b. aug. i de si. ad p̄. ait. q̄ generare est
 op⁹ p̄riē p̄p̄rietas. Sz p̄ scōaz p̄loz sunt
 qd̄ dicētes q̄ eētia absolute supra nō pt eē
 p̄ncipiū generādi. Et addūt q̄ sic eētia di/
 uia ē p̄ncipiū h̄mōi act⁹ q̄ ē sape in q̄stū est sa/
 pia. siue vt inducit rationē sapie. 7 ē p̄ncipiū
 act⁹ volēdi vt ē ipsa volūtas. 7 sic de alijs. sic ē
 p̄ncipiū siue potētia generādi vt induit rōz
 p̄ritatis siue vt ē ipsa p̄ritas. Rōes illorū
 non inueni. posset tñ iste modus dicēdi p̄ba
 ri sic. Tale debet esse p̄ncipiū p̄ductiuuz
 i omī productiōe reali. vt ratione sui nō so
 lum productū productū affiliet. sed etiam ab
 eo realr distinguat. Nā oppositū distinctio/
 nis p̄ducētis a p̄ducto magis repuḡt p̄ductio
 ni q̄ oppositū affilatiōis. cū simplr sit impos
 sibile idē a seipso produci. sepius aut̄ produ
 cēs 7 productū dissimilia esse p̄tingit. vt ap
 paret in aliquibz mō struosis productiōibus
 in quibus pua aut nulla apparet assimilatio
 realis tñ distinctio. Sed essētia vt absoluta
 est cā affilatiōis. essētia vt ē p̄ritas ē nota
 2 7 cā distinctiōis. q̄ 7c. P̄. tāti ambit⁹ d̄z esse
 act⁹ generatōis quātū ambitus ē suū p̄p̄riū
 p̄ncipiū productiuū. Sed eētia absolute
 sumpta est maioris ambitus q̄ generatio. q̄
 est i filio et sp̄sc̄to. qui generare nō possunt.

P̄. Idem manēs idē semp facit idē. vt d̄z
 ij. de generatōe. si vnū manēs vnū tñ produ
 cit vnū. Si q̄ eētia absolute sumpta eēt p̄n
 cipiū p̄ducēdi diuinā p̄sonā. cum ipsa semp
 sit vna 7 eadē nō posset in diuinis produci nī
 si vna p̄sona. Contra teraaz cōclusionē sunt
 quidā qui dicūt hāc copulatiuā. s. q̄ potētia
 generādi in diuis dicit essētiā 7 relatiōem in
 diuis. cū em̄ vt dicūt p̄ diuinā generationēz
 aliquid p̄municet quod tamē nō producit.
 rā. 7 vt eaz
 K tenere.

Cōfirmat

Contra. 2. cōclusionē.

Contra. 3. p̄loem. Nāc opi. recitat diu. rā. 7 vt eaz tenere.

latius p̄gradi
 id est quod dicitur
 ratio aliq̄ sunt
 rācia copulata
 q̄ p̄p̄ria fm̄
 ēre vni p̄dicam
 omē. a cōp̄
 ā modos. a cō
 specifica trāsmi
 s̄ sit quidā habet
 p̄ p̄ri fm̄ suū p̄
 absoluta. p̄cerni
 rōe respect⁹ p̄
 oppositū q̄litas
 possibile q̄ absol
 maneat fm̄ totū
 ē numero alioz
 fm̄ totā suam ab
 a transferat in
 i oculo turpitud
 tus cōgruente. cō
 io in oculo erit
 rā p̄notat respectū
 p̄ma specē qualitatē
 p̄ quācūq̄z p̄notat
 etiā toto etiā ab
 olūm nō esset
 aiatatē absolute
 a ad scibile b̄ra. Et
 tale accidens copul
 significatū nō ab
 pua q̄ dicit absolute
 nis p̄ accidens. 7 p̄
 generis nec specē. vt
 cit absolute suū resp
 q̄litate 7 relatiōē. sic
 one. 7 ideo nō obstat
 relatiū ad scibile
 q̄litas absolute
 p̄p̄ri 7 p̄ncipali
 notat respectū ad
 q̄ p̄notatōē nō obstat
 rā generādi d̄z
 lita. 7 nō relatiō
 sed magis essētiā
 otādū q̄ licet
 aliq̄ modo sit
 is 7 potētia generā
 litudō curru p̄o
 litudō de creaturis
 ciondū q̄ h̄
 rā dicitā p̄municet
 ēre 7 q̄m ad
 q̄m

Barro et
 ntri aliq̄
 mā p̄loz

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8

puta eēntia dīna cū omībus attributis z cete-
 ris eēntialibz. aliqd vō productū pura pprie-
 tas filiū. opret pncipiū generatiōis talr allig-
 ri q aliqd ex pre pncipiū correspōdeat ei qd
 genito p generatiōē cōicat. z aliquid ei qd i
 ipso genito pducit. quod probat sic In ge-
 nerate z genito pncipiū z terminū sibi inuicēz
 corrdēt. s; i genito aliud ē q pductō tminat
 scz ipa filiatio. z aliud q cōicatio terminat pu-
 ta natura dīna. q pportionalibz i pducere p-
 nitas erit pncipiū pductōis z eēntia pncipiū
 cōicatiōis. P. emanatiōes dīne i talia prin-
 cipia debēt reduci qbz positis imediate appa-
 ret stat^o diuinaz emanatiōnū. sed mō p dīcto
 apparēt statū due emanatiōes z nō ples. vna
 scz cū pncipiū erit pntas. z alia cū pnci-
 piū erit spiratio actiua. Sed si sola essentia
 eēt pncipiū qua rōne vna eēt nō eēt pnci-
 piū vnus emanatiōis tm sed duaz. eadē
 ratione posset esse pncipiū plurū emanatio-
 nū vel infinitaz. Et addunt isti q qz genera-
 tio formalis respicit productionē qz cōicati-
 onē. igit relatio q bz rationē pncipiū produ-
 ctū magis bz rōem potētie generadi qz ipsa
 essentia que habet rationē pncipiū comunica-
 tū. Sed licet illi duo modi q pntas du-
 abus conclusiōibz dīcāt deficiāt. vt apparuit
 supius rōnibus introductis. Ille tñ tercius
 modus magis videt esse defectuosus. qz qz
 quid defectuositas apparet i alijs. hoc impli-
 cat ille cū additione ppriū defectus. Defi-
 cit em pmo. qz eē pncipiūz pducēdi i dīnis
 dicit pfectōz. s; fm istos relatio nullā dicit p
 fectōz. q relatio nō poterit eē pncipiū pdu-
 cēdi i dīnis. P. ppter qd vnūquodqz ta-
 let ipm magi. s; tu i illa eadē distinctōe dīcis
 q respectus bz a diuina eēntia q possit eē pnci-
 piū pductōis. q nō debebas rationē pnci-
 piū pductūi excludere ab eēntia. s; sibi pnci-
 palr debebas tribuere. P. in pductione nō
 vniuoca pncipiū pductōis nobilit^o z pfect^o ē
 termino formali ipi^o pductōis. maxie si tal^o ter-
 min^o ē pduct^o. Lū q fm te formal^o termin^o p
 ductōis pncipiū sit filiatio. z ē termin^o pduct^o. z
 etiā fm te tal^o pductio non est vniuoca. q p-
 nitas q fm te pncipiū tal^o pductōis erit p-
 fectior filiatiōe. qd tradidit alijs dīctis tuis.
 P. in nullo genere oppositiōis vnū opposi-
 toz ē p se t imediate pncipiū alteri^o. s; filia-
 tio z pntas sūt opposita. q zc. Ad primū
 qd i p rōem intelligis potētiā generadi. tūc
 nō oportet q talis actus insit supposito gene-

Contra du-
randum

Solo pp-
ma p-
Ad

rati fm illā rōem p quā differt a pducto. sed
 sufficit q illa ratio pnoter aliqd in pducere p
 qd producēs distinguit a pducto. Als sic in-
 uenit. Ad primū dicendū q maior nō est vlr
 vera. qz si illa supposita se hnt vt producēs z
 productū. tūc nō ē necesse q talis actus insit
 supposito generati fm illā rōem p quaz dif-
 fert a pducto. sed sufficit q illa rō pnoter ali-
 qd i pducere p qd producēs distinguit a produ-
 cto. Ad scdm vdm q vel p actū pncipiū intelli-
 gis eē hypostaticū z incōicabile. vl eē s; s; s; s; s;
 z naturale. si pmo mō tūc maior ē falsa. qz fili-
 atio nō min^o talē actū dat filio qz pntas pnci-
 piū z tñ nō dat filio actū scdm de q loqris. cuz tñ
 filiatio non sit minus pfecta qz paternitas.
 Istō mō etiā i creaturis maior est falsa. quia
 si pncipiū indiuiduale eēt pncipiū pductū
 vni. tūc indiuiduū produceret seipm. s; tñ
 p foretate nō produceret nisi forem. z sic de
 alijs indiuiduis. Si scdo mō tūc maior ē fal-
 sa. qz pntas nō dat patri eē substiēs z natu-
 rale. qz tale esse habet p suā deitate. Ad ter-
 ciū dicendū q nō oportet actū ppriū hēre ppriū
 pncipiū. s; sufficit q hēat cōe appropriatū
 p hoc q concernit in supposito pducēte ali-
 qd ppriū sine quo nullo mō in actū progre-
 ditur. Ad quartū dicendū ad maiorē q nō
 est simile. qz veritas ē forma absoluta. z p se
 quēs sibi nō repugnat eē imediatū pncipiū
 actōis. hoc aut repugnat paternitati Ad qn-
 tū vdm q forma q producēs pducit non dī-
 refert ad productū. ita q ipsa sit de genere re-
 lationis. sed pro tāto hoc dī. qz ipsa ē relatiō
 fūdamētū. q producēs refert ad pductū. Lū
 igit eēntia diuina sit fūdamētū paternitatis
 qua pater refert ad filiū. q meli^o saluamus di-
 ctū p hī ponēdo eēntiā esse pncipiū gene-
 rationis qz ponēdo relationē. Ad. vi. dīz
 q oīs pformitas pprie actōis ad suū ppriūz
 pncipiū p supponit possibilitatē. ita q nō im-
 plicz repugnatā naturalē. s; vt dictū est rela-
 tioni repugnat q sit virtus actiua. z cuz dīz q
 generare diuinū est qd relatiū. dico q idō ē
 ab absoluto pncipio pnotate tñ pprietatē re-
 latiua. Ad. vii. vdm q actōes diuinaz rō-
 nū pnt esse ab vno cōi pncipio diuersimode
 tñ accepto fm diuisos modos sortitos z pno-
 tatos a diuisis proprietatibz diuinibz rōe. vīz
 a pntate z actiua spiratiōe. Ad. viii. dīz
 q maior ē vera loqndo d forma naturaliz cōi-
 cabili. z nō de forma indiuiduali z incōicabi-
 li. z tūc maior ē falsa. qz p veritate etiāqz forma
 naturaliz z cōicabili. paternitate pō est rang

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9 forma incōicabili z ad modū idiuuidui Ad ix. ddm. q qz i dūnis generās z generatio z ge nitū sūt relatiua. iō pncipiū generatōis qz uil nō sūt relatio. z notat tñ relato ez. nec ē sile qd assumit z absoluto. qz cū absolutū sit vel pos sit ēē actiuū. sibi nō repugāt ēē pncipiū produ ctuū. hoc autē repugnat relatiōi cū nō sit acti ua.

Ad confir matōem

Ad confirmationē dico q i hoc captiuo intellectu meū i obsequiū fidei. qz fides catho lica ponit trinitatē psonaz cū vnitatē eēntic. qd nullo mō saluare possum nisi ponēdo di uina supposita pstitui pprietatibz relatiuis. Si em itā ptes potuissent saluasse diuie eēn tie vnitatē cū tribz suppositis absolutis nūqz ipsi potuissent aliquā relatiōz eē suppositi psti tutiua Sed posito q relatio nō sit pductiua nō minus bñ saluamus omnia que saluare de/ bemus qz tum ad diuinas pductiones. siue sint ad intra siue ad extra. z idō nō debem⁹ ea dē rōne negare relationez i dūnis eē suppositi pstitutiua q negam⁹ eaz pductiua. qz p mū ē i obsequiū fidei. scdm autē ad nihilū referri/ ret. ideo zc. Ad. x. dicēdū q p h vult aug. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p rā pprietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest eē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat eē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt eē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt. a pducto oīnino ē

Ad 10

Ad 10. q p potētā generādi nō sit pgressus in actū generatōis nisi put z cernit i supposito gene rāte p rā pprietatē. q si sic non intelligeret il lud dictū Aug. tūc ipse sibi ipsi sepius tra/ diceret. z specialiter. xv. de trini. c. xx. vbi dicit filium dei natura genitū. Forte dices si si/ ne relatione nō potest eē generatio. ergo rela tio est pncipiū generatōis. Dico q sicut i creaturis dam⁹ cām ppter quā sic. z etiā cām sine qua nō. ista tñ verius negat eē cā qz affir met absolute loquēdo. qz nō debet dici cā nisi cū hac p ditione appōita sine qua nō. z cum hec sit p dūto distrahēs nō bñ inferri simplr. Albedo em nō disgregat sine quantitate. z ta/ men absolute loquēdo illa est falsa. quantitas disgregat. Sic respectu diuie generatōis pa temitas posset dici pncipiū sine quo nō. sed simplr loqndo tūc dz negari. Ad pmuz s scdm zcloem dicēdū q agens p se intēdit al silare sibi pductū. q autē distinctū a se produ cit. h ē p accidēs q ad intētiōē producēt. al/ silat em sibi pductū in qz tū pt. cū p pziū sit vnicuiqz sibi sile generare. vt pz. ij. de aia. Et vnum qd qz tūc est pfectū. cuz poterit sibi sile generare. vt dz. iij. metheozoz Et cuz dz q se pi pductū ē dissile producēt. dico q h nō est ex intētiōne generans s; ex inobediētia ma tere vel ex defectu potētie pductiue. Forte dices. qd oīno ēnciū nō videt eē intētū p ac cidēs. s; distinctio pducēt. a pducto oīnino ē

Instantia

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p z

clōne

Ad 1

Instantia

ncēcia. cū ipossibile sit alr se hēre. Dico q nccī tas nō ipedit intētiōz p accidēs. agēs em natale p se intēdit generare. z totalr p accidēs intēdit corrupē. z tñ ipossibile ē q generet nisi corrup/ pat. qz cū generatō vni⁹ sit corruptio alterius nccio erūt tot corrupciōes qz generatōes Ad scdm ddm q eēntia dina vt s; stat p nitate sic pncipiat actū generatōis. z vt sic nō ē maior⁹ ambit⁹ qz tal act⁹. Ad. iij. ddm q licet eadē eēntia sit pncipiū generādi z spirādi. tñ alioz alio mō se hēvidet ab aliaz alia p pterate quā znotat. Ad pmū s terciā z cloez dicēdū q minor ē falsa. qz relatio nec pt eē termin⁹ p du ctōis nec pncipiū. Si em termin⁹ dīne p du ctōis eēt relatio. suppositū pductū qz vi pro ductōis terminatē ad hmoi terminū nō eēt de us. eēntia igit dīna q in pte exis ē pncipiū il li⁹ dīne generatōis. ipsa eadē i filio ē termin⁹ generatōis. Forte dices. h eē non pt. qz ter min⁹ z pncipiū debēt eē distincta. Dico q ve rū ē in his in qbz producēs z pductū natura liter distinguūt. i talibz nāqz termin⁹ pductōis ē product⁹ i genito z nō soluz genito zicat⁹. z iō realr differt a pncipio pductiuo. s; i dūnis producēs z productū nō dnt naturalr. z ter/ min⁹ pductōis nō ē product⁹ s; zicat⁹. Idēz igit i dūnis ē termin⁹ pductōis z zicatōis i genito. z idē ē pncipiū pductōis z zicatōis i generāte. Dato em q ignis generās igni ge nito suā naturā eadē nūero zicaret. tūc termi nus generatōis nō eēt product⁹. nec differt z a suo pncipio pductiuo. nec eēt i igne generā te aliud pncipiū pductōis z aliud zicationis sic cū fide teneam⁹ p rez eadē suā naturā filio zicare zc. Ad. ij. ddm q nos nō min⁹ salua m⁹ statū dīnaz emanatiōnū qz tu. cū dicam⁹ hmoi pncipiū generādi qd ē dīna eēntia nō p gredi in actū nisi vt znotat p dicitas pprietat/ tes. Et h de primo pncipali.

Solutio.

Ad 2

Ad 3

Solo p z
clōe.
Ad 1

Instantia
Solutio.

Ad 2

Articul⁹ 2

Quātū ad secūdū

articulū q qrit. vtz potētā generādi sit i filio Est breuiter aduertēdū q h gerundiuū gene rādi pt duplr accipi. Uno mō vt ē gerūdiuū sibi actiu. z potētā generādi ēi solo pte. qz sol⁹ pte ē q actiue generat. Alio mō vt ē gerūdi uū sibi passiui. z sic ēi filio. qz in solo filio ē ge neratio passiua. Tercio mō pt accipi vt ē ge rūdiuū sibi impersonal. z sic qz grue pt dici q po tētā generādi non solū est in pte. sed etiā in fi lio z spūsancto. Nā impersonaliter accipiēdo potētā generādi. tūc idē ē qd potētā p quā

Instantia

fit generatio. et hec eдина eentia. q̄ vere et reali e i tribz psonis. Forte dicit q̄ nullū ad ali-

Solutio.

quid siue relatio p̄ eē cōe tribz psonis. sed fm m̄gm hic in lra posse generare nō ē posse qd sed ē posse ad aliqd. q̄ potētia generādi nō est cōis tribz. Rūdeo dicēdū q̄ si m̄gr p̄ posse generare intellexit potētiā generādi. tūc nō ē locut⁹ de potētia generādi q̄stū ad suū p̄ncipale significatū. s̄z solū q̄stū ad suū cōnotatū. qd ē respect⁹. vt p̄z ex dictis i. a. arti. Dato etiā q̄ posse generare sit ad aliqd. ex h̄ t̄m n̄ sequit⁹ q̄ potētia generādi sit ad aliqd. q̄ i aliq̄ p̄ eē potētia generādi. qd t̄m nō p̄t p̄p̄e i actū generatōis. vt patebit statim i articulo sequenti.

Articulus 3

Quantum ad terciū

p̄ncipale. vtz fili⁹ possit exire i actū generatio nis. posito q̄ i eo sit potētia generādi. ē dōz q̄ sicut natura i creaturis q̄ ē potētia generandī ipsaz creaturaz i actū generatōis nō p̄rūpit sine accidētibz mediātibz q̄bz actuali determi nat ad actū generatōis. s̄bz gra. dato ei q̄ ali q̄s ignis h̄ret p̄fectā igneitate. si t̄m p̄ dīna potētia p̄naret calore. nūq̄ vt sic possz aliū ignez generare. q̄uis i se h̄ret potētiā generādi ignē pura igneitate. sic dīna natura q̄ ē p̄fecta potē tia generādi i actū generatōis nō p̄rūpit nisi si put stat sub p̄prietate generationi cōgruen te. puta sub p̄rūitate. Lū igit in filio sit dīni na natura sub opposita p̄prietate. puta sub fi liatōe. igit q̄uis fili⁹ h̄eat in se p̄fectā potētiāz generādi. nūq̄ t̄m poterit generare. sicut n̄ ig nis h̄ns p̄fectā igneitate subiectaz frigiditāti poterit aliū ignem generare.

Articulus 4

Quantus ad quar

tū p̄ncipale. vtz sit eadē potētia q̄ p̄r gignit et fili⁹ gignit. dico q̄ eadē ē potētia q̄ p̄r i dīnis gignit et fili⁹ gignit. et h̄ sp̄ loq̄ndo de potentia q̄stū ad suū p̄ncipale significatū. q̄z vbi gi gnes et genitū in nulla re absoluta differunt. ibi necē ē ean dē eē potētiā q̄ gignēs gignit et genitū gignit. sed pater et fili⁹ re absoluta sūt idem omino. ergo rē. Maior p̄z. q̄z potētia vt ex superioribus est manifestū i suo p̄ncipali significato dicit absolutū. Minor p̄z ex ca tholica fide. Ad argumētū p̄ncipale dōz q̄ maior ē vera de p̄ncipio qd. nō autē de p̄nci pio q̄. potētia autē generādi est p̄ncipiū quo z nō quod.

Ad p̄ncipale.

Distinctio octava.

Hinc de veri

natura. hic manifestat q̄sdā p̄prietates que n̄eres illi nature. Et diuidit i tres. q̄z p̄mo tractat de dīne nature entitate et veritate. Se cūdo de ei⁹ incōmutabilitate. Et tercio de ei⁹ simplicitate. Scda ibi. De etiāz solū eentia. Tercia ibi. Eadēq̄ sola. Prima in tres. q̄z p̄mo oñdit quō hoc nomē eentia p̄pue que nit ipsi deo. Scdo oñdit quō ex dicto. b. hie ronymi oñt quoddā dubiū i p̄posito. Et ter cio m̄det h̄mōi dubio. Scda ibi. Dic dilige ter rē. Tercia ibi. Illud q̄ qd rē. Tūc se quit illa ps. Eadēq̄ rē. In q̄ m̄gr t̄git de di uine eentie simplicitate. Et diuidit i duas p tes. q̄z p̄mo declarat diuine eentie simplici tate p̄ compationē ad extra. Scdo p̄ compa tionē ad intra. Scda ibi. Dic diligēter. Pri ma i duas. q̄z p̄mo declarat h̄mōi simplicita tē p̄ p̄pationē ad creaturas corpales. Scdo ad incorpales. Scda ibi. Creatura q̄z sp̄ual

Quia i ista. viij. dist. magister tractat de diuina simplicitate. ideo quero.

Vtū i deo sit aliq̄ p̄positio. Et v̄ q̄ sic. q̄z i q̄cūq̄ sūt p̄les forme actu i illo ē p̄pō. s̄z i deo sūt p̄les forme actu q̄z sic ait omē. xij. meth. Dēs forme actu sūt i p̄mo motore q̄ i potētia sūt i materia prima Cōtra. i q̄ nulla p̄t eē passiua potētia i illo n̄/ la p̄t eē p̄pō. q̄z q̄cūq̄ faciūt p̄positōz. vt vñū ē i potētia ad alter. vt ambo sūt i potētia ad terciū S̄z i deo nulla ē potētia passiua. vt p̄z xij. meth. ḡ rē. Dic p̄mo vidēdū ē vtrū in deo sit p̄pō subal. s. Scdo vtz p̄pō accidē tal. Tercio vtz p̄pō modalis. Quar to s̄ tres cōclusiones ex istis elicitas adducā aliqua. et respō deo ad ea.

Quantus ad primū

p̄ncipale. vtz i deo sit p̄pō sbalis. ē sciendū q̄ p̄pō sbalis dupl̄r sumi p̄t. s. fm rē et fm rōez. P̄ua ē ex forma et materia seu ex actu subali et pura potētia. Scda ex genere et sbali dīna. S̄z neutra illaz p̄t eē i deo. q̄ nulla p̄pō sbalis poterit eē i deo P̄ua igit cōclōvīz q̄ nō sit real p̄pō subalis i deo. s̄z manifesta ē ap̄d oēs philosophātes. q̄z q̄i oēs posuerūt rē eē purissimū actū. cui nihil admiscet d̄ potētia. vt p̄z. xij. meth. Prop̄t qd ait p̄hs xij. meth. Accidit itaq̄ oīa p̄ncipare malū. i. potētiāli

Primum p̄ncipale.

Conclō

tate pter vnu. s. pter deū. Quāuis em̄ q̄libz in
 religētia hēat suū hylachiz. vt ait auctor de
 causis. de tñ de h̄ penitē imūnis. planū ē igit
 q̄ i deo nō ē materia. cū i ipso nulla sit potētia
 passiuā. nec p̄ oīs erit i ipso p̄pō ex materia z
 forma. Ergo hāc p̄tē rāqz p̄ se notā supponē/
 do. p̄bō scdaz p̄tē p̄misse distincōis sic Il
 lud nō ē p̄positū ex genere z d̄ra qd̄ nullo ge/
 nere claudit. zē sup̄ omē gen^o. sed de^o ē h̄mōi.
 igit̄ zc. Maior p̄z a destructōe oīs. qz si ali
 qd̄ ē p̄positū ex genere z d̄ra. oīs est q̄ ipsuz
 sit i genere. Minorē possū pbare multipl̄r.

P̄rio sic. Illd̄ qd̄ ē cā oīs entitatis z verita
 tis repibilis in quocūqz genere. nō possit clau
 di i aliquo genere. deus est h̄mōi. Maior p̄z
 quia i quocūqz genere poneret nō possit eē cā
 omnis entitatis repibilis in illo genere. als
 em̄ ipm̄ esset causa sui p̄p̄suz. Minorēz ponit
 omē. r̄ij. metaph. dices. Est em̄ quoddā ens
 p̄ se ens z p̄ se veruz. entitate z veritate cuius
 omnia alia sunt entia z vera. P̄. id qd̄ p̄pre
 hēdit in se eēntialiter p̄fectōes oīm generū in
 nullo genere claudit. de^o ē h̄mōi. Maior p̄z
 qz i quocūqz vno genere clauderet ceteroz ge
 nerē p̄fectōes eēntialr nō h̄ret. Minor p̄z. v.
 meth. vbi d̄r q̄ ē quoddā ens p̄fectū vli p̄fecti
 onē. in q̄ p̄gregant p̄fectōes oīm generē. z illd̄
 3 ens dicit omē. ibidē eē ipm̄ deū P̄. ens sim
 pl̄r illimitatū nō potest eē i genere. qz omē qd̄
 claudit i aliquo genere limitat̄ limitibz illius
 generis. Sed de^o ē sim pl̄r illimitat^o. cū sit to/
 talr independēs. vt p̄z. viij. phisicor̄. r̄ij. me
 4 taph. P̄. si deus esset in genere. tūc aliquid
 possit p̄fectius deo cogitari. oīs ē falsum. oīs
 nā p̄bō. Si em̄ esset in genere ipse eēt p̄distin
 ctus ceteris sp̄cibus eiusdē generis. z p̄ oīs p̄
 5 fectōes illaz speciez de^o nō p̄phēderet. s̄z intel
 lectus capet z cogitaret entitatē illius gener
 nis q̄ oēs p̄fectōes suaz speciez comprehēderet
 6 q̄ zc. falsitas oīs p̄z p̄ Ansel. qui ait q̄ deus
 ē quo maius cogitari nō p̄t. Et planū ē q̄ nō
 loquit̄ de magnitudine molis. sed p̄fectōis z
 7 virtutis. P̄ hoc p̄firmat. qz de^o ē infinite s̄
 8 mat^o. vt p̄z. viij. phicor̄. s̄z infinito nō p̄t esse
 9 mal^o. vt p̄z. i. z. iij. phicor̄. P̄. qd̄ ē forma/
 liter infinitū nō p̄t s̄ hi ad eē finitū vel ad ra
 tionē finitā. s̄z de^o ē formalr infinit^o. rō s̄o cu/
 10 inslibz generis formalr ē finita. q̄ zc. P̄. il
 lud qd̄ cū nulla alia re h̄z p̄uenientā eēntia/
 11 lē. non pōt esse i genere. deus est h̄mōi. Ma/
 12 ior p̄z. qz vt ait Boetius in cōmēto sup̄ Por/
 13 phurū. Genus ē cognitio collecta ex speciez
 14 subali similitudine. Si em̄ gen^o nō diceret ali/
 15

quā eēntialē sen subalē p̄uenientā cor̄ quoz
 ē gen^o. tūc nō possit p̄dicari de ipsis i eo q̄ qd̄.
 Minor silr p̄z. qz illa que nō h̄nt eundē mo
 dū essendi nō habēt aliquā eēntialē p̄uenien
 tiā. sicut apparet de substātia z accidente. sed
 modus eēndi dei plus differt a mō eēndi cu/
 iuscūqz creature. qz modus sube a modo acci
 dentis. cū modus essendi dei sit infinitus. mo
 dus s̄o essendi creature finit^o. Et illud in/
 tēdit Dyoni. i. de di. no. dices. q̄ de^o fm̄ nihil
 exitiū est ex̄ns. z tñ cā quidē essendi est omi/
 bus. P̄. que sunt in eodē genere p̄ueniunt
 in vna forma z natura fm̄ p̄men. iij. metaph.
 sed de^o cū creaturis nō p̄uenit i aliqua vna na
 tura. nec p̄cipat cum creaturis aliquā vnaz
 formā vel naturā. Sed s̄ p̄dicta potest in
 stari. z primo s̄ primā p̄tē illius cōclusionis.
 Quia p̄p̄rius effectus aliqd̄ sui p̄supponit i
 sua cā. s̄z materia p̄ma ē p̄p̄ri^o effect^o dei. In h̄
 em̄ ipse solus trāscendit omnē creaturā. q̄ ipse
 deus solus potuit causare materiā. Sed in q̄
 cunqz est aliquid de materia. illud est compo
 sitū ex materia z forma. cū materia se ipsa esse
 nō possit sine omni forma. Cōtra scdaz cō
 clusione sic. In quocūqz pōt vere p̄cipi aliqd̄
 cōe indistinctū z aliqd̄ distinctiū. i illo pōt
 p̄cipi rō generis z d̄mē. z p̄sequens ipsū
 erit p̄positū ex genere z d̄ntia. Sed i deo pos
 sumus p̄siderare essentiā diuinā vt p̄munē z
 indistinctā cōtrahibile a p̄sonali p̄p̄rietate. z
 ipsam p̄p̄rietatē vt p̄p̄riū p̄ncipiū distincti
 uū. q̄ zc. Contra minorē q̄ assumit q̄ deus
 nō sit i genere pōt argui multipl̄r. Primo
 sic. Unūqd̄qz mēsurat p̄mo z mīmo sui gene
 ris. vt d̄r. r. metaph. sed vt ait omē. ibidē. de^o
 ē illud quo oēs sube mēsurant. q̄ deus est in
 genere substātie. P̄. cuiusqz p̄p̄rietate conue
 nit ratio alicuius generis hoc est i illo genere
 sed deo p̄p̄rietate p̄uenit rō sube. q̄ ep̄ se eē z alter
 ri nō innit. P̄. quicqd̄ differt ab aliq̄ d̄ra
 3 subali illud ē in genere. de^o differt a crea tura
 d̄mā subali. Maior p̄z. qz oīs d̄ra subalis
 ē diuisiua alicui^o generi. p̄bō minorē. qz oē qd̄
 differt ab altero aliq̄ d̄mā differt. oīs aut̄ d̄ra
 aut est accidental̄ aut subalis. deus aut̄ nō pōt
 a creatura differre d̄mā accentali. cū i deo nul
 lū sit accidens. vt ait Boet^o i li. de trini. q̄ dif
 fert d̄mā subali a quocunqz differt. P̄. aut
 4 deus p̄uenit cū creatura genere. aut differt ab
 ea genere. si p̄mo modo tūc habet p̄positū. si
 scdo mō tunc erit in genere. q̄uis in alio ge/
 nere. qz oīs diūstas p̄supponit multitudinē
 igit diūstas i generē p̄supponit diūsa genera
 k 15

Scda cō
clusio

D, de^o nō
sit i genere

Dyonisi^o.

8

Cōtra p̄ri
mā cōclōz.

Contra se
cū dā cōclu
sionem.

D, de^o sit
i genere.

2

3

4

Cooper
 q̄m̄q̄ determinat
 generā q̄ ip̄a d̄m
 q̄ dā p̄p̄rietas p̄
 uidit i t̄ro. q̄ p̄
 iritate z veritate
 itate. Et t̄ro z d̄
 De etiāz solū
 Prima in t̄ro
 mē cōtia p̄p̄rietas
 t̄ro q̄ d̄m̄ d̄m̄
 ubi i p̄p̄rietas
 Scda ibi. De
 ud̄ q̄ d̄m̄. De
 In q̄ m̄ḡ r̄iq̄
 Et diuidit i d̄m̄
 iunc eēntie simp
 tra. Scdo p̄ cōm
 bi. De diligēt
 arat h̄mōi simp
 iras cōp̄ales. S̄
 bi. L̄reatura q̄ p̄
 st. magister tran
 co quero.
 liq̄ p̄p̄rietas. Et
 p̄lar p̄les forme
 deo sit p̄les forme
 h̄. Des forme actu
 la sui i materia p̄ma
 passiuā p̄p̄rietas i illi
 facit p̄p̄rietas. vt
 s̄m̄ d̄m̄ sit i p̄p̄rietas ad
 p̄p̄rietas passiuā. vt p̄z
 p̄mo vidēt̄ eēntia in
 Scdoz p̄p̄rietas acci
 d̄ modalis. Quā
 r̄ illis d̄m̄as addū
 ca.
 ad p̄m̄i
 p̄p̄rietas. ē cōm̄
 i p̄. s̄m̄ r̄ ē p̄m̄
 terna seu ex actu
 ex genere z s̄m̄
 ēi deo. q̄ nulla p̄p̄rietas
 d̄mā igit̄ d̄m̄
 deo. s̄m̄ m̄
 q̄ oēs p̄p̄rietas
 nihil admittit p̄p̄rietas
 p̄t qd̄ aut̄ p̄p̄rietas
 sc̄pare m̄i p̄p̄rietas

5 P. compo fm rōnem sufficit ad hoc q ali qd sit in genere. qz albedo est i genere. t t amē i sua eētia nullā habet reale ppositionē. sed in deo est ppositio fm rationē. cū i eo multa sint dīa fm rōem. sicut patuit de attributis.

6 omne qd habet pceptū determinatū r qddi ratuū sub aliq cōi sibi r alijs i genere. s3 de pceptū qdditatuē dīctū ab oībo aliq pētīs sub h p dīcamēto cōi qd est suba. g rē.

7 P. p mētor dicit qz p r mus motor q ē mī nū mensurās oīa q sunt i p dīcamēto sube. ē eiusdē nature cū eis quoz est mēsurā. g rē.

8 P. Boetius in li. de trim. dicit duo p dīca/ mēta manere i dīuis. subam. f. r relatorz P

9 Damas. in de duabo naturis in chxsto ait. qz substātia que p r inet increatā dītātē r omnez creaturā genus ē generalissimū. P. quozū ē vnus pceptū vniuoē illa sūt in eodē genere. s3 dei r cuiuscūqz create sube ē vn pceptū vni/ uoē. Maior p3. pbo minorē. qz plus distat albedo r deus qz lapis r deus. cū q albedinis r dei possit eē vn pceptū analogū. putat pceptus entis. lapidis r dei erit vnus pceptus vniuo/ cus. g rē.

10 P. de quibz est vna scia illa sunt vnus rōnis. r p ptequēs vnus generis. sed dei r creature ē vna scia. puta metaphica. qz speculat ens in qstū ens. vt p r z. iij. metaph. g deus est in genere. Sed illa nō cludunt. r sunt exp sse p intentionē Aug. i de cogntōe vere vite. vbi p multa sba Aug. pbat deum nō esse i aliquo deē p dīcamētoz. r tibi clu/ dit sic dīcēs. Decē igit p dīcamētū cūcta hūa/ na p dītio includit. r ab his oībo p p nētās sū me eētie euidēti rōne excludit. Ad illud igit q arguit p p mā clusionē dōm. q nō op tet q materia sit materialr in deo cāte. sed q ei entitas p r ualr sit i deo. Quō aut pura po tētia p r ualr p p hēdat i puro actu. r vtrū hēat idēā i puro actu. inferē ptebit cū tractauro d ydeis. Ad illū s3 sedaz r clōez dōm q ma ior nō ē vera. nisi illd cōe indīctū aliqd p r tēnalratū icludat. r sit rēfinitate ac limitate pfectōis. r sic mior ē falsa. qz eētia dīna ē pu rus act r i s finite pfectōis. Ad p mū argumē tū p illā minorē dōm. q p h s r p mē. acipiūt ibi gen p large p suba analogice p dīcātē d sba finita r infinita. sicut em qnqz restrīgūt nō/ mē generis infra gen p dīcamētale. sic cū i co/ dē. r. d r. corruptibile r icorruptibile d r n t plus qz genere. sic etiā qnqz extrēdūt nomē generis vl tra gen p dīcamētale Doctor s3o cōis p pter illud argumētū i qōibo rē potētia dei dicit. qz dē ē i genere sube p reductōz. sic p mē r p mī

Contra

Solo p
1. p dione.

Solo pro
2. p dōe

Solo rō/
nū p bātū
deū eē in p/
dīcamēto.

Thomas

Contra Tho
mā

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

tas sūt i genere qntitatē. Istud tū mibi nō videt salua sua reuerentia. qz siue aliqd p se si ue p reductōz sit i aliq genere dēterminato. im possibile est ipm p p hēdere eētiālr pfectōem cuiuslibet generis. qz qzuis p accidēs sit in ge nere. claudīt tū sic infra limites illius generi qz pfectiones alioz genēz sibi eētiālr nō po terūt puenire. S3 pfectōes oīm alioz gene r r eētiālr ipsi deo pueniūt. g ipse nec directe nec p reductionē d r in aliq genere collocari. Nec ē necitas aliq q nos cogat ad pcedendū mēsurā sp eē eiusdē generis cū mensurato lo/ quēdo rē genere p dīcamētali. Scibile. n. mē surat sciam. r tū nec directe r p se. nec p red uctōne est in p dīcamēto q lītatis i q est ipā sci entia. nisi p accidēs h p r ngat. puta in qstū d aliqua q lītate esset scia. Ad sēdm dicendū qz d rōne sube vt est vniū rē. x. generibz est qz sit finite r limitate pfectionis. als genus sub stātie nō esset alijs r dīstīctū. r vt sic ratō ge neris p dīcamēti sube nō p dīcat rē deo qui est infinitus r illimitatus. Ad terciū dicēdū. qz sicut p r. r. metaph. p r nēcia p pter sui sim plicitatē nō dicunt dīfferē aliqua dīa; sed sunt seipsis diuersa. g deus cū sit simplicissī mus nō dīfferēt ab eo qd nō est deus p aliqua dīnā additā. sed immediate p suiā essentiaz dīfferēt ab oīmbo alijs. loquēdo igit rē dīnā subali que ē diuisiua generis r addita generi constituit spēm. tūc minor ē falsa cū sua pba tione. Ad quartū dicendū qz d r nō p pue r d r diuersus genere a creatura. sed d r dīct di uersus plus qz genere. si em corruptibile r in corruptibile dīfferūt pl qz genere. multo ma gis d r r creatura. sed qz noīa sunt ad placitū tu poteris extrēdere hoc qd dico diuersū gene re nō solū ad ea q sunt in diuersis generibus sed etiā ad ea q sunt extra gen vel sup omne genus respectu eoz q sūt i genere. r sic cōcedo p p dēm. qz nō est p r me. Ad qntū dōm. qz nō q lītēt p pō fm rōz sufficit ad h q aliqd sit i genere. Omē em qd ē i genere vel ē p pō s tū realr ex his. vel est p pōnibile hūic. Ad sextū dicēdū qz nō sufficit q lītēt dēterminatio pceptus. sed oportet pceptū sic esse dēterminā tū q ipsa res pcepta sit finita r limitata. Et am nō sufficit quodlibet commune. sed debz esse commune vniuoē. rē ipso qd dīct esse i genere r r alijs eiusdē generis vniuoē p dīcatū. hec aut oīa deficiūt in pposito. Ad septimū di cēdū qz p mē. sumit ibi naturā analogice r nō vniuoē. Ad. viij. dōm q dīct duo p dī camēta manere i dīuis p pter aliquā silitudī

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible. Some visible words include:]

Contra Tho
mā
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8

ne istoz pdicamentoz qua i dinis videm? sba em i dinis ep se. 7 relatio ead aliud. in ceteris tn nccio reqsitis ad roez generi no repuit hec genera i dinis. Ad. ix. ddm q dicitu dam. dz sic exponi. Generalissimus gen? e. i. marie coe. Un dam. no loqt ibi de genere pdicame/ tali. sz accipit ibi large genus p qcuqz coi. qd pz p sba sua. Aut. n. sic. Suba q trinet sup/ subalt in creatura deitate. cogscibilr aut 7 co/ tentiue oez creatura generalissimu gen? e.

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad. x. ddm. q minor n e vera. Ad pbatoz di/ co q h n arguit ceptu vniuocu sz anologicu de natura. n. ipi analogie e q vnu anologoru pl? distet qz altez a pmo sub q analogat. qui buscuqz. n. duobz talibz datis vel vnu repen/ ter ab alto. vl ambo dependent a tercio donec reueniat ad pmu oim a q dependet oia cetera ad ipm ordinata. ex q apparet q i ceptibus analogis possum? multos 7 varios gd? assig/ re. Ad. xi. ddm. q si e scia vis. tuc no opret q de qb e vna scia esse vna roez vniuoca sed anologica. 7 talia no sut vni? generi pdicame/ tal? sz vni? generis scibil. vn gen? scibile pr esse lat? 7 strict? qz sit gen? pdicamentale In tota em phia naturali determinat de vna portoe p dicameti sube. in. v. meth. de terminat d omibz x. pdicamentis Equocat igit i argumto gen? p ut sumit p genere scibili xp gener pdicamentali

Quatu ad secundu

pn cipale. vtru i deo sit xpo accntal. dico q in deo no pt esse aliq xpo accntalis. Qz in illo i q nullu e accns no poterit esse aliq xpo accu/ dental. deus est hmoi. g. r. Maior pz. probz minore. qz omne accns aut e ppruz aut coe. sed ta ea q se habet vt pprua. qz ea q se habet vt coia i deo sut penit? ide qd sua dina natura. qz oe tale p pncipatione reduci dz ad aliqd tale p eentia. sed hmoi accidnta siue sint pprua si ue omnia substatijs creatis zueniut p pnci/ patione. g. in pma suba erut eentia i idem cu suba. Et hec est intentio bctij in li. de tri. vbi ait. De cu sit forma simplex subiectuz ee non pt. Et ide bctij ait q i deo null? est nuer? P si in deo eet xpo accntalis. vel illa eet ex esse 7 eentia. vel ppter cetera accntia eet eentia rei p se qntia. No pmo mo. qz tuc de? no eet purz necesse esse. qd est s phos 7 theologos. 7 tuc op/ teret ipm habere alia cam supra se a qua eius esse 7 eentia dependeret. 7 sic no posset dici pzi/ mus motor. cui? trariu demostrat. viij. phi/ sicozu. Nunc est qd ait Dylarius in li. de tri.

Esse no est accidns deo sz substites vntas. n. e scdo mo. qz cu? omne tale adesse 7 abesse pos/ sit pter subiecti corruptione. si in deo talia es/ sent accidnta. ipse nccio mutaret. cui? trari/ um habet. xij. metaph. 7. viij. phicoz. vbi di/ cit. q deus e immobilis p se 7 p accidns. 7 ab in/ tra. Et Jaco. i. Apud que non e trmsmutatio nec vicissitudis obumbratio Propter qd ait pmenta. xij. metaph. Justicia. sapia. 7 cetera hmoi no significat i deo intctioes additas su/ pra sua subaz. Et. b. aug. vij. de trini. ait. Si qd de illa simplicitate dixer? ei? sba significat

Sed s has duas pres illi? minoris pr in/ stari. Contra puma sic. Quecuqz sut vnu rea/ liter penit? 7 oino quicuqz cognoscat vnu co/ gnoscat 7 reliquu. sed de u ee cognoscm?. 7 ei? essentia no cognoscm?. g. ee eius realiter dif/ fert ab eentia. Maior patz. qz qd totaliter est simplex 7 indistinctu. vel totalr cognoscat vel penitus ignorat. Minor est Dama. i. li. vbi sic ait. Qm quide de? est manifestu est nobis qd so est fm subam 7 natura incomphensi/ bile est oino 7 penitus ignotu. P. vnu qd/ qz diffinit p id qd est idem qd sua eentia. sed fm phm pens 7 esse nihil diffinit. qz cum sit omnibz omne. diffinitu p hoc a nullo peni/ tus distingueret Contra sedaz pre pr argui/ sic. Eade est distatia sube ad accns q est acci/ dentis ad subam. sed a substana non pt fieri trmsitus in entitate accntis. qz quod vere est nulli accidit. vt dz. i. phicoz. g. etiaz econuso qd est accns i vno in nullo poterit ee suba. vt ait pmen. i. phicoz? tra Alexandr qui posu/ it calor e esse forma substanciali ipsius ignis. Luz g oia talia q sunt posteriora eentia 7 esse rei sint in creaturis accidnta. ipsa i deo no po/ terut ee substatia. P fm Dyoni. de di. no. 4 mi. c. iij. Dia pncipat diuinam bonitate. sed nulla creatura videt pncipare diuinam sbam cum ipsa tm mo repiat i tribz dinis psonis. g. ei? bonitas differt ab ei? suba. P. sicut qnti/ tas est ca eqlitatis. 7 qlitas silitudis. sic sub/ statia est ca ideritatis. Si ergo sapia eentidez qd rei substatia fm attribuz sapie creatura non deberet dici silis deo. sed eade deo qd e im/ possibile. P. vbi cuqz est eqlitas 7 similitu/ do ibi est quantitas 7 qualitas. qz vt dicit in p/ dicamentis. ppruz est quantitat fm ea eqle vl/ inequale dici. 7 ppruz est qlitatis fm eaz sile/ vel dissimile dici. Sed in simbolo Athana/ sij dicit. Equalis pater equalis filio equal? spi/ ritus sancto. Et Aug. dicit q filius est simili/ mus pti. ergo r. P. id sine quo res potest 7

Arguit 5. q in deo sit xpo ex esse 7 eentia. 1
2
3
4
5
6
7
k 4

Ad 9
Ad 10
Ad 11
pale
2

Pro. 2. cō
clusione

intelligi non est suba sua. et p̄ p̄ns accidens. deus pot̄ intelligi sine bonitate. ut p̄z p̄ boetū in li. de ebdomadibz. ḡ. 2c. Sed illa nō cōcludūt. Nā om̄e acc̄ns p̄supponit cām efficiētē aliā a suo subiecto. Nā efficiēs et materia nō coincidūt. ut patet. ij. phisicor. s̄z subiectum inq̄stum recipit suū accidēs est in genere cause materialis. ergo est aliquid agens p̄ns deo a quo illud quod formaliter est in deo casualiter dependeret. ḡ. 2c. Ad p̄mū ḡ dicēdum q̄ fm̄ ph̄m. v. metaphice ens et esse multipl̄r dicunt. q̄nq̄z em̄ significāt essentia rei siue actū essendi. q̄nq̄z s̄o significāt veritatē p̄positionū. Primo modo nō intelligim̄ hic i via esse rei. sed sc̄do modo. ex ipsis. n. effectibus cognoscimus hāc p̄positionē esse veram.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad sc̄dm̄ d̄m̄ q̄ q̄uis nulla creatura pp̄rie diffiniat p̄ eē simpl̄r. q̄z h̄c cōe oī creature q̄ eē suū ē esse p̄cipatū. de t̄m̄ pp̄rijs sine. et nomiat et diffinit p̄ esse. q̄z hoc sibi soli p̄uenit q̄ eē suū est eē simpl̄r et cā omnis alterius eē idem ex̄ns penitus quod sua cēntia. et ideo deus seipm̄ noialiter exp̄lit p̄ esse cū dicitur ad Moysen Exo. iij. Ego sum q̄ sum. Et itez. Qui est misit me ad vos. Ad terciūz dicendū q̄ illud quod ē accidens i vno nō potest esse substātia in alio. sicut ait Averrois cōtra Alexandruz. qui posuit q̄ calor esset forma substāntialis ipsius ignis. Illa ē vera significatio sumat. sicut calor in igne et in alijs vniuo cerep̄itur. Sed si equivoce sumit vel saltem nō vniuoce. nihil prohibet aliquid eē accidēs in vno et substātia in alio. Lupus em̄ ē quedam infirmitas i pede. et p̄ p̄sequēs accidēs. et est substātia in genere animalis. Lū igit̄ nihil dicat vniuoce de deo et creaturis. ideo q̄z uis sapia in creaturis sit accidēs. in deo tamē potest esse suba.

Ad quartū dicēdū q̄ sicut bonitas creature ē quedā p̄cipatio diuine bonitatis. sic substātia creature est quedā p̄cipatio substātie diuine. et sic diuina substātia est cēntialiter in tribus p̄sonis. licet p̄cipanter sit in creaturis quasi in suo exemplato. sicut diuina bonitas est i tribus p̄sonis essentialiter. in alijs autē participatiue. Ad quintū dicendū q̄ si eadem sapientia esset in deo et creaturis. tunc creatura posset dici eadē deo. quia ipsa esset diuina substātia. sed quia sapientia dei et creature nō solum nō est eadem. sed nec est eiusdem rationis. ideo nihil cōcluditur.

Ad sextūz dicendū q̄ q̄uis in diuinis nō sit quāntitas nec qualitas. et tamē aliquid ibi fm̄ nostrū modū intelligendū admodū q̄n

titatis et qualitatis. rōne cuius potest ibi admitti p̄dicatio equalitatis et similitudinis. Dicunt em̄ similes p̄pter eandē bonitatē et sapientia. et equales p̄pter eandē virtutē et omnipotentia. Ad septimū dicēdū q̄ illud ē accidēs si ne q̄ res p̄fecte pot̄ intelligi. sed Boet̄ loquit̄ de imperfecta dei cognitōe. viator. n. cognoscēs deū ex creaturis tanq̄z p̄ suos effectus p̄ deū cognoscere eē inq̄stum ip̄e est causa eēndi omnibus creaturis. p̄ter hoc q̄ actualiter apprehēdat bonitatē dei a qua causat̄ omnis bonitas creature.

Ad 7

Quantum ad terciū

Tercium
p̄ncipale.

um p̄ncipale. utz in deo sit p̄positio modalis. Dico q̄ modos diuersos eēi diuis potest dupl̄r intelligi. vel q̄stum ad modos relativos. vel q̄stum ad modos absolutos. Primo modo p̄nt eē diuersi modi reales i diuinis relative differētes. q̄z vbi sūt diuersae res ibi p̄nt eē diuersi modi cōrrespondentes illis rebus. Sed in diuinis p̄cedim̄ esse relatōnes reales realiter differētes. igit̄ et modos p̄dictos p̄cedere possumus fore i diuis. Dicit̄ autē talū modorū nō arguit aliquā p̄positionē i deo. sicut nec dicit̄ relationū. Sed loquēdo de modis absolutis. vel p̄ dicit̄ talū modorū intelligi q̄ sola differētia rationis q̄ innascit̄ ex alia et alia comparatione vnius rei absolute que ē diuina cēntia. ad aliā et aliā creaturaz. sic potest dici p̄positio modorū esse in diuinis. q̄z sicut dicit̄ modorū illo modo sumptorū non est nisi dicit̄ rōis. sic p̄positio modorū ē t̄m̄m̄ p̄positio rōis. q̄ obiectiue p̄t esse i diuinis. licet sicut i creatiue sit i ip̄o intellectu. Vel p̄ dicit̄ talū modorū absolutorū intelligi dicit̄ nam realē intrinsece diuine nature in eēntem p̄ter oēs actū intellectus. et sic nego p̄positionē modales in diuinis. Illud em̄ derogaret diuine simplicitati que summa est. sicut patz p̄ auctoritates sc̄torū. quas mgr̄ in l̄ra adducit in illa di. viij. nec hic volo adducē aliq̄s de nouo rōes. q̄ illa p̄doem euidenter confirmat oēs ille rōes q̄z sup̄ius adduxi de attributis. Sed ē q̄daz doctor q̄z plurimū subtil. q̄ aliq̄ mō videt̄ tenere oppositū istū. Ponit em̄ ille doctor modos absolutos i diuinis quoz aliquos appellat modos attributales. aliquos vero fundamentales q̄ sunt fūdamētū p̄sonaliū p̄prietatū. De illis modis pp̄rijs p̄sonaz nihil intēdo dicere ad p̄ns. q̄ h̄m̄ materia spectat ad di. xxvi. vbi tractat̄ de diuiaz p̄sonaz distinctōe.

Jacoby
vitiaco. 3.
q̄ 3. q. 6.

De modis igitur coibidit ille doctor q' modi
 attributales sunt modi absoluti reales aliquo
 modo reali dicitur an oēs actū intellectū? Ratio
 autē sua sūdamētalē hęc. Modi significandi
 sequuntur modos intelligēdi. et modi intelligēdi
 sequuntur modos eēndi. hūic igitur diuersitati
 modoz intelligēdi quo intelligunt diuisa attri-
 buta diuina diuisimode p' diuisa noīa signifi-
 cata. aut rñdz aliqd i re. aut nihil. si nihil. tūc
 talia sunt signēta ipsius intellectū. si al' quid
 cum nō possint hoc esse diuerse res absolute.
 quia tales nō sunt in diuis. ergo erūt diuersi
 modi absoluti reales. Et addit ille doctor di-
 cēs. Attributa itaqz diua distinguūt r' fm mo-
 dos intelligēdi r' fm modos eēndi. r' eozū di-
 stinctio recte etiāz pōt dici real' ppter diuisos
 modos realitat' r' intellectu alitat'. Istos enī
 diuersos modos eēntia diua p'nter vnitatisi-
 me. sicut diuisitas lineaz q'si i suo pncipio vel
 termino i cētro indiuisibili p'nter. r' sicut oīs
 varietas nūerōzū vnitatisime r' diuisibilit' r' qz
 i sua origine p'nter i vnitate. Et paucis inter-
 positis subdit. q' si nullus intellectū intellige-
 ret attributozū distinctionē. nihilomin' eēt h'c
 distinctio modoz eēndi i ipsa re q' d' est. Nō
 em' qz intelligit ideo ē ibi. sed qz est ibi. iō ve-
 re intelligit. Et addit q' distinctio attributo-
 rū nec dependet ex comparatōe eoz ad creatu-
 ras. nec ex comparatōe eoz ad intra inter se. qz
 nō ex eo q' comparant distincta sūt. sed p'us sūt
 r' intelligunt distincta. r' cōsequēter p'abilia
 vel ad extra v' ad intra. Sz illa nō teneo.
 qz vt mihi videt' impossibile est aliq' absoluta q'
 formal' sūt in aliq' quōcūqz differre realiter si-
 ne p'positōe reali r' rogāte summe simplicita-
 ti. Sz ille exp'sse dicit q' distinctio illoz attri-
 butozū q' appellat modos absolutos cōes tri-
 bus p'lonis est aliquo modo realis r' p'ter omnē
 actū intellectus. q' aliquo modo in diuis erit re-
 alis p'positio. quātū em' ponit absolutozū di-
 stinctio. tūc ponet i eo i q' distincta sunt p'pō.
 Etiā ille doctor in eadē qōne paucis interpo-
 sit' post p'dicta videt' sibi euidenter d'icere. Di-
 cit em' sic. Sūt igit' hi modi absoluti. qz signi-
 ficāt p'fectionē aliquā. sūt aut' respectiui. qz p'
 p'ter vnitate rei in q' fundāt nō accipiūt eozū
 distinctio. nisi ex comparatōe rei ad seipsam.
 ita q' comparatio rei ad seipsam causat distin-
 ctionē. r' hāc distinctionē in aliquibus conse-
 quit' aliq's respectus. Illa verba p'cedētibz
 vt mihi videt' manifeste cōtradiciunt. Dicta
 igit' p'cedentia in q'ntum sine p'batōne assamū
 sur omnia nego. r' respondēdo ad illam vnāz

rationē r' duas similitudines quas adduxit.
 Ad ratōz igit' dico q' distincti modi intelli-
 gēdi p'supponūt distinctos modos essēdi
 in ipsa re intellecta. si talis res vero intellectu
 intelligit esse distincta in se absqz omni com-
 paratione ad ea que realiter distinguunt. Si
 autē vero intellectu distinctio talis rei nō ap-
 prehēditur nisi in comparatione ad aliqua re
 aliter distincta. tūc nō oportet p'pter diuersi-
 tatē modoz intelligēdi in illa re esse diuersita-
 tē modoz essēdi. sed sufficit q' talis diuersi-
 tas modoz eēndi sit in rebz illis ad quaz cō-
 parationē distinctio app'hēdit i illa re simpli-
 cissima. Similitudines etiāz q's iste do-
 ctor adducit nō sunt ad p'positū. qz linee non
 sunt formal' i cētro fm totā suam entitatē.
 nec numeri sunt formaliter i vnitate. Si em'
 linee fm totam suam entitatem essent in pū-
 cto cētri. impossibile esset eas ab inuicem di-
 stinguī. Et dato p' impossibile q' distinguerē-
 tur. necesse esset ipsum cētrū distinguī r' esse
 compositū. Et eodē modo dico de vnitate re-
 spectu numeroz. Sz isti modi absoluti siue
 diuina attributa sūt i diuina essentia forma-
 liter fm totā suam entitatē. ideo non possunt
 distinguī intrinsece absqz omni comparatione
 intellectus. nisi diuina essentia ponat realiter
 esse composita. Ad argumentū principale
 dicēdū. q' forme dicunt' actu eē in p'mo mo-
 toze. nō tamē sunt in eo distincte. qz creatura
 in creatore nō est aliud q's ipsa creatrix essen-
 tia diuina.

Ad rōem
iacobi.

Ad similitu-
dines docto-
ris.

Ad p'nci-
pale argu-
mentū.

Creatura quo-
 qz rē. Dic m'gr oñdit diuine essen-
 tie simplicitatē respectu creature
 spūal' q' est aīa rōnalis. Et diuidit i duas p-
 tes. qz p'mo ostēdit aīaz rōnalē eē p'positā. r' i
 se aliq' modo esse multiplicē r' mutabilē. Scdo
 ecōtra p'cludit diuinā essentia totaliter eē sim-
 plicē. Secūda ibi. Deus hō r' si rē. P'ria
 i duas. qz p'mo ostēdit quō ania respectu cor-
 pis quādoqz apparet simplex. Secūdo ostē-
 dit q' nō obstante illa apparetia ipsa rōnalis
 ania vere ē p'posita. Scda ibi. Sz tūc nec rē.
 Tūc sequit' illa ps. Dic diligēter rē. i qua
 m'gr declarat diuine eēntie simplicitatē p'p'a-
 tōz ad intra. Et diuidit i duas p'tes. qz p'mo
 oñdit diuine eēntie simplicitatē i ordie ad diua
 attributa. Scdo facit hoc idē i ordie ad diui-
 nas p'prietates. Scda ps ibi. Dui' aut' eēntie.
 Circa istū rēptū quero.

ne cuius potest hinc
 ratio r' istudis. Dicit
 dicitur r' sapientia
 n' virtut' r' omnipotē
 sedū q' dicit' e' accidit
 illi. sed Bon' locū
 de viator. n. cogitā
 p' suos effectus p' rō-
 ipe est causa eēndi
 r' hoc q' actu sūt r'
 a qua causat omnia

m ad tere
 eo sit p'p'rio modū
 sōs eē diuis p'p'ria
 n' ad modos r' p'p'ria
 absolutos. P'ria nō
 cales i diuina r' p'p'ria
 diuersē res ibi p'p'ria
 res illis rebz. Sz
 relatiōes reales r' p'p'ria
 los p'dictos p'cedētibz
 dicit' aut' r' p'p'ria
 p'p'ria r' p'p'ria
 ed loquēdo de modū
 m' r' p'p'ria
 nomis q' vnitas r' p'p'ria
 vus rei absolute quō
 r' alia creatrix. sic p'p'ria
 q' esse in diuina. qz h'c
 mō imp'p'ria nō est m'p'
 l'p' modū. tūc mō p'p'ria
 p'p'ria eē diuina. lac' h'c
 eēt. Vel p' dicit' r' p'p'ria
 r' p'p'ria dicit' r' p'p'ria
 e in cōntem p'p'ria dicit' r' p'p'ria
 p'p'ria nō modū r' p'p'ria
 r' p'p'ria diuine simplicitatē
 sic p'p'ria p'p'ria r' p'p'ria
 s'ra adducit in illa dicit'
 eēt aliq' de nouo r' p'p'ria
 r' p'p'ria oēs illos r' p'p'ria
 tribuit. Sz h'c
 dicit'. q' aliq' mō videt'
 p'p'ria em' illos r' p'p'ria
 vnitas quoz aliq' r' p'p'ria
 tales. aliquos vnitas
 tamē p'p'ria p'p'ria
 p'p'ria p'p'ria r' p'p'ria
 p'p'ria m' arē r' p'p'ria
 r' p'p'ria p'p'ria r' p'p'ria

Vtrū aīa intellectiua sit tota ī toto cor/pe. 7 tota ī q̄libet pte corpis. Et vtrū q̄ nō. q̄ ip̄sibile ē vñū 7 idē sil 7 sel moueri 7 ijs motibz. s; si aīa eēt tota ī q̄libet pte corpis qd̄ viuificat. ipsa sil 7 eodē tpe ad motū vñū p̄tis moueret sursum 7 ad motū alteri p̄tis moueret deorsū. 7c. In 7iū ē b. Aug. q̄. vi. de tri. c. vi. ait. q̄ aīa simplicior ē corpe. q̄ nō mole diffūdit p̄ spaciū loci. sed ī vnoquoq; corpe 7 ī vno toto aīa 7 ī quilibz pte eius tota ē. Hic q̄ttuor faciā. P̄mo ī q̄rā vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. Scdo dato q̄ nō. vtrū q̄libet forma corpis p̄ter aīam rōnalē sit extēsa. Tercio r̄debo ad id qd̄ q̄ querit. Et q̄rto 7 veritatē terciē 7 clusiōis assignabo aliqs instātiāz 7 ip̄is r̄debo.

Primum p̄ncipate.

Quantū ad primū

vtrū aīa rōnalis sit extēsa extēsiōe corpis qd̄ informat. dico q̄ nō. Quia om̄e qd̄ extēditur extēsiōe corpis. hoc diuidit diuisiōe corpis. sed anima rōnalis nō diuidit diuisiōe corpis. q̄ om̄e qd̄ naturalr diuidit ad diuisiōnē alicuius hoc etiā corrupit ad corruptiōnē eius. aīa autē rōnalis est penitus incorruptibilis. P̄. tunc cognitio intellectiua n̄ excederet cognitioē sensitīuā. q̄ sp̄s intelligibilis recipitur ī anima extēsa. 7 p̄ consequēs eēt extēsa. p̄pter quod nō posset ducere nisi ī cognitioē rei p̄ticularis. ad quā naturaliter potest p̄tingere v̄tus sensitīua. S; has rationes quidāz infrugūt instātiāz assignādo. Ad p̄mū ei dicūt q̄ nō sequit. diuidit. ergo corrupit. q̄ dato q̄ celū diuideret adhuc tamen quelibet ps celi maneret incorrupta. Ad scdm dicūt. q̄ sicut caliditas recepta ī lacte albo nō est alba. eo q̄ albedo nō sit sibi ratio recipiēdi caliditatem. sic dato q̄ species recipiat ī anima extēsa. ipsa tamē nō erit extēsa. quia quāritas siue extēsiō nō est ipsi anime ratio recipiēdi h̄mōi specē. Secūdo dicūt ad idē. dato q̄ anima sit extēsa. nō tamē oportet q̄ intellectus qui est immediate locus speciez. vt p̄. iij. de anima. sit extēsus. Sicut em̄ aīa fm̄ suā essentiā est actus corpis. 7 tamē intellectus cū sit potētia immaterialis nō est actus corpis. sic dato q̄ anima sit extēsa. nō oportet intellectū eē extēsum.

Scda ratio.

Instantia 1. ratioz.

Instantia prima 7 secundā rōez

Instantia scda

Instantia terciā

Tercio dicūt. dato q̄ species sit extēsa. adhuc poterit representare ipm̄ vniuersale. q̄ esse singulare directiū opponit ipsi vniuersali q̄

esse quātum vel extēsum. 7 tamē nō obstante q̄ species sit singularis. q̄ recipit ī intellectu q̄ est res singularis. tñ ducit ī cognitioē ipsius v̄tis. sic 7c. R̄deco ad instātiāz primā q̄ dato q̄ celū eēt diuisibile naturaliter. tūc totum celū esset corruptibile. 7 omnes sue partes eēt corruptibiles. Sed dato q̄ celus remaneat ī eadē dispositōe ei qua nūc ē. 7 tamē miraculose p̄ dei om̄ipotentia diuidat tunc nihil arguit ad p̄is p̄positū. q̄ loq̄mur de diuisiōe naturali. Itē 7 cessa similitudine. tūc ex hac 7 clōne siue instātiā sequit q̄ vna aīa rōnalis p̄ naturalē diuisiōz fiat p̄les aīe rōnāles. Nā si diuideret. 7 tñ pres maneret incorrupte sic pres celi diuisi. tūc q̄libet ps anime fieret tota aīa. aut totaliter frustra p̄maneret. Hoc em̄ 7 muniter videm̄ ī om̄ibus formis quarū pres manēt facta diuisiōe totius. q̄ quelibet ps sit tota forma 7 dat esse totale. Illud autē hereticū est dicere de aīa rōnali que a solo deo creat. Itē primū quod dicūt ad scdāz rōem nō valet. q̄ p̄ncipalis rō eoz q̄ probat aīaz humanā siue rōnalē esse extēsam ē. quia recipit ī extēso. 7 tñ planū est q̄ extēsiō nō est ratio recipiēdi ipsam aīaz ī materia. cuz hyle sit p̄p̄riū subiectū generatōis. vt dicit. i. de generatōe. Sic si ratio tua aliquid valet. p̄tra te optime 7 cludit q̄ si species intelligibilis recipit ī extēso ipsa erit extēsa. q̄ is extēsiō nō sit ratio qua recipitur talis species. Et p̄ idē patet q̄ scdā instātiā nō valet. quia intellectus esset extēsus si eētia anime ī qua fundat esset extēsa fm̄ ratiōē p̄dictam. Et q̄ additur q̄ intellectus est virtus immaterialis. Dico q̄ intellectus suā imaterialitatē h̄z ab imaterialitate ipsi aīe rōnal. i. q̄ sic ī p̄prio subiecto imediate fundat. cuz igit p̄pt qd̄ vñū qd̄q; tale 7 ipm̄ maḡ. si intellectus rōtal immaterialitatis nō ē extēsus nec eētia anime erit extēsa. Nec terciā instātiā valet. q̄ nō q̄libet singularitas impedit rep̄ntatōz ipsius v̄tis. sed tal singularitas puta situalis 7 extēsa. talis em̄ singularitas implicat 7 ditiones indiuiduationis. pura hic 7 nunc a quibus abstrahit ipsū vniuersale. P̄. primā 7 celoz p̄bo terciō sic. Nulla forma sup̄ seipsā cōuertīua est p̄tibilis vel extēsa. q̄ sicut ait Procl̄ xv. p̄positione. Omne ad se 7 uersū ē incorruptū. Et ī 7 m̄cto eiusdē p̄positōis dicit sic. Nō em̄ totum toti copulat p̄tibile p̄ partem separationē alijs alibi iacentibus. Nullūz igit p̄tibile aptū natum est ad seipsū cōuertī vt totū 7 uertat ad totū. Si quid igit ad se

Solutio ad instātiāz 7 p̄mā rōz

Ad p̄mā instātiā 7 scdam rōz

Ad scdāz instātiāz

Ad terciā instātiā

Tercia rō clusiōis.

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible due to fading and angle.]

ipm est dverfiuū incorporeū est et impribile. Sz idē pēl' ppōc. c. lvi. ait. q' aīa itellectiua sup seipfam est dverfiua. ergo ipsa non poterit esse extēsa. P. forma q' nō dependet a materia. nō extendit extensione materie. quia eo ipso q' nō dependet ab ea nō oportet q' ipsam consequat' extensio vel alia accidētia que p se materiā psequunt'. sed anima rōnalis non dēpēdet a materia. cū possit eē naturaliter a materia sepata. etiā qz i materia exis sibi ppetit talis actio in qua omne materiale trāscendit

P. forma q' ē essentialiter r formaliter spū/ alis nō potest eē extēsa. quia spūale cum sit totum simul nō potest habere partē extra partē. Sed aīa itellectiua est eēntialiter r formalr spūal. g' rē. Sz oppositū ist' p' d'ois qdā pbāt sic. Omne illud qd ē subiectū qntitatis nccio ē extēsu. qz oē subiectū afficiē suo accidēte. sed aīa rōnalis sicut r qlibz alia forma sb/ stārialis ē subiectū qntitatis. qz vel totū ppositū fm quod totū ē subiectū quātītatis. r sic habet ppositū. quia vtraqz pars cōpositi erit subiectū quātītatis. vel totū dicit eē subiectū fm alteram sui partē. hec pars nō poterit esse materia. ergo erit forma. Q. autē non pos sit eē materia hoc pbāt qntuplr

Primo sic Si materia recipet quātītātē fm se r nō mediāte forma subali. tūc materia p'us haberet eē alterius generis. puta eē quātūm. quod est de genere quātītatis. qz eē ppzū generis puta eē substāriale quod habere nō p' nisi p'habita forma subali. cū igit h' sit impossibile oportet q' materia subijciat quātītātē mediāte forma subali. sicut corp' subijciē colorē mediāte sup ficie.

Secdo sic. Quātītās sic r qdlibz al/ ud accidēs requirit subiectū exis in actu sim plr. i potētia tū ad actū fm qd. sz cuilibet sup posito p'dicamēti sube illa magis competunt rōne forme qz rōne materie. Tercio sic. Ef fectus cōis aliquibz req'rit cām cōem i eis cōi ter repibile. sed quātītās repit cōiter i inferio ribus corpibus r celestibus. cū igit i celo nō sit materia. oportz q' quātītās tam istis qz il/ lis insit rōne forme.

Quarto sic. Sub/ stāria prima est subiectū oīm accidētū. vt pz in li. p'dicamēroz. sz materia cū forma ē suba p'ma. ppter qd d'r. i. p'phicōz. q' materia cum forma est cā oīm accidētū que fiunt in ea. si cut mater. Quito sic. Idem est subiectuz dimēsiōnū terminatay r intermiatay. sz ma teria nō ē subiectū dimēsiōnū terminatay nisi p' formā. qz suppositū nō habet eē termina tū nisi p' formā. g' nec intermiatay. P. omne

qd informat subiectū quātū r extēsum. Sz op/ tet eē quātūm r extēsum. qz omne qd recipit ad modum rei recipientis recipit. etiam quia oportz esse p'formitatem inter p'fectionem r p'fectibile. Sed dato q' anima rationalis non eēt subiectuz quātītatis. tūc oportz necessario q' ipsa reciperet in materia quātā. r informat do eam coaptaret se cuilibet parti eius. ergo necessario eēt extēsa. P. si alicui māco tri/ bueret a deo miraculose vna manus. aut hu/ iusmodi man' aiabatur p animā de nouo cre/ atam. r sic vnus hō haberet duas anias eius dem rationis. qd ē in conueniēs. Aut aīa p'exti stēs mouebit ad illā ptem de nouo creatā dere linquēs aliam ptem quā primo informabat. r tunc illa ps moreret et fieret inanimata. qd similiter est inconueniēs. aut manēs in p'ma parte extendet se ad partē de nouo creatam. r tūc habetur intētum. i. q' vere sit extēsa. Sz illa non concludūt. quia omne extēsum quā/ titate naturali que est de spera actiuoz r pas/ siuozum. r si vnū est actu. est tamē in ultra po/ tētia. si ex sua diuisione nō corrumpit. Et di co notāter quantitate naturali de spera actiuo rum r passiuozū. ad remouendū instāriaz de celo. quod q'uis sit extēsum. sic tamē est vnū in actu q' nō est multa in potētia. Dixi etiā si ex sua diuisione nō corrumpit. ad remouē/ dum instāriam que posset fieri de forma equi r ceteris consimilibus. que si diuidunt corū puntur. Sed si anima humana esset exten/ sa. hoc nō fieret p' quantitatē celestem. sed per quātītātē existentē in spera actiuoz r passiuozum. r ipsa fm fidez est incorruptibilis. er go q'uis anima sortis esset vna actu. ipsa ta/ men esset multa i potētia. Ad primuz di co ad minozē q' anima nō est subiectū quātī/ tatis. ita q' recipiat in se quātītātē subiectiue.

Propter probationes autē scienduz q' to/ tum dicit extēsum rōne vtriusqz partis. ali ter tamen r aliter. Dicit em' extensum rōne materie. eo q' materia suscipiat quantitatē. ipsa em' est ratio suscepiua quātītatis. forma vero est ratio suscipiendi quātītātē. eo q' ne cessitet materiā ad habendā quantitatē r cete ra accidētia. sine quibus ipsa anima i h'moi materia nō potest conseruari. Nō tamē est si mile de anima r superficie. licet pro simili ab istis accipiatur. quia superficies sic est corpori ratio suscipiēdi colores. q' etiam in se est ratio suscepiua eozūdem coloruz. ppter quod et/ am sepata a corpore adhuc informatur colo/ re. vt p'tz in sacramento altaris. Quima vero

Quarta rō

Quinta rō

pi. ger. melite. prima rō principalis.

mafia sit subie/ u qntitat'

2

3

4

5

Scda rō principalis

Tercia rō principal ger.

Scda opi ni. Ser.

Solo rō/ nū Ser. Ad i

n. r tamē nō obstat
q' recipit itellectu
uicā in cognitionē
leo ad infāz p'p
bile naturalit' r
bile. r omnes iue po
Sed dato q' eozū
oei qua nūc. r
tētia diuīdōf
tū. qz loq'mur de
a filitudinē. tūc
ut q' vna aīa rōnā
ples aīerōnā
nānerit incorpore
er po anime hōmī
ra pmanet. Dicit
mibus formis que
sioe totuz. q' quā
eē rōtiale. Illud
ia rationali que dō
ū quod dicit ad hō
ipalis rō eozū p'p
vale esse extēsum. q
lanū est q' extēsum
m aīaz in materia
ā generatōis. vt
vatio tua aliquōd
lat q' si species intē
ipsa era extēsa. q
ua recipitur ralis
lectōia instāria nō
et extēsum si aīa
tū fm rōne p'dicā
lectus est virtus
ctus suā imātalitā
p'ph' rōnā. i. q' sic
de fidat. qz igit p'p
mag'. si itellect' rō
ē extēsum nec cōm
ercia instāria valet
mpedit rōnāz qz
itas pura situalis
ntas implicat p'dicā
pura h'c r nōne a
versale. P. p'mā
la forma sup sepā
extēsa. qz hōmī
mne ad se p'p'mā
o tūc d' p'p'mā
r copulat p'mā
s alibi rācerōs
tam est ad hōmī
d totum. Sz p'p'mā

Intellectiva sic e corpi hūano rō recipiēdi q̄ntitatē ⁊ cetera accidētia corpea. q̄ tñ nō recipit i se hūmōi accidētia. als ania rationalis a corpe separa maneret extēsa. sicut superficies separata manet colorata. Pōt igit̄ dici compositū ex rēsum ratione forme hūane. qz ppositū rōe talis forme exigit i materia q̄ntitatē. Et sic etiā intelligēdū ē illud phi. i. phi. c. Materia subiecta cū forma ē cā oim accidētūz q̄ sūt in ea. Et p hoc p̄z ad alias p̄batōes. Assumit tñ i tertia p̄batōe falsū. qz in celo ē materia pprie dicta. vt patebit i. ij. li. di. xij. Ibi em̄ hāc materia tractare intēdo. Ad scōdaz rationē dū cēdū q̄ minor ē falsa. qz aia p̄us naturalr̄ ifoz mat cēntiā materie. q̄uis i eodē instāti mat̄ia recipiat quāritatē. cui⁹ receptiōis rō ē ipsa forma modo quo iā dictū ē. Dices forte cum aia informat materiā quātā optz q̄ coaptz se p̄tibz materie quāte. als nō ēēt p̄portio p̄fectiōnis ad p̄fectibile. Dico q̄ sic coaptat se q̄ ē tota in toto. ⁊ tota i qlibet p̄te. sicut patebit in tertia p̄clōe. ⁊ h̄ sufficit ad saluādū hūmōi p̄portione. Nō em̄ optet q̄ aia rōnal̄ sequat̄ in oibz leges materie mō ceteraz formaz cū ipa sit imaterial ⁊ incorruptibil. nec educat̄ de p̄tētia materie. ⁊ in h̄ differt ab alijs formis materia in formātibz. Ad tertiū dōm. q̄ sic cū aliq̄ caro acq̄nt̄ p̄ nutrimentū tota aia incipit in ea eē. eo q̄ tal̄ caro h̄z ordinē ad totū. ⁊ hoc fit sine motu ⁊ extēsiōe ipsi⁹ aie. sic ⁊ i tali manu miraculose creata aia incipet eē sine motu ⁊ extēsiōe formali q̄dā p̄ntia. eo q̄ tal̄ man⁹ effecta ēēt p̄ illi⁹ rōi⁹ corpi. in cui⁹ qlibz p̄te fm̄ sui naturā ē tota aia rōnalis. ⁊ ipm̄ p̄moz p̄ se informat. ⁊ p̄ns quālibz p̄te eius.

Ad 2

Instantia

Solutio.

Ad 3

Secōs p̄ncipale.

Quantuz ad secun
duz p̄ncipale. vtz quelibet forma corporis p̄ter animā rōnalē sit extēsa. Dico q̄ forme corpi hoc est forme q̄ sunt in corpi bus sunt duplices. Quedaz em̄ sunt intētionales. ⁊ de his nihil ad p̄ns. qz in scōdo distinctiōne. xij. cū determinato de luce corpali de eis aliquid dicā. Alie sunt reales. ⁊ de his om̄ibz q̄ sūt reales forme realr̄ materiā informatēs siue sint subales siue accidētales p̄ter animā intellecti uā. dico q̄ sunt vere quāte. vel p̄ se. sicut ille q̄ sunt in p̄dicamēto quāritatis. vel saltem p̄ accidēs. sicut alie omnes forme corpales. que si accidētales sunt fundant̄ i materia mediāte quāritate. ⁊ p̄sequēs quēdam modū quantitatiū lozunt̄ p̄ quāritatē earum cū mat̄e

ria quāta. Si vero substātales sunt. tūc recipiūt quāritatē sicut ⁊ ipsa materia. cum ita possint eē ratio recipiēdi quāritatē ipsi mat̄ie q̄ etiāz p̄nt eē ratio receptiua. ⁊ in se recipere quāritatē. Sed qz p̄ns questio mora fuit nō de quacūqz forma sed de substātiali. nec de q̄cūqz quāritate. sed solū de extēsiua. que magis pprie videt̄ eē p̄tinua. idō p̄dictos terminos ad p̄positū restringēdo dico q̄ ois forma subalis ē extēsa p̄ter aiaz intellecti uā. Quia ois forma q̄ vere diuidit̄ diuisione q̄ntitatis p̄tinue vere extēdit̄ extēsiōe quāritatis cōtinue. Sed ois forma subalis i s̄pera actiuoz ⁊ passiuoz vere diuidit̄ diuisione q̄ntitatis p̄tinue. ḡ ⁊c. maior ē nota. etiā minor p̄z de aliq̄bz puta de formis elemētōz Diuisa em̄ quāritate ipsi⁹ aq̄ diuidit̄ ipsa aq̄. ⁊ p̄ns diuidit̄ etiāz forma subalis aq̄. als p̄ ipsā diuisione generat̄. qd̄ ē de rōnōz dicere. Et eodē mō p̄z d̄ formis mixtoz in vegetabilibz. qz p̄tes decile a suis totis retinet̄ aiam vegetati uā. P̄tz etiā in animalibz annulosis. quoz p̄tes etiāz decile viuūt. Sed qz dubia aliquibz sp̄aliter videt̄ illa minor in animalibz p̄fectis. ideo p̄to eam sic. Illa forma que corrupit̄ ex diuisione quantitatis alicui⁹ subiecti vere diuidit̄ ex diuisione hūmōi quāritatis. Sed ania vere corrupit̄ ex p̄tinua ⁊ multiplicata diuisione quāritatis cuiuscūqz p̄fecti aialis. ḡ vere diuidit̄. minor ē nota ad sensū. maior etiā satis p̄z qz nō apparet q̄re p̄ talē diuisionem corrupit̄ nisi p̄ hūmōi diuisione forma attingeret. P̄ forma q̄ sic educit̄ de potētia materie vlt̄ de materia q̄ tota educit̄ de tota ⁊ p̄s de parte. vere extēdit̄ extēsiōe subiecti. sed om̄is forma substātialis i s̄pera actiuoz ⁊ passiuoz p̄ter aiam rōnalē est hūmōi. ḡ ⁊c. Ista est rō doctoris nostri. ⁊ impugnat̄ sic. Forma subalis naturalr̄ p̄us dat̄ eē materie qz ipa q̄ntitas ḡ educit̄ de materia nō q̄nta. ⁊ p̄ns minor ē falsa. qz nec forma nec materia h̄z p̄fēs nisi p̄ quāritatē. Ad h̄ doctor̄ iuxta p̄ncipia sua de scili pōt̄ respondere. qz ipse cui⁹ p̄metator̄ tenet q̄ materia nunq̄z totalr̄ separa a quāritate. ⁊ idō fm̄ eum in nullo prior̄. forma substātialis informat materiā nō quātā. Sz dato q̄ p̄oz subiecto corrupto in p̄ucto generatiōis om̄ia accidētia corrupant̄ corruptione subiecti sicut ego magis credo. tūc q̄uis instantia sit multū apparens. tamen potest dici q̄ adhuc partes forme dicunt̄ educite de p̄tibz materie. qz nulla mora intercept̄ nec temporis nec instantis inter corruptionē ipsā generatōz

Conclō

Instantia

Solutio

qz ergo nec tēpe nec instanti materia fuit sine forma subali. nec etiam sine quāitate. ergo zc. Ut dicēdū q an prioris subiecti corrupti onez tota materia disponebat ad hoc qz tota forma de ipsa educeret. z ps materie disponebat vt ps forme de ipsa educeret. ideo forma sic educta vere erit extēsa. qz vere erit educta tota forma de tota materia. z pars de parte.

forte itez dices. si nullū interuallū est in ter generatione z corruptionē nec tēps nec in stāns. tūc generatio z corruptio erūt in eodē istāti Doctor nī negaret psequētia. qz vt pz i scripto suo sup. viij. phisicoz. ipse vult qz vt tūmū tempus correspondet corruptioni. Sed instās ad quod immediate tale tēps copulat corrdet generationi tāqz dignius digniori. modo inter tale tempus z hmoi instās nullū cadit mediū. Sed qz corruptio ē eq istanea sicut generatio. nō video qz tēps qzūlibet vlti/ mū vel breuissimū possit corruptioni corrdere. ideo cedo māz ad pns. nec reputo māz ēē impossibile Sed impossibilitas forte p bat mibi sic. Termini incōpossibiles nō pnt ēē simul i eodē instāti. generatio z corruptio sūt termini incōpossibiles. Rūdeo qz generatio z corruptio pnt capi dupliciter. Uno modo respectu vnus z eiusdē rei. z sic sūt incōpossibiles. natura em rei non patit qz i eodē instāti quo ignis generat i eodē instāti idēz ignis corrupat. Alio modo respectu alterius z alteri rei. z sic sūt ppossibiles naturalit. qz nullā ad inuicē hnt repugnātia. Cū igit generatio z corruptio non sūt respectu eiusdē rei. ergo minor fuit falsa. Sicut. n. motus augmēti z motus alterationis simul sūt i eodē subiecto. eadē em res simul pōt augeri z calefieri. eo qz illi duo motus nullam habēt ad inuicem repugnātia. sic i eadē materia simul potest ēē corruptio aeris z generatio ignis vel e conuerso. eo qz tales mutatioēs sūp te respectu diuersorum terminoz nullam habēt ad inuicem repugnātia. Necesse em est qz sint in eodē instāti generatio z corruptio isto modo sumpte. quia natura nō generat vnuz nisi corrupendo alterz. ideo expulsio vnus forme z introductio alterius oportet qz simul sint. Sicut em cum clauus clauo expellit. si/ mul cuz vnus impellit alter expellitur. sic zc.

Sed contra clusionē in se sunt due opi/ niones. Una antiqua qz nulla forma substā tialis sit extēsa. quia omne quod extēdit. aut extenditur fm se. z sic sola quantitas est extē/ sa. aut extenditur ex eo qz recipitur i extēso.

sic albedo est extēsa. Sed forma substā tialis primo modo nō extēditur. cū non sit quanti/ tas. nec secūdo modo. cū recipiat immediate in nuda materia. Sed illa opinio sensui contradicit. qz nulla generatione facta ipsius aque. vna aqua diuidit in duas partes aque que ab inuicē de po rātur vtraqz parte manē/ te aqua. quod esse nō posset nisi forma substā tialis aque fuisset extēsa. Ratio etiam pro/ cedit ab insufficiēti diuisione. quia si ēēt suf/ ficiens: tunc materia nūqz posset extēdi. quia ipsa nec est quātitas nec recipitur in quanto. cum ipsa sit omnū receptiua. z in nullo pos/ sit recipi. Nō igitur solum aliquid extēditur eo qz fm se sit quantū. vel quia recipit i quan/ to. sed etiam qz ipsum recipit in se quātitatez sicut materia. vel quia educit de quanto sicut forma substā tialis pter animā intellectuā.

Secūda est opinio qz nulla forma anima/ torum est extēsa. Quod probat primo sic. qz forma nō equaliter respiciēs totum z partes. nō est extēsa. sed nulla forma animatoz eq/ luter respicit totum z ptes. qzuis em quelibet pars ignis eque vere dicat ignis sicut totus ignis. tamen quelibet pars animalis nō dicitur animal. ergo nulla forma animatoz ē ex/ tensa. P. forma requirens partes diuersa rum rationū nō poterit esse quāta. quia de ra/ tione quāti vt quārum est: est qz habeat ptes eiusdem rationis. sed omnis forma animato/ rum requirit ptes diuersaz rationū. igit zc.

P. forma nō habens eadē opationes in toto z i singulis partibus nō est quāta. forme animatoz nō habēt eadē opationes i toto z in singulis partibus. ergo zc. Sed nec ista opinio videt esse vera. quia ad sensum vide/ mus qz plāte z quedā animalia de cisa viuūt tanqz in his aia existēte actu quidē vna. potē tia vero plures. vt dicit. ij. de aia. Illud autē nō ptingeret nisi forma subalis in illis ēēt ex/ tensa. Ad rationes dicēdū. qz si forma edu/ cit de potētia materie z diuidit diuisione ma/ terie. tūc necio optet qz extēdatur extēsiōe ma/ terie. nō obstāte inequali denoiatōe quo ad p/ mā rationē. nec partiū diuersitate qz ad secun/ dā. nec varietate opationū quo ad terciā rati/ onē. Si em pma rō pcluderet. tūc forma cir/ culi nō esset extēsa. quia non equaliter deno/ minat totum z partē. nec equaliter omnes par/ tes. Nō em quelibet pars circuli est circulus nec qlibet ps circuli ē semicircul⁹. Si scda cō/ cluderet: tūc forma celi nō esset extēsa. cum p/ tes sue sint diuersaruz rationum. vt patet ex

Contra opi

Solo rō/ nis.

Secūda opi. z etho me. p. i. q. 76. z i qoi bus de aia. z p gētiles.

Contra thoma

Solo rō/ nū thome.

abstāntes sunt. sic
z ipsa materia. cum
edi quantitatē ipsi
receptiua. z in se res
is quēto mota fuit
de substātia. nec
olū de extēsa. quā
nua. ido p dicitur
p gido dico qz illi
alaz intellectuā.
dicit diuisione quā
tione quāntitatē
subalis i ptra
lit diuisione quā
etā minor p z
toz diuisa em
iq. z p pns diuisio
p ipsa diuisione
re. Et eodē mo p
tabilibz. qz ptes
n vegetatiua. p
nulos. quoz gene
Dubia aliquoz
nimalibz pfectis
a que corrupit
ca p subiecti vere
aritatis. Sed mā
a z multiplicata
pfecti aialis. qz
d sensu. maior mā
p talē diuisionē
vnus forme am
duat p pccia mater
tūc de tota z ps de part
ne subiecti. sed omis fo
ra actiua z passiuoz
moi. zc. Ita est
pugnātia sic. forma
e e materie qz ipso
nō qnta. z pns motu
materie bz ptes iū
corrupta pncipia
z ipse cuz pmetate
cali sepāt a quā
noet. forma substā
o quāta. Sed p
pncipio generati
pant corrupit
edo. tūc quā
tamen potētia
nō. educte
intercipit
pncipio

Instantia

Solutio.

Instantia

Contra opi.

varietate cator. Aliq em ptes celi sunt ca frigiditatis. aliq deo caloris. Et sicut de forma domus. et de multis alijs. Si tertia concluderet. tunc forma grani tritici non esset extensa. quia planus est in cuspide est alteri operatio quod in alia sui parte. Experiencia em docuit quod formice quadam naturali industria grana que portat corrodunt in cuspide ne germinet.

Tercium principale.

Quantus ad terciu

1 principale dico quod anima humana est tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. Quia illa forma que indivisibilis permanens informat totum et quantumlibet eius partem. illa est tota in toto. et tota in quantumlibet eius parte. Sed anima intellectiva est huiusmodi. ut patet ex precedentibus. igitur etc. Item. b. Aug. in sermone de imagine illud expressit ponit. et vi. de tri. c. vi.

Quartum principale. Ser. car. melita et quidam alij

Sed contra hanc veritatem

1 quidam arguunt multiplex. Primo sic. Si tota anima esset in una parte. tunc nihil ipsius anime esset in alia parte. consequentia probat. quod totum est extra quod nihil est. Abscisa manu ab humano corpore si tota anima esset in illa manu. tunc aut tota corrumperetur. aut maneret in illa manu. aut iret ad aliud corpus. aut rediret ad corpus a quo abscondit. Non primo modo cum sit incorruptibilis. et tota remaneat in residuo corpore. Nec secundo modo. quia tunc manus illa separata viveret. Nec tertio modo. quia tunc una anima vivificaret duo corpora. Nec quarto modo. quia nihil moueret ad illud in quo profectum est. sed anima profecta manet in corpore residuo. non obstantia te manus abscissione. ergo non fuit tota anima in predicta manu. 2. cum partes corporis sint infinite. id est creatum indivisibile esset in infinitis partibus. quod est impossibile. 3. etc. 4. illi datur esse actuale in quo est tota anima. si ergo tota anima esset in qualibet parte. quilibet pars haberet esse actuale. quod est contra rationem partis ut pars est. quia secundum philosophum partes sunt potentia in toto. 5. id quod est in aliquo ita modico quod non potest esse in minori. non est indivisibile. nec per consequens potest esse totum in qualibet parte eius in quo est. Sed anima humana poterit informare ita modicum corpus quod non posset minus informare. ergo etc. Maior pars. quod receptivum eius quod est indivisibile nunquam potest esse nimis modicum. Minor etiam patet. quod de anima. ubi dicitur. quod omnis natura est status certum est mensura magnitudinis. 6. anima sensitiva hominis non

est tota in qualibet eius parte. ergo nec intellectiva. antecedens supponit esse notum. consequentia probatur. quia que sunt idem realiter illud quod conuenit uni et alteri. sed sensitiva et intellectiva sunt idem in homine realiter. cum in homine sit in una forma substantiali. 7. si anima humana esset tota in toto corpore. et tota in qualibet eius parte. tunc omnes potentie anime essent in qualibet parte corporis. quia ubique est subiectus. ibi necessario sunt naturales proprietates subiecti. sed potentie anime sunt sue proprietates naturales. 8. Item posset aliquis dicere quod hec conclusio dicitur prime. quia anima hic appellatur tota. cum ergo ratio totum sumat in ordine ad partes. nec possit aliquid esse totum quod nullam partem habet. videtur quod hec conclusio destruat primam. in qua dicebatur quod est indivisibilis et penitus inextensa. 9. Pro omni totum est manus sua parte. sed anima non potest dici maior aliqua parte. cum nullam habeat. iuxta positum est per me conclusionis. ergo idem quod primum. 10. sicut quod est hic non est alibi. sic quod est in se totum in aliquo terminato situ. nihil sui poterit esse alibi seu in alio situ. Sed manus hominis tenet alium situm a pede. igitur si tota anima esset in manu. nihil sui erit in pede. ideo etc. Sed ista sophismata non concludunt. Ad primum dicendum quod animam esse totam in aliquo potest intelligi dupliciter. Uno modo sicut in proprio profectibili. Alio modo sicut in eo quod ordinatur ad proprium profectibile. Primo modo ubique est tota anima extra illud nihil est ipsius anime. quod ut sit totum corpus humanum videtur ipsi anime tanquam suum proprium et proprie profectibile. Secundo modo tota anima potest esse in aliquo. et tamen ipsa tota potest esse extra illud. ut sic enim tota anima est in qualibet parte. et tamen a nulla parte determinatur ipsa anima ad esse in modo in illa parte. cum sit per accidens in ea. Ad secundum dico quod si eandem formam argumenti eadem difficultas sequitur contra te qui dicitur animam esse extensam. quod quero de parte anime que est in manu dum absconditur. aut illa pars anime corrumperetur. et sic tota anima illa esset corruptibilis. quod eadem ratione alie partes per huiusmodi divisiones essent corruptibiles. quod omne totum est corruptibile. igitur quilibet pars est corruptibilis. Aut revertitur ad corpus. tunc due partes forme eiusdem rationis informarent idem siue eadem parte profectibile. Dico igitur ad formam argumenti quod anima per se in toto corpore. in nulla autem parte est nisi in quantum illa pars habet ordinem ad totum. Si ergo aliqua pars nunc habens ordinem ad totum postea recidit a tali ordine. siue per abscissionem. siue per affectionem. siue per quamcumque aliam viam hoc fiat. tunc anima desinit esse in tali parte.

Solutio rationum Ad 1

Ad 2

margin notes on the right edge of the page, including the words 'Solutio rationum' and 'Ad 1'.

non p motū vel mutationē sui. sed p mutatio
 nē illius pris. Ad terciū dicēdū q̄ quis p
 tes mathematicē sūpte sint infinite. tñ pres na
 turales corpis humani finite sunt. qz est dar
 remunā carnē. vt pz. i. phisicoz. Possz
 igit dici q̄ partes habetes ordinē ad totū na
 turale sunt partes naturales. t in illaz qua
 libet parte est tota anima. t cū nō sit in ptenī
 si vt habet ordinē ad totū naturale. nō oportet
 eā esse in qualibet parte mathematica distin
 cte. qz nec ille pres distincte signari possunt.
 sed totā eaz multitudinē. Possz etiam di
 ci q̄ nō est inconueniēs aliq̄d creatū simul
 esse i infinitis q̄ in potētia tm sunt t nō actu.

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ illi dat esse actua
 le i quo est ipsa tota anima p se t tanqz in pro
 prio pfectibili. Nō autē illi i quo est tota aia
 p accidēs. puta vt ordinē habet ad suū ppriū
 pfectibile. Primo mō aia est in toto corpe or
 ganico phisico. vt pz. ij. de aia. Secdo mō est
 i parte. Ad q̄ntum dicēdū q̄ maiorē ve
 ra te eo q̄ est in aliquo fm p̄mensuratōem lo
 calem. nō autē de eo quod est i aliquo fm pro
 portionē formalem siue pfectionalē. Sic em̄
 anima rationalis q̄uis nō sit qualis seu acci
 dētalī sed substāntialī forma. requirit tamē
 debitas qualitates suū suscepibile disponen
 tes. sic q̄uis nō sit quāta. requirit tñ debitas
 quantitatē in suo pfectibili. cū oim natura cō
 stācium sit debita mensura magnitudinis et
 augmēti. vt dicit. ij. de aia. Ad sextū dicē
 dū q̄ aia sensitua in homie potest sumi p es
 sentia anime. t sic est idē quod intellectiua. t
 vt sic nō extēditur. Alio modo sumit pro po
 tētia sensitua. t sic extēditur extēsiōe organi
 in quo fundat subiectiue. Ad septimū di
 cēdū q̄ psequētia est falsa. loquēdo de potē
 tijs sensituijs. quia ille nō sunt i anima sicut
 i subiecto seu subiectiue. sed solū sicut in radi
 ce. i organis autē fundant subiectiue. De intel
 lectu autē t volūtate potē dici q̄ mediāte esse
 tia aie i qua immediate fūdant sunt i toto cor
 pore humano t i qualibet parte corpis: vt ha
 bet ordinem ad totū. Ad octauū dicēdū
 q̄ cum dicit tota ania. ly tota q̄ntum ad p̄sens
 spectat. potest itelligi dupliciter. Uno modo
 de toto integrali composito ex partibus quānta
 tuis. Alio modo de toto virtuali cōposito ex
 partibus potestatiuis. Primo mō nō potest
 dici anima humana i aliquo esse tota positi
 ue. cum nullas habeat pres quāntitatuas. sed
 priuatiue. puta tota anima dicit esse i aliquo
 quia nihil est ipsius aie quod nō sit i eo. Si

cut etiā de dicit esse totus i aliquo. q̄uis nisi
 las habeat pres quāntitatuas. Secdo modo
 aia potest dici totū positiue. t potest dici tota
 i aliquo inq̄ntum nulla potētiāz immediate i
 ea fundataz excludit ab illo. Ad nonū di
 cēdū. q̄ vt aia habet pres positiue. sic ē maior
 qualibet sua parte. t qz tales pres habet virtu
 ales. bñ sequit q̄ ania sit maioris virtutis qz
 q̄cūqz sua potētia p̄se sumpta. Ad. r. p. p. p.
 ea q̄ dicta sūt ad primū t ad octauū. Pot
 etiā dici q̄ aliquid esse in determinato situ po
 test itelligi duplicif. Uno modo situ aliter.
 ita q̄ cōmensuret loco illius situs. Alio mō
 nō situ aliter. t isto secdo mō maior ē falsa. nā to
 tū corp⁹ p̄p̄i ē i hō determinato situ. puta in hoc
 altari. Attamē qz nō ē ibi situ aliter. ideo non
 obstante q̄ sit in isto altari. etiam est in plu
 ribus alijs locis. Sic anima intellectiua si
 ue rationalis i nulla pte corpis est situ aliter.
 q̄ nō obstat q̄ tota sit i vna pte. sibi nō repu
 gnat simul esse in alijs partibus. Forte di
 cetur q̄ anima etiāz i toto corpe quod p se in
 format nō est situ aliter. ergo fm istam respō
 sionē simul esse possz in pluribus corpibus.

Ad 9

Ad 10

Respōdeo q̄ q̄uis anima nō sit i toto cor
 pore situ aliter t circūscriptiue. tamē est i toto
 diffinitiuē t determinatiue. Propter qd̄ duz
 est in isto corpe nō potest eē in alio. t hoc via
 nature. Utrū autē aliqua p̄ diuinā potētiāz
 possit simul esse in pluribus corpibus. pate
 bit domio pcedente in lectura quarti libri.

Instantia

Rñ.

Ad argumentū principale i oppositū dicē
 dū. q̄ nō est incōueniēs vñū t idē moueri i
 r̄ijs motibz dū mouet p accūs. Forte dices
 clau⁹ in fix⁹ nauī mouet p accidēs ad motū na
 uis. t tñ i possibile ē q̄ sil moueat sursum t reor
 sum. Rñ. q̄ aliqd̄ pot̄ dupl̄r moueri p acci
 dēs. Uno mō q̄ sic mouet p accidēs q̄ tñ mo
 tus formal̄ ipm attingit. t i ipō recipit sub
 iectiue. t sic vñū t idē q̄uis moueat p accūs.
 tñ nō pot̄ naturaliter sil moueri i r̄ijs moti
 bus. qz tñc r̄ija sil recipient̄ i eodē. Alio mō q̄
 ipm sic mouet p accidēs ad motū eoz i q̄bō ē.
 q̄ tamē motus ipm nō attingit. nec subiectiue
 mot⁹ in ipso recipit. t sic vñū t idē pot̄ moue
 ri i r̄ijs motibus simul t semel. Uñ si due ly
 nec copulate ad eundē punctuz possent tali
 ter disponi q̄ vna moueret altera quiescente.
 idem punctus possz dici moueri ad motuz
 vnius. t quiescere ad quietē alterius sine ali
 qua repugnātia. eo q̄ mot⁹ nō recipit i se sub
 iectiue. Et eodē mō de motibz r̄arijs. si vna
 linearum moueret r̄ursum. t alia reorsum.

Ad argu
mentū pn
cipale.
Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

is pte q̄ nec itelligit
 ē illi notū. p̄cipue
 realiter illud quod
 ensiua t uellectiua
 r̄iū in p̄cipue
 aia humana
 salter eius p̄cipue
 iē i qualibet parte
 subiectuz. t i
 r̄ates subiecti. sicut
 r̄ates naturales.
 q̄ hōc p̄cipue
 p̄cipue tota. cū
 te ad partes. nec
 nulla p̄cipue. vidē
 mā. in q̄ dicitur q̄
 in p̄cipue. p̄cipue
 anima nō pot̄
 habet. i r̄a p̄cipue
 idē quod p̄cipue
 idē q̄ ē fm se totū
 illi sui potētiē ē
 r̄us homis. t r̄ates
 tota anima est i
 eo t. Sed sicut
 Ad primū dicēdū
 aliquo potest itelligi
 t in p̄cipue p̄cipue. t
 od ordinē hōc p̄cipue
 o vbiqz ē tota aia
 as aie. qz vt sic totū
 si aie tanqz sui p̄cipue
 bo mō nota aia potest esse
 p̄cipue extra illud. vt i
 qualibet pte. tamē a nō
 la. anima ad eē immo
 r̄i dēs i ea. Ad i cōm
 nā argumēt eadē dicitur
 q̄ dicitur eē extēsiua
 que est i manu duz dicitur
 anime eorum p̄cipue. cū
 pedibz. qz eē r̄one alij
 eē corruptibiles qz
 q̄ q̄libz ps ē eorum
 qz nōc due partes
 ar̄i idē siue eadē p̄cipue
 o mā argumēt q̄ p̄cipue
 a aut parte cū illi
 nē ad totū. t argumēt
 dicit ad totū. p̄cipue
 p̄cipue q̄ p̄cipue
 per quam eoz aia p̄cipue
 vna r̄ursum q̄ r̄ursum

Alia solu-
tio Egidij
Ad argu-
mentu pui-
cipale.

Lū g̃ clau⁹ infir⁹ nani recipiat i se motū subie-
ctiue ⁊ non aia. ideo non est sile de clauo ⁊ de
aia Vel posset dici q̃ sicut aia nō est in pre-
nisi i ordine ad totū. sic nō mouet p̃ accidēs
ad motū pris sed ad motū totius. Lū igit to-
tū non possit simul moueri p̃ijs motib⁹. ergo
nec aia. Illa est solutio doctoris nostri. ⁊ eaz
possum exemplo declarare. Planū ē em̃ q̃ lo-
cus formaliter sumptus nec mouet p̃ se nec p̃
accidēs. ṽ p̃z. uij. phicoz. cui⁹ nō possumus
aliā cāz assignare nisi q̃ loc⁹ formalr sumpt⁹
nō fundat in corpe ambiēte simplr ⁊ absolu-
te. sed solū vt illud corpus hz ordinē ad vni-
uersū. ⁊ ideo ad motū tal⁹ corpis nec mouet p̃
se nec p̃ accidēs vniuerso nō trāsmutato. loc⁹
vero materialr sumpt⁹ puta vltima superficies
corpis ambiētis. qz absolute fundat i tali cor-
pore. ideo mouet saltē p̃ accidēs ad motū tal-
lis corpis. Sic qz aia nō ē in pre. nisi inq̃stū
talis ps ordinē hz ad totū. ideo nec p̃ se nec p̃
accidēs mouet. nisi moueat totū. Et vt di-
xim⁹ q̃ vni ⁊ idē simul ⁊ semel mouet motib⁹
p̃ijs p̃ accidēs scdo mō dictū. p̃z i corpe xpi
qd̃ vt hz ēē in sacro sil mouet surū ⁊ deorsūz.
sicut qn vni sacerdos eleuat corpe xpi. alter sa-
cerdos eleuatū infer⁹ reponit Sic aia d̃r mo-
ueri p̃ accidēs ad motū corpis qd̃ informat.
q̃ tñ subiectiue ipse mot⁹ nō recipit in ipa aia
ipsa. n. nō p̃t ēē subiectū mot⁹ corpal. cuz ipsa
sit indiuisibil. ⁊ mot⁹ trinu⁹ sit ⁊ diuisibilis

Distinctio nona

Nunc ad di-
stinctionē psonaz ⁊c. Post
q̃ m̃gr̃ determinauit de di-
uina generatōe. i ista pre
determinat de generatoris ⁊ geniti coeterna du-
ratōe. Et diuidit i duas pres. qm̃ p̃mo tāgit
coeternitatē pris ⁊ filij q̃tum ad modū essen-
di. Scdo q̃stū ad modū pdicādi ⁊ significā-
di. ibi. Dic queri p̃t ⁊c. Prima diuidit in q̃t-
tuor pres. Nam p̃mo p̃mittit diuinaz perso-
naz distinctionē. Scdo annectit pris ⁊ filij
equalē durationē. Tercio p̃tra hāc veritatez
inducit hereticor obiectiōē Et quarto refel-
lit obiectōis p̃sumptionē. Scda ibi. Genit⁹
ē em̃ ⁊c. Tercia ibi. Sed p̃ hoc dicit. Quar-
ta ibi. Sed q̃ris inquit. Tūc sequit illa ps
Dic queri potest ⁊c. Et diuidit in duas. qz
p̃mo p̃mittit quādam iniquū disputabilē ⁊ du-

biā. Scdo infert vni⁹ p̃clusionē determinate
tenedā. ibi. Dicamus g̃ filij. Prima i duas.
qz p̃mo ponit dicta doctor q̃ videt sibi mu-
tuo repugnare. Scdo nit h̃mōi dicta i ve-
ritate ⁊ cordare. Scda ibi. Sed ne tāti. Pri-
ma i duas. qz p̃mo ponit auctes affirmātes
q̃ nō semp nascit filius. Scdo illas q̃ dicūt
q̃ semp gignit seu nascit filius. ibi. Dugenes
p̃o. Dic quero circa distinctōem nonā.

Vtrū p̃t sit p̃or filio. Et videt q̃ sic
qz oē generās ē pus genito. pater est
generās filij. ergo ⁊c. Maior p̃z. qz
agere p̃supponit esse. g̃ optet q̃ p̃t sit aq̃s ge-
neret. Minor p̃z ex fide. In p̃ranū ē ma-
gister i lra i illa. ix. dist. vbi ait. Genit⁹ ē a p̃e
filius. ⁊ ideo fili⁹. nec tñ aū pater fuit q̃s fili⁹.
coeternē em̃ sibi sunt tres p̃sone. Dic p̃mo
ē vidēdū. vtz generatio actiua sit p̃or p̃nita-
te. Scdo vtz h̃mōi generatio sit p̃or pro-
cessione. Tercio vtz paternitas sit p̃or spi-
ratione actiua. Et q̃to vtz p̃t sit p̃or filio

Ad quoz oim̃ intelligētiā ē notādū q̃ vij
sūt modi p̃oritatatis. vt p̃z. v. metaph. Pri-
mo mō d̃r aliqd̃ prius fm̃ tps. puta p̃r du-
ratōe. Scdo d̃r prius fm̃ locū. sicut ignis
ē prius seu prior aere. qz p̃pinq̃or ē primo lo-
co puta circūferētiē celi. Tercio fm̃ motū.
sicut illud qd̃ p̃pinq̃or ē primo mouēt. sic ē
puer p̃t dici prior seipso exāte viro. qz minus
distat a suo p̃mo p̃ncipio motiui. Quar-
to fm̃ potētiam. sic agēs ē prius patiēte. ⁊ vlt
mouēs p̃r est moto. Quito fm̃ ordinē. sic
dux p̃t dici prior milite. qz ē p̃pinq̃ior regi.

Sexto d̃r aliqd̃ p̃r cognitiōe. sic diffini-
tia sūt p̃ora diffinito. Septimo aliqd̃ est
p̃r altero natura. sic vni⁹ ē p̃r duob⁹. ⁊ suba
ē prior accidēte. De p̃mis q̃n qz modis cō-
corditer oēs p̃sentit q̃ i diuis nec sit p̃r nec
posteri⁹. ⁊ sexto tñ ⁊ septimo dicta doctorūz
dissentit. iō q̃stū ad illos duos modos p̃di-
ctas q̃ttuor clausulas p̃tractato.

Septem
modi p̃or-
tatis

Quantum ergo ad
primū. vtz generatio actiua sit prior p̃nita-
te. Dico q̃ inter generationē ⁊ p̃nitatē nō est
aliq̃ prioritas fm̃ modū septimū puta natu-
re. qz vbi nō est distinctio nature ibi non p̃t
esse p̃r natura. sed generatio actiua ⁊ paterni-
tas nō sunt distincta natura. g̃ ⁊c. Maior p̃z.
qz q̃lis ē prioritas inter aliq̃ talis ē distinctio
inter ea. Minor etiā p̃z. qz generatio actiua
⁊ paternitas dicit q̃d ēē simplr i distinctā

Articul⁹
Londō

2 **P**. si esset inter ea positio nature. aut gene-
ratio eēt pōz pñitate. aut eōuerso. Nō pmo
mō. qz agere p̄supponit eē. vel saltē nō poterit
eē p̄us eo. sed p̄ generāis i esse p̄sonali cōstitui
tur ipsa pñitate. ergo generatio que est sua p
p̄ia actio nō poterit esse p̄ior paternitate pa-
trem in eē p̄sonali cōstituente. Nec sēdo mō.
quia paternitas cōstitutio sunt simul natura.
cū sint opposita relatiua. ḡ respectu cuiuscūqz
filiatio nō poterit esse p̄ior. nec pñitas respec-
tu cuiuscūqz poterit esse p̄ior. sed filiatio nō po-
test esse p̄ior generatione. ergo nec paterni-
tas poterit esse p̄ior ea. Sed quantum ad
sexm mō p̄outatis puta p̄ rōe. dico qz gene-
ratio poterit dici vno mō p̄ior pñitate. et alio
modo posterior ea. Quia pñitas diuina pōt
dupl̄ cōsiderari. Uno mō vt est relatio. Alio
mō vt ē p̄prietatis p̄sonē cōstitutiuua. Nā pater-
nitas vt ē relatio. tūc respicit p̄ s̄terminuz ad
quē est. sed vt est p̄prietatis. tūc respicit p̄ se sup-
positū in quo est. Qz em relatio p̄sonaz diui-
nam cōstituat. hoc nō habet vt relatio est. sed
vt diuina est. et idē realiter existens cū diuina
eētia. ergo alio modo cognitionis intelligit
paternitas vt relatio est. et alio mō vt cōstitu-
tiua est. Si ergo intelligit vt relatio est. tunc
modo nostro cognoscēdi est posterior genera-
tione. qz mō nostro cognoscēdi relatiōnes di-
cte modo poterit ex actōnibus innascunt. vt
p̄z. v. metaph. sed pñitas cōstitutio sunt rela-
tiones mō poterit. vt p̄z ibidē. ḡ rē. Si autē
pñitas accipit vt ē cōstitutiuua p̄prietatis sup-
positi generāis. sic modo nro cognoscēdi ē p̄-
ior generatōe. qz modo nro cognoscēdi actus
scōs est posterior actu p̄mo. sed generatio mō
nro cognoscēdi etiā in diuis se hz vt actus se-
cūsus. p̄ncipiū aut cōstitutiuū p̄sonē genera-
tis se hz vt actus p̄mo. ḡ rē. Nec tñ nullā ar-
guūt p̄positatē ex natura rei. qz isto modo idē
potest eē p̄ius seipso. sub alia et alia rōne ad
seipsum compati. Nā paternitas cōsiderata
vt relatio. est p̄ior seipsa cōsiderata vt est p̄so-
nē cōstitutiuua. qz illud fm nostz modū cogno-
scēdi p̄ius rei uenit quod est intimum sibi.
et a quo p̄ intellectū minus potest absolui. sed
p̄ nullū intellectū paternitas pōt absolui a ra-
tione relationis. pōt tamē absolui a ratiōe cō-
stitutiuue p̄prietatis. ergo rē. Maior p̄z. pro-
lo minor. qz nullus intellectus pōt rem ab-
soluere ab eo quod directe p̄dicat de ea in p̄-
mo modo dicēdi p̄ se. Sed relatio p̄dicat de
paternitate in p̄mo modo dicēdi p̄ se. et per
consequēs ē de intrinseca sua ratiōe seu for-

mali. sed esse cōstitutiuū p̄sonē non videt p̄di-
cari p̄ se. nec i p̄mo nec in sēdo modo de ipsa
pñitate. qz ois p̄positio p̄ se d̄z eē oi. vt p̄z
i. posterior. sed illa p̄positio paternitas cōsti-
tuit p̄sonam. nō est de omni. cūz cōstituiere nō
p̄ueniat omni paternitati. Sed forte dice-
tur mihi qz illa dicta destruunt seipsa. qz quic-
quid est p̄ius p̄iore etiā ē p̄ius posteriorē.
ḡ si pñitas cōsiderata vt relatio. est p̄ior seipsa
vt p̄prietatis cōstitutiuua. et eadē pñitas cōside-
rata vt p̄prietatis cōstitutiuua ē p̄ior generatōe
sequit̄ qz eadē pñitas cōsiderata vt relatio sit
p̄ior generatōe. cuius p̄positū tñ exp̄sse ponis.
R̄spondeo et dico qz quicquid ē p̄ior p̄iore ē p̄ius
posteriorē. manēdo in fra eūdē modū com-
pationis. qui tamē modus si mutat̄ nihil cō-
cludit. quia fallacia accidētis p̄mittit. sed in
p̄posito modus compationis mutat̄. qz ali-
quod ē modus compationis qua pñitas cōsidera-
ta vt relatio p̄patur ad seipsa vt ē cōstitutiuua.
et alius put paternitas sub hac duplici rōne
p̄patur ad generatōz. Et licet nullū sile creatū
ad illū summe deitatis mysteriū declarādum
sufficiat. possumus tñ illud aliq̄liter exemplo
manuducere. Nō em albus si compati ad eē
rationalē ad esse albū. tunc certū est qz p̄ius
sibi uenit eē rōnale qz eē albū. si tamen idem
homo fm hos duos modos essendi compati
ad vñū modo agendi puta ad disgregare. tūc
certum est qz hoc p̄ius conuenit homini vt
est albus qz vt ē rationalis. sic rē. Potest
etiā dici qz nō ē in cōueniēs idem esse p̄ius
seipso ratiōe fm aliā et alia p̄pationē factā p̄
intellectū. ergo rē.

Instantia

Solutio

Quātū ad secundū

principale. vtz generatio actiua sit p̄ior pro-
cessione. Pono cōformiter ad p̄cedentia duas
p̄clusiones Prima ē. qz generatio in diuis
nō ē p̄ior natura p̄cessione sp̄sūcti. Nā si esset
p̄ior natura tūc eēt dignior et p̄fectior ea. nō
ē falsum. qz emanationuz dignitas et p̄fectio
pensanda ē ex termis. Si ḡ generatio eēt p̄fe-
ctior p̄cessione. tūc filiū qz ē terminus generatōis
eēt p̄fectior sp̄sūctō. qd ē fide. cōntia patz. v.
metaph. Dato etiā qz ista cōntia aliq̄ in rebz
materialibus patiat calumniā. tamē in sepa-
tis a materia de quibz ad p̄ns loq̄mur simpli-
citer ē vera. Qz autē sit p̄ior ratiōe p̄ arz
qz mō nostro intelligēdi p̄ductio qz aliq̄ pro-
ductū. semp videt eē p̄ior illa p̄ductōe qua
tale p̄ductū alterz p̄ducit. Sed filius pro-

Secū p̄n-
cipale.

Prima cō-
clusio.

Secūda
cōclusio

ta cōfusiōe exten-
sā s̄ filii. P̄ma itē
doct̄ qz videt filio
da ibi. Sed ne tñ
p̄ponit auctoz cōm-
us. Sēdo illas qz
afact filius. ibi. Qz
distinctionem nota-
bor filio. Et videt
āo ē p̄us generatō
ū. ergo rē. Maior
ē. ḡ opta qz p̄ sit
fide. In q̄nta
ist. vbi ait. Semel
t̄m an̄ pater fuit
tres p̄sonē. Dico
ratio actiua sit p̄ior
mōi generatō sit p̄-
vz paternitas sit p̄-
t̄ qz vt p̄ sit p̄
intelligētiā enōciat̄
vz p̄z. v. metaph.
us fm rōz. puta p̄
p̄ius fm locū. scilicet
re. qz p̄ p̄ior ē p̄
eēt. Tertio p̄
nō p̄ p̄mo modo
sepio eētē vno qz
p̄ncipio motus. Qz
sic agēs cōp̄us p̄ncipio
oio. Quāto fm cōstitū-
militat̄ qz p̄ncipio
id p̄ncipio motus. sic d̄ffin-
t̄. Septimo aliqd
sic vñū eē p̄ duobz. sit
De p̄ncipio qz modū
ut qz idem nec sit p̄
i. et septimo dicta doct̄
ad illos duos modos
alia p̄tractato.

um ergo

ratio actiua sit p̄ior
generatōe et p̄ncipio
in modū septimū p̄ncipio
distinctione nature
sed generatio actiua
ficta natura. ḡ rē. Maior
āo inter alia talis cōntia
et etiā p̄z. qz generatō
cūc cōntia p̄ncipio

Instantia

Confirmat

ducit generatōe. et ipse pducit spūm sc̄m acti-
 ua p̄cessione. q̄ generatio videt̄ eē p̄oz proces-
 sione. et maxime apud n̄m intellectū. q̄ ratio ē
 iā dicta similitatē harū emanationū neq̄ p̄-
 hendere. Sed forte dicit̄ q̄ generatio diuī-
 na siue verbi pductio. cū sit p̄m p̄fectū intelli-
 gere. videt̄ p̄supponere actū amoris et cōpla-
 cētie. q̄ p̄fectū intelligere non potest esse sine
 p̄fecta volūtatis intēctione. q̄ p̄fecta intēctio eē
 non poterit sine amore et cōplacētia. Cū ergo
 spū sancti emanatio sit p̄ actū amoris. videt̄
 q̄ etiā p̄m n̄m modū intelligēdi. p̄cessio spū
 sancti nō sit posterior diuīa generatōe. Et
 p̄firmat p. b. Aug. ix. de trinit. c. vlti. vbi ait.
 Partū mentis ancedit appetitus. Rūndē-
 do dico q̄ cū bonū cognitū sit obiectū volun-
 tatis. necesse est cognitionē p̄cedere ip̄m amorē.
 nō igit̄ requirit̄ actus volūtatis absolute p̄-
 pter cognitionē. sed magis eōuēso. licet req̄-
 rat ad p̄tinuandā ipsā cognitionē. q̄ nisi co-
 gnitio placeret citius dissolueret̄. Itē diuī-
 gēs p̄supponit ea q̄ p̄iungit. sed actus amoris
 p̄iungit ex p̄te intellectus p̄olē parētī. q̄ modo
 n̄re cognitōis actus amoris p̄supponit genituz
 plē. Quāuis etiā instātia ista hēat aliquē
 colorē q̄ ad nostrū intelligere. qd̄ p̄cedit de im-
 p̄fecto ad p̄fectū. et p̄ p̄ns p̄ma nostra noticiā
 nō ē verbi pductiua. in diuīs tamē hec instā-
 tia modicā habet apparentiam. q̄ noticiā dei
 patris non p̄gredit̄ de imp̄fecto ad p̄fectum.
 et ideo p̄ p̄mū suū intelligere quia p̄fectis
 simū erat potuit s̄bz producere. Auctas
 Aug. intelligēda est de nostro intelligere. qd̄
 quīs p̄cedat appetituz p̄m p̄mos motus seu
 p̄m suū esse imp̄fectū. sequit̄ t̄n ip̄m q̄ ad suā
 p̄tinuationē p̄fectam.

Tercium principale

Quantū ad terciū
 p̄ncipale. vtz paternitas sit p̄ior spiratione
 actiua. Dico q̄ paternitas et spiratio actiua
 cum in p̄sona patris dicant eandē rem. sicut
 infra patebit. vbi pbabitur q̄ quīs dicāt di-
 as relationes reales ratione duoz suoz ter-
 minoz realiter distinctoz. qui sunt fili⁹ et sp̄-
 ritus sanctus. nō tamē sūt due res sed vna t̄m
 ratione vni⁹ immediati sūdāmētī qd̄ est p̄so-
 na patris. i. qua immediate fundant̄. ideo in-
 ter paternitatē et spirationē actiua non potest
 eē aliqua realis p̄ortas. q̄ oīs realis p̄ortas
 p̄supponit distinctionē realez illius quod d̄
 p̄us a suo posteriori. sed illa nō sūt realiter di-
 stincta. Est t̄n paternitas p̄oz spiratione

mō nostre cognitionis. Quia quicūq̄ intelle-
 ctus p̄cipit aliq̄ i codē. vñ v̄t suppositi p̄sti-
 tutiū. et alter v̄t nō p̄stitues sed p̄supponēs
 suppositū p̄stitutū. illud qd̄ p̄stituit p̄cipit
 prius. et nō p̄stitues v̄t posterius. Sed p̄ni-
 tas p̄sonā patris p̄stituit. et spiratio ip̄az cō-
 stitutam p̄supponit. ergo t̄c. Sed forte di-
 cetur q̄ cum nostra cognitio incipiat a magi-
 confusis et vniuersalibus. et spiratio sit cōmu-
 nioz paternitate. cū sit cōmunis patri et filio.
 videt̄ q̄ mō nostre cognitionis debeat dici p̄-
 oz. hac em̄ ratione essentia mō nostre cogniti-
 onis est p̄ior omni p̄sonali p̄prietate. q̄ omni
 p̄prietate essentia videt̄ esse cōmuniōz. Rū-
 deo q̄ hic dupl̄ equiuocat̄. P̄io. i. de cogni-
 tione. q̄ nō querimus hic quid p̄mo cogno-
 scat noster intellectus. et d̄ hoc procedit in stā-
 tiā. sed querimus duobus vel pluribus obla-
 tis intellectui. quod talium obiectoz intelle-
 ctus dicat prius esse alijs. Quāuis em̄ intel-
 lectus necessario prius cognoscat creaturā q̄
 deum. tamē naturali sua cognitione dicit̄
 um esse p̄ozem creatura. Sic dato q̄ cōmu-
 nis spiratio esset prius a nobis cognita q̄ ge-
 neratio. quia tamē cōmunis notio p̄m nostrū
 modū intelligēdi videt̄ quasi aduenticia esse
 p̄sonē constitute p̄ paternitatē. ideo intellect⁹
 adhuc diceret paternitatē esse p̄iorē spiratio-
 ne. Secūdo equiuocat̄ de cōmunitate. q̄ il-
 lud cōmune quod est magis notū vel p̄ior
 nobis noticiā intellectiua est cōmune p̄
 abstractionē. puta illud quod est magis con-
 fusum. Sed spiratio actiua nō est magis ab-
 stracta q̄ generatio. Et cum dicit̄ q̄ essentia
 diuina intelligit̄ esse p̄ior p̄prietatibus. q̄
 cōmuniōz. Dico q̄ illa cōmunitas nō ē cau-
 sa huius p̄ioritatis. sed p̄suppositio natura-
 lis quam videt̄ intellectus in creaturis. vbi
 omnis p̄prietas suū fundamentū natura-
 liter p̄supponit. ad quaz creaturaz similitu-
 dinem cōcipit in diuinis h̄m oī p̄ioritatez.
 nō obstāte reali idētitate p̄prietatis cū h̄m oī
 diuino fundamēto.

Instantia

Solutio

Quantum ad quar
 tum principale. vtrum pater sit p̄ior filio. di-
 co p̄sist̄ ad tres p̄cedētes p̄clusiones. P̄io
 q̄ nulla inter patrē et filiū potest esse realis p̄-
 ortas. q̄ summe et sim p̄liciter eterno nihil re-
 aliter p̄t esse prius. sed v̄t dicit̄ in simbolo.
 Eternus pater eternus filius eternus spū sc̄s
 ctus. Et ibidē Neq̄ prius neq̄ posteri⁹ neq̄

Quartus principale

mai⁹ neq; minus. sed totetres psona coeterne sibi sūt r coeales. Secdo dico q psona patris poterit aliquo mō eē pōr rōe respectu psonae filij. qz eo ipso q noster intellectus in omnibus creaturis videt vniuersaliter omne generas eē naturaliter pns genito. ḡ in diuis inter gignēs r genitū hmōi pōritatē poterit ponere saltem fm rationē. Sed sic dicēdo habeo ḡ me duas solēnes opiniones. Quarū pri⁹ ma negat pōritatem inter patrē r filium. etiā fm rationē. Secūda nūc ostendere aliqua pōritatem esse inter eos pter pōritatem ratio⁹ nis. Prime opinionis doctores arguunt sic. Que sunt simul naturali intelligētia vnū nō potest eē prius altero fm rationē. sed relatiue opposita sunt hmōi. vt patet in p̄dicamētis. P. illud quod est pns altero fm ratio⁹ nē pōt intelligi sine eo. sed pater nō potest intelligi sine filio. ergo rē. Maior: pater. pbar tur minor. qz qui intelligit patrē. v̄l intelligit eum vt ad se. vel vt est ad aliud. Primo modo eēt falsus intellectus. qz vt sic pater intelli geret vt suppositū absolutū. Si secūdo mō. sic necessario intelligit filius. Hoc idē arguit quidā alius doctor sic. Si pater eēt pri⁹ or filio. vel hoc esset ratione essentie. vel ratione relationis. qz nō possumus dare plura in patre nisi eēntiā r relationē. sed nō pmo modo. quia eēntia est genitus eadez in patre r filio. Nec secūdo mō. qz relatiue opposita sūt simul natura r naturali intelligētia. Sed illa nō cludūt. quia intellectus distinguēs aliqua p̄ compatitiōē ad aliqua distincta. q̄ tamē in seipsis sunt omnino realiter idem r penitus indistincta. ille in quā intellectus potest p̄cipere p̄ns r posterius inter ea q̄ omnimodā habent coexigētiā simultatis. Ista patz. qz magis opponūtur distinctū r indistinctū cū sint contradictoria. q̄ p̄ns r posterius que vidēt eē desperata Sed fm istos doctores humanus intellectus distinguit inter diuisa tributa. que i seipsis intrinsece omnino sunt idē realiter. ergo rē. P. vbi est dare p̄mū secū⁹ dū r terciū. ibi saltē fm rōez ē dare p̄ns r posterius. illa p̄z. qz scdm est p̄mo p̄pinq̄ q̄z terciū. r p̄ns eē prius. vt p̄z. v. meth. sed nos cōcedimus patrē esse p̄mā psonā in diuis. cum sit fontana veritas fm Dyoniū. Et filiū secū⁹ daz psonā tāq; a p̄e immediate p̄ductā. r sp̄m factū terciū quasi ab vtroq; p̄cedentē. ḡ saltez fm rationē si nō nostro mō cognoscēdi poterimus ibi assignare prius r posterius. P. omne p̄ducens fm rationē prius p̄cipit eē q̄ p̄

ducat. ḡ p̄ p̄cipit generatōe fm suū eē psonale. sed generatio fm nostrā rōez ē p̄or filio. qz via fm rōem ē prior termino. ḡ p̄ fm rōem ē p̄or filio. qz q̄cqd ē p̄ p̄iore est etiā prius posterioze. Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ q̄ntūlibz aliqua simul intelligant. tñ si intellectus discer nit vnū eē productū r alter p̄ducens. ipe poterit producēt tribuere rationē prioris. r p̄ducto rationē posterioris. nō ratione qua relatiua sunt. sed rōe qua vna psona producēs ē r altera producta. r maxime. qz i omnibus creaturis ex quibz nostri intellectus out cognitiō. sp̄ productū posterius ē producente. ergo a simili p̄t p̄cipere in diuis Ad scdm nego maiorē. qz quātūlibet cā vt cā est nō possit intelligi sine causato vel causabili. intelligit tñ naturalit cā fore prior cāto. ḡ rē. Ad terciū nego minorē. qz eēntia vt est i patre p̄cipi sub ratione p̄oris. r vt est in filio sub ratione posterioris. qz sicut in realiter distinctis illud qd addit sup̄ alterz. si additiō est realis. tñc realit ē posterius eo. sic in nō distinctis realit illud qd hz se p̄ modū additiōis ad seipm. ad minus fm rōem ē posterius seipo. Sed eēntia vt est i filio addit sup̄ seipaz vt est in patre eē p̄mū carū. ergo filius ratione eēntie p̄t p̄cipi eē posterior patre fm humanā rationē. Etiam nego minorē q̄stum ad alterā sui p̄tez. qz (sicut isti doctores met dicūt r bñ) qualem ordinē realem habēt aliqua inter se vbi differūt realiter. talem ordinē rationis habēt cum differūt ratōe. vñ qz videmus qz vbi intellectus r voluntas differūt realiter intellectus realit est prior voluntate. ideo i deo vbi solū differūt rōe dicim⁹ intellectū rōe eē p̄ore voluntate. Sz i his vbi p̄prietas r̄stitutua suppositi generātis differit realit a generatōe. ipa talis p̄prietas ē realit p̄or generatōe. ḡ in diuis vbi p̄ritas q̄ ē patris r̄stitutua p̄prietas differit fm rōem a generatōe. ipa fm rōem p̄t dici p̄or generatiōe. Sz qd ē rōe prius generatiōe. etiā ē rōe p̄ri⁹ genito. ḡ psona p̄ris etiā p̄pter suā p̄prietatē relatiuā p̄t dici prior filio saltē fm rōem Alij etiā vt p̄dixi ponūt p̄oritātē i diuis q̄ nō ē p̄rioritas rōnis tm. sed fm aliquos dicūt p̄rioritas realis fm qd. fm alios d̄r p̄rioritas naturalis p̄suppōis. De hac tm p̄suppōne ad p̄ns nihil dicā. qz locū hz circa distinctōz. xij. Et fm alios dicūt p̄rioritas originis. P̄ri mi dictū suū declarat sic. Sicut in multitudine simpliciter realit est ordo simplr realis. r p̄sequēs prius r posterius simplr realia. sic vbi est multitudo realis fm quid. possumus

Soloro/ nū gotfri. r duradi. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opio. 2.

Jacobus q̄de. 30. rē p̄dicamēt

nis. Quia q̄dā p̄
de. vñ vt sup̄
d̄ p̄ntes sed p̄
allud qd̄ p̄nt
s vt p̄ntes. Sz
struit. r sp̄m
t. ergo rē. Sz
cognitiō m̄cipit
libus. r sp̄m
se cōmunitas p̄
p̄gnitiōis r̄ter
fēntia mō nostrā
p̄sonali p̄prietatē
idē esse omnino.
uocat. P̄ri⁹.
us hic quid p̄m
is. r d̄ hoc p̄orit
uobus vel pluribus
italum obiecto
e aliq;. Quāvis eē
mus cognoscit creatū
li sua cognitiōe
tura. Sic d̄at q̄
us a nobis cogniti
omnis notio fm
idē quasi aduentū
r̄ternitātē. ideo im
mutatē esse priorē
uocat r cōmunitatē
est magis notū vt p̄
intellectus eē cōmū
illud quod est magis
no actus nō est magis
o. Et cum d̄at q̄ d̄nt
e prior p̄prietatē. q̄
illa cōmunitas nō ē cā
sed p̄suppōis natū
lectus in creaturis. vñ
im fundamentū natū
q̄z creaturaz similit
uis hmōi p̄rioritatē
natē p̄prietatis cū h̄

**Contra cō
doez due
opiones**

Gotfrid⁹.

1
2
3

Rō durā.

3

**Contra got
ridū r du
adum**

1
2
3

mad op

om pater sit p̄rior
lēs r̄clūsiōes
filij potest d̄ntē
simpliciter r̄ter
sed vt d̄at in
mus filius cōmū
q̄ prius nō p̄t

Contra iacobum

Q, i diuisis sit pul origine.

ponere prius et posterius reale secundum quod. Sed ubi aliquid quod multa differunt secundum esse et multitudinem simpliciter realium. ubi autem sunt multa non secundum esse, sed secundum modum esse sicut in diuisis. ubi est multitudo realis non simpliciter sed secundum quod. Item in diuisis propter diuersitatem realium modorum esse ibi prius et posterius reale quibus secundum quod. Sed illud non intelligitur. quod autem ille per modos illos reales intelligitur modos absolutos. et sic est eos argui superius dist. viij. ergo quo ad hoc ad presens dimittitur. Autem intelligitur modos relativi. et sic dico quod in quantum oppositi sunt utriusque realis differunt. sed cum hoc realiter simul sunt. nec aliqua realis prius et posterius poterit poni inter huiusmodi relationes. Si autem tales modi sunt desperati tunc adhuc realiter coeterni sunt ratione coexistentie qua coexistunt modis directe relative oppositis.

Alij dicentes quod in diuisis sit prius et posterius originis seu secundum originem naturalem. probant hoc primo auctore Aug. in li. de triplici habitaculo ubi sic dicit. Cum iusti fuerint in patriam videbunt quod inter est inter generationem et processiones. et videbunt quod pater procedit filium non natura sed origine. Item Richar. vi. de trinitate. c. viij. loquens de priori et posteriori in diuisis sic ait. Prius et posterius in hoc loco intelligi volumus non temporis successione sed ordine nature. Primum et posterius dicitur. Primum est quod sic se habet quod alteri uenit aliquid per ipsum et sibi non per alterum. Sed filio et spiritu sancto uenit esse per patrem et patri non per eos. ergo etc. Pater est principium filij. ut patet per Augustinum. v. de trinitate. c. xij. Sed ut dicitur. i. posterior. primum et principium idem sunt. ergo pater est prior filio. Possit gratia disputatio argui quod pater esset prior filio duratione. quod sicut se habet corruptio ad desinere esse ita generatio ad incipere esse. Sed omne corruptum desinit esse. ergo omne generatum incipit esse. quod autem incipit esse non est eternum. ergo filius non est eternus. Quandoquocumque aliquid sunt idem si unum habet principium et reliquum. sed esse filij in diuisis et duratio sua sunt idem. cum ergo filius habeat principium sui esse. etiam habebit principium sue durationis. Omne autem quod habet principium durationis est temporale. Sed ubi cumque est numerus ibi est prius et posterius. In diuisis est numerus cum ibi sit ternarius. Primum naturaliter est posterius eo cuius est primum. sed in deo est primum puta prietas personalis. et illud cuius est primum puta persona. etiam est ibi prietas essentialis et essentialis. Sed ut patet in predicamentis unum modus positus est quod aliqua conuertitur secundum existentiam persequentiam. et tamen unum est causa al-

terius. Sed pater et filius etc. Pater quicquid est primo proprius quibus hoc est realiter prius. sed filius est immediatus patri. quod spiritus sanctus procedit a patre mediante filio. ideo etc. Sed istud non valet. quod prius origine non ponitur nec cum posita natura. et cum posita secundum cognitionem siue rationem. quod quicquid aliquid originatur ab aliquo vel distinguitur et numeratur natura in producere et productum. et tunc prius origine est idem quod prius natura. vel sic producit quod tamen manet in eadem natura cum producere et capit idem esse cum eo.

Et per hoc ad auctoritatem Aug. patet quod filius in diuisis sic producit quod tamen manet in eadem natura cum patre. et capit idem esse cum eo. Ad secundum dicendum. quod quibus in diuisis sit ordo nature. quod filius habet naturam a patre et non pater a filio. tamen ille ordo non est diuisitatem nature. sed fundatur super eadem naturam et super eodem esse. et id quibus filius sit a patre. quod tamen idem esse diuinum capit cum patre. id non est posterius patre nisi secundum quod intellectu percipitur patre et filium in participato eorum in quibus productum taliter originatur a producere. quod etiam ab eo numerata natura distinguitur. et est simile de ista potentia posteriori. sicut superius dictum est de attributorum distinctione. Ad tertium dicendum. quibus filius accipiat esse a patre. accipit tamen idem esse. ergo non est posterius eo nisi percipitur rationis. Ad quartum dicendum quod primum. principium et causa. idem sunt in rebus creatis. quod creatis causa siue principium est illud ad cuius esse sequitur aliud. et id in talibus potest esse primum et prius et posterius. non autem in diuisis. quod filius non est aliud a patre. sed idem idem patri esse et natura. et ideo est sibi totally coeternus. Sicut enim idem non potest esse prius seipso nisi secundum rationem. sic nec potest filio propter identitatem nature. et propter oppositam relationum simultatem et mutua coexistentiam. Ad quintum dicendum quod non est simile de generatione et corruptione. nisi loquendo de illa generatione qua genitum accipit naturam et esse distincta realiter a natura et esse generat. Etiam potest dici quod quibus res genita per generationem accipit esse. quod tamen incipiat esse per accidens esse. quod habet se non uenit ei ratione generationis. sed ratione anime per generationem cum suo principio materialis propter quod suum non esse percipit suum esse. Ad. vi. dicendum quod sic filius taliter habet principium sui esse. quod tamen accipit idem esse quod est sui principij esse. sic habet principium sue durationis. quod accipit eadem durationem realiter et complere quod est sui principij duratio puta diuinam eternitatem.

Ad formam argumetum dicendum quod ubi equocatur principium durationis. quod in primis accipit principium quod est durationis concatenatum. sed in ista illarum

Extra illud

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

cu3 dicit qd h3 pncipiū duratōis ē tpale. ibi ac
 apit pncipiū qd ē duratōis limitatiū qd ē
 limes 7 terminus duratōis q formaliter 7 interi
 sece qnq3 cepit ee duratio. Et isto scdo modo
 nulla diuina psona h3 pncipiū duratōis cū
 oēs tres psonae habeāt unā duratōz q est sim/
 plex eternitas. q dicit ab eo qd ē extra 7 termino. qī
 extra terminos oīno carēs limite. 7 ex pte an 7
 ex pte post. Prio tñ mō filiū h3 pncipiū dura
 tōis sue. qz sicut i illa ineffabili generatiōe p
 cōicat filio suā deitate. sic etiā cōicat ei suā eter
 nitatē. Ad. viij. ddm q sicut i diuīs ē sapia
 7 magnitudo nō tñ qzitas vel qlitas. sic i di
 uīs pte ee ternariū. nō tñ est ibi numerus ppe
 dicit. Ad. viij. ddm q maior nō ē vera nisi
 i his vbi pncipiū ē realit' alteri nature ab eo ē
 pncipiū. Ad. ix. dicitū q p nō d3 dicit cā fi
 liū. qz cā ē ad cur' esse sequit aliud. fili' autē qz/
 uis possit dici ali' a patre. nō tamē d3 aliud.
 Ad. x. ddm q p d3 producere spm scm me
 diate filio. nō q p nō imediate pducatur spm/
 scm. s3 h d3 pro tāto. qz fili' virtutē spiratiuā
 h3 a pte Ad argumētū pncipale nego ma
 iorē i his vbi general' 7 genitū solū distiguun
 tur relative. 7 penitus i nullo absoluto sūt di
 stincta. Ad probationē dico q i relatiuis esse
 relatiuum innascit vel resultat ex ipso agere.
 ergo in his q sola relatione distiguunt esse
 nō potest pcedere ipsum agere. qz uis sit ei co/
 eternum.

Distinctio decima.

Nunc post fi
 liū. Postq3 mgr' determinauit d
 filiū i diuīs generatiōe. h incipit
 determinare de spūscī processione. Et diuidit ē
 duas ptes. Nā pmo determinat de spūscī a pa
 tre 7 filio eterna emanatiōe. Scdo de eiusde3
 spūscī tpali processione. dist. xiiij. ibi. Prete
 rea diligēter 7c. Prima in duas. qz pmo det
 minat de processione spūscī fin se. Scdo de
 terminat de ea compatiue. puta compando
 spiritussancti processione ad filiū generatiōez.
 dist. xij. ibi. Itē querit. Prima in duas. Nā
 primo tractat magister de modo quo spiritus
 sanct' procedit. Scdo de pncipio a quo pro
 cedit. distinctioe. xi. ibi. Dic dicenduz est 7c.
 Prima in duas. Nā pmo tangit modū pro
 cedēdi ipsius spiritussancti Scdo ostendit cur
 ipse solus nominat' nomie 7 muni. ibi. Dic no
 tandū 7c. Prima in duas. qz primo ostēdit

q spiritussanctus pprie dicit' amor. 7 p conse
 quēs habet q p moduz voluntatis procedit.
 Scdo sacoz auctoritatib3 probat qd dixit
 ibi. Nunc 7c. Dic quero.

Vtrū spūscī pcedat p modū volū/
 tatis. Et videt q nō. qz si pcederet p
 modū volūtat'. tūc possēt ee ples spūscī
 scī. imo q i finiti. qz ē fallū. probz 7 naz. qz
 volūtas sequit formā apphēsi. cū g tales for
 me possent apphēdi infinite. tales forme pos
 sent ee infinite. g 7c. Cōtra. illd quod pcedit
 vt amor procedit p modū volūtat'. Spūscī
 cr' procedit vt amor. vt dicūt scī doctores. g
 7c. Dic pmo vidēdū ē vtz aliq' diuina pso
 na pprie dicat spūscī. Scdo vtz tal' pso
 na procedat p modū voluntatis Tercio da
 to q emanet p modū voluntatis. vtz tales p
 sone possēt ee ples. Et qro ppter 7c ba beati
 Aug. vidēdū ē vtz spūscī pprie dicat' ne
 rus patris 7 filij.

Quantū ad primū

Primum pncipale

ē aduertēdum q grāmaticalr loqndo . spūs
 vno mō d3 a spūalitate. alio mō a spiratione.
 Prio mō ē nomē cōe nō soluz oībz diuīs pso
 nis sed etiā oībz subijs sepatis. ac etiā multris
 corpib3. Corpā. n. sbtilia sepissime i phia spi
 rit' appellāt. Et i3 illo mō sumptuz h nomen
 spūs nō sit nomē pncipiū alicui' diuē psonae. ē
 tñ appropriatū ex vsu scpturaz tercie psonae.
 Cui' rō possēt ee. qz i reb3 nob' notis illd spm
 appellam' i q dicit' penetratiuā 7 impulsiuā
 pncipiū. s3 amore nihil ē penetratiuū 7 impuls
 iuū. g psona diuina q ē ipse amor producit' ap
 propriate d3 spūs. Etiā appropriate d3 sanct'
 Nā fin Enstraciū sup. i. ethic. iustū cōstitit i
 eqūitate ad alter. scm autē i ordine ad deum.
 Cum g dona qbz i deuz ordinamur attribu
 antur amorū dīno. g illa psona q est ipse amor
 producit' i diuīs appropriate nō solū d3 spūs
 s3 etiā d3 spūscī. S3 si h nomē spirit' d3
 a spiratiōe. tunc nō solūm appropriate s3 etiā
 pprie uenit psonae pdicte. qz illa psona pro
 prie d3 spūs. prout spirit' d3 a spiratiōe. cui' p
 sonalis proprietates ē ipm spirare. sed psona di
 uina pdicta est h mōi. g 7c.

Quantū ad secundū

Scd3 pncipale

pncipale. vtz spiritussanct' procedat p mo
 dum voluntatis. dico q voluntas diuina pōt
 duplr p'derari. Uno mō vt cernit liberta
 tē ptingente siue pdictōis. Alio mō vt con/
 1 3

filius 7c. P. quid dicit
 c est realiter pncipiū. sed
 ipam. qz spūscī pncipiū
 te filio. idē 7c. Sc
 us originē nō pntē
 7 cū pōt fm cogitōis
 liq' originat' ad aliq'
 erat natura in pncipiū
 7 origine est idē cōp
 7 q tamē manet in
 7 caput idē est cōp
 d est aliud qz pncipiū
 rōtat' Aug. qz pncipiū
 q tñ manet in capite
 idē esse cū eo. Bēd
 nis sicut ordo nature. qz
 e nō p' a filio. nō dicit
 ature. s3 fundat' spūscī
 7 d' qz uis filius suū
 tū caput cū pte. id nō
 m q intellect' pncipiū
 eoz in quib3 pncipiū
 cōtē. qz etiā ab eo nō
 d argu/
 f. 7 est simile de illa pncipiū
 us dicit' est de omni mō ale.
 Ad tertiū dicit' qz
 patre. accipit rōtat' dē
 tenor eo nisi pncipiū
 dicit' qz pncipiū pncipiū
 creatis. qz i creatis aliū
 d' cū' esse sequit aliud. nō
 i3 pncipiū 7 pncipiū. nō
 s nō est aliud a patre. s3
 7c. videt' ē filio rōtat' cōe
 dē nō p' ee pncipiū s3 pncipiū
 pncipiū pncipiū rōtat' nō
 az relationē simulat' a
 ā. Bēd pncipiū ddm qz nō
 ne 7 corruptōe. nisi loqu
 7 qua genitū accipit nō
 alr a natura 7 ee genitū
 s res genitū pncipiū
 pncipiū pncipiū pncipiū
 pncipiū pncipiū pncipiū
 u cē. Ad. vi. ddm qz
 u lū cē. qz tñ accipit ali
 sic h3 pncipiū pncipiū
 le duratiōe rōtat' cōe
 ano puta dicit' cōe
 amēt' ddm qz pncipiū
 s. qz in pncipiū pncipiū
 7 cōe pncipiū pncipiū

cernit libertate placetie et dilectiois cum neces-
sitate immutabilitatis. sicut deus cum mari-
ma et placetia et liberrime vult sua bonitates
et tamen vult eam necessitate immutabilitatis. quia
non potest eam non velle. Primo modo spiritus
sanctus non procedit per modum voluntatis. quia
sicut se habet verbum seu sapientia genita in divinis
ad intellectum. sic se habet spiritus sanctus qui est
amor productus ad voluntatem. sed ut inferius
patebit verbum divinum procedit per modum intel-
lectus immutabiliter. et cetera. Sed contra istum
conclusionem quidam doctor ponit. et hoc modo pro-
cedit. Primo enim probat quod filius in divinis non
producat per actum intellectus. nec spiritus sanctus
per actum voluntatis. Secundo dicit quod filius non
procedit per modum intellectus. nec spiritus sanctus
per modum voluntatis. imo ut dicit circumscriptus
per intellectum a natura divina intellectu et volun-
tate cum actibus suis. adhuc est in divinis generatio
filii et spiratio spiritus sancti. Primum probat sic. quia si
sic tunc aut tales actus essent ipse productiones personarum
aut huiusmodi actus essent principia talium productio-
num. Primum dicit non potest propter tria. Primum
quia productiones personarum sunt actus notionales. et
intelligere et velle sunt actus essentielles. ergo
intelligere et velle non sunt ipse productiones.
Utraque promissae ut dicuntur esse oppositio per se no-
ta. Secundo quia cuiusque venit alius actus qui
persona producit. sibi venit producere personam
ad quam talis actus terminatur. sed intelligere et
velle veniunt omnibus divinis personis. ergo quilibet
divina persona generaret filium. et spiraret
spiritum sanctum. Tercio quia productiones
filii et spiritus sancti dicitur reales. sed intelligere divinum
et velle non dicitur reales. quia nec re absoluta nec re
relata. Nec potest dici secundum philosophum. quia tales actus sunt
principia talium productionum. quia illud est dicitur esse
opposita fecunditati non potest esse principium actus qui ali-
quid producit. quia omnis productio provenit ex fecun-
ditate. et dicitur actu volendi et intelligendi est
opposita fecunditati. quia ex ipso nihil constituitur.
ut per ipsum. meth. Sed contra eorum dicitur probatur sic.
Sed contra idem proportio ab illi fecunditas provenit
deo et creatura. et fecunditas producedi provenit
creaturis non ex eo quod sunt intelligentes et volentes
sed per aliquid primum et commune. Multa enim intellectu
carentia generant et produciunt. et natura divina
licet sit intelligentes et volens. ex hoc tamen nulla fecun-
ditas inest sibi ad producendum quancunque per-
sonam. Et addunt isti quod sicut calor ignis si est
intelligens et volens. causaret calorem sibi simili

Durad 5

Prima pro-
batio Du-
randi.

Secunda
pro-
batio dura.

et fecunditate nature sine sicut tunc facit. nec
ad hoc aliquid cooperari suum intelligere et velle. sic
natura divina et cetera. Per quos est ordo rerum in divina
reality. talis est ordo rationum inter divina secundum rationes. et
ubi intellectus et voluntas dicitur a natura. ibi pro-
ductio est realis vi nature et non vi intellectus aut
voluntas. et tamen deo et cetera. Per dicitur aliter
alioque potest hoc idem argui sic. Filius quia est substantia per se.
tute sue productionis sibi concipit natura. id est
procedere per modum nature. et spiritus sanctus non minus
est per se substantia quam filius. nec sibi in divina natu-
ra concipit. et tamen procedit per modum nature
spiritus sanctus procedit per modum alium quam creatura.
et creatura procedit per modum voluntatis. iuxta il-
lud hylary in libro de syno. Quibus creaturis subest
voluntas dei attribuit. filio vero natura dedit.
Et confirmat. quia productio spiritus sancti maiore co-
munitate habet quam productio filii quam cum productio
creature. quia productiones dicitur secundum divinam ter-
minorum productorum. maior autem dicitur est in spiritum
sanctum et creaturam quam inter spiritum sanctum et filium. sed pro-
ductio filii est per modum nature. et productio cre-
ature per modum voluntatis. et cetera. Per intellectus et
voluntas se habent ad opposita cum sint potentie rati-
onales. et productiones divine sunt determinate ad unum
Per si aliquid determinata perfectio puta intellectus
vel voluntas est ratio producedi aliquam divinam
personam. tunc nulla perfectio est in illa persona nisi
illa secundum quam producit. quia ipsa perfectio determini-
nata non potest esse ratio producendi alias perfectiones. quia
eas nec formaliter nec virtualiter continent. Et tamen quia pro-
ductum non potest excedere suum principium productivum
et ratio est falsa. quia nulla perfectio potest finire alicui
divine persone. Per principium quod producit aliquid
naturale est ipsa natura. et spiritus sanctus est productum na-
turale. cum sit productum naturale. et cetera. Per actus
voluntas non potest esse nisi respectu percogniti. si ergo spiritus
sanctus producit per modum voluntatis. ipse per se erit
cognitus quam producit. et illa cognitio non potest esse
abstractiva. quia omnis cognitio quam habet persona divi-
na respectu divinorum est intuitiva. et ergo intuitiva ter-
minetur ad rem ut actu existit in propria natura. et
spiritus sanctus antequam per voluntatem produceret existeret
quod est impossibile. et cetera. Per quod procedit per modum
voluntas sunt artificiatas. et cetera. Sed illa opti-
a dicitur secundum doctores videtur esse per se deum. Be-
atam enim augustinus. septimo spiritum sanctum non oritur amore sine ca-
ritate. iuxta illud. vi. de tri. c. v. Spiritus sanctus est
aliquid esse per se et filii. quod compositum substantia et coeterna
si amicitia proveniunt dicitur potest dici. sed aptius
dicitur caritas. et cetera. Item. xv. de tri. c. xix. ait. Non
frustra in illa trinitate solus spiritus sanctus caritas non
cupat. Item idem augustinus de cognitione vere vite

Alij ad is

Confirmat

Contra du-
randum

ait. Nihil aliud spūssancit⁹ q̄ amor dei intelli-
git. Et hiero. sup ps. xij. ait. Spūssancit⁹ nec
p̄ ē. nec fili⁹. sed dilectio quā h̄z p̄r in filiū et
filius in patrē. Idē possz reduci ex dictis ce-
teroz. dimitto tñ cā breuitatis. Sz p̄stat
2 q̄ amor p̄ modū volūtatis p̄cedit. q̄ rē. P
isti declaratoe scde positōis assumūt aliq̄ mi-
nus vera. qz illud i cui⁹ rōne formali includi-
tur noticia q̄ est exp̄ssina r declaratiua noticie
simplicis nō ē possibile produci nisi p̄ncipio
intellectiyo r actu itellectuali. Sz s̄bū qd̄ ē fi-
li⁹ dei p̄ris ē h̄mōi. vt p̄z p̄ Rich. ij. de trini. c.
xij. vbi sic ait. Recte verbū dei patris dicit⁹ p̄
quē p̄ris q̄ sons sapie est noticia manifestat.
Et. j. eodē ca. Dei filius verbuz patris dicit⁹.
qz a solo patre orit⁹ p̄ quē paterna claritas ma-
nifestat. in patre ois veritatis p̄ceptio. in ver-
bo ois veritatis p̄latio. P. qd̄ ē ip̄e act⁹ in-
telligēdi vel termin⁹ p̄ actū intelligē-
di. necio requirit intellectū tanq̄ suū p̄p̄riuz
p̄ncipiū productiui. verbū ē h̄mōi. q̄ arcū/
scripto intellectu non posset esse verbi genera-
tio. sicut isti assūperūt. Et eodē mō p̄t argui
de amore q̄ ē spūssancit⁹ respectu volūtatis. Ad
p̄mū q̄ eoz argumētū dico q̄ intelligere r velle
p̄nt dici productōes s̄bi r spūssancit⁹. Ad p̄mā p̄
batōz dico q̄ intelligere r velle dīmū p̄nt sumi
vel cēntialr vel notionalr. r prout sumūt cēn-
tialr sūt act⁹ cēntiales. prout autē sumunt no-
tionalr sunt act⁹ notionales. Ad. ij. ddm.
q̄ soli patri p̄uenit intelligere notionale quo
intelligere s̄bum producit. r soli patrē r filio
cōuenit velle notionale quo amor p̄sonaliter
subsistens producit. Ad terciū dicendū
q̄ intelligere notionale r velle notionale diffe-
rūt realiter eodē modo quo ip̄e emanationes
differunt. Etā falsū assumūt in proba-
tione alterius p̄ris cū dicunt. q̄ dicitō actū/
um intelligēdi r volendi ē opposita secun di-
tati. qz etiā p̄m p̄hm. ex frequentatis actibz ge-
nerat habitus. quis em̄ p̄ actus immanctes
maxime vt speculatiui sunt nō construāt ali-
quid ad extra. tamen ad intra pōt aliquid cō-
stitui. sicut iā patuit de h̄mōi. Est tamē h̄c
aduertēdum. q̄ intelligere notionale aliqua/
lē silitudinē h̄z cuz actu trāseunte. r cuz actu
imanēte. Nā i eo q̄ terminat ad terminū sup/
positat⁹ extēte extra p̄sonā p̄ducēte i h̄ aliqua
silitudinē h̄z cū actu trāseunte. Sz i eo q̄ tal
termin⁹ ē eiusdē nature cuz producēte aliquo
mō p̄uenit cum actu imanēte. qz q̄cqd̄ p̄ actū
intellectus p̄stituitur vt est manēs totuz ma-
nēt in intellectu. r est itellectualis nature. si

ue sit s̄bum sine habit⁹ sine quicqd̄ aliud sit
Et eodē modo ē de velle notionali. Ad p̄/
muz scde sue positōis ddm. q̄ quis creaturis
nō p̄ueniat producere p̄ intellectum r volun-
tatē talia q̄ nō h̄nt ordinē p̄ se ad intellectū r
volūtate. tñ impossibile ē aliqua creaturā gene-
rare s̄bum itellectuale sine intellectu. vel p̄/
ducere amorē p̄fectissimū sine voluntate. sic i
p̄posito. qz fili⁹ dei ē s̄bū itellectuale. r spūssā-
ct⁹ ē caritas vel amor sine dilectio. iō eoz pro-
ductōes debēt eē p̄ modum intellect⁹ r volun-
tatis. Un̄ si calor ignis h̄ret intellectum r vo-
luntatē vt tu ponis quīs calefaceret tunc sic
nūc. tñ si s̄bū vl amorē produceret. certe nō
producerz sic nūc. Sz necio i talii productōe
intellect⁹ r voluntas eēt sibi p̄ncipium et iō
producēdi. sic rē. Ad scdm ddm q̄ etiā in
his vbi intellectus r voluntas differūt a na-
tura s̄buz r amor p̄cedunt ab intellectu r vo-
luntate. Ad. ij. ddm. q̄ quis tā fili⁹ q̄ spi-
ritūssancit⁹ p̄cedāt a natura. qz intellect⁹ r vo-
luntas p̄ moduz quo procedunt sunt idēte
ip̄a dīna natura. fili⁹ tñ magis dicit⁹ procedere
re p̄ modum nature q̄ spūssancit⁹. P̄rio qz si/
li⁹ generat. generatio autē ē op⁹ nature. vt ait
Dām. Scdo qz natura ē determinata est ad
vnū. r ideo in generatione filij qui procedit
ab vna p̄sona tñ magis obseruat nodus natu-
re q̄ in productione spiritūssancit⁹ qui proce-
dit a duobus Ad quartum dicēdū q̄ ali-
ter procedit creatura p̄ modū voluntatē. r ali-
ter spiritūssancit⁹. qz voluntas diuina ē p̄nci-
piū creature s̄m q̄ h̄bz libertatē p̄tingētē
r dīctionis. r vt est dīna sui actus. ita q̄ pōt
producere r non producere iuxta b̄nplacitū
voluntatis. Sed vt est p̄ncipiū spiritūssā-
cti est libera libertate complacētē que p̄cmit
necessitatē immutabilitatis. Ad p̄firmati-
onē dico q̄ maiorē p̄ueniētā h̄z productio
spūssancit⁹ cum productione filij q̄ cū producti-
one creature. quia productio filij r productō
spiritūssancit⁹ sunt ambe necite r imutabiles. qz
quis spūssancit⁹ p̄cedat p̄ modū volūtatis
tñ ea necitate r imutabilitate p̄cedit. q̄ pater
diligit filiū. r filius diligit patrē. creatura ve-
ro contingenter procedit. Ad quintū patz
p̄ iam dicta. Uel dicēdū q̄ quis potentie
rationales sint ad opposita respectu eoz q̄ sūt
ad finē. determinate tamen volūt ip̄m finem.
Ad sextū dicendū q̄ si intellect⁹ r volūtās
eēt h̄mōi p̄ncipia vt p̄cūdit a natura r cū
exclusione exp̄ssa ipsius nature. tunc c̄b̄n p̄ce-
deret argumētū. Sed sic nō dicimus. immo

Solutio
rōnū scde
pōnis Du-
randi.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad cōfir-
mationē.

Ad 5

Ad 6

...sue nature facit
...intelligere r velle
...quis eodē rē. intelli-
...u inter vna s̄m rōne
...as dīm a natura ab
...re r non in intellectu
...P̄ r dicitur
...fili⁹ qz ē s̄bū p̄
...sibi cōcat natura
...ur. s̄ spūssancit⁹ nō
...re sibi in dīmōi
...dit p̄ modū nature
...p̄ modū alii q̄ creatur
...p̄ modū volūtatis
...o. Q̄b̄ creatura
...filio s̄o natura
...uctio spūssancit⁹
...rē filij q̄ cū p̄ncipi-
...nōes dīm r dīmōi
...maior autē dīmōi
...ter spūssancit⁹ filij
...us nature. r producti-
...ca. q̄ rē. P̄ncipiū
...opposita cū s̄m p̄ncipiū
...s̄ dīm s̄m dīmōi
...iara p̄ncipiū p̄ncipiū
...p̄ncipiū aliquid
...p̄ncipiū nō iā p̄ncipiū
...nō. qz ip̄a p̄ncipiū
...p̄ncipiū alius p̄ncipiū
...er vna s̄m rōne. Et iō
...re s̄m p̄ncipiū
...illa p̄ncipiū
...p̄ncipiū q̄ productū aliquid
...p̄ncipiū p̄ncipiū
...nō notiale q̄ rē. P̄ncipiū
...respectu dīmōi. s̄ spūssancit⁹
...dīm volūtatis. qz p̄ncipiū
...q̄ illa cognō nō possit
...cognō quā h̄z p̄ncipiū
...ē tēnciua. Lū q̄ tēnciua
...er s̄m in p̄ncipiū
...olūtatis productū
...rē. P̄ncipiū p̄ncipiū
...nō notiale. s̄ rē. Sz
...p̄ncipiū videt exp̄sse
...p̄ncipiū notiar amorē
...v. rē. c. v. Sz p̄ncipiū
...q̄ cōis p̄ncipiū
...p̄ncipiū dicit p̄ncipiū
...p̄ncipiū. rē. c. v. Sz
...ate sol⁹ spūssancit⁹ rōne
...q̄ q̄ rē cognō rē

psupponim⁹ intellectū r volūtatē i diuinis eē pe
nit⁹ idē realr qd ipsa diuina natura. nec ipaz
naturā excludimus i pdicti pductiōibz. imo
dicim⁹ q ipsa natura ē pncipiū vtriūsqz pdu
ctōis. vni⁹ tñ vt hz modū intellect⁹ eo q talis
productio terminat ad sūbū. r alteri⁹ vt hz mo
dū volūtat⁹ eo q tal pductio tminat ad amo
rē. Forte dicet mibi tu dicis q spūssāctus

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Tercium
principale

producit amore q pater diligit filiu r fili⁹ pa
trē. r itez dicis. q productio spūssācti tminat
ad amorē. q amor terminabit ad amorem. r sic
amoris ē amor. R. q illud ē ppter penuriā
vocabulary. qz vbi ex pre intellectus habem⁹
duo vocabula. puta intelligere qd ē ipa actio
intellectus. r sūbū qd ē termin⁹ tal actiōis. ibi
ex pre volūtat⁹ hēm⁹ solū vni⁹. ido amor su
mit tñ pro actu qz p termino ipi⁹ act⁹. ppter qd
spūssāctus dī qnqz produci amore. quadoqz dī
amor product⁹. Ad. vii. ddm q quis spūssā/
ctus sit pductū nafale. tñ qz amor ē. id p mo
dū volūtat⁹ procedit Ad. viii. dōz q actus
volūtat⁹ p⁹ pari ad obiectū r ad tminū p ipz
pductū. P⁹io mō sp ē respectu cogniti. s3 nō
scdo mō. vñ nisi dē cog⁹ sceret suā bonitatē q i
productōe spūssācti ē obiectū dīne volūtat⁹ ipe
nūqz pducet spūssāctū. S3 ex h⁹ nōz q spūssā/
ctus sit cognit⁹. cū i tali productōe ipe nō sit ob
iectū volūtat⁹. s3 termin⁹ actōis ipi⁹ volūtat⁹
Ad. ix. ddm. q quis ea q sic procedūt a di
uina volūtatē q i aliena natura sbsistūt possint
dici artificiatā. non tñ spūssāctus q sua processū
one eādē naturā nūero capit cū patre r filio q
ipm producant.

Quantū ad terciū

pncipale. dato q spūssāctus procedat p modū
volūtat⁹. vtz tales psonē possent eē ples. dico
q quis spūssāctus p modū volūtat⁹ procedat
nō pnt tñ eē ples spūssācti. qz nullū productū
pfecte adequās p suā productionē ppiū suū
pncipiū pductiū qstū ad modū sue emana
tōis p⁹ multiplicari. da oppositū tūc pncipiū
p tale productū nō fuisz adequū. Sed spūssā/
ct⁹ adeqz naturā diuinā qstū ad emanatōz
immutabilē q aliqd immutabilr producit p
modū volūtat⁹. Itā minores pbo sic. qz si eo
mō q pcedit spūssāctus ab eodē pncipio pcede
ret aliud suppositū. tūc spūssāctus nō eēt ifinitū
pductū nec ifinite pfectōis. ifinitū em pro
ductū adeqz ifinitū pncipiū productiū sal
tē q ad suū modū producedi. P. i diuinis
suppositis nō ē multatudo nisi fm oppositas

relatiōes. qz vt ait ansel. oia i diuinis sunt idēz
vbi nō obuiat relatiōis oppositio. s3 si plura
supposita procederēt p modū amoris seu vo
luntatis. tunc nō caperēt oppositas relatiōes.
qz qcunqz fm eundē modū procederēt cape
rēt formas siles r nō oppositas. q talia suppo
sita eēt plura r nō plura. quod ē contradictio.

Sed forte dicet. si duo angeli vel duo ho
mines mutuo se diligunt ipi nō dicunt siue
pducunt eundē amorē. cur q pater r fili⁹ mu
tuo se diligētes aliū amorē non producūt cū
sint realiter distincta supposita. Itēz sicut
ea q sic producant q in materia recipiuntur.
multiplicant multitudine pncipij recepti
ui. sic ea que taliter producant q in nulla ma
teria recipiunt debent multiplicari multitudine
pncipij productiui. Sed pater et fili⁹ q
sunt duo distincta supposita pducunt spūssā/
ctū in nulla materia receptū. q nō erit vn⁹
spūssāct⁹. Itēz spūssāct⁹ nō ē minoris virtu
tis qz ceterē diuine psonē. s3 ceterē diuine pso
nē sunt pductiue ad intra. q r ipe spūssāctus

Instantia
prima

Instantia
secunda.

Instantia
tercia.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Sed nō producet seipm. cum nihil possit se
ipm producere. ergo producet aliū spūssā/
ctū. Rūdeo ad primū q plures homies
habēt ples amores. qz absolute distinguunt. r
habēt plures voluntates. i quibz voluntatibz
distinctis distincti amores continent. Sed p⁹
r filius se diligunt fm vnā r eandē volunta
tē. Ad scd⁹ dico q pater r filius quis sup
positaliter sint distincti. tñ i pductōe spūssācti
occurrunt vt vnū pncipiū rōne vni⁹ sicut spi
rituine q ē diuina eētia. r ratione vni⁹ spirā/
tōis actiue q vna r diuisa ē i pte r filio. r ido
cū sint vnū pncipiū spūssācti spirāt vnū spūssā/
ctū r nō ples. Ad. iij. dico q spūssāct⁹ nō ē
minoris sicutis ceterē diuinis psonis. qz h3 i se eā
dē potētā siue sicutē spiratūā quā h3 p⁹ r fi
li⁹. s. diuā eētā p modū voluntat⁹ immutabilr
diligētis diuā bonitatē. nō tñ spirat siue nō p
rūpit i actū pductōis alteri⁹ spūssācti. qz hmo
sicutē nō habet sub respectu necio reqsito ad
actūz spirādi. puta sub spiratōe actiua. s3 po
tius h3 talē virtutē sub opposito respectu pu
ta sub spiratione passiua.

Quātuz ad quartū

pncipale. vtz spiritussāctus pprie dicitur ne
rus patris r filij. Dico q spiritussāct⁹ pprie
dicitur nerus patris r filij. qz illud qd ē pfect⁹
amor aliquoz hoc pprie dicitur nerus eoz. sed
spiritussāctus est pfectus amor patris r filij.

Quartus
pncipale.

Distinctio vndecima.

Hic dicendum est

Postquam magister tractavit de processioneis modis, hic prosequitur de huiusmodi processioneis principio. Et dividit in duas, quia primo magister ostendit quantum ad spiritus sancti principium concordiam latinorum. Secundo ostendit quo ad hoc discordiam grecorum, ubi Greci tamen dicunt. Prima in duas, quia primo magister permittit suam intentionem. Secundo probat eam, ubi. Quod autem de utroque procedat. Et hec posset dividere in tres partes secundum quod pluribus auctoritatibus scripturę probat que permittit. Et partes patent. Circa istam vndecimam distinctionem quod habet questionem.

Vtrum spiritus sanctus producat a solo patre. Et videtur quod sic, quia pater aut perfecte spirat, aut non. Si primo modo, tunc sic profuse et frustra spiraret, ut dicitur in celi et in modis. Si secundo modo, tunc aliquis inspectio esset in patre. In secundo est Augustinus, xv. de trinitate, c. xxvi. Dicit primo videndum esse de eo quod quodammodo. Secundo dato quod pater et filius producant spiritum sanctum, videndum est utrum sint unum principium respectu illius productionis. Tercio dato quod sic, videndum est utrum habent obstaculum ipsi possint dici conspiratores. Et quarto utrum potentia spirativa dicat quid vel ad aliquid.

Quantum ad primum

Primum principale. **Primum** spiritus sanctus producat a solo patre, sic procedat. Primo ponatur una catholica conclusio. Secundo inducatur aliqua motiva grecorum, quibus moveri poterat ad negandam huiusmodi conclusionem. Et tertio ad ea respondeo. Primum igitur dico quod spiritus sanctus procedit a patre et filio, quia pater generando filium omnia comunicat filio in quibus ad filium non habet oppositionem. Illa pars per Augustinum, xv. de trinitate, ca. xiiij. ubi ait. Pater non integre se perfecteque dixisset si aliquid minus vel amplius esset in eius verbo quam in ipso. Sed nullam oppositionem habet pater ad filium, nec secundum virtutem spiritivam que est divina essentia, nec secundum respectum sub quo talis virtus in actu spirationis prorumpit, qui respectus est spiratio activa. Et pater generando filium sibi comunicat virtutem spirativam cum respectu proposito ad spirandum, puta cum spiratione activa. Sed illa ratione arguitur quod dicitur sic. Omne quod habet filium ut genitum habet eum opposito respectu ad generatorem, sed omne quod habet filium a patre habet ut genitum, ergo etiam ipse virtute

Primum principale.

Conclusio. Rõ egidij

Verue? Egidium

Maiores per Dionysium, iij. de divinis nominibus, ubi dicitur quod perfectus amor transformatur in amorem amatum. Et quod pars quod amor habet virtutem maxime in exercitio minor parebit inferius distinctio xxxij. Illud in quo consistit unitas et consilio aliquorum, idem videtur esse necesse est. Sed b. Augustinus, vi. de trinitate, ca. v. dicit spiritus sanctus esse consilio et unitate patris et filii. Forte dicitur Augustinus quod unitas patris et filii consistit in natura divina in qua realiter conveniunt, et non in spiritu sancto a quo realiter differunt. Per contra conclusionem arguitur sic. Nexus videtur esse eorum que secundum se sunt separata, sed trinitas personarum est inseparabilis, ut ait Augustinus, xv. de trinitate, ca. xxij. Spiritus enim nexus mediat inter ea que necesse est, sed filius qui a patre productus producit spiritum sanctum est media in trinitate persona. Per omne quod necesse est aliqua videtur habere rationem principij aliquo modo super illa, sed spiritus sanctus nullo modo habet rationem principij super patrem et filium, cum ipse sit productus a patre et filio, ergo etc. Ad primum dicendum quod quis pater et filius differant personaliter a spiritu sancto, tamen in hoc unum spiritum sancto quod diligunt se spiritus sancto qui est mutuus amor patris et filii, et hoc sufficit ad illud propositum ut spiritus sanctus proprie dicatur necesse est. In essentia autem pater et filius non sic ununtur, sed potius identificantur, propter quod essentia divina proprie non habet rationem necesse est respectu divinarum personarum, quia secundum quod aliquid sunt idem, ut sic non dicitur tur conexa, nexus enim coniungit ea que distincta sunt propter quod oportet quod nexus sit distinctus ab his que necesse est, et que eidem sunt eadem illa inter se sunt eadem, cum ergo divina essentia sit eadem pater et filio, et spiritus sanctus differat ab utroque, ideo spiritus sancto convenit ratio necesse est respectu patris et filii et non essentia. Ad secundum dicendum quod non est necesse ea que necesse est secundum se esse separata, quia sufficit quod sint distincta modo pater et filius que amoroze necesse est spiritus sancto, quibus non sunt separati, sunt tamen personaliter distincti. Ad tertium dicendum quod quis necesse est ut in proposito accipitur sit medium inter amorem et amatum, tamen non est medium inter producentes et productum per modum suppositi produceris et producti, quia medium est ipse filius divinis. Ad quartum dicitur quod quis maior sit vera de eo quod necesse est efficiet per modum cause movens, non tamen vera de necesse est per modum amoris, quo modo necesse est spiritus sancto pater et filius. Ad argumentum principale nego duas. Ad probandum dico quod voluntas non est principium spiritus sancti per apprehensionem quecumque forma, sed tamen modo ad apprehensionem unius forme que est bonitas dei infinita, quibus securitatem ad apprehensionem illius divinum intellectus apprehendit omnem formam.

Instantia
1
2
3
4
Solutio.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
ad quam

Spiratiua hēbit ipse fili⁹ cui⁹ opposito respectu ad spirādū. Sic etiā sūtūte generatiua cū opposito respectu ad generādū accipit a patre.

Alij ad id

P. instāt qdā aliq sic. Si i diuis pducens omne illud cōicat pducto in q sibi nō opponit. nūc p cōicaret spūscō ipm generare acti uū. qz in eo pater spūsanctō nō opponit. 7 sic spūscōs filiū generaret. 7 etiā filius cōicaret spūscō generatiōe passiua. qz in ea sibi nō opponit. Sed illa nō infringūt rōem supra dictā.

Solutio. Ad 1

Ad p̄mū ergo dico q fili⁹ hz omnia cū opposito respectu ad generatē vt generās ē

Sed opposit⁹ respect⁹ ad generatē vt generāl ē. ē sola filiatio. qz pposit⁹ respect⁹ generat⁹ vt generās ē. ē sola p̄nitas siue generatio actiua. Nō cludit igit instātia tua qd̄ intēdis. scz qz filius vt genitus capiat velle siue potētiā spiratiua cū opposito respectu ad spiratōz acti uā q est i patre. qz p potētiā spiratiua p̄ non dicit generās. Etiā instātia tua est p̄ra te. qz tu met ponis qz pater cōicat filio potētiā spū rādī cū pposito respectu. qz als filius nō spiraret spūsanctū. qd̄ ē error grecoz.

Ad 2

Ad scdm̄ ddm̄ qz p̄sona pducēs i diuis p̄sonē pducte cōicat oia in qb̄ ei non opponit q̄ sunt cōicabilia. Sed p̄prietas p̄sonalis tā i creatur̄ qz in diuis est in cōicabilis. qz ex q̄ p̄sonā i esse p̄sonali cōstituit. si cōicaret tūc esset cōfusio p̄sonaz. Lū igit generatio actiua p̄sonaz patris cōstituat. 7 generatio passiua p̄sonam filiū. spiratio aut̄ cōmunitis nō cōstituat. ideo spiratio cōmunitis ē cōmunicabilis. nō aut̄ generare vel generari. Predictā etiā cōclusionē cōfirmo sic. Ubicūqz aliqua plura sunt sine om̄i cōfusione. ibi necessario inter illa ē ordo. v̄ origis puta qz hoc ē ab hoc. vel ordo p̄oris 7 posterioris. puta qz hoc est post hoc. Sz p̄ 7 fili⁹ et spūscōs sūt plura supposita absqz omni cōfusione siue ordine p̄oris 7 posterioris. q̄ hoc d̄ esse post hoc. vt paruit sup̄ius. q̄ inter quasi bet duas diuinas p̄sonas erit ordo originis.

Scd̄arō.

Terciarō

P. pater cōmunicat filio omne illud qd̄ filio nō repugnat. sed spirare non repugnat filio. ergo r̄c. Maior p̄z. qz quecūqz res nō habet omnia que sibi nō repugnāt illa nō ē omnino p̄fecta. quia nō dum habet aliqd̄ qd̄ tam possibile est ip̄az habere. sed filius i diuinitis est p̄fecte a patre pductus. ergo hz a patre omne illud quod sibi nō repugnat. Minorē p̄bō. quia omne qd̄ repugnat filio vel repugnat ei ratione cōntie. vel ratōe relationis. puta ratōe filiationis. quia omne quod est i filio vel est cōntia vel relatio. sed spirare nō re

pugnat filio rōe cōntie. quia tūc etiā repugnat patri. cū eadem cōntia que est i filio sit i patre. Nec ratione filiationis. qz nullā oppositiōnē hz ad filiatōz. P. illud firmiter tenere debem⁹ ad cui⁹ oppositū sequit̄ heres manifesta Sz ad oppositū illi⁹ p̄p̄ois. spūscōs p̄cedit a filio seq̄t̄ heresis manifesta. qz si spūscōs a filio nō p̄cederet. spūscōs a filio nō cōt̄ p̄sona distincta. vt patebit i qd̄e p̄xima sequenti. q̄ fm̄ fidē sc̄tāz firmiter debem⁹ asserere i spūsanctū a filio p̄cedere. P. illā veritatē ponit xp̄s se Augu. xv. de tr. 7 i multis alijs locis. Illa em̄ veritas. qz spūscōs p̄cedit a patre 7 filio. tpe Aug. ita vniūformiter tenebat. qz tpe aug. opposita opinio videt̄ nō fuisse. quia Aug. nulqz videt̄ fecisse mētionē de opposita opinione. Lū igit noue fantasie deriuates ab his q̄ vlt̄ tora dei ecclia tenuit sint penitus repudiande. ergo r̄c. Predictē etiā veritatē cōsentunt ceteri catholici doctores quos m̄gr allegat i lra. s. Athanasius. Didimus. Cyrillus Chysofostom⁹. 7 p̄les aliq. Sz d̄nū istū r̄c. net error grecoz. 7 p̄t. p̄bari sic. Nō min⁹ p̄uenit spūscōs cū p̄re qz fili⁹. sz spūscōs nō p̄uenit cū patre i productōe filiū. qz nec filius p̄uenit cū patre i productōe spūscōi. P. vnū simplex productū req̄rit vnū simplex productū. da oppositū tūc fm̄ se totum 7 totalit̄ acceptū dependet a plumbus. qd̄ ē impossibile Sed p̄sona spūsancti ē vnū simplex productū. qz r̄c. P. si spūscōs p̄cederet a p̄re 7 filio. tūc vnū 7 idēz p̄ eādē relatiōem referret ad duos terminos. puta idē spūscōs p̄ eandē spiratōz passiua referret ad p̄re 7 filiū. p̄ns ē falsū. qz r̄c. P. illo mō debem⁹ loq̄ de diuina p̄sonaz emanatōe. q̄ mō h̄mōi emanatō nē exp̄mit̄ sc̄ptura sacra. Sz sc̄ptura sacra de spūscō dicit qz p̄cedit a p̄re. 7 nulqz i ea legim⁹ qz p̄cedat a filio. qz r̄c. P. illud nō est tēnēdū cui⁹ oppositū inuenit̄ i dictis ap̄lorūz 7 sc̄tōz doctōz. sed spūsanctū p̄cedere a filio ē h̄mōi. qz r̄c. Maior p̄z. minorēz p̄bō. qz sacerdotes achate dicebant se hanc fidē a sancto Andrea apostolo didicisse. s. qz spūsanct⁹ a patre p̄cedit 7 in filio requiescit. Sed i quo quis requiescit ab eo nō p̄cedit. Et Damasc. li. i. ca. x. Credimus i vnū spūsanctum deū viuificatē. ex patre p̄cedentē 7 in filio quiescentē. Et ca. xi. ait. Spūsanctū ex patre dicim⁹. 7 spūm̄ patr̄ nominam⁹. Ille aut̄ liber a sūmo p̄ntifice ē approbatus. vt p̄z i p̄logo eiusdē libri. qz r̄c. Itē ista minorēz p̄z a Dionysio. q. 2. q. 1. ubi ait. P̄r est s̄rtana

Quarta ratio.

Quinta.

Error grecoz qz spūscōs nō p̄cedat a filio

2

4

5

reitas. fili? aut? r spūscūs pullulatiōes diuine nature. Syna pullulatio nō pcedit ab alia sed q̄libet immediate pcedit ab arbore. ḡ rē.

Sed istis pestiferis p̄uasionibus nulla mens catholica debz assentire. qz ex franco rei euāgelio iste error poterit apte reprobari. nul

1 la em̄ psona dina accipit aliqd ab alia nisi p/ cedat ab ea. Sed filius dicit de spūscō. ipe

2 de meo accipiet. igit rē. Itē i eplis ap̄licis ipse sepissime dicit spūs filij. vel igit ipse est spi ritus filij formaliter vel originaliter. Non for

maliter. quia tūc filius r spūscō nō eēt psonaliter distincti. ergo ipse est spūs filij ori ginali r pductiue. Ad p̄mū igit dicēdū

q spūscō nō potest p̄currere ad uerbi p̄du ctiōe. qz illud qd p̄cedit p modū amor p/ supponit illd qd p̄cedit p modū uerbi r co gnitionis. sed tal' p̄suppositio nō impedit q̄t

3 filius possit p̄currere ad p̄ductionē spūscōi cū uerbū nō p̄supponat amorē sed econuerso

Ad 2 Ad scd̄ dicēdū q vnū simplex productū requirit vnū simplex producēs vel plura. p̄uē

niētia t̄m̄ i vno simplici p̄ncipio productiue r sic est i proposito. qz filius cū patre est vnus

4 simplex p̄ncipiū spūscōi r nō plura p̄ncipia put ueniūt i vna s̄tute spiratiua r i vna cōi

notione. siue actiua spiratiōe. q̄ ē vna r p̄nit' induita in patre r filio. p̄pter qd spūscōi a

5 p̄re r filio non p̄cedit plibz p̄ductiōibz syna t̄m̄. ḡ rē. Ad t̄ciū dicēdū q pater r filij re

6 spectu spūscōi n̄ h̄nt rōez pluriū terminoz sed vni' t̄m̄. sicut em̄ tota trinitas terminat oēs re

7 lationē creature. sub ratōe t̄m̄ vni' termi. eo q i om̄ibz tribus psonis sit vna uirtus creatiua

8 sic rē. Ad quartū dicēdū q filij dicit q̄ semet ipm̄ exinanituit formā serui accipiēs. volēs i

9 om̄ibz profundissimā humilitatē suā onde re. r patris s̄blumissimā dignitatē. nō dicit q̄ a

10 me p̄cedit. sed q̄ a p̄re p̄cedit. dicit t̄m̄ i p̄lici te equalitē istius cū ait. Ipse me clarificabit.

11 qz de meo accipiet. Nihil em̄ ab ipso accipiet si ab ipso nō p̄cederet. Ad quintū nego

12 minorē. Ad probationē cum dicit rē sc̄to an drea rē. dico q p talia s̄ba nō excludit ratio

13 p̄ncipiū respectu spūscōi ab ipso filio. s̄ t̄m̄ mō exp̄mit p̄ncipalitas auctis q̄ ē i p̄re. puta dat

14 intelligi q̄ s̄tute p̄ducēdi spūscōi filij h̄z a patre r non a se. pater aut h̄mōi s̄tute h̄z a se

15 ipso. Et cū addit. qd̄ quiescit i aliquo nō p̄cedit ab eo. illa est falsissima i diuini. quia i s̄a

16 cto euāgelio filius dicit quiescere i sinu patris r t̄m̄ p̄ eternā generationē p̄cedit a p̄re. In

17 diuini em̄ licet psona p̄ducta p̄cedat a p̄du

ceterōne origis h̄mōi psonas psonalr̄ distū guētis. q̄sc̄t t̄m̄ p̄ducta i p̄ducēte ratōe vnus r eiusdē p̄nit' indiuisile nature. Ad di

ctū dam̄. p̄z p̄ iā dicta. Est t̄m̄ ibi sciēdū q sicut dicit doctores magni. i greca lingua hec

2 p̄positio ex. sonat i q̄n dā p̄ncipalitatē. sicut i la tino hec p̄positio apud Lōueniēt' em̄ latino

3 sermone dicit. Miles ē apud regē. qz rex ē apd milite. Et ideo h̄atem h̄aci vsu nostro. s̄bū

4 ē apud dēū vel apud patre. quōis eā nō p̄uer tam'. insinuātes p hoc auctē p̄ductiua quā

5 pater h̄z respectu filij r nō econuerso. eades ḡ ratione greco more Dam̄. dicit spūscōi sanctus

6 ex filio nō dicim'. p hoc insinuās filij h̄mōi auctēz a semetipso nō habere s̄z a patre. Et q

7 p s̄ba p̄dicta nō fuerit in c̄tio damas. negare spūscōi p̄cedere a filio. p̄z p̄ uerba sequētia

8 in eo. li. i. ca. xix. ubi sic ait. Spūscōi est uir tus sanctificatiua em̄p̄stafes. i. in hypostasi

9 existēs. a patre r filio indistāter p̄cedēs. Et ideo idē Damas. ca. xi. postq̄ dicit spūscōi san

10 ctum ex filio nō dicimus. ut daret intelligi p talia uerba se nolle negare originē ipsius spi

11 ritus sancti a filio. sed t̄m̄ modo p̄ncipalitates originis imp̄ortat p h̄ac p̄positionē ex. s̄b̄ dicit

12 ibidē post s̄ba p̄dicta. Sicut ex sole ē radi' r splēdor. sic a patre ē filius r spūscōi sanctus. p ra

13 diū t̄m̄ nobis splēdor tradit. Ad dictū dyo nisi p̄z p̄ iam dicta.

Nota.

Quantum ad secū

Secūdu p̄ncipale.

dū p̄ncipale. ut pater r filij sint vnū p̄nci

2 cipiū respectu p̄ductiōis spūscōi. Dicēdū q quis possit dici q p̄ r filij in spūscōi p̄ducti

3 one sint plēs p̄ducētes. eo q sint singularit' seu suppositalit' distincti. r actōes sint singulariū.

4 ut p̄z. i. meth. t̄m̄ non d̄z dici q spūscōi sanctus producat ut plures sūt. sed ut vnū p̄ncipiū

5 sunt. Quia ly ut est nota reduplicatiōis. re duplicatio aut respectū h̄z ad cām seu p̄nci

6 piū p̄ductiū. qd̄ cum sit vnū in patre r filio puta vna diuina essentia ut uolūtas secun

7 da sumpra sub respectu p̄posito ad spirandū. puta sub actiua spiratione. ideo pater r filij

8 sunt vnū p̄ncipiū spūscōi. r debet dici q ipsum spirant ut vnū p̄ncipiū sunt rōe vni

9 us uirtutis spiratiue indiuisibiliter existen tis in utroqz quo ad talē productionē. P.

10 sicut se habet tota trinitas in actu creationis ad creaturā. sic se habet pater r filius in actu

11 spirationis ad spiritū sanctū. Sed totā trini tate dicimus vnū dēū r vnū p̄ncipiū creature

Contra et orē greco um
Solutio toz.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5

eo q̄ eētia dīuina cū respectu ad creaturā sit vna toti trinitati cōis. igit p̄r z fili⁹ sūt vnum p̄ncipiū spūsc̄i p̄pter vnā v̄tutē spiratūā q̄ ē ambobz cōis. Et illa ē int̄ctio b̄ri Aug. q̄ ait Sicut pater z filius z spūsc̄i actus relatiue ad creaturā sunt vniū p̄ncipiū. vnus creator. vn⁹ d̄ns. sic pater z filius relatiue ad sp̄m sanctuz sunt vniū p̄ncipiū. Itā cōclusionē etiā quidā doctor declarat sic. Volūtas em̄ vt ait p̄fectā fecūditatē habere nō pōt ad p̄ducēdū sp̄ritūsc̄m nisi i duabz existat p̄sonis. q̄ fecūditas volūtatē consistit i plenitudine p̄fecti amoris qui esse nō pōt nisi ad minus i duobz. dīcētē Rich. iij. de tri. ca. iij. Nō potest eē amor iocūduus nisi ipse sit mutuuus vt. s. sit q̄ amorē impēdatz qui amorē repēdat. Et sic p̄dictus doctor cōcludit q̄ pater z filius sunt vniū p̄ncipiū spūsc̄i actus spiratūi. i. in vnā volūtatē fecūda modo p̄dicto. quod tñ p̄ncipiū rōe qua dicit voluntatez cōcordē in amore impensio et repensio cōnotat distinctionē. Sz p̄tra istā declarationē arguit sic. In quocūqz signo nature vel origis i supposito vel supposito ē dare p̄ncipiū p̄ductiuū p̄fectū. necesse ē ex tali p̄ncipio p̄ducī terminū nisi impediāt. Sz p̄us natura q̄ pater amet filiū vel amet a filio. p̄r z fili⁹ h̄nt volūtatē fecūdā ad spiratūū sp̄m̄sc̄i actū. nec i diuis obuiat aliqd̄ impedimentū. Sz an p̄ducit⁹ est spūsc̄i actus q̄ sit ille amor impensius et repensius. quē tu ponis spūsc̄i esse p̄ductiuū. Maior p̄z. minor p̄bat. qz in illo signo i quo pater z filius h̄nt eētia diuinā p̄r tē sibi sub rōne summi diligibil̄ h̄nt p̄ncipiū p̄fecte fecundū ad producēdū amorē infini tū ad equatū tali p̄ncipio. sed anqz pater z fili⁹ us mutuo se diligāt ē eētia diuina p̄ns volū tati corz sub rōe sumi amabilis z vt actu ama ta amore eētiali. P̄. ratio q̄re i nobis reamatio requirit ad p̄fectū amorē ē. qz aliqd̄ ad dīc̄ diligētī. Statim em̄ cū alicui amāti constat q̄ reamat̄ int̄ctus diligit p̄dilectū. Sed in diuis nihil addit supposito diligētī ex ipa reamatōe. qz tota ratio p̄fectionis illius dilectōis ē eētia diuina ex̄ns i infinitū diligibil̄ Sz ex reamatōe nō fecūdat volūtas. P̄. si de ratiōe amoris iocūdissimi ē q̄ sit mutuuus. cū tali amore pater sit b̄tis. sequit q̄ p̄r formaliter sit beatus dilectōe filij z nō dilectōe essentie. z sic dependet pater a filio q̄ ad suā beatitudinē p̄fectā. P̄. reamatio nō facit ad dilectionē amāti nisi cognoscat. quātūcūqz. n. aliq̄s dilectus a me reamat̄ me. nisi cognosca

De i. sū.

Locon p̄ Den.

1

2

3

4

ipm reamare me. nō p̄ficiat nec auget mea dilectio ex sua reamatōe. si ergo reamatio faceret ad p̄ductōem spūsc̄i. tūc pater z filius p̄duceret sp̄m̄sc̄m in q̄tū sciētes seu cognoscentes z vltimata z p̄lectiua ratio spiratūi erit cognitio. z p̄ p̄ns spūsc̄i non p̄cederet libere z p̄ moduz volūtatē. sed magis ex necessitate scie.

Solutio. Sed illa nō cōcludūt. Ad primū igit

dico q̄ ratio illa p̄supponit p̄r z posterus i diuis ex natura rei. hoc aut̄ proxime supius improbauit dist. ix. Etia p̄supponit q̄ pater p̄us diligit eētia diuinā q̄ filiū. z filius p̄r diligit eētia diuinā q̄ patrē. z hoc silr nego qz cū eētia diuina nō possit cognosci seorsum a suppositis. qz nullū h̄z esse p̄r qd̄ h̄z i suppositis. ideo nō pōt p̄us amari q̄ amant supposita. Nō ē est ibi naturaliter prius amato q̄ reamatio. nisi sumat̄ prius rōne solū q̄ mō supius ē declaratū prius eē in diuis. Ad se cū dū dicēdū q̄ reamatio in diuis nō addit realr aliqd̄ sup amationē. qz nō ē ibi realr prius dare amorē q̄ reamorē. sed silr naturaliter sunt ibi amor z reamor. sicut aut̄ amor i diuinitis p̄cedit reamorē fm̄ rōem. sic reamor pōt addere sup amorē aliqd̄ fm̄ rōem. Ad terciū dicēdū q̄ nō sequit q̄ pater sit formalr beatus filio. vl q̄ patris b̄tudo dependeat a filio. sed b̄n sequit q̄ p̄r nō possit eē b̄tis sine filio. qz nullus sine socio ē iocūda possessio. si cut ait Boetius. hoc aut̄ nō arguit aliquā p̄rogatiuā i filio q̄ patrē p̄cedat. nec i patre aliqua dependētia derogatēz sue dignitati. qz sicut pater cognōtōe b̄tifica nō potest nō cogscere creaturā. vt sup̄ declarauit dist. vi. n̄ tñ dependet a creatura. sic zc. Et qd̄ mixt si pater nō pōt diligere nō diligēdo filiū. z nō reamate filio cū pater nō possit eē nō ex̄nte filio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad quartum dicēdū q̄ ex hoc nō sequit q̄ pater z filius p̄ducāt sp̄m̄sc̄m vt sciētes. sed vt amātes. q̄uis ex h̄ b̄n possit cōcludi q̄ p̄ductio spūsc̄i p̄supponit noticiā z sibi p̄ductiōnē. in om̄i. n. amore p̄supponit cognitio. cū bonū cognitū sit obiectū volūtatē. Etiam ratio nō est ad p̄positū. qz in diuis nō est ex reamatōe augmentū amoris sicut rō p̄supponit. Sz amor z reamor z noticia vtriusqz oia sūt vniū i diuis z silr natura. Quicqd̄ igit sit de dicit̄ ista doctoris ad p̄ns nō curo. cū non sit p̄ me. p̄z tñ q̄ illerōes nō cōcludūt.

Quantū ad terciū
p̄ncipale. vtz pater z fili⁹ respectu p̄ductōis

Tercium p̄ncipale

Egidius.

spūscā possint dici plēs spiratores. Dicit do-
 ctor n̄ q̄ sicut vna deitas vnit tres dinas p̄so-
 nas i creādo. sic eadē deitas vnit p̄z et filiū i
 spirādo. differētē tamē. Nā put tres diuine
 p̄sone creant. ita hoc eis competit p̄ vnaz dei-
 tatē in qua vniūtur. q̄ ipsa deitas creat. sed
 prout p̄r et filiū spirāt sp̄m̄ sanctū sic hoc eis
 competit p̄ vnā virtutē spiratūā q̄ est ipsa dei-
 tas. q̄ t̄ ipsa deitas non spirat. et ideo nō di-
 cunt plures creatores p̄pter vnitatē vni⁹ cre-
 atricis eēntie q̄ ipsa creat. sed p̄nt dici plures
 spiratores. cū diuina eēntia nō spirat. Sz
 q̄da d̄ctor. Et p̄mo probat q̄ illa nō est
 p̄p̄ia. eēntia diuina creat. qz actus sunt sup-
 positoz. vt p̄z. i. methaph. z. ij. ethicoz. sed ef-
 sentia diuina fm̄ se nō est suppositū. quia als
 h̄rem⁹ q̄tuoz supposita i diuini. q̄ diuine eēn-
 tie nō competit p̄ se creare vel agere. P̄. aia
 rationalis q̄uis sit sepabilis a corpe. dū t̄ i
 in corpe. nō conuenit sibi aliqua opatio per se
 quia si aliquis dixerit aiam p̄ se intelligere di-
 cit eam texere vel edificare. vt dicit. i. de ania.
 ergo multo fortius cum essentia diuina non
 possit separari a diuinis suppositis. ergo tanq̄
 agēt nō potest sibi attribui aliqua operatio.
 Tercio ipse p̄uenit respōsiōē ad hęc dicta
 z ait q̄ nō valet si dicit. Creare est actus essen-
 tialis. z ideo p̄t p̄uenire eēntie que est princi-
 piū essentialē. quia sicut actus notionalis est
 a virtute generatiua vel spiratiua. nō q̄ vir-
 tus h̄mōi talē actuz eliciat suppositiue. sed so-
 lum formaliter est ratio eliciēdi actū notiona-
 lem. sic z si creare sit actus eēntialis. nō tamē
 debet attribui eēntie diuine tanq̄ agenti. sed
 tanq̄ rationi agēdi. Sed illa nō vidētur
 esse vera. quia om̄is eēntia que p̄ se habet eē p̄
 se potest agere. maxime quo ad actus eēntia-
 les. quoz h̄mōi natura poterit eē principiu⁹
 ipsi supposito. Si em̄ natura ignis p̄ se habe-
 ret eē. ipa posset eē principiu⁹ quod siue produ-
 cēs respectu ois opationis cur⁹ est principiu⁹
 quo siue p̄ncipiū productiuū. sed eēntia diui-
 na p̄ se habet eē. Nō. n. diuina eēntia capit eē
 ex eo q̄ producat in supposito. qz ipsa impro-
 ducibilis est. Si em̄ caperet eē ex eo q̄ eē i sup-
 positis. tunc necessario eēntia nūcraret n̄ me-
 ratione suppositoꝝ. quod ē hereticū dicere. q̄
 diuine eēntie competit p̄ se agere fm̄ act⁹ eēn-
 tiales. P̄. de quocūq̄ vere et pp̄rie p̄dicat
 nomē verbale deriuatū a verbo significāte ali-
 quē actum illi pp̄rie p̄uenit elicere talē actuz.
 sed creatrix est nomē verbale de scēdēs abyl-

timo supino illi⁹ verbi creo. as. eque grāma-
 ticaliter sicut creator. z pp̄rie p̄dicat de diuina
 eēntia. quia oēs sancti doctores dicunt deita-
 tē siue eēntiā diuinā eē creatricē. q̄ actus q̄ di-
 cit creare pp̄rie sibi conuenit. Ad primuz
 ergo cum dicit q̄ actus sunt suppositoꝝ. di-
 co q̄ textus Aristotelis nō habet suppositoꝝ
 sed singulariū. modo licet eēntia diuina non
 sit suppositū absolutū. potest tamē sine om̄i
 incōueniētia dici hoc singulare absolutū. eo
 q̄ p̄ se h̄z hoc eē pura diuinū. Et si in aliqua
 trāslatione quā ego tamen nūq̄ recordor me
 vidisse. inueniret q̄ actōes sunt suppositoꝝ.
 diceret q̄ Aristoteles pro t̄to sic scriberet. q̄a
 loquebat̄ ibi de rebz quaz nature p̄ se nō ha-
 bēt eē. sed acquirūt eē in suppositis. z ideo per
 se nō poterunt agere. Ad scōm dicēdum q̄
 anime humane dū est i corpe p̄ se nō compe-
 tit agere. qz dum est i corpe p̄ se nō habet esse
 sed dato q̄ p̄ se haberet eē sicut negare nō po-
 teris de eēntia diuina. tūc dicerem q̄ haberet p̄
 se agere. z nō minus per se ageret dum esset i
 corpore q̄ dū eēt separata a corpore. Ad terci-
 um dicēdum q̄ nō est simile de actu eēntiali z
 notiali. quia ex pte actus notialis eēt ma-
 nifesta contradictionis implicatio. qz om̄e pro-
 ductū differt necessario a producēte cū impos-
 sibile sit idē producere seipm. sed eēntia diui-
 na a nullo producto i diuinis potest differre.
 qz a quocūq̄ realiter differt eēntia diuina. il-
 lud nō potest esse deus. ergo si eēntie diuine cō-
 peteret actus notionalis. tūc ipsa a producto
 differret z nō differret. z p̄ sequēs produce-
 ret z nō produceret. Istoz autē incōueniēti-
 um nullū sequit. posito q̄ eēntie diuine com-
 perat p̄ se agere fm̄ actus eēntiales. Addit
 etiā dicit⁹ doctor ad dicta p̄cedētia q̄bus mō-
 r̄sum est. q̄ cā quare nō p̄nt dici plures cre-
 atores est. quia vis creatiua pura eēntia diui-
 na nō multiplicat nec p̄notat aliquā disticti-
 onē suppositoꝝ. qz si eēt i vno t̄m̄ adhuc illud
 suppositū crearet. Sed illud exp̄sse dicit
 alijs suis dicit⁹. qz ipse manifeste ponit q̄ ema-
 natio creaturaz necessario p̄supponat emana-
 tionē p̄sonaz. quod si ver⁹ est. tūc nō eēt possi-
 bilis creatio si eēntia diuina t̄m̄ haberet eē in
 vno supposito. quia tūc nō esset p̄sonaz ema-
 natio. Quidā etiā ali⁹ dicūt q̄ hoc nomen
 spirator vel creator potest teneri adiectiue vel
 substantiue. Primo modo stāt talia noia pro
 suppositis. z sic possunt dici duo spiratores z
 tres creatores. Sz scōdo modo debet dici vn⁹
 creator. et vnus spirator. Sed isti falsum

Solutio
ronū hen.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Opt. hē.

Lōtra eū.

Alia opi.

Lōtra eā.
m

ip̄scl̄ her angel man
 de si ego rematio fac
 ciūc p̄ter et filius p̄
 ū sc̄tra lem cogitō
 ra ratio spiratū
 is non p̄cedent
 ed magis ex n̄citatē
 ludat. Ad p̄m̄
 p̄ponit p̄r⁹ z p̄m̄
 hoc aut p̄p̄m̄
 Enā p̄p̄ponit q̄ p̄
 unū q̄ filiū. et
 nā q̄ p̄rē. z hoc
 nō possit cognosc
 allū h̄z esse p̄rē q̄
 ōp̄us amari q̄ amari
 bi naturaliter p̄m̄
 umat p̄m̄ rōne d̄
 i p̄m̄ eē in diuini. z
 reamatio in diuini
 mationē q̄ nō ē
 reamoz. sed s̄
 eamoz. sicut aut
 ces fm̄ rōm. sic reamoz
 ē aliq̄d fm̄ rōm. z
 sequit q̄ p̄ter sit
 patris b̄m̄do tepidē
 ū q̄ p̄r nō possit eē
 sine loco ē iōcūda p̄
 sine. hoc aut nō argu
 o p̄rē p̄cedat. nec ip̄
 am teroz q̄z siue d̄
 n̄cō b̄m̄ca nō p̄ossit
 re sup̄r clarant d̄
 ura. sic ē. Sed m̄
 tere nō d̄m̄cō filii. z
 ater nō possit nō eē
 n̄ d̄cōis q̄ hoc nō se
 ducit p̄m̄c̄m̄ vt sc̄tra
 is ex h̄m̄ possit p̄cludi
 i p̄p̄ponit noticiā z h̄
 n̄. amor p̄p̄ponit
 tūc d̄m̄cō volūtas
 tad p̄p̄m̄. qz in diuini
 agem̄ti amoris s̄m̄
 z r̄m̄oz z noticiā
 s̄ z illi natura. Quid
 octoz ad p̄m̄ nō eēt
 q̄ illerōes nō p̄m̄

ntū ad r̄m̄
 p̄p̄m̄ z illi natura

assumit. qz nomē verbale ē tñ modo nomen
 substātiū. licet suū pncipiū possit dici adie/
 ctivā. eo qz moueat de genere in genus. sbale
 tamē nomē ē mere sbstātiū. qz nec mouet p
 terminatōes nec p genera. qz m motio ē de na
 tura nois adiectiui. § 7c. Trez doctor cōis
 i hac materia videt sibi contradicere. qz in scri/
 pto sup pñmū sniaz dicit. qz act⁹ significant i s/
 bo. pncipio z noie sbali. cū igit act⁹ sint sup/
 positoz. vt d: i phemio meth. iō ad multitu/
 dinē suppositoꝝ sequit multiplicatio actiui.
 z iō nō possum⁹ dicere qz p r fili⁹ spmctm spi
 rat. vel ē spirās. vel ē spiratoꝝ. sed debem⁹ dice
 re qz spirat. z qz sūt spirātes. z qz sūt spiratoꝝ
 z iō cludit qz p r filius sunt duo spiratoꝝ
 sicut sūt duo supposita. Sed i prima pte. q.
 xxxvi. arti. iij. i solutio vltimū argumētū dicit
 qz cū spirans sit nomē adiectiui. spiratoꝝ no/
 mē substātiū. iō p r fili⁹ sunt duo spirātes
 ppter pluralitatē suppositoꝝ. nō aut duo spi
 ratoꝝ ppter vnā spiratōem.

Tho.

Quartus
 pncipale.
 Ad pnci/
 pale argu/
 mentum.

Quartus ad quartū

dico p oia sicut dicitū ē distinctōne. vij. de
 potētia generādi. Ad pncipale argumētū
 in oppositū dicēdū qz nec p r impfecte se habz
 nec filius supfluit in spirādo. qz cum vna sit
 virtus spiratiua sub eodē respectu ad spiran/
 dū requisitū in patre z filio penitus indistin/
 cto. ergo nec pater sine filio. nec filius sine pa
 tre spirabit spūm sanctū. cū ambo sint vnū pñ
 cipium spūsancti.

Greci tamen

§ 7c. Dicim⁹ ostēdit discordiaz
 grecoꝝ a doctrina latinoꝝ. Et
 diuidit in duas. qz primo ostēdit i quo greci
 pncise dissentiūt a latinis. Scdo manifestat i
 quo doctores grecoꝝ cōueniūt cum latinis.
 Scda ibi. Sciendū est tñ. Prima in duas.
 qz primo ponit grecoꝝ tra latinis argumē
 tatōes. Scdo rñdet ad eoz rōnes. ibi. Nos
 aut illa verba. Tūc sequit illa ps. Scien/
 dū ē tñ. Et diuidit i duas. qz pmo ostēdit i q
 oēs greci cōueniūt cum latinis. Scdo in q ca
 tholici grecoꝝ pcordāt cū latinis. Un etia q
 dā eoz. Circa istā lram quero.

v Trū spūsanctus distingueret a filio
 si non procederet ab eo. Et videt
 qz sic. qz p illud res psonalr distigui
 tur p qd in eē psonali cōstituit. sed filiatiōe p/
 sona filij cōstituit. § Dato qz fili⁹ qm qd pdu/
 ctōes spūsancti nō hret spiratoꝝ actiua oppo/
 tā spiratōi passiue. adhuc p solā filiatiōe dif
 ferret a spūsancto. Maior p3. qz p ides res hz
 eē z distinctū eē. etia minor ē nota. qz genera
 tio passiua vt oēs dicūt est psonal filij pprie
 tas. Lōtra. oia i diuis sūt idē vbi nō obuiat
 relatiōis oppositio. vt dicit ansel. i de pcessiōe
 spūsancti. sed si spūsanctus nō pcederet a filio. tūc
 inter filiū z spūsanctū nulla eēt relatiōis oppo
 § 7c. Dic pmo ē vidēdū vtz hoc qd sit rō/
 uabil. Scdo dato qz sic tenet de hac qdē p
 te negatiua z pbato eā rōibz aliqz reuerēdoꝝ
 doctoz. Tercio adducā aliqz instātiā z
 hmōi rōes z tollā eas. Quarto ponā mo/
 tuā oppositē opiniōis z mdebo ad ea

Primum istius ordia

Primum pncipale.

tiōis articulū pmitto ppter aliqz doctores q
 dicūt. qz illud qd hz p qdē pponit nō ē qd. qā
 qd ē dubitabil ppo. s; illud nō ē dubitabile
 nec in qstōe dignū. ad qd nec ē cōpossibilia se
 qui. illd aut ē hmōi. qz h vñū ipossibile p sup/
 ponit ad qd multa alia impossibilia z ddicto
 ria sequit. Sz istud nō valet. qz suppo qm
 cūqz ipossibil. relinqns tñ formalē rōz subie/
 cti sic se hz qz qd formari pōt circa ipsā. s; ista
 suppo est hmōi. § 7c. Maior p3. qz suppositō
 qz hō nō sit risibil. manēs tñ rōnal. adhuc
 multe qdēs possēt fieri de hoie. puta vtruz sit
 aial. z vtz adhuc differat ab eq. z sic de alijs.
 Mior etia p3. qz supposito qz spūsanctus n pce
 deret a filio. h nō videt tollere rōes spūsancti. cū
 spūsanctus pfecte pcedat a pte. dato qz p hēat
 vim spiratiua. Pilla qd ē rōnabilr disputa
 bil z dubitabil qz format d ppoē ypotetica c
 kathēgorica ē dubitabil materie si ē kathēgo
 rica eq pollēs hmōi ypoteticē. s; pdicta ppo i
 qdē posita ē hmōi. § 7c. Maior p3. qz ista p
 positio ē disputabil. vtz asin⁹ possz volare si
 hret pēnas. qz ista kathēgorica ē dubitabil.
 vtz oē hñs pēnas vel alas possit volare. p p
 aliq q videm⁹ eē pennata. z tñ raro vel nunqz
 ipsa volare videm⁹. vt p3 de strucone z mul
 tis alijs. Minorē pbo. Nā illa kathēgorica
 ē dubitabilis. vtz filius distinguat a spūsan
 cto generatione passiua vel sola spiratōe acti
 ua. z ex hoc supdicta ypotetica reddit dubi
 tabilis. qz si distinguit filius a spūsancto gene
 ratōe passiua. tūc dato qz spūsanctus nō pro/
 cederet a filio adhuc distingueret ab eo. Si
 aut filius distinguit a spūsancto p solā spira
 tiōne actiua. tūc si non procederet ab eo non

Marginal notes on the right side of the page, including references to other works and commentary.

3 distingueret ab eo. P. ex similibz filia iudicamus, sed sancti patres sepius consules propositioes supradice propositioi formauerunt. et de ipis multo sermone disputauerunt. sicut patet per Augustinum. q. xv. de trinitate. c. vi. ponit hanc propositioem. si spiritus sanctus diceret filius, amboz vtriqz filius diceret.

4 Ite Anselmus de processione spiritus sancti. c. x. ait. Nihil diffinitur et rariu nature si plenitudo sapientie posse subsistere in singularitate persone. nam quantum videtur si solavna persona in deitate esset. nihilominus plenitudine sapientie habere potuisset. Tu igitur quibus antecedente illaz propositioi implecti simpliciter impossibile. quia et oppositum esse ne cessarium. miror quare isti doctores tanta difficultate faciunt de titulo illius questionis.

Quartum ad secundum

1 principale dico quod si spiritus sanctus non procederet a filio ipse non differret ab eo. quia cum relatio secundum esse traheret in diuina essentia. ois distinctio que per relationes fit in diuisi operet quod fiat secundum quod dicitur relatiois. sed quod dicitur relatiois solu sumit in ordine ad oppositum. et relatio in diuisi solammodo distinguit ab opposito. sed si spiritus sanctus non procederet a filio. tunc nullam oppositionem haberet ad ipsum. et sic. P. generatio actiua et spiratio actiua in preterito dicunt eadem rem. quia alii essent quatuor res in diuisi. et sic relatio generatio passiuia et spiratio passiuia in quantum de se dicunt eandem rem. et non haberet spiritus sanctus per quod differret a filio si non procederet ab eo. P. sic spiratio actiua presupponit generationem actiuam. sic spiratio passiuia presupponit generationem passiuam. Aut et presupponit eam in eadem persona. aut in alia persona. et persequens per modum originis. Non primo modo. quia tunc haberet intentum. nam tunc non differret spiritus sanctus et filius. quia essent vna persona. et presupponit eam per modum originis.

4 P. si spiritus sanctus non procederet a filio. tunc idem esset generare et spirare. et sequens est falsum. probatur sequentia. quia si spiritus sanctus non presupponeret verbum. et ab ipso non procederet. tunc procederet per modum nature. P. si spiritus sanctus non procederet a filio differret ab eo. aut talis diuinitas esset ratione intellectus et voluntatis. puta quia filius procederet per modum intellectus siue nature. et spiritus sanctus per modum voluntatis. Aut per relationes despatas. Non primo modo. quia cum natura et voluntas in diuisi differant sola ratione. filius et spiritus sanctus non possent differre realiter nisi per aliqua alia distinguant. Nec secundo modo. quia si per relationes despatas posset fieri personalis distinctio. tunc pater distingueret per se

naliter a seipso. cum vere habeat se duas relationes despatas. scilicet paternitatem et spirationem actiuam. P. quecumque per relationes realiter a se inuicem distinguunt. illa realiter ad se inuicem referunt. quia essentialiter ipsi relationi secundum eam referuntur per eam distinguunt. quia distinguere est esse sibi et absolutis. referre autem proprie uenit sibi. ergo si filius filiarum distingueret a spiritu sancto. tunc si hanc referret ad spiritum sanctum. et sic spiritus sanctus esset pater. et per se per spirationem actiuam ad ipsum referret. et per se inducet spiritum sanctum. P. distinctio non uenit relationibus despatas nisi ex suis fundamentis. Similitudo enim et equalitas ex his dicitur realiter. quia qualitas et quantitas in quibus fundantur realiter dicitur. ubi ergo idem fundamentum equaliter est in productis sicut in producendis. si producta non differunt rationibus despatas. nec producta ab ipsis differre possunt. sed pater et filius non differunt in diuisi relationibus despatas. ergo nec filius et spiritus sanctus.

Ad primas quattuor

1 rationes in de alexander ordinis. s. Augustini in. iij. suo quolibet. q. iij. Ad primam dicit quod sicut relatio habet propriam quod dicitur sic habet propriam esse. alii esset dare aliquam quidditatem sine proprio in diuiduo. quod est inconueniens. Et addit quod quod dicitur relatiois non est nisi esse relatiois in ordine ad terminum. et ideo si manet secundum quod dicitur etiam manet secundum esse. Unum ad quicquid comparatur relatio. semper manet secundum suam propriam realitatem que specificat per aliud. Et tunc concludit dicens. quod cum ita sit quod relatio non solum in comparatione ad oppositum. sed etiam ad quicquid comparatur. semper tenet suam realitatem. ideo non solum relatio opposita distinguit sed etiam despata. Sed ille multa dubia et forte minus uera assumit. quibus tamen omnibus dimissis. dico quod ultimum suorum conclusus est simpliciter falsum. scilicet quod relatio ad quodcumque comparatur semper retineat propriam realitatem. quia relatio nec quidditatem nec realitatem retinet in comparatione ad quodcumque. sed realitatem habet in ordine ad fundamentum. quod dicitur esse in ordine ad terminum sibi relative oppositum. et illud declarabitur distinct. xxvij. P. id quod spiritus tenet realitatem suam uniusformiter ad quodcumque comparatur. hoc est simpliciter absolutum. relatio secundum te est homini. ergo esset simpliciter absoluta. quod est contradictionis implicatio. quia esset ad se et non esset ad se. et esset ad aliud. et non esset ad aliud. P. dictum illius videtur esse expresse contra primum in predicamentis. ubi ait. Ad aliquid sunt quibus hoc ipsum quod sunt est ad

Tercium principale. Solutio Alexander. Ad i

Contra eum.

Spiratio actiua operatur per se sola filiarum... Dicitur per se idem... minor nota. quod generatio est per se sola filiarum... uisur idem non... videtur anse. et per se... no procederet a filio... nulla esset relatio... videtur per se... quod sic tenet de... o carum aliter... adducit aliquos... cas. Quarto pro... nois et modo ad...

Secundum principale

Secundum principale... Ratione egidij... 1... 2... 3... 4... 5... 6... 7... 8... 9... 10... 11... 12... 13... 14... 15... 16... 17... 18... 19... 20... 21... 22... 23... 24... 25... 26... 27... 28... 29... 30... 31... 32... 33... 34... 35... 36... 37... 38... 39... 40... 41... 42... 43... 44... 45... 46... 47... 48... 49... 50... 51... 52... 53... 54... 55... 56... 57... 58... 59... 60... 61... 62... 63... 64... 65... 66... 67... 68... 69... 70... 71... 72... 73... 74... 75... 76... 77... 78... 79... 80... 81... 82... 83... 84... 85... 86... 87... 88... 89... 90... 91... 92... 93... 94... 95... 96... 97... 98... 99... 100...

aliud se habere. et ut expresse patet ibidem per ly aliud non notant Aristotelem. re quamcumque. sed soluz terminu oppositu. respectu cuius relatio sortit sua quidditate. a cuius comparatione dum decidit non potest servare propriam quidditatem. nec per omnes virtutes distinctuaz. **4** Per quicunque res recedit ab alio respectu cuius proprie diffinitur. tunc perdit propriam quidditatem. nec per omnes retinet propriam realitatem. et hoc secundum te. quia tu pro eodem sumis quidditatem relationis et realitatem. quibus non deberes sic sumere. quia relatio secundum rationem habet veram quidditatem relativam. non tamen veram realitatem. relatio vero secundum dici habet veram realitatem. non tamen veram quidditatem relativam. Sed non obstantem quod relatio competat ad quodcumque aliud preter ad terminu ipse recedit ab eo respectu cuius proprie diffinitur. ergo non poterit in huiusmodi comparationibus retinere propriam quidditatem. **5** Tu ipse dicis quidditas relationis non est nisi esse relationis in ordine ad terminu. Ad hoc dicitur quod si hoc nomen res accipit absolute. tunc in divinis tamen est una res. Si vero accipit relative. tunc tot sunt ibi res quot sunt relationes. Si suppositive. tunc sunt tamen tres res. Sed nec illud valet. quia ut patet in dist. xxvij. relatio non potest dici alia et alia res. nisi sit in alio et alio secundum admeto primo. **2** Etiam illud est contra illam decretalem de summa trinitate et fide catholica. c. danam. ubi expresse negat omnes realitatem in divinis. Per res distincte existentes in divinis ab homine catholico ut distincte debet adorari. sed nullus catholicus adoratur quaternitate in divinis. ergo etc. **3** Ad tertium dicitur quod non oportet quod spiratio passiva sic per supponat generatio passivam per modum originis. quod una persona originetur ab alia. sed sufficit quod ambe arguentur a tertia. Sed nec hoc valet. quia ex eo quod ambe sunt ex tertia non resultat aliquod realis distinctio inter personas productas. nisi ex vi productionis personis productis aliquid coincidentione cuius ab invicem distinguant. verbi gratia ex eo quod omnes creature sunt ab uno deo. non distinguantur creature inter se nisi ex vi creationis distincte nature et principia distinctiva creatur coincident. sed istis duabus personis communi caret una natura et due relationes. ex parte nature non distinguantur. quia est tamen una. nec ex parte relationu. quia in eadem persona continentur possibilis. Non enim plus repugnat passivum passivo quam activum activo. Sed activa generatio et activa spiratio non ponentur distinctione in producente. ergo nec passiva generatio et passiva spiratio in producto. **Solutio** Ad quartum dicitur quod non oportet quod si amor supponat verbum. quod

Solutio scdi.

Contra

2

3

Solutio terci.

Contra

Solutio quarti.

pter hoc verbum debeat poni principiu amoris effectivum. Sed quis illa solutio valeret de verbo et amore. quod si verbum et amor re absoluta ab invicem distinguunt. puta put sunt in nobis. loquendo tamen de verbo et amore quod sola ratione originis distinguunt. oportet necessario quod amor sit verbum. supponat quod etiam ab ipso procedat. ut ex tali processione innascat distinctio relativam. **Contra** Ad quintum respondet quidam alius. et negant minorem quo ad ambas suas partes. Ad primam probationem dicunt quod falsum assumunt. quia intellectus siue natura in divinis et voluntas non differunt sola ratione sed formaliter natura rei. Secundo dicitur quod dato quod ita est. adhuc non sequitur quod filius et spiritus sanctus sola ratione differant. quia non oportet tantam distinctionem esse in principijs sicut in principiatis. Due namque ideas sola ratione differunt in mente divina. et tamen duo idea realiter differunt. Ad probationem secunde patris dicitur eodem modo quod non oportet relationes que sunt in principio tamen distinguere illud in quo sunt sicut relationes que sunt in principiatis. et additur quod non est simile. quia simpliciter est impossibile eadem personam accipere bis esse secundum duas perfectas productiones. sed non est impossibile unam personam producere duas personas secundum duas perfectas productiones. et ideo quibus relationes productorum constituant distinctas personas. non tamen relationes que sunt in producere. Sed prima eorum solutio non valet. quia superius dist. vi. probatum est quod in divinis inter absoluta non est dare distinctionem nisi sola rationis. Nec secunda solo valet. quia quoniam aliqua producantur que indistincta sunt naturaliter a productis. ac etiam inter se. tunc non potest esse maior distinctio in productis quam in producendis. Sed supposita divinia producta sunt eiusdem nature et inter se et cum productis. ergo etc. Propter quod etiam exempla non sunt ad propositum quia ideata et inter se differunt naturaliter et a suis ideis. et ipsis ideatis coincidunt principia quibus formaliter distinguuntur. et quibus unum alteri repugnat. quod non fieret in proposito. sicut patet per predicta. **Contra ista** Ad illud quod dicitur contra alterum meum probationem dico quod bene volo quod in producente non distinguantur relationes deperate. Sed hoc volo quod si distinguantur in suo modo passivo sicut tu ponis. quod tunc necessario distinguantur in suo esse seu modo activo. quia cum actus sit qui distinguit. impossibile esse videtur quod aliqua secundum suum esse passivum sint magis distinctiva quam secundum oppositum modum. puta secundum suum modum quo activa appellatur. Et cum dicitur quod sequitur hoc impossibile. quod idem producat bis duabus productionibus perfectis. dico quod hoc impossibile

Contra

Solutio quinti.

Contra ista

sequit ex radice positionis tue. puta q fili nō
producat spūm sanctuz. r nō sequit ex dictis
meis. Ad sextū r septimū nō inueni solu/
tiones que sint alicui ponderis. ideo eas nō
conscripsi.

Ad 677

Bed multi docto

res contrarie opinionis suā prem nitunt mult
pliciter persuadere. Primo sic. Quocūq; dif
ferūt a tercio alia r alia dīna reali. illa sunt di
stincta inter se. s; dato q spūscūs nō pceder
ret a filio adhuc fili r spūscūs differret a p̄re
alia r alia dīna reali. differret em fili ab eo p
filiatōz oppositā sue p̄nitati. r spūscūs p spi
ratōz passiua oppositā sue spiratōi actiue.

2. P. disticte relatōes reales req̄rūt terminos re
aliter distictos. sed p̄nitatis r spiratō actiua
sūt disticte relatōes. ḡ dato q spūscūs n̄ pce
dat a filio. adhuc ille due disticte relatōes i p
sona p̄ris exites termiabunt ad duos termi
nos reali distictos. q̄ nō poterūt eē aliq; fili
r spūscūs. ḡ rē. P. vnūq; dōq; mag; r forma
li; distinguit ab alijs p illud qd̄ eē sibi mag; p
p̄riū. sed nūc i filio tria p̄sidero. s. eēntiā. spira
tione actiua. r filiatioz. Eēntiā aut̄ eē oīs tri
bus. spiratō oīs duob; puta sibi r p̄ri. s; fili
atio eē sibi p̄pria. p̄sonal r incōicabil; p̄p̄etas.
ḡ fili p̄ suā filiatiōe distinguit ab oib; alijs

4. Dato ḡ q nō procederet spūscūtūs a filio. ad
huc distingueret ab eo. ḡ rē. P. impossibi
le est q vna p̄sona accipies vnā r eandē natu
rā i duab; processioib; pcedat. Nā r si fili p̄
cedit generatiōe eterna r tpali. hoc tñ non est
fm eandē naturā. S; i diuis sūt due proces
sioes. ḡ dato q spūscūs nō procedat a filio.
adhuc p̄sone pcedetes erūt disticte realiter. ḡ
rē. P. relatōes eterne i diuis nō sunt acce
dētes nec assistētes sed subsistētes p̄sone. illd̄
ḡ qd̄ sufficit ad h̄ q sint p̄les relatōes i diuis
h̄ sufficit ad distinctionē p̄sonaz i diuis. sed
diuersitas illaz actionū. i. generatōis r spira
tōis sufficit ad diuersitatē relationū. qz ad il
lā q̄ eē generatiō sequit p̄nitatis i producēte. et
filiatio i producto rē. P. fili p̄ hoc q a pa
tre generat est p̄sona in diuis. ergo spūscūtūs
p hoc q a patre spirat erit p̄sona distincta cir
cumscripto quocūq; alio. p̄sequētia p̄z a fili.

7. P. illud quod i diuis in vna p̄sona stat cū
vno oppositoz. in alia p̄sona pōt stare cū alte
ro oppositōz. nisi ex se habeat ad ipm natu
ralem repugnātiām. vñ eadem cōmūnis no
tio stans i patre cū paternitate stat in filio cū

filiatiōe. eo q ad filiatiōe nō habēt natura
lem repugnātiām. Sed generari in p̄sona fi
li; stat cū spirare. r i nulla p̄sona generari pōt
stare cū spirari. quod est oppositū ipsius spi
rare. ergo generari r spirari ex se sibi mutuo re
pugnāt r ab inuicē distinguunt. r p̄ sequēs
p̄sonam fili; r spūscūtū p̄nt distinguere. da
to q vna ab alia nō procedat. P. si spūscūtū
ctus pcederet a solo filio r nō a patre adhuc
distingueret a patre. ḡ dato q procedat a solo
p̄re r nō a filio. adhuc distingueret a filio. cō
sequētia p̄z a fili. ancedēs probaf. qz si spūscūtū
ctus non differret a p̄re. tūc ipse eēt pater fili; a
quo tamē supponit processisse. que non so
lū sunt impossibilia. verum etiā incompos
sibilia. P. disticte relatōes reales incō
cābiles r incōpossibiles i eodē supposito suffi
ciūt ad realē distinctionē p̄sonaz. sed genera
ri r spirari sūt h̄moi. Q. em sint disticte re
latōes p̄z. qz vna formalr nō includit aliam.
Sūt etiā reales. qz constitutiue sūt realiū p̄so
naz. s. fili; r spūscūtū. Q. sint incōicābiles p̄z.
qz oīs p̄sonalis p̄p̄ietas est incōicābilis. sed
ipse sūt p̄p̄ietates p̄sonales. Sūt etiā i eo
dē supposito incōpossibiles. qz ipossibile eē idē
suppositū p̄duci duab; productōib; simplr
r eā p̄fectis. P. illa vt dicūt eē interiori Ansel.
el. in de processione spūscūtū vbi sic ait. Habēt
vniq; eē a patre r fili; r spūscūtū. alter nascē
do r aliter procedēdo vt ali; sint p hoc ab inui
cem. Et subdit. Nā si p aliud nō eēt diuer
si p hoc solum eēt diuersi. Sed illa non
cludūt. qz omnis incōpossibilitas r repu
gnātia aliquoz optet q innascat ex aliq; op
pōne. S; incōpossibilitas dinaz p̄sonaz n̄
p̄ innascat ex oppōne contraria aut p̄uatiua. qz
tales nō sunt i diuis. nec ad hoc sufficit oppō
affirmationis r negatiōis. qz pura negatiō n̄
pōt suppositū constituit. etiā oppositō illa po
test eē inter ea que sola ratione differūt. p̄sone
autē diuie realiter differūt. ḡ sola relatiua op
positio faciet distinctionē diuinaz p̄sonaz. r
p̄ sequēs vbiq; illa deficit i diuis ibi neces
sario deficit p̄sonal distinctio. Et hec eē inten
tio ansel. i de processione spūscūtū. vbi ait. Dia i
diuis sūt idē vbi nō obuiat relatōnis opposi
tio. P. si i diuis eēt alique due disticte
p̄sone. quaz vna non eēt ab alia. tūc in diuis
eēt aliqua inordinatio siue ordinis defectio.
p̄sequēs eē impossibile. ḡ r ancedēs. falsitas con
sequētis p̄z r apud p̄fos r apud theologos
p̄bō p̄nitiam. qz oīs ordo quē nos possumus
imaginari possibilē in diuinis. vel erit ordo

8

9

10

Contra hācopi.

1

2

perfectiois vel ordo originis. Sz primus ibi da
 ri non potest cum omnes tres persone sint eque perfecte. et
 ergo si est ibi ordo. oportet quod sit ordo originis quod
 est huius ab hoc. vel hoc eadem ab hoc. et hec est
 Aug. intentio in Maximinū. ubi ait. quod ordo
 originis solū est inter personas quarum una est ex al-
 3 tera. non tamen prior altera. P. ansel. in de
 processione spiritus sancti. c. ij. circa principium. ait.
 Supradicta relatio opposita quod ex hoc innascit.
 quod deus est de deo. prohibet patrem et filium et spiritum sanctum
 propria singularum attribui alijs. quod auctas si bene
 attendit manifeste concludit propositum. Illud autem
 quod superius fuit adductum propter contraria. hoc dicit
 ansel. disputative in adversarium. quod patet ex hoc quod
 post illa verba concludit oppositum illorum verbo-
 rum ex intentione propria sic dicens. Itaque filius et
 spiritus sanctus quod sunt ab invicem speculemur. intel-
 ligamus spiritum sanctum esse de filio. quod filius non
 est de illo. et converso filium non esse de spiritu sancto.
 quia spiritus sanctus est de illo. Ad primum ergo
 argumentum istius opinionis dicendum quod minor non
 est vera. quod si spiritus sanctus non procederet a filio spiritus
 sanctus non esset. nec esset aliquid divini productio nisi sola
 generatio. nec esset dare duas divinitas quibus sup-
 positum patris producens differret a duobus pro-
 ductis. Ad quorum omnem intelligentiam est no-
 tandum quod persona producens in divinis persone pro-
 ducte communicat omne communicabile in quo produ-
 cto non opponit nec repugnat. Si enim aliquid
 communicabile producens producto non commu-
 nicat. tunc inter duo necessario dabitur unum. scilicet
 quod productio non est simpliciter utriusque perfecta.
 vel illud tale in producere non habetur.
 Sed manifestum est quod communis spiratio est com-
 munitatis. cum non sit proprietas personalis patris. Et
 iam nunc tenemus quod de facto comitata sit filio. Et
 iam in illa comitacione patris non opponit filio. quia
 sola paternitas et filiatione opponit. etiam si oppo-
 neret patris filio secundum eam. de facto nunc non possit sibi
 comicare eam. quod sequitur necio si patris filio non comicat
 communem spirationem. vel quod productio filij non sit sim-
 pliciter perfecta. vel quod patris non habeat illam communem spira-
 tionem. Cum igitur primum dari non possit. quod tunc filius
 non esset deus. quod nulla divina persona potest produ-
 ci productione imperfecta. quod dabitur secundum. scilicet quod si
 filius non recipit a patre communem spirationem. quod
 tunc pater non habet eam. Sed planum est quod si fi-
 lius non spiraret spiritum sanctum. ipse non haberet a
 patre communem spirationem. quod de primo ad ultimum
 si spiritus sanctus non procederet a filio. spiritus sanctus non
 esset. quod essentia divina in patre non esset coniuncta
 communi spirationi sive spirationi active. et per
 consequens pater non posset producere spiritum sanctum.

Solutio
rationum
Ad 1

Nota

Quibus bene intellectus plane patet quod tunc etiam
 am in divinis non esset aliqua productio nisi sola
 generatio. et quod non esset dare duas reales dif-
 ferentias quibus duo producta realiter differ-
 rent ab uno producere. Est etiam in illa mino-
 ri petitio principij. quod presupponit illa producta
 esse plura. et per consequens cum omnis pluralitas
 innascat ex distinctio presupponit ea esse distin-
 cta. hoc autem est quod hic querit. puta si fili-
 us non produceret spiritum sanctum. verum tunc duo
 producta supposita possint esse in divinis ab in-
 vicem vere distincta. ergo non valet. Ad 2
 cunctum patet per iam dicta. quod posito quod spiritus san-
 ctus non procedat a filio. tunc non essent in patre
 tales distincte relationes. Dato etiam quod essent
 adhuc non haberet distinctos terminos. quia
 non maiore distinctione requiritur due relatio-
 nes passive in suis immediatis fundamentis quod
 due relationes active directe opposite illi pas-
 sive. Ad tertium dicendum quod maior non est
 vera de relativis relative sumptis. quibus vera
 sit de absolutis. Absolutum enim per unam naturam
 suam absolutam differt a quocumque ad quod po-
 terit compari. Sed relativum ut relativum cum
 suo esse ut sic consistat in respectu ad alterum. nisi
 per unam relationem referat ad plura. non potest
 per unam relationem differre a pluribus. et ideo
 quibus eodem relativo sint plures relationes quibus
 una convenit sibi magis proprie et alia minus pro-
 prie. illud tamen relativum per illam quod sibi minus pro-
 prie convenit distinguit a sibi opposito secundum illam
 relationem. et non secundum eam quod magis proprie sibi
 convenit. quod ut relativum est tunc per illam communem rela-
 tionem refert ad illud et non per propria. Ad 4
 tunc concedo maiorem. quod scilicet impossibile sit unam personam
 accipientem unam naturam procedere duabus perfectis
 processibus. sed hec impossibilitas non sequitur ex po-
 sito meo. sed ex tuo ut supra dixi. Etiam suppo-
 nit falsum. quod si filius non produceret spiritum sanctum.
 tunc non essent plures processiones in divinis. pro-
 ut declaravi in solutio primi argumenti. Ad 5
 dicendum ad minorem. quod si filius non produceret spiritum
 sanctum. tunc non esset diversitas actionum in divinis. Et
 dato quod esset. sicut non argueret ex parte productis
 pluralitates supposito in divinis. sic nec ex parte
 producti. Ad sextum dicendum quod in contrarium suppo-
 nit falsum. puta quod patris spiraret spiritum sanctum. dato quod
 spiritus sanctus a filio non procederet. quod ego constanter
 nego. quod dico quod hoc posito pater nec spiraret
 nec spirare posset. quia spiratio virtute cuius
 respectu active spirationis non habet. Ad 7
 primum dicendum quod generare et spirare non possunt pro-
 tunc regiri in una persona. non propter aliquam na-

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

turalē v̄l formalē repugnātiā que sit inter ea. sed p̄pter hoc q̄ incōicabiles ⁊ p̄sonales p̄p̄tates sūt duaz p̄sonaz i diuis. Ad formā ḡ argumēti dico q̄ maior ē insufficiēs. q̄a d̄z addi ad finē maioris. vel nisi ip̄m ⁊ oppositū illius cū quo se comparat sint p̄sonales. ⁊ p̄p̄sequēs incōicabiles p̄p̄tates. Si aut̄ hic ordo quez nūc credimus esse in diuis ex tua suppositōe mutaret. puta q̄ sp̄s̄ factus a filio nō procederet. tunc dico q̄ ip̄m spirari nihil esset. eo q̄ pater nihil spiraret. Ad octā uū dicēdum q̄ in p̄sequere nō solum assumit impossibile sed incōpossibile. q̄z cū fili⁹ omne posset agere habeat a patre. dicere q̄ filius ad intravel ad extra aliquid producat qd̄ p̄ nō producat ē planissima cōtradictio. q̄z ē dicere filiū nō esse filiū. Cōcessis t̄m his adhuc dico q̄ nō est simile de illo p̄sequere ad illud an̄ce/rens. quia si solus filius produceret sp̄s̄ factū. tūc sp̄s̄ factus ⁊ pater se haberet sicut pro/ductū ⁊ improductū. ⁊ ideo necessariō differ rēt. sed si solus pater. tūc sp̄s̄ factus ⁊ filius ambō eēt producti a patre. Si ergo vis q̄ si militudo currat. tūc addas impossibile ip̄posibili. ⁊ supponas q̄ filius producat patre et sp̄m̄ factū. tūc dicerē tibi cōnece ad p̄ceden tia q̄ pater ⁊ sp̄s̄ factus nō eēt nisi vna p̄so/na producta. quia hoc dato sicut tunc i filio compaterētur sedue relationes actiue. sic i il lo vno producto se compaterētur due relati/ones passiue. Ad nonū dicēdum q̄ minor est falsa. quia supponit ip̄m spirari esse. dato q̄ sp̄s̄ factus nō procederet a filio. quia vt pro/ bavi spirare nō maneret ex parte p̄ris. Sed vno relatiuoz nō manere. nō manet reliquū. Omnes etiā probationes eius deficiūt. Pri ma quia nō sequitur. a nō includit b forma liter. ergo est distinctus ab eo. loquēdo de di/ stinctione reali de qua i p̄senti loqueris. pater nitas. n. diuina nō includit diuinā essentiaz formaliter. ⁊ tamē nō differt ab ea realiter. et eodē modo de sapiētia diuina respectu bonita tis. In alijs ḡo duabz p̄batōibz p̄nt qd̄ est i p̄ncipio. Ad decimū pater p̄ iam dicta.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

et plene p̄tate q̄ n̄tate
aliqua p̄ductio n̄tate
on est v̄tual realiter
pro d̄m realiter d̄t
ecce. Et si n̄tate n̄tate
q̄z p̄supponit illa p̄tate
uens cu omnis p̄tate
tōe p̄supponit ea et d̄t
uod hic quēd̄ p̄ntat
sp̄m̄ factū. v̄tualiter
ta possunt ē in diuis
ta. ergo nō valēt. Ad
n̄tate. q̄z p̄ntat q̄z
a filio. tūc nō eēt p̄
lationes. Dato etiā q̄
a distinctos terminos
rationē requirit d̄tate
s immediatis functioni
ctus d̄tate oppositū
cū d̄tate q̄ n̄tate
relatiue sum p̄ntat
Abolutū em̄ q̄ v̄t
differt a quocūq̄ d̄tate
Sed relatiuū vt relatiuū
tar in respectu ad alterū
nē referat ad plura. nō
nē differt a pluribus
latio sint plures relati
di magis p̄ntat d̄tate
elatiuū p̄ illa q̄ s̄t
st̄tū q̄t a sibi oppositū
e non s̄t cū q̄ magis p̄ntat
relatiuū est tūc q̄ n̄tate
d̄tate nō p̄ntat. Ad
oz. q̄. i. impossibile sit v̄t
i natura p̄cedere d̄tate
hec ip̄s̄ibilitas nō t̄tate
tuo vt sup̄ d̄tate. Et
i filius nō p̄ntat
lures p̄cessiones d̄tate
olutoe p̄ntat argumēti
noe q̄ si fili⁹ p̄ntat
diuinitas actiua in d̄tate
ut nō arguat ex p̄tate
supponit i diuis. sic nec
d̄tate d̄tate q̄ i d̄tate
ata q̄ p̄ntat ip̄m̄ factū
nō p̄cederet. op̄ ego
q̄ hoc p̄ntat pater
d̄tate. quia spiratiua
e spiratiua nō p̄ntat
a q̄ generare ⁊ spiratiua
na p̄ntat. non p̄ntat

Ad p̄ncipiale argumētū.

Ad argumētū etiā p̄ncipiale p̄z. Possz etiā am̄ dici q̄ licet spirare nō sit de ratōe filij vt filius est. est tamē de ratione filij vt a spiritali/cto distinctus est relatiue. sicut licet albedo nō sit de ratōe sortis vt sortis ē. ē t̄m de ratōe eius vt a platone nigro distinctus est.

Distinctio duodecima ⁊ decimatercia.

I Tē queritur

zc. Postq̄ m̄gr̄ determinauit de filij generatōe. ⁊ sp̄s̄ facti p̄cessi one s̄m se. nūc p̄sequit de eis compatiue. Et diuidit i duas p̄tes. q̄z p̄mo in q̄rit aliq̄ de p̄cessione ordine. Secdo de distinctōe p̄cessio nis a filij generatōe. di. xij. ibi. Post hec p̄s̄ rādū. Prima i duas. q̄z p̄mo simul mouet duas q̄oes. Secdo ponit ad illas q̄oes disti ctas r̄s̄iōes. Secda ibi. Dis ⁊ h̄mōi. Et hec diuidit in tres p̄tes. q̄z p̄mo q̄rit ad primaz q̄oem oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō procedit p̄us a pa tre q̄z a filio. Secdo quo ad sedaz q̄oes oñdit q̄ sp̄s̄ factus nō p̄cedit magis a p̄re. Et terciō oñdit sub q̄ sen su intelligēde sūt aliq̄ auctes q̄ p̄dictis vidēt obuiare. Secda ibi. Nūc autē tractādū. Tercia ibi Augustin⁹ t̄m i. xv. li. de tri. Tūc sequit dist. xij. P̄ hec p̄siderādū zc. i q̄ m̄gr̄ innuit distinctōz inter generatōz ⁊ p̄cessioz. Et diuidit i duas p̄tes. q̄z p̄mo oñ dit q̄ sp̄s̄ factus nō d̄z dici genit⁹. Secdo ostē dit q̄ sp̄s̄ factus nō sit genit⁹. et h̄m̄ n̄ d̄z di ci ingenit⁹. ibi. Nūc p̄siderādū ē. P̄ia i tres. q̄z p̄mo oñdit q̄ nasci seu generari n̄ p̄t p̄p̄te re sp̄s̄ facti. Secdo oñdit q̄ p̄cedere d̄tate filio. cui t̄m p̄p̄tate d̄tate generari. Et terciō ex his innuit d̄tate inter generatōz ⁊ p̄cessioz. q̄z uis sufficiēter h̄mōi distinctōz attingere n̄ pos sum⁹ i ista vita mortali. Secda ibi. Luz autē sp̄s̄ factus. Tercia ibi. Int generatōz nō filij. Tūc seq̄t illa ps. Nūc p̄siderādū. vbi p̄mo sp̄m̄ factū n̄ debere dici ingenitū oñdit ex dictis aug. Secdo ob̄icit ex dictis h̄ero. Tercio t̄m de h̄mōi obiectōi. Secda ibi. Hiero. t̄m in re gul. Tercia ibi. S̄z vt istā zc. Et hec i dual Nā p̄mo ponit p̄dicte obiectōis solutōz. Se cūdo addit sue solutōis p̄firmatōez. ibi. Qd̄ aut̄ zc. Quātū ad istas duas distinctōes quero h̄ac questione.

V Trū generatio filij sit p̄or spiratione sp̄s̄ facti. Et videt q̄ sic. q̄z illud cui⁹ termin⁹ ē p̄ncipiū spiratōis h̄ ē p̄us spiratōe. s̄z generatōis termin⁹ puta fili⁹ in di uis ē p̄ncipiū spiratōis. ḡ zc. Cōtra. sic se h̄z fili⁹ ad sp̄m̄ factū. sic se h̄z generatio ad spi ratōz. s̄z fili⁹ nō p̄t ē p̄or sp̄s̄ facti. ḡ nec genera tō erit p̄or p̄cessioe siue spiratōe. maior p̄z. q̄z sic se h̄z termin⁹ ad terminū sic se h̄z via ad vi am. minor filij p̄z. q̄z nō maiorē p̄oritarē h̄z si li⁹ respectu sp̄s̄ facti q̄z p̄ respectu filij. s̄z sup̄ dis. ix. p̄batū ē q̄ p̄ nō ē p̄or filio. ḡ zc. Dic m 4

quatuor sunt videnda. Primo de eo quod querit
Secundo quatuor ad dist. sequente videndum est. vtz ge-
neratio et spiratio differat realiter. Tercio vtz
eaz distinctio magis affilet distinctioi specificice vel
numerati. Et quarto vtz spiritus sanctus possit dici ge-
nitus sicut videtur dicere. b. Hiero.

Primum
principale.

Quantus ad primum

Opinio

vitz generatio filij sit prior spiratio et spiritus sancti. di-
ctum est superius in distinctioe. ix. Sz vnu est quod di-
stuli vsqz mo. vitz qz sunt quatuor quatuor ad prius et
posterius in diuis tria ponunt. qz non reputo esse ve-
ra. Primum est qz generatio filij est prior spiratio
tione spiritus sancti naturali presuppositione. Et posset
probari secundum eos. qz sicut se habet terminus processio-
nis vnius ad terminum processiois alterius. sic se
habet processio ad processionem. Sz spiritus sanctus presup-
ponit filium cum sit tertia persona in diuis. et filius
secunda. qz processio spiritus sancti presupponit processionem
filij.

Instantia

Secundo idem dicitur de prinitate vel quatuor
quod alia diuina relatio per comparisonem ad funda-
mentum. quia sicut ipsi dicunt in creaturis non
plus differt relatio a fundamento quod in diuis. qz
vtrouique reperitur absolutum et relatum. vtrouique
secundum propriam rationem vtrouique. sed in creaturis
est ordo nature secundum prius et posterius inter fun-
damentum et relationem. ergo et in diuis. Et si
dicitur eis. si in diuinis fundamentum est prius
nature quod respectus. tunc erunt in diuinis due
nature. Ipsi respondet qz licet in diuinis non
sint due nature facientes compositionem. sunt ta-
men in diuinis due res extendendo nomen rei
ad absolutum et relatum. Tercio idem dicitur de
communis spiratione respectu paternitatis. Nam
cum paternitas sit persone patris constitutiva. et com-
munis spiratio non constituat. sed patris personam
constituat presupponat. sequitur qz prinitas sit na-
turaliter prior communis spiratione. Sed illa
non videtur esse vera. quia summe primo nihil
potest esse prius naturaliter. sed quodlibet pater
et filius est summe primum. cum sit simpliciter eter-
num. ergo etc.

Solutio

Ad primum ergo dicitur qz non
quodlibet presupponit arguit realitatem seu natura-
lem. sed solum illa presupponit que est in diuersitate na-
ture. persona enim diuina que est pater presupponit
seipsam vt est deus. et tamen inter deum et patrem in
diuinis non est prius et posterius reale de quo
tu loqueris. falsum etiam in argumento assumit. qz
quoduis filius producat spiritum sanctum. et presupponat a
spiritu sancto. tamen non est realiter seu naturaliter prior
spiritu sancto. cum eadem habeat naturam penitus diuisam

Contra opi-
nionem

In secundo dicto sicut falsum assumunt cum dicitur

Solutio
Ad 1

Ad 2

quod non plus differat relatio in creaturis a suo funda-
mento quod in diuis. Illa est falsissima. qz dato qz
relatio creata transeat quatuor ad eam suam fundamen-
tum ad ipsum comparata. non tamen recipit predicatum funda-
menti. sed diuina essentia solummodo et idcirco predicatur
de quolibet diuina relatione et predicatioe dicere. hoc est
hoc. Cum ergo talis predicatio vbiuis inuenitur necio
concernat maiorem conuenientiam predicati ad subiectum
quod vbi inuenitur non potest. ergo necio sequitur qz plus
differat relatio creata et suum fundamentum quod rela-
tio diuina. Etiam non est ille quod assumunt. qz cum re-
lationes creaturarum sint temporales. et quasi tota die
quatuor ad actualitatem et nominatum suum fundamentum
adueniant et recedant. quid mirum si suum fundamen-
tum tanquam naturaliter presupponunt. Relationes
vero diuine sunt simpliciter eterne et immutabiles.
ideo nihil est ad propositum quod assumunt.

Responsio etiam eorum cum dicunt qz in diuinis
sunt due res extendendo nomen rei ad absolutum
et relatum est periculosa valde. quia si res abso-
luta in diuis poneret numerum cum re relata cum
sint tres res relate et vna absoluta ponens cum
eis numerum. tunc esset realis quaternitas in diui-
nis. quod fuit error Joachim. qui error est ex-
presse damnatus extra de summa trinitate et
fide catholica. ca. damnamus etc. Nos autem
sacro approbante concilio. Nec tertium eorum
dictum valet. quia etiam secundum eos paternitas non
est prior filiatione. sed simul sunt natura et na-
turali intelligencia. Sed filiano non potest esse
prior spiratione actiua. ergo nec paternitas.
quia quoadmodum aliqua simul sunt que quid non
est posterius vno non potest esse posterius altero. pro-
bo minore. qz nihil eorum que potest conicari filio est
posterius filiatione. qz omne tale quod potest conicari in
se per habet. cum nihil det quod non habet. sed pater non
solum essentiam. verum etiam eam notionem vel ipsam
spirationem filio conicari. qz huiusmodi spiratio non po-
terit esse posterior filiatione. Item cum talis conis-
notio equalis habeat relationem oppositam et simul-
tatem cum spiratione passiva que est spiritus sancti constitutiva
proprietatis. que habet paternitatem et filiano. liquido
apparet qz in diuis nulla potest esse realis prioritas
nec personarum nec relationum. siue oppositarum. nec
disparatarum. nec processionum siue originum. Et cum
dicitur qz communis notio non constituit. de hoc sunt
opiniones. vt infra poterit patere. cum tracta-
bitur de constitutivis principijs personarum. Ad prius
tamen dico qz dato qz non constituat patris personam
in esse distinctio quo ad filium. non tamen est po-
sterior paternitate. sicut nec essentia diuina que
personam patris non constituit in esse distinctio respectu
eius cum filio diuine persone.

Commu-
nitas eoz.

Ad 3

Quātū ad secundū

principale. vtz generatio et spiratio differat realiter. Dicēdū q̄ oēs catholici doctores in h̄ pueniūt q̄ due sint vere et reales productōes i diuis. puta pductio filij q̄ dicit generatō. et productio spūscī q̄ dicit spiratio. S; i mō declarādi istaz processōnū distinctōz doctores variant. Dicit em̄ doctor n̄ q̄ relatōes oppositē i diuis distinguunt fm se. supposita vero distinguunt p tales oppositas relatōes. despatate vero relationes distinguunt. eo q̄ im mediate fūdātur i suppositis distinctis oppositis relationibz. et ideo cuz generatio et spiratio sint i duobz suppositis relatōibz oppositē realr distinctis. puta i filio et spūscio. ideo h̄mōi processiones realr sūt distincte. Sed contra istū modū quē credo eē vtz. arguit quidam doctor sic. Quia tu als dixisti q̄ tota cā quare generare et spirare p̄nt stare simul. ē. q̄a nō habet ad inuicē oppositiōnē. sed nō plus opponūt generari et spirari q̄ generare et spirare. et illa poterūt stare simul si illa ē cā sufficiēns quaz assumis. P. tu pluries dixisti q̄ relationes despatate nō multiplicātur seu distinguūtur nisi assit distinctio fm eē. cū ergo i diuis etiam fm te nō sit distinctio fm esse. ergo fm dicta tua processiones siue despatate relationes nō erūt ibi distincte. P. si relatōes despatate distinguunt realr ex hoc q̄ sūt i distinctis suppositis. tūc cōmunis notio erit realiter distincta a seipsa. eo q̄ sit in parte et filio. probatio psequētic. qz existēte eadē cā. la semp sequit idē effectus. sed fm te cā distinctōis realr relationū despatate in diuis ē. qz sunt i distinctis suppositis. S; istis nō obstantibz dicta n̄i doctoris manēt incōcussa. loquit em̄ doctor de talibz despatis q̄ ambe sūt psonales proprietates et incōcibiles. ex cuius ignorātia pcedūt argumēta p̄dicta. Ad p̄mū q̄ dīcēdū q̄ cā q̄re generare et spirare stāt simul ē nō oppositio. tamen hoc nō ē tota causa. etiā fm dicta doctoris nostri. Est em̄ intentio doctoris n̄i q̄ cū p̄dicta nō oppōc. cā huius impossibilitatis ē. qz spirare nō ē incōcibilē psonalē proprietatis. s; generari et spirari sūt duaz psonaz incōcibiles et psonales p̄prietates. Et tūc minor videt eē falsa. qz eo ipso q̄ p ipm generari cōtū cal filio ipsa spiratio actiua q̄ directe opponitur spirationi passiue. ergo saltē indirecte magis opponunt generari et spirari q̄ generare et spirare. qz p generare nihil cōmunicat patri quod directe spirationi actiue opponitur

Ad secundū dicendū q̄ est dare gradus i relationibz despatis. qz quedā nec directe nec indirecte opponunt. et ille vt rem dicunt non multiplicatur nisi multiplicato ipso esse rei i qua fundatur. quous multiplicari possunt vt relationes sunt. si ad distinctos terminos referantur. Alie sunt que saltez indirecte aliquo modo opponunt. sic iam patuit de generari et spirari. et he p̄nt multiplicari etiaz vt res sūt distinctis et multiplicatis suppositis in quibus sunt nō multiplicato ipso eē. Ad tertium dicēdū q̄ cōis notio non est i parte et filio vt duo sūt. sed vt vnū p̄ncipiū sunt ipsi spūscī facti. vt patuit supius distin. xi. et xij. Doctor etiā cōis in diuersis suis dictis et scriptis diuersimode nitit declarare modū distinctio nis illaz processio nuz. quādoqz nāqz dicit q̄ distinguunt p comparatōes ad terminos. quia processiones se habet p modum motus. oēs autē motus et mutatiōes specificant et distinguunt ex terminis. qz cuz illarū processio nū termini sunt realr distincti. puta filius et spūscius. ergo et ipse processiones realiter distinguuntur.

Sed istud impugnat p̄mo a doctore nostro sic. Quia motus nō sōnt sp̄m ex termino ad quē inq̄stū suppositū h; rationē termini qz vt sic realbari et denigrari eēt eiusdes speciei. quādo realbari terminaret ad suppositum sortis. et denigrari ad suppositū platonis Item due albedines differēt specie cum terminaret vna ad hominē. alia ad lapidez. Distinguuntur ergo motus ex terminis inq̄stuz forma seu natura habet rationē termini. vt patz iij. phisicorū. Differūt em̄ denigratio et realbario specie. quia albedo et nigredo que sunt termini formales illoz motuum differūt specie. et realbario et realbarō differūt numero. qz albedo et albedo differūt numero. Cū igit i diuis terminus formalis sit vnus puta natura diuina. quous termini suppositales differāt. ergo ex termino q̄ motus specificat nō possumus probare realem distinctiōnē processio nū in diuis. Etia illud pot pbari sic. sicut se habet emanatiōes ad terminos emanationū. sic se habet p̄ncipia emanationū. puta intellectus et volūtas ad ipsas emanationes. qz emanatiōes mediāt inter p̄ncipia et terminos. s; in diuis p̄ncipia nō distinguūt realiter ex emanationibus. ergo nec emanationes distinguūt realiter ex terminis. P. ab eodez res habet eē et distinctum esse. sed ipsi motus nō habet eē ex terminis. qz fm suū eē ipsi motus p̄cedūt t̄minos. ergo etc. P. si omnis motus specificaret

Ad 2

Ad 3

Opi. tho.

Egidius thomā

2

3

4

m 5

Secundū principale.

Egidius.

Contra egi diū arguit dam doctorem.

1

2

3

Pro Egidio.

Solutio Ad 1

relatio i creaturis a se
illa est falsissima. qz
sear qm ad ai suū fū
nō in tempore p̄cedit
ntia s; balia et v̄tē
clatō ep̄diciōis dicit
licatio v̄tē q̄m inuē
i puōnā p̄diciōis ad
nō p̄. ego ucto sup̄
reari cū iudicātiō
nō ē ille q̄ assumit. qz
sunt sp̄ales. qz
tōm inuētiōis suū
edūt. quid m̄r. si suū
aliter p̄clupōit. h̄mōi
t̄ sim̄l̄r et̄rē. i uim
t̄ ad p̄pōitū quod dicit
nā eoz. cū dicitur q̄
zēdēdo nomē. ad
p̄culosa valde. qz i
meret n̄m. eoz. cur
late et vna abōiōis p̄
eēt realr quatuor
ro: Joachū. qui
tus extra de summa
ca. Damianus. et
ante cōcilio. Nec
quia etiaz fm eoz p̄
non ē. sed sim̄l̄r
gēra. Sed filio nō
one actiua. ergo nec
eiaz aliqua sim̄l̄r
vno nō p̄t eē p̄
p̄m̄l̄r. qz que p̄
lino. qz om̄e tale
m̄l̄r. qz nō habet
v̄tē. cōm. notio n̄i
do cōicat. q̄ h̄mōi
no: filio. Jē
i habeat relatū
de passiva q̄ p̄
ē habet p̄ncipia
diuis nulla p̄t eē
nec relatōis siue
et processio nū siue
unis notio nō
v̄tē. p̄t eē p̄
t̄m̄l̄r. p̄ncipia
aro q̄ nō s̄t
t̄m̄l̄r. qz ad
t̄m̄l̄r. qz ad
t̄m̄l̄r. qz ad
s nō s̄t
s; dicit p̄ncipia.

ex termino. tunc motus curuus z motus rectus
eunt eiusdem speciei. sequens est falsum. qz non
minus dicit qz distinguunt diuisione principa/
li qz qz scdaria. puta qz dicit ex sibi diuisione vni/
us mēbrū pme diuisionis Sz motus fm locuz
pmo diuidit in motū rectū z circularē. motus
aut rectus diuidit in motū sursum z deorsū. z
qui dicit specie. qz. sequētia pz. quia mo/
tus rectus z motus curuus siue circularis pnt

Thomas

ad idem vbi terminari. Propter quod do
ctor p dicitur ponit adhuc tres alios modos p/
ter iam dictū modum. Primo em ait qz ta
lis distinctio emanationū sit ratione modorū
emanandi. puta quia vna ē modo intellectus
siue nature. z alia modo voluntatis. Scdo
qz vna emanatio est ab vno puta generatio. z
alia ēa duobus. puta ipsa spiratio siue spūsa
cti pcessio. Tercio dicit qz distinguūt rōe
ordis. ex eo vitz qz velle hēt ordinē ad intelli/
gere. Sed pms illoz triū modoz nō va
let. qz cū natura z volūtas i diuinis sola rati/
one differāt. nisi aliud dicat. ex eaz dīa que
est p modū nōstz intelligēdi nō poterimus
arguere realem differētiam ipsaz processioū

Contra p
mū.

Contra se
cūdum

Contra ter
cium.

Opi. scia.

Nec secūdus modus valet. qz procedere ab
vno vel a pluribus nō in eo qz plura sed ma/
gis in eo qz vnū. hoc p se non facit dicitiam.

Nec tertius modus valet. qz talis ordo qz
est inter velle z intelligere diuinū. nō potest eē
ordo realis. quia ordo realis p supponit ordi
nata realiter distincta. sz intelligere z velle dī
sunt idem realiter. ergo zc. Dixerūt ergo qz
dam aliqz qz emanationes non pnt distin/
gui. nisi ponatur qz earum principia puta in/
tellectus siue natura z volūtas sunt formaliter

distincta ex natura rei. quod probāt sic. Qz
idem manēs idem semp facit idem. ij. de gene
ratione. ergo si principū illarū emanationū
eēt indistinctū realiter z formaliter. tūc soluz
vnam emanationē produceret. P. impos
sibile est qz vnuz indistinctū realiter z forma
liter duoz productoz sit principū. quozum
vnū procedat libere z aliez necessario. sz spū
sanctus procedit libere z filius necessario. er/
go zc. P. agēs quodcūqz fm principū in/
distinctū formaliter nō determinat sibi certū
numez productoz. sicut patet tam in agente
vniuoco puta in igne producēte ignem. qz in
agēte equiuoco. puta de sole producēte ignē.
Si igit principū productiuū in diuinis el
set indistinctū formaliter. tūc immoderata el
set diuina productio. Sed quū illa disti
ctio formalis sit superius reprobata. tamē qz

Contra cā.

ad pns spectat negocium arguo ptra eam sic
Ubiqz reperitur ratio omīs entitatis sibi vna
ratione entitatis vnitissime z simplicissime qz
tum est ex natura rei et ab intra. ibi nulla ca
dit distinctio formalis ex natura rei. z p con/
sequēs oīs ratio actiuitatis ibidē poterit vni/
tissime repiri. sed i diuis est hūior. vt declara/
tū est superius. ergo zc. P. nō minus ē mira
bile z singulare oppositas relatiōes fūdari in
vno penitus indistincto fūdamēto qz idēz sim
plex z formaliter indistinctū eē principū dua
ruz emanationū realiter distinctaz. maxime
cū motus z emanatōnes etiā naturalr loque
do nō numerētur p ea a quibz sūt. motus eē
vnius nauis vnus existens posset esse a mille
viris. Sed i diuinis opposite relatiōes sunt i
eodē simplicissimo z indistincto fūdamēto.
ergo zc. Ad p mū p dicit qz p hys pillā pro/
positionē nō intēdit excludere ab eodē p dū
eēt qn possit plura pducere. sed intēdit pclu
dere pductōis ppetuitatē. puta si tale agēs est
inuariabile. tūc si semel pducit spz producet. z
sub illo sensu tūc pcedo p pōem enaz i diuis.
qz p inuariabilr spz genuit. generat z i semp
ternū generabit filiū suū. Et eodē mō dico de
p rē z filio quo ad spūm scm. Ad scdm dī
cēdū qz filius sic pcedit naturalr z nccio. qz tū
pcedit liberrime. qz nullaten pcedit coactē. z
spūscūs sic pcedit libere qz tū pcedit determi
nate z necessario. determinate quidē. qz p suaz
processionē sibi cōicat eadē natura que z filio
p munitat p generationē. z necessario pcedit.
qz inuariabilr pcedit. z impossibile est cū nō
procedere. Ad terciū dicēdū qz quūis ma/
ior aliquā veritatē hēt de agētibz scdis. non
est tū vera de agēte pmo. Agētia nāqz secūda
determināt ad distincte agēdum per certa
principia sibi indita ab agēte pmo. P. mū
autē agēs nō expectās impressionē seu deter
minationē cuiuscūqz alterius agentis p vnā
suam simplicē entitatē ex seipso est determina
tum ad producendū omīa que producit taz
ad intra qz ad extra. vnde ex infinitate perfe
ctionis diuine nature ptingit qz ipsa omīno
existēs indistincta est principū distinctozū.
Etiam ipsa diuina eētia in qz tum est secur
dū principū illaz duarū emanationū sic con/
notat paternitatē z p munitē notionē. que z si
nō sint distincte res. sunt tamen distincte re/
lationes. Posito enim qz voluntas z intelle
ctus in diuinis essent distincti modo quo ipsi
ponunt. adhuc talis distinctio oporteret qz
immediate oīretur ab ipsa diuina essentia.

Solutio
Adi

Adi

Adi

Quoniam dicitur
Solutio
Adi
Adi
Adi

omino 7 penit' in distincta. als eet processus i infinitu. 7 ideo pari rone standu e i primis. s. q ipsa diuina essentia formaliter 7 realiter in distincta est principiu productiuu duoz suppositoꝝ fm duas distinctas emanatoes.

Quantu ad terciu

principale. vtruz distinctio generatois 7 spirationis magis assimilet distinctio ni specificice v' numerali. debere tripharie procedere. pmo em debere istu articulu tractare de ipsis emanatoibz. Secdo de ipsis relatioibz seu psonalibz pparatibz. 7 terciu de ipsis diuis suppositis atq rone breuitatis qru ad hec oia istum articulu siml 7 indistincte tractabo. pmo recitudo doctoꝝ opinioes. 7 i sine qd ego sentia breuiter infinuabo. Est igit qda opinio dices distinctioe i diuis magis assilari distinctio i specificice qz numerali. qz illa distinctio e specificica q e fm formas specificice distinctas. s. relatoes i diuis quibus diuisa supposita distinguunt sunt specificice distincte. g. r. Ad hac roem quida dicit q maior no est vera. nisi i his vbi forme specificice pcedunt naturaz diuersitate. hoc autem no est in diuis vbi relatoes specificice differetes stant cum vna 7 indistincta natura.

Sed nisi aliter dicat illud no sufficeret. quia si ex hoc velles arguere q no differet specificice. qz natura in qua fundant relatoes personas constitutes no differt specificice. tuc simliliter posses dicere q no differet numero. quia hmoi natura no distinguit numeraliter. Et ideo alij negat minore. qz cum pdicte relatioes fundentur in eentia diuina. 7 p sequeis in eaz tra'seant. ipse no pnt specificice differre. Secus aut est vt dicit i creaturis. vbi diuerse relatoes fundant i diuersis naturis. Sz nec illud valet eadem ratioe iam dicta. qz cu natura diuina sit vna numeroe. P. pncipia distinctiua distinctis p ipsa no pnt dare aliaz distinctioe qz eam que eis competit fm eoz ratione formale. s. paternitas 7 filiatio fm earu formales roes differunt specificice. g. r.

P relatoes diuine non pnt psonas distinguere nisi eo modo quo manet i diuis. sed vt coiter dicit ipse fm ee tra'seunt in diuinam eentiam. 7 manet fm ratione quidditatis q est ro specificica 7 formalis. g. psonas distinguunt specificice 7 formalr. P relatoes siles non pnt multiplicari i diuis. g. solimodo ibi erunt relatoes specie differetes. 7 p sequeis constituit supposita specificice pntia. ancedes ab omibz e pcellum.

pntia pz. P. fm Aug. xv. de trini. c. xxxij. 5 producta diuisa supposita determinat sibi pductiones specie differetes. cu ergo producti ones specificent ex termis. necesse est terminos ipsos p modum speciei ee distinctos. Etiam sunt quida hic mediuz tenetes. qui dicit q relatoes diuine pnt duplr considerari. Uno modo vt sunt mere 7 simplr relationes. 7 vt referunt ipsa supposita. 7 sic aliq modo differunt specie. Alio modo vt phut a diuisa eentia vim formaz subaliu. 7 sic sunt forme eiusdem speciei. 7 constituit psonas i genere sub solo numero differetes. 7 qz ordine nature supposita pns sunt constituta qz relata. ideo no differunt specie Sed nec illud videt valere. qz si relatio no constituit nisi vt trahit ab eentia vim seu virtute forme subalis. tuc no constituet suppositu relatiuu sed simplr absolutus. 7 sic haberem' tria supposita absoluta i diuinis quod e tra fide. Alij dicit q respiciendo ad relatoes puenieter cecidi q differat spe. s. respiciendo ad natura diuinam no debet dici differre spe sed numero solu. Sz etia illd no e vez. qz respiciendo diuinam natura. tuc supposita diuina no dunt numero. s. snt vna res numero simplicissima. Et ideo dico q quis n' possimus pprie loqui de diuitia numerali vel specificica applicado sermones nostros ad diuinam. tñ si ad vnu istoz nos volumus determinare. debemus magis dicere q distinctio diuinou suppositoꝝ assilatur distinctio i numerali qz specificice. qz qzuz possim' salua semp veritate dicta nostra sic moderari debemus vt heretic' n dem' occasione sue heretic' puitat'. Sz distinctio suppositoꝝ specificica fm vstratu modu loquedi sonat i diuinitate 7 distinctioem nature. qua diuinitate posuit art' i diuis. g. magis debem' asserere dinoz suppositoꝝ distinctioe 3 numeral' qz specificica. Et eode mo dicere nos oz de pcellionibz. cu pcellioes no sint distincte. nisi qz i distincta snt supposita vt dicit vna opinio. vel qz terminat ad distincta supposita. vt dicit alia opinio. P. ome agēs pfectu pducit si bi simile in natura. nisi assit aliquod impedimētū vel ex pte agētis vel ex pte recipiētis. vt pz p omēta. vij. metaph. 7 illa est vera loquēdo de agēte nō equoco. sed in diuis est agens pfectum. 7 nullū est ibi impedimētū. pductū aut in similitudine nature e eiusdē speciei cū productū. g. r. P. vbiqz producēs 7 productum in omibus conueniūt pter solam actionē producētis 7 passionē producti. ibi producēt 7 productuz sunt nōcio eiusdē speciei. q. a. 13

Dpi. scda

Contra eā

Durādus

Contra eū.

Dpi. qrtā 7 propria.

Cum arguo pna... no omis... infime... a et ob... alis ex natura... unitatis... diuis est hmoi... P. no... vltimas relatioes... ico fundamēto... distinctio... aliter distinctio... rones eia natural... ea a quibz... existens... is opposuerat... indistincto fundamēto... ppe dicit q p... ut excludere... pducere. sed... putat si... emel pducit... cedo p pōem... p genuit. generat... lū sū. Et eode... spm scām. Ad h... cedit naturalr... q nullaten' pcedit... a libere q n... dicitur... corat eade natura... ratione. 7 necessi... ocedit. 7 impositio... d tercia dicit q... are h'nt de agētibz... de pmo. Agētia nō... distincte agētia... dita ab agēte pmo... pectas impediōem... icū qz alterius agētis... nitate et saplo... etia omia que p... vna. vnde et infinitate... nature pnt qz ipsa... rona est pncipiu distinctio... vna eentia in agētem est... de diuis emanatione... ac 7 ymūne notions... teris. sunt tamen distincte... ito cum q voluntas... sicut distincta... e talis distinctio... actus ab ipsa diuis...

Tercium inapale.

Opio q i diuis sit distinctio specificica.

Suma ro

Instantia

Solutio

Instantia

Solutio

Secdarō.

3

4

2

3

di pductōe quilibetq; vniuoeca producēs r p
ductū dnt penes hmoi actōz r passiōz. s; sic
ē i diuis teste Dama. qui ait l. i. c. i. q; i diuis
omīa sūt idem pter generatōem. in generatōz
4 r processione. P. supposita omīno eiusdez
r equalis perfectōis nō differūt specie. quia i
simplr differētibz specie nō possūt dari due
species equalis perfectōis. sed supposita diui
na sunt omīno equalis immo eiusde perfectō
onis. quia cuiusq; supposito r deficerz aliqua
perfectio illud nō esset reus. cum hoc intelli
5 ligatur nomie rei quod est pfectū omni perfe
ctōe. vt patz p mētorē. v. metaphice P
illa est expressa in tērio Damal. l. ij. c. vi. vbi
ait. Numero r nō natura dicuntur differre
hypostasēs. Ad primū ergo p rarie opini
onis dicēdum ad minores. q; quis paterni
tas r filiatio fm se considerate distinguūt speci
fice. tñ vt pstituit diuinā supposita induūt
modū individualiū p pueratū. igit vt sic di
stinguūt ipsa pstituta supposita solū indiu
6 dualr. Hoc etiā videm^r i creatur. puta q; ali
qua individualia pncipia fm se considerata
specie differūt. attñ vt distinguūt sua indiu
dua sub vna cōi natura nō distinguūt ea spē
7 s; solo nūcro. Ad scdm dicēdū q; maior so
lū verificat de talibz pncipijs distinctiōis q; di
stinctz p ipsa dāt eē simplr. nō autē de his que
8 dāt eē individualē r incōdicabile Ad. ij. di
cēdū q; dato q; duo hoies nascerēt quoz vn⁹
eēt triāgularis. r alter quadrāgularis. nō ob
stāte q; tales figure differāt spē fm se p sidera
te. tñ hī duo hoies p tales figuras tāq; p sua
pncipia individualia differēt solo nūcro r
9 individualr. sic rē. Ad qrtū p; p idē Ad
qntū dicēdū q; Aug. loquit de pductōibz rōe
q; sūt idē relatiōibz pstitutiū. qd cū diligētia
q; sūt i illo caplo. s; nec hec vba nec aliq; iphs
silia inueni. Si tñ alicubi talia vba vel his
silia inuenirēt i dictis Aug. tūc dico q; si p
10 terēt fm se. tūc differūt spē sicut iā dictū est.

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4 r 5

Quartus
pncipale.

Ad pnci
pale argu
mentum.

Quātus ad quartū

pncipale. vtz spūsanctus possit dici ingeni
tus. Dicēdū q; quis hec sit falsa. spūscūs est
genitus. hec tñ nō est vera. spūscūs ē ingeni
tus. accipiēdo ingentū p uatiue. q; affirmati
ua r p dīcato p uatiuo nō sequit ad negati
ua r p dīcato finito. nisi p supposita p stāna
subiecti cū aptitudine ad formā oppositā illi
p uatiōi. s; spūscūs nō sic caret generatōe q;
hēat aptitudinē ad eā. Ad argumētū pnci

pale dicēdum q; quis termin⁹ generatōis sit
pncipiū spiratōis. tñ q; spiratio r generatio
sūt psonales p puctates duoz supposito r
simplr coeternoz r relatiue oppositōz. ideo
nō est ibi prioritas nisi rōis.

Distinctio. xiiij.

Proterea dili
gēt. Ista ē distinctio. xiiij. in q
magr postq; tractauit supius de
spūscū emanatōe eternali. h r terminat d eius
dē spūscū pcessiōe tpali. Et diuidit i tres p
tes. q; primo magister tractat de istius tpalis
processionis seu missionis pncipio. Secdo d
ei⁹ modo. Tercio de quodā spūscū p pno vo
cabulo. Secda incipit distinctiōe. xvi. ibi. Nūc
de spūscū rē. Tercia distinctiōe. xvij. ibi. Pre
terea diligētē p siderandū. Prima in duas.
q; pmo oñdit quō spūscūs tpaliter pcedit a
pre r filio. Secdo quō etiā pcedit a seipo. di.
xv. ibi. Dic p siderādū. Pua i duas. q; pmo
oñdit quō spūscūs tpaliter pcedit a pre et
filio. Secdo inqrit vtz dari possit ab aliq; ho
mie scō. Secda ibi. Dic qnt vtz viri sancti.
Pua i duas. q; pmo qnt ad pncipiū tpalis
processionis ponit suā rēsmiationē. Secun
do excludit a suo proposito quādā falsaz opi
monē. ibi. Sūt autē aliqui. Sequit illa
pars. Dic querit vtrū viri sancti. Et diuidi
tur in tres ptes. q; primo ostēdit q; spiritus s
ctus non datur nec dari possit ab aliq; pura
creatura. Secdo ostēdit quomō huius verita
ti auctoritas apli videt esse p rana. Et terciō
manifestat q; illa auctas sit intelligenda.
Secda ibi. Sed huic videt sūū. Tercia ibi.
Sed intelligendū est aplm dixisse. Circa
istā distinctiōe qro hāc questionē.

Trū spūscō ueniat tpal pcessio.
v Et videt q; nō. q; ei qd ē simplr eter
nū nō uenit pcedere tpalr. s; spū
scūs ē simplr eter⁹. s; rē. Maior pbat. q; sic
se h; illud qd ē simplr tpale ad eternā proces
sionē. sic illud qd est simplr eternū ad tpalem
processionē. sed impossibile ē simplr tempale
eternaliter pcedere. s; impossibile videt sim
plr eternū tpaliter pcedere. mior p; ex fide
In dñū ē magr i lra q; dicit q; gemia ē spūscū
pcessio. eterna. s; r tpalis. In illa qōe qnt
oz sunt vidēda Primo de eo quod querit.
Secdo vtz pcedere seu processio sit pro
p riu spiritus sancto. vel sit p mune sibi r filio.

Tercio vtz pcessio tpalis ipse spūscī ponat
numez cū eterna sua pcessioe. Et q̄to vtz ī
tali rēpali pcessione det spūscī psonaliter.
vel dona sua tm̄.

Quantuz ad primū

pncipale. s. vtz spūscīto ueniat pcessio tpa/
lis. sic procedā. P̄mo em̄ ponā illud qd̄ te/
nere propono circa istud q̄sitū. Sc̄do du/
cas aliquas instātas contra me r̄ m̄debo ad
eas. Tercio adducā modos dicēdi aliq̄nū
doctoz ī ista materia. r̄ dicet̄ eoz obuiato in/
q̄tū mibi vident̄ contraria. Quo ad p̄mū
dico q̄ spūscīto uenit tpalis pcessio. q̄ illa
pcessio q̄ est ad terminū tpalem seu ad ter/
minū qui in tpe cepit eē. dicit̄ debet tpalis. sed
spūscīto cōuenit pcessio ad terminū q̄ in
tpe cepit eē. q̄ r̄. Maior p̄z. q̄ om̄e qd̄ se h̄z
p̄ modū fluxus siue pcessus inter duos ter/
minos. quoz vnus se habet vt terminū a quo
r̄ alius vt terminū ad quem. semp̄ illud r̄/
nominat a termino ad quē est. r̄ ideo motus
r̄ mutatiōes semp̄ denomināt a terminis ad quos
sunt. vt pater p̄ ph̄m. v. ph̄sicoz. sed p̄ces/
sio vt p̄z ex vi vocabulī mediat̄ inter duos ter/
minos. requirit̄ em̄ aliquid a quo pcedat. et
aliquid ad quod pcedat. Minor etiaz p̄z.
q̄ pater r̄ filius diligunt nos spūscīto. ergo
amor qui est spūscīctus procedēs eternaliter
a p̄re r̄ filio. aliquo mō te.minat ad nos qui
cepimus eē in tpe. r̄ sequētia p̄z. sed ancedēs
ponit̄ mgr̄ ī s̄ra infra distinctiōe. xxxij. vbi et
am̄ intēdo aliqua circa illā materiā tenosī tra/
ctare. Et illa pcessio pōt sic describi. Pro/
cessio tpalis spūscīcti est progressus amoris
a patre r̄ filio ad creaturā pro sanctificatione
eius. In hac descriptiōe progressus ponit̄ pro/
genere. cetera aut̄ ponit̄ pro d̄n̄t̄is. Et quia
pcessio ad tria potest compari. s. ad termi/
nū a quo. r̄ ad terminū ad quē r̄ ad effectuz q̄
sequit̄ h̄m̄oi pcessiōz. q̄ vt ab oibus h̄m̄oi
d̄n̄t̄ie d̄cernent̄. igit̄ q̄ ad p̄mū ponit̄ p̄r et filī
us. quo ad sc̄dm̄ ad creaturā. r̄ quo ad terciū
ponit̄ p̄ ei⁹ sanctificatione. His p̄missis p̄mo
p̄ h̄ic instari p̄tra cōcludem. Sc̄do p̄ iā dictaz
descriptiōe. Cōtra cōclusionem arguit̄ sic
Spūscīcti spiratio nō ē tpalis. q̄ nec eius pro/
cessio. ancedēs ab om̄ibz d̄cedit. n̄a probat̄.
q̄ q̄ idē sunt quicqd̄ uenit vni r̄ alteri. s̄z spi/
ritus sc̄i spiratio est idē qd̄ eius pcessio.
P̄. spūscīctus nō cepit eē in tpe. ergo eius
pcessio non potest eē tpalis. ancedēs p̄z.

q̄ in symbolo dicit̄. Eternus pater eternus fi/
lius eternus spūscīctus. sed nullū eternum
capit eē in tpe. n̄tia etiā p̄z. quia spūscīctus
sua pcessione accipit eē. P̄. illud p̄ quod
creatura eleuat̄ supra tempus nō debz dici tē/
porale. sed p̄ virtutē spūscīcti procedētis in
nos eleuamur supra tempus. q̄ r̄. Maior ē
nota. q̄ p̄ tpale nō trāscendit̄ t̄pus. Minor ē
p̄z. q̄ fm̄ Aug. ī li. de tri. cū aliqd̄ eternū men/
te capimus. iam nō in hoc mūdo sumus.

P̄. omne tempale est mutabile. q̄ spūscīctō
nō uenit tpalis pcessio. n̄tia p̄z. q̄ cui cō/
uenit hoc qd̄ est mutabile hoc r̄ se ē mutabi/
le. n̄a mutabile nō p̄t eē d̄ditio immutabilis.

P̄. nullū mutabile pōt eē idē reālī cū eēn/
tiā diuina. sed pcessio spūscīcti ē reālīter idē qd̄
eēntia diuina. q̄ fm̄ Ansel. oīa in diuīs sunt
idē. vbi nō obuiat relationis oppō. s̄z inter es/
sentīā r̄ pcessionē nō est oppositio relatiua.

P̄. pcessio sic se h̄z ad sp̄m̄ sc̄m̄ sicut gene/
ratio ad filiū. sed fili⁹ nō d̄r generari tpalī n̄
si rōne assumptē h̄ūanitatē. q̄ spūscīctō non
d̄z attribui pcessio tpalis ex q̄ nullā naturā
assumpsit. Cōtra descriptiōe pōt argui sic
Si pcessionis spūscīcti ad creaturā effect⁹
est sanctificatio. tunc columba que apparuit
christo baptisato fuisset̄ sanctificata. r̄ s̄līr nu/
bes que apparuit in monte thabor. vbi assū/
pto Petro. iacobo r̄ Johāne christus transfi/
guratus est an̄ eos. sed illud nullus poneret.
cōsequētia probat̄. quia spūscīctus appuit
in illis creatur̄. sed nisi pcessisset ad eos nō
apparuisset in eis. P̄. sanctificatio creature
ē effectus totius trinitatis. q̄ nō bene attribui/
tur pcessioni. que uenit soli spūscīctō.

P̄. in dono pphētie spūscīctus videt̄ proce/
dere. r̄ t̄m̄ hoc donū stat q̄nq̄z sine sc̄tificatione.
vt apparuit in Balaā pphēta q̄ nō fuit san/
ctus. Sed illa nō cōcludūt. Ad p̄mū
q̄ dicendū q̄ licet spiratio r̄ pcessio sint idēz ī
significato. t̄m̄ d̄n̄t̄ ī mō significandi. ex eo q̄
aliqd̄ n̄notat pcessio qd̄ non n̄notat spiratio.
Nam spiratio solū n̄notat pncipiū a quo. sed
pcessio etiā n̄notat terminū ad quē. q̄ si eter/
nus ē pcessio dicit̄ eterna. sicut cū amor pro/
cedit a patre in filiū r̄ cōuerso. r̄ si est tempo/
ralis. pcessio potest dici tpalis. Ad sc̄dū
dum nego r̄ sequentiā. Ad probationē dico.
q̄ si spūscīctus accipit eē sua pcessioe put̄ etna
ē. nō vt tpalis ē. Possz etiā dici q̄ tpali pro/
cessioe licet nō accipiat eē nouū. accipit tamē
quendā modū eēndi nouū. puta esse qualiter
uō erat. s. sanctificādo creaturam. nō tamē p̄

Contra de
sc̄ptōz pro
cessiōis.

1

Solutio
rōnū p̄ cō
clusionēz.

Ad 1

Ad 2

quibus terminis generantur
d̄n̄t̄is an̄ q̄ spiratio r̄ gene/
ratiōes duoz supportoz
r̄ r̄ relatiua oppositiōis
itas nisi rōis.
distinctione p̄m̄.
rimus
ticulus.
Reterea d̄
ter. Ita ē distinctiō
mgr̄ postq̄ tractat̄ de
nōe eternalī. h̄ t̄m̄
spūscīcti. Et d̄n̄t̄is
magister tractat̄ de
ca m̄litionis pncipiō
r̄o de quodā spūscīctō
a incipit distinctiōe
Tercia distinctiōe
p̄siderandū. P̄mū
r̄ quo spūscīctus tpalis
sc̄do quō etiā p̄cedit
p̄siderandū. P̄mū
ūscīctis tpaliter procedit
n̄git̄ vtz d̄n̄t̄is p̄cedit
da sibi. Dic̄ q̄n̄t̄ vtz
q̄ p̄mo q̄n̄t̄ ad p̄mū
ponit̄ suā d̄n̄t̄ionē
a suo p̄cedit quodā
Sūt aut̄ aliqui
quēnt̄ vni vni l̄an̄. Et
r̄os. q̄ p̄mo ob̄d̄o q̄
am̄ nec d̄n̄t̄is p̄cedit
sc̄do ob̄d̄o quomō d̄n̄t̄is
s̄ apl̄i videt̄ esse p̄cedit
q̄nt̄ illa auētas sit
Sed h̄nc videt̄ q̄n̄t̄
q̄ndū est apl̄m̄ d̄n̄t̄is
nō ē q̄ro h̄ac quēst̄iōe
r̄ spūscīctō ueniat tpalis
videt̄ q̄ nō ē q̄ d̄n̄t̄is
i nō uenit p̄cedit
l̄ et̄m̄ q̄ n̄. Maior p̄
qd̄ ē simp̄l̄ tpale ad et̄m̄
ad qd̄ est simp̄l̄ et̄m̄
ē. sed impossibile ē simp̄l̄
p̄cedit. q̄ ī possib̄l̄
tpaliter procedit
mgr̄ ī s̄ra q̄ dicit̄ q̄
ma. s. r̄ tpalis. In
l̄da. P̄mo de et̄m̄
vt p̄cedit seu p̄cedit
illat̄o. vtz s̄z p̄cedit

rima p̄
articuli

uid ē p̄
tio tpal

cōda ps
articuli
tra cō/
sionem

1

2

mutatioz sui. s; tmmō pmutatōz z nouitatē
 setenentē ex pte creature. Sicut. n. de^o ex tpe
 d; creator z dñs. nō p mutatiōe sui. sed p so
 lam nouitatē se tenentē ex pte creature. sic ex
 tpe p̄t spūsc̄i p̄cessio terminari ad creaturaz.
 z p cōsequēs ipse incipiet eē in creatura aliter
 q̄s fuit. seu qualiter non fuit. sine om̄i mutati/
 one z nouitate sui sed solius creature. ita q̄ na
 scit quodāmodo quedā mutua relatio. q̄ q̄s/
 uis sit realis ex pte creature. tñ solū ē rōnis ex
 p̄t spūsc̄i. eo q̄ h̄mōi relatio reducat ad rela
 tiōe tertiū modi. q̄ vt p̄z p̄ ph̄m. v. metaph.
 q̄uis sit realis ex pte mēlurati tamē est rōnis
 tñ ex parte ipsius mēlure.

Ad 3

Ad tertiū dicē/
 dum q̄ aliquid potest dici temporale dupl̄r.
 Uno modo eo q̄ ipm sit subiectū t̄p̄z z motui
 celesti. Alio modo eo q̄ ipm sit vel est quādo
 tempus est. Primo mō nō est t̄p̄alis proces/
 sio spūsc̄i sed sc̄do mō. q̄uis autē p̄ primū
 nō eleuatur sup̄ tempus. p̄ sc̄dū tamē pos
 sumus eleuari.

Ad 4

Ad quartū p̄z p̄ iam dicta
 quia tempale sc̄do modo dictuz nō optet esse
 mutabile. nam ad solam mutatiōe alterius
 tale t̄p̄ale potest incipere z cessare. vt patuit i so
 lutione sc̄dū argumēti.

Ad 5

Ad quintū dicē/
 dū q̄ q̄uis oīa que i diuinis sūt sint idē diui/
 ne eēntie. tamen p̄pter hoc q̄ aliqua habitu/
 do z uenit alijs que nō uenit eēntie se p̄t cō/
 cedit aliquid de alijs quod non p̄cedit de eēn
 tia. Etā maior nō est vera loquēdo de t̄p̄a
 li sc̄do modo dicto sup̄ius. de quo semp loq̄r
 in p̄posito

Ad 6

Ad sextū dicēdum q̄ minor nō
 est vera. q̄ filius dei mente spūaliter concipit
 z spūaliter gignit. Unde de beata uirgine di
 cit beatus Bernardus. q̄ p̄n̄o concepit dei fu
 lium mēte q̄s ventre. Et sic spūaliter genitus
 etiā ipse filius dicit spūs salutis. iuxta illd
 Iſaie. xxvi. A timore tuo dñe cōcepimus. et
 quasi parturimus spūitū salutis.

Solutio
 rōnū 3 de
 scrip̄tiōe.
 Ad 1

Ad p̄
 mū z̄tra des̄p̄tiōe dicēdū. q̄ p̄cessio spū/
 sc̄i nō fuit i illa columba vel nube. vel etiam i
 igne cū mittebat spūsc̄i actus apostolis in lin/
 guis igneis tāq̄ i termino. sed solū tāq̄ in si/
 gno. z ideo nō oportebat talia recipere hunc ef
 fectū sanctificatiōis. q̄ talis effectus tmmō
 do relinquē ex vi processiois i creatura rati
 onali seu intellectuali que est illius processio
 nis termin⁹ susceptiuus Un̄ sic doctrina ma
 gistr̄i seu doctoris aliter est i uerbo docētis. z
 aliter in mēte discipuli audiētis. q̄ i uerbo est
 trāsitiōe tāq̄ in signo. sed in mēte discipuli
 suum effectū relinquit. sic i p̄posito zc. Ad
 sc̄dm dicēdum. q̄ q̄uis s̄ctificatiō sit effect⁹

Ad 2

toti trinitati. tñ appropriat spūsancto. Nā
 sicut opa i quibus claret sapia diuina appro
 priant filio. eo q̄ filius sit sapia genita i diui
 nis. sic illa i quibus bonitas z misericordia eluce
 scit appropriant spūsc̄i. eo q̄ spūsc̄i sit
 amor procedēs in diuinis. Posset etiaz dici
 q̄ q̄uis simpl̄r loquēdo sanctificatiō sit toti⁹
 trinitatis effect⁹. tamē isto modo sanctificare
 puta p̄ modū amoris procedētis terminati ad
 mentē hoīs est p̄p̄iū ipsius spūsc̄i. q̄ i diui
 nis non est amor procedēs seu amor notiona
 lis nisi amor qui ē ipse spūsc̄i actus. Ad ter/
 cium dicēdum q̄ licet donū gratuitū gratuz
 faciēs. puta gratia seu caritas nō dēf̄ nisi spūsc̄i
 p̄cessione. alia tamē dona nō gratuita seu
 nō gratū facientia sic dari p̄nt q̄ in eoz dona
 tiōe spūsc̄i actus nō dicit procedere. sicut in
 fra patebit. ideo talia dona possūt alicui con
 ueniri absq̄ sanctificatiōe. De numero autē ta
 lium donoz est p̄phetia. ideo argumētuz nō
 p̄cludit. Quo ad tertiū promissuz in isto
 articulo ē sciēdū. q̄ multi doctores multipl̄r
 loquunt̄ circa istud quesitū. quoz vn⁹ ponit
 hāc p̄positōz. q̄ spūsc̄i i tot p̄cedit tanq̄ i
 terminū. in quot p̄cedit amor diuin⁹ tanq̄ i
 obiectū. Et ad declaratiōe istius p̄positi
 onis ipse ponit ordinē obiectoz ipsius diuini
 amoris dicēs. q̄ diuin⁹ amor tēdit p̄mo z p̄n
 cipaliter in eēntiam diuinā z in p̄sonas diui
 nas. que vt ait idē tice participāt eēntiam. se/
 cū dante uero z p̄cipatiue. immutabiliter ta
 mē z formaliter tēdit in quidditatiuas rōnes
 oīm creaturaz z in p̄fectiones eaz. sed muta/
 biliter z z̄rangēter z nō formaliter tēdit in epi
 stētiās creaturaz s̄m eē q̄ d̄ditatiuū. ac etiam
 s̄m eē accidētale quod capiūt p̄ proprietates
 naturales. z s̄m eē morale quod capiūt ex p̄/
 sectionibus s̄tuosis. z s̄m eē gratuitū qd̄ ca/
 piūt ex p̄ticipatiōe donoz gratuitoz. Et sc̄
 dit. q̄ s̄m hoc spūsc̄i qd̄ā generali p̄cessiōe
 p̄cedit in omnē realitatē creature imutabil̄.
 quia tanq̄ terminū formalez respicit omnes
 realitates rerum. processione uero spūali pro
 cedit in p̄fectiones gratificantes tanq̄ in ter/
 minū i quē tēdit immutabil̄ z ab eterno. In
 aīas uero s̄ctas procedit mutabiliter. prout
 participare incipiūt dona gratuita q̄ sunt ter/
 mini imutabiles eterne processiois. S; z̄tra au
 reolum

Ad 3

Tercia p̄
 h̄ articuli
 Aureolum

z̄tra au
 reolum

Primo in hoc q̄ dicit p̄sonas diuinas idē
 tice participare eēntiam diuinam. quia illud
 quod habet in se totam eēntiam diuinaz s̄m
 omnem suam uirtutem z p̄fectionem. z est

ipsa eētia diuina hoc nō picipat eētia diuina sed quelibet psona diuina ē hmoi. ergo zc. Maior probat. qz picipare est partē capere. dicit em a pre. z capio capis. ergo ubi totum fm omnē suam virtutē z pfectionē habetur ibi nihil participat. Minor etiam patz. quia nō omne dei intelligit ens pfectū vniversali seu omni pfectione. vt pz. v. methaphice ergo si aliqua diuina psona totam diuinā essentia fm omnē suam virtutē z pfectionē nō haberet. illa nō eēt deus. Item si aliqua persona nō eēt diuina eētia illa nō eēt deus. sed participās nō est participatum. Nec unatur illud dicitur p hoc qz adiungitur idēce. quia nihil participat seipsum Albedo em nō participat albedinem. sed subiectum participat albedinem. quādo quasi partes capit albedinis. sumpta albedine fm totā suam intensionē. Unde si aliquod eēt subiectus habens in se albedinē fm omnē gradum z pfectionē z albedinis. hoc nō participaret albedinē. eo qz ipsam haberet fm omnē totalitatē sue virtutis. Sic in pposito zc. Unde illa duo vocabula. s. participare idēce vident sibi mutuo repugnare. Secūdo in hoc qz ponit pma rium z secundariū obiectū diuini amoris. et dicit diuinū amorē secundario terminari ad rationes quidditatuas creaturaz z ad pfectiones earū z ad existētiās. nō concordat cum alijs dictis suis que ponit inferius distinctione. xxxv. vbi dicit qz diuina cognitio nō terminat ad aliquā creaturā tanqz ad obiectus secundario cognitū. Et ibidē ait qz cū diuinus intuitus fert in diuinā eētiam z creaturaz. nō fertur tanqz in duo cognita seu duo inuenta: sed tñ modo in vni. Ex his arguat sic. Diuinus amor non fertur in aliqua obiecta. nec terminat ad aliqua. nisi in ea ferat et terminet diuina cognitio. quia amor psumponit cognitionē. z bonū cognitū est obiectū voluntatis. sed fm illum doctore cognitio diuina nō tendit i aliquid tāqz obiectū secundariū. nec terminat ad aliquā creaturaz. ergo quidditates creaturaz z pfectiones eaz non possunt eē obiectū secundariū diuini amoris ad quod diuinus amor immutabiliter terminet. cuius ppositū hic asserit ille doctor Tercio deficiūt illa dicta. quia sibi mutuo vidēt repugnare Dicit em ille doctor qz spiritus sanctus procedit immutabiliter in omnē realitatem creature. tūc pono sub illa maiori hāc minorem. sed existētie creature z anime sacre sūt aliqz realitates creature. ergo spūssanctus i

rerum existētiās z animas sacras pcedit immutabilr. Oppositū aut illius pclusiois ille doctor hic ponit. vt pz in pdictis. Lū igit maior sit sua z vera. addita mion i debita forma syllogistica. inferat oppositū dicti p ipm immediate. qz pz qz dicta sua mutuo sibi repugnāt. Qz aut minor illi syllogismu sit vera pz. quia qd nulla res est omnino nihil est. sicut dicit beatus Aug. sed nequaqz est dicēdū qz aīe sacre z rez existētie omnino nihil sint. qz zc. Quarta ille doctor videt incidere in opinionē quā ipse met reprobat. Erat em opinio que dicit. qz spūssanctus dicit procedere in animā solū inqstum dona sua recipiunt in aīa. Hāc opinione ipse reprobat dices. qz sic dicēdo pater z filius dicerent pcedere. quia talia dona sūt a tota trinitate. cum in diuina sint opa trinitatis. Sed qzuis pclusio sua verbis dissonet a pdicta opinione. reali tñ videt eē eadez. quia si spūssanctus nō procedit in aīam sanctā nisi inqstum aīa picipat dona gratuita qz sunt terminus immutabilis eterne pcessiois. tūc de plano sequit qz spūssanctus nō procedit in aīas sanctas nisi in qstum dona sua recipiuntur in aīa. quod fuit pclusio opiniois p eam reprobate. Et illud euidenter apparet ex dictis suis dis. xiiij. arti. ij. questionis sue. vbi sic ait. Nō est aliud spūssanctus i aīas sacras pcedere qz terminū processionis eterne i animabus eē z ponit ex rpe. Patz igit qz finaliter hic aliud nō ponit qz illd quod antea reprobauit. ergo zc. Alia opinio i isto pposito eē qz spūssanctus pcedit in animas p modum amātis z dirigētis z p modū amari z cognitū. Sed nec illud valet. qz in hoc nō consistit rō processionis spūssancti. qz cōe eōibz diuis psonis. sed qlibet diuina psona amat aīam sanctā z amat ab ea. z cognoscit animā sanctaz. z modulo humane capacitatis cognoscit ab ea. Etiam quelibet diuina persona dirigit z gubernat animas sanctā. ergo zc.

Quātū ad secundū
articulū. s. vtrū processio pueniat tñ spiritui sancto. Est aduertēdum qz qzuis cōmuniter z large loquendo quelibet diuine psonē emanatio possit dici processio. iuxta qd etiam filius loquēs d seipso ait Johānis. viij. Ego autem ex deo processū z veni in mundū. tamen illud vocabulum pro emanatione spūssancti tenet tanqz pprrium. eo qz emanatio filij pprrium nomē habeat z dicitur generatio. z hoc iuxta

4

Tho.
Cōtra eū.

Secūda articulus

in appropiat spūssanctus
ne claret spūssanctus
z filius sit spūssanctus
obus tonitas mōdo
i spūssanctus
in diuis. Postea
loquēdo sanctificati
tamen isto modo
mōdo procedēdo
ppriū ipsius spūssancti
os procedis seu amōris
ui ē ipse spūssanctus.
z licet dona gratuita
aria seu caritas nō p
alia tamē dona nō gra
entia sic doni pnt qz
entis nō dicit procedēdo
deo tāia dona possit
sanctificatiōe. Deum
est ppheta. idō argu
Duo ad tertiū p
idū. qz multi doctores
a istud quēstū. qz
z spūssanctus i tota
nor pcedit amorē diuini
z ad declaratiōem
ut ordinē obiectū
is. qz diuini amoris
eētiam diuinā tñ p
ait idēce participat
z pncipat. immutabil
alter videt in quidditate
raz z pfectiones eaz
angit z nō formalitē
tanz fm eē qd dicitur
leale quod caput z p
z fm eē morale quod cap
z fm eē gratia
patione donoz gratia
oc spūssanctus qd general
mōdo realitē creature
terminū formalē respici
terum. processio vero spū
ectiōnes gratificantes tan
ē rōdū immutabilr z ab
sacras pcedit immutabilr
z incipit dona gratuita
tabulis eterne processionis
tā multa videntur esse
in hoc qz dicit psona
ipare eētiam diuinā
et in se totam eētiam
nam virtutem p

Quarta ibi. Et supradictis. Tunc sequit illa ps
Dic qrit cur pr. Et diuidit i duas ptes. qz p
mo excludit a patre oes passiuā missioz. Se
cūdo remouet vnā fallāz opinionē. ibi. Jōg
putauerūt zc. Circa istā distinctōz. xv. qro

V Trū cui libet diue psonē ueniat mit
ti. Et videt q sic. qz fm. b. aug. iij. d
tri. c. xvij. Duo sūt modi missiois di
uinaz psonaz. Un⁹ uisibilis. cuz psona diuī
na apparet i aliq uisibili creatura. Ali⁹ inuisi
bil. dū psona diuīna pcepit z cognoscit in mē
te deuota. Sed oēs diuīne psonē apparuerūt i
uisibili creatura abraē. cū ipē tres uidit z vnū
adorauit. Et sūt i mōte trāfiguratiōis. s. pī i
uocē. spūscūs i nube. z fili⁹ i hūana carne Et
etiā oēs tres psonē qnqz pcepte sunt a deuota
mēte. qz tā uisibil qz inuisibilis missiois modi
vident uenire cui libet diuīne psonē Cōtra
fm. b. Aug. iij. de tri. c. vi. illi repugnat mit
ti qz hz auctē vlis pncipiū. sed pater i diuinis
hz auctē vlis pncipiū. qz patri repugē mitti.

Circa istā distinctiōne. xv. qtuor sunt vi
dēda. Primo an missio sit in diuis. Se
cūdo quid sit hmoi missio. puta vtz sit aliqd
eēntiale vel notionale. Tercio. vtz cui libz
diuīne psonē ueniat missio actiue Quar
to vtruz cui libet diuīne psonē ueniat missio
passiue.

Quantū ad primūz

pncipale. vtz missio sit in diuis. Dicendū qz
vere cedere possum⁹ missione eē in diuinis.
qz vbicunqz edare plures psonas quaz vna
hz virtutē z auctē ab alia. ibi vera pē dici mis
sio. sed filius i diuis virtutē z auctē hz a pte.
z spūscūs ab vtrogz. qz zc. Maior pz. ppter
hoc. n. radius solis dicit mitti a sole. qz vir
tutē hz ab sole. z legat⁹ dicit mitti a papa. qz
hz auctē a papa. Minor etiā pz. qz qēqd hz
psona pducta hoc habet a pducēte. Un⁹ de
missione filij dicit ad Gal. iij. Misit deus fi
liū suū zc. Et de missione spūscūcti dicit Joh.
xvi. Si ego nō abiero pactitus nō ueniet ad
vos. si aut abiero mittā euz ad vos. forte
dices qz fm Dyoni. i de ange. hierar. angeli su
piores semp assistūt deo. z nō mittunt ppter
sui dignitatē. s. quelibet diuīna psona est di
gnior omni angelo. ergo inter psonas diuinas
nulla erit missio. Dicēdū qz licet in creaturz
mitti sp implicet aliqd indignitatē z mutabi
litate. qz cū creatura mittit. tūc cū sui aliqli
mutatione mouet illic vbi pūz nō erat. iō rōz

nale est vt superiores angeli nō mittant. Sed
qz deus vbiqz ē. iō sine sui mutatōne. z p pūz
absqz omni impfectiōe psona diuīna mitti pōt.
qz nō mittit vbi nō erat. sed solū qlit nō erat.
nouū. s. effectū causās i creatura sine sui mu
tatiōe. sed mutatione solius creature. qz mitti
nihil indignitatis dicit in psona diuīna.

Quantū ad secundū

pncipale. vtz missio sit aliqd eēntiale vel no
tionale. est aduertendū qz noīa in diuis vidē
tur eē triptita. Nā quedā sunt pure notiona
lia. vt pater filius. quedā pure essentialia. vt
deus. veritas. eēntia. z filia. qdaz nō qzuis fm
se sint eēntialia. qnotāt tñ respectū ad psonaz
ratione cur aliquo mō notio alia dici pnt. sic
potētia generādi. de q dicit⁹ est sup⁹ dist. vij.
Et de nomibz ist⁹ terciū ordis videt eē missio
Importat em⁹ respectū psonē misse ad suū pnci
piū pductiū. maxime si missio sit pncipa
lis z auctoratiua. talis aut respect⁹ eē notiona
lis. Importat etiā respectū cāe ad effectū tpa
lē q respect⁹ eē eēntialis. qz cōis ē tribz psonis.
Et qz nomē missiois ab effectū tpaali pot⁹ est
impositū qz ab emanatōe eterna psonē a pso
na. iō missio in diuis potius dicit qd eēntia
le qz notionale. Sed illud ē qdā opimo
q dicit qz missio pncipalins importat in telle
ctū notionalē qz eēntie. qz missio spūscūcti est ei⁹
pcessio. qz eē notionalis. qntia ptez. qz processio
ē qd notionale. P. illud qd importat origi
nē ab altero notionale ē. missio ē hmoi. qz. nū
de tri. c. xx. dicit Aug. Nuti filiū ē cognosce
re qz ab alio sit. Et ibidē ait filiū missū a patre
nō qz ille maior est. iste minor. sed qz ille geni
tor ē. z iste genit⁹. Dicendū ad hec z cetera
cōsilia. qz quis cludant missione dicere qd
notionale qnotatiue. tñ h non cludūt q ad
pncipale suū significatuz. missio. n. significat
effectū realē ex pte creature. z oēntiale ē eēntiale
vt pz p Dyoni. i multis locis Itē omē qd
ē cōe tribz diuis psonis ē eēntiale. sed missio
actiue sumpta est cōis tribus diuis psonis.
vt patebit in tercio articulo. ergo zc.

Quantū ad terciūz

vtrum cui libet diuīne psonē cōueniat missio
actiue. sic procedā. Primo em⁹ ponā illud qd
in illo articulo mihi videt esse tenendū. Se
cūdo videbit vtz spūscūctō ueniat mittere fi
liū. Tercio vtz spūscūcto ueniat mittere
seipm. Quo ad primū igit cū pxiū vtrum

Articls 2

Dpi. 3ria

Solutio

Articls 3

...lanū infirm
...impellido
...durantio
...naturali
...no recipit
...Ratio pmi
...sed spūscūcti
...oe i nob. qz
...sūt qd dōm
...eto. s. pūz
...ū. qz
...is illud qd
...et pal mutatio
...a muratio
...edit. Ad p
...nō pōt
...nisi dū ē
...fuit ab eterno
...non intrinsec
...emissio. qz
...leo zc.
...io zc. qm
...re z filio
...era laip.
...larar h p
...eruo in qz
...S. cōtra
...qrit cur p
...pmo mag
...is malici
...de missio
...P. nā i
...S. cōtra
...et i qm
...spūscūcti
...ere filii
...ipm. S. cō
...ibi. Et qz
...ē dāni. Et
...dare laip
...Tercio ob
...laroz p
...Tercia ibi

Articls 1

stantia

Solutio

cuilibet diuine p[er]sone cōueniat missio actiue. p[er]formando me dicitis sanctor[um] et magistri in l[ite]ra. dico q[ue] sic. quia quādo aliqua sic se habet q[ua]m omnia eor[um] opa sunt penitus indiuisa. nihil in talibus opibus potest vni competere actiue nisi alteri competat actiue. sed s[ecundum] Damasc. et Aug. exceptis solis productionibus ad intra. omnia alia opa trinitatis sunt cōmunia tribus p[er]sonis et penitus indiuisa. ergo etc. For te dicit[ur] p[er]tra illā cōclusionē sic. In omni ordi nata legatōe legat[us] siue missus recipit auct[orit]es seu p[ro]p[ri]etate a mittēte seu delegāte. sed sicut dicit Ansel. quicquid a deo fit ordinate fit. et sp[irit]us sanctus nulli p[er]sone diuine tribuit p[ro]p[ri]etate. ergo sp[irit]us sanctus nullā p[er]sonā diuinā mittere p[otes]t seu delegare. Maior p[ar]t[is] et s[ecundum] minor q[ua]stionem ad p[ri]mā sui p[ar]tem. Altera sic p[ro]bat[ur]. quia sicut p[er]sona diuina producēs et nō producta se habet ad recipere p[ro]p[ri]etate ab alia diuina p[er]sona. sic se habet p[er]sona producta et nō producens ad p[er]ferre potestate alteri p[er]sone diuine. sed p[ro]pter p[ri]mū p[er]sona patris a nulla p[er]sona diuina recipit potestate. ergo p[ro]pter s[ecundam] p[er]sona sp[irit]us sancti nulli p[er]sone diuine tribuit potestatem. P[ro] mittere et mitti habet eē in diuinis et producere et produci. sicut patet p[er] August. iij. de trini. ca. x. sed cuilibet p[er]sone nō cōp[er]it p[er]ducere. q[ui] cuilibet p[er]sone diuine nō competit mittere. Ad p[ri]mū d[ic]endū q[ue] mittere actiue p[otes]t intelligi dupl[ic]it[er]. Uno mō p[ri]ncipal[iter] et auct[orit]atiue. Alio mō p[ro]sequēter et determinatiue. P[ri]mo mō mittit solus ille q[ui] tribuit p[ro]p[ri]etate legato seu missio. Secūdo mō mittit oēs illi qui talē legatū destināt ad vsum et executionē iaz acceptē p[ro]p[ri]etate. Unde posito q[ue] solus impator alicui legatō tribueret imp[er]ialē auct[orit]atem cui p[ro]p[ri]etatis vsum et exercitiū impator nō immediate veller p[ro]cedere. assessores aut[em] et amici impatoris vna cū impatore determinarēt q[ua]ndo vbi[us] circa quid talis legatus iā dicit[ur] potestate ab impatore receptā deberet exercere. Quis h[uius]mōdi legat[us] p[ri]ncipal[iter] et auct[orit]atiue a solo impatore mitteret. cōter t[ame]n et determinatiue mitteret ab omib[us] q[ui] talē legatū ad sue legatōnis officii exercendū destinaret p[ro] suam determinatōz. Et de isto secūdo mō mittēdi loq[ua]ndo maior nō ē vera. et iō nihil cōcludit[ur] p[ro]posito. q[ui] q[ui]us p[er]sona p[er]ducēs mittat p[er]sonā p[er]ductā tāq[ua]m auct[orit]e ei tribuēs. q[ui] p[er]sona p[er]ducēs maie[st]ate et pot[est]atē quā h[ab]et in se cōicat p[er]sone p[er]ducte. t[ame]n illa p[ro]missa p[ar]t[is] nō ponit in executionē quo ad extra. nisi de cōi volūtate et determinatōe oim[ne]m triū p[er]sonaz. iō secūdo mō p[re]dicto omīs

diuine p[er]sone vere dicunt mittere. Forte ex his dicit[ur] p[er]tra rōez quā feci p[er] cōclusionē. q[ui] ex quo collatio p[ro]p[ri]etatis actiue solū p[er]uenit p[er]sone p[er]ducte. ergo quāuis indiuisa sint opa trinitatis. t[ame]n actiue aliquid p[er]uenit vni p[er]sone q[ua]m actiue nō p[er]uenit omib[us] p[er]sonis. cui[us] oppositū videt[ur] eē assumptū in maiori rōis tue. q[ui] oīs p[ar]t[is] seu auct[orit]es q[ue] p[er]ferit p[er]sone p[er]ducte a p[er]ducēte. illa p[er]ferit ex vi p[er]ductōis. Unde per actū generatōis p[er] cōmunicat diuinā cōstitutiōz et oipotentiā filio. et p[er] filius p[er] actū spirationis h[ec] cōicant sp[irit]us sc[er]o. s[ecundum] istos p[ro]p[ri]etate nō est indistinctio vel indiuisio in diuinis. immo est realis distinctio. licet igit actiue p[er]ferre auct[orit]ate p[er]ueniat vni p[er]sone et nō alteri. h[uius] t[ame]n nō est p[er]tra illā maiore quā assumpti. q[ui] ex p[er] se ibi loquor de ista actiuitate q[ue] talibus cōuenit s[ecundum] opa que ab ipsis p[ro]cedūt indistincte. Et ex his p[ar]t[is] q[ue] d[ic]it[ur] sit d[ic]endū ad s[ecundum]. q[ui] q[ui]us mittere p[ri]mo mō h[ab]eat eē p[er]ducere. eo q[ue] p[ar]t[is] cōicet p[er]sone p[er]ducte ex vi p[er]ductōis. t[ame]n secūdo mō h[ab]et eē ex cōi volūtatē determinatiōe oim[ne]m triū p[er]sonaz. Quo ad s[ecundum] p[ro]posito illi t[er]c[us] articuli dico q[ue] sp[irit]us sanctus mittit filiū. nō p[ri]mo mō sup[er] p[re]dicto. cū sibi nullā tribuat auct[orit]e. sed secūdo mō. q[ui] filius est legat[us] dei patris. Juxta quod ait Abdias in principio sui libri. Legatum misit deus ad gentes. Et hic legatus accepit auct[orit]ate ab eterno a deo patre vt m[er]ites hominū valeat illustrare. Ad tales em[en]t opationes exercendas dicit mitti filius. eo q[ue] p[ro]p[ri]etates sint sapiētie q[ue] est approp[ri]atū filij. Sic etiā sp[irit]us sanctus mittit dicit q[ui] fuit in nobis opa pietatis et misericordie. q[ue] respiciūt amorē et caritatē. Licet igit ex hoc p[ro]mitti ferit p[ri]ncipal[iter] et auct[orit]atiue. t[ame]n q[ui] d[ic]it[ur] natio illi auct[orit]es ad vsum et executionē facta ē p[ro] diuā volūtatē q[ue] vere ē volūtas sp[irit]us sancti et e[que] sicut p[ar]t[is] et filij. iō vt sic. i. determinatiue et ad vsum determinatiue nō solus p[er]. verū etiā sp[irit]us sanctus mittit ip[s]m filij. Et illa videt[ur] eē exp[re]ssa intētiō Aug. ij. de tri. c. v. vbi ait. Mitti a patre filius sine sp[irit]us sc[er]o nō potuit. Nā pater intelligit eū misisse q[ui] ex femina eū fecit. non vtiq[ue] sine sp[irit]us sc[er]o hoc fecisse dicit[ur]. Et eodē ca. Aug. exponēs illud Jsa. xlv. Misit me d[omi]n[us] et sp[irit]us eius. dicit hoc eē intelligendū de missione filij dei in m[un]dū p[er] carnis assumptiōne. Sed h[uius] cōclusioni dicit[ur] quozundaz doctoz opinio. Dicit[ur] em[en]t q[ue] verbū diuinū tripliciter mittit. Uno mō in carnē. Alio mō in mentē. Tercio mō ad faciendū p[re]dicationes. P[ri]mus duob[us] modis vt dicit[ur] mittit filius

Instantia

Solutio

Adz

Loco 2

Solutio Ad 1

Scot[us] e[st] q[ua]dā ali[us]

a solo patre. sed tercio mo mittit a spu sancto.

1 Ro quo ad h e. qz missi auctas dependet a mittete. sed filius dei i nullo dependet a spu san

2 cto nisi fm assumpra huanā naturā fm quaz pdicauit i mundo. g. rē. P. mitti z mittere sūt opposita relatiue. z sūt p duci z producere tūc arguit sic. Qñcūqz vnus termin⁹ relatiu⁹ includit alterz terminū relatiu⁹z. tūc termin⁹ correlatiu⁹ includētis includit terminū corre

3 latiuū inclusi. sed mitti includit p duci. g. mittere icludit pducere. cū g spūscū nō producat filiū. ergo nō mittit eū. P. si opposituz in opposito. z ppositū i pposito. Sz mittere z mitti sūt opposita. z mitti fm Aug. est ori

4 ginari. ergo mittere est originare. sed spūsanctus nō originat filiū. g. neqz mittit ipsum.

5 P. si nō est de ratione mittētis psonē qz originet missam. z ppter hoc spūscū pōt mittere filiū. tūc pari rōne filius pōset mittere patre. quod est tra omnē veritatē. P. psona mittēs dicit operari p psonam missam. pater em dicit diffundere caritatē p spūm sanctū. z illustrare ac erudire p filiuz. sed spūsanct⁹ nō opatur p filiū. ergo rē. Sed bñ intellecta distinctōe quā pmissi supius. illa oia laborāt i equoco. oia em arguūt de mittente pncipalr z auctoritatiue. nō autē de mittete psequēter z de terminatiue seu ad vsūm destinatiue.

Ad p mū g dicēdū qz maior nō est vera loquēdo de mittete scdo mo dicto Ad scdm dicēdū qz quuis mitti includat p duci. tñ nō includit p duci a mittete determinatiue z destiatuue. sz in

cludit p duci a mittete pncipalr z auctoritati uē. ois igit psona q mittit illa etiā pducit. sz nō pducit a quibz mittete sed solū a pncipali

Et p idē pz ad terciū. qz dato qz mitti a pncipali mittete eēt originari. nō tñ a psequēti z determinatiuo mittete. Ad quartū nego cō sequētiā. qz cū de rōne legati sit qz ab alio ha

beat pntem z nō precise a seipso. pater autē pncise a seipso z nō ab aliquo alio habet pntem. ergo repugnat patri qz mittat. hoc autē nō repugnat filio. cum filius nō seipso sed ab alio

puta a patre habeat potestātē delegatāz. patri igit repugnat vterqz missionis modus passiuē sumptus. Prim⁹ quidē qz nō habz auctoritatē ab alio. z scds qz nō cuiuscūqz aucto

ritatis determinatio dicit missi. sed solū determinatio auctis seu pntē delegate ab alio. Da to. n. qz impator a seipso vel ab alio determinatur ad exercitiū suē potestatis. ex hoc tñ nō dicere qz mitti vel legari. maxime si ille imperator esset salis qz a nullo penitus dependeret in

cuiuscūqz pfectionis collatōe. sic de psona patris rē. Ad quintū dicendū qz maior nō ē

vera nisi sit psona mittens pncipaliter. illa em dicit opari p personā missam. sed nō perso

na mittēs psequēter. Quo ad terciū hic inquirendū dico qz psona diuina missa ab alia

psona pncipaliter z auctoritatiue. mittit se ipsā psequēter z determinatiue. Sicut. n. si totū capitulū mittit vniformiter vnū qui est d

co:pe capituli. tūc missus mitteret seipsū. sic hic i pposito rē. Dic trāseo. qz applicatio istius pz ex pcedētibus. Sed tra illā cōclu

sionē arguunt ijdē doctores qui z supius arguebāt tra secundā pclusionē sic. Semp in

ter mittentē z missū oportet dare distinctiōē sed eadez psona diuina nō potest esse a seipsā distincta. ergo rē. P. subordinata est potestas missi respectu mittētis. sed idē respectu sui nō habet potestātē subordinatā. P. mittēs respectu missi hz auctoritatē. sed rē. Sed

ad illa z cetera p silia dico breuiter qz oia pcedūt de mittete pncipalr. vt supius dictū est.

Quantum ad quar

tū. vtrum cuiuslibet diuine psonē pueniat missio passiuē. tenco pclusionē negatiuā. qz pater nō mittit. ergo mitti nō puenit cuiuslibet psonē diuine. psequētia patet. Antecēdēs ponit. b. Aug. iij. de trini. ca. vlti. z probatū est etiam supius. z adhuc potest probari sic. Persona habēs in se auctoritatē vniuersalis pncipij. al la nō potest mitti. pater est hmoi. ergo rē.

P. si pater mitteret. vel ipse mitteret pmo mo supius dicto vel scdo. Nō primo. qz non hz pntem ab alio. Nec scdo. qz missio scdo mo dicta p supponit p mā. quecūqz em psona mittit vel destinat determinatiue. eadē mittit auctoritatiue. qz vt supius dictū est pntēs determinabilis in missio vel in legato non est pntēs primordialis p se autērica. sed est potestas delegata. z p psequēs habēs talē potestātē mitti tur a delegatē qui ei contulit potestātē Sz

forte dicit qz actio reciproca puenit cuiuslibz psonē diuine actiue z passiuē. sed mittere ē actio reciproca. g. Maior patet. qz p tanto qz intel ligere est actio reciproca. ideo puenit pntē actiue z passiuē. Nam pater intelligit se z intelligit a se. Minor patet. qz illa actio est reciproca que cōuenit alicui reflexe supra seipm. sed sic puenit missio psonē diuine. qz vt patuit i

tercia pclusionē tercij articuli. diuina psona mittit seipsā. P. beatus Aug. iij. de trini.

Ad 5

Conclō 3

Scot⁹ z qdā ali.

1

2

3

Artic⁹ 4

Contra.

1

2

11 3

unt mittit...
na feci...
icne...
s indim...
id puenit...
ubus psona...
i maiori...
is qz p...
vi pncip...
omunicat...
z filius...
scro...
nduio...
licet...
mi plone...
ose qua...
actuante...
yphis...
d sit...
nō hēat...
roducere...
z cōis...
mar. Quo...
tali dico...
supi...
io nō...
od aut...
m mittit...
at aucto...
pomiū...
nes ex...
nes sint...
ā spūscū...
atras z...
tate. Licet...
aucto...
ad vsū...
qz vere...
q. id vt...
ue nō...
pm filiū...
q. de m...
e spūscū...
ille qz...
nō hoc...
is illud...
s dicit...
i in mū...
pclusio...
Dicit em...
Uno mō...
mō ad...
o modis...

lora bñ.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Conclō 3

Scot⁹ z qdā ali.

1

2

3

Artic⁹ 4

Contra.

1

2

11 3

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad argu-
mentū pnci-
pale.

ca. xx. ait. q. fili⁹ mitti dicitur ex eo q. cuiusq. me-
te ex tpe pcepti. si igit illa est cā sufficiēs missio-
nis. cū pater nō minus q. filius mēte perci-
piat. sequit q. etiā pater mittat. Ad p̄mū
dicendū q. licet missio possit aliquo mō dici
actio reciproca. tamē passivē nō pōt puenire
nisi p̄sone habētī auctoritatē delegatā seu ab
altero cōicatā. hoc est em̄ de rōne missi seu de
legati. q. habeat auctoritatē delegatā. 7 iō mis-
sio passivē patri puenire non potest. cū ipse a
nullo habeat potestātē. Ad scđm dicēdū
q. ad hoc ut p̄sone vere dicat missa: nō suffi-
cit talis mentalis pceptio. sed oportet q. sic p-
cipiat q. ab alio aliq. mō esse cognoscat. Pro-
pter qd̄ in eodē ca. dicit Aug⁹. Pater cum ex
tpe a quoq. cognoscat nō dicit missus. Et s̄
dicit cām dices. Nō em̄ habet d̄ quo sit. aut ex
quo pcedat. Ut ergo de illa inuisibili mis-
sione finalr̄ pcludamus. est aduertēdū q. i il-
la materia nouē p̄pōnes pnt formari. quarū
tres sūt om̄i mō false. tres om̄i mō vere. 7 tres
vno mō vere. 7 alio mō false. Iste tres. p̄-
mittit seipm. filius mittit patrē. sp̄s sc̄s mit-
tit patrē. sūt oīno false. qz p̄ nec pōt mitti au-
toritativē nec determinatiue. S̄ istetres
p̄mittit filiū. p̄mittit sp̄m sc̄m. fili⁹ mittit
sp̄m sanctū. sūt oīno vere. s. auctoritativē 7 de-
terminatiue. Iste autē tres. fili⁹ mittit seipm.
sp̄s sc̄s mittit seipm. sp̄s sc̄s mittit filiū. sūt
vno mō vere. s. determinatiue. 7 alio mō false. s.
auctoratiue. Ad argumētū pncipale p̄ ex his
q. dicta sūt sup̄ius. qz nō oīs appetitio diuine
p̄sone est missio. Nam apparitio q. debet esse
missio p̄supponit emanationē p̄sone apparen-
tis. qz nisi eet p̄sone producta. tūc nō haberet
auctē delegatā 7 ab altero cōicatā. quod eet
p̄tra rationē missi seu delegati. 7 sic argumētū
nō pcludit quod intrēdit.

Distinctio decimasexta.

Nunc de spū
sc̄o rē. Postq. mgr̄ determina-
uit de t̄pal' missionis pncipio. h̄
incipit determinare de eiusdē missionis mō. Et
diuidit i duas p̄tes. s̄m q. dupl'r mittit sp̄m sc̄m
et. s. visibil' 7 inuisibil'. P̄mo igit h̄ determi-
nat de sp̄s sc̄i missione visibili. Scđo de in-
uisibili. di. xvij. ibi. Jā nūc accedam⁹ p̄ma i
duas. qz p̄mo p̄missa distinctiōe de visibili 7
inuisibili missione. mgr̄ psequit p̄mū membz
sc̄z visibilē missione. Scđo iter missioz filij 7

missionē sp̄s sc̄i facit 3 p̄tēz. ibi. S̄z p̄s
q̄rēdū ē. Et hec diuidit i tres. qz p̄mo ondit
q. sp̄s sc̄s ex h̄ q. mittit nō d̄z dici minor pa-
tre. Scđo q. fili⁹ s̄m q. hō ē minor tota trini-
tate. Et tercio ondit q. de p̄ etiā p̄siderata dei
tate maior ē filio ex donātis auctē. Scđa ibi
Norādū autē q. filius. Tercia ibi. Dylarius
ait. Circa istā distinctionē quero.

Vtrum species in quibus sp̄s sc̄s
tempaliter missus apparuit fuerint
imaginarię vel vere reales seu corpo-
rales. Et videt q. fuerint imaginarię. D̄z
s̄m Augustinū. ij. de trini. ca. v. Missio visi-
bilis p̄pter hoc fit. ut corda hominū 7 mota
exterioribus visis p̄uertatur s̄m intellectum
ad occultam eternitatē. sed a fantasmatibus
et imaginarijs speciebus mouet intellectus.
igit rē. Contra. in euāgelio dicit q. colum-
ba in qua apparuit sp̄s sc̄s descendit corpali
specie. 7 habuit rez corpus 7 nō fantasticum
seu imaginariū. Hic quattuor sūt videnda.

Primo vtrūz missio visibilis pueniat ali-
cui diuine p̄sone. Scđo vtrūz p̄sone visibi-
liter missa s̄m q. apparet i corpali specie s̄mi
nor p̄sone que mittit eā. Tercio de eo quod
querit. Quarto vtrūz tales species formantur
misterio angeloz.

Quantū ad p̄mū

Articls 1

vtrūz missio visibilis conueniat alicui diuine
p̄sone. est aduertendū q. missio predicta sic
describi potest. Missio visibilis est diuine p̄-
sone ad aliquem hominēz destinatio sub tali
visibili signo quo manifestat vel manifesta-
ri potest aliquo mō emanatio p̄sone que mit-
tatur. 7 sc̄tas homis ad quē mittit. Ex qui-
bus patet q. missio visibilis tria includit. sc̄z
diuine p̄sone eternā emanationē. 7 anime reuo-
te internā sanctificationē. 7 vtriusq. s. emana-
tionis 7 sanctificationis eternā apparitiōez
seu manifestationē. 7 hoc de facto vel s̄m apr̄
tudinē. quia licet tali signo hec duo nō semp
manifestentur. tū h̄mōi signū est apr̄tū natum
ad hoc ut mediante ipso hec manifestent.

Ex his etiam apparet quid dicēdū sit ad
illud quod querit in isto articulo. Nā p̄ri nō
pōt p̄petere visibilis missio. qz cui repugnat
inuisibilis missio. eidē repugnat visibil' mis-
sio. sed patri repugnat inuisibilis missio. ut
patet ex p̄cedētibz. 7 rē. Maior patet. quia
cui repugnat inclusam eidē repugnat inclu-
dens. sed missio visibilis includit missione in

Scđo 1

2 uisibile. sicut ex iā dictis patet. P. cui repugnatur emanatio ei non competit uisibilis missio. Illa patet. quia cui repugnat emanatio ei deus repugnat potestatis delegatio passiva seu comunicatio que necessaria est in misso vel legato. Sed patri repugnat emanatio. cuz non habeat personā originē priorem se a qua possit emanare. Unde si quādoq; legitur q; persona patris manifestauerit se in aliquo uisibili signo. hoc non debet dici missio sed potius apparitio. quia quūis ei qui habet auctoritatem autenticā a se et non ab alio repugnat miti vel legari. sibi tamē non repugnat apparere vel manifestari. De filio autē et spiritus sancto planū est in scripturis q; eis cōpetat missio uisibilis. De filio enim dicit apostolus ad Galath. iij. Misit deus filiu suum factū ex muliere factū sub lege. ut eos qui sub lege erāt redimeret. Et Baruch. iij. dicitur de filio dei. Post hec in terris uisus est: et cū hominibus uersatus est. Etiaz spiritus sanctus in sancto euāgelio quater legit missus uisibiliter. scz in colūbe specie circa christi baptizatiōē Joh. i. In nube circa christi trāsfuratiōē Mat. xviij. In statu post christi resurrectionē. cū in sustinuit i discipulos dicens. Accipite spiritum sanctum. Jo. xx. Et i linguis igneis post christi ascensionē Actū. ij. Ratio autē illarū uisibilium apparitionū ex causa finali potest assignari. Apparuit enim circa baptizatiōē i specie columbe in signū innocētie quaz debemus recipere cum baptizamur uirtute illius qui tunc baptizabat. qui erat agnus dei qui tollit peccata mundi. Circa trāsfuratiōē appuit in similitudine nubis lucide ut signū haberemus future glorie que reuelabit in nobis. dona enim gracie et glorie appropriant spiritus sancto. Post resurrectionē autē cū xps dedit aplis potestatem remitti peccata. missus ē eis spiritus sanctus i specie uerū seu status. i signū q; apli tūc potētie receperūt ibi uirtute qua oia peccata nra possēt exuiliare. Tūc dicitur est eis a christo. Accipite spiritum sanctum: quoz remiserit peccata remittunt eis. et quoz rū retinueritis retenta sunt. Sed post ascensionē missus est aplis i linguis igneis. ut ex uisibili signo appareret q; apo stoli eē debebant uerbis pluri et caritate feruidi. qz in oēs terrā debebat exire sonus eoz: et in fines orbis terre uerba eoz. Sed forte illā p̄cloem dicit sic. Illud qd oīno ē inuisibile. h̄ non p̄t uisibiliter apparere sine fictiōe. sz spiritus sancti p̄sona est simplr inuisibil. iuxta illud qd dicit ad Th. vi. Lucē inhabitat iaccessibile. quē nullus homin

uidit. sed nec videre potest. Et spiritus sancto non uenit aliq fictio. cū ipse sit spūs ueritatis. ut dicit in euāg. et spiritus sanctus discipline effugiet fictū. ut dicit Sap. i. P. si spiritus sanctus eēt missus i aliquā uisibili creatura. tūc p̄ter modos cōs quibus deus est in omni creatura p̄ cōntiaz. potentia et p̄ntiam spiritus sanctus eēt in illa creatura in qua mitteret. hoc autē eēt vel p̄ gracie infusionem. vel p̄ illius creature in uinitate suppositi assumptionē. vel p̄ rēpresentationē. puta q; eēt in re sicut in signo. Non primo modo quia talis creatura cū non sit rationalis non est capax gracie. Nec secūdo mō. quia tūc creatura irrationalis eēt assumpra a diuino supposito. quod nullus sane mentis poneret. Nec tercio modo. quia vel eēt i ea sicut in signo naturali vel uniuersali. et tūc mitteret in omni creatura. qz in omni creatura reperitur uestigium creaturis. ut patuit supius distinctiōe. i. uel sicut in signo gratuito. et tunc in omni sacramento mitteret spiritus sanctus. cū sacramentū sit signū gratuitū. Rūdeo. ad p̄mū dicit qd aliqd uisibiliter apparere potest intelligi duplr. Uno mō formaliter denotatōe intrinseca. Alio mō denotatōe solā denotatōe extrinseca. sic cā qm qz denotat ab effectu. Primo mō maior ē ueritas. sed non secūdo mō. Un spiritus sanctus dicit uisibiliter apparere. non q; ipse uideat. sed qz aliqd aliud uideat p̄ curā rēplationē nos manu ducimur i cognitōē aliqd emanatiōis spiritus sancti. et manifestatōē scitatis illi ad quē mittit. g. rē. Ad scdm dicit qd appetit ibi sicut i signo. Ad p̄ batiōē dicit qd deus tanq; i signo multipl̄ potest apparere. P̄tio sicut in signo naturali. et sic relucet in oī creatura tanq; i uestigio. Secūdo sic i signo reuelatiōe seu illuminatiōe. et sic appuit p̄tib; in ueteri testō. Tercio sicut i signo gratuito. et h̄ tripl̄. Quia uel illud signū nullo mō est causa gracie. licet ipm cōsequat gratia. et tale signū fuit circūcisio et aliqua sacramēta ueteris legis. Uel aliq mō est cā grē et tale signū ē sacrm noue legis. quod aliquo mō efficit qd figurat. ut p̄ p̄ mgrm lu. iij. dicit. Uel h̄mōi signū p̄supponit gratiā quā demonstrat seu ostēdit. et tale est signū quo fieri dicit p̄sona diuine uisibilis missio

Quantus ad secundum

dū articū. utz p̄sona uisibiliter missa s̄m q; apparet i corpali sp̄e sit minor p̄sona que mittit eā. distinguendū est de creatura i q; appareret p̄sona. Uel qz illa creatura est assumpra i

Solutio Ad 1

Ad 2

Articls. 2

at p̄p̄tōe. dicit i. ms. q; p̄mū dicit qd h̄mōi signū p̄supponit gratiā quā demonstrat seu ostēdit. et tale est signū quo fieri dicit p̄sona diuine uisibilis missio. Sed forte illā p̄cloem dicit sic. Illud qd oīno ē inuisibile. h̄ non p̄t uisibiliter apparere sine fictiōe. sz spiritus sancti p̄sona est simplr inuisibil. iuxta illud qd dicit ad Th. vi. Lucē inhabitat iaccessibile. quē nullus homin uidit. sed nec videre potest. Et spiritus sancto non uenit aliq fictio. cū ipse sit spūs ueritatis. ut dicit in euāg. et spiritus sanctus discipline effugiet fictū. ut dicit Sap. i. P. si spiritus sanctus eēt missus i aliquā uisibili creatura. tūc p̄ter modos cōs quibus deus est in omni creatura p̄ cōntiaz. potentia et p̄ntiam spiritus sanctus eēt in illa creatura in qua mitteret. hoc autē eēt vel p̄ gracie infusionem. vel p̄ illius creature in uinitate suppositi assumptionē. vel p̄ rēpresentationē. puta q; eēt in re sicut in signo. Non primo modo quia talis creatura cū non sit rationalis non est capax gracie. Nec secūdo mō. quia tūc creatura irrationalis eēt assumpra a diuino supposito. quod nullus sane mentis poneret. Nec tercio modo. quia vel eēt i ea sicut in signo naturali vel uniuersali. et tūc mitteret in omni creatura. qz in omni creatura reperitur uestigium creaturis. ut patuit supius distinctiōe. i. uel sicut in signo gratuito. et tunc in omni sacramento mitteret spiritus sanctus. cū sacramentū sit signū gratuitū. Rūdeo. ad p̄mū dicit qd aliqd uisibiliter apparere potest intelligi duplr. Uno mō formaliter denotatōe intrinseca. Alio mō denotatōe solā denotatōe extrinseca. sic cā qm qz denotat ab effectu. Primo mō maior ē ueritas. sed non secūdo mō. Un spiritus sanctus dicit uisibiliter apparere. non q; ipse uideat. sed qz aliqd aliud uideat p̄ curā rēplationē nos manu ducimur i cognitōē aliqd emanatiōis spiritus sancti. et manifestatōē scitatis illi ad quē mittit. g. rē. Ad scdm dicit qd appetit ibi sicut i signo. Ad p̄ batiōē dicit qd deus tanq; i signo multipl̄ potest apparere. P̄tio sicut in signo naturali. et sic relucet in oī creatura tanq; i uestigio. Secūdo sic i signo reuelatiōe seu illuminatiōe. et sic appuit p̄tib; in ueteri testō. Tercio sicut i signo gratuito. et h̄ tripl̄. Quia uel illud signū nullo mō est causa gracie. licet ipm cōsequat gratia. et tale signū fuit circūcisio et aliqua sacramēta ueteris legis. Uel aliq mō est cā grē et tale signū ē sacrm noue legis. quod aliquo mō efficit qd figurat. ut p̄ p̄ mgrm lu. iij. dicit. Uel h̄mōi signū p̄supponit gratiā quā demonstrat seu ostēdit. et tale est signū quo fieri dicit p̄sona diuine uisibilis missio.

Unitate suppositi diuini apparētis i ea. v. nō
 Si sic. tūc pono 2cos affirmatiuā. qz qñcū/
 qz due nature sūt eiusdē suppositi. illd qd p se
 pdicat de vna saltē ex 2nti pdicat de altera. ma
 xime si ille due nature i termis 2cretis profer
 runt. qz vsic implicat suppositū qd est vtiqz
 cōe. Sz planū ē q natura assūpta ē minor p/
 sōna diuina q ipsā nō assūpsit. g ppter 2ca
 tionē ideomatū psona assumēns dicet minor
 psona non assumēte. immo filius dei vt sic di
 cetur minor seipso. iuxta quod ait apostolus.
 Exinaniuit semetipm formā serui accipiēns.

Instantia

Solutio

Instantia

Rñ. aliqz

Contra

Solutio
propria.

Sed forte dicet q illud sit 2tra Hylariuz
 in li. de trimi. vbi ait. q pater est maior filio. fi/
 lius tamē nō est minor patre. Dicendum
 ad hoc q illud non est 2tra illud ppositū. qz
 Hylarius loquit ibi de filio dei fm se. z nō qz
 tū ad assūptā naturā Sz sic dicēdo ont
 duplex difficultas. qz tunc dicit Hylarij cēt
 2tra dictum Augustini. qz stādo p se in di
 uina natura. filius est equalis patri fm dicta
 bti Aug. Itē cū maius relatiue dicat respectu
 minoris. ergo maior dicit minore maior. Sz
 vnū relatiuū nō potest poni sine reliq. g dice
 do 2tra Hylariū nō videt q pater possit dici
 maior filio. nisi filius dicat minor pte. fu
 erūt igit quidā qui hāc difficultate ex dictis
 Hylarij resultatē euadere cupiētes dixerūt
 q quia i patre sunt plures relatiōes qz i filio.
 accipiēdo relatiōē negatiue. puta inasibili
 tas ē i pte. cui nō cōmndet aliq relatiō i filio.
 iō p d: maior filio. qzuis ex hoc fili? n̄ dicat
 minor pte. Sz isti deficiūt hic tripl. Prio
 qz cū relatiō nullā pfectionē dicat d se. ideo p
 pter relatiōnū pluralitatē n̄ potest aliqd ma
 ius dici. Scdo qz sic dicēdo filius cēt maior
 spūscō. qd tñ nullus ponit. pbatio 2ntie. qz
 spūscūs hz solā vnā relatōz puta spiratiōē
 passiuā. sz fili? hz plures. s. filiatiōē q refert
 ad patrē. z cōem spiratiōē seu actiua spirati
 onē qua refert ad spūscōm. Tercio deficiunt.
 qz cur? positiō est cā qre aliquid dicat maius
 eiusdē negatiō erit causa quare aliquid dicat
 minus. igit si pluralitas relatiōnū i patre est
 causa quare pater sit maior filio. negatiō illi
 us pluralitatē seu paucitas relatiōnū erit cau
 sa quare filius sit minor patre nisi aliud dica
 tur. Et ideo posset dici q i illo pposito ma
 ius est idē quod dignius. vbi cūqz ergo cōdi
 tio dātis spectat ad dignitatē. ita tamē q con
 ditio recipiētis nō spectat ad aliquā indigni
 tatem. sed ad psonalem pprietatē. tūc ille qui
 dat ita dicitur maior recipiēte. q tamē recipi

ens nō debet dici minor dāte. maxime si reci
 piens recipit omnē pfectionē a dante. z ean
 dem naturam que est in dāte. sed sic est in pro
 pposito inter patrē z filiu. ergo zc. Unde nō ē
 differētia inter patrē z filiu qtrū ad pfectio
 nem habitā. quia omnē pfectionē quā habet
 pater habet filius. sed soluz differūt in modo
 habēdi. quia filius habet a patre. sed pater nō
 habet a filio sed a seipso. Et illa etiā videt cē
 intētio Hylarij. Quia ibidē sic ait Hylari?
 Maior itaqz donās. sed nō mior filius cui
 vnū esse donat. cui tm̄ donat esse quantus ē
 ipse qui donat. filius igit est equalis patri in
 re habita. qzuis pater dicat maior filio i mo/
 do habēdi. Et hoc de prima conclusionē
 secūdi articuli. **Cōclusio secūda.** Si autē
 creatura i qua apparer psona diuina nō est al
 sumpta in unitatez suppositi a tali psona. tūc
 illa psona nō est minor ceteris psonis diuis
 ppter hoc q i tali creatura appareat. quia ea
 que distincte subsistūt nō 2municāt sibi mu
 tuo sua ideomata. sed cum psona diuina ap
 pareat in aliqua creatura nō assumendo eam.
 tūc psona diuina z illa creatura distincte sub
 sistūt. ergo nō 2municāt sibi mutuo sua ideo
 mata. z p 2sequēs nō pōt inferri q illa perso
 na sit mior ceteris diuinis psonis ppter hoc
 q talis creatura minor est eis. Et illa est intē
 tio beati Augustini. ij. de trinitate. ca. vi. vbi
 ait nulqz scriptuz esse q deus pater sit maior
 spiritu sancto. vel spiritu sanctus minor deo
 patre.

Quātuz ad terciuz

articulum. vtrum species in quibus appar
 ut spūsanctus tempaliter missus fuerit ima
 ginariē vel vere reales seu corpales. est aduer
 tenduz q de aliquibus speciebus in quibz ap
 paruit spūsanctus est magnū dubiū vtrum
 fuerint reales vel fantastice seu imaginariē.
 Unde de linguīs i quibus apparuit i die pē
 thecostes Augus. mouet illam questionē in
 ppria forma. ij. de trinit. ca. vi. Et propter sui
 difficultatē dimittit eam insolūtā. Unde ait
 sic. Quisqz de illo igne disceptare potest. vtrū
 oculis an spiritu vīsus sit. Et causam huius
 dubitationis trahit Augustin? ex libro actu
 um apstolor. Ubi cū nos habemus. Ap
 paruerunt illis dispartite lingue. alia transla
 tio quā allegat Augustinus: habet. Ute sūt
 eis diuise lingue. Et ideo post pdicta subdit
 Augustinus. Nō em̄ viderūt linguas velut

Lōdo 2

Articū 3

Quātuz ad q
 vtrum species in quibus apparuit
 ut spūsanctus tempaliter missus fuerit ima
 ginariē vel vere reales seu corpales. est aduer
 tenduz q de aliquibus speciebus in quibz ap
 paruit spūsanctus est magnū dubiū vtrum
 fuerint reales vel fantastice seu imaginariē.
 Unde de linguīs i quibus apparuit i die pē
 thecostes Augus. mouet illam questionē in
 ppria forma. ij. de trinit. ca. vi. Et propter sui
 difficultatē dimittit eam insolūtā. Unde ait
 sic. Quisqz de illo igne disceptare potest. vtrū
 oculis an spiritu vīsus sit. Et causam huius
 dubitationis trahit Augustin? ex libro actu
 um apstolor. Ubi cū nos habemus. Ap
 paruerunt illis dispartite lingue. alia transla
 tio quā allegat Augustinus: habet. Ute sūt
 eis diuise lingue. Et ideo post pdicta subdit
 Augustinus. Nō em̄ viderūt linguas velut

ignē. sed vise sunt eis. Nō em̄ sub eadē signi-
 ficatione solemus dicere. visum ē mihi. q̄ di-
 cim⁹ vidi. Et in illis quidē spūalibus visis
 imaginū corpaliū solet dici. et visum ē mihi et
 vidi. In illis s̄o que p̄ expressam corpalem
 spēm oculis demonstratur nō solet dici. visū
 est mihi sed vidi. Et quōvis beatus Augu-
 neutra partē hic asserat determinate. sunt ta-
 mē quidā qui dicūt q̄ ille lingue ignee nō fu-
 erunt imaginarie sed reales. qz vt dicunt veri-
 tas nō d̄z fictōibz manifestari. nā i opibz s̄i-
 tatis nulla d̄z ē fictio. sed appetōes s̄a stice
 sūt qdā fictōes. P̄ illud qd̄ ē imaginatōe
 vni⁹ nō apparet alteri. s̄z ille lingue nō solū ap-
 paruerūt aplis q̄bz i illo signo mutebat spūs
 scūs. sed et plibz alijs apparuerūt q̄ cuz aplis
 in illa domo fuerūt. Sed quid sit hic tenē-
 dum. determinate asserere nō presumo. maxi-
 mē cū t̄at⁹ doctor sicut erat Aug. neutra p̄-
 tem determinate asseruerit. Sed nec rōes
 illoz cōcludūt. igit ad primū dicēdū q̄ minor
 nō est vera. qz multi pphete receperūt verita-
 tē sue pphete p̄ spēs fantasticas et imagina-
 rias. i qua t̄n ppheta nulla fuit fictio falsita-
 tis. Ad scdm dicēdū q̄ illd̄ signū d̄tute di-
 uīa vel angelica poterat multiplicari in fan-
 tasijs oīm illoz quibz apparuerūt ille lingue.
 De colūba s̄o i qua appuit spūscētus ba-
 ptizato dño. dicit beatus Aug. libro supius
 allegato. nō ē dubiū quin fuerit vez corpus
 reale. cū scriptura eam corporali specie asserat
 descēdisse.

Quantus ad quar-
 tum articulū. vtrum tales species in quibus
 spūs sanctus missus est formetur misterio an-
 geloz. Dicēdum q̄ qz deus ammittat corpo-
 ralem creaturā mediante spūali. Lex em̄ dei-
 tatis est infima p̄ mediā reducere i suprema.
 vt patet p̄ Dionisiū i de angelica hierarchia.
 ideo cōgrue dici potest omnes illas species i
 quibus modo p̄dicto diuine p̄sone apparēt.
 ita tamē q̄ nō sint assumptē in vnitatē suppo-
 siti diuini. ēē formatas ministerio angeloz.
 Si autē aliqua illaz rerum assumeret a diuī-
 no supposito. tūc ratione sue dignitatis sine
 aliquo creato agēte medio formaret immedi-
 ate p̄ ipm̄ deum. sicut factus fuisse creditur de
 humanitate dñi nostri iesu christi. forte
 dicitur p̄tra primā cōclusionem. q̄ cum ange-
 lus format aliquod corpus. tūc ipse angelus
 apparet in tali formato corpore. et ideo si ange-

lus formaret predictas species. tunc in talibus
 speciebus nō fieret missio diuine p̄sone. s̄z po-
 tius angeli qui in talibus speciebz apparet

Rūdeo q̄ hoc nō sequit. quia licet angel⁹
 habeat causalitatē sup talis rei formatōe. nō
 tamē habet causalitatē sup dono gratuito qd̄
 a solo deo intus formatur. et efficitur in mēte
 illius ad quē dicit fieri h̄mōi missio. quod q̄/
 tem donuz significat p̄ specie extrinsecus mi-
 nisterialiter formatā p̄ angelū. et ideo licz an-
 gelus format h̄mōi corpus mediāte motu lo-
 cali facto in aere et ceteris elemētis ad hoc cō-
 grūctibz. tamē si donū significatū h̄mōi cor-
 pore seu specie nullo mō subest p̄tati angelice.
 sed t̄mmodo depēdet a diuina p̄tate. tūc non
 debet dici apparere vel mitti angelus. sed po-
 tius p̄sone diuina cuius appropriatur respici-
 cit h̄mōi donū. puta si illud donū se habet p̄
 modū sapiētie. tūc mittit filius. cuius appro-
 priatū est sapiētia. si p̄ modū amoris vel cari-
 tatis. tūc mittit spūscēt⁹ cui bonitas appo-
 priat i diuīs Si autē tale donū respicit singu-
 lariter p̄tate vel maiestare diuinā. tūc qz po-
 testas appropriat p̄ri. pōt dici q̄ in specie tūc
 apparere pater apparet. tamen ex hoc non de-
 bet inferri q̄ pater sit missus. quia apparitio
 in plus se habet q̄ missio. qz sicut patet ex pre-
 cedētibz supius. p̄sone nō producte repu-
 gnat mitti. quōvis sibi nō repugnet apparere.
 apparuit em̄ p̄r in voce dicēte. Dic ē fili⁹ me-
 us dilectus. tamē ex hoc nō debet dici missus
 Ad argumēta p̄ncipalia p̄z. qz neutz est d̄
 ea que hic dicta sunt.

Solutio

Ad argu-
mēta p̄nci-
palia.

Distinctio decima septima.

I Am nūc acce-

dam⁹ tē. Dic mgr̄ determinat de
 inuisibili missioe ipsi⁹ spūscēti
 Et diuidit i duas ptes. qz p̄mo circa h̄ ponit
 suā intētionē. Secdo recitat sibi suā opiniōz
 ibi. Sup̄ dictū ē. Quātū ad p̄mū cōcludū q̄
 tūc spūscētus inuisibilr̄ mittit cū caritas i cor-
 dibz nr̄is diffūdit. iō mgr̄ duo facit. qz p̄mo d̄
 caritate ponit suā p̄p̄uā opiniōz q̄stū ad cēn-
 tiā caritatē. Secdo q̄stū ad augmētū caritatē.
 Scda ibi. Dic q̄rit si caritas. P̄ria ps ē p̄ri-
 tis lectōis. Et diuidit i duas ptes. qz p̄mo p̄
 mittit suā intētiōz. Secdo remouet qndā ca-
 uillatōez. ibi. Sed ne forte. Prima i duas.
 Nā p̄mo ponit suam opinionem. Secun-
 do adiungit suę opinionis cōfirmationē ibi.

in d̄tate. in p̄tate
 ḡfones a d̄tate
 in d̄tate sic d̄tate
 filius. q̄z t̄. Cōd̄
 rē et filii q̄m ad
 om̄e p̄tate ad
 sed soluz d̄tate
 habet a p̄tate
 ep̄lo. Et illa em̄
 Quia videt sic au
 ās. sed nō m̄tate
 i t̄m donat est
 us igit est copul
 ater dicit manifest
 hoc de prima cōcl
 Cōcluzio scda. S
 paret p̄sone diuine
 et suppositi a tal
 minor ceteris p̄m
 i creatura apparat
 sicut nō p̄tate
 a. sed cum p̄sone
 reatura nō assumpt
 a illa creatura d̄tate
 nunciat sibi m̄tate
 is nō p̄tate
 is diuine p̄sone
 minor est. Et
 sicut q̄z t̄m donat
 qz est q̄z t̄m p̄tate
 vel spūscētus

ad tere
 ticks 4
 m̄tate in quibus
 m̄tate missus fuit
 reales i corpales
 ticks 1
 quibus speciebus
 t̄m magis d̄tate
 vel fantastice seu imagi-
 nis i quibus apparuit
 q̄z mouet illam quē
 et t̄m. ca. vi. Et p̄tate
 m̄tate em̄ in soluz
 ticks 2
 illo igne d̄tate
 tu visus sit. Et cōcluzio
 rabo Augusti
 Ubi em̄ nos d̄tate
 et d̄tate
 Augustinus
 t̄m. Et ideo p̄tate
 Nō em̄ visus

Ne autem in reata. Et hec i duos. fm q duo p/ mult. s. q caritas e de. 7 q e spūscūs. Nā pri mo pbat q caritas sit de. Secdo q caritas sit spūscūs. ibi. Cū autē frna re. Tūc sequit il la ps. Sz ne forte. Et diuidit i duos. qz pri mo ostendit q caritas nō soluz causat dē de. vt qdā dicere voluerunt. veruetā cēntialr dē de us. Secdo manifestat quō ex h spūscūs inui sibiliter dē missus. ibi. Tunc. n. nobis Cir ca istā lectionē qro.

Vtrū aliqs exns in caritate possit cui dēter cogscere se eēi caritate. Et videt q sic. qz. viij. de tri. dicit. s. Aug. q q diligit frēz magz nouit dilectioez q diligit qz frēz quē diligit. 7 loquit d dilectōe caritatiua sed frēz p̄t euidēter cogscere. g. 7 caritatē. Eō tra. ecces. ix. dē. Nō scit vtz odio vel amore dign⁹ sit. s. oia i futurz referuāt. incerta. Dic ē aduertēdū q sicut ait phs. ij. posteriorz. qsti ones sūt eāles nūcro his q se scim⁹. Questi ones aut sunt qdruplices sicut ibidē pz. puta si ē. an ē. qd ē. 7 ppter qd est. Illaz tñ questio nū duabus ad pns dimissis. duas tm de cari tate tractato. Primo igit vidēdū est. vtruz possimus cognoscere qd ē caritas. Secdo vtz possim⁹ cognoscere an i nobis sit caritas.

Tercio dato q in nobis sit caritas. vtrum p hmoi caritatē possim⁹ exire in actū merito rium eterne bñtūdis sine speciali motōe spūl sancti. Et quarto vtz caritas 7 gratia sine duo habitus realiter differētes.

Articul⁹ 1

Quantuz ad primū

vtrū possimus cognoscere quid ē caritas. ē ad uertendū q duplex est noticia qstū ad qd est. Una qstū ad quid nomis. 7 illa est facilis. qz communis enti 7 nō enti. 7 enti possibili 7 p/ hibito. et ideo quo ad id facilis est rñsio. qa caritas vt sic est quedā virtus. qua median/ te voluntas elicit pfectū actum meritorie di/ lectionis in via 7 pmiatorie in patria. Alia ē noticia qstuz ad quid rei. 7 hec de caritate est multū difficilis. 7 hoc pbat summa d̄spitas opinionū qstū ad istū articulū. qz quidam dicunt q sit virtus creata. q est habitus for/ maliter inherēs voluntati. Alij dicūt q sit s̄ tus increata. que est ipse spūl sac⁹ mouēs vo luntatē ad actū dilectiois. Multitudini igit doctorz me ad pns confirmādo teneo p̄mā opinionē. que probat sic. Si caritas nō esset habitus creatus formaliter inherēs volunta ti. actus meritorie dilectionis non eēt volun/

Q, cari/ tas sit hie/ creatus.

I

tarius. qz sicut motus rei naturalis nō exns a pncipio intrinseco nō pōt dici naturalis s; violētus. sic mot⁹ voluntatis nō pcedēs a pncipio intrinseco nō poterit eē voluntari⁹. P 2 illd qd mouet tñmō a pncipio extrinseco. mo uet ad modū instrumētī. 7 p pns non moue/ tur libere. qz nō est in ptate instrumētī agere vel nō agere. sed de nccitate agit iuxta impe/ tum impellētis. Sed si caritas nō eēt habit⁹ inherēs voluntati. tunc i actibus dilectōnis meritorie voluntas moueret a pncipio extri/ seco nō conferente aliquaz vim inherētē ipsi voluntati. ergo actus volūtatis non possent eē meritorij. quia nō eēt liberi. P. sicut nō 3 potest aliquid nō albū fieri albu; formaliter nisi p albedinem sibi formaliter inherētē. sic nō potest aliquis deo nō carus fieri deo carus formaliter nisi p caritatē sibi formaliter inhe/ rentē. sed pctōz pueris de non caro sit carus.

P. impossibile est de opposito trāsītū fieri 4 i oppositū nisi mediāte aliq mutatoe. s; i pū cto puerionis pctōz trāsīt de eo qd est nō car um eē deo. ad eē carz. aut ergo mutatio fieret ex parte dei. aut ex parte pctōis pueri. Non primū cū deus sit immutabilis. ergo erit alu/ quid intrinsece inherēs formaliter ipsi puer/ so rōne cur⁹ nūc dicit eē car⁹. qd nos appella/ mus habitum caritatis. qz si solus actus eēt. tūc talis dormiēs nō eēt deo carus. cū ptunc actum caritatis nō eliciat. P. signū est acq 5 sit habitus habere delectationē in ope. vtz pz ij. ethicoz. sed i actibus diuine dilectiois ē ma xima delectatio. g. i nobis erit habitus carita/ tis rōe cur⁹ in hmoi opibz delectemur. Sed 6 opposituz illi 7 conclusiois tenet m gr sniaz di ces hic in lra. q caritas ē ipse spūscūs afficti bone volūtati ad eliciendū actū dilectōnis si ue caritat⁹. qd ipse 7 aliq sui sequaces probat 7 multipl. Primo sic. qz nō min⁹ de imedi 1 ate opat in nobis q ad ea q sunt grē qz q ad ea que sunt nature. sed deus non vtz aliquo me dio in opere creationis qn naturaz instruit. g. nec i ope recreatiois 7 gratie vtz aliquo me 2 dio. P. si ad actū meritorie dilectionis nō moueret immediate humana volūtas a spū/ sācto. tunc tali actū de p digno seu de iusticia nō daret vita eterna. pns est falsum. iuxta il/ lud. ij. ad Thimo. iij. De reliq̄ reposita ē mi hi corona iusticie. quā reddet mihi in illum/ die iustus iudex. pbat p̄ntia. qz cum volun/ tas nra sit finita. 7 act⁹ suus finit⁹. g. si habit⁹ seu virtus qua median te actum meritorium elicit etiam eēt finita. tunc in nullo meritorium

Opio mā/ gistri.

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

nostrum ad equat de digno ipsam vitam eternam
 siue donum glorie. q̄ oportet q̄ talis actus imme-
 diate sit a spū sancto. P̄. sicut deus i creatōe p-
 duxit aliqua p seipm immediate ppter eoz ex-
 cellentiam. puta angelos seu substantias sepa-
 ras. aliqua s̄o mediāte vi productiua natu-
 re cōcāta. sic congruū esse videt vt in gratui-
 tis opibus nostre recreationis ad ea q̄ sunt ex-
 cellētissima nos moueat immediate. hec autē
 sunt actus dilectionis et caritatis. P̄. fru-
 stra sit p plura qd̄ eque bñ fieri potest p pau-
 ciora. sed postō habitu creato ipsius caritatē
 adhuc vt cōiter dicat nō possumus mereri si-
 ne speciali motiōe spū sancti. Lū igit nō ma-
 gis possit spū sc̄s nos mouere stāte tali ha-
 bitū q̄ ipso nō cōtē. quia eius virtus a nul-
 lo creato dependet. ⁊ deus ⁊ natura nihil faci-
 ant frustra. ergo tē. P̄. actum ppheticē rati-
 one sue excellētie immediate sine aliquo ha-
 bitū medio elicit spū sc̄s i mēte ip̄i pphete.
 sed actus diuine dilectōis ē excellētior q̄ act⁹
 ppheticē. illa minor p̄. quia apl̄us. i. ad Co-
 rinth. xij. p̄fert actū caritatis ⁊ ipsam carita-
 tem ipsi ppheticē. Maior etiāz patet. q̄a nul-
 lus habit⁹ creatus pōt intellectū ppheticē du-
 cere i noticiā futuroz. P̄. si caritas p cuius
 diuisiones ad nos dicimur deo cari. ēē aliq̄s
 habitus creatus. tūc aliquod accidēs existēs
 in anima sancta ēē carius deo q̄ ipsa anima.
 sed sequens est falsum s̄m omēs doctores.
 sequētia pbat. qz ppter qd̄ vnūq̄qz tale et
 illud magis. vt patet. i. posterior. P̄. nihil
 est bonū p cēntiā nisi solus deus. sed caritas
 est bona p cēntiā. Maior patet. qz omē qd̄
 est cūtra deum sicut est ens p participationē.
 sic est etiā bonū p participationē. Maior p-
 bat. quia illud est bonū p cēntiā qd̄ non po-
 test intelligi nō bonū. sed q̄uis omnis alia s̄o
 tus possit intelligi nō bona cū possit ēē infor-
 mis. sola tamen caritas nō potest intelligi nō
 bona. cui⁹ impossibile sit eam esse infor-
 mis. P̄. vij. de trini. ca. vij. ait August. Deus
 diligit qui dilectionē diligit. qz deus est dile-
 ctio. sed illud nō sequeret nisi ois gratia di-
 lectio ēē deus. sicut nō sequit. hoc est sensu-
 uū. ergo ē aīal. nisi omne sensitiuū sit animal.
 Multas etiā alias auctēs adducit magi-
 ster tam de sacro canone q̄ de dictis sanctorū.
 quas ad p̄sens dimitto. qz vna r̄sione p̄ter
 ad oēs r̄ndet. Sed q̄uis illā opinioz nō
 teneā ob reuerentiāz multoz doctoz opposi-
 tā partē tenentiū. fateor tamē q̄ predicta opi-
 nio non est adeo p̄culosa sicut multi eam vi-

dent estimare. tria in cōueniētia magistro mi-
 nus iuste imponētes. Primo vtz q̄ act⁹ dile-
 ctionis a volūtate elicitus sit spū sanctus. cū
 talis actus caritas siue dilectio dicat. Se-
 cūdo q̄ ex puris naturalibz mereri possemus
 si sine habitu caritatis infuso elicerem⁹ actuz
 merito ue dilectionis. quod fuit error pelagi.
 Tercio q̄ spū sanctus assumeret aīam rōna-
 lē in vnitatē suppositi. si ipse ēē immediatuz
 principiū actus nostre volūtatis. quod dicitur
 fuisse error manicheoz. Primū nō est
 p̄tra magistrū. qz vt p̄z i textu istius. xvij. di-
 stinctionis. ipse expresse ponit dilectionē in q̄-
 tum sumit p actu nre volūtatis ēē quid crea-
 tū. q̄uis ad eliciendū h̄mōi actū nō requira-
 tur s̄m cū habitus creatus qui caritas nomi-
 net i ipsa volūtate. ad hoc em̄ s̄m magistrūz
 sufficit immediate ipse spū sc̄s. q̄ sine aliq̄ cari-
 tatē hitū ipsa volūtate ad eliciendū h̄mōi actū
 p̄fectissime poterit incliare. Nec sc̄dm est
 mgr̄m ppter duo. P̄. qz mgr̄ nō posuit q̄
 ex nris puris naturalibz possem⁹ elicere h̄mōi
 actū. s̄z p̄tute spū sc̄s. h̄ aut nō posuit pelagi.
 Secūdo qz q̄uis mgr̄ nō posuit hitū caritatis
 creatū. posuit tñ hitū gr̄e a deo creatū ⁊ aīe
 infusū. dante ip̄i anime ēē spirituale. ⁊ ipsaz
 eleuantē sup omnia sua naturalia. Propter qd̄
 appet q̄ nō valeat illud cōe argumentuz qd̄
 fit p̄tra mgr̄m. q̄ aīa ex̄ns in puris naturalibz
 non pōt p̄tingere obiectū simplr sup̄naturale
 Nec potest aliq̄ actū sup̄naturale elicere cir-
 ca h̄mōi obiectū. sed si nō haberet in se habi-
 tū caritatis create. tunc ēē in puris naturali-
 bus. hic magister diceret q̄ ista minor est fal-
 sa. qz aīa talis nō est i puris naturalibus. qz
 p habitū gr̄e p̄stituit in cōsup̄naturali. iuxta
 illud apl̄i. Gratia dei sum id qd̄ sum. Nec
 terciū ē mgr̄m. qz ad positionē mgr̄i nō seq̄-
 tur q̄ spū sc̄s assumat talē aīaz in vnitatem
 suppositi. s̄z solū q̄ iūgat h̄mōi anie sic motor
 sup̄eminēs iūgat ip̄i mobili. Quāuis igit
 his bñ intellectis rōes q̄cūqz fiūt mgr̄m
 solubiles appareāt. ⁊ ei⁹ vt mihi videt positō
 sine piculo possz sustineri. tñ vt me p̄formē po-
 sitōibz modernoz. ad ratiōes inductas p ma-
 gistro breuiter r̄ndet. q̄uis ratiōes alterius
 ptis eque reputē solubiles sicut istas q̄ indu-
 ctē sunt pro magistro. Ad p̄mū q̄ dicēdū
 q̄ deus ⁊ i naturalibz ⁊ in spūalibz immediate ē
 cā i genere cause efficiētis. nō tamē in genere
 cause formalis. Non. n. potest dare ēē huma-
 nū sine forma humana. ⁊ idō dicit p̄similiter
 q̄ deus nō potest dare esse carum sine forma

Triplr 3
cū iuchūt.

Solutio

2

3

Solutio
rōnū q̄ su-
crūt p ma-
gistro.
Ad i

culatō
gistro.

caritatis dāris tale eē. sicut nec daret eē albuꝝ quod ē effectus formalis albedinis sine albe/

Ad 2 dne. Ad scdm dicendū q̄ nihil est sic pro pūū amicoꝝ sicut diuere. vt dicit. viij. ethi coz. ideo lex iusticie ipsius amicitie hoc req̄/ rit. vt deus amicis suis firma caritate ipm di/ ligentibus suū impiat iocundū dū uictum qui est vita eterna. quā aplius appellat coronā iu/ sticie. Vel pōt dici q̄ qz talis habitus creat⁹ est donū spūs sancti. ac etiā qz spūs sancti mo/ tio specialis requirit ad actū meritorū. vt pa/ tebit i tercio pncipali. ideo virtute spūs sancti acquirimus de dīgno illam coronā iusticie glorie sempiternę. Ad terciū dicendū sicut

Ad 3 ad 4 ad pūmū. Ad quartū dicendū q̄ illud non pōt eque bñ fieri sine caritate. Ad pbatōz di/ co q̄ q̄uis spūs scūs possit quēlibet effectū p/ ducere in eē sine agēte scdo. nō tñ potest dare quodlibet eē formale sine forma. ideo dicere tur q̄ nō posset dare eē carz sine caritate Ad

Ad 5 quintū dicendū q̄ maior nō ē vera. qz donum pphie fm doctores ē quidā habitualis influ/ rus factus a spūs sancto. rōne cui etiā cessante actu pphie. adhuc talis hō vere r formaliter ē ppheta. Ad pbatōne dico q̄ ppheta noti/ ciā futuroꝝ habet dispositiue p hmoi habitū s̄ effectiue p spm scm influēte sibi hmoi hitū

Ad 6 Ad sextū dicendū q̄ illa regula q̄ dicit. pro/ pter qd̄ vnū quodqz tale r illud magis. nō tenet i causis formalibz q̄tū ad denominatōes q̄ fiūt i effectibz formalibz. Nō ei sequit. lignū est albū ppter albedinē. ḡ albedo ē magis al/ ba. Sic pprie loquēdo caritas nō est cara. s̄ est illud quo aīa formaliter est cara. sicut simi/ tas nō est sima. sed ē illud quo nasus forma/ liter est simus. Ad septimū dicendū q̄ mi/ nor nō est vera si vniformiter sumit sub ma/ iori. Ad pbatōne dico q̄ nō sufficit q̄ nō pos/ sit intelligi nō bonū ad hoc q̄ tale sit p eētā sicut ē ipse deus. sed opter q̄ sit purz bonū i se comprehendēs omne bonū. Ad octauū dice/ dū q̄ de causaliter r exemplariter cōmnis dile/ ctio gratuita. qz ē ei⁹ ppriissima cā. Cū igit q̄ cūqz ordinata dilectioe diligit aliqū effectū quasi nccio hz diligere ppriā eius cām. ideo q̄cūqz diligit dilectionē deū diligit. qz deus ē ois dilectio. vel formalis si ē increata. vel cali/ ter si ē ab ipso influxa aīe amorose.

Articul⁹ 2 Quantū ad secūdū

pncipale. vtz possumus cognoscere an in no/ bis sit caritas. Dicendū q̄ q̄tū ex nobis ē. pur

ta sine dei specialī reuelatōe i possibile ē nos sci/ re certitudinaliter nos h̄re caritatē in fusā seu meritoꝝ dilectionē. qz in noticiā talis habi/ tus nō possumus reuenire nisi ex actibz dile/ ctionis. vel igit noticiā de tali habitu habere mus ex suba actus. vel ex mō actus. Nō p̄/ mo mō. qz etiā nuda potētia sine omī habitu pōt in subam actus. p nuda em voluntatē si ne omī habitu infuso vel acq̄sito possum⁹ na/ turaliter diligere deū. Nec scdo modo. qz ille modus vel uenit actu rōne habitus. puta qz ex habitu inclinatē ille actus dicitur facilis r delectabilis. vel ille modus uenit actu rati/ one ipsius dei. puta qz ex acceptatōne diuina ille actus dicitur gratis deo r acceptus. r p cō/ sequēs meritor⁹. Primū modū q̄uis i actu certitudinaliter possumus p̄cipe. nō tñ possum⁹ mus scire vtz illa facilitatio seu delectatio p/ ueniat ex habitu infuso vel acq̄sito. qz ha/ bit⁹ diuine dilectōis naturalr acq̄situs ex fre/ quētatis actibus faceret actus tales delectabi/ les etiā i pagano vel iudeo. Signū em ē acq̄/ sitū habit⁹ delectationē h̄re in ope. ij. ethicoꝝ. Sed scdm modū nō possum⁹ ex nobis ipsis aliquo mō scire nisi deo reuelate. ppter qd̄ di/ xit apls. i. Cor. iij. Nihil mihi sciens sū. s̄ nō in hoc iustificat⁹ sum. Sed forte dice/ ret aliq̄s q̄ fm p̄m questio qd̄ est p̄supponit questionē an est. cū ḡ sic se habeat scire ad sci/ re sicut q̄stio ad questionē. nos autē possum⁹ scire qd̄ ē caritas. cū sit quidā habit⁹ creatus vt patuit i pcedēti articulo. ḡ etiā poterimus scire an sit i nobis. P. ij. posteroꝝ dicit. qz i/ mpossibile ē nos h̄re nobilissimos habit⁹ et latere nos. P. viij. de trin. c. iij. dicit beatus Aug. Sciri aliqd̄ r nō diligi pōt. diligit autē qd̄ nescit nequaqs. sed caritas diligit ab habē/ te caritatē. qz sicut pfectū scire ē scire se scire. sic pfectuz diligere siue pfecta dilectio ē diligere se diligere. caritas autē est pfecta dilectio.

Ad p̄mū dicendū q̄ scire qd̄ ē. loquēdo de qd̄ rei. p̄supponit scire an ē. r hoc vel i se vel i sua cā. Nō tñ scire qd̄ ē sp̄ p̄supponit rē ē in ppria exntia. possum em scire qd̄ ē rosa. nul/ la tñ rosa actu exntē. Etiā p̄mittit fallacia figure dictionis. qz cū deberet inferri q̄ scire m⁹ caritatē ē. infer q̄ sciamus eam in nobis ē. Et sicut est ibi fallacia r sequētis. puta caritas ē. ḡ est in me vel in nobis. Ad scdm dicen/ dū q̄ p̄hs loquit ibi de habitibz cognitiuis. illi em non pnt nos latere. r iō fm Aug. c. iij. de trin. c. ij. fidē videt vnusquisqz i semetipso. q̄uis nō possum⁹ cognoscere vtz hmoi fides

Instantia prima.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3. Sic in nobis informis aut formata, quia in hoc fides dependet a caritate. Ad tertium dicendum quod ad hoc quod caritas diligat, sufficit quod addatur iue cognoscat. Dato etiam quod quis diligat se diligere, nescit tamen utrum talis dilectio sit supernaturalis.

Articulus 3. Quatuor ad tertium

principale, posito quod in nobis sit caritas, utrum per huiusmodi caritatem possimus exire in actum meritoriorum eterne beatitudinis sine speciali motu et impulsu, primo ponam conclusionem quod non potest, secundo adducam distinctionem cuiusdam doctoris in materia proposita, et distinctionem unam inter quod ipse multipliciter affirmat est in me. Tertio respondebo ad sua motiva. Quatuor ad primum dico quod huiusmodi caritatem non potest exire in actum meritoriorum sine speciali motu et impulsu, quod ostenditur finis alicuius agens est altior et magis suam naturam excedens, tanto huiusmodi agens sublimior ac specialior indiget mouere siue dirigere, sed finis dei sic diligens siue caritatem habetis est sublimissimus, et tota suam naturam excedit, ergo non obstante quod habeat caritatem et gratiam indiget motione et directione singulari ipsius specialis. Pro illud idem arguit doctor in exemplo satis familiari dicens, Sicut puer huiusmodi penam in manu in actu scribendi se habet ad magistrum ducentem manum suam, sic se videt habere huiusmodi caritatem in opere meritorio ad ipsum specialis sed puer talis quibus penam habet in manu non tam ordinate scriberet nisi magister manum suam duceret, et sic. Pro plus requirit ad exercendum opera meritoria quod ad prosequendum opera naturalia, sed huiusmodi caritatem non potest exercere opera naturalia nisi sibi suffragetur vltis influentia, quod quatuor ad opera meritoria indiget specialis scienti assistentia et influentia speciali, et sic. Pro ad Romanum vii, dicit, Qui spiritus dei agunt, hi filii dei sunt. Et Iheronimus ait, Omnia opera nostra operantur deo. Sed quod ab aliis agit ab eodem mouet. Sed et quodam doctor ut primum quod circa hanc materiam distinguunt dices, quod vel intelligit quod illa influentia specialis sic sit necesse quod sine ea huiusmodi caritatem nullo modo possit meritorie operari, vel quod sine ea non possit firmiter et perseveranter operari. Primum modo negat predictam conclusionem, secundo modo ipsam affirmat. Primum probat sic, Sicut res constituta in esse naturali cum principijs naturalibus operantibus se habent ad operationem naturalem, sic res constituta in esse supernaturali cum principijs supernaturalibus se habent ad operationem naturalem. Sed res naturalis res naturalis, et sic. Pro supponit solam influentiam vltimam, et sic.

Conclusio.

Sotfridus

prima p[ar]te

distinctionis

Pro nulla res est constituta sua propria operatione, et sic in Augustino, et sic res animi stratur ut eas proprios cursus agere sinat, sed deus potest illam propria motione subtrahere remanente gratia et caritate, et per huiusmodi gratia et caritas habebunt operationem sine huiusmodi motione. Sed quod cum quod operatio procedens a gratia et caritate est meritoria, et sic. Pro opera de genere bonorum sine caritate facta non sunt meritoria, quod tamen si fuerit cum caritate meritoria sunt. Sed dicere quod huiusmodi caritatem non possit elicere talia opera sine speciali motu et impulsu, quod per se sine caritate potuit elicere est inconueniens, et sic. Pro quod huiusmodi specialis motus non indiget speciali motione et impulsu, sed huiusmodi caritatem huiusmodi specialis motus et impulsus illud ad Romanum v, Caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum quod datur nobis. Sed ad preteritue distinctionis probat sic, Ad permanendum in mobili ac perseveranter in talibus operibus in quibus magnam patimur difficultatem necio indigemus specialis auxilio. Sed propter corruptionem nature per primum peccatum, et inclinationem fornicis, et multitudinem temptationum, quibus homo sit in caritate, tamen patitur magnam difficultatem in operibus meritorijs, ergo et sic. Sed illa secundum da preteritue distinctionis concedo gratia principalis mee conclusionis, primum non nego, quod sic illud quod est primum disponens ad introductionem forme naturalis puta celum, illud idem est post introductionem coadiuuans in omnibus naturalibus operibus quod sunt secundum illam formam, sic primum disponens ad introductionem forme supernaturalis est ipse specialis secundum suam speciale motionem et singulari influentiam, quod ad hoc non sufficit influentia generalis, aliter homo posset se naturaliter disponere sufficienter ad infusionem gratie dei et caritatis, cuius oppositum probabit in li. ij. igitur in omni operatione meritoria necio occurrit specialis motus et impulsus, sicut in omni operatione naturali necio occurrit influentia celi. Ad primum dicitur quod maior est vera cum habet aduictio quod sic se habent res naturales secundum influentiam vltimam seu naturalem ad suas operationes naturales, sic se habent res spirituales secundum influentiam spirituales seu speciale ad operationes supernaturales, et tunc sequitur oppositum illud quod arguens intendit. Ad ij. dicitur quod si subtraheret influentiam vltimam dato quod forme naturales manerent, res tamen secundum eas nihil agerent, sic i. proposito, subtrahat tali speciali motu et impulsu, dato quod caritas maneret, homo tamen secundum eas nihil operaret. Ad iij. dicitur quod talia opera sine predicto influxu non essent meritoria. Ille, n. in fluxus et totus trinitatis.

Secunda p[ar]te distinctionis

Contra gotfridum.

Ad i

Ad z

Ad 3

quis appropriet spūscō. Propter qđ qđtuz
ad personā prīs ait filius Joh. vi. Nō p̄ ve
nire ad mensū p̄r meus traxerit eū. Et qđtuz
ad seipm̄ idē filius ait Joh. xv. Sine men
hil potestis facere. Et qđtū ad spūscōm dicit
in ps. Spūs tuus bonus reducet me in ter
rā rectā. Et in Joh. ij. Spūs vbi vult spirat
Ad 4 Ad qđtū dđz ē qđ ē p nob. qz p̄ inbitatōz
spūscōi i nobis debem̄ intelligere spālē influ
xū spūscōi q̄ spāluter assistit nobis.

Articls 4

Quantum ad quar

tū pncipale. vtz caritas 7 grā sint duo habi
tus realr dñtes. dico q̄ hie caritatz et grē sūt
duo hie realr dñtes. qz isti hie q̄rū vn̄ p se
respiciat eēntiā aie tāqz sbiectū p̄p̄iū 7 imedia
tū. 7 alter respiciat potētiā. illi nō cōio dñt. s; ha
bit grē sic imediatū 7 p̄p̄iū sbiectuz respiciat
eēntiā aie. 7 caritas volūtātē q̄ ē potētiā eius
de eēntiē. ḡ rē. Maior pz. p̄bō miorē. qz grā
dat eē aie. iuxta illd apli. Grā dei sū id qđ sū.
Caritas dat opari fm̄ opa s̄tutū. iuxta qđ ait
Sze. Magna qđ ē opa s̄t si amor est rē. Lū ḡ
ē respiciat eēntiā 7 opari potētiā. iō rē. Ad
argumētū pncipale dđz q̄ ille q̄ diligit maḡ
nouit dilectiōz qz frēz qđtū ad eēntiā act⁹. nō
tñ qđtū ad modū act⁹ q̄ ē acceptatio dei. 7 qz si
ne tali mō quis dicat dilectio. nō tñ p̄pe dr
caritas. ideo quis aliqz possit se scire diligere
deū. n̄ tñ p̄ se scire vtz h̄mōi dilectio sit caritas
pp̄ue dicta siue dilectio meritoria. iō n̄ valet

Ad argu
mētū pnci
pale.

De queritur

si caritas rē. In ista pte mgr̄ in
q̄rit de augmēto caritatz. Et tria
facit. qz p̄mo circa h̄ mouet qđem. Secdo po
nit suaz rñsionē. Et terciō addit rñsionis siue
p̄firmatōem. Secda ibi. Dis itaqz rñdemus
Tercia ibi. Ut aut̄ cert⁹ rē. Tūc sequit̄ il
la ps. Sup̄ dictuz est rē. In q̄ mgr̄ adducit
opiniōz supradict̄. Et diuidit̄ in duas
pres. qz p̄mo ad h̄ q̄ caritas q̄ deū 7 primuz
diligim⁹ nō sit spūscōs adducit̄ isti⁹ opinio
nis p̄batōz. Secdo ad iūgū quādā aliā q̄sti
onē. ibi. Dic q̄rit cū spūscōs. Prima diuidi
tur i tres. fm̄ q̄ tenētes opiniōez istā triplr̄ p
bāt suā intētiōz. Primo. s. ex caritatz diuine 7
hūane distinctōe. Secdo ex spūscōi opatōe
seu causatōe. Et terciō ex caritatz hūane descri
ptōe. Secda ibi. S; aliud ē inqunt. Tercia
ibi. Alis qz inducūt. Quelibet istaz p̄riū du
uidit̄ i duas. fm̄ qđ mgr̄ p̄mo adducit̄ isti⁹

opinionis p̄batōem. Secdo ecōtra opponit
suā rñsionē. Et partes de se patent. Circa
hāc lectionē quero.

Vtrū habit⁹ caritatz augmētū possit
suscipere. Et videt̄ q̄ nō. qz mot⁹ aug
mētū terminat̄ ad q̄ntitatē. sed caritas
nō ē q̄ntitas. ḡ rē. Maior pz i li. pdicamētōz
7. v. meth. minor s̄lt pz. qz caritas cū sit habi
tus. oportz q̄ sit i p̄ma spē q̄litaris. Cōtra
si caritas nō suscipet augmētū. tūc vna cari
tas nō esset maior alia. dñs est falsū. ḡ 7 aīce
dēs. falsitas p̄ntis pz. qz cū fm̄ mensurā cari
tatis sit mēsurā p̄mij i vita brā. si vn̄ nō h̄ret
maiorē caritatē alio. om̄s fm̄ eandē mensurā
gliaz possiderēt. cui⁹ oppositū saluator̄ infinu
at cū ait. In domo prīs mei māsiōes multe
sūt. Dic p̄mo videndū ē. vtz caritas possit
augeri. Secdo videndū de mō augendi seu
suscipiēdi magis 7 min⁹ caritatis qz cetera
rū formaz q̄ intēdunt ac remittūt. Tercio
vtz caritas augeri possit in infinitū. Et qz
to vtz possit minui.

Quantū ad primū

dicūt cōmuniter q̄ caritas potest augeri. qz for
ma cui⁹ p̄p̄iū p̄ncipiū p̄ductiū ē liberū
7 p̄ncipiū suscep̄tiū est variabile. 7 poterit eē
aliter 7 aliter dispositū q̄ntum ad receptōez il
lius forme. illa poterit augeri. sed caritas est
h̄mōi. ḡ rē. Maior pz. Nā agēs p̄pter sui li
bertatē p̄t aliter 7 aliter influere. 7 sbiectū p̄
pter sui variabilitatē p̄t aliter 7 aliter influere
agētis suscipere. 7 p̄ p̄lequēs forma poterit vari
ari seu augeri. Minor de se nota ē. qz deus est
p̄p̄iū p̄ncipiū p̄ductiū caritatis q̄ in oī sua
p̄ductōe ad extra agit cōtingēt 7 libere. Et iā
q̄ aia nostra siue voluntas sit variatōi subie
cta experimur quasi om̄i hora. P̄ oīs for
ma creata habēs modū quātitatiū potest sus
cipere augmētū. sed caritas habet modū q̄
titatiū. ergo. Maior patz. Minorē probō
qz oīs virtus p̄t compari vel ad sbiectū ut
quo est. 7 sic dicit̄ qualitas. 7 vt sic p̄t susci
pere magis 7 min⁹ fm̄ q̄ sbiecto dat magis
seu intēsius 7 remissius esse. fm̄ maiorē vel
minorē dispōem sbiecti. vel potest p̄pari ad
obiectū i quod rēdit. 7 sic induit̄ quēdam mo
dum quātitatiū. eo q̄ mensuret̄ ab obiecto
7 vt sic dicit̄ vna virtus maior alia etiā in ea
dem specie. fm̄ q̄ fortius rēdit in obiectū. Lū
igit̄ caritas sit p̄fectissima virtus oīm virtutū
ergo rē. Sed p̄tra illud videt̄ esse quedā

Primum
pncipale.

Cōtra cō
clōz opio.

opinio q̄ dicit q̄ motus ad caritatē nō d̄z di
 ci augmentū sed alteratio. qz ois mor⁹ ad q̄li/
 2 tate est alteratio. sed caritas cū sit virt⁹ est bo/
 na qualitas mētis. P. ois mor⁹ ad aliquē
 terminū q̄ sit p̄ recessuz a d̄uo est pprie altera
 tio. vñ phs i topicis loquēs de alteratōe q̄ est
 ad albedinē dicit albius eē qd̄ ē nigro imper/
 mixtius. sed motus ad caritatez est h̄mōl. ḡ
 zc. Probatio assūpre. qz ait aug. lxxxiij. q̄sti
 onū. q. xxxvij. vel. xxxviij. fm̄ aliā capitulati
 onē fm̄ q̄ auget caritas minuit cupiditas. qz
 caritatis venenū ē spes adipiscēdoz. nutritiō
 tuz ei⁹ minutio cupiditatis. p̄fectio aut̄ nul/
 la cupiditas. Sed illa i nullo infrin̄gūt il
 lud qd̄ p̄mo dixi. Auctas etiā iā allegata ex/
 p̄sse ē p̄ me. qz māifeste ponit augmentū fieri i
 caritate. Un̄ idē Aug. ait ad Bonifaciū. z h̄f
 i glo. i. Loz. xij. qz caritas meret̄ augeri vt
 aucta mereat̄ p̄fici. Ad primū ḡ d̄icēdū q̄
 motus augmenti p̄t esse ad qualitātē fm̄ q̄
 h̄z modū quantitatiū. caritas aut̄ vt iā pa/
 tuit habuit modū quantitatiū. Propter n.
 h̄mōi modū caritas nō solum dicit̄ intēsiōz
 sed etiāz dicit̄ maior. iuxta quod ait saluator
 Joh. xv. Maiorē caritatē nemo h̄z zc. Ad
 scdm̄ paret p̄dicta.

Quātū ad secūduz

p̄ncipale. q̄liter auget̄ caritas. sūt diūsi mo/
 di doctor. quibz de clarāt formas intēsiōes
 z remissibiles suscipe magis z minus. Do
 ctor em̄ n̄ ponit formā magis z min⁹ suscipe
 nō fm̄ gradus i eēntia. qz illos nō habet. cuz
 forma sit simplici z inuariabili eēntia consi/
 stens. vt ait auctor sex principioz. Sz vt ip̄e
 ait forma suscipit magis z minus fm̄ diūsos
 gradus inesse fm̄ q̄ dat magis z minus eē sb
 iecto. p̄pter maiorē z minōrē dispōem̄ ipsius
 subiecti Et confirmat̄ illa opinio sic. Sicut
 se h̄z virtus ad agere. sic eēntia ad eē. sed eadē
 virt⁹ i nullo variata fm̄ grad⁹ eēntie magis z
 min⁹ agit i passū fm̄ q̄ ē mag⁹ z min⁹ disposi/
 tū. ḡ eēntia eēntialr̄z intrinsece siue fm̄ grad⁹
 i eēntia i nullo variata. eidē subiecto dat ma
 gis z minus eē. fm̄ q̄ ip̄m̄ subiectū ē magis z
 2 minus disposituz. P. grad⁹ forme mutat⁹
 i eēntia mutat̄ spēm̄. qz forme sunt sicut nu/
 meri. vt p̄z. viij. metaph. Sicut. n. i numeris
 q̄cūqz vnitāte addita vel remota mutat̄ spēs
 nūeri. sic quocūqz gradu mutato q̄tū ad eēn
 tiā forme mutat̄ spēs fm̄ talē formā. sed cari
 tas vel albedo z cetera p̄similia accidētia i ea/
 dem specie manētia suscipiūt magis z minus
 ḡ h̄mōi susceptio nō erit q̄tū ad gradus sc̄l/
 ientia. sed solū q̄tū ad gradus in eē. P. si
 caritas z cetera h̄mōi forme susciperēt magis
 z minus fm̄ eēntiam suāz. tūc in abstracto di
 cerent̄ fm̄ magis z minus. p̄ns ē falsū. ḡ z an
 cedēs. falsitas p̄ntis p̄z. qz dicit phs i pdica
 mētis qz iusticia nō d̄z magis z min⁹ iusticia.
 pbat̄ p̄ntia. qz q̄cqd̄ p̄uenit forme fm̄ eēntiā
 suā. h̄ p̄uenit sibi i abstracto. P. si caritas
 augeret̄ fm̄ ptes eēntiales sibi additas succes
 siue. aut ille ptes differēt numero solū. z hoc
 non. qz plura solo numero d̄ntia nō possunt
 eē simul in eodē subiecto. aut differēt specie.
 z tūc caritas aucta nō esset eisdē rōnis. quo/
 rum vtrūqz est irrationabile P. simpliciū
 sup̄ pdicamēta dicit. qz intētio Aristo. fuit qz
 forme nō suscipiāt magis z minus in se. sed p
 ut p̄cipiunt i subiectis. Ad illas rationes
 r̄ndet quidam doctor qui est p̄trarie opinio
 nis. Ad p̄mū dicit qz nō est simile de age
 re z virtute. z de eē z eēntia. tū qz agere differt
 a virtute. tuz qz plura requirunt̄ ad agere. vi
 delicet subiectū dispositū. Sed illa solutō
 nulla est q̄tū ad ambas suas ptes. quia si/
 cut agere differt a virtute. sic esse differt ab es
 sentia. sicut doctor noster probauit in multis
 suis questioibz z tractatibz. nec valet sc̄da no
 ta solutōis. qz cū actus actiuoz sint i partē
 p̄disposito. nō minus requirūt̄ dispositio i sb/
 iecto ad hoc qz recipiat eē ab eēntia q̄ ad hoc
 qz recipiat agere a virtute siue potētia. sic ergo
 nulla. Ad scdm̄ dicit qz pars adueniēs nō
 facit caritatē auctā esse alterius speciei. qz nō
 affert nouā rationē. sc̄d ē aliqd̄ eisdē rōis cū
 p̄ma. Sed oppositū istū dicit̄ p̄babat rō.
 iō nisi ad p̄batōnes r̄ndeat solutio nō valet.
 Ad terciuz dicit qz forme in abstracto p̄nt
 dici maiores. sicut dicit̄ maior iusticia i vno
 q̄z in alio. sed magis et minus aduerbialiter
 de ipsis nō dicit̄. qz talia inherēntiaz p̄dicati
 determināt. Nullū autē eēntiale p̄dicatū in/
 est suo inferiori fm̄ magis z minus. Sed
 nec illud valet. qz qz iusticia dicit̄ magna vel
 maior vel maxima. hoc nō est propter aliquē
 gradū essentialē qui sit in ipsa iusticia. sed est
 propter modū quantitatiū quē sōnt iusticia
 i ordine ad obiectū. sicut dixi i primo articu
 lo illius questiois. Et cū addūt sc̄do qz nul
 lū eēntiale p̄dicatū inest suo subiecto fm̄ ma
 gis z minus. dico qz ver⁹ est. et cā illius veri
 tatis ē. qz nō habet gradus essentielles. si em̄
 haberet h̄mōi gradus. tūc posset p̄dicari fm̄

Solutio

Ad 1

Ad 2

Secūduz inapale.

Egidius.

Confirmat

1

2

3

4

5

Aureolus soluit. Ad 1

Extra au reolum.

Ad 2

Extra eū.

Ad 3

Extra eū.

o 2

caritatē augmētū p̄nt
 idē qz nō qz mor⁹ ad
 ad q̄ntitatē sed carita
 aiōz p̄z. qz caritas cū sit bo
 na ip̄e q̄ntitas. L̄m̄
 augmentū. tūc vñ
 ia. p̄ns est falsū. ḡ z an
 cedēs. falsitas p̄ntis p̄z. qz dicit phs i pdica
 mētis qz iusticia nō d̄z magis z min⁹ iusticia.
 pbat̄ p̄ntia. qz q̄cqd̄ p̄uenit forme fm̄ eēntiā
 suā. h̄ p̄uenit sibi i abstracto. P. si caritas
 augeret̄ fm̄ ptes eēntiales sibi additas succes
 siue. aut ille ptes differēt numero solū. z hoc
 non. qz plura solo numero d̄ntia nō possunt
 eē simul in eodē subiecto. aut differēt specie.
 z tūc caritas aucta nō esset eisdē rōnis. quo/
 rum vtrūqz est irrationabile P. simpliciū
 sup̄ pdicamēta dicit. qz intētio Aristo. fuit qz
 forme nō suscipiāt magis z minus in se. sed p
 ut p̄cipiunt i subiectis. Ad illas rationes
 r̄ndet quidam doctor qui est p̄trarie opinio
 nis. Ad p̄mū dicit qz nō est simile de age
 re z virtute. z de eē z eēntia. tū qz agere differt
 a virtute. tuz qz plura requirunt̄ ad agere. vi
 delicet subiectū dispositū. Sed illa solutō
 nulla est q̄tū ad ambas suas ptes. quia si/
 cut agere differt a virtute. sic esse differt ab es
 sentia. sicut doctor noster probauit in multis
 suis questioibz z tractatibz. nec valet sc̄da no
 ta solutōis. qz cū actus actiuoz sint i partē
 p̄disposito. nō minus requirūt̄ dispositio i sb/
 iecto ad hoc qz recipiat eē ab eēntia q̄ ad hoc
 qz recipiat agere a virtute siue potētia. sic ergo
 nulla. Ad scdm̄ dicit qz pars adueniēs nō
 facit caritatē auctā esse alterius speciei. qz nō
 affert nouā rationē. sc̄d ē aliqd̄ eisdē rōis cū
 p̄ma. Sed oppositū istū dicit̄ p̄babat rō.
 iō nisi ad p̄batōnes r̄ndeat solutio nō valet.
 Ad terciuz dicit qz forme in abstracto p̄nt
 dici maiores. sicut dicit̄ maior iusticia i vno
 q̄z in alio. sed magis et minus aduerbialiter
 de ipsis nō dicit̄. qz talia inherēntiaz p̄dicati
 determināt. Nullū autē eēntiale p̄dicatū in/
 est suo inferiori fm̄ magis z minus. Sed
 nec illud valet. qz qz iusticia dicit̄ magna vel
 maior vel maxima. hoc nō est propter aliquē
 gradū essentialē qui sit in ipsa iusticia. sed est
 propter modū quantitatiū quē sōnt iusticia
 i ordine ad obiectū. sicut dixi i primo articu
 lo illius questiois. Et cū addūt sc̄do qz nul
 lū eēntiale p̄dicatū inest suo subiecto fm̄ ma
 gis z minus. dico qz ver⁹ est. et cā illius veri
 tatis ē. qz nō habet gradus essentielles. si em̄
 haberet h̄mōi gradus. tūc posset p̄dicari fm̄

Aureolus soluit. Ad 1
 Extra au reolum.
 Ad 2
 Extra eū.
 Ad 3
 Extra eū.

Ad 4 eos etiam abstracto. Ad q̄rtū dicit q̄ reali-
 tates fin quas sit formaz intentio nec distin-
 guunt specificice nec numeraliter. nec aliq̄ mō
 p̄scindunt vt distincta in actu. sicut nec pres-
 2 t̄tinui dicunt actu distinguunt. dicunt autē di-
 stinguunt i potētia inq̄tū minor gradus potest
 eē exclusa realitate maior. Sed nec illa so-
 lutio sufficit. q̄ q̄ncunq̄ aliqua sic se habent
 q̄ ab invicē sunt sepabilia z ex pre aū z ex pre
 post. necessario p̄vincunt ab invicē realr dif-
 ferre. sed fin te minor gradus p̄cedit h̄mōi re-
 alitate additā z sequit eam. q̄ vt dicit potest
 manere exclusa tali realitate. q̄ n̄ c̄cio sunt ali-
 quo mō distincta. oīa autē q̄ differūt aut diffe-
 rūt numero. aut specie. aut genere. aut anolo-
 2 ga. q̄cūq̄ aut istoz dato: appet z stat argum̄
 tū i vigore suo P. vnūq̄q̄ q̄tū h̄z de enti-
 tate tm h̄z de vnitate. q̄ cū h̄mōi gradus eēn-
 tie supueniēte appelles realitatē. z oīs realitas
 sit entitas. n̄ c̄cio dabis sibi aliquā vnitatē. q̄d
 em̄ nō significat vnū nihil significat. vt dicit
 iij. meth. Sic igit illud supueniēs dicit ad-
 ditā entitatē. sic dicit additā vnitatē. z p̄ oīs
 etiam iuxta tua p̄ncipia illa erūt v̄e aliq̄ mō di-
 sticta Ad q̄rtū dicit sic ad terciū. z addit q̄
 rō albedis nō magis inest maiori albedini q̄
 2 minori. nec p̄fecti inest q̄uis p̄fectior sit albe-
 do. Sz illud q̄d hic addit multiplicē iclu-
 dit defectū. Primo q̄ vna albedo nō ē maior
 alia loq̄ndo de magnitudine eēntiali de q̄ ille
 doctor ad p̄ns loq̄t. sz solū magnitudie ma-
 teriali siue fūdamētali. Propt q̄d dixit arist. i
 p̄dicamēt. Quāta ē superficies tantā albedinē
 dices. q̄ dicat. Nō ex magnitudie eēntie p̄pe-
 tit talibz formis p̄dicatū h̄ q̄ dicāt magne. sz
 solū rōe extēsiōis quā fortit̄ ab extēsiōe suo-
 rū subiectoz. sec̄m̄ ē de v̄tutibz. vt parui su-
 2 per̄. P. dicere q̄ rō albedis p̄fecti nō p̄ue-
 niat vni albedini q̄ alteri. posito q̄ vna albe-
 do p̄fectior sit alia. loq̄ndo de p̄fectōe eēntiali
 de q̄ ad p̄ns ille loquit. ē tollere adeq̄tūz iter
 diffinitionē z diffinitū. z ē dicere q̄ diffinitō
 nō sit sermo exp̄ssiu⁹ q̄d dicitatis z essentie rei. q̄
 oīa sūt z̄ arif. i. li. topicoz z multis alijs locis
 2 v. p̄ egid. Sūt etiā quidā aliq̄ d̄irecte arguūt z p̄-
 1 dicitā op̄inōz n̄ri doctoris. P̄io sic. si cari-
 tas q̄tuz ad eēntiā ē indiuisibilis. q̄ quicūq̄
 h̄o ep̄ns i caritate h̄ret tantā caritatē q̄tā h̄z
 2 xps. oīs ē falsū P. si caritas auget p̄pter
 dispōez subiecti cū tal̄ dispositio int̄dat. aut
 h̄mōi dispositio h̄z grad⁹ i eēntia. aut int̄dit
 rōne alteri⁹ dispōnis. z sic vel erit p̄cessus i in-
 finitū. vel dabis aliquā formā h̄ntē grad⁹ in

eēntia. qua data eadē rōne q̄libet alia forma
 gradus habebit i eēntia. P. si caritas possz
 augeri p̄pter dispōem subiecti. eadē rōne pos-
 set in inui p̄pter indispōem subiecti. oīs ē sal-
 sū. oītia p̄z. q̄ vt d̄r. i. post̄. Si affirmatio
 ē cā affirmatiōis. tūc negatio erit cā negatio-
 nis. P. eē accidētis nō differt ab eēntia ac-
 cidētis. q̄ si suscipit aliq̄d accidēs magis et mi-
 nus fm̄ eē. etiā suscipiet fm̄ eēntiā. q̄ q̄ sūt ea-
 dē z indistincta. q̄cquid p̄uenit vni z reliquo
 q̄ rē. P. si ex sola maiori vel minori dispō-
 5 ne subiecti forma suscipet magis z min⁹. tūc
 aer eq̄lit dispōit̄ eq̄liter illuminaret ad p̄ntiā
 lune sicut ad p̄ntiā solis. cur⁹ oppositū euidē-
 ter exp̄mur. P. arguūt q̄dā aliq̄ sic. Si ca-
 ritas eq̄ p̄fecte q̄tum ad eēntiam eēntiā quoli-
 bet beato. tunc oēs eq̄liter p̄marent. oīs ē sal-
 suz teste xpo q̄ in Johe ait. In domo patris
 mei māshōnes multe sunt. p̄bat oītia. q̄ p̄e-
 miū nō n̄det actui sed habitui caritatē. P.
 6 capacitas supioz angeloz est maior q̄ inferi-
 orū. sz p̄fectio debet eē p̄portioata p̄fectibili.
 q̄ si angelus supior nō h̄ret maiore caritatez
 essentialiter q̄ inferior. tunc inferiori existēte
 beato p̄pter repletōē siue capacitatē. supior
 nō eēt beatus. q̄ penes suā capacitatē non es-
 set repletus. P. p̄m̄etator. vi. phisicoz ait.
 7 q̄ cū aliquid mutat de albo in nigz. p̄m̄ ha-
 bet de termino a quo. z p̄m̄ d̄ termino ad quē.
 q̄ h̄mōi forme essentialiter h̄nt p̄tes. P. ar-
 guunt aliq̄ hoc idē sic. Si tales forme nō ha-
 9 berent gradus in eēntia. hoc esset pro tāto. q̄a
 essentie eaz sunt simplices. sed esse nō est mi-
 nus simplex q̄ essentia. ergo nec haberēt gra-
 dus in eē. P. oīs realis alteratio terminat
 10 ad verā qualitātē. sed motus int̄sionis quo
 forma suscipit magis est vera alteratio. q̄ ter-
 minat ad aliquā qualitātē. sed talis qualitas
 nō potest esse illa que p̄fuit. q̄ ad illud quod
 est actu nō est motus. cū motus sit actus en-
 tis i potētia fm̄ q̄ i potētia. vt p̄z. iij. phisicoz
 Nec p̄t eē totaliter altera forma a p̄ma. q̄ p̄
 hoc p̄ma nō int̄deret. etiā due forme solo nu-
 11 mero d̄ntes eēnt i eodē. q̄ erit fm̄ aliū gradū
 i eēntia eiusdē forme. qui vera q̄litas dici po-
 test. P. relatio nō p̄t int̄di nisi intendat
 suū fundamētū. sed p̄cipatio forme ē q̄dā
 relatio cui⁹ fūdamētū ē ipsa forma. q̄ non p̄t
 maior vel minor p̄cipatio eē. nisi forma i es-
 sentia sua habeat gradus z p̄tes. Sed illa
 q̄uis sint difficilia. tm̄ solui p̄nt ex dictis do-
 12 ctoris nō s̄n b̄n̄ intellecti. Ad cui⁹ intellectū
 ē aduertēdū q̄ nō p̄ oīa p̄s̄r ponit doctor n̄

Alexander
 augustinus
 fis. 2. q̄. 12.
 6
 7

Aliq̄ ad id.

Materia
 solutiois.

susceptione fieri i caritate et ceteris formis. quia licet eadem aie magis disposite vno tepe qz alio eadem caritas ter magis esse. vt dixit ille doctor: distinctioe. xvij. q. viij. tamē deus rōe sue libertatis sine omī nra cooptōe pōt aie infūdere caritatē. et ipsā disponere iuxta libitū sue voluntatis. sicut dixit ille idē doctor: eadez distinctioe. q. vl. Ad p̄mū igit argumētū dicēdū qz quis i p̄po nō sint ples ptes eēntie caritatis. qz tales ptes caritas nō hz. ē tñ in eo eē carissimū et deo maxime gratū. qz sicut dicit doctor: noster dist. xvij. q. xi. aia xpi tantā recepit gratiā et caritatem qua sic replebat eius capacitas taz actualis qz possibilis. qz si talis anima vltorius fuisset aucta in gratiā. nō remāssisset in eadē specie. Ad scdm dicēdum qz quis illud argumētū aliquā apparētā habeat de alijs accētibz magis et minus suscipiētibz via naturali. de caritate tñ et grā et ceteris p̄tibus a deo p creationē infusis nihil pcludit. quia oēm talē formā deus pōt fm magis et minus intumare subiecto nō ulla p̄ua requiritā dispositioe. ita qz eadē eēntia caritatis idiuisibilis fm grad⁹ essentialis fm qz magis a suo creatore intumaf subiecto et intumaf radicalē in eo. fm hoc dat magis et nobilius esse subiecto. et magis participat a subiecto. Sz q̄stum ad susceptionē magis et minus prout est i rebus naturalibz. tunc doctor n̄ met facit illud argumētū p̄tra se. ij. suo quolz. q. xiiij. Et m̄det ad ipsum sic. Dicit em̄ qz intentio et remissio que est in secūdis qualitibus reducit i intensionē et remissionē que est i p̄mis q̄litaribus. et illa reducit vltorius i intensionē et remissionē que est i raritate et densitate. hec autē que est in raro et denso nō reducit vltorius in aliquā accidentalē dispositionē. sed immediate reducit i partes quātitatiuas materię. qz ex sua natura hoc habet qz p̄nt ab agente p̄strungi. et sic intēditur densitas. et possunt ab eodem agēte distēdi et dilatarī. et sic intēditur raritas. Et per hoc cessant multe cauillationes que a modernis doctoribus inducunt cōtra doctorē nostrū. que omnia procedunt ex ignorātia istius solutiōis. Et si aliquis instaret dicēs qz calidū et frigidū. humidū et siccum nō debēt reduci ad rarum et densum. quia qualitates prime nō debent reduci ad secūdas. Respondet doctor ibidem. qz quis calidū et frigiduz tē. sint priora raro et denso p̄ comparisonē ad agens. quia agēs calefaciēdo rarefacit. raritas tamen et densitas sunt priorēz quātūm ad materiā. quia mate-

ria rarefiendo calefit. Et quia illa solutio fit i ordine ad materiā. igitur tē. Ad tertium parebit i quarto isti⁹ questōis articulo Ad quartū. dicēdū qz esse accidētis ē quidā mod⁹ p̄fectius quē fortit subiectū ex p̄iūctōne sui cū accidēte. qui quidē mod⁹ nō est essentia accidētis. quia ille modus intēditur et remittitur fm qz ipm accidēs magis et minus subiecto intumaf. Ad quintuz respōdet noster doctor. i. sniaz. dist. xvij. q. viij. in solutiōne quarti argumēti dices. qz nō est silē et luce et de formis realibus de quibz ad p̄ns ē sermo. qz lumē intēntionaliter est in medio. qd p̄bat. qz due intēntōes solo numero d̄ntes a duabz cādēlīs deriuatē p̄nt silē esse i eadē pte medię. qz si tales cādēlīs i eadē linea ex opposito ponantur. hō eēs in vna pte videt illā qz sibi opponit. et eēs i alia pte eiusdē linee videt aliā. quod nō p̄tingeret nisi in omī pte illius linee eēt intēntōes ambaz cādēlaz. que tamē solo numero differūt. Et qz talia intēntōalia repēdēt q̄si totaliter ab agēte. qz nō solum in fieri. sed etiā i facto esse et i p̄seruari dependēt a suis productiuis. hinc est qz a fortiori agente putata a sole aer etiā minus dispositus potest magis illuminari qz a luna vel debiliori agente aer purior et magis disposit⁹ illuminet. Hinc est etiā qz plura lumina simul p̄ntia eidem aeri magis illuminat eū qz vnū lumē. Quorum omnū oppositū videmus in formis realibus. Forte dicet qz idē videmus in formis realibus realiter a suis agētibz inductis i subiectis. Positis em̄ duobus calefactibz bus p̄ oia eque dispositis. et vnū illoz ponat iuxta vnū solū cartonez. et aliud iuxta magis ignē. nō obstāte equalitate dispositiōis i eis. illud i quod agit ille magis ignis magis calefit qz illud i quod agit solus carto. igitur nō solū rōne dispositiōis subiecti maioris et minoris forma realis dat magis et minus eē verūctiā ex virtute agētis. stante eadē dispositiōe subiecti. possumus qz dicere qz nō solum q̄stū ad formas intēntionales. verūctiam quā rū ad formas reales maior effectus inducitur ex virtute agētis i subiectis eodē modo dispositis Respondet qz predicto casu posito qz us talia passa in principio sunt eodē modo disposita. p̄seuerante tamē actione predictorum agentū circa hmōi passa immediate fit difformis dispositio. quia ille magnus ignis ratione sui predominij sup tale passum velociter disponit ipsum et intense. propter quod tale passuz quis nō recipiat plures gradus

Ad 3
Ad 4

Ad 5

Instantia

Solutio

a eadē rōne qz hēc alia form
i eēntia. p̄ caritas p̄
ipōm subiecti. eadē rōne
indispōm subiecti. qz
vd. i. post. Et ista
s. nūc negato et cā magis
accētis nō differt ab
ip̄t aliq̄d accidētis magis
suscipit fm eēntiā. qz
a. qz quid d̄ntur in
sola maiori vel minore
ma suscipit magis et
sicut q̄litar illuminat
mā solis. cur op̄tōm
p̄ argumētū dā in i
et q̄m ad eēntiam eēnti
eōbz eōlitar p̄mānt. qz
qz in Jobe ait. In domo
s multē sunt. p̄bat p̄nt
actū sed habent carit
yoz angeloz et manū
tē et p̄pōntōm magis
yoz nō hēz p̄ntōm carit
inferior. tunc in oīa
p̄tationē sue capacitate
qz p̄nt es suā capacitate
p̄mānt. et op̄tōm
mutat et alia in magis
no a quo. et p̄māntōm
eēntialiter hēz p̄ntōm
doctō sic. Si talis p̄ntōm
us in eēntia. hoc est p̄ntōm
sunt simplices. sed eēntiā
qz eēntia. ergo nec debent
p̄. ois realis alteras tem
litatē. sed motus intēntōis
ur magis est vera alteras
quā qualitatē. sed talis
illa que p̄nt. qz ad illud
st motus. cū motus sit actus
fm qz i q̄ntia. v. p. i. p̄ntōm
totaliter sūta forma a p̄ntōm
intēntōm. mā due forme
s eēnti eodē. qz eēnti fm alia
dē forme. qui vera q̄ntia hēz
elano nō pot̄ intēdi. n̄tōm
nem. sed p̄ncipano forme
d̄damū ē i p̄la forme. qz
unoz p̄ncipano eēntiōm
deat gradus et p̄ntōm
difficilia. n̄tōm solū p̄ntōm
n̄tōm intellectū. Sed n̄tōm
qz nō p̄ oia p̄ntōm

Solutio
Ad 1

Ad 2

actua/
m

Instantia

Solutio

quantū ad essentiā caliditatis q̄ passum alte-
rum. Illa tamē caliditas tribuit sibi magis
esse calidū ratione maioris dispositionis rece-
pre p̄ actionē ipsius ignis ipsū alterantis.

Instantia Forte iterū dicitur mihi. posito q̄ p̄dicta
duo calefactibilia ambo sint summe disposi-
ta. ita q̄ nullum illorū est vltterius disposibi-
le ad calorē. quia vtrunq̄ est summe disposi-
tum. **Solutio** Respondeo q̄ casu posito carbo ita p̄-
fectū daret calorē passū quod ipse contingere-
ret. sicut maximus ignis. immo vna sola scin-
tilla contingēs talē materiā summū calorem
in ea induceret. quia ipsam incenderet. et da-
ret formā ignis. **Ad sextū** nego consequen-
tiā cū sua probatione. quia nō variat p̄mūz
eternū p̄pter variationē essentie ipsius cari-
tatis. sed variat h̄mōi p̄mūz penes maiorē
et minorēz intimationē ipsius essentie carita-
tis in mētibus beatorū. iuxta quā intimatio
nē maiorē vel minorē quilibet beatorū est ma-
gis vel minus carus ipsi deo. **Ad septimū**
dicendū q̄ si ex p̄portione angeloz vis argu-
ere p̄portionē caritatis eoz. tunc sicut angeli
differūt specie. sic oporteret te dicere q̄ carita-
tes eoz differēt specie. et sic doctor noster cō-
cederet tibi gradus essentielles in caritate. q̄a
tales gradus ponit in omnibus differētibz spe-
cie. Sed illud nō oportet. q̄ dato q̄ nullus
sit gradus in essentia caritatis adhuc deus re-
plebit capacitates cuiuslibet angeli fm̄ q̄ for-
mā caritatis creādo et influendo ipsam inten-
sius vel remissius intimat cuiuslibet menti iux-
ta suā capacitātē. Posset etiā dici q̄ quilibet
fm̄ q̄ habz maiorē capacitātē fm̄ hoc etiā ha-
bet maiorē dispositionē. p̄pter qd̄ caritas eoz
quo ad gradus essentie dat talibus ange-
lis varios gradus q̄stū ad esse. p̄pter qd̄ vn̄
carior est deo q̄ alter fm̄ magis et minus esse
quo participat caritatē. ratione cui⁹ etiā a deo
diversimode p̄miant. **Ad octavū** dicendū
q̄ om̄e. nō dicit p̄tē nōialiter sed p̄tē aduer-
biale. Ex quo p̄s q̄ nō est intētio om̄e. q̄ ipz
mobile habet partē vnius eēntie et p̄tē alteri-
us eēntie terminoz. sed intēdit dicere q̄ mo-
bile nō sit totaliter elongatū a termino ad quē
sicut fuit aq̄z incipet motus. nec sit totaliter
elongatū a termino a quo sicut erit postq̄z cō-
pletus est mot⁹. sed q̄ sit in quodā fluxu vtrū
q̄ aliquo modo cōtingere. **Ad nonū** dicendū
q̄ illud nō est p̄pter minorē simplicitatē ipsi-
us esse. sed p̄pter varietatē dispositionū ex q̄-
bus contingit q̄ eadē essentia forme virtuali-
us et minus virtualiter dat esse. sicut em̄ poss

to q̄ agere non sit minus simplex q̄ virtus a
qua procedit. eadē em̄ virtus nō mutata forti-
us ageret in materiā magis dispositā q̄ min⁹
dispositā. sic et. **Ad decimū** dicendū q̄ mo-
tus intētionis terminat ad eandē qualitātē q̄
p̄fuit. q̄uis nō fm̄ idē esse quo p̄fuit. sed fm̄
nobilius et virtualius esse quod tali motu ac-
quirit in subiecto. **Ad vndecimū** dicendū
q̄ forma est fundamentū illius p̄ticipationis
nō quocunq̄. sed vt virtualiter cōtinet plura
litatē gradū in esse. quos gradus formaliter
cōicat subiecto cū capax eoz efficiat p̄ cōgruen-
tē sui dispositionē. et idō vt sic sibi mutuo cor-
rēdit fundamentū et relatō. puta eē fm̄ grad⁹ i
esse. et ipsa p̄ticipatio. **Sed 3̄** predictā do-
ctozis nostri positōz sūt i hac materia etiā ml-
toz doctoz opiniones. q̄uis aliq̄e mag⁹ di-
recte. aliq̄e nō minus. Dicit em̄ quidaz do-
ctor de nostris q̄ forma suscipiens mag⁹ et mi-
nus. suscipit nō soluz p̄ticipationē subiecti
magis et minus. sed etiā fm̄ se. q̄ materia est
p̄pter formā. et nō eōuerso. q̄ diuersa disposi-
tio in materia ē p̄pter diuersū gradū p̄fectio-
nis qui est i forma. puta q̄ forma sic requirit
ideo materia sic est disposita. ergo forma nō
suscipit magis et minus. q̄ p̄ticipat fm̄ ma-
gis et minus a subiecto. s̄ eōuerso. P̄. mo-
tus fm̄ formā nō est aliud q̄ forma in cōple-
ta in ordine ad cōplementū. euz ergo motus
sit partibilis. igit forma que acquirit per mo-
tū fm̄ se habet gradus fm̄ magis et minus.
Unde ait cōmētator. q̄. physicoz. q̄ in alijs ge-
nerationibus a generatōe habe partes oppo-
siti successiue recedūt a subiecto. et fiunt i ipso
partes generati. P̄. id quod uenit alicui
fm̄ suū eē actuale et fm̄ suū eē potētiāle. h̄ cō-
uenit sibi fm̄ se et fm̄ eēntiā suā. s̄ suscipe ma-
gis et minus conuenit forme fm̄ suū esse actu-
ale. quia actu sit in subiecto per actionē agen-
tis fm̄ magis et minus. Nihil autē sit actu
nisi potentia p̄ius fuerit. ergo fm̄ suū eē po-
tētiāle etiā habuit p̄ius esse magis et minus.
et p̄ consequēs cū sibi conueniat fm̄ vtrunq̄
esse. ueniet sibi fm̄ se et fm̄ essentia suam.

Sed nec illa eludūt. **Ad p̄mū 3̄** dicē
dū q̄ q̄uis materia dicat esse. p̄pter formā rō-
ne dignitatis et p̄fectōis q̄ magis sunt in for-
ma fm̄ se considerata q̄ i materia. tñ q̄stū ad
mutuā cōeigentia nō solū materia est. p̄pter
formā. sed etiā forma p̄pter materiā. nec va-
let cōntia. q̄ q̄uis materia sit. p̄pter formāz.
tamē nō oportet q̄ diuersi sint gradus in es-
sentia forme p̄pter diuersos gradus q̄ sunt i

Instantia

Solutio

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Jaco. d. vi
ter. q. 5. 2.

q. 3.

5

Solutio
Ad 1

dispositioe materie. qz hmoi dispoes sunt ad hoc vt ipsa materia diuersimode pficiat fm diuersos gradus i esse pualr pccetos in eade eentia forme.

Ad 2. Ad scdm dicendu qz motus p pze loquedo non est forma. sicut via no est terminus. qz motus e via i formaz. Et si aliq mo fm suu ee materiale motus diceret id e qd for ma. vt sic ipse motus no ee diuisibil. nec hret pres eentia lr disticta. Sz fm suu ee forma le motus e quida fluxus z e quid forma lr successi uu. z vt sic no est id e qd forma. cuz forma sit fm sua natura ens forma lr pmanes. Lome. etia videt ibi loq de pnbz qzritatiuis. qz si ali qua magnitudo q est calida dz frige fieri. illa magnitudo no sil relinqt calore in oibz suis pnbz. sz successiue.

Ad 3. Ad terciu dicendu qz for ma fit p agens actione actu i subiecto fm ma gis z min. in qtu subiecto magis z min? di spolito p actione ipsius agens forma dat ma gis z minus ee. z isto mo fm magis z minus etia fuit in potetia anqz est z i actu. sed nec nuc actu suscipit magis et minus i eentia. nec tuc ad tales gradus fuit i potetia. Magis etia p pze diceret qz forma dat esse fm magis z mi nus. qz qz suscipiat esse fm magis et minus. quia forma no suscipit esse sed dat esse. z sub iectu per forma suscipit esse. Minor ergo est neganda modo quo ille ponit ea. Est igitur alia opinio que ponit qz forma suscipiat magis z minus p additione partis eiusde ra tiouis cu pcedete. puta caritas per additione noue caritatis. z sic de alijs. Et probatur sic.

1 Sicut trahes siue tendes arcu curuitate ad dit curuitati. sic intedens albedine siue augel caritate. albedine addit albedini. et caritatem caritati. P. videmus ad sensuz qz plubuz addituz plumbz. totu efficitur ponderosius ex hoc qz grauitas addit grauitati. z ignis ad dituz igni totu efficitur calidius p additio ne vnus caloris ad aliu. Sic igitur eodem modo est in alijs. P. can dala superueniens

4 cacle magis illuminat aerē. P. sicut se ha bet augmentatio quantatiua ad quantate. sic se habet alteratio intesina ad qualitate. sed il la no potest fieri sine additoe noue quantatez g nec illa sine aductu noue qlitatez Sz illa opinio stare no pot. qz vel caritas supuenies faceret vnu cu caritate pexite. z tuc vna cari tas est forma z pfectio alteri. z altera eet sb iectu istius. vel maneret ab ea disticta. z tunc duo accnta realia solo numero dria eent siml in eode. Ad pmu g dicendu qz qz p hmoi tractu subiectu curuitatis flectit in extremis

vltra suam medietate. et p psequens ad cur uitate melius disponit. ppter quod eadem q pzfuit sine aliqua alia de nouo superueniete dat tali subiecto magis esse curuu. Sivero p continuatione hmoi tractus extrema totali ter iungeretur. tunc dico qz prima curuitas tolleretur z inducitur forma circularis figure que

specie differt a prima curuitate. Ad ij. dice duz qz sicut si alba superficies adiugitur albe superfici. ex hoc no suscipit magis intesine. sic eode modo de plumbz z igne. In eade em parte plumbi nec est maior grauitas nec ma gis graue esse qz ante fuerat. Sicut em plu res homies simul iucti fortius trahut nauē. nullus tamē eoz propter iuctione talem ad alteru est fortioz in seipso intrinsece. Sic li cet illi plures ignes simul iucti extrinsece pos sent i fortioze actōem. intrinsece tū ex hoc nul lus eozū esset magis calidus. qz si oppositum. qnqz apparet hoc esset p tato. quia materia nullius eoz vel saltē alterius no erat perfecte intesa vel summe ad caliditatez disposita an hmoi iuctione. z facta iuctione perfecte di

sponit. z p psequens intesius ee recipit. Ad terciu dicendu qz no est ad pposituz. vt patuit supius. qz lumē e forma intesionalis. Ad quartu dicendu qz no est simile de qntitate z alijs formis. qz sola quantitas e p se diuisibil ptes eiusd rationis. ideo ipsa fm tales ptes ppze augmentat. Nulla autē alia forma est diuisibilis in hmoi ptes nisi p accidēs. puta rone quantitate put fundat in quato. z ideo no pnt tales forme intedi vel augeri intrinse ce fm eentias. sed soluz fm esse intesum et re missum penes dispositione subiecti. Sed forte dices. Si de separet duos calores. quo ru vnus suo subiecto dat magis esse calidu. z alter minus esse caliduz. adhuc illi calores separati tenerent gradus suos qzuis essent sepa rati a subiecto. z p consequens ab omni dispo sitione subiecti. Dic diceret doctor noster qz nulla qualitas pot separi etia p potetia rei ab oi subiecto. qz hoc implicaret dictionez vt ipse pbat. ij. Iniaz. dist. xix. q. ij. Dato tamen qz ita fiat. tunc dico qz deus virtute sua cōser uans hmoi accidens supplet omne illud qd hmoi accidens in tali gradu perfectionis cō seruauit i subiecto anteqz separatur. ppter qd virtute diuina conseruante. tale esse et opera ri. aut saltem equiualeus habebit separu. qua le habuit cum erat subiecto z dispositioibus subiecti coniunctuz. Alij dicunt qz prima forma cedit et corrum pit. z perfectioz forma

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Instantia

Solutio

Op. qzta

...ninus simplex...
...magis disposita...
...Ad terciu dicendu...
...id e esse quod fuit...
...Ad vndecima dicitur...
...ve virtualiter...
...sc. quos gradus...
...i capax eoz...
...e. z do vt sic...
...i relato. puta...
...ano. Sed p...
...ioz fuit i hac...
...nones. qzuis...
...minus. Dicit...
...forma suscipiens...
...soluz participat...
...sed etia fm...
...no econfero...
...ppze dicitur...
...ma. puta qz...
...est disposita...
...z minus. qz...
...subiecto. sz...
...no est aliud...
...i complement...
...igit forma...
...gradus fm...
...tato. qz...
...a generatio...
...recedit a sub...
...P. id quod...
...ale z fm suu...
...e fm eentia...
...ma en ite...
...re in subiecto...
...z minus. P...
...cuis fuerit...
...abur pna...
...cu sub com...
...bi fm se...
...la occludit...
...arna vocat...
...z pfectio...
...idrata qz...
...entia no...
...i forma...
...uis materia...
...ter qz dicitur...
...ppze dicitur...

Scotus.

otra sco.

Solutio

Ad 1

introducitur primam continens in virtute. et sic susci-
 1 pitur magis. quia in omni motu reali terminus
 a quo et terminus ad quem sunt incommpossibiles.
 ita quod necessario unus abijcit altero acquisito.
 Sed in omni motu intentionis terminus a quo
 est forma remissa. et terminus ad quem est for-
 ma intensa. ergo acquisita intentione abijcitur re-
 2 missa. **P.** non minus sunt incommpossibiles
 terminus a quo et terminus ad quem in motu ad
 formam quam in motu ad verbum. Sed in motu ad verbum
 cum terminus ad quem acquiritur necessario termi-
 3 nus a quo relinquuntur. ergo idem quod prius **P.**
 contraria non possunt esse simul. sed plus. v. plus
 eorum dicitur. quod minus albus et magis albus sunt
 contraria. Sed illud dictum non solum est
 1 falsum. verum etiam periculosum. quia fide cre-
 dimus christi corpus manere tandem sub spe-
 ciebus hostie quod manet ibi homo species
 et non ultra. sed planum est quod illa hostia in acci-
 dentibus siue speciebus suis suscipit magis
 et minus. ergo si in tali motu species prime cor-
 2 rumperetur. tunc intensus vel remissus huius
 modi speciebus non remaneret ulterius sacra-
 mentum. quod est contra fidem. **P.** frigidum per
 sensum calido remittit calorem. Si ergo calor re-
 missus esset essentialiter alia forma a calore pre-
 cedenti. tunc frigidum generaret calidum per se. quia
 agens naturale per accidens corrumpit. non enim
 corrumpit nisi in quantum per se inducit aliquid
 in materia. ut patet per commentatores. xij. metha-
 phisice. sed ipsum frigidum non potest inducere frigi-
 ditatem. quia illa stare non potest cum calore in
 illo secundo gradu remisso primo. nec tepidita-
 te eadem ratione. ergo per se solum induceret ca-
 3 lorem. quod est impossibile. Ad primum igitur
 dicendum quod terminus a quo non est essentia forme
 absolute simpliciter. sed est ipsa forma secundum esse
 quod dat subiecto penes dispositiones protunc
 in subiecto existentes antequam talis motus inci-
 piat. terminus autem ad quem est eadem forma es-
 sentialiter secundum esse acquisitum ex dispositio-
 nibus inductis per tale motum. non oportet ergo quod forma
 prima tollatur. sed sufficit quod cesset in materia quam
 ad esse primum. et incipiat ibi esse quod ad esse secundum.

Ad 2 Ad secundum dicendum quod maior est vera sumen-
 do ipsum esse pro termino. non autem sumendo essentia
 am forme per termino. etiam minor est falsa. quia in
 motu circulari idem punctus potest esse terminus a
 3 quo et terminus ad quem. Ad tertium dicendum quod
 quousque maneat eadem essentia albedinis quam primo statim
 cum imperfectis dispositionibus dat minus esse albi. et
 postea inductis perfectioribus dispositionibus dat
 magis esse albi. non tamen manet simul minus

Contra eam

Solutio
Ad 1

Ad 2

Ad 3

albi et magis albi. eo quod iam esse transierit secundum
 quod erat minus albus. et tunc modo sit esse secundum quod
 actu est magis albus. Alij dicunt quod caritatem augeri quantum ad essentiam suam potest
 intelligi dupliciter. Uno modo secundum partes
 formales. et appellantur partes formales talia si-
 ne quibus impossibile est rem esse. sicut est diffe-
 rentia rei. vel genus. Alio modo secundum partes accide-
 tales que adveniunt et recedunt. sicut dicuntur carne
 secundum formam que permanet. secundum materiam autem que flu-
 it et desluit. Primo modo ut dicitur forma non
 recipit magis et minus. Secundo modo reci-
 pit magis et minus. Sed nec illud valet. **Contra alex
 andrum.** quia forma simplex non habet partes materiales
 in essentia sua. nisi per accidens sibi competat. pu-
 ta ratione subiecti in quo fundatur. si illud est
 quantum tunc talis forma extenditur et habet
 partes accidentaliter sibi competentes. Sed ca-
 ritas de qua ille loquitur in illa questione est for-
 ma simplex. et non fundatur in subiecto quanto.
 Est igitur quidam alius qui ea que ponit
 videtur radicaliter ex iam dictis transisse. Dicit
 enim quod omnem formam que intenditur. necesse est in-
 tendi per acquisitionem alicuius realitatis parti-
 cipantis forme illius specificam rationem. quod omne
 quod movetur est in potentia ad illud ad quod mo-
 uetur. quod motus est actus eius in potentia secundum quod in po-
 tentia. ut dicitur. iij. phisicorum. Omne autem quod est
 in potentia caret aliquo actu in quem tendit per mo-
 tum. ut patet. ix. methaphisice Sed subiectum est
 ista sub forma remissa. vere movetur ad realita-
 tem aliquam pertinentem ad genus qualitatis. ergo
 necesse est quod aliqua realitas illius generis per
 intentionem acquiratur. Addit tamen postea quod re-
 alitas illa secundum quam minor caritas perficitur. non
 potest esse integra caritas. et precise distincte
 participans realitatem aut rationem specificam si-
 cut unum individuum caritatis. sed participat
 rationem caritatis per quamdam reductionem. ita quod po-
 test dici minor caritas. Est enim illa realitas omnino
 impossibilis et re et intellectu. unde nec per divinam
 potentiam est factibilis per se quod capiat esse preci-
 sum et demonstratum. nec est intuitively intelligi-
 bilis etiam ab angelico intellectu sed solum est co-
 intelligibilis. Sed illa non videtur esse vera. **Contra alex
 reolu.** quod talis realitas augens essentiam caritatis. nec
 cessario a deo creabitur postquam creata fuit essentia
 caritatis. et per consequens ita terminabitur actus
 creationis ad hominum realitates. quod non termina-
 bitur ad essentiam caritatis. quod nulla factio termi-
 nat ad illud quod ante factum est quod incepit talis fa-
 ctio. sed essentia caritatis ante facta est quod ince-
 perit factio istius realitatis. Quare autem quod

Dpl. alex
augustinus.

Contra alex
andrum.

Aureolus

Contra alex
reolu.

distincte terminat actū diuine creatōnis. h̄ di
stincte potest a deo produci p sui oipōtētiāz. z
distincte pōt ab angelo cognosci. z potest eē
ens demōstratū. que oīa p̄cise sunt p̄tra te. ḡ
zē. P̄ oīs realitas vel ē materia. vl̄ forma.

2

vel p̄positū ex vtroqz. vel modus alicui' illo
rū. sed illa realitas quam tu ponis nō est ma
teria. quia tūc caritas cuius rationē specificaz
participat eēt ens materiale. nec forma vel cō
positū. quia tunc posset p̄cise produci et co
gnosci. quod tu negas. nec modus. quia mo
dus nō augmentat essentiā rei. sed illa reali
tas superueniens auget essentiā caritatis fm̄

3

q̄ tu dicis. P̄. quādo aliqua sic se habēt q̄
vniū est maioris p̄fectionis vel entitatis q̄ al
terū. si illud quod est minoris entitat' potest
habere entitatē p̄cīsam z distinctā sine illo qd̄
est maioris entitat'. tūc z eōuerso nō repuḡt
illi quod est maioris entitatis. habere entita
tem p̄cīsam ab eo quod est minoris entita
tis. z maxime potentia dēi in talibus operan
te. Sed si caritas augetur in essentia modo
quo tu ponis. tunc potest contingere q̄ cari
tas superueniens est maioris entitatis q̄ pre
existens. quia vni p̄uero qui hodie habet mi
nimū gradū caritatis. cras deus posset infun
dere maiorem caritatē q̄ habeat quicunqz be
atorū. tunc plane pateret q̄ caritas superueni
ens quam appellas concaritatē. esset maior
p̄fectionis z entitatis q̄ caritas p̄existens.
Eū ergo illa p̄cīstēs habuerit entitatē p̄cīsam.
ḡ z huic nō repugnat h̄re entitatē p̄cīsam.

4

P̄. aut gradus p̄cīstēs z gradus supueni
ens sunt eēntialiter ordinati. aut nō. Si sic.
tunc tales gradus necessariō differunt specie.
quia impossibile esse eēntialē ordinē inter ea
que sunt eiusdē speciei. z sic gradus supueni
ens nō p̄ciparet eādē rōem specificā cū p̄
cedēte. cui' ōppositū tu affirmas. Si nō sūt
eēntialiter ordinati. tunc ita p̄cīsam entitatez
poterit habere scd̄s a p̄mo sicut p̄mus a scd̄o.
q̄ i nō eēntialiter ordinatis sicut deus vel na
tura pōt p̄ducere p̄mūz absqz scd̄o. sic scd̄m
absqz p̄mo. Ad rōem suā dico q̄ illud qd̄
mouet motu intētionis ē i potētia ad vltēri
rē gradū in esse. nō autem in essentia. z illo eē
caret. z ideo tendit ad ipsum p̄ talem motuz.
Est etiam in minōri manifesta p̄titiō princi
pij. quia hoc ille deberet probare. vīcz q̄ sub
iectū existens sub forma remissa vere mouet
ad realitatez aliquā pertinet ad genus qua
litatez. accipiēdo realitatē p̄ parte eēntie ipi
us qualitatez.

Solutio
d̄us sic.

Quātuz ad terciuz

Tercium
p̄ncipale.

Lōdo 1

p̄ncipale. vtrum caritas augeri possit in in
finitum. Dico q̄ caritas simpliciter z absolu
te nō potest augeri i infinitū. fm̄ quid tamen
z respectiue potest augeri in infinitū. et sumo
hic argumentū intēsiue z nō extēsiue Pri
mū p̄tō sic. Omne quod recipit in aliquo
limitato z finito. fm̄ suam naturā est limita
tum z finituz. z p̄ se sequens nō potest simpli
citer crescere in infinituz. caritas est h̄mōi. er
go zē. P̄. oīs natura q̄ est intēsiuibilis z au
gibilis in infinituz. illa est remissibilis et di
minuibilis in infinitū. Un̄ q̄ q̄nto vt q̄ntū
est nō repugnat augeri i infinitū. ḡ quantuz
vt quantū est puta mathematice sumptū est
diuisibile z diminuibile i infinitū. Sed nec
caritas creata nec aliqua alia forma suscipi
ens magis z minus est remissibilis in infini
tum. als calefaciens posset per infinitū tem
pus remittere frigidum. q̄ nunqz induceret
aliquem calorem. eo q̄ semp aliquid frigidū
tatis remaneret in illo subiecto. Est i instā

2

Instantia

Solutio

Lōdo 2

tia ferretur de numeris contra maiore p̄posi
tionē qui augent in infinitū. nō tū diminiū
tur in infinitū. eo q̄ statim habeant ad ipsaz
vnitatem. R̄ndeo q̄ hec instātia nō est ad
p̄positum. quia nos loquimur de gradibus
forme eiusdē speciei. numeri autē differūt spe
cie. Scd̄am conclusōz p̄tō sic. Sicut se ha
bet noticia abstractiua vie ad noticia intui
uam patrie. sic se videt habere caritas deside
ratiua vie ad caritatē fructiua patrie. sed si ab
stractiua vie augetur siue intenderetur in
finitum. nunqz tamen posset q̄stum ad perfe
ctionem noticie equari noticie intuitive pa
trie. ergo si zē. P̄. q̄ncunqz aliqua sic se ha
bent q̄ actus vnus q̄uisqz intēdat nō pōt
eq̄ri actui alteri. nec eius p̄fectōem attingere.
attū sp̄ p̄ sui intensionem sibi poterit magis
ac magis conformari. tūc illud cui' actus sic
intendit pōt dici aliquo mō augibile siue in
tensibile in infinituz. sed actus caritatis vie
isto modo sic se habet respectu actus caritatis
patrie. ḡ zē. Maior p̄z. q̄z cū habet cognosci
mus p̄ p̄rios eozū act'. ideo ex cōditionibz
ipsozū actū iudicamus de cōditionibz ipo
rū habitū. Minor p̄z. q̄z act' p̄p̄ri' carita
tis vie est amor desiderij qd̄ necessario est cuz
motu z affectōe ipsius animi. p̄pter quod di
xit August. in cōfessionibus suis. Ad te feci
si nos d̄ne. z in quietuz est cor nostrū donec

2

o s

requiescat i te. Sed act^o ppri^o caritat^{is} patrie est delectabilissima et beata fruitio et plena me^o quietatio. Sed planuz est q^o p^odict^o act^o caritatis vie. cuz nullo modo possit habere p^ofecta delectatione et plenaz quietatione. nullo modo poterit equari beate fruitioni. Q^o aut^o h^omoi actus caritatis vie possit sp^o magis con^oformari actui caritatis patrie. patet. qz viator existens i statu p^ofectoz i suis opationibz n^o est minoris efficacie qz ex^ons i statu penit^oum seu de nouo p^ouerioz. sed exist^ons i statu penitenti^o tante fuit efficacie gratia dei sibi coo^operate. q^o ex merito suo actus sue caritatis magis fuit depuratus. et p^osequens actui patrie magis p^oformatus. quod patet. qz als de statu penitenti^o n^o peruenisset ad statum p^ofecto^oru. ergo eade^o ratione vel potiori hoc v^olterius continue poterit p^omereri. P^o ides confir^omo sic. De rone viatoris est q^odiu manet via^o tor si inutiliter ociosus n^o fuerit. semp suo ter^omino poterit magis appropinquare. na^o quic quid n^o p^otingit terminu^o poterit pp^oinquius accedere ad terminu^o. sed sola int^orelio caritatis facit nos appropinquare termino nostre pere^ogrinationis. qz sicut sola caritas fm^o augm^otu^o diuidit inter filios p^oditionis et regni. sic sola caritas iuxta suu^o augmentuz nos facit ap^opropinquare ad h^omoi regnuz. hoc em^o nulla virtus potest fm^o se excepta sola caritate. cum ois alia virtus possit esse in formis. et p^o conf^oques sine merito. Dato igit^o q^o deus iustu^o via^o tor^o p^o infinitu^o tepus dimitteret viator^o. caritas i infinitu^o possit augm^oetari. q^ouis nu^oqz eq^o ref^o caritati beatoz. Sed p^otrariu^o p^ome con^oclusionis tenes quida^o doctor ponit absolute q^o caritas potest augeri i infinitu^o. qz nec fm^o ratione pp^oie speciei caritas h^oz terminu^o. cuz sit p^oicipatio q^oda^o caritat^{is} infinite q^o est sp^ou^oss^octus. nec ex p^ote ag^octis. qz deus q^o est infinite p^oducit caritate. nec ex p^ote subiecti. qz q^onto magis caritas int^odit tanto magis capacitas subiecti auget. nunqz em^o vas aliquod possit impleri liquore. si quato plus susciperet tanto habili^ous fieret ad suscipiendu^o. p^opter q^o vt dicunt in infinitu^o pot^o fieri augmentu^o caritatis. P^o ca^o de^o conclusion^o quida^o ali^o probat sic. Sp^o ro et m^osuram habet sumit^o ab obiecto. cu^o igit^o bonitas diuina q^o e^o pp^ori^o obiectu^o caritatis sic i infinitu^o diligibilis. g^ozc. P^o p^ofectibile p^o caritate pot^o fieri i infinitu^o sp^o nobili^o. g^o caritas pot^o i infinitu^o semp augeri et int^odi. p^ontia p^oz. quia sp^o debet esse p^oportio inter p^ofectibile et p^ofecti^oonc. antecedes p^obat. qz de^o pot^o i infinitu^o crea^o

Thōas 3

Alij ad id

1
2

re angelu^o nobilior^o. qz nulla creatura pot^o ex^o haurire pot^octia creatoris. cu^o g^o volūtas ageli sit pp^ori^o subiectu^o caritat^{is}. g^ozc. P^o vbi ter^o min^o ad que accedit p^o int^oreio^one alicui^o forme distat i infinitu^o. ibi crementu^o illius int^oreio^ois potest esse i infinitu^o. h^oz termin^o p^o que accedi^omus p^o int^oreio^one caritatis distat a nobis i infinitu^o. ergo zc. Sed illa opinio exp^ose esse aut^o cupiditas caritate exist^ore. donec veniat ad tanta^o magnitudinē qua maior esse n^o possit. P^o nullus motus alterat^ois pot^o ee^o infinitus. vt patz. vij. p^oh^oisicoz. h^oz ois mot^o int^oreio^ois e^o motus alterat^ois. g^ozc. P^o si sp^o int^oreio^ois e^o motus alterat^ois. tūc null^o possit ee^o beatus. quia nunqz repleret capacitas. nullus autez beat^o esse potest. nisi tota sua capacitas sit plene quietata. et p^osequens repleta. ergo zc. P^o causa formalis n^o potest dare materie seu subiecti causalitatem materialē seu p^oditōz materia^olē. sed receptibilitas seu capacitas est cōditio materialis. ideo capacitas n^o potest augeri subiecto ex collatione caritatis. ergo zc. P^o talis capacitas voluntatis quam ponis. vel est idē quod natura volūtat^{is}. et tūc sicut natura n^o potest crescere i infinitu^o. in p^o illd^o aug^oust. iij. super Gen. c. ij. Omnis natura e^o certis limitibus circumscripta. Et. ij. de anima. Omniu^o natura cōstantuz est certa mensura magnitudinis et augm^octi. Sic talis capacitas idem exist^ons quod volūtas n^o poterit crescere i infinitu^o. Aut dicit p^ofectionē additaz volūtat^{is}. et tūc sequitur idē quod prius. quia p^ofectio et p^ofectibile sunt p^oportio^oata. finitu^o autē et infinitum n^o sunt h^omoi. ergo zc. P^o n^o magis habet deus rōez infinite inq^o tū est causa productiua caritatis. qz inq^ostum est causa cuiuscūqz alterius creature. sed ratione infinitatis diuine n^o arguit aliqd^o productū a deo crescere i infinitu^o. ergo nec de caritate hoc arguere debemus p^opter dei producentis infinitatez. P^o si caritas n^o haberet terminu^o fm^o ratione pp^oie speciei ex hoc q^o est quedā participatio infinite caritatis tūc cū omis creatura participet diuinā eēntiā que est formaliter infinita. sequer^o q^o nulla creatura eēt terminata fm^o rōem pp^oie speciei. p^ontia p^oz. q^oda^o posita eade^o cā sequit^o idē effectus. Ad p^omu^o igit^o dicendū q^o ratio et mensura caritatis create sumitur ab obiecto n^o fm^o adequatione. quia sic deus solus habet caritate. sed fm^o con^oformitatem obiecti ad potentia^o. cū igit^o cap^o

Contra thomā

Solutio ad

Ad 2

caritas nostre voluntatis sit finita. ergo caritas
 non potest crescere in infinitum simpliciter. Ad secundum.
 Dicendum quod illi qui ponunt quod caritas est in diuer-
 sis angelis dicitur sic sicut in ipsi angeli. illi uero qui
 habent dicere quod si deus in infinitum semper produ-
 ceret nobilitatem angelorum. quod semper produceret nobili-
 tatem caritatis. Sed dato quod caritas eiusdem speci-
 ei sit in omnibus angelis. tunc potest negari prout
 quod cum eadem specie non possunt dari in finiti gra-
 dus nec in eadem nec in esse. non videtur quod aliquid
 possit in infinitum intendi simpliciter et absolute
 nisi mutet speciem. Propter quod dicunt solle-
 nes doctores. quod tanta fuerat gratia et caritas in
 christo. quod si amplius augetur non mansisset
 in eadem specie. Ad probationem dicendum quod quod
 eius homo propter perfectionem ad perfectibile re-
 quiritur in perfectioribus naturalibus. non tamen in su-
 pernaturalibus. Unde quis antea christi quam
 tunc ad sua naturalia sit inferior quam quod angelo.
 in ipso illud per. Minus est enim paulo in
 angelis. caritas tamen christi maior est quam sit caritas
 omnium angelorum simul et unite sumpta. Ad ter-
 tium dicendum quod maior est veraybi accessus ad
 terminum in successu. sed sic non est de accessu ad
 obiectum caritatis. quolibet enim actu caritatis
 tale obiectum attingit. Ad minus dicendum quod
 quis naturaliter et tentatiue deo distat a no-
 bis in infinitum. est tamen cuiuslibet creature in-
 terior quam creatura sub ipsi. sicut quod ait beatus Au-
 gustinus in libro confessionum. propter quod cuiuslibet cre-
 ature potest obiectiue iungi sicut bene placitum sicut
 voluntatis. Virtus etiam sedet conclusio in
 pugnat ab aliquibus sic. Omne finitum per
 unum accessum attingi potest maxime ab eo quod est
 eiusdem rationis cum ipso. sed caritas cuiuslibet cri-
 stianus in patria est finita. et eiusdem rationis cum ca-
 ritate vite. ergo attingi potest quo ad sui equali-
 tatem per continuam intensioem caritatis ipsius vite

Ad 3

1. P. dato quod aliquis in patria habeat tres gra-
 dus. et unus viator habeat unum. et idem via-
 tor per opera meritoria acquirat secundum gra-
 dum. non apparet quare non possit illum ter-
 tium gradum attingere. maxime cum sit eiusdem ra-
 tionis cum isto secundo quem iam adeptus est.

Ad 2 et 3

2. P. quod doctor noster hic ponit exemplum de
 angulo contingente resultate ex diametro et linea
 semicirculi. Respondetur illi quod exemplum non est
 ad propositum. quia illi duo anguli sunt diuersarum ra-
 tionum. ideo per incrementum unius non puenit ad
 equalitatem alteri. Sed caritas vite et caritas
 patrie est caritas eiusdem rationis. imo in eodem hoie
 supra est eadem caritas numero. sed in his que sunt
 eiusdem speciei. per intensioem unius puenit ad similitudinem

alteri. Sed illa non concluditur. nec in me. nec in doctore nram. Presupponit enim doctor quod ille proficiens in caritate maneat viator. qua hypothesis supposita arguitur sic. Quicquid aliqua duo sic se habent quod eis realiter annexa a quibus abfolui non pnt sunt diuersarum rationum et quodammodo inconpossibilia. tunc talibus sic permanetibus per intensioem seu incrementum unius non puenit ad equalitatem alteri. sed caritas vite et caritas patrie sunt homini. ergo etc. Maior pars. quod non potest fieri coequalitas inter aliquam stater repugnata iter ea que ipsi sunt inseparabiliter annexa. sed minor patet expressse per Augustinum in omelia que legitur in festo Johannis euangeliste. Ad primum ergo dicendum quod licet caritas vite et patrie sint eiusdem rationis. tamen put est in viatore. est inseparabiliter coniuncta his que differunt ratione ab illis que necessario sunt requisita quo ad perfectionem caritatis que est in patria. pura hic est coniuncta enigmati fidei. ibi autem clare visio obiectum diligibile clarissime demonstrat. Dicendum autem viatoris reclusa est in carcere molis corporalis. de quo dicit Sapientia. ix. Corpus quod corrumpit aggrauat animam: et deprimat terrena habitatio sensum multa cogitantem. ibi autem extra est ab omni molestia corporali. His et alijs multis similibus statibus et permanentibus in viatore. planius est quod subiectum caritatis nunquam tam nobiliter disponet in via qualiter in patria. propter quod eadem essentia caritatis nunquam daret esse tam nobile et intensum quale daret in patria. cum ergo caritas non suscipiat magis et minus sicut essentia sed solum sicut esse. sequitur necessario quod viator manens viator nunquam per sue caritatis augmentum caritati comparentis poterit coequari. Sicut enim linea unius cubiti signata in circulo decet cubito non crescente circulo semper magis dirigitur et accedit ad rectitudinem. et quicquid circulus cresceret in infinitum. nunquam pars illa manens in circulo fieret plene recta. Si tamen separaretur a circulo in breuissima morula posset perfecte dirigitur ita quod totaliter esset recta. Sic quis caritas viatoris annexa statui prout miserie que circulo similes. eo quod idem sibi respondeat per sine et pro principio. quia viator de terra oritur et iterum reuertetur. quis inquam talis caritas inter datur. manens tamen in fixa periodo illius presentis miserie nunquam erit plene recta sicut illa que est in patria. raptam vero extra statum predictum quasi in actu oculi perfecte dirigetur. Et per hoc patet ad secundum et tertium. arguendum.

Contra illa

Solutio Ad 1

Ad 2 et 3

Quartus
pncipale.

Quātum ad quar

Lōclo 1

Lōclo 2

Lōclo 3

tū pncipale. vtz caritas possit minui. dicēdū q caritatē posse minui pōt itelligi triplr. Pri mo ex pte caritatē fm se. Scdo ex pte dei. Ter cio ex pte opatōis nre. Quātū ad p̄mū di co q hūm caritatis fm se nō repugnat qn mi nuū possit. qz habitui cui competit augeri illi fm se non repugnat minui. sed caritati vt pa tuit in p̄mo articulo p̄p̄terit augeri. q̄ sibi fm se nō repugnat minui. Scdo dico q non repugnat caritati minui ex parte dei. qz agēs libez habēs plenū dominiū sup aliqūē habi tū. si ipm pōt augere ipm etiā potest diminue re. sed deus p suam gratuitā z liberam influētī am nō solū causat habitū caritatis. s; etiā au get z intādīt. z habet plenū dominiū sup ipz. ergo zc. Tercio dico q ex actibz nostrs car itatē possum⁹ totalr pdere siue amittere. sed caritate manēte p nullū actū nrm possumus caritatē minuire. P̄mū patz. qz p peccatuz mortale caritas totaliter tollit. sed nostrs acti bus possum⁹ peccare mortaliter. ergo zc. Se cundū probādo vnū p̄suppono. puta q cum actus nostri sint triplices. s. boni. mali z indif ferētes. per bonos actus z indifferētes caritas nō minuat. Tūc arguo sic. Omnis act⁹ no ster malus vel implicat peccatum veniale. vl mortale. sed mortale non minuit caritatē. qz omne quod minuit aliquid adhuc relinquit. sed mortale pctm nihil relinquit de caritate. qz ipsā totaliter tollit. Nec veniale. qz omne fini tū totaliter pōt consumi p ablationē frequen tē alicuius finiti ab ipso. sed caritas ē res fini ta cū sit creata. ergo si p vnum peccatū venia le posset dimmūi. tūc p frequētationē z mul titudinē talium peccatōz venialium posset tota liter plimū seu corrumpi. z p zsequēs cuz nō habēs aliquid de caritate necessario dānnet. sequeret q ex solis venialibus sine omī pecca to mortali necessario homo dānaret. P̄ si aliquis nuper p̄uersus habens minuz gra dum caritatis peccat venialiter. aut tale veni ale pctm dimmūit aliqd de caritate aut nihil Si dimmūit. tūc qz min⁹ grad⁹ fuit. tūc ni hil de caritate manebit. z sic si tal hō moreret tūc ppter vnū pctm veniale p̄p̄tue dānaret. Si nihil dimmūit pari ratōne nec aliquid aliud peccatū veniale dimmūere potest Sz contra illam veritatē est opinio quorundam qui dicunt q caritas minuit in sua essentia p pter peccata venialia. quia homo multiplicā

Opinio 3
illa.

do h̄mōi peccata acquirit habitum cupidita tis. z quāto magis multiplicat actus huius modi peccatōz. tāto magis intēditur inclina tio ad peccādum. z p cōsequens minor incli uatio siue habitatio ad bonū. habitatio au tem ad bonū vt dicunt est ipsa caritas. ergo peccata venialia dimmūit caritatem. Et ad dunt q sic peccatū veniale dimmūit caritatē q ipsam tamē nō tollit. quia in peccatis veni alibus est deuenire ad talē terminū. vltra quē si elicitur aliquis actus malus qui als ēē ve nialis extunc esset mortalis. Et illud mul tiplīter probat. P̄mū sic. Sicut peccatū mortale est totalis auersio a deo. sic peccatum veniale est aliqualis auersio a deo. Sed in to tali auersione amittit̄ tota caritas. ergo i ali quali auersio ē aliquāliter amittit̄ caritas. ita q minus diliget deus qz deberet diligi. Pro pter quod ait August. in libro z̄fessionū. Q magne deus minus te amat qui aliquid tecū amat quod nō ppter te amat. P̄. illud qd i p̄ncipio puta i p̄ma caritatē infusio facit q minor caritas infundit. h̄ post infusaz caria tē facere pōt vt caritas minuat. sed multitu do venialium pctōrum si fuerit in homie qn p mo sibi caritas infunditur facit vt ei minor ca ritas infundatur. ergo zc. P̄. posito q nūc 3 sint duo in equali gradu caritatis. si vnus il lozum cōmittit veniale peccatū z nō alter. pec cās minus car⁹ erit deo qz nō peccās. sed qui est minus carus deo minus habet de caritate. ergo ex peccato veniali caritas diminuta est i tali homine. q̄uis totaliter nō sit sublata. P̄. omne malū vt malū est tollit aliquid de 4 bono. sed pctm veniale est malū. ergo zc. P̄ 5 post maiorē caritatē z̄tingit aliqūē eē minus dispositū pro caritate qz antea fuerat. sed cari tas sicut tu dicis suscipit magis z minus fm maiorē z minorē dispositōz subiecti. ergo zc. P̄. lxxij. questionū. q. xxxvij. ait Aug⁹. 6 Lum augetur cupiditas minuitur caritas. Sed illa nō vidētur esse vera. qz sicut al Contra illā opioniē. dem actibus generat z auget habitus. vt p̄z ij. ethicoz. sic ex z̄similibus actibus corum pit z dimmūit habitus. sed nullū pctm veni ale pōt corrumpere habitū caritatis etiā vt tu ipse dicis. ergo nullū peccatuz veniale potest ipm minuire. Ad p̄mū ddm q licz cū pec cam⁹ venialr nō p̄uertamur ad deū tāto cona tu sicut debem⁹. nō tñ auertimur a deo. qz nō z̄stituim⁹ nobis aliū finē quē deo pferamus. nō p̄p̄rie ergo d̄z pctm veniale auersio a deo. Forte dicit q ex illa solutione illi habent Instancia

Contra illā opioniē.

Solutio Ad 1

Instancia

ppositum. quia cum dilectio sit qdā uersio
mētis in xū. ḡ si pctm̄ veniale hm̄ōi uersio
nē retardat. ḡ dimiuit caritatē Rñ. q̄ licz
p ipsa venialia pctā actus caritatis q̄ ad suū
feruorē tepescat. habit⁹ tñ caritatis integer p/
seuerat. Ad scdm̄ dicēdū q̄ maior pt̄ nega
ri. qz multa sūt q̄ rē pnt̄ impedire dū ē in fieri
que tñ ipsā nō dimiuit cū est in facto eē.

Solutio

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Argu/
tū pnci
e.

Ad terciū dicēdū q̄ licet q̄tū ad exteriorē
apparētiā deus videat min⁹ diligere ipm̄ q̄
est in pctō veniali q̄ aliū. eo q̄ effectū minus
diligētis circa ipm̄ exerceat. qz ipm̄ p tali pe/
cato ad penā purgatorij ordinat. ex h̄ tñ reali
ter ondit q̄ nō min⁹ diligit ipm̄ q̄ aliū. qz eq̄/
le celeste p̄m̄iū ambob⁹ reseruat. pctm̄. n. veni
ale q̄uis mereat penā. nō tñ dimiuit gl̄iam

Ad q̄rtū dicēdū q̄ malū venial pcti q̄uis
nō tollat illud bonū qd̄ iā in aīa factū est. im/
pedit tñ illud bonū qd̄ protūc cū tale peccatū
p̄mittit possit fieri in aīa viatoris. Uel dicent
dū q̄ tollit aliqd̄ bonū. qz facit hoies tepescere
q̄ ad feruorē act⁹. Ad q̄ntū dōm q̄ sicut ca
ritas ē a solo deo. sic imediata dispositio q̄ ad
caritatē i se ē a solo deo. r̄ iō pctā nra venialia
sicut nō attingūt caritatē. sic nec attingūt im
mediatā dispositōem ad eā. r̄ iō de magis dispo/
sico nō fit min⁹ dispositio respectu caritatis i se
licet respectu annexoz possit per⁹ disponi. pu/
ta p inobediētiā r̄ rebellioz viriū inferioroz.

Ad. vi. dōm q̄ si tal cupiditas ē veiale pctm̄
tūc nō pōt attingere habitū caritatis. tñ qz p
talē cupiditatē vires inferiores readunt mi/
nus habiles ad obediēdū impio volūtati im
pantis fm̄ rectā rōem. ḡ sit hō min⁹ feruidus
q̄tū ad executionē ipsi⁹ act⁹. r̄ ideo cupiditas
minuit caritatē nō i se q̄tū ad habitū. sed so/
lū q̄tū ad actuz. Ad argumentū pncipale
dicēdū. q̄ q̄uis caritas non sit quātitas. tñ
habet quēdā modū quantū.

Distinctio decima octaua.

Reterea dili

Pgēter rē. Postq̄ mgr̄ tractauit
de mō tp̄alis p̄cessiois ipsius
spūsc̄i. i hac. xvij. distinctioe tractat de p̄p̄i
etate ipsi⁹ spūsc̄i signata sub noīe dari siue
doni. Et p̄t breuiter ista distinctio diuidi in
q̄nqz ptes. fm̄ q̄ mgr̄ circa h̄ nomē donū pro
ut p̄uenit spūsc̄i mouet q̄nqz q̄ōes. Se
cūda ibi. Sed querit̄ cui donabilis. Tercia
ibi. Dic onē questio. Quarta ibi. Dic querit̄

tur vtz filius. Quinta ibi. Post hec querit̄
vtrū rē. Prima diuidit in tres. qz primo ar/
guēdo ad vtrāqz partē mouet questioē. Se
cūdo circa motū questioē ponit suā determi
nationē. Et terciō siue determinatōi adiungit
probationē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹.
Tercia ibi. Nō ergo spūsc̄i sanctus. Sicut que
stio secūda diuidit in tres ptes. Nā primo
magister p̄mittit titulū questiois. Secun
do tangit materiā solutōis. Et terciō subiun
git quoddā notabile ex p̄dictis. Secūda ibi
Ad quod dicimus. Tercia ibi. Et notandū
est. Etia terciā questio diuidit in tres ptes.
fm̄ q̄ primo mouet questio. Secūdo addit
respōsio. Et terciō ex p̄dictis quasi correlarie
multiplex infert illatio Secūda ibi. Ad hoc
breuiter respondemus. Tercia ibi. Ecce his
verbis. Et hec in quattuor. fm̄ q̄ inferuntur
quattuor correlaria. Secūda ibi. Ex supra/
dictis. Tercia ibi. Et fm̄ hoc rē. Quarta ibi
Itaqz et spūsc̄i sanctus. Quarta questio simili
ter diuidit in duas ptes. Nā primo propo/
nit questioē. Secūdo annectit respōsionē
Respōsio incipit ibi. Ad quod dicimus q̄ fi
lius rē. Ultima questio diuidit i duas par
tes fm̄ q̄ primo mouet questio. Secūdo in
futurū differtur eius respōsio. Secūda ibi.
Dui⁹ questiois determinationē Circa hāc
distinctionē quero.

Vtrum hoc nomē donū in diuis di/
cat nonnaliter. Et videt q̄ non.
qz omne nomen notionale importat
distinctionē. sed in hoc nomie donū nō ē di/
stinctio. quia tota trinitas r̄ quelibet persona
potest seipsam dare. ergo rē. Cōtra. iij. de
trini. ca. pen. ul. ait Augul. Spiritūsc̄i sanctum
donū esse est spūsc̄i sanctuz a patre procedere.
sed processio est nomē p̄sonale siue notionale
ergo rē. Sic breuiter sunt quattuor vidē
da. Primo de hoc quod querit̄. Secū/
do vtrum soli spūsc̄i sancto conueniat hoc no/
men donū. Tercio vtrū spūsc̄i sanctus sit eo
donuz quo spūs. Quarto vtrum sit eo do
num quo deus.

Quantū ad primū

Articls 1

vtrū hoc nomē donū i diuis dicat nonnaliter
Dicēdū q̄ sicut verbū fm̄ suā p̄p̄iam ratōez
dat intelligere p̄cessum a proferēte. ita donū
dat intelligere processum a donāte. sed pro/
cessus conuenit persone r̄ nō essentia. ideo taz
verbum q̄ donum in diu inis ē personale seu

notiōale et nō cōtiale. Propter qd̄ aug. iij. d̄ tri. c. vi. ait. q̄ sp̄m̄ sc̄m̄ donūz eē a pre p̄ce dere. Nōmē tñ dati cōtialr̄ sumit. q̄z̄ uenit sp̄m̄ sc̄m̄ ex tpe. Un̄ ait aug. v. d̄ tri. c. xv. sp̄m̄ sc̄m̄ ab et̄no fuisse donū. s̄z̄ ex tpe fuisse datū.

Articls 2

Quantuz ad secun

dū articulū. vtz̄ soli sp̄m̄ sc̄m̄ ueniat h̄ nomē donū. Dicēdū q̄ donū tripl̄r̄ differt a dato. Nā donū ē donatio libera. ex q̄ nō expectat̄ aliq̄ redonatio. vt̄ p̄z. i. ethi. Ex q̄ p̄z̄ q̄ donū ratione sue significatiōis addit aliq̄d sup̄ datū. Sc̄do differt i mō significādi. q̄z̄ donūz d̄z̄ q̄ si ab aptitudine vt̄ d̄t. sed datū dicit̄ ab actu donatiōis. Tercio d̄t̄ rōe significatiōis q̄z̄ donū cū sit nomē significat sine tpe. sed da tū cū sit p̄cipiū. vel si noiāl̄ sumit q̄ si p̄ no mie s̄bali tenet. iō significat cūz̄ tpe. Ex q̄b̄ p̄z̄ q̄ donū dicit̄ rē emanātē p̄ modū libertat̄ sine tpe in aptitudine vt̄ d̄t. Cū igit̄ sp̄m̄ sc̄m̄ cūz̄ procedat a patre et filio p̄ modū amoris et libere sine tpe in aptitudine naturali vt̄ d̄t in tpe. cū etiā quia amor p̄ncipaliter habz̄ ra tionē doni. alia aut̄ ex p̄sequēti inq̄tum p̄nci p̄t̄ rationē amoris. ideo sp̄m̄ sc̄m̄ p̄p̄ne do nū dicit̄. Propter qd̄ ait Aug. xv. d̄ trini. c. xvij. Nō frustra in hac trinitate nō dicit̄ ver bū dei nisi filius. nec dicit̄ donū dei nisi sp̄m̄ sc̄m̄ sanctus.

Articls 3

Quantuz ad terciuz

p̄ncipale. vtz̄ sp̄m̄ sc̄m̄ sit eo donū q̄ sp̄s. di cēdū q̄ sp̄m̄ sc̄m̄ eadē proprietate ē donū qua p̄stituit̄ esse p̄sonali. q̄z̄. b. Aug. iij. d̄ tri. c. xvij. dicit. q̄ sicut natū esse ē filiū a patre esse. ita sp̄m̄ sc̄m̄ sanctū donū dei esse est a patre et filio procedere. sed filiū natū esse est sua p̄sonalis proprietate. ergo sp̄m̄ sc̄m̄ sanctū donū dei eē zc̄.

Locō au gustinē

Sed p̄tra illud arguit quidaz̄ sic. Illud quod uenit sp̄m̄ sc̄m̄ sancto i ordine ad creaturā nō potest esse sua proprietate p̄sonalis. sed eē donū uenit sp̄m̄ sc̄m̄ sancto in ordine ad creaturā. ergo zc̄. Maior patz̄. q̄z̄ proprietate cuius libet diuine p̄sone est p̄rior omi creatura. Mi nor etiā pater. q̄z̄ ex hoc sp̄m̄ sc̄m̄ sanctus dicit̄ do nū. q̄z̄ dat̄ nobis. P̄. omnis relatio rei ad creaturā est relatio rōnis. sed p̄p̄ietas i diui nis est relatio realis. cū igit̄ hoc nomē donūz cōueniat sp̄m̄ sc̄m̄ sancto in ordine ad creaturas. ergo zc̄. P̄. vna p̄sona diuina nō cōstitui tur duabus relationibus. sed sp̄m̄ sc̄m̄ sancti p̄so na p̄stituit̄ spiratione passiuā. ergo esse donū

nō erit eius p̄sonalis p̄p̄ietas. ergo zc̄. Sz̄ illa sunt manifeste p̄tra inr̄ctiōne Augu. pro ut magister cū adducit i illa. xvij. distinctiōe in lra. Ad p̄mū dicēdū q̄ minor nō est vsq̄z̄ quaq̄z̄ vera. quia si nulla creatura eēt nec vnq̄z̄ fieret. adhuc sp̄m̄ sc̄m̄ factus esset donūz. eo q̄ eēt amor p̄sonaliter productus in diuinis. amor autēz̄ est donū p̄mū oim̄ donoz̄. p̄mū em̄ quod libere damus est amor noster. et illo p̄ p̄sequēs damus omne qd̄ libere dam⁹.

Solutio

Ad 1

Ad secundū pater p̄ idē. Ad terciū dicē dū q̄ sicut uerbario i diuis est idē qd̄ genera tio. sic donatio in trineccē i diuis idēz̄ ē quod spiratio. et p̄sequēs esse donū et esse spiratuz̄ idem sunt.

Ad 2 et 3

Quantum ad quar

tum. vtz̄ sp̄m̄ sc̄m̄ sit eo donū quo deus. Di cur doctor noster hac distinctiōne. q̄ cū q̄libet diuina p̄sona sit omnino simplex. ideo illud quo sp̄m̄ sc̄m̄ est deus. et illud quo est donūz non p̄nt realiter differre. differre tamē forma liter. q̄z̄ sicut pater nō est formaliter eo pater quo deus. nā formaliter ē deus deitate et pater paternitate. sic sp̄m̄ sc̄m̄ sanctus ē deus p̄ diuinaz̄ eētiam et naturā formaliter. donū autē ē pro p̄rietate relatiua. Et declarat se exemplariter dicēs. q̄ sicut aliquis currens existēs lassus et calidus. alio est formaliter lassus. et alio for maliter calidus. q̄z̄ lassus est lassitudine. et ca lidus calore. originaliter tñ vno et eodem reci pit vtrūq̄. vtz̄ ipso cursu. Ita sp̄m̄ sc̄m̄ factus ea deus sua processioe accipit q̄ sit deus et q̄ sit do nū. q̄z̄ quis formalr̄ sit p̄p̄rietate donū et na tura deus. Sz̄ quis a nullo aduersariōū hec dicta doctoris p̄ alia sua dicta ducat. tñ satis apparēter vident̄ repugnare. cū ipse vn digz̄ i diuis neget eē d̄m̄tā formālē. Huc aut̄ obiectioni de facili possumus r̄ndere. di cētes q̄ doctor hic sumit d̄m̄tā formālē p̄ ea d̄ra q̄ ē fm̄ formālē rōem. et talē nō negat iter relatiōz̄ et sūdamtū etiā i diuis. q̄z̄ quis eā neget int̄ absoluta. Ad argumētū p̄ncipale d̄d̄z̄ q̄ donū dupl̄r̄ ad p̄ns dicit̄ p̄t. Uno mō oē illd̄ qd̄ est donabile vel dari p̄t̄ siue a seipso siue ab alio. et sic d̄z̄ eētialit̄ i diuis. q̄z̄ uenit oib̄ bus tribus. Nā p̄ p̄t̄ dare filiū. et p̄t̄ et fili⁹ sp̄m̄ sc̄m̄ sanctū. et pater seipm̄. p̄t̄ etiāz̄ quelibet p̄sona diuina dare seipsoz̄. Alio modo dicit̄ donū illud quod ex p̄p̄rietate sue originis accipit q̄ sit donabile. et hoc nomen donum dicit̄ notōaliter i diuis. eo q̄ soli sp̄m̄ sc̄m̄ sancto

Articls 4

Nota q̄ egid⁹ ap̄t̄ se ponit for malitatem.

Contra egi dium.

Solutio

Ad p̄nci pale argu mētum.

ueniat. cui ppriū ē pcedere p modū amor.

Distinctio decimanona

Nunc postq̄

re. Duculq̄ mgr̄ diermianit d̄
diuie eētēvitate. psonaz tri
nitate. ac psonalis origis distinctōe r̄ alicta
te. hic ista. xix. dist. incipit tractare de pdicta
r̄i psonaz equalitate. Et diuidit i duas pres
q̄: primo ostēdit diuinaz psonaz equalē ma
iestatē. Sc̄do ostēdit ex pdictis orni quāda
singularē difficultatē. dist. xxi. ibi. Dicor̄ q̄
stio trahēs r̄c. Prima i duas. q̄ p̄mo ostēdit
psonaz equalitatē ex hoc q̄ h̄nt eādē magni
tudine r̄ maiestātē in eēdo. Sc̄do ex hoc q̄
h̄nt eādē virtutē r̄ ptatē i agēdo. dist. xx.
ibi. Nūc ostēdemus. Prima diuidit i tres
q̄: p̄mo mgr̄ ostēdit i quo p̄sistit psonaz equa
litas i cōi. s. i eternitate. magnitudine r̄ ptate.
Secūdo probat hec tria nō differere sed so
la ratioē. Et tercio prosequit psonaz equali
tatē i speciali. prout atēditur i ipsa magnitu
dine. Secūda ibi. Lūq̄ enumerat ista. Ter
cia ibi. Quāq̄ eternitate. Et hec diuiditur i
tres. Quia p̄mo ostēdit diuinaz psonaz ma
gnitudis equalitatē ppter p̄sistētialitatis
vnitatē. Secūdo ppter totalitatis immuni
tatē. Et tercio ppter simplicitatis puritatez.
Secūda ibi. Sed iaz nūc. Tercia ibi. Si
endū est igit. Prima diuidit i duas. q̄ p̄
mo probat intētum ex hoc q̄ tres diuine per
sone sunt realit̄ vna natura. Sc̄do ex hoc q̄ q̄
libet diuina psona habet esse i alia psona. Se
cūda ibi. Et inde ē q̄ p̄ dicit eē. Tūc sequit il
la ps. Sed iā nūc. Et diuidit i tres. q̄ p̄mo
ponit veritatis intēre declaratiōē. Sc̄do ecō
tra ducit apparentē obiectōz. Tercio hui⁹ ob
iectiōnis subdit solutiōē. Sc̄da ibi. His
vidētur aduersari. Tercia ibi. Nec q̄ hic di
cūtur. Prima i tres. q̄ p̄mo ostēdit q̄ natura
respectu diuinaz psonaz nō habet rationē toti
us integralis. Secūdo q̄ nō habet rōem to
tius v̄s. Et tercio q̄ nō h̄z se i rōne ptis ma
terialis vel formalis. Secūda ibi. Dic adij
cēdum ē. Tercia ibi. Notādū etiā q̄ eētia.
Tūc sequit illa ps. Sc̄dū ē igit. Et diuidit
i tres. q̄ p̄mo mgr̄ probat diuinā simplici
tatē ex eo q̄ vna psona nō est minor personis
pluribus. Secūdo ifert ex pdictis q̄ deus
nō v̄bet dici triplex sed vnus. Tercio osten
dit q̄ modus his oppositus inuenit i rebus

corpaliibus. Secūda ibi. Preterea cū deus.
Tercia ibi. In rebus corporeis. Dic quero
Tum vna psona sit i alia. Et vi
del q̄ nō. q̄ i quocūq̄ est paternitas
filiatio r̄ spiratio. ille ē pater et filius
r̄ spūscūs. sed si p̄ r̄ spūscūs sunt i filio. tūc
erit i eo paternitas r̄ filiatio r̄ spiratio. ergo fi
lius eēt pater r̄ spūscūs. r̄ sic eēt p̄fusio per
sonaz. Cōtrarium ponit magister i lra illi
us. xix. distinctiōis. Ista questio possz ha
bere duplicē intellectū. Quoz p̄m⁹ ē satis fa
cilis. alter vero difficilis. Primo posset in
telligi vtrum vna psona sit i alia intellectua
liter r̄ obiectiue. Et tunc de facili respondet q̄
sic. Quia omne cognitū est i cognoscēte obiecti
ue. vel p seipsum. vel p suam similitudinē.
sed quelibet diuina psona cognoscit quamli
bet diuinā psonā nō per similitudinē sed p
seipsam. quia q̄ aliquid nō respicit intelle
ctui p seipm sed i suo simili. puenit ex impfe
ctōe p̄ntati. que i diuinis esse nō potest. ergo
quelibet diuina psona est i qualibet diuina per
sona p seipsam intellectualiter r̄ obiectiue.

Alio mō posset intelligi hec q̄stio. vtz vna
psona sit i alia realiter r̄ entitatiue. Et sic q̄
uis questio sit difficilis. tū ratioē fidei et pro
pter auctes sanctorz. r̄ dicta sacri canōis. ne
cesse ē nos illud firmiter p̄fiteri. Dicit. n. sal
uator Johis. xiiij. Ego i patre r̄ pater i me
est. Modus tamē declarādi diuersi mode tā
gitur a diuersis. Quidā em̄ illud declarāt ex
diuina productōe. Aliqui ex diuina relatiōe.
Alij ex diuinaz psonaz eētiali identificatiōe.
Et ideo ponā q̄ttuoz p̄clusiōes. s. tres negati
uas r̄ vnā affirmatiuā. P̄ia ē q̄ quālibz di
uina psonā eēi q̄libet diuina psona nō p̄t p̄ba
ri ex diuinaz psonaz pductiōe. Sc̄da q̄ h̄
nō p̄t sufficiēter p̄bari ex diuina relatiōe. Ter
cia q̄ h̄ nō p̄t p̄bari sufficiēter si rō t̄m̄mō su
mit ex diuinaz psonaz eētiali identificatiōe.
Quarta q̄ pdicta inep̄ntia cuiuslibet diuine
psone i quibz sufficiēter p̄bari p̄t ex reali p̄ue
niētia r̄ reali d̄sinitia quā habet diuine persone
nō ppter eētā t̄m̄ nec ppter relationē t̄m̄. s̄z
ppter eētā r̄ relatiōem simul.

Primū patet. quia

si ratione origis sufficiēter posset p̄bari p̄du
ctū eēi p̄ducēte r̄ ecōnfero. tūc pater carnalis
vere eēt i suo filio. r̄ filius i patre. p̄ns ē falsū.
q̄ r̄ antecedēs. p̄ntia patz. quia filius carnalis
vere originat̄ a patre carnali. forte dicit q̄

Ec̄do 1

2

3

4

Ec̄do 1

Instantia

Solutio
 non est simile de patre carnali. quia talis pater agit actione transeunte. prout autem diuina actio ne imanente. Rñ. q. quous generatio diuina non sit transiens quo ad diuinam naturam. est tamen transiens quo ad personam. quia pater non generat seipsum sed filium. qui realiter existit ad personam distinctum a patre. P. dato q. p. reale originem possit aliquo modo pbari q. productum sit in producente. eo q. omne productum aliquo modo sit in suo principio productiuo. p. hoc tñ pbari non potest q. pducens sit in pducto. sed in diuis non magis est productum in producente q. pducens in pducto. equum enim vere est pater in filio sicut filius in patre.
 2
 3
 P. cu. originem in diuinis sunt diuersarum rationum. q. si ratio originis vna persona est in alia. tunc non filius et vniformiter inesse sibi mutuo diuine persone. falsitas omnis est nota apud omnes doctores. omnia p. q. que p. difformem rationem insunt difformiter insunt.

Conclō 2
Secundo dico q. non
 potest pbari q. diuine persone sibi mutuo insunt ratione diuine relationis. q. q. aliquibus sunt ratio oppositio illa non sunt ratio p. q. vnu illo rñ alteri insit. Sed relationes diuine sunt personis ratio oppositio. q. rñ. P. rone illius non uenit persone inesse ratione cuius sibi p. p. uenit adesse. sed ratio relationis persone diuine uenit adesse. Maior patet. q. tales modi simplr diuersi non possunt uenire eidem rone eiusdem. Minor est nota. q. ratio est adesse. P. id quod est p. rñ distinctio persone a persona non est ratio eandem vna persona in alia. sed ratio in diuinis est p. rñ distinctio vni persone ab alia. ergo rñ.

Conclō 3
Tercio dico q.
 vnaquaque persona diuina esse alia non potest sufficienter probari ex h. p. q. realiter sunt idem in diuina eentia. q. ex eo p. q. non pbat aliqd aliter diuine persone uenit p. se esse. s. q. cuiuslibet diuine persone uenit p. se esse ppter hoc q. est idem realiter qd diuina eentia. q. p. hoc non potest p. q. pbari alteri esse. P. si ratio qua pater est idem filio in diuina eentia pater est in filio tunc est in seipso p. se et primo. sequens est falsus. vt patet. iij. p. h. i. cor. vbi pbat impossibile esse q. idem sit in seipso p. se. q. sicut pater est idem realiter filio p. diuinam eentiam. sic est idem sibi p. se. q. p. se. q. p. nihil alter. q. si ratione identitatis q. sibi uenit p. eentiam p. se est in filio. ratioe qua est idem sibi p. se et non per alter est

in seipso primo. P. rone illius qua aliquid sunt oino idem realiter non potest p. q. vnu illoz esse in altero. sed ratioe diuine eentie persone sunt oino idem realiter. Maior patet. q. sp. inter ea quoz vnus est in altero oportet q. aliquid diuina discernat. sed in diuina eentia sic persone diuine ueniunt q. in eentia nullo modo differunt.

Quarto dico q. q.
 uis ratio ista inessendi non sit eentia p. se sine relatioe nec relatio p. se sine eentia. eentia tñ relatio simul sumpta sunt p. se q. re quelibet diuina persona est in altera. q. q. q. supposita liter differunt. ita tñ q. vna natura realiter conueniunt. illoz necio vnu est in altero. sed persone diuine ratioe relationum realiter differunt. rone diuine nature realr ueniunt. q. rñ. Minor patet ex fide. maior patet. q. q. in quocumq. est natura aliter cuius in illo est illud cuius est natura p. se supposita tñ inter ea reali diuina. als p. illa maiore sp. p. baret idem esse in seipso. q. natura cuiuslibet est eo. Sed natura cuiuslibet diuine persone est in quolibet diuina persona. ita tñ q. persone realiter differunt inter se. q. quelibet diuina persona est in quolibet diuina persona. Sed dices q. si illud qd est ratio per se eendi p. se non est ratio inessendi. et sicut illud qd est ratio ad essendi p. se non est ratio inessendi. tunc nec simul iuncta poterunt esse ratio inessendi. Sed vt supra dixi diuina eentia est ratio personis per se eendi. et relatio ad aliud eendi et p. se vnu illoz ab altero sumptu separatim non poterit esse ratio sufficiens personam eendi in persona. q. nec simul iuncta poterunt esse ea sufficiens talis modi inessendi. Rñdeo p. interemptores maioris. q. q. q. sibi naturaliter mutuo insunt oportet ea h. re ueniunt et diuinita. sed nec eentia est ratio diuinitatis ipsis diuinis personis. nec relatio est ratio ueniencie. simul tñ iuncta ratione eentie sic ueniunt q. tam e ratioe relationis h. mo. persone differunt. Ad argumentu p. principale dicendum ad maiore. q. relationes diuinas esse in aliquo dupliciter potest intelligi. s. formaliter vel identice. Primo modo maior est vera. q. formalr p. rñitas est in solo p. filiano in filio. p. cessio siue spiratio passiva in sp. sacro. Secundo modo maior est falsa. q. rone identitatis qua omnes diuine relationes sunt idem cu. eentia diuina. in qualibet diuina persona sunt omnes ille relationes. ergo rñ.

Distinctio vicesima.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible. Some words like 'Solutio', 'Ad pncipale argum.', and 'Quarta ad pncipale' are visible.]

Nunc ostende

mus zc. Nec e distictio. xx. in qua mgr on dit diuinarz perso naz equalitate. ex eo q hnt eandē virtutez pot estate. Et diuidit i duas partes. qz pmo magister istud probat auctoritate. Secdo rōne. ibi. Itē alio modo Prima i duas. qz pmo circa illud ppositā veritate quam sentie ponit. z auctratibus sanctorz mun it. Secūdo quādā cauillationē que huic veritati videt esse contraria tollit. ibi. Sed in qz pater. Tūc sequitur illa pars. Itē alio mō. vbi magister pmo probat suū ppositū. Secūdo remouet qd suo proposito videt esse contrarium. ibi. Sed forte dices zc. Prima i duas. quia pmo probat intentū ratōe ducēte ad impossibile. Secūdo rōne accepta ex similitudine. ibi. Hoc autē p similitudinē. Circa hāc distictioz quero hāc questionē.

Vtrū oipotētia diua pfecte zueniat filio. Et videt q nō. qz illi pfecte nō zuenit oipotētia cui deficit aliq potētia. s; filio deficit aliq potētia. pura potētia generādi. cū ipse nō possit generare. g zc. Cōtra. si oipotētia pfecte nō zueniret filio. tūc si l' nō eēt pfecte zc. nō est fallū. qz d; i symbo lo de filio. Perfectus deus pfectus hō ex aia rōna li zc. pto zntā. qz oipotētia ē pprietas solū us xci. sed cui pfecte nō zuenit aliqua pprietas ipm nō est pfecte illud cui est pprietas. g zc. Dic qrtuoz sūt vidēda Primo vtz potētia generatiua zphēdat sub oipotētia. Secūdo dato q sic. vtz alicui possit cōuenire oipotētia cui tñ repugit generare Tercio vtz oipotētia pfecte zueniat filio. Et qrtō vtz pfecte zueniat spūisctō.

Quantū ad primū

sic pcedā. Primo em ostendā qz omnipo tētia zsiderata absolute cōphēdit potētiāz generādi. Secūdo qz oipotētia filij cōphēdit potētiā generādi. Tercio ostendam qz quidā i ista distictōe arguētes ztra dñm Egidiū ipm nō intelligūt. nec dicta sua fideliter cōscripserūt. Quarto ponā circa istuz articulū modos dicēdi aliquoz doctoruz. et eis obuiato inqstū dictis nostris vidētur esse contrarij. Primū patet. qz pfectissima potētia nō excludit ab oipotētia. sed potētia generādi diuisa ē pfectissima potētia. g zc. maior de se p3. minorē. pto. qz potētia q pducit pzo

ductū nobilissimū ē nobilissima potētia. sed potētia generādi pducit filiū dei q ē pductū nobilissimū. g zc. P. omē illud qd pfectā hz rōem alicuius termi. zphēdit sub illius termi vli distributione. sed potētia generādi habet pfectā rōem potētie. g cōphēdit cū dicit oipotētia. qz tūc hic terminus potētia vli distribuit. P. nō magis hz rōem potētie potētia creādi qz potētia generādi. sed potētia creādi cōphēdit sub oipotētia. g z generādi. P. omē illud qd est pncipiū pductiū alicuius termi realis pductōe reali cōphēdit sub oipotētia. sed eētia diuisa q est ipsa potētia generādi vt patet sup' dist. vij. est pncipiū productiū termi realis. puta filij. z productōe reali. puta ipsa generatōe g zc. Secdo dico qz potētia generādi zphēdit sub oipotētia filij qstū ad suū pncipale significatū. qz illa potētia q vere ē i filio zphēdit sub oipotētia filij. sed potētia generādi vere est i filio saltē q ad suū pncipale significatū. vt sup' pbauit dist. vij. Maior p3. qz potētia vere esse i aliquo omnipotēte que tamē nō includat sub sua omnipotētia eēt oppositū in adiecto. Minor vt dixi probata ē dist. vij. P. in generatōe filij vt patet supius dist. v. idē est potētia productiua sine potētia generādi z terminus generatōis. s; terminus generatōis vere ē i filio. puta ipsa diuina natura q ē terminus formalis ipsius diuine generatōis. g z pncipiū generādi erit i eo. Quātū tñ ad suū significatū siue znotatū potētia generādi nō zphēdit sub oipotētia filij. qz vt sic nihil aliud dicit nisi respectuz pñitatis sine q hñs hñmōi potētiā nō pt generare. sicut si aliquis ignis quacūqz virtute fieret q pfectaz haberet igneitatē sine tñ calore. potētiā generādi ignē vtqz haberet. qzuis nūqz ignē posset generare. Et illa videt expssa nostri doctoris intētio tā in illa distictōe qz i alia. vbi ait eādē potētiāz generādi que est i patre esse i filio qzuis sub opposito respectu. Et quo patet q qdam minus iuste doctozes nō s; impugnat Dicit em doctorē hic dicere potētiā generādi nō ptinere ad oipotētiā. cuius oppositū ipsi probāt. z stat virtus ratōis i hoc. qz cum oipotētia vt in patre est sit pfectio simplr. et vt sic ad ipm ptineat potētia generādi. ergo si potētia generādi eēt impossibilis filio. aliqua pfectio simplr esset impossibilis filio. z sic filius nō eēt simpliciter pfectus. P qncūqz aliqua sic se habet ad omnipotētiā qz oipotētia vnus plura claudit in se qz oipotētia

2

3

4

Coelo 2

1

2

Nota

Coelo 3

Aureolus di. 20.

1

2

p

o primo. P. rōne illas...
idē realiter nō potest...
ē i altero. sed rōne...
ino idē realiter. M...
p3. vnus est i altero...
mas. sed i diuina...
nūc qz eētia nullo mō...

Quarto dico...

ratio ista...
nō eēt relatio...
no simul sumpta...
diuisa psona...
distictio. ita tñ...
illud. nō nō...
in e rōne...
ine nature...
de. maior p3...
in illo est...
nter ea...
et idē est...
ad natura...
diuisa psona...
nter se. g...
diuisa psona...
tio per eēt...
illud qd est...
nellēdi. tūc...
tēdi. Sed vt...
sonis per...
vile vnū...
tēdi ē rōne...
g nec simul...
i modi...
aions. qz...
poco ut ea...
ita est rāo...
ano est rāo...
e eētie sic...
noy psonē...
vile dicēdi...
i aliquo...
et vel idē...
umalr pñtas...
tio siue...
ō maior...
vne relatiō...
alibet diuina...
no. qz...

Distictio...

potētia alterius illa nō sunt paria i om̄ipoten-
 tia. ḡ impossibile est potētia generādi claudi
 i om̄ipotētia p̄ris z nō in oipotētia si ḡ. P.
 arguit ḡ quoddā dicitur doctoris. Dixit em̄
 doctor q̄ filius nō pōt generare. qz ḡdictōem
 implicaret. Si em̄ posset in actū generatōis
 tūc generaret. qz in p̄petuus n̄ d̄r esse z posse.
 Sz si generaret tūc esz p̄. Si eēt p̄ tūc nō
 esset filius. qz p̄ et fili⁹ in diuis distinguunt
 oppositis p̄prietatibz. ḡ de p̄mo ad vltimū. si
 filius i diuis posset in actū generatōis. tūc fi-
 lius nō esset filius. p̄pter qd̄ filiū nō posse ge-
 nerare n̄ derogat oipotētie fili⁹. qz nō posse ea
 que ztradictionē implicāt n̄ derogat om̄ipo-
 tentie. Contra illud arguit sic. Quāuis sic de
 scribat oipotētia. Dipotentia ē potentia attin-
 gēs om̄e possibile ḡdictōez n̄ implicās. tamē
 i hac descriptione implicatio ḡdictōis sumit
 absolute z nō p̄ppationē ad agēs. alioqn̄ qd̄
 libet agens esset om̄ipotēs. qz qd̄libet agens
 pōt in om̄e illud qd̄ nature sue zgruit z nō
 repugnat seu n̄ ztradicit sibi. ergo relinquit
 qd̄ ratione om̄ipotētie sit attingere om̄e il-
 lud qd̄ absolute z i se nō implicat ḡdictionē.
 Et infra eadē questōe ille idē ponēs i hac ma-
 teria suā opinionē ait. q̄ potētia generādi nō
 claudit sub oipotētia. qz potentia generādi n̄
 est potentia p̄ductiua. sed est potētia entitati-
 ua. posse. n. generare n̄ ē posse elicere generati-
 onē. sz ē posse esse generatōz z posse esse p̄rez.
 oipotētia autē ē potentia p̄ductiua. Ex hoc
 em̄ de est oipotens in q̄stū ois potentia p̄du-
 ctiva ztinē i vna dei potētia eminent. igit̄ vt
 dicit̄ potētia generādi n̄ claudit sub oipotē-
 tia. Sz dicta illa multipl̄r deficiūt. P̄mo
 em̄ deficiit illa positio i eo q̄ negat potētia ge-
 nerādi esse potētia p̄ductiua. qz potētia gene-
 rat̄ q̄ i esse genito ponit̄ ver⁹ termin⁹ real̄ illa ē
 vere p̄ductiua. sz potentia generādi est potē-
 tia generātis. i. p̄ris q̄ i esse genito ponit̄ ver⁹
 termin⁹ realis. i. fili⁹. ḡ est potentia p̄ductiua.
 Maior p̄z. qz generās p̄ talē potētia h̄mōi
 terminū n̄ p̄t i esse genito ponere nisi ip̄a gene-
 ratōe. z p̄ oīs p̄ductōe. p̄pter qd̄ n̄ccio potē-
 tia h̄mōi generātis erit p̄ductiua. Maior au-
 tem q̄stum ad om̄es suas p̄tes fundat̄ in fi-
 de catholica. P̄. si potētia generādi i diuis
 nis n̄ est p̄ductiua. tūc filius i diuis nō es-
 set productus. znt̄ia patet. q̄a ad opposituz
 znt̄is sequit̄ necessario oppositū antecedentis.
 falsitas znt̄is patet. qz esse productū est znt̄is
 ad esse genitū. qz om̄ne genitū est p̄ductū sed
 n̄ eōuerso. ergo si filius i diuis nō esset pro-

Rō egidiū

Positio aureoli

Contra aureoli.

2

ductus nō esset genitus. quod est ztra fidez.
 Etia est implicatio ztradictionis. qz ad non
 genitū sequit̄ nō filius. igit̄ si filius n̄ esset ge-
 nitus. tūc esset filius z nō esset filius. Conse-
 quētia itez patet. qz ois terminus product⁹
 p̄supponit p̄ductis potētia p̄ductiua
 Secdo p̄dicta positio deficiit i eo q̄ dicit̄. q̄ pos-
 se generare nō sit posse elicere generationē. qz
 om̄e illud qd̄ vere est op⁹ nature est aliquid
 elicitū ab opante p̄ naturā. Sed Dama. li. i.
 vbi agit de generatione diuina ait q̄ generatio
 ē op⁹ nature. maior p̄z. qz oē op⁹ est aliqd̄ eli-
 citū ab ip̄o operāte. Si igit̄ generatio ē qd̄ eli-
 citū. tūc posse generare ē posse elicere genera-
 tōz. P̄. tu accipis p̄ eodē posse generaret
 potētia generādi. vt p̄z i dicitis tuis. Si ḡ
 posse generare eēt potētia entitatiua z idē qd̄
 esse generatōz. tūc potētia generādi esz qd̄ re-
 latiui seu notionale. z n̄ esset qd̄ absolutū si-
 ue ipsa natura diuina. cui⁹ vtuisqz opposituz
 pbau multipl̄r supius dis. vij. Tercio de
 ficit ille doctor i his q̄ induxit ztra d̄m̄ egu-
 dium. P̄. me em̄ due ratōes in nullo sūt cō-
 tra Egidiū. qz vbiqz vnqz locutus est de
 illa materia. ibi expresse ponit potētia gene-
 rat̄ eadē que est i patre esse in filio. quia
 nō sub eodem respectu. sicut patet euidenter in
 suo scripto sup̄ p̄mū s̄m̄iarum. di. vij. q. iij.
 z di. xx. q. i. z. ij. P̄. me igit̄ due rationes nō
 sūt ztra doctorē. tamē volo respōdere ad eas
 Ad p̄mū igit̄ dicēdum q̄ potētia gene-
 rat̄ nō pp̄rie dicit̄ perfectio. cum nō habeat
 se p̄ modum inherētis. qz cum generatio sit
 opus nature. potētia generādi est ipsa diuina
 natura que i se vnitissime z perfectissime com-
 prehendit oēm perfectionē formaliter aut vir-
 tualiter siue eminenter. Ratio etiā falsū assu-
 mit. qz doctor nūqz dixit potētia generādi eē
 incōpossibile filio. qz cū ipse exp̄sse dicat po-
 tentiā generādi esse diuinā naturā i q̄ genitū
 assilat̄ gignēti. ipse diceret diuinā naturā esse
 incōpossibile filio. si potētia generādi dice-
 ret ei eē incōpossibile. Forte dices. si doctor
 tu⁹ nō dixit potētia generādi eē incōpossibile
 filio. tū dixit equalēs. qz ip̄e ait dist. xx. q. ij. si
 liū n̄ posse generare. R. q̄ talē equalentiaz
 habeas tibi. qz nec doctor nec eius discipuli
 h̄mōi equalentia acceptabūt. qz p̄ posse gene-
 rare debet intelligi potentia generatiua vt p̄-
 rūpit i actū generatōis. qz cū nō possit poten-
 tia nisi vt ē ziuncta respectui p̄posito ad gene-
 rōz puta p̄n̄tati. q̄ qd̄ respect⁹ cū n̄ possit eē
 i filio p̄pter oppōez quā h̄z ad filiationē. idē

Solutio Ad

Instantia

Solutio

posse generare & grue negat a filio. S; poten-
 tia generandi q;tu ad suu pncipale significatu
 abstrahit a tali respectu vt pbatu e di. viij. io
 n e equalis dicere potetia generandi & posse ge-
 nerare. Ad. ij. ddm. q; rō n e nos. q; nos
 pcedim potetia generandi pnerere ad oipotenti-
 na filij illo mō q; dictu est. s. Ad. ij. m det
 doctor n; psonalr. q; fm ipm & fm veritatez
 q;ncūq; aliqd fm se n e impossibile si alicui
 supposito repugnat non ex defectu alicui? na-
 ture seu alic? esse deficientis supposito opret q;
 tal' iplicatio dictionis attendat ex repugnā-
 tia formali supposito illi? respectu talis rei. nec
 ex h in hmoi supposito p argui aliq? ipotetia
 seu diminutio oipotētie. ppter qd filij plenaz
 hz oipotetia sicut p. q;u il potetia generandi q;
 vere e i supposito filij n prumpat i actu gene-
 rationis. q; tal' actus repugt tali supposito.
 cū supposito filij i e psonali pstituat genera-
 tōe passiva. non repugt tñ sibi ex defectu alic?
 esse siue nature. cū esse filij comp'hēdat omne
 esse. & natura eius comp'hēdat oem naturā et
 formaliter vt eminet omnē pfectiōem. Et
 cum dicit q; tūc quodlibet agēs esset omni po-
 tēs. q; potest oia que sibi nō repugnāt. Rū/
 det doctor q; illa repugnātia in agētibz cre-
 atis est ex defectu alicuius nature quā agens
 creatū nec formaliter habet nec eminet. pu-
 ra si ignis nō potest frigidificare. hoc est p tā-
 ro. q; sibi deficit esse frigidū siue natura frigi-
 ditatis. & ideo nō est simile quod p simili in-
 troducit arguēdo. Un ad maiore declaratio-
 nē hui? dicit doctor n; & bñ. q; si p nō posset
 generare cuz ei? supposito ex formali suo psti-
 tutiuo generare nō repugnet. opret q; sibi re-
 pugret ex defectu alicui? pfectionis siue natu-
 re. & p sequēs pater nō esset oipotēs. Eti-
 am conclusio quā ille ex dicto argumēto asser-
 tue infert est simpliciter falsa. cū dicit. relinq;
 tur q; q; rōe oipotētie sit attingere oē illd qd
 absolute & i se nō implicat dictionē. Si em
 illa illatio esset bona. tūc inter duo necio seqre-
 tur vñ. i. q; vel filius nō esset oipotēs. cuz n
 possit i actu generationis. v? q; generatio i di-
 uis simplr & fm se sit ipossibil' & dictionōz ipli-
 cet. & tūc nec p possz generare. q; vtrūq; e
 fidē aplicā & catholica. Sūt aut q; daz aliq;
 qui satis pformiter dicit pnes opinionē no-
 stri doctoris i hac materia. Dicit em q; ex
 hoc nō e aliq; diuina psona oimopotēs q; habe-
 ar diuinā essentia cuz oī respectu q; fudat i ea.
 q; tūc pater nō esset oimopotēs. cum careat
 ipsa filiatione. Sed ex hoc solo dicit oimpo-

tēs. q; habet essentia diuinā que fm se est om-
 nipotētia. quolibet q; diuina psona habet oī
 potetiam. cū quolibet habeat diuinā essentia.
 licet nō quolibz possit generare. q; potetia ge-
 nerandi ad explendū actū generatōis coeigit
 paternitatē. licet eam intrinsece nō includat. &
 ideo solus pater generat. q; i solo pte potetia
 generandi iūgat tali respectui. Ista opinio si
 bñ p' siderat a doctore nro. i nullo quasi vide-
 tur discrepare. ppter quod miror de quibus/
 dā de nostris. qui dicūt se doctore nostrz vel/
 le saluare. & tenere i omibz suis conclusiōibz.
 & tamē hāc opinionē impugnat. Primo
 sic. Inconueniēs esse videt q; aliquod posse po-
 nat i aliquo quod tamē nūq; reducat in esse.
 sed potetia generandi que est in patre in nulla
 alia persona potest poni i esse. ergo rē. P. si
 idem lumē i sole existēs illuminat & calefacit.
 i alio corpe tñ modo illuminaret illud corpus
 nō diceret eque potens sicut sol. sic dato q; ea-
 dem potetia q; est i patre ad creādū & generā-
 dū. sit i filio ad creādū & nō ad generādū. fili-
 us ex hoc nō diceret eque potēs patri. P.
 essentia absoluta nō est potetia sed solū vt est
 pncipiū act? & ideo cū vñ supposituz potest
 pncipiare aliqū actū quem alterū non po-
 test. licet i illi suppositis dici possit eadez ef-
 fectia. nō tamē eadem potetia. Sed q; il-
 la nō minus sūt ptra doctore nostrū q; ptra
 p mune veritate. ideo m deto ad ea. Ad p/
 mū igit dicendū q; maior nō est vera si habe-
 ar actū adequatū prius origine i alio suppo-
 sito. sed sic est q; potetia generandi vt est i pte
 pncipiū elicitiuū actus sibi totaliter adequa-
 ti puta pfectissime generatōis. Si em actus
 generationis nō esset oimino adequatus vir-
 tuti generatiue vt est i patre. tūc filius i diu-
 nis nō esset oimino perfectus. Etiā posset di-
 ci q; i filio nō est posse generare. q;uis in ipso
 sit potetia generandi. Ad scdm dicendū. q;
 si illud corpus nō faceret eadem opationes
 quas facit sol. hoc esset ex pte alicui? absolute
 pfectionis existentis in sole que nō esset i hoc
 corpe. & ideo non esset tale corpus eque potēs
 sicut sol. Sic aut nō est in diuinis sicut iā pa-
 truit. Ad terciū dicēdū q; potetia pte dupl'r
 p' siderari. Uno modo vt e iuncta oibz necio
 req; sitis ad hoc vt i actum p'cipat respectu
 cui? est potentia. Scdo modo vt non e actu-
 talibz iuncta. Primo mō maior e vera s; non
 scdo mō. Dato em q; i aliq; eēt ignētas p' tute
 diuina sine omni calore. illud vt sic nūq; p' n-
 ciparet actū generationis ipsi? ignis. & tamē

Ad 2

Ad 3

Dionisius de burgo beruē.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

sclo 4
crucis.

Ne haberet verā potētiam generandi ignē. Et ista videt esse incertio. b. Aug. li. iij. extra Na ruminū. ca. xxiij. vbi ait. Absit vt ideo pater potētior sit filio. quia creatorē. s. filius genuit pater. filius autem nō genuit creatorē. nō em̄ nō potuit. sed nō oportuit. Lū igit logice loquēdo due negatōes faciāt vnā affirmatio nē. oportet q̄ exponat. Non em̄ nō potuit. id est potētiam generādi habuit. sed nō opruit. qz talis potētia i paterno supposito actū sibi totaliter coequatū habuit. Un̄ sicut i patre ppter hoc nō rest potētia generādi. qz nō pot aliu filiu generare q̄ illum vnigenitū que ab eterno genuit. sic nō bñ arguit filium nō habere potētia generatiuā. quia aliu filium nō generat. Sūt etiam quidaz alij qui dicūt potētiam generādi nō pertinere ad omnipotētiam. Ad cui⁹ declaratiōe pmitūt qualdaz suppos. Quarū prima est q̄ cū in deo non sit passiuā potētia. ideo omnipotētia est potētia actiua. Secūda est q̄ obiectū actiue potētie ē ens possibile. non tñ possibile tale qd̄ op ponit simplr̄ impossibile. qz sic qlibet diuina psona ē ens possibile. qz etiā psonā patris nō est impossibile esse. tñ nō pt esse termin⁹ actiue potētie. q̄ obiectū actiue potētie erit possibile qd̄ opponit ei quod est formaliter necesse. cū igit qlibet diuina psona sit formaliter necesse esse. patz q̄ om̄ipotētia nō potest esse respectu alicui⁹ diuine psonē ad intra. Ex quibus etiā patz q̄ potētia generādi nō ptinet ad om̄ipotētiam. cuz sit respectu diuine psonē. t̄ q̄ filius ē om̄ipotēs q̄uis nō possit generare Et q̄ oēs tres diuine psonē sint eque oipotētes t̄ intēsiue t̄ extēsiue. Et illud probāt quidam alij sic. Om̄ipotētia est potētia nō ad esse sed ad agere. vñ aliquis dicit om̄ipotēs. nō quia potest esse oia. sed quia pot̄ agere omnia. cū ergo generare i diuis siue potētia generādi sit idē qd̄ esse patrē. id nō ptinet ad oipotētia. t̄ ideo sicut nō arguit impotētiam in filio q̄ nō potest esse pater. sic non arguit impotētia in eo q̄ nō pot̄ generare. P̄ potētia actiua est p̄ncipiū transmūtādi aliterum fm̄ q̄ alterz. sed potētia generatiua i diuinis nō trāsmutat alterum fm̄ q̄ alterz. quia terminus generatiōis puta diuina eētia nō ē alterz a generāte. etiā filius qui est termin⁹ totalis ipsius generatiōis nō est alterz vñ aliud a patre. Sed illud nō videt esse psonum dicitis sanctorz. quia Aug. de fide ad Petru expresse dicit. q̄ pater non esset om̄ipotēs. si nō posset producere filium seu equalē creato

Scotus.

Alij ad id

Contra sco.

rem. Ex quo ego arguo sic. Illud necessario cadit sub oipotētia ad cui⁹ negatōem negatur oipotētia. Sed vt patet i p̄dicta auctoritate Aug. ad negatōem potētie generādi i patre sequit negatio oipotētie. q̄ ex eadem aucte p̄z q̄ oipotētia nō solū est ad extra actiua sed etiā ad intra i diuis pductiua. Patz etiā q̄ nō solū oipotētia ē respectu possibil̄ vt distinguit̄ extra formaliter necesse. verū etiam vt distinguit̄ om̄ne illud qd̄ nō est impossibile. vñ q̄uis patrē esse nō sit impossibile. p̄z tñ pductū esse ē simplr̄ impossibile. qz tūc p̄ nō esset p̄. qd̄ implicat̄ d̄dictōem. P̄. si ex h̄ q̄ potētia passiuā nō est i diuis sufficēter arguitur om̄ipotētia que est in diuis esse potētia actiua. tūc eodē mō sequit potētia generādi i diuis esse potētia actiua. qd̄ est extra te t̄ sūdamētū tuū. Et p̄ hoc p̄z ad illā primā d̄ductōem quā facit p̄m⁹ doctor. Ad secū dū p̄z ex his q̄ dixi i terciā d̄clutione. vbi p̄bauit q̄ potētia generatiua est vere pductiua Ad terciū p̄z q̄ p̄phus p̄ illa verba d̄scribit potētia actiua prout repitur i istis rebz materialibus. vbi producēs t̄ productū differūt p̄ naturas absolutas. Nō em̄ vidit Aristot. hāc ineffabile generatōem. in qua generās t̄ genitū totalr̄ pueniūt i absoluto. et t̄mmodo d̄nt̄ relatiue. Etiā possemus dicere filiu esse alterz a patre nō neutraliter s̄z masculīne. nec essentialiter sed suppositaliter.

Solutio Ad 1 Ad 2 Ad 3

Ex predictis etiam

apparet qd̄ sit dicēdū q̄stū ad alios tres articulos q̄ois. Ad argumētū p̄ncipale nego minorē. Ad p̄batōz dicēdū q̄ nō ē bona p̄na nō pt̄ generare. q̄ nō h̄z potētia generādi. etiam in creaturis. puta i specie humana. q̄uis aliquis habeat potētia generādi. si tñ sibi d̄ceret aliqd̄ instrumētū necessario requisitum ad actū generatiōis hūane. ipse sic h̄ret potētia generādi q̄ tñ nō posset generare. sic qz filius h̄z potētia generādi nō sub respectu p̄posito ad actū generationis. imo sub opposito ipse nō pot̄ generare.

Alij d̄claratiu. Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio vicesima prima.

Hic d̄coriur que h̄tiorē. Dic maḡ oñdit ex p̄dictis d̄cori quāda difficultatē. qz em̄ d̄ctū ē i p̄cedētibz. q̄ vna sola p̄sona nō em̄ioz

q̄s oēs tres p̄sone. iō in q̄rit hic mgr̄ vtz dictō
 exclusiua possit p̄dicari de aliq̄ termino i diuis
 Et diuidit̄ i duas p̄tes. qz p̄mo mgr̄ mouet
 circa h̄ plures q̄ōes. Sc̄do dat q̄ndā regulā
 obseruādā circa h̄mōi locutiōes. ibi. Verūm̄
 vt ait aug. Prima i tres fm̄ q̄ circa istā mate
 riā mouet tres q̄ōes. Sc̄da ibi. Post h̄ q̄rit.
 Tercia ibi. Sed itez querit̄ r̄c. Circa istā
 distinctōem quero.

V Trū hec sit vera. solus p̄r̄ e r̄. Et
 videt̄ q̄ sic. qz si nō. hoc eēt p̄tāto. qz
 excluderet filiū. sed h̄ nō facit. qz fm̄
 Aug. i. de tri. ca. viij. solus additū patri nō ex
 cludit filiū. In p̄tranū videt̄ eē Aug. vi.
 de tri. c. ix. vbi ait patrē esse deū. sed nō eē solū
 deū. Quia dictio exclusiua addita alicui
 termino. vt plurimū videt̄ excludere ab h̄mōi
 termino omne illud qd̄ nō est de p̄ncipali seu
 p̄mario suo ceptu. r̄ qz mgr̄ hac materiā de
 dictionibus exclusiuis introduxit i hac. xxi.
 dif. p̄pter p̄sonas diuisas q̄ relatiue d̄nt. iō p̄
 mo vidēdū eēt vñū relatiuū sit de p̄ncipali
 ceptu seu de p̄mario intellectu alteri. Se
 cundo vtz dictio exclusiua addita vñi relati
 uoz excludat aliud. Tercio illud qd̄ q̄rit.
 Quarto vtz hec sit vera. sol⁹ deus ē deus.

Deprimo sunt opi

nō es repugnātes. teneo me tñ cū illa q̄ dicit
 q̄ vñū relatiuoz nō sit de p̄mario ceptu al
 terius sed de cointellectu seu p̄notato ceptu
 alteri. qz sicut dicit doctor noster r̄ bñ. qñcū
 qz aliq̄ sic se h̄nt q̄ vñū est de p̄ncipali ceptu
 alteri. si vñū imēdiate p̄fert cū altero. tūc cō
 mittit̄ nugatio. vt p̄z cū dicit̄ hō aial. s̄z cū d̄
 p̄r̄ filij v̄l duplū dimidiū. r̄ sic d̄ alijs relatiuis
 nō mittit̄ aliqua nugatio. s̄ r̄c. P̄. illud
 qd̄ ab aliquo ē eēntialr̄ distinctū. vel saltē nō
 intrinsece spectat ad suā eēntiā. h̄ nō ē de p̄ma
 rio suo intellectu. sed vñū relatiuū ad minus
 i creaturis est ab altero eēntialiter distinctū.
 s̄ r̄c. P̄. natura oppositoz nō patit̄ q̄ vñū
 oppositoz sit de p̄ncipali ceptu alteri. sed
 duo correlatiua vere sūt opposita. s̄ r̄c. S̄z
 qd̄ā antiqui tenuerūt oppositū. r̄ p̄t̄ opinio
 eoz p̄bari. P̄rio sic. Illa q̄ sūt simul natu
 rali intelligētia. videt̄ q̄ qd̄libet illoz sit de p̄n
 cipali intellectu alteri. s̄z relatiua sunt h̄mōi
 vt p̄z i p̄dicamētis. s̄ r̄c. P̄. illud qd̄ sic se
 bz ad alterū q̄ ip̄m nullo ceptu p̄t̄ eōcipi
 sine illo. videt̄ q̄ illud sit de p̄ncipali suo cō
 ceptu. da oppositū. tūc saltē fm̄ illū p̄ncipā

palē ceptū illud posset ab illo p̄scindi r̄ con
 cipi sine eo. sed vñū relatiuū nullo mō potest
 ceipi sine termino qui est suū correlatiuū. er
 go r̄c. P̄. cui⁹ ceptus minus p̄t̄ p̄scindi
 ab aliq̄ qz cept⁹ speciei a d̄nā p̄pria. hoc ne
 cessario requirit̄ illud i suo p̄ncipali ceptu. illa
 pater. qz sp̄s i suo p̄ncipali cōceptu requirit̄
 d̄nā cū sit ps sue diffinitiois. sed relatiuuz
 respectu sui correlatiui est h̄mōi. s̄ r̄c. p̄batio
 assumpt̄. qz hec sp̄s hō p̄t̄ ceipi vt est aial
 non ceipiēdo rationale. sed vñū relatiuū nul
 lo ceptu est ceptibile sine altero. ergo r̄c.

P̄. illud cui⁹ p̄ncipal⁹ ceptus eē ad aliud. il
 lud i suo p̄ncipali ceptu requirit̄ aliud. r̄ p̄ cō
 seqns illud nō ē de suo cointellectu s̄z de suo p̄n
 cipali intellectu. sed oē vez relatiuuz ē h̄mōi.
 qz suū eē est ad aliud se h̄re. vt p̄z i p̄dicamē
 tis. P̄. iste p̄ncipalis cept⁹ aut ē relatiu⁹.
 aut absolut⁹. Si relatiu⁹. tūc nēcio termiat̄
 ad aliud. Si absolut⁹. h̄ eēt p̄ naturā relati
 ui. qz cū i ceptu p̄ncipali res q̄si diffinitive
 r̄ formalr̄ exp̄mat̄. s̄ cuiuscūqz rei p̄ncipal⁹ cō
 cept⁹ ē absolut⁹ ipsa nēcio erit absoluta. et sic
 relatiuū nō eēt relatiuū. qd̄ est p̄dictio S̄z
 istis nō obstātibz teneo cū doctore n̄ro vt p̄
 us. Aduertēdū est tñ q̄ rōnes quas hic p̄seri
 psi ex falsa imaginatione p̄cedūt. vident̄ em̄
 p̄cedere q̄ ceptus p̄ncipalis r̄ cept⁹ sc̄dant̄
 us qui dicit̄ p̄notatus siue cointellectus sint
 duo ceptus distincti distinctis p̄pibus el
 citi. r̄ illud nō est vez saltē in p̄posito puta lo
 quēdo de relatiuis. qz vno simplici actu q̄ in
 telligit̄ pater attingit̄ etiā cognitine ip̄se fili.
 p̄r̄ tñ ceipit̄ p̄ncipaliter. qz intelligit̄ i recto.
 filius aut̄ sc̄dario siue ex p̄notato. qz ceipit̄ i
 obliquo. r̄ p̄ modū extremi terminātis tendē
 tiam r̄ latōne illius qd̄ est i recto ceptū siue
 p̄ncipaliter intellectū. puta p̄r̄s. Propter qd̄
 q̄uis obiectine distinguāt̄ penes p̄ncipale et
 sc̄dariū. eo q̄ p̄rotūc qñ intelligunt̄ vñuz p̄se
 directe r̄ in recto intellectui obijciat̄. alterum
 aut̄ vt dixi terminatiue r̄ in obliquo. his ta
 mē duobus obiectine p̄sideratis. ex p̄te no
 stri intellect⁹ subiectine vnic⁹ act⁹ intelligēdi
 corūdet. Ex hoc r̄ideo ad rōes. Ad p̄
 mū nego maiorē. nisi sic sint simul q̄ vñū nō
 possit̄ ceipi in recto nisi r̄ alterz in recto ceipi
 atur. sic p̄fectenō p̄t̄ ceipi hō nisi rōnale i re
 cto ceipiat̄ Ad sc̄dm p̄z p̄ idē. qz q̄uis ip̄z
 correlatiuū nō ceipiat̄ distincto ceptu subiecti
 ue. ceipit̄ tñ alr̄ obiectine qz i obliq̄. r̄ illud
 sufficit ad h̄ q̄ dicat̄ ceipi sc̄dario Ad. iij. Ad 3
 d̄dm. nego minorē. ad p̄batōz dico q̄ cuz hō

3

4

5

Contra opi
monē.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

p 3

fic. Illud necess
 d̄ cui⁹ ceptus em̄
 p̄t̄ p̄dicari aiam
 m̄ potit̄ generari
 v̄t̄. s̄ q̄ cadent̄
 ū est ad ceptu
 aduētū. P̄z
 ceptu possit̄
 necesse. veriam
 d̄ qd̄ nō est im
 s̄ sit impossibil
 impossibilē q̄
 d̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 h̄ d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 est in diuis d̄
 sequit̄ potit̄
 actiua. qd̄ est
 p̄ hoc p̄z ad ill
 p̄m̄ doct̄. T̄
 i t̄rcia d̄ d̄ d̄
 eratiua est v̄t̄
 p̄ h̄us p̄ illa v̄t̄
 v̄t̄ ceipi v̄t̄
 d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 as. Nō em̄ v̄t̄
 eratiōem. in qua
 niūt̄ i absoluto. a
 nā possit̄ d̄ d̄
 naturā r̄ h̄ m̄
 p̄p̄sionalit̄.

dictis et
 d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 d̄ argumētū p̄p̄
 d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 nō h̄z potit̄
 dura i p̄p̄
 orit̄ā generat̄
 amētū necessā
 h̄ h̄ h̄ h̄ h̄
 nō possit̄ gener
 generat̄ nō sub
 orationis. imo
 mara.

pio p̄.
 1
 2

coriur
 d̄ d̄ d̄ d̄ d̄
 q̄ vna sol⁹ p̄p̄

scipit vt aial ille nō ē concept⁹ specieī sed ē cecept⁹
 p^r generis. r qz cecept⁹ generis abstrahit a sū
 is dīnīs dīuīnīs. vt p^rz. iij. meth. iō n̄ mīz
 si hō vt aial capiat sine rōnali. q̄uis vt sic n̄
 possit capī sine sensibili. qd̄ ē dīnīa p̄stituti
 ua respectu aīalis. Ad. iij. dēm ad maiorē
 q̄ illud req̄rit illud aliud terminatiue r obliq̄.
 r p̄ dīs nō req̄rit ipm̄ tāq̄ p̄ncipalr̄ ceceptuz
 obiectiue sed solū scd̄are. q̄uis vtrūq̄ capī
 atur eodē ceceptu subiectiue. puta eodē dīdīfī
 cto actu itelligēdi. Ad. v. dicēdū q̄ ille p̄n
 cipalis cecept⁹ est relatiuus. r terminat ad ali
 ud modo quo iā dixi.

Ad 4

Ad 5

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū p̄ncipale. vtz dictio exclusiua addita vni
 relatiuoz excludat aliud. dicēdū q̄ dictio ex
 clusiua addita vni relatiuoz excludit altez.
 qz q̄uis dictio exclusiua nō excludat a t̄mō
 cui addit illud qd̄ est de suo ceceptu p̄ncipali.
 excludit t̄m̄ oē illud qd̄ ē de ceceptu scd̄ario. s̄z
 sic iā patuit vnū relatiuū nō ē de ceceptu p̄n
 cipali alteri. s̄z t̄m̄ oē scd̄ario. iō rē. maior p̄z
 p̄ p̄m. i. phicoz. vbi p̄tra p̄menidē r mellis/
 sum ait q̄ntū ad p̄mā p̄tē maioris. Si illud
 qd̄ vere est eēt solū homo adhuc necesse est eē
 animal bipes. Quātum ad scd̄am partēz ait
 Nō em̄ amplius p̄ncipiū est si vnū solum.
 Et subdit rationē. P̄ncipiū em̄ cuiusdam
 aut quorūdam est. Ex quo apparet q̄ dictio
 exclusiua addita vni relatiuoz excludit alte
 ruz. r p̄ consequēs excludit seipm̄. sicut addi
 ta p̄ncipio excludit p̄ncipiatū. quo excluso
 negat r excludit etiā ipm̄ p̄ncipiū. qz vnuz
 relatiuoz nō p̄t manere excluso reliquo. po
 sita em̄ se ponūt. r perempta se perimūt. vt di
 cit̄ i p̄dicamentis. Ex quo etiā apparet q̄ per
 additionē dictionis exclusiue ad vnū relati
 uoz p̄tingit manifesta implicatō p̄tradictio
 nis. qz relatiuū ad affirmatiuez sui ponit. r
 ad exclusionē sui correlatiui tollitur r negat.

2

Contraria opinio

Sed est quedā opinio que simpliciter ter
 net oppositū huius. Rationes illorū sunt il
 le. quia dictio exclusiua solummō illa exclu
 dit ab inuicē que ab inuicem p̄nt i essendo se
 pari. sed vnum relatiuoz nō potest separi ab

altero nec i essendo nec i itelligēdo. P̄. ma 2
 ior est ceceptio inter duo relatiua q̄ inter totū
 integrale r suam partē. quia relatiua posita se
 ponūt r perempta se perimūt. sed dictio exclu
 siua addita huiusmodi toti nō excludit par
 tem. Non em̄ sequit̄. Sola domus est. ergo
 paries nō est. immo affirmatiue potest infer
 ri. ergo paries est. P̄. Si solus pater ē. pa
 ter est. si pater est filius est. ergo si solus pater
 est filius est. r p̄sequēs nō excludit. P̄. 4
 illud quod est de intellectu alicui⁹ nō excludi
 tur p̄ additionē dicitōis exclusiue ab ipō. Nō
 em̄ sequit̄. solus homo est. q̄ animal non est.
 qz animal est de intellectu hominis. sed vnū re
 latiuoz est de intellectu alterius. Sed illa
 nō excludit r cōmunis opinio tenet oppositū
 ergo. Ad p̄mū dicēdum q̄ maior ē fallā
 vt patuit i p̄cedētibus Ad scd̄m dicēdū
 q̄ maior nō est vera p̄siderādo p̄stitutiōz rei.
 qz p̄s integralis spectat ad constitutiōem to
 tius. vnū aut̄ relatiuoz nō spectat ad p̄stitu
 tiōnē alteri. Ad terciū dicēdū q̄ p̄ma p̄na
 q̄ assumitur p̄ maiore potest negari. quia di
 ctio exclusiua addita vni relatiuoz sapit na
 turā di. tōis dīstra hētis. sicut igit̄ nō sequit̄.
 hō mortuus est. q̄ homo est. sic nō sequit̄. so
 lus pater est. q̄ pater ē. r illa videt̄ eē exp̄ssa in
 tērio Aristō. i. phicoz. cū ait. Nō em̄ ampli⁹
 p̄ncipiū est vnum solū. Ad q̄rtū dōm q̄
 maior est vera si est de suo p̄ncipali intelle
 ctu. sic aut̄ vt patuit nō est vnum relatiuū de
 intellectu alterius. q̄ nō valet quod dicit̄.

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Quātuz ad terciuz

p̄ncipale. vtz hec sit vera. solus p̄r ē de⁹. dicē
 dū q̄ hec p̄positio. solus p̄r ē deus ē negāda.
 qz cū dictio exclusiua addita vni relatiuoz
 excludat altez. ergo si illa est vera. sequeret̄ q̄
 filius nō esset deus Et si dicit̄. Augul. q̄n
 qz cedit illā. solus pater est immortalis. Di
 cendū q̄ qz patri appropriat̄ virt⁹ r potētia si
 cut filio sapia. ideo sicut ratione appropriati
 onis dicit̄ i p̄sona filij. Syz celi circuumi sola.
 sic qz immortalitas attestat̄ futuri seu potētie
 ideo appropriate cōcedit̄ illa. solus p̄r habet
 immortalitatē. p̄ hoc em̄ nō excludit̄ alie dūi
 ne p̄sone a fortio p̄dicari. s̄z t̄m̄ modo exclu
 dunt̄ ab appropriatōe ei⁹ Est t̄m̄ sciēdum
 q̄ si in p̄positōe predicta ly solus nō tenet ex
 clusiue sed p̄cisiue. tūc p̄positio ē vera. Est
 em̄ sensus q̄ illud diuinū suppositū qd̄ in eē
 p̄sonali p̄ solā paternitatē cōstituit̄ est deus.

Articls 3

Instantia Solutio

Nota bñ

Sic em̄ nō excludunt alie diuine p̄sone a cō
fortio illius p̄dicati quod est deus. sed t̄mmo
do p̄scindit forma subiecti.

Articls 4

Quātū ad quartū

p̄ncipale. vtz hec pp̄o. sol⁹ dē dē. sit p̄ceden
da. dico q̄ hec pp̄o. solus dē dē. vel sola tri
nitas dē dē. ē absolute p̄cedēda. qz p̄ talia dat
intelligi q̄ solūm̄ illud qd̄ hz naturaz diui
nā est deus. vel q̄ solūm̄ tres p̄sone in vna na
tura sunt verus dē. Ad argumentū in op
positū p̄ncipale p̄z p̄ dicta i. iij. articulo.

Ad argu/

nētū p̄nci

ale.

Distinctio vicefima secūda.

Est predicta

P nobis. Postqz mgr̄ a distinctiōe
sc̄da vsqz huc tet̄minauit de di
uine eēt̄ie vnitare. p̄sonaz trinitate. ac diui
nis p̄fectōibus z p̄ductōibz deo intrinsece cō
ueniētibz. In ista. xxij. dist. mgr̄ incipit tet̄er
miare de nomibz ista exp̄mentibz. Et duo fa
cit. qz p̄mo tractat de h̄mōi noibz. Sc̄do de
pp̄rietatibz a quibz talia noia vident eē impo
sita. dist. xxvi. ibi. Nūc de pp̄rietatibz. P̄ria
i duos. qz p̄mo mgr̄ tractat de h̄mōi diuis
noibz i generali. Sc̄do p̄sequit de eis magi
i sp̄ali. dist. xxij. ibi. Predictis adhiēdū ē.
P̄ria i duos. qz p̄mo ponit duplicē ordinē
circa diuina noia. Sc̄do q̄stū ad vsū taliū no/
minū instruit nos qd̄a fideli regula. ibi. Sc̄iē
dū ē igit. P̄ria i duos. fm̄ q̄ istoz noim̄ duo
sūt ordies. Sc̄da ibi. His adhiēdū. Tūc
sc̄q̄ illa ps. Sc̄iēdū ē igit. Et diuidit i duos
qz p̄mo regulā p̄missā assiḡt. Sc̄do circa p̄di
cta recapitulat. ibi. Ecce apte docuit. Circa
istā dist. q̄ro.

Vtz aliqd̄ nom̄ ab hoie do ip̄ositū p̄be
ueniat deo. Et v̄ q̄ nō. qz illi qd̄ ē
in enarrabile n̄ possum⁹ p̄p̄seu p̄fecte
nomē ip̄onere. s̄z dē h̄mōi. qz d̄. vi. pp̄oē d̄
cāis. q̄ p̄ma cā ē sup̄ oēs enarratōz. z deficiūt
ligue a narratōe ei⁹. Cōtra. om̄e. xij. meth.
ait. q̄ vita z sc̄ia p̄p̄e de deo dicāt. ḡ r̄c. Dic
p̄mo vidēdū ē vtz dē sit noia bil. Sc̄do vtz
sit noia bil p̄libz noibz. Tercio vtz aliqd̄ il
loz noim̄ pure z p̄be ueniat eēt̄ie d̄ine fm̄ se
z n̄ i ordie ad aliqd̄ op⁹. Quarto vtz noia ar
tributalia d̄ deo dicāt p̄p̄er fm̄ distinctas rōes

Quātuz ad primuz

v̄tz dē sit noia bil. dico q̄ dē ē noia bil. Ipe ei
seipz noiat cū xpo. iij. dixit moysi. Ego sū q̄ sū
P̄ōt enā noian a nob. qz q̄cqd̄ possum⁹ itelli
gere possum⁹ significare. cū voces sint note earz
passionū q̄ sūt i aia. vtz. i. per hermen. s̄z dē
possum⁹ itelligere z fm̄ theologos z fm̄ p̄hos

Quāuis aut̄ illa p̄clo nec a p̄his nec a gēt̄i
libz p̄tat i dubiū. t̄n̄ p̄p̄t aliqs̄ auctes l̄cōz
z maxie Dion. q̄ fm̄ p̄mā h̄oz appentā ab
hac p̄cloe dissonare vidēt. adducā aliq̄ p̄ me
z m̄det̄ ad ea Sc̄d̄z c̄m̄ Dio. i. d̄ di. no. dē
ē unnoia bil a nobis. nā n̄hil noiam⁹ qd̄ n̄lla
cognitōe coḡscim⁹. s̄z vt̄ ipe ibidē v̄ d̄ d̄ d̄
d̄ n̄lla cognitōe coḡscim⁹. qz ei⁹ neqz ē sc̄is
neqz f̄atalma neqz op̄io. i. cognitō est im̄aria
neqz nomē. i. simpliciū app̄hēsiō q̄ format̄ dif
finitō q̄ p̄ nomē itelligit. qz rō quā significat
nomē ē diffinitō. neqz fm̄o. i. cognitō p̄p̄o
roz q̄ format̄ enūciatio. neqz tact⁹. i. cognitō
p̄ncipioz quā tactū appellat rōe simplici⁹ z i
mediati ituit⁹. neqz sc̄ia. i. h̄it⁹ p̄clonū. P̄. 2
idē Dio. vl. d̄ di. no. ait. De sup̄ oēs tm̄itū ex
tēa nullo cap̄tē aut p̄phēsius. Term̄ in aut̄
rei ē diffinitō. Lū igr̄ rō quā significat nomē
sit diffinitō vidēt q̄ ip̄z noiare n̄ possum⁹ P̄. 3
si noiare. aut noiare affirmatiue vl̄ negatiue
P̄rio mō n̄ p̄t pp̄rie noian. qz vt̄ d̄. ij. d̄ āge.
hierar. oēs affirmatōes d̄ deo dicte sūt icōpa
cte. nec sc̄do mō. qz negatiue n̄ exp̄mit qd̄ res
sit. s̄z qd̄ res n̄ sit P̄. signi ad signū d̄z ē p̄por
tio. s̄z n̄llz nomē a nob̄ exp̄cogitabile pot̄ do
ē p̄p̄ortio atū. qz finiti ad ifinitū n̄lla ē p̄por
tio. P̄. si aliqd̄ nomē sibi p̄p̄ter h̄ maxie eēt̄
nomē ent̄. aut s̄be. s̄z h̄ n̄. ḡ n̄. alia. nō nomē
ent̄. qz ait Dio. q̄ dē n̄ ē ens s̄z sup̄ ens. n̄ no
mē s̄be. vtz p̄ aug. v. d̄ tri. S̄z illa n̄ p̄cludit
qz vt̄ sup̄ d̄. iij. patuit. d̄ū eē p̄ se notū. oē
aut̄ qd̄ p̄ se ē notū ē aliq̄ mō noia bile. Itē illd̄
de q̄ tractat i h̄a sc̄ia ē h̄e noia bile. s̄z d̄ deo nō
solū i theologia tractat s̄z etiā sepi⁹ i p̄hiar sp̄a
lit i metaph. ḡ r̄c. Ad oēs illas auctes dyo.
z multas cōsiles q̄s sepi⁹ ponit d̄d̄z q̄ p̄ h̄mōi
h̄ba dyo. nō intēdit. nisi q̄ hic ex̄ntes in via
d̄ū p̄fecte coḡscere n̄ possum⁹. n̄ p̄ p̄ns noia
re. p̄ h̄ t̄n̄ n̄ intēdit negare q̄n ip̄fecte ip̄m pol
sum⁹ z coḡscere z noiare. z p̄ h̄ p̄z ad p̄ma tria.
Ad. iij. d̄dm̄ q̄ iter signū z signū n̄ oē p̄
p̄ortōz fm̄ ad eq̄tōz seu eq̄litatē. als ei circūl⁹
nūqz possz eē signū vini s̄z sufficit q̄ signū ipo
nat̄ signō ab aliq̄ p̄p̄tate q̄ i signō existat fm̄
rē. z aliq̄ mō appareat vel exp̄umat in signo.

Ad q̄ntuz d̄dm̄ q̄ nomē ent̄is z esse pro/
p̄q̄ssime deo cōp̄tū. v̄n̄ p̄p̄ter h̄ q̄ eminētiāz
p̄. 4

Cōtra illa

Solutio
Ad p̄ma
tria.

Ad 4

Ad 5

et intelligido. q̄
no reuina q̄ sit
quia relatiua p̄
geniū. sed dicta
odi toni nō excludit
Solomonus d̄
affirmatiue p̄p̄t
P̄. Si solus p̄
us est. ergo si solus
quēs nō excludit
relectu aliorū
sol̄ exclusiue ab
mo est. ḡ am̄
electu homi. s̄z
eēt̄ alterius. S̄z
nis op̄mo tenet
ū d̄cedum q̄ m̄
tribus Ad sc̄o
na p̄siderado p̄
reāt ad constituti
uioz nō p̄p̄t
terciū d̄cedo q̄ p̄
tioz potest negari
d̄ta vni relatiue
na p̄ris. sicut i
ḡ homo est. sic nō
ater i. n̄ll̄ vidēt
p̄ico. cū ait. Nō
um solū. Ad rō
est de suo p̄ncipio
aut̄ nō est vni
us. ḡ nō valeat
z ad tercia
c̄ sit vera. solus p̄
o. solus p̄ ē
stina addita vni
rgo si illa est vera.
us Et si d̄ d̄. S̄z
na p̄ter est im̄o
i app̄op̄iat v̄n̄
deo sicut ratiōe app̄
a filij. S̄z celi
tas attrēat h̄m̄
e cōcedit illa. solus
ocem nō excludit
no p̄dicari. s̄z
riatōe ei⁹. Et
p̄dicata ip̄ solus
sue. t̄c̄ p̄p̄t
d̄ diuini h̄p̄t
argumētaz cōp̄tū

pprietatis illius q̄ hoc nomē ens r̄c̄ deo cō/ ueniūt nos nō apphēdim⁹. ideo ait Dyoni. q̄ de⁹ non est ens sed sup̄ ens. Aug. aut̄ negat deū esse subam. prout suba est vnū de. x. pdica mētis. qz natura dīna ē sup̄ omē pdicamētū.

Article 2 **Quantuz ad secun**

dū. vtrū deus sit nominabilis pluribus nomi
1 bus. Dico q̄ deū possum⁹ noiare pluribz noi/ bus. quia eo modo quo aliqd̄ intelligimus: ipm̄ possumus significare. sed deum cōtingit nos multipliciter intelligere. ergo possumus ei diuersa noīa significatiua imponere. **Mi** nozē p̄to. possumus em̄ deū intelligere ex crea turz. qz inuisibilia dei p̄ ea q̄ facta sūt intellecta sp̄iciūtur. ad ro. i. Dm̄oi aut̄ noticiā p̄cipi mus vno modo via remotōis. s. remouēdo a deo oēm impfectionē quā i creaturis videm⁹. z sic noiāmus eū incorruptibile. immateria le. imutabile. z sic de silibus. Alio mō ratōe em̄ inerie. z sic dicam⁹ eū eternū. oīporentē. im mēsum. illuminatū. Tercio rōe cālitatis. z sic dī creator. p̄seruator. z gubernator. **P.** fm̄ grāmaticos z p̄hos modi significādi sequūt modos intelligēdi. sed intellectus viatoris p̄ p̄ter sui debilitatē z p̄fectionis diuine sublimi tatē vnā z simplicissimā entitates diuine natu re p̄t̄ infinitis modis p̄cipere. qz sicut intellect⁹ diuinus p̄pter sui excellētiā qua oē creatū z creabile i infinitū excedit omnia creata z cre abilia vnico p̄ceptū p̄cipit. q̄uis talia sint in finita. sic intellectus noster quia a diuina na tura i infinitū excedit. ideo vnicam dei natu ram seu p̄fectionēz infinitis p̄ceptibus posset p̄cipere. z fm̄ quēlibet p̄ceptum ei nomen im ponere. Propter qd̄ ait Dyoni. xij. de di. no. Laudare habemus eū qui ē infinitoz noīm.

Instantia prima

Sed hic posset instare aliq̄s. qz ait. b. hy larius i de tri. q̄ nō sermoni res. sed rei debet eē sermo subiectus. ergo sermonē siue nomen de bemus taliter imponere qualiter videmus na turas rez se habere. ergo vnicā dei p̄fectōz nō nomiābimus diuersis nomibz. **P.** simplex aut totaliter cognoscit. aut penitus ignorat. sed deus ē simplicissimus. aut igit̄ totaliter cognoscit. z sic vno tm̄ noīe noiabit. aut peni tus ignorat. z tūc nullo nomie noiabit. qz qd̄ nullo mō intelligim⁹ nullo noīe significam⁹. **3** **P.** aut talibz diūsis noībz r̄idz aliq̄ diuersi tas ex pte rei. aut nulla. Si aliq̄ tūc de⁹ p̄po situs. Si nulla. tūc talia noīa essent penitus synonyma. z p̄ sequēs eēt nugatio cū simul

lūgerēt. qz sicut Auicēna ait i metaphica sua Si vnū nō adderet aliqd̄ sup̄ ens. tūc dicen do ens vnū eēt nugatio. quia talia nomia el sent synonyma Ad primū dicēdū q̄ sermo quo rē noiāmus ē rei subiect⁹ q̄tū natura intel lectus patit̄ q̄ nomē imponit. z ideo diuinus intellect⁹ si suā naturā noiaret vnū nomē sibi imponeret. qz vnico p̄ceptū ipsaz p̄fecte p̄pre hēdit. Noster aut̄ intellect⁹ diuersis noībus ipsā noiāt. eo q̄ a diuersis rez similitudinibz ipsā diuersimode p̄cipiat. Ad scdm̄ ddm̄ q̄ simplex dupl̄r pōt̄ cogsci. Uno mō intrin se z diffinitiuē siue qd̄ dicitatiue p̄ p̄riā disti nitōz. z sic maior ē vera. Alio mō extrinsecer p̄ effect⁹. z sic maior nō ē vera. qz p̄ fm̄ pl⁹ z mi nus cognosci. fm̄ q̄ effect⁹ magis z min⁹ cog sci. z maxime si nullus illoz effectūz sit sibi adequat⁹. Et qz sic ē i p̄posito. ideo rē. Ad terciū dicēdū q̄ talia noīa nō sunt synonyma z q̄uis ipsis intrinsece et ex pte nature diuie nō r̄idēat diuersē rationes. extrinsece tm̄ i cre aturis diuersē rōes ipsis r̄idēt. ratione qua rū diuina p̄fectio vna ex̄ns i seipsa diuersimo de a nobis intelligit̄. et p̄ p̄ns diuersis noībz nō synonymis noiatur.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Quantū ad terciū

Article 3

vtrū aliqd̄ illoz noīm que de deo dicūt pure z pp̄rie aueniūt eēntie diuine fm̄ se z nō in or dine ad aliquod opus. sunt due opinioēs q̄ d̄ hoc sibi mutuo p̄tradictū. s. qz eaz p̄tradi ctio est magis verbalis q̄ realis. ideo primo recitādo vtrāqz opinioē. Scdo on̄dā earuz p̄cordiā z tollā p̄tradictionē. Est igit̄ vna opinio q̄ dicit q̄ nullū nomē a nobis imposi tū significat diuinā eēntiā fm̄ se z pp̄rie abs qz p̄partōe ad extra. qz si aliquod nomē eēt ra le. hoc viderēt d̄ hoc noīe deus. sed hoc nō. qz fm̄ Dama. li. iij. c. xij. theos grece qd̄ est deus latine. vno mō dicit̄ a theaste quod est vide re vel p̄siderare. quia omnia nuda z apta sūt oculis eius. vt dicit apostol⁹ ad Hebre. Alio modo a thein quod est fouere. quia omnia fo uet i bono. Dicit̄ etiā a themi. quod ē ardere. qz deus noster ignis p̄sumēs est. cōsumit em̄ omnē maliciā. **P.** nulla res est a nobis no miabilis nisi inq̄tū est a nobis cognoscibil. qz verbū quod foris sonat signū est verbi qd̄ in tus lucet. fm̄ Augul. xv. de tri. ca. xi. Sed fm̄ Dama. qd̄ deus est incomphēsbile est a nobis z penitus ignotū. ergo tm̄ fm̄ operatio nes que nobis notē sūt eēntie diuine nomina

Hē. rē. gā

i sum. li. 4

z

5 iponim? P. Dama. dicit. li. i. ca. xij. q. sin
 gulū eoz q̄ de deo dicūt optet nō qd̄ ē fm̄ sub
 stātia significare. sed qd̄ n̄ est oīdere. aut ha
 bitudinē quādā. aut aliqd̄ eoz q̄ assequūt na
 turaz vel opationē. Alij dicūt q̄ aliqd̄ no
 mē pōt significare rei eētā nudā. qd̄ probāt
 auctoritate Ambrosij in li. de tri. vbi ait. q̄ q̄
 dam nomia perspicuaz diuine maiestatis ex
 primūt veritatē. P. dicit rabi Moyses. q̄
 omnia nomia creatoris que inueniūt in librj
 sanctis sunt assumpta ab operibus. p̄ter vniū
 nomē quod est appropriatū ei. scz tetragram
 matō. rideo vocatur nomē sepatum. quia si
 gnificat substātiā creatoris significatiōe pu
 ra. Dicūt etiā isti p̄pter argumēta alteri opo
 niōis. q̄ nomē p̄t imponi ad significādū p̄p̄e
 z distictē illud qd̄ nō intelligit n̄ intellectus.
 Imponimus em̄ nomē sube panis z ceteraz
 rez corpaliū substātijs. quaz tñ rōes suba
 les nō intelligimus. qz als intelligerem⁹ qū
 p̄ns est substātia panis an̄ p̄secratioez corpis
 xpi. z sciremus qū abest facta p̄secratioe. Et
 iō dicunt isti q̄ oīno falsus est dicere q̄ nulli
 rei distinctus possit nomē imponi q̄ intelli
 gitur. Sed isti q̄uis verbis p̄radicat sibi
 mutuo. i. retamē nulla est p̄radictio. quia
 nomē aliqd̄ p̄p̄ie significare aliquā naturaz
 pōt dupl̄r̄ intelligi. Uno mō p̄fecte z diffini
 tiue. ita q̄ cōm̄ideat sufficēter formali ratio
 ni siue subali illius nature. Et sic prima
 opinio p̄cludit veritatē. qz nullum tale nomē
 potest viator imponere diuine nature. qz ipaz
 diffinitiuē nō potest apprehēdere. Scdo
 pōt dici aliqd̄ nomē p̄p̄ie significare aliquā
 naturā. eo q̄ p̄ nosz arbitriū distictē sit im
 positū ad significādū illā naturā nude z in se
 circūscriptis q̄buscūqz q̄ fm̄ nrm̄ modū intelli
 gēdi vidētur annexa illi nature. siue p̄ modū
 p̄p̄ietatū. siue p̄ modū accētium Et sic scda
 opinio ē intelligēda. z illo mō p̄t eē vera. qz cū
 noia sint ad placitū. possum⁹ nature diuine
 quā fide credim⁹ esse vnā i tribz p̄sonis aliqd̄
 nomē imponere qd̄ ipsā naturā diuinā p̄p̄ie z
 distictē significat. circūscriptis p̄ intellectū oibz
 p̄p̄ietatibz z attributis. z q̄buscūqz ceteris fm̄
 nrm̄ modū intelligēdi aduētis illi nature.
 Et sic vtraz opinio suo modo p̄t dici vera.
 Scda tñ opinio illo qd̄ vltimo adiūgit fal
 sus assumit. cū ait nos nō intelligere subaz pa
 nis aut ceteraz rez corpaliū. Nec p̄batio vz
 quā adducit de sacro altaris. qz cognoscere p̄
 sentā vel absentā rei. siue rem siue substāti
 am rei esse hic et nūc. nō spectat ad noticiam

abstractiua s̄ intuitiua. sicut etiā ille doctor
 cui⁹ est opinio secunda habet dicere in tra sua
 p̄cipua. sed quidditates rez naturalū nō co
 gnoscim⁹ cognitōe intuitiua s̄ abstractiua. q̄
 quidem noticia abstractit a p̄ntia et absentia
 ab hic z nūc. z ideo q̄uis vere intelligam⁹ qd̄
 dicitur panis. nō tamē possumus cognoscere
 nisi in q̄tū fide tenemus qū assit vel absit sb̄
 sacramento altaris.

Quātū ad quartū

Articls 4

p̄cipale. vtz noia attributalia d̄ deo dicant
 p̄p̄ie z fm̄ distictas rōes. est aduertendū q̄
 vt videt duo ibi inquirūt. P̄no vtz noia
 attributalia p̄p̄ie de deo dicāt. Scdo vtz
 fm̄ distictas rōes. Quātū ad p̄mū dico
 q̄ q̄tū ad modū significādi q̄ surgit ex mō
 nostro intelligēdi. qui p̄pter sui imp̄fectōem
 trāscēdere nō valet naturā rez creataz. tūc ta
 lia imp̄p̄rijsime dicūt de deo. qz fm̄ nostrū
 modū intelligēdi noia attributis imponim⁹
 p̄enes cognitōem quam de ipsis vt sunt i crea
 turis accipim⁹. Mod⁹ em̄ intelligēdi sequit
 modū eēndi. z mod⁹ significādi modū intelli
 gēdi. z ideo vt h̄nt esse i creaturis nobis no
 tis. sic modū significādi talibz noibz attribui
 mus. S̄ q̄tū ad rē significatā tāto mag⁹ p̄
 p̄rietalia noia dicūt de deo q̄z de creaturis. qz
 to sapiētia z cetera attributa veriori z realiori
 modo habet esse in deo q̄z in creaturis Duo
 ad secūdum dico. q̄ dicitur de deo fm̄ distin
 ctas rationes. distinctione tamē sumpta per
 comparatōem ad extra z nō ab intra. vt patu
 it sup̄ius distictōe. vi. Ad argumētū p̄n
 cipale dicēdū q̄ q̄uis deus sit inenarrabilis a
 viatore narratiōe simpliciter p̄fecta. est tamē
 aliquo modo ab eo narrabilis. z p̄sequens
 aliquo modo noiabilis.

Ad p̄nci
 pale argu
 mētum.

Distinctio vicesimatercia.

P̄dictis adii

ciēduz est. Postq̄z mag⁹ determi
 nauit de noibz diuis i generali.
 h̄ p̄sequit d̄ eis i sp̄ali. Et diuidit i duas p̄f
 qz p̄mo sp̄alit tractat de h̄ noie p̄sona. Scdo
 oīdit quō nomina numeralia z nomina di
 stinctōem significātia trāsserūt ad diuina. di.
 xxij. ibi. Dic diligēter in q̄ri oz. Quātū ad
 p̄mū est aduētēdū q̄ mag⁹ i p̄cedē dist. dixit
 rat oia nomia in diuis subam significātia

lōna nri metaphisica
 talid sup̄ ens. dicit
 rano quia talia notia
 ad p̄mū dicitur q̄
 rei subiecte q̄n natura
 ne imponi. z ideo
 urā noiare vniū
 oceptu ipsi q̄
 intellecte diuine
 ueris rez sum
 p̄cipat. Ad scdo
 dō cogit. Uno mō
 te qd̄ dicitur p̄
 vera. Alio mō
 nō eē vera. qz p̄
 q̄ effect⁹ mag⁹ t
 nullus illoz effect⁹
 sic i p̄posito. ad
 talia noia nō sunt
 rāsece et ex p̄te
 rāones. certamē
 des ipsi rāid. rā
 oia rāes i sapie
 ligat. et p̄ dicit
 noiat.

cordia
 ionū.

ad tere
 e noim que de deo
 t eētne diuine fm̄
 od opus. sunt dō
 tuo p̄radictū. s̄ q̄
 verbalis q̄ realis
 g opinio. Scdo
 p̄radictio. Et
 q̄ nulla nomia a nobis
 unā eētā fm̄
 extra. qz si aliqd̄
 d hoc noie rāes
 i. c. xij. thos q̄
 o dicit a thes
 re. quia omnia
 e dicit ap̄stol⁹ ad
 quod est fouere
 cā nā a themi.
 rignis sumēs est
 P. nulla res dicit
 ingitū est a nobis
 d fons sonat signi
 n. Augul. xv. c. 22.
 i reus est incomp
 as ignoti. qz
 a notē su

de qualiter diuina psona dici singulariter. et di-
 bus non pluraliter. Et quod hoc nomen psona vi-
 detur significare substantiam. et tamen de patre
 et filio et spiritu sancto simul non predicatur singulari-
 ter. sed pluraliter. ideo a predicta regula magis
 ster excipit hoc nomen persona. Et diuiditur
 in duas partes. scilicet quod primo facit huiusmodi
 exceptionem. Secundo dicitur suorum facit re-
 capitulationem. ibi. Jam sufficienter. Prima in
 duas. quia primo ponit huiusmodi exceptio. Se-
 cundo mouet circa hoc satis vtilis questio. ibi
 Ideo ostendit. Et hec in duas. scilicet quod primo mo-
 uet questionem. Secundo ex dicitur Aug. innu-
 it rationem. ibi. Quia questionem Aug. dilige-
 ter. Et hec in duas. scilicet quod primo ponit predicte quo-
 niam rationem. Secundo ostendit ex huiusmodi ratione ost-
 ri alias questionem. ibi. Sed hic queritur. Et hec in
 duas. quia primo mouet questionem de terminis
 sumptis in decreto. Secundo de terminis sumptis in
 abstracto. ibi. Verum et hic alia. Quelibet ista
 rum potest diuidi in questionem et rationem. Et par-
 tes patet. Hic quero.

Vtrum hoc nomen persona predicatur pluraliter in
 diuis. Et videtur quod non. Quod secundum aug.
 li. v. de tri. c. viij. et li. viij. c. i. quicquid in
 diuis ad se dicitur. de qualiter persona profert sin-
 gulariter et de omnibus non pluraliter. sed secundum eum
 dem Aug. vi. de tri. c. vi. persona ad se dicitur
 sicut ad se dicitur deus bonus. magnus. et cetera
 huiusmodi. Contra. fide catholica tenemus in di-
 uis tres esse personas et vnam diuinam essentiam.

Hic primo videndum est de hoc nomine persona
 secundum se. vtrum sit nomen prime intentionis vel secunde
 Secundo dato quod sit nomen prime intentionis.
 vtrum repiat in diuis. Tercio vtrum in diuinis si-
 gnificet substantiam vel relationem. Et quar-
 to de eo quod queritur.

Articuli

Quantum ad primum

vtrum hoc nomen persona sit nomen prime intentionis vel
 secunde. Dicendum quod hoc nomen persona est nomen pri-
 me intentionis. quia illud nomen est prime intentionis cui
 per immediatum significatum dicitur vtrum ens reale in-
 dependens ab actu rationis. hoc nomen persona est huiusmodi
 quod est. maior pro. minor pro. quod si nullus esset intel-
 lectus rationis et fabricas intentiones secundas. ad
 huc huic nomen persona diceretur vtrum significatum in
 supposito diuis et angelicis. Per incoicabilibus
 substantia intellectuali nature est vtrum ens reale pri-
 me intentionis. hoc nomen persona est nomen prime in-
 tentionis. Aliis suppono esse notum. primum pro. quod
 signum et immediatum significatum sibi inuenio cor-

videtur quantum ad intentionem prime et secundas. puta si si-
 gnificatum est prime intentionis. nomen ipsum immedi-
 ate significans est nomen prime intentionis. hoc propter
 et immediatum significatum huiusmodi nomen persona est incoi-
 cabilis substantia intellectuali nature. vtrum propter
 Rich. iij. de tri. c. xxi. Sed in ista questione sunt
 due opinioniones. Quare prima dicit tria esse ge-
 nera nomina. Quaedam enim nomina significant veras
 res. ad quare esse alia nihil facit. sic sunt sortis.
 plato. lignum. lapis et cetera huiusmodi. et illa sunt no-
 mina prime intentionis. Alia que mere et pure si-
 gnificant ipsam intentionem. sicut genus speciem.
 et similia. et sunt nomina secunde intentionis. Quaedam
 autem significant aliqua que medio modo se ha-
 bent. sicut nature viles. puta homo. aial. Nam
 licet talia significant ipsam rem que est extra ani-
 mam. significant tamen eam per modum communis abstra-
 cti. quod fieri non potest nisi per actum intellectus.

Ad propositum ergo hec applicatio dicitur quod per
 persona et indiuiduum significat cum nominibus secundo
 modo positus. quia significat pura secundas intentiones.
 Et illud probatur sic. Illud quod significat rem prime
 intentionis hoc in diuis pluraliter non potest. hoc persona plu-
 rificat in diuis. hoc est. Per illud quod relatiue op-
 ponit alicui secunde intentionis est secunda intentio. quod op-
 posita sunt eiusdem generis. hoc persona cum sit ipsum
 indiuiduum rationali nature secundum boetium. necio op-
 ponit vbi quod est secunda intentio. hoc est. Per omnia prima
 intentio que predicatur de pluribus in quid. est genus vel spe-
 cies. sed persona predicatur de pluribus. puta de pre-
 et filio et spiritu sancto in eo quod quid. ergo si persona est
 set nomen prime intentionis esset genus vel spe-
 cies respectu diuinarum personarum et diuinis. quo-
 rum vtrumque fallum est. et contra Aug. vi. de tri.
 ca. ix. vbi ipse negat rationes speciei aut generis so-
 re in diuis. hoc est. Per indiuiduum est nomen
 secunde intentionis. hoc persona est indiuiduum. quia dicit
 Dama. li. iij. c. iij. quod hypostasis et persona indi-
 uiduum monstrat. Per illud quod est conueniens secundum rem
 in diuis est vnum numero. vtrum propter dama. li. i. ca. ix.
 sed persona non est vna numero in diuis. ergo a re-
 structioe prout sequitur de structio antecedentis. scilicet
 quod persona non erit aliquid conueniens secundum rem. hoc solu-
 ratione. et per prout erit nomen secunde intentionis Per
 illud quod dicitur negatio pura est secunda intentio. quia
 negatio est ens rationis. hoc persona significat negati-
 onem. cum diffiniatur per incoicabilitate. Sed illud non
 videtur bene dicitur. quia impossibile est scire trinitatem con-
 sistere in tribus secundis intentionibus. cum in rebus consistat que
 nos beatos facit. Juxta quod ait aug. i. de doc.
 xpiana. Res quibus fruenduz est sunt pater et
 filius et spiritus sanctus. sed gloriosa trinitas consi-
 stit in tribus personis. ergo persona non potest

Sec. de se

Nota di-
stinctio em-
ger. de no-
mibus.

Contra gra-
ardum.

dū pncipale. dato qd h nomē psona sit nomē
 pme interioris. vtz repiat i diuis. dicēdū qd
 1 hoc nomē psona pprie repit i diuis. qz vbiū
 qz aliqd nomē repit nō solū fm rez quā signi
 ficat. sed etiā fm modū penes quē naturā ra
 lē importat. tale nomē ibi pprie repit. sed no
 men psonē sic repit in diuis. ergo rē. Maior
 p3. pbo minorē. qz natura quā psona claudit
 i suo significato ē natura intellectualis. mod⁹
 eēndi quē importat est p se existere. sed tā hu
 2 iusmodi natura qz etiā talis modus excellen
 tiissime repiunt i deo. g rē. P. illud nomen
 cui⁹ primaria impositio sumpta ē a dignitate
 maxima repibili in creaturis pprie pot attri
 bui diuis. nomē psonē est hmoi. g rē. Ma
 ior p3 p inductionē talū noim ad dignitatē
 spectatiū. qz quasi oīa talia trāsserim⁹ ad diui
 na. Minorē pbo. qz psona cū dicat qsi per se
 sonās. vl quasi p se vna. antiq̄tus tm̄ uenie
 bat homib⁹ insignib⁹ spectantib⁹ ad excellas
 dignitates. q quidē hoies dicunt p se sonare.
 qz verbū eoz nō depēdet ab alijs. sed ad eoz
 imperiū subditi dirigunt. Dicit etiā quilibet
 talū hoim p se vn⁹ respectu suoz subditorū.
 eo qd i sua sbsistētia ab ipsis nō depēdeat. oēs
 aut subditi p aggregationē capiūt vnitatē in
 ordine ad suū pncipē. tāqz vnus exercit⁹ ordi
 natus ad vnū pncipē. Et qz hmoi p ditiōes
 ad maximā spectāt dignitatē i creaturis repi
 bilē. ideo p3 minor. Patet etiā ex hoc pclu
 sio pncipalis. Nā cū hmoi laudabiles ppri
 etates imperij. s. pncipatus. a qbus vt dedū
 xi pmodialiter hoc nomē psona descendit. pnc
 ipaliter repiunt i deo. ideo nomē psonē ppe
 repit i diuis. Ex quo etiā p modū correla
 tiōis possū inferre qd nō bñ dicit i hac materia
 dicentes q respiciēdo illud ad qd nomē perso
 ne imponit significādū. puta suppositū i na
 tura intellectuali. tūc maxime nomē psonē cō
 uenit deo. sed nō pprie uenit deo respiciēdo
 ad illud a quo nomē imponit. qz vt dicit h
 nomē psona impositū fuit a larua siue a repi
 tatōe p laruā. Sed illud dictū dupl̄ defi
 cit. Primo qz ea quib⁹ noia imponimus sūt
 res fantasie ad q respiciēdo p̄cise nomē pso
 ne mīme repitur i deo. cū deus nō cadat s̄b fā
 tasmate. g oportet nos dicere q nomē psonē
 nō repiatur i diuis p̄cise respiciēdo illud cui
 nomē imponit. sed respiciēdo ad illud a quo
 nomē imponit. puta ad dignitates de quib⁹
 iā dixi. tūc pprie repit i deo. Secdo deficit
 dictū istoz i eo qd dicit nomē psonē a repita
 tione larue ēē imposituz. qz q̄uis tales hoies

Correlari
um.

infignes seu nobiles qui psonē antiquit⁹ dice
 batur ad distinctōem ceteroz hoim qm̄ mul
 tudo congregabat ad comedias z tragedias.
 i suis facieb⁹ laruis vterēt. qd possibile ē eos
 fecisse nō solū ad distinctōez ab alijs. sed etiā
 ad pseruādū facies a puluerib⁹. Nomē tū p
 sonē nō imponit a larua. sed a dignitate p̄sul
 gēte i laruato. vt p3 p hu⁹ nomis psona deri
 uatōem. z etymologiā supius iā p̄tate reci
 tata. Igit cū tales pprietates ad dignitates
 p̄tinētes verissime sint i deo. p3 qz respiciēdo
 ad illud a q nomē imponit q tūc nomē psonē
 p̄tissime deo uenit. qd est p̄ta istos.

Quantū ad terciū

Artic⁹ 3

pncipale. vtz psona i diuis significet subam
 seu relatōem. dicendū qd h nomē psona p se z
 directe siue i recto nūqz significat relatōez. qz
 psona fm se significat subsistēs distinctū i in
 tellectuali natura. q autē tale subsistēs relati
 one distinguat. hoc nō uenit sibi vt psona ē
 sed vt restringit significatū psonē ad diuina.
 nec tm̄ sic restringit debet cōcedi significare rela
 tiōē i recto. sed solū i obliquo. qz psona vt ē
 i diuis nō significat distinctā relatōem s̄z di
 stinctū relatōē Et q̄uis sine calumnia possit
 cōcedi psonā vt i diuis repitur directe signifi
 care relatōem siue relatū. nō tm̄ debet cōcedi qd
 directe significet relatōem. significat em̄ dire
 cte patre sed nō p̄nitatē. qz pater i diuis dire
 cte i recto dicit subsistēs distinctū siue incōi
 cabile i intellectuali natura. p̄nitās aut dicit
 illud quo tale subsistēs distinguit. Sed
 p̄ta illud arguit quidā venerabil⁹ doctor sic.
 qz cui⁹ suba semp sit de intellectu pprietatis z
 nō eō uerso. g qm̄ vnū nomē nō eō pncipali
 significat subam z proprietatē. z tm̄ significat
 vtrūqz. optet semp q pncipalius significet p
 p̄rietatē qz subam. Et posset etiā illud p̄tari
 mari. qz termin⁹ p̄tari pncipalius significat
 formā qz s̄bictū itm̄ etiā q p̄hs qm̄ videt di
 cere q albū solā albedinē significat. g pater cū
 sit termin⁹ p̄tari pncipaliter significat p̄mita
 tē. z p̄tari h nomē psona dum directe signifi
 cat patre p̄mitatē nō significabit i obliq̄ sed
 i recto. Ad p̄mū r̄tideo q ille doctor reue
 redus ibi loquit disputatiue opinōes alioz
 p̄tractādo. z nō plene ex intēde pp̄tia. cuius
 euidēs signū ēē p̄tari. qz i questōe immediate
 sequēte ab eo qd h pono i nullo videt discre
 pare. Ad r̄oem tm̄ r̄tideo q doctor dicit q
 pp̄tari nō est de r̄oē seu de intellectu suba.

Egid⁹ 3
q. ill⁹ di
stinctōis.

Solutio
Ad

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

dico q pprietas de q loqmur licet non sit de ratione subeputa veritatis. e tñ de intellectu seu de ratione subsistens i tali suba pura pris. cu ipm constituat vt pprietas. r distinguat vt relatio. Ad scdm dico. q posito q ita sit. puta q pater vt pater pncipaliter significz paternitate sicut r ceteri termini creati. nihilominus tñ illud qd significat patre nō vt pater ē. sed vt res subsistēs est. n oportet q pncipaliter seu i recto significz relationē. Et qz sic est d h noie psona vt iam patuit. ideo nihil pcludit

Ad 2

arie opi ones.

me. Varij etiā r diuersi sūt modi dicēdi diuersoz doctoz in illo articulo. sed qz quasi nullis rōibz susciūtur. ideo breuissime hmoi modos pcurā. fuerūt ergo quidā dicētes q psona i diuis antiquitus solū significabat eētiam. modo aut vt dicūt i singulari significat subam. i plurali vō stat p supposito

Sed isti quis quo ad p mū vez dicāt. qz añ tpa Aug. r etiā tpibus suis. cū dicebat psona. solū dabat intelligi suba. qz suppositū i natura intellectuali significat subam. saltem pncipaliter etiā apud modernos. Propter qd Augu. sepins isto modo antequo vteba ē in dictis suis. vt p3 spāliter. vij. de tri. ca. vi. vbi ait. Cū dicimus psonā patris non aliud qz subam pris intelligim⁹. Et ibidē ait q psona dicit ad se r nō ad aliud. Sed quo ad se d3 isti non bñ dicūt. qz quis numer⁹ singularis r plural' variet modū significādi. significatōz tñ n̄ variat nisi i noibz eteroclit⁹. Alij dicūt q tā i singulari qz i pli h nomē psona i dnter stat p eētiam r supposito. S3 nec illd v3. qz si i pli statet p eētiam r supposito in dnter. tūc eētiae dntē n̄ repugnet plicari. Alij dicūt q significat eētiam r suppositū sil' r eq pncipalr. Sed nec illud v3. qz modi significādi sequūt modos intelligēdi. q̄ talr significat⁹ sicut intelligim⁹. Inde etiā d3 q rō quā significat nomē est diffinitio. cū q̄ plura sil' et eq pmo siue pncipaliter n̄ possim⁹ intelligere. ideo plura simul r eq pncipalr vno noie vniuooco non possumus significare.

Quantum ad quar

tum pncipale. vtz hoc nomē psona p̄dicet p̄lialiter i diuis. Dicendū q sicut iam patuit psona vt restringit ad diuisa significat suppositū relatiuū. cū igit talia supposita vt fide credimus multiplicētur i diuis. ideo psona i diuis pluraliter p̄dicat. Ad argumētū p̄cipale dico. q Aug. ibi loquitur more antiquo.

Vel dicēdū q p se loquēdo de p̄dicatōe p̄sonae ipsa ad se dicit. vel saltē non ad aliud. nisi vt restringit ad diuina. ḡ rē.

Distinctio vicesimaquarta.

Hic diligēter

inquiri. In ista distinctōe. xxiij. mgr tractat d̄ termis nūeralibz put accipiunt i diuis. Et diuidit i duas ptes. qz pmo oñdit q̄ hmoi noibz significant. Scdo quō tales termi ad h nomē psona applicant. dif. xxv. ibi. Preterea p̄siderādū rē. Prima i tres. qz primo circa p̄dicatā mgr mouet q̄oz. Scdo ponit q̄ois solutionē. Et tercio solutiōis explanationē. Scda ibi. Si diligēter rē. Tercia ibi. Cū em dicit. Et hec in duas. qz primo mgr ponit sue r̄sionis declarationē. Scdo grā tal' declarationis mouet r tollit vñā incidentē dubitationē. ibi. Hic nō est p̄mittendū. Prima i duas. fm q̄ pmo declarat q̄ dixerit i termis pprie numeralibz. Scdo in termis licet nō pprie numeralibz. tñ pluralitate significātibus. ibi Cū aut dicitur mus distincte. Prima i duas. qz primo insitit huic declarationi q̄stū ad terminū significātem numeri pncipiū. Scdo q̄stū ad terminos significātes numez ibi. Item cū dicitur mus plures. Prima i duas fm q̄ pmo declarat ppositū. put vñū qd est pncipiū numeri iūgit i diuis termino essentiali. Scdo put iūgit termino psonali. ibi. Silr cū d3. Circa istā dist. quero hāc questionē.

Trum in diuinis sit verus numer⁹. Et videt q sic. quia vbiqz est vera trinitas ibi est verus ternarius. r psequēs verus numerus. qz p̄dicatū essentialē nō potest ab eo vere negari i quo p̄ceditur esse subiectū. sed hec est eētialis p̄dicatio. ternarius ē numerus. q̄ p̄cesso ternario esse in diuinis. numerus ab eis non pōt negari. sed in diuinis est verissima trinitas. ḡ rē. Cōtra nullū accidēs vere r realiter poterit esse in diuinis seu in deo. cū sit omino simplex. sed numerus est vez accidēs reale cū sit de p̄dicamēto quātitatis. ergo rē. Circa illā questioz est aduertendū q cū vnitas sit pncipiū numeri. r pncipiatis autē non possum⁹ debite iudicare nisi cognitis pncipijs. ergo primo vidēda sunt aliqua de ipsa vnitate que ē pncipiū numeri Scdo videndū est que sit materia numeri p̄p̄e dicit. Tercio que

na nobiles qui p̄sentantur
vstinēdo em caroz p̄p̄e
regabat ad comoz
laris vtz ad p̄p̄e
olū ad d̄stinctōz
dā facies a p̄p̄e
ponit a laris sed ad
aro. vtz p̄ h̄mōi
etymologia imp̄e
cū tales p̄p̄e
vssime sint
q̄ nō imp̄e
ero p̄uati. qd d̄
antū ad tero
vtz p̄sona i diuis
em. Dicendū q h̄
vte i recto nūq̄
significat subam
i natura. q̄ autē
ngual. hoc nō p̄
trungit significatū
restricit vtz
ro. sed solū i ob
d significat d̄stinctō
latōe. Et q̄nis
onā vt i diuis
tūū siue relati
significat relationē
sed nō p̄mitatē
ro dicit subsistē
intellectuā i natura
no tale subsistē
id arguit quidā
ibā imp̄e
erit. q̄ q̄n vñū
subam r p̄p̄e
pter semp q̄ p̄
subam. Et p̄p̄e
termin⁹ p̄p̄e
subiectū im etiā
vñū solū alledā
p̄p̄e p̄p̄e
p̄p̄e p̄p̄e
Articls 4
Id p̄nci /
ale argu
ictum.

fit forma numeri siue quid dicat numerus q̄tum ad suuz esse formale. puta vrrū nume rus fm suuz esse formale fit aliquid extra ani mā realiter differēs a rebus nūerat̄. Quar to vidēdū est de eo quod querit̄.

Articls 1

Quātuz ad primuz

sunt duo videnda. Primo em vidēdum est que sit differētia inter vnū quod est p̄ncipiū numeri. ⁊ vnū quod p̄uertit cū ente. Sc̄ cūdo vtz vnū quod est p̄ncipiū nūeri aliqd addat super vnū quod p̄uertitur cum ente.

Primum primi.

Quātum ad primū dico q̄ differūt sicut positūū ⁊ p̄natiūū. quia vnū quod p̄uertit tur cum ente est quid p̄natiūū fm suuz for male significatū. eadem em res vt est aliquid i seipsa dicitur ens. sed vt est a seipsa indiuisa sic dicit vna. Unū autē quod est p̄ncipiūz numeri est quid positūū. eo q̄ p̄stituat speci em discrete quātūtat̄. que est vere aliqd po sitūū. Et illa videt esse intētio Aristo. ⁊. me taph. vbi vult q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri op ponit nūero sicut mēsurā mēsurato. vnū autē qd p̄uertit cū ente opponit mltitudini sic in diuisibile diuisibili.

Correlati um.

Ex h̄ etiā p̄ q̄ vnuz qd ē p̄ncipiū nūeri aliq̄ mō se h̄z vt inferius ad vnū qd p̄uertit cū ente. Et dico aliq̄ mō. q̄ positūū nō ē simplr inferi⁹ respectu p̄nati ui. cū eius p̄dicatōz formale nō possit recipere directe ⁊ p̄ se. Lū em vnū qd p̄uertit cū ente p̄ dicit̄ ⁊ aliq̄ ente positūo. hoc nō fit fm q̄ il lud ē positūū. sed fm q̄ est i se indiuisū. Unū vnū qd ē p̄ncipiū nūeri ē directe inferius ad ipm ens. cū sit qd positūū ⁊ p̄dicatōz ent̄ di recte recipiat. respectu autē illi⁹ vni⁹ p̄natiui n̄ ē inferius. nisi inq̄tū illud vnū est in d̄r̄is ab ente.

Questio. Solutio

forte queret aliq̄s ex q̄ radice innasci tur illud duplex vnū. R̄ndeo q̄ sepi⁹ vnū oppositōz dinoscit̄ p̄ alterz. ⁊ ideo ex duplici multitudie q̄ opponit ipsi vni coḡscere pore rimus innascentiā illi⁹ duplici vni⁹. Est em vna multitudo q̄ innasct̄ ex distinctōe rez for mali q̄ res specificē distiguūt. ⁊ illa multitu do inuenit̄ i oibz entibz tā materialibz q̄ im materialibz. Et iō tal̄ multitudo est multitu do trāscēdēs. ⁊ silr ipm vnū p̄ cui⁹ replicatōz p̄cipit̄ tal̄ multitudo ē trāscēdēs ⁊ cū ente cō uertit̄. In tali nāq̄z formali oim entū multi tudine qlibet res ē vna fm se. eo q̄ nō sit alte ra p̄pter formales distinctiōem sui ab altera. Alia autē ē multitudo q̄ innasct̄ ex distinctiōe materialī. puta ex diuisiōe p̄tinui. ⁊ hec mul

titudo fm suā p̄p̄riā rationē nō inuenit̄ nisi i rebz materialibus quātūtatē p̄tinua in forma tis. vel i p̄tibz quātūtat̄is p̄tinue vt sūt ab inu cē separe. Et hec multitudo p̄p̄rie dicit̄ eē nu merus q̄ ē sp̄s discrete quātūtat̄is. Propter qd dicit̄. iij. phicoz. q̄ numer⁹ causat̄ ex diui siōe p̄tinui. ⁊ vnū qd ē p̄ncipiū illi⁹ nūeralis multitudis siue ipsi⁹ nūeri p̄p̄rie dicit̄ eē ipm p̄tinuū. q̄ vt dicit̄ aliq̄ solēnes doctores. ea dē res puta eadē p̄tinuitas vt p̄ficit rē i se est p̄ncipiū nūeri. vt aut̄ p̄ficit eā i ordie ad p̄tel dē p̄tinuū. Quātū ad sc̄dm p̄mi vtz vnū qd ē p̄ncipiū numeri aliqd addat sup vnū qd p̄uertit cū ente. p̄z ex iā dicit̄ q̄ vnū qd ē p̄ncipiū nūeri sup vnū qd p̄uertit cū ente addit quēdā modū eēndi positūuz gener⁹ ⁊ etermi nati. Est t̄m aduertēdū q̄ i hac mat̄ia tā an tiq̄ q̄ modernū varias s̄nias p̄tulerūt. Au tēna em hic duplr̄ errauit. vt p̄z ex dicit̄. auer. iij. meth. Primo qdē q̄z nullā posuit distin ctōz inter p̄dictas duas vnitates. nec vnā di xit aliqd addere sup alterā. Sc̄do q̄z vidit q̄ ipm vnū qd ē p̄ncipiū numeri ē accidēs qd dā reale d̄r̄is ab eo quod tenoiat. ideo dixit q̄ vnū qd cūz ente p̄uertit addit aliquid sup ipm ens. eo q̄ accidēs semp̄ addit aliquid su per illud cui⁹ est accidēs. alā si nō differēt vnū ⁊ ens. tūc esset nugatio dicēdo ens vnū. quia t̄m valeret ac si diceret̄ ens ens vel vnū vnū. Sed ille modus dicēdi refellit̄ p̄ Auer. iij. metaph. q̄z si ens esset vnū p̄ aliqd additū. tūc vt ait Auer. si illud additū esset aliquid ⁊ nō esset vnū. tūc vnū ⁊ ens nō con uerterēt̄. Si autē est vnū. vel erit vnuz per aliquid aliud. ⁊ tūc erit p̄cessus i infinitum. vel est vnū p̄ seipm. ⁊ tūc pari ratioē fuit stā dum i primo. Et addit Auero. q̄tum ad so lutōem rationis Aucēne. q̄ dicēdo ens vnū nō est nugatio. q̄z quis vnū et ens nō diffe rāt realiter. sed sint idē. differūt tamē ratio ne. Modus etiā Aucēne parz esse falsus ex dicit̄ Aristote. in eodē. iij. At em q̄ vnū ⁊ ens sunt vnū fm naturā. ⁊ p̄sequūt̄ se sicut p̄ncipiū ⁊ causa. Dicit̄ insup quidā mo dernū. q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri. ad dit sup vnū quod p̄uertit cū ente ratōez mē sure. q̄z tota sua ratio in mēsuratiōe p̄sistit. Importat em tale nomen vnū partē aliquo tam totius discreti. cui⁹ p̄tis ratio i ratioē mē sure videt̄ p̄sistere. ⁊ credo q̄ isti velint dice re cum p̄ho in phicis. q̄ ps aliquota dicit̄ il la que aliquoties sumpta adequat suū totū. ⁊ p̄ p̄sequēs est apta nata ipsiq̄ mēsurare.

Secūdu primi.

Op̄i. aut̄ cēne.

Corra aut̄ cēnam.

Dericus.

Egidius 5.

Sed contra illud doctor noster in hac disti.
 1 triplr arguit. Primo sic. Ex relatioe no pot
 2 stitui absolutu. sed mensuratio importat rela
 tionē. q̄ si ratio vnus in mensuratioe consisteret.
 tunc vnū posset constituitur numerus q̄ est res ab
 3 soluta cū sit spēs quantitatatis. q̄ rē. P. nihil
 trahit sub aliquo cōi nisi p̄ illud quod est i
 eo. sed relatio mensure nihil ponit ipsa mensu
 ra sed solum i mensurato. ergo p̄ hōi relatioz
 vnū quod est p̄ncipiū numeri nō poterit cō
 trahi ad certū genus puta ad gen⁹ quantitatatis
 P. p̄ illud qd̄ infer⁹ addit sup̄ suū sup̄ius
 ipm̄ inferius constituit. sed p̄ rōem mensure non
 constituit aliqd̄ d̄p̄dicamēto quantitatatis. qz̄ mē
 suratio ē quedā passio siue pp̄rietatis q̄ primo
 dicitur quantitati. et deinde trāssert̄ ad alia. vt
 dicit phis. x. metaph. passio autē nō constituit
 it̄ illud cui ē passio. Uex ē tñ q̄ ille rōnes
 nō cluderēt aliqd̄ cōtra illos. si ipsi dicerēt
 q̄ vnū quod ē p̄ncipiū numeri dicit p̄ se ipsā
 re substratā tali habitudini siue relatioi mensu
 re. puta q̄ diceret ipsam rē que est mensura. re
 lationē autē non diceret p̄ se sed cōnotatiue.
 Sed qz̄ q̄ ad hoc illoz̄ intencōz̄ nescio. id̄ rati
 ones pdictas i suo vigore stare p̄mitto Alij
 dicūt q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri super
 vnuz̄ quod uertit̄ cum ente addit ratioz̄ po
 sitiuā. que tñ non est nisi i anima obiectiue.
 quia hec ratio nō est aliud q̄ clausio indiui
 si inq̄rtum indiuisum ē. quā facit i ens indi
 stinctū inq̄rtum in distinctuz̄ comp̄s̄ edendo
 quasi i esse indistincto ipsuz̄ summādo r̄ mē
 surādo. Et hoc probāt sic. qz̄ ratio vnus
 r̄ ratio numeri i hoc solū differunt q̄ vnū est
 indiuisibile. numerus autē ē diuisibilis. sed
 clausio diuisoz̄ inq̄rtū diuisa sunt ē formalr̄
 numer⁹ q̄ clausio indiuisi est formal^r rō vni
 tatis P. vnū quod ē p̄ncipiū numeri cō
 sistit i quadā equalitate excludere plus r̄ mi
 nus. vñ cum dicit vnus fenix. tñ ē dicere q̄
 nec plures nec pauciores. sed p̄cept⁹ sic medi
 ans iter plura r̄ pauciora ē p̄ceptus positiu⁹.
 q̄ rē. Sed hec positio deficit i se duplicif.
 1 P̄mo ex hoc q̄ dicit illud positiuū. q̄ vnū
 ex his p̄ncipiū numeri addit sup̄ vnū qd̄ uer
 tit̄ euz̄ ente. tñ esse obiectiue i anima. qz̄ illud
 qd̄ est extra animā ens reale non ē tñ obiecti
 ue i anima. sed vnū qd̄ est p̄ncipiūz̄ nume
 ri est extra animā vtz̄ ens reale. Maior ptz̄.
 minorē probō. qz̄ auerrois. x. metaph. cōmen
 to. viij. ostendēs differentia inter vnū quod
 est p̄ncipiū numeri. r̄ vnū qd̄ uertit̄ cum
 ente. ait. q̄ vnū qd̄ est p̄ncipiū numeri ē

accidēs additum rei. sed vnū qd̄ conuertit̄
 cum ente est id̄ ipm̄ quod res. addita tñ sibi
 duplici negatione. puta q̄ est indiuisa i se. et
 diuisa a quolibet alio. Cum igit̄ accidēs isit
 ei cui⁹ est accidēs. qz̄ accidētis esse ē inesse. vt
 dicit. iij. metaph. ergo positiuū qd̄ vnūz̄ exi
 stēs p̄ncipiū numeri addit sup̄ vnū con
 uertibile cum ente. nō solum erit obiectiue in
 intellectu. sed erit etiam subiectiue in re extra
 cuius dicit̄ esse accidēs. Deficit sc̄do in eo
 q̄ dicit rationē vnus consistere i quadā clau
 sioe quā facit i ens indiuisum comp̄hēdēdo
 r̄ quasi i esse indistincto ipm̄ mensurādo. quia p̄
 hec verba sequit̄ q̄ ipm̄ vnū sit qd̄ summa
 tum r̄ mensurātū. quod est contra aristo. x. meta
 ph. vbi ait. q̄ numerus ē multitudo mensura
 ta p̄ vnū. ergo nō summat̄ r̄ mensurat̄ ipsuz̄
 vnū. sed p̄ vnū cetera mensurat̄. r̄ ideo ibi
 dicit̄ ait phis. q̄ vnū se habet ad numerū si
 cut mensura ad mensuratum Rōnes etiam
 adducte nō cludūt. Ad p̄mū ergo dicen
 dū q̄ maior est falsa. qz̄ i multis alijs dicit̄ p̄
 terqz̄ in esse diuisibili r̄ indiuisibili. qz̄ dicit̄ si
 cut p̄ncipiū r̄ p̄ncipiūz̄. sicut mensura et
 mensuratum. r̄ sic de alijs. Ad minorē dico. q̄
 quāuis clausio possit aliquo mō competere taz̄
 numero q̄ vnū quod est p̄ncipiū numeri. tñ
 opposito mō uenit̄ ipsis Nūero em̄ uenit̄
 passiue tāqz̄ clausio r̄ mensurato. sed vni si p̄
 rit actiue. sibi competet puta tanqz̄ claudenti
 r̄ mensurati ipsū numerū. Et sequit̄ ex ratioe
 istius doctoris oppositū illius qd̄ intēdit. qz̄
 ipse intēdit cludere q̄ sicut numerus est qd̄
 dā diuisuz̄. clausum r̄ mensurātū. sic ipm̄ vnū
 sit quoddā indiuisum. clausum r̄ mensurātū.
 Ad sc̄dōm dōm q̄ p̄ duplicē exclusioz̄ ipli
 catē binā negatoz̄ nō respectu vni⁹ r̄ respectu
 distinctoz̄. puta respectu ei⁹ qd̄ ē pl⁹. r̄ respectu
 ei⁹ qd̄ ē min⁹ seu pauca⁹. nō hēs rōem formalī
 ter positiuā. s̄ simplr̄ p̄uatiuā. cui⁹ oppositū
 cludere tu debebas. qz̄ ex duabz̄ negatioibz̄
 nō resultat eq̄pollēria vni⁹ affirmatiōnis nisi
 ambe negationes sumant̄ respectu vnus. ita
 q̄ sc̄da negatio neget primā.

2

Solutio rōnū aure. Ad 1

Ad 2

Articls 2

Quantuz̄ ad secun

dū p̄ncipale. q̄ sit materia numeri p̄p̄e dicti.
 dico q̄ materia nūeri p̄p̄e dicti sunt res i q̄
 bus fundat̄ forma numeri. puta diuerse res
 materiales quaz̄ qlibet ē trinuā. distincta tñ
 ab alia. qz̄ illud ē materia numeri ex q̄ mate
 rialr̄ generat̄ numer⁹. s̄ nūer⁹ generat̄ ex decim
 q̄ 2

ratione no inuenit
 quantitate vnica
 inuenit vnica
 multitudine p̄p̄e
 sc̄re quantitate
 p̄p̄e
 q̄ nūm⁹ ca
 qd̄ ē p̄ncipiū illi
 ipm̄ nūeri p̄p̄e
 it̄ aliq̄ solens docere
 vnitas vt p̄ncipiū
 aut p̄ncipiū eā
 uariū ad sc̄dōm p̄m
 meri aliqd̄ addit
 r̄ ex iā dicit̄ q̄ vnū
 vnū qd̄ uertit̄ cū
 ndi. post vnūz̄ generat̄
 dicit̄ q̄ i hac mat̄
 vnas linas p̄ncipiū
 p̄t̄ errat. vt p̄
 no qd̄ qz̄ nullā pol
 as duas vnitas
 elup̄ alterā. Sed
 nūcipū numeri
 b eo quod vnitas
 nte uertit̄ addit
 accidēs semp̄ addit
 st̄ accidēs. alia nō
 cetera negatio dicit̄
 ret ac si diceret ens
 d̄ ille modus dicit̄
 metaph. qz̄ si ens
 r̄ aut̄. si illud
 est vnū. nūc vnū
 vnū est vnū. vltim
 r̄ nūc erit p̄ncipiū
 sep̄m. r̄ nūc pari
 Et addit̄ Auerro
 nis Auerrois. q̄ dicit̄
 o. qz̄ vnus vnū
 d̄ sunt idēre. differ
 etā Auerrois p̄ncipiū
 te. in codi. iij. B
 i fm̄ natura. r̄ p̄
 aila. Dicit̄ vnūz̄
 i quod est p̄ncipiū
 quod uertit̄ cū ente
 ua ratio in mensura
 n̄ tale nomen vnū
 sc̄ren. cui⁹ p̄ncipiū
 sc̄re. r̄ credo q̄
 n̄ p̄ncipiū. q̄ p̄
 oēs sum p̄ncipiū
 est p̄ncipiū p̄ncipiū

Solutio vnū egid.

Tureolus

otra au/ dū.

2 fione continui. vt patz. iij. phisicor. g. rē. P. ipse res numerate sūt materia numeri pprie dicti. sed res materiales continue pprie nūcra- tur. qz sicut se hnt res formalr disticte ad mltitudinē trāscēdētē. sic se hnt res continue siue quaz qlibet est i se continua ab alia tñ materia/ liter distictra ad multitudinē q pprie dī nūcra- tus. sed ille sumāt multitudie trāscēdētē. g. il/ lenūerant nūero pprie dicto. Forte dices qz equ⁹. hō. asin⁹. leo. capra. r sic d alijs q forma liter dnt etiā numerāt nūero pprie dicto.

Instantia

Solutio.

Rñ. qz ex pre q qdlibet taliu pdictorū r cō/ similitū ē res material' hñs i se continua qzita/ tē. rōe cui⁹ nō dnt spē. qz vt continua sunt eius des spē esse pnt. ista talia numerant numero pprie dicto. p accidēs aut ē q differāt forma/ liter in qstū tali numero numerant.

Articls 5 **Quātus ad tercius**

pncipale. q sit forma nūeri siue qd dicat nu/ merus qstū ad suū ē formale. Dico q qzuis nō habeat nōmē vsitatu q natura forme q ē numerus abstracte noicm⁹. possum⁹ tñ eā ap/ pellare nūerositatē. qz sicut forma continui no/ mia⁹ r unitas. sic natura forme nūeral' noia/ tur numerositas. r ista forma ē vez ens reale exñs i ipsis rebz nūeratis subiectiue tāqz acci/ dēs realr dñs a subiecto siue a rebz nūeratis.

Duo g pbato. Pmo q numer⁹ ē vez ens reale extra aiaz. Secdo q differat a rebz nūe/ ratis. Pmū pbō sic. Illud qd est realr r p/ se sensibile ē vez ens reale circūscpta oī opari/ one intellect⁹. sed numer⁹ ē hmōi. qz. q. de aia dicit q cōia sensibilia sūt numer⁹. figura. ma/ gnitudo. mor⁹ r qes. r sicut ibidē pz sensibi/ lia cōia sūt sensibilia p se. licz nō pmo. maior ē euidēs. qz sensibile pcedit opatiōz intellect⁹.

Lōco 1

2 P. figura ē ens reale extra aiaz. g nūerus ē ens reale extra aiaz. Anz pz ad sensū. etiā qa ipsa ē qrra spēs qlitatis. iō ad entitatē figure nihil facit intellect⁹. dñtiaz pbō. qz ois figura p̄supponit numez tāqz aliqd necio reqstū. si/ ne q impossibile ē ēē figurā. Impossibile est em̄ ēē triāgulū sine ternario. r quadrāguluz sine qternario. vñ eadē necitate q triāgul⁹ est cir/ cūscpta oī opatiōe intellect⁹. eadē necitate an/ guli triāguli fundāt actualr numez ternariū circūscpta oī opatiōe intellect⁹.

3 P. spēs vera pdicamēri realis est qd reale. s; numer⁹ ē vera spēs quātitat⁹. vt patz i pdicamētis. r. v. meth.

4 P. ois relatio real' indepēdēs ab aia reqrit fūdāmētū reale extra aiam. sed dupluz

r dimidiū quoz immediatū fundamētū pōt ēē quaternarius r binarius sunt relatōes rea/ les indepēdēs ab aia. qz relatōnes mō nu/ meri r modo potētie sūt reales r disticte ptra relatōes ad quoz esse facit intellectus. vt patz v. meth. maior sūt patz ex codē. v. P. si nu/ merus qstū ad suū esse formale dependeret ab aia siue ab actu anime numerātis vt volūt aliqui doctores. tūc aia n nūcraē nō haberet plures denarios i archa sua diues qz pauper. qñs est falsum ad sensū. dñtia patz. qz plura r pauicora esse nō pnt vbi nullus ē numer⁹. sed si numerus in suo esse ab actu anie depen/ deret. tūc anima nō existente in tali actu. puta hominibz dormientibus nequaqs esset nume/ rus. r p sequeēs nec plus nec pauca? Quo ad pbationē secūde cōclusionis p̄suppono ex pcedētibus q res disticte quaz tñ quelibet est continua pprie numerant. Tūc arguo sic

Lōco 2

1 Illud quod formalr r specificē est r disticctū rebz numeratis. hoc realr differt ab eis. sed numerus est hmōi. g. rē. Maior patz. pbat minor. qz res nūcraē vel sunt ipse quātitates continue. vel sunt res quāte quātitate iformare quoz quocūqz dato pz q numer⁹ formaliter r specificē differt ab eis. P. sicut vnitas q ē pncipiū numeri se hz ad rē quā denoiat eti q fundat. sic se hz numer⁹ ad ipsa numerata. s; vnitas exñs pncipiū numeri differt a re in q fundat. g numer⁹ differt a numeratis. Ma/ ior pz. qz cū numer⁹ sit ipsa multitudo taluz vnitatū si vnitas realr differt a substrato suo optet q numer⁹ differat a suo. Mōr euidēs est auctē mētatoris vt sup⁹ allegau. q pōnit. x. meth. q i hoc differt vnū qd ē pncipiū numeri ab vno qd auertit cū ente. qz vnū exi/ stēs pncipiū numeri addit accidēs reale sup rē q dicit vna. sed vnū auertibile cū ente. ad dit sup ipm ens solā rationē.

Scot⁹ et aureolus.

2 Sed p̄trariū p̄nc cōclusionis isti⁹ terciū articuli qdā arguit sic. Nulla realitas videt acquiri i aliquo p h⁹ q sit cum alio. q nō acquireret in eo si fieret si ne illo. Sed si lapis sit p̄cise sine aliquo alio nō acquireret in eo aliqz numerus. si aut cum aliquo alio acquirat in eo dualitas. g duali/ tas siue numerus nō erit aliq realitas. P. d si numerus ē aliqua forma accidētalis realis aut talis forma subiectiue erit in qualibz vni/ tate fm se totam. et sic vnū simplex accidēs erit i diuersis subiectis. qd ē impossibile. aut erit in vna sola vnitate. r hoc erit impossibili/ us. qz tūc numerus ēē idiuisibilis. etiā oīs alie vnitates supfluerēt. P. si numerus ēē

3

forma realis extra animā. aut erit aliqd vnu
 z tūc numerus erit principiū numeri. z pnci
 puū numeri pdicabit de numero. aut est plu/
 res fm ptes ita q vna ps sui recipit i vno cō
 tinuo z altera in alio. z tūc i eodem continuo
 essent due quātitates. s. z tūcitas z pars ipsi
 4 us numeri. P. in his que sunt actu diu/
 sa. nō potest esse vna forma realis. sed partes
 3 numeri sunt actu diuise. ergo zc. P. nulla
 forma realis extra animā est replicabilis sup
 seipfaz. sed vt patet i arismetica numerus re
 flectit sup seipsum. s. dāmus em̄ duos binari/
 6 os z tres ternarios. z sic de alijs. P. partes
 materiales vnius totius nō pnt fieri ptes al
 terius sine sui mutatōe. sicut nec ipsa mate
 ria sub noua forma fieri pōt sine mutatōe. s. z
 vnitates q sunt ptes materiales vnius qter/
 narij sine aliq sui mutatōe p solaz vnius vni
 tatis additiōem efficiūt partes quinarij.
 7 P. impossibile est q vna z eadē res nume
 ro existēs extra animā sit in decem homibus
 z i decem equis. sed phus dicit. uij. phicoz. c.
 de tpe. q idem est denarius decem equoz z de/
 8 cem hominū. P. potest hoc idēz argui sic.
 Illud quod est cōe entiz nō entz nō potest cō
 forma realis existēs extra animā. sed nume
 rus est cōis entz z nō entz. qz nō minus pore
 runt numerari chymere vel hircocerui qz la/
 9 pides vel ligna. P. forma existēs i partiu z
 pncioe que pncio solum fit p animā nō po
 test esse res extra animā. numerus est hmōi.
 quia partes numeri in re extra nullam habēt
 pncionē. cum possint esse separte loco z sub/
 10 iecto. P. si numer⁹ esset ens reale extra ani
 mā. tūc vna pars subiecta pdicamēto quā
 titatis haberet plures entitates reales specie
 differētes qz oia alia pdicamēta. z sequētia
 pz. qz i speciebus numeroz est processus i in
 finitū. sed z sequēs ē falsum. quia cū ens z bo
 num pueratur illud qd infinitas comphe
 dit entitates reales infinitas comphedit bo
 nitates. z p z sequēs pdicamentū quātitatis
 esset pfectius z melius om̄ibz alijs pdicamē
 tis. qd ē absurdū z iauditū. Itē s. sedaz cō
 clōem pōt argui sic. Si numer⁹ realiter dif/
 ferret a numeratis. tūc statim datis duobus
 numeris in finite erūt quātitates i actu. z nō
 ē impossibile. q. z a nō. pbat z nōtia. qz dualitas
 illoz duoz numeroz differret realr ab eis tā
 qz a suis substratis numeratis. et sic habem⁹
 tres entitates. z trinitas illaz trū entitatum
 differret realiter ab eis. z sic habem⁹ quaterni
 tate. z eadē ratōe illa quaternitas differret ab

illis quattuor entitatibus tāqz a suis numer/
 ratis. z sic simultanee infinite entitates resulta
 būt. P. si numerus est forma realiter in exi
 2 stēs numeratis z differēs ab eis. vel erit tota
 i toto suo subiecto z tota i qualibet parte. vel
 tota i toto z fm pte i parte. Primū ē impossi
 bile. qz ois forma ens tota i toto z tota i qua
 libet pte est indiuisibilis. z sic numerus nō est
 set numer⁹. nec est d pdicamēto qz titat. Nec
 scdm ē possibile. qz vnu numeratoz pōt esse vl
 tra mare z aliud citra. ppter qd nō pōt aliq
 pncio vnius forme realis i ipsis inueniri.
 P. impossibile est aliquā formā realē abso
 3 luta alicui aduenire z ab eo recedere sine om
 ni sui mutatōe reali. sed dato vno numerabi
 lium nō est i eo aliquis numer⁹. posito vero
 alio numerabilium ponitur i eo numerus. z
 ablato illo alio auferit ab isto numer⁹ sine ta
 mē omni sui mutatōe. ergo numerus nō po
 terit esse entitas absoluta realiter differēs ab
 4 ipsis numeratis. Sed illa qzuis sint ma
 gne apparētie. tū nō zcludūt. ideo predictas
 duas zclusiones pfirmato quālibet vno me
 dio. z deinceps soluā rōes iam inductas.
 Primā sic. Illa est forma realis extra ani
 mā de qua pbatur passiōes reales ab anima
 nō dependēs. numerus est hmōi. qz de nūe/
 ro pbatur paritas z imparitas. equalitas et
 inequalitas. multiplicitas z paucitas. z cete
 ra talia que om̄ia vidētur esse reales passiōes
 seu pprietates. Zōclusionē secūdam pfir
 mo sic. Sciētie reales in eadem parte realis
 phie formaliter z distincte requirūt subiecta
 formaliter z realiter distincta. Sed arismetica
 z geometria i parte phie realis que dicitur
 mathematica sunt scie realiter cōdistincte. et
 numerus subijcit i arismetica. numeratū sō
 puta ipm continuū subijcit in geometria. er/
 go zc. Et pfirmatur. qz species eiusdem ge
 2 neris ex opposito z distincte realiter differūt.
 sed numerus cum sit discreta quātitas. z nu
 merata cum spectet ad pnciuam quātitatem.
 vt patuit supius sunt i eodem genere quātita
 tis ex opposito z distincte. ergo zc. Ad pri
 mū igit inductū s. primā zclōem dicēduz q
 maior ē falsa. ex hoc em̄ q vna nota produci
 tur cū alia resultat i qualibet nota aliquid de
 dulci melodia quod nō resultaret i ea si sola
 pduceret sine alia nota. In multis etiā alijs
 illa maior parit instātam. Ad secūdū di/
 cēdū q illa distinctio est insufficientis. qz for
 ma que est numerus nec ē tota i qualibet vni
 tate fm se sumpta. nec est tota i vnitare tm̄.

Contra ista pfirmatio pclōnū

Confirma tio sedecō clusiois.

Solutio rōnū s. p mā pclōz.

Ad 2

ai quoz immedie fundam
 marus z binarius sunt
 penātes ab ai a qz rōnū
 modo potēte sit realis
 ad quoz esse facti
 maior sūt pars ex codi
 sum ad sui esse forme
 ue ab actu anime
 octoz. tūc aia nō nūc
 ternarios i archa sua
 fallum ad sensū. qz
 oia esse nō pnt vti
 numerus in suo esse
 ic anima nō existēt
 doz dormiētibus neqz
 p lequēs nec plus nec
 rōnū cōclōem z dū
 bus qz res distincte
 ua pncie numerant. z
 quod formā re spec
 numeratis. hoc realit
 us est hmōi. qz de nū
 qz res nūcates sunt
 . vel sunt res quare
 uocūg dāto p qz p
 ced differt ab eis. P.
 ā numerū se bz ad
 d. sic se bz numer⁹ ad
 s. cōis pncipiū numeri
 ā. qz nūcates dūc
 s. qz cū numer⁹ i
 atū si vnitates realit
 e qz numer⁹ differat
 uere z nūcates vti
 z. mēbz qz hoc
 ven ab vno qd p
 pncipiū numeri ad
 nat vna. sed vna
 ip ipm ens solā
 zclōis ista p
 nulla realitas videt
 cum alio. qz nō
 lo. Sed si lapis
 equit in co aliq
 so alio accūm
 sine numerus nō
 merus ē alioz
 talis forma sub
 fm se rotam. et
 vna sola vnitare
 qz numerus est
 vna sola vnitare

Ureolus z alijs pclōem

- Ad 3 sed e tota i oibz suis vnitatibz sil' sūptis. Dia em nūcrata p aliquē numerū sil' sūpra rīdēt tā li nūcro tāqz vñū subiectū adeq̄tū. Ad ter cū ddm q' oīs nūer' ē aliqd vñū. qz vñūqd/ qz q̄tū hz de entitate tm hz de vnitare. Illud tñ vñū qd p̄dicat de vnoqz nūcro nō est vñū qd ē p̄ncipiū nūeri. s; ē vñū qd p̄uertit cū en te. Ad quartū ddm q' maior ē falsa. loquē do de forma discrete nature. qz illa de nasa sua hz q' suū substratū sit actu distinctū. Ad v. ddm q' numer' pprie dicit' nō replicat siue reflectit sup seipm. i oibz em talibz replicatōi bus aut multitudine q' ē d̄ra ent' r̄ circuit omē gen' replicat sup seipaz. sicut cū d̄: duo bina r̄j anguloz. hic nec replicata dualitas. nec il la sup quā replicat ē numer' de p̄dicamēto q̄s titatis. qz neutra fundat i rebz distinctis. quā r̄ū tñ quelibet sit p̄tinua. r̄ ideo vtraqz tal' du alitas reducēda est ad multitudinē q' est d̄m tia entis. Aut p̄dicta multitudo replicat sup numerū pprie dicitū. sicut cū dicit' duo bina/ r̄j lineaz. vel tres ternarij equoz. r̄ tūc multi tudo q' replicat nō est numer' pprie dicit'. qā p̄ immediato substrato nō rīdēt sibi res di/ stincte quarū quelibet sit p̄tinua multitudo. tñ sup quā sit replicatio ē numer' pprie dicit'.
- Ad 6 Ad sextū dīcēdū q' p̄ illud argumētū si est set tonū pbaret q' forma dom' nō ēēt forma realis extra aīam. qz sūdamētū et p̄ietes in se nullā nēcio capiūt mutationē ex adiūctione ipsius tecti. r̄ tñ ex hoc resultat forma dom' q' an nō fuit. r̄ ad solā subtractionē eiusdē dato q' tā subtiliter deponat q' ex hoc nulla species motus vel mutationis i sūdamēto recipiat nihilomin' de p̄dit forma dom'. Et idē patet in omībus figuris. Ad subtractionēz em vel additionē vñ' anguli sp̄ mutat species figu/ re. Ex quibz omībus patet q' maior est falsa.
- Ad 7 Ad septimū ddm q' denari' .x. equoz r̄. hōim nō ē idē denarius nūcro sed specie Ad octavū dīcēdū nego minozē. ad p̄batōz dico q' multitudo q' numerat' figmēta nō ē multi/ tudo realis sed ficta sicut r̄ ipsa numerata.
- Ad 9 Ad nonū nego minozē. qz si nulla ēēt aīa. ad huc triāgulus tres hñs angulos vez sūdarz ternariuz r̄ actualiter. Ad p̄bationē ddm q' forma entitatis discrete nō requirit p̄nexionē i suo sūdamēto. sed potius requirit distincti onē. Ad decimū dīcēdū q' ens pure mathe maticū abstrahit taz a bono q̄s a malo. r̄ ideo vna substāna plus habet de bonitate r̄ p̄fecti one q̄s quicūqz numeri fm se sūpti q̄tū ad p̄/ priā entitatē. Et nā pōt dici q' nūqz ē dare nu

meros actu infinitos. sicut nūqz ē dare p̄tinu um actu diuisū i infinita infinitū. Ad pu mū inductū p̄tra scdaz p̄clusionē dico negā do p̄ntā. ad p̄batōz dico q' dualitas duozū nūcroz nō differt ab eis. qz pprie nō ē nūer'. cū immediatū suū substratū nō sit p̄tinua quā titas. Sed h̄mōi dualitas reducit ad multi tudinē q' est d̄mā entis. Et sicut dico de dua litate illa. sic eodē mō dico de oī multitudine cui' immediatū substratū nō sūt res quaz q̄l/ bet ē p̄tinua. Ad scdm dico q' forma q' est numerus ē tota i toto suo substrato. qz omīa nūcrata rīdent sibi sicut vñū subiectū adeq̄/ tū. nō tñ est tota i qualibet pte. nec etiā pars eius pprie est in pte substrati sicut euidenter apparet de forma dom' r̄ de oibz figuris. for me em tales sūt illi' p̄ditōis q' nō diuidit di uisione subiecti. sed q̄cūqz pte integrali subie cti mutata mutat tota forma. Un' possem' di cere q' triplex ē forma. Quedā ē tota i toto. et tota i qlibet pte sicut aīa itellectiua. Alia ē to ta i toto r̄ ps i pte. sicut forma eq̄ vel lapidis. Tercia q' sic ē tota i toto. q' ps pprie nō ē in p te. sicut forma q' ē numer' vel figura. Nō em diuidit forma tal' diuisione subiecti. s; sublata q' cūqz pte subiecti tota forma tollit Ad. iij. di co sicut ad septū p̄me p̄clusionis dicit' est.

Ad rōel 3 2. p̄clom.

Ad 2

Nota bñ diuisionē forme.

Ad y

Quātū ad quartū

Articū 4

p̄ncipale. vtz i diuis sit ver' nūer'. d̄d̄z q' nu mer' pprie dicit' nō ē in diuis. qz illa forma q' sūdat i rebz distinctis quaz qlibet ē p̄tinua nō p̄t ēē pprie diuis. numer' ē h̄mōi. vt p̄z exp̄ cedētibz. Maior p̄z. qz nullū p̄tinuū ē rep̄/ bile i diuis. P. i diuis nō ē q̄ritas. ḡ in di uis nō ē nūer' pprie dicit'. p̄ntā p̄z. qz ad op positū p̄nt' sequit' oppositū aītis. P. vbi cūqz pprie ē dare nūer'. ibi p̄p̄ ē dare totuz r̄ p̄t. s; i diuis nō possum' dare totū r̄ p̄t. vtz p̄ aug. 5 maximū. li. iij. c. x. S; h̄ ē opimo i diuis. cui' motiua obmitto cā breuitat' Ad argumētū p̄ncipale ddm q' trinitas in diuis nō ē nūer'. sed ē multitudo nō d̄mā a p̄sonis seu a relatōibz q̄s denoiat. r̄ tal' multitudo re ducit ad multitudinē trāscēdentē.

Distinctio vicesimaquinta.

P Reterea cōsi derādū. Dic m̄gr' oñdit' qliter termi nūcrates r̄ alietatē signa

Opinto. Ad p̄nci pale argu mentum.

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

ficātes intelligēdi sint. cū huic nōi psona ap/
plicat. Et diuidit i duas. qz pmo mouet hāc
qō em. vtz dicēdo tres psonē diuīe. vel alia ē
psona pīs. vel alia filiū. hoc nomen psona si/
gnificet diuinā cētā. Et arguit ad vtrā
qz partē. Scdo psequit qō em. ibi. Persona
em vt sup. Et hec i duas. qz pmo psequit qō
nēm alioz opinionē. Scdo psequit cā fm
7 pā intētiōnē. ibi. Sciēdū ē igit. Quātum
d p mū ē aduertēdū qz quidā fuerūt illi⁹ opi
niōis qz cū dicit tres psonē diuīe. hoc nomen
psona significet diuinā cētā. ideo mgr duo
facit. qz pmo recitat motiua ist⁹ opinionis
Scdo arguit ptra inuētores istius positōis
ibi. Sed qd nō debūt. Puma i duas. qz pzi/
mo mgr adducit eoz rōes. Scdo ostēdit qli
ter ipsi ad oppositas obiectōes respōdēt. ibi.
Quibusdā videt Tūc sequit illa ps. Sci
enduz ē igit. Et diuidit i duas. qz pmo mgr
iuxta suā intētiōnē ē qōm p dicitā dēterminat q
ad terminos nūerales. Scdo q ad terminos
alietatē significātes. ibi. Deinde qrit. vtz fm
eādē. Puma i duas. qz pmo ist⁹ questōis dē
terminat veritatē. Scdo mēdēdo obiectōibus
rollit falsitatē. ibi. Ad hoc autē qd illi Tūc
sequit illa ps. Deinde querit rē. Et diuidit i
tres ptes. qz pmo qstū ad terminū alietatis
qōm renouat. Scdo veritatē tenēdā infinu
at. Et terciō dicta sua recolligit. z auctōrita/
tibz sanctorz rotōrat. Scda ibi. Ad qd dicit/
mus. Tercia ibi. Ex pdictis colligit. Cir
ca istā distinctionē. rrv. quero.

V Trū hoc nomē psona de deo z creatu
ris dicat equo ce Et videt q sic. qz
pl⁹ differūt deus z creatura qz celestia
z inferiora. sed fm omē. i de suba orbis. qz cū
qz dicit de celestibz z inferioribz dicunt equo
ce. g rē. Cōtra. que simplr sūt equo ca vnū
alter nō picipat. sed psona creata est p parti
cipationē psona talis. psona nō diuīa essenti
aliter z nō picipatiue. ergo rē. Quattuoz
breuissime dico i illa qōe Pūo qz h nomē p
sona de deo z creatur⁹ nō dē equo ce. Scdo qz
nō dē vniuo ce. Tercio qz dē analogice. Et
qto qz h mōi analogia magis declinat ad eq
uocationē qz ad vniuo cationē.

Primus probo sic.
qz nomē significās aliq pla nō dē pprie equo
ce de eis nisi ipsis pparat eq pmo. s3 h nomē p
sona rōe dignitatis a q iponit vt patuit pūo
quāt z mag⁹ diuīl supposit⁹ qz hūanis. g rē.

Et dfirmat. qz qñ cūq aliq d p dicit d plibz
sic tñ q vni uenit simplr pfecte z alteri pici
patiue. digniori mō dē de eo cui uenit cētā
liter qz de eo cui uenit p picipatōz. sed nō so
lū h nomē psona sed de qd uenit deo z crea
ture deo uenit simplr pfecte. creature aut pti
cipatiue. g nō dicit de eis simpliciter equo ce.

Sed forte dicit qz p h i pdicamētis dicit
ens pdicari equo ce rē. p pdicamētis. z tñ ens
pncipalius dē de suba qz de accidēte. R. qz
p h i pdicamētis loq̄t large z nō stricte siue
ppe de equo cationē. z iō tāqz logic⁹ large loq̄n
z nō pprie dicit ipm ens esse equo cū. sed. iij.
metaph. magis pprie loquēs nō dicit ipsuz
esse equiuocū sed analogū.

Secundā cōclusio
nem pto sic. Ea q differūt genere nō pnt hē
vnū nomē qd ipsis vniuo ce ueniat. sed res
significate p h nomē psona i diuīs z hūanis
dnt genere. g rē. Maior pz. vij. phicoz. vbi
p h s pbat qz pprie vniuo catio cō nō pōt nisi i
spē spālissima. S3 forte dicit qz quoz est
vna rō siue diffinitio illa vidēt eē vniuo ca.
Sed diffinitio psonē data p Rich. f. intel/
ctualis nature incōicabil⁹ substētia. ē cōis p
sonē diuīe. hūane z angelice. g nomē psonē
dicit de his vniuo ce. R. qz illa nō ē diffini
tio pprie dicta. sed ē qdā descriptio analogā. qz
etiā ipsa talis descriptio fm prius et posterius
dicit de deo. angelis z homibz.

Conclusio tertia
pz ex duabus pcedētibz. qz nomē exns aliq/
bus cōe. z nec vniuo cen⁹ equo ce uenit ipis
nccio videt qz ipsis ueniat analogice. maxi
me si vni uenit p pri⁹ z alteri p posteri⁹. sed
nomē psonē cōe deo z creaturis. z nec vniuo
ce nec equo ce ipsis uenit. et deo uenit pūo
qz creatur⁹ sicut iā patuit. g rē. S3 forte di
cet qz cū mod⁹ significandi seqt modū intell
gēdi. igit qd primo a nobis intelligit illd p no
mīa a nob imposita pmo significat. s3 pri⁹ in
telligim⁹ psonā creata qz diuinā. g rē. Rñ
de qz licz qstū ad modū significādi q sequit
modū intelligēdi viatoris h mōi noīa impo
nētis prius ueniat hoc nomē psona creatu
re qz creatori. eo qz creatura sibi magis sit no
ta. prius tñ uenit deo z sīderādo pfectōz ad
quā significādū tale nomē est impositū. pu
ta incōicabile substētia intellectuales natu
re. eo qz talis pfectio i infinitū modo pfectior
q 4

Cōfirmat

Instantia

Solutio

Articls 2

Instantia

Solutio

Articls 3

Instantia

Solutio

tu infinitos. sicut nō dicitur
diuīl i infinita infinita.
actu ptra scōz p dicitur
ā ad phōz dico qz vniuo
nō dicit ab eis. qz p p
tati suū substrati nō su
sed h mōi dualitas reduc
est dīna entis. Et h mōi
sic codē mō dico de oī
diuīl substrati nō su
ua. Ad scōm dico qz
sa ē rōra i toto suū substr
mōi nō sibi sicut vniuo
nō est tota i qualibz pte. v
nie est in pte substrati sicut
rē forma dom⁹ z rē ob
ales sūt ill⁹ p dicitōis qz
subiecti. sed qz qz pte
ata mutat rōra forma. V
nplex ē forma. Quēdā
lter pte sicut aīa sicut
z p pte sicut forma
qz sic rōra i toto. qz p p
forma qz ē numer⁹ vniuo
forma tal⁹ diuīlōis sicut
efficit tota forma tollit
ad lectū p mē dicitōis

uātū ad qu
ale. vtz i diuīs sicut vniuo
prie dicit nō ē in diuīs
i rēo dicitur quaz sicut
pprie diuīs. numer⁹ cōm
to. Maior pz. qz nulla
uis. P. i diuīs nō ē
ē nūer⁹ pprie dicit. qz
pnt sequit oppositū
prie ē dare nūer. ibi p
diuīs nō possum⁹ dare
macuninū. li. ij. c. x.
cū motiua obmotio cā
cētū pncipale dōm qz
rē. sed ē multatudo nō
statioibz os rēolūt. z rē
ad multitudine trāscēdē

Distinctio vicesima
Reterea
terādū. Dic
sumi vniuo cationē

repiat i teo q̄ in quacūq; creatura.

Articls 4 **Cōclusionē quartā**

pto sic. Qz quicqd̄ uenit fm̄ vnū nomē rebus simplr̄ eternis ⁊ rebz t̄p̄alibz magis uide tur eis p̄petere equiuoce q̄ vnū uoce. sed perso ne diuine sunt simplr̄ eterne. ⁊ humane sunt t̄p̄ales. §. 7c. Sed forte dicit q̄ fm̄ hoc h̄ nomē suba de angelis ⁊ homibz magis dicit̄ equiuoce q̄ vnū uoce. ⁊ hoc nomē corp⁹ de celesti bus ⁊ inferioribz silr̄ magis dicit̄ equiuoce q̄ vnū uoce. cū illa sint eterna. ista uo t̄p̄alia. Rñ deo q̄ nec angelus nec sc̄lū uec aliqua creatu ra p̄prie ⁊ simplr̄ ē eterna. sed solus deus eter nus dicit̄ d̄z etiā fm̄ grāmaticos. qz eternū di cit̄ ab e qd̄ ē extra. ⁊ terminū. quasi extra termi nū posituz. sed ois creatura h̄z terminū ex pre añ. qz nō fuit ab eterno. cū habuerit p̄ncipiū sue creationis. Etiā ois creatura inq̄stuz de se est habet terminū ex pre post. qz fm̄ Aug. sup̄ Gen. ad lram. q̄scito omnipotētis dei manus ipaz creaturā p̄seruare desineret. in nihilū rediret sicut ex nihilo facta est. ⁊ ideo nō ē simi le de angelis ⁊ celis respectu inferiorz. et de teo respectu creature. Phi tñ qui ponit̄ angelos ⁊ sup̄celestia ab eterno fuisse. de plano cede rēt q̄ ea que dicunt̄ de istis superioribz. ⁊ de istz inferioribz corruptibilibz. magis dicunt̄ eq̄ uoce q̄ vnū uoce. Propter qd̄ dixit̄ p̄hs. x. me taph. q̄ corruptibile ⁊ incorruptibile pl̄ diffe runt q̄ genere. Et Auerrois in de suba orbis ait. Quicūq; dicunt̄ de sup̄celestibus ⁊ inferi oribz dicūt̄ equiuoce. Et p̄ hoc patz ad ar gumētum p̄ncipale. Credidit̄ em̄ Auerro is h̄mōi sup̄celestia esse simpliciter eterna. qz uis ipse i tali materiā sibi p̄p̄i q̄nq; p̄radicat

Instantia

Solutio.

Ad p̄nci pale argu mētum.

Distinctio uicesimalēptā.

Nunc de pro p̄rietatibz ⁊c. Postq; m̄gr̄ tra ctauit de noibus q̄ de existētibz in diuis dicunt̄. hic incipit tractare de p̄prie tatibus quibus h̄mōi nomia imponunt. Et diuidit̄ i duas pres. Nā p̄mo tractat de p̄prie tatibus. Sc̄do de cōibz appropatis. di. xxxi. ibi. Preterea cōsiderari optet. Prima i duas. qz p̄mo tractat de p̄prietatibz p̄sonas cōsti tuētibz. Sc̄do de p̄prietatibz nō cōstituētibz. p̄sonis tñ inexistētibz. di. xxvii. ibi. Preterea cōsiderari optet q̄ nō s̄m̄ tres. Prima i duas.

qz p̄mo tractat de noibus p̄prietatum p̄so naliū fm̄ se. Sc̄cūdo uidet̄ nomina p̄prietatum ad nomina personarum compare. disti nctione. xxvii. ibi. Dic potest queri. Prima in duas. Nā p̄mo ostēdit̄ quomō hoc nomē hypostasis est in diuis admittendū. Sc̄cūdo assignat nomina p̄prietatum hypostases constituentiū. ibi. Jam de p̄prietatibz. Ista in duas. quia p̄mo assignat tr̄iuz diuinarū personaz tres constitutiuas p̄prietates. Se cūdo circa p̄prium filij ⁊ spiritus sancti mo uet quāsdā dubitationes. ibi. Dic queritur quomodo. Prima in duas. qz p̄mo ostē dit quor̄ sunt h̄mōi p̄prietates. Sc̄cūdo ostē dit quid sunt. P̄mo em̄ ostēdit̄ q̄ nume raliter sunt tres. Sc̄cūdo ostēdit̄ q̄ genera liter seu q̄tum ad modum generis sunt rela tiones. ibi. Quo circa. Sequit̄ illa pars. Dic querit̄ ⁊c. vbi p̄mo magister mouet cir ca p̄prietatem filij vnā questionē. Sc̄cū do immediate adiungit suā responsionē. ibi. Sed magna est distantia. Et hec in duas. Nam p̄mo suam responsionē magister recit at inq̄stum tangit p̄prium ipsius filij. Sc̄ cūdo uirtutē eius responsionis adaptat inq̄ stum tangit p̄prium sp̄s sancti. ibi. Ita etiam de sp̄s sancto. Et ista secūda diuiditur in tres partes. qz p̄mo ostēdit̄ in quo sensu sp̄m̄ sanctum p̄prie appellamus donū. Sc̄cūdo in quo sensu ipm̄ p̄prie nominam⁹ sp̄m̄ tum sanctū. Et tercio remouet quorūdam di ctum quod ueritati uidet̄ esse p̄rariū. Sc̄cū da ibi. Dic queri solet ⁊c. Tercia ibi. Quidā tamen putant. Circa istaz. xxvi. distincti onē quero.

Vtrum p̄sone diuine relationibz di stinguat̄ur. Et uidet̄ q̄ nō. qz in diuiduū substātie nō cōstituūt relatio ne. Sed fm̄ Dama. li. ii. ca. vi. p̄sona impo zat indiuiduū i genere substātie. Cōtra. il lud quo diuine p̄sone multiplicant̄ illo disti guuntur. sed fm̄ Boetiū in libro de trini. cōn tia cōtinet̄ unitatē. ⁊ relatio multiplicat trini tatē. ergo ⁊c. Dic quattuor sunt uideā ra tione quattuor opinionū. que ceteris p̄prie tatibus ab antiquis tempibz fuerūt solēno res i illa materia. P̄mo igit̄ uideūz est. utz p̄sone diuine distinguant̄ absolute Sc̄ cūdo utruz distinguat̄ur origine. Tercio utrū distinguat̄ur diuina relatione Et q̄r to dato q̄ sic. utrum cum tribus suppositis relatiue distinctis sit dare vnū suppositū ab solutum.

Quātuz ad primuz

vtz pfone diuine distinguant absolute sic pcedā. Primo em ostēdā q̄ i diuis nō sūt tria supposita p̄prietatibz absolutz distincta. 2 ad ducā i hūi opinione linconici. cū suis motiuis. 2 r̄ndebz ad ea. Scdo ostēdā q̄ diue psonenō distinguunt modis absolutz. q̄s qdā appellāt modos h̄ndi pfectōz. 2 recitabz opi nioz oppositā cū suis motiuis. 2 ipis r̄ndebz

1 **P**rimū p̄bō sic. Omē qd sic se h̄z q̄ ipm i quolibet est melius q̄ nō ipm. hoc dicit perfe ctione simpli. Sed omē absolutū formaliter exis i diuis ētale q̄ ipm i quolibet est melius q̄ nō ipm. vt patz p Ansel. monologion. xv. igit si diuie pfone distinguūt p̄prietatibz abso lutis. tūc aliq̄ pfectio simplr eēt i q̄libet perso na q̄ nō eēt i alia. 2 sic cuiuslibet diuine pfone re ficerēt due pfectōes simplr quibus alie due pfone ab ipsa differēt. quod nō solū est tra fidē. verū etiā tra vera p̄hiam. 2 sp̄aliter tra Ansto. v. metaph. 2 7. inen. ibidē. ca. de perfe cto.

2 **P**. si nō omīs absoluta pfectio esset in qualibet diuina psona. tunc maior perfectio 2 bonitas esset in tribus psonis q̄ i vna tm. qd in libro. de trini. negat Aug. tanq̄ deuiū a ca tholica veritate. **P**. si diuine persone eēt p̄prietatibus absolutis ab inuicē distincte. tunc vel nulla diuina psona esset producibi lis. vel natura diuina esset mutabilis. conse quens q̄tum ad verāq̄ sui partē est impossibi le. ergo 2 antecedēs. 2 sequentiā p̄bō. qz omīs natura i qua forma absoluta innascit ex reali productioe. illa natura necessario mutat. sed si aliq̄ psona diuina absoluta p̄prietate cōsti tuta pducere. tūc i natura diuina p realē p̄ ductionē forma absoluta innascere. s. illa for ma q̄ psona pducta cōstituit. vel q̄ psona di uina nō pducere. vel natura diuina muta bitur **P**. talis absoluta p̄prietate cōpata ad eēntiam necio h̄ret rōem actus vel potētie. qz q̄ncūq̄ aliq̄ duo absoluta sūt sil. optz q̄ vnu h̄eat rōez act. 2 alter rōez potētie. Sz h̄mōi psonal p̄prietates nō pōt h̄re i tali cōpate ra tionē potētie. qz tunc nō pōt dare ipsi perso ne esse in cōicabile siue psonale. Nec essentia pōt habere rōez potētie respectu h̄mōi p̄p̄ri etatis. qz ipsa est purus actus 2 infinit. clau dens in se necessario oēm rationē actualitatis 2 p̄sequēs nō potest cape esse ab aliquo alio actu. Sed cōtrariū istius opinionis pro bāt linconici. 2 sui sequaces. 2 rōes eorūz vt

plurimū probāt. qz pfone diuine nō distinguā tur relatioe. 2 p̄sequens reputāt se probasse qz distinguant p̄ncipijs absolutis Argu unt igit p̄mo sic. Omis relatio p̄supponit an se illud qd refert h̄mōi relatione. sed essentia diuina nō refert. quia ipsum suppositū refer tur. ergo diuina relatio non constituit nec di stinguat suppositū. sed p̄supponit ipm esse di stinctū. **P**. omis relatio realis p̄supponit rea les distinctioem extremoz. ideo em fm p̄m idēritas nō est relatio realis. qz ei extrema nō sunt realiter distincta. sed relatioes diuie sunt relatioes reales. ergo p̄supponūt sua extrema. scz ipsa supposita realiter esse distincta. et per p̄sequens nō distinguēt ea. quia quod p̄sup ponitur ab aliquo hoc nō innascitur ab eo.

3 **P**. si virtute generationis in esse genito. si lus constitueret filiatione. tūc nō magis ge neraret filius q̄ pater. q̄n̄ ē falsum. q̄ 2 ante dēs. falsitas q̄ntis patet. p̄batio q̄ntie. qz per generationē nō minus generanti acquiritur p̄p̄riū ad aliquid q̄z acquirat filio. Si igit filius ex hoc dicit gigni. qz p̄ generatiōz sibi ac q̄rit filiatio. eadē rōne p̄r generaret. qz sibi per generationē acq̄rit p̄ritas. **P**. relatio ori ginis i suo immediato fūdamento nō fundat nisi mediāte actu origis. cū igit suppositoū sit agere. q̄ omīs relatio originis p̄supponit suppositū ex cuius actu innascit talis relatio. 2 p̄sequens p̄mordialiter nec cōstituit suppo sitū nec distinguat. **P**. formale distinctiū suppositi ē fm se incōicabile. sz nec filiatō nec p̄ritas ē fm se formalr incōicabil. maior pz. qz si formale cōstitutiuū suppositi nō esset in cōicabile. nec suppositū eēt qd icōicabile. mi nor p̄bat. qz si filiatio seu p̄ritas esset forma incōicabilis. aut hoc esset in q̄trum relatioes sūt. aut in q̄tuz filiatio 2 p̄ritas sunt. aut in q̄trum relationes diuine sunt. Nō p̄mo mō. qz tūc nulla relatio esset cōicabilis. 2 sic nec in creatur iuenerent relatioes siles. Nec scdo mō qz tūc i nulla natura possent inueniri plures filiatōes aut p̄ritates. Nec terciō mō. qz tūc cōis spiratio cū sit diuina relatio nō esset cōica bilis. qd est falsum. cū filio cōicet. Et p̄fir mat. quia si prima psona in diuis prius spi rasset q̄z genuit. tunc sp̄ūsancto cōmunicasset vim generatiuā cum respectu p̄posito ad ge neratiōem. 2 p̄ q̄n̄s p̄ritas fuisset cōicabilis.

6 **P**. q̄n̄ aliquis actus antecedit aliquē termi nū. tūc antecedit omē illud qd sil naturalr ē cū illo termino. Sz generare qd est actus pfone p̄ime antecedit filiationē. que ex ipso innascit.

Articls 1
Secdo
1
2
3
4
5
6
7
8
9

Cōfirmat

pi. 3ria
comen.

7
8
9
10
11

7
8
9
10
11

Solutio
Ad 1. rōez

Ad 2

Ad 3

8
Frācisc⁹ de
mayronis

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad 15

Ad 16

Ad 17

Ad 18

Ad 19

Ad 20

Ad 21

Ad 22

Ad 23

Ad 24

Ad 25

Ad 26

Ad 27

Ad 28

Ad 29

Ad 30

Ad 31

Ad 32

Ad 33

Ad 34

Ad 35

Ad 36

Ad 37

Ad 38

Ad 39

Ad 40

Ad 41

Ad 42

Ad 43

Ad 44

Ad 45

Ad 46

Ad 47

Ad 48

Ad 49

Ad 50

Ad 51

Ad 52

Ad 53

Ad 54

Ad 55

Ad 56

Ad 57

Ad 58

Ad 59

Ad 60

Ad 61

Ad 62

Ad 63

Ad 64

Ad 65

Ad 66

Ad 67

Ad 68

Ad 69

Ad 70

Ad 71

Ad 72

Ad 73

Ad 74

Ad 75

Ad 76

Ad 77

Ad 78

Ad 79

Ad 80

Ad 81

Ad 82

Ad 83

Ad 84

Ad 85

Ad 86

Ad 87

Ad 88

Ad 89

Ad 90

Ad 91

Ad 92

Ad 93

Ad 94

Ad 95

Ad 96

Ad 97

Ad 98

Ad 99

Ad 100

co. q̄ quis i creaturis relatio realis acquirat
in generare. hoc tñ est impossibile i prima per
sona diuina. qz coipso q̄ talis p̄sona ē innasce
bilis z om̄ino prima. impossibile ē q̄ paterni
tas vel aliq̄d aliud reale in ipsa sit productuz
vl̄ acquisitū. Dato em̄ p̄ impossibile q̄ p̄sona
diuine absolutis pprietatibus p̄stituerent et
distinguerent. adhuc filiaro acquireret i sup
posito genito. in patrebo paternitas nec poli
set eē cōicata. nec pducta. nec acquisita. eo q̄
oia illa repugnēt p̄sona om̄ino p̄ime in diui
nis. Ad quartū dicēdū q̄ q̄uis maior ali
quo mō sit vera i creaturis. i diuis tamē vbi
actus origis z relatio originis sunt idē reali
ter. ibi vnum illoz nō respicit mediatiuz vel
immediatiuz ip̄m fundamētū nisi fm̄ nostz
modū intelligēdi. Eadē em̄ res vt̄ habet mo
dū inexistētis pprietatis. p̄stituit p̄sonaz pa
tris. vt̄ sic dicit pprietas p̄sonalis. z eadem
res vt̄ habet modū erumpētis origis dicit ge
neratio. sed vt̄ ē ratio referēdi p̄ducēs ad p̄du
ctū dicit relatio. Ex quibz patet q̄ maior illa
sub eo sensu sub q̄ accipit est falsa. Ad q̄m
tū dico ad minoz dicēdū z et p̄bationē sil q̄
p̄mitas in diuis est incōicabilis. nō inq̄tuz
est relatio. aut inq̄tuz paternitas. aut inq̄
rum diuina relatio. sed inq̄tuz diuina pater
nitas z inq̄tuz diuine p̄sona pprietas. Sic
em̄ forma subalis sortis ē incōicabilis. nō tñ
inq̄tuz est suba. nec inq̄tuz substantia huma
na. sed inq̄tuz forma subalis sortis. sic zc. Et
eodē mō ddm̄ ē de filiaro ē q̄ est pprietas filij.
z de spiratione passiuā. q̄ est pprietas spūscī

Ad firmatōem dico q̄ p̄suppositū ē ipol
sibile. z iō nō est mix si ad ip̄m sequit iposibi
le. Ad. vi. ddm̄ q̄ sicut supius patuit. i di
uis nec eā nec post. nec p̄s nec postz. et
minoz ē falsa. qz generare nō ācedit filiaro z
qz simultanee sunt. nec p̄ p̄s p̄mitatē Ad
vij. ddm̄ q̄ relatio diuina p̄stituit suppositū vt̄
ē p̄sonal. pprietat. qz vt̄ sic fm̄ nostz modū in
telligēdi inexistit. sed distinguit suppositū cō
stitutū vt̄ p̄pat ad oppositū. Ad. viij. rōez
q̄ est p̄ma de illis quas frāciscus d̄ mayrois
reputat insolubiles d̄ d̄ q̄ p̄supposita p̄sonaz
trinitate z diuine eēntie vnitare. tūc mior ē falsa
qz suppositatō absoluta tollit eēntie vnitare.
z iō vbi p̄la sūt supposita i eadē natura. tūc ab
soluta suppositatio magis dicit ip̄fectō z q̄ p̄fe
ctōz. eo q̄ ad talū absolutoz suppositoz ml̄
titudinē ml̄tiplicet nata. sic q̄ arguit diuā p̄
fectōz q̄ eēntia diuina siue natura i tribus per
sonis nō diuidit nec triplicat. sic eodē modo

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50
Ad 51
Ad 52
Ad 53
Ad 54
Ad 55
Ad 56
Ad 57
Ad 58
Ad 59
Ad 60
Ad 61
Ad 62
Ad 63
Ad 64
Ad 65
Ad 66
Ad 67
Ad 68
Ad 69
Ad 70
Ad 71
Ad 72
Ad 73
Ad 74
Ad 75
Ad 76
Ad 77
Ad 78
Ad 79
Ad 80
Ad 81
Ad 82
Ad 83
Ad 84
Ad 85
Ad 86
Ad 87
Ad 88
Ad 89
Ad 90
Ad 91
Ad 92
Ad 93
Ad 94
Ad 95
Ad 96
Ad 97
Ad 98
Ad 99
Ad 100

attestaf diuie pfectōi suppositatiōz diuā esse
 relatiuā r nō absolutā Ad. ix. ddm q̄ sicut
 diuina supposita in cludūt subaz siue natura
 diuina. sic etiā relatiōz. r iō nō solū debēt dici
 supposita subalia. sed etiā pprie supposita re/
 latiua Ad. x. ddm q̄ maior nō ē vera nisi il
 lud pfectissimū suppositū eēt nū tm̄ in na
 tura. qz si multiplicat supposita. necesse est eoz
 p̄ncipia p̄stituta multiplicari. q̄ si fuerit sba
 lia r absoluta. natura necio nūerat qd̄ i diuis
 ponere tenuiz ē a catholica fide Ad. xi. ddm
 q̄ maior nō ē va. maxie si illd̄ p̄ncipiū alteri
 generis nō sit acc̄ns. nec facit p̄p̄z cū natura
 s; fm̄ totā suā realitatē trāsit i naturā. tūc nul
 lā ipsectōz arguit i natura suppositata Et qd̄
 assumit. p̄ sili r acc̄ntibz r natura humana i
 xpo. cū hoc qd̄ nō ē sile etiā nō est vez. qz nec
 accidēs supponit. s; a suo sbiecto recipit. nec
 natura hūana a s̄bo ē suppositata sed assum/
 pta. Secdo dico q̄ diuina supposita nō sūt
 difficta p̄ modos absolutos. qz oē qd̄ aduēit
 supposito iā p̄stituto ē sibi acc̄ntale r aduēti
 ciū. q̄ si diue p̄sone p̄stitunt p̄ modos abso
 lutos. tūc relatiōes diuie aduēnūt suppositiz
 rāqz aduētiē acc̄ntales. qd̄ ē impossibile. cū
 i deo nihil acc̄dentale possit poni. P̄. p̄stitū
 talibz modis. aut supposita p̄stituta sūt ab/
 soluta aut relatiua. Si p̄mo mō tūc oēs rōes
 q̄s adduxi. p̄cedētē op̄inōnē eā sunt p̄ illā.
 Si secdo mō. tūc isti modi quibz p̄sone p̄sti/
 tuūt nō erūt absoluti s; simplr relatiui. qd̄ ē
 re. P̄. si p̄sone p̄stitunt p̄ modos abso
 lutos. aut i diuis erit realis p̄p̄. aut nulla di/
 stinctio. qz tales modi nō possent p̄sonas di/
 stinguere p̄ comparōnē ad oppositū cū non
 sint relatiui s; mere absoluti. nec p̄ p̄panōnē
 ad eētā. qz tales modi p̄pati ad eētā. aut
 totalr trāsēt i eētā. r tūc nō poterit esse ma
 ior distictio fm̄ tales modos q̄ fm̄ eētā i q̄
 nulla ē distictio nisi fm̄ heresim arrianā. aut
 tales modi nō trāsēt i eētā sed p̄ distiguūt
 eētā. r tūc cū tales modi sint absoluti. neces
 sario faciēt p̄positōz cū eētā P̄. tales mo
 di aut differēt solo nūero. aut specie. Nō p̄i
 mo mō. qz nec i relationibz. nec i absolutz plu
 ra solo nūero d̄ntia p̄nt eē i diuis. Nec secdo
 mō. qz ea q̄ differūt sp̄e si ipsis repugnat eē s̄
 mul i eodē necessario sūt opposita. sed isti mo
 dis repugnet esse i eadem p̄sona. qz p̄ tales
 modos p̄sone ab inuicē essent distincte. Nec
 tamē possent tales modi esse oppositi nisi op
 positōe relatiua. que tamē ab ipsis p̄scindit.
 cuz dicātur modi simplr absoluti. In diuis

em̄ nec pōt esse p̄traria oppositio. nec p̄tradi/
 ctoria nec pugna inter p̄ncipia p̄stituta.
 qz i om̄i tali oppositōe sp̄ vnū oppositōz est
 p̄fectius r alter im p̄fectius. In solis em̄ re/
 latiuis oppositis ipsa opposita p̄nt eē forma/
 liter eque p̄fecta. Sed ē quidā subtilis do
 ctōz qui. iij. suo quolz. q. vij. artic. iij. r s̄lt in
 q̄nibus suis sup̄ p̄dicamēta ponit tres diui
 nas p̄sonas p̄stitui p̄ tres modos absolutos
 Isti autē modi sūt esse naturaliter. esse in tele
 ctualiter r esse amabiliter. Per p̄mūz p̄sti/
 tuūt p̄sona patris. p̄ scdm̄ p̄sona filij. r p̄ terci
 um p̄sona sp̄s sancti. Et illos modos abso/
 lutos dicit esse imediatū sūdamētū diuinaz
 relationū. Et illud p̄bat sic. Opposita i eodē
 fm̄ idē simul essent p̄nt. sed i diuis sūt rela
 tiones opposite. vt recta fides tenet. q̄ h̄m̄oi
 relatiōes nō p̄nt immediate sūdari in diuina
 eētā fm̄ idē. sed fm̄ distinctos modos iam
 dictos P̄. habitudo semp̄ ē distinctoz. ita
 qz distinctio p̄ntelligit h̄itudini. sed ois rela
 tio dicit h̄itudinē. q̄ distinctio relatiue op
 positōis p̄p̄igit aliā distictionē i sūdamēto.
 P̄. vbiūqz sūt relatiōes reales optet eē di
 stinctōem i sūdamētis eaz. qz relatio q̄ sit re/
 alis nō habet a relatione sibi opposita. sed h̄
 habet a sūdamēto relationis opposite. p̄pter
 qd̄ relatiua q̄ dicunt fm̄ rationē vere sūt op/
 posita relatiue. relatiōes tm̄ eoz nō sūt reales. eo
 qz nō sit realis distictio i sūdamēto. sed i di
 uis sūt relationes reales. q̄ rē. P̄. vbiūqz
 ē origo. ibi ē p̄ncipiū r termin⁹ origis. sed i di
 uis ē vera origo r relatio. nec pōt eē p̄ncipiū
 nec terminus originis. ergo eētā diuina erit
 p̄ncipiū r termin⁹ originis. Hoc autē eētā nō
 potest competere. nisi i essentia sit aliq̄ diuer/
 sificatio. qz si essentia nō diuersificata eēt p̄n/
 cipiū r termin⁹ hui⁹ originis. cū essentia sit in
 qualibet p̄sona. ipsa essentia i qualibet p̄sona
 h̄ret rationē p̄ncipiij r termi. qd̄ nō ē dicēdū.
 q̄ i eētā erit aliq̄ distictio modoz fm̄ quaz
 ipsa d̄ p̄ncipiū r termin⁹ Et addit ille do
 ctōz q̄ illi modi p̄sonales nō sūt modi p̄fectio/
 nis sicut sūt modi attributales. sed sūt modi
 habēdi p̄fectionē. Eadē em̄ p̄fectio q̄ habet i
 p̄re naturalr. habet i filio intellectualr. r i spū/
 sc̄to amabilr. Sz illud nō valz. qz sicut oim̄
 triū diuinaz p̄sonaz ē eadē natura. adē intelle
 ctus. r idem amor. pur amor sumit absolute
 sic omniū triuz p̄sonarū est idem modus es
 sendi naturaliter. intellectualiter r amabilr.
 forte dicit q̄ illud nō valet. quia pater na
 turaliter non est ab alio. sed filius naturalr ē

Jac. de vl
 ter. 3. q̄ 13.
 q. 7. ar. 4

Additio
 eiusdem

Contra Ja
 cobū.

Iustantia

si creaturis relatio...
 re. hoc in est impositio...
 na. qz copio q̄ talis p̄sona...
 nino prima impositio...
 qd̄ aliud realē ip̄a p̄sona...
 itū. Dato em̄ p̄ impositio...
 solutus p̄p̄ntentus...
 rati. ad huc filio...
 rati. in patre p̄p̄ntentus...
 ara. nec p̄ducta nec...
 pugnat p̄sone om̄ni p̄sona...
 id quatuor dicitū q̄ p̄sona...
 sit vera i creaturis. i diuis...
 gis r relatio origis...
 num illoz nō respiciunt...
 atus ip̄m fundamētū...
 religidi. Eadē em̄ res...
 fctas p̄p̄ntentus. p̄p̄ntentus...
 sic dicit p̄p̄ntentus p̄sona...
 ter modū an p̄p̄ntentus...
 id ē rano referēdi p̄p̄ntentus...
 relatio. Et quibz p̄p̄ntentus...
 nū sub q̄ accipit est h̄...
 d̄ minor dicitū r eētā...
 n̄ diuis est in d̄ntia...
 aut in q̄m p̄p̄ntentus...
 una relatio. sed in q̄m...
 n̄ q̄m diuine p̄sona p̄p̄ntentus...
 na subalis s̄ntis i n̄ d̄ntia...
 i est suba. nec in q̄m...
 in q̄m forma subalis s̄ntis...
 ddm ē rē filio q̄ est p̄p̄ntentus...
 ratione p̄p̄ntentus. q̄ est p̄p̄ntentus...
 p̄p̄ntentus d̄ntis q̄ p̄p̄ntentus...
 iō nō est m̄z si ad ip̄m...
 d. vi. ddm q̄ sicut in q̄m...
 eā nec post. nec p̄p̄ntentus...
 fallā. qz generatio...
 tanec sunt. nec p̄p̄ntentus...
 qz relatio diuina p̄p̄ntentus...
 p̄p̄ntentus. qz vt sic fm̄...
 in q̄m. sed distictio...
 r p̄p̄ntentus ad oppositū...
 na r illis quoz. fr̄ctas...
 solubiles d̄ntis qz p̄p̄ntentus...
 e r d̄ntis eētā...
 solutū absoluta r d̄ntis...
 p̄p̄ntentus supposita...
 p̄p̄ntentus magis d̄ntis...
 qz ad talū absolutū...
 em̄ multiplicē nata. sic q̄...
 p̄ eētā diuina sicut...
 o diuisi nec triplicē...

Solutio
 2
 3
 4
 Solutio
 Ad 1
 Ad 2
 Ad 3
 Ad 4

ab alio. q̄ nō erit idē modus patris ⁊ filij.
 Rñdeo q̄ ē ab alio ⁊ nō esse ab alio nō sūt
 modi absoluti ⁊ quibus ille doctor loq̄ pro/
 ponit. sed sunt modi relatiui cū sint modi ori/
 ginis. ppter qd̄ instātia nō est ad ppositum.
 P. si p̄sone diuine differēt p̄ h̄mōi modos
 absolutos. tūc p̄sone diuine nō coexigerēt se
 mutuo ncc̄io. q̄ nō ē falsū. qz eadē ncc̄itate q̄ fi/
 lius nō pōt esse sine patre. ⁊ spūsc̄us sine vtro
 qz. eadē ncc̄itate fm̄ dicta sc̄ōz p̄ nō pōt ēē
 sine filio. nec filius ⁊ p̄ sine spūsc̄o. q̄ nā p/
 bat. qz q̄uis cēntia intellectualr ⁊ amabilr co/
 erigat aliqd̄ qd̄ ē naturalr. qz irrelcet̄ et amor
 p̄supponit naturā. tñ ēē naturalr non coexi/
 git necessariō ēē intellectualr vl̄ ēē amabiliter
 sed abstrahit ab vtroqz. P. null' mod' cēn/
 tralis ē p̄stitutiu' diuine p̄sone. qz modi essen/
 tiales sunt cōes tribz p̄sonis. sed ēē naturalif
 ⁊ intellectualr ⁊ amabilr sūt modi cēntiales.
 qz p̄sequūt diuinā cēntiā i q̄libet diuina perso/
 na. q̄ zc. P. tūc fili' nō ēē naturalr. nec p̄
 ēē intellectualr. qz p̄ modos p̄stitutiuos p̄so/
 ne ab inuicē distigunt. Ad p̄mū q̄ p̄dici/
 cti doctoris motiuū ddm. qz q̄uis i codē sū/
 dato finito opposita simul ēē nō possint. i sū/
 dato tñ infinito simul p̄nt ēē opposita. maxi/
 me loquēdo ⁊ oppositis relatiuis. ⁊ q̄b loq̄
 mur in pposito. q̄ zc. Ad sc̄dm ddm qz ha/
 bitudo realis i creaturis ē distinctoz q̄ p̄sup/
 ponit ēē distincta. eo qz relatōes habitudis rea/
 lis i creaturis cū sint opposite ⁊ fundamētū si/
 nitū req̄rūt distincta fundamēta. s̄z hitudo rea/
 lis in diuis h̄ns infinitū sūdamētū nō p̄sup/
 ponit distincta. sed distincta supposita p̄stitu/
 it i codē indistincto sūdamēto Ad terciū ne/
 go maiorē. nisi loq̄ris ⁊ sūdamēto finito ⁊ lī/
 mitato q̄le nō ē i diuis. Ad p̄batōem dico
 qz non ē s̄ile ⁊ relatōibz fm̄ rōem. qz sūdamē/
 tū eaz ē finitū ⁊ limitatū. nec etiā secū afferūt
 distinctionē extremoz q̄ p̄ h̄mōi relatōes sūt
 p̄stituta. Etiā i p̄batōe fallum assumit. qz qz
 relatio sit vera res nō h̄z ab eo ad qd̄ ē. se d ab
 eo i quo est. nec h̄z realitatē a sūdamēto rela/
 tōis opposite. vt. j. patebit. Ad quartū di/
 cēdū ad maiorē qz cēntia diuina ē p̄ncipiū ⁊ ter/
 min' origis. nō tñ vt diuisis modis absolutis
 p̄iūgit. s̄z vt alteri ⁊ alteri respectu est p̄iūcta.
 nā vt i p̄sona p̄ris ē p̄iūcta p̄nuitati. sic est p̄n/
 cipiū origis. s̄z vt i p̄sona a filij ē p̄iūcta filiatio/
 ni. est terminus origis.

Artid's 2 **Quantuz ad secun**

dū. vtz p̄sone diuine distinguāt origine. dicē
 dū qz p̄sone diuine nō p̄stitunt p̄ origies fm̄
 qz origies sūt. qz illd̄ q̄ aliqd̄ p̄sonalr p̄stituit
 ē intrinsecū rei p̄stiture. sed origies nō signifi/
 cāt vt intrinsece p̄sonis. sed significāt vt actus
 p̄grediētes a p̄sona in p̄sonā q̄si via media in/
 ter p̄ducēs ⁊ p̄ductū. ppter qd̄ dicit. ij. phico
 nū. qz generatio est via i naturā. ergo zc. P.
 actio notionalis p̄siderata p̄ modū actionis
 p̄sonam agētis nō p̄stituit. qz notionale age/
 re p̄supponit suppositale ēē. cū suppositoꝝ sit
 agere. vt p̄z. i. metaph. sed origo i diuis puta
 generatio vel spiratio vt i p̄ducte. ē actio p̄/
 ducētis. q̄ vt sic nō p̄stituit p̄sonaz ei'. S.
 p̄trariū istius tenēt quidā doctores. ⁊ h̄ pro/
 bat sic. fundamētū diuinaz relationuz sunt
 actus origis. sed relatōes p̄supponit suū sū/
 damētum. ergo relatōes nō p̄stituet vt relati/
 ones sed vt origines. P. q̄n aliq̄ plura sūt
 i aliquo quodā ordine. si illud p̄stituit p̄ ali/
 qd̄ illoꝝ. tūc p̄stituit p̄mo. vt p̄z ⁊ p̄nitate ⁊
 p̄tute spiratiua i patre. sed filiatio et generari
 insunt filio. ⁊ generari i eo p̄cedit filiatiōē. q̄
 p̄sona filij formaliter p̄stituit p̄ ipm̄ generari.
 P. ex quo suppositū diuinū est relatiuuz ⁊
 relatione p̄stituit. q̄ illud qd̄ magis significat
 p̄ modū relatōis magis h̄z rōez p̄stituedi di/
 uinā p̄sonā. sed generare seu quicūqz ali' act'
 origis magis videt̄ significare relationē q̄ p̄n/
 itas seu filiatio. qz actus origis significat
 relatōem actualē. paternitas s̄o significat re/
 latōz hitualē. P. illud p̄ qd̄ aliqd̄ h̄z esse. ⁊
 sine quo nō pōt intelligi ēē. illo videt̄ p̄stitu/
 i esse. sed fili' h̄z esse p̄ ipm̄ generari. ⁊ sine ipō
 nō potest intelligi esse. ergo zc. P. Damal.
 lib. i. ca. ij. ait. qz in diuis omnia sunt p̄muna.
 p̄ter generationē. in generationē ⁊ p̄cessionē.
 Sed illud stare nō pōt. qz isti doctores q̄
 has ratōes faciūt met̄cedūt suppositū diui/
 nū ēē relatiuū ⁊ p̄stitui relatōe eo mō q̄ effica/
 cius vt relatio exprimit. sed planū ē qz relatio/
 nes diuine magis ⁊ efficacius exprimūt noibz
 p̄prietatiū. puta paternitate vel filiatiōe qz no/
 mibz originū. quia dato qz albedo ⁊ dealbari
 ēent idem realiter. adhuc tamē res illa effica/
 cius exprimeret vt qualitas est nomine albe/
 dinis qz p̄ ipm̄ dealbari. sic in pposito. Ad
 primū q̄ dicēdum qz maior nō est vera. quia
 cum agere p̄supponat esse. ergo q̄uis in diui/
 nis nec sit prius nec posterius. tñ fm̄ nostrū
 modū intelligēdi actus origis p̄supponit p̄so/
 nā originatē p̄stituta paternitate. cum
 qua simultaneē filius p̄stituit filiatiōē ppter

Dpio opi
posita.

Corra opi
nionem.

Solutio
Ad 1

Dist.
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300

mutuā coetigētiā relatiuā q̄ est patris ad filiū. et eodē modo de spūscō. vt sup̄ dē dū rī
 Ad 2 dī. xij. l. solutōe. iij. argumēti Ad scōz dōz q̄ minor nō ē vera. qz generari z filiatio in diuis sunt idē realiter. nec vnū p̄cedit alterz nū si fm nostz modū intelligēdi. Ad terciuz dīcēdū q̄ minor est falsa. qz relatio magis for malr significat noie paternitatē qz p̄ h̄ qd̄ ē ge nerare. Ad q̄rtū dīcēdū q̄ filiū h̄z eē forma liter filiatioe. et iō nō p̄t intelligi sine ea. ipso aut̄ generari h̄z eē quasi efficiēter. puta p̄ mo/ dū cuiusdā fluxus z emanatōis p̄cedentis a generatē ipm̄ genitū. q̄ si minor accipit debi te sub maiorē magis p̄babit q̄ filius z stituitur ipsa filiatioe qz ipso generari. q̄ zc. Ad q̄ntū dīcēdū q̄ qz actus ougīs sūt idē realr cū p̄prietatibus p̄sonalibus. ideo Damas. z qn̄ qz etiā alij sancti doctores magis curantes de rei veritate qz de sermonis p̄prietate vnū acci piūt pro altero.

Quātuz ad terciuz
 p̄ncipale. vtz p̄sone diuie distinguāt diuina relatione. Dīcēdū sicut etiā als sup̄ius dīcū est. q̄ diuie p̄sone z stituūt z ab inuicē distin guūtur tribus relationibz. puta paternitate. filiatioe. z passiua spiratōe siue processione. q̄uis appropziatē loquēdo p̄dicte tres noti/ ones p̄sonas z stituāt vt p̄prietates sunt. di/ stinguāt autē vt relationes sunt. Paternitas em̄ vt p̄prietas in cōscabuliter est i patre. et iō patre i esse in cōmunicabili z stituit i intellectu ali natura. scz diuina. quod est esse personale. sed eadem paternitas vt relatio p̄cise respi/ cit suuz oppositū. z ideo vt sic distinguit ab opposito. Et videt q̄ hec sit intētiō scōz do ctōz Aug. s. z ceteroz. z sp̄luter anselmū i li. de p̄cessione spūscō. vbi sic ait. Nec itaqz. s. relatio diuina sola causā pluralitatis i deo est vt pater z filius z spūscōs dīcī nō possunt de inuicem. sed alij sunt ad inuicē. Et ibidem ca. ij. ait. q̄ i diuinis om̄ia sunt vnū vbi nō ob uat relatiōis oppositio. Et ca. x. ait. q̄ impo/ sibile est inuenire i fide ch̄stiana vñ vna p/ sona distiguatur ab alia nisi p̄ relationes ori gūnis. Et in fine illius libri concludit. q̄ tot sunt homines quot sunt persone humane. qz p̄sone humane distiguūtur p̄prietatibus p/ sonalibus absolutis. in diuinis tamē nō sūt tot dīj quot persone. quia q̄ deus relatiue di/ catur ad xū facit p̄sonarum distinciōem.

Item Boetius de trinitate ait. Eētia cō

tinet vnitatē. relatio multiplicat trinitatē.
 Item Ansel. de incarnatōe verbi ex intētiōe disputat cōtra quēdam qui p̄sonas diuinas di xit differre per absoluta. sic dīcēs. Tu ponis tres p̄sonas absolute differre. aut ergo ponis oēs tres deum aut nō. Si sic. tūc si ponis per sonas absolute. necesse est vt ponas tres de/ os. Si dīcis q̄ non est necesse illas tres per sonas esse tres deos. quia iste tres simul sunt vnus deus. ergo singula quelibet diuina persona nō est deus. sed ex tribus rebus z stituitur vnus deus. quod impuz est dicere. qz tunc erūt tres res vnus deus. z non quelibet erit deus. Et idem est de intētiōe augustini sup̄ illud ps̄. Infixus sum in limo profūdi. Ibi em̄ dicit August. hāc regulam generalē esse tenēdam i sancta trinitate. q̄ p̄sone in om̄i eo quo ad se dīcūtur sunt indistincte p̄sonaliter. Dic ratōibus non insisto. qz rati/ ones humane hāc cōclusionē nō attingūt. qz vñ i diuis sancta trinitate supposita: necesse sit nos dicere p̄sonaz z stitutiōem z distinctōz solū fieri p̄prietatibus relatiuis. Si em̄ fieret p̄ncipis absolutis nec possem saluare diuie eētie vnitatē. nec p̄sone diuie oimodā simplici/ tatē. qz om̄e qd̄ z stat ex pluribz absolutis di/ noscīt esse z posituz. Sola em̄ relatio est que nihil aggregat sup̄ suum fundamētū. et ideo cū suo fundamēto posita. simplicitatē suā fūda menti i nullo penitus derogat. Sed cōtra predicta est opinio p̄positiui. qui ponit q̄ p̄sone diuine nō constituātur relatione nec disti guātur Dicit em̄ q̄ persone diuine distiguātur se totis. q̄a ens simpliciter simplex a quo/ cūqz distiguatur. se toto distiguatur. sed p̄sone diuina est ens simpliciter simplex. P̄. si pater p̄ aliquid distiguaret a filio z p̄ aliqd̄ z ueniret cū eo. tūc supposituz patris nō esset summe simplex. sed z n̄s ē falsum. z stitia patz qz i quocūqz ē aliqd̄ z aliqd̄ aliquo mō videt eē z positū P̄. illud de cur̄ rōe formalī est p̄ se z ad se esse. hoc nō p̄t z stitui formaliter re latōe. sed de ratione cuiuscūqz suppositi est p̄ se esse. z p̄ z sequēs ad se eē. qz sicut dicit aug. vij. de trini. ca. ij. Om̄e qd̄ subsistit ad seipm̄ subsistit. ergo illud qd̄ p̄ se ē h̄ ad se eē videt. Maior etiā patz. qz cū relatio deesse ad ali/ ud. si daret ad se esse. tūc duo effectz oppositi eēt formales effectus eiusdem forme. quod est impossibile. P̄. semp̄ ptes z stitutiōes in ter se prius sunt vnite qz aliquod totum con stituant. ergo paternitas prius esset vnita es/ sentie qz totum suppositū patris eēt z stitutiū.

Dpi. p̄p/ sitini.

1
2
3
4

plone diuie distiguatur
 ne diuie nō z stituitur
 sūt. qz illd̄ q̄ aliqd̄ p̄sona
 cū rei z stituit. sed p̄sona
 rīce p̄sonis. sed p̄sona
 res a p̄sona in p̄sona
 s̄ z p̄ducit. qz p̄sona
 rario est via i natura
 non alis z stituta p̄sona
 agens nō z stituit. qz p̄sona
 om̄i suppositale eēt h̄z
 r̄p̄. i. metaph. sed p̄sona
 io vt spiratio vt p̄sona
 q̄ vt sic nō z stituit p̄sona
 istus tōm̄ quidā dicitur
 fundamētū diuine p̄sona
 q̄ qz. sed relatiōes p̄sonarum
 m̄. ergo relatiōes nō z stituit
 i vt ougīs. P̄. q̄ qz
 quodā ordīe. s. illud dīcē
 tūc z stituit p̄sona. vt p̄sona
 diratiū i patre. sed h̄z
 filio. z generari i eo p̄sona
 si q̄ malit z stituit q̄ p̄sona
 quo suppositū diuine p̄sona
 z stituit. q̄ illud qd̄ malit
 ū relatiōis magis h̄z rōe p̄sona
 sonā. sed generari i eo p̄sona
 magis videt h̄z rōe p̄sona
 seu filiatio. qz actus ougīs
 em̄ actualē. paternitas h̄z rōe
 diuinalē. P̄. illud qd̄ p̄sona
 uo nō p̄t intelligi qd̄ aliqd̄
 sed filio esse p̄sona p̄sona
 rē intelligi esse. ergo rōe
 a. q̄. aut. q̄ in diuis eēt
 merationē in generationē
 ed illud stare nō p̄t. qz
 nōes faciūt metz ceterū
 dōtinū z stituit relatiōem
 relatiōe exp̄nit. sed p̄sona
 mine magis z stituit relatiōem
 atū. puta paternitate vt
 z stituit. quia dato q̄ aliqd̄
 dem realiter. ad huc rōem
 exp̄meret vt qualitas eēt
 qz p̄sona realbar. sic p̄sona
 q̄ dīcēdū q̄ magis p̄sona
 gere p̄sona p̄sona esse. qz
 e. sic p̄sona nec p̄sona
 intelligēdi actus ougīs
 q̄ qz. sed relatiōes p̄sonarum
 fundamētū filio z stituit

icks 3

ra dī
 nōz ab
 toz in
 is.

Sed ois forma effectū suū formale cōicat ei cui pūgit. ergo eētia esset pater anq̄ patris
 5 suppositū esset cōstitutum. P. si paternitas cōstituit. et. vel hoc fieret p sui pūctōem ad es-
 sentiam. vel p sui vniōē ad suppositū. Nō
 p̄mo mō ppter ea q̄ iā dicta sunt. Nec scdo
 mō. qz ois vniō p̄suppōit sua vniōē. n̄ vniōē
 vniū vniōē cōstituit aliter. licz cōstituit pol
 sint aliq̄d tertium. ergo i h̄mōi vniōē relatio
 non cōstituit suppositum sed ipm p̄supponet
 6 cōstitutum. P. si relatio cōstitueret diuinū
 suppositū. tūc diuinū suppositū esset ens per
 accidēs. cōns ē falsum. qz i deo nihil ē p accidēs
 cōnta pater. qz oē quod i se claudit q̄dditates
 7 duoz p̄dicamētoz ē ens p accidēs. P. illd
 qd ē sūme entitatis nō pot̄ formale cōstitui il-
 lo qd ē mīme entitatis. sed suppositū diuinū
 8 ē sūme entitatis. et relatio ē mīme entitatis. P
 sola suba est p̄ncipiū p̄sentatis terciū modi.
 sed p̄sentas suppositi ē p̄sentas terciū modi. ḡ
 nō pot̄t eē ab ipsa relatiōe. Maior et minor
 parēt. i. posterior. Sz illa nō p̄cludit. qa
 que se totis differūt illa i nullo cōueniūt. quia
 sunt p̄ma diuersa. vt p̄. x. metaph. sed p̄lo
 ne diuine realiter cōueniūt. ergo nō differūt
 se totis. Ad p̄mū ḡ dicēdū q̄ ens simplr
 Ad 1 simplex q̄uis se toto differat a q̄cunqz differt
 absolute et naturalr. nō tñ differt se toto ab eo
 cū quo uenit i eētia seu natura. et differt fo-
 Ad 2 lū p̄sonalr. Ad scdm ddm q̄ ex h̄ nō p̄u-
 cit diuinā p̄sonam includere aliq̄d et aliquid
 sz solū aliq̄d et ad aliq̄d. qd quidē ad aliquid
 fm totā suā realitatē trāsit i naturā siue i ipm
 qd est aliquid. et p̄sequēs nullam cū eo faci-
 Ad 3 et compositionē. Ad terciū ddm q̄ de rōne
 suppositi nō solū est p se esse. sed etiā incōica-
 biliter esse. licet igit suppositum diuinū ab es-
 sentia diuina habeat p se eē. tñ a p̄prietate re-
 latiua h̄z incōicabiliter eē. et p̄sequēs talis
 Ad 4 p̄prietas poterit eē suū formale p̄ncipiū cōsti-
 tutiū. Ad q̄rtū ddm q̄ nulla est p̄prietas
 realis i qua p̄es h̄mōi sint vnite anq̄z totuz
 ex p̄tibz sit cōstitutū. et ideo relatio nō dat eē-
 tie effectū suū formale. sed h̄mōi effectū soluz
 dat ipsi toti supposito cōstituto. Exēplū d̄ aīa
 rōnali q̄ nō dat i aliq̄ p̄uoz i ipsi materie eē rō-
 nale. sed solū h̄mōi cōstituto tribuit tale tale.
 Ad 5 Et p hoc p̄z ad q̄ntū q̄ nullū sequit̄ incō-
 neniēs si relatio cū eētia fm n̄m modū i rel-
 ligēdi p̄nita cōstituit diuinū suppositū. ḡ rē.
 Ad 6 Ad sextū nego cōntiam. ad p̄batōz dicēdū
 q̄ q̄dditas relatiua compata ad diuinā eē-
 tiā nō manet fm p̄p̄iā realitatē diuine eētie

et distinctā. sed trāsit p̄nit̄i ipaz. ppter qd cō-
 stituti ex relatiōe et eētia nō erit ens per acci-
 dēs. Ad septimū dicēdū q̄ illa q̄ p̄ueniūt
 i omni entitate p̄fecta. nō oportet q̄ eozuz
 p̄ncipia formaliter cōstitutua q̄ sunt eozū ad
 inuicē distinctiua dicāt mīmaz entitatē. et iō
 patet maiorē eē falsam. qz diuina supposita
 p̄ueniūt i omni entitate dicēte realiter p̄fecti-
 onē cū quodlibet diuinū suppositū sit simplr
 p̄fectū. eo q̄ sit verus deus. Ad octauū di-
 Ad 8 cēdū q̄ licet relatio nō sit p̄ncipiū illi p̄sentis
 tñ ē p̄ncipiū incōicabilitatis. et qz incōicabi-
 litas ē de rōe formali cuiuslibz suppositi sin-
 glar. iō pot̄t h̄mōi p̄p̄etas relatiua eē forma-
 le p̄ncipiū suppositi diuini formalr cōstitutiuū

Quātū ad quartū

p̄ncipale dato q̄ diuina supposita differāt diuina
 relatiōe cū eoz suppositis relatiue distinctis. sic da-
 re vniū suppositū absolutū. sic p̄cedā. P̄mo
 ponā p̄cedem vniā vere catholicā. Scdo
 recitabo vniā opinionē d̄iam. Et terciū so-
 phismatibz illi op̄i. m̄debo Quo ad p̄mū
 dico q̄ catholice loquēdo i diuis nō pot̄t po-
 ni vniū suppositū absolutuz cū tribz supposi-
 tis relatiuis. qz tale suppositū vel distiguere
 tur ab alijs tribz. et poneret numez euz eis
 et tunc esset quaternitas p̄sonaz. quod est er-
 roneuz et ab ecclesia cōdemnatū. vt patz extra
 de summa trini. et fide catholica. firmiter cre-
 dimus. ca. damnamus. v̄l nō poneret nume-
 rum cum eis. sed idēficaretur cuiuslibet eoz.
 sed hoc est impossibile. P̄mo qz de ratiōe
 suppositi est q̄ sit incōicabile. ḡ si vniū absolu-
 tuz suppositū tribz suppositis relatiuis cōiter
 idēficaret. tunc suppositū eēt cōicabile et in-
 cōicabile Scdo qz q̄libet diuina p̄sona eēt p̄so-
 na absoluta et p̄sona relatiua Tercio qz fm
 Rich. iij. de tr. c. xx. p̄ nomē p̄sonē nūqz itelli-
 git nisi vniū aliq̄s solū ab oibz alijs singulari. p̄-
 p̄rietate distinctū. ḡ si eētia eēt p̄sona absolu-
 ta. tunc a p̄sonis p̄ris et filij et sp̄s̄s̄cti necessa-
 rio eēt distincta. Quarto qz idē supposituz
 fil' generaret et generaret. quia patre generāte
 ppter idētitatem quā haberet cum patre ipm
 generaret p se. et filio genito etiaz ipm genera-
 ret ratiōe idētitatis quā haberet cum filio.

Nec valet si dat̄ instātia de diuina essentia
 que est eadem i tribz. et tamē nec generat nec
 generatur nec procedit. vt patuit superius.
 Quia origo in diuinis repugnat essentia
 tāz p̄ncipio quod. nō autē repugnat p̄sonē.

Cōtra p̄po-
sitinū.

Ad 7

Ad 8

Article 4

Q̄ dicit̄
n̄ sit vniū
suppositū
absolutuz

Instātia

Solutio

[Marginal notes in a smaller script, partially illegible]

forme em nec couenit generare nec generari. sed psona competit vtriusq. Sed contrariuz istius antiquitus aliqui tenuerunt. Et pbat sic. Dis natura singulari indiuia i se r diuina ab omi alia eentia hz r onem psonae. essentia diuina est hmoi. g. r. Lu igit ipsa sit res absoluta. g. in diuis erit persona absoluta. P. actio semp est suppositi tanqz per se agentis. vt patet. i. de anima. vbi phus negat actione esse etiam ab ipsa anima humana vt est forma hominis. At em q si quis dixerit animaz intelligere. dicit ea texere vel edificare. Patet etiam eadem maior. i. metaph. Sed diuine eentiae competit p se creare. vt dicunt catholici doctores. ergo r. P. sicut dat suppositum relatiuuz ppter actiones notiones. sic dabitur suppositu absolutuz ppter actiones essentiales. sed intelligere r velle sunt actioes essentielles. ergo r. P. omnis passio puenit indiffereter pluribus puenit eis p aliqd commune ipsis cui primo puenit. vt patz. i. posterior. sed subsistere per se puenit tribus diuinis suppositis amunit r idiffereter. ergo puenit eis p aliquid ipsis coe. cu igit ome commune i diuis sit absolutu. g. erit aliquid coe absolutu p se subsistes i diuis. et p sequens persona absoluta. P. intelligere fm nostru modu intelligedi cum sit absolutum. pcedit omne relatiuu i diuis. sed intelligere e actus suppositi. ergo r. P. actus dicendi presupponit psonam dicentem. que si esset relatiua. cu relatiua simul se ponat. tuc actus dicendi p supponeret psonam dicta. r sic esset dicta an qz diceret. quod est impossibile. P. ab inferio pcededo ad superius tenet nra facta cu exclusioe. bn em sequit. vn solus ho currit. g. vnu solu aial currit. g. cu psona sit qd superius ad deu. sequit. vn solus deus creat. g. vna sola psona creat. hoc aut no pot intelligi de aliqua persona relatiua. qz nec solus pater nec solus filius nec solus spuscus creat. g. intelligere de psona absoluta. P. Aug. vij. de tri. c. iij. dicit. Dis res ad seipaz existit. quanto magz de. sed ad seipm no subsistit nisi suppositu absolutu. g. r. P. nihil prinēs ad pfectioem et actualitate debet diuine eentiae denegari. sz subsistere p se attestatur actualitati r pfectioi. ergo diuina eentia p se subsistet. et per sequens erit suppositu. P. illud videt ee i deo qd vlr ois intellectus recipit naturalr. sz oēs philo sophates tam iudei qz gētilēs intellexerūt in diuis esse vnum suppositu absolutu. ergo r. P. illud qd competit substātijs separatis rō

ne sue pfectois. hoc maxime videt deo ppetere cu maxime sit sepatus. sed fm phm. iij. de aia r. vij. meth. i. sepat a materia no differt q qd e ab eo cui est. siue no differt suppositu a natura. quia quidditas sepatā seipsa est suppositu. ergo r essentia diuina seipsa erit suppositu. Sed illud stare no potest. qz cu suppositu inqstū supposituz dicat inedicabile substētia. g. si natura diuina de se esset suppositu. se queret nccio q supposita patris r filij r spūs scī nō eēt de. quia diuina natura ipsis puenire nō posset. cu fm ppiū suum supposituz haberet inedicabilem substētia. Ad p. mū igit ddm q maior nō est vera. qz si eēt vera. tūc natura humana i xpo eēt psona. r p cōsequēs eēt due psonae i chusto. Itē si esset vera tūc natura huius lapidis esset persona. qd est falsum. cum nō sit intellectualis natura. Itē ad ratōem psonae nō solum requiritur q sit diuina ab omi alia eentia. sed etiam q sit distincta ab omi alia psona. sz eentia diuina nō est diuina nec distincta a psonis pīs r filij r spūs scī. Ad scdm ddm q creare d r petere diuine eentiae. nō q sibi ppetat circūscpt psonis pīs r filij r spūs scī. sz eo q oibz tribz puenit inqstū. rā coez habet eentia. tales em acti qui in dnter omnes sūt tribus diuis psonis dicūt puenire deo fm q deus est. r cui libet psonae inqstū. deus ē. g. r. Ad tercū ddm q ppter actōem absolutā nō optet dare i diuis suppositu absolutu. sed sufficit dare vnā naturā absolutā. q fm se r sine notatiōe alii cui r respectu intrinseci sit rō huius opatiōis i tribz suppositis relatiuis. Ad. iij. ddm q maior nō ē vera vbi illa actio sic puenit pluribus q tū vni eoz puenit p alterz. sed subsistere coenit filio p patrē. r spūs sancto p patrē r filiu r ideo nō oportet q subsistere ipsis in sit p qd dam alterz commune istis tribus. Etiam posset dici q subsistere primo puenit patri pōitate originis. Ad qntū ddm. q modū nō intelli gēdi sepi r defectiu. nullū em intelligere in diuis p esse qd nō sit a psona relatiua. cu p pmiū intelligere diuinū sbū pducatur. qd qdez intelligere a pncēcio r naturalr elicif. Ad vi. ddm q qlibet catholicus hz soluere h argumētū. quia p ipz expresse qūis sophisticē cōcluditur. q filius qui est psona dicta nō est a patre. cum psona patris sit relatiua. Et iō dico conformiter ad pcedētia q psona dicens. actus dicēdi. et psona dicta sunt quātum ad rem pmitus simul. r non est in ipsis antecel sio nisi fm nostrz modum intelligēdi. Ad

Extra optiōem.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

ista ponē num utuz r re s 2
 rōtū ad quā
 dato q diuis suppositū
 cu sit suppositū r rōtū
 ppositū absolutū. sic p
 loem vnā vt e carbolū
 vnā opinionē dīam. Et
 rōtū illi pōi. rōtū dō
 arbolice loquēdo dīam
 suppositū absolutū r rōtū
 vnā qz tale suppositū rōtū
 alij tribus. r pōtē rōtū
 esset quaremus pōtē rōtū
 r ab ecclesia dēmonstrā
 ma trini. r hōc catholici
 ca. dōmnamus. r nō pōt
 im eis. sed idē dēmonstrā
 est impossibile. Pōtē
 sit est q sit inedicabile. g. rōtū
 ppositū tribz suppositis rōtū
 aret. r nō c suppositū eēt dō
 le. Sedo qz qd dēmonstrā
 lura r psona relatiua. rōtū
 qz. r m. c. r. p nō cōpōnō
 vnā aliqd solū ab oibz alijs
 rōtū. g. si eentia eēt pōt
 a psonis pīs r filij r spūs
 scī. Quare quare
 r rōtū r gēnerat. quia pōt
 dēmonstrā qz habet rōtū
 rōtū p se. r tūc gēnerat dōtū
 e dōtū rōtū quā habet rōtū
 rōtū. rōtū dōtū in istā rōtū
 eadem i tribus. r rōtū rōtū
 rōtū nec pōt eēt. vt pōt rōtū
 rōtū. rōtū in diuinis rōtū
 rōtū quod nō pōt rōtū

septimū dicendū. q̄ q̄n sup̄ multiplicat̄ i se
 riori. tūc nō tenet p̄ntia ab inferiori ad superi
 us cū exclusione. Si em̄ plura aīalia essent i
 vno solo homine. falsa eēt sequētia. vnus so
 lus hō currit. ergo vnus solū aīal currit. dato
 igit̄ q̄ p̄sona eēt sup̄ius respectu dei. tñ q̄ hoc
 sup̄ius multiplicat̄ in hmōi inferiori. quia i
 vno solo deo sunt plures persone. ḡ rē. Ad
 octauū dōm. q̄ Augul. non accipit ibi existe
 re siue subsistere p̄ subsistere suppositali. quia
 multe sunt res q̄ tñ nō sunt supposita. Nō vi
 det ḡ aliud p̄ illa verba velle Aug. nisi q̄ hoc
 nomē deus fm̄ q̄ hmōi nō dicit̄ relatiue sed
 absolute. Ad nonū dicēdū q̄ eētia diuina
 subsistit p̄ se. nō tñ sepatim p̄sonaliter a tribz
 p̄sonis. sed vno esse simplicissimo subsistit in
 tribz p̄sonis Ad. r. dicēdū q̄ intelligēte
 nō semp̄ credēdū est. vt p̄z. iij. phicoz. z maxi
 me respectu sup̄ioz. respectu quoq̄ se h̄z ocul̄
 nōstri intellectus sicut oculus noctue ad lu
 cē solis. vt p̄z. iij. meth. Nihil em̄ phibet que
 dā falsa pbabiliōra esse quibusdā ver̄. vt di
 cit̄. i. topicoz. Cū si naturalis rationis iudi
 cio simpl̄ vellemus inniri. nūq̄ poneremus
 in diuinis p̄sonarū realē trinitatez. sicut nec
 gentiles nec iudei posuerūt. Ad vndecimū
 dicēdū q̄ quis hoc p̄fectionis sit q̄ suppositū
 tū nō differat a natura. nō tñ est p̄fectionis q̄
 vnū solum suppositū sit vnus nature. p̄fecti
 or em̄ esset natura si ipsa indiuisa z penitus in
 distincta: plura haberet supposita. q̄b tñ oi
 bus ipsa realiter eēt idē. Illud igit̄ qd̄ p̄fectio
 nis est in substātijs sepatis p̄fecti⁹ uenit eēt
 tie diuine. quia ipsa idēficat̄ tribz supposi
 tis realiter distinctis. i quibz tñ ipsa mīme nu
 merat̄. Etia possit dici q̄ minor nō est vera.
 qz cura deū nō est aliq̄ natura cui⁹ suppositū
 nō addat aliqd̄ sup ipsam. z p̄ nō differt ab
 ea. Ad argumētū principale dicēdū q̄ p̄so
 na diuina quis possit dici indiuiduuz sube
 rōne nature q̄ vere est suba. est tñ relatiua ra
 tione principij p̄stitutiui.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad p̄nci
 pale argu
 mentum.

Distinctio vicesimalseptima.

Hic queri po
 test rē. Mgr̄ in ista diu. xxvij.
 opat noīa p̄prietatū noībz p̄so
 naz. Et duo facit. Nā primo oñdit quō no
 mina p̄prietatū se habeant ad noīa p̄sonalia.
 Secdo dat quādā regulā ordinate p̄ferenda
 tā noīa sub̄alia q̄ nomīa notionalia. ibi. Et

hic est aduertēda. Prima in duas. Nā p̄mo
 oñdit quō p̄prietates significant noībz p̄
 sonalibz. Secdo quō p̄ferunt q̄nqz nomibz
 nō p̄prie p̄sonalibus sed p̄sonalibz equipol
 lētibz. ibi. Dic nō est p̄mittēdū. Prima
 in tres fm̄ q̄ p̄mo circa hmōi noīa questio
 nē mouet. Secdo ad morā questio nē rīder.
 Tercio r̄nsionē declarādo veritatē intentā p̄
 mouet. Secda ibi. Ad quod sine. Tercia ibi.
 Nectū nobis videt̄. Et hec i duas. qz p̄mo
 i ista materia declarat quāsdā p̄positiones.
 Secdo p̄p̄ijs vocabulis noīat distinctiuas
 relatōes. Secda ibi. Relatiōnū p̄o rē. Tūc
 sequit̄ illa ps. Et hic ē aduertēda. Et diuidit̄
 in tres ptes. Primo em̄ ponit regulā genera
 lē circa noīa significātia tam subam qz notio
 nē. Secdo ratione hui⁹ regule mouet inciden
 tē questio nē. Et tercio subinfert qd̄ om̄is solu
 tionē. Secda ibi. Dic querit̄ cū dicit̄. Ad qd̄
 dicimus. Circa istā distinctio nē. xxvij. q̄
 ro hanc questio nē.

Vtrū tot debeam⁹ ponere res eē i diui
 nis quot ponim⁹ relatōes. Et vi
 det̄ q̄ sic. qz multiplicato iserou ml
 tiplicat̄ in p̄ius. sed relatio realis ē inferius re
 spectu hui⁹ quod ē res. ḡ q̄ nēs multiplicat̄ re
 alis relatio totiens multiplicat̄ vera res. z per
 p̄ns tot erūt in diuis vereres quot sunt ibi re
 ales relatōes. Cōtra. in diuis non p̄t eēni
 si trinitas rez. sed relatōes reales in diuis sūt
 plures tribz. ḡ nō sunt in diuis tot res q̄t sūt
 ibi relatōes reales. Dic sunt q̄tuor vidē
 da. Primo em̄ vidēdū est q̄t sint reales re
 latōes in diuinis. Secdo vtz sint tot vere
 res q̄ sunt relatōes. Tercio vtz hmōi rela
 tiones sint posteriores actibz notionalibus.
 Et q̄rto vtz verbū dicit̄ eētialr vel noti
 onaliter in diuis. De oibz em̄ istis mgr̄ vide
 tur inquirere in illa. xxvij. distinctio nē.

Quantū ad primū
 quot sint reales relatōes in diuis. ē aduertē
 dū q̄ in diuis ē d̄ntia in ter notōes. relatōes
 z p̄prietates. Omne em̄ illud dicit̄ notio qd̄
 p̄sonā diuinā notificat̄ ita q̄ nō est cōe tribz.
 Relatio aut̄ quo p̄sona ad terminū realē rea
 liter referit̄. Proprietas p̄o dicit̄ quo p̄sona i
 esse incōicabili siue p̄prio z p̄sonali p̄stituit̄.
 Et ideo q̄nqz sunt notōes. qz p̄ notificat̄ pa
 ternitate z innascibilitate z spiratōe actiua. q̄
 dicit̄ cōis notio. qz p̄ eādē notificat̄ etiā fili
 us. cū ipsa sit vna simplr i p̄re z i filio. filius

Articō 1

ho pter eodem notione notificat filiatioe. et spiritalitudo notificat sola spiratioe passiva. Propter proprietates ho sunt tmm tres. Na cu psonas i ee psonali pstruat. et psonae diuine sint tmmodo tres. sequit q proprietates diuine sint tmmodo tres. s. paternitas. filiatio et passiva spiratio.

1 Relatoes ho reales sut qttuor. qz qlibet re latua oppositio duas requirit relatoes. sed i diuis sut tmm due relatue oppositioes reales. vna qua pr opponit filio et eouerso. et alia q pater et filius opponit spu sancto et eouerso.

2 P. i diuinis no sunt in trisece relatoes reales nisi ougis. quo supposito arguo sic. Que libet origo requirit duas relatoes reales. qz alia est relatio realis: qua producens refert ad productum. et alia qua productum refert ad productum. Sed i diuinis sut due vere et pfecte ori gines. s. uerbatio siue uerbi generatio. et pces sio siue spu sancti productio. qz erut ibi qttuor reales relatoes. s. p. nitas. filiatio. actiua spi ratio. et passiuu spiratio.

3 P. ois illa relatio e realis que habet fundametu reale et terminu realem. sed quelibet predictarum relationu e hmoi. g. r.

Quatuor ad secundum

1 pncipale. utz i diuinis sint totae res qe sunt relatoes. dico q ille qttuor relatoes diuine no sunt qttuor res. sed sut tres res tmm. qz no pnt esse ples res i diuinis qz sunt psonae. s. psonae tmm modo sut tres. ut tenet fides catholica. q tmm modo erut tres res i diuinis. Maior pater. qa si i diuinis essent plures res qz psonae. tunc necessario i aliqua diuina psonarum eent plures res ab inuicem realiter differetes. quod e impossibile. quia talis psona no eet vere simplex. Sed forte dicet q ille plures res no sut absolute s. mere relatoes. ideo no derogat summe simplicitati. qz sicut relatio cuz diuina eentia i eadem psona no derogat simplicitati sic nec relatio cu relatioe. Rndeo q ois multitudo rez realiter dntiu in eadem psona uel derogare summe simplicitati. qd aut additur de eentia et relatioe no est simile. quia essentia diuina et relatio no sunt due res sed vna tmm. Nulla em realis differetia est inter eentia di uina et relatoes. sicut infra patebit.

2 P. pau ciores res essent i spu sancto qz i patre et filio. quia si communis notio esset alia res a paternitate ut est i patre. et a filiatioe ut est i filio. tuc pter eentiam diuinam essent due res i patre. pu

ta paternitas et communis notio. et eodem modo de filio. sed in spu sancto eet solum passiuu spiratio. et sic spu sanctus esset simplicior pater et filio. quod est impiu confiteri. P. om

nia in diuinis sunt ide vbi no obuiat relatio nis oppositio. ut patuit p Ansel. i qone pcede dea. sed communis notio nec paternitati nec filiatioe opponit relatiue. Sed forte dicitur q eadem ratioe nec paternitas nec filiatio dif ferret a spiratioe passiuu. quia ad ipsaz no ha bet oppositioem relatiua.

Rndeo q pater nitas et filiatio qzuis no opponit directe spi rationi passiuu. tamem indirecte ei opponuntur ut patuit supius. sed paternitas et filiatio nec directe nec indirecte opponuntur spiratioe acti ue siue comuni notioi.

3 Itē paternitas et passiuu spiratio pstruunt distincta supposita realiter ad se inuicem opposita. et sicut filiatio et passiuu spiratio. sed comunis notio no pstruit suppositu distinctu a suppositis constitutis p paternitate et filiatioem. sed est i patre et filio no ut duo sut. sed ut vnu principiu spu sancti sunt.

Et illa est intentio doctoris nostri i illa distinctioe. cum ait q aliud habet relatio q sit relatio et q sit res. qz q sit relatio ha bet p illud ad quod est. puta a termino seu p terminu ad que refert. qz ut sic nocio pcerne

oppositioem. et pseques distinctioem. et ideo fm duplicem oppositioem originis quaz ponimus i diuinis psonis nec habem? pferri quat tuor relatoes. Sed q sit res habet ab eo in q est. et ideo cois spiratio in patre no poterit ee alia res a paternitate. cu sit i eodem immedi ato fundameto cuz ea. s. i supposito patris. nec poterit ee alia res a filiatioe. cu sit i eodem supposito filij cum ea. qzuis sit alia relatio qz pa ternitas vel filiatio. quia refertur ad aliu ter minu. puta ad spu sanctu ad quem nec re fert paternitas nec filiatio.

Sed ptra ista multipliciter incedit. Primo em sunt aliq qui arguunt ptra pclusionem in se. Secudo sunt aliq tenetes pclusionem. arguunt tamem ptra ia dicta doctoris declaratione. Primi arguunt sic. Sicut no potest poni aliqd reale siue absolutu siue relatiuu nisi ponat res. sic no potest poni diuina realis nisi ponat diuina rei.

Sed ut iaz dictu est quattuor sunt reales re lationes i diuinis. ergo quattuor erut res. P. sicut se habet due relatoes fm ratione distin cte ad rem rois. ita se habet due relatoes rea les realiter distincte ad rem realiter dictam. sed impossibile est ponere duas relatoes di stictas fm ratione. qn ponatur due res rois.

Instantia

Solutio

4

Egidius

Contra ista

Alexander de marcia augustin.

2

Primo in duos...
 instantia
 solutio
 Alexander de marcia augustin.

3 **3° rē.** P. qñ aliqua duo sūt eadē alicui ter-
 cio oī mō realitatē tūc sunt idēz inter se oī mō
 realitatis. sed pñitas z filiatio fm pdictā po-
 sitionē sunt idē cōi notioni oī mō realitatē pu-
 ta re absoluta z re relata. ḡ inter se nec poterūt
 differre re absoluta nec relata. qd est inconve-
 niens. qz tūc pater nullā distinctionē habet
 a filio.

4 **4°** P. quicunq; aliqua sic se habent vt
 supius z inferius. tūc multiplicato inferiori:
 nōcio multiplicat z supius. sed res z qd supi-
 us ad relationē. ḡ tot erūt res quot relatōes.

5 **5°** P. istud posset argui sic. Si quattuor re-
 lationes diuine non essent quattuor res. hoc
 maxime eēt p tanto qz eōis notio non differt
 realiter a pñitate z filiatioe. qz de alijs tribus
 patet qz differūt. Sed hoc nō obstat. qd pōt
 pbari primo sic. Illa ḡ non pñt conueni-
 re idē respectu eiusdē nō sunt idē realiter. sed
 cōis notio z pñitas nō pñt puenire patri re-
 spectu eiusdē. qz pñitas ppetit sibi respectu fi-
 lii z cōis notio respectu spūscī. ḡ nō pñt esse
 idē realiter ad min⁹ re relata.

2 **2°** P. sicut se ha-
 bet pñitas ad filiationē. sic se hz cōis notio
 ad passiua spirationē. ḡ pmutatim sic se ha-
 bebūt paternitas ad pñitatem notionem sicut se
 habet filiatio ad passiua spirationē. sed filia-
 tio z passiua spiratio sunt due res. ḡ paterni-
 tas et cōis notio erunt due res.

3 **3°** P. genera-
 tio actiua ē alia res ab actiua pcessione. ḡ pa-
 ternitas erit alia res a pñitiua notione. psequen-
 tia patet. qz sicut generatio actiua est realiter
 idē quod pñitas. sic pcessio actiua est realit^r
 idē quod cōis notio. ancedēs probat. qz due
 passionē seu illa que se hñt ad moduz duaz
 passionū immediate non possunt esse ab vna
 actione. sed generatio passiua que est a gene-
 ratione actiua. z processio passiua que est a p-
 cessione actiua sunt due emanatiōes passiue.
 ḡ generatio actiua z processio passiua. nō pos-
 sunt eē vna actio. z p consequens nec vna res.

4 **4°** P. impossibile est eē eandē relationem pro-
 ducētis z producti. etiam dato qz idē sit pro-
 ducens z productū respectu diuersoz. sed fi-
 liatio est relatio producti. et pñitis notio ē
 relatio pducētis. ḡ videt qz in filio cōis notio
 z filiatio differāt realiter.

S^odo ptra mo-
 dū declarādi doctoris nostri arguūt quidaz
 sic. Cum dicis qz relatio habet qz sit res a fun-
 damento in quo est. vel p fundamentū intel-
 ligis diuinā essentia. vel diuinū suppositū.
 Nō primū. quia tūc omnes diuine relatōes
 essent vna res nūero. cū diuina eētia sit pe-
 nitus vna. Nec secundū. qz pncipiū con-

Probatio
minoris.

Contra egi-
dium.

stitutiuū nō habet qz sit res ab eo qd constituit
 ut. sed fm te relatiua p pñitas cōstituit suppo-
 sitū. ergo ex ipso supposito nō habet qz sit res.

P. etiam in creaturis sup eodē fundamen-
 to puta in eadē albedine respectu tamē diuer-
 soz fundat similitudo z dissimilitudo. qz disi-
 ferūt realiter. Sed istis nō obstatibz pdi-
 ctam tenebo cōclusionē. eo qz magis pformis
 catholice fidei videt. Et qz totuz pondus in
 hoc consistit qz ipsi nitunt pbarē qz pñitis no-
 tio differat a pñitate vt est in pre. z a filiatio-
 ne vt est in filio. tanqz res a re. igit oppositū il-
 lius arguo sic. Illa ḡ te se iuuicē pdicat p
 dicationē idētica nō pñt differre sic res a re. s;
 cōis notio pdicat idēice i pñitē ipsa pñitate
 z i filio de ipsa filiatioe. ḡ nō differt ab eis sicut
 res a re. Maior pz. qz ei⁹ oppositū iplicat
 dictōz. qz tūc eēt idē z nō eēt idē. minorē p
 bo. qz oē qd pdicat de pñitē diuine idēice: pdi-
 cat etiā de pñitate i diuine idēice. s; cōis no-
 tio pdicat de pñitē idēice. ḡ de pñitate. minor
 pz. pbo maiorē. qz quicunq; aliqd pdicat idēice
 de aliq termino pcrete supro qd nō pdicat de
 eo abstracte supro. ille termin⁹ pcretus erit alē
 quid aggregatū. z deficiet necessario a summa
 simplicitate. sed quelibet diuina plona ē sum-
 me simplicitatis. ḡ quicqd pdicat idēice de
 quacūq; diuina plona sub termino pcreto p
 lata. de eiusdē termini pcreti abstracto pdica-
 bit. Et eodē modo arguit de filiatioe.

P. si
 cōis notio z paternitas in plona patris di-
 cerent plures res realiter differēt. tūc in vna
 z eadē plona dīna eēt formaliter plura sup-
 posita. psequēs ē impossibile. ḡ z ancedēs. p/
 bo pñitiua. qz res distincta que nō est alicui
 inherēs necessario est suppositū p se si ab alte-
 ro miraculose nō sustentat. Sed pñitis no-
 tio fm te ē res distincta. z non inheret alicui
 quia non est accidēs. nec sustentat miraculo-
 se sicut natura humana a pbo. qz intrinsece i
 diuine quicqd est naturaliter est. ergo fm pos-
 titōz tuā cōis notio de se erit suppositū forma-
 lit^r pter suppositū pñis. qd ē impossibile. P. s;
 noie expmte multitudinē rez diuiaz tenet
 qlibet catholic⁹ adorare deū. sed null⁹ deū ado-
 rat sub qternitatis noie s; solū sb noie trinita-
 tis. ḡ qttuoz relatōes diuine sūt qttuoz res.

Ad pñū ergo adductū p pñitatem ddm. qz
 pñitatem z pñitatem notionē dicere duas relati-
 ones reales potest dupli^r itelligi. Uno mō qz
 intrinsece dicant duas realitates. Alio mō qz
 intrinsece z pnotatiue. Primo mō ē falsus incl-
 lectus. qz intrinsece sunt vna z eadē realitas

Contra op-
nōz alq.

Solutio
Ad

penitus indiuisa. et sub hoc sensu maior illi/ us rationis est vera. sed minor est falsa. qz i di/ uis no sunt illo modo quattuor relatoes rea/ les qz intrinsece dicat quattuor realitates. Se/ cundo mo est verus intellectus. eo qz pmitas z/ cois notio extrinsece coelegant duos terminos/ realiter distinctos. ratione quoz vere dicunt/ due relatoes reales realitate extrinseca. Snt/ etiam reales realitate intrinseca. qzuis no rea/ litate distincta. eo qz illud a quo dicunt habe/ re hmoi realitate sit penitus vna res z indiuisi/ tra. Et sub hoc sensu maior est falsa. qz no op/ tet qz vbi ponit vna realis realitate extrinseca/ qz ibi ponant plures res distincte intrinsece.

Ad 2

Ad scdm pte p idē. qz no puincit ex h nisi/ qz ponit due res intrinsece denoiantes ipsos/ terminos. extrinsece aut hmoi relatoes. ma/ xime si tales relatoes simul se ppatiunt in eo/ de diuino supposito. Etia pcessis ambabo p/ missis no plus cludatur nisi qz no pnt dari/ due relatoes realiter distincte nisi denē due/ res. z hoc no est ptra ppositu nostz. qz no po/ nimus com notionē z paternitate esse duas/ relationes realiter distinctas. licet ponamus/ qz sint due relationes reales ratione duoz re/ alium terminoz. Ad tertiū dicitur qz si il/ la maior est p se nota vt illi dicūt. tūc sub illa/ maiore accipiam vnā minore infallibile z co/ cludam ppositu nostrū. z oppositu illius qd/ ipsi intēdūt. Dicam. n. sic. Illa que sunt eadē/ alicui tercio omni modo realitatis pura re ab/ soluta z re relata. sunt idē inter se omni modo/ realitatis. sed cois notio z pmitas sūt idē sup/ posito pris oi mō realitatis. qz nec dnt ab co/ re absoluta nec re relata. ergo nec differūt iter/ se re absoluta nec re relata. Ad formā tamē ar/ gumētī dico. qz aliqua esse eadem alicui entit/ tate relatiua potest intelligi duplr. Uno mō/ positiuē. Alio mō priuatiuē. Si positiuē bñ/ sequit qz sint eadē inter se entitate relatiua. sz/ no scdo mō. Verbi grā. Pmitas z generatō/ actiua sūt idē relatiōi qz ē patz ad filiū re rela/ ta positiuē. qz ambo referūt ad eūdē terminū/ scz ad filiū. Sed paternitas z filiatio sūt idē/ diuine eēntie nō solū re absoluta sed etiā rela/ ta. puatiuē tñ. qz qzuis nō referant ad eundē/ terminū ratione cuius relationis dicerēt idē/ re relata positiuē. tamē nō distinguunt rela/ tiuē ab essentia. cum nō habeant oppositioez/ ad eam. Sic eodē modo paternitas z filiatio/ sunt idem pmuti notioni re absoluta ratōne/ diuine eēntie. z similiter sunt idē sibi re relata/ saltem priuatiuē. qz cum nullā oppositioez

Ad 3

habeant ad eam. nō pnt relatiuē distingui ab/ ea. Et si iter daret illa instātia de spiratioe/ passiuā. que cū nō opponit relatiuē filiatioi/ z paternitati. nō posset differri ab eis. Di/ co vt sup dictū est. qz ibi est oppositio salte in/ directa. z cū hoc in nullo eodez supposito po/ nit spiratio passiuā cum paternitate vel filia/ tione. si em esset in eodē supposito cū paterni/ tate. diceret qz nō differret a paternitate. Ad/ quartū dicendū qz plurificato inferiori plifi/ cat sup? ea entitate z realitate qz plificat ipm/ infer? Sed vt iā paruit ples relatoes exi/ tes i eodē diuino supposito nō plificat qz tūm/ ad realitatē uenientē ipsis intrinsece z in re/ cto. sed solū qz tūm ad realitatē terminoz qz/ pnotat z coeigūt. ergo vt sic ex plificatioe su/ perioris quod est res. nō cludit qz relatoes/ diuine i eodē supposito exites fm se sint plu/ res res. sed tñmō ea qz importat coeiguituez/ pnotatiuē sint ples res. s. termi respectu quo/ rū hnt relatiuā oppositioē. Ad qntū ne/ go minorē. Ad pbatōz pma dico qz maior ē/ falsa. maxie si talia sint i eodez supposito sim/ plicissimo i qz nulla pōt eē diuisitas rez. Ut/ ddm qz ea qz nō pnt uenire eidē respectu cui/ dē differūt realiter realitate extrinseca. nō tñ/ intrinseca. Ad scdas ddm qz pmutata pro/ portio pprietet i termis quatitatiuis. sed/ quatitas terminoz relatiuoz pprie pstitit in/ eozū oppositōe. qz oppositio terminoz pcer/ nit distantā. z p pns quatitatē taliū termino/ rū. ergo ex ipsa pmutatōe nō plus habe/ tur nisi qz sicut pmitas z filiatio relatiuē op/ ponūt. sic cois notio z passiuā spiratio relati/ uē opponūt. z p pns ex ipsa pmutatōe nō pl/ debet inferri nisi qz sicut pmutatō nō op/ ponit tercio. sic scds nō opponit quarto. In/ minor igit illius pmutate pportōis comit/ rit fallacia figure dictōis. quia de quāto itur/ ad quid. Ad tertiā nego ancedēs. Ad pba/ tione dico qz maior est falsa. qz ab eadem solis/ actione pnt esse multe passiones realiter diffe/ rētes. Forte dicit qz nō est simile de sole. cū/ sit agēs vniuersale. Sed illud nō obstat. qz idē/ particularis ignis eadē sua calefactōe li/ qfactionē causat i cera z exiccationē in ligno. qz/ sūt due passioes realr dntes. passioes ergo/ pnt multiplicari rōne multitudis patientiū. stante eadem actione ratione vnius agētis.

Instantia
Solutio.

Ad 4

Ad 5
Ad pmas
pbatōem.

Ad scdas
pbatōem.

Ad tertiā.

Instantia
Solutio

Ad qrtas

Solo rō/
nū ē egid.
Ad 1

Ad quartā ddm qz nō plus cōcludit nisi/ qz filiatio z cois notio sūt due relationes. nō/ tñ ex hoc sequit qz sint due res distincte reali/ tate intrinseca. Ad primū quod introducīt

uū nō habet qz sit res ab eadē
fm re relatiua pprietas
go ex ipso supposito nō pnt
entiam in creaturis sup eodē
ta in eadē albedine respectu
ndat similitudo z vniuersali
realiter. Sed ista nō dicit
eneto cōclusionē. eo qz magis
lice fidei videt. Et cōsequē
sistit qz ipsi nitunt pbatōez
fiterat a paternitate z filiatioe
est in filio. tangz res z p
arguo sic. Illa qz nō dicit
ioe idēca nō pnt differre
nōno pōt eadē idēca pbatōez
to z ipsa filiatioe. qz nō dicit
re. Maior pte qz est qz p
s. qz nō eēt idē nō eēt
oc qd pōt eadē pte dicit
na z paternitate i diuis idēca
dicit qz pte idēca. qz nō pnt
to maiorē. qz qz magis albedi
dūqz termino z pte sup pbatōez
tra cre supro. ille termino
qz pte qz nō eēt idē nō eēt
licet. sed quodlibet dicitur
mplicitatis. qz quodlibet dicitur
dūqz diuina plona hōi termino
z eadē termino. nō eēt idēca
Et eodē modo arguitur pbatōez
ia notio z paternitas in plona
nt plures res realiter distincte
idē plona dicit eēt idēca
ta. Neque ē impossibile dicitur
dntiam qz res distincta quoz
oris necessario est supposito
naraculo nō sufficit. Sed
m re res distincta. tñ nō
non est accidēs. nec sufficit
ue natura pmutata a pbatōez
is quod dicit naturaliter dicitur
tūa cois notio z filiatioe
ter suppositi pris qd pbatōez
expmte multitudine
et ca tōpōe adorare zū. sed
ab qz pmutas notie sz solū
qz qzuis relatoes diuine
Ad pmi ergo adductū z
tate z pmuti notioni rōne
s reales potest duplr. scz
nō eēt dicitur duas relatoes
dicit z pnotat. Pmutatō
qz qzuis relatoes

Doctorē nostrū dicēdū. q̄ ipse i illo pposito p fundamētū intelligit diuinū suppositū. ppter quod ipse in eadē questōe dicit. q̄ si cōmunis notio esset i patre ⁊ filio vt duo sunt. tunc cōmunis notio esset due res. quia esset i duobus suppositis vt duo sunt. essz tamētm̄ vna relatio ppter vnitate sui termi. ergo ecōtra paternitas ⁊ talis notio erunt vna res. qz sunt i vno supposito. ⁊ due relationes ppter dualitate terminoz. Ad pbatioz dico q̄ pñitas vt relatio nō cōstituit psonā patrī. s̄ fm̄ nrm̄ moduz intelligēdi p̄supponit seipm̄ vt p̄prietas patris ē ⁊ vt sic cōstituit. Nec etiā est imaginādum q̄ relatio habeat entitatē a supposito in quo est effectiue. quicqd̄ em̄ ē i patre a nullo pducit. Om̄e eni qd̄ in patre est improducibile ē ⁊ innascibile. nec etiā filiatio efficiēter ē a filio. sed a patre pducit a quo pducit ipse filius. Sed est intelligēdū q̄ p̄tato dicit relatio h̄re qd̄ res sit ab eo i quo est. qz ex sua natura habet q̄ eius realitas resulet in illo.

Ad 2. Ad scōz dōm q̄ nō est ad ppositū illd̄ qd̄ adducit de similitudine fūdāta i creatura. q̄a cū creatura nō sit omnino simplex. nō repugnet res distinctas eē i eodem fūdāmēto creato respectu diuersoz. ⁊ ideo dato q̄ similitudo ⁊ dissimilitudo dicat diuersas res. adhuc tm̄ possent simul esse i eodē fūdāmēto creato. repugnet tm̄ diuersas res esse in eadēz diuina psona q̄ est omnino simplex.

Articls 3 **Quantū ad terciūz**

p̄ncipale. vtz relationes diuine sint posterior res actibz notionalibus. satis dictū est sup̄. di. ix. articulo. i. Resumpsi tm̄ ad p̄ns ppter aliqua dicta doctorū q̄ postea inueni. q̄ illis tūc dictis vident repugnare. Dixi em̄ tūc p̄mo q̄ inter paternitatē ⁊ generationē actiuaz nō pōt eē positas ex natura rei. eo q̄ sint idē realiter. Scōdo dixi q̄ fm̄ rōez ⁊ fm̄ nrm̄ modū intelligēdi pōt esse i ipsis positas. qz paternitas cōsiderata vt p̄prietas cōstituit psonā patrī. ⁊ iō vt sic ē p̄oz generatōe. qz agere p̄supponit eē. sed p̄ñitas cōsiderata vt relatio ē sequit generatōz. qz fm̄ nostz modū intelligēdi relatioes ougis inascūt ex actibz. Scōdo p̄mū arguit qdā doctor pbās q̄ p̄ñitas ⁊ generatō actiua differāt realiter. qz qñ aliq̄ duo sic se habent q̄ vnū est realiter i aliquo. ⁊ reliquūz est in suo opposito. illa nō sunt realiter idē. illa patet. qz q̄ realiter sepant nō sunt realiter idēz. sed p̄ñitas ⁊ generatō actiua sunt

D, p̄ñitas ⁊ generatio differant.

h̄mōi. qz paternitas est i patre realiter. cū p̄ cā sic formaliter pater. sed generatio actiua est i filio. vt pbat quattuor rationibz quas adduxi sup̄ius dist. viij. arti. ij. P. qñcunqz aliq̄ sunt idem realiter ⁊ quocūqz p̄dicat vnūz. ⁊ eodē vere p̄dicat aliud. sed p̄ñitas vere p̄dicat de diuina eēntia ⁊ nō generare. qz illa ē falsa. eēntia generat. vt sup̄ius patuit di. v. articulo. i. ḡ ⁊ c. P. generatio actio ē idē qd̄ filius. ḡ differt a p̄ñitate. cōntia p̄z. p̄bo ancedēs. qz si cut se habet creatio actio ad creaturā. sic generatio actio ad filiū. Illa p̄z. qz sicut creatōe pducit creatura. sic generatōe pducit genitū siue filius. sed creatio actio ē idē qd̄ creatura. ḡ generatio actio ē idē qd̄ filiū? P. fundamētū non ē idē cū fundato. qz nihil seipm̄ fundat. sed generatio est fundamētū p̄ñitas. qz relationes producētis ⁊ pducit sup̄ actione sūclant P. qñcunqz aliqua sic se habet q̄ vnū manet alio nō manere. illa nō sunt idē realiter. sed paternitas manet ⁊ generatio nō manet. vt patet in creaturis. Et dato q̄ in diuis semp̄ simul maneat. hoc solum puenit ex diuina immutabilitate. ⁊ nō ex cōditione paternitatis ⁊ generatōis. quia dato p̄ impossibile q̄ generare trāsiret adhuc remaneret paternitas si filius pmaneret. P. ea que sūt diuersoz generū nō sunt idē realiter. sed paternitas reducit ad p̄dicamētū relationis. generatio ad p̄dicamētū actionis. ḡ ⁊ c. P. idem non est causa sui p̄p̄suis. sed generatio ē quasi causa paternitatis. qz pater est pater. qz generat. Sed illa nō concludit. qz si paternitas ⁊ generatio actio differēt realiter. tunc in eadem psona patris eēt due p̄prietates icōdicabiles. ⁊ p̄ sequens in vna psona essent due p̄sonalitates. quia quelibet haz p̄prietatum daret esse incōdicabile. quod i diuinis est eē p̄sonale P. si paternitas ⁊ generatio actio differēt realiter. tunc in psona patris eēt quattuor notiones. qz eque determinate notificaret psona patris p̄ generatōz. sicut p̄ spiratōz actiuā seu p̄ñitatē. Sed sācti doctores cōter ponūt solū tres notiones i psona patrī. scz innascibilitatē. p̄ñitatē. ⁊ cōdem notionē. ḡ ⁊ c. P. inter duos simplices terminos nō p̄t esse nisi vna relatiua oppositio. ⁊ p̄ p̄ns i vtroqz extremo nisi vna tm̄modo relatio realis. s̄z pater ⁊ filius sunt duo termini simplicissimi. ḡ p̄ñitas ⁊ generare in psona patris sunt vna tm̄modo realis relatio. cum fm̄ vtrūqz pater ad filiū tm̄mō referat. Ad p̄mū igit p̄z p̄ ea q̄ dixi di. ix. vbi oppositū istius minoris

Cōtra illa

Solutio Ad

- Ad 2 pbavi. r m di ad pbatiões eius. Ad scdm ddm q qñis cõntia dina n̄ generet. generatõ tñ pdicat de ea idẽtice nõ min⁹ qñ ipa pñitas hec eẽm verissimã. cõntia diuina eẽ ipsa genera
- Ad 3 tio diuina. r est ipm generare diuinũ. Ad terciũ nego añcedes. Ad pbationẽ dico. qñ eẽ silẽ. qz creatio eẽ qd tpale transiẽs i alienã natura. sed generatio actio eẽ eterna et nõ trãsit i alienã naturã Ad qrtũ nego minore. qz vt pzi creaturis trãscũte actu generatiõis mãet paternitas. ḡ paternitas aliud habet funda/ mẽtũ qz actũ generatiõis. Ad. v. ddm q si cut ex dina imutabilitate puenit q pñitas manere nõ põt non manẽte generatiõe. sic ex plõne patris simplicitate puenit q pñitas reali differre nõ pt ab ipsa generatiõe q eẽ i pa
- Ad 4 tre Ad sextũ nego maiorẽ. qz vt patebit aũ de hoc me p̄tulerit disputare. eadẽ res põt eẽ i diuersis pdicamẽtis sumpra fm aliũ r aliũz modũ. falsũ etiã assumit. qz pdicamẽtũ actiõis qrtũ ad actiões notionales in diuis re/ ducit ad pdicamẽtũ relatõis. r qrtũ ad actiões absolutas reducit ad subaz. Propter qd dixit Boetius q solũ duo pdicamẽta sunt in diuinis. s. substãtia r relatio. Ad septimũ ddm q illa causalitas est fm nostz modũ utelligẽdi qui ortũ habet ab his que in creatu ris videmus. sed fm veritatẽ rei nulla est i di uinis causalitas inter paternitatẽ r generati onẽ. qz eodẽ pater eẽ pater r generã. Sedo cũ dixi ex dictis doctoris nostri q paternitas p̄stituit psonam patris vt pprietas. cõtra ar guunt quidã sic. Per idẽm aliqd p̄stituit et distinguit. sed fm te distinguit in ordine ad oppositũ siue vt relatio est. ergo etiã p̄stituet in ordine ad oppositũ. r p̄ cõns constituet vt relatio est. P. sicut se habet pprietas abso/ luta ad suppositũ absolutũ. sic eẽ hz pprietas relatiua ad suppositũ relatiuũ. s. p̄prias ab/ soluta vt absoluta p̄stituit suppositũ absolu/ tũ. ḡ relatio vt relatio cõstituit suppositũ rela tiuũ. P. si cõstituit vt pprietas. saltez sub aliq̄ ratiõe p̄stituit. aut ḡ illa ratiõ eẽ absoluta aut relatiua. aut indrns ad absolutũ r relati uũ. si p̄mo mō. tũc p̄stituet suppositũ absolu tũ. si scdo mō. tũc habet intentũ p̄ te. qz q̄cqd p̄prietati relatiui uenit sbrõe relatiua. h̄ p̄prietati sibi vt relatio eẽ. Si terciõ mō. tũc suppositũ p̄stituit nec eẽt absolutũ nec respectiuũ. s. eẽt indrns ad utrũqz. ḡ rẽ. S. nec illa dclu dũt. qz fm nostz modũ itelligẽdi eũdẽ ordi nẽ attribuiunt aliq̄b vbi dñt sola rõe quẽ vi dem⁹ iter ea vbi reali dñt. S. i rebz creatis
- Ad 5
- Ad 6
- Ad 7

vbi p̄stitues r referẽs reali dñt. pprietas re/ latiuã p̄cedit relatõz q cõstituit referẽ ad al/ ter. ḡ fm nostz modũ itelligẽdi i diuis vbi hec sola ratiõe dñt p̄cipim⁹ eandẽrẽ. puta eadẽ paternitatẽ plus cõstituit vt pprietas eẽ scz vt tali supposito pprie r incoicabili cõue nit qz p̄cipiam⁹ eã in ordine ad oppositũ siue vt relatio eẽ Ad p̄mũ igit ddm q qñis p idẽ ex pte rei aliqd distinguat r p̄stituat. n̄ tñ fm idẽ ex pte nostri modi itelligẽdi. Ad scdm patet p idẽ. qz qñis suppositũ relatiuũ cõstituit p̄a relatõẽ r vt relatio eẽ p̄siderando qd dicitur sen naturã rei constituentẽ. tñ illã rẽ cõstituitẽ p̄cipit itellec⁹ noster p̄ in coicabi liter i eẽ p̄stituito q eẽ rõ p̄prietatis qz p̄cipiat eã ad eẽ siue ad aliud referri q eẽ ratio relationis. Ad. iij. ddm q itellec⁹ vidẽs p̄ncipiũ p̄sti tutiuũ suppositũ relatiuũ. nec cõsiderat ipz sbrõe absoluti. nec sbrõe relatõis p̄cise. nec sub rõe indrns sub mō abnegatõis vtriusqz. vt isti in proposito accipiunt indrns. s. conside/ rat ipm sub ratiõe eẽ pprietas relatiue. Omnis eẽ relatio cõsiderata vt pprietas determinate inest ei cui⁹ est pprietas. qñis cõdat ad alte rum vt relatiua est.

Solutio.
Ad 1
Ad 2
Ad 3

Quãtũ ad quartũ Articls 4
p̄ncipale. vtz sbrũ i diuis dicat eẽntialr vel notionaliter. dicitũ q sbrũ dñ notionalr in di uis. qz illud qd p modũ emanãt se hz dñ no/ tionalr. s. sbrũ se hz p modũ emanãt r p̄cedẽ tis a sbrãte seu dicẽte. ḡ rẽ. De h̄ nõ plus ad pñs. qz materiã de sbrũ alibi intẽdo determinã/ te ptractare Ad argumẽtũ p̄ncipale dds q p̄z p illud qd dicitũ est ad quartã ratiõe ale xandri in. ij. arti. istius questõis.

Ad p̄nci/ pale argu mentum.

Distinctio vicesima octaua r vicesimanona.

Petereã cõsi derari optet. Postqz mgr tracta uit de pprietasibz psonas cõsti tuẽtibz. hic tractat de pprietasibz psonis in/ exũtibz. Et diuidit i duas ptes. Nã primo tractat de h̄mõ i eternis notionibz. Secũdo incidẽter determinat de quibudã tpalibz rela tõibz. di. xxx. ibi. Sũt. n. qdã noia rẽ. P̄ia i duas ptes fm q p̄ncipaliter due sunt hu/ iusmodi notionẽs psonas nõ constitutẽtes. s. unascabilitas r communis notio seu actiua spi/

minis est i p̄ter realitẽ...
pater. sed generatio am...
quatuor modis qñis...
i. iij. arti. q. p. qñis...
liter r quocũqz pdicat...
cañ aliud. sed p̄terea...
cõntia rñ generat. qñ ali...
r. vt supra patet. r...
generatio actio eẽ idẽ...
ratiõe. cõntia p̄z. p̄terea...
reatio actio ad creaturã...
d filiu. Illa p̄z. qñis...
ra. sic generatõ p̄cipit...
i creatio actio eẽ idẽ...
ratiõe eẽ idẽ qd filiu. p̄...
fundatã. qz n̄bũ...
no est fundamẽtũ p̄nci...
oductõis r p̄ducti...
qñis qz aliqua sic...
non manẽt. illa non...
emnas manẽt r generat...
r in creaturis. Et d...
l manẽt. hoc solũ p̄...
itabilitate. nõ qz...
neratõis. quã dno p̄...
rãtẽ ad h̄c ratiõe...
a pmanere. P. qz...
ũ nõ sunt idẽ realitẽ. sed...
eẽ ad pdicamẽtũ ratiõe...
tam ortũ actiõis qz...
ista suppositũ. sed generat...
temnas. qz pater eẽ pater...
sed illa nõ conclusõ. qz...
eratio actio diffinit ratiõe...
ona patris eẽnt due p̄prias...
p̄ sequens in vna p̄prie...
res. quã quilibet h̄z p̄p...
incoicabile. quod i diuinis...
s. si paternitas r generat...
ter. nunc in p̄sona patris...
ones. qz equẽ determinat...
patris p̄ generatõ. sicut p̄...
p̄ncipatẽ. Sed factũ dno...
solũ tres notionẽs i p̄prie...
dratẽ p̄ncipatẽ. r cõntia...
inter duos simplices...
na ratiõe ad oppositũ. qz...
o nisi vna ratiõe dno...
ũs sunt duo termi...
generare in p̄sona patris...
realis relatio. cum fm...
mõ referat. Ad h̄c...
qd. i. vbi oppositũ...
qd. i. vbi oppositũ...

traegi.

Lõtra

ratio. Primo igitur magister determinat de inascibilitate. Secundo de communi notione. distinctione. xxx. ibi. Est preterea aliud nomen. Prima in duas. quia primo tractat de proprietate ingenti. Secundo de proprietate ipsius generis. ibi. Sciendum quoque est. Prima in duas. Nam primo tractat de ingenti condicione. Secundo de genti ab ingento distinctione. ibi. Illud etiam taceri. Prima in tres. quia primo magister ostendit quod solus pater dicitur ingentis. Secundo inquiritur utrum solus pater dici debeat non generis. Tercio ostendit quod inascibilitas est illa proprietate a qua pater dicitur ingentis. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si autem vis scire. Sequitur illa pars. Illud etiam taceri. In qua primo remouet arrianorum falsam opinionem. Secundo mouet incidentem questionem. Tercio apponit suam responsionem. Secunda ibi. Preterea queri solet. Tercia ibi. Ad quod dicimus. Tunc sequitur illa pars. Sciendum quoque. Et diuidit in tres partes. Nam primo tangendo quaedam proprietates filii. puta quod dicitur uerbum. imago et sapientia generis. magister querit utrum ibi sapientia predicetur relative siue personaliter. Secundo ostendit quod in illo sensu sapientia accipitur notionaliter siue personaliter. Et tercio ostendit quod imago quomodo accipitur essentialiter. Secunda ibi. Laue lector. Tercia ibi. Illud etiam sciri oportet. Sequitur pars illa. Est preterea aliud nomen etc. quod est principium. xxx. distinctionis. in qua magister tractat de communi spiratione. Et quia pater et filius in hac communi notione conueniunt prout sunt unum principium spiritus sancti. ideo magister duo facit. Quia primo ostendit quod hoc nomen principium multipliciter dicitur. Secundo respectu quorum in proposito accipitur. ibi. Et pater ab eterno. Et hec in duas. Nam primo magister premitte suam intentionem. Secundo declarat eam. ibi. Omnium ergo que sunt etc. Et hec in duas. scilicet quod duo premisit. scilicet quod deus est principium ad intra eternaliter. et ad extra temporaliter. Igitur primo probat patrem. filium. et spiritum sanctum in tempore fuisse unum principium totius uniuersi. Secundo ostendit patrem ab eterno fuisse principium filii. et patrem et filium principium spiritus sancti. ibi. Deinde in eodem. Et hec in tres. quia primo ostendit patrem et filium esse unum principium quo ad spiritum sancti productionem. Secundo ostendit hoc conuenire patri et filio secundum unam communem notionem. Et tercio illius notionis inquirunt nominalem expressionem. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si vero queritur circa istas duas distinctiones quero hanc questionem.

nalem expressionem. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si vero queritur circa istas duas distinctiones quero hanc questionem.

Vtrum hoc nomen principii per comparationem ad intra debeat admitti in diuis. Et uidetur quod non. quia ubi non admittitur unum relatiuorum. nec alter debet admitti. scilicet principium et principiatum sunt relatiua. ut patet. l. philosophorum. et principiatum secundum dicta scriptorum non proprie admittitur in diuis. sed nec principium. Contra. beatus Augustinus dicit quod pater est principium sine principio. et filius est principium a principio. Pretermissis multis modis dicendi principium qui a philosopho narratur. u. metaphisicis. solum accipio hic principium secundum quatuor suos modos maxime uniuersales. puta secundum quatuor modos causales. tot enim modis dicitur principium quorum causa. Igitur ad modum distinctionis cause hec questio posset intelligi de principio materiali. formali. efficiendi et finali. De primo puta. utrum aliquid materiale uel quasi materiale sit in diuinis. dixi superius dist. v. arti. uij. De finali autem dei bonitate tractare uidebitur ad finem quarti libri spectare. et spectabat ad primam distinctionem primi libri. Propter quod ibi aliquid de hoc dixi. cum de fructu tractauimus. Ad primum igitur solum foret quod de principio formali constitutiuo. et de principio originali productiuo. Igitur in hac questione primo uidebitur. utrum in diuis sit principium formali constitutiuum. Secundo utrum in diuis sit principium originali productiuum. Et sic ratione breuitatis in hac lectione prebenda materia duarum distinctionum. scilicet. xxvij. et xxx. Nam circa. xxvij. distinctionem in qua tractat de inascibilitate communiter inquirunt de principio constitutiuo patris. Sed dist. xxx. inquitur de principio productiuo in diuis.

Quatuor ad primus

utrum in diuinis sit principium formaliter constitutiuum. sic procedat. Primo enim ostendam quod inascibilitas non est persone patris formaliter constitutiuum. sicut dicitur quidam. Secundo quod nec primitas accepta ut generatiuitas est persone patris constitutiuum. Ex quorum remotione patebit lucidior ueritas opinionis nostri doctoris de persone patris constitutione. quam in questione proxime preedicti recitauimus. Dico ergo primo quod inascibilitas non est persone patris constitutiuum. Quia illud quod est formaliter constitutiuum non potest constitui principium formaliter prout

Articulus 1

Lodo 1

2 tino. sed psona patris e res formalit' positua. innascibilitas no formalit' dicit' pvariōz nati unitatis siue negatōz eēndi ab alio. g' rē. P id qd nihil ponit et aliqd supponit nō pte esse pstitutuū pme psonē. illa p'z. qz qd de se nihil ponit de se nihil pstituit. 7 singulariter qd p'supponit alterz non constituit primū. s; innascibilitas cū sit p'iuatio nihil ponit. sed p' supponit subiectū seu aliqūā p'prietatem per quam ueniat subiecto. P. psona diuina cū sit formalit' relatiua. in esse psonali cōstituitur relatione que formaliter et directe sit relatio. sed innascibilitas solum p' reducti onem est relatio. quia p'iuatio nō est i gene/re p' se. s; reductū ad gen' sui habit'. Iuxta qd ait Aug. v. de trini. c. viij. q' sp' negatio ē in eo dē p'dicamēto i q' ē affirmatio. Et. ij. elēco dē q' i nō facere intelligit' facere. 7 oīno i negatōe dictio. i. affirmatio. Et. ij. de ania. rectū est ius

3

4 de sui 7 obliqui. P. sicut se habet spūssan/ctus ad nō esse aliū ab ipso. sic se habet pater ad non esse ab alio. sed ad constitutiōez p' sone spūsscti nihil facit qd alter nō est ab ipso g' innascibilitas que in patre per se nihil dicit nisi patrē nō esse ab alio ad constitutiōnē p' sone patris nihil facit. P. p'prietat' p'stitutiua p' sone est de se formalit' incōicabilis. sed innascibilitas 7 oīs alia negatio sic d' se nō h; entitatē. sed si quā dicit entitatē. hāc dicit p' tanto. qz fundat' in ente. sic de se non dicit ali quā unitatē seu incōicabilitatē nisi ratione p' p'ij p'stitui i quo fundat'. P. p' sone forma liter p'stituta p'ncipiō formalit' posituō ē nobilit' 7 p'fectior ea q' p'stituit formalit' negatiu. sed filius 7 spūssctus p'stituit p'ncipiū formalit' positiuū. g' dato p' impossibile q' p' sone patris p'stitueret' h' p'ncipiō negatiuō qd ē i nascibilitas. tūc p' sone filij 7 spūsscti eēnt p'fectiores q' p' sone patris. qd ē incōueniēs S; op' positū illi' 7 clonīs posuit vn' doctor. q' dieb; suis magne fuit reputatōis. Et pbat' sic. Il lo formalit' p' sone p'stituit q' ab alia p' sone di stinguat. s; p' m' dam. li. i. c. ij. fm oīa p' r' fili' 7 et spūssctus sūt vnū 7 idē p' ter ingeneratōz. gene ratōz 7 p'cessiōz. cū igit' ingeneratio p' quā solā p' ab alijs distinguit' sit idē qd innascibilitas.

5

6 g' innascibilitate p' sone patris p'stituit. P. nobilit' 7 p'prietate q' ē i patre p' sone patris con stituit. s; innascibilitas ē nobilit' patris p' p'prietat'. Maior p'z. pbat' mior. qz illa p'prie tas q' sic ē i patre q' nō pōt cōicari creature est nobilit' illa q' p' cōicari creature. sed patris 7 p' p' cōicari creature 7 nō innascibilitas. P.

psona p'ris aut p'stituit p'prietate. aut cōi not' one. aut innascibilitate. illa p'z p' sufficere di uisioz. qz nō possum' intelligere in p' sone p'ris p'le p'prietates seu notōes. Sed nō p'stituit p' p'rietate. qz cū p' sit p' qz generat. g' p'prietat' p' supponit generatōz. s; generatō cū sit act' sup' positi. g' p' supponit suppositū p'stitutu. n' cōi notōe. qz si cōi notio suppositū p'stituerz. tūc vnū p'aret suppositū ex p' r' filio. cū sit vtri qz cōis. g' sola innascibilitas poterit p'stituerē p' mū suppositū i diuis. P. p'prietat' ad digni tatē p'prietat' p' mo adueniēs dīne eēntie p'stitu it primā p' sone i diuis. innascibilitas ē h' mōi Pertinet em' ad dignitatē q' aliqd nō p' suppo nat aliud a q' p'ducit. Aduenit etiā p' mo eēntie diuie. qz q' rōne p'prietat' prius adesset eēntie diuie q' innascibilitas. eadē rōne ipsa fili atio p'ri' adesset. cū relatiua sint siml' natura 7 naturali intelligētia. Sed oē qd fm nfm mō dū intelligēdi ē posteri' filiatioē. h' p' cōicari fi lio. qz i tali nō opponit filio qd sequit' filiatio nē. g' fili' eēt innascibil'. 7 p' oīs fili' 7 nō filius. qd est p'radictio. P. prima p' sone i diuis 7 p'stitui prima p'prietate diuina. sed innasci bilitas ē prima i diuis p'prietat'. Maior p'z. P'nuore pbat' multipl'. Primo sic. Illō qd ē vltimū in resolutiōe ē primū i p'stitutiōe s; innascibilitas ē vltimū i resolutiōe. qz in re soluedo cū puentū fuerit ad innascibilitatez stat. quia innascibile est quod a nullo alio ē. sed i paternitate nō stat. qz dato q' pater esset ab alio. nō tamē p'pter hoc desineret eē pater Sedo sic. qz mag' ē de rōne primū nō esse ab alio q' aliud esse ab ipso. Nam xp'us xpus noster dicit' primogenit' marie. Matth. i. et Luce. ij. nō quia post ipsum alius fuerit fili' us Marie. sed qz an' ipsum nullus erat. Lū ergo innascibilitas dicat nō esse ab alio. pater nitas vero dicat a se esse aliud. ergo rō primū magis uenit innascibilitati q' p'prietati Ter cio qz sicut h're esse se habet ad cōicari esse. sic se habet modus habēdi esse ad modū cōicari di esse. sed h're esse est prius q' cōmunicare eē g' innascibilitas que est quidā modus habē di esse nō ab alio est p' r' p'prietate q' est quidā modus cōicādi eē alteri. Quarto sic. Illō qd est ratio eēndi alteri est prius eo. sed inna scibilitas ē patri ratio generatōis. 7 p' seq'ns paternitatis. Illa mior pbat' dupl'r' Pri mo sic. Sicut se habet genus ad nō genera re. sic se h; ingentus ad generare. sed filius i diuis qz genitus ideo nō generat. g' pater in diuis qz ingent' nō generat Sedo qz sicut

Probatio minoris.

mem. Secūda sibi. Idem. Si vero queritur. Si innascibilitas querit' p' p'prietate. nec alterz uerit' aduenit' p' p' p' r' filio. cū sit vtri qz cōis. g' sola innascibilitas poterit p'stituerē p' mū suppositū i diuis. P. p'prietat' ad digni tatē p'prietat' p' mo adueniēs dīne eēntie p'stitu it primā p' sone i diuis. innascibilitas ē h' mōi Pertinet em' ad dignitatē q' aliqd nō p' suppo nat aliud a q' p'ducit. Aduenit etiā p' mo eēntie diuie. qz q' rōne p'prietat' prius adesset eēntie diuie q' innascibilitas. eadē rōne ipsa fili atio p'ri' adesset. cū relatiua sint siml' natura 7 naturali intelligētia. Sed oē qd fm nfm mō dū intelligēdi ē posteri' filiatioē. h' p' cōicari fi lio. qz i tali nō opponit filio qd sequit' filiatio nē. g' fili' eēt innascibil'. 7 p' oīs fili' 7 nō filius. qd est p'radictio. P. prima p' sone i diuis 7 p'stitui prima p'prietate diuina. sed innasci bilitas ē prima i diuis p'prietat'. Maior p'z. P'nuore pbat' multipl'. Primo sic. Illō qd ē vltimū in resolutiōe ē primū i p'stitutiōe s; innascibilitas ē vltimū i resolutiōe. qz in re soluedo cū puentū fuerit ad innascibilitatez stat. quia innascibile est quod a nullo alio ē. sed i paternitate nō stat. qz dato q' pater esset ab alio. nō tamē p'pter hoc desineret eē pater Sedo sic. qz mag' ē de rōne primū nō esse ab alio q' aliud esse ab ipso. Nam xp'us xpus noster dicit' primogenit' marie. Matth. i. et Luce. ij. nō quia post ipsum alius fuerit fili' us Marie. sed qz an' ipsum nullus erat. Lū ergo innascibilitas dicat nō esse ab alio. pater nitas vero dicat a se esse aliud. ergo rō primū magis uenit innascibilitati q' p'prietati Ter cio qz sicut h're esse se habet ad cōicari esse. sic se habet modus habēdi esse ad modū cōicari di esse. sed h're esse est prius q' cōmunicare eē g' innascibilitas que est quidā modus habē di esse nō ab alio est p' r' p'prietate q' est quidā modus cōicādi eē alteri. Quarto sic. Illō qd est ratio eēndi alteri est prius eo. sed inna scibilitas ē patri ratio generatōis. 7 p' seq'ns paternitatis. Illa mior pbat' dupl'r' Pri mo sic. Sicut se habet genus ad nō genera re. sic se h; ingentus ad generare. sed filius i diuis qz genitus ideo nō generat. g' pater in diuis qz ingent' nō generat Sedo qz sicut

Contra b/
nauc.

se h3 non spirat ad spirare. sic ingenit ad ge-
nerare. sed fili qz non spiratus spirat. g pater
qz ingenit generat. Sed illa no cludut.
qz sicut se h3 negatio ad affirmatone. sic illd
quod se habet ad modu negatiois ad illd qd
se habet ad modu affirmatiois. sed negatio est
posterior affirmatone. vt dicit. i. topicoz. g in
nascibilitas n poterit hre rdes poris respectu
eoz q positive siue affirmatiue se habet i pso-
na patris Ad pmu igit ddm q dama. p in
generatoz circulo quif pmitate put fudat im-
mediate sup aucte vlis pncipij p qua psona
pma pstituit ab oibz alijs distinguit. An da-
ma. i. eode ca. subdit post verba pdicta dicit.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

In sol pprietatibz pmitatis. filiatiois z pcel-
sionis dmas cognoscim. Ad. ij. nego mi-
noze. Ad pbatoz dico q quis maior ppo ali
qua pmeat pmitate pando positiuu ad posi-
tiu. qz fm nostz modu intelligedi oportet na
q n pr coicari pfectioz esse videt qz sapia q coi-
cat creature. tn pando negatiuu seu pua-
nu ad positiuu no e vera. qz negatiuu qz ad
illud qd formalr dicit no ipoztat pfectioz di-
recte. licet rde illi qd supponit ipoztat pfectioz
Ena minor deficit. qz pmitas fm q est psona
patris constitutiua. puta vt immediate fundat
sup aucte vlis pncipij. ratone cui pater dicit
fontana veritas. sic paternitas e oino incoica-
bil. qz nec etiā alicui diuie psona coicari pote-
rit. z p ois multo min poterit coicari cuiu/
qz creature. Ad. iij. ddm. q psona patris psti-
tuit pmitate. ad pbatoz dico q pmitas psti-
terata vt ppetas n p supponit generatoz fm
nostz modu intelligedi. vt patuit sup. i. ma-
gis e couerso p supponit ab ea Ad. iij. nego
minore. ad pbatoz pme pt dico q n e ab alio
fm se n dicit pfectioz vl dignitate nisi rde sb/
strati i q hmoi negatio fudat. manedo. n. ifra
ambitu istz negatiois paise. tuc ita qe chime-
ra n e ab alio. sic pater din. attn illa negatio i
chimera nulla dicit dignitate. qz ex pre sbs-
tra ti nihil supponit pines ad dignitate. Inna-
scibilitas aut i patre p supponit pcellitissimā
dignitate. qz p supponit pmitate fudatā sup
aucte vlis pncipij. Ad pbatoz alter pntis
dico q quis pmitas z filiatio sint fil natura
z naturali intelligetia. tn pmitas e priozigie
ipa filiatioe. z p ois nascibilitas z oia alia p/
sone patris uenietia q ipa paternitate pstituit
sūt priora origine ipsa filiatioe. poritas. n. ori-
gis pparit secū similtate nature z natural in-
telligetie. Nec etiā reputare iconueniens si pce-
terē in nascibilitate nostro mo intelligedi e po-

steriore filiatioe. maxie cū nascibilitas sit ne-
gato generatiois n actiue h3 passiue. q qd pas-
siua generatio e idē qd filiatio. Negatio at e
posterior affirmatioe cui opponit. vt pz. i. to-
picoz. Et si dicet q tuc aliqd qe uenies
patri e poster filio. R. q n heo p incoue-
nieri. saluo tn semp meliori iudicio. q aliq ne-
gatio negatiua possit uenire patri q fm nrm
modu intelligedi ex generatoe filij resultat. vt
des. n. noster intellect filiu e nascibile qz natu-
ralr pcedit a patre. g ex opposito qz fides ca-
tholica tenet patre a nullo posse pcedere. h3 ex
seipso e. oppositu illi affirmatiois ia credere
i filio puta nascibilitatis attribuit patri ipm
in nascibile appellado. Nec tn nascibilitas
pr coicari filio. dato q filiatioe sit posterior. qz
ei oppositu pr tribuit filio puta generatoe
passiua q oppoit ipsi nascibilitati Ena qz n-
lu puatiuu vl negatiuu e comunicabile nisi
ingtum positiuum i quo fudatur est comu-
nicabile. sed illud in quo fundatur in nasci-
bilitas puta auctas vlis pncipij non e coica-
bile filio. qz si talis auctas pteret filio. tunc
fili pro duceret seipm. io in nascibilitas n pot
coicari filio. Ad. v. nego minore. Ad pba-
tione primā nego minore. qz negatio seu puua-
tio no pot ee de pponē seu pstitutione rei po-
sitiue. licet possit sequi ad ea q sunt de compo-
sitione siue pstitutione rei. z ideo non pot fieri
vltimata resolutio nec i puuatoe nec i nega-
tione. Ad probatoz dico q resoluē inqsi-
ua facta vsqz ad pmitate q pater din e pater
tuc e star p pmitate. n tn vt paternitas e. ipsa
accipiēdo fm hoc nomē eoe. h3 vt diuina pa-
ternitas e. puta vt fudat sup aucte vlis pnci-
piz et ois ouginis. vt sic em sola paternitas
est solius patris psonalis ppetas. Unde si
quereret quare psona patris est in nascibilis.
illa negatio resoluēret in hanc affirmationē.
quia diceret q pro tato est in nascibilis. quia
paternitas diuina que hui psona e pstituti-
ua fundat sup aucte vlis ougis. rde cui sibi
ppetit esse pncipiū oim z a nullo pncipiani.
Ad sedm nego minore. qz cū rō pmi sit po-
sitiua. n pr pncipalr p sistere i aliq puatoe. ad
pbatoz dōz q h nomē pmogēte e nomē dig-
nat. pmogēte ei rde dignitar. dabat antiq
dnu hereditatis cū pmita bndictioe. z qz pat-
na bndictio z regni hereditatio xpo excellēt
sime ab oibz qz pphs attribuebat. io euāgeli-
ste ipsum primo genitu z appellabāt. non cu-
rātes de ppetate vocabli fm qz notat pu-
tatioz prioris geniti aut ppositione posterioris

Instantia
Solutio

Ad 5
Ad proba
tionē.

Ad 2

Nota bñ
de pmoge-
niti voca-
bulo.

Dist. XXVIII. et. XXIX

Ad 3 Ad terciū ddm q̄ quis ista minor sit vera i absolutis. nō tñ ē vera i talibz relatiuis q̄ p cōicare esse 7 accipe esse 7 stituitur i esse. qz in talibus simul est habere eē 7 7municare eē. et modus habēdi nō est prior q̄z modus 7municādi. h̄mōi autē sunt diuina supposita. ergo in diuinis minor est simpliciter falsa. Etiam falsum assumit cū p̄misse 7 clusioni appli catur. quia innascibilitas formaliter nō dicit modū habēdi esse. sed dicit modum nō habēdi esse. quia dicit negationē essendi. ab alio.

Ad 4 Ad quartū dicitur q̄ minor nō ē vera. Ad primā pbationē nego minorē. Si em̄ genitū eē esset i diuinis ratio nō generādi. tūc cū tal ratio nō obster i spūsancio qui nō ē genitus ipse vtiqz generaret. quod est tra fide. Ad scđam pbationē nego itez minorē. negatiuū em̄ nō potest esse p̄ se ratio positiuū. 7 idō filiū nō spirat eo q̄ non spiratus. h̄ eo q̄ a patre sibi 7municat potētia spirādi euz respectu pposito ad spirādū. puta cū cōi notionē. h̄ nō generat. qz sibi dicit potētia generādi cum re spectu opposito ad generādū. Scđo sūt q̄ diuis nō stituit p̄nitate vt p̄nitas ē. h̄ vt ge neratiuitas ē. Dicit em̄ isti hec q̄tuor: se h̄re p̄ ordinē. s. generatiuū. potens generare. gene rās. 7 pater. ita q̄ illoz semp vnū est prius al tero fm̄ nō 7uertētiam 7 sequētē. quia omne potēs generare est generatiuū. sed non 7verti tur. qz puer est generatiuus. et tñ non pōt ge nerare. Itē omne generās est potēs generare. sed nō 7uertit. qz homo p̄fectus est potēs ge nerare. q̄uis multi remaneāt p̄nites. Et eo dem modo generās est prius patre. quia pōt aliquis mori immediate post actū generatio nis anqz fetus p̄creet. 7 sic fuit generās. nūqz tamē pater. Nec autē ad pposituz applicādo dicit q̄ primū illoz. s. generatiuū 7 stituit ge neratiuitate sicut vltimuz. s. p̄ vt p̄ stituit p̄nitate. Ad euadendū ḡ multas difficul tates q̄ tracte sūt supius cū recitauī opinionē illoz qui suppositū absolutū ponūt in diuis dicit isti q̄ cū i eadē relatione diuina sint mul te formalitates. quaz p̄ma est generatiuitas. igit p̄ma diuina p̄sona 7 stituit generatiuitate 7 sic acc̄ generatō is supponit suppositū gene rās 7 stituit. 7 relatio p̄mi suppositi p̄m for malitatē illā q̄ d̄ p̄nitas seq̄t actū generatō is q̄ fuerūt due difficultates. i. q̄b̄ illi de supposi tis absolutis se maxie fūdabāt. Sz ista opi nionē capio nō posse s̄sistere. ḡ p̄mo arguo 7 positō 7 opinōis i se. Scđo ondā q̄ pdictas

difficultates 7 cetās p̄siles nō euadūt. P̄mo igit arguo sic. Illud qd̄ fm̄ rōez suā formale 7 patit̄ secū aliqd̄ qd̄ repuḡt p̄mo supposito i diuis nō ē formale 7 stitutiū illi suppositi. h̄ generatiuitas ē h̄mōi. ḡ 7c. maior p̄z. Dico rē p̄o ex dictis eoz. qz ipsimet dicit q̄ gene ratiuū est aliqd̄. cū tñ non pōt generare. Ge neratiuitas autē est illa formalitas fm̄ quā re lato p̄mi suppositi 7 stituit generatiuū. cū igit p̄mo supposito i diuis repuḡnet nō posse gene rare. seq̄t q̄ nullaten⁹ i eē p̄sonali 7 stituit ge neratiuitate. P̄ illud qd̄ p̄supponit suppositū 7 stitutiū nō 7 stituit suppositū. h̄ generatiui tas p̄supponit suppositū 7 stitutiū. qz oīs apti tudo p̄supponit illd̄ eē aptitudo. h̄ generati uitas dicit q̄ndā aptitudinē. P̄ p̄ctas sup positi 7 stitutiua d̄z eē maxie determinata. eo q̄ cōstituat rē i incoicabili subsistētia. h̄ int̄ oēs illas q̄tuor formalitates q̄s illi attribuūt re lationi p̄me p̄sonē i diuis generatiuitas em̄ me determinata. igit nō erit p̄prietas cōstituti ua p̄mi suppositi. P̄ eisdē rōibz q̄b̄ sup̄ 4 dist. vi. reprobaui formalitates i absolutis. po terūt h̄ reprobari i p̄prietatibz relatiuis. maxie cū eas ponūt i eadē relatione. qz vt sic vna for ma erūt multe forme. Multiplicato em̄ vno 7 iugatoz multiplicat 7 reliquuz. formalitas autē et forma sunt coniugata. 7 se habent vt 7cretum et abstractū. Dato tamē q̄ essent h̄mōi formalitates. adhuc generatiuitas nō erit suppositi cōstitutua. Quia q̄nqz il lud qd̄ ē suppositi 7 stitutiū exp̄mit multis modis. quoz modoz vnus h̄z rōz p̄fectior. 7 alter rationez min⁹ p̄fecti. s. p̄ d̄z constituit sub rōe p̄fectior. maxime si suppositū 7 stitutiū ē nobile 7 p̄fectū suppositū. Sed etiā fm̄ illos generatiuitas includit i p̄nitate 7 nō ecō uerso. qz q̄cqd̄ p̄fectōis p̄cipi poterit i genera tiuitate p̄cipiet i p̄nitate. h̄ nō ecō uerso. 7 p̄ h̄is rō p̄nitate ē p̄fectior rōe generatiuitatē. Cū igit p̄mū suppositū i diuis sit p̄fectū suppositū. magis d̄z 7 stitui formalitate q̄ ē p̄nitas. q̄ formalitate q̄ ē generatiuitas. Nec etiā p̄ istū modū iste potest euadere difficultates ta ctas supius. Quia autē illud suppositū 7 stitutiū p̄ generatiuitatē erit suppositū absolutū 7 tūc icidit i opinionē reprobatā. aut erit sup positū relatiuū. 7 tūc simultanee optet esse su um correlatiuū. qd̄ nō est aliud q̄ suppositū genitū. Et tunc arguit tra te sicut tra me. puta sic. Quētiqz sūt sil' a q̄cūqz supponitur vnū 7 reliquū. h̄ suppositū generatiuitate cō stitutiū. 7 suppositū genitū sunt siml'. 7 fm̄ te

ratio in actu h̄ p̄mū d̄z
affirmatōe cuius p̄mū d̄z
Et si dicit q̄ tūc aliqd̄ p̄
steriū filio. 7 q̄ d̄z p̄mū
om̄ semp melior iudicādo
ariua p̄stet iudicādo p̄mū
ligēdo. et generatō est rōe
steriū intellectū filii et rōe
it a patre. ḡ 7 p̄prietas p̄mū
met patre a nullo p̄prietas
oppositū illi. 7 stituit rōe
na nascibilitatis attribuit
le appellādo. Nec p̄mū
n filio. dato q̄ filio d̄z
sūt p̄r vtrūqz filio p̄mū
q̄ p̄prietas ipsi inactū d̄z
uā vt negatiuū cōstitutū
positiuū i quo fūdabāt
sed illud in quo fūdabāt
puta auctas vti p̄mū d̄z
qz h̄ talis auctas p̄prietas
d̄z necet seipm̄. nō inactū
lio. Ad v. nego minorē.
mā nego minorē. qz p̄mū
d̄z eē 7 p̄nitas 7 p̄nitas
cet p̄mū sequat̄ q̄ndā
ue 7 stitutiuitate. rōe d̄z
na rōe d̄z necet p̄mū d̄z
Ad probatōz d̄z q̄ rōe
travē ad p̄mū d̄z p̄mū
lar' p̄nitate. nō in vtrūqz
ēdo fm̄ hoc nōmō d̄z h̄
as ē. puta vtrūqz sup̄p̄
rois originis. vt sic em̄ d̄z
na p̄mū p̄sonalis p̄mū d̄z
ē quare p̄sona patris est
cano rōe d̄z necet in h̄o d̄z
necet q̄ p̄o rōe est m̄ d̄z
nas diuina que d̄z p̄mū
dat sup̄p̄ aucte vti originis
esse p̄mū oim̄ 7 rōe
scđm̄ nego minorē. qz p̄mū
nō p̄ p̄mū d̄z 7 stitutiuitate
7 d̄z q̄ h̄ nōmō p̄mū d̄z
negatō is rōe d̄z dignitatē
vereditatis cū p̄mū d̄z
d̄z rōe d̄z p̄mū d̄z
d̄z q̄ p̄mū d̄z p̄mū d̄z
om̄ p̄mū d̄z p̄mū d̄z
7 p̄mū d̄z p̄mū d̄z
na genitū q̄ p̄mū d̄z

Ad 4
p̄mū
ationē.
scđam
ationē.
scđam
p̄mi.
nio.
tra opi
nem.

act' generatōis p'supponit suppositū generati
ue cōstitutū. q̄ etiā supponet suppositū genitū
q̄d ē impossibile. qz tūc eēt genitū anqz gene
raret. Itē oē qd̄ relatiue refert ad genitū i
intellectuali natura p̄nitāte refert ad ipm. si
igit' act' generatōis p'supponit tale suppositū
ergo p̄nitās nō seq̄ret actū generatōis. Pz
igit' q' p̄dictā fāctiā formalitatū n̄ euadūt
h̄mōi difficultates. Nō curo tñ ad p̄ns ista
soluere q' ad h' ceta cōsilia m̄di sup̄ di. xxvi

Di. xxix
Articls 2

Quātū ad secundū

p̄ncipale. vtz in diuis sit p̄ncipiū originali
ter p̄ductiū. possēt q̄d r̄dupl'r fieri inquisitio.
Primo vtz rō p̄ncipiū inueniat i diuis tam
respectu intrinsecorū puta p̄sonaz. qz respectu
extrinsecorū. puta respectu creaturariū. Secdo
quō tal' rō ibi repiat' puta vniuoce vl' equo
ce vel analogice. Tercio vtz p̄r' r' filii' sint vnus
p̄ncipiū sp̄sscti. Et quarto dato q' sic. vtruz
tñ possint dici p̄les spiratores. Sed qz de ter
cio r' quarto satis p̄lix tractauit dist. xi. que
stione. i. articulo. ij. r' iij. ideo ad p̄ns soluz de
primo r' secdo aliqd̄ breuissimē dicā. Quā
tū igit' ad primū dico q' q̄suis i creatur' p̄nci
piū r' cā dicant' ad cōuertentiā. i. diuinis tñ re
spectu intrinsecorū ita admittēdū est nomē p̄n
cipij. qd̄ tñ negāduz est nomē cause. Nā cā ē
ad cui' eē sequit' aliud. vt p̄z. v. metaph. In
diuis igit' vbi nulla ē seq̄la i esse. cū ibi nō sit
pus r' posterius i esse. sed vnū r' idē eōim per
sonaz. ibi nō debet admitti nomē cause. Itē
vbi nō est aliud r' aliud substātiue. nō potest
admitti nomē cause. cū ad eē cause sequat' ali
ud. sed i diuis nō repit' aliud r' aliud substāti
ue. qz als eēt diuisa natura. Sed q' nomē
p̄ncipiū vere diuisa ueniat p̄z. qz dicat'. v. me
taph. q' p̄ncipiū est vnū est aliquid. qd̄ tñ ē
dicere. q' p̄ncipiū est a quo aliqd̄ habet esse.
Sed filius i diuinis vere ē a patre. r' sp̄ssctan
ctus ab vtroqz. igit' p̄r' vere ē p̄ncipiū filij. r'
pater r' filius p̄ncipiū sp̄sscti. Respectu tñ
creaturaz tota trinitas r' p̄t' dici p̄ncipiūz.
qz ois creatura a dño deo est. r' filii potest dici
causa. qz cū creatura p̄ducatur a deo i aliena na
tura. ergo in creatione ad esse dei tanqz ad esse
cause sequit' aliud. puta ipsa creatura a deo si
ue ab eē diuino eēntialiter distincta. Quā
tum ad scdm dico q' p̄ncipiū in diuis respec
tu p̄sonaz ad intra. r' respectu creaturariū ad
extra. nec dicat' vniuoce nec equoce. sed dicat'
analogice. Quia q̄ncūqz ratio alicij' nomis

Lōdo 1

Lōdo 2

Ratio

puenit alicui rei in comparatōe ad plura. quo
rum respectu vnus puenit sibi prius qz respec
tu alterius. h̄mōi nomē de tali re nec dicit' vni
uoce nec equoce sed analogice. sed ratio p̄nci
piū prius puenit deo q̄tū ad p̄ductiōem p̄so
naz qz creaturaz. ergo h̄ nomē p̄ncipiūz q̄
ad intra r' quo ad extra deo nec puenit vniuo
ce nec equoce. sed analogice. maior p̄z. Qz
si d̄peteret ei equoce. tūc nō competeret ei f̄m
vnā rationē. Si vniuoce. tūc nō prius d̄pete
ret ei respectu vnus qz respectu alteri'. Et suf
ficiēti ergo diuisiōe relinquit' q' sibi comparat
analogice. Minore p̄bo q̄d r̄dupl'r. P̄mo
sic. Qz q̄n aliqd̄ nomē vnū puenit aliq̄b' du
ob. quoz tñ vnū f̄m significatū illi' nois est
rō alterius. illud nomē p̄r' inrelligit' d̄peteret
illi' p̄ quod cōuenit alteri. siue quod est ratio
quare illud nomē pueniat alteri qz eōuerso.
sed eē p̄ncipiūz creaturaz puenit deo p̄ hoc
q' ipse est p̄ncipiūz p̄sonaz. qz sicut patebit
li. iij. dist. xi. articulo. i. emanatio p̄sonaz ē ra
tio emanationis creaturaz. Secdo sic. Quā
vnū cōe nomē dicat' de necio r' p̄ngenti. prius
videt' d̄peteret necessario qz p̄ngenti. sed eē p̄n
cipiū p̄sonaz puenit deo necio. qz nō potest si
bi nō competere. r' eē p̄ncipiū creaturaz cō
uenit sibi libere r' p̄ngenter. potuit em̄ deus
eas nō p̄ncipiare si voluiss'. ergo rē. Ter
cio sic. Lū hoc nomē p̄ncipiū sit relatiū. vt
p̄z. i. p̄hysicorū. vbi cūqz ergo relatio significa
ta p̄ ipm realiter aliqd̄ ponit. ibi hoc nomen
p̄ncipiū prius r' magis p̄pue repit' qz vbi ni
hil reale ponit. sed ex hoc q' vna diuisa p̄sona
ē p̄ncipiū alterius. relatio realis ponit in p̄so
na producere q̄ alterius ē p̄ncipiū. s' ex hoc
q' deus est p̄ncipiū creaturaz nō ponit deo
aliq̄ realis relatio. vt patebit in dist. immedia
te seq̄nti. q̄ rē. Quarto sic. Qd̄ puenit deo
ab eterno. prius r' magis videt' sibi d̄peteret qz
qd̄ puenit sibi i tpe. sed eē p̄ncipiū p̄sonaz cō
uenit deo ab eterno. creaturaz autē ē p̄ncipiū i
tpe. ergo rē. Ad argumētū p̄ncipale i oppo
sitū ddm q' si negat' i diuis eē p̄ncipiū. hoc
sit p̄pter hereticos. qui p̄ eodē volūt accipere
p̄ncipiū r' causatū.

Probatio
minus.

Distinctio tricesima.

Sunt eni que
dā rē. Postqz mḡr' determinauit
de diuiaz p̄sonaz eternis mon
onibus. nūc in ista. xxx. distinctione tractat

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

de earundem psonaz tpalibus relationibus.
 Et diuidit i duas ptes. Quia pmo mgr on/
 dit q quedā tpales appellatōes deo pueniāt.
 Secdo ostēdit qliter 7 p quez modū deo con/
 uenire valeāt. ibi. Quomō g. Prima i tres.
 Nā pmo magister pmitit suā intentōem.
 Secdo ptra suā assertiōnē adducit obiectōez
 Et tercio illius obiectiōnis innuit dissoluti/
 onē. Secda ibi. Sed hic aliqz dicit. Tercia
 ibi. Ad qd dicit pōt. Sequit illa ps. Quō
 g. Et diuidit i duas ptes. Nā pmo ostēdit su
 pradictōz possibilitatē. Secdo ex hic dicit ostē
 dit eē soluta qndā sup tractā difficultatē. ibi
 Dic pōt solui qō. Circa istā dist. qro.

V Trū relatio dei ad creaturā sit pōre
 latōe creature ad deū. vl ecōuerso. Et
 videt q relatio dei ad creaturā sit pōr
 qz sic sebz sūdāmētū ad sūdāmētū. sic rela
 tio ad relatiōez. sed de pōr qz creatura. g. rē.
 Cōtra. relatio fm rationē ē posterior relati
 one fm rē q sibi opponit. s3 relatio dei ad crea
 turā ē fm rationē. vt. j. patebit. relatio pō cre
 ature ad deū est realis. ergo rē. Dic quat
 tuor sunt vidēda. Primo vtz aliqua rela
 tio sit inter deū et creaturā. Secūdo dato
 q sic. vtrum talis relatio sit realis ex parte dei
 Tercio vtrum sit realis ex parte creature.
 Et quarto videndūz est de eo quod quez
 stio querit.

Quātuz ad primuz

pncipale. vtz aliq relatio sit inter deū et crea
 turā. dicēdū q sic. Quia inter mēsuratū 7 mē
 surā opret eē relationē. sed de pōr qz creatura oim cre
 aturaz siue oim entū. vt p3 p Auer. r. meta/
 ph. vbi sic ait. Illud qd ē mēsurā oim ē p mū
 pncipiū. de. s. qui ē motor oim absolut⁹ ab oī
 materia. q est actus vltimus. cui n̄ admisce
 oino potētia. qui ē pncipiū vt motor. forma 7
 finis. Et. xi. ppositione pcli dī. Dis deus mē
 sura ē entū. P. inter pducēs 7 productuz
 est vera relatio. sed deus est creator oim. Ha
 ioz patet. v. metaph. Mior declarat circa pn
 cipiū secūdi libri. P. quecūqz simplr sūt di
 uersa. inter ea saltē est relatio diuersitat. s3 de
 us 7 creatura sūt simplr diuersa. cum differāt
 plus qz genere. vt p3. r. meth. S3 aliqz tri/
 plr hic possz instare Pūo qz relatiua sūt sil
 natura. de. aut pōr ē oi creatura. Secdo qz q
 nō sūt ad inuicē pabilia n̄ sūt ad inuicē refe
 ribilia. s3 deus 7 creatura n̄ sūt ad inuicē ppa
 bilia. cū nō sint vniuz generis. Sola em illa

sunt ad inuicē pabilia q sūt vniuz generis.
 Tercio qz i qcuqz genere ē vniuz relatiuoz 7
 alterz. sed de nō ē i genere creature. cū i nullo
 genere claudat. sed i se claudat pfectōes oim
 genēz. vt p3. v. meth. S3 illa n̄ obstāt p
 tati iā dicte. qz. b. Aug. epistle dicit. v. li. d tri.
 q creator relatiue dī ad creaturaz. sic dñs ad
 fūū. g. rē. Ad p mū g ddm. q qzuis relatiua
 vt relatiua sūt sint sil natura. in n̄ oz sūdāmēta
 seu sbiecta relationū eē siml. 7 idō qzuis de vt
 creator sil sit cū ipsa creatura. nec pūs eē pot
 erit qz eēt creatura. qz vt creator ē terminat rela
 tionē q creatura referat ad ipm. tñ vt deus ē p
 cedit oim creaturā. qz vt sic nō dī relatiue. sed
 absolute. Ad scdm ddm. q non oim ē ppa
 tio quoz ē relatio. pprie loqndo de patione
 mō q illa dicunt ad se compabilia que ad se
 mutuo sūt ordinabilia. sed solū illoz que ad
 inuicē referunt penez quantitatē vel qualita
 tē. iuxta q alterz altero pōt dici mai⁹ vl min⁹.
 meli⁹ vel pei⁹ vel albi⁹. 7 sic de alijs hmōi. Re
 latione. n. diuersitatis referunt ea ad se inuicē
 q diuersoz genēz sūt Ad terciū pōt dicit q
 n̄ oportz sūdāmēta relationū eē eiusdē genēz
 sed solū ipsas relationes. quātitas. n. et quali
 tas dñi genere. qzuis eqlitas 7 sil'itudo q sū
 dant in ipsis sint in eodē genere relationis.
 Etia potest dicit q qzuis deus i nullo gene
 re sit ita q claudat i eo. est tamē i quolibet ge
 nere sicut pncipiū illius generis. 7 ideo de
 referat ad quamlibet rē cuiuslibet generis sicut
 pncipiū ad pncipiatiū.

Quantuz ad secun

dum pncipale. dato q sit relatio inter deum
 7 creaturas. vtrum sit relatio realis ex pte dei.
 pono duas conclusiones. Prima est qz re
 latio deo adueniens temporaliter. ex pte dei nō
 est realis. Secunda qz hoc nō obstāt de
 us tamē vere terminat relationē creature. 7 ex
 hoc fm rationē referat ad creaturam. Cir
 ca primā sic pcedam. Primo. n. pbato pclu
 sionē aliquibz rōibus. Secdo ad ducaz ptra
 ea motiua opposite opimōis. Et tercio mde
 bo ad ea Pūo igitz dīoz pto sic. Nullū ens
 qd simplr ē necesse eē. possibile ē deo cōuenire
 ex tpe. sed omne quod realiter est in deo ē sim
 pliciter necesse esse. quia nihil existēs realiter
 in actu purissimo et simpliciter pmo pōt esse
 ptingēs. g. nulla relatio realiter existēs in deo
 potest deo aduenire ex tpe. g. rē. P. si relatiō
 p quam deus ex tpe referat ad creaturam esset

et in compositione ad plura
 vniuz pncipiū sibi pncipiū
 hōi nōmē de tali rener
 uoce sed analogo. sed dicit
 uenit deo qm ad pncipiū
 turaz. ergo hō nōmē pncipiū
 qd ad creaturā deo nec pncipiū
 uoce. sed analogo. qz magis
 equo. tūc nō comparat
 ē. S3 vniuz. tūc nō pncipiū
 tu vniuz qz relatiue dicit
 diuisio creatiū qz relatiue
 Mior pncipiū dicitur qz
 aliq nōmē vniuz pncipiū
 in vniū fm significatiōe
 illud nōmē pncipiū
 cōuenit alteri. siue quod
 d nōmē pueniat alteri
 qz pncipiū creaturaz pueniat
 pncipiū pncipiū psonaz. qz
 articulo. i. et magis pncipiū
 nōmē creaturaz. S3
 omē dicit deo necesse ē
 ere necessariū qz pncipiū
 ay puenit deo necesse ē
 pncipiū. 7 eē pncipiū
 libere 7 pncipiū. pncipiū
 pncipiū h̄ vel illi. 7
 h̄ hoc nōmē pncipiū sit
 sicoz. vbi qz ergo relatiō
 i realiter aliqd pncipiū
 pncipiū 7 magis pncipiū
 pncipiū. sed ex hoc qz vniuz
 h̄ alterius. relatio relatiue
 acce q alterius ē pncipiū
 pncipiū creaturaz nō pncipiū
 is relatio. vt patet ibi
 g. rē. Quarto sic. Qz
 pncipiū 7 magis videt
 t sibi i tpe. sed eē pncipiū
 ab eterno. creaturaz autē
 rē. Ad argumētū pncipiū
 q si negat i diuisio et pncipiū
 hereticos. qui p eodē
 am 7 causam.

Distinctio tricesima
stantia

Unt em
 da rē. Possz
 de diuisio pncipiū
 tūc in illa. xxx. dicitur

Cōtra

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 2

Cōclō 1

Cōclō 2

1

2

Vera res realiter i deo exis. tuc creatura fm ee
 creatu vere eet i deo. sequens est impossibile.
 quia cu omne quod e i deo realiter vere sit de/
 us. sequeret q creatura fm ee creatum eet ipe
 deus creator. proba sequentia. omnis em ve/
 ra res ex tpe proueniens est vere creatura. sed
 talis relatio esset vera res. cum realiter suppo
 natur esse i deo. 7 ex tpe eueniret. ergo necesse
 3 oportet dicere q esset vera creatura. P. se/
 queret q ad destructione vnus musce totus
 deus destrueret. quia cuz relatiua simul se po
 nat 7 permuat. destructa musca destrueretur i
 deo hmōi relatio qua deus ad hmōi muscaz
 refert. que quide relatio si realiter fuit in deo.
 necessario idē fuit qd deus. qz quicquid reali
 ter i deo est hoc necio deus est. ergo destructa
 4 hmōi relatione destruet deus. P. cuiusqz
 realiter inest aliqd qd amitti pōr illud necel/
 sario est mutabile. Ista ppositione ponit au/
 gust. v. de trini. c. vi. Ex hac eni pbat xū esse
 immutabile. q nihil est i eo qd amitti possit.
 Lū igit omnis relatio tpalis exis i deo amitti
 possit. si hmōi relatio realiter eet in deo: deus
 5 vere eet mutabilis. P. summe simplicitati
 haberi fm se absolutā necessitate eēndi nō po
 test realis relatio de nouo aduenire. nec etiam
 ab ipso recedere. sed deus ē summe simplex. 7
 habet fm se absolutā necessitate essendi. Ista
 minor patet apud theologos et phos. proba
 maiorē. qz eo ipso q summe simplex ē. g omne
 qd realiter in ipso est idē ē quod eēntia sua. 7
 p sequens nec pōr sibi adesse nec abesse sine sue
 eēntie mutatione. sed eo q habet absolutā ne/
 cessitate eēndi nō coerigit aliqd extrinsecū na/
 turaliter differēs ab eo. omne aut qd refertur
 ad alterz reali relatiōe necio coerigit suum cor/
 relatiuū. g relatio dei ad creaturā nō est realis
 Instantia Forte dicit q quis nullū reale absolutum
 possit de nouo adesse vel abesse alicui sine sui
 mutatiōe. de relatione tñ nō est simile. qz ad
 solius alteri extremi mutatiōe alteri extre/
 moz aduenit realis relatio absqz omni sui mu/
 tatione. Istud nō obstat pdictis. qz si mu/
 tua realis relatio inest aliquibz. tuc sicut vna
 vice ex mutatiōe vnus extremi acquirit vel
 6 depdit realis relatio in altero extremo sine sui
 mutatiōe sic alia vice poterit fieri eōuerso.
 puta q ad mutatiōe istius acquirit vel dep/
 ditur i illo sine sui mutatiōe. Propter hoc for/
 te dicit doctor noster di. xxx. q. ij. q nō potest
 ee q aliquid realiter habeat ee i aliquo qd pu/
 us nō fuit. nisi aliqua mutatio sit facta i eo.
 vel saltē sit possibilis fieri. Et illa videt esse ex

pssa intētio. b. Ambrosij. i. li. suo d trini. c. vi.
 vbi ptra Arriuz dicit sic. Si em deus aliqñ
 nō pater: postea pater fuit mutatus ē. P. 6
 mēsure ad mēsuratū nō ē realis relatiō. v t pa/
 tet. v. meth. sed deus ē mēsurā oim. vt ait cō/
 men. x. metaph. igit ex hoc q deus terminat re/
 lationē ipsius mēsurare creature. nulla realis
 relatio ponet i deo. P. quicqd aduenit ali/
 7 cui post completū suū esse. hoc ē accidēs illi.
 sed deus ab eterno habuit ee completū. ergo
 si i tpe adueniret sibi relatio realis. tuc i deo ef/
 set accidēs reale. qd negāt oēs philosophatē
 vna cū theologis. Dicit. n. Boetius in li. de
 tri. q i deo nullū ē accidēs. Et quasi tota illa
 ratio ē de mēre Aug. v. de trini. ca. vln. vbi sic
 ait. Qd g tpaliter dicitur incipit deus qd antea
 nō dicebat manifestū ē relatiue dici. nō tamē
 fm accidēs dici q ei aliqd acciderit. sed plane
 fm accidēs eius ad qd deus dicitur incipit rela/
 tiue Sed oppositū istius a ptraie opinā
 8 tibus arguit multiplr. Primo sic. Dis
 noiatio realis 7 formalis ē ab aliqua reali for/
 ma realiter informāte ipm denoiatū. sed deus
 realiter 7 formaliter dicit dñs. creator. guber/
 nator creature. et sic de alijs. g optet q relatio
 Domini realiter sit in deo. 7 silr de alijs. P. 2
 actiuū ad passiuū refert relatiōe reali se tenere
 ex pre actiuū. qz relatiōes mō numeri 7 modo
 potētie sūt reales i vtroqz extremo. vt pr. v.
 metaph. sed deus cuz sit creator oim refert ad
 oēm creaturā sicut actiuū ad passiuū. g rē.
 P. ille relatiōes sūt relationes reales fm 3
 quas extrema realia vere ad inuicē referuntur.
 circūscripto omni actu rōis. sed relatiōes tpa/
 les dei ad creaturā sūt hmōi. Maior patet.
 qz ex hoc aliqd dicit nō esse reale. qz dependet
 ab actu rōis. Minor silr pr. qz cū hō q rati/
 onalis creatura creatus fuerit sexto die. igit
 qnqz diebz añ oēm actū rationis deus fuit ce/
 teraz creaturaz creator 7 dñs. P. relatio 4
 hñs reale sūdamentū 7 extrema realiter disti/
 cta ē real. sed qlibet pdictaz relatiōnū ē hmōi
 relatio em domini fundat sup omnipotētia
 dei. extrema sua sūt deus 7 creatura. et sic de
 alijs. P. vbi cūqz relatio apertitudinalis pro/
 ductiuū. scz ad pducibile est realis. ibi relatio
 actualis producētis ad productū necio ē rea/
 lis. Nō em est possibile q calefactiuū ad cale/
 factū sit relatio realis. qn calefactiō ad ca/
 lefactū sit relatio realis. Sed deus vt pducti/
 uus ab eterno referebat realiter ad creaturaz
 vt pducibil erat. g modo vt pductor siue vt
 creator refert realiter ad eam. vt pducta siue

Instantia

Solutio

Dpl. 7m

creata. maior p3. Minor pbat. qz illa relatio est realis que a nullo intellectu dependet. nec humano nec angelico nec diuino. sed illa relatio qua de ab eterno refert vt pducens e hmoi Istam pbo. No em dependet ab humano intellectu vel angelico. qz no du fuerit. Nec ab intellectu diuino. qz eentia diuina nro modo intelligedi anqz sit intellecta ab intellectu diuino habet in se et ex se infinitam virtute et perfectionem. et psequens potentia producedi omne pducibile seu possibile produci. No em deus e omnipotens et omniu productiuus ex eo q intelligit se talem. sed eouerso ideo intelligit se talem. quia ipse est talis. P. produciens aliquid i diuersitate nature. no minus refertur ad ipsum qz produces aliquid in eade natura. sed pater realiter refert ad filiu que producit i eadem diuina natura. g creator realiter refert ad creatura quam producit i diuersitate nature. Minor p3 ex fide. pbat maior. nam cu relatio realis requirat extrema realiter distincta no minus est relatio realis inter creator et creatura que suppositaliter et naturaliter distinguunt. qz inter patre et filiu qui solu suppositaliter distinguuntur. P. illud quod pprie et fm nome suum importat relationez. vbi cuqz hoc realiter inuenit ibi erit realis relatio. sed principiu ex nomine suo importat relatione. qz vt dicit. i. phisicoz. pncipiu aut e cuiusda aut quoru da. Lu igit deus sit realit pncipiu creature. ipse realiter refert ad creaturam. P. omne realiter diuersu ab alio refert ad ipm reali relatione. quia ipsa diuersitas e relatio. sed deus est realiter diuersus a creatura. g. zc. P. omne nomen quod pprie dicit de deo et no metaphorice ponit re sui significati realiter et formaliter i deo. qz uis em deus no sit formaliter lapis. est tamen formaliter sapiens qz lapis dicit metaphorice de ipso. sapientia no formaliter et pprie. sed deus pprie. immo ppriissime dicit dñs et creator. ergo relationes talibz nomibz importate realit erit i deo P scia realiter refert ad scibile. qz uis no econuerso. vt p3. v. metaph. sed deus scia sua q est ide qd eentia sua ab eterno sciuit omne creatura. ergo zc. Sed illa no cludut. quia sicut i hac materia dicit solenes doctores. s. sancto Tho. et frater Egidius. ea que realiter ad se mutuo referunt. illa ad se mutuo realiter ordinantur. sed deus no ordinat realiter ad creatura cu ab ipsa i nullo dependeat. qz uis eouerso creatura ordinat ad deu. qz ab ipso realit dependet. ergo deus no refert realiter ad creatura

qz uis eouerso creatura realit referat ad ipm deum. Ad primu igit dicendum q maior no est vera. qz omne moues siue agēs actione trahente denominat a motu vel ab actōne. qz uis motus talis no sit in mouete sed in mobili. et actio talis no sit in agere sed in passo. Ad minorē tamē potest dici q deus in omnibus talibus nomibus denominat a forma absoluta. prout talis forma terminat realem ordinē siue relationē creature ad ipm deum. Dicit em dñs prout habet in se potētiā coactiuā ad quam seruicus creature terminat. Dicit creator put habet in se potētiā creatricē ad quā relatio creature terminat. Ad secundū dicendum q deus respectu creature sic est produciens qz etiā est mēsurā producti. ideo relatio actiuis ex pte dei trahit ad relationē que se habet modo mēsure. sed quia mēsurā ad mēsuratum no refert realiter. ergo zc. Ad terciū nego minorē. Ad probationē dico q licet in illis quibus diebus no fuerit intellectus humanus. fuerit tamē intellectus angelicus et diuinus. qui vidētes relationē realez ipsius creature terminari ad actiuā potētiā creatoris. poterant eōtra fm rationē percipere relationē creatis ad creaturam. Ad quartū. nego maiorē. quia relatio mēsure ad mēsuratū habet fundamentum reale et extrema realiter distincta. et tamē no est realis. vt patet. v. metaph. de relatione scibilis ad sciam. Ad quintūz nego minorē. Ad probationēz dico q relatio producti ad productibile creabile no fuit relatio realit ab eterno i deo. qz no habuit extrema realiter distincta. creabile em anqz fuit creatū no differebat realiter a creatrice essentia. vt patebit in. ij. libro. qz relatio realis requirit extrema realiter distincta. ergo in illa probatione datur no causa pro causa. qz dependētia ab intellectu no e causa quare hmoi relatio no sit realis. sed idistinctio extremoz est causa Ad sextū nego maiorē i tali materia cu produciens est infinite nature et simplr necesse eē. quia tūc productū in eadē natura est eque perfectū cu producēte. ppter quod inter tale produciens et productū potest esse mutuus ordo. qz equaliter se coerigunt. Sed productū a tali producēte in aliena natura rone sue limitate pfectionis i infinitū distat a nobilitate et pfectione producētis. et ideo licet dependeat a producēte et ordinat ad ipm. et psequens ad ipsum realiter referat. tamē h no potest fieri eouerso ppter independētiā producētis. Ad probationē dico q peccat p assignationē no cause p cā Pot etiaz dicit

Solutio.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Alia solutio

homo...
 dicitur sic. Si enim deus...
 pater sui...
 ratiō no creatio...
 deus i creatura om...
 agit et hoc q...
 dicitur creatura...
 reo. P. quod...
 em suū...
 no habuit...
 et sibi relatio...
 e. qd negat...
 gis. Dicit n...
 lū e accidit...
 Bug. v. de...
 dicitur dicit...
 amilisti...
 et qz ei aliqd...
 us ad qd deus...
 oppositi...
 multipli...
 s. formalit...
 informate...
 maliter dicit...
 re. et sic...
 licet sit in...
 illuū...
 il. qz relatio...
 reales i vno...
 d deus...
 arā sicut...
 relatio...
 ma realia...
 omni actū...
 reaturā...
 hō. qd dicit...
 is. Minor...
 eatura...
 an oīm...
 turari...
 fūdamētū...
 sed qz...
 i domini...
 na sunt...
 s. vbi...
 z ad p...
 n est...
 it relatio...
 relatio...
 terno...
 ill erat...
 dicit realiter...

otra opi
ne.

ad sextū q̄ maior nō est vera q̄n ratio produ-
cētis aliquid i diuersitate nature coincidit in
rationem mensure. ⁊ pducēs sine diuersitate
nature nō coincidit i rationē mensure. et sic ē
in pposito. q̄ deus sic pducit creaturaz q̄ est
mensura creature. sic autē producit filium. q̄
tū nō est mensura filij. cum filius sit eiusdem
pfectionis ⁊ dignitatis cū patre. Et p idē

Ad 7

patet ad septimū. quia cū res que est principi-
um coincidit cū eo qd̄ pprie est mēsurā. tunc
relatio imposita nomie principij non est re-
latio realis sed fm rationē tm̄. sicut est relatio
mensure. Potest etiā dici ad minores. q̄ h
nomē pncipiū nō sp̄ formalr significat relati-
onē. essentia em̄ diuina formalr crētis absoluta
ē pncipiū generādi ⁊ pncipiū spirādi. accipit
q̄ sepi⁹ pncipiū nō formalr p̄ relatōe. s̄ p ab-
soluto ⁊ notate tñ relatōis ip̄si⁹ pncipiati quā
terminat. ⁊ hoc sufficit p̄ho. i. p̄hicoz. q̄ p̄ illa
p̄ba intēdit p̄bare⁹ p̄menidē ⁊ mellisū q̄ nō

Ad 8

sit vnū solū ens. sed multa sūt q̄ sūt Ad octa-
uū dicendū q̄ maior nō est vera. nisi fūdet ta-
lis diuersitas i termis qui mutuo sunt ad in-
uicē ordinabiles. Et nā pōt dici ad mino-
rē q̄ sicut deus est vnus p̄ subam̄ suā ⁊ nō per
intentionē additam. sic est diuersus seu disti-
ctus a quocūq̄ distinguit p̄ essentiam suā ⁊

Ad 9

nō p̄ aliquā realē relatōem additā. Ad no-
uū. ad minorē dicendū q̄ eo ip̄so q̄ de⁹ pprie
dicit creator ⁊ dñs. iō pprie est in deo potētia
creatiua ⁊ potētia coercitaiua t̄minās relatio-
nes creature ⁊ ois seruitutis q̄ creatura ip̄si deo
subijcit. Ad decimū dōm q̄ scia nostra rea-
liter refert ad scibile. q̄ ipsa mēsurat a scibili.

Ad 10

s̄ scia dei nō mensurat a rebz. sed est mensura
rez. sic ait ⁊ men. ⁊ metaph. q̄ argumentū est
p̄ me et p̄tra suū p̄posito. Secūda conclusio
p̄ p̄ iā dicta. Quia eo ip̄so q̄ aliqd̄ relatōe rea-
li refert ad aliquē terminū. intellectus noster
naturā terminatē h̄mōi relatōne ꝑcipit econ-
tra referri. sed ois creatura realr refert ad deū.

Loco 2

vt patebit in. iij. articulo. q̄ deus saltē fm rati-
onē refert ad creaturā. P̄. q̄nūq̄ nomen
relatiuū vere p̄dicat de aliquo. si ex hoc nō po-
nit i eo relatio fm rē. saltē ponet in eo fm rōez
sed hoc nomen dñs est relatiuū ⁊ vere p̄dicat
de deo. q̄ ꝑc. Sed hic posset instari triplr.

Instantia

Nota bñ.

1 Primo sic. De q̄ vere p̄dicat relatiuū fm esse
i illo debet esse realis relatio. ⁊ non solū fm ra-
tionē. sed dñs est relatiuū fm esse ⁊ nō fm di-
ci. ⁊ vere p̄dicat de deo sicut triuple dicit. q̄ ꝑc.
2 Secūdo sic. Nihil inuanū debet poni i deo.
q̄ si deus ⁊ natura nihil faciūt frustra. vt di-

cit. i. celi ⁊ mundi. multo minus potest aliqd̄
frustra esse in deo. s̄ ratio cui nō respōdet res
cassa est ⁊ vana. vt ait Boetius. Tercio q̄
si relatio qua deus dicit dñs solū est i deo fm
rationē. tūc seq̄ret q̄ deus ex hoc solū eēt dñs.
q̄ intelligerem⁹ eū esse dñm. q̄ns ē falsuz. q̄ ⁊
aīcedēs Ad p̄mū dōm q̄ nō omē relatiuū
fm esse realr refert. q̄ sicut q̄nq̄ relatio fm di-
ci ē relatio realis. sic nō ē incōueniēs q̄ relatō
fm eē q̄nq̄ sit relatio fm rōez Ad scōm di-
co ad minorē. q̄ rōni sine app̄hēsiōi intellect⁹
q̄nq̄ nihil r̄ndet i re extra. sicut cuz app̄hēdit
chimera. ⁊ tal rō ē cassa ⁊ vana. ⁊ de tali rōne
loquit ip̄ se Boet⁹. Q̄nq̄ aut r̄ndet aliqd̄ i re ex-
tra tāq̄ immediatū ⁊ p̄mū fūdamētū. sicut cū
app̄hēdit res p̄me intēctōis. puta hō vl̄ lapis
fortes vel plato. Q̄nq̄ aut r̄ndet fūdamētū
remotū ⁊ mediātū. Et h̄ duplr. q̄ qdā sūt q̄
intellect⁹ sua subtilitate p̄quirat. puta intel-
ctus ⁊ uertēs se sup̄ fantasma fortis intelligit
fortē tanq̄ vez ens reale p̄me intēctōis. vidēs
aut hoc intellectū nō p̄dicari de plibz nomiat
ip̄m indiuidū. ⁊ illud ē nomē scōe intēctōis.
q̄ p̄ immediato fūdamēto sibi r̄ndet app̄hen-
sio intellectus. puta nō p̄dicari de plibz sed p̄
mediato fūdamēto sibi r̄ndet res extra. puta
fortes. Aliq̄n aut talia intellect⁹ nō p̄quit sua
subtilitate. sed ex suo mō intelligēdi ⁊ necita-
te p̄sequit. ⁊ h̄mōi vtr̄plurū sūt relatōnes fm
rōez. q̄ quis em̄ i re extra ita r̄pēdeat mensura-
tū a mensura q̄ ecōuerso mēsurā nō r̄pendet
a mensurato. tñ apud intellectū est eoz quā-
si mutua r̄pendētia. q̄ sicut intellect⁹ nō po-
test app̄hendere mensuratū vt mensuratū ni-
si app̄hēdat mensurā. sic nec pōt app̄hēnde-
re mensurā vt mensurā nisi app̄hēdat men-
suratū. q̄ tamē r̄pendētie apud intellectū
qua intelligit mensuratū r̄pendere a mensu-
rā cor̄ respōdet r̄pendētia in re extra. ideo re-
latio mēsurari ad mensurā est realis. r̄pendē-
tie aut mēsure apud intellectū nō respōdet i
re extra r̄pendētia mēsure. sed sola r̄mianio
qua mēsurā r̄mianat r̄pendētia mēsurari. iō
relatio mēsure ad mensuratū est relatio fm
rationē. Ad terciū dicendū q̄ aliqd̄ ve-
re ⁊ realiter est idē sibi. tamē relatio qua idē
refert ad seipm̄ est relatio fm rationē. q̄ intel-
lectus ipsam ꝑcipiendo vtr̄ vno tanq̄ duo-
bus. vt patz. v. metaph. sic deus vere ⁊ reali-
ter est dñs p̄pter verā ⁊ realē potētiā coercē-
di subditos qua terminat oēm r̄pendētiā
seruitutis subditoz suoz. relatio tñ dei ad sub-
ditos est relatio fm rationē. cuz ubi ex p̄te rei

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

[Marginal notes on the right side of the page, including the heading "Quamdiu"]

nō mīdeat ordo dependētie qua referat ad sū- ditos. sed solū dependētia quā terminat put subditi ordināt ad ipm.

Quantū ad tercius

principale. vtrum relatio que est inter deuz et creaturā sit realis ex parte creature. sic proce- dam. Primo ponā vnam cōclusionē et ipsam probabo. Secūdo instabō ptra eam et solvaz instānas. Tercio inferā quod dā correlariuz cōtra dicta cuiusdā doctoris in ista materia.

Lōcō ē hec q creatura reali referat ad crea- torē. Quod illud quod realiter dependet ab altero ad ipm ordinat. hoc realiter referat ad ipz.

sed creatura realiter dependet a deo et ad ipsuz ordinat. vt patet. xij. metaph. p. omne pro- ductuz reale realiter referat ad produccens. sed creatura est realiter producta a deo. gr̄c.

p. omne mensuratū realiter referat ad mensuram qua pfectissime mensurat. sed deus est mēsu- ra oim pfectissima qua omnes creature perfe- ctissime mensurant. Contra illā cōclusionē ab aliquibz instat sic. Si ois creatura referat ad creatorē relatiōe reali. tūc ipsa relatiō qua referat creatura cum sit realis est vera creatura et p consequēs refertur ad creatorē. aut igit referat relatiōe fm rationē. aut relatiōe reali.

Si primo mō. tūc pari ratione quelibet alia creatura referat relatiōe fm rationē ad creato- rē et nō reali relatiōe. Si secūdo modo. tūc eodē modo queret de illa relatiōe. et erit pro- cessus in infinitū. p. creatura fm q ē pro- ducta a deo sic referat ad deuz. sed a deo fm sub- stantiā suā est producta. igit fm suā substan- tiā referat ad deū. et nō fm aliquā relatiōē ac- cidētaliter supuementē. p. omnis relatiō est quasi quod dā mediū inter extrema relatiua. sed inter creatorē et creaturā nullū cadit medi- um. qz fm Bern. omne quod ē aut est creatu- ra. aut creaturę cōtia. Sed illud expresse ē ptra. b. Aug. v. de trini. c. vi. vbi ait deuz di- cū relatiue ad creaturaz. nō ratione accidētis quod accidit sibi. sed ratione accidētis quod accidit creature. ad quam dici incipit ipse de- us. Oportet igit q relatiō creature ad ipsuz deū sit aliquid reale existens in ipsa creatura quo ad deū creatura referat. Ad primū igit dicendū. q relatiō referat ad deū. nō tamē alia relatiōe sed seipsa. Sicut em̄ species differt dñtia sua ppria ab alia specie. dñtia autem nō differt alia dñtia. s; seipsa est ab alia dif- ferētia realiter diuersa. sic relatiuū referat rela-

tione. relatio autem respicit terminū seipsa.

Ad secundū dicendū q sicut aliquid dici- tur simile ipsa qualitate causaliter et fundamē- taliter. sed ipsa similitudine dicit simile forma- liter. sic quelibet creatura p suas naturā refer- tur ad deū fundamētaliter. sed ipsa relatiōe for- maliter. Ad terciū dicendū q quis inter creatorē et creaturā non sit mediū tale qd nec sit creator nec creatura. tamen inter creaturā absolutā et creatorē p modū cuiusdā tendētie mediat creatura que est relatiō. que cū sit ipa tendētia siue ordo. nō requirit aliam tendē- tiaz mediā. sed seipsa tendit ad terminū. nec etiā mediat relatiō tanq; res alia a suo funda- mento sed tanq; modus. Et ex hoc potest inferri ptra vnū doctorē q falsa est sua adin- uentio qua ponit circa illam distinctiōz. xxx. q nō nulla relatiō formaliter sumpta sit ens rea- le extra animā. Omnis em̄ relatiō vt ait depen- det ab actu rationis. et formaliter soluz habet esse obiectiue i anima. Et hoc ipse pbat pmo de relationibz que dicunt modo vniuz. vt est similitudo. equalitas et idētitas. De idētitate tamen dimitto. qz ibi pcedo secū q ibi sit re- latio fm rationēz tm̄. De similitudine et pō arguit sic. Dis realitas potest p diuinā potē- tiam manuteneri absq; omni alia realitate a qua non dependet. sed realitates duarū albe- dinū a similitudine nō dependēt. ergo si simi- litudo esset ens reale posset deus manuteneri duas albedines destructa similitudine. sed il- lud est falsum. qz intellectus semp eque inue- nit similitudine circa hmoi duo alba. Se- cundo pbat hoc idē de relatiōibz mō numeri- sic. Si relatiō mō numeri eēt verū ens reale extra animā. tunc in vna reputa i vna sola li- nea essent infinite entitates reales. falsitas cō- sequētis patet. pbat psequētia. qz talis linea respectu sue medietatis esset dupla. et illa me- dietas respectu totius esset subdupla. Iteruz eadem linea respectu sue tercię partis esset tri- pla. respectu quarte eēt quadrupla. et sic de sin- gulis ptibus. que cū sint infinite eēt insin- te entitates relatiue actu in eadē linea. quod est impossibile. ergo relationes tales nō pos- sūt dicere formaliter aliquā entitatē extra ani- mā. Tercio idē pbat de relatiōibus dictis mō potētie. qz illud nō pōt poni res i natura qd nō habet aliqd pductiuū nec mediate nec immediate. s; pñitas ē hmoi Maior pz. qz ni- hil pōt seipm pducere. vt pz p Aug. i. de tri- ca. i. et p omē. xij. meth. cōmento. xxxvij. Mi- nozem pbat. qz paternitas que de nouo fit in

Ad 2

Ad 3

Correlari- um 3 Au- reoli.

Rōes Au- reoli.

2

3

mudi. mudo minus p... in xpo. s; ratio cuius... cana. vt ait Boetius. Qu... ua xpo dicit vna solū... e sequit q xpo ex hoc dicit... eren? cū dicitur... Ad p mū dōm q nō... rrefat. qz sicut opoz... realis. sic nō ē cōclusionē... s; relatiō fm rōz. Sed... oīz. qz rōi siue appō... l nō dicitur rētra. s; rō... et tal rō ē casta et vna... se Boet? Quis nō dicit... mediat. p p mū fiduciam... it res p me intētiōis. p... i plato. Quis aut rētra... mediat. Et b duplex... sua subtilitate p p mū... res se lup fantasia... s; vcz ens reale p mē... nō dicitur nō p dicitur... uiduū. et illud ē nō dicitur... hūo fundamēto sibi... etus. puta nō p dicitur... fundamēto sibi nō dicitur... lūq; aut talia intellectus... te. sed ex suo mō... it. c. hmoi v p mū... us em̄ i rētra... nūra q cōclusionē mē... arato. nō apud intellectus... ia dependētia. qz... pōndem enūciatū v... endat mēsurā. s; c... iurā vt mēsurā nō appō... qz tamē dependētia... illogit mēsuratū... pōdet dependētia in... iurati ad mēsurā d... veniure apud intellectus... dependētia mēsurē. s;... iura terminat dependētia... mēsurē ad mēsuratū... Ad terciū dicendū... iter est idē sibi. tamē... d seipm est relatiō fm... plam p dendo vni... par. v. metaph. s;... nō poterat vna et realis... atos qua terminat dñtia... mē subditōz. inq;... et relatiō fm rōz...

ids 3

do 1

antia

1

2

3

ra istā

1.

oluitio.

Ad 1

aliquo producente. si causat. aut causat a tali producente i quo e. aut a pducro. aut ab actio ne fluere a producente in productu aut ab aliq extrinseco puta a celo vel a deo. Non primo modo. tu quia relatio eor p se terminus pdu cētis. tu quia acquireret sine puia adquisitio e alicuius absoluti. tu quia producens ageret in seipm. Nec scdo modo. qz filius no potest aliquid impmere in patre. Nec tercio mo. qz actio est subiective in passio. Dicere autē qz de us vel celū imprimat hmōi realitates est ab/

4 **surdū.** Quarto pbat idē de relatione men surati ad mensurā sic. Impossibile est aliquā rem dependere a nō re. quia res nō dependet a nihilo. sed sciētia potest manere respicibili de structa z penitus annihilata. ergo impossibi/ le est qz relatio sciētie ad scibile que est relatio mensurati ad mensurā sit aliquid in re exis.

5 **Quinto dicit qz vniuersaliter omni relati/ oni repugnat qz sit res in natura existēs. quia illud nō est res quod acquirē i subiecto nul lo agente ipm attingente. relatio est hmōi. qz si vnum album fuerit in oriente. z aliud albū fiat in occidente. similitudo generat i albo exi stente in oriente. nullo tamē agente ipm atti gente. Sed illam positionē nō reputo to/ nam. nec theologice nec philosophice loquē do.**

1 **Ratio primi est. Quia si relatio non ē ali ud pter ens rationis obiective exis in intelle ctu. cū diuine psonē nō distinguatur nisi tri bus relationibus. diuine psonē nō essent di/ stincte nisi tribus entibus rationis. z p conse quēs nō essent realiter distincte. qd fuit error sabellij. P. Aug. v. de tri. ca. iij. dicit qz rela tiones i creaturis sunt accidentia nō autē in deo. Et addit ibidē. qz omnia accidūt creatu/ ris que vel amitti possūt vl' minui. vt magni tudines z qualitates. z quod dicit ad aliqd. sicut amicitie. seruitutes. similitudines z eq/ litates. Sed ens ratiōis obiective solū exis in aia nō pōt esse accidēs rei extra aiam. g. rē.**

2 **Qz aut hec positio vere phisē contradicat pa tet pmo de phisā Aristot. qui. v. meth. appel lat relatiōes mō numerū z mō potētie relatiōes reales. z dicit eas realiter aliqd ponere in vtro qz extemoz. relatiōes sō mō mēsure i mensu rato dicit realiter aliquid ponere qzuis nō in mēsure. Sed planū ē qz nō plus i vno exte/ moz poneret qz i altero si oīs relatio eor fm ra tionē tm. Itē i pdicamētis z. v. meth. phs distinguēs ens reale extra aiaz i. x. pdicamē/ ta. i hmōi reali distinctiōe cōnuerat relatiōz cū alijs. ix. pdicamētis realibz. Itē ē Aucē.**

Extra au reolū.

qz ipe. iij. sue meth. dicit. qz relatio hz ppriaz certitudine fm quā hz ppriū in esse z ppriaz actualitatē. Itē est extra Aver. qz directe in uehit i illā positionē. xij. meth. cōmēto. xij. vbi sic ait. Relatio est debilitatis esse alijs pdi camētis. ita qz quidā intellexerūt seu putave/ rūt ipsaz esse ex scōis intellectis. Et idē cō/

6 **men. iij. celū z mūdi. cōmēto. ix. ait. qz compa/ tio est accidēs sepabile a re. sed omīs compa/ tio pprie dicta ē relatio. g. rē. Est etiā illud**

7 **i simpliciu sup pdicamēta. vbi expse distin/ guit relatiōz i relatiōz reale. z relatiōz fm rōez. sed fm istā positōz oīs relatio ē fm rōz. Itē**

8 **ē Euclidē p totā geometriaz. vbi tractat de ppositiōibus z eqūlitatibz z ineqūlitatibz. qz cū sint vere relatiōes. si tmō vt entia rōis eēt obiective i intellectu. scia euclidis nō eēt scia realis sed rōnalis siue logicalis. Ad pmi**

9 **igū dīcēdū qz si mior debite sumit sō maiore. tūc i miorē supponit relatiōz eē rē alterā a fun damēto. z hē falsū. qz qzuis relatio real' a suo opposito real' differat. nō differt tm a suo sū damēto sicut res a re. cū nullā habeat opposi tionē ad ipm sūdamētū. Est igū relatio z sū/ damētū eadē res. alio tm talio mō se habens**

Etiā ratio ē extra te. z deus pōt destruere omē ens fm rōem. z manuteneere ens reale. s. fm istā rationē deus nō pōt destruere simili tudinē z manuteneere duas albedines. igū ex natura fundamētoz innascunt ipse relatiōes tāqz vera entia extra aiam. z p hīs nō habent tmō modo esse obiectiuū in aia. vt tu intendis pcludere. Ad scōm nego pntiā. Ad pba/

tionē dico qz eo mō quo actu sunt signabiles ptes linez. eo mō pnt eē relatiōes reales i pti bus respectu totū. z i toto respectu talū pti/ als nō bñ dixisset phs. v. meth. qz relatiōes mō numeri sūt reales ex pte vtriusqz extemū. sed qz sp acceptū i talibz finitū ē. vt dicit. iij. phi/ coz. qz infinitas in talibz semp ē i potētia et i fieri. z nunqz in actu nec i facto esse. vt piz ibi dem. ideo nunqz erūt infinite entitates reales in actu quantūlibet relatiōes mō numeri sint entitates reales extra animaz realiter exites.

Ad terciū dicendo nego minorē. Ad pba/ tionē dico qz pntitas siue quecūqz alia relatio realis z habet causā pductiuā p se z p accidēs semp tm mediāte pductione alicui' absoluti. Per se quidē. qz producēs aliqd suppositū. z cōmunicās sibi virtutē generatiuā est p se cau sa omīs paternitatis que vnqz causabit vl' sū dabit in tali potētia generatiua. Illud autēz suppositū pductū generās postea filiū est cā

Solutio Adl

Adz

Adz

... ad quartū ...
 ... ad quintū ...
 ... ad sextū ...
 ... ad septimū ...
 ... ad octidū ...
 ... ad nonū ...
 ... ad decimū ...
 ... ad undecimū ...
 ... ad duodecimū ...
 ... ad trigesimū ...
 ... ad quadragésimū ...
 ... ad quinquagesimū ...
 ... ad sexagesimū ...
 ... ad septuagesimū ...
 ... ad octogésimū ...
 ... ad nonagesimū ...
 ... ad centésimū ...
 ... ad quingentesimū ...
 ... ad sexcentésimū ...
 ... ad septingentesimū ...
 ... ad octingentesimū ...
 ... ad nongentesimū ...
 ... ad millesimū ...

p accidēs eiusdē p̄nitatis. qz est causa sine q̄ nō siue remouēs prohibens. quia nō esse filij est causa prohibens actualē existentia ipsius paternitatis. Et cū dicit q̄ tunc pater cau- sare aliquid i seipso. Dico q̄ nihil repugnat causare aliquid in seipso p accidens. Sicut em̄ motus ipsius grauis est i graui. ⁊ tamen causat a graui. nam graue p se remouet pro- hibens. quod remouendo mouet seipsum de- orsum p accidens. vt patet. viij. phisicorū. et sicut talis motus per se est ab ipso generante. quod quidem generans quantum dat de for- ma tantū dat de loco. ⁊ p consequēs de motu ad talem locum. vt apparet in eodem. viij. sic in pposito ⁊c. Ad quartum nego minore. quia si repenit⁹ destructa adhuc maneret sci- entia. tunc habens scientiaz nihil sciret. quia tale scitum nihil penitus esset. cum sit destru- ctum tam in se qz in suis causis. ⁊ nihil au- tem nō potest esse scientia. Nihil em̄ nō con- tingit scire. quia nō est. vt dicit. i. posteriorū.

Ad 4

Ad 5 Ad quintū dicen dū q̄ vel p agens actua- liter attin gēs intelligis agens p accidens. si- ue causam p accidens. ⁊ tunc minor est falsa. qz nunq̄ acquiri paternitas sine actione pa- tris qua phibens paternitatē puta nō esse fi- lij remouet. Vel p agens actualiter attin gēs intelligis agens siue causā p se actualiter ope- rantē. ⁊ tunc maior est falsa. quia p eam eque bene probat q̄ motus actualiter inexiētēs gra- ui non sit aliqua res. sicut de paternitate. q̄a causa p se illius motus. puta illud a quo ge- nitū fuit illud graue protūc cum graue mo- uet nō attingit actualiter ipsum graue. qz for- te protūc destructū est. ⁊ nō est in rez natu- ra nisi in potētia. Et sic apparet q̄ rationes illius nō conuincūt.

Ad 5

Quātus ad quartū

p̄ncipale. vtrum relatio dei ad creaturam sit prior relatione creature ad deum vel econuer- so. Dicen dū q̄ relationes p̄dicte puta creatu- re ad deū ⁊ dei ad creaturā vt relatiōes op po- site sunt. neutra ē prior alia. qz vt sic hec ena- tura relatiuoz. q̄ vt relatiua sunt simul sunt Sed qz vt dixi sup̄ cū similitate nature stat- poritas originis. ideo posset ille articulus pe- tere. vtz relatio qua refertur creatura ad deū ⁊ magis habeat rationē originis respectu rela- tiōis qua refert deus ad creaturā qz econuerso.

Ad 4

Et tūc penes istū intellectū dico. saluo tū- sp̄ meliori iudicio. q̄ relatio q̄ creatura refert

ad deū. magis habeat rationē originis respectu relatiōis q̄ deus refert ad creaturā. siue illa re- latio sit eterna siue tpalis qz econuerso. Dicit q̄n cūqz aliq̄ relatiua sic se habet q̄ vnū realit̄ refert ad alter. illud aut econuerso nō refert ad illud nisi ex hoc q̄ intellectus ⁊cipit ipz refer- ri ad illud motuū illius ⁊ceptus accipiens ab illa p̄ma reali relatione. tūc illa realis rela- tio magis est origo illius relationis fm̄ rōez siue fm̄ ⁊ceptū intellect⁹ qz econuerso Sed sic est i pposito. qz vt sup̄ius patuit. ex quo intel- lectus ⁊cipit realē relationē creature termina- ri ad ipm̄ deū. ⁊cipit ex suo mō intelligēdi ne- cessario econtra ipm̄ deū terminatē h̄mōi rela- tionē creature referri ad ipsā creaturā. q̄ obie- ctive mouet ipz intellectū relatio creature ad ⁊cipiendā relationē quā ponit i creatore. et p- p̄ns origo ei⁹ dici pot̄. P. q̄n cūqz aliq̄ duo sic se h̄nt q̄ vnū est naturale. aliud autē ex so- lo ⁊ceptu intellectus apphēdētis ipm̄ ad si- militudinē illius natural. tūc illud naturale ē p̄ns origine illo quod ad instar sui p̄ intelle- ctū est apphēsum. Sed relatio creature ad deū ē naturalis. cū ipsa naturaliter dependat a deo fm̄ totū suum esse. relatio autē dei ad cre- aturā est ex sola apphēensione intellect⁹. q̄ ⁊c.

P. semp̄ illud est prius origine a quo mo- uet intellectus ad aliquem conceptū. qz illud quod fit ex tali conceptu. sed a reali dependen- tia siue relatione creature mouet intellect⁹ ad concipiendū deū esse realē terminū illi⁹ depen- dentie. ⁊ ex tali cōceptu ipse intellectus refert econuerso h̄mōi terminū. s. deum ad creaturā. q̄ ⁊c. Sed si sic dixerō. qd̄ credo bñ dictū. tūc motiuis duaz opinionū me optet r̄ndere Quaz p̄ma sine distincōe simplr̄ dicit. q̄ re- latiōes dei ad creaturā sunt p̄ores relatiōibus creature ad deū. Quia q̄n aliqua relatiua sic se h̄nt q̄ vnū est totaliter cā alteri⁹. tūc relatiō illius qd̄ est cā est prior relatione eius qd̄ est effectus. sed deus totalr̄ est cā creature. q̄ ⁊c.

Contra

Alex. 3. q. 6.

P. eadē est relatio q̄ deus vt creatiu⁹ ab eter- no refert ad creabile. ⁊ quā vt creans in tpe re- fert ad creatū. qz nihil de nouo pot̄ sibi adue- nire. sed relatio creatis ē prior relatiōe creati. qz sicut create actiuū est prius creati passiuo. sic relatio creatis ē prior relatiōe creati. q̄ prior ē relatio qua vt creatiuus ē refert ad creabile qz econuerso relatio creabilis q̄ creabile refer- tur ad p̄ncipiū creatiuū P. nō qz creatura pot̄ creati ideo deus pot̄ create. sed econuerso. Sicut q̄ posse create p̄cedit posse creati. sic re- latio creatis p̄cedit relatiōez creati. q̄ ⁊c. P. 4

1

2

3

4

8 3

nō minus relatio dei pducētis est cā relatiōis sui pducti q̄ relatio naturalis agētis est cā relatiōis que est in naturaliter pducto. sed sp̄ relatio naturalis agentis ē prior cāliter relatiōe sui pducti. puta paternitas filiatiōe. ḡ ṽc.

1 Est insup̄ alia opinio aliquantulū t̄pans supradicta. Dicit em̄ q̄ relationes dei ad creaturā que ab eterno deo conueniūt sunt prior̄ res relationibus ipsis correspōdētibus ex parte creature. Quia ad illō quod ab eterno deo puenit nihil facit intellectus. sed de⁹ ab eterno habuit relationē ideatiui respectu ideabilis ⁊ creatiui respectu creabilis. cū igit̄ relationes dei ad creaturā solū p̄ tanto dicant̄ posterior̄ res relatiōibus creature ad ip̄m. eo q̄ intellect⁹

2 facit ad esse realiū relationū. ergo ṽc. P̄. nullius respectus eterni creatura poterit eē causa ḡ ṽc.

3 P̄. quicūq̄ aliq̄ duo sic se habēt sicut p̄mū ⁊ scdm̄. ⁊ scdm̄ nō habet q̄ sit aliquid nec ad se nec ad p̄mū nisi a p̄mo. tūc scdm̄ nō refert̄ ad p̄mū. nisi q̄ p̄mū refert̄ ad se/ cundū. sed sic se habent creator ⁊ creatura. et/ go ṽc. Sed illa nō concludit. quia i om̄i relatiōe qua deus refert̄ ad creaturā. semp̄ cōcurrit relatio mensuræ ad mensuratum. quia sicut deus vt creans est mensurans creaturā. sic vt ab eterno creati⁹ vel ideatiuus ē mensuratiuus creabilis. Sed omnis relatio mēsure ad mensuratū dicitur ex relatione mensurati ad mensurā. q̄ vt p̄. v. metaph. mensura refert̄ ad mensuratum. eo q̄ mensuratum refert̄ ad mensuram. ergo omnis relatio dei ad creaturam. siue vt creata est. siue vt creabilis est. origine videt̄ esse posterior̄ relatione creature ad ip̄m Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ maior nō est vera. maxime si relatio cause ad causatū est fm̄ rationē. ⁊ cōuerso relatio causati ad causam est fm̄ rem. sed dei ad creaturā relatio semp̄ est fm̄ rationē. creatura autem saltem vt creatura est realiter refert̄ ad creatorē. cum realiter ab eo dependeat. Ad minores dico q̄ deus est totaliter causa creature. relatio tamen que est in deo non est causa relatiōis que est in creatura. quia deus creat virtute absoluta ⁊ actione absoluta. cum hmōi virtus ⁊ actio. s. creationis sint cōmunes tribus p̄sonis. relatio vero dei ad creaturā ⁊ si sit cōmūnis tribus p̄sonis. quia tamē nō est realis sed fm̄ rationē. nullius entis realis videt̄ esse p̄ncipiū. ḡ ṽc. Ad scd̄z nego maiorē. q̄ vt accipis creabile vt ab eterno habuit esse i mēte diuinā. neutro illoz modoz ē cadē rela/

Alia opi.

Extra illas opiniones

Solutio Ad 1

Ad 2

tio creatiui ad creabile. ⁊ creatis ad creatū. q̄ p̄mo mō extrema relatiōis nō dnt̄ realiter. Scd̄o mō alterz extremoz est ens. ⁊ alteruz penitus nihil. q̄ creabile extra mentē diuinā ab eterno nihil fuit. Dō planū est q̄ nō est eadem relatio eiusdem ad se. siue alicuius ad nihil. ⁊ que est creatis ad creatū. cū creans ⁊ creatū sint duo extrema reali distincta ⁊ am/ b̄to positina. Ad p̄bationē dico. q̄ q̄uis nihil reale possit de nouo deo aduenire. aliquid t̄m fm̄ ratiōz de nouo potest sibi aduenire. Et s̄l̄r nego minorē. nec valet probatio. quia cū actio dei sit realis. ipsa vere potest dici causa passionis create. relatio autē talis agentis qd̄ est omnino p̄mū. cum sit relatio mensuræ. ⁊ p̄ consequens nec realis sed rationis t̄m. non potest esse prior̄ causaliter relatione ipsius p/ ducti ⁊ mensurati. que vere est realis. Et p̄ idem patet ad tertium. quia q̄uis posse crea re sit p̄ius posse creati. relatio tamen creatis cum sit relatio mensuræ non est prior̄ relatiōe creati que est relatio mensurati. Ad quar/ tum nego maiorē. quia relatio naturalis agētis ad naturale productum est relatio realis. nec trahitur ad relationē modo mensuræ. sed manet infra ambitum relationū modo portē. que sunt reales in vtroq̄ extremoz. cuius oppositū est in relatione sup̄naturalis agētis quod ē deus. vt p̄. ⁊ dicitur. Et iō dato q̄ relatio naturalis agentis esset prior̄ relatiōe sui pducti. oppositū t̄m hui⁹ dicem⁹ de relatiōe sup̄naturalis agētis. cūz talis relatio sit relatio mensuræ ad mensuratū. Etiam minor̄ posset negari. quia fm̄ Ansel. monologion. ca. ij. relatio nō est causa relationis sibi opposite. Et fm̄ Aristo. in p̄dicamentis. relatiua sunt si mul natura ⁊ naturali intelligētia. Ad p̄mū alteri⁹ opinionis dōz q̄ intellect⁹ nō creat⁹ sed diuin⁹ facit ad hmōi relatiōes q̄ deo ab et no fm̄ rōez pueniūt. Ad. ij. dōm. q̄ q̄uis nulla creatura sit cā realiū respectuuz q̄ deo fm̄ rōez ⁊ nō reali ab eterno pueniūt. intellect⁹ t̄m diuin⁹ erit eoz cā. Ad tertiu⁹ nego maiorē. q̄ q̄uis creatura totū suuz esse siue ad se siue ad aliud totaliter habeat a deo. tamen hmōi cālitatē deus nō h̄z a relatione que in ip̄o est fm̄ rōem. sed sua absoluta virtute. q̄ sua eēntia est sibi rō ois cālitatis. ⁊ ideo nihil prohibet quin relatio que est in creatura reali possit esse prior̄ origine relatione que est i deo fm̄ rationē. Ad argumentū principale dicen/ dū q̄ maior nō est vera nisi relatio in vtroq̄ fundamento sit realis.

Ad 3

Ad 4

Ad 1. aliter opin.

Ad 2.

Ad 3

Ad p̄ncipale argumētū.

Distinctio tricesima prima.

Reterea con

Propter magnitudinem considerari oportet. Postquam magis sit plus determinavit de divinarum personarum proprietatibus proprie propriis. hic incipit determinare de consibus appropriatis. Et dividit in duas partes. Quia primo tractat de communium perfectionum appropriatione. Secundo de priorum et communium ad invicem compatioe distinctione. xxxij. ibi. Dicitur quod. Primum in duas. Nam primo movet quosdam dubitationes. quarum solutioes valent ad habendum in divinis aliquas appropriationes. Secundo exequitur tales appropriationes. ibi. Non est permittendum. Primum in tres. Quia primo de equalitate movet tres dubitationes. Secundo immediate applicat earum solutioes. Et tertio ostendit similes posse fieri dubitationes et dari responsiones de similitudine sicut de equalitate. Secunda ibi. Ad quod dicimus. Tercia ibi. Hoc idem dividimus de simili. Tunc sequitur illa pars. Non est permittendum. Et dividit in duas partes. Nam primo exequitur istas divinas appropriationes secundum sententiam hilarii. Secundo iuxta sententiam Augustini. ibi. Illud etiam sciri oportet. Primum in duas. Quia primo secundum hilarium tangit appropriationem. Secundo dicitur hilarii invenit explanationem. ibi. Non est permittendum. Sequitur illa pars. Illud etiam sciri oportet. In qua Augustinus patrum appropriationem unitatem. filio equalitatem. spiritu sancto unitatem et equalitatem concordiam. Et dividit in duas partes. Nam primo magis huiusmodi appropriationem ponit. Secundo membra istius appropriationis exponit. ibi. Sed plurimos movet. Et hec dividit in tres partes. Nam primo determinat quare patri appropriatur unitas. Secundo quare filio equalitas. Et tertio quare spiritu sancto concordia seu tranquillitas. Secunda ibi. Nunc videamus. Tercia ibi. Quia autem in spiritu sancto. Primum adhuc dividit in tres partes. Nam primo ostendit quod unitas patri appropriatur. Secundo quod quilibet divina persona cuilibet divine persone essentialiter identificatur. Tercio ostendit qualiter ex his tantum Aristoteli quod satellij falsitas profutur. Secunda ibi. Dicitur oportet. Secunda ibi. In qua Ariana. Circa istam distinctionem xxxi. que hanc questionem.

Vtrum equalitas in divinis sit relatio realis. Et videtur quod sic. quia ubique inveniuntur equalitas virtutis magnitudo ibi inveniuntur vera et realis equalitas. quia equalitas est realis

proprietas magnitudinis quantitativae. sed in divinis personis est equalitas virtutis magnitudo. quia quibus non quantitate molis deus sit magnus. et in realiter magnus quantitate perfectionis et virtutis eadem existit in tribus personis. igitur in divinis est equalitas que est realis relatio. Contra. sancti non ponunt in divinis nisi quattuor relationes reales. scilicet paternitatem. filiationem. spirationem activam et spirationem passivam. quarum nulla est equalitas. Sic quattuor sunt videnda. Primum videndum est. utrum equalitas in creaturis sit relatio realis. Secundo utrum in divinis sit relatio realis. Tercio dato quod non. utrum in divinis equalitas sit relatio rationis. Et quarto gratia predictorum videbuntur aliqua de relatione identitatis.

Quantum ad primum

utrum equalitas in creaturis sit relatio realis. primo ponam unam conclusionem satis communem quam credo esse veram. Secundo adducam unum modum contrarie opinionis et respondebo ad ipsum. Conclusio est hec. quod equalitas in creaturis dicitur relatio realis. Quia illa relatio est realis que secundum suum esse formale a nullo intellectu dependet. sed equalitas creaturarum est huiusmodi. Maior est nota. probo minore. quia si nullus esset intellectus. adhuc duae linee bipedales essent equales. et bipedales et tripedales essent inaequales. Illud quod est de reali univarsi perfectione est aliquid reale. equalitas et inaequalitas. similitudo et dissimilitudo sunt huiusmodi. quia ordo in quo consistit perfectio univarsi necessario requirit equalitatem et inaequalitatem. similitudinem et dissimilitudinem. Primum secundum metaphysicam. hec est causa que aliqua referunt realiter. quia in aliquorum relationum subiectis aliquid reale ponitur propter quod referri dicuntur. ut in subiecto duplici et dividit ponitur quantitas. sed in creaturis in subiecto equalitatem ponitur realis quantitas in utroque extreme. Sed quidam oppositum istius arguit sic. Relationes modo unius tales sunt quales est illud unum super quo fundatur. sed unum super quo fundatur equalitas in creaturis est solus unum secundum rationem. ergo equalitas fundata super eo erit solus relatio secundum rationem. Maiore presupponit. minore probatur. quia due quantitates in duabus rebus equalibus existentes in quibus consistit equalitas non sunt unum nisi secundum rationem. cum sint distincte realiter et subiective. Sed illud modicum obstat predictis. quia equalitas non est proprietates unius. sed est proprietates quantitatis.

Articulus 1

Loco

1

2

3

Durandus

Solutio.

cū p̄prium sit quātitatis fm eam equale vel inequale dici. igit̄ talis vnitas fm rationē nō impedit realitatē equalitatis. dūmodo sint reales quātitates in quibus vt cōmensurate se habent ad inuicem sine aliquo excessu fundatur equalitas. vt aut̄ vna excedit aliā fundat̄ in eis inequalitas.

Articls 2 **Quātum ad secun**

dū p̄ncipale. vtrum equalitas in diuinis sit re/ latio realis. sunt solēnes opinioēs ad vtrāq; p̄t̄ d̄ictionis. Primo igit̄ ponā vnā cō/ clusionē quā in hac materia estimo magis ve/ rā. Secō adducā oppositā opinionē cuz suis motiuis p̄ra eaz. Et tercio r̄debo ad ea. Dico igit̄ p̄mo q̄ equalitas i diuinis nō ē relatio realis. Quia sicut dicit doctor n̄r in p̄ mo suo sc̄pto dist. xxxi. q. i. q̄ sicut cū relatiua mō pot̄tēte coincidūt cum relatiuis mō men/ sure. idē iudiciū habendū est de vtrisq;. sic cū similitudo et equalitas coincidūt cū idēitate eodē mō iudicabit̄ de vtrisq;. sed in diuinis coinci/ dūt. q̄ equalitas in diuinis erit relatio ratiois si/ cut ipsa idētitas. Et si dicit̄ quare q̄ pot̄t̄ us trahit idētitas similitudinē et equalitatem ad suum modū. s. ad esse relationē ratiois q̄ cō/ uerbo

Lōcō

Instantia

Solutio

Alex. Au gustin. q. 9. 4. 2 Egidium

Respōdet doctor n̄r dicens. q̄ sicut se habet fundamentū similitudis et equalitatis ad suū idētitatis. sic similitudo et equalitas se ha/ bēt ad idētitatē. Sed i diuinis fundamentū simi/ tudis et equalitatis trāsit i fundamentū idētitatis et nō cōuērso. q̄ equalitas et similitudo i diuinis non erunt relationes reales sicut nec ipsa idētitas. Sed i ista dicta doctoris q̄ dā sic p̄cedit. Primo em̄ impugnat modum hūc quo doctor n̄r declarat̄ cōclusionē. Secō arguit̄ i ipsaz cōclusionē. Nā cū doctor di/ cit̄ relationē equalitatis et similitudis trāfire i idē/ titatem. iste distiguit̄ de idētitate. Nā idēti/ tas accipitur vel vt quelibet p̄sona. ac etiam ipsa diuina eētia est eadē sibi ipsi. et sic nō vi/ detur dubium quin idētitas sit relatio fm ra/ tionē. sed isto modo equalitas et similitudo non transeunt in idētitatē. q̄ nec p̄sona ali/ qua est similis sibi ipsi. nec essentia est equa/ lis sibi ipsi. Alio modo potest accipi idē/ titas prout in essentia diuina vna p̄sona est eadem alteri p̄sonē. et sic similitudo et equali/ tas tranfire possunt in modū idētitatis. sed vtrum talis idētitas sit relatio fm rationē nō est minus dubium q̄ vtrum similitudo et equalitas sunt relationes fm rationē Lō

tra cōclusionē aut̄ arguit̄ sic. Quia oppositēre latōes origis fundant̄ i vna eētia diuina. que tñ sunt relatiōes reales et realiter d̄ntes. non obstatē eētie vnitate. q̄ relatiōes cōes sicut sunt similitudo et equalitas sunt relatiōes re/ ales. non obstante q̄ fundantur sup vna ma/ gnitudine vel sup vna sapiētia aut bonitate.

Secō p̄ra eandē cōclusionē arguit̄ quidā alij sic. Illud quod est in filio ex vi p̄ductio/ nis qua a patre p̄ducit̄ necessario est reale. q̄ nullum ens rationis sibi inest ex vi sue p̄du/ ctionis. Sed equalitas inest sibi ex vi sue p̄/ ductionis. quia August. cōtra Maximinū lib. 2. ij. ca. xvij. ait. q̄ in diuinis pater non ē maior filio. quia equalē sibi genuit. P̄. si 4 cut se habet magnitudo diuina ad equali/ tatem in creaturis. sic se habet magnitudo p̄/ fectionis ad equalitatē i diuinis. Sed magni/ tudo p̄ma fundat equalitatē que ē relatio rea/ lis. cū equalitas sit p̄prietas quantitatis. ergo et cōda fundabit̄ realē equalitatem. P̄. si illud 5 qd minus videt̄ inesse inest. et illud qd magi/ sed minus videt̄ q̄ p̄ritas et filiatio sunt relatio/ nes reales stāte reali idētitate fundamenti q̄ equalitas. q̄ paternitas et filiatio nō sunt relati/ ones similitū noim et cōpantie. nā paternitas est relatio superpositionis. et filiatio suppositi/ onis. et p̄sequens maiorē videt̄ requirere i/ fundamēto distinctionē. vel saltē nō minorē ad hoc q̄ sint relationes reales q̄ equalitas et cetera relationes similitū nominū et equi/ parantie. P̄. fm Anselmū monologio. xv 6 omnis p̄fectio simpliciter est in deo natural. et p̄sequens realiter. sed equalitas est p̄fectio simplr. q̄ Aug. de quātitate aīe. ca. vij. dicit. Inequalitati equalitatē iure p̄ponis. nec quis q̄ omnino est vt opinor humanō sensu p̄dixi/ tus cui illud nō videat̄. Sed illa nō con/ cludūt. Quia illa nō est realis relatio cui esse 1 p̄pletū dependet ab intellectu. sed equalitas i diuinis est h̄mōi. quia pater nō potest accipi equalis filio nisi eadem magnitudo diuina bis accipiat̄ p̄ intellectum. puta semel in p̄re et semel in filio P̄. Inter eadem extrema su 2 per eodē fundamēto nō p̄nt fundari p̄les op/ positiones realium relationū. sed inter patre et filium sup eodem fundamēto fundat̄ pa/ ternitas ex parte patris. et filiatio ex parte filij ergo nulla alia relatio fundata inter ea pore/ rit esse realis. P̄. hec est differētia inter rela/ tiones modo potentiez modo vnus sine mo 3 do numeri. q̄ relationibus modo pot̄tēte fun/ damenta nō referunt. nec relationibus quas

Alj ad id.

Cōtra eos

fundat formaliter denominant. sed soli ipsa
 supposita. potentia enim generativa sortis non est
 pater. sed ipse sortis est pater. sed relationibus
 modo unius siue modo numeri etiam ipsa fun-
 damenta proprie referunt. et hmoi relationibus
 formaliter denominant. Non enim solus duo
 alba sunt similia. sed etiam due albedines sunt
 similes. nec soli duo lapides sunt equales. sed
 etiam ipse quantitates sunt equales. Quia igitur in diui-
 nis non sunt plures magnitudines que relatione
 equalitatis ad invicem referant. sequitur quod suppositi
 totius relationis modo equalitatis fundata super una et ea-
 dem virtutis magnitudine non possunt esse reales
 quod si esset realis etiam ipsa fundamenta ad in-
 vicem realiter referrent quod est impossibile. cum
 unum tantum sit fundamentum. **Ad primum**
 igitur dicitur quod qualitercumque accipiat identitatem
 non sit realis identitas. semper oportet quod relatio
 extremorum sit relatio secundum rationem. quod in tali relati-
 one semper unum intellectus uno per duobus. alius non
 esset realis identitas. quod si tibi de hoc est du-
 bium. nobis autem de hoc non est dubium. quoniam
 enim pater et filius secundum habitudinem originis duo sunt
 et relationibus originis realiter ad invicem re-
 ferant. tamen ut idem sunt diuine essentie non sunt
 duo sed unum tantum identitate seu entitate absolu-
 ta diuine essentie. ideo relatio que ut sic eis con-
 pertit non est magis realis quam ea qua essentia ad
 seipsam dicit eadem. **Ad secundum** dicitur
 dum quod etiam supposito quod reales relationes op-
 posite non requirant semper distincta fundamen-
 ta. eo quod saltem in diuinis possunt fundari in
 eodem fundamento remoto. tamen omnis rea-
 lis relatio requirit suorum extremorum ut extrema
 sunt hmoi relationis reales distinctionem. sed
 quoniam pater ut pater est. et filius ut filius sunt
 extrema relationum originis. non tamen equalitatis.
 quod extrema equalitatis ut extrema sunt. oportet
 quod quanta sint. Tunc autem ita est quod pater et fi-
 lius ut quantum aut magni sunt distincti esse non
 possunt. cum eadem virtute magni sint. sed
 ut pater et filius sunt. distincti sunt realiter. er-
 go quoniam relationes originis sunt reales. quod ea-
 rum extrema ut extrema sunt hmoi relationum
 realiter distincta sunt. relationes tamen equalitatis et
 similitudinis in diuinis reales esse non possunt. quod earum
 extrema ut extrema equalitatis aut similitudinis
 sunt distincta realiter esse non possunt. **Ad tertium**
 unum dicitur quod maior posset negari. quod etiam quod fi-
 lius sit idem sibi ipsi in est sibi virtute sue produ-
 ctiois. et tamen illa identitas ut relatio est secundum ra-
 tionem est. Dico tamen ad minus quod equalitas
 quo ad suum fundamentum per generationem conuenit

filio. non autem in quantum est relatio. quod ut sic eadem
 magnitudo bis accipitur. quod necessario sit ab
 aliquo intellectu **Ad quartum** dicitur quod non
 est simile. quod magnitudines dimensue ut fun-
 dant equalitatem in creaturis sunt realiter distincte
 et per se extrema illius equalitatis ut extrema
 sunt realiter distincta sunt. in diuinis autem to-
 tum oppositum est. ut iam patuit. **Ad quintum**
 nego minus. **Ad probationem** dico quod quoniam
 in diuinis personitas et filiatio in fundamento saltem
 remoto non requirant distinctionem. extrema
 tamen sua ut extrema sunt realiter sunt disti-
 cta. et per se sequens non videtur minus quod sint rea-
 les relationes quam relationes similitudinis. quo-
 rum extrema ut extrema sunt realiter distincta
 in diuinis non sunt. **Ad sextum** nego minus
 quia nulla relatio est perfectio simpliciter. alius
 enim aliqua perfectio simpliciter esset in una per-
 sona diuina que non esset in alia. **Ad probatio-**
 nem dico quod equalitas cum sit relatum non dicit so-
 lam equalitatem. sed implicat fundamentum ratio-
 nis potest dicere perfectionem. et potest esse perfectus
 inequali.

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Quantum ad tertium

Article 3

principale. ut equalitas in diuinis sit relatio ratio-
 nis. per conclusionem ex ista dicitur. Quia cum equalitas
 secundum suam propriam rationem sit ad aliquid. nam equalitas
 equali equali. ergo equalitas erit relatio aut
 secundum rem. aut secundum rationem. sed omnium est in se-
 cundo principali quod equalitas in diuinis non est relatio realis. sed
 saltem erit ibi relatio rationis. supposito quod in diuinis
 sit equalitas. in ista illud Athanasij. Equalitas patris
 secundum diuinitatem. Et idem dicitur quod tota tres personarum et co-
 eterne sibi sunt et coequalis. **Ad probationem**
 oppositae existentes in uno et immediato subiecto sunt
 secundum rationem tantum. quod si essent reales. cum omnis rea-
 lis oppositio includat distinctionem. sequeretur quod
 dictio simul verificarentur de eodem. Propter
 quod semper forme oppositae quocumque genere op-
 positionis penes idem primum et immediatum sub-
 iectum mutuo se excludunt. Sed equalitas dicit
 oppositionem relatiuam qua equalitas equali opponitur.
 et in diuinis ei respondet primum et immediatum subiecto
 ipsa diuina magnitudo que una est et indiuisa.
 ergo equalitas non erit in diuinis relatio realis. For-
 te dicitur quod maior non est vera. quia paternitas
 et filiatio diuina non minus respiciunt es-
 sentiam diuinam ut primum et immediatum sub-
 iectum quam magnitudinem diuinam respiciat
 ipsa equalitas. et tamen paternitas et filiatio
 sunt relationes reales. **Ad instantiam**
 respondeo quod instantia

Instantia

Solutio

ne non requiritur. Quia op-
 nes fundari in una cum a diuinis
 ne virtute. et relationibus
 modo et copulata sunt ad
 obstante quod fundamentum
 vel super una sapientia aut
 tra eadem relationibus
 quod est in filio et in pa-
 tris pater dicitur necessitate
 na rationis sibi inest et in
 sed equalitas inest sibi
 s. quia Augustinus. com. Do-
 ca. xvij. aut. q. in diuinis
 illo. quia equalitas sibi
 et magnitudo diuina
 creaturae. sic se habet
 ad equalitatem diuinae
 a fundat equalitatem
 itas sit proprietas quoniam
 dabit realitatem
 s. videtur inest inest. et
 videtur primum et filius
 s. hater realitatem
 et paternitas et filiatio
 illi non inest et eorum
 s. in propositionibus
 s. quoniam maior non
 ideo distinctio. vel
 s. sunt relationes reales
 s. relationes similitudinis
 e. s. in Anselmo
 s. generis simpliciter et
 s. gnis realiter. sed equalitas
 s. q. Ang. de quantitate
 s. hater equalitatem
 o est ut opinor humanitas
 illud non videtur. **Ad**
 Quia illa non est realis
 dependet ab intellectu
 est hmoi. quia pater non
 filio nisi eadem magni-
 tudine per intellectum. patris
 in filio. **Ad** Inter
 s. fundamenta non primum
 es realium relationum
 s. sup eodem fundamentum
 ex parte patris. et filii
 la alia relatio fundatur
 alius. **Ad** hoc est
 modo potentes modo
 s. et relationibus
 ta non referunt. non

Solutio

Ad 2

Ad 3

falsum assumit. qz si pñ itas vel aliq̄ alia re/
 lano originis respiceret diuinas eñtiam tan
 q̄ primū z immediatū subiectū. tunc denomia
 ret diuinam essentiam. vel saltem denomina/
 ret suppositum cum reduplicatione concreti
 ipsius deitatis. puta vel deitas esset pater. nō
 solum idērice sed etiaz formaliter. vel tale sup
 positum inq̄stum deus esset pater. quoz neu
 trum est verum. quia ad primū sequerē q̄ di
 uina essentia generaret. quod est reprobatur
 supius. Ad scdm sequerē q̄ spūscūs gene
 rarer. qz q̄cqd̄ uenit diuino supposito inq̄/
 tū deus ē. hoc uenit oibus tribus indr̄ter.
 Un̄ qz eq̄litas z ineq̄litas respiciunt magni
 tudinē tāq̄ subiectū pmū z immediatū. id̄ vel
 ipse magnitudines erunt eq̄les vel ineq̄les si
 disticte sūt. vel saltē ipsa supposita erūt eq̄lia
 inq̄stū eadē magnitudine magna sūt. P. si
 3 equalitates in diuinis z similitudines essent
 relationes reales. tunc infinite relationes rea
 les essent in diuinis. quia fm̄ quodlibet attri
 butum diuinū attendendo modū infinitas
 sue quā trahit a diuina eñtia psone dicūtur
 eq̄les. Etā fm̄ pfectōz cuiuslibet attributi p
 sone diuine sunt similes. Cum igit̄ talia attri
 buta sint infinita. ideo zc.

Articls 4

Quātuz ad quartū

principale dico q̄ idēritas fm̄ q̄ de ea loqui/
 1 tur phus. v. metaph. puta fm̄ quam aliquid
 est idem sibi ipsi. est relatio fm̄ rationē. Quia
 fm̄ q̄ aliqd̄ se habet ad aliud. sic aliquo mo/
 do participat rationē relationis. cū ppria ra
 tio relationis sit ad aliud esse. sed idem com/
 parum ad seipm̄ nō est ad aliud nisi fm̄ rati
 2 onē. igit̄ idēritas hm̄oi est relatio fm̄ rationē
 P. relatio realis req̄rit extrema realiter di/
 3 stincta. sed idem nō potest esse realiter distit
 ctum a seipso. P. relatio repēdens ab in/
 tellectu est relatio rationis. sed idēritatis rela
 tio est hm̄oi. quia fm̄ phm. v. metaph. cū idē
 referē ad seipsum. intellectus vñt vno vt du
 obus. Contra tamen hanc veritatem qui
 dam arguunt sic. Diuersitas ē relatio realis.
 igit̄ idēritas est relatio realis. z sequēta patz.
 qz opposita sunt sub eodē genere. vt patz. iij.
 metaph. Idē autē z diuersum sunt opposita
 vt patz. r. metaph. Sed ens rationis z ens re
 ale nō sunt sub eodem genere. ergo zc. Ad
 illud breuiter respondeo q̄ duplex est identī
 tas. Quedam absoluta. z ista est idem quod
 rei vnitas. z opponit̄ diuisioni. z p̄ sequens

Contra h̄

Solutio

diuersitati nō relatiue sed p̄uatiue. z ista idē/
 titas nō est determinati generis sed trāscēde
 tis. quia in omni genere reperitur. sicut etiā ipa
 diuersitas. Alia ē idēritas relatiua. puta qua
 idē relatiue respicit seipz. z illa nō opponitur
 diuersitati relatiue. quia relatiue diuersū op
 ponit̄ diuerso. z idem opponit̄ eidem cū sint
 relationes similiū nominū. Forte dicit ad
 uersarius q̄ q̄uis idem z diuersum vt relati
 ua sunt non opponātur relatiue saltem oppo
 nūtur p̄uatiue. z p̄ consequēs erunt in eodē
 genere. quia p̄uatiue p̄tinet cū habitu ad idē
 genus. Respondeo q̄ vt relationes sunt n̄
 opponunt̄ p̄uatiue nisi ratione suoz funda
 3 mentoz. Dato tñ q̄ sint in eodem genere. ad/
 huc tñ nō sequitur supradicta z sequēta. pu
 ta si relatio diuersitatis est realis. q̄ idēritas
 sit relatio realis. quia hoc est ppriū ipsius re
 lationis q̄ ipsa fm̄ ppriam z p̄fectam ratōz
 sui generis est cōmunis rei z rationi. hoc ē re
 alibus relationibus. z fm̄ rationē solummō
 ad aliud se habentibus. als nulla relatio fm̄
 esse posset esse relatio fm̄ rationē. cū omnis re
 latio fm̄ esse sit in p̄dicamento relationis. qd̄
 est falsum. vt apparet de relatione dñi ad ser
 uū. Ad argumentū p̄ncipale dicendū q̄
 q̄uis magnitudo realis sit in diuinis. loquen
 do de magnitudine virtutis z p̄fectōis. eq̄li
 tas tamē nō est relatio realis. eo q̄ ratione idē
 titatis illius magnitudinis extrema illius re
 lationis vt extrema sunt. nō sunt realiter di
 stincta. vt patuit supius.

Instantia

Solutio.

Ad p̄nci
pale argu
mentum.

Distinctio tricesima secunda.

Hic oritur que

h̄ lio. Postq̄ mgr̄ assignauit di
 uinis quorūdā cōiuz appropā/
 tōes. hic circa p̄dicta mouet q̄sdā dubitatōes
 Et diuidit̄ i tres ptes. Quia p̄mo mouet qd̄
 nē circa appropriatū spūscū. Secdo circa ap
 propatū filij. Tercio p̄ modū q̄onis vñt isto
 rū appropriatoz z pat̄ alteri. Secda ibi. Pre
 terea diligēter inuestigari. Tercia ibi. Pretea
 diligēter notādū. Prima i duas. Na p̄mo
 mouet hanc questionē. vtz p̄ vel filius dili
 gat spūsancto. Secudo ponit suam responsi
 onē affirmatiuā p̄tē tendō. ibi. Nuic questī
 oni. Tūc sequit̄ illa ps. Preterea diligen
 ter inuestigari. Et diuidit̄ in quattuor ptes.
 fm̄ q̄ circa appropriatū filij. iij. mouet q̄ones
 Quarū p̄ma est. an pater sit sapiens sapiētia

Quantū ad certū
 p̄ncipale dico q̄ idēritas fm̄ q̄ de ea loqui/
 tur phus. v. metaph. puta fm̄ quam aliquid
 est idem sibi ipsi. est relatio fm̄ rationē. Quia
 fm̄ q̄ aliqd̄ se habet ad aliud. sic aliquo mo/
 do participat rationē relationis. cū ppria ra
 tio relationis sit ad aliud esse. sed idem com/
 parum ad seipm̄ nō est ad aliud nisi fm̄ rati
 onē. igit̄ idēritas hm̄oi est relatio fm̄ rationē
 P. relatio realis req̄rit extrema realiter di/
 stincta. sed idem nō potest esse realiter distit
 ctum a seipso. P. relatio repēdens ab in/
 tellectu est relatio rationis. sed idēritatis rela
 tio est hm̄oi. quia fm̄ phm. v. metaph. cū idē
 referē ad seipsum. intellectus vñt vno vt du
 obus. Contra tamen hanc veritatem qui
 dam arguunt sic. Diuersitas ē relatio realis.
 igit̄ idēritas est relatio realis. z sequēta patz.
 qz opposita sunt sub eodē genere. vt patz. iij.
 metaph. Idē autē z diuersum sunt opposita
 vt patz. r. metaph. Sed ens rationis z ens re
 ale nō sunt sub eodem genere. ergo zc. Ad
 illud breuiter respondeo q̄ duplex est identī
 tas. Quedam absoluta. z ista est idem quod
 rei vnitas. z opponit̄ diuisioni. z p̄ sequens

genita. Secda an filius sit sapiens sapia geni-
 ta vel in genita. Tercia an filius sit sapiens seipo
 Quarta vtz vna tm̄i diuis sit sapia. Secū/
 da ps incipit ibi. Post hec autēz queri solet
 Tercia ibi. Querī autem solet. Quarta ibi.
 post hec autem queri solet vtz. Quelibet ista
 rū pōt diuidi in duas pres. fm̄ quod magi-
 ster primo questionē mouet. secūdo ad que-
 stionē responder. Et partes patēt. Sed il-
 la ps. Preterea diligēter notādū. etiam diui-
 dit in duas. Quia primo magister tāgit que-
 stionis illius difficultatē. Secūdo fatetur
 se nō posse rēdere ppter questionis excessum
 z sublimitatē. ibi. Difficile mihi rē. Circa
 istā. xxxij. dist. quero hanc questionē

V Trū p̄ diligat se spūsctō. Et videt̄
 q nō. qz sicut se hz pater ad sapiētiā se
 hz ad diligere. sed pater nō sapit sapi-
 entia genita fm̄ Aug. vij. de trinita. ca. iij.
 nec p̄ sequens sapit filio qui est sapiētia ge-
 nita in diuinis. ergo pater nō diligit se spūsā
 cto qui est amor procedens in diuinis In
 contrariū est bt̄us Aug. vi. de trini. ca. v. vbi
 ait. Spūsct̄ ē caritas patris z filij. quovter/
 qz iungit. quo genitus a gignēte diligit. sz co-
 dem amore pater diligit se quo diligit filium
 g rē. Sic quattuor sunt vidēda. P̄mo
 videndū est. vtz pater z filius diligant se spūs-
 ritus sancto. z p hoc patebit etiam ad illud qd
 querit. Secūdo verum diligant nos spi-
 ritus sancto. Tercio verum pater sit sapiens
 sapiētia genita. Quarto vtz filius sit sapiens
 sapia ingenita.

Quantū ad primū

1 **1** verum pater z filius diligant se spūs sancto. est
 aduertendū q aliqua se diligere potest intel-
 ligat dupliciter. Uno mō amore mutuo. Alio
 mō amore reciproco. P̄mo mō est sensus q
 p̄ diligat filium spūs sancto. z ecōuerso filius di-
 ligat patre. Secūdo mō est sensus q pater dili-
 gat seipm̄. z filius diligat seipsum spūs sancto
 Et fm̄ hoc ponam duas conclusiones affir-
 1 matiuas. Prima est q pater diligit filium
 spūsctō. z ecōuerso. Quia sicut ait. b. aug.
 vi. de tr. c. v. Spūsct̄ ē caritas patris et fi-
 2 liij quo vterqz cōiungit. quo genitus a gignē-
 te diligitur P̄. omnis diligens alium pro-
 prie diligit eum amore a se procedente. vt ait
 Dugo in quadā epla ad sc̄m̄ Bern̄. sed spi-
 3 ritus sanctus est amor pcedens a patre z filio
 vt superius patuit. ergo rē. P̄. in eadē epla

ait Dugo. si spūs sanctus diceret amor cordis
 tui sicut dicit amor patris z filij. quis negare
 posset te spūs sancto diligere. P̄. amore per-
 4 fecto amatur ille in quem h̄mōi amor proce-
 dit ab eo a quo procedit. sed spiritus sanctus vt
 amor pfectus procedit a patre in filium z econ-
 uerso. g rē. Sed contrariū illius tenuit que-
 4 da z opinio dices h̄mōi ppositiōnes esse sim-
 pli fallas. Dicunt etiam Aug. tales ppositi-
 ones retractasse i suo filii. cū in suo primo li. re-
 tractationū retractat illam. pater est sapiens
 sapiētia genita. Notua istius opinionis
 poterant esse illa. Pater non est sapiens sa-
 1 pientia genita. ergo nō est diligens amore p-
 cedente seu producto. nec p consequens spū-
 ritus sancto. psequētia patet. Antēcedēs ponit au-
 gust. i. retractationū. z. v. de trinitate. ca. vij.

P̄. diligere dei et velle dei idem est quod ef-
 2 se dei. sed pater z filius non sunt spūs sanctus.
 ergo non diligunt spiritus sancto. P̄. si dili-
 3 gerent se spūs sancto. tunc aliquid esset in eis p-
 ipūm sanctus seu a spiritus sancto. psequēs est
 falsum. psequētia patet. quia ablatiuus ipor-
 4 tar habitudinem causalē. P̄. Aug. vij. de
 trini. ca. v. arguit sic. Si pater esset sapiens sa-
 pientia genita. tunc pater esset filio. sic in pro-
 posito. Sed illa opinio est contra veritates

z contra manifestā intentionē sanctorū. vt patet
 p multas auctoritates p magist̄ adductas
 in illa dist. xxxij. Nec August. h̄mōi ppositi-
 ones retractauit. qz nō est modus Augu. ali-
 quid retractare in suo simili. sed in ppria for-
 ma retractat que vult retractare P̄. de libro
 retractationū remittit ad ea que dixerat in li-
 bro d trini. Sed. xv. de trini. ca. vij. dicit hāc
 esse fallam. Pater sapit sapientia genita. Et
 eodē libro ca. xij. dicit hanc esse veraz. Pater
 diligit filium z filius patre spūs sancto. ergo
 rē. Ad primū nego consequentiam. Nam
 ppter aliam z aliam habitudines que concer-
 nit inter sapere seu intelligere z diligere potest
 aliquid pcedi de vno z negari de alio. Nam sa-
 pere significat motum rei ad animā. diligere
 s̄o significat motū anime ad res. ideo quis
 fm̄ actum amoris anima possit denominari
 p illud quod ab ea procedit. tamē hoc nō sit
 fm̄ actum sapiētie nisi cum aliquali determi-
 natiōe. Propter hoc licet hec absolute sit ve-
 ra. pater diligit filium spūsctō q p modū amoris
 pcedit. tm̄ nō intelligit spūsctm̄ vel seipsum
 filio. qui p modū sapiētie z intellectus pcedit.
 quis possit concedi q intelligit se in filio.

Ad secunduz dicendū q quis in deo esse

Opi. p̄na

Contra opi monē

Solutio Ad 1

Ad 2

o relatiue sed p̄tine...
 genitū...
 Quarta vtz vna tm̄i diuis sit sapia...
 Distinctio trinitatis...
 ricks 1

Ad 3 diligere sint idē reali. dicit tñ rōne ⁊ habitu dicit. ppter qđ aliqd ꝓcedit de vno qđ nō ꝓcedit de alio. Ad terciū vdm qđ p̄r ⁊ fili⁹ nō dicunt diligere spūscō tanq̄ forma q̄ sit eis rō ⁊ p̄ncipiū diligēdi seu dilectōis. sed tanq̄ ꝓstituto seu ꝓducto ꝓ actionē. et iō ille ablati uis nō tenet cāliter. Ad q̄rtū p̄ ea q̄ dicitur sūt ad ꝓmūz. Scđa ꝓclusio est hec. qđ p̄r diligit se spūscō. Quia sicut se h̄z ꝓbū ad dicere. ita se h̄t amor ꝓcedēs ad diligere. sed p̄r dicit se ꝓbū. qđ diligit se amore seu spūscō. 2 ꝓ. eodē amore pater diligit filiūz ⁊ seipm. sed vtiā parit diligit filiū spūsancto. ergo et seipm diligit spūsancto.

Articls 2 **Et per hec eadē me** dia ꝓz qđ sit vdm ad scđm articuluꝝ qđnis Nā sicut pater eodē verbo qđ dicit se dicit etiā oīa alia. sic pater ⁊ filius eodē amore. s. spūscō quo diligit se. diligit etiam nos ⁊ omīa alia a se.

Articls 3 **Quantū ad terciūz** articulū dico. qđ pater nō d̄z dici sapiēs sapia genita. Rō qđ ad hoc ꝓz ꝓ ea qđ dicitur sūt solutioe ꝓmi argumēti ꝓcedētis opinionis. Nā illo ē aliq̄s sapiēs qđ intelligit. sed p̄r nō intelligit sapia genita. s. filio. ergo nō est sapiens sapientia genita.

Articls 4 **Quātuz ad quartū** articulū. vtz filius sit sapiēs sapia ingenita. dico qđ si ꝓ ingenitā sapiam intelligat ꝓsona patris. tunc illud quod ꝓtē ꝓt h̄re duplicē intellectum. Unū qđ filius sit sapiens sapientia ingenita tanq̄ forma sua. Alium qđ sit sapiēs ingenita sapia tanq̄ ꝓductiuo suo. 1 Prīm⁹ intellectus est falsus. Quia simplr simplex a sua forma differre nō ꝓt. s̄z fili⁹ realiter differt a sapia ingenita. s. a ꝓre. Sed scđs intellect⁹ ē ver⁹. qz fili⁹ ꝓductus a sapia ingenita. qđ est sapiēs sapiētia ingenita. fm qđ aliquid dicit tale suo ꝓductiuo. 2 ꝓ. in diuis fm. b. Aug. idem est esse ⁊ sapere. sed filius est pater seu sapiētia ingenita tanq̄ ꝓductiuo. ergo vti sic filius sapit sapientia ingenita. hoc est dictum qđ filius habet esse ⁊ sapere a pater. qui pater est ipsa sapientia ingenita.

Et qz doctor noster iuxta ea qđ ponit in primo articulo habet ponere amorē ꝓductum se habentē vt aliquid constitutū in diuins.

habet etiā ponere iuxta illa sua dicta ⁊ aliqua supius posita duplicē amorē. s. amorē essentiālem qui est ꝓmunis tribus. ⁊ amorē ꝓsonalem qui est ipse spūsanctus. Quoz ꝓtrariū ꝓ ordinē ponit quidā doctor. Primo igitur recitabo dicta ipsius. Scđo r̄ndēto ad ea.

Dicit qđ ille doctor primo qđ null⁹ amor ꝓducit in diuins. Quia quicunq̄ aliqua sunt idē fm rem ⁊ fm rationē. si vnū non attingit ꝓ realem ꝓductionē nec reliquū. sed eētia in diuins est idē quod amor fm rē ⁊ fm rationē. ⁊ eētia nō ꝓducit. vt patet ex determinacione ꝓcili. ergo nec amor. ꝓ. nulla realitas que est in filio capit esse ꝓ ꝓductionē nisi ꝓꝓrietates ꝓsonales ꝓbi ⁊ spūsancti. qđ nō ꝓtēst catholice ꝓcedi qđ i filio sit aliqua sapia actualis ꝓducta: aut aliquis amor ꝓductus in spūsancto. Scđo dicit idē doctor qđ i diuis nō ꝓtē ponit duo amorē aut due sapie. quoz vn⁹ sit eēntialis ⁊ ali⁹ ꝓsonalis. Quia impossibile ē ponere duas reitates quaz vna sit eēntialis ⁊ alia ꝓsonal. sed amor ⁊ sapiētia sunt ꝓfectiones. ⁊ ꝓ ꝓns non sunt aliud qđ veritas. ergo ꝓ. Et firmat. Nā cū amor in diuins sit formaliter infinitus. ⁊ sapia formalit sit infinita nec amor nec sapia ꝓterunt multiplicari. ꝓ. si in diuis ponunt duo amorē. vnus eēntialis. ⁊ ali⁹ subsistens. aut in spūsancto est solus amor subsistens sine essentiali. aut subsistens cum essentiali distinctus realiter ⁊ formaliter. aut distinctus formaliter et nō realiter. aut indistinctus re ⁊ ratione. Nō ꝓmū. qz error est ponere amorē essentialē nō esse in spūsancto. Nec secundum. quia tunc spūsanctus esset amans duplici realitate. euz amorē illi sint beatifici ⁊ infiniti. ipse esset duplici realitate beatus ⁊ infinitus. ⁊ sic esset beator ꝓre ⁊ infinitior ꝓre. Nec terciū. qz saltē formaliter eēt infinitior et beator pater. Nec quartum. quia amor essentialis nō est subsistēs. nec ꝓduct⁹ nec ꝓꝓrius vni ꝓsone. quoz oppositū verū caret de alio amore si daretur ⁊ ꝓ consequens nō ꝓtēnt esse indistincti re ⁊ ratōe. Sed qz ille ad modūz Solye gladium ꝓꝓrium refert ad certamen quo ꝓtēnt ꝓsterni. idō dimissis opinionibz ⁊ multoz sanctorū auctōribz quibus in diuis asserit tam sapientia qđ amor eēntialis. ac etiā sapiētia ⁊ amor ꝓsonalis. nec non sapiētia genita ⁊ ingenita ⁊ amor

Aurcolus

Jdēscō.

Lōfirmat

Lōtra ad reolū.

productus et improductus. solū adducā cōtra euz ppria sua dicta que ille doctor ponit i eadē qōne. i qua ex intēctione format ratōnes supradictas. Dicit em q̄ i deo sint due sapiētie. Una quidē formalis. que est cōmūnis tribz. et pfectio simplr. et nō est aliud q̄s veritas put sibi sunt oīa in p̄spectu tāq̄ apta et nuda. Alia ē sapia obiectiua q̄ nō est pfectio simplr. sed est ipm verbū claudēs i se veritatem cum proprietate indistincta ab ea Et s̄l̄r dicit q̄ ē duplex amor. Unus quidē formalis qui est pfectio simplr. Alius s̄o pcessi uus. qui nō est aliud q̄s spūs amāns seu vinculū. cōsio vel nexus. Et quia illa dicta clare p̄tradit̄ cōclusionibus ductis p̄tra doctore nōstz. et quattuor rationibz quas ex dictis illius doctoris adduxi. imo quasi p singula verba rationes ille possunt duci p̄tra vltima sua dicta. et dicta p̄tra rationes. igit̄ non tenerē m̄dere ad eas. gratia tamē exercitij ad eas

Ad p̄mū ergo dico ad minozē q̄ quis eētia diuina sit idē quod amor productus qui est spūs sanctus realiter. dicit tamē rōne. qz cū p̄sona in sua formali ratione formaliter includat proprietatē quā formaliter nō includit essentia i sua formali ratione. pater q̄ dicit ratiōne. et p̄sequēs mior illa ē simplr falsa. Nā a quocūq̄ inclusū differt ratione ab eodēz includēs differt ratione. sed p̄sonalis p̄rietatis q̄ includit i diuina p̄sona differt ratōe a diuina eētia cū eētia fm suā formalē rōem sit ad se et p̄rietatis relatiua sit ad aliud. ergo p̄sona pura amor. p̄duc̄ s̄leu spūs sc̄s includens talē p̄rietatē ad minus fm ratiōnē differt a diuina eētia. cui p̄positū dicebat i p̄dicta minoz. **Ad sc̄d̄m** dicēdū q̄ quis eētia filio cōicet̄ et sola p̄rietatis producat. tñ illa est vera q̄ totus filius est genitus et productus. et p̄sequēs sapiētia p̄sonaliter sumpta potest dici genita. et eodem modo de amore et sp̄ritusācto. **Ad primā** ratiōnē alterius siue p̄positio nis dicēdū q̄ quis amor p̄sonalis nō sit aliud realiter q̄s veritas sicut nec ipsa p̄sona. tamē sicut p̄sona potest dici producta ratione p̄rietatis quā formaliter includit que vere est producta. sic et ipse amor. **Ad s̄firmatōez** dicēdū q̄ amor p̄sonalis de quo nos loq̄mur est eo mō infinitus quo quelibet diuina p̄sona ē infinita pura infinitate diuine essentia. et sicut nō obstante q̄ p̄sona filij vel spūs sancti est infinita tamen est producta. sic et tal̄ amor est productus quis sit infinitus. et p̄sequēs fm ratiōnē differt̄ ab amore eētiali. igit̄ vt

sic poterit multiplicari. **Ad sc̄d̄m** dicēdū q̄ vtq̄z amor est in spūs sancto indistinct̄ realiter. distinctus tñ fm rōem. vt sup̄ius dixi.

Ad argumentū p̄ncipale dicēdū q̄ nō est simile qd̄ in maiori sumit̄ p̄ simili de sapere et diligere. quia fm dicta sanctorz sape in diuis t̄mmodo sumit̄ essentialiter. Propter hoc dicit Aug. vii. de trini. ca. v. q̄ si pater esset sapiens sapiētia genita. cū sapere sit idēz quod ēē pater esset filio. sed diligere non solum sumit̄ eētialiter. verū etiā notionaliter. ḡ rē.

Distinctio tricesimatercia.

Est supradicta rē.

Postq̄z mgr̄ a distinctiōne sc̄da vsq̄z huc tractauit de eētia diuina. p̄sonis. ac p̄rietatibz. h̄ insitit̄ eoz ad inuicē p̄parationibz. Et diuidit̄ i duas p̄tes. Quia p̄mo p̄pat̄ p̄rietates ad p̄sonas et ad eētiam. inquiredo eoz ab inuicē d̄nti am. Sc̄do p̄cise compat̄ p̄sonas ad eētiam. dist. xxxij. ibi. **P**redict̄ est adhiēndū. **P**rima i duas. Nā p̄mo hic ponit̄ veritatis d̄t̄erminatio. Sc̄do p̄ria argumētatio. ibi. **D**oc aut̄ negāt. **P**rima i duas. Nā p̄mo mgr̄ ondit̄ p̄rietatē p̄sonalē esse idē realiter diuine p̄sonae. Sc̄do ostēdit̄ eandē proprietatē esse idē realiter diuine essentia. ibi. **N**ō em p̄prietatis. **S**equit̄ illa ps. **D**oc autē negant. **E**t diuidit̄ in duas p̄tes. Nā primo arguit̄ iā dictā veritatē ratione. Sc̄do auctozitate. ibi. **V**erū tñ nondū rē. **P**rima in duas. Nā primo arguit̄ ex dictis quozūdā doctorz. Sc̄do ex dictis hereticoz. ibi. **L**et̄z hereticoz. **P**rima in duas. **N**am primō ponit̄ Hilberti p̄retam arguitiōnē. **S**ecundo mgr̄ interponit̄ suā responsonem. ibi. **E**oz doctrinis nouis.

Sequit̄ illa ps. **L**et̄z hereticoz **E**t diuidit̄ i tres p̄tes. Nā p̄mo mgr̄ i argumēt̄ hereticoz asserit̄ eē fraudulentiā et calliditatē. **S**ecundo m̄det̄ eoz argumēt̄ iuxta catholicā r̄t̄atē **T**ercio ondit̄ ex r̄t̄isōe sua om̄i q̄ndā iat̄tigibile difficultatē. **S**c̄da ibi. q̄rū audacie. **T**ercia ibi. **S**z forte q̄rel̄ **S**eq̄t̄ illa ps. **V**erū tñ nōdū. **E**t diuidit̄ i duas fm q̄ p̄dictā r̄t̄atē arguit̄ p̄ duas auctes. **S**c̄da ibi. **I**tez ill̄ p̄bis. **Q**uelibz illaz diuidit̄ i duas **Q**uia p̄mo p̄ auctē opponit̄ **S**c̄do soluit̄. et p̄tes pat̄t̄. **L**irca istā. xxxij. dist. quero.

Verū p̄rietatis relatiua i diuis realiter differat ab essentia. **E**t videtur q̄ sic. qz que differūt q̄dditatue differt

Ad 2

Ad p̄ncipale argumētū.

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

re iuxta illa sua dicta...
 dupl̄c̄ amor. s̄ amicitia...
 e sp̄s sanctus. Quis...
 e quidā doctor. **P**rim...
 plus. **S**c̄do ratiō...
 doctor p̄mo q̄m...
 nis. **Q**uia q̄m...
 fm ratiōnē s̄i vni...
 ductiōne nec ratiō...
 idē quod amor fm ratiō...
 nō productus vt pater...
 i. ergo nec amor. **P**rim...
 in filio cap̄t̄ esse p̄ p̄sona...
 p̄sonalis filij. et cōmū...
 n̄lectio infinita nō est...
 nō infinitus nō est...
 p̄rietatis p̄sonas fm...
 potest cat̄p̄licē p̄tra...
 i actualis producta...
 ctus in spūs sc̄o. **S**ecundo...
 p̄ diuis nō p̄t̄e...
 ic. quoz vt sit eētia...
 uia impossib̄l̄t̄e p̄t̄e...
 vna sit eētialis ratiō...
 lēna sunt p̄sonas. et p̄...
 q̄s veritas. ergo rē. **E**t...
 nōr in diuina sit formā...
 a formalit̄ sit infinita...
 runt multiplicari. **P**rim...
 no amoz. vms eētia...
 s. aut in spūs sancto est...
 s sine eētiali. aut ibi...
 distinctus realiter eētia...
 s formaliter et nō ratiō...
 e et ratiōne. **N**ō p̄m...
 osē eētiale nō est...
 ndum. quia tunc spūs...
 upl̄c̄ realitate. et...
 infinitus. igit̄ est dupl̄c̄...
 imus. et sic esse beat...
 Nec t̄erū. qz talē s̄o...
 beat̄z p̄tre. **N**ec...
 n̄ialis nō est sub̄st̄ia...
 as vni p̄sonae. quoz...
 lo amor si daret̄...
 et esse indistinct̄ ratiō...
 moduz. **S**oluz gl̄ad...
 certamen quo p̄t̄er...
 opinionibz et multoz...
 us in diuis essentia...
 n̄ialis. ac etiā lap̄s...
 on sapiētia genit̄a p̄p̄ri...

entitative. et p[ro]p[ri]etas real[is] s[ed] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia
 in diuina d[omi]ni q[ui] d[omi]n[ati]o[n]e. cu[m] sint diuerso[rum] ge-
 ner[um]. q[ui] r[ati]o[n]e. Co[n]tra. cu[m] s[um]ma simplicitate nul-
 laten[ter] p[otes]t e[ss]e realis d[omi]ni i[n] eod[em] supposito. s[ed] p[ro]-
 sona diuina vt h[ab]et p[ar]t[em] e[ss]e simplex sic e[ss]entia. et p[ro]-
 p[ri]etas est summe simplex. q[ui] p[ro]p[ri]etas o[st]endit ex e[ss]en-
 tia diuina et p[ro]p[ri]etate. q[ui] p[ro]p[ri]etas et e[ss]entia nul-
 lo m[od]o poterit real[iter] differre. Dicitur q[ui]ntu[m]
 or videda. P[ri]mo de eo q[uo]d q[uo] q[ui]nt. Sc[on]do
 v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua real[iter] differat a p[ro]p[ri]etate di-
 uina. Tercio v[er]o p[ro]p[ri]etates diuine sint i[n] e[ss]en-
 tia et p[ro]p[ri]etate. Quarto v[er]o n[on] obstat q[uo]d p[ro]-
 p[ri]etates diuine differat ab e[ss]entia diuina sola
 ratione possimus saluare q[uo]d p[ro]p[ri]etates inter
 se realiter differant. et p[ro]p[ri]etas faciant realiter
 differre.

Articulus 1 **Quatuor ad primus**

v[er]o p[ro]p[ri]etas relatiua i[n] diuina real[iter] differat
 ab e[ss]entia. sic procedat. Ponat[ur] em[en]t] duos p[ro]-
 siones quas reputo veriores. et dicitur sancto-
 rum magis co[m]formes et recitabo oppositarum
 opinionu[m] motiua. et resp[on]debo ad ea. P[ri]-
 ma conclusio erit affirmatiua. Sc[on]da erit nega-

Loco 1 **1**

tiua. Prima conclusio est. q[uo]d p[ro]p[ri]etas relati-
 ua a diuina e[ss]entia differat s[ecundu]m ratione[m] q[ui] d[omi]n[ati]o[n]e
 1 u[er]a. Quia rationes formaliter includentes ta-
 lia que p[ro]p[ri]etate mutuo se excludit neces-
 sario differunt. sed rationes diuine e[ss]entie et p[ro]-
 p[ri]etatis relatiue sunt h[om]o[log]e. ergo r[ati]o[n]e. Maior
 patet. p[ro]p[ri]etas minor[is]. quia ratio diuine e[ss]entie
 includit esse ad se et n[on] ad aliud. sed ratio rela-
 tiue p[ro]p[ri]etatis includit esse ad aliud et non esse

2 ad se. P[ri]mo fundamentu[m] differt ratione ab eo
 cui[us] est fundamentu[m]. quia alia est ratio funda-
 tis. et alia fundati. sed diuina e[ss]entia est funda-
 mentu[m] omniu[m] p[ro]p[ri]etatu[m] relatiuaru[m]. ergo r[ati]o[n]e.

3 P[ri]mo q[ui]cunq[ue] sic se habent q[uo]d s[ecundu]m nostru[m] modu[m]
 intelligendi vnu[m] alter[um] p[re]supponit illa necessa-
 rio differunt ratione. quia alia est ratio p[re]suppo-
 nentis. et alia p[re]suppositi. nu[m]q[ui]d em[en]t] ides s[ecundu]m ean-
 dem ratione[m] sumptu[m] p[re]supponit seip[s]u[m]. sed
 s[ecundu]m nostru[m] modu[m] intelligendi p[ro]p[ri]etas relati-
 ua p[re]supponit e[ss]entiam. ergo r[ati]o[n]e. Sed contra

Aureolus 5

ista conclusio est quida[m] doctor qui circa ista
 xxxij. distinctione dicit. q[uo]d relatio in diuinis
 non solum n[on] differt ab e[ss]entia realiter et for-
 maliter. sed nec s[ecundu]m ratione[m] differt ab ea. Et
 istud hic n[on] probat. quia dicit se hoc probat
 se distinctio[n]e. i. q. i. articulo. ij. sui scripti. vbi
 cum ipsum ex intentione perlegeret. non inuenit
 ad istud suu[m] p[ro]p[ri]etatu[m] nisi hanc p[ro]sequen-

tiam. Si relatio in diuinis ratione differret
 ab e[ss]entia. tunc p[ro]p[ri]etas diuina aliquo modo ef-
 set co[m]posita et n[on] o[mn]ino simplex. Et ex dictis
 suis p[otes]t probari p[ro]p[ri]etas. et falsitas p[ro]sequens.

Probat p[ro]p[ri]etas sic. Cui[us] p[ro]p[ri]etas dicitur ra-
 tione ip[s]u[m] p[ro]p[ri]etatu[m] est co[m]positu[m] salte[m] s[ecundu]m r[ati]o[n]em.
 q[ui] t[ra]nsit[ur] in id[em]tate[m] alicui[us] n[on] tollit co[m]posi-
 tionem nisi illius generis s[ecundu]m q[uo]d t[ra]nsit. puta si t[ra]-
 sit realiter tollit co[m]positio[n]e[m] realis. si formalit[er]
 tollit co[m]positio[n]e[m] formalis. Si ergo relatio t[ra]-
 sit s[ecundu]m esse et s[ecundu]m rem. et manet p[ro]p[ri]etas distincta e[ss]entie
 s[ecundu]m ratione[m]. igitur ex tali t[ra]nsitu non tollitur
 omnis co[m]positio. q[ui] manet co[m]positio s[ecundu]m r[ati]o[n]em
 ratione[m]. Falsitas p[ro]p[ri]etatis possimus p[ro]bare q[ui]nt
 q[ui]nt modis. P[ri]mo sic. Qui dicit omne nihil
 excipit. sed determinatio p[ro]p[ri]etatis extra desu[m]. tri-
 ni. et si. catho. c. firmiter credimus. dicit sim-
 plex o[mn]ino. ergo nullus modus co[m]positio-
 nis nec realis nec formalis nec rationis ponē-
 dus e[st] deo. Sc[on]do sic. Dis p[ro]p[ri]etas simpl[er]
 i[n] summo ponēda est i[n] deo. sed simplicitas e[st] p[ro]-
 p[ri]etas simpl[er]. q[ui] in vnoquoq[ue] melius e[st] esse sim-
 plex q[uam] non simplex. ergo infinita simplicitas
 erit in qualibet diuina p[ro]p[ri]etate. sed non esset ibi
 summa vel infinita simplicitas si esset aliqua
 co[m]positio rei vel rationis Tercio sic. vbi
 cui[us] est co[m]positio[n]e[m] conceptu[m] ibi alter co[m]po-
 s[ecundu]m] est p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis tanq[ua]m p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis
 onē. vt conceptus aialis p[ro]p[ri]etatis conceptu[m] r[ati]o[n]alis.
 et vniuersaliter vbi cui[us] est co[m]positio[n]e[m] ibi vnu[m] co[m]-
 ponibilium est i[n] potētia ad alter[um]. et q[ui] potētia
 imp[er]fectione[m] dicit. q[ui] vbi e[st] co[m]positio[n]e[m] s[ecundu]m r[ati]o[n]em
 onē ibi e[st] imp[er]fectio illius generis. et p[ro]p[ri]etas conse-
 quens talis co[m]positio[n]e[m] in p[ro]p[ri]etate diuina que e[st]
 p[ro]p[ri]etatis summa pon[er]i n[on] potest. Quarto sic. r[ati]o[n]e
 us est quo maius vel melius cogitari n[on] po-
 test. s[ecundu]m Ansel. p[ro]p[ri]etatis ca. ij. Sed deus
 cogitatur melior si cogitatur o[mn]ino simplex re-
 et ratione. quia vt sic magis attribuit sibi p[ro]-
 p[ri]etatis simplicitatis in summo q[uam] si cogitatur
 simplex re. co[m]positus vero ratione. Quin-
 to sic. Anselmus de incarnatione verbi. ca. v.
 ait. Si esset aliquid quod nec actu nec intel-
 lectu dissolui posset. maius esset q[uam] quod in-
 tellectu dissolubile esset. itaq[ue] si omne compo-
 situm saltem cogitatione dissolui potest. qui
 dicit deum esse co[m]positu[m] dicit aliquid ma-
 ius deo se posse intelligere. t[ra]nsit ergo eius in-
 tellectus ultra deum. quod null[us] p[otes]t facere in-
 tellectus. Et p[ro]p[ri]etas hanc auctoritate[m] p[ro]p[ri]etatis illud
 doctus dicens. q[uo]d hanc auctoritate[m] adaptatione
 non indiget. cum p[ro]p[ri]etatis co[m]positio[n]e[m] continet euidē-
 ter. Sz ista op[er]atio[n]e[m] reputo valde dissolua
 reollu.

Probatio p[ro]p[ri]etatis.

Probatio falsitatis co[m]sequens.

Contra illud.

1 2 diffonem a veritate et a dictis scilicet. Quia si relatio diuina nec re nec ratione distingueretur ab eentia. tunc non magis maneret in diuinis genus relationis quam quantitas vel qualitas. et sic de alijs. et sequens est falsus. et expresse contra hoc etiam in l. de trini. pto sequentiam. quia pro ratio cetera predicamenta a relatione non numerantur sube diuinis. quia si diuina eentia perfecte diffiniret ratio illa comprehenderet omnem absolutum in diuinis. et ideo realiter absoluta in diuinis transiret in diuinam essentiam secundum rem et secundum rationem. Si igitur relatio transiret secundum rem et secundum rationem non appareret quomodo magis genus relationis maneret in diuinis quam genera absolutorum. P. si paternitas et filiatione in diuinis transiret in diuinam substantiam secundum rem et secundum rationem sicut cetera absoluta tunc esse patris vel esse filii diceretur secundum substantiam sicut esse magni vel esse sapientis. quod tamem expresse negat Aug. ij. de trini. c. v. Ite. v. de trini. ca. i. ait. quod deus est sine quantitate magis et sine qualitate bonus. nunquam tamen inuenitur quod sit sine relatione pater. Ex his igitur et multis similibus apte colligitur. quod relatio manet in diuinis essentie distincta magis quam cetera absoluta. sed non manet secundum rem. ut tu etiam dicis. ergo manebit secundum rationem. Ad rationem in contrariis dico quod si loqueris de simplicitate reali. tunc nego sequentiam. Si autem loqueris de simplicitate rationis. ita quod hoc solum dicitur de omni simplex quod tunc modo est conceptum. le vnica ratione. tunc cedo contra. sed nego falsitatem contra. quia diuina persona potest dici substantia verissima ratione eentis. et ut sic dicitur ad se. et potest dici ut verissimum relatiuum rationis relationis qua credit ad aliud. ut sic dicitur patris ad aliud et non ad se. ratione quorum conceptum eadem persone competunt due rationes forma liter distincte. secundum aliquid et ad aliud sui. puta secundum eentiam et relationem. Ad probationem primam dicens. quod diligenter attendendo verba illi de decretalis tunc illud simplex omnino quod tu assumis de persona decretalis exprimit de essentia diuina. Ista namque sunt verba ad litteram illius decretalis. firmiter credimus et simpliciter confitemur quod vnus est solus verus deus. eternus. immensus et incommutabilis. omnipotens. ineffabilis et incomprehensibilis. pater et filius et spiritus sanctus. tres quidem persone sive substantie substantie sue nature est simplex et indistincta re et ratione. quibus relatio diuina sit ab essentia distincta ratione. Ad secundam dicens. quod simplicitas in summo est prouecta in

deo in quantum tollit omnem diuersitatem reze reale compositione facientium. quia ut sic dicitur perfectio nem. non autem in quantum tollit distinctionem rationum. realis enim simplicitas est impossibilis in diuinis. quia ad ipsam sequitur confusio personarum. Nam si paternitas in diuinis esset omnino indistincta re et ratione ab eentia. tunc non magis sibi opponeret oppositio ad filiationem quam ipsi essentie. et prosequens non magis distingueret patrem a filio quam ipsa essentia. propter quod omnes diuine persone eent indistincte. cum ratione eentis nullam habeant distinctionem. Etiam minor cum sua probatione posset negari. quia in tota spera actiuorum et passiuorum hoc vniuersaliter videmus quod quanto res est compositior tanto est perfectior. et quanto est simplicior tanto est imperfectior. quod patet procedendo a simplici elemento versus ad corpus mixtum. a mixto ad vegetatiuum. a vegetatiuo ad sensituum. a sensitiuo ad intellectiuum. puta ad hominem. qui tam ex parte forme quam etiam ex parte materie videtur esse compositior. cum forma sua plures requirat potestas et in materia sua sint plures dispositiones et organa. Ad tertia dicens. quod maior sic videtur sumpta non est vera. quia quantum talium conceptum est iunctio quibus ex parte rei nulla respondet realis distinctio. tunc nec vnus proprie proficit per alterum. nec vnus est in potentia ad alterum. potentialitas enim vnus conceptus ad alterum presupponit ex parte rei aliquam potentialitatem. quam totaliter negamus in diuinis. Et ideo distinctio rationum quam ponimus in diuinis nullam penitus ibi arguit imperfectioez. Ad quarta nego minorem eius probationem. maxime loquendo de tali dispositione rationis. cui nullo modo ex parte rei correspondet compositio. Ad quinta dicens. quod illa verba Anselmi. possunt intelligi de compositio subiecti cum accidentibus separabilibus. et de compositio eiusdem subiecti cum accidentibus inseparabilibus. quia prima dicuntur dissolubilia actu. puta sortes et albedo. alia vero dicuntur dissolubilia cogitatione et intellectu. sic corpus et ingredere. cignus et albedo. vel homo et risibile. vel corpus dicitur predicamentum subiecti. et trina dimensio quantitas. et quod omnia illorum dissolutio presupponit reale compositioem. ideo maius et melius est quod isto modo nec actu nec cogitatione dissolubile est. Talis autem dissolutio locum in diuinis non habet. Sed conclusio negatiua quae promissa est illa quod proprietates relatiue in diuinis non differunt realiter a diuina eentia. Et pro illa conclusioe posset esse quasi omnia quibus predictus doctor nititur improbare distinctionem rationis in diuinis. P. si relatio in diuinis et essentia differret realiter. tunc hec

io in diuinis ratione
plena diuina aliquid
o omnino simplex. Et
in diuina et falitas
na sic. Et si diuina
tunc est. et postquam
identitate aliquid non
s generat. fm qd dicit
ut compositio realis
o formalis. Et arguitur
rem. et maior est
igitur et taliter non
positio. quia manet
sitatio in diuinis
quo sic. Qui dicit
examinatio ad p
o. c. sumerit credentia
ergo nullus motus
is nec formalis nec
Sedo sic. No
nda est i. sed
q. in vno quoq
simplex. ergo
bet diuina persona
in finem simpliciter
rei vel rationis
mpositio conceptus
fectibilis per alter
receptus alicuius
liter vnica. et po
est i. potius ad
ne dicatur. vbi
imperfectio illius
compositio in p
a ponit potest. Qu
maius vel melius
nel. prologion ca. 8
melo: si cogitat
quia ut sic magis
phicatas in summo
c. copositiu varo
ne: p/
selmus de incarnat
Ter aliquid quod ne
dmi posset. maius
dissolubile esset. ut
em cogitatione
is esse compositum
posse intelligere
etra deus. quod
Et p. hanc au
rens. q. de m
et. cum p
istat opm

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Loco 2

1

2

Ad 1

Ad 2

pdicatio eēt falsa. pater est eētia. quaz tñ. b.
 Aug. sepius ponit. vij. de trini. Patet etiā fal
 sitas eiusdē p̄ntis p̄ eundē. xv. de trini. ca. vij.
 vbi ait. Simplex habens ē om̄e illud qd̄ h̄z.
 sed fm̄ eundē Aug. p̄sona diuina ē eque sim
 plex sicut eētia. Lōsequētiā p̄bo. qz ps non
 pdicat d̄ toto. sed eētia esset ps realis ipsius
 p̄sone. qz p̄sona complecteret̄ duas res disti
 ctas. puta eētia z relationē. P̄. fm̄ Ansel.
 in diuis om̄ia sunt idē vbi nō obuiat relatio
 nis oppositio. sed inter nullā diuinā relatiōez
 z eētia ē oppositio. ḡ zc. P̄. om̄e qd̄ ē. aut
 est creatura aut creatrix essentia. sed relatio di
 uina nō est creatura. ḡ nō poterit realr differ
 rea diuina natura q̄ est creatrix eētia P̄.
 dicit. x. metaph. Om̄e ad om̄e aut idē aut di
 uersū. igit̄ relatio diuina aut est idē qd̄ eētia
 diuina. z sic habet̄ p̄positū. aut diuersa ab ea
 z tūc necio erit creatura. P̄. impossibile est
 esse realē d̄ntiā inter ea que de se inuicē pdicā
 tur i abstracto. sed relatio diuina z eētia sūt
 hm̄oi. qz sancti cōiter cōcedūt illā. paternitas
 i diuis est diuina eētia. z eōuerso essentia di
 uina est paternitas diuina. ḡ p̄prietas relati
 ua nō differt a diuina eētia. Sed p̄trariū
 istius quidā tenētes arguūt sic. Eadez res
 i diuis nō potit esse p̄ncipiuz oppositōz. sed
 vnitas z distinctio sunt opposita. z eētia est
 cā seu p̄ncipiū vnitatis. z relatio distinctōis.
 qz fm̄ Boetiū eētia p̄tinet vnitatē. z relatio
 multiplicat trinitatē. P̄. impossibile est q̄
 eadē realitate qua aliqua p̄ueniūt realiter dif
 ferūt realiter. qz opposita nō p̄nt p̄uenire aliq̄
 bus fm̄ idē z rōne eiusdē. sz p̄ z filius ab in
 uicē realiter differūt realitate paternitatis z fi
 liationis. z p̄ueniūt realiter realitate sui fūda
 mēti. puta realitate diuine essentie. ḡ realitas
 relationis diuine est alia a realitate eētie. et p̄
 z p̄ntis realiter d̄nt relatio et eētia. P̄. sicut
 se habet̄ modus eēndi p̄ se z modus eēndi in
 alio ad ea i quibz fundant̄. sic modus eēndi
 ad aliud se habet ad illud i quo fundat̄. sed mo
 dus eēndi p̄ se z modus eēndi i alio differūt
 ab illis i quibz fundant̄. qz p̄nt etiā ab ipsis se
 pari. sicut p̄z i humanitate xpi q̄ nō existit p̄
 se. z quāritate panis in sacramento altaris que
 nō est in alio. ḡ relatio q̄ est modus eēndi ad
 aliud silr differt realiter a suo fūdamēto. P̄
 illa quoqz quodlibet ē vera res et vnū inuenit̄
 sine alio. illa nō sunt vna res. et p̄ntis differt
 realiter. sed eētia diuina ē vera res. et p̄ntitas
 diuina cū sit realis relatio est vera res. z eētia
 inuenit̄ i filio i quo nō paternitas. Si. n. pa

Durādus
 et mlti aliq̄
 q̄ relatio re
 alr d̄nt afū
 damēto

ternitas eēt i filio. tūc filius eēt p̄. Si aut̄ es
 sentia diuina nō esset in filio. filius nō eēt de
 us. ḡ paternitas z eētia differūt realr. Et eo
 dē mō arguit̄ de alijs om̄ibz relatiōibus diui
 nis. P̄. quoz eēt realiter d̄nt illa necio dif
 ferūt realiter. sed eēt ad se qd̄ est eēt diuine essen
 tie. z eēt ad aliud qd̄ ē esse diuine relatiōis d̄nt
 realiter. ergo eētia z relatio d̄nt realr. P̄ 6
 expositio syllogismo arguit̄ sic. Dec eētia
 ē hec p̄ntitas nullo mō realr d̄ntis ab ea. hec
 eētia est hec filiatio nullo mō realiter d̄ntis
 ab ea. ergo hec filiatio ē hec p̄ntitas nullo mō
 realiter d̄ntis ab ea. conclusio est falsa. ergo aliq̄
 p̄missaz. z qua rōne vna ē falsa eadē rōne
 z reliq̄ erit falsa. P̄. de his q̄ sunt realr idēz 7
 nō p̄nt verificari p̄tradicōria pdicata. sed eēt
 cōicabile verificat̄ de eētia. nō eēt cōicabile ve
 rificat̄ de diuina relatiōe. ergo eētia z relatio
 nō erūt realiter idē. P̄. q̄ vni z idēz nume
 ro sunt eadē inter se. sunt eadē ad minus illo
 mō quo sūt eadē illi eidē numero. ḡ si pater
 nitas z filiatio sunt realiter idē eētie. tūc erūt
 realiter idē inter se. z p̄ntis pater z filius nul
 lo mō eēt realiter distincti. cū p̄ntitate z fili
 atione tm̄modo distiguant̄. P̄. sicut rela
 tio fm̄ rationē ē h̄z modo rōnis ad suū fūda
 mēti. sic se habet̄ relatio realis mō reali ad
 suū fūdamēti. sed nō p̄t esse relatio fm̄ ra
 tionē qn̄ differat rōe a suo fūdamēto. ergo nō
 poterit eēt relatio realis qn̄ differat fm̄ rē siue
 realiter a suo fūdamēto. P̄. q̄ncūqz aliqua 10
 p̄ueniūt realiter i aliquo tūc non p̄nt differre
 realiter inter se nisi p̄ ca q̄ addūt sup̄ illud i q̄
 realiter sunt idē. z p̄ntis nō p̄nt h̄re maiorē
 d̄ntiā inter se q̄ sit d̄ntia illius additi ab illo
 i quo realiter p̄ueniūt. Sed pater z filius p̄ue
 niūt realr i diuina eētia. z solā p̄ntitatē z filia
 tionē addūt sup̄ eā p̄ quas etiā tm̄modo dif
 ferūt inter se. ergo si p̄ntitas z filiatio ab essen
 tia nō d̄nt realiter. nec p̄r z filius p̄ eas pote
 rūt realiter differre. P̄. q̄ sunt eadē realiter 11
 vno plificato plurificat̄ z reliquū. sed relatio
 nes diuine plurificat̄ z nō eētia. ergo zc. P̄ 12
 quoz ē distincta vnitas eoz est distincta ent
 itas siue realitas. sed relatiōis diuine est vni
 tas q̄ eētie. ergo z alia realitas. Maior p̄z
 qz ens z vnū p̄uertunt̄. P̄. si relatio nō dif
 fert realr a fūdamēto. tūc nullum eēt relatiuū
 fm̄ eēt. sed omne relatiuū eēt relatiuū fm̄ dici
 falsitas p̄ntis p̄z i pdicamētis. p̄ntia etiā p̄z.
 qz illud ē relatiuū fm̄ dici qd̄ nō est in pdica
 mēto relatiōis. P̄. si relatio diuina nō dif
 ferret ab essentia. tūc nec p̄sona diuina posset 14

Durādus
 et mlti aliq̄
 q̄ relatio re
 alr d̄nt afū
 damēto

differre ab eēntia. psequētia p3. qz psona nihil
 includit nisi relatione z eēntiam. Sed pbat
 falsitas pntis triplr. Pumo sic Quia q sunt
 idē realiter quicqd assumit in vnitatē vnus
 etiā assumit in vnitatē alterius. sed humani/
 tas dñi nostri iesu xpi est assumpra in vnita/
 tē psonē. z nō i vnitatē nature. g. zc. Scdo
 sic. qz psona generat et generat. sed eēntia nec
 generat nec generat. Tercio sic. qz psona re
 fert. sed eēntia nō refert. P. q sūt realr idēz
 illud qd realiter puenit vni realiter puenit al
 teri. sed relatio in diuis realiter distinguit. eēn
 tia nō nō distinguit. g. nō sunt realiter idem.

15

Istā vltimā rōem mgr facit i sra 3 scđm.
 Et ppter hanc rationē z similes quas forte
 nō dum vidit distin. aut mgr ex verbis. b.
 Dilarij. q illud nō attingit nec tenet. verbor
 significatiā rei ipsius natura psumit. Et sub
 dit. Nibi i sensu labes ē. i intelligētia stupor
 zc. Un ego fateor pdictas rōes esse diffici
 les. Quia nī sancti doctores qsi vniuersa
 liter. z spāliter Hilarius. Aug. Bocti. et eti
 am magister in sra. sunt pme opinionis. ideo
 nō solū opinioē doctoz meoz allec. s3 i ob/
 sequiū catholice fidei ppter determinatōz vli
 calij p mā delusionē tenebo. z pdictaz rōmz
 dissolutōem attēptabo. Determinatio autē
 cōclij extra de sum. tri. z si. catho. ca. damna/
 mus. qstū ad istā materiā sic ait. Nos autē
 sacro approbātē cōclio credimus z pitemur
 cū Petro. q vna quedaz res ē in compōsibil
 quidē z ineffabilis. que veraciter ē pater z fi
 lius z spūsanctus. tres simul psonē. ac singilla
 tim quelibet earundē. et ido in deo solūmodo
 trinitas z nō quaternitas. qz quelibet triuz p
 sonaz est illa res. vtz substātia. eēntia seu na
 tura diuina. Et. j. subdit. Licet igit alius sit
 pater. alius filius. ali spūsanctus. nō tñ ali
 ud. sed illud qd est pater ē fili. z spūsanctus
 oīno idē. Istud vltimū verbū nō pōt glo/
 sari 3 nostraz opinioē. nisi glosa corrupat te
 xū. Nā si spūsanctus ē oīno idē ei qd ē p. i. di
 uine eēntie. tūc nihil pōt esse in spūsancto qd
 differat realiter a diuina essentia. P. omne
 quod ē. aut est suba. aut accidēs. aut creator
 vtriusq. fm q ait Alphorabius in libro d or
 tu sciētiāz. sed relatio diuina nō potest esse ac
 cidēs. cū nullū accidēs sit in deo. nec substan
 tia creata. qz tunc psona p ipsaz 3stituta esset
 creatura. necessario igit dabis q sit ipse crea
 tor. z psequens differre nō potent realiter a
 creatrice eēntia. P. in quacūqz psona sunt
 3 distincētes res. illa necessario ē 3posita. sed in p

retalif
i. pdi

1

2

3

sona diuina est eēntia diuina z relatio. igit si
 differēt realiter. quelibet diuina psona eēt cō
 posita. quod repugnat vere phie. ac etiam ca
 tholice veritati. P. quicqd ē alia eēntitas a
 diuina eēntia hoc est alia bonitas. cū ens z bo
 nū puentant. igit si diuina relatio differēt ab
 eēntia realiter. tūc i diuinis eēt alia bonitas a
 bonitate deitatis. z psequens psona plus ha
 beret de bonitate qz eēntia. z psona patris plu
 res haberet bonitates qz ceterē psonē. cūz plu
 res pnteat relatiōes. q omnia sunt erronea. g.
 erronea vidēt ea que ponit pdicta opinio ex
 quibus sequūt illa. Ad pumūz ergo dico
 q quis eidē rei fm eandē comparatōz nō pos
 sint attribui opposita. tamē fm aliā z aliam
 comparatiōē nihil obstat eidē rei cōpetere op
 posita pdicata. Hoc em videmus etiā in crea
 turis. Nā vltima superficies corpis locātis re
 aliter eadē existēs p comparatiōē ad corp. cir
 ca quod est vere ē locus. et p comparatiōē ad
 corpus i quo est nō est locus. qz ita est locus
 locati q nō est locus locātis. z ita est superficies
 locātis q nō est superficies locati. Sic eadem
 res que est paternitas comparata ad diuinā es
 sentia nō est principiū distinctiōis. qz cū rela
 tio p se z fm se nō distinguat nec distinguat
 nisi a suo opposito. ad diuinā autē eēntiaz pa
 ternitas nullā h3 oppositiōē. g. comparata ad
 eēntiam ab ipsa nō distinguit. sed p realē trā
 sitū in ipsam sibi realiter idēficat. z p conse
 quēs vt sic nō distinguit sed vnit diuinas p
 sonas. cū omnes sint vnū in diuina eēntia. Ea
 dem tñ paternitas comparata ad filiationē cui
 oppositiōe relatiua realiter opponit. distinguit
 psonaz patris cui est ppuetas realiter a filio
 cui ppuetas ē filiatio. sicut z ipsa realiter di
 stinguit a filiatione cui realiter opponit. Ad
 scđm dicēdū q opposita pnt cōpetere eidē ra
 tione eiusdē realitatis. aliter tamē z aliter cō
 pate. sicut patuit de loco z superficie. In mul
 tis etiā alijs possent cui esset eūdem similia inue
 niri ad illud ppositū declarandū. Idē. n. mo
 tus realiter compatuus ad agēs. puta pside
 tus vt pcedit ab agēte est actio z nō passio. et
 idē numero motus compatuus ad patiēs. est
 passio z nō actio. Ad terciū dicēdū q isti
 modi cū sint diuersoz genēz nō sunt ad inui
 cem compabiles. nec pōt aliquid euidētē p
 bari de vno p similitudinē reprā in alio. vtru
 tamē esse p se z cē i alio differāt realiter ab his
 quoz sunt modi. magis vidēt spectare ad ter
 ciū libz qz ad pmū. igit vsqz ibi differo hmōi
 discussiones. Ad quartū dicēdū q maior

4

Solutio.
ronuz pdi
cte opionis
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

c

Instantia
Solutio

nō est vera. qz fortes ē vera res. et hō inuenit sine forte. qz inuenit in platone. et tñ hō i forte nō est alia res a forte. forte dicit q non est idē hō in forte et platone Rūdeo q supposito q vnitas specifica esset vnitas realis vt quidā dicit. tūc oporteret q eadē entitas realis eēt in forte et platone q esset vtriqz eadem. et tamē in platone eēt sine forte. et in forte sine platone. Vel supposita opinione. puta q qd ditas oīm hoīm esset vna idea separata. tūc fortes non diceret aliam rem ab illa idea. qz tūc fortes nō esset homo si realiter differret ab illa humana quidditate. et tamē illa eadē quidditas inueniret in platone sine forte. qz fortes realiter differret a platone. Sic quis eētia diuina sit vera res. et paternitas sit vera res. et essentia sit in filio in quo nō dicit esse pater/nitas. ex hoc nō sequit nec cōiunct inter paternitatem et essentia realis differētia. quis conuincat quedā incōuertētia. Sed fallacia consequētis esset si diceret. Ista nō sunt adaequate et conuertibiliter idē. ergo nō sunt realiter idē

Ad 5

Ad quintū nego minorē. qz esse relatiōis nō est esse nisi inq̄tum est ad esse. Et quia in comparatione ad eētiam relatio nō adest. cuz nō habeat realē ordinē oppositiōis ad ipsas. ergo vt sic ipsum adesse transit in ipm esse diuine eētiae. comparatione autē ad oppositum ipsa relatio adest. et vt sic ipsa adesse distinguitur et multiplicatur. et ideo in diuinis est vnicū esse totius trinitatis. licet ibi sint plura adesse. que tamē adesse nō ponit numerū cū illo vnico esse eo q transeat in ipm.

Ad 6

Ad sextum dicendū q sicut supius pbau distictōe. xi. q. ij. articulo. i. p. expositiozū syllogismū nihil concludit necessario qn mediuz excedit et inadaequate se habet cū extremis. et qz eētia diuina excedit paternitatem que est idē filiationi. a qua differt ipsa paternitas. iō zc.

Cū p eandē formā pōt pbari q pater sit filius p duas pmissas verissimas. quarū oppositū dicere est hereticū. vt pater in decretali supius allegata. Dicā em sic. Hec eētia est hic pater. hec essentia est hic filius. ergo hic filius est hic pater. Cū igit conclusio falsa sit. et nullū peccatū sit in materia pmissarū. ergo peccatū est in forma syllogismi exposito: ij. cuius forma consistit in hoc q mediū sit hoc aliquid signatū. et tunc necesse est extrema coniungi. vt dicit in libro prior. illud autē quod excedit respectu excessi nō est hoc aliquid sed q si quale quid. id est quid commune. Ad septimū dicendū q contradictoriā p̄dicata p̄nt veri

Ad 7

ficari de eodē fm aliā et aliaz comparationē. Posset etiā dici q eētia vt est idēz p̄prietati relatiue nō est comunicabilis. eētia em vt comunicata p modū generatiōis est in filio. et idē realiter cū filiatione. et vt sic puta vt comunicata p generationē est i solo filio. et in nulla alia p̄sona. eadē eētia vt p̄ inspirationē comunicata. est idē inspirationi passiuē. et vt sic est in solo sp̄s̄sancto. vt autē est fontana deitas siue ratio v̄lis diuine pullulationis. sic est in patre. et est idē paternitati. et vt sic non est i aliq̄ alia p̄sona Posset etiā dici q comunicabile et incōmunicabile p̄nt eē idē realiter nō adaequate. vt supius patuit i exemplis introductis. Ad octauū dicendū q p̄nitas et filiationis sicut sunt idē realr i diuina eētia re absoluta. sic etiā re absoluta sunt idē inter se. nō tñ ppter h̄ sequit q sint idē inter se re relata Ad nonū ddm q nō ē sile. qz nō optet sp̄ daretā tā distinctionē i re quantā dam⁹ i rōe siue in actibz rōis Ad decimū ddm q maior p̄nitas ē vera et p̄nitas fallā. Est em vera i hoc q aut. qn aliq̄ sunt idē alicui realr tūc non p̄nt differre nisi p ea q addūt sup illud. sed ē fallā i hoc q adiuigit q nō possit eē maior d̄nitas eoz inter se qz sit d̄nitas illi⁹ additā ab illo in q̄ puenit illud adiuictū nō ē vez nisi sit tal' ordo et comparatio illoz q addūt ad aliud in q̄ puenit. q̄lis ē ordo et comparatio illoz inter se. Sic em nō est i p̄posito. qz p̄nitas ad filiationē habz ordinē realē et comparat ad ipsam sicut ad suū oppositū. sed nec p̄nitas nec filiatione ad eētiam habet ordinē realē nec opponit ei. Ad xi. ddm. q maior nō est vera i his. que quis sint idē realiter. tñ nō se habēt adiuictē adaequate. dato em q eēt idea platōis p̄riculana multiplicat et non idea. et tñ quodlibet p̄ricularum esset realiter idē illi idee. sic in p̄posito.

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Ad 12

Ad 13

Ad 14

Ad xij. nego minorē. qz entitas relatiōis vt comparat ad eētiam nō fundat aliam vnitatem ab vnitatem eētiae. Ad. xij. nego p̄ntiā Ad pbationē ddm q relatiuū fm eē nō oportet q fm se totū sit i p̄dicamēto relatiōis. qz implet fūdāmētū qd nō cōtinet alteri⁹ p̄dicamētū. Ad. xij. nego fallitatem p̄ntis. Ad p̄mā p̄bationē ddm hūanitas xpi nō est assumpta i vnitatem p̄sonae verbi. sic q idēnce trāscat in p̄sonā verbi. qz sic nō maneret creatura. sed p̄tātō dicit assumpta in vnitatem p̄sonae. qz sufficit a p̄sona verbi. et nō habet p̄prietatem p̄sonalitatem. sed qz p̄prietatem retinet naturā. ideo nō dicit assumi in vnitatem nature. Ad. ij. patuit supius dist. v. cum illam materiā trāscraui. Ad

h. ddm. q. psona refer. q. includit relatōem in comparatione ad oppositū. eētia aut nō refer. q. quis dicat eandē entitatē quaz dicit psona. nō tñ dicit eā sed eandē comparatiōem.

Ad 15

Quantuz ad secūn

dū articulum. vtrum pprietates relatiua differat realiter a psona diuina. dico q. relatio seu pprietates diuina non differt realiter a psona diuina. Quia pprietates relatiua habet a psona diuina. sed psona diuina nō differt ab eo quod hz. cū sit simplex omīno. et simplex habens eōme illud quod habet. vt ait Aug. xv. de trim. ca. vj. §. 7c. P. pprietates relatiue nō differūt realiter a diuina eētia. ergo nec a psonis quas constituit. Antecedēs pz in articulo pcedētī. pbatio pntē. q. totum constitutum nō differt a pte constituēte nisi in qstuz includit alterā partē que distincta est ab illa Dato igit q. vna ps non sit distincta ab altera parte. iam ipm totū a nulla eius parte poterit distinctui. Cū si materia et forma nullā haberēt inter se realē dntiam. tūc totū constās ex materia et forma nec differret realiter a materia. nec a forma. Sed pncipia constitutiua seu constitutiua diuine psonae sunt veritas et pprietas. q. cum inter se nullo modo realiter differāt. nec a tota persona poterūt differre. Sed ptra hāc pclusionē fuit opinio Hilberti porretani de qua opinione dicet i sequētī articulo. Probat aut illa opinio qstuz ad pntem articulū sic. Idē nō constituit seipm. sed vt pceditur a nobis pprietas constituit psonaz. §. non erit idē realiter cum psona. P. q. sunt idem realiter illa psona et illud p dicitis realiter. sed psona patris generat. §. paternitas generaret psona filij est incarnata. ergo filiatio esset incarnata. Nec oīa et multa similia sunt incōueniētia. ergo 7c. P. omne qd relatiue dicit ē aliquid excepto eo qd relatiue dicit. vt p 3 p Aug. in li. de trimi. sed psona est illud qd relatiue dicit. ergo relatio erit aliqd excepta persona q. relatiue dicit. P. illud quod cuz altero realiter puenit. et ab eodē realiter differt. h. non pōt esse suū pncipiū distinctiuū. sed psona patris puenit in veritate realiter cuz filio. et differt pntitate realiter ab eo. ergo psona patris nō est paternitas q. est suū pncipiū distinctiuū. Minor patet ex fide. Maior probat. q. si eēt suū pncipiū distinctiuū. tunc

setoto distingueret ab illo. et psequens i nullo reali posset conuenire cuz eo. P. si psona nō notio esset psona. tunc vel eēt psona pducta vel nō pducta. si pducta: tūc nō posset conuenire patri. si nō pducta. tūc nō posset conuenire filio. quoz vtrūq. est simpliciter falsū

Sed illa nō cōcludūt. Quia sicut ppter omnimodā simplicitatē q. est in diuina veritate est realiter idē quod deus. sic ppter omnimodā simplicitatē psonae diuinae cū sit eque simplex sicut natura. pater est idē realiter qd paternitas. et q. libet alia diuina psona ē idē quod sua psonalis pprietas. et idē cōsēdū ē de alijs duabus notionibz. pura de innascibilitate que ē idē qd p. et cōi notioe que est idē patri et filio. eo q. vtrūq. sit cōis. Ad primū ddm q. quis inter constituens et constitutū semp pcer nat aliqua dntia. tñ qñ constitutū intelligit eē simpliciter simplex. tūc illa dntia nō ē realis. sed sufficit q. sit rationis. et p hoc ad maiorem cum dicit. idē nō constituit seipm. veruz est idē re et rōne. Nūc autē ita est q. inter psonā et eius pprietatē dntia rōnis dari pōt. 7c. Ad scdm q. maior nō est vtrū vera. quia quis aliqua sunt idē realiter. tamē ppter aliū et aliū modū se habendi. vel ppter aliū et aliū modū significādi. aliquid vere pōt affirmari de vno quod tamē vere negat de altero. Si em daretur vna linea circularis. tunc illius lineae cum sit in diuisibilis fm latitudinē curuitas. conuexitas et concauitas necessario essent idē realiter. et tamē illa curuitas ita esset extrinsecus conuexitas q. nō esset cōcauitas. et intrinsecus ita esset cōcauitas q. nō cōuexitas. Et si illud repitur i creaturis aliquibz ppter eozuz aliquale simplicitatē. quāto magis est pcedendū in psonis diuis. quaz simplicitas oīs creature simplicitatē in infinitū excedit. Ad terciū dicendū q. p illud dictū nō intelligit Aug. q. i diuinis sit aliquid realiter differēs ab eo quod relatiue dicit. sed sufficit fm Aug. q. differat rōne. quia ipse met ait q. simplex ē quicqd habet. et fm eundē Aug. psona ē eque simplex sicut natura Ad qrtū nego maiorē. Ad pbatiōem nego pntiā. q. quis illud tale sit realiter idē quod suū pncipiū distinctiuū. tamē ita distinctui suo pncipiū distinctiuo. q. nō distinctui fetoto vel seipso. et hoc ppter differentia rōnis que pcerit inter ipm et suū pncipiū distinctiuū. et propter aliū et aliū modū se habendi conuenientē eidē rei put habet rationē pncipiū distinctiuū. et put habet rationē totius distinctiuū.

Extra gillbertum

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

m. alia et alia comparatione... q. cōna vt est idē psona... omniū generatiōis est in filiatiōe... ratiōis est i solo filio... dē eētia vtrūq. psona... psonam pntem... vt autē est fontana... ame pullulatiōis... gatemitan. et vtrūq. dicit... Posset etiā dicit q. dicit... icabile pnt ē dicit... quus patris i eētia... octauū dicit q. psona... e idē realiter i diuina eētia... absolute sunt idē realiter... q. sint idē inter se... q. nō ē ille. q. nō eēt... onē i re quantā dicit...

Articls 2

di. Hilberti

Ad 5 Ad quintū dōm. q̄ illa diuisio ē insuffici-
 ens. qz̄ communis notio nec est p̄cise p̄sona pdu-
 cta nec p̄cise p̄sona nō producta. sed est vtra/
 qz̄ simul. Nam put est in patre sic est realiter
 p̄sona nō p̄ducta. put s̄o est in filio sic est ve-
 re ⁊ realiter p̄sona producta.

Quantū ad terciū

Artic' 3

Lōclo 1

articulū. vtz̄ pprietates diuine sint in eētia
 ⁊ in p̄sonis. pono duas ꝓclusiones. P̄ua est
 qz̄ pprietates relatiua est in eētia diuina. Qz̄
 omnis realis relatio est in suo fundamēto. s̄z̄
 pprietates relatiua in diuinis est realis relatio
 cui⁹ fundamētū est ipsa eētia diuina. vt tra-
 dit eōis doctrina. ergo ꝛc. P̄. q̄n̄cūqz̄ aliq̄
 ꝓcurrunt ad ꝓstitutōem alicui⁹ quoz̄ vnū se
 se h̄z̄ vt p̄ncipiū ppriū ⁊ distinctiuū. alteruz̄
 s̄o vt p̄ncipiū eōe ⁊ nō distinguēs. tūc sp̄ p̄n-
 cipiū ppriū ⁊ distinctiuū itelligit aliq̄ mō in-
 esse ipsi p̄ncipio cōi. S̄z̄ relatiua pprietates et
 diuina eētia sic ꝓcurrūt in diuina p̄sona. qz̄ p̄
 pprietatē p̄sona distinguit ab alijs p̄sonis. ⁊
 p̄ eētiam ꝓuenit cū eis. ergo ꝛc. Forte di-

Instantia

Solutio

Lōclo 2

ct̄. si paternitas eēt in diuina eētia. tūc diuī-
 na eētia formaliter esset pater. Lōsequētia
 p̄z̄. qz̄ forma inexistens alicui formaliter de-
 nominat ip̄m. Sed falsitas ꝓsequētis patet
 qz̄ tūc eētia generaret. nā omne qd̄ ē forma-
 liter pater hoc generat vel genuit. opposituz̄
 aut̄ istius ostēsum est sup̄ius. Et eodē mō se-
 quit̄ qz̄ eētia diuina denotet a filiatiōe filius.
 ⁊ sic eētia erit genita. q̄ oīa sup̄ius sūt repro-
 bata. R̄ideo qz̄ relatio originis non deno-
 minat fundamētū. sed t̄mō ꝓpositū. An
 etiā i creaturis actus originis pura generare
 nō pōt ꝓuenire nisi ꝓposito. id̄ relatio origi-
 nis pura p̄nitias nō denotat potētā genera-
 tiuā q̄ est eius fundamētū. s̄z̄ solū ꝓpositū.
 potētā em̄ generatiua nō dicit pater. sed ꝓ-
 positū generās. Relatio igit̄ diuina cū sit i ef-
 fentia sicut i fundamēto cōi. nō denotabit eam
 formalr. licet i abstracto ꝓdicatōe idērica q̄li-
 ber diuina pprietates ꝓdicet de eētia. Sc̄da
 ꝓclo ē qz̄ relatiue pprietates i diuinis sūt i perso-
 nis. Qz̄ illud qd̄ se h̄z̄ p̄ modū p̄ncipiū for-
 malr ꝓstitutū h̄ ē eo qd̄ formalr ꝓstitutū p̄
 ip̄m. sed pprietates relatiua i diuinis ē illud qz̄ p̄
 sona diuina i eētia incoicabili ⁊ p̄sonali formalit̄
 ꝓstitutū. q̄ ꝛc. Maior p̄z̄. p̄bō minorē. qz̄ illa
 p̄sona diuina formaliter ꝓstitutū quo ab alia
 diuina p̄sona p̄cise distinguit. sed pprietate p̄so-
 nali p̄sona diuina ab alia diuina p̄sona p̄p̄e

distinguit. Illa etiā minor satis p̄z̄ ex dictis
 sup̄i disti. xxvi. P̄. illud qd̄ a sanctis dicit̄
 adorandū in p̄sonis diuis hoc est in p̄sonis
 diuis. sed in p̄fatōne de trinitate ⁊ videt esse
 dictū Gregorij dicit̄. ⁊ i p̄sonis pprietates. ⁊
 in eētia vnitas. ⁊ in maiestate adoret equa-
 litas. forte dicitur qz̄ si in persona diuina
 esset pprietates relatiua. vel illa relatio esset de-
 us. vel nō esset deus. Si esset deus. tūc non
 possit distinguere p̄sonam diuinā a p̄sona di-
 uina. cui⁹ oppositū tu assumis in p̄batōe p̄ri-
 merationis. Si nō. tūc p̄sona diuina esset
 composita ex deo ⁊ ex non deo. quod eēt extre-
 ma ⁊ maxima cōpositio. cui⁹ oppositū sup̄i
 est assumptū cum dicebat. qz̄ p̄sona diuina ē
 simplr simplex. P̄. ꝓtra ambas ꝓclusiones
 pōt argui simul sic. Sicut se habet inesse ad
 p̄ se eēt. sic se habet ad aliud esse ad inesse. sed
 qz̄ accidentis eēt esse inesse. vt patet. iij. metab.
 ideo accidenti repugnat p̄ se esse. ergo qz̄ rela-
 tionis eēt esse ad aliud eēt. vt patet. v. metaph.
 ⁊ in libro ꝓdicamentoz̄. ideo videt qz̄ relatiōi
 repugnet inesse. Illud potuit eēt motiuuz̄
 Gilberti ꝓrretani. qui posuit relationes di-
 uinas nec esse p̄sonas nec eēt in p̄sonis. sed ꝓ-
 suit eas afforis assistētes ipsis p̄sonis. Et
 forte etiāz̄ illo motiuo mouebat. Quia illud
 qd̄ fm̄ sui naturā ē quedā dependētia. h̄ nec ē
 illud nec ēi eo qd̄ totalr independēs ē. sed rela-
 tio fm̄ sui naturā ē qdā dependētia. cū s̄m̄ eēt
 sit ad aliud eēt. ⁊ t̄ā eētia diuina ē totalr inde-
 pendēs qz̄ etiā diuina p̄sona. q̄ relatio nec ē ꝓso-
 na nec eētia. nec poterit eēt eētia nec in ꝓso-
 na. q̄ ꝛc. Cōtra illā ꝓcludem etiā fuit ꝓposi-
 tū qd̄ dixit qz̄ relatio diuina ē idē oīno qd̄ ꝓso-
 na. sed nō ē i p̄sona. cui⁹ rō eēt potuit. Quia vt
 p̄z̄. iij. ꝓhicoz̄. idē nō ē i seꝓso. sed relatio di-
 uina ē idē oīno tam eētie qz̄ p̄sonis. q̄ nec ꝓ-
 terit eēt in eētia nec i p̄sonis. qd̄ ē ꝓ vtrāqz̄ cō-
 clusionē. P̄. om̄e qd̄ ē in altero est in eo fm̄
 aliquē modū eēndi in. assignatū p̄ ꝓhm̄. iij.
 ꝓhicoz̄. sed fm̄ nullū illoz̄ modoz̄ ꝓssum⁹
 dicere relationē eēt in eētia diuina vel in ꝓso-
 nis. q̄ ꝛc. Maior p̄z̄. Maior declaraf̄ ꝓ indu-
 ctione. Un⁹ em̄ illoz̄ modoz̄ ē sicut spes i ge-
 nere. ali⁹ eēꝓuerso sic gen⁹ i sp̄e. Terc⁹ sic for-
 ma accēntal̄ ēi subiecto. Quart⁹ sic locatū i lo-
 co. Quit⁹ sicut forma s̄balis i eo cui⁹ ē forma.
 Sext⁹ sicut rex in regno. Septim⁹ sic res i fi-
 ne. S̄z̄ nullo illoz̄. vtz̄. modoz̄ relatio diuina ē i
 p̄sonis vl̄ i eētia diuina. q̄ ꝛc. Ad ꝓmū dice-
 dū qz̄ illa relatio ē de⁹. ⁊ cū dicit qz̄ tūc nō disti-
 gueret. dico qz̄ licet nō distinguat vt est deus

Instantia

Porreta-
nus.

ꝓpositi-
nus.

Solutio.
Ad i

qz vt sic nō habet oppositam oppositionē. tñ
 distinguit vt habet rationē erumpentis origi-
 nis. qz vt sic vel erūper vt origo actiua. t tunc
 seipsa distinguit ab origine passiuua. t distin-
 guit psonam quā constituit a psona cōstitu-
 ta origine passiuua. vel econuerso erumpit vt
 origo passiuua vt passiuuz licet accipe in diui-
 nis mō quo dicimus generationē passiuā eē
 in filio. t spirationē passiuam eē in spū sancto
 sic distinguit econuerso seipsa ab origie acti-
 ua. t distinguit psonam quā constituit a per-
 sona constituta origine actiua. Ad secundū
 dū nego maiorē. qz illud quod ad aliud ē eri-
 am inest. licet nō semp p modū accidentis in-
 sit. Ad terciū dicendū qz minor nō est vera
 q̄tum ad hoc qz relationē dicit fm se eē depen-
 dentia. Ad pbationē dicendū. qz quīs suum
 eē sit ad aliud eē. hoc tamē nō arguit depēde-
 tiam nisi rōne impfectōis fundamenti ipsius
 relationis vel suppositi quod ipsa relatiōe re-
 fert. sed diuine relationis tā fundamentū qz
 suppositū quod ipsa refert sunt infinite pfecti-
 onis. ergo ipm ad aliud eē diuine relationis
 nullam penitus dicit dependentiā. rōne cui⁹
 relatio nō possit eē tam in eēntia qz in psonis.
 quīs aliter t aliter. qz in eēntia est vt in fūda-
 mento. sed in psona vt in relatiuo seu in sub-
 iecto quod refert p ipsam. Propter qd etiam
 ipsa relatio diuina eēntiam diuinā nec teno-
 minat. nec constituit. nec distinguit. psonaz
 dō denominat. constituit t distinguit. Ad
 quartū dicendū qz quīs res finita non possit
 eē in seipsa. tamen res infinita sub vno mo-
 do vel vna ratione considerata potest eē in se
 ipsa sub alio modo vel alia ratione accepta.
 Ad quintū nego maiorē. qz sicut ait Dila-
 rius. t habet in lra distinctōis sequētis. s. di-
 stin. xxxij. nō ē humano sensu de deo loquen-
 dū. Si q̄s tñ hic aliquo mō vellet assilare il-
 lis modis positus ab Aristo. tunc posset dici
 qz eē diuine relationis in psona aliquo mō as-
 similat hoc modo eēndi in assignato ab Ari-
 storele. qz sicut forma substāntialis rē cui⁹ est
 forma determinat t distinguit. sic etiā relati-
 ua p̄prietat determinat t distinguit psonam
 diuinā. Propter qd ait Dam. li. iij. ca. vi. de
 his diuis p̄prietatibz. qz sunt characteristice
 determinatiue vel distinctiue hypostasialis nō
 nature. Sed modus quo sūt in eēntia nō p̄-
 bñ reduci ad aliquē illoz modoz Arist. nisi
 valde large accipiat ille modus quo formam
 accidentale dicit inesse extendēdo modū illū
 p omī eo qd est in aliquo sicut i fundamento

Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5

etiam qualitercunqz dicto. scz accidentalivel
 substantiali.

Quātus ad quartū

Articls 4

articulum. vtrum nō obstāte qz p̄prietates
 diuine differant ab eēntia diuina sola ratiōe
 possimus saluare qz p̄prietates inter se realiter
 differant. t psonas faciant realiter differre. di-
 co qz quīs illa que perit ille articulus multū
 intellectum humanū transcendāt. tamē bre-
 uiter me expedien do dico qz illa sunt duo cō-
 possibilis. Ad cuius intellectū est sciendū
 qz cum relatio realiter sit quidam ordo. ergo
 prout relatio compat respectu illius respectu
 cuius fm suam rationē formalē habet reales
 ordinē. tunc ab illa seipsa realiter distinguit.
 t si quid talis relatio formaliter constituit. h
 facit ab illo formaliter t realiter eē distinctū.
 Sed put compatur ad illud respectu cui⁹ si
 ue ad quod nō habet realem ordinē. tunc nec
 seipsa ab illo distinguit. nec respectu illius il-
 lud quod constituit facit eē distinctū. Sed re-
 latio diuina ad suum oppositū habet realem
 ordinē. ad eēntiam vero diuinā nō habet rea-
 lem ordinē. ergo seipsa realiter distinguit ab
 opposita relatione. t distinguit realiter sup-
 positum p ipsam constitutū a supposito con-
 stituto p relationē sibi oppositā. ab eēntia ve-
 ro diuina differt sola ratione formalī t nō re-
 aliter. nec p consequēs suppositū qd constitu-
 it distinguit ab eēntia distinctione reali. s. so-
 lum mō distinctōe rōnis. Et illa est intentio
 fratris Egidij circa illā. xxxij. dist. vbi valde
 plix tractat illā materiā. Ad argumentū
 p̄ncipale nego minorē. qz ppter aliā t aliam
 comparōem manēte eadē entitate reali in ali-
 quibz rebz variat rō quidditatis. t idō argu-
 mentū nō pcludit intentū. Alia inuenit ta-
 lis solutio. Potest dici qz quidditas potest du-
 pliciter accipi. Uno mō p natura rei. Alio mō
 p ratione formali ipsi⁹ rei. Primo mō minor
 est falsa. quia si sic p̄prietat t essentia differ-
 rent quidditatiue. tunc differēt naturaliter.
 Sed secundo modo maior est falsa. qz pro-
 pter aliā t aliam comparōem manente ea-
 dem entitate reali in aliquibus rebz variat
 ratio formalis eiusdem rei. sicut patet per ex-
 empla que etiam in rebz creatis superius in-
 trodixi.

Nota val
 de

Ad p̄nci-
 pale argu-
 mentum.

Distinctio tricesimaquarta.

Predictis ē ad

ijciendū. Sic m̄gr̄ compar pso/ nas ad eētā. Et diuidit i duas ptes. Quia p̄mo ptractat h̄mōi comparōes. Secūdo ptractat diuinoz qualdā speciales habitudines. ibi. Sic considerandū. Quan tū ad p̄mū est sciendū q̄ ex comparōe eēt/ tie ad p̄sonas est intētio magistri ostēdere es/ sentiā diuinā eē idē realr̄ cum p̄sonis. Diui/ dit ḡ ista ps i tres ptes. Nā p̄mo oñdit quō quidā ḡ iā dictā veritatē arguūt. Sc̄do ostē dit q̄ tales sc̄pturas sacras nō itelligūt. Ter/ cio ostēdit q̄liter rōnes eoz deficiūt. Secun da ibi. Hoc quidā dicūt. Tercia ibi. Ad na/ turaz ergo rez. Sequit illa ps. Sic cōside randū rē. Et diuidit i duas. Quia p̄mo ma gister quorūdā terminoz diuinoz habitudi nes manifestat. Sc̄do q̄ dixerat breuiter res capitulat. ibi. De sacramento vnitat̄. Prima iū duas. Nā p̄mo oñdit quō quidā termi i diuis fm̄ vsū loquētū p̄dicant obliq̄. Se cūdo quomō quidā p̄dicant transumptiue. ibi. Preterea sciendū. P̄tia i tres. Nā p̄mo manifestat h̄mōi p̄dicatōes. Sc̄do insinuat quorūdā cōmuniū seu eētialiuū appropria/ tiones. Et tercio tenorat quō circa hoc nomē homouision q̄nq̄ fuerūt heretice receptōnes. Secūda ibi. Ex p̄dictis constat. Tercia ibi. Hoc nō est p̄mittendū. Circa istā dist. xxxiiij. quero hāc questionē.

Vtruz p̄sona diuina differat realiter ab eētia diuina. Et videt q̄ sic. qz q̄ in nullo realiter differūt sine quocū qz vnū est conceptibile r̄ alter. sed eētia di/ uina est c̄ceptibilis sine relatione. sicut patet de conceptibus p̄sonum r̄ iudeoz. r̄ persona cū sit relatiua nullo modo potest c̄cipi sine re latione. ergo aliqua realis d̄st̄tia est inter eēt iam r̄ p̄sonam in diuinis vt videt. Con/ tra. in qcūqz natura intellectuali supposituz natura sūt oīno idē realr̄. i illa p̄sona r̄ eētia nō p̄nt differre realiter. sed nō solū fm̄ theo/ logos. verumetiā fm̄ omnes p̄hos i x̄o siue in prima intelligētia suppositū r̄ natura sunt idē realiter. Sic breuiter pbato quattuor c̄clusiones. Primo q̄ i diuis p̄sona ab es/ sentiā nō differt re absoluta. Sc̄do q̄ non differt re relata. Tercio q̄ differunt ratione Quarto propter aliqua dicta m̄gr̄ in ista dist. xxxiiij. ostendā q̄ nō obstante predicta om̄imoda simplicitate diuina. multa tamen

transumptiue ex creaturaz similitudine dici p̄nt de deo.

Dico ergo p̄rio q̄ Lōdo

p̄sona diuina nō p̄t differre ab eētia p̄ aliqd̄ absolutū. Qz cū eētia diuina sit i q̄libet diuina p̄sona. si p̄sona diuina distingueret ab eētia p̄ aliqd̄ absolutū. cū h̄mōi p̄ncipiū distinc/ uū etiā eēt i p̄sona q̄ p̄ ip̄m distingueret. h̄mōi p̄sona eēt p̄stata ex duobz p̄ncipijs absolutis. r̄ p̄ p̄ns nō eēt deus. q̄ vt p̄z. xij. meth. ē actus simplicissim⁹ r̄ purissim⁹. vñ cū illoz p̄nci/ p̄ioz nēcio eēt i potētia ad alter. quod repu/ gnat actu puro. P̄. q̄quid re absoluta dif/ fert ab eētia diuina h̄ nō ē deus. igit p̄sona di/ uina nō eēt de⁹. c̄ntia p̄z. p̄batio ancedēt. Nā illud qd̄ re absoluta d̄rt a diuina eētia. h̄ vi det existere i alia natura a natura deitatis. P̄. oē qd̄ ē. aut ē creatura. aut creatrix eētia. igit tale absolutū vel eēt creatura. r̄ tūc nō possz eē i p̄sona diuina. nec p̄ p̄ns ipsam distingueret a diuina eētia. vel eēt creatrix essentia. r̄ tunc silr̄ nō distingueret p̄sonā ab eētia. qz tunc distingueret a seipso. P̄. illud absolutū vel eēt vltimus finis oīm. r̄ tunc nō posset differ re a diuina eētia. quia ipsa est vltimus finis oīm. implicatio etiā p̄radictionis eēt plures ponere vltimos fines. vel esset ordinatuz vel ordinabile ad fines. r̄ tunc esset creatura. nec p̄ p̄sequens posset esse in diuina p̄sona. indige ret em̄ causa ip̄m ordināte ad finem. qd̄ sim/ pliciter repugnat diuine p̄sone. P̄. si diu/ na p̄sona a p̄entitatē absolutā differret a diu/ na eētia. tunc vel ipsa diuina eētia esset for ma illius absolute entitatis qua p̄sona diuina differret ab eētia. vel informaret ab ea. s; cō sequēs ē fallum. qz cum diuina eētia sit pu/ rus actus r̄ ens simpliciter simplex. ergo nec p̄t informari nec informare. Nā quicqd̄ in format v̄l informat est saltē cōponibile huic. nec p̄ p̄sequēs poterit eē purus actus vel ens simplr̄ simplex. Cōsequētia p̄z. Nam fm̄ cō mentatorē quecūqz sunt in eodē. vel vnuz se habet ad alterū vt actus. vel vt potentia. et p̄ p̄sequens vel vt informās vel vt informatū.

P̄. quādo cūqz aliqua absoluta distiguū tur in eodē. tunc indigēt causa sup̄iori diu/ gente. igit esset aliquid sup̄ius diuina eētia diuigēs ipsam cū tali absoluto in eadem p̄so na. P̄. b̄tus Bern̄. in concilio remensi con/ tra Gilbertū porretanū qui dixit q̄ deus non erat deitas. occasione accipiens ex hoc q̄ di/

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible. Some legible words include:]
 Dico ergo p̄rio q̄...
 Lōdo...
 P̄. quādo cūqz aliqua absoluta distiguū tur in eodē...
 P̄. b̄tus Bern̄. in concilio remensi contra Gilbertū porretanū...

perat psonā diuinā realiter differre a deitate. arguit sic. Si deitas est aliquid. aut est idem quod de^o. aut aliud. Si ē idē. tūc habet ppo/ sitū dē. Si ē aliud. tūc aut ē aliqd mai^o deo. aut min^o. aut egle. Nō p̄mū. qz deo nihil po/ rest ē maius nec etiā cogitari. Nec scdm. qz tūc deo derogaret ex hoc qz haberet deitatem. Nec terciū. q̄a tūc essent plures dīj. Siceo/ dem modo posset argui in pposito. Propter iam dictā etiā rationē factā a Bernardo. sup̄ dictus Hilbertus reuocauit suum errorem in remēti concilio. put recitat Innocēti^o q̄rtus.

2 **Secundo dico qz**

psona diuina nō differt ab eētia re relata. Qz si sic. tūc relatio diuina reali differt ab eētia diuina. qz ppter qd vniū qd qz tale z ipm mag^o. falsitas vniū patet. q. p̄ma p̄cedēti Est etiāz p istis duabz cōclusionibz determinatio vltis concilij extra de sum. trini. et fide carho.

ra con
onē.
Sed p̄tra illaz cōclusionē possent multa ad duci ex illis. xv. rōnibus adductis in qōne p̄ rime p̄cedēti. z sp̄aliter tres p̄batōnes addu cte p. xiiij. rōne. Sed qz ad oia illa ibi m̄di. ideo ad p̄ns dimittant̄.

3 **Tercio dico qz per**

sona diuina differt ab eētia diuina rōe. Qz oē suppositū includēs aliqd i sua ratiōe formali qd formal^o rōe sue nature nō includit ad minus optet qz a sua natura differat fm ratiōe si nō differt fm rē. s; qdlibet diuinū suppositū i sua rōne formali includit rōem relatiōis. puta eē ad aliud. cū ipm i eē suppositū relatiōis siue relatiua p̄prietate. q̄ qd rō relatiōis nō includit i rōe eētie. vt patuit i. q. p̄cedēti. igit cū nō differat reali ab eētia. vt p̄bau i 1. z. ij. cōclusiōe. necesse ē qz differat rōe p̄. a q̄cūqz differt p̄ncipiū cōstitutiuū alicui^o ab eodē d̄rē illud qd ē cōstitutū p̄ ipm. s; p̄petas relatiua q̄ ē p̄ncipiū cōstitutiuū diuine p̄sone differt rōne ab eētia. ḡ z p̄sona.

4 **Quarto dico qz nō**

obstante p̄dicta simplicitate dei. puta qz nul/ la realis diuersitas pōt esse in deo. multa ta/ men noia p̄prie significātia res mixtas z cor/ porales similitudinariē et transumptiue po/ terunt de deo dici. Quia vt dicit̄ in topicis. Omnes transferentes fm aliquā similitudi/ nem transierunt. Sed om̄is creatura aliqua

liter assimilāt deo. qz ipsum imitat̄ sicut exē/ platum suum exemplar. z ideatū suam ideā. vt infra patebit. P. om̄e continēs aliquas p̄fectiones potest denominari p̄ eas. vel pro/ prie si formaliter cōtinet eas. vel metaphori/ ce seu trāsumptiue si eminēter continet eas. Sed deus oim creaturaz p̄fectionē cōtinet. aut formaliter aut eminēter. vt patuit sup̄ius ergo ab om̄i creatura poterit nomiari. et si nō sp̄ p̄prie tū trāsumptiue. Propter h̄ ait aug. qz deus dicit̄ leo. petra. lapis angularis. z cete/ ra h̄mōi p̄ similitudinē nō p̄ p̄prietatē. P̄ ille trāsumptiue locutiones de deo multū sūt nobis necie. qz quāto minor est p̄portio intel lectus ad intelligibile. tanto magis est neces/ se vti similitudinaria declaratōe. vt p̄ ipsam similitudinē veniamus ad noticiā veritatis. sed obiectū diuinū maxie excedit n̄m intelle ctū. qz sicut se habet oculus noctue ad lucē so lis. sic se h̄z aie nostre intellectus ad ea q̄ sunt manifestissima i natura. vt dicit̄. ij. metaph. Ipse em̄ lucē inhabitat inaccessibile quē nul lus hoim vidit nec videre pōt. i. ad 2° hi. vi. ḡ necesse est nobis vti metaphoricis z trāslū/ priuis quo ad deū appellationibz. Propter h̄ ait Dyoni. i. de angelica hierarchia. Non em̄ est possibile aliter nobis lucere diuinū radiū nisi varietate sacroz velaminū anagogice cir cumuelatū. Sed p̄tra illud occasione p̄ce dentū cōclusionū pōt instari. Quia pur^o act^o nō videt habere aliquā similitudinē cū eo quod eētialiter h̄z admixtā potentiā. Sed deus ē pur^o actus. z ois corp̄alis creatura habet eēt rialiter admixtā potentiā puta p̄mā materiā q̄ est pura potētia. vt patz. i. phisicoz. ipsa em̄ substantificat̄ p̄ posse. z potētia ē e^o diuina eētialis seu subalis. vt dicit̄ z men. i. d̄ suba orbis Lū igit oēs trāferētes fm aliquā similitudinē trāferāt. videt qz nullū nomē vici illaz rez corp̄aliū sibi possit p̄petere trāsumptiue. P̄ illud qd est oim simplex nullā videt h̄re sili tudinē cū se simplr cōposita. sed de^o est oimino simplex. cū in supposito diuio nulla sit oimno real^o distinctio. z suppositū in eo realiter sit idē qd natura. vt patz p̄ p̄dicta. ois aut corp̄al cre/ atura ē simplr cōposita. ḡ zc. P̄ similitudo est rez d̄n̄tū in eadē qualitas. vt patz. v. meth. sed in deo nulla est qualitas. qz fm August. v. de trinitate ca. i. deus dicit̄ bonus sine qua/ litate. P̄ illud non videt nobis congru/ um aut expediens quo hominibus idolatrie perhibetur occasio. Ille transumptiōnes vi dentur esse huiusmodi. Quia ex hoc qz deus

Lōtra
1
2
3
4
c 4

ico ergo prio
ia nō pōt d̄rē ab eētia
Quia em̄ diuina si d̄rē
psona diuina d̄rē p̄prie
solūti. cū h̄mōi p̄prie
i p̄sona qz p̄ ipm d̄rē
z d̄rē ex ducto p̄prie
nō ē rōe qz v̄ p̄ p̄prie
v̄ p̄ p̄prie. v̄ p̄ p̄prie
cōcō ē i p̄prie ad d̄rē
v̄ p̄ p̄prie. P̄ p̄prie
eētia diuina h̄ nō ē rōe
ē rōe. cū p̄ p̄prie
d̄rē absolute d̄rē d̄rē
d̄rē alia natura a natura
aut creatura. aut creatura
solūti vel eēt creatura. cū
diuina. nec p̄ p̄prie
eētia. vel eēt creatura
d̄rē d̄rē p̄prie
d̄rē d̄rē p̄prie
p̄prie a seip̄s. P̄ d̄rē
mus fims oim. rōe nō p̄
eētia. quia ipm d̄rē
p̄prie eētia p̄prie
e vltimos fims. vt d̄rē
abile ad fims. rōe d̄rē
quens possit esse i diuina
in causa ipm ordinat̄ ab
ter rep̄gnat d̄rē p̄prie.
sona p̄ p̄prie absolute d̄rē
n̄a. tūc. vel ip̄s diuina
lius absolute em̄tans q̄p̄
ter ab eētia. vel informā
s̄ fallum. qz cum diuina
ctus z ens simplici rōe
informari nec informari.
ar v̄ informat̄ est falli
p̄prie p̄prie ē p̄prie
de simplex. Lōtra
cōcōi q̄p̄prie sunt in eō
z ad alterū vt actus. vel
mens vel vt informā
s. quādoct̄; aliqua absolute
in eodē rōe. ind̄ḡt̄ eētia
z. igit esset aliquid sup̄
negis ipsam cū tali absolute
p̄. bonis Bern. in eōcō
Hilberti p̄prie q̄p̄prie
n̄a. occasiōi accipit̄

5
 Solutio
 Ad 1
 Ad 2
 Ad 3
 Ad 4
 Ad 5
 Ad pnci/
 pale ar gu
 mentū.

De omnis agn^o. leo vel lapis. posset aliq^s incli
 nari ad illa ut crederet aliq^d numis eē i illis
 7 p^o p^o adozaret ipsa. P. metaphozica lo/
 cutio cū sit poetica videt intellectū obfuscare.
 7 p^o p^o sequēs nō congruit scie q^d est summe ver
 nitatis manifestatiua. Ad p^o mū dicēdū q^d
 ibi est fallacia p^ontis. Dato em̄ q^d nō sit similitu
 tudo inter dū 7 creaturā corpalem ex pte po/
 tēne passiue. nō ppter hoc sequit q^d nulla simi
 tudo ipsis p^operat. q^d multe sunt p^ofectiōes cre
 ate etiā i ipsis rebz materialibz. rōne quarum
 possum^o hmōi similitudinē apphendere Ad
 scdm nego maiorē eadē rōne q^d negant maio
 rē p^ome rōis. Cū licet talia pbare possint q^d i/
 ter dū 7 creaturaz nō sit plena similitudo. q^d
 tū nulla sit similitudo hoc nō p^ouincūt Ad ter
 ciū dicēdū q^d rez similitudines magis attēdun
 tur fm species rez q^d fm genus. als em̄ nō mi
 nus essent similia albū 7 nigz q^d pueniunt in
 genere coloris q^d albū 7 album que pueniunt
 in specie. sed Aug. concedit p^ofectiōes simpli
 citer esse i deo fm rationē speciez. q^duis neget
 eas eē in deo fm rationē generis. Ad quar
 tū dicēdū q^d coipso q^d transumptiue 7 nō p
 prie sed soluz similitudinarie de deo dicunt nōia
 creaturaz. nō perhibet sed magis prohibetur
 omnis occasio idolatrādi. q^d omne verum si
 gnū est fallum signaturz. imago em̄ seu simili
 tuo herculus nō est hercules. quia si esset her
 cules. tūc nō esset vera imago herculis. quia
 fm dilariū sui ipsius aliquid imago esse nō
 potest. Et Hugo sup. ij. capi. angelice hierar
 chie ait. q^d signū veritas esse nō potest. quia ē
 veritatis signū. Ad quintum dicēdū. q^d
 ppter simpliciores qui nō sunt subtilū ratio
 nū capaces expedit sacra scripturaz vti simili
 tudinibus tractis a creaturis. cuz ipsa sit scia
 que est om̄ibus cōis. Juxta qd ait Aug. i. de
 trinitate. ca. i. Sacra scriptura puulis p^ogru
 ens nulli^o generis rez verba vitauit. Itē si ve
 limus possum^o dicere q^d in hmōi metaphozis
 etiā purissimi possumus p^oficere sensuz mysti
 cū indagādo. 7 quasi testā hmōi verborz sub
 tiliter penetrādo spūalis dulcedis nucleū re/
 q^dretes Ad argumētū pncipale nego maiorē
 q^d coipso q^d vnuz hz ordinē ad aliqd ad qd al
 terz nō ordinat. q^duis inter se reali^o sint idē. tū
 vnū q^dtū ad sui p^oceptuz coertit aliqd quod
 alterz non coertit. Posset etiā dici q^d phi
 p^oceperunt eēntiam diuinā impfecte 7 incōfus
 se 7 nō distincte.

Distinctio tricesimaquinta.

Cumqz supra

Disseruim^o. Postq^m m^o huc
 usqz determinauit de his q^d deo
 pueniūt fm intrinsecas p^ofectiōes. hic vltim^o v^o
 qz ad finē p^omi libri determinat de his q^d nō solū
 deo pueniūt ad intra. verū etiā sibi vident cō
 p^otere fm extrinsecas opationes. Nec aut^o sūt
 tria. s. scia. potētia 7 volūtas. Et fm h^o residua
 ps ist^o p^omi libri diuidit i tres pres. Nā p^omo
 tractat de dei scia. Secdo de potētia. Tercio de
 diuine volūtatē efficaciac. Scda ps incipit
 distinctione. xliij. ibi. Nunc de omnipotētia.
 Tercia dist. xlv. ibi. Jaz de volūtatē. Prima
 in duas. Nam primo agit de scia dei genera
 liter. Secūdo in compatiōe ad rationalem
 creaturam specialiter. Distin. xli. ibi. P^odesti
 natio vero de bonis. Prima in duas. Nā p^omo
 determinat de scia dei fm se. Secundo
 tractat de ea compatiue. Dist. xxxvi. ibi. So
 let hic q^dri. Prima i tres. Nā p^omo m^o p^omit
 tit ea de q^d v^o ad finē ist^o p^omi libri intēdit
 facere mētionē. Secdo o^ondit scie dei multipli
 cē fore acceptiōem. Et tercio de dei scia mouet
 questionē. Secūda ibi. Sciendū est q^d. Ter
 cia ibi. Sic p^osiderari oportet. Et hec in tres.
 Nam primo mouet questionē. Secūdo re
 citat circa eam duplicē opiniōē. Tercio po
 nit suam determinationē. Secūda ibi. Ad h^o
 autē. Tercia ibi. Ad hoc vtra moduluz. Et
 ista in tres. Nā p^omo circa p^odictā q^d oem
 miate isinuat suū p^opositū. Secdo isert triplex
 correlariū. ibi. Scia p^o. Et diuidit i tres p^o
 tes. fm qd tria infert correlaria. In q^d p^omo
 cōcludit oia ab eterno fuisse a deo scita. In se
 cundo q^d oia ab eterno fuerunt in dei scia. In
 tercio q^d omnia sunt deo p^ontia. Scda ibi. Ipe
 aut^o oia. Tercia ibi. Inde ē q^d omnia. Luca
 hāc dist. xxxv. quero.

V^o Trū primū obiectū diuine cognitōis
 sit ipa diuina eēntia. Et videt q^d n. q^d
 p^omo ac^o cuiuscūqz potēne cognitiue
 nō p^ot eē reflex^o. sed si p^omarū obiectū diuini i/
 tellect^o eēt diuina eēntia. tūc p^omo ac^o diuine i/
 tellect^o eēt reflexus. q^d primariū obiectū diuine co/
 gnitiōis nō potest eē diuina essentia. Ma
 io: p^oz. q^d actus reflexus p^osupponit actum re
 ctū. Probo minorē. quia eēntia diuina est idē
 realiter quod diuin^o intellectus. 7 p^o sequēs
 diuin^o intellect^o intelligēs diuinā eēntiā intel
 ligit seipm. sed actus quo idem seipm intelli
 git videtur esse reflexus. ergo rē. Contra.

obiectū alicui potētie maxie pporiōatū ē suū
obiectū pmarū. s3 cētia dina ē obiectū ma/
xie pporiōatū intellectu dino. g̃ zc. maior p3
pbat̃ mior. qz cētia dina dino intellectu ē to/
talr̃ adeq̃ta. sicut de se p3. g̃ zc. Dic ponaz
q̃tuor rēos P̃ria ē q̃ p̃mo cognoscit se
ipm. Sēda q̃ cognoscēdo se cognoscit alia
a se. Tercia q̃ cognoscēdo cētia suā abiqz
oī dīstictōe intrīseca sue cētie cogit̃ oīa ex/
teriora dīstincte. Quarta q̃ ipse creature a
deo cognite p̃nt aliquo mō dīca sēdaria obie/
cta cognitionis diuine.

1 Cōclusiones primā

- 1** p̃lo sic. Perfectissime cognitōis obiectū pri/
mariū d3 ēē pfectissimū. rei cognitio ē pfectis/
sima. z ipse deus ē obiectū pfectissimū. cū sit p/
fectus vli pfectōe. z i se hēat pfectōes oīm ge/
nerz. vt dīcat. v. meth. g̃ zc. P̃. simplicissi/
me cognitōis p̃mariū obiectū d3 ēē tale q̃ n̄
hīl possit cogitari simplicius. sed cognitio rei
est simplicissima. qz p̃muz i quolibet genere ē
simplicissimū illi generi. s3 i genere cognitōis
cognitio rei est oīno p̃ma. z deo nihil simplici/
us pōt cogitari. cū ipse sit oīno simplex. vt p3
3 xij. meth. P̃. cognitōis totalr̃ independēs
p̃mariū obiectū ē totalr̃ independēs. illa p3.
qz nō pōt ēē minor dependētia i ipsa cogitōe
q̃ i suo obiecto p̃mario a q̃ specificat. S3 co/
gnitio rei ē oīno independēs. qz si ēē aliqd̃ de/
pendēs. tūc ēē creatura. z sol⁹ deus ē obiectuz
totaliter independēs. qz oīa q̃ sunt citra deuz
dependēt a deo z ad ipm̃ ordinant. vt p3. xij.
meth. g̃ solus de⁹ obiectū p̃mariuz sue cogiti/
4 tōis. P̃. intellectibz oppositaz additōnum
cētibz oppositus cōperit modus tendēdi in
obiectuz. Sed intellect⁹ diuinus z intellect⁹
human⁹ sunt oppositaz additōnū. eo q̃ intel/
lect⁹ diuin⁹ sit pur⁹ act⁹ i genere intelligibiliū
vt p3. xij. meth. z intellectus n̄ sit pura poten/
tia i genere intelligibiliū. vt p3 p̃ Auer. in. iij.
de aia. Cū igit̃ n̄ intellectus p̃us cognoscit
alia a se. z mediāte cognitōe alioz deueniat i
cognitiōe suū ipsius. vt p3. iij. de aia. ergo in/
tellect⁹ diuinus tāqz p̃mariū obiectū sue co/
gnitiōis apphendit seipm. z cognoscēdo se
5 cognoscit alia. P̃. voluptuosissimū intelli/
gere rei ē voluptuosissimū. vt d3. xij. meth.
6 z diuina cētia ē obiectū voluptuosissimū. P̃
Auer. i. sua meth. ait. q̃ de⁹ intellectoz z com/
p̃hensoz sui. eo q̃ sua quidditas est spoliata a

materia. Sed p̃iā dictā veritatē sophisti
ce possēt argui sic. Nulla p̃sona diuina intel/
ligit se. ergo deus nō intelligit se. p̃ntia patet.
qz quicqd̃ uenit deo. oportet q̃ cōueniat ali/
cui diuine p̃sone. ergo a destructiōe p̃ntis zc.
P̃cedēs pbat. qz actus relationē im portan/
tes nō sunt reciproci in diuis. sed scire z intel/
ligere vel sunt ipse relationes potētie ad obie/
ctū vt quidā dicunt. vel saltē necessario cōcer/
nūt relationē. Itē Dyoni. viij. de diuis no
mibus. ait. Deus est sine sensu. sine mēte. nō
h̄ns intellectuales opatōes. Sed ista non
impediūt. Quia quanto obiectuz est purius
z immaterialius. tanto purissimo intellectu
obijct̃ prius z magis p̃prie. Sed cētia di/
uina est tenudata ab oīni materia z potētiāli
tate. vt p3. viij. phicoz. z. xij. meth. Intm̄ em̄
deus ē immaterial q̃ fm̄ Damasc. iij. li. ca. iij.
oīne aliud ad deū p̃patū grossū z materiale in
uenit̃. Intellect⁹ etiā diuin⁹ ē purissim⁹. cū sit
pur⁹ act⁹. vt p3 eodē. xij. meth. Cū igit̃ cētia
diuina sp̄ sibi p̃ns sit vt actu intelligibil. sequit̃ q̃
tal̃ cētia sibi p̃p̃rissime obijct̃. z ipse eā in/
telligat tan q̃ suū p̃p̃riū z p̃mariū obiectum.

Ad p̃mū ddm̄ q̃ relatio fm̄ rōem p̃t ēē re
ciprocā etiā i diuis. qz pater ē sibi ipsi idē. z p
p̃ns relatione idēritatis refert̃ ad seipm. s3 sci/
re vel intelligere diuinū nō cernit relatiōem
nisi fm̄ rōez. g̃ h̄mōi act⁹ p̃nt ēē reciproci i di/
uis. Ad scdm̄ ddm̄ q̃ p̃ talia v̄ba nō intēdit
Dyo. a deo negare intellectuale opatōez super/
cedentē. s3 solū deficientē q̃ p̃ent creaturiz.

Secūdo dixi q̃ de

us cognoscēdo se cognoscit oīa alia creata co/
gnoscibilia. Quā p̃fecte cognoscit aliquā cāz
necio cognoscet oē illd̃ qd̃ p̃ se causat̃ a tali cā
Sed de⁹ p̃fecte cognoscit seipm. vt p3 i d̄ d̄oe
p̃cedēt. z ipse est p̃ se cā oīm q̃ sunt citra ipm.
qz de deo ait cōmē. xij. meth. Est em̄ quoddaz
ens p̃ se ens z p̃ se vez. entitate et veritate cui⁹
oīa alia sunt entia z vera. ergo deus cogno/
scēdo se cognoscit oīa alia a se. P̃. illud
quod oīa alia dirigit in suos fines ordi/
nate. necessario cognoscit ea. qz si non cogno/
sceret tunc casu dirigeret ea. z p̃sequens nō
ordinate. Sed deus p̃ modū artis z ordiate
oīa dirigit in suū finē. Nā etiā ipse cōmen/
tator a veritate coactus. xij. metaph. ait. q̃ ca/
lores generati ex caloribz stellaz generantes
quālibet speciem speciez aialū habent mensu/
ras p̃pas ex q̃ritatibz motū stellaz z dispo/

Cōtra

Cōtra illa

Solutio
Ad 1

Ad 2

Cōclō 2

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and written in a cursive hand.]

Maiores p[ro]p[ter] q[uo]d m[ed]iura p[er]fecta e[st] r[ati]o cognoscendi
disticta ip[s]i m[ed]iuratu[m] Minor[um] p[ro]p[ter] q[uo]d p[ri]m[us]
i[n] q[uo]libet genere e[st] m[ed]iura o[mn]i[um] cetero[rum]. v[er]o d[icitu]r. r.
meth. s[ed] e[ss]e[n]tia d[iv]ina i[n]t[er] o[mn]ia i[n]telligibilia e[st] p[ri]m[us]
m[od]u[m] i[n] s[um]m[u] i[n]telligibile. cu[m] max[im]e sit i[m]m[un]is a
materia. q[ui] e[st] p[er] d[iv]in[um] i[n]telligibilitat[em]. s[ed] ipsa e[st]
m[ed]iura certissima o[mn]i[um] i[n]telligibilium. s[ed] p[ro]p[ter] n[on]
e[st] r[ati]o cognoscendi disticta o[mn]ia i[n]telligibilia.

3 P[ro]p[ter] q[uo]d q[ui]s aliq[ui]d p[er]fecte p[er]tinet p[ri]ncipia d[iv]i
sticta aliquo[rum]. illud p[er]fecte cognitu[m] est r[ati]o
disticta cognoscendi o[mn]ia ea q[ui] p[er]fecte p[er]tinet p[ri]nci
pia disticta. sed d[iv]ina e[ss]e[n]tia p[er]fecte p[er]tinet
p[ri]ncipia disticta o[mn]i[um]. q[ui] ipsa p[er]fecte co[n]tinet
p[er]fectiones o[mn]i[um]. v[er]o p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] philosophos z the
logos. s[ed] ipsa a deo p[er]fecte cognita n[on] e[st] sibi
r[ati]o disticta cognoscendi o[mn]ia. P[ro]p[ter] o[mn]e quod

4 e[ss]e[n]tia d[iv]ina disticta rep[re]s[en]tat. s[ed] intellect[us] p[er]fecte
e[st] cognoscens disticta cognoscit. s[ed] e[ss]e[n]tia
d[iv]ina e[st] o[mn]i[um] disticta rep[re]s[en]tativa Maiores p[ro]p[ter]
minor[um] p[ro]p[ter] q[uo]d n[on] minoris efficacie e[st] d[iv]ina el
sentia v[er]o forma ex[em]plaris artificis q[ui] est deus ne
v[er]o e[st] rei pot[en]tia ad p[ro]ducend[u]m. sed e[ss]e[n]tia d[iv]ina
p[er]siderata v[er]o e[st] pot[en]tia e[st] deo r[ati]o o[mn]ia p[ro]ducendi. s[ed]
v[er]o e[st] forma ex[em]plaris artificis q[ui] est deus ne
cessario rep[re]s[en]tat o[mn]ia. P[ro]p[ter] Algazel i[n] metaphi
ca sua. tractatu. iij. s[ec]t. iij. ait sic de deo. Ipse
scit se sicut e[st]. q[ui] ipse nudus. aptus z certissi
me manifestus est sibi ip[s]i s[ed] ip[s]e est. certi
tudo deo est hoc q[uo]d ip[s]e est p[ro]p[ter] z v[er]o ens. s[ed] s[ed]
essendi s[ub]st[ant]ia z accid[en]tia. et quicquid ipsa sunt
s[ed] ip[s]e ordin[em] suu[m]. igit[ur] si deus n[on] cognosceret di
stictu[m] ordin[em] re[um]. cu[m] ip[s]e sit p[ri]ncipiu[m] z fons
p[ri]m[us] ordinis. ip[s]e seip[s]m n[on] nosceret sicut e[st].
quod est v[er]o p[ri]ncipiu[m] illius auctoritatis.

5 Sedam p[re] illius c[on]clusionis sic p[ro]p[ter] q[uo]d. q[uo]d
si d[iv]ina e[ss]e[n]tia ex hoc q[uo]d esset o[mn]i[um] rep[re]s[en]tativa
e[st] i[n]t[er]i[n]sece disticta. hoc v[er]o e[st] p[ro]p[ter] aliq[ui]d disti
ctiva absoluta v[er]o relativa. N[on] p[ri]mo m[od]o. q[ui] si
tot distictio[n]es absoluto[rum] rep[re]s[en]t[en]t i[n] d[iv]ina el
sentia quot ipsa rep[re]s[en]tat. tunc cu[m] ipsa i[n]finita
rep[re]s[en]tet v[er]o infra patebit. sequit[ur] q[uo]d d[iv]ina el
sentia o[mn]i[um] compositio[rum] e[st] max[im]e z summe
p[ro]posita. O[mn]e e[ss]e[n]t[ia] absolutu[m] i[n] ead[em] r[ati]o distictio
ctum alteri absoluto facit ipsam e[ss]e co[m]posita[m].
z ideo si i[n]finita talia fuerint i[n] aliquo. ip[s]u[m]z
i[n]finitu[m] erit co[m]positu[m]. Nec scdo m[od]o. q[ui] h[ab]et
relationes vel e[ss]e[n]t[ia] reales vel rationis. Non
reales. q[ui] v[er]o sup[er] patuit. relationes i[n] d[iv]inis
n[on] sunt reales nisi relat[io]es originis. relat[io]es
aut[em] originis n[on] sunt distictive e[ss]e[n]t[ie] sed p[ro]
sonaz. Si deo fuerint relationes r[ati]onis. tunc
p[ro] ipsas e[ss]e[n]tia i[n]t[er]i[n]sece z ex natura rei n[on] pote
rit e[ss]e disticta. Et p[ro]firmat. q[ui] nulla rela

tio dei ad creaturam e[st] reali i[n] deo. sed sol[u]m s[ed] i[n] ra
tion[em]. v[er]o patuit sup[er]ius. sed o[mn]i[um] relatio q[ui] d[icitu]r
n[on] e[st] p[ro]p[ter] d[iv]ine e[ss]e[n]t[ie] ex eo q[uo]d e[st] creaturaz rep[re]s[en]ta
tiva e[st] relatio dei ad creaturam. s[ed] nulla tal[is] rela
tio ex natura rei i[n]t[er]i[n]sece poterit e[ss]e distictiva
d[iv]ine e[ss]e[n]t[ie]. P[ro]p[ter] eod[em] actu p[er]tinet i[n] distictio
cognoscit deus se z o[mn]ia alia a se. ergo z ead[em] r[ati]o
ne i[n]t[er]i[n]sece p[er]tinet i[n] disticta ex natura rei
z i[n]ced[en]s p[ro]p[ter] q[uo]d si plurib[us] actib[us] de[us] se cogno
sceret z alia a se. t[un]c h[ab]et m[od]u[m] actus cu[m] ip[s]o cogno
scente reali faceret p[ro]p[ter] sitio[n]es. z o[st]e[n]dit p[ro]p[ter] q[uo]d
q[ui] n[on] e[st] minor distictio i[n] p[ri]ncipat[is] q[ui] i[n] p[ri]nci
pijs. sed s[ed] i[n] m[od]u[m] cognoscendi r[ati]o i[n]telli
gendi e[st] q[ui] p[ri]ncipiu[m] respectu act[us] i[n]telligendi. z
i[n]o n[on] p[otes]t e[ss]e minor distictio i[n] actu quo de[us]
cognoscit se z alia q[ui] i[n] sua e[ss]e[n]tia q[ui] est sibi r[ati]o
cognoscendi se z alia. P[ro]p[ter] illa videt e[ss]e i[n]t[er]i[n]sece
sanctoz doctoru[m]. Ait e[ss]e[n]t[ia] Dyoni. de d[iv]i. no.
ca. vij. Divina mens n[on] ex ex[em]tibus ex[em]tia
n[on]it sed ex seip[s]a. n[on] s[ed] i[n] d[iv]isione singul[is] se
i[n]mitt[en]s. s[ed] s[ed] i[n] vna c[on]t[en]t[ur]a. Et seq[ui]t[ur] ibid[em]
Cognoscit. n. o[mn]ia materialia i[m]aterial[ia]. z di
uisibilia i[n] d[iv]isibilia. z multa vnit[er]e.

Quarto dico q[uo]d cre

ature a deo cognite p[er]t[en]t aliquo m[od]o dici obie
cta sec[un]daria cogniti[on]is d[iv]ine. q[uo]d o[mn]e q[uo]d
a deo vere cognoscit sine pot[en]t[ia] cognitiv[er]e aliq[ui]
modo obijcit. sed omnis creatura a deo vere
cognoscit. ergo aliquo m[od]o sibi obijcit. Cum
igit[ur] n[on] possit ei obijci v[er]o obiectu[m] p[ri]marium.
q[ui] sic sibi sola sua essentia obijcit. ergo obijcie
tur sibi tanq[ui] obiectu[m] sec[un]darii. Maiores pa
ter. q[ui] n[on] est p[ro]p[ter]ibile q[uo]d aliquid vere intel
ligat ab aliquo z p[er]fecte q[ui]t[ur] ad omne e[ss]e[n]ti
tate p[ro]p[ri]az z co[m]mune. z tam[en] sibi nullatenus
obijcit. Minor[um] aut[em] n[on] oportet p[ro]bare ali
cui catholico p[ro]p[ter] euid[en]tes auctoritates sa
cri canonis z sanctoz doctoroz quib[us] affirmat
de[us] o[mn]ia cognoscere nude z ap[er]te. Sed v[er]o tra
riu[m] istius ponit quida[m] doctor. Ait e[ss]e[n]t[ia] p[ri]mo
q[uo]d nulla creatura nec aliquid extra deum rel[ati]o
cet ei i[n]t[er]i[n]sece obiective. nec p[ro] modu[m] obiecti
sec[un]darii. nec p[ro] modu[m] obiecti p[ri]mi Et illud p[ro]
bat sic I[m]possibile e[st] aliq[ui]d q[uo]d e[st] p[er]fecto i[n] deo
dep[en]dere a n[on] deo. s[ed] si i[n]t[er]lectio d[iv]ina termi
naret ad creaturas p[ro]p[ri]as i[n] e[ss]e p[ro]p[ter]o. t[un]c il
la i[n]t[er]lectio que e[st] de[us] p[er]fecto dep[en]deret a n[on]
de[us]. s[ed] ab h[ab]et i[n]t[er]lecta creatura. quod pa
ter. q[ui] i[m]possibile est aliq[ui]a i[n]t[er]lectione ter
minata ad aliq[ui]d obiectu[m] manere n[on] manente
illo obiecto P[ro]p[ter] p[ri]m[us] p[ri]ncipiu[m] i[n]t[er]i[n]sece e[st]

Locho 4

Ratio

Aureolus

da ps
lois p

firmat

... n[on] e[st] p[ro]p[ter]ibile q[uo]d aliquid vere intel
ligat ab aliquo z p[er]fecte q[ui]t[ur] ad omne e[ss]e[n]ti
tate p[ro]p[ri]az z co[m]mune. z tam[en] sibi nullatenus
obijcit. Minor[um] aut[em] n[on] oportet p[ro]bare ali
cui catholico p[ro]p[ter] euid[en]tes auctoritates sa
cri canonis z sanctoz doctoroz quib[us] affirmat
de[us] o[mn]ia cognoscere nude z ap[er]te. Sed v[er]o tra
riu[m] istius ponit quida[m] doctor. Ait e[ss]e[n]t[ia] p[ri]mo
q[uo]d nulla creatura nec aliquid extra deum rel[ati]o
cet ei i[n]t[er]i[n]sece obiective. nec p[ro] modu[m] obiecti
sec[un]darii. nec p[ro] modu[m] obiecti p[ri]mi Et illud p[ro]
bat sic I[m]possibile e[st] aliq[ui]d q[uo]d e[st] p[er]fecto i[n] deo
dep[en]dere a n[on] deo. s[ed] si i[n]t[er]lectio d[iv]ina termi
naret ad creaturas p[ro]p[ri]as i[n] e[ss]e p[ro]p[ter]o. t[un]c il
la i[n]t[er]lectio que e[st] de[us] p[er]fecto dep[en]deret a n[on]
de[us]. s[ed] ab h[ab]et i[n]t[er]lecta creatura. quod pa
ter. q[ui] i[m]possibile est aliq[ui]a i[n]t[er]lectione ter
minata ad aliq[ui]d obiectu[m] manere n[on] manente
illo obiecto P[ro]p[ter] p[ri]m[us] p[ri]ncipiu[m] i[n]t[er]i[n]sece e[st]

perfectū q̄ nō pficit p̄ aliqd̄ extra se nec efficien-
 ter. nec formaliter. nec coexistēter. Sed si intel-
 ligeret aliqd̄ extra se pficeret p̄ illud. q̄ intel-
 lectio est perfectio intelligētis. cū bonū vniūscu-
 iusq̄ rei consistat i sua opatione. vt pz. i. ethic.
 Nec autē perfectio coexistēter aliqd̄ extra deū. et
 ita deus pficeret p̄ aliqd̄ extra se coexistēter.
 3 P. si intuitus diuinus aliqd̄ extra se p̄tinge-
 ret obiectiue. tūc diuisio p̄tinui nō ēēt euā-
 cuata i eius intuitu. Sed p̄ns ē impossibile.
 Probat p̄ntia. q̄ aut i tali intuitu ponerent
 oēs p̄tes diuise et distincte. et tūc haberet p̄po-
 sitū. aut ponerent t̄m aliq̄ p̄tes sub certo nūe-
 ro quaz̄ qlibet vltierius ē diuisibil. et tūc diui-
 nus intuitus ēēt i potētia. et possz̄ sibi aliquid
 accrescere diuidēdo. s. quālibet illaz̄ p̄tū. imo
 posset pficere i infinitū. sicut et intellectus n̄.
 cū h̄mōi p̄tes sint diuisibiles i infinitū Et ex
 hoc inferit ille doctor q̄ impossibile ē q̄ aliquid
 aliud a deo ponat i suo intuitu. q̄ q̄ rōne ali-
 qd̄ poneret. eadē rōne oēs p̄tes p̄tinui ponerē-
 tur. Sed falsitates p̄ntis ipse pbat. Quia si
 staret diuisio p̄tinui. aut staret ad p̄tes indi-
 uisibiles. aut ad p̄tes diuisibiles. Nō p̄mo
 mō. q̄ tūc totū p̄tinuū ēēt p̄positū ex indiuisi-
 bilibz̄. Nā ex ill̄ res p̄mo p̄ponit̄ in q̄ vltimo
 resoluit. Nec scdo mō. q̄ qlibet ps diuisibil
 pōt vlteri⁹ diuidi. et sic staret diuisio et nō sta-
 4 ret P. si res extrinsece a deo q̄s intelligit po-
 nerent i eius intuitu. sequeret q̄ i diuino intui-
 tu ēēt obiectiue magnitudo actualiter infini-
 ta. Cōsequētia pbat. q̄ diuin⁹ intellect⁹ pl⁹
 pōt q̄s human⁹. sed human⁹ intellect⁹ ad quā
 cūq̄ datā magnitudinē pōt sp̄ aliqd̄ addere.
 p̄ncipiū. n. mathematicū ē q̄ magnitudo cre-
 scit i infinitū. et q̄ cuiuslibet date magnitudinē
 pōt fieri additio. q̄ et diuin⁹ intellect⁹ ad quā
 libet magnitudinē pōt addere. Aut q̄ p̄cedit
 p̄tinue successiue addēdo. et hoc nō. q̄ tūc ef-
 fet i potētia. et p̄ns imp̄fect⁹. Aut stabit ad
 aliquā magnitudinē finitā. et hoc nō. q̄ tūc
 nō omī magnitudinē posset fieri additio. aut
 stabit i magnitudine infinita. et tūc habet p̄
 positū. sed h̄ ē impossibile. s. q̄ magnitudo in-
 finita sit i diuino p̄spectu. q̄ q̄ rōne ibi pone-
 ret eadē rōne a deo posset p̄duci in effectu qd̄
 ē impossibile. Nā infinitas et actualitas con-
 tradicūt cum infinitū sit i potētia p̄mixta
 actui. vt pz. iij. phicoz̄ P. seq̄ret q̄ omnes
 sp̄s numeroz̄ ēēt actu posite i eius intuitu
 et p̄spectu. intelligit em̄ deus om̄s numeros.
 cū eius sapie nō sit numer⁹. sed impossibile ē
 vt ille dicat p̄cessum numeroz̄ in infinitū esse

euacuātū. et exiisse in actū etiā i diuino p̄spe-
 ctu. P. si deus obiectiue i suo intuitu h̄ret
 res q̄ sunt extra se. tūc si vera ē illa opinio que
 dicit q̄ deus i infinitū q̄cūq̄ specie data sp̄ p̄
 creare nobilioz̄ sp̄em. seq̄ret q̄ deus i suo intui-
 tu h̄ret aliquā creaturā i finitā i infinitū di-
 stantē a p̄ma specie. qd̄ ē impossibile. Sed
 cūdo dicit ille doctor. q̄ creature nō sunt ob-
 iecta sc̄daria terminātia intuitū diuinū relū-
 cētia tanq̄s i speculo i eētia diuina. sicut videt
 fingere imaginatio cōis. Nō sic. tūc diuin⁹
 intellectus videret creaturas p̄ aliā similitudinē
 q̄s p̄ eētia suā. Nā et nos cū videm⁹ res i aliq̄
 speculo. p̄ aliā similitudinē videm⁹ tales res.
 et p̄ aliā similitudinē videm⁹ ip̄m speculū
 sicut se habz̄ intellectio ad intellectōem. sic in-
 tellectū ad intellectū. et intuitū ad intuitū. s.
 intellectio q̄ deus intelligit creaturā nō ē alia
 ab intellectōe q̄ deus intelligit suā eētia. q̄ et
 intuitū p̄ intellectōem q̄ intelligit creaturā
 est aliud q̄ intuitū p̄ intellectōem q̄ intelli-
 gitur eētia Cōstat aut q̄ res lucēs i speculo est
 aliud a speculo. Nō igr̄ lucet creatura in deo
 tanq̄s i speculo. imo nō est aliud deū intelligere
 creaturā q̄ intelligere suā p̄p̄riā eētia. ita q̄
 nō sunt ibi duo intuita sed vnū solū. Et in-
 fra in p̄ncipio sc̄di articuli ait. q̄ nullo mō cō-
 cedi pōt q̄ deus intelligat creaturas sic. q̄ in-
 tuitū suū ferat sup̄ eētia. et ex hoc vltē⁹ p̄ce-
 dat vltz̄ ad creaturaz̄. ita q̄ sint duo intuita.
 deus. s. et creatura. et sit ibi pluralitas ac mul-
 titudo intellectoz̄. et ponat numerū creatura
 cū deo in rōne intellecti. Pōt tūc cōcedi vt
 ipse ait. q̄ deus intelligit creaturā sic. q̄ suum
 intuitū terminat ad eētiam ibi sistēdo et nō
 vltierius p̄cedēdo. et ex hoc eminēter et pl⁹ q̄
 eq̄ pollēter attingit omne aliud extra se. ita tūc
 q̄ nō sit ibi aliq̄ multitudo intellectoz̄ i deo.
 nec ponāt i numerz̄ creatura vt intellecta cuz̄
 diuina eētia vt in intellecta. sed ē p̄tinus vnū
 simplicissimū intellectū Sed illa dicta tā
 ratōi q̄ textu sacri canonis vidēt̄ repugnā-
 re. Rōni quidē. Quia om̄e agēs p̄ intellectū
 et voluntatē sicut attingit effectū p̄ opatōem
 suā p̄ductiue. sic necesse ē q̄ p̄ intellectōem su-
 am ip̄m attingat obiectiue. Sed de⁹ cum nō
 agat ex necessitate nature. ipse em̄ est agēs p̄ in-
 tellectū et voluntatē. et oēm effectū attingit p̄ su-
 am opatōem p̄ductiue. q̄ etiā attinget cuz̄ p̄
 intellectionē et voluntōem suā obiectiue. P.
 deus intelligēs creaturā intūedo eētiaz̄ suā
 mō quo ille ponit. aut intelligit creaturā esse
 aliā ab eētia suā. aut nō intelligit eā esse aliā

Secda po
suo auro.

Contra au
reolum.

deus...
 creatura...
 intellectus...
 intuitus...
 potestas...
 numerus...
 infinitas...
 actualitas...
 p̄mixta...
 actui...
 phicoz̄...
 omnes...
 numeros...
 sapie...
 numer⁹...
 impossibile...
 dicat...
 p̄cessum...
 numeroz̄...
 infinitū...
 esse

ab eētia sua. Si pmo mō. tūc nccio deus si
ue diuina eētia ⁊ creatura sunt apphēsa vt
duo intellecta seu duo intuita. qđ ille firmissi
me negat. Si scdo mō. tūc diuina intellectio
3 eēt falsa. qđ est impossibile. P. ca que a deo
intelligunt cū assertōe dīctorioꝝ illa nccio
intelligunt vt multa intellecta. ⁊ nō vt vnuz
tm̄ intellectū. Illa pz. qz dīctoria pdicata n̄
pnt̄ intelligi eidē p̄tere fm̄ q̄ idē ē. Sz de
oꝝ creaturā itelligit vl̄ eē pductā vel eē pdu
cibilē. eētia ūo suā intelligit oīno eē nec pdu
ctā nec producbilē. ḡ eētia suā ⁊ creaturam
nccio intelligit vt plura itellecta ⁊ nō vt vnū
4 tm̄. P. Si cognitio dei in solius sue eētie
intuicione sisset. et vltorius ad nihil aliud
se extenderet. tūc deus nec posset eē vltor ma
lor. nec p̄mator bonoz. qđ est p̄tra omnē ca
tholicā veritatē. Cōsequētia satis pz. qz om̄i
no sisseto i solius sue eētie simplicissimo in
tuitu cū abnegatōe oīs extēsiōis sue cogniti
onis ad qđcūqz qđ nō est sua eētia. tūc nec
bonū nec malū creaturē vt creatura est appre
henderet. ⁊ p̄sequēs talium nec p̄mator eē
5 posset nec punitoz. P. malū nullū equiua
lens habet in deo. maxie loquēdo de malo cul
pe. qđ nec virtualiter nec formaliter p̄rinetur
in deo. Cū igit̄ deus cognoscat malū culpe cu
iuscūqz pctōnis. ḡ nō oīne quod deus cognō
scit de his q̄ sunt extra se cognoscat totaliter si
scēdo in illo eminet ⁊ plus qz equiualēti sicut
tu ponis. cū nō solum deus cognoscat bonuz
sed etiā maluz. iuxta illud Prouerb. xv. In
omni loco oculi dñi p̄templant bonos ⁊ ma
los Rationes etiā sue nō concludūt. Qui
libet em̄ catholicus vt ego puto habet soluere
illas rationes. nec magis sunt p̄tra nos qz cō
tra istū qui facit eas. Nā tacēdo de illa termi
natione obiectiua. et solūmodo ponēdo qz de
us cognoscat creaturaz. nō minus procedūt
ille ratōes qz adiungēdo pdictā terminatōez

Ad p̄mū igit̄ dicendū qz minor est falsa.
Ad p̄bationē dico qz noticia qua de creatu
ras intelligit non mutat mutata creatura. q̄a
creatura nec mēsurat̄ nec causat̄. Ex sola igit̄
mutatione facta i creatura nulla mutatiōe fa
cta in dei noticia deus eandē creaturā quā qñ
qz cognouit creabile ⁊ non creatā. nūc cognō
scit esse creatā. qua desinēte esse itēz cognoscat
ipsam esse creabile. ⁊ quādoqz fuisse creatam.
Etiā illa probatio est p̄tra illū doctozem.
qz ipse in distinctōe. xxxvi. q. i. articulo. ij. di
cit. qz sciētia nostra nec requirit qz res scita sit
in se. nec vt habeat eē in suis p̄ncipijs. quia

sciētia abstrahit tam ab esse actuali ipsius sci
bilis qz ab eē eius potenciali. Et sic sciētia nō
stra haberet maiorē stabilitatez qz noticia dei
si noticia dei ad res creatas quiscūqz secūda
rie terminata mutat ad mutatiōē rerū. sicut
assumit in p̄batione illius minoris. Ad se
cundū dicendū qz deū pfici creatura coefigen
ter potest duplī intelligi. Uno modo qz deus
coefigat creaturā q̄tum ad p̄prium esse ipsi
us creature. Alio modo q̄tum ad eē representa
tum seu q̄tum ad esse cognitū. P̄mo modo
deus nō coefigit creaturā. sed secundo mō ne
cessario coefigit eaz. Eadē. n. necessitate qua
deus est p̄fectus omni p̄fectione. vt patz. v. me
taph. ipa eadē necessitate oīs creatura ē virtu
aliter p̄cta ⁊ origin aliter rep̄ntata in ipsa di
uina eētia. ⁊ nccio a deo cognita. Sicut igit̄
tur de ad eē suū diuinū puta ad hoc qz sit de
us coefigit nccio p̄tinetiam oīs creature vel
formalē vel virtualē. sic ex p̄sequēti necessario
coefigit determinatā noticiā omnis entitatis
ab ipso dñtis siue create siue creabilis. ideo
nō potest deus suā noticiā nō extēdere ad cre
aturā factam vel fiendā seu possibilē fieri. Et
quia eētia diuina nec est facta nec fiēda. nec
vnqz fuit possibilis fieri. ideo talis noticia dei
qua deus cognoscat p̄prie creaturam. aliquo
mō se extendit vltra diuinā eētiāz. nec sicut
om̄ino ibi. qz attingit alia saltē vt obiecta se
cūdana. Ad terciūz ddm̄ qz multi solēns
doctozes nō reputāt illud p̄sequēs eē impossi
bile. qz ipsi ponūt qz p̄tinuum sit p̄p̄tuz ex
indiuisibilibz. ⁊ illa ratio est vna de p̄tioribz
quas ipsi adducūt. Sed qz quasi omnes pe
ripatetici. quos ego sequor i phia. vbi eoz de
cta fidei nō repugnāt. oppositū asserūt. ideo
rūdeo ad formā rationis negādo p̄sequētiā.
Ad p̄batōem dico qz nūqz oēs p̄tes cuiuscun
qz p̄tinui ponent̄ simul i dei intuitu. qz sicut de
us nō p̄t̄ intelligere p̄tes motus tanqz entia
p̄manētia. qz de natura eaz est qz sint in qua
dam successione. sic deus nō p̄t̄ om̄s tales p̄
tes que successiue fiunt ex diuisione p̄tinui si
mul intēri. qz de natura taliū p̄tium est qz sp̄
sint in fieri. ⁊ vnqz in totali facto eē. vt patz p̄
Aristo. ⁊ omē. ij. phicoz. Nec ex hoc scia dei
ē i aliquo impfecta qz illud nō intelligit qđ n̄
ē intelligibile sicut nec potētia sua ex hoc ē im
pfecta. qz nō pducit illud qđ nō est pducibi
le puta dīctoria simul. Nec etiā pficit deus
in noticia ex hoc qz tales p̄tes noscat distincte
quas qñqz nouit indistincte. sicut nō profi
cit ex hoc qz nūc cognoscat aliquid eē creatum

Ad 2

Ad 3

in actū etiā i
no obiectū i suo
ra leuāti yora eē illa ep̄
i infirmā qz qz p̄p̄tū
oī ip̄m̄. sicut qz p̄p̄tū
ā creaturā infirmā qz
sp̄ce. qđ est impossibile
le doctoz. qz creaturā i
terminatā intuitū dñi
p̄p̄tū i eētia diuina
mano cōis. Nā dīctoria
deret creaturas p̄p̄tū
Nā t̄nos circūdat
ā similitudinē vidēt
u dñi vidētus ip̄m̄
⁊ intelligēdo ad intuitū
intellectū. ⁊ intuitū
qz deus intelligit creaturā
oī qz deus intelligit creaturā
intellectū qz intelligit
intuitū p̄ intellectu
Cōstat aut̄ qz res h̄nt
cūlo. Nō qz h̄nt
lo. Imo nō est aliud
⁊ intelligit sui p̄p̄tū
duo intuita scdm̄ dñi
quo sed i amali aut̄ p̄
⁊ deus intelligit creaturā
f̄rat̄ sup̄ eētia. ⁊ p̄p̄tū
id creaturas. qz p̄p̄tū
creatura. ⁊ sit ibi p̄p̄tū
intellectoz. ⁊ ponat noticiā
rōne intellectu. P̄mū
⁊ deus intelligit creaturā
r̄minat ad eētia h̄nt
occedō. ⁊ hoc m̄t̄
attingit om̄e dñtū
qz aliqz multitudine
i nūm̄z creaturā v̄
ntia vt in intellectu. h̄nt
imū intellectu. h̄nt
⁊ p̄tū facti canonis
quidē. Quia om̄e p̄p̄tū
at̄ sicut attingit eētia
nue. sic necesse ē qz p̄p̄tū
attingat obiectiue. Sicut
eētia nature. ipse eētia
volūtatē. ⁊ oīem eētia
em̄ pducat. ⁊ eētia
nē ⁊ volūtō em̄ sui
ligēs creaturā intuitū
le ponit. aut̄ intelligit
ata h̄nt. aut̄ nō intelligit

infans. Et ista diuidit in duas ptes. Quia primo probat in deo no ee mala. Secdo ostēdit in deo tmmodo esse bona. ibi. Et inde est. Prima in tres. Nam primo ostēdit mala no esse in deo. Secudo ostēdit q hoc no obstan te omnia mala sunt cognita a deo. Et tercio innuit q aliquo modo aliter et aliter bona et mala sunt a deo cognita. Secūda ibi. Sed quomō a lumine. Tercia ibi. Apparet itaqz

Sequitur illa pars. Prinde si diligēter Et diuiditur in duas ptes. Quia primo magister q supi dixerat explanat r declarat. Secūdo dicta sua colligēdo recapitulat. ibi. In pmissis apertū est. Circa istam dist. xxxvi. quero hanc questionē.

Vtrum mala habeant ideam in deo. Et videt q sic. quia ea que deus cognoscit vidētur habere ideam in deo.

Nam idee no solum ponūtur in deo ad operandū. sed etiam ad representandū. r psequis ad cognoscendū. Sed deus cognoscit mala no solum pene. sed etiam culpe. Nam medicus debet cognoscere infirmoz vulnera. et in ter sentētiandoz delicta. Deus autē est penitentiū medicus r curator. ipse em̄ est verus sanitarianus qui in vulnera seminiū relicti infudit vinum r oleum. r est obstinator inde r condēnator. ergo rē. Contra. illud qd de se est no ens no habet ideam ppriam i deo. quia omne quod habet ideam ppriam in deo est a deo producibile. r p consequē habet naturam entis. sed malū culpe no habet ratōez entis. cum sit quedā pūatio. r pūatio de se est no ens. vt patet. i. phisicoz. nec est producibile a deo. quia si deus produceret malū culpe tunc ipse peccaret. quod est impossibile.

Hic sunt quattuor vidēda. Primo vtz distince idee sint in deo. Secūdo vtrum in finite idee sint in deo. Tercio vtrū malum culpe habeat ideam in deo. Quarto dato q no. videndum est quomodo deus cognoscit malū.

Quātuz ad primū

vtrum distince idee sint in deo. ponam tres conclusiones. Prima est q idee i diuinis no sunt distince ex natura rei. Secunda conclusio est q no sunt distince p actum intellectus creati. Tercia est q sunt distince p actum intellectus diuini. Primā pbo sic. Si em̄ idee distinguerētur formaliter r ex natura rei i mente diuina. aut distinguerēt vt

absoluta. aut vt respectiua. sed nec sic nec sic. vt pbat. g rē. Maior patet p sufficientē diuisionē. Minorē pbo qz tum ad ambas suas pres. Primo quo ad primā. qz sicut se habet entitas ad ens. seu materialitas ad materiā. sic formalitas ad formā. sicut ergo no possunt esse distince entitates nisi sint distince entia. nec distince materialitates nisi sint distince materie. sic nec distince absolute formalitates ex natura rei nisi sint distince formalitates absolute. qz impossibile ē ponere i diuis. g rē. Ista minor etiam potest pbari p omnia que dixi distin. vi. contra formalitates. et per tres rationes quibz qōne prima pcedēti probauit sedam pte tercie conclusiois. Sed alterā pte istius minoris pbo sic. Si idee i diuina eētia intrinsece ex natura rei dicerēt distictas relatōes. sequerētur tria incōueniētia. Primū est. q deus infinite realibus relationibz referretur ad creaturam. quia infinite sūt idee in deo. vt infra patebit. quarum qualibet deus refert ad creaturam vel conceptā vt creata est vel vt creabilis est. falsitas r sequēt. patet distinctione. xxx. conclusioe. i. articulo. ij.

Secundū incōueniens est q aliqua res q idēce idēz est quod deus no erit naturaliter prior creatura. qz vt pz i pdicamētis relatiua sunt simul natura siue naturali intelligētia. g relatio quā dicit idea. r relatio quā dicit idea tū simul sūt natura. sed relatio quā dicit idea si ē entitas real. tūc n cōio ē idēce idē deo. qā omne qd ē in deo ē idē deo. relatio autē quam dicit ideatū est vera creatura cū fundet i creatura. g rē. Tercū incōueniens est. q res que ē penitus idēce idē qd deus nullā haberet causalitatem sup predictā realitatē relationis se tenētis ex parte creature. que tamē est vera creatura. quia sū Ansel. monologion. ca. ij. nulla relatio est cā relationis sibi opposite. 2 quicqd pfectionis est deo attribuendū ē. cuz ipse sit solus illimitate pfectionis. Sed disticta cognoscere vno formali pncipio ex natura rei formaliter indistincto pfectius ē qz cognoscere distincta pncipijs ex natura rei formaliter distinctis. Maior pz. Minorē pbo qz vniuersaliter videm⁹ q i oibz rebz cognituis quāto res ē nobilior r pfectior. tāto paucioribz pncipijs plura distincta cognoscit. Un̄ etiā i ipsis angelis vt patebit in li. ij. qn̄to angelus est pfectior. tanto paucioribz speciebus indiget cognoscēdo. Lum ergo deus infinite sit pfectionis. ergo in illo quod sibi ē ratio omnia cognoscēdi nulla penitus cadit

distinctio ex natura rei. Cū igitur idee sint prin-
 cipia cognoscēdi quibus deus cognoscit crea-
 turas. ut infra patebit. ergo nō poterūt in deo
 3 eē distincte ex natura rei. P. si idee que sūt
 creatorū z creabilium representatiue essent in di-
 uina eētia distincte ex natura rei tūc omnes
 beati eque plura viderēt in diuina eētia. z p
 sequens nulla posset fieri diuina reuelatio.
 cuius oppositū patet i sacra scriptura. Ange-
 lus em regni psaz restitit angelo populi isrlī
 tici q̄stum ad liberationē huius populi. ut scri-
 bit Dān. x. ca. quod nō fecisset si in diuina es-
 sentia vidisset populū tali tēpe liberandum.
 Etiam dicit brūs Dyoni. q̄ angeli superiores
 purgant z illumināt inferiores. Cōsequētiāz
 probō. q̄ q̄cquid i aliqua natura ex natura rei
 intrinsece seu naturalr ē distinctū. hoc videt
 ab eo q̄ videt illā naturam. Propter hoc em
 impossibile ē videre diuinā eētiā q̄n disti-
 cte videant diuine p̄sone. q̄ p̄sonaz distinctio ē
 intrinseca sine omī ad extra p̄p̄tōe independē
 4 ab omī actu ratiōis. P. illud quod ē p̄mūz
 i genere intelligibiliū est ex natura rei forma-
 liter vnū z indistinctū. eētia diuina ē h̄mōi
 vt de se patet. ergo zc. Maiorē probō. quia p̄
 mū est mensura ceteroz. vt patet. x. metaph.
 z p̄ sequens debet esse maxime simplex et in-
 diuisūz. vt patet ibidē. Propter qd̄ ait cōmē-
 ta. x. metaph. q̄ vnitas illius quod est mensura
 ceteroz sui generis est talis q̄ nō est diuisibilis
 neq̄ fm locū. neq̄ fm formā. neq̄ fm co-
 5 gnitiōem. P. illud idē p̄bari p̄t q̄ plūmis
 scōz auctibz. Dicit em Ansel. de p̄cessiōe spi-
 ritus s̄cti. c. iij. q̄ oīa i diuis sūt idē vbi nō ob-
 niat ratiōis oppositio. s̄z vna idea nō oppo-
 nit alteri idee relatiue. Et Dān. ait. q̄ oīa
 q̄ sūt in diuis sūt vnū. p̄ter ingeneratiōem.
 generatiōem z p̄cessiōz. Sed qd̄ isti opi-
 niois s̄nū tenētes arguūt p̄ sua positiōe sic.
 Rō cognoscēdi p̄cedit actū cognoscēdi. q̄
 distincta ratiō distinctā cognoscēs. Cū ḡ de
 eodē actu quo cognoscit se cognoscit distin-
 cte oīa alia a se. igit̄ an̄ omnē actum intelligē-
 di p̄cedūt i deo distincte ratiōes cognoscēdi
 creaturas quas ideas vocamus. z p̄ sequēs
 erūt distincte intrinsece z ex natura rei. P.
 2 assimilatio cognoscētis ad cognitū p̄cedit in
 ipso intellectu naturaliter actū cognoscēdi. q̄
 intellectus nō cognoscit nisi sit cognito assi-
 milatus. cū oīs cognitio fiat p̄ assimilatiōem.
 vt patet. i. de aīa. sed idee in mente diuina sūt
 quedam assimilatiōes quibus distincte deus
 cognoscit ea q̄ sūt extra eū. ergo talium assi-

Opi. d for
malitatibz

milatiōnū distinctio p̄cedit actūz intelligēdi
 quo illa cognoscunt distincte. P. illa que
 3 sequunt diuinā eētiā ex natura eētie non
 sequunt eā ex aliq̄ comparatiōe facta p̄ intelle-
 ctū. q̄ sicut eētia nō est p̄ intellectū. sic nec il-
 lud quod naturaliter sequit essentiā. Sed
 ista distincta exemplaria cōsequunt eētiā
 ex natura eētie. q̄ q̄cquid est in p̄sona diuina
 aut p̄uenit sibi p̄ eētiā. aut p̄ relatiōem. eo
 q̄ i p̄sona diuina nō possumus plura dare q̄
 eētiā z relatiōez. Sed idee siue rōnes rez re-
 p̄ntatiue sūt i qualibet diuina p̄sona. q̄ q̄li-
 bet diuina p̄sona cognoscit distincte oīa z nō
 p̄ p̄p̄rietatē relatiuā. nā q̄cquid p̄uenit p̄so-
 ne rōe p̄p̄rietatis relatiue nō ē cōe tribz. igit̄ p̄
 dicte rōes p̄ueniūt p̄sone rōe eētie. et p̄ s̄nū
 fm n̄m modū intelligēdi sequunt naturā di-
 uinā naturalr. z nō in nascūt p̄ actū cuiuscūq̄
 q̄ intellectus siue sit creatus siue increatus. Jō
 qd̄ā illoz cludūt q̄ ille forme an̄ oēm actūz
 intelligēdi sūt distincte i eētia diuina tāq̄ i
 speculo clarissimo oīm factibilium rep̄ntatiuo
 z exemplificatiuo. P. si ille idee eētiā disti-
 4 cte p̄ actūz intellectus cōcipiētis eētiā di-
 uinā imitabilē a distinctis rebus extra. tūc
 necessario essent ab intellectu formate. sequēs
 est falsum. q̄ ait Aug. lxxiiij. q̄ōnū. q. xvi.
 q̄ idee sūt ratiōes rez stabiles atq̄ immuta-
 biles. que et ipse formate nō sūt. ac p̄ h̄c rā-
 5 ne sūt. P. si idee nō distincte ḡerūt ex na-
 tura rei. aut distinguūt p̄ intellectum crea-
 tum. aut increatum. Nō p̄mo mō. quia cū
 idee sūt eterne vt iam patuit p̄ Aug. sequere
 tur q̄ distinctio p̄cederet suum principū di-
 stinctiuū. Nec scdo mō. q̄ illud qd̄ in nascit
 p̄ actū intellectus diuini est in sola p̄sona ver-
 bi. idee aut sūt i qualibet p̄sona diuina. cuz
 omīs p̄sone sūt vnū principū creature. vt ait
 Aug. v. de trini. ca. xvi. P. eētia diuina vt
 naturaliter obicit̄ intellectui diuino. aut rep̄-
 sentat sibi omē intelligibile sub omī modo p̄-
 fecte intelligibilitatis. aut nō. Si sic. tūc ha-
 6 bet p̄positū. q̄ sicut p̄fectiōis intelligibilita-
 tis ē ex p̄te intellectus distincte intelligere. ita p̄
 fectiōis intelligibilitatis ē ex p̄te obiecti disticte
 rep̄ntare. Si nō. tūc eētia diuina ē i fine in-
 telligibilitatis. cū nō possit rep̄ntare oē intelligibi-
 le sub oī mō p̄fecte intelligibilitatis. S̄z istā
 opiniōz ego male intelligo. Qz vbiq̄q̄ ponit
 distinctio q̄ ē maior distinctiōe mīma. ibi vt mi-
 hi apparet n̄ p̄ saluari sūma vnitas. s̄z distin-
 ctiō formal̄ ex natura rei ē maior distinctiōe mi-
 ma. ḡ si ponit̄ i diuina eētia. ipa nō erit sūme

Contra opi
nionē.

vna. qd e p hōs r theologos. Minorē pto qz illa distinctio ē maior mima distinctio ē q est maxie distinctio p pinqoz. s3 distinctio ex natura rei ē hōi. qz illa distinctio ē maxie distinctio p pinqoz q ē reali distinctio i vicinior. nā real distinctio ē maxia distinctio. s3 distinctio ex natura rei ē p pinqoz reali distinctio i qz distinctio rōis. Nā mediū est p pinqoz extremo qz extremū extremo. distinctio aut ex natura rei etiā fm istos ē media inter distinctioz reale r distinctioz rōis. qz ipa ē mior distinctio reali. r ē maior distinctio rōis. Etiā maior p3. qz vniū qd qz qz vadiad distinctioz tm fecedit ab vni rate. Nā vt ait Boetii. i. de tri. c. i. pncipiuz plitatis ē alteritas. Ad p mū igit ddm ad maiorē q rō cogscēdi nō pcedit actuz cogno scēdi. nisi apud talē intellectū cui rō cogno scēdi differt ab actu cogno scēdi. qd simplr fal sū ē i diuis. Vel pōt dici q maior nō ē vera nisi de rōe illa q caulat actū. nō aut de rōe que terminat actū. Nā terminas vt terminat nō p cedit illud qd terminat. Rō nō idealis nō h3 rōem cause respectu actū intellectū diuini. s3 solū se h3 i rōe terminatis. Posset etiā dici q maior solū ē vera de rōe obiecti p marq. nō aut de ratione cogno scēdi obiectū scōarium.

Solutio Ad 1 Ad scōm p3 p iā dicta. Vel ddm q maior nō est vera nisi de intellectu q de se ē in pō rētia ad intelligenduz. qz tal intellectū nō pōt distincta distictē cogno scere nisi p sū silitudi ne talū distinctioz actiuef. intellectū aut diuini nū ē pur actus. Ad terciū nego minorē. ad pbationē cū d3 qd ē i psona diuina. aut puenit ei p essentiā. aut p ppietate. dico q si ly quicqd stat p re vel p modo reali. tunc illa ppositio vera est. Si aut stat p ratione vl p eo qd dicit tm aliquid rōis. tūc nō ē vera. quia talia pueniūt p sone p actū intellectū diuini. vt infra patebit. Et sic ē in pposito Vel potest dici q ille rationes ideales pueniūt p sone p eēntiam originaliter. r p intellectū formaliter r actualiter. qz originaliter ex virtua li p rēntia diuine eēntie puenit q intellectū diuini actualiter hōi diuersas rōes circa ipaz p cipit. Et cū ille addit q sint i diuina eēntia vt i speculo clarissimo. dico q vez est origi naliter. nō aut formaliter ex natura rei distin cte. vt infra magis patebit. Ad quartū di cendū q ideas esse formatas potest duplr in telligi. Uno mō effectiue r productiue. Alio mō cōceptiue seu expsiue. Primo mō negat Aug. ideas eē formatas. nō autē scōo modo. sicut p3 p verba Aug. ibidē. Ad qntū di

cēdū q distinguunt p intellectū diuinū. Ad pbationē ddm q quis illud qd innascit i di uis pductiue p actū intellectū sit i sola psona verbi. tm illud qd innascit p actum intellectū expsiue pōt eē in omnibus tribus. Exprimere em in plus se habet qz pducere. Omne eni p ductū potest dici expsiue. nō tamē omne ex pressum est productū. nam nihil potest pro ducere seipm. qzuis aliqd possit exprimere se ipsum. Ad sextū dicendū q eēntia diuina obijct intellectū diuino sub omni mō pfecte intelligibilitatis originaliter distincte. nō tamē distincte formaliter ex natura rei. qz hoc derogaret sue simplicitati r vnitati. Et cū di cit q sicut pfectioris intelligibilitatis est ex p te intellectus omnia distincte intelligere. sic rē. nego similitudinē. qz cū de naturali pfecti one diuine eēntie sit omnia vnitissime p rēntie. ideo maioris pfectionis est ex pte eēntie et pfectioris intelligibilitatis distincte vnitite re p rēntare ex natura rei intrinsece. qz distictē di stinctione se tenēte ex pte eēntie. Sed qz intel lectus vt intellectus ex sui natura hoc habet. q adunata pōt distinguere r distincta vnire. vt ait p mētor. xij. metaph. ideo pfectōnis ē ex parte intellectus q possit distincte intelli gere ea que fm se sunt formaliter et ex natura rei indistincta in obiecto intellecto. Forte dicit aliquis q ex his sequit q aliquid sit ap p hēnsiue vel expsiue in intellectu quod nō ē rēp rēntatiue in eēntia. Rēdeo q exp dicit non sequit q aliquid app hēnsiue sit i intelle ctu quod nō sit rēp rēntatiue in eēntia. sed bñ sequitur q idem est in eēntia r i intellectu. ali ter tamē r aliter. quia i eēntia est modo eēntie vnitissime. sed i intellectu est modo competē ti intellectū penes intellectus pfectionē. s. ex pressiue r distinctiue. nec tamē ex hoc intelle ctus differt ab eēntia nisi sicut vna res aliter r aliter considerata. Secūdo dico q idee nō distinguūt p actū intellectus creati Quia distinguēs nō ē posterius distincto p ipsuz. sed vt supra patuit p Aug. idee sunt eterne. omnis autē intellectus creatus est temporalis. cum ergo omne tempale sit posterius eterno ergo rē. P. illa que in deo ab eterno viuūt nō dependent ab intellectu nostro. sed idee in deo ab eterno viuūt. Maior patet. Minorē ponit Aug. in questionibus ad Prosum. q. xxvij. vbi tractans illud Johis. i. quod factū est in ipso vita erat. sic ait. Omnia ergo que facta sunt r vitam nō habent. in ipso dei verbo vita sunt. Et paucis interpositis addit. U

Ad 6

Instantia

Solutio

Loco 2

1

2

ratio pcedit actuz
cant dicitur. P
na cōtia ex natura
na nō est p
ualiter pcedit
exemplaria cō
e. qz qd est in p
p eēntiam aut p
na nō pōt
Sed id est
qualiter vni
na cognoscit
latiū. nā d
ata r ratiō nō ē
vniū pōt rōe
iū intelligit
r. r nō mō
sue sit creat
sūdit q ille
ie distincte i
lmo oim
tatio. P
intellectus cō
aboliē a
sunt ab
p aut Aug.
ratiōes r
et ipse f
P. si id
ut dist
ncream. N
reue vt
dinctio p
Nec scō
electus di
e sunt i
e sunt v
erunt. ca.
r obijct
ome in
gibilis aut
ū. qz sic
intellectū
teligibilia
Sed nō
nō pfecte
q male in
ē maior
r p saluati
l ex natura
m i diuina

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

nūc igitur in deo omnes rationes idearū. Et quasi idē sensus habet in cōmento super. i. ca. de diuis nomibz. ibi em̄ dicit sic. In mēte diuina pēxisterūt ab eterno eterne rationes omniū creandoz. in quibus rationibus omnia viuūt. et ex quoz fulgoribus omnes cognitiones illustrātur. P. monologio ca. v. ait Anselmus. Nullo pacto fieri potest rationaliter aliquid ab aliquo nisi in sapiētis ratione pcedat aliquid quasi exemplū rei fiēde. Sed omnia deus produxit i sapiētia. iuxta illud ps. Omnia i sapiētia fecisti. impleta est terra possessione tua. et in numero. pondere et mēsurā. ut ait ille sapiēs. ergo deus añ intellectus creati productionē prehauit ideaz ipsius intellectus producēdi. P. illa que tanquam in arte omnipotētis rei sunt in verbo diuino nō dependent a nostro intellectu. idē sūt huiusmodi. Maior est euīdēs. Patet etiaz minor. quia verbū productū in diuinis est ars omnipotētis atqz sapiētis rei plena rationibus omniū uiuentium. s̄m Augul. vi. de trinitate. ca. vltimo. Tercio dico q̄ idēe predictē distinguūtur p̄ intellectum diuinū. Ad cuius euīdētiam est aduertēdum q̄ ut testatur cōmentator. xij. metaphice. si calor esset seipatus. tunc comprehēderet in se omnē gradum caloris. et ideo intellectus qui huiusmodi calorem pfecte intelligeret omni modo quo intelligibilis esset. nō solum intelligeret eum. ut in se est vnus formaliter. sed etiaz intelligeret eum. ut virtualiter esset omnis caloris cōtentiuus. Ille igitur calor licet formaliter et actualiter moueret intellectum ad intelligendum seipsum tm̄. radicaliter tamen et quasi originaliter moueret intellectū ad cognoscendum omnē aliū calorem in ipso virtualiter cōtētum. et s̄m q̄ p̄ ipsum principiari posset ut existeret extra in materia determinata. Intellectus igitur motus a tali calore i suo p̄spectu distinctionē illoz pducibilū caloris exp̄meret actualiter. q̄uis eos i eētia caloris separati origialiter mouētis intellectū ad h̄mōi distinctionē faciendaz videret vnitissimos et ex natura rei penitus indistinctos. Sic in p̄posito intellectus diuinus cū sit infinite p̄p̄acitatis ad equatus est eētie diuine que ē infinite intelligibilitatis. et p̄pter hoc intellectus diuinus intelligēs p̄fecte ipsā diuinā eētiam nō soluz ut absolute intelligibilis ē s̄m suā entitatē formalē. sed etiaz ut intelligibilis ē in habitudine ad alia s̄m suam continentiam virtuales penes multitudinē talium habitū intellectus di-

Loco 3

uinus exprimit actualiter distinctionem idearū s̄m q̄ originaliter motus ē ab eētia iuxta suā cōtinentiam virtualē. Et istud pot̄ declarari in vno simili tracto a Dyo. in d̄ diuis no. ca. v. Dicit em̄ ibi Dionysius. q̄ sicut omnes linee protrahibiles a medio ad circumferentiam continētur in centro. sic omnia creata et creabilia continētur in diuina eētia. Sed planū est q̄ quicūqz p̄fecte cognoscit centrum positum in medio circumferētie omni modo q̄ est cognoscibile. ille cognoscit omnes lineas ab eo egressibiles ad circumferentiam. vlti ipm̄ reducibiles a circumferētia que sunt infinite. q̄uis ipm̄ centrum cognoscat in se penitus ē indistinctus formaliter ex natura rei. Sic intellectus diuinus p̄fecte cognoscēs diuinam eētiam. q̄uis ipsam in se cognoscat penitus indistinctus cognoscit omnes creaturas virtute eiusdem essentie in esse producibiles. exprimens omnes ideales rationes. penes quas tanqz penes distinctas rationes essentiadiuina distincte et determinate est imitabilis a distinctis huiusmodi producibilibus. que quidem rationes dicūtur idēe. ab idos grece qd ē forma exemplaris latine.

Quantus ad secundum

dum principale. vtrum infinite idēe sint in deo. dico q̄ infinite idēe sunt in mente diuina. Nam cum idēa sit forma exemplaris ad cuius similitudinē ad extra aliquid ē a deo cognoscibile et producibile. cum infinita deus cognoscat que producere posset si s̄e volūti placeret. igitur infinite idēe videntur ēē in deo.

Sed forte istud dicit q̄ sicut scia dei nō multiplicat. q̄uis scibilia multiplicātur. sic q̄uis ideata multiplicētur. nō tamen multiplicatur idēa. consequentia patet. quia si idēe multiplicātur ad multiplicationē ideatorū. hoc maxime esset pro tanto. quia idēa dicitur relative ad ipsum ideatum. sed scietia etiā dicitur relative ad scibile. ergo rē. Rūdeo negādo p̄sequentiam. Ad p̄bationē dico q̄ scia s̄m suū ēē formale ē quid absolutū. q̄uis p̄notet respectus ad scibile qui est d̄ suo cōintellectu. idēa vero s̄m suū esse formale dicit respectu ad ideatum. et ideo non est simile de scietia et idēa.

Quantus ad terciū

principale. vtrum malum culpe habeat idēas in deo. dico q̄ malū culpe nō habet idēas i deo

Artic 2

Instantia

Solutio

Artic 3

Quia nulla p̄natio vt p̄natio est habet ideam in deo. sed malū culpe de se dicit p̄natio ergo r̄c. Sed forte p̄tra illud dicit q̄ vnitās habet ideam in deo. Nā Plato summas ideas posuit ideam vnitatis. et tamē vnitās dicit p̄natiōē diuisionis seu distinctiōis.

R̄ndeō q̄ vnitās dicit p̄natiōē p̄natiōis puta diuisionis. et ideo sicut negatiō negatiōis q̄uis vocaliter dicit negatiōes. realiter tamen dicit affirmatiōem. sic q̄uis vnitās que est p̄natiō p̄natiōis vocaliter sonat in p̄natiōem. realiter tamen dicit p̄natiōē. r̄ ideo nō est simile. quia malum culpe ē totaliter quid p̄natiōis.

Quantus ad quatuor

tum principale. quomodo deus cognoscat malum. sic procedam. Primo ponam vnam distinctiōem. Secundo ex ea eliciam duas conclusiones. Distinctio est illa. q̄ q̄uis noticiā dei sit vna realiter. tamen ratione diuersitatis scitoꝝ dicit esse triplex. Vna em̄ dei noticiā dicit scientiā simplicis noticiā. alia scientiā visionis. Et tertia scientiā approbatiōis. Prima est qua deus cognoscat omnia facta. fienda r̄ fieri possibilis. Secūda qua cognoscat omnia facta r̄ fienda. Tercia qua cognoscat ea que sibi sunt grata et b̄n̄ placita. Ex h̄nōi distinctiōe patet immediate due conclusiones. Vna q̄ p̄m̄s duobus modis loq̄ndo de cognitiōe siue scia dei deus cognoscat omne malum culpe. Quia nō solum deus videt illud quod est ratio accedendi ad suam bonitatem. sed etiam illud quod ē rō deiandi ab eadez. sed sicut caritas r̄ gr̄a ceteroz virtutes sunt ratio appropinquandi ad suā bonitatem sic malū culpe ē rō deiandi. ḡ r̄c. Secūda conclusio ē q̄ deus noticiā approbatiōis nullum maluz culpe cognoscat. Quia om̄e qd̄ q̄s approbat illius aliquo mō causa eē videt. s̄ r̄ deus nullius mali culpe potest esse causa. ḡ r̄c.

Sed p̄ primā illaz conclusionū forte dicitur q̄ omnis scia seu noticiā. aut est causa rerū. aut causat a rebus. vt patz p̄ Auer. r̄j. metaph. sed nec scientiā simplicis noticiā. nec scientiā visionis ipsius dei est causa mali culpe. cū deus peccare nō possit. nec est causata a malo culpe. quia ē p̄rior omni culpa cum sit eterna culpa vero temporalis. prius autē nō causat a posteriori. ergo videt q̄ deus nec scientiā simplicis noticiā. nec scientiā visionis cognoscat malum culpe. Contra secūda conclusionē

possz instari sic. Illud quod quis phibere potest r̄ nō phibet hoc approbare videtur. quia in legibus dicit. Qui tacet consentit. sed omne malum creature deus possit puenire r̄ prohibere si veller. r̄ tamen sinit peccatoꝝ peccare igit videt approbare. R̄ndeō ad primā q̄ maior nō est vera nisi de talibz q̄ p se cognoscuntur. Sed p̄natiōes cognoscunt p̄ habitū. Malū em̄ semp cognoscat p̄ noticiā ipsi boni. Etā mior nō sumit debite s̄b maiore qz p̄ctā nō sūt res sed p̄natiōes. Ad secūdam dicitur q̄ deus phibuit p̄ decē legis p̄cepta omne malū culpe maxime mortale. hominē tamen reliquit libertati sue. vt bene vsus libertate sibi relicta vitam eternam mereatur. male autem vsus tanq̄z forisfactor a iusto iudice punit. Ad argumētū principale patet p̄ iam dicta. quia ad cognitiōē mali nō oportet ponere ideā mali. qz illa poni nō pot. sed sufficit idea boni. ḡ r̄c.

Solutio: Ad 1

Ad 2

Ad p̄ncipale argumētum.

Distinctio tricesima septima.

Et quoniā demonstratū est. Dicim̄gr̄ inuestigat quomō deus habeat eē in rebus. Et diuidit in duas partes. Nam p̄mo circa esse dei in rebus declarat quosdam modos veros. Secūdo reprobat quosdam modos falsos. ibi. Lūqz diuina natura. Prima in tres. Nam primo circa hoc duos modos insinuat. Secundo quod dixerat auctoritatibus sanctoruz confirmat. Tercio de illis duobus modis distincte determinat. Secūda ibi. Ne autem ista. Tercia ibi. In sanctis vero. Et hec in duas. Nam primo ostendit quomodo est i aliquibus rebus specialiter p̄ gratiam. Secūdo quomō est in omnibus rebus generaliter p̄ naturaz. ibi. Ex p̄dictis patet. Prima in duas. Nam p̄mo ostendit q̄ deus habitat i homibus sanctis. Secūdo m̄det quibusdā dubijs. ibi. Si autē quis. Sequit illa ps. Ex p̄dictis patet. Et diuiditur i tres ptes. Quia p̄mo magister illius modi q̄ deus p̄ suam eēntiam est in rebus tāgit excelsum r̄ incomphensibonē. Secundo tangit circa hoc quorundam p̄sumptionē. Tercio monet r̄ tollit vnam incidentē dubitationē. Secūda ibi. Quidam tamen. Tercia ibi. Solent etiam. Sequitur illa pars. Lūqz diuina natura. Et diuidit i duas ptes. Nā p̄mo magister ostendit q̄ q̄uis deus sit in omnibz

stantia
Solutio.
rti d's 4
riplex ē
xi
antus ad
do 1
do 2
stantia
cloem.
stantia
cloem.
antus ad
stantia
cloem.

rebus. tñ remouet ab eo ois local' circumscrip-
tio & determinatio. Secūdo adiungit istoz con-
firmatio. ibi. fatcamur itaqz. Prima in tres.
Quia primo magister ostēdit q' deus nec cir-
cumscriptiue nec diffinitiue est i loco. Secū-
do q' spūales creature licet nō circumscrip-
tiue. tamen diffinitiue sunt i loco. Tercio que-
rit vtrum talibus spūalibus creaturis compe-
tat loci mutatio. Secūda ibi. Spūs s'cō cre-
atus. Tercia ibi. De mutatiōe vero loci. Et
hec in duas. Nam primo circa motum spū-
tuum creator excludit cuiusdam opinionis
falsitatem. Secūdo cōcludit asseuerādaz ve-
ritatem. ibi. Sūt ergo spiritus. Circa istā
xxxvij. dist. quero hāc questionē.

Vtrum ois substantia spūalis sit in
loco. Et videtur q' sic. Quia deus
est i loco. ergo ois substantia spūa-
lis est i loco. Cōsequētia patet. Nam cum de-
us oim spiritūū sit spiritū alissimus & summe
immaterialis & abstractus. si sibi competit eē
i loco. nulli alteri substantie ratione sue spū-
alitatē repugnabit esse in loco. Antecedēs p-
batur. Quia i quacūqz re nō esset deus. illa si-
cut ex nihilo facta est immediate rediret i ni-
hil. vt patet p' Aug. sup' Gen. ad lram. Sed
locus est vera res extra animā. cum sit species
p'dicamēti realis. puta quātitatis. ergo deus
vere est in loco. cum vere sint multa loca que
nō sunt i nihilum redacta. Contra fm bo-
erium i de hebdomadibus. cōmunis aie cōce-
prio est incorporea siue spūalia i loco non
esse. Cum substantie spūales sint q'dru-
plices. Est em̄ quedam substantia spūalis in-
creata. sicut deus. alia creata. Et hec triplex.
Quia quedā est intellectua'lis sicut angelus
Quedā rationalis. sicut aia intellectua hoīs.
Quedā v'lis. sicut natura etiā rei corp'alis ab-
stracta fm eē cognitum dicit spūalis. Et fm
hec quattuor erūt articuli isti q'ōnis. Pri-
mus vtrum deus sit i loco. Secūdus vtz
angelus. Tercius vtz aia rōnalis. Quar-
tus vtz natura v'lis.

Articulus 1. Quātūz ad primū

vtrum deus sit i loco. ponaz tres cōclusiones.

Prima q' deus nō est in aliquo loco loca-
liter nec circumscrip'tiue nec determinatiue.

Secūda q' deus est i omi loco attrinctiue et
p'seruatiue. Tercia q' esse vbiqz simpliciter

Lōdo 1 p'prium est solius dei Primū probō sic. Il-
lud quod est simplr infinitū nō potest esse lo-

caliter in loco nec circūscriptiue nec determina-
tiue. sed deus est simplr infinitus. Maior p'z
ex sup'ioribz dicitis & patebit ex d'icēdis. Ma-
iorēz p'z. q'z oīne quod loco circūscribit loco
quodammodo cōmēsurat. Omne etiā qd ad de-
terminatū locū determinat ita ē ibi q' nō alibi.
& p' p'ns nōcio p'vincit eē finitū. Secūdo dicitur
co q' deus est vbiqz seu i omi loco attrinctiue &
p'seruatiue. Q' sicut se h'et magnitudo mol-
infinita si eēt ad oēs locū occupatiue. sic se h'et
magnitudo p'utis infinita ad oēm locū attri-
ctiue & p'seruatiue. Sed infinitū magnitudi-
ne molis totūz occuparet si daret. vt patet. i.
philicōz. ergo infinitū magnitudine virtutis
omnē locūz p'tingit ipm p'seruādo. Propter
quod dicit Sap. vij. de h'mōi magnitudine
Attingit em̄ vbiqz p'pter suā mūdiciā. Et in
p'ncipio octauū ca. dicit. Attingit em̄ a fine v'li
q'z ad finem fortiter. & disponit omia suauiter

P' substantia spūalis est vbi opatur. sed de-
us opat i omnibus. Maior patebit infra. ij.
p'ncipali. Maior p'z p' auctorē de causis qui
ait. q' causa primaria plus influat q'z causa se-
cūdaria. Deus igit q' respectu ois cause p'cia-
laris eē cā p'ma plus influat ad eē cuiuslibet ef-
fectus q'z faciat sua cā secūdaria & immediata

P' illud est i omnibus attrinctiue seu p'serua-
tiue quod omnia p'tinet ne labātur i nō esse. de-
us est h'mōi. Maior patet. Maiorēz ponit
Aug. deum sic alloquēs. i. p'fessio. An opus
habet vt p'tinearis qui omnia continēs. quo-
niam que implet p'tinēdo implet. nō em̄ va-
la que te plena sunt te stabilem faciunt. quia
& si frāgantur nō effunderis. & cum effunde-
ris sup' nos nō tu iaceris sed erigis nos. non
tu dispergeris sed colligis nos. Et iō qua-
si ex radice p'dictoz cōcludit Anselmus
monologion. ij. q' q'ā nihil sine deo potest aut
esse aut cōseruari. igitur dicere cogimur deuz
esse vbiqz & semp. Sed forte dicit q' de ra-
tione loci est q' nihil locati sit extra ipsūz lo-
cum. igitur videt q' vel deus erit in vno loco
tñ. vel nusqz erit. & p' p'sequēs nō potest esse
vbiqz. Antecedens patet. quia. iij. philicōz dicit.

Dignū est locum p'tinere illud cuius est.
nec eē maiorē nec minorē ipso locato. Re-
spōdeo breuiter q' p'p'us loquit ibi de tali lo-
cato quod localiter & circūscriptiue est in lo-
co. Et de tali loco etiā intelligēdū ē antecēdēs
positum i ista in stātia. Tercio dico q' esse
vbiqz p' se & simpliciter est p'prium solius dei
Quia illud est p'prium alicuius qd p'uenit si-
bi soli & semp & p'uerim p'dicatur de eo. Sed

Lōdo 2

Instantia

Solutio

Lōdo 3

p se z simplr esse vbiqz sic se habet ad ipm de
um. Maior patet p Porphiriū. Maior no
ta est ex pcedētibz. Contra tamē illā mino
rē posset argui. Et primo qd eē vbiqz nō sit p/
prium dei. ex eo qd sibi soli conueniat. quia si
esset soluminodo vnus homo. tunc ania hu/
mana esset vbiqz. cum sit tota in toto corpore
quod viuificat. z tota in qualibet eius parte.

2 P. fm phm vniuersalia sunt vbiqz z semp
3 ergo nō solum deus P. vbiqz eē corpus
ibi necessario est materia. sed in omni loco est
corpus. quia nō est dare vacuū. vt patet. iij.
phiscor. ergo in omi loco ē materia. z p oīs
4 materia est vbiqz. z nō solū deus. P. illud
quod nō uenit deo ab eterno nō uenit sibi
semp. sed esse vbiqz nō cōuenit deo ab eterno.

solutio. cum omne vbi factuz sit in tpe. Rūdeo ad
primuz qd ex hoc nō sequit qd aia p se z simplr
eēt vbiqz. sed solū p accidēs. puta illo casu po
sito. Ad scdōz ddm qd vliā nō dicunt eē vbi
qz positiue. sed p uatiue. qz nulqz p se sunt. In
qz tū em vliā sunt: tūc abstrahūt a p ditioni
bus in diuidualibus qd sunt hic z nūc. z p se
qdēs abstrahūt ab vbi z a loco. Ad terciū
ddm qd i omi loco ē materia p accidēs i qd eē cor
pus de p dicatione sube. qd addo p rāto. qz i
loco vbi sunt accidētia sacri altaris nō ē mate
ria. qz in tali loco localiter et occupatiue nō ē
corpus de p dicatione sube. sed tūmodo cor
pus de p dicatione quantitatis. Et nā nō ē sim/
plr eadē materia i diuisis locis. s; ē alia z alia
partio materie. sed idē de ē in oi loco Ad qd
tū ddm. qd deū eē vbiqz ē deū eē i omibz rebus
ita qd nulla res sit i qua de nō sit. z ido deus
ab eterno fuit vbiqz cū erat in seipō. quia nul
la res erat nisi ipse solus. In alijs rebus deus
cepit esse in tempe nō per mutationez sui. sed
per mutationē rez. Sic etiam res fuerunt in
deō ab eterno. nō stabilitate rerum fm se. sed
stabilitate z entitate rei. quia omē quod est i
aliquo est i eo fm modū eius in quo est. et iō
res sunt i deo eternaliter. z deus est in rebus tē
poraliter. cum res mensurent tpe. deus autēz
eternitate.

Quantuz ad secun

dū principale. vtz angelus sit in loco. ponaz
tres p dusiones. Prima qd angelus est i lo
co. Secunda qd vnus angelus nō potest
esse in pluribus locis. Tercia qd angelus mo
uetur de loco ad locum. Cōclusionē p mā
probat doctor nosser sic. Unumquodqz est i

loco p suam quāritatem. sed virtus angeli nō
quōcunqz accepta. sed p comparationē ad ob/
iectum z opationē est quantitas angeli. ergo
angelus potest dici vere esse in aliquo loco vl
corpore fm qd p opatōem suam virtutē suaz ve
re z realiter applicat circa talem locum. Mi
nor declaratur. Nam virtus nō dicit quanti
tas in ordine ad substantiā. nam vt sic dicit
qualitas z bona dispositio habentis. nam vir
tus est que habentes p ficit. ergo esse qz tūm ei
competet vt dictū est. s. in ordine ad obiectuz
sue fm opatōem circa obiectū. Maior patz
p Auicēnā in sufficiētia sua. P. istius intē
tionis videt esse Damaf. li. i. ca. xvi. Dicit em
q angelus ibi est vbi opatur. P. illud cui
ius virtus est finita z limitata necessario loco
diffinit. z p cōsequēs diffinitue est i loco. sed
virtus angeli ē finita z limitata. qz rē. maior pz.
Nā sicut deus ex hoc ē vbiqz. qz sue virtutis
quāritas est infinita. sic aliqd erit i loco deter
minato. qz eius virtus ē finita z determinata. z ido
angelus loco diffinit. cū ei virtus sit certa mensu
ra determinata z diffinita. Sed illā opi
nionē. quidā arguūt directe. quidā indirecte
Directe sic. Si opatio angeli est sibi ratio es
sendi in loco. vel hec erit operatio immanēs.
vel opatio transiens. Nō prima. Nam talis
operatio cum sit intelligere z velle non est mi
noris abstractiōis a situ qz cētia angeli. Si
igitur cētia angeli nō est sibi ratio eēndi i lo
co. nec hoc poterit esse eius opatio. Nec scdā
nā sic quāritas exis i vno corpore nō potest al
teri corpi esse ratio eēndi i loco circumscriptiue
sic opatio trāsiciens existēs in re mota nō pote
rit eē ratio existēdi in loco determinatiue.

P. si opatio trāsiciens eēt alicui ratio essen/
di i loco diffinitue. tūc corpus mouēs aliud
corpus simul eēt in duobus locis. in vno cir
cumscriptiue p p pnam quāritatē. z i alio dif
finitue p suam opatōem. P. sicut se habet
opari ad esse. sic se habet opari in loco ad esse
in loco. Sed semp opari p supponit esse. ergo
semp opari in loco p supponit esse i loco. z per
oīs opatio nō erit ratio essēdi in loco. quia
cā nō p supponit effectū. sed eōuerso. P. si
opatio esset ratio eēndi in loco. tūc cum celuz
operetur in ouo vel in grano milij. celum es
set in ouo vel in grano milij. P. cum ange
lus existens in celo empyreo nō operetur cir
ca aliquod corpus. sequeretur qd angelus exi
stens in celo empyreo non esset in loco. P.
angelus transiens d celo ad terram potest trā
sire medium quod nihil operetur in medio.

Contra egi.

stantia
1
2
3
4
solutio.
Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
ticks 2
1
1

7 tunc in nullo loco est. quia dum est in transitu
 non est in celo nec in terra. quia dum aliquid mo-
 uetur nec est in termino a quo nec in termino ad
 quem. nec est in medio. quia ut supponitur dum tra-
 8 sit medius non operatur in medio. P. si operari
 circa rem aliquam corporealem est precisa ratio con-
 9 di in loco. tunc deus est in loco. consequentia pro-
 quia deus potest habere et habet operationem cir-
 ca rem corporealem. P. quicquid uenit ali-
 cui omni alio circumscripto propter substantiam. hoc uenit
 10 et precise pro substantiam. sed circumscripto ab ange-
 lo omni alio propter substantiam. adhuc uenit et est in
 loco. P. articulus parisiensis dicit. Angelum
 esse in loco pro eius operatione tamen. ita quod nullo mo-
 do ueniat sibi esse in loco pro substantiam error.
 P. si operatio angeli est sibi ratio eundem in lo-
 co. hoc est pro tanto. quia illud circa quod opera-
 tur est in loco. Sed sepius angelus operatur
 circa ea que non sunt in loco. puta cum virtutes
 suam applicat ad ultimum celum. vel circa ali-
 quam substantiam separatam. ergo potest non esse
 in aliquo loco. Sed illa non concluditur.
 Igitur ad primum dicendum. quod operatio pro quam
 angelus est in loco non oportet quod sit corporis trans-
 mutatio. sed est sue virtutis applicatio. et da-
 to quod illa applicatio sit in applicante. sicut in ange-
 lo. et per consequens sit equalis abstractionis a ma-
 teria sicut eorum angelorum. non tamen est equalis ab-
 stractionis a quanto modo quo sumitur quantum in
 seipatis a materia. quia quantitas virtutis co-
 gnoscitur in ordine ad obiectum pro operationem
 Ad 2 Ad secundum dicendum quod corpus mouens
 aliud corpus est in eodem loco circumscriptiue
 Ad 3 et diffinitive. Ad tertium dicitur quod quibus abso-
 lute loquendo operari presupponatur esse. tamen non quod li-
 bet operari determinatum presupponit quodlibet esse
 determinatum penes hominem operari. quod quibus tale
 esse innascitur ex ipso operari. Non enim omne citha-
 risare presupponit esse citharedum. cum cithari-
 sando quis efficiatur citharedus. Sic in pro-
 posito quibus operari angeli presupponatur esse ange-
 lum. tamen angelum operari in loco non presuppo-
 nit angelum esse in loco. quia tale esse innascitur
 Ad 4 ex homini operari. Ad quartum dicen-
 dum quod aliquid potest operari dupliciter. vel medi-
 ate vel immediate. Si immediate circa aliquid.
 tunc homini operari ad locum determinat et diffi-
 nit. Non autem si mediate operatur. Cum igitur celum
 mediate operatur circa illa inferiora. ergo argui-
 metum non concluditur. Ad quintum dicendum quod quibus
 Ad 5 uis angelus non habeat operationem circa celum
 empiricum qua moueat tale celum. tamen vir-
 tutem suam pro suam intellectionem et uoluntatem

Solutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

potest applicare ad hominem celum. Ad sextum
 dicendum quod nullo tempore vel instanti potest esse an-
 gelus sic ociosus quod ad nullum ens corporale
 applicet suam virtutem. Inuenitur autem ab
 alijs talis additio appositae. Dato tamen quod quibus
 doctus sic esset ociosus. tunc pro illa mensura non
 esset actu in loco sed aptitudine. Ad septimum
 dicendum quod consequentia bona esset si de-
 us esset finite virtutis. nunc propter infinitatem
 sue virtutis non diffinitur vel determinatur ad
 unum locum. sed est ubique et in omni loco. Ad
 octauum dicendum quod minor non est vera. ergo ra-
 tio non concluditur. Aliter inuenitur sic. Minor
 non est vera. quia quantitas angeli non attenditur
 immediate secundum substantiam angeli. ergo ratio
 non concluditur. Ad nonum dicendum quod non negat
 doctor nosse quod eorum angelus sit in loco. sed
 dicit quod eorum angelus non est angelus immedia-
 ta ratio eundem in loco. et ideo articulus ille in
 nullo est contra doctorem. Ad decimum dicendum
 nego minorem. Ad probationem dicitur quod ultimum
 celum saltem per accidens est in loco. Ad substantiam
 etiam separatam nunquam angelus tam fixe applicat
 suam virtutem. quod ex hoc desinat huiusmodi ap-
 plicatio ab omni corpore. quia saltem ipse uult
 esse in loco in quo potest esse. et tunc homini uel
 le est quedam angeli operatio siue sue virtutis
 applicatio. Sed alij contra predictam conclu-
 sionem arguunt indirecte suas singulares positi-
 nes confirmando. Quidam enim dicit quod an-
 gelus nusquam est. sic quod ei debetur locus uel sit
 diffinitive. sed est ubique presentis cuiuslibet corpo-
 ri presentia ordinis non presentia situs. siue mo-
 ueat corpus siue non moueat. Tamen ut di-
 citur presentia angeli ad locum preedit suam ope-
 rationem in loco. quia omnis actio presupponit
 presentiam actui et passui. Unde operatio non fa-
 cit agentis eorum presentem passio. sed presup-
 ponit Sed illud non ualeat. Quia tunc ange-
 lus est ubique. quod soli deo uenit. ut patet in
 1. ij. conclusio prima articuli. P. cuius eorum et
 extendit se ad ubique presentialiter eundem. eius
 virtus extendit se ad ubique operandum. ergo si eorum
 presentia angeli est simul presentis omni corpori. ut isti
 affirmant. tunc eius virtus simul posset operari
 in omni corpore. quod est impossibile. ergo etc.
 P. si deus faceret alium mundum. aut angelus
 que nunc dicitur esse presentis cuiuslibet corpori istius
 mundi. erit presentis etiam cuiuslibet corpori illius
 secundi mundi. aut non. Si sic. eadem ratione si
 deus faceret infinitos mundos. quibus ange-
 lus est presentis cuiuslibet corpori cuiuslibet mundi. quod est
 impossibile. quod si sic quilibet angelus est infinitus

Ad 6

Ad 7

Ad 8

Ad 9

Ad 10

Ad 11

Contra

Sicut in transitu...
 non est in celo nec in terra...
 quia dum aliquid mouetur...
 nec est in termino a quo...
 nec est in termino ad quem...
 nec est in medio...
 quia ut supponitur...
 dum transit medius...
 non operatur in medio...
 P. si operari circa rem...
 aliquam corporealem...
 est precisa ratio...
 concluditur...
 quia deus potest habere...
 et habet operationem...
 circa rem corporealem...
 P. quicquid uenit...
 ali cui omni alio...
 circumscripto...
 propter substantiam...
 hoc uenit et precise...
 pro substantiam...
 sed circumscripto...
 ab angelo omni alio...
 propter substantiam...
 adhuc uenit et est...
 in loco...
 P. articulus parisiensis...
 dicit Angelum esse...
 in loco pro eius...
 operatione tamen...
 ita quod nullo modo...
 ueniat sibi esse...
 in loco pro substantiam...
 error...
 P. si operatio angeli...
 est sibi ratio eundem...
 in loco...
 hoc est pro tanto...
 quia illud circa quod...
 operatur est in loco...
 Sed sepius angelus...
 operatur circa ea...
 que non sunt in loco...
 puta cum virtutes...
 suam applicat ad...
 ultimum celum...
 vel circa aliquam...
 substantiam...
 separatam...
 ergo potest non...
 esse in aliquo loco...
 Sed illa non...
 concluditur...
 Igitur ad primum...
 dicendum...
 quod operatio pro...
 quam angelus est...
 in loco non oportet...
 quod sit corporis...
 transmutatio...
 sed est sue virtutis...
 applicatio...
 et dato quod illa...
 applicatio sit in...
 applicante...
 sicut in angelo...
 et per consequens...
 sit equalis...
 abstractionis a materia...
 sicut eorum...
 angelorum...
 non tamen est...
 equalis abstractionis...
 a quanto modo...
 quo sumitur quantum...
 in seipatis a materia...
 quia quantitas...
 virtutis cognoscitur...
 in ordine ad obiectum...
 pro operationem...
 Ad 2 Ad secundum...
 dicendum...
 quod corpus mouens...
 aliud corpus est...
 in eodem loco...
 circumscriptiue et...
 diffinitive...
 Ad 3 Ad tertium...
 dicitur...
 quod quibus absolute...
 loquendo operari...
 presupponatur esse...
 tamen non quod...
 libet operari...
 determinatum...
 presupponit quodlibet...
 esse determinatum...
 penes hominem...
 operari...
 quod quibus tale...
 esse innascitur...
 ex ipso operari...
 Non enim omne...
 citharisare...
 presupponit esse...
 citharedum...
 cum citharisando...
 quis efficiatur...
 citharedus...
 Sic in proposito...
 quibus operari...
 angeli presupponatur...
 esse angelum...
 tamen angelum...
 operari in loco...
 non presupponit...
 angelum esse in...
 loco...
 quia tale esse...
 innascitur ex...
 homini operari...
 Ad 4 Ad quartum...
 dicen- dum...
 quod aliquid potest...
 operari dupliciter...
 vel mediate...
 vel immediate...
 Si immediate...
 circa aliquid...
 tunc homini...
 operari ad locum...
 determinat et...
 diffinit...
 Non autem si...
 mediate operatur...
 Cum igitur...
 celum mediate...
 operatur circa...
 illa inferiora...
 ergo argui- metum...
 non concluditur...
 Ad 5 Ad quintum...
 dicendum...
 quod quibus uis...
 angelus non habeat...
 operationem...
 circa celum...
 empiricum...
 qua moueat...
 tale celum...
 tamen virtutem...
 suam pro suam...
 intellectionem...
 et uoluntatem

Si nō. tūc angelⁱ hoc mōdo erit diffinitive.
 7 p dñs i hoc corpe nūc erit diffinitive. 7 non
 cuilibet corpi p̄sens. P̄ illa opinio est exp̄s
 se p̄tra Dama. qui. li. ij. ca. ij. ait. q̄ angeli q̄n
 sunt in celo nō sunt in terra. et cum ad terram
 a deo mittunt. nō remanēt in celo. Alij di/
 cunt q̄ angelus p̄ suam eēntiam sit i loco. sic
 q̄ ratio eēndi i loco determinatiō est eēn/
 tia sua. Quia sicut se habet ens infinitū ad
 eē vbiq̄. sic se habet ens finitū ad eē alicubi.
 Sed deus p̄pter infinitatē sue eēntie est vbi/
 q̄. ergo angelus p̄pter limitatiōnē sue essen/
 tie est i loco determinato. ergo r̄c. P̄ prius
 fm naturam est actiuū p̄sens passiuo q̄ agat
 in ipsum r̄c. P̄ angelus fm eēntiam suam
 nō potest eē extra vniuersum. quia pars non
 est extra suum totum. nec potest esse vbiq̄ in
 vniuerso. quia tunc pars equaret suo toti. er/
 go erit alicubi vniuerso. 7 p̄ sequēs erit dif/
 finitiue in loco fm eēntiam suam. P̄ arti/
 culus parisiensis dicit. Qui dicit q̄ anima se
 parata vel angelus fm substantiā nūsq̄ sit. er/
 roz. Sed nec illud stare potest. q̄ sic con/
 uenit rem eē in loco. fm q̄ conuenit sibi eē q̄n/
 tum. vt patet p̄ Aucēnam in sufficientia sua
 Sed esse quantum nō conuenit angelo fm
 eēntiam suam. vt se patet. Propter qd̄
 dicit quidam solēns doctor. scdo suo quolz.
 qōne. i. q̄ omnes magistri in hoc conueni/
 unt. q̄ eēntia nō est ratio eēndi in loco Ad
 primū ergo dicendū q̄ infinitas eēntie nō est
 immediata ratio fm nostruz modum intelli/
 gendi quare deus est vbiq̄. sed quantitas si/
 ue magnitudo sue virtutis qua deus est i om/
 nibus. quia in omnibus opatur omnia que
 producitur producēdo. et ea que pmanēt in
 eē conseruando. Ad secundū dicendū. q̄
 q̄uis opatio p̄supponat p̄sentia actiuū 7 pas/
 siuū. de virtute tamē rationis nō oportet q̄ p̄/
 supponat p̄sentiam localē. In plus em̄ habet
 se p̄sentia q̄ p̄sentia localis. Potest etiam
 dici q̄ dato q̄ actio p̄supponat p̄sentia agen/
 tis. huiusmodi tamē p̄sentia p̄supponit quā/
 titatem virtutis eiusdem agētis. p̄ quaz quā/
 titatem h̄mōi agens sepatum de quo ad p̄e/
 lens loquimur est in loco. Ad terciū di/
 cendum. q̄ angelum concedimus eē alicubi.
 nō tamē immediate p̄ eēntiam. sed fm virtu/
 tem 7 opationē. Ad quartum dicendū. q̄
 articulus exponit p̄ alium qui sic dicit. q̄ an/
 gelus nūsq̄ sit fm substantiaz error. si intelli/
 gatur q̄ substantia nō sit i loco. Si autē intel/
 ligatur q̄ substantia nō sit ratio essendi in lo

co. verum est q̄ nūsq̄ est fm substantiā. Et h̄
 euidenter apparet q̄ articulus nō soluz nō est
 cōtra nos. sed etiam p̄ nobis. Scdo dico
 q̄ angelus p̄sata sua naturali virtute nō po/
 test eē simul i pluribz locis vt plura sunt. D̄
 sicut creatura p̄ naturam suam determinat ad
 vnam speciē. sic p̄ quantitatem suam determina/
 tur saltem p̄ eodē tpe ad vnū locū r̄c. Istā
 conclusiōnē videt tenere maḡ. q̄ pluribz aucti/
 bus pbat in lra q̄ angelus loco diffiniat siue
 ad locuz determinet. Sed illud aliq̄ nō re/
 nētes arguunt sic. Medium sapit naturā ex/
 tremoz. Sed angelus est quoddā medium
 inter naturam corporeā 7 inter deū. Luz ergo
 natura corporea sit tm̄ in vno loco. deus autē
 i om̄i loco. quia vbiq̄ est. angelus simul erit
 in pluribus locis. P̄ vnū corpus potest eē
 in diuersis locis simul. ergo vnus sp̄s. Cō/
 sequētia p̄. pbat aīcedēs. q̄ nō magis repu/
 gnāt eidē corpi simul duo respectus extrinse/
 ci q̄ duo respectus intrinseci. S̄ duo intrinse/
 ci sil̄ ueniūt eidē corpi. q̄ idē corpus fm eā/
 dem altitudinē est pluribus albis simile. 7 siml̄
 fundat plures similitudines q̄ dicunt respec/
 ctus intrinsecos. ergo simul poterit h̄re plu/
 res situs. cū situs dicat quendā respectū extri/
 secū. P̄ illud aīcedēs pbat saltē de possibili
 li. q̄ sicut se habent plura corpa ad vnum lo/
 cum. sic se habet vnum corpus ad plura loca
 Sed virtute diuina duo corpora possunt eē
 in vno loco. sicut apparet cum corpus glori/
 ficatum trāsit aliud corpus. q̄ r̄c. P̄ quic/
 quid deus p̄t mediāte causa scda p̄t sine ea.
 sed mediāte 7 uersione panis i sacramento alta/
 ris corpus xpi virtute diuina ē in pluribus al/
 taribus. ergo 7 sine tali cōuersione eadem vir/
 tute poterit idem corpus eē in diuersis locis.
 Maior ē nota. maxime si illa cā scda non sit
 cā intrinseca. sicut eē p̄posito. Minor etiam
 p̄ ex fide. Iste due vltime p̄bationes nō
 sunt ad p̄positū. q̄ r̄cō p̄ns eē naturalis vir/
 tute 7 nō de absoluta potētia dei. Utz autem
 corpus v̄ angelus possit simul eē in diuersis
 locis 7 p̄ quē modū h̄ sit possibile. hoc mōdo
 tractare inferius li. iij. dist. x. Ad p̄mū igit̄
 ddm̄ q̄ angelus tenet mediū nō q̄ ad plurali/
 tatē locoz. sed q̄tum ad modum eēndi in lo/
 co. quia deus nec circumscrip̄tiue nec diffini/
 tiue est i loco. sed corpus descriptiue et diffini/
 tiue est in loco. angelus tanq̄ medium tenēs
 est diffinitive in loco. nō autē circumscrip̄tiue.
 Ad scdm̄ nego aīcedēs. Ad p̄batōz p̄mā
 dico q̄ nō est simile. q̄ cum similitudo dicat

Scdo 2

Ratio:

Cōtra con/
clōem.

2

3

4

Solutio
Ad 1

Ad 2

[Marginal notes on the left side of the page, partially obscured and difficult to read. Some legible fragments include:]
 applicat ad...
 q̄ an...
 p̄ d...
 a suaz...
 co...
 1...
 Sed...
 2...
 fm...
 3...
 nō...
 est...
 in...
 vni...
 go...
 4...
 arti...
 par...
 dicit...
 q̄ an...
 ma...
 se...
 par...
 ata...
 vel...
 ang...
 fm...
 sub...
 stan...
 tia...
 nū...
 sq̄...
 sit...
 er...
 roz...
 Sed...
 nec...
 illud...
 stare...
 potest...
 q̄ sic...
 con...
 uenit...
 rem...
 eē...
 in...
 loco...
 fm...
 q̄ con...
 uenit...
 sibi...
 eē...
 q̄n...
 tum...
 vt...
 patet...
 p̄ Aucēnam...
 in...
 sufficientia...
 sua...
 Sed...
 esse...
 quantum...
 nō...
 conuenit...
 angelo...
 fm...
 eēntiam...
 suam...
 vt...
 se...
 patet...
 Propter...
 qd̄...
 dicit...
 quidam...
 solēns...
 doctor...
 scdo...
 suo...
 quolz...
 qōne...
 i...
 q̄ omnes...
 magistri...
 in...
 hoc...
 conueni...
 unt...
 q̄ eēntia...
 nō...
 est...
 ratio...
 eēndi...
 in...
 loco...
 Ad...
 primū...
 ergo...
 dicendū...
 q̄ infinitas...
 eēntie...
 nō...
 est...
 immediata...
 ratio...
 fm...
 nostruz...
 modum...
 intelli...
 gendi...
 quare...
 deus...
 est...
 vbiq̄...
 sed...
 quantitas...
 siue...
 magnitudo...
 sue...
 virtutis...
 qua...
 deus...
 est...
 i...
 om...
 nibus...
 quia...
 in...
 omnibus...
 opatur...
 omnia...
 que...
 producitur...
 producēdo...
 et...
 ea...
 que...
 pmanēt...
 in...
 eē...
 conseruando...
 Ad...
 secundū...
 dicendū...
 q̄ q̄uis...
 opatio...
 p̄supponat...
 p̄sentia...
 actiuū...
 7...
 passiuū...
 de...
 virtute...
 tamē...
 rationis...
 nō...
 oportet...
 q̄ p̄...
 supponat...
 p̄sentiam...
 localē...
 In...
 plus...
 em̄...
 habet...
 se...
 p̄sentia...
 q̄...
 p̄sentia...
 localis...
 Potest...
 etiam...
 dici...
 q̄ dato...
 q̄ actio...
 p̄supponat...
 p̄sentia...
 agen...
 tis...
 huiusmodi...
 tamē...
 p̄sentia...
 p̄supponit...
 quā...
 titatem...
 virtutis...
 eiusdem...
 agētis...
 p̄ quaz...
 quā...
 titatem...
 h̄mōi...
 agens...
 sepatum...
 de...
 quo...
 ad...
 p̄e...
 lens...
 loquimur...
 est...
 in...
 loco...
 Ad...
 terciū...
 di...
 cendum...
 q̄ angelum...
 concedimus...
 eē...
 alicubi...
 nō...
 tamē...
 immediate...
 p̄...
 eēntiam...
 sed...
 fm...
 virtu...
 tem...
 7...
 opationē...
 Ad...
 quartum...
 dicendū...
 q̄ articulus...
 exponit...
 p̄ alium...
 qui...
 sic...
 dicit...
 q̄ an...
 gelus...
 nūsq̄...
 sit...
 fm...
 substantiaz...
 error...
 si...
 intelli...
 gatur...
 q̄ substantia...
 nō...
 sit...
 i...
 loco...
 Si...
 autē...
 intel...
 ligatur...
 q̄ substantia...
 nō...
 sit...
 ratio...
 essendi...
 in...
 lo

puz respectu stāte eodē fundamēto multipli-
 catis solū termis multiplicant si litudines. si
 tus aut nō dicit puz respectū. nā oīa sex pnci-
 pia dicit rē absolutā. q̄uis illā dicat cū pno-
 tate respectus siue sub respectu. Sedaz r
 tertiā pbationē pcedo. eo q̄ nō arguant de na-
 tura rei sed de potētia dei. Qui tñ ēēt oppo-
 site opinionis ille diceret ad scđam pbationē
 q̄ nō est simile. qz virtute diuina sine tradi-
 ctione potest tolli a dimensionibz corpis eaz
 effectus extrinsecus qui ē resistere alijs dime-
 sionibus. rōne cui? resistētie vnū corpus nō
 comparat̄ alterz in eodē situ. Sed vnū r idēz
 corpus eodē modo. s. localiter circūscriptiue
 ēē hic r alibi implicaret contradictionē. qz esset
 hic r nō ēē hic. Nā quod hoc loco circūscri-
 bit̄. alibi nō potest circūscribi. Ad terti-
 am pbationē diceret q̄ deus nec mediāte cō-
 uersione nec sine uersione corpus suuz facit
 ēē simul i diuersis locis circūscriptiue fm eal-
 dem dimēsiōes. ergo rē. Tercio dico q̄ an-
 gelus mouet localiter. Quia oē qd̄ mutat lo-
 cū mouet localiter. sed angelus mutat locuz. vt
 p3 p̄ Dama. li. ij. c. ij. P. aīa separata mouet
 localiter. q̄ r angelus. Cōsequētia p3. nā cuz
 angelus sit pfectū suppositū. nō apparet qua-
 re sibi magis repugnet moueri q̄ an ime que
 nō habet rationē pfecti suppositi q̄ diu sepa-
 ra est a corpe. Antecedēs pater. Nā articulus
 fidei dicit animā ch̄isti descendisse ad inferos
 Sed forte dicit̄. q̄ si angelus mouet. tūc
 habet materiā prem sui. p̄ntia p3. ij. metaph.
 vbi d̄z q̄ in om̄i re mota opret imaginari ma-
 teriā. Itē si mouet tūc habebit p̄tē r p̄tē. qz
 vi. phisicor̄ pbat. q̄ om̄e qd̄ mouet prim̄ ē in
 termino a q̄. r prim̄ i termino ad quē. R. q̄
 isti duo textus Arist. de b̄t̄ intelligit̄ de eo qd̄
 sic mouet qd̄ se spacio sup̄ q̄ mouet p̄mēsurat
 nō aut̄ de alijs. Sz vtz angelus mouet i tpe
 vel i instāti satis difficile ē videre. Sequi-
 do tñ dicta doctoris n̄i oportz nos dicere q̄
 motus angeli fiat i tpe. Quia i quacūqz acti-
 one ē successio illa aliquo mō tēpe mensurat̄.
 sed tā i actōibz immanētibz q̄ i actōibz trāse-
 untibz ipsius angeli ē successio. Angelus. n.
 nō simul intelligit̄ q̄cūqz intelligit. nec simul
 informat̄ suus intellectus pluribz speciebus
 r ideo licet angelus nō intelligat cū discursu.
 est tamē quedā successio in suis intellectōibz.
 Et sicut p̄ cognitōes. sic etiam p̄ affectiones
 mutat. Unde penes hmōi actōes Aug. viij.
 sup̄ Gen. ad lram dicit̄ angelū moueri p̄ tē-
 pora. Et sicut in actionibus angeli transcurribz

Ad 2 et 3.

Ecdo 3

Instantia 1

Solutio

Opi. egi. q angelus mouetur i tpe.

est successio. qz nō simul opatur in om̄ia cor-
 pora circa q̄ potest opari. Et vt patet in p̄ce-
 dentibus ex hoc q̄ opat̄ circa aliquod corpus
 dicit̄ ēē in loco. ergo ex successione talū ope-
 rationū ipse dicit̄ moueri localiter. vt p3 p̄ Am-
 brosiū r Bedā in lra istius distinctionis.
 Aduertendū tamē ppter aliq̄ dicta Aug.
 q̄ ois successio reducit ad mēsurā t̄palē. r q̄a
 in motu angeli immediate attendit̄ aliqua suc-
 cessio puta successio opationū. r mediāte illa
 rum opationū successione attendit̄ variatio si-
 ue successio localis. r ideo motus ille magis
 p̄p̄ie dicit̄ motus p̄ tpa q̄ p̄ loca. Inde for-
 te motus Aug. viij. sup̄ Gen. ad lram negat
 simplr spūalem creaturaz moueri p̄ loca. affe-
 rēs eam mutari p̄ tpa. Sed p̄trariuz istz
 tenētēs dicit̄ angelū moueri i instāti. Quia
 maioris fortis ē substātia spūalis q̄ res cor-
 poralis. sed solū multiplicat̄ radios suos ab ori-
 ente in occidēs i instāti. vt p3. ij. de ania. ergo
 rē. P. si mouet in tēpe. tūc eque velociter
 mouet corpus r angelus. falsitas p̄ntis p3.
 qz sp̄ suba spūalis vigorosior est corpali. pba-
 tur p̄ntia. qz deus pōt facere corpus quod i
 grauitate vl̄ leuitate t̄m̄ excedit illud corpus
 quod mouet in tpe cū angelo quātū tps men-
 surās motū corpis excedit ips mēsurans mo-
 tuz ipsius angeli. r p̄ntis illud corpus a deo
 factū mouet eodē tpe eque velociter cū ange-
 lo. P. ania intellectiua mouet i instāti. q̄ r
 angelus. p̄ntia p3. antecedēs pbat. nā i illa du-
 ratōe q̄ corrumpit̄ r mouet hō nō manet aīa i
 corpe. als simul moreret r viueret. sed corru-
 ptio homis ē i instāti. q̄ i instāti mouet extra
 corpus. Sed p̄tra illā opinionē arguit̄ a
 quibusdā sic. Illud quod agit i instāti non
 p̄ntis agit i vna pte q̄ in alia. sed angelus non
 potest sic agere quin prius agat in vna par-
 te q̄ in alia. ergo rē. P. omnis mutatio
 indiuisibilis est terminus alicuius moueri.
 vt dicit̄. v. phisicor̄. q̄ nec ē q̄ angelus pu-
 us habeat vtz motū q̄ tpe mēsurat̄ q̄ muta-
 tū ēē. P. sicut se habet p̄ctus ad lineā. sic
 in stās ad tps. ergo pmutatim sicut se hz p̄-
 ctus ad instās sic lineā ad tps. sed p̄ctus non
 pōt ab aliqua creatura p̄trāsi i minori q̄ in
 instāti. q̄ a nulla creatura pōt p̄trāsi lineā i
 minori q̄ i tpe. P. angelus nec mouet dū
 est i termino a quo. qz nō dum ē motus i cho-
 atus. nec dū ē termino ad quē. qz tūc cessauit
 motus. r p̄ntis opret q̄ moueat i medio. igit̄
 si in eodē instāti ēēt i ipso medio r in ipso ter-
 mino ad quē. tūc angelus simul moueret r

Opi. q̄i
stāt moue-
tur angēl.

Cōtra opi
monē.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

5 quiesceret. quod est contradictio. g. rē. P. aia
 sepata nō mouet i instāti. ergo nec angelus.
 sequētia patet. quia nō maioris velocitatis
 est angelus q̄ aia sepata. pbat̄ aīcedēs. q̄ si
 aia sepata moueret i instāti. tūc minoris fortu
 tis eēt in corpe gloriificato q̄ sine tali corpe
 cum i tali corpe nō possit moueri in instāti.

6 P. si angelus moueret i instāti. tūc rē nō
 posset tota virtute sua angelū velocius moue
 re q̄ ipse angelus moueat seipm. cū nulla mē
 sura breuior sit instāti. sed falsitas sequētis
 patz. q̄ idēz mobile velocius mouet virtute

7 infinita q̄ virtute finita. P. si angelus mo
 ueret i instāti. tūc simul eēt i duobus loc. q̄ a
 simul eēt i medio et i termino. Sed licz conclu
 sio sit vera. ratiōes tñ ille q̄uis sunt magne ap
 parētē. tñ nō cludūt. Ad primū igit̄ di
 cēdū. q̄ q̄uis agēs creatū p̄us natura agat i
 vnā ptem q̄ i aliam. nō tñ oportet q̄ p̄us du/
 ratōe agat i vnā ptem q̄ i aliā. Ad scōz di
 cēdū q̄ illa ppositio Aristō. apud fideles nō
 ē vera vlr. Nā i pmo instāti quo sol fuit crea
 tus potuit illuminare. r tñ illā mutatōem illu
 minatōis nō p̄cessit aliqd̄ moueri. Ad ter
 ciū dōz q̄ p̄portio p̄mutata nō tenet nisi fiat
 p̄nes aliqd̄ intranscū. Tñ q̄ eēt de genere per/
 manētū ē de natura p̄cti. sicut esse de genere
 fluētū ē de natura intranea ipsius instātis. ḡ
 si i minor p̄portiois p̄mutate diceret. sed sic
 se habet p̄ctus ad instās q̄ p̄ctus ē quid p
 manēs. r instās ē q̄d̄ fluēs. bñ cluderet. ḡ li
 nea est quid p̄manēs. r tempus ē quid fluēs.
 sed p̄rāsitio p̄cti vel lineae est quid extrinse
 cū ab eis. ideo nihil cluditur. Tñ sicut nō
 sequit. p̄ctus nō potest bis signari i eodē in
 stāti. ḡ linea nō pot̄ bis signari in eodem tpe.
 q̄ talis compatio est ad extrinseca. sic i p̄posi
 to rē. Ad quartū posset dici q̄ angelus in
 p̄mo signo vel instāti cū ē i termino ad quem.
 nō p̄p̄e dicit̄ quiescere. sed dicit̄ mutar̄ esse.
 r ideo nō sequit̄ q̄ simul moueat et q̄escat. q̄
 uis bñ sequat̄ q̄ simul mouet et mutatus est.
 r illud est p̄mune om̄ibz instātaneis. puta q̄
 simul mouent̄ r mutata sūt. Aer em̄ simul il
 luminat̄ r illuminatus est. Ad q̄ntū pot̄ ne
 gari p̄ntia. q̄ virtus aie naturalr loq̄ndo est
 minor q̄ p̄tus angeli. Dato etiā q̄ aia sepata
 moueret i instāti diceret aduersari q̄ nō ē in/
 conueniēs q̄ iūcta corpi q̄uis cūq̄ gloriificato
 moueat i tpe. q̄ iūcta corpi naturalr sequit̄
 leges corpi. nec hoc cedit ad imp̄fectōz aie.
 cuz vt sic sit sibi naturale q̄ mouet i tpe. dum
 scz est iūcta corpi. Ad sextū aduersariūz

negaret p̄ntiaz. q̄ in eodē instāti ipse diceret
 esse plura signa. et i breuiori q̄ i instāti posset
 deus mouere angelū p̄nta i vno signo. Pos
 set etiam dici q̄ eodē modo posset argui q̄ rē
 us nō posset citius aerez illuminare q̄ sol. cū
 sol illuminet eū i instanti. Et iō oportet nos
 dicere q̄ deus nūq̄ agit toto suo impetu actū
 suū. Natura igit̄ q̄ agit toto suo impetu actū
 suū q̄uis q̄nq̄z principiet in mima durati
 one. r q̄uis h̄mōi natura attingat equalitatē
 velocitatis qua deus eūdem effectū principia
 ret. multis tamē infinitis alijs modis natū
 ra potest deficere a virtute diuina respectu eius/
 dem effectus. Ad septimū diceret aduersa
 rius q̄ q̄uis impossibile sit aliqd̄ eē simul in
 duobus locis māsiue r p̄manēt. tñ nō ē im
 possibile idē eē i duobus locz trāsitiue siue in
 stabili r trāsitiue. Ad ea tñ q̄ sunt idu
 cta d̄ doctore ipsemet m̄det hac distinctōne.

Ad primū dicit q̄ nō ē sile. q̄ lux nō mo
 uet p̄ aere. sed sūt i aere p̄tinue generatōes lu
 cis. q̄ quidē cū instātaneē sint. licet vna aliaz
 p̄cedat ordine cālitatis r origis. sil tñ inducū
 tur i eodē instāti. Cū igit̄ eadē virt̄ angeli ap
 plicet ad totū spaciū. eadez aut̄ spēs lucis nō
 trāsit totū spaciū. ideo q̄ si in nullo ead̄ p̄posi
 tū. Ad scōm negat̄ p̄ntia. Nā tps mensu
 rās motū angeli ē alterius rōis a tpe mēsurā/
 te motū corpi. r ideo nō sunt ad inuicē p̄pa
 bilia. nec p̄ abbreviatōem vnus ad equalita
 tē alteri poterim̄ p̄uenire. Ad terciū dōm
 q̄ sepatio aie vt ē quedā corruptio nō ē mor̄
 p̄p̄e sed mutatio. r ido i instanti poterit mē
 surari. Si aut̄ post morē hois maneret aia
 i corpe nō vt forma corpi s̄ vt motor. q̄d̄ do
 ctor n̄ valde reputat̄ possibile. r postea sepa
 ret vt motor sepa a mobili. idē eēt iudiciū de
 aia r de angelo. q̄ vt sic ipsa aia vero motu a
 corpe separet. ita q̄ eēt signare vltimū instās
 quo eēt i tali corpe. r primū quo eēt extra tale
 corpus. r p̄ p̄ntis motus eius tpe cōcepto ista
 illa duo instātia mēsuraret.

Et per hoc etiaz ap

Quantuz ad quar

tū p̄ncipale. vtz natura v̄lis sit i loco. dōm q̄
 sicut natura v̄lis nō generat̄ p̄ se. sed generat̄
 ad generatōem alteri. puta ad generatōz p̄ci
 culariū. vt ait auctor. vi. p̄ncipioz. sic etiā nō
 mouet p̄ se. sed si sibi p̄p̄etit aliqd̄ moueri. hoc

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6

Ad 7

Solutio
eoz q̄ sunt
p̄ Egidiū.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Articls 3

Articls 4

Ad pnci/
pale argu
mentum.

solummodo sibi competit ad motu alteri. s. ad
motu pnculariu. Ad pncipale argumetu
prz. Ad illud in pncipaliu dicendu q nulla
suba spualis est i loco circumscripue. z sic in/
telligit Boetius.

Distinctio tricesima octava
z tricesimanona.

Nunc ad pro
positu zc. Sic mgr facit copari
one scie dei ad res scitas. z conu
so. Et diuidit i duas pres. Na pmo mgr in
quiri vtz scia dei sit causa rez. Secdo vtrum
scia dei mutet ex mutatoe rez. distin. xxxix.
ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Na
primo mouet questione z ponit eius soluti
one. Secudo ex illa solutoe mouet alia inci
dente dubitatione. ibi. Ad hoc aut quod su
pra dictu est. Prima in duas. Na pmo mo
uet pdicta questione z pcedit circa ea opina
tione ad vtraqz parte arguendo. Secudo deter
minatiue veritate asseredo. ibi. Nam que vi
detur repugnantiaz. Tunc sequit illa pars.
Preterea queri solet zc. que est principiu di
stinctionis. xxxix. Et diuidit i tres pres. Na
primo magister pponit questione. Secudo
interponit suam responsione. Tercio oppo
nit quorundam obiectione. Secunda ibi. Ad
quod dicimus. Tercia ibi. Dic opponitur.
Et hec in duas fm q contra duo dicta addu
cit instantias seu obiectiones. Secunda ibi.
Et vero. Prima in tres. Nam primo magi
stertangit hmoi obiectione. Secudo resp
det fm ppriam intentione. Tercio respondet
fm aliorum opinionone. Secunda ibi. Ad qd
dicimus. Pot quide deus. Tercia ibi. Item
a quibusda zc. Sequit illa pars. Et vero
quod zc. Ubi pmo ex dictis bti Hieronymi
p quedam pdicta adducit instantia. Secun
do hmoi dicta exponit iuxta rectam intelligen
tiam. ibi. Ex tali itaqz. Circa istas distin
ctiones quero.

Vtruz scia dei sit ca rez ad extra pdu
ctaz. Et videt q no. qz mutabilis
effectus pcedit a mutabili ca. s. ois cre
atura e mutabil. z vanitati subiecta. scia vero
dei no e mutabil. g no poterit ee ca mutabili
um creaturaz. Maior patz. qz effectus z ca
hnt analogia z pportione ad inuice. vt patet
ij. phisicoru. Minor de se nota e. Contra.
Auer. vij. meth. aut. q scia nra causat a rebz. s.

scia dei e ca rez. Sic pmo videndum e de eo
qd qrit. Secdo vtz de? cognoscat futura co
tingentia. z hoc qrit ad illa dist. xxxviij. Ter
cio vtz deus possit scire infinita. Quarto
vtz dei puidencia se extendat ad omnia. et h
qritum ad dist. xxxix.

Quatuor ad primu

vtruz scia dei sit ca rez ad extra pductaz. ponā
duas conclusiones. Prima e q scia dei est ca
rez. Secunda q fm nostz modū intelligē
di no e immediata ca rez. Primū pbo sic.
Artificis scia est ca eoz que ab artifice ordia
te z sciētificē pducunt. sed deus e artifex oim.
iuxta illud Sap. vij. omniū e em artifex oēs
habēs virtutē. omnia pspiciēs. z oia ordinate a
deo pducunt. vt patebit i li. ij. ergo scia dei est
causa rez omniū. P. omne quod est reali
ter z formaliter idē quod creatrix eētia. hoc
est causa rerū. sed sciētia dei est hmoi. quia vt
superius sepius est pbatū. attributa diuina nec
realiter nec formaliter differūt a diuina essen
tia. g zc. Conclusioe scdam pbo sic. Illud
qd est tm ca sine qua no ipsaz rez pductari
fm nrm modū intelligēdi no est p se z immedi
ata ca ipsaz rez. Sed sicut dicit mgr in lra.
pscia dei est ca rerum sine qua no si sciētiar
tm ad noticiā referamus. P. fm idē genus
cause no pnt vnus effectus esse plures cause
p se z eque primo seu immediate. sed volun
tas dei e pma z immediata ca oim. g no scia.
Maior prz. Minorē ponit bti Aug. ij.
de tri. ca. iij. vbi ait. Diuina voluntas e sum
ma ca oim. z nihil hic agitur visibiliter z sen
sibiliter quod no de interiori z inuisibili ac in
telligibili aula summi impatoris aut inbeat
aut permittat. Et illa est etiā intērio docto
ris nri q ait. qz in volēdo est qdā mo^o anie
ad res. in sciēdo aut eōuerso est quidā mo
rus rerum ad alam. Ideo scia fm q scia non
potest esse immediata causa rez. co q sciens p
sciam suaz respicit scita fm q sunt in ipso. sed
volens p voluntatē suam potest esse immedi
ata causa rerum. qz p voluntatē suam tendit
ad res fm q habent esse in seipsis. Sed cō
tra illud arguunt quidā sic. Actōe immanē
te nihil pōt extra pstitui. sed velle e actio im
manēs. z sibi scire. g nec volūtas nec scia dei p
pue est ca rez. sed ipsa potētia dei vt dicitur est
causa rez. P. illud cui^o act^o transit in altrez
pōt ee immediata ca ei^o vel rō pducedi ipm.
potētia est hmoi. quia. v. metaphice. dicit. q

Artis 1

Lodo 1

Lodo 2

Egidius

Contra

Quatuor ad
scia dei sit ca rez ad extra pductaz. Et videt q no. qz mutabilis effectus pcedit a mutabili ca. s. ois creatura e mutabil. z vanitati subiecta. scia vero dei no e mutabil. g no poterit ee ca mutabilium creaturaz. Maior patz. qz effectus z ca hnt analogia z pportione ad inuice. vt patet ij. phisicoru. Minor de se nota e. Contra. Auer. vij. meth. aut. q scia nra causat a rebz. s.

3 potētia ē trāsmutatīua alteri q̄m q̄ alter. P̄ eū dē ordine obseruat aliq̄ fm n̄m modū in religēdi inter se vbi differūt sola ratione. quē obseruat realiter i his i quibz differūt realiter sed in nobis nec scia nec voluntas elicit actio nē immediate qua aliqd̄ p̄ducit. s̄z t̄m modo

olutio

Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

ds 2

Lo clo

2

3

to 2

Sed illa nō concludūt. Quia deus habet ab eterno potētiā producēdi creaturā. at t̄m solummō tunc p̄duxit q̄n̄ eterna sua volūtas creaturam voluit esse productā. Ad p̄mū igit̄ dicendū q̄ nō negamus diuinā potētiā. sed dicimus q̄ voluntas est p̄ se et p̄mā causa oīm productoz ad extra. cū potētia dei nihil p̄sequat̄ ad extra nisi fm b̄n̄placitūm et imperiū sue volūtatis. Ad secundū p̄z coram mō. Ad terciū dicēdū q̄ q̄uis potētia i nobis imēdiate elicit actū p̄ductiuū. t̄m q̄z i artificiat̄is hoc nō facit nisi ad impium volūntatis. ideo p̄ductio talis p̄ncipaliter attribuit volūtati. Iuxta qd̄ d̄r. vi. meth. P̄ncipiū artificiat̄oz est volūtas. Et alibi. Artificiat̄i et volūntati sunt idē. Sic i p̄posito t̄c.

Ad q̄rtū d̄m q̄ talis forma arguēdi non magis p̄cludit de volūtate q̄ nos q̄s de potētia q̄ re. q̄z nō minus dei potētia ē eterna q̄s dei volūtas. Ad argumentū t̄m d̄m q̄ dei volūtas fuit ab eterno vt esset creatura in tempe. et ideo q̄uis volūtas sit eterna. creatura tamen fuit t̄p̄aliter p̄ducta.

Quantūz ad secundum

articulū. vtrum deus cognoscat futura contingētia. Dico primo q̄ deus certa sciētia cognouit futura contingētia ab eterno. Quia si nō. tunc nūc deus aut haberet rerū aliquarū ignorantia postq̄z producte sunt. aut aliquid suē sciētie p̄ euentuz rerum in esse accreuisset. Cōsequētia manifesta est. vtrūq̄z etiā confus quēz apparet impossibile. P̄ illud deus ab eterno cognouit cui⁹ ab eterno potuit eē causa. sed vñ iuscūsq̄z contingētis ab eterno potuit esse cā. ergo t̄c. P̄. si nō. hoc eēt p̄tāto. q̄z eorū esse posset impediri. sed hoc nō obstat. Nā cū deus omnia illa impediētia cognoscat ab eterno. ideo de certo nouit vtrū talia futura eueniāt vel nō eueniant. Secūdo dico q̄ p̄dictā certitudine diuine scie nō tollitur contingētia a rebus p̄tingētibz. Nā cū sciētia

dei nō sit cā rerū nisi mediāte volūtate. vt patuit i. l. articulo. volūtas aut̄ dei nō vult necio q̄cūq̄ scit sed libere. et p̄t ea nō velle. loq̄ndo de his q̄ sūt extra ip̄m. q̄ scia dei vt est causa cū determineet ad effectū mediāte libera volūta. te nō imponit aliquā necitatem his q̄ futura sunt nisi ex p̄ditōne. puta supposito q̄ re⁹ vel sit ea sic vel sic euenire.

Quantūz ad terciū

um articulū. vtz deus possit scire infinita. distingi p̄t. Quia vel q̄nt d̄ infinito discreto vel continuo. P̄rio mō satis cōter p̄cedit q̄ de⁹ cognoscit infinita et ab eterno cognuit. Qd̄ p̄bat sic. De ab eterno cognuit oīa q̄ actu fuerūt in eo. Sed vt ait p̄mē. xij. meth. oēs p̄portioēs et forme q̄ i potētia sūt i p̄ma materia sūt actu i p̄mo motore. cū igit̄ materia sit i potētia ad infinitas formas saltē nūero. q̄ t̄c. P̄. q̄cūq̄z p̄fecte cognoscit aliquā virtutē. p̄fecte cognoscit oīa ad q̄ hmōi virtus se p̄t extēdere. s̄z deus suā p̄tutē p̄fecte cognoscit q̄ se extēdere potest ad infinita. q̄ t̄c. P̄. ad idē facit auctas b. Aug. quā adduxi dist. xxxv. c. d̄e. n̄ij. i solutioe q̄nterōis. S̄z d̄m istius quidā doctor tenēs arguit sic. Qd̄ nō est nec eē potest hoc deus non cognoscit. infinitū discretuz est hmōi. Si em̄ possent esse discreta infinita. illa constituerent continuū infinitū magnitudine. quod impossibile est esse. q̄z cū virtus sequat̄ magnitudinē. sequeretur q̄ p̄ter diuinā virtutē eēt virtus infinita. Itē forma sbalis illūma gitudinis eēt infinita fm p̄fectōz. S̄z illud nō infrīngit p̄dictā p̄cedem. nec al̄ optet n̄i. dere q̄z m̄lum ē supius dist. xxxv. P̄t t̄m negari minor. Ad p̄batōz dico q̄ discreta p̄nt eē infinita q̄ t̄m nō eēt continua. sic sūt angeli et aīe. Etiā infinita continua possēt a deo p̄ducti successiue. q̄ q̄uis fm aliquos repugnet s̄l esse. nō t̄m repugnat q̄n̄ simul a deo possēt cognosci. Nā repugnātia quā habet ad s̄l eēndū nō est ex dei ignorantia vel impotētia. sed soluz ex p̄te effectus est hmōi repugnātia. vt ipsimet dicunt. De continuo aut̄ infinito dicit doctor noster et multi alij q̄ cū nō habeat ideam in deo fm se a deo nō potest intelligi. Quid tamē ego de hoc sentiam ad p̄ns nolo discutere. sed d̄no p̄cedente discutā i secūdo distin. prima.

Di. xxxix. Articls 3

Petrus de aluerma.

Lo tra Petrum.

Quantūz ad quartum

articulū. vtrum dei p̄uidētia se extē

Articls 4

dat ad oia. Dicendum qd omnis humana puidētia nō se exēdat ad oia. qz p̄siliū. 7 p̄ oīs puidētia alicuius nō exēdit se nisi ad ea que p̄ eū p̄nt vel pmoueri vel impediri. multa vero sunt que p̄ hominē vt homo est nec p̄nt impediri nec promoueri. diuina tamē prouidētia ad omnia se extendit. cū nihil sit tam diffici-
 1 lequin diuino p̄silio possit pmoueri. et nihil tam contingēs vel etiā necessariū quin eodez
 2 cōsilio possit impediri. P̄ mala subsunt diuine puidētie. ergo omnia alia. Cōsequētia patet. qz cū nullum agēs aspiciēs ad malum agat quod agit. vt dicit. iij. de diu. nomī. sē aliquid dēteret subterfugere diuinā puidētia 7 ordinationē. hoc maxime esset ipm malum. Antecedēs patet p̄ Boetiu. iij. v̄ p̄so. vbi ait. Modus diuinus est qd ad bonū dirigēs cūcta disponat. Nam si a reprobis nihil causa mali gerit. licet in agendo errent. multo minus ordo ille de cardine summi boni proficiens a suo deflectit exordio. Et August. in enchyridion. ca. vij. ait. qd malū bñ ordinatū et suo loco positū cōmendat bona vt magis placeant. Et subdit qd deus omnipotēs nō sine-
 ret mali aliquid esse in opesuo. nisi a deo esset omnipotens 7 bonus vt bene faceret et de malo. Ad argumentū principale dicendū. qd
 qzuis scientia dei sit immutabilis. tamē quia est causa rez mediante voluntate diuina q̄ respectu omnium creaturā totaliter est libera etiā libertate 7 traditiōis. ideo mutabilis potest esse effectus. qz talis erit qualis eū deus vult esse. 7 tūc est qn̄ eum diuina voluntas esse de terminauit.

Ad argu-
 mētū p̄uci-
 pale.

Distinctio quadragesima.

Redestinatio

do 7c. Ista est distinctio. xl. q̄ sic p̄tinat p̄cedentibz. Post qz determinatus est de scientia dei s̄m se ac etiam compatiue respectu oīm creaturaz generalis. hic determinat de eadem scia respectu intel-
 1 lis creature specialiter. Determinat em̄ de p̄-
 2 destinatione que est quasi quedā spēs diuine scie qua sp̄aliter respicit deus creaturā ordina-
 bile in eternā beatitudinē. hec autē sola est crea-
 tura rōnalis ac intellectual. Diuidit autē h̄c
 ps in p̄tes duas. Nā p̄mo mgr̄ tractat de p̄de-
 stinationis 7 reprobatis certitudine. Secū-
 do de eaz p̄ua causalitate seu aptitudine. di-
 stinctione. xl. ibi. Si autē querim⁹ merituz.

Prima in duas. Nā primo tractat de effectus p̄destinatōis. Secūdo de effectus reprobatio-
 nis. ibi. Lūqz p̄destinatio. P̄ua i duas. Nā
 p̄mo agit de p̄destinatōis quidditate. Secū-
 do de sui effectus infallibilitate. ibi. P̄desti-
 natōz nullus videt. Et hec diuidit i q̄tuor
 p̄tes Nā p̄mo inquisitiue p̄cedēdo arguit p̄
 effectus p̄destinatōis certitudie. et p̄tra eius
 certitudinē. Secūdo ponit p̄dictōz dēterminati-
 onē. Tercio addit quorundā obiectionem. Et
 q̄rto cū sui excusatione subiūgit solutiōz Se-
 cūda ibi. Quibz r̄ndemus. Tercia ibi. Verū
 tamē adhuc. Quarta ibi. In hui⁹ q̄nōis solu-
 tione. Sequit illa ps. Lūqz p̄destinatio.
 Et diuidit i duas p̄tes s̄m qd duplex videt ef-
 fectus reprobatis. s. positiu⁹ 7 p̄uatiu⁹. P̄-
 mo qd dēterminat de reprobatis effectus positi-
 uo qui ē pene eterne p̄paratio. Secūdo de
 eius effectus p̄uatiuo qui est gratie et glorie
 denegatio. ibi. Et sicut p̄destinatōis. Lu-
 ca istā. xl. distinctiōem quero hāc questionē.

Trū possibile sit p̄destinatū ad salu-
 tē finaliter nō saluari. Et videt qd
 sic. qz de⁹ pōt p̄destinatuz damnare.
 qd possibile est p̄destinatū nō saluari. p̄ntia pa-
 ter. p̄bo antecedēs. qz quicqd de⁹ potuit ab eter-
 no hoc pōt oīm tpe. nā ex successu t̄pis nō di-
 minuit diuina potētia. S; nūc p̄destinatuz
 p̄tre vel pauluz deus ab eterno potuit repro-
 bare. q̄ 7 nūc Cōtra. Ansel. de concordia p̄de-
 stinatōis 7 gr̄e ait. P̄dicta 7 p̄destinata de-
 nēccitate futura sunt. S; qd ē necē ipossibile
 ē nō eē. vt p̄z. ij. per hermenias. q̄ 7c. Dic
 q̄tuor sūt vidēda. Nā qz reprobato 7 p̄desti-
 natio opposito mō se h̄nt. 7 opposita iuxta se
 posita maḡ elucefcūt. ideo p̄mo vidēdū ē qd
 sit reprobatio. Secūdo quid sit p̄destinatio
 Tercio vtz p̄destinat⁹ possit danari. Et
 q̄rto vtz reprobatus possit saluari.

Quātuz ad primū

articulū. quid sit reprobatio. est aduertendū
 qd reprobatio tria videt implicare. s. p̄cogniti-
 onē culpe. subtractionē gratie. et p̄parationēz
 pene. Deus em̄ ab eterno p̄cognouit culpam
 illius que reprobat. 7 p̄pter hoc ipm gr̄atia si-
 naliter p̄uat. 7 penā eternāz ei p̄parat. Quo
 ad primū ipsa reprobatio nihil videt addere
 sup simplicem p̄cognitionē diuine p̄scientie.
 Quo ad secundū nō addit aliquid positue.
 sed solū p̄uatiue. Quo ad terciū addit ali-
 quid positue. Ex his pōt ipsa reprobatio

Amā 1

sic describi. Reprobatio est eterna p̄cognitio mali vsus liberi arbitrii. rōne cui⁹ de⁹ creuit aliq̄ hōiem ī p̄nti vita puare gr̄a. r̄i futura punire eterna pena.

Quantus ad secun

dum articulū. quid sit p̄destinatio. est aduertendū q̄ p̄destinatio dupliciter p̄t cōsiderari. Uno mō generaliter put p̄t competere rationali ac etiam intellectuali creature respectu quorūcūq; b̄nficiorum a deo collator. Alio modo specialiter respectu hominū in eternaz beatitudinē dirigēdoz. Primo mō describit b̄tus Aug. p̄destinationē in libro de fi. ad peritruum sic dicens. Predestinatio est gratuite donationis p̄paratio. Secdo modo ait idē Aug. an li. de p̄destinatione sanctoz. Predestinatio est destinatio alicui⁹ in finē. Vel sic. Predestinatio ē p̄paratio gr̄ate ī p̄nti r̄ glorie ī futuro. Sūt etiā multe alie descriptioes p̄destinationis date p̄ ap̄los r̄ alios diuersos doctores. quas ad p̄ns gratia breuitatis obmitto. Est etiā aduertendū q̄ destinare duobus dēt significare. Nam destinare idē est qd̄ proponere. Juxta qd̄ ait ap̄s. ij. Cor. ix. Unus q̄sq; put destinavit ī corde suo r̄c. Et. ij. mach. v. d̄. Eleazar⁹ destinavit nō admittere illicita. Secdo destinare idē ē qd̄ mittere. Juxta qd̄ d̄. lra destinata id ē missa. Et vtroq; mō satis ē ad p̄positū. Nā iuxta primū modū d̄ ab eterno ip̄os electos p̄destinare. qz ab eterno respectu eoz h̄uit p̄positū miserēdi. Et secdo mō deus d̄ electos p̄prie p̄destinare eo q̄ videt eos mittere r̄ dirigere p̄ hoc mediū qd̄ ē gr̄a ī hūc finē q̄ ē b̄ritudo r̄ glia. Et p̄ h̄ etiā p̄z d̄na inter p̄sc̄lam damnatoz. r̄ p̄destinatoz electoz. Nā p̄sc̄ia dicit simplicē dei noticiam quā h̄z de damnādis. r̄ si cū noticia aliq̄ mō implicat diuinū p̄positū. h̄ nō ē fm̄ q̄ d̄ p̄ponit agere. s̄z pot̄ fm̄ q̄ d̄ p̄ponit ab actu cessare. Sed p̄destinatio nō dicit simplicēz noticiā. qz implicat siue includit diuinū p̄positū cū sui efficacia ad miserēdū r̄ glorificandū. Et idē licet mali nō dampnent ex hoc q̄ d̄ eos impellat ī culpā seu ad culpā. tñ nulli boni saluant nisi deus mediāte sua gr̄a eos dirigat. r̄ mittat seu impellat ad gloriā.

Quantus ad terci

um articulū. vtrum p̄destinatus possit damnari. Primo dicā quid mihi videt eē tenen

dū. Secdo inducāz aliquas difficultates ī p̄trariū. Circa primū ponā duas p̄clones

Prima ē q̄ p̄destinat⁹ q̄tū ē de se damnari p̄t. Quia ois q̄ p̄t p̄mittere culpā ille p̄t incidere penā h̄mōi culpe debitam. r̄ p̄ h̄mōi culpa paratā r̄ ordinatā a iusto iudice. sed p̄destinat⁹ a n̄q; p̄sequat effectū p̄destinationis. puta dū est ī via p̄t p̄mittere h̄mōi culpā. q̄ r̄c. Maior p̄z de se. Minorē p̄b. qz h̄o p̄ libz arbitriū nondū ī gr̄a p̄firmatū p̄t peccare mortaliter. mortali autē p̄ctō ē eterna dānatio debita r̄ ab ip̄so deo ordinata seu p̄parata. vt patet in multis locis sacre scripture. q̄ r̄c.

Secda conclusio ē. q̄ quis p̄destinat⁹ modo p̄dicto possit damnari. tñ de facto nūq; damnabit. Quia oppositū diuini p̄positi finalit nō p̄tinget. sed p̄positū dei ē vt p̄destinat⁹ finaliter saluet. q̄ p̄destinat⁹ finaliter nō damnabit. Maior p̄z. qz diuinū p̄positū est immutabile. eo q̄ immobilis sit de⁹ p̄ se r̄ accidēs r̄ ab intra. vt patet. xij. metaph. r̄ apud deuz nō est trāsmutatio. nec vicissitudis obumbratio. vt dicit Jaco. i. Minor etiā p̄z ex p̄cedētibz. forte dicit q̄ illa simul stare ē imposibile. qz p̄dictoria eidē sil' uenire nō p̄nt. sed necessariū r̄ nō necessariū sunt p̄dictoria. Et fm̄ p̄mā p̄clūsiōz p̄destinat⁹ nō saluabit n̄cicio. qz quod p̄t nō saluari hoc nō saluat n̄cicio. r̄ in tra scd̄am p̄clūsiōnē p̄destinat⁹ necessario saluat. qz qd̄ non p̄t damnari n̄cicio saluabit.

Extra p̄mā p̄clūsiōnē p̄t argui sic. Deus ab eterno sciuit p̄tz eē saluandū. q̄ p̄tz de n̄citate saluabit. Antecedēs p̄z. p̄batio p̄ntie. qz aut p̄tz p̄t nō saluari aut non p̄t nō saluari. Si dat p̄mū. tunc sc̄a dei fuit incerta r̄ mutabilis r̄ fallibilis. Si dat secūdū tūc habet p̄positū. qz non possibile non eē eq̄ pollet ei quod est necesse eē. vt p̄tz. ij. peri hermenias. P̄. cā necessaria r̄ nō mutabilis arguit effectū n̄ciciuz et immutabilē. s̄z siue sc̄a dei siue volūtas dei sit cā salutis ipsius p̄destinati. patet q̄ h̄mōi cā nō ē mutabilis. ergo r̄c. Maior p̄z p̄pter analogiā q̄ ē inter cām r̄ effectū. qz vt dicit. ij. phicoz. si cā ē v̄lis. r̄ effectus est vniuersalis. r̄ si cā est p̄ricularis. r̄ effectus ē p̄ricularis. r̄ si cā in fieri effectus ut fieri. r̄ si cā in facto eē r̄ effectus ī facto eē. et p̄sequēs si cā est necessaria effectus est necessarius. Minor etiā patet. qz nec sc̄ia dei mutabilis eē p̄t nec voluntas. P̄. sicut patet p̄ regulam phi. in. i. prior. Maior p̄positio ne existēte de necessario. r̄ minor de inesse. tūc sequit̄ cōclūsiō de necessario. sed omne a deo

Lōclo 1 Ratio

Lōclo 2 Ratio

Instantia p̄ abas cōclūsiōes.

Instantie p̄ p̄mā cōclūsiōnē.

reptilia. id est dubia. quorum non est numerus
 utrunque illoz periculum vitales. sic affirmare de
 temus respectu omnium futurorum dei scientiam
 ut ex hoc aliquorum futurorum non negemus ad
 utrumlibet contingentiam. Ad cuius intel-
 lectum est aduertendum quod multum est difficile de
 dei cognitione et humana. Nam actus humane
 cognitionis non sunt omnes simul. vnus enim suc-
 cedit alteri. Nam cum nostrum intelligere sit cum
 continuo et tempore. ut patet. iij. de anima. ergo sicut
 in tempore est successio futuri. presentis et preteriti. sic in
 cognitione humana est expectatio futurorum
 apprehensio presentium. et memoria preteritorum. Et con-
 tra diuina cognitio est super omne tempus et sim-
 plicissima mensura eternitate. et presentis non est
 successiva sed simpliciter simul tota. eo quod sua
 propria mensura puta eternitas sit interminabilis
 vite tota simul. et perfecta possessio sicut ait
 Boetius. v. de consolatioe. Propter quod nostra cog-
 nitione de futuro contingenti nunquam potest esse cer-
 ta. antequam illud quod fuit futurum presentia in esse po-
 nat secundum actualem suam existentiam. Tale namque
 futurum non potest certificare nostram cognitionem
 per seipsum. eo quod nondum sit. nec per suas causas
 proximas. eo quod ad utrumlibet indeterminate sit.
 Tamen ipsa noticia diuina de huiusmodi re futu-
 ra infallibilis esse potest. Nam corpus per actum
 diuine cognitionis est vnus simplicissimus
 et simul totus. eque clare cognoscit de huius-
 modi futurum sicut presentis et preteritum. Nam omnia
 futura et sicut preterita in ipsa eternitate que est di-
 uine cognitionis mensura simul tota stabili-
 ter et sine vicissitudine seu successione equali-
 ter comprehendunt. Etiam hec omnia in specu-
 lo clarissimo sancte trinitatis equaliter repre-
 sentantur. non solum quantum ad suas quidditates
 res et essentias. verum etiam quantum ad suas propri-
 as et in diuinas seu actuales existentias. igitur
 eque infallibiliter cognoscit deus ea que futu-
 ra sunt. sicut cognoscit presentia vel preterita Et
 illud potest sensibili exemplo aliquo qualiter declarari.
 Dato enim quod aliquis homo in tribus distinctis
 temporibus videret tria animalia aliquo certum passum
 transire. tunc in quolibet distincto tempore videret
 presentia vnus illoz animalium transire. quia tamen visiones illius hominis distinctis
 mensurarentur temporibus. ideo transitus omnium trium
 animalium simul presentia non videret. Sed si
 visio illius hominis esset vna simplex et simul
 tota omne tempus transcendens. tunc simul om-
 nes illos transitus presentia videret. quous
 illi transitus non essent simul. Sic quia visio
 dei est vnica simplex simul tota omne tempus

simplex transcendens. ideo omnia in quibuscumque tem-
 poribus contingencia presentia vident. Et ex his
 bene intellectis patet falsitas opinionis Cicero-
 nis. Restat secundo videre quomodo hac infal-
 libili dei noticia non tollitur. sed magis con-
 firmat contingentium futurorum mutabilitas et
 contingentiam. Et hoc potest sic probari. Quia
 deus in sua eterna noticia sic omnia prouidit
 esse futura sicut eueniunt. Sed ut ad sensum pa-
 tet quedam entia procedunt immediate ex cau-
 sis determinatis et necessariis secundum cursus omni-
 nis. Alia autem procedunt immediate ex causis inde-
 terminatis et mutabilibus. ergo deus presentia ab
 eterno illa euenire necessario. hec autem contingen-
 ter. Ex infallibilitate igitur diuine noticia non
 habent stoici negare rerum aliquarum ad utrumlibet
 contingentiam. sed magis habebant concludere quod
 infallibiliter entia contingencia eueniunt contin-
 genter. Disprobatibus ad solutionem argu-
 mentorum procedamus. Dicitur. Et primo ad istam da-
 tam et ambas conclusiones simul dico. quod quous
 posse damnari et non posse damnari sibi in-
 tuo contradicant si sumant respectu eiusdem.
 et secundum idem. tamen hominem ex sua propria fragi-
 litate posse damnari. quod ponitur in prima conclusio-
 ne. et ex dei proposito et voluntate ac bonitate de-
 facto non damnari. quod ponitur in secunda con-
 clusione. illa non contradicunt. Ad primum primum
 conclusionem adductum cum inferat. ergo Petrus
 de necessitate saluabitur. distinguo de neces-
 sitate. quia vel intelligit quod homini necessitas se-
 teneat ex parte sequentis. vel ex parte sequen-
 tis. Si primo modo. tunc nego consequentiam. quod pe-
 trus saluatur non coacte sed libere et contingen-
 ter. Si secundo modo. tunc concedo consequentiam.
 quod contingencia consequens sepius parit secum
 necessitate presentie. Sicut patet cum dicitur. Si sor-
 tes currit sortes mouet. hanc antecedens et presentis sunt
 contingencia. et cum ipsa presentia est necessaria. sic in propo-
 sito et. Forte dicitur quod necessaria est necessaria. tunc
 antecedente posito in esse de necessitate sequitur presentis. in-
 tem quod per nostrum consilium homini presentis nec poterit
 impediri nec promoueri. quod siue velimus siue
 nolimus tale consequens ad positum huiusmodi an-
 cedens inuitabiliter sequitur. Posito enim quod sortes
 currat siue vel siue nolimus oportet quod sortes mo-
 ueatur. Cum igitur secundum ea que dixisti deus omne con-
 tingens futurum ab eterno cognouit. hanc Petrus
 siue velit siue nolit de necessitate saluus erit.
 nec de aliquo futuro contingente debemus cu-
 rare seu consilium. eo quod deus ab eterno cogno-
 uit talia esse ventura. Respondeo quod quando
 presentia est necessaria. et antecedens ponitur in esse.

Solutio
rois contra
ambas con-
clones.

Solutio
p. i. con-
clones
Adi

Instantia

Solutio.

tunc virtute consequentie inferri potest sequens sub illo modo quo sequitur ex illo antecedente. Et quod de ab eterno cognovit futura contingencia ex causis mutabilibus dependere. que sunt in causando multipliciter impediri. ideo cognovit talia contingenter esse ventura. quo antecedente sic modificato in esse posito. non sequitur quod sequens absolute necessario sit ventura. sed quod necessario contingenter sit futurum. Unde non plus virtute illius consequentie potest inferri nisi quod Petrus saluabit eo modo quo deus providit seu providit eum esse salvandum. sed deus providit petrum sua libera voluntate bene et gratia sibi collata. et suis virtutibus ac meritorijs actibus vitam eternam libere promereri. sequitur ergo conclusio que est sequens ex supradicto antecedente. scilicet quod Petrus saluabitur libere et contingenter. et sic non perit consilium de providente. sicut dicit ipse sapiens. immo quantum possumus laborare debemus ut salvemur. et consiliari de futuris contingentiibus ut consequamur ea que nobis sunt proficua. et repellamus ea que nobis nociva esse videntur.

Ad 2 Ad secundum dicendum quod maior non est vera nisi loquendo de causa prima et proportionata. dato enim quod causa universalis et principalis sit necessaria. tamen si causa prima est contingens effectus non est necessarius sed contingens. quia magis sequitur effectus leges et conditiones cause prime quam remota. quibus enim motus celi et stellarum sit necessarius. tamen quia arborum pullulationem causat mediantem virtute pullulationis que est causa contingens potest impediri in sua causatione. ideo pullulatio non est effectus necessarius. quod sequitur conditionem cause particularis et prime. que potest impediri. Sicut quibus deus sit purus necesse est. tamen si in lapide causaret albedinem immediate sine omni alia causa efficienter concurrente. talis albedo seu dealbatio non esset purus necesse est. sed ens mutabile et contingens. eo quod deus respectu nullius creature sit causa proportionata. sed est causa excedens et simpliciter supereminens. Ad probationem dicendum quod philosophus ibi loquitur de causa naturali et proportionata. et non de causa supereminenti. sicut est in proposito.

Ad 3 Ad tertium dicitur sicut ad primum dictum est. quod omnia a deo predestinata necesse est esse ventura eo modo quo predestinata a deo esse ventura. sed tunc. Ad quartum dicitur quod proportionata esse vera potest intelligi dupliciter. Uno modo veritate determinata. Alio modo veritate indeterminata. Tunc ad consequentiam dico quod eo modo quo vera fuit illa prepositio. petrus predestinatus saluabitur. illo modo necesse est petrus saluari. sed illa prepositio antequam petrus esset beatus erat

vera veritate indeterminata. quod de singularibus et futuris contingentiibus non est determinata veritas. ut dicit philosophus. in per hermenias. igitur huius prepositio non plus sequitur nisi quod petrus necesse saluabitur contingenter ut contingencia prepositio corruat in determinationi ipsius antecedentis. Ad primum probationem dico quod eo modo quo prepositio est vera illo modo dicitur poni significatum prepositio. puta si est vera determinate tunc significatum dicitur poni determinate. si est vera indeterminate. sufficit poni significatum contingenter et indeterminate. sicut est in proposito. Ad secundam probationem dicitur quod ad oppositum illius prepositio non sequitur oppositum antit. quod oppositum illius prepositio est. petrus non saluabitur necesse. Illa autem non repugnat antecedenti. quod indeterminata prepositio de futuro poterit bene stare dato quod suum significatum non sit necesse. Ad quartum dicendum quod posito quod illa maior sit vera loquendo de causa que est naturalis effectum suum ponens in esse mere naturaliter. tamen non est vera loquendo de causa voluntaria que effectum suum libere ponit in esse. sicut est in proposito. Ad sextum nego prepositio. quod quibus aliquid effectus sunt contingentes ex eo quod aliquae cause eorum sunt mutabiles et impedibiles in causando. tamen que nosceret omnia que prent impedire vel promovere huiusmodi causas in talium effectuum productione. ille nosceret ultimum exitum illius contingencie. et prent sibi infallibiliter certum numerum talium effectuum. non obstante quod non essent necessarii. sed simpliciter contingentes. et sic est in proposito.

Fortis dicitur quod illa solutio non est ad prepositum. quod predestinatio que est causa salutis ipsius predestinati. non est causa impedibilis. cum ipsa sit propositio dei omnipotentis. Rideo quod quod principalis causa humane salutis sit divinum propositum. causa tamen que curritur est hominis libere arbitrii. quod est causa contingens et impedibilis respectu bonorum operum quibus vitam eternam debemus promereri. Et quod effectus magis notat a conditionibus cause prime quam a conditionibus cause principalis. id est effectus predestinationis dicitur contingens et non necessarius. Ad septimum probationem dicitur. non enim aliter eveniunt res que prent sunt. Nam necessaria sunt prentia a deo ut necessario eveniant. et contingencia ut contingenter eveniant. Ad octavum dicendum quod Anselmus met dat intellectum illius dicitur dicens. quod veritas est necessitate consequente. non autem necessitate antecedente. Et appellat necessitate antecedente illam que ex natura rei provenit. quam Boetius. v. de solatio vocat necessitate absolutam. Necessitate vero consequente appellat illam que ex vi sermonis imalicitur. quam Boetius vocat necessitate conditionatam seu conditionatam.

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Instantia

Solutio.

Ad 7

Ad 8

ditionalem. & hac doctores moderni vocant necessitate sequentis & non sequentis. Ad primum inducitur per errorem Liceronis nego minoris. quia quibus nullam habeant entitatem expressam & determinatam in se vel in suis principibus seu causis primis & mutabilibus. tamen supereminente habet entitatem in sua causa exemplari. Juxta quod dicitur Job. 1. Quod factum est in ipso vita erat. Et hoc sufficit ad habendam infallibilem noticiam seu scientiam futurorum ei qui adequate comprehendit huiusmodi exemplar. scilicet ipsam divinam essentiam. que tanquam clarissimum speculum intellectui divino qui ipsam comprehendit omnimode et adequate omnia lucidissime merepresentat. Ad secundum nego minorem. quod illo modo iam dicto quo futuris contingebat competit entitas. eodem modo competit ipsis veritas summa. qui autem sic indistincta sunt ab eterna veritate que est ipse deus. Ad tertium dicendum quod maior non est versus quaque veritas. Nam de generabilibus & corruptibilibus est scientia in libro de generatione & corruptione. de contingebat casu alibus & fortuitis est scientia in 4. philosophicorum. Debet ergo intelligi illa necessitas seu impossibilitas aliter se haberi non semper quantum ad rem scitam. sed quantum ad necessitatem & immutabilem rationem que circa huiusmodi rem poterit formari. Dato etiam quod maior esset vera de scientia nostra que dependet aliquo modo ab ipso scibili. tamen non est vera de scientia divina que nullo modo dependet ab aliquo creatura. Est etiam dei scientia de ente maxime necessario considerato obiecto suo principali in quo omnia secundaria obiecta presentantur deus intuetur. Ad quartum dicendum quod quibus de singularibus & futuris contingebat non sit determinata veritas apud intellectum nostrum. qui ex suo modo cognoscendi non habet de talibus futuris evidentiam certam donec sint presentia secundum suam propriam actualitatem. tamen talium futurorum potest esse determinata veritas apud intellectum dei qui eque evidenter & clare videt omnia futura sicut videt ea cum actualiter sunt presentia. Ad quintum dicendum est sicut dictum est ad instantiam superius inducitur contra primam solutionem. Ad sextum patet per ea que dicta sunt ad quartum. Ad primum adductum pro errore stoicorum dicendum quod licet illa maior sit vera de scientia nostra cuius certitudo dependet a scibili. tamen non est vera de scientia dei que est penitus independens ab omni creatura. Posset etiam dici positum quod sit vera de scibili quod est obiectum principa-

le illius scientie. tamen non est vera respectu cuiuslibet obiecti secundarie cognitum in huiusmodi scientia. Et tunc non plus habet ex virtute illius maioris quam scientia dei non est magis immutabilis quam divina essentia que est suorum obiectum principale. potest tamen esse immutabilior omni creatura. cum nulla creatura sit obiectum primarium illius sed tantummodo secundarium. Ad secundum nego minorem. Ad probationem dicendum quod divine scientie nihil accrescit ex productione rerum in esse. Sicut enim nunc deus scit infinita que producere posset si vellet. quorum tamen nullum producit. sic si nihil eorum que sunt & fuerunt produxisset. nec unquam produceretur esset. nihil minus cognosceret omnia & singula quam nunc cognoscat postquam ea produxit. Ad tertium dicendum quod ut patet ex dictis superius non plus hic concluditur nisi quod tale futurum non potest non contingenter evenire. ex quo deus ab eterno presciuit ipsius contingenter esse futurum. Propter quod per divinam presentiam non tollitur contingentia a rebus. sicut intendunt dicere stoici. sed magis confirmatur.

Quantum ad quartum

tum articulum. verum reprobatum possit salvari. Dico bene uterque quod aliquo modo est possibile reprobatum non damnari. & per consequens salvari. Quia illud quod non est simpliciter necessarium se esse hoc possibile est non esse. sed reprobatum damnari non est simpliciter necessarium. ergo etc. Maior patet. quia non necesse est & possibile non esse convertuntur in secundo ordine modalium. ut patet. 11. per hermenias. Minor patet. quod si aliquis necessitate absoluta & inevitabili damnaretur. tunc eadem necessitate mortaliter peccaret. sed sequens est falsum. contra patet. quod ut fernali pena eterna nullus damnatur nisi pro peccato mortali. falsitas etiam contra nota. quod si necessitate inevitabili aliquis mortaliter peccaret. tunc mortale peccatum non esset peccatum. Nam secundum beatum augustinum in libro enchiridion. peccatum tantum est peccatum quantum est voluntarium. & si nullo modo est voluntarium nullo modo est peccatum. Sed ubi est inevitabilis necessitas ibi nihil videtur esse voluntarium. ergo reprobatum aliquo modo poterit salvari. Ad argumentum principale dicitur quod cum predestinatio vel sit ipsum divinum prepositum. vel nuncio includat divinum prepositum. quod simpliciter est immutabile. ideo predestinatus ad vitam eternam de potentia dei ordinata nunquam damnabitur ultate. Apud patet igitur quod argumentum non concludit.

Ad 2

Ad 3

Articuli 4

Ad principalem argumentum.

Ad 1
Ad 2
Ad 3
Ad 4
Ad 5
Ad 6
Ad 7
Ad 8
Ad 9
Ad 10
Ad 11
Ad 12
Ad 13
Ad 14
Ad 15
Ad 16
Ad 17
Ad 18
Ad 19
Ad 20
Ad 21
Ad 22
Ad 23
Ad 24
Ad 25
Ad 26
Ad 27
Ad 28
Ad 29
Ad 30
Ad 31
Ad 32
Ad 33
Ad 34
Ad 35
Ad 36
Ad 37
Ad 38
Ad 39
Ad 40
Ad 41
Ad 42
Ad 43
Ad 44
Ad 45
Ad 46
Ad 47
Ad 48
Ad 49
Ad 50
Ad 51
Ad 52
Ad 53
Ad 54
Ad 55
Ad 56
Ad 57
Ad 58
Ad 59
Ad 60
Ad 61
Ad 62
Ad 63
Ad 64
Ad 65
Ad 66
Ad 67
Ad 68
Ad 69
Ad 70
Ad 71
Ad 72
Ad 73
Ad 74
Ad 75
Ad 76
Ad 77
Ad 78
Ad 79
Ad 80
Ad 81
Ad 82
Ad 83
Ad 84
Ad 85
Ad 86
Ad 87
Ad 88
Ad 89
Ad 90
Ad 91
Ad 92
Ad 93
Ad 94
Ad 95
Ad 96
Ad 97
Ad 98
Ad 99
Ad 100

Distinctio quadragesimaprima.

Sicut autem queri-

mus etc. Sic magister inquit de causa predestinationis. puta verum aliam aptitudinem causalem ex parte predestinati vel reprobati fuerit quam aspiciat deus hunc predestinavit et illum reprobavit. Et dividit in duas partes. Quia primo inquit an predestinatio vel reprobatio causentur ex humanorum meritorum bonitate vel malicia. Secundo incidit querit verum divina prescientia mutet ex creaturarum mutabilitate. ibi. Preterea considerari oportet. Primum in tres. Nam primo circa illam inquisitionem suam intentionem exprimit. Secundo a sua intentione quandam opinionem excludit. Et tertio errores quorundam hereticorum infringit. Secunda ibi. Opinari sunt etc. Tercia ibi. Multi vero etc. Itaque secunda dividit in tres partes. Nam illam opinionem excludendo primo magister ponit quod ex prescientia meritorum electio dei non provenit. Secundo in contrarium objicit. Et tertio obiectum solvit. Secunda ibi. His tamen adversari Tercia ibi. Sed quid intelligere voluerit.

Sequitur illa pars. Multi vero. Et dividit in duas partes. Nam primo magister contra hereticam opinionem ostendit. quod nec predestinatio nec reprobatio causantur ex meritis de facto procedentibus. Secundo ostendit quod bonorum meritorum ad predestinationem. et malorum ad reprobationem non est equalis respectus. Secunda ibi. Sed querit. Sequitur illa pars. Preterea considerari oportet. Et dividit in tres partes. Quia primo movet questionem de scientia et prescientia indistincte. Secundo videt quantum ad illud quod petitur ex parte prescientie. Tertio quantum ad illud quod querit ex parte prescientie. Secunda ibi. De prescientia primum respondemus. Tercia ibi. De scientia autem dicimus etc. Circa hanc distinctionem quero.

Verum reprobatio possit impediri peccatis sanctorum. Et videtur quod sic. Quia illud quod est primum unum oppositorum. hoc est peccatum unum alteri. maxime si talia sint opposita immediate. scilicet predestinatio et reprobatio sunt opposita immediate. quia sine omni medio omnes homines vel sunt predestinati vel reprobati. et predestinatio inuoluntate peccatorum sanctorum. ut dicitur b. Aug. si reprobatio impediri poterit peccatis sanctorum. Contra. in inferno nulla est redemptio. ut legitur Job. xv. si reprobatus est in infernum ordinatus. etc. Quia magister in illa. xli.

di. inquit de causa reprobationis et predestinationis. id primo videndum est de causa reprobationis. Secundo de causa predestinationis. Tertio utrum predestinatio inuoluntate possit peccatis sanctorum. Quarto utrum reprobatio impediri possit peccatis sanctorum.

Quatuor ad primum

articulum de causa reprobationis videtur esse dicendum quod ipsi reprobationis possumus assignare causas. Quia ad penam eternam nullus ordinatur a iusto iudice sine precognitione cause. sed reprobatus a deo est iustus iudex est ad penam eternam deputatus seu ordinatus. etc. Hec autem causa ex parte reprobatorum duplex potest assignari. scilicet quod reprobati ab hoc seculo recedentes in duplici statu esse videntur. Quidam enim sunt in statu adultorum. quidam in statu puulorum. Quatuor ad adultos causa reprobationis dici potest malus vel liberi arbitrii usque ad finem vite ipsi duraturus ab eterno a deo prescitus. Unde quia deus scilicet ab eterno tale hominem in fine vite sue ab uti suo libero arbitrio. ideo a tali homine in fluxu diuine gratie sua temeritate finaliter resistente. deus ab eterno decreuit suam gratiam finaliter subtrahere. et a gloria eterne beatitudinis rationem in habitum reprobare. Quatuor autem ad puulos absque sacro baptismatis recedentes causa reprobationis dici potest ineptitudo seu inhabilitas ad recipiendum influxum gratie diuine ab eterno a deo precognita. quod ipsi puniuntur vel ex causa naturali. puta quia ex naturali sua complexionem cito moriuntur quod baptizari non possunt. vel ex causa voluntaria voluntate tamen aliena. puta quia nascuntur vel nutriuntur ab infidelibus qui eos nolunt baptizare. Est enim imaginandum in isto proposito. quod sicut sol radios ubique diffundit. et quantum in se est homini diffusionem omnia illuminat. si tamen aliqua huiusmodi diffusibilis radijs obices ponuntur. illa tenebrosa manebunt. sic deus solem gratie spiritualis quantum est ex parte sue bonitatis omnino facit super bonos et malos. quia quantum est ex parte sue bonitatis ipse ne minime vult perire. sed magis vult omnes homines salvos fieri. et ad agnitionem veritatis venire. i. ad Thimoth. ij. Quia tamen est ipse in aliis quibus ab eterno preiudicium obice resistente huiusmodi gratie diffuse modo predicto. id tales modo quo dicitur est a deo dicitur reprobati.

Et quia causa reprobationis ipsorum adultorum reducitur illo modo in actuales et propriam culpam ipsorum. reprobatio autem puulorum non reducitur in ipsorum propriam culpam. ideo adulti re-

pbatis nō solum pena damni. sed etiaz pena
sensūs debet 7 puidet a iusto iudice. puul' au /
tem tñ modo pena damni que est carētia du
vine visionis. Et hec q̄stum ad primū articu
lum sufficiāt.

Quantus ad secun

dū articulū q̄ sit cā p̄destinationis. ē aduertē /
dū q̄ qz oppositorū oppositē sūt causē. p̄destia
tio autē 7 reprobatio aliquo mō sunt opposita
ideo cāz p̄destinationis assignare possumus
ex oppositis causaz p̄dictaz ipsius reprobari
onis. Ut igitur singula singulis p̄ oppositū
valeat respondere. dico saluo tñ semp meliori
iudicio. q̄ cā p̄destinationis ipsorū aduitorū vi
det eē bonū vsus liberi arbitrii ab eterno a deo
p̄cognitus finaliter duraturus. quē bonū vsū
finale deus ab eterno p̄templās p̄posuit ta
libus hominibus h̄mōi vsū habiturus sic dare
grām finaliter in p̄nti vt mediāte grā in p̄nti
pueniat ad glīam i futuro. Dixi autē notāter
finale seu finaliter. Qz nihil obstat q̄n repro
batus quādoqz habeat bonū vsum liberi arbi
trij in p̄nti. puidit tamen deus q̄ sua libertate
ab utēdo ab huiusmodi bono vsū finaliter se
auerter. igit nec gratiā finaliter habebit in p̄
senti. nec gloriā in futuro. Quia sicut dicit te
xtus veritatis. Qui p̄seuerauerit vsqz in finē
hic saluus erit. Et ecōuerso p̄destinatus i
p̄nti quāqz p̄t habere malū vsū. scuit tñ de
us ab eterno q̄ i tali malo vsū finaliter nō ma
nebit. ideo p̄posuit deus ab eterno tali homi
dare grām finale in p̄nti 7 glīam i futuro. Ju
ra illud Ezech. xviij. Si impi' egerit p̄nias
ab omnibz pctis suis que opatus est 7 fecerit
iusticiā vita viuet. oīm iniquitatū suaz non
recordabor. Causa autē p̄destinationis ipsorū
puuloz potest dici quedā aptitudo respectu
baptisinalis grē quā deus puidens ab eterno
ipsos p̄destinavit ad vitā eternā. 7 illa aptitu
do puenit eis aliq̄ mō naturalr. puta qz non
sūt adeo infirme p̄plexiōis q̄n tñ possint du
rare in p̄nti vita donec baptisent. Et aliquo
mō volūtariē voluntate tñ aliena. puta q̄a ra
les sūt parētes vel nutritores qui eos baptisā
ri nō prohibent. Sed his p̄dictis videtur
obuiare positio magnorū doctorū loquētū in
illa materia. s. facti Thome 7 venerabilis do
ctous fratris Egidij. qui ambo concorditer di
cūt. q̄ licet in generali possit assignari rō p̄de
stinatōis 7 reprobatōis. puta ddo q̄ aliq̄ sūt
p̄destinati; vt i ipse reluceat misericordia 7

bonitas diuina. Aliqui vero reprobati vt in
ipsis reluceat iusticia diuina. quare autē in
speciali illi sine p̄destinati 7 illi reprobati nul
la causa est nisi volūtas diuina. Et hoc de
clarant primo exemplo naturali. Quia quis
materia sū se sit penitus vniformis in omni
bus suis partibus. tamē i principio productio
nis p̄tū vniuersi aliqua ps materie supposi
ta est forme nobiliori. alia forme ignobiliori.
Cuius si ratio petitur. quāsi i generali de hoc
possit reddi ratio. dicēdo q̄ hoc pro tanto fa
ctum est. quia sic exigerat diuersitas formaz
specificaz rez naturalū. tamē nulla ratio i spe
ciali potest assignari quare hec pars materie
supposita sit huic forme. 7 illa illi quia hoc de
pendet ex simplici volūate dei. Secundo
declarat hoc idē exemplo sumpto i artificiali
bus. Videmus. n. in arte edificatoria q̄ rāto
habet hoc i vniuersali q̄ aliq̄s lapis ponit in
vna parte edificij. et aliquis i alia. Sed dat
pluribz lapidibz equalibz nō p̄t aliqua rō i
speciali assignari. quare hic lapis ponat i hac
parte edificij. 7 ille in alia. nisi sola volūtas ar
tificis cui sic placet. Sic in p̄posito. ergo rē.

Nec tamē ex hoc conuincit aliquam iniusti
ciam esse in deo seu apud deum. quia effectus
p̄destinationis non reddit alicui ex debito:
sed ex mera gratia. In gratuitis autem non
attēditur ratio iusticie vs̄ iniusticie. sed potest
qui dispensat dare plus et minus pro libito
sue volūtatē absqz p̄iudicio cuiuscūqz. Ju
ra quod ait paterfamilias Mar. ix. Amice
nō facio tibi iniuriā. Et infra. Nō licet mihi
quod ego volo facere? P̄t etiā argui p̄ il
la opinione sic. Nullū tempale potest eē rāto
eius quod est eternū. sed omne quod se tenet
ex pte creature est tempale. p̄destinatio autē
est eterna. 7 similiter reprobatio. ergo nihil se
tenēs ex parte creature potest eē causa p̄desti
nationis seu reprobationis. P̄ illud quod
est effectus p̄destinationis nō p̄t eē cā eius.
sed bonus vsus liberi arbitrii est effectus p̄de
stinationis. nō valet illud quod supius
posuisti. N. aior p3. qz idē nō potest eē cau
sa 7 effect' respectu eiusdē. Minor etiā p3. qz
omne bonuz qd se tenet ex pte p̄destinati videt
eē effect' p̄destinatōis. P̄. si p̄destinatio ha
beret causaz se tenentē ex parte p̄destinati. tūc
grā dei haberet cāz ex pte p̄destinati. falsitas
p̄ntis patet. quia si gratia esset ex meritis. iaz
gratia nō eēt gratia. sicut ait ap̄ls ad Roma.
xi. P̄. ap̄ls ad Roma. ix. loquēs de Esau
7 Jacob: ait. Eū nō dum nati eēt. auē alid

Rō. i.
2
3
4

uātus ad p̄
ca 2
i. tho.
gidij.

Contra tho
ma 2 Egi.

boni aut mali egissent. fm electione nō ex opi
bus dictū est. Jacob dilexi. esau aut odio ha
bui. Et ibidē dicit. Qui vult misereri. & quez
vult indurat. Et ponit ap̄lus ibidē exemplū
de figulo. qui de eadē massa facit vasa honoris
& contumelie. put sibi placet. His nō obsta
ribus potest argui contra communē opinionē sic.

1 Si abiqz causa se tenente ex parte hominuz
deus vnū ordinaret ad gloria. & alium ad pe
nam ab eterno. tūc deus esset acceptor p̄sona
rum. falsitas p̄sequētis patet Actuū. x. Lō
sequētia p̄bat. qz ille videt eē acceptor p̄sona
rum. q̄ duobus exītibz equalibus vni dat
quod alteri denegat. P. deus est diues i mi
serēdia fm apl̄m. sed si reprobarer aliquē sine
causa. tunc in tali actu nihil misericōdie appare
ret. ergo rē. P. ap̄lus ad Romāos. viij. ait
3 Quos p̄sciuit. hos p̄destinavit. ergo p̄sciētia
alicuius tenētis ex p̄te p̄destinati videt fuisse
4 eā vel ratio p̄destinatōis P. amb. i glo. ad
Ro. ix. sup̄ illo verbo. miserēbor cui miserēbor
dicit. id ē misericōdia illi dabo quē p̄scio toto cor
5 de reuerter ad me. Irē. b. Aug. lxxxiij. qō
nū. q. lxxviij. ait. Deus cui vult misereri. & quē
vult indurat. p̄ hoc tamē dei bonitas iniusta
eē non potest. venit em̄ de occultissimis meri
tis. forte dicit q̄ Aug. aut sibi p̄radicerz.
vel oportet dicere q̄ illā auctoritatez p̄ aliam
renocant. Nam Aug. in li. de p̄destinatione
sic ait. Nō quia futuros nos eē tales p̄sciuit.
ideo elegit. sed vt essemus tales p̄ ipsaz electi
onē gratie sue qua gratificauit nos in dilecto
filio suo. Et i eodem li. ait. Taceat humana
lingua. nec p̄sus in p̄destinatione d̄ meritis
extollat. diuine em̄ volūtatis est hoc donuz.
nō humane fragilitatis meritū Respōdeo
6 q̄ Aug. i prima auctoritate loquit de merito
large. quod dicit meritū aliquo mō d̄gruo
In alijs aut sequētibz loquit de merito pp̄rie
dicto. puta de condigno. Et ideo hic nec ē re
7 uocatio nec p̄radictio. sed equiuocatio P
nō videt bñ dicitur q̄ p̄ generali causa repro
bationis assignat isti doctores reluctentiā di
uine iusticie. quia nullus iustus index p̄ se in
tendit iusticiam punitiuā. sed tm̄ ex sup̄posi
tione p̄mibilis culpe. Sed deus nō potest eē
iniustus. & iusticia que reluctet i reprobari seu
damnat. est iusticia maxime punitiua & vin
dicatiua. ergo reluctentiā talis iusticie nō po
test deus p̄ se & finaliter i actu reprobatōis in
tendere. sed p̄sciaz mali & meritorij vsus libe
ri arbitrij p̄pter quā deus talem iusticiā decre
uit exercere. P. illud nō debet poni p̄cise p̄

Instantia

Solutio.

pter reluctentiā diuine iusticie. sine quo diuina
iusticia sufficēter pōt reluctere. sed dato q̄ nul
lus eēt reprobatuz adhuc i solis electis dei iu
sticia sufficēter relucteret. iuxta illud apl̄i. ij.
Thimo. iij. De reliquo reposita ē mihi coro
na iusticie. quā reddet mihi i illū die iustus
index. ḡ rē. P. si deus solū p̄ libito volūta
ris aliquē reprobarer. tūc deus eēt crudelis et
iniustus. q̄ns ē impossibile. ḡ impossibile vū
det eē illud antecēdēs positū p̄ istos doctores.
Lōsequētia p̄z. qz ois ille q̄ sine alia rōe q̄ so
lū p̄pter libitū volūtatis aliquā creaturaz ca
pacitōnis & experientie deputat ad eternam et
horribilissimā penā. ille vtiqz videt eē crude
lis. & p̄ns iniustus. Et p̄ hoc etiā patz q̄
exempla nō sunt ad p̄positū. Quia p̄tes ma
terie vel lapides nō hnt experientiam boni vel
mali. honoris vel contumelie. qualem experie
tiam constat hoies habere Et ideo licet illud
quod dicitur est de lapidibus & de materia fieri
possit absqz iniuria & crudelitatis nota. absqz
tamē his fieri nō potest q̄ homo ordinē vel
deputet ad eternam penam. nō habēdo respē
ctum ad aliqua sua de merita. sed solū antecē
do voluntate & libitū deputatis. Illud etiā
quod inducūt de patrefamilias. qui dedit p̄
ut voluit. q̄suis locum habeat loquēdo de p̄
destinatis. tamē de reprobatuz loquēdo p̄
tus nō habet locū. qz in gratuitis absqz p̄ciū
dicio cuiuscūqz pōt dari & plus & minus p̄o
volūtate distribuētis. nō autē in inferēdis pe
nis. ergo rē. Ad primā ergo rationē dicitur
dum ad maiorē. q̄ q̄suis tempale vt tempale
est nō possit eē ratio eterni. tamen tempale vt
eternaliter a deo conceptū seu p̄scitū. potest
esse ratio aliquo mō motiua quare de ab eter
no decreuit aliquid fieri in tempe. Ad secū
dam dicendū q̄ bonus vsus liberi arbitrij po
test dupl̄r intelligi. Uno modo vt est merito
rius vite eterne de condigno vel etiam de d̄gruo
fm pp̄inquā dispositionē vel motionē ad gra
tiam gratū facientē. de qua motionē dicit in
fra distinctōe. v. r. xxviij. secūdi libri. Secū
do potest accipi bonus vsus liberi arbitrij pe
nes bonitatē morū. in quā bonitatē potest ho
mo ex puris naturalibus. De qua em̄ boni
tate scripserūt p̄hi morales. Primo ergo mō
accipiēdo bonitatē vsus liberi arbitrij. tūc mi
nor est vera. Secundo mō accipiēdo h̄mōi
bonitatē minor nō est vera. quia nō oportet il
lam bonitatē reducere in sup̄naturale princi
piū. sed sufficit ad eam p̄sequendā bona p̄sue
tudo homis p̄supposita p̄muni & vniuersali

Ratio ad
exempla.

Solutio
rōnū.

Ad
Adz

dei influentia. Et de hac bonitate locutus sum super
 us. id argumentum non est ad propositum. Ad terci
 am dicitur quod gratia dei non potest habere causam meritoriam
 de digno. quia tunc gratia non esset gratia. tamen gratia
 potest habere causam de congruo meritoriam. Et quis
 forte alicui illud videatur abusu suum. tamen de omni
 doctrina istorum doctorum necessario sequitur. quia
 ipsi dicunt quod licet homo prius quam habeat caritatem et
 gratiam gratiam facientem non possit mereri vitam eter
 nam de digno. potest tamen de congruo. Ad finem illos
 eosdem doctores gloriavit eterne gratia summata
 Ex quibus sequitur quod non habes gratiam potest me
 reri de congruo gratiam summam. et per prius con
 uenienter et sine abusione dici potest quod non habes
 gratiam potest mereri de congruo gratiam inuitam pu
 ta gratiam venie de qua procedit predictum argumē
 tum. Ad quartam dicendum. quod quis non ex opi
 bus tunc factis dictum fuerit a deo. Jacob dilexi
 elau autem odio habui. tamen hoc dicere potuit de
 us motum aliquo modo accipiendo ex opibus i
 futurum faciendis.

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Quantum ad terci

um articulum. verum predestinatio inuari potest per
 bus sanctorum. est sciendum quod predestinatio potest
 dupliciter accipi. Uno modo secundum se. Alio modo quantum
 ad suum effectum. Et secundum hoc ponantur duas conclusi
 ones. Prima est quod predestinatio secundum se consi
 derata non potest inuari peribus sanctorum. Quia
 quod est effectus predestinationis hoc non inuari potest per
 destinationem sumptam secundum se. sed per se sanctorum
 qui sunt per predestinationem sunt effectus predestinati
 onis. ordinantur enim de hoc quod tales sancti per ta
 libus predestinatis debeat deprecari. et cetera. For
 te dicitur quod illud sit contra glo. super illo verbo Gen.
 xxx. De precatus est Isaac dominum pro vxore sua. eo
 quod esset sterilis. Qui exaudivit eum. et dedit ei con
 ceptum Rebecca. Dicit enim ibi glossa. In Isaac
 ac facta est promissio. sed sanctorum peribus
 adiuvanda est dei predestinatio. Item illud quod
 causatur a creatura. hoc potest inuari per crea
 turam. sed tu superius dixisti quod predestinatio
 habet causam ex parte predestinati. ergo etc. Sz
 per solutionem illarum et similiarum obiectionum ponit
 secundam conclusionem. quod predestinatio quantum ad execu
 tionem et suorum effectuum in eis positum potest inuari
 peribus sanctorum. Quia sicut deus in productione
 rerum naturalium sepe unum effectum ponit in eis me
 diate alio. sic in supernaturalibus quibus unum effe
 ctum ordinat per executionem alterius. Et sic orationes
 sanctorum inuadunt predestinationem quantum ad execu
 tionem sui effectus. quia ad hoc homini orationes deus

ordinavit. ut mediatis eis hi per quibus orat
 gratiam consequantur in presenti et gloria in futuro. Et
 illa est intentio beati Dionysii. iij. de diuisis no. vbi per
 plures similitudines hoc declarat. quas ad prius
 causam breuitatis obmitto. Et per hoc patet ad pri
 mam instantiam. quia glo. non loquitur ibi de predestina
 tione in se. sed in ordine ad executionem. Ad se
 cundam dicendum quod non fuit intentio mee dicere
 quod predestinatio secundum se et simpliciter habeat causam i cre
 atura. quia tunc diuinum propositum seu diuina volun
 tas esset causata a creatura. sed tamen volui et vo
 lo dicere. quod aliquid se tenens ex parte creature. ut e
 a deo ab eterno preteritum potest esse ratio quare diuinum
 propositum seu diuina voluntas transeat super aliquo
 homine complacenter. et taliter ut ad vitam predesti
 net eternam. et illud ut dictum est sui executione po
 test inuari peribus sanctorum. Iuxta quod ait. b. Au
 gu. in libro de bono preuentie. Si non dum sunt
 vocati per illis ut vocentur orationem. fortassis enim sic
 predestinati sunt ut in his orationibus procedant.

Ad 1. istam
tiam;
Ad 2

Quantum ad quar

Article 4

tum articulum. verum reprobatio impediri potest
 peribus sanctorum. est aduertendum quod ille articulus
 non immerito redditur dubius propter scripta ali
 quorum sanctorum. Legitur enim in li. dialogorum beati
 Gregorii. quod per orationes sancti Gregorii Traiani im
 pator liberatus fuerit de inferno ad agendam penitentiam
 Et de sancta Ottilia virgine. cuius reliquie habentur in
 partibus alemanie in diocesi argentinensi. quod tunc
 legit. fleuit et orauit pro anima patris sui ad dominum.
 vique deus animam illam de inferno liberauit.
 Et forte propter hec et his similia ortum habuit
 error egyptiorum dicentium. quod virtutes sunt
 orationes sanctorum quod immutatur diuinum propositum
 tamen in tantum quod deus propter homini orationes quibus il
 lud dimittit quod facere decreuit. Propter
 hec igitur est aduertendum. quod sicut iudices huma
 ni in suis iudiciis dupliciter vtuntur sententia. quarum pri
 ma dicitur sententia interlocutoria. alia sententia diffiniti
 ua. Prima sententia est mutabilis. quia sepius in iudicio
 accidit quod per illa parte cadit sententia diffiniti
 ua contra quam parte ante ceciderat sententia interlocuto
 ria. Alia autem est simpliciter irrevocabilis et immu
 tabilis ante iudicem qui tulit eam. Sic metapho
 rice loquendo ille due sententie quibus preferuntur a deo
 Unum cum dominus dixit ad Ionam prophetam. Adhuc
 quadraginta dies et Ninive subuertetur. illa sententia
 non fuit simpliciter diffinitiva. quia reuocabilis erat.
 Erat enim quasi conditionalis. puta hac adiecta
 conditione. si conuersi non fuerint de peccatis. et quia condi
 tionalis sententia non tenet non stare conditione. id est Ni

... influentia dei ...
 ... argumētū nō ē ad ppositū ...
 ... tūc gratia nō ēēt grā ...
 ... potest habere causam de congruo ...
 ... forte alicui illud videatur abusu suum ...
 ... doctrina istorum doctorum necessario sequitur ...
 ... ipsi dicunt quod licet homo prius quam habeat caritatem ...
 ... gratiam gratiam facientem non possit mereri vitam eter ...
 ... nam de digno. potest tamen de congruo ...
 ... eosdem doctores gloriavit eterne gratia summata ...
 ... Ex quibus sequitur quod non habes gratiam potest me ...
 ... reri de congruo gratiam summam ...
 ... uenienter et sine abusione dici potest quod non habes ...
 ... gratiam potest mereri de congruo gratiam inuitam pu ...
 ... ta gratiam venie de qua procedit predictum argumē ...
 ... tum ...
 ... Ad quartam dicendum. quod quis non ex opi ...
 ... bus tunc factis dictum fuerit a deo ...
 ... Jacob dilexi elau autem odio habui ...
 ... tamen hoc dicere potuit deus motum aliquo modo accipiendo ...
 ... ex opibus i futurum faciendis ...
 ... un articulum. verum predestinatio inuari potest per ...
 ... bus sanctorum. est sciendum quod predestinatio potest ...
 ... dupliciter accipi. Uno modo secundum se. Alio modo quantum ...
 ... ad suum effectum. Et secundum hoc ponantur duas conclusi ...
 ... ones. Prima est quod predestinatio secundum se consi ...
 ... derata non potest inuari peribus sanctorum. Quia ...
 ... quod est effectus predestinationis hoc non inuari potest per ...
 ... destinationem sumptam secundum se. sed per se sanctorum ...
 ... qui sunt per predestinationem sunt effectus predestinati ...
 ... onis. ordinantur enim de hoc quod tales sancti per ta ...
 ... libus predestinatis debeat deprecari. et cetera. For ...
 ... te dicitur quod illud sit contra glo. super illo verbo Gen. ...
 ... xxx. De precatus est Isaac dominum pro vxore sua. eo ...
 ... quod esset sterilis. Qui exaudivit eum. et dedit ei con ...
 ... ceptum Rebecca. Dicit enim ibi glossa. In Isaac ...
 ... ac facta est promissio. sed sanctorum peribus ...
 ... adiuvanda est dei predestinatio. Item illud quod ...
 ... causatur a creatura. hoc potest inuari per crea ...
 ... turam. sed tu superius dixisti quod predestinatio ...
 ... habet causam ex parte predestinati. ergo etc. Sz ...
 ... per solutionem illarum et similiarum obiectionum ponit ...
 ... secundam conclusionem. quod predestinatio quantum ad execu ...
 ... tionem et suorum effectuum in eis positum potest inuari ...
 ... peribus sanctorum. Quia sicut deus in productione ...
 ... rerum naturalium sepe unum effectum ponit in eis me ...
 ... diate alio. sic in supernaturalibus quibus unum effe ...
 ... ctum ordinat per executionem alterius. Et sic orationes ...
 ... sanctorum inuadunt predestinationem quantum ad execu ...
 ... tionem sui effectus. quia ad hoc homini orationes deus

nine nō fuit subuerfa. quia habitatores eius egerunt pñiam. Sñia hō lara p̄ puez p̄ vita cui⁹ orauit Dauid. ij. Reg. xij. q̄si filis esse viret aliquo mō sine diffinitue. q̄ dñs non ex auduit p̄ces dauid. Lū igit reprobatio videatur esse quasi quedā snia dei dici p̄t q̄ tales q̄ ad p̄ces sc̄toꝝ sunt liberati. nō fuerūt vltimate z diffinitue reprobati. sed q̄si dditionaliter z interlocutorie. Et fm̄ hoc circa illū articulū p̄nt poni due conclusiones Prima q̄ si sumit reprobatio p̄ interlocutoria snia. tūc impediri p̄t. hoc est mutari p̄t p̄cibus sanctorū. Quia iudicis snia nō excludēs oēm defensionē et p̄motionē eius qui sniatus est nō est immutabilis. z p̄ sequēs impedibilis. vlt p̄ viā defensionis. puta allegādo p̄ cā melius q̄s hactenus fuit allegatū. vel p̄ viā supplicationis. puta q̄ amici sui p̄cibus placāt iudicē. Sed reprobatio illo p̄mo mō sumpta est snia nō excludēs oēm defensionē z p̄motionē ipsius sniati. ergo zc. Secūda conclusio esse p̄t. q̄ reprobatio secūdo mō accepta nequa / q̄s ē impedibilis q̄buscūq̄ p̄cibus. Quia qd̄ irrevocabiliter sniatus est a sapiētissimo z omni potēte iudice. hoc p̄cibus quibuscūq̄ immutari vel impediri nō p̄t. sed secūdo mō accipiēdo reprobationē reprobatus ē irrevocabiliter puta diffinitue sniatus a sapiētissimo et omni potēte iudice. ergo zc. Quia tñ amūter loquimur de reprobatoe isto sc̄do mō. idō ab solute loquendo meli⁹ dicit q̄ reprobatio nō p̄t impediri p̄cibus sc̄toꝝ. Ad argumētū p̄ncipale dōm q̄ maior nō est vera. nisi loquēdo de opposit. put h̄nt fieri circa idē subiectū singulare Ex hoc em̄ q̄ p̄mouet calor i forte. nō sequit q̄ impediatur frigus i Platone. et illud quod ē p̄motiuū caloris i forte. nō oportet q̄ sit impediū frigiditatis i Platone. licet h̄nt sit impediū frigiditatis i forte. Et q̄ p̄destinatio z reprobatio p̄p̄e dicta nō h̄nt idē eē circa idē subiectū seu suppositū numero. idō argumentū non ē ad p̄positū.

Distinctio quadragesimasecunda z quadragesimatertia.

Nunc de omni potētia dei. Postq̄ mgr̄ determinauit de dei sc̄ia. hic incipit tractare de dei potētia. Et diuidit i tres pres. Nā p̄mo māifestat potētia dei ex op̄e z entitate Secūdo ex op̄e z q̄ntitate. Et tercio ex op̄e z boni

tate. Sc̄da incipit dist. xliij. ibi. Quidaz tñ de suo. Tercia dist. xliij. ibi. Nūc illud restat. P̄tia i duas. Nā p̄mo magister mouet h̄ac questionē. vtz deus dicat oipotēs p̄pter hoc q̄ oia p̄t. vel pro tāto q̄ p̄t oia q̄ vult. z tenet p̄cē p̄mā. Sc̄do obijcit p̄tra eā. ibi. Sed querit. Et hec i duas. Quia p̄mo obijcit rōne. Sc̄do auctoritate. ibi Ex quibusdā tñ. Prima i duas Nā p̄mo ponit h̄moi obiectionēs. Sc̄do addit vnū notabile ex quo p̄nt trahi multaz obiectionū solutiones. ibi. Dic diligēter. Prima in tres. fm̄ q̄ triplicē adducit obiectionē. quaz cuiuslibet adijgit solutionē Sc̄da ibi. Sed sunt alia quedā. Tercia ibi. Sūt z alia. Sequit illa ps. Ex quibusdā tñ. Et diuidit i tres pres. nā p̄mo auctō arguit Sc̄do quō auctoritates sint intelligēde oñdit z exponit. Tercio p̄tra h̄moi expositiones obijcit z soluit. Sc̄da ibi. Sed ad hec. Tercia ibi. Sed forte dices. Sequit distinctio xliij. Quidā tñ de suo. Et ztinuari p̄t ad p̄cedētia sic. Postq̄ mgr̄ ostēdit qd̄ deus p̄t referēdo dei potētia ad op̄e quidditate. hic mgr̄ vult ostēdere q̄ deus plura p̄t facere q̄s facit referēdo dei potētia ad op̄e multitudinē z quātitatē. Et ē infēno mgr̄ retellere vnā falsam opinionē. q̄ posuit q̄ deus nō p̄t facere alia q̄ ea q̄s facit. Dimidit igit ista ps i tres pres. Quia p̄mo mgr̄ recitat h̄moi falsā opinionē. Sc̄do adijgit istius opinionis argumentationē seu p̄bationē. Et tercio ponit veritatis determinationē. Secūda ibi. Nō potest deus zc. Tercia ibi. Fateamur itaq̄ deū. Secūda habet septē pres. fm̄ q̄ septē p̄ ista opinionē adducit ratiōes. Secūda ibi. Ad dūt quoq̄. Tercia ibi. Adijciunt h̄q̄. Quarta ibi. Ipsi aut addūt. Quinta ibi. Itē aliud adijgit. Sexta ibi. His aut zc. Septima ibi. Idē in libro p̄fessionū. Querit istaz p̄tū septē diuidit i duas pres fm̄ q̄ mgr̄ p̄mo ponit istius opinionis rationē. Secūdo addit immediate suaz responsionē. Et pres patet. Circa istas duas distinctiōes q̄ro h̄ac questionē.

Vtrū i deo sit potētia p̄p̄e dicta Et videt q̄ nō. Quia sicut se h̄z simplem simplex ad zpositionē. sic se h̄z oīno pur⁹ actus ad potētia. sed simplr simplex excludit oēs zpositionē. q̄ de⁹ cū sit pur⁹ act⁹. vt p̄z. xij. metaph. excludit oēm potētia. Lōtra. omē qd̄ dicit aliquā opationē hoc p̄t dicere eā. sed de⁹ intelligit z vult. vt p̄z. x. ethi. z xij. metaph. z generat z creat. vt p̄z fidei catholi

Lōdo 1

Lōdo 2

Ad argu mētū p̄ncipale.

ca. g potest intelligere velle generare z creare. Lu igit no sit posse sine potetia ergo i deo p/ pue erit potetia. Dic pmo videdu est vtz i deo sit potetia. Scdo vtz in deo sint plu res potetie. Et hoc qtu ad ista. xliij. distinctioz

Quatus ad primuz

articulu. vtz i deo sit potetia. dico q duplex e potetia. vt pz. v. meth. vna. s. actiua. z alia pas siua. Passiua nullo mo e i deo. Pumo qz repugnat oimode simplicitati. Scdo qz re pugt purissime actualitati. Tercio qz repugt pfecte libertati. Quarto qz repugnat clarissi me intellectualitati. Quinto qz repugnat omi no independeti entitati. Sed de est oino sim plex. pur'acr'. sime libertatis. clarissime intel lectualitatis. z oimode independetis entitatis vt pz. xij. meth. g zc. Sz potetia actiua p fecillime repit i deo. Quia qnto i aliq vniut plures roes factiue. tato ipm e potenti'. Pro pter hoc em sol potetior e omi corpe inferiori qz plures roes factiue repiunt i sole. Sz fm pmen. xij. meth. omis forme z pportioes q in potetia sut i pma materia. sut i actu in pumo motore. Snt etiā in eo sicut in arte summa. vt pz ibide p eundē omē. z p sequēs sunt i deo sicut roes factiue. g zc. P. illud quod importat pfectionē simplr est deo attribuen dū. sed potetia actiua e hmoi. qz vni quodqz pfectius e ex virtuali ptenetia qua pōt ad sui similitudinē alterū pducere. qd pprie rei cōue nit ex sua potetia actiua. P. quāto aliqd e formalius tāto pstantior est i eo potetia acti ua. Un qz ignis ceteris elemētis e formalior ideo ceteris est actiuor. Sed omnibz entibz deus e formalior. Nā fm Dama. li. ij. ca. iij. Omne quod ad deū ppat respectu eius gros sum et materiale inuenit Sed forte dicet aliqs q tal' potetia actiua quā ponis i deo. vl e sp pūcta actui. vel nō est sp pūcta actui. Il la patet. qz in ptradictione oppositis nō e da re mediuz. Sed nec sic nec sic. Quia si est sp cōiūcta actui. tūc creature fuissent ab eterno. Si nō. cū potentia pficiat p actū. diuina po tetia eo tpe quo nō esset actui pūcta esset im pfecta. Respōde q diuina potentia sp est actui pūcta. cū idē sit realiter qd actus suus Ad pbationē dico q ex creaturaz emanatōe

nō resultat i deo aliqs nou' actus. nec ei' po tentia pūngit alicui actui cui ab eterno non fuit pūcta. licet alicui respectui ratiōis pū ga' cui an nō fuit pūcta. fm q terminat de pen dentiam actualē creature quaz ab eterno non terminauit.

Quantus ad secun

dum articulu vtz i deo sint plures potetie. di cendū q vna e potentia rei realr. Quia potē tie sparsē i agētibz inferioribz sunt vnū i agē tibz superioribz. sed deus e supior oim. g nulla potēt eē i deo realis potētie multitudō. g zc. P. omē qd agit p multas putes e reduci bile in agēs p vnā. Sed de' cū sit agēs p mū nō est reducibilis i aliud agens. Maior pty p Dyo. xij. de di. no. vbi dicit. q ois multitu do picipat aliqliter vno. Et eadē snia ponit i pma ppositioē pcli. P. vbi potetia agen tis est idē qd essentia agentis. si eēntia e vna. z potetia est vna. sed potetia dei est idē qd eēn tia dei. z essentia sua est vna tm. igitur z po tetia sua est vna tm. P. i deo est vna magni tudo. g vna potetia. pntia patet. qz deus nō e magnus mole sed virtute. et magnitudo ei' idē est qd virt' eius siue potetia ei'. Ancedēs ponit Aug. v. de tri. ca. viij. Sz forte dicet aliqs q deus vere intelligit aliq q tm nō vult. ergo aliud est intelligere dei. z aliud velle dei. z p psequens alia est potentia intellectiua. et alia volitiua. Ancedēs patet. qz deus intelli git omne flagitiū pctōz. cū iudex debeat eē cō sciuz de crimine qd punie z iudicat. Sed cō sequētia patet. qz de his q sunt realiter idē nō pnt extrema ptradictōis sil' verificari. Ad illud pty solutio p dicta supius disti. vi. vbi tractauit de attributis. Est tm aduertendū q quilibet catholicus habet pcedere q extre ma ptradictionis ad minus in diuis verificē tur de eadē re penitus in distincta ex natura rei sed tm modo variata fm modū significandiz seu etiā fm modū se habendi. Nā deus et rei tas dnt solū i mō significādi. z tm ista e vera deus generat. vt patuit supius. z illa est falsa deitas generat. vt pz ex determinatōe vl'is cō cilij. extra de summa trini. z fi. ca. Itē essen tia existens in patre. z eadē diuina essentia exi stens in filio nullo mō realiter nec formaliter ex natura rei differt a seipsa. z tamen eadē eēn tia vt est in patre nō est cōicata. z vt est in fi lio est cōicata. Ex qbz etiāz apparet q oia argumenta sup data sup hmoi ptradictioni/

Articls 2

Instantia

Solutio

bus in diuinis modicū cludūt. quia nō ma-
gis tradicūt eē comunicabile r non eē mu-
nicabile. r sic de alijs p similibz. qz eē commu-
nicatū r nō eē comunicatū. que tñ verificant de
eadē diuina eētia ppter aliū r aliū modū se
habēdi. qui tamē nullā varietatē nec distin-
ctiōz ponit in eētia. Qz si ille modus se ha-
bēdi aliquā distinctionē intrinsece poneret i
eētia. tūc pater r filius nō eēt omīno idē in
essentia. nec p sequeēs eēt omīno idē de^o for-
maliter r intrinsece. quod ē tra fidē catholī-
cā. r expōse tra decretalē iam p prime allegatā

Quantus ad terci

Articls 3

Loclio q
de sit infini-
ti vigoris.

- 1 um articulū. vtz i deo sit potētia siue virt^o in-
finita. dīcēdū qz deū esse infinite potētie nul-
lus fidelis debet dubitare. sz nec apud aliq nē
cuiuscūqz secte vel nationis vertit in dubiuz
deum esse infinite potētie i duratōne. cū talis
potētia etiāz de multis alijs rebus nō neget.
Utrū autē euidēter r p hīce pbari possit de-
um esse infinite virtutis seu potētie in vigore.
multi doctorū antiquorū r modernorū i du-
biuz posuerūt. Determino tñ me ad pte affir-
matiuaz. vtz qz possit euidēter r p hīce pba-
ri. Quia omne finitū p supponit aliqd prius se
a quo depēdet i ratioe mensurati vel mensu-
rabilis. sed virtus siue potētia vigoris diui-
ni nō p supponit aliqd prius se a quo depēde-
at cū sit omīno pma. Maior pty. qz omne fi-
nitū ē certis limitibz terminatū. r p sequeēs
ab aliquo mensuratū. Esse em̄ immēluz. r tñ
ē terminatū r limitatū vident repugnare.
- 2 P. deus nō est minoris vigoris r virtuosit-
atis qz diligibilitatis. sed ipse est infinite di-
ligibilitatis. cū ipse sit vltimus finis. de qz di-
cit. i. politicorū. qz finis est i infinitū diligibil.
ergo ipse ē infinite potētie r vigorositat. P
- 3 p hīs. viij. phīcorū ait. qz si virtus primū moto-
ris eēt virtus i corpe. tūc moueret ipm i instā-
ti. Et pcedit illa psequētia ex his qz dixerat i
sexto. puta qz fm augmentū virtutis i motore
diminuit tps quo motus mēsurat. ergo cū in-
stās i infinitū sit breui^o quocūqz tpe. oportet
qz virtus primū motoris sit i infinitū efficacior
virtute cuiuscūqz alterius motoris mouētis
- 4 idē mobile in tpe. P. Auer. cōmentator po-
nit i primo mobili pter primū motozē. moto-
rē appropriatū. qui immediate mouet hmōi
mobile. qz vt ait si primus motor moueret ta-
le mobile immediate. tūc moueret ipm in in-
stāti. r sic sequitur idē quod prius. P.
- 5

agēs siue motor suā actionē p pta virtute in-
finitū pmanēs nō innixus alicui alteri ne-
cessario ē infinite virtutis intēsiue seu i vigore.
deus est hmōi loquēdo p hīce r theologicē. qz
rē. p hō maiorē. qz minor est infinitas virtutis
in sua actione ab altera dependēte. qz infinitas
virtutis totaliter independētis r omīno pme
Lū igit celū r quelibet intelligētia sine dura-
tione infinita. qzuis innitatur virtuti primū
motoris r ab ipso necessario dependeat. igit
virtus primū motoris que i sua p pta actōe nul-
li penit^o innitit nō solū erit infinita duratōe.
sed etiā i vigore. ergo rē. P. illa virtus ē in
finita intēsiue r i vigore cui nulla pōt fieri ad-
ditio etiā p intellectū. Sed virtus dei seu po-
tētia est hmōi. Maior pty. qz omī finitū sal-
tē p intellectū pōt fieri additio. Probo mino-
rē. qz virtuti vlt pfecte in tota analogia entū
nō magis p intellectū pōt fieri additio virtutis
siue pfectōis cuiuscūqz qz pfectissime virtuti
determinati generis possit fieri additio fm gra-
dus illius generis. Sed virtuti calidissime in
genere caloris nō pōt fieri additio cuiuscūqz
qz grad^o caloris. qz si intellectus aliqd posset
sibi addere. iā nō rēpēt ipm vt calidissimū.
ergo diuine virtutis vigori nulla penit^o pōt
fieri additio pfectōis rēpētē vel cōceptibi-
lis. cuz talis virtus sit vlt pfecta. r fm totam
analogiā entis simplr pfectissima. P. ma
7 teria pma est successiue receptiua infinitarū
pfectiōnū. qz prim^o motor est actu infinite pfe-
ctōis. r p sequeēs infinite virtutis i vigore. An
cedēs patet etiā fm phīs. Sed pntia est cui-
dēs ex dicto cōmētatoris. xij. metaph. vbi ait.
Om̄s forme qz sunt i potētia i pma materia.
sunt actu i pmo motore. qz rē. Multas rō-
nes diuersorū doctorū inueni p illa clusione
quas tamē ad p̄sens dimitto. qz p hīce loquē-
do a multis nō putarent euidēter cōcludere
eo qz p supponāt rerū creatōnē de nihilo vlt ali-
qua consimilia. Sed ptra illā clusionez
quidā arguūt sic. Si aliquis motor esset infi-
nite potētie i vigore. tūc motus fieret i instan-
ti. pns est impossibile. quia i indiuisibili nō
potest eē successio. Cōsequētia patz exp̄dicit
Nā cū fm augmentū virtutis tēpus breuiet.
et infinita virtus nullā pportione habeat ad
virtutē finitā. eo qz in infinitū ipsaz excedat.
si virtus finita mouet i tpe. infinita mouebit
in instāti. P. si potētia infinita in vigore i
diuinis poneret. tunc aliquid frustra esset in
deo. p sequeēs est falsuz. vt patet. i. celi r mūdi
2 Probat psequētia. qz illa potētia est frustra

Contra

nec legislatorē cogentē supra se habet. Alia est necessitas immobilitatis: q̄ communiter dicitur necitas immutabilitatis. puta si aliq̄s ita diligeret iusticiā. et int̄m eēt inclinatus ad eius exercitiū q̄ nō posset resilire ab opibz iusticie. Et illa necitas sine iusticie immutabilitas si deo attribuitur hoc pot̄ eē dupl̄. Uno mō q̄ h̄mōi immutabilitas iusticie attribuat̄ deo p̄pter meritoꝝ nostroz exigentiā. Et sic q̄uis deo dica tur q̄nq̄ iust̄. iuxta illud apl̄. ij. Thim. iij. De reliquo deo reposita ē mihi corona iusticie quā reddet mihi in illū diē iust̄ iudex. tñ nra merita attendendo deus nihil opat̄ ex necitate iusticie. Quia si seru⁹ nō pot̄ de necitate iusticie dñm suū constituere debitorē. multo minus creatura creatorē pot̄ facere debitorē. Qui. n. nō pot̄ sufficēter soluere qd̄ tenet. ille nō pot̄ debitorē constituere cum cui tenet. Sed dñs et parētibz nō possum⁹ equiuales reddere. vt ait Aris. viij. ethic. 3. rē. Et illud videt̄ innuere saluatori enāḡ. dicens discipul̄. Quā feceritis oīa q̄ p̄cepta sūt vobis. dicitē. fecim⁹ qd̄ iussisti. sed serui inutiles sum⁹. Alio mō talis immutabilitas iusticie pot̄ intelligi deo p̄uenire nō p̄pter meritoꝝ nostroz exigentiā sed p̄pter sue diuine bonitatis decētiā. Et illud adhuc dupl̄. Uno mō accipiēdo decētiā simplic̄ absolute. Alio modo accipiēdo decētiā p̄nūciā p̄nti rez ordine. Primo mō oīa q̄ de⁹ facit opat̄ ex necitate iusticie. qz nihil pot̄ deus facere qd̄ nō deceat suā bonitatē. S̄z scdo mō de⁹ nihil facit ex necitate iusticie. qz ordinē totius vniuersi deus pot̄ p̄ libito volūtatis immutare. et p̄ oīs illud idē quod nūc ē in decēs mutato rez ordine fieret decēs. et cōuerso. Propter qd̄ diuine bonitatis decētia nullā necitatē iusticie h̄re videt̄ respectu istius ordinis quē videm⁹. nec respectu cuiuscūq̄ alterius ordinis vniuersi. eo q̄ quilibet taliū ordinū deus mutare possit quicūq̄ voluerit. forte dicit̄. Omne qd̄ fit sine iusticia ab agente volūtario. hoc videt̄ eē iniustū. sed de⁹ nō potest facere iniustū. qz tūc peccaret. ergo deus nihil pot̄ facere sine iusticia. et p̄ oīs omne quod facit ex necessitate iusticie facit. Respon. deo q̄ deus nūq̄ facit aliquid sine iusticia. qz nunq̄ facit aliquid sine decentia bonitatis sue. et sine rectitudine voluntatis sue. et ideo deus nunq̄ potest facere aliquid iniustum vel iniūdecens. quia volūtas sua tribuit rebus decentiam et iusticiā. et ideo quicquid deus facit et vult. hoc est decēs et iustū. Propter quod ansel. p̄sologion. ij. ait ipsi deo. Illud solū iniustū

Instantia

Solutio.

est quod vis. iniustū quod nō vis. Ad argumentū principale dicendū. q̄ q̄uis maior sit vera de potētia passiuā. tamē falsa est de potētia actiuā de qua loquimur i p̄posito. Nā q̄uis purus actus excludat potētiā passiūā que derogat actualitati. sicut cōpositio simplicitati. tamen nō excludit potētiā actiuā. qz potētia actiuā i nullo penitus derogat actualitati.

Ad p̄ncipale argumētum.

Distinctio quadagesimaquarta.

Nunc illud re

stat discutien. dic. Dic m̄gr tractat de potētia dei p̄ comparatiōez ad creaturaz bonitatē. Et diuidit ista distinctio in tres ptes. fm̄ q̄ tres mouent̄ questōes. Quaz prima est. vtz deus pot̄ aliqd̄ melius facere qz facit. Secūda vtrū alio mō vel meliori modo qz facit. Tercia vtz de⁹ semp̄ possit omne quod oliz potuit. Secūda ps̄ incipit ibi. Post hec considerandū. Tercia ibi. Preterea queri solet. Prima i duas. Nā p̄mo quorundā errorē recitat. Secūdo h̄mōi errorem reprobat et veritatē determinat. ibi. Verū hic ab eis. Sequit̄ illa pars. Post hec considerandū. Et diuidit̄ in duas. Nā primo mouet̄ questionē. Secūdo respōdet p̄ quādam distinctiōne. ibi. Si modus opatiōis sequit̄ illa pars. Preterea queri solet. Et diuidit̄ in tres ptes. Nam primo circa illaz questionē tāgit̄ quandā falsam opinionē. Secūdo r̄ndet̄ fm̄ suam p̄p̄iā int̄tione. Et tercio p̄ dictoz epilogato em confirmat suā r̄sionē. Secūda ibi. Ad quod dicim⁹ rē. Tercia ibi fateamur rē. Dic quero h̄c questionē.

Vtrū deus totum vniuersum potuit facere melius. Videtur q̄ non. Quia illud quod meli⁹ cogitari nō potest hoc nō potest fieri melius. sed isto vniuerso iam facto nō potest cōcipi melius. ergo rē. Maior patet. Nā p̄ simile maiore p̄robat Ansel. q̄ deus ē summe p̄fectus. qz deus ē quo maius cogitari nō pot̄. Minor patet p̄ Aug. in de libero arbitrio. vbi sic ait. Quicquid vera ratione melius tibi occurrit. scias deum fecisse bonoz oim conditorē. Contra omni finito pot̄ fieri additio. sed totum vniuersum est quid finitū. ergo rē. Dic quattuor sunt vidēda. Primo vtz virtute diuina aliqua ps̄ vniuersi possit fieri melior. Secūdo vtrū in infinitū p̄cedendo quacūq̄ creatura data

Ad p̄ncipale argumētum. Dicitur q̄ q̄uis maior sit vera de potētia passiuā. tamē falsa est de potētia actiuā de qua loquimur i p̄posito. Nā q̄uis purus actus excludat potētiā passiūā que derogat actualitati. sicut cōpositio simplicitati. tamen nō excludit potētiā actiuā. qz potētia actiuā i nullo penitus derogat actualitati.

deus semp possit facere pfectiozem. Tercio de eo quod queritur. Quarto vtruz deus possit facere aliud vniuersuz illo vniuerso manente.

Quātur ad primuz

vtruz virtute diuina aliqua pars vniuersi possit fieri melior, est aduertendū q rem fieri meliore potest intelligi dupliciter. Uno modo qstum ad pfectiones naturales. Alio modo qstum ad pfectiones accidentales. Dic po no duas conclusiones. Prima ē q deus rez creatā pot facere meliore qstū ad pfectōes accidētales ipsa remanēte realiter eadē. Quia illud qd pot natura hoc deo nō debet negari sed manente eadem re fm eētiaz suam natura facit eā magis pfectam fm gradus accidētalium pfectionū. ergo rē. Maior manifesta est de se. Minor pz. qz hō infirm⁹ qnqz sit naturaliter sanus. r minus san⁹ magis sanus. r sic de alijs. P. b. Aug. sup. Sen. ait. Potuit de⁹ facere hoies q nec peccare vellet nec peccare posset. sed nulli dubiū qn talis homo eēt pfectior hoie q vult r potest peccare. ergo rē.

2 P. si creatura nō posset fieri melior. aut hoc esset pro tanto quia deus nō posset plus dare de pfectione. aut quia creatura nō plus posset recipere. Nō primū. quia etiā miserrimo homini deus potest dare intuitiua visiones sue essentie. vt in plogo illius primi libri pbauit. Nec obstat secundū. quia deus qui est auctor creature pot eius capacitate augere. ergo rē.

3 Sed contra illud sunt quidā heretici quos tangit magister in ista. xliij. distinctione. Et potest eorū error probari sic. Beatus Augustinus contra Maximinū hereticū ait. Si pater posset filium suum pducere meliore r nō faceret tūc inuidus esset. Sic arguunt isti a simili. Si deus posset aliquam creaturam facere meliorem r nō faceret tūc inuidus esset. sed deus nō potest esse inuidus. vt patet. i. metaphis/

2 ce. ergo rē. P. Plato fertur dixisse q optimi est optima adducere. Et illud idē dicit beatus Dionysius. Sed optimo nihil potest esse melius. et deus est optimus. ergo nihil potest fieri melius eo quod itaz de facto deus produxit. P. causa producēs effectū fm totam suam virtutē seu potentiā. nō potest hōi effectum pducere meliore. deus producit quēlibet suum effectū tota sua potentia seu virtute Maior patet. Minor pbatur. Quia quādo virtus pducētis est simpliciter simplex. tunc

quicquid ab eo pducitur hoc fm totam suaz virtutē producit. Sed virtus diuina cuz sit purus actus est simpliciter simplex. ergo rē.

Alia multa motiua quibz illa erronea opinio probauit q deus non possit facere alia q ea que fecit. r q nō potuit nō facere ea que fecit. adducit magister in lra distinctione prima pcedente. r respondet ad ea. ideo ad pre sens illa nō adduco. Sed hec opinio erronea est. vt dixi. Quia sicut post hanc vitā deus bonis homibus dabit dotes glorificationis corpis r anime. sic cum eisdez dotibus posset hominē creare si vellet. quo facto nulli dubium q talis homo melior esset q homo natus de muliere qui breui viuens tempe repletur multis miserijs. Ad primū ergo dicendū q nō est simile. quia naturalis dei filius nascēdo caput diuinā naturaz q naturaliter sibi a patre generante cōicitur. r p seque ns omnis pfectio sibi iure debetur. sed creatura pducit in limitata natura a deo libere r volūtate r nō naturaliter. r p seque ns sibi nō debet pfectio nisi tanta quāta placuerit volūtati diuine. Et ideo inuidus fuisset pater diuinus si filio ab eo naturaliter genito nō cōicasset omnē pfectionē. qz si subtrahit ab aliquo quod iure sibi debet hoc p inuidiam subtrahitur. Sed ex hoc nō debet dici inuidus ipse deus si nō dederit creature illud qd libere pot dare si voluerit. Ad scdm dicendū q Platon r Dionysius. intendit p illa verba extollētiā dei respectu ceterorū agentū que nō pnt tam bona pducere sicut deus potest. Ipse enī produxit non solum res corporales. verum etiā produxit substantias sepatas. que sunt optime inter creaturas. quas nullum aliud agēs potest producere fm veritatē. quous Auzena circa hoc errauerit. vt patebit in secūdo libro. Sic igitur intelligēdo maiorē nō debet inferri conclusio que inferit. quia hec debet esse conclusio. q cetera agentia non possunt producere meliora qz agens diuinum. Potest etiā dici q optimū ponitur ibi pro valde bono. quia fm grāmaticos suplatiuus quādo qz idē est quod suus positiuus cū hoc aduerbio valde. Et sic minor est falsa. Quia plura possunt dici valde bona. quorū tamē vnuz est melius altero. Unde dicitur Sen. i. Uidit deus cuncta que fecerat. et erant valde bona. Et tamen nulli dubium quā homo erat melior q lapis. Ad tertium dicendum.

Contra errorem.

Solutio Ad 1

Ad 2

Ad 3

in illa quod no vis...
etiam passiva ranciditate...
na r qua loquuntur...
si acus r quod non potest...
r acualtan. sicut dicitur...
nō excludit ptem...
na i nullo ptem...

Hinc illud

ita dicitur...
deus r potest...
et dicitur...
pres. fm qz...
ma est. vtr...
acc. Secūda...
lo qz facit...
Tercia...
quod dicitur...
hōc dicitur...
sola. Prima...
rē recitat...
r veritatē...
Sequitur...
Et dicitur...
stione. Secūdo...
tionē. Si...
a pars. Pater...
tres pres. Nam...
ca qz quāda...
fm suam...
apologiam...
da ibi. Ad...
ur rē. Dic...
Luz deus...
rū facere...
Quia illud...
hoc nō potest...
am facto...
maior patet...
nil. qz...
caus cognari...
n r libero...
atione melius...
tatione oim...
dāt fieri...
d finitū...
a. Prima...
est possit...
quā pcedendo...

q̄ agēs faciat vltimū de conatu. et illo mō ma
ior est vera. sed mior est falsa. quia cū deus sit
infinite virtutis in vigore. ergo in p̄ductōne
nullius p̄ducti existētis finite p̄fectionis p̄
ducit quantū potest s̄m totū suū conatum.
Alio mō q̄ h̄mōi agens agat s̄m virtutē rea
liter simplicē et indivisibiles. habentē tamen i
se vnitissime et absq̄ omni reali diuisione om
niū virtualū gradū multitudinē. Et sic q̄
uis minor sit vera. tamen maior est falsa. ma
xime si agens huiusmodi agit libere et nō ex
necessitate nature. quia q̄uis h̄mōi agens a
gat tota sua virtute. i. nō agat s̄m partē reale
sue virtutis. eo q̄ virtus sua nō habeat partē
et partē. tamē p̄pter sui libertatē nō producit
quantū potest. sed quantum vult. vti em̄ sua
virtuali continētia prout sibi placet. **Se**
cunda conclusio est. q̄ deus nō potest rem cre
atā facere meliōrē quārum ad gradū essentia
lem. ita tamē q̄ res maneat eadem que prius
fuerat an̄ talis gradus additionē. **Dec** dū
sio potest p̄bari sic. quia mutata specifica rei
differētia nō manet ipsa res. sed p̄ additiōem
bonitatis eēntialis mutat̄ specifica rei differē
tia. ergo et. **Probat** minor. quia vt patz̄ diui
sive descēdēdo a genere generalissimo vsq̄ ad
species specialissimas. semp ab vltimo gradu
eēntiali ipsius rei accipit̄ differētia que est cō
stitutiuā speciei. Maior etiā patz̄. q̄ s̄m por
phiriū differētia accidēntialis facit alteratum.
sed differētia substantialis facit aliud. Et hec
videt̄ eē intentio phi. viij. metaph. vbi diffiniti
onē rei compat̄ numero. q̄ sicut qualibet vni
tate addita vel remota numerus mutat̄ speci
em. sic quacūq̄ differētia substantiali addita
vel remota res mutat̄ diffinitionē. et p̄ conse
quens speciē.

Articls 2 **Quantuz ad secun**

dū principale. vtrū in infinitū p̄cedēdo qua
cūq̄ creatura data deus semp possit facere p̄
fectiōrē. dico q̄ loquēdo de potentia dei abso
luta. tūc qualibet creatura actu p̄ducta deus
potest in infinitū semp nobiliōrē et p̄fectiōrē
p̄ducere. Quia si deus hoc nō posset. hoc es
set pro tanto. quia implicaret̄ contradictio. sed
nulla in proposito implicat̄ contradictio. et
go et. Maior est nota ex. vi. ethicozū vbi di
cit. Hoc solo priuat̄ deus. ingenita facere que
vtriq̄ facta sunt. Hoc exponit̄ a cōmentatore
et doctoribus. id ē p̄tradictoria simul verifica
ri. Minorē p̄bo. q̄ si implicaret̄ p̄tradictio.

vel hoc eēt ex parte dei producētis. vel ex par
te creature p̄ducte. **Nō** primū. q̄ sicut dicit
Arist. ideo deus dicit̄ omnipotēs. q̄ ei⁹ pos
se nō pōt inuenire nō posse. **Nec** scdm. quia
ois creatura actu posita in eētē finite p̄fectio
nis. igit̄ si addit̄ sibi aliqua finita p̄fectio. per
hoc nō efficitur infinita. quia finitū additū
finito nō facit totum infinitū. et p̄ consequēs
creatura vltērius producta capiēns p̄fectio
nē p̄cedētis creature vna cum illa finita p̄fe
ctione addita. p̄ h̄mōi additionē nō ponetur
extra limites creature. nec eius esse implica
bit nō esse. et eodem modo arguet̄ de creatura
secūdo producta cū finita p̄fectione addita.
et sic in infinitū. quia semp creatura actu pro
ducta erit finita in p̄fectione. cuz nō claudat
in se nisi p̄fectionē p̄cedentis creature que est
finita. et p̄fectōem sup̄additam que similis est
finita. **Nec** videt̄ eē intentio beati Dyonisij
in de diuis nomibz. vbi creaturas a deo proce
dentes assimilat̄ numeris. et deū vnitati. **Mo**
do planuz est q̄ p̄fectione numerali p̄cedunt
numeri in infinitū. et tamē quilibet numerus
actu acceptus est finitus. cum nō claudat in
se nisi numerū p̄prie p̄cedentē. et vnitatem
additā. que ambo sunt finita. sic eodez modo
in p̄posito et. **P.** idē Dyonisius in. viij. 2
de diuis nomibus ait. Deus est infinite vir
tutis. eo q̄ simpliciter potest infinite infinitas
alias ab existentibus virtutes producere.

P. potētia dei est infinita et simpliciter illi
mitata. ergo vltra omnē creaturā productaz
semp poterit producere p̄fectiōrē. **Ant**ecedens
patet questioe p̄xima p̄cedēte. **Probo** conse
quentiā. quia omis creatura cū de facto fue
rit producta sit finite p̄fectiōis. vt patet ex iā
dictis. igit̄ si vltra quamlibet creaturā produ
ctam deus nō posset producere p̄fectiōrē. tūc
infinita dei potētia esset limitata ad finituz
effectum. eo q̄ non posset aliquid vltra ipsuz.
et infinita dei virtus esset adēquata p̄ effectuz
finitū. que omnia vident̄ impossibilia. **Con**
sequētia patet. q̄ tūc intelligit̄ potētia limita
ta. q̄ nō potest trāscendere aliquē limitatuz
effectū. et tūc intelligit̄ virt⁹ adēquata quādo
potētia nō pōt in maiōrē effectū. q̄ virtus est
vltimū de potētia. vt dicit̄ i de celo 2 mū. **Et**
hec videt̄ eē intentio beati Aug. xij. de ciuita
dei. ca. xvij. vbi ait diuinā sapientiaz incom
prehensibili comprehendere sic omnia incom
prehensibilia comprehendere. vt quecunq̄
noua et dissimilia consequentia p̄cedētibus
si semp facere vellet inordinata et improuisa

habere non posset. nec ea prouideret a proximo tempore sed eterna pfecta dimeret. Dictra seo eo breuius. qz illa materia intedo tãge re libro. ij. distinctoe. i. Sed extra illa dclutione sunt quidã magni doctores q̄ arguunt p sua opinione ep̄mo sic. Si possibilis esset pcessus i infinitu in speciebus fm pfectionez. tuc in intellectu diuino esset aliqua creatura distans in infinitu ab aliqua alia creatura. et psequens creatura talis esset infinite pfectio nis. hoc autẽ impossibile. qd̄ patet. qz hmoi creatura tm̄ excederet illam alia creatura q̄ntum excedit eam deus. et psequens in infinitum. quia nõ potest esse maior excellens excellu in finito. etiã esset eque pfecta vt deus. quia nõ potest esse maior pfecto pfectione infinita. P. si possibilis esset pcessus specieru i infinitu. aut omnes hmoi species clauderent in fra decẽ pdicamenta. aut alique earu essent extra pdicamenta. Nõ potest dari p̄mũ. quia si cut patet p p̄m in libro pdicamentoz. et. viij. metaph. a genere generalit̄mo descendit differentis diuisiuis vsqz ad specie specialissimaz Sed talis descendus nunqz posset p̄fici. si species essent infinite. Nec potest dari secunduz. qz decem pdicamenta sufficerent enacuat totuz ens. ergo quicqd̄ e extra decẽ pdicamenta e nõ ens siue nihil. P. forme sunt sicut numeri. vt patet. viij. metaph. et deus se habet ad modum vnitatis. vt patet p Dyoni. sed numerus versus vnitatẽ nõ pcedit i infinitu. quia nõ procedit vltra binariũ. ergo nec species p accessum ad deũ. puta p augmentu pfectionis pcedunt i infinitu. P. vbi est essentialis ordo ibi nõ est pcessus in infinitu. sed spes vniuersi habent essentialẽ ordinẽ ad seinuicẽz. P. totu ens creabile est finitu in pfectione. ergo nõ potest in infinitu semp creati pfectior creatura. Antecedens patet. qz illud est finitu quo repit̄ aliquid maius. sed deus excedit totum ambitu entis creabilis. et psequens est maior toto ente creabili. Cõsequẽtia patet. qz omne finitu attingit p replicationẽ graduuz finitoru. als ad terminu finitu esset accessus infinitus. P. appetitus creature nõ est in finitus. ergo in creaturis non potest esse pcessus in infinitu. Antecedens patet. Probat̄ cõsequẽtia. quia deus nõ potest facere aliquid i creatura quod nõ sit appetibile a creatura. si cut nõ potest facere aliquid in creatura ad qd̄ creatura nõ sit aliquo modo in potẽtia. P. si deus qualibet creatura semp posset producere pfectiorẽ. hoc esset pro tato. quia deus in

infinitu distat a qualibet creatura quantum cunqz pfecta. sed hoc nõ sufficit. quia pari ratione sequeret qz vltra totu ens creabile deus posset pducere creatura. quod est simplr impossibile. qz hoc posito aliqua creatura excederet totu ens creabile. quod manifeste implicat contradictionẽ. quia omne quod p creationẽ pducit est creabile. et sic huiusmodi creatura erit creabilis et nõ erit creabilis. Cõsequẽtia patet. quia totuz ens creabile distat a deo in infinitu. Et confirmat. q̄a inter substantia et accidens est distãtia imprãstabilis. et tamẽ inter nullam substantia et accidens deus potest facere infinitas species. ergo a simili rẽ. Q. autẽ distãtia inter substantia et accidens sit infinita. probat̄ p hoc qz nulluz accidens quantumcũqz pfectu potest adquare gradu entitatis qui est in substantia. P. si possibilis esset processus in infinitu semp ad nobilitatem creatura. tuc posset esse vna creatura de facto creata que esset infinite nobilitatis et pfectionis. falsitas consequẽtis patet. Probat̄ consequẽtia. quia fm Aristotelez. ij. phisicorũ. Si esset dare potentia ad infinituz fm appositionẽ. illa posset poni in facto esse. et potẽtia ad maiorẽ pfectionẽ est potẽtia fm appositionẽ. ergo rẽ. P. aut deus cognoscat aliquid quod creabile vltra quod nõ est aliud creabile. aut nõ. Si sic. tuc illo creato nõ erit processus vltior in infinitum. Si non. tuc deus nõ cognosceret omne creabile. quod est impossibile. quia tuc aliquid esset a deo producibile quod deus nõ cognosceret. P. quãto aliquid e deo ppinquius tato videt̄ esse melius et nobilitus seu pfectius. Sed humanitate christi nihil potest esse deo ppinquius. ergo rẽ. P. quãto aliquid est purius tanto perfectius. Sed nulla pura creatura potest esse purior beata virgine Maria. ergo nulla pura creatura potest esse pfectior ea. Maior patet. Minor pbat̄ur. Quia dicit Anselmus in de conceptu virginali. Nempe recurre vt ea puritate virgo niteret quaz deus filio suo matrem elegerat qua maior sub deo nequit intelligi. Sed illa quis sine valde difficilia. ra

Cõfirmat

8

9

10

11

Solutio

Ad

ri. got/ aure. la alij. 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7

cognitionis. quibus nunquam tenet in effectu. sic tenet.

Ad probationem cum dicitur quod talis creatura tamen excederet aliam creaturam quantum excedit eam de? nego. Ad probationem cum dicitur quod non est maior excessus excessu infinito. illa est falsa. Primum enim esse plures excessus infiniti quorum tamen unus est maior alio. Nam linea unius palmi excedit punctum in infinitum. cum sine omni proportione excedat eum. et tamen insanus mente videret qui diceret quod linee mille palmorum vel linea infinita non plus excedat punctum quam linea unius palmi. Et cum addit quod talis creatura esset eque perfecta sicut deus. nego. Nam homo creatura in infinitum deficeret a perfectione divina. Nam omnem suam perfectionem haberet talis creatura participative et dependenter. deus autem omnem suam perfectionem habet essentialiter et penitus independenter.

Ad 2

Ad secundum dicendum quod omnes clauderentur infra decem predicamenta. Ad probationem dicendum quod licet quantum ad species quod actu sunt per intellectum finitum possit fieri relatio a genere generalissimo usque ad singulas species specialissimas. tamen a nullo intellectu finito hoc fieri potest quantum ad species que sunt in potentia. Unde ait commentator. h. metaph. quod vult perinet sub se res infinitas non actu sed potentia. Quod dicitur commentatoris et si fortasse posset habere dubium aliquod de potentia que est circa divinam potentiam. tamen de potentia dei que in infinite infinitas virtutes alias ab existentibus potest perducere. ut superius allegavi ex dictis Dionysii.

Instantia

Solutio.

Ad 3

Ad 4

siq nulli catholico debet esse dubium. Forte dicitur quod commentator intelligit de rebus in divinis et non de rebus specie differentiibus de quibus ad prius loquimur. Respondetur quod etiam specierum in finitate in potentia videtur ponere commentator. Nam in tractatu de sensu et sensato commentator ait. quod colores medij possunt esse infiniti. modo planum est quod colores medij ab invicem differunt specie. Ad tertium dicendum quod unitas dupliciter potest considerari. Uno modo formaliter alio modo virtualiter. Primo modo excludit numerum. ideo accedendo ad unitatem finitum processus numerorum. Secundo modo includit omnem numerum. et ideo sic accedendo ad unitatem nunquam finitur processus numerorum. Et illo secundo modo secundum Dionysium. deus assimilatur unitati. ergo argumentum bene intellectum magis est per conclusionem quam potest sui contra eam. Ad quartum dicendum quod maior potest negari. quod in numeris videtur esse essentialis ordo. cum semper sequens numerus presupponat precedentem. et tamen in numeris est processus in infinitum. Et ideo patet in figuris et proportionibus et relationibus dictis modo numeri. in quibus

omnibus est processus in infinitum. et comprehensa in his sicut species univarsi. Potest etiam dici ad maiorem quod non est necesse centrale ordinem esse nisi inter ea que actu sunt. quod illa proprie sunt ad invicem compabilia que reale et actualiter habent entitatem. modo ita est quod species univarsi que actu sunt ille finite sunt. Ad quintum dicendum quod licet creatura actu sit finite perfectionis. tamen in potentia non repugnat ei infinitas. et quia creabile sonat in potentiaz. ideo nego antecedens. Ad probationem nego maiorem. quod dato quod a centro terre versus orientem una linea procederet in infinitum et alia versus meridiem. et versus aquilonem et versus preceperet in infinitum. versus linea esset infinita. et tamen secunda esset maior quam prima. quod esset dupla respectu eius. Forte dicitur quod prima linea non esset simpliciter infinita. quod quis versus orientem traheret in infinitum. versus tamen centrum finitum. quod terminatur in centro. et ideo non repugnat esse aliquid maius ea.

Ad 5

Instantia

Solutio

Ad 6

Instantia

Ad 7

Ad confu.

Respondetur quod eodem modo est in proposito. quod quis per divinam potentiam superius procedendo ad ipsum deum processus perfectionis creaturarum ducit in infinitum. tamen procedendo ad inferius terminum habet in ipsa materia prima. infra quam si descendit itur ad purum nihil. ut patet per Augustinum in libro confessionum. et per commentatorem. philosophicorum. et ideo omni enti creato et creabili dabitur aliquid maius in perfectione. sed ipse deus qui simpliciter est infinitus. Ad sextum potest dici ad maiorem. quod licet appetitus creature non sit simpliciter infinitus. tamen successive potest esse ad infinitas formas. quas etiam recipit si mundus duraret in infinitum. ut philosophi sunt opinati. Etiam sequentia est falsa. Ad probationem dicendum quod quis in actione rei naturalis appetitus naturalis aliquo modo procedat factione rei. hoc tamen non fit in actione dei qui potest omnia de nihilo producere. quod illo nihilo precedenti tale factione non potest esse aliquid appetitus. Forte dicitur quod aliqui illorum doctorum dicunt quod deditates reorum fuisse ab eterno. et per consequens posset aliquid realis appetitus precedere factionem qua deus facit creaturas. De istius instantie solutione ad presens transeo. quod hac materia iterum tractare in secundo libro. distinctionum xvij. quibus habet locum. Ad septimum dicendum quod non solum ista distantia est causa. sed istius processus causa est illa que est assignata superius in prima ratione que illa potest probare. Ad confirmandum cum isti dicunt quod in istis racionibus est distantia impertransibilis. deum quod vel isti per distantiam impertransibilem intelligunt

q̄ ex accidēti nō possit generari suba. vel q̄ ac-
 cidēs nō possit eq̄pollētē trinere s̄tutē sube.
 Quocūq; illoz modoz intelligāt apparet q̄
 male intelligāt ista. referēdo ad potētā diui-
 nā. de qua tā ipsi q̄ nos in p̄nti loq̄mur. q̄ ex
 accidētibus ex̄ntibus i sacramēto altaris q̄n-
 q̄ generant vermes q̄ sunt vere suba. Eadez
 etiā accidentia equipollētē habēt totā virtū-
 tē substantie panis ⁊ vini. q̄ nihil min⁹ de acci-
 dentibus vini existētibus i sacramēto possz ali-
 quis inebuari si immoderate de eis sumeret.
 q̄ de ipso vino anteq̄ esset sanguis p̄secratus
 ⁊ nō minus cibāt accidentia panis in sacramē-
 to existētia. q̄ cibaret ipse panis si in corpus
 x̄pi nō fuisset ⁊ uersus. Un̄ si in toto vniuer-
 so substantiā panis ⁊ vini in p̄petuū deus con-
 uerteret i corpus suū ⁊ sanguinē. nihilomin⁹
 hoīes nutrēt de talibus accidētibus. q̄ nūc
 de ipsis substantijs panis ⁊ vini. Etiā falsū
 assumūt cū dicūt. q̄ inter substantiā ⁊ accidēs
 nō p̄nt fieri infinite species. q̄ vt patet supi-
 us p̄ cōmētatozē. medij colores p̄nt esse in fini-
 ti. ergo inter albedinē ⁊ substantiā p̄nt esse in-
 finite spēs. Ad octauū nego p̄sequentiaz.
 Ad p̄bationē dicēdū q̄ licet maior sit vera lo-
 quēdo de appositōe q̄ fieri p̄t fm potētā
 naturalē. tñ nō est vera loquēdo de appositio-
 neq̄ fieri p̄t loquēdo fm potētā dei q̄ est su-
 pernaturalis. fm quā potētā i p̄posito ponit
 fieri appositio. Et rō illi⁹ eē p̄t. q̄ si fm potē-
 tiā nature create fieret appositio fm p̄tes eius
 dē q̄ritatis i infinitū. tūc opozteret q̄ in na-
 tura p̄xisteret magnitudo infinita. q̄ cū vir-
 tus naturalis nō possit creare de nihilo illud
 quod apponit. optet q̄ h̄mōi rē apponibilez
 virtus creata accipiat ab vno ⁊ addat alteri.
 siue hoc faciat p̄ modū aggregatiōis. siue p̄
 viā generatiōis. igit si nō cessabit h̄mōi ap-
 positio. opoztebit p̄esse ali quid infinitū. quis
 omne finitū consumit aliq̄n p̄ cōtinuā abla-
 tiōnē p̄tū eiusdē quāritatis ab eo. Et hec vi-
 det esse intētio Aristot. ij. phisicoz. Hoc ta-
 mē nō obstat in p̄nti p̄posito. q̄ nouas spēs
 deus p̄t trinuēd nihilō creare. Etiā potētā
 naturalis agit q̄ntū p̄t. igit si natura creata
 h̄ret posse ad p̄ductōz aliq̄ infinitū. h̄vitiq; ex-
 pleret cū effectu. Sz p̄p̄tū ē dei ad extra libe-
 re agere. ideo nō agit q̄stū p̄t sed q̄stū vult. ⁊
 p̄ p̄ns nunq̄ explet q̄ ad extra suū totū posse.
 Ad nonū dōm. q̄ sicut de⁹ p̄ infinitā suaz
 sapiāz p̄phēdit oēs spēs nūeroz. vt patuit su-
 p̄ius dist. xxxv. conclusōe. iij. i solutiōe q̄nti ar-
 gumēti. ⁊ tñ clare cuz h̄ cognoscit q̄ i re extra

nūq; esse poterit tāt⁹ numer⁹ q̄n possit augeti.
 sic quis de⁹ cognoscat omne creabile. tñ cū hoc
 clare videt q̄ i re extra creatura nulla erit nec
 eē poterit q̄ p̄ diuinā potētā nō possit p̄duci
 p̄fectio. Et ex h̄ p̄z q̄ p̄ntia facta i sc̄da p̄te in-
 quisitiōis isti⁹ rōnis nō ē vera. q̄ licet deus nō
 cognoscat aliq̄d creabile ponibile in re extra.
 vltra qd nō possit aliud creati. tñ ex h̄ nō se
 quit q̄ de⁹ nō cognoscat oē creabile. sic dato
 q̄ de⁹ nō cognoscat aliq̄cū nūez vltra quē nō
 possit dari alter nūer⁹. tñ ex h̄ nō seq̄t q̄ de⁹ nō
 cognoscat oēm nūez. Ad. x. dōm q̄ h̄uani
 tas x̄pi p̄t dupl̄r cōsiderari. Uno mō fm se.
 Alio mō vt vnita ē p̄sone diuie. P̄mo mō
 p̄t eē aliq̄ creatura p̄fectior ea. licet nō sc̄do
 modo. Nec h̄ est p̄ p̄ns p̄posito. q̄ ille excel-
 sus non p̄uenit ei vt pura creatura. sed vt rō
 ne vnionis ver⁹ deus ē. Ad. xi. dōm cū di-
 cit virgo gl̄iosa ea puritate nitere qua maior
 sub reo nequit intelligi. illud non p̄t intelli-
 gi simpl̄r ⁊ absolute. quia als sequeret q̄ pu-
 ritas humanitatis x̄pi nō fuisset maior puri-
 tate virginis. Est ergo sensus verborū illoz.
 q̄ sub reo. id ē sub christo nō potest intelligi
 in aliquo homie maior puritas q̄ fuerit i be-
 ata virgine.

Ad 10

Ad 11

Quantum ad terci

Articls 3

um articulū. vtrū deus totū vniuersū potuerit
 facere melius. est aduertēdū q̄ ly melius
 p̄t accipi dupl̄r. Est em̄ q̄dā mō aduerbi-
 alis. Ille aut̄ modus vel accipit ex p̄facien-
 tis. ⁊ sic de⁹ nihil p̄t facere meli⁹ q̄ fecit. q̄ q̄
 cunq; fecit semp̄ fecit fm bonitatez volūtatis
 sue. ⁊ fm dictamē sapiētē sue. qui modus me-
 liozari nō potest. sicut nec bonitas ⁊ sapiētia
 dei poterūt meliorari. Vel ille modus attēditur
 ex p̄fecti. ⁊ sic ē sensus vtrū virtute diuī-
 na vniuersū potuerit vel possit cape nobili⁹
 et p̄fectius esse q̄ cepit. Et sub hoc sensu tra-
 ctādo illū articulū pono tres cōclusiones. iu-
 xta tria que i vniuerso conspicio. scz finē. par-
 tes ⁊ ordinē. Prima conclusio est q̄ ratio fi-
 nis vniuersū nō potuit fieri melius. nobili-
 us seu p̄fectius. Quia illud cui⁹ finis ē nobi-
 lissimus. optim⁹ ⁊ p̄fectissim⁹. hoc nō p̄t me-
 liozari ex p̄te finis. vniuersū ē h̄mōi. ergo ⁊c.
 Maior p̄z. Minor p̄bat. q̄ de⁹ ē finis totū
 vniuersū. vt p̄z. xij. meth. ⁊ de⁹ ē nobilissim⁹.
 Ipse em̄ ē nobil⁹ i fine totū nobilitatis. vt dō i
 eodē. xij. Ipse etiā ē optim⁹. q̄ ipse ē summū
 bonū. ⁊ vltim⁹ finis. Ideo de ipso dicit ibidē.

Conclō

Ad 8

Ad 9

est p̄ntis i subitū. ⁊ cōm-
 ut p̄ces vniū. P̄ntia
 q̄ nō ēt necesse cōmūcō
 ea q̄ p̄ntia line. q̄ p̄ntia
 impabili que relic ⁊ vniū
 nō ita est q̄ p̄ntis vniū
 sunt. Ad quōdōm
 vniū si finit p̄ntia
 nō repugnat ei infinita
 in p̄ntiaz. ideo nō p̄nt
 nō nego maior. q̄ dō
 us vniū vna line p̄ntia
 verius meritiem. ⁊ vniū
 p̄ntia p̄ntia i finitū
 vniū. ⁊ tñ cōmūcō
 q̄ est dupl̄a respectu
 vniū line nō est
 is verius cōmūcō
 mē cōtrū finit. ⁊ p̄ntia
 nō repugnat esse
 sp̄deo q̄ codi modo
 q̄ dōm p̄ntia
 vniū p̄ntia p̄ntia
 finitū. tñ cōmūcō
 h̄ret in ipsa
 endit tur ad p̄ntia
 i libro p̄ntia
 i. ⁊ ideo omni
 liquid manus in
 impliciter i
 h̄ dō ad maior
 h̄ sit simpliciter
 h̄ esse ad infinita.
 esse succedat ad
 m̄ recipit si mōdus
 sunt opozari. Et
 id p̄bationē dicēdū
 nalis appētus
 e factiōe rei. hoc
 exest omnia de
 p̄cedent talē
 s appētus. F̄
 octoū dicit q̄dōm
 et p̄ p̄sequit
 h̄re factiōez
 de istis in
 q̄ h̄c materia
 in x̄pi. cui⁹
 q̄ nō solū
 ne ē illa q̄
 la dō p̄bat.
 q̄ ut h̄b̄z
 q̄ v̄tū p̄

Mouet aut vt desideratū z amatū. Ipse eti
 am deus est pfectissim⁹. qz vt prz. v. metaph.
 2 ipse habet i se vlr pfectōes oim generū. P.
 sicut exercit⁹ ordinat⁹ immediate ad impato/
 rem seu ad summū pncipē nō pōt meliorari
 qstū ad ducē. sic vniuersū cū immediate ordi
 nec ad vltimū finē nō potest meliorari q ad fi
 nē seu ratioē finis. Secūda conclusio qvni
 uersūz pōt meliorari ratioē priū bonitate acci
 den tali z nō bonitate essentiali. Quia illo mō
 quo p tribz vniuersi cōpetit melioratio. eo mō
 etiā cōpetit toti vniuerso. Sed p tribz eis dez
 manēribus vniuersi cōpetit melioratio qstū ad bona
 tē accidentālē z nō eēntialem. ergo zc. Maior
 pz. qz sicut entitas totius cōstat ex entitate p
 tiū. sic bonitas totius ex bonitate partū. Mi
 nor pz ex dictis i articulo pmo istius cōclu
 sionis. Istā conclusiōē doctores satis pcor
 diter tenēt. posito q oīs pres vniuersi melio
 renē. Sed si aliqūe pres meliorarēt z nō om
 nes. tūc dicūt aliqui doctores q ex hoc totū
 vniuersū nō efficeret melius. qz tollerēt ppor
 tio ordinis. z ideo quis auget bonūz pris.
 tū minueret bonū totū vniuersitatis. Sed
 illud nō valet. Quia ex hoc dicto sequerēt. q
 ex xpi incarnatiōe bonū totius vniuersi fuisset
 diminutū. et ordo vniuersi fuisset interrupt⁹
 z reordinatus. Illud cōsequēs ē valde horri
 dū i auribz fidelū. Cōsequētia prz. qz ex illa
 incarnatiōe natura humana maximā cōsecuta
 est dignitatē z melioratōez. licet oēs pres vni
 uersi ex hoc nō fuerit meliorate. qz natura dā
 natorū spiritū nullā dignitatē vel meliora
 tionē ex hoc ē cōsecuta. ergo zc. P. post di
 2 em iudicij sol z luna meliorabunt. qz sicut di
 cit Isa. tūc lumē lune erit sicut nūc lumē sol.
 z lumē solis septē mlti sicut lumē septē dierū
 Multe aut pres vniuersi nō erūt meliorate.
 sicut patet de bestijs. piscibz z plantis q corū
 pent. z tamē ordo vniuersi tūc nō mutabit in
 prius sed in melius. Tercia conclusio ē q nō
 3 mutatis partibz vniuersi. tūc vniuersū qstū ad
 ordines nō potest meliorari. Quia de⁹ qui est
 oim artifex pfectissima sua sapiētia pres vni
 uersi fm naturarū z pfectionū suarū erigēt/
 am disposuit et ordinauit. ergo non mutatis
 partibus vniuersi. non videt q ordo vniuersi
 possit meliorari. sed mutatis partibus melius
 videt q etiā bonitas originis auget. quia si
 cut melioratis cordis i cythara dulcior resul
 tat melodia. sic melioratis singulis partibus.
 tūc in ipso ordine resultat diuina bonitas pfe
 ctius illucescit.

Lōclo 2

Tho. et pe
trus.

Lōrratho
mam.

Lōclo 3

Quantūz ad quāz

Artic⁹ 4

tū articulū. vtrū deus possit facere aliud vni
 uersū illo vniuerso manēte. est notādū q vni
 uersū pōt duplīr p considerari. Uno mō qstū ad
 rōem nois. Alio mō qstū ad realitatē vel rea
 litates expssam vel expssas noie vniuersi. Si
 pmo mō accipit vniuersūz. tūc nulla virtute
 possit fieri aliud vniuersū illo vniuerso manē
 te. Quia cū vniuersūz dicat ab vnitare. dicat
 em vniuersū qsi vniū psum. eo q p hīce loqū
 do oia claudant sub vno pmo mobili. qd ver
 tit z mouet ab vno pmo motore. igit si pluri
 ficaret iā nō esset vniuersū. s; pot⁹ pluriuersū
 eo q plura eēt mobilia pma q a pluribus p
 mis motoribz vertent z mouerēt. et sic esset
 vniuersūz z nō eēt vniuersūz. qd est implica
 tio z contradictōis Si aut loqūmur de vniuer
 so qstū ad res expssas noie vniuersi. tūc co
 nclusiōē affirmatiuā. s; q deus pōt face
 re aliud vniuersū illo vniuerso manēte. z hoc
 vel simile hūc vniuerso. vel nobili⁹ illo. Su
 muli si ex p hībus partibus isti vniuersi illud
 aliud vniuersū pstitueret. nobilius si ex nobi
 lioribz partibz ipm vniuersū pstitueret. Et hāc
 pto sic. Quia cā potēs pducere oēs pres ali
 cui⁹ totū cū debito ordine ad pstituentū ipm
 totū: pres in quā eque pfectas sic habite sunt
 i simili toto vel pfectiores. talis cā pōt pdu
 cere hmoi totū eque pfecte sicut acten⁹ est pro
 ductū. vel pfectiori mō. Sed de oēs pres ad
 vniuersūz requisitas pōt pducere nō solū eque
 pfecte. verū etiā magis pfecte q actenus sine
 pducte cū debito ordine ad pstituentū vniuer
 sum. q zc. Maior ē nota de se. z minor pz ex
 pdictis i pcedētibz conclusiōibz. Sed ptra
 illā conclusiōē ē Arist⁹. i. celi z mūdi. vbi māt
 multiplīr pbare q impossibile sit aliū mūdūz
 siue aliud vniuersū esse. Un ex dictis suis po
 test argui sic. Illud qd est simplr pfectuz. 1
 h multiplicari nō pōt. mūdus est simplr pfe
 ctus. q zc. P. si plures eēt mūdi. aut dis
 2 ferēt solo numero aut spē. Nō pōt dari pri
 mū. qz indiuidua solū numero dñtia nō sūt
 p se intēta a natura. vniuersū aut ē maxime in
 tentū. cū i se p tneat bonitatē oim. Nec scdm.
 qz cū vniuersū sit simplr pfectū. nulla spēs po
 test sibi deficere. igit si eēt duo vniuersa specie
 dñtia. iā neutz eēt vniuersū eo q neutz esset
 pfectū. P. si essent duo mūdi vel duo vni
 uersa. tūc essent duo pmi motores simplr vel
 saltē duo motores eque distātes ab ipso deo

Lōclo 1

Lōclo 2

Dpi. anti

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.]

pntia patet. qz vel illi duo mudi hrent duos
 motores eque pmos. vel ad min⁹ haberet du
 os motores eqlis pfectois qui rone hmoi eq
 litatis eqliter distaret ab ipso pmo. s. ab ipso
 deo. falsitas consequeris pz. Quia si dat pmu
 tuc eent duo dij. Si scdm. tuc i separtis a ma
 teria essent aliqua plura solo numero dntia.
 qz q eque distat a pmo no pnt differre specie.
4 Utruzqz aut illoz fm phm e impossibile p
 terra illius alterius mudi vel sp violerter deti
 neret extra mediu istius mudi. vel qnqz natu
 raliter descenderet ad centz istius mudi ppter
 inclinatione naturale qua hret ad essendu de
 orsum. quoz utruqz e impossibile. P. situs
 que haberet terra i alio mudo. aut eet sibi na
 turalis. aut violerter. No naturalis. qz corp⁹
 cui naturalis situs e superior illud e formal⁹
 Sed ille alius mudus zp pns terra eius eet
 superior celo istius mudi. q illa terra eet forma
 lior celo ist⁹ mudi. qd e incouenies. Nec vio
 lerter. qz ome violentu e pter ordine naturale.
 sed pres mundi debet habere ordinez natura
 le. Etiam dato q violerter ibi maneret aliquo
 tpe. hoc tm no posset sp durare. cu nullu violer
 tu possit ee ppetuu. vt pbs ibidem ait. q qnqz
 naturaliter descenderet. qz inde res mouet na
6 turali vbi detinet violerter. P. illud qd con
 stat ex tota sua materia no est plurificabile. sz
 mds constat ex tota sua matia. Maior et mior
 ponunt ab Arist. ibide. P. ex dictis alio
 ru pot sic argui. Deus no pot facere illud qd
 si fieret eet vanu z supfluu. illa pater i li. de ce
 z mudo. vbi dicit q deus z natura nihil faci
 unt frustra. Sed si fieret aliud vniuersum h
 eet hmoi. qz vt dicit. i. phisicoz. frustra fit p
8 plura qd pot fieri p pauciora. P. si fieret al
 ter mudus. vel fieret i eode loco cu illo mudo
 aut in alio. No pot dari pmu. qz tuc duo cor
 pora eent simul in eode loco. Nec scdm. qz ex
 tra istu mundu no est dare aliquereale locu.
 vt pz. iij. phicoz. vbi Arist. reprobat Pira
 goru qui infinitu locu seu spaciū posuit extra
 supremu celu. Sed ppter illa et silia so
 phismata no elimutanda infinita dei potetia.
 Ideo ad pmu dicendu q esse simpliciter pfe
 ctu duplr potest intelligi. Uno mo absolute
 et omimode. Alio mo in genere. Primo mo
 no pot multiplicari. vt sic em solus deus e p
 sectus. qui est vnus tm. vt patet. xij. metaph.
 Alio mo pfecto simplr non repugnat multi
 plicatio. Plures em pnt esse substatie. quaru
 quilibet i genere z i specie sua est pfecta. No
 licet vniuersum creatu secudo mo dicat ee p

sectu. tm no pmo mo. z ideo multiplicari sibi
 no repugnat. Ad scdm dicendu q pprie lo
 quedo vniuersuz nec e vnu numero nec vnu
 specie. sed est vnu vnitare ordinis rez differē
 tiu specie. Ad terciu nego pntiaz. qz posset
 deus vnu mundu facere pfectiore alio mudo.
 z tunc primi motores supremoz celoz hmoi
 mudoz no distaret eque a pmo principio. s.
 ab ipso deo. Naz prim⁹ motor supremi orbis
 nobilioris mudi esset pfectior pmo motore al
 teri⁹ mudi. zp consequens minus distaret a deo.

Sz posito q illi duo mudi essent equalis
 pfectois. tuc phice loquedo oporteret predi
 ctos duos motores eque distare a pmo pnci
 pio. qz phi fm pportione orbium posuerit pro
 portione pfectois appropriatoz moroz. z io
 ppter eqlitate celoz illoz eqlu mudoz mo
 tores eoz essent equales. zp consequens a deo e q
 distates. Lo cededo igit q isti duo mudi pos
 sint esse equales. tuc dico q scda ps consequer
 no est impossibilis. Ad pbatione dico q de
 potetia dei absoluta pnt ee plures separte sub
 statie solo numero differetes. vt in tede pba
 re libro. ij. dist. iij. Ad quartu dicendu. q
 neutz illoz incouenientiu sequeret. Ad pba
 rione dicendu q terra alterius mudi nullam
 inclinationem haberet ad centz illi⁹ mudi. sed
 haberet naturale inclinatione ad cetrū seu ad
 mediu illius mudi i quo creata eet a deo. z io
 no violerter sed naturaliter quiesceret i medio
 eiusdem mudi. Tm si illa terra moueret versu
 centz illius mudi. tuc no descenderet sed pot⁹
 ascenderet. quia no posset moueri versus cetrū
 istius mudi nisi moueret versus circumferētia
 celi illius mudi i quo esset creata. Mor⁹ aut
 ad circumferētia pprie loquedo e motus sur
 sum. sicut a circumferētia ad mediu e motus
 deorsum. Ad quintu dicendu q ille situs
 esset naturalis terre alteri⁹ mudi. Ad pbatoz
 dicendu q illa terra no esset superior celo istius
 mudi. qz si cut i isto mudo accipit sursum z de
 orsum. supius z inferi⁹. p comparatione ad ea
 q sunt infra istu mundu z no extra. na appro
 pinquatio ad celi circumferētia est esse sur
 sum seu supius. sed appropinquatio ad cetrū
 est esse deorsum. sic eode mo esset in alio mun
 do si deus faceret aliū mundū. Ad sextuz
 dicendu. q licet illud quod constat ex tota sua
 materia no sit plurificabile virtute naturalis
 agētis quod i sua actione materia psupponit
 poterit tm plurificari virtute diuina q materi
 am simul cu re materiali pducit. z i sua actio
 ne nihil psupponit. Ad septimū nego mi

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Ad 5

Ad 6

Ad 7

lutio.

Ad 1

noze. Ad pbationē dicendū. q' posita alteri⁹ mūdi creatione. tūc nō fieret p plura qd' eque bñ fieret p pauciora. qz sicut istud vniuersū est necessariū t nō superflūū p rebus istis vniuersi. sic illud vniuersū nō esset supflūū p rebus illius vniuersi. Ad octauū dicendū q' fieret in alio loco. qui tamē locus nō pcederet illius mūdi pductionē. sed simul cū ipso mūdo deus hmoi locū pduceret. Sicut em' productionē illius mūdi non pcessit aliquis locus realis in quo fieret ille mūdos. s; deus simul pduxit locū t locatū. sic eodē modo fieret si deus aliū mūdū produceret. Nā sicut i illo mūdo aqua est locus terre. aer locus aq' ignis locus aeris. s;era lune locus ignis. t sic ascēdēdo vsq; ad supremū celū semp corpus circūdans est locus corporis circūdati. Lū autem puentū est vsq; ad supremū celū. hoc nō dicit esse in loco sic q' sit in aliquo. cum extra ipm nullū sit corpus. sed si dicit esse i loco. h' solū dicit p tanto. quia ipm est circa aliquid. vt patz. iij. phisicoz. sic eodē mō fieret d' alio mūdo. si deus aliū mūdū pduceret. Ad argumentū principale dicendū q' minor nō est vera. accipiēdo pceptū p simplici cogitatione eius. cui⁹ nō possumus reddere sufficentē rationē. Ad pbationē dicendū q' beatus Aug⁹. ibi p verā rationē intelligit cause assignatōem. Nō licet de⁹ oia pduxerit quorum possum⁹ reddere rationē quare expedit ea esse producta. ex hoc tñ nō sequit quin de⁹ us multa possit facere que n' occurrūt nostre rationi. t de quibus nescimus reddere sufficentē causaz. qz deus plus potest facere qz nos possumus intelligere cū ratiois assignatiōe. vt patet p Augu. in epla ad Volusianū. vbi sic ait. Demus igit' deū aliquid posse quod nos fateamur nos inestigare nō posse In rebz em' mirabilibus tota ratio facti est potētia facientis. Lū igit' maior t eius pbatio solū sint vere accipiēdo cogitationē sine omni assignatione cause vel rationis. t sub hoc sensu minor est falsa. vt iam visum est. qz posset homo cogitare vnū aliud vniuersū integratū ex tam nobilibz creaturis. q' in fima t ignobilior creatura illius vniuersi esset nobilioz et pfectioz nobilioz t pfectioz creatura istius vniuersi. t sic semp ascenderet in cogitatōe sua in pfectionibus creaturaz illius vniuersi fm pportione qua ascendit ab infima creatura istius vniuersi vsq; ad supremū. quo facto nullū esset dubiū quin tale vniuersum esset melius t pfectius isto vniuerso. qz totū consistas ex no-

Ad 8

Ad pncipale argumentum.

bilioribus et pfectionibus ptibus etiā equali manente ordine melius t pfectius esse videt Ideo patet q' argumentū nō pcludit. quia i quo sensu vna ppositiōnū suaz est vera. i eodem sensu altera est falsa.

Distinctio quadragesimaquinta. t quadragesimal sexta.

I Am de volū

tate dei. Postq; magister determinauit de diuina sciētia ac potentia. nūc in ista. xlv. distinctione tractat de diuina volūrate t eius efficacia. Et diuiditur in duas ptes. Nam pmo tractat de diuine volūtat' efficacia negatiue ostendēdo ipsā diuinā volūtatē nūq; esse nō efficientē. Secundo tractat de ipsa positiue. ostēdēdo ipsā semp fuisse t esse efficaces. distinctione. xlvij. ibi. Volūtas quippe dei. Prima in duas. qz primo agit de volūrate diuina t eius efficacia. Secūdo circa hmoi efficaciam mouet quedam dubia. distinctione. xlvij. ibi. Dic ois questio. Prima in duas. Nā primo tractat de volūrate diuina quasi diffinitine seu descriptiue. Secūdo prosequit d' ea diuisiue. ibi. Dic nō est ptermittendū. Prima in duas. qz primo agendo de diuina volūrate ostēdit qd' sit Secūdo innuit quantū possit. ibi. Nec itaq; summe bona. Et hec diuidit in duas. Quia primo pmitit diuinā volūtatē esse tante efficacie q' ipsa nullā causā habet supra se. t ipsa est causa omniū. Secūdo probat intētū. ibi. Volūtas ergo dei. Sequit illa pars. Dic nō est ptermittendū. Et diuidit in duas partes. Nam primo pmitit hanc diuisionē q' dei volūtas quādoq; accipit pprie. quādoq; improprie. Et prosequit istius diuisionis partem primā. Secūdo subdividēdo prosequit secundā. ibi. Aliquādo vero. Et hec in tres. Quia primo volūtatē dei improprie dicitaz accipiēdo dei volūtatē p his que sunt signa voluntatis sue. diuidit in quinq; membra. que sunt pceptio. prohibitio. consiliū. pmissio t opatio. Secūdo psequitur conuētiam de primis tribus. Et tercio psequit similit' de duobus sequētibz. Secūda ps ibi. Jō autē pceptio. Tercia ibi. Permissio quozq; Sequit distinctio. xlvij. Dic ois questio. Et diuidit in duas partes fm q' circa diuine voluntatis efficaciam duo dubia mouet. Quozū primū est. vtz deus velit aliqd' bonū

fieri qđ tamē nō fiet. Scđm vtrū deus nolit aliquod malū fieri quod tamē p̄ra dei volūtatē fiet. Primo ergo prosequit̄ primū dubiūm. Secūdo secundū. ibi. Ideoq; cum constet. Prima i duas. Nā primo arguit duplici auctoritate qđ diuina volūtas nō semp̄ implet. Secūdo ostēdit qualiter h̄mōi argumētis respondet. ibi. Sed audiamus solutōez.

Sequit̄ illa pars. Ideoq; cū cōstet. Et vidit̄ in duas partes. Nā primo circa predictū dubiū recitat magister duplicē opinionē. Secūdo cōsentēdo vni opinionī ponit suaz determinatōem. ibi. Si quis diligēter. Prima in tres. Nā p̄mo vtrāq; opinionē recitat. Secūdo motiua vtriusq; opinionis insinuat. Tercio motiū illius opinionis quā non tenebit. destruit et firmat. Secūda ibi. Qui em̄ dicit. Tercia ibi. N. s̄o Aug. ait. Sequit̄ illa ps. Si quis diligēter. Et diuidit̄ i tres pres. Nā p̄mo qđ deus nō velit fieri malū triplici rōne cōcludit. Secūdo p̄ra cōclusā veritatē obijcit. Et tercio h̄mōi obiectōez tollit. Secūda ibi. Jā sufficiēter. Tercia ibi. Quibus facile. Circa istas duas distinctōnes quero hanc questionē.

Vtrū volūtas dei sit immediata causa creaturaz. Et videt̄ qđ nō. Quia illud qđ ē oīnō immutabile non pōt ēē immediata cā effect⁹ mutabil. sed volūtas diuina ē oīnō immutabil. et oīs creatura ē mutabilis. ergo r̄c. Cōtra. volūtas artificis ē immediata causa eoz que ab eo p̄cedūt per modū artis. sed omnes creature p̄cedūt a deo per modū artis. Maior patet. vi. metaph. vbi dicit̄. qđ p̄ncipiū artificiatōz ē volūtas. Minor etiā patet. qđ verbo diuino oīa sunt p̄ducta. De ipso em̄ dicit̄ Joh. i. Oīnia p̄ ipm facta sunt. et sine ipso factū est nihil. Sed s̄bū diuinū est ars diuina. Juxta qđ Aug. vi. de trini. ca. vlti. ait de verbo diuino. qđ ē ars oīm potētis atq; sapientis dei plena rationūz oīm viuētū. Patet etiā illa minor. Sap. vii. vbi dicit̄ de deo. qđ est oīm artifex r̄c. Dic q̄ntuor sunt vidēda. Primo vtrū diuīs sit volūtas. Secūdo de eo qđ querit̄. Et hoc q̄ntū ad dist. xlv. Tercio vtrū deus velit mala fieri. Et quarto vtrū bonū sit mala fieri. Et h̄ q̄ntum ad dist. xlvj.

Quātuor ad primū articulū. vtrū in diuīs sit volūtas. dico qđ volūtas nō solum virtualiter verū etiā formaliter

ponēda est in deo. Quia illud quod dicit̄ p̄fectōem simplr formaliter est i deo. vt testatur omnes sancti doctores. Sed volūtas dicit̄ p̄fectōem simpliciter. qđ cū sit potētia essentialiter libera. in quocunq; reperitur melius est ipm qđ nō ipm siue ipm p̄fectius iuenit. hec est em̄ conditio p̄fectionis s̄m Ansel. P. si cū cognitionē sensitīuā sequit̄ appetitus sensitīuus. sic cognitōem intellectuā sequit̄ appetitus intellectuū siue volūtas. sed deus habet cognitionē intellectuā. ergo r̄c. P. vbi cūq; reperitur delectatio cūz libertate ibi vere reperitur voluntas. Quāuis em̄ bestie delectent. qđ tamē magis ducunt̄ suis delectationibz qđ eas ducant. et magis agunt̄ qđ agant. ideo carentes libertate nō sunt domini sui actus. nec p̄sequēs habent voluntatē. Sed deo cōuenit summe delectari cū libertate. Cum em̄ delectari magis consistat i immobilitate qđ i motu. vt dicit̄. vij. ethicoz. deus qđ immobilis ē p̄ se et p̄ accidēs. et ab intra. vt patet. vij. phisicoz. et. xij. metaph. maximas h̄z delectatōes. Propter qđ dicit̄. vij. ethicoz. Deus sp̄ vna delectatōe gaudet. Et. xij. metaph. dicit̄. qđ intelligere diuinū est valde voluptuosum. Et ideo deus p̄fectissime habet volūtatē. s̄m Dam. li. iij. ca. xij. Angelus aut̄ et homibz conuenit volūtas s̄m qđ sunt imago diuine nature. qđ est voluptuosissima et arbitrio libera. P̄ illud quod est de integritate et p̄fectione intellectualis nature vere reperit̄ in deo. voluntas ē h̄mōi. Maior p̄z. qđ natura diuina ē p̄fectissime intellectual. Minorē p̄bō. qđ nō min⁹ volūtas que ē appetitus intellectuū est d̄ integritate intellectualis nature qđ appetitus naturalis sit de integritate nature cognitōe carentis. vel appetitus sensitīuus de integritate nature sensitīue. sed nō esset p̄fecte graue qđ naturaliter nō appeteret esse deorsum. nec eēt p̄fecte sensitīuus qđ nihil appeteret s̄m sensum. qđ nō eēt natura p̄fecte intellectual qđ careret volūtatē qđ appetit̄ aliqd s̄m noticiā intellectuā

Sed forte dicit̄ qđ de rōe volūtatē ē qđ moueat mora. vt patet. iij. de aīa. ipsa em̄ p̄us mouet̄ a bono appetibili qđ aliqd moueat̄ ab ea. sed deus oīa mouet̄ et a nullo mouet̄ Juxta illud Boetij. Immo in te manēs das cuncta moueri. R̄ideo qđ illa maior nō ē vera nisi de tali volūtatē qđ mouet̄ p̄pter aliquē finē distinctū a se siue extrinsecū. Sic aut̄ nō ē de deo. Ipse em̄ oīa mouet̄. nō p̄pter aliqd acquirēdū tali motu. sed p̄pter sui p̄p̄riā dignitatē. qđ instātia nō valet.

Instantia

Solutio:

Articls 2 **Quantus ad secun**

dum articulū. vtrum volūtas dei sit immedi

Lōcō 1

ata causa creaturarū. pono duas cōclusiones. Prima est q volūtas dei est cā omnis cre ature. Quia quicqd pcedit ab aliquo agen te libere. illius causa ē volūtas pducētis. sed oīs creatura pducitur a deo libere. g̃ rē. Ma ior patet. qz libertas ē pncipalis ppūctas vo lūtatis. g̃ qd puenit alicui oīno libere hoc rō ne volūtatis videt sibi puenire. Minor pate bit infra libro. ij. dist. i. Et hec est intentio be ati Aug. ad Prosum. vbi ait. q omnis crea ture cā est volūtas dei. Patet etiā illa con

Instantia 1

clusio hic in sra multis auctoritatibz. For te dicit q illa ratio nō cōcludit. qz causa pūn gēs r libera nō potest esse cā efficiēs necessarij. Sed vt dicit illa ratio. deus pducit illas cre aturas libere. r psequēs pūn genter. et mul tos effectus necessarios videmus i creatur. ergo si deus ē causa libera. sequit q nō sit cau sa oīs creature. ac etiāz volūtas diuina. cui vt dictū est ppūctas ē ipsa libertas nō erit causa oīs creature. et sic ex vi pdicte rationis sequit

2

oppositū intēte cōclusionis. P. si voluntas diuina ē cā oīm creaturaz. tūc vlt est causa suf ficiēs vel insufficiēs. Nō sufficiēs. qz posita causa sufficiēte semp ponit effectū. r sic ab eter no fuissent creature sicut ab eterno fuit volū tas diuina. Itē posita causa sufficiēte frustra poneret alia causa. ergo si voluntas dei cēt suf ficiēs causa oīm creaturarū. tunc omnes alie cause frustra ponerētur. quia penit essent superflue. Nec potest poni secundū. quia nul la insufficiētia potest esse in volūtate diuina. ergo rē. Ad primū dicendū q licet aliqui effectus in creaturis sint necessarij p compa tionē ad cās secūdas que hmoi effectus non pnt impedire. tñ nullus effectus ē adeo neces sarius qn p comparōem ad diuinā volunta tē sit rtingēs. et possibilis aliter se habere. qd bñ patuit tpe Josue qn voluntate diuina sol stetit i medio celi. et nō mouebat p spacium vnus diei. Patuit etiā tpe Ezechie quā do sol retrocessit decē gradibz. r in multz alijs exemplis sacre scripture. que longū nimis es set enarrare. Ex quo patet q nō obstāte q deus sua voluntate libere et rtingenter pdu cat omne quod pducit ad extra. tamē sua li bera voluntas est causa oīs creature. quia omnis creatura est rtingēs p comparationem ad diuinam voluntatē. Ad scdm dicēdūz

Solutio Ad 1

q volūtas diuina est causa sufficiēs. Ad pro bationē primā in p̃trariū dicendū. q qn cā q causat ex necessitate nature ē sufficiēs. tūc po sita cā immediate ponit effectus. Sed qn cā ē libera r volūtaria. tūc qzuis hmoi cā sit suffi ciēs. tñ nō est necesse vt effectus semp sit qn ē hmoi causa. sed sufficit q ipse effectus sit p il la mēsurā p qua hmoi causa vult talē effectū esse. sed volūtas diuina ab eterno voluit crea turā eē i tpe. g̃ rē. Forte dices q volūtas di uina vel voluit ab eterno creaturā eē. vel non voluit creaturā ab eterno eē. illa patet p etre ma p̃tradicōis. Si dat primū. tūc fm illaz solutiōz videt esse cōcessum q creatura fuerit ab eterno. Si scdm. tunc sequeret q deus ali quid vellet in tpe quod nō voluit ab eterno. cui oppositū ostendet in q̃stōe prima sequē ti. Rñdeo q deus ab eterno voluit creatu rā esse. nō tamē p eterno sed p tpe determinā to. r ideo ex vi diuine volūtatis seu diuine vo lūtōis nō oportuit creaturā esse ab eterno. sed solū in tpe. Illa tñ magis apparebūt infra cir ca pncipiū scdi libri. Ad scdm p̃tradicōem dicēdū q alie cause nō supfluit. qz earz actio ne diuina bonitas declarat quā deus voluit li bere causis scdis cōicāre. qzuis ipse solus oīa posset si vellet pducere et gubernare. Se cūda cōclusio est. Volūtas diuina ē causa im mediata oīs creature. Quia cā pducēs totū effectū est hmoi effectus causa immediata. s; voluntas diuina pducit totum effectū in p ductione cuiuscūqz creature. Maior patet. qz effectus a nullo immediatius attingit qz ab eo a quo totus pducit. Minor etiā patet. qz qzuis cause secūde i aliquibus effectibus coo perent deo siue volūtati diuine. tñ illud idem quod ab eis pducit intumius ab ipso deo at tingitur. et pfectus a deo pducit qz ab ipsis secūdis causis. Attingit em a fine vsqz ad fi nem fortiter. r disponit omnia suauiter. vt di cit Sap. viij. Sed p̃tra illā cōclusionē vi dent esse due solēnes opinionēs. Quarū vna ponit q deus licet sit causa rerum p intellectū r voluntatez. tamen immediatius intelligit esse causa p intellectū qz p voluntatē Quod probat sic. Exemplar factiūū immediati us attingit effectū. qz causa que applicat ipm ad effectum. sed idea que se tenet ex parte in tellectus diuini est exemplar factiūū. r volū tas diuina hmoi exemplar applicat ad effe ctū. ergo rē. Maior patet. qz licet imago exi stens in pariete ad cuius similitudinē pictor aliaz depingit imaginē nō se habeat immedi

Ad 2

Instantia

Solutio

Lōcō 2

Solutio

atius ad effectuz depictu quasi manus picto
ris. tamē sigillū cere imp̄ssuz immediatus se
habet ad effectū in cera causatus q̄ manus q̄
imprimū ip̄m. cuius tota ratio est. quia ima/
go parietis nō erat exemplar factiūū respectu
imaginis pictę. sicut imago sculpra in sigillo
est exemplar factiūū respectu imaginis imp̄s/
se ipsi cere. Minor patet fm omēs doctores.

2 P. res opposite modo compantur ad intel
lectum nostrū z ad intellectum diuinū. quia
sciētia intellectus nostrī causat a rebus. sed sci
entia intellectus diuini ē causa rerum. vt ait
cōmentator. xij. metaphice. Sed i nobis p̄/
mo fit motus a rebus ad intellectuz. et medi
ante intellectu ad voluntatem. ergo ecōuerso
fm nostrū modū intelligēdi in diuinis mo/
dus causandi res ē quasi quādā motus a vo
luntate ad intellectu. deinde ab intellectu ad

3 exteriores existentias rerū. P. illud quo p
ductū assimilaf producēti illo pducēs imme
diatus se habet ad effectū z immediatus p/
ducit. quia vnūquodq; pducit sibi sile inq;
tum potest. Sed creature potissime assimila
tur deo q̄tum ad rationes ideales que perti
nēt ad intellectu diuinū z nō ad voluntatez.
ergo zc. Sed istis nō obstantibus teneo cō
clusionē primā. Et anteq; istī motuis respō
deam: possuz tra hanc opinionē arguere sic

1 Illud cui⁹ actus sic se habet q̄ ip̄o posito om̄i
no sequit rerum productio: hoc immediat⁹
se habet ad rerū pductiōem q̄ illud cui⁹ actu
posito potest nō sequi rerū pductio. Sed po
sito actu volūtatis diuine. puta q̄ deus velit
creaturā producere. tūc necessario sequit pro/
ductio creature. et posito actu intellectus nō
sequet necessario rerum pductio. Nam deus
multa scit pducere que nunq; producēt. ta
mē omnia que deus vult pducere om̄ino pro
ducēt. ergo zc. P. in ordinate se habenti/
bus p moduz medij z extremozū plus distat

2 extremū ab extremo q̄ extremū a medio. Sz
in agente libere z a pposito velle est mediū in
ter scire z opari. Et deus in pductione creatu
re agit libere z a pposito. ergo velle suū imme
diat⁹ se habet ad pductionē creature q̄ suū
scire. Maior patet. Probo minozē. patet em̄
q̄ opari est vltimū. z psequēs vnū extremozū
rū. in agēte em̄ a pposito opari p̄supponit vel
le z scire. quocunq; em̄ illozū deficiente illud
nō esset pfecte agens a pposito. sed velle p̄sup
ponit scire. quia bonū cognitū est obiectū vo
luntatis. ergo patet q̄ velle mediat inter scire

3 z opari. z p consequens habet intentū. P.

qualē ordinē realē habent aliqua in his in q̄/
bus differunt realiter. talem ordinē rationis
habent in his vbi differūt fm rationē. Sed
in nobis actus volūtatis realiter differēs ab
actu intellectus immediati⁹ se habet ad opa
tionē artis q̄ actus intellectus. vt patet p ari
sto. vi. metaph. z. iij. de anima. Etia Algazel
in metaphica sua tractatu. iij. exp̄sse dicit q̄
volūtas immediatus mouet q̄ intellectus.
ergo in diuis vbi volūtas z intellectus soluz
differūt ratione: volūtas immediatus se ha
bet ad opus productōnis ad extra q̄ intel/
ctus saltē fm rationē. Ad primā illaz rati
onū dicendū q̄ maior nō est vera. q̄ p̄suppo
nit falsum. s. q̄ aliquod exemplar sit factiūū.

Solutio
Ad 1

Nullū em̄ exemplar retinēs rationē exempla
ris est factiūū. Exemplar em̄ est ad quod res
spiciens artifex producit simile sibi. Ad p
bationē dicendū. q̄ cū imprimū sigillū in ce
ram. tunc figura sigillī non se habet vt exem
plar. sed potius se habet vt instrumentū imp̄
mentis. Sicut em̄ mediāte acutie ipsius se/
curis artifex diuidēdo partes cōtinui indu
cit aliquam formā. cui⁹ forme exemplar non
est securis. q̄uis sit instrumentū artificis. sic
cum diuidit cera p impressionē sigillī. sigil
lum nō debet dici exemplar figure in cera. q̄/
uis legitime possit dici instrumentū ipsius
imprimētis. Si em̄ esset exemplar. tūc opoz
teret q̄ sigillatoz faciendo figurā in cera respi
ceret figurā in sigillo. z ad instar sey similitu
dinē sigillī cum aliquo instrumētō sculperet
ipsam cerā. z tūc de plano pateret q̄ sigillum
nō esset factiūū. nec immediatus attingeret
cerā q̄ manus ipsius sculpentis. Lū autē im
punit: tunc cōcedo q̄ sigillū sit factiūū. non
tamē est exemplar. sed est instrumentū. Si
em̄ cecus imp̄meret sigillū. nihil minus ce
ra figuraret. z tamen patet q̄ cecus in tali im
p̄sione nō vteret sigillo tanq; forma exempla
ri. quia nō posset sigillū inspicere. Etia mi
noz nō est vera. quia idea in mente diuina nō
est pprie loquendo factiua. sed ē illud quod
deus aspiciens ad eius similitudinē liberavo
luntate pducit ad extra illud qd creat. Ad

Ad 2

scdaz dicendū q̄ q̄uis res opposito modo se
habeant ad deum z ad nos q̄tum ad ip̄m sci
re. eo q̄ scientia rei cause res. nostra autē cau
set a rebus. tamē supposito ip̄o scire tunc ali
quo mō silt se habet deus ad producendū res
creatas. z nos ad producenduz res artificia
tas. quia vtrobiq; volūtas est hmōi produ
ctorū principū immediatū siue immediat⁹

quod ipse intellectus. Etiam minor deficit. quia cum bonum cognitum sit obiectum voluntatis. quod actus voluntatis presupponit actum intellectus. sicut in nostris modum cognoscendi. et per hunc talis motus quem isti fingunt in divinis. non potest sic incipere ex parte voluntatis. quod excludat voluntatis immediatam. **Ad 3** quantum ad reprobationem. Ad tertiam dicitur quod maior deficit ratio in naturalibus quam in artificialibus. In naturalibus quod dicitur. quod filius magis assilatur patri quam semini. quod semini semini immediatius se habeat ad generationem quam ipse pater. Deficit etiam in artificialibus. quod in artificialibus artifex assilatur productum ipsi exemplari. et tamen exemplar non contingit immediate ipsi effectum productum per se loquendo. nisi habuerit per accidens. ut patet ex predictis. **Sed** per predictam conclusionem est alia solennis opinio quod ponitur in divinis propter intellectum et voluntatem potentiam executivam qua deus immediate producit omnem illud quod ad extra producit. Sed ne ad primum nimis plene teneatur. ideo recitatur de ratione istius opinionis differo versus ad. viij. dist. secundum librum. ibi intendit tractare de potentia executiva. quam isti doctores ponunt in angelis propter intellectum et voluntatem. et tunc ea que hic omitto plenius recitabo.

Opi. her. x gau.

Di. xvi. Art. 3

Quantum ad terci

Loco 1

um articulum. verum deus velit mala fieri. scilicet dum quod duplex est malum. scilicet malum culpe. et malum pene. Et sic hoc pono duas conclusiones. Prima est quod deus non vult fieri malum culpe. Quia idem est fieri deo auctore quod deo volente. ut ait Augustinus in libro. lxxxiij. questionum. Sed deo auctore non sunt mala culpe. ut ait ibidem Augustinus. ergo nec deo volente. **P.** deus non potest esse malus. ergo deus non vult fieri mala. **Antecedens** patet. quod ipse est essentialiter bonus. Propter quod dixit Christus in evangelio. Nemo bonus nisi solus deus. Probatio contra. quod qui vult malum culpe ille malus est. sed ille qui vult fieri malum culpe ille vult malum culpe. quod a destructione consequens si deus non potest esse malus. sequitur quod non velit fieri aliquod malum culpe.

Opi. 3 co conclusionem

Sed contra illud est quedam opinio quam magister recitat in ista. xvi. dist. quod ponit quod quibus deus non velit mala. tamen ipse vult fieri mala. Quia sicut deus non scit falsum. quod scia verum. et quod non est non contingit scire. ut dicitur. i. posteriorum. tamen ipse scit aliqua esse falsa. quod aliqua esse falsa est verum. sic deus non vult malum. quod non potest velle nisi bonum. tamen ipse vult esse malum seu fieri malum. quod esse malum seu fieri malum est

bonum. quia est occasio multorum bonorum. **P.** potest illa opinio confirmari sic. Aliqua mala fiunt. quod deus vult fieri mala. **Antecedens** patet. quod multa mala contingunt. **Consequens** probatur. quod cum dei voluntas sit omnipotens. igitur impossibile est fieri illud quod deus non vult fieri. **P.** sapiens volens aliquid quod vult omnem illud sine quo illud quod vult nullatenus esse potest. sed deus quod est sapientissimus vult scire omnia mala pati ab adversariis. quod passio cum sit illatio actus nullo modo potest esse sine mala actione adversariorum. **Et** sic. **P.** vel deus vult mala fieri. vel non vult mala fieri. illa patet. quod deus quod est liber a firmamento vel negatio. ut dicitur. iij. meth. Si vult tunc habet propositum. si non vult. tunc voluntas dei non est omnipotens. quod multa fierent contra eam et factio prederet quod ipsa dei voluntas non impediret. **P.** brutus Augustinus in enchiridion. dicit. Non fit aliquid nisi omnipotens fieri velit. sed multa mala quotidie fiunt. **Et** sic. **P.** vel deus vult mala fieri. vel deus vult mala non fieri. **Sed** dari non potest. quod nihil potest fieri deo nolente. iuxta illud Nestor. xij. Dne in dicatione tua cuncta sunt posita. et non est quod tue possit resistere voluntati. quod dabit primum. et habet propositum. **Sed** illa non concluditur. Quod omnis voluntas ordinata et virtuosa. aut volendo vult finem. aut ea que sunt ad finem. sed voluntas dei est ordinatissima et virtuosissima. et malum culpe nec potest habere rationem finis. nec eorum que sunt ad finem. **Et** sic. **Ad** maior patet ex pluribus locis libri ethicorum. **Ad** minor patet quantum ad primum sui pre. **Sed** quantum ad secundam partem potest probari sic. Finis et optimum sunt idem. ut dicitur. ij. phisicorum. et. v. meth. sed malum culpe non est optimum. ut patet de se. **Et** non potest habere rationem finis. Item devotio a fine non habet rationem eorum que sunt ad finem. **Sed** malum culpe est quedam devotio a fine. **P.** nullus vult malum nisi aliquo errore deceptus apprehendat ipsum sub aliquo specie vel apparitione boni. sed deus non potest deceptus. **Ad** maior patet per Dionysium. i. de divinis nominibus. ubi ait. quod nullum agens aspiciens ad malum agit quod agit. **Ad** minor sicut patet. quod deus est sapientissime. **P.** si deus vellet fieri mala. tunc non esset beatus sed miser. quod non est falsum. **Et** antecedens. **Falsitas** contra patet. **Probatio** contra. quod ille est miser qui vult aliquid fieri quod ipse facere non potest. nec finem rectam rationem fieri potest. sed deus non potest facere peccatum. nec potest fieri peccatum finem rectam rationem. **Et** sic. **Ad** primum quod est in huius dicitur quod non est sicut de falso et de malo culpe. quod falsum esse est verum. sed malum esse vel fieri non est bonum. **Ad** probationem dicitur. quod sicut non omnis occasio mali est mala. sic non omnis occasio boni est bona. **Ad** secundum dicitur quod contra non est vera. **Ad** probationem dicitur quod si deus non vult accipere per simplicem negationem volu

Litra opt nona

Solutio Ad 1

Ad 2

tiōis. tūc pōt de multa nō velle q̄ tū nō sūt
volūtate ei. Quis sint pter volūtate eius. et p
pns talia nec sūt volita nec nolita. quis pol/
sint dici pmissa. Ad terciū nego maiore. nō
em̄ optet ip̄ eē volitū a teo sine q̄ nō pōt esse il
lud qd̄ vult deus. qz̄ sufficit q̄ sit pmissū vel p
potētiā dei nō p̄hibiti. Quis lege diuina sit p/
hibiti. Forte dicit q̄ pmissio sit signū vo
lūtatis. sicut p̄ p̄ mgr̄m in lra. q̄ pmissioz̄ vo
cat voluntate signi. i. signū volūtatis. Sed
de nō p̄t ostēdere falsum signū. cū sit oino ve
raz. q̄ qd̄ deus p̄mittit hoc videt velle. Rū
teo q̄ pmissio pp̄ue loquēdo nō ē signūz̄ vo
lūtatis diuine que sit de malo fiēdo. sed est si/
gnū volūtatis de bono ordinādo ex ipsis mal
Et illa ē intērio. b. Aug. in ench. vbi ait. q̄ oī
potēs deus nō p̄mitteret fieri aliqd̄ malū nisi
adeo eēt oīpotēs q̄ sciret de mal̄ elicere bonuz̄.

Ad 3

stantia

olutio.

Ad 4

ta val
riaz in
olo et
olo.

Ad 5

Uerius.

Ad q̄rtū dōz̄ cū dicit. vel de vult fieri ma
lū vel nō vult. hic ē aduertēdū q̄ ly non vult
vel accipit diuisim p̄ duabz̄ p̄tibz̄ orōnis.
puta vt non ē aduerbiū negadi. z̄ vult ē ver/
bū tercię p̄sone istius s̄bi volo vis. aut acci/
pit̄ iūctim seu p̄p̄ite p̄ vna pte orōis. grā/
matice loq̄ndo de p̄tibz̄ orōis. puta put ē ver/
bū tercię p̄sone dēscēdēs a nolo qd̄ i lēda p̄so/
na habet nō vis. z̄ terciā p̄sona hz̄ non vult.
Primo mō ly non vult ē sim̄p̄l̄ negatio vo
lūtōis. Scdo mō non ē negatio volūtōis. s̄z̄ ē
volūtio negatiōis. Primo mō vult z̄ nō vult
opponūt̄ d̄dictōrie. Scdo mō opponūt̄ q̄i
rie. Pr̄io igr̄ mō accipēdo h̄c̄ vera. de n̄ vult
mala fieri. qz̄ ad v̄itatē illi p̄p̄ōnis sufficit q̄
malū fiat p̄ter volūtate diuina. S̄z̄ scdo modo
n̄ ē vera. qz̄ tūc eēt sensus q̄ fieret̄ z̄ voluntatē
diuinā. puta n̄ solū teo n̄ volēte sed fieret etiā
teo nolēte. Ad q̄ntū dōm̄ q̄ sicut p̄z̄ p̄ ma
gistr̄. dist. xlv. volūtas dei q̄nqz̄ accipit̄ pp̄ue
z̄ sic dicit̄ volūtas b̄n̄ placiti. z̄ hec volūtas est
vna t̄m̄. sicut ē vnus de⁹. Et de hac voluntate
dictū est sup̄ius q̄ p̄tra eā nihil p̄t fieri. Quis
pter eā multa petā fiant. Quis s̄o accipit̄ lar
ge z̄ q̄ si methaphorice. z̄ sic q̄nqz̄ modis acci
pit̄ volūtas dei. p̄pter qd̄ sc̄ptura q̄nqz̄ loqui
tur pluralit̄r d̄ volūtate dei. iuxta illd̄ ps̄. Ma
gna opa d̄ni ex̄q̄sita in oēs voluntates ei⁹. Et
sic appellat̄ volūtas signi. iuxta q̄nqz̄ q̄ vidē/
tur eē signa diuine voluntatis. s̄. p̄ceptio. p̄hi
bitio. p̄siliū. p̄missio z̄ op̄atio. q̄ alio nomie d̄
c̄it̄ impletio. Et illa q̄nqz̄ q̄ voluerit p̄t comp
hēdere hoc versiculo. Precipit̄ z̄ prohibet. p̄
mittit. p̄silit. implet. Pro p̄cepto et consilio
accipit̄ volūtas Mat̄. vi. cū dicit̄ teo patri

fiat volūtas tua sicut i celo z̄ i terra. Et istia
duobz̄ modis multa fiūt non solū p̄ter volū
tatē dei. verum etiā p̄tra voluntatē dei. Et f̄m̄
istū intellectū ait Aug. in libro de spū et lra.
Infideles z̄ dei voluntatē faciūt cū eius euā
gelio non credāt. Sed pro p̄missione z̄ opa
tione accipit̄ in p̄posito ab Aug. cū ait. Non
fit aliqd̄ nisi oīpotēs deus fieri velit. qz̄ post
hec s̄ba subdit Aug. imediate. vel sinēdo ve
fiat. vel ipse faciēdo. vbi p̄ hoc q̄ dicit̄ sinēdo
tangit̄ p̄missionē q̄ est signū volūtatis diuine
respectu maloz̄ modo quo sup̄ius dictū est.
p̄ hoc q̄ dicit̄. vel ipse faciēdo. tāglt̄ signū vo
lūtatis diuine quod ē impletio seu op̄atio.

Et p̄ hoc etiā p̄z̄ ad argumētū. qz̄ Aug. i
ibi non loquit̄ pale de voluntate b̄n̄ placiti. q̄
ē volūtas pp̄rie dicta. te q̄ loquit̄ illa op̄atio
falsa p̄ qua induxi p̄dictas ratiōes. Ad se
ptū dicendū. q̄ neutra illaz̄ p̄positiohū ē d̄ce
dēda ncc̄io. Quia pōt̄ p̄cedi media. s̄. hec. de⁹
non vult mala fieri. Forte dicit̄. fieri z̄ non
fieri sūt d̄dictōria. s̄z̄ inter d̄dictōria nō est da
re mediū. Respondeo q̄ licet malū fieri z̄ ma
lū non fieri sint p̄tradicōria. tamē h̄e due. de
us vult malū fieri. z̄ deus vult malū non fie
ri. non sūt p̄tradicōria. eo q̄ hoc verbū vult.
quod ē p̄dicatū i vtraz̄ p̄positione vtrōbiqz̄
accipit̄ affirmatiue. In p̄tradicōrijs autē p̄
p̄ōnibz̄ p̄dicatū affirmatū i vna debet negari
in alia. ideo dādo mediū inter p̄dictas duas
p̄positiones non dāt̄ mediū inter p̄tradicō
ria. Scda p̄clusio. Deus vult malū pene. Cōdo z̄
Quia illud quod habet ratiōz̄ boni hoc vult
deus. sed malū pene est bonū. z̄ h̄z̄ ratiōe bo
ni. ergo z̄c. Maior p̄z̄. qz̄ deus vult omne bo
nū. Probatio minoris. qz̄ correctio mali ha
bet ratiōe boni. sed malū pene debite inflicti
ē correctio mali. q̄ z̄c.

Ad 6

Instantia.

Solutio

Cōdo z̄

Articls 4

Cōdo 1

Quantuz ad quar

tū articulū. vtz̄ bonū sit mala fieri. pono du/
as p̄clusiones p̄formiter ad p̄cedētia dicta in
tercio articulo. Prima ē q̄ malū culpe fie
ri non ē bonū. Quia illud qd̄ non ē bonū illi
us vsus z̄ generatio non ē bona. illa patet. q̄a
cui⁹ vsus ē bonus z̄ cui⁹ generatio ē bona ipsū
quoz̄ est bonū. vt patz̄. iij. topicoz̄. q̄ a destru
ctioe p̄sequētis. qd̄ non ē bonū illius vsus et
generatio non ē bona. Sed malū culpe non ē
bonū. vt de se patet. qz̄ ipsum est p̄nuatio bo
ni. ergo malū fieri quod ē vsus vel generatio
mali non ē bonū. P̄. si oppositū i opposito. 2
3 4

et ppositū in pposito. Sed bonū fieri ē bonū. ergo malū fieri est malū. Maiorē ponit pphs i topicū. Minor de se p3. Et pfirmat. qz motus specificat a terminis ad quos sunt. S3 malū fieri terminat ad malū. qz malū fieri ē malū.

Instantia

- 1 vsus ē bonus ipm qz ē bonū. vt p3 ex dictis i pma rōne p clusione. sed deus male facit bñ vñt. vt patz p Aug. xi. de ciuita. rei. P. oē iustū est bonū. sed mala fieri ē iustū. Maior patet Minor pbat. qz qd iuste a deo pmittit hoc ē iustū. sed malū culpe fieri iuste a deo pmittit. vt patet i glo. sup illud Apocal. Qui in sordibz ē sordescat adhuc. P. illud qd ē cā boni maximi illud ē bonū. s3 malū fieri qñ qz fuit cā boni maximi. Maior ptz. qz effect⁹ nō est pstantior sua cā. Probat minor. qz crucifixio xpi fuit cā maximi boni. s. liberationis totius generis humani. et nō ipsā fieri fuit malū. al's nō peccassent iudei a quibus pcellit illud fieri. qz rē. Ad p̄mū dōm q duplex est vsus rei. Unus naturalis ad quē res d sui natura ordinabilis ē. Alius accidentalis ad quē res ordinat nō ex sui natura sed ex voluntate vrētis. De vsu p̄mo mō dicto maior est vera sed nō de vsu scdo modo dicto. Sic em̄ pōt qz bonis male vti. Multi em̄ vrunt bono vñ no ad malū ebrietatis. et malis bñ vti. sic ho/ mo sanctus psecutione mala vñt bñ. cum ad laudē dei ipsam patienter tolerat. Cū igit̄ minor pcedat de vsu secundo modo dicto. quia malefacta ex sui natura nō sunt ordinabilia in bonū vsuz. q̄uis hoc possit fieri ex bona voluntate vrētis. igit̄ ratio nō cludit. Ad secundū dōm q maior nō est vera in sua totali vniuersalitate inq̄tū ly omē distribuit iustū taz p iusto p seqz p iusto p accidēs. qz licet illud qd ē p se iustū sit bonū. hoc tamē nō semper est vey de eo quod est p accidens iustum. hoc em̄ potest esse malū. sed malum fieri qz/ uis p accidēs possit esse iustum. tamē p se nō est iustū. Ad terciū dicēdū q sicut frīg⁹ qñ qz p accidēs ē cā caloris. sic qñqz malū nō per se sed p accidēs ē cā boni. q̄uis ex hoc nō seq/ tur q malū fieri sit bonū. qz causa p accidens inq̄stum h̄mōi nec formalr nec formalr p̄tinet effectū seu pfectionē effect⁹. Ad formā igit̄ argumētū dōm q maior nō est vera. de eo qd ē p accidēs cā boni. Et cū dicat in minore q malū rē. vey ē p accidēs. Ad pbatōez dicēdū q licet passio xpi q̄stum ad merituz patientis fuerit cā p se nostre liberationis. qz vt sic fuit bona. nō q̄stum ad maliciā inferentis nō fuit

Solutio. Ad 1

Ad 2

Ad 3

cā liberationis nostre nisi valde p accidēs. vt sic em̄ fuit mala. Secda clusio est hec. q malū pene fieri est bonū. Quia illud q bene le ges manutentent et par vniuersi pmouet hoc est bonū. malū pene ē h̄mōi. qz rē. Maior p3 de se. Minor habet r. ethic. q̄stum ad p̄maz ptem. vbi sic dicat. Legibus oportet esse ordinatā nutritionē. Et paucis interpositis sequit quō illa nutritio fiat. Multi em̄ necessitati. magis qz sermoni obedūt. et iacture qz bono. Patet etiā secūda ps minoris. qz sicut eradicata zizania bone herbe melius nutriunt et cresunt. sic p malum pene destructis vel emēdatis malis homibus magis inualefcit pax et tranquillitas vniuersi. ergo rē. Ad argumētū principale dicēdū. q voluntas diuina simul cū immutabilitate habet summā libertatem. et ideo nō solum necessariorū effectūz verū etiā p̄tinentiū pōt esse causa. vel medi/ antibus causis secūdis. vel immediate per se ipsam sicut sibi placuerit et videbit expedire. ergo argumentū nō concludit.

Lōdo 2

Ad argumētū p̄ncipale.

Distinctio quadragesima septima et quadragesima octaua.

Volūtas quip

pe rē rē. Hic magister tractat de diuine volūtatē efficaciac ipsaz p̄siderādo positūe. Et diuidit in duas ptes. Nam p̄mo p̄siderat vniuersaliter h̄mōi efficaciac. Secdo p̄siderat humane volūtatē ad diuinā voluntatē p̄formitatē et concordiam. distinctione. xlvij. ibi. Sciendū est. Prima i duas. Nam primo ostēdit oia fieri fm diuinā voluntatē. Secūdo ex dictis ostendit oriri incidentē dubitatē. ibi. His verbis Et hec in tres. Nam primo tangit dubitatē. Secundo apponit solutionē. Et tercio p̄dicitorū facit recapitulationē. Secunda ibi. Verum vt supra. Tercia ibi. Ex p̄dictis rē. Sequit. xlvij. distinctio. Sciendum est rē. In qua magister considerat humane voluntatis conformitatē ad diuinā voluntatē. Et diuidit in duas ptes. Nam primo ostendit magister q p̄formitas in volito. puta si homo illud idem vult quod deus vult. nō semp facit esse bonam hominis voluntatē. et conuerso si homo nō vult illud quod deus vult. hoc non semp facit malam hominis voluntatē. Secundo ostendit q bona rei voluntas quādoqz potest impleri p malam ho

Marginal notes on the right edge of the page, including the text 'Lōdo 2' and 'Ad argumētū p̄ncipale'.

minis voluntate. Secunda pars incipit ibi Illud quoque etc. Et hec dividit in quattuor partes. Quia primo ponit intere veritatis de terminatione. Secundo instat p vnam obiectione. Tercio hmoi obiectionis subiugit solutione. Quarto ostedit q ex pdictis solunt plures questiones que fieri possunt circa xpi acceteroz sanctoru passione. Secunda ibi Sed ad hoc opponitur sic. Tercia ibi. Ad quod respondent. Quarta ibi. Ex quo soluit. Circa istas duas vltimas distinctio nes primi libri quero hac questione.

Vtrum si de aliquid de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Et videt q no. Quia real mutatio no potest fieri i aliquo nisi duobus modis. Uno mo q aliqd realiter i eo acquiratur. Alio mo q aliquid realiter in eo reperdatur seu ab eo auferat. Sed realis actio etiam i creaturis pnuata potest terminari de nouo ad aliquod obiectu ad quod primo no termina bat sine hoc q in agente aliquid acquirat vl aliquid reperdat. nec p sequeus agens ex tali terminatione alteratur. ergo eterna dei volito ad aliquod nouu volitu poterit terminari absqz omni ipsius dei mutatione. Maior patz. Probo minore. quia cu visus fertur i aliquod primo indistincte eade visio pnuata succes siue terminatur ad plura distincte z nihil ibi reperditur. nec aliquid de nouo acquirt. eo q eadem visio pnuetur. ergo etc. Contra im possibile est fieri trāstū de contradictorio in cō tradictoriū nisi fiat mutatio i aliquo. sed no velle z velle sunt contradictoria maxie dū sumū tur respectu eiusde. q si de nouo aliqd vel let qd no voluit ab eterno eēt trāstus de dī ctorio in p tradictoriū. z i volito non ē necesse fieri talē mutatioem. q esset in volēte. Illā as sumptā pto. s. q talis mutatio no esset nccio in volito. quia sicut ex hoc q deus voluit ab eterno antixpm esse in fine mundi. no fuit ab eterno aliqua mutatio in antichristo. sic si de us nūc de nouo vellet antichristū esse in fine mundi. ex hoc no fieret aliqua mutatio nūc in antichristo. qz nihil nūc esset d antichristo quod esset capax illi mutatiois. Circa illas duas vltimas dist. pmi libri qtuor sūr vidē da. Primo de eo qd querit. Sedovtrū aliqd exns ptra diuinā voluntatē possit cade re sub pcepto. Et hoc qstū ad distinctioem xlvij. Tercio vtz teneamur nraz voluntatē pformare diuine voluntati. Et qro i q de beate esse hmoi cōformitas. Et hoc qstū ad

dist. xlvij. z vltimā.

Quātuz ad primūz

Articls 1

articulū. vtz si deus aliqd de nouo vellet qd non voluit ab eterno ex hoc realiter mutaret. Dicendū q deus nihil pōt velle in futurū seu de nouo quod uō voluit ab eterno. Quia cū dīnū velle mensuret nūc eternitatis. ergo in ipso nulla poterit esse successio. Sed i eo esset necessario successio si deus nūc vellet q primo nō voluit. qz velle z nō velle respectu eiusdez voliti ab eade volūtate dīcūt. et p pns non pnt esse simul. qz propter necessario vnū succe det alteri. nec p sequeus poterūt mēsurari nūc eternitatis i quo nulla pōt esse successio. Et pfirmat. qz mēsurā p pua ē vnigenia cū men surato. igitur nō existente successione in men sura mēsuratū optet q sit simul totum. P si deus vellet aliquid d nouo quod ab eterno nō voluit. tunc necessario intrinsece mutaret z esset pfectibilis pfectione ab essentia sua rea liter differēte. sequeus est impossibile apud phos z theologos. Probo pntiā. quia si deus vellet aliquid de nouo quod prius non volu it. vel hoc fieret nouo actū volūtōis. vel hoc fieret ppter nouam habitudinē eius ad hu iusmodi volūtū. Si primo mō. tūc de plano habet ppositum qstuz ad vtrūqz incōueniēs pntū in sequeere. Si dat scdm. tūc seqtur idē incōueniens. qz sicut nouitas in remota vt mota ē necessario p supponit nouitatē mo tionis. sic nouitas voliti vt volutuz est neces sario p supponit nouitatem volūtōis. z sic seq tur idē quod primo. qz noua habitudo volū tatis ad volitū p supponit nouitatē voliti vt volutum est. z p sequeus nouitatē volūtōis.

Secdo

Cōfirmat

Instantia

Sed forte dicit p pma rōem q nūc eterni tatis ppter sui illimitatōem excedit tps et oē istās tps. Sic igit dīctoria sibi hūicē pnt succedere in diuersis nūc tempis. sic pnt sibi succedere in eodē nūc eternitatis quod coexi stit omibus nūc tps. P. ptra scdam ratio nē sic. Deus potest facere de nouo qd nō fecit ab eterno sine sui mutatioe. ergo potest velle de nouo quod non voluit ab eterno absqz su mutatione. Antecedens patet ex fide. quia cre dimus deum mundū pdixisse in tempe Cō sequentia videt ex hoc patere. qz non minus distans facere z non facere. qz velle z nō velle ergo etc. P. deus vult nunc Judam eē dā natū. z qnqz nō voluit eum esse damnatum. quia qd dīu viuunt hoies tūc deus vult omis

hoies saluos fieri ⁊ ad agnitōz fuitatis pueni
re. vt dicit. i. ad Th. ij. g̃ vult aliqd de⁹ nūc
qd̃ tūc non voluit qñ Judas vixit. qd̃ ē ⁊ tra
p̃clusionē i se. Maior pz. qz si de⁹ nūc nō vel
let iudā esse damnatū. ipse vtiqz nō eēt dāna/
tus. qz vt pz i li. De ster. ca. xij. i dicitōe dei cū
tra sūt posita. nec ē qui sue possit resistere volū
ti. Propter quod. b. Aug. in enchi. ait. Ro/
gāduz est deus vt velit nos facere. qz necesse ē
fieri si voluerit. Sed illa nō concludunt.

Solutio.

Ad 1

Ad primū igit dicendū qz quis possit esse
successio in talibus que pprie tpe vel diuer/
sis nūc tps mensurant. qz talibus eternitas
vel nūc eternitatis coexistit tanqz aliena men
sura. in illis tamē qui pprie mensurant eterni
tate seu nūc eternitatis sicut sunt act⁹ imma/
nētes in diuis. ⁊ quoz p̃sortio ē velle diuinū
nequaqz pōt eē successio. qz da oppositū. tūc
non erit p̃portio mēsurati ad p̃p̃iā suā mēsu
rā.

Ad 2

Ad scdm ddm qz creatio cū sit act⁹ trā
siēs nō mēsurat nūc eternitatis. sed nūc tēps
vel aliqua alia mensura. vt patebit in scdo li
bro. qz actio ⁊ actiuū vt actiuū est. mēsuratur
eadē mēsurā. qzuis em̃ corpus celeste fm̃ sui
naturā nō mēsuret temp⁹ sed euo. tamen vt
mouet mēsurat eadē mēsurā q̃ mot⁹ suus mē
surat. ⁊ ideo nō ē simile ⁊ velle diuiso qd̃ p̃p̃
rie mēsurat nūc eternitatis. ⁊ ⁊ p̃dicti op̃atoī
bus trāseuntibz.

Ad 3

Ad terciū ddm qz sic de⁹
iudā nūc vult eē damnatū. sic voluit ab eter/
no qz nūc eēt damnat⁹. qz cognouit ab eterno
sic iudā op̃ari in tpe. qz suis demeritis exigen
tibus merito esset damnāduz. ⁊ nunc deberet
esse damnatus. Nec obstat auctoritas illa qz
deus vult omnes homies saluos fieri. qz illa
volūtas est p̃ditionalis. puta hac cōditiōe
stante qz ipsi obseruent eius mandata. nō ob
seruātes igit hanc p̃ditiōē sine aliq̃ sui mu/
tatione deus eterna volūtate vult certis suis
tpibus esse damnatos.

Articls 2

Quantū ad secun

Lōcō

dū articulū. vtz aliquis exns ⁊ tra diuinam
voluntatē possit cadere sub p̃cepto. dicendū
qz qñqz illud qd̃ a deo p̃cipit non ē fm̃ volun
tate dei. immo pōt esse ⁊ tra eā. licet illud pro/
pter quod p̃cipit sit d̃ volūtate dei. sic apparuit
cū dñs p̃cepit Abrae immolationē filij sui
Isaac. Cōtra em̃ voluntatē dei fuisset qz Isa/
ac fuisset immolatus. ⁊ innoxius sanguis ef/
fusus. in ⁊ voluntate dei fuit p̃batio ⁊ mani
festatio fidei abrae. que fides ex h̃ relucebat.

qz ipse p̃pter deū nō obstatē dilectōe vñci fū
lij ⁊ libera matre geniti volebat parere māda
to. Circa illā tamē materiā ab aliquibz di
cit. qz omne quod a deo p̃cipit est a deo volūtū
voluntate antecedente. qzuis possit esse nō vo/
lūtū volūtate p̃sequēte. sicut dicitur apparere d̃
p̃cepto imolatiōis Isaac. Sed ⁊ illud ar/
guit ab aliquibus ⁊ nostris sic. Volūtares
qz non sunt oppositē nō p̃nt esse ⁊ oppositē.
Sed oppositū imolatiōis Isaac fuit a deo
volūtū volūtate p̃sequēte. g̃ illud qd̃ p̃cipie/
bat nō poterat esse volūtū volūtate ancedēte
cū volūtas ancedēs n̄ sit opposita voluntati
p̃nti. Et p̃firmat. qz si volūtas p̃ns possit
eē ⁊ opposito eius qd̃ est volūtū volūtate an
cedēte. tūc cū de⁹ volūtate ante velit p̃cā non
fieri. ipse volūtate p̃nte possit ea velle fieri. qd̃
ē incōueniēs. Sed q̃qd̃ sit ⁊ p̃clōne. illa
n̄ nēcio nō p̃cludit Ad p̃mū igit ddm qz
volūtares qz sūt ⁊ oppositē nō sūt oppositē
cessario. nisi ille volūtares absolute et simplr
sint d̃ eis. Si em̃ vna volūtas ē d̃ vno oppo
sitorz s̃ p̃ditōe. alia p̃t eē ⁊ opposito illi⁹ ab/
solute. qzuis volūtares nō sūt oppositē. qz
sic ē i p̃posito. vt patuit i arti. p̃ri. p̃cedēti. qz
volūtas dei an̄s ē om̄s hoies saluos fieri. sub
hac p̃ditōe si faciāt ea que p̃cepit. ⁊ qz congru
unt ordinī nature humane respectu sine salu/
tis. voluntas tñ dei p̃ns q̃ d̃ voluntas sim/
plr ⁊ absoluta ē qz ille saluet. scit em̃ de⁹ cū bñ
finalr recessuz. ⁊ qz ille nō saluet. qz scit deus
qz ipse mala sua voluntate auerter se finaliter
a dño. Ad cōfirmatiōē ddm. qz qzuis bñ
p̃betur qz nō semp̃ cuiuslibet oppositū qd̃ de⁹
vult volūtate ancedēte possit velle voluntate
p̃nte. nō tamē p̃bat qñ alicui⁹ volūtū volūtate
ancedēte oppositū possit velle voluntate p̃n/
te. ⁊ ideo ē ibi manifesta fallacia p̃ntis. Non
em̃ sequit si vlis affirmatiua sit falsa. qz p̃p̃
h̃ p̃icularis affirmatiua sit falsa. sic i p̃p̃oli/
to ⁊ c. igit p̃firmatio nō p̃cludit.

Opinio

Cōtra opi
nionē.

Cōfirmat

Ad 1

Ad 2

Quantum ad terci

Di. xlvij.
Articls 3

um articlū. vtz teneamur n̄raz volūtatē p̃for
mare dine volūtati. dico qz sic. qz ois qz tenet
ad alic⁹ obediētā tenet suā volūtatē p̃forma
re volūtati illi⁹ cui tenet obedire. sed ois hō te
net obedire deo. g̃ ⁊ c. P̃. quilibet tenet velle
qz sit sanct⁹ ⁊ bone vite. cum igit voluntas dei
sit sanctificatio n̄ra. vt patz p̃ aplm̄. igit qui
libet tenet volūtatē suā voluntati diuine con
formare. P̃. qz libet tenet velle saluari. s̃ ⁊ ⁊

Lōcō 1

2

3

vult oēs hoīes saluos fieri. igit̄ sc̄q̄ idē q̄d p̄f
 4 P̄. q̄cūq; i actōe sua p̄p̄iis suis p̄satis vi
 rib; p̄t̄ deficere. tenet̄ se ei cōformare cui p̄ se
 inest̄ rectitudo. in cui; cōformitate p̄manēdo
 nequaq; p̄t̄ deficere. sed oīs creata volūtas i
 sua actōe potest̄ deficere. et sola dei volūtas ex
 sui natura sic ē recta q̄ om̄e illud q̄d sibi p̄for
 5 mat̄ rectificat. q̄ oīs hō suā volūtatē dīne vo
 lūtatē tenet̄ cōformare. P̄. q̄lib; hō tenet̄ vo
 lūtatē suā cōformare tali regule i quā s̄m suā
 naturā reducit̄ regulāda. s; volūtas dīna est̄
 tal̄ regula. q̄ an̄sel. i. de cōceptu s̄ḡiali. c. iij. p̄
 bar. q̄ i alijs virib; a volūtatē nō p̄t̄ eē p̄ctm̄.
 Nā cū de legē eis ip̄sunt̄ vt volūtatē obediat̄
 obediedo ei faciunt̄ q̄ tenent̄. p̄pter qd̄ in eis
 p̄ctm̄ et iniusticia eē nō p̄t̄. volūtas aut̄ ime
 diate reducit̄ ad volūtatē dīuinā. S; for
 te dicit̄ q̄ relatiua eāpantie dicunt̄ ad dūertē
 tiā. sed cōformitas ē relatio eāpantie. q̄ si volū
 6 tas nra cōformaret̄ volūtatē dīne. tūc eē dīna
 volūtas dīna cōformaret̄ volūtatē nre. qd̄ ē fal
 sū et impossibile. q̄ t̄c. R. q̄ dato q̄ aliq̄ relatiō
 eāpantie s̄m nomē sit̄ inter nos et deū. bt̄s ei
 7 Joh̄el dicit̄ i canōica sua. q̄ silēs ei erim; q̄m̄
 videbim; eū sicuti ē. s̄ilitudo aut̄ ē relatio eā
 paratiē. ire tūc nō est̄ eāpantia i tali relatiōe.
 q̄ nos dependem; a deo. et nō eōuerſo. nā ta
 8 les s̄ilitudines et cōformitates innascunt̄ ex h̄
 q̄ nos q̄rū possum; ip̄m imitamur. et nō eō/
 uerſo. Secōdo dico q̄ q̄rū ad ea volūta q̄ de
 9 us vult volūtatē antecēdere. s; tenemur nram
 volūtatē cōformare volūtatē dīne. q̄ volūtatē
 dei antecēdere q̄libet̄ ordinat̄ i vitā etnā. S; q̄
 q̄rū ad ea q̄ de; vult volūtatē dīne. nō optet̄
 quilibet̄ suā volūtatē dīuise volūtatē i oib; cō
 10 formare. ita q̄ talia velit. q̄ volūtatē dīne de
 us vult damnādos eē damnatos suo tempe
 re. quod si alicui; cōstaret̄ volūtas sua in hoc nō
 posset̄ se conformare dīuine volūtatē. cū con
 tra oēm̄ inclinātiōē. et p̄ oīs cōtra om̄e vo
 litiōē sit̄ p̄p̄tue cruciari. In alijs vero peno
 sis enētib; a deo volūtis. puta in morte pa
 11 rentū. et etiā in morte p̄pria. si alicui; deus ta
 lia se velle reuelaret̄. estimo q̄ si talis homo es
 set̄ p̄fectus in caritate. ip̄se volūtatē suā dīui
 ne volūtatē cōformaret̄. et diceret̄ cū ap̄lo. Lu
 12 pio dissolui et esse cū xp̄o. Si hō adhuc ē im
 p̄fectus. tūc sufficit̄ nō tristari.

4 **Quantus ad quar**
 tus articulū. in quo debeat esse cōformitas no
 stre volūtatē ad dīuinā. est̄ aduertendū q̄ d

volūtatē q̄nq; loquimur large. et sic appetit;
 sensitiu; q̄nq; appellat̄ volūtas. q̄nq; p̄p̄rie.
 et sic voluntas est̄ potentia p̄tis intellectiue.
 Et hec p̄t̄ adhuc cōsiderari duplicit̄. Uno
 modo q̄stum ad motus p̄mos veniētes ex na
 turali instinctu sine deliberatiōe p̄uia. et vt sic
 dicit̄ volūtas naturalis. Alio mō put̄ mot;
 vel actus ei; sequit̄ deliberatiōē. et vt sic dicit̄
 voluntas deliberatiua Primis igit̄ duob;
 modis nō oportet̄ insistere. q̄ planū est̄ q̄ ac
 13 cipiēdo volūtatē p̄ appetitū sensitiuū et na
 turali. tūc i his que tristat̄ et nocua sūt sen
 sui vel nature nō possumus volūtatē nostrā
 cōformare volūtatē dīuine. Si em̄ deus vel
 let me mori. vtq; appetitus me; sensitiuus et
 naturalis instinctu hoc abhorrerēt̄ et refuta
 rent̄ quantū; in ipsis esset̄. Propter qd̄ Da
 14 mas. li. iij. ca. xxiij. vult. q̄ quilibet̄ res natura
 liter desiderat̄ esse. Et ibidē ait. q̄ deus factus
 homo hoc desiderū habuit et mori timuit.

Sed loquēdo de voluntate tercio mō di
 15 cta pono tres cōclusiones. Prima ē q̄ ad re
 ctitudinē nostre volūtatē requirit̄ nccio: vt
 velim; om̄e illud q̄d euidēt̄ et sine ambigui
 tate nobis constat̄ deū velle simpliciter et ab
 16 solute. Quia ille nō est̄ verus amicus alicui; q̄
 volūtatē sua ab eo disco: dat̄ i iustis et ratiōa
 bilibus. sed habēs rectaz volūtatē est̄ amicus
 17 dei. et omne quod deus vult est̄ iustū et ratiōa
 bile. ergo t̄c. Maior patet̄ p̄ Tullii qui di
 cit̄ ad p̄fectam amicitia spectare idem velle et
 idē nolle. Et. ix. ethicozū ait̄ Ansto. q̄ p̄trarie
 18 tas volūtatū dissoluit amicitia. Et. ij. r̄he
 toricozū dicit̄. q̄ ratio amoris consistit̄ in pro
 curare alicui que in voluto ipsius sunt. Mu
 19 nor patet̄ q̄stum ad partē dīuinā. q̄ in can. p̄
 mo dicit̄ sponsa ipsi deo. Recti diligit̄ te. Pa
 tet̄ etiā q̄stum ad secundā partē. q̄ cū vo
 20 luntas dīuina sit̄ ipsa equitas et rectitudo. et
 obliquari nequaq; possit̄. ideo omne q̄d vult
 est̄ iustum et rationabile. P̄. omnis homo
 21 habens rectam volūtatē tenet̄ velle illud cui
 ius oppositū si; tringeret̄ necessario tolleretur
 dei p̄fectio. Sed si fieret̄ oppositū illius qd̄
 deus p̄cise et determinate vult fieri. tūc tollere
 tur dīuine volūtatē p̄fectio. q̄ t̄c. Maior p̄t̄.
 q̄ oīs amicus vult illud cui; oppositū tollit̄
 22 p̄fectionem et honorem amici quem diligit̄.
 Minor etiā patet̄. q̄ si fieret̄ oppositū illi;
 us quod deus diffiniriue et determinate vel
 let. tūc vigor et p̄tās dīuine volūtatē tolle
 retur. ipsa em̄ esset̄ inualida. al̄s non contin
 23 gret̄ oppositū eius quod ip̄se determina

Quantum ad
 articulo; vt tenemur
 de dīne volūtatē. dico q̄
 al̄s cōformitā tenet̄ suā
 volūtatē illi; cui tenet̄ obedire
 obedire deo. q̄ t̄c. P̄. omnis
 hō tenet̄ a dōne vite cum q̄
 amicitiano nra. vt p̄p̄tue
 tenet̄ volūtatē suā conformari
 tenet̄. P̄. dicit̄ m̄

Lōdo 1

2

icls 4

3 te vellet. P. sup illud ps. Non adhaesit mihi cor pravum. dicit glo. Pravi cor: & distortum h3 qui non vult illud quod deus vult. Et in ea dem glo. dicit. q. voluntas dei est regula cui oportet nos conformari. Sed contra hoc sunt quidam doctores dicentes. q. ad rectitudinem voluntatis non requiritur q. conformet se voluntati divine in omni voluto qd scimus deum velle. Quia beata virgo in maxime doluit de passione sui dilectissimi filij. quia tamen passionem non dubitavit esse de voluntate dei. Sed hoc non videtur quis velle de quo dolet. ergo voluntas virginis matris non fuit conformis voluntati divine in voluto. & p. sequens voluntas beate virginis matris non fuisset recta. quod est in ephas dicere. P. Christus appropinquante passioni sua dixit. ut patet in euangelio. Pater si fieri potest: transeat a me calix iste. veritatem non mea voluntas sed tua fiat. ergo christi voluntas que rectissima fuit non erat conformis voluntati divine. P. sequens q. aliquis deberet velle sibi subtrahi gratiam dei & a deo separari. qd est contra omnes rectitudines voluntatis. qz recta voluntas non potest velle separari ab eo a quo dependet omnis sua perfectio. Probatio sequens. qz aliquis habens rectam voluntatem scit si ceciderit in peccatum. q. deus vult q. ei gratia subtrahatur. et q. factus peccator: a deo separetur. P. sequeretur q. aliquis deberet velle suam perpetuam damnationem. sequens est impossibile. sicut patet ex auctoritatibus quas adduxi superius distinctione. i. q. ij. Probatio sequens. qz deus vult aliquorum hominum perpetuam damnationem qui tamen penitentiam habent rectam voluntatem. ergo si revelaret hoc talibus hominibus. tunc iuxta predictam conclusionem ipsi tenerentur hoc velle. P. quod deus consultit hoc vult. sed non tenet quilibet velle quod deus consultit. ergo non tenet quilibet velle quod deus vult. P. arguunt quidam alij. q. nulla voluntas creata possit conformari voluntati divine. Quia nullum simpliciter finitum potest conformari ei quod est simpliciter infinitum. Sed omnis voluntas creata est simpliciter finita. & voluntas divina est simpliciter infinita. ergo etc. P. sequens q. voluntas creata adequatur divinae voluntati. falsitas patens p3. Probatio patens. qz quicquid attingit alteri totaliter hoc adaequat ipsi. s3 omne quod conformatur simpliciter simpliciter totaliter ipsum attingit. qz vel penitus non attingit ipsum. & tunc in nullo conformabitur ei. vel si attingit tunc totaliter attingit. al3 non est simpliciter simplex. Sed illa non concluditur. Ideo primo argumentum contra illam opinionem fortificando primo conclusio.

Petrus auctoritatis et plures alij istud.

Alij ad id

Contra opinionem.

tionem. Secundo istis motibus respondetur. Primo igitur arguatur sic. Sicut se habet intellectus creatus ad intellectum divinum. sic voluntas creata ad voluntatem divinam. sed nullus intellectus potest esse rectus seu verus si taliter est dissimilis ab intellectu divino q. cognoscit illud quod intellectus divinus non cognoscit. ergo nulla voluntas creata poterit esse recta si in voluto non est conformis divine voluntati. Maior patens. Probo minorē. qz cum divinus intellectus sit omnino verus. si circa aliquod obiectum intellectus creatus intelligeret oppositum eius quod intelligit intellectus divinus. talis intellectus creatus de necessitate esset falsus. P. hoc habes rectam voluntatem manente in omni rectitudine non potest licite facere contra voluntatem divinam. ergo nec potest licite velle contra voluntatem divinam. Antecedens patens. Probatio patens. qz quod licitum est velle licitum est facere. P. non minus desinit a rectitudine repugnans divine voluntati q. repugnans divine providentiae. Sed ut ait Augustinus. impius est cui non placet divina providentia. P. recta voluntas debet hoc velle quod in divina oratione petit a deo fieri. sed in signum q. omnis dei voluntas fieri petat. ideo comprehenditur in ipsa divina oratione dei voluntas tam in celo q. in terra. Dicit enim ibi. Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra. P. omnis ordinata voluntas debet proponere velle divinum seu velle divine voluntatis suo proprio velle. illa patens. qz da oppositum. tunc in omni voluntas nec est recta nec ordinata. qz pertereret ordinem. qz non proponeret quod omnino non est proponendum. Sed si alij voluntas non conformaret se in voluto divine voluntati. illa non proponeret velle divinum suo proprio velle. sed ponere eodem modo. q. talis voluntas non esset ordinata. nec propria. igitur argumeta non concludunt. Ad hoc prima igitur ratione alterius opinionis dicitur q. quis alij oia se ergo in ineffabili dolore passionis filij sui. tamen voluntas sua non fuit dissimilis a voluntate divina. qz sic de proprio voluit filium suum sustinere passionem & mortem pro salute humani generis. sic & in hoc voluit voluntate deliberativa. & maxime doluit & passa sibi fuerit voluntate naturali vel voluntate sensitiva pro appetitu sensitivo de quibus voluntas. Et cum dicitur in minoribus. Illud non videtur quod velle de quo dolet. illa est falsa. si dolor velle referunt ad distinctas vires anime. sicut in proposito sunt referenda. Sic enim alij potest velle de dolere de amara potione. vel de melle ab scissione sim appetitu sensitivum. & tamen voluntate deliberativa vult illa. sic in proposito. Ad hoc secunda patet per iam dicta. qz illa verba christi

Solutio. Ad id

Ad id

referenda sunt ad voluntatem prout dicitur natu-
ralis et ad appetitum sensitivum. Si enim xps vo-
luntate deliberativa non voluisset respectu illu-
us passionis illud quod parer voluit. tunc p-
illam passionem nihil meruisset. nec p- sequens
humanum genus redemisset. Ad terciam ne-
go consequentiam. Ad probationem dicendum q- sub-
tractio gratie non est simpliciter et absolute a deo
volita sed conditionaliter. puta sub hac conditione.
si ille ceciderit in peccatum. q- non est ad propositum.
q- conclusio posita est ex his q- deus vult simpliciter
et absolute. Non notatur ad advertendum q- qm de-
us vult aliquid conditionaliter. tunc quicquid vult
oppositum illius conditionis adiecte. ille potest vel-
le oppositum predicti voliti quod deus voluit sub
illa conditione. permanente tamen conformitate volu-
tatis illius hominis ad voluntatem dei. Da igitur
q- aliquis habens rectam voluntatem sciat q- si morta-
liter peccaverit deus vult auferre gratiam ab eo.
ille debet velle oppositum illius conditionis. pu-
ta debet velle non peccare. tunc sine disformitate
sue voluntatis ad voluntatem divinam potest velle q-
deus gratiam non auferat. Forte dicitur q-
ille non vult oppositum illius conditionis. q- for-
te vult mortaliter peccare. Tunc respondeo q-
talis eoispo q- vellet mortaliter peccare. iam non
haberet rectam voluntatem. et per consequens argumetum non
est conclusio premissarum q- presupponit rectitudi-
nem voluntatis. Ad quartam dicendo nego con-
tentionem. Ad probationem per prima dicta. q- ex quo talis
homo potest presupponit habere rectam voluntatem. utique p-
tunc habet gratiam. et potest non vult damnationem il-
li nisi sub hac conditione. si finaliter recesserit si-
ne gratia. Etiam in probatione ante assumit unum
fallit et quodammodo impossibile. q- minus inco-
nveniens est deo est impossibile. Sed inconveniens esse
videt q- alicui reuelat ei damnatio. q- daret
sibi materia despandit de dei misericordia. ideo non
est estimandum q- alicui reuelatione veridica reue-
let ei eterna damnatio. Si tamen aliquis perciperet
hominis reuelationem. ille vel debet tale reuelatio-
nem non putare esse a deo sed a demone. q- vellet
etiam quicquid bonos homines ponere in desperationem
Uel si non posset vincere tale conceptum quoniam puta-
ret tale reuelationem sibi factam esse a deo. tunc non
deberet putare tale sententiam esse ultimam diffinitivi-
tam. sed magis comminatio. sicut dictum fuit ni-
mius Ione. iij. Adhuc quod dragita dies et ni-
mius subuertet. Et ideo talis homo eo cautius
et melius debet ordinare vitam suam deo humili-
ter supplicando. ut sibi sua peccata dimittat. et in
gratia ac caritate usque in finem custodiat. Po-
test etiam dici q- ille due rationes non sunt conclusio-

sione. q- deus simpliciter et absolute non vult gratie
subtractionem. nec alicuius hominis damnationem.
sed solum vult talia voluntate permittit. Tunc et
deus non vult nos talia velle. Quis signum
est. q- appetitum talibus contrarium quasi natu-
raliter indidit nature rationali Ad quoniam dicitur
dum q- non potest nobis euidetur q- deus velit il-
lud simpliciter quod per modum insinuat.
Si tamen alicui potest euidetur q- deus hoc
vellet simpliciter. tunc si talis haberet volunta-
tem rectam. et in rectitudine permanere deberet.
oporteret eum in homini volito voluntate suam
reformare voluntati divine. talis enim insinua-
tio absolute voluntatis divine eum polleret pec-
cato. contra quod quod facies potest rectitudinem volu-
tatis. Ad sextam dicendum. q- quoniam finitum non
possit conformari infinito entitati. potest tamen ei
reformari obiective. sic. si voluntas finita et in
finita tendant in idem obiectum conformibus acti-
bus. puta q- ambo circa idem obiectum eliciant
actum volitionis. vel ambo actum nolitionis.
Ad septimam per prima idem. q- argumetum procedit
de conformitate entitativa vel dimensionis et non de
obiectiva. et ideo non est ad propositum Probat etiam
quodam doctor predicta conformitate non est necessitas. et
arguit sic Nihil est necessarium fieri nisi hoc neci-
tas oriat ex natura rei. vel ex precepto superioris.
Sed re voluta a deo non se tenemur ex natu-
ra rei velle. alia si deus vellet damnationem alicui
ille teneret eam velle. quod est contra Augustinum. i.
li. de trinitate. ubi ait q- omnes homines natura-
liter volunt esse creati. Nec ex precepto. q- nullus
legimus hoc esse preceptum. Per sicut tenemur
voluntatem nostram reformare voluntati divine.
sic tenet subditum voluntatem suam propter conformare
voluntati sui patris cui subest vice dei. Sed si per-
lar diceret audire subditum. volo q- hoc fiat.
subditus adhuc non teneret hoc facere nisi per-
latus precipet ei vel insinuat se velle hunc sub-
ditum hoc facere. ergo a simili non tenet quis
in particulari velle illud quod deus vult. nisi si
sibi precipiat vel insinuet q- deus vult ipsum
hoc velle. ergo etc. Per. nullus tenet ad illud
sine quo potest saluari. sed sine tali conformitate
potest quis saluari. Maior per. Probat minor. q-
sine hominis conformitate voluntas hominis potest
manere bona. ut per per Augustinum in libro enchiridion.
ubi ait. q- aliquis bona voluntate homo vult quod
deus non vult. ut puta. bonus filius vult pa-
trem suum vivere. et deus non vult eum vivere.
quia vult q- moriatur. ergo etc. Per. quoniam con-
tingit q- duo homines quorum uterque bonus est
volunt opposita contradictoria. puta unus vult

Ad 3

Ad 5

Ad 6

Ad 7

Durandus

stantia

lutio

Ad 4

2

3

4

q̄ pluat. ⁊ ali⁹ vult q̄ n̄ pluat. Sicut etiā q̄n̄
 q̄ 3̄ringit inter angelos in celo. q̄z sicut patz
 in Daniele. angelus princeps persarū restitit
 angelo qui voluit liberationē iudeorū post se
 p̄tūaginta annos captiuitatis sue. Et vt ibi
 patet. sanctus Michael consensus cū angelo
 iudeorū. sed planū est q̄ 3̄tradictoria volen/
 tes nō possunt eidē volūtati se conformare in
 voluto. ergo vnus illoz volūtati. ⁊ p̄ se q̄ns
 nō tenebit ad hoc. quia als peccaret n̄ obser/
 uādo ad quod teneret. Etiam addunt hīc
 quidā de nostris doctoribz. q̄ illa sit intentio
 fratris Egidij. q̄z si alicui 3̄staret de certo deū
 velle mortē patris sui. tūc dicunt fratrē Egi/
 diū dicere q̄ sufficit nō repugnare voluntati
 diuine. sed nō repugnare nō dicit positue cō/
 formitatē ad voluntatē diuinā. licet neget op/
 positā 3̄neratē. Sed vt breuiter me expe/
 diā de isto vltimo dicto. dico q̄ falsum impo/
 nūt fratri Egidio. Nam. i. Iniarum distincti
 one. xlvij. q. vltima frater Egidius dicit sic.
 Si nobis ē notū diuinū volūtū. tūc fm volū/
 tatē deliberatiuā ⁊ rationalē debemus illd vel
 le. Et si nō ratione sui. ratione tamē illius or/
 dinis quia est a deo volūtū. fm quē quādā
 bonitatē 3̄trahit. Et subdit infra. Non opoz
 ter tamen viatores adeo conformari diuinis
 volitis appetitu deliberatiuo vt comp̄hensio/
 res. vt si deus vult mortē patris alicuius. bo/
 nus filius tenet eam velle in q̄stum ē a deo vo/
 lita. sed nō oportet vt in volendo eā de ea gau/
 deat. sed sufficit nō trīstari. Sicut non opoz/
 ter fortem fm phm. iij. ethicorūz. gaudere in
 piculis bellicis. sed sufficit non trīstari. Bea/
 ti autē cū cognoscunt aliquid volūtū a deo: de
 liberate illud volunt. ⁊ se gaudent velle. Ista
 sunt verba Egidij ad lram. Ex quo patet q̄
 isti nō bene sepeperūt dicta Egidij. quia pro
 nō trīstari ipsi scripserunt nō repugnare. ⁊ cū
 hoc dimiserunt verba p̄cedentia ⁊ etiā conse/
 quentia. Ad primū igit dicendūz. q̄ licet
 de p̄dicta 3̄formitate non inueniat in speciali
 scriptū esse p̄ceptū. tamē ex dictis sancti Ja/
 cobi in canonica sua hoc possumus deducere
 sic. Nulli in scripturis indicit verberationis
 cōminatio. nisi vel ex hoc quod cōmittit qd̄
 nō debet. vel ex hoc q̄mittit quod debet et te/
 net. Sed beatus Jacobus quilibet hominē
 compans ad ipm deū dicit sic. Seruus qui
 scit voluntatē domini sui ⁊ nō facit: plagz va/
 pulabit multis. Sed nō min⁹ tenemur nos
 cōformare deo volūtate q̄z ope. immo confor

Alij ad id

Contra

Ad

mitas in volūtate debet p̄cedere conformitatē
 in ope. omnis etiā homo tenet esse seruus dei
 iure naturali. tum q̄ fecit nos. tum quia rede/
 mit nos. ergo quilibet homo fm dicamē na/
 turali iudicij tenet velle ea que euidenter scit
 deū velle simplr ⁊ absolute. Et licet vniuersā
 liter sic teneat omnis homo. tamē in speciali
 ⁊ ex lege priuata tenet ad p̄dicta omnis homo
 habēs rectā voluntatē. q̄z talis nō solū est ser/
 uus dei. sed amicus. Iuxta qd̄ in euāgelio ta/
 libus saluator ait. Iā nō dicam vos seruos
 sed amicos. Sed lex vere et nō ficta amicitie
 hoc dicit. q̄ verus amicus debet velle omne
 illud qd̄ de certo cognoscit amicū rationabili/
 ter velle. Nūc autē ita ē q̄ cognoscimus deum
 nō posse aliqd̄ velle qd̄ nō sit rōnabiliter vo/
 lūtū. Ad idē dīcedū q̄ de plato nō ē sile. Ad 2
 quia nō constat subdito q̄ omne volūtū a suo
 plato sit rationabiliter volūtū. sicut scimus ē
 de deo. Ad terciū nego minorē. Ad p̄batō
 onē dico. q̄ beatus Aug. p̄ voluntatē intelli/
 git appetitū sensitīuū vel naturalē. ⁊ quibus
 nihil est ad p̄positū. put ex p̄cedentibz patet.
 vel si loquimur de volūtate deliberatiua. tunc
 intelligēdus est loqui de homine qui non co/
 gnoscit euidenter voluntatē dei q̄stuz ad illud
 volūtīuū cū vult illud quod deus nō vult.

Ad quartū dicendū q̄ vel neuter illorū in
 tellexit volūtate dei circa illa q̄ sūt ab eis voli/
 ta. vel saltē vn⁹ eoz hoc nō intelligit. q̄ dato
 q̄ ambo sint boni hoies. tunc q̄cunqz eoz pe/
 peret deū velle oppositū illius quod ipse vel/
 le cepit. ipse immediate a suo velle desisteret ⁊
 3̄formaret se volūtati diuie. Sic etiā fuit d̄ il/
 lis angelis. q̄z ille angelus q̄ ibi appellat p̄n/
 cept persarū p̄ tanto. quia a deo fuit deputat⁹
 pro custode ⁊ gubernatore illius prouincie.
 non dū vidit in speculo sanctissime trinitatis
 venisse tempus liberatōis ipsorum iudeorū.
 et ideo restitit tanq̄ bonum illius prouincie
 preferēs cuius fuit custos ⁊ gubernator. fu/
 erunt em̄ iudei captiui regis persarū. a tempo/
 re quo reges persarūz occiderunt Balthasar
 regem Babylonie. cuius anus. s. Nabucho
 donosor iudeos a Hierusalem abduxerat i
 Babylonē. Et ideo ille angelus voluit q̄ ipsi
 non dimitterētur donec sup hoc p̄ciperet vo/
 luntatem dei. Sed Michael ⁊ angelus qui
 fuit custos iudeorū: viderunt ⁊ cognouerunt
 ex diuina reuelatōne hoc tempus aduenisse.
 ⁊ deum hoc p̄tunc velle. ideo ⁊ ipsi hoc volu/
 erūt. Secūda conclusio ē q̄ 3̄formatio hūa
 ne voluntatis ad diuinā immō i voluto cum

Ad 2

Ad 3

Ad 4

Lōdo

Ratio

pcisione conformatōnis que attēdit i modo volēdi. nō sufficit p rectitudine humane volūtatis. Quia qd̄ ducit carētē rectitudie volūtatis hoc nō sufficit ad habēdā hmōi rectitudinē. Sed pfirmatio tm̄ in voluto ducit qñq; pessimis homibus. qz pessimus hō pōt velle moxē patris sui p illo tunc in quo etiaz deus vult patrē suum mori. Et illa est intentio Augu. qui ait. Deus quādoq; implet bonam suā voluntatē p malis hominū volūtates. Sed forte cōtra illud dicit q̄ sicut hū-

stantia

1 manus intellectus se habet ad intellectū diuinū. sic volūtas ad voluntatē. sed oīs intellectus est rectus qui cōformat se intellectui diuino in re intellecta. q̄ oīs voluntas est recta q̄ conformat se volūtati diuine in re voluta.

2 P. sup illo verbo ps. Exultate iusti in domino: rectos decet collaudatio. dicit glo. Rectū cor habet qui vult qd̄ deus vult. sed p cor anime intelligimus voluntatē. Ad p̄mūz dicendū q̄ nō est simile. qz intellectus rectificat in adaequatione ad rē intellectā. voluntas vero dicit̄ recta in ordine ad debitū finē p̄supposita recta intētiōne volētis. ideo licet aliq̄s velit aliquod bonū quod etia deus vult. si tamen illud vult mala intētiōne. vel in ordine ad malū finē quem p̄ndit. eius volūtas nō erit bona vel recta. sed potius mala et obliqua

Mutatio

Ad 2

Ratio 3

Ad scdm̄ dicendū q̄ rectus cor habet qui vult quod deus vult. et ea intētiōne qua deus vult eū velle. Tercia conclusio est. q̄ ad rectitudinē volūtatis philosophice loquēdo sufficit q̄ volūtas velit bonū in ordine ad bonā finē. Sed theologice loquēdo requirit q̄ habitū caritatis informata velit ea que s̄m legē euangelicā sunt volubilia cū intētiōne boni finis. De his tamē ad p̄sens trāseo. eo q̄ tractabilia sunt circa materiāz secūdi libri. ibi forte de his dicit̄. in multis em̄ locis secūdi libri potest tangi ista moralis materia. Ad argumentū principale dicendū q̄ minor nō est vera. Ad p̄bationē dicendū q̄ qñ visus aliquid percipit distincte quod an̄ nō distincte dicit̄ vidisse. vel vidit illam rē an̄. licet nō habuerit actū iudicatiū circa eam. vel penitus nō vidit eam. quomōdūcūq; dicat̄ semp̄ videns ducit̄ esse mutatus. eo q̄ aliquid acq̄siuit. Nam si dicat̄ p̄mū. tunc licet vidēs postq̄ incepit rem illā discernere non acquisiuit nouam visionē. tamē p̄ actūz iudicatoū acq̄siuit circa rem prius visam nouā discretiōem et nouū iudiciū. Si autē dicit̄ secūdū tūc nō solum acq̄siuit nouū iudiciū. sed etia acq̄si-

argu

ū p̄nci

ritur noua visio. vel saltē extensio: visio q̄ an̄ habebat. Sicut in vita beata q̄uis eadē beatifica visio in eternū continuet. tamē si de aliocui beato vna die ostēderet i obiecto beatifico aliqua cognoscibilia que p̄us sibi nō mōstrauit. talis beatus in sua visione vere mutaret. qz licet haberet eandē beatificam visioez quā habuit p̄mo. tamen sua visio esset nūc extensio: q̄ p̄mo. eo q̄ ad aliqua cognoscibilia se p̄nūc extenderet ad que antea se nō extendebat sua visio. q̄uis essentialiter et vere esset beata. Ad quam visionē beatificā et gl̄iosā nos p̄ducit dominus iesus christus noster glorificator. qui cūz patre et spiritu sc̄to est omnīū gubernator. Amen.

Finit p̄mū scriptū libri sentētiarū
Thome de Argentina.

Faint, illegible text in the upper left column of the page.

Faint, illegible text in the upper right column of the page.

Small block of faint text centered below the first column.

Small block of faint text centered below the second column.

Main body of faint, illegible text in the lower left column.

Main body of faint, illegible text in the lower right column.

Supplicatio

Est dicitur

Vertical column of text on the right edge of the page, containing various words and phrases.

© The Tiffen Company, 2007

TIFFEN® Gray Scale

- R** 1 Red
- G** 2 Green
- B** 3 Blue
- M** 4 Magenta
- W** 5 White
- G** 6 Gray
- K** 7 Black
- C** 8 Cyan
- Y** 9 Yellow
- M** 10 Magenta
- B** 11 Blue
- 12** 12
- 13** 13
- 14** 14
- 15** 15
- 16** 16
- 17** 17
- 18** 18
- 19** 19

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27

in volumi...
ge omnia...
naturali...
nos. ego...
alio induc...
velle simpl...
sic tenet...
lege punata...
a re. led...
us salutar...
amicos. Sed...
ve dicitur...
ad ad re...
velle. Nunc...
posse aliqd...
u. Ad idem...
na no con...
no fir rati...
reo. Ad ter...
edico. q...
appetit...
bil est ad...
si loquimur...
religiosus...
voluit eundem...
lurium cu...
Et quia...
allexit vol...
a. vel sal...
am to sine...
er et de...
e cepit. ip...
formaret...
is angelis...
eps perari...
no custode...
non du...
venisse...
et ideo...
pacheris...
erunt em...
re quo...
regem...
denosor...
Babylon...
non dimit...
tantatem...
fuit cultus...
er duma...
nam hoc...
erit. Sec...
ne volun...